

JSS MAHAVIDYAPEETA
JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND SCIENCE
(An autonomous College of University of Mysore, Re-accredited by NAAC with 'A' grade)
B.N. Road, Mysuru-570 025, Karnataka

CAREER ORIENTED COURSE
IN
YOGA
SYLLABUS

Career Oriented Course in Yoga

Scheme

Course	Semester	Paper	Title	Hours/Week		Marks		
				Theory	Practical's	IA	Exam	Total
Certificate	I	Paper I	Yogic Science & Philosophy Part - I	2 Hrs	2 Hrs	10	90	100
	II	Paper II	Yogic Science & Philosophy Part - II	2 Hrs	2 Hrs	10	90	100

Note:-

- Term end examination consists of two Parts.
Part A: Theory Oriented Question for 50 Marks 2Hrs.duration
Part B: Practical Oriented Question for 40 Marks.
I. viva for 10 Marks
II. Compulsory Yogic Asanas & Pranayamas for 10 Marks.
III. Evaluators Choice of Yogic Asanas & Pranayamas for 20 Marks.
- The term end examination will be conducted by internal and external examiners.(as in the case of the practical examination)
- Project preparation and execution 20 marks (for Advanced diploma)
- Viva 10 marks(for Advanced diploma)
- Record 10 marks(for Advanced diploma)

Course Outcomes:

- Demonstrate basic skills associated with yoga activities including strength and flexibility, balance and coordination
- Demonstrate the ability to perform yoga movements in various combination and forms
- Demonstrate an understanding of health problems associated with inadequate fitness levels
- Demonstrate an understanding of sound nutritional practices as related to health and physical performance

First Semester

Yogic Science and Philosophy Part-I

Theory :32Hrs

- I. Human Anatomy and Physiology:- Introduction of Human Body with reference to Gastro Internal system, Muscular System , Skeletal System , Respiratory System , Special Sense organs in brief. ,
- II. History, Development & Traditions of Yoga. Pathanjali yogasutra & Ashtanga Yoga
- III. Principles of yogic practice

Practicals

Total 32Hrs

- I. Yoga Mantras and their derivation explain, Shitalikarana, Surya namaskara (6counts)
- II. Aasanas**
- A. Standing Aasana**
- a. Thadasana
  - b. Urkshasana
  - c. Ardha Chakrasana
  - d. Padahastasana
  - e. Thrikonasana
- B. Sitting Asanas**
- a. Vajrasana
  - b. Padmasana
  - c. Simhasana

- d. Swastickasana
- e. Siddhasana
- f. Dandasana
- g. Vakrasana

C. Supine Asanas

- a. Uttithasana
- b. Pavanamuktasana
- c. Bhujangasana
- d. Urdvamukha Swanasana
- e. Shavasana

III Pranayama: Vibhageya Pranayama, Anuloma Vinuloma, Chandranadi Suryanadi

Second Semester

Yogic Science and Philosophy Part-II

Theory :32Hrs

I. Human Anatomy and Physiology:- Introduction of Human Body with reference to Central Nervous System, Endocrine System, Cardiovascular System , Genitourinary System,

II. Yoga, Concept of food and nutrition in yoga

III. Pathanjali yogasuthra Part - II

Practicals

Total 32Hrs

- I. Shithalikaasana,
- II. Surya namaskara (12 counts)

III. Asanas

A. Standing Asana

- a. Parivrutta trikonasana
- b. Parshva Konasana
- c. Veerabhadrasana 1 & 2
- d. Uthkatasana

B. Sitting Asana

- a. Janu Shirshasana
- b. Marichyasana
- c. Poorvotthasana
- d. Baddhakonasana
- e. Kurmasana
- f. Veerasana

C. Supine Asana

- a. Vipareethakarani

- b. Sarvangasana
- c. Halasana
- d. Mathsyasana
- e. Navasana
- f. Anathasana

D. Prone Asanas

- a. Shalabhasana
- b. Dhanurasana
- c. Shashankasana

IV Pranayama

- a. Kapalapathi
- b. Chandra Bhedana, Surya Bhedana

Pattern of question paper

Time: 2 Hours.

Total marks 50

I Answer any two from the following:

2 x10=20Marks

- a)
- b)
- c)

II Answer any four question from the following:

4 x 5=20 marks

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)

III Answer any five questions from the following

5 x2= 10 marks

- a)
- b)
- c)
- d)

- e)
- f)
- g)
- h)

Part B   Practical

- i.   viva for 10 Marks
- ii.   Compulsory Yogic Asanas & Pranayamas for 10 Marks. (student choice)
- iii.   Evaluators Choice of Yogic Asanas & Pranayamas for 20 Marks.

**JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND
SCIENCE**

(Autonomous)

B N ROAD, MYSURU- 570 025

DEPARTMENT OF KANNADA

Career Oriented Course in

SHARANA SAHITHYA

SYLLABUS

±ÀgÀt ,Á»vÀå (COC)
SYLLABUS
±ÀgÀt ,Á»vÀå ¥ÀæªÉÃ±À

vÀgÀUÀwUÀ¼À ¥ÀoÀåPÀæªÀÄ ¢ÀÄvÀÄÜ ¢AiÀÄªAiÀª¼UÀ¼ÀÄ

1. MAzÀÄ ,ÉªÉÄ,ÀÖgïUÉ -02 ¥ÀwæPÉUÀ¼ÀÄ, JgÀqÀÄ ,ÉªÉÄ,ÀÖgïUÀ¼ÀÄ
MAzÀÄ vÀgÀUÀwUÉ-04 ¥ÀwæPÉUÀ¼ÀÄ
2. ¥Àæw ¥ÀwæPÉAiÀÄ CAPÀUÀ¼ÀÄ- 100 CAPÀUÀ¼ÀÄ, MIÄÖ 400
CAPÀUÀ¼ÀÄ
3. ¨ÉÆÄzsÀ£Á CªÀçü ¢ÁgÀPÉì- UÀAmÉUÀ¼ÀÄ
4. DAvÀjPÀ ¢AiÈ®å ¢AiÀ¥À£Ä – 1PÁAiÀÄö ¢AiÉÆÄd£É-20 CAPÀUÀ¼ÀÄ,1
QgÀÄ¥ÀjÄPÉë- 20 CAPÀUÀ¼ÀÄ
= MIÄÖ 40 CAPÀUÀ¼ÀÄ , CAwªÀÄ ¥ÀjÄPÉë- 60 CAPÀUÀ¼ÀÄ
5. ¥ÀjÄPÁëªÀçü -2.30 UÀAmÉUÀ¼ÀÄ
6. ZÀvÀÄªAiÄö,À ²PÀët ¥ÀzÀpw

vÀgÀ UÀw	ZÀvÀÄªÀ iÄö,Á/ PÉÆÄ,À ö PÉÆÄqï	¥ÀwæPÉUÀ¼À ªÉ,ÁgÀÄ	¨ÉÆÄzsÀ £Á CªÀ çü- ªÁgÀPÉì	¥ÀjÄPÁëªÀçü	CAPÀUÀ¼ÀÄ ¥ÀjÄPÉë – DAvÀjPÀ ªAiÈ®å ªAiÀ¥À£Ä
±ÀgÀ Àt ,Á»v Àå ¥Àæ ªÉÃ± À	SSA010 SSA020	1. s±ÀgÀt fÃªÀ£Ä zÀ±Àö£Ä 2. ±ÀgÀt ,ÀAzÉÃ±À		2.30 UÀAmÉUÀ¼ÀÄ Ä 2.30 UÀAmÉUÀ¼ÀÄ Ä	60+40=10 0 60+40=10 0
	SSB010 SSB020	3. ±ÀgÀt ,Á»vÀå EwªÀ,À 4. ±ÀgÀt ,Á»vÀå zÀ±Àö£Ä		2.30 UÀAmÉUÀ¼ÀÄ Ä 2.30 UÀAmÉUÀ¼ÀÄ Ä	60+40=10 0 60+40=10 0

**±ÀgÀt ,Á»vÀå ¥ÀæªÉÃ±À
ªÉÆzÀ® ZÀvÀÄªÀiÄð,À , ¥ÀwæPÉ-1
±ÀgÀt fÃªÀfÀ zÀ±ÀðfÀ**

1. ±ÀgÀt ±À§ÝzÀ ¥ÀjPÀ®àfÉ, ±ÀgÀt fÃªÀfÀzÀªÀiÈ®åUÀ¼ÄÄ, PÁAiÀÄPÀ, zÁ,ÉÆªÀ, ¥ÀæªÀiÁtÂPÀvÉ, zÀAiÉÄ, ±ÀgÀtgÀ fÃªÀfÀ ZÀjvÉæAiÀÄ ,Á»vÀåPÀ DPÀgÀUÀ¼ÄÄ
2. ±ÀgÀtgÀ fÃªÀfÀ ZÀjvÉæ - ¥ÀæwɤçüPÀªÁV eÉqÀgÀ zÁªÄÄAiÀÄå, ,PÀ~ÉÃ±ÀªÀiÁzÀgÀ,À, CdUÀfÀß,ªÀiÁzÀgÀ ZÀfÀßAiÀÄå, DAiÀÄÝQìªÀiÁgÀAiÀÄå, °Á«fÀª¼Ä PÀ®èAiÀÄå,
3. ±ÀgÀtgÀ°èªÉÄÊUÀÆr gÀÆ¥ÀÄUÉÆAqÀ «ZÁgÀ²Ã®vÉ, ,ÀªÀiÁfÀvÁªZÀ Eª¥ÀgÀ ,ÀªÄfÀéAiÀÄ, DZÁgÀ-«ZÁgÀ ,ÀªÄfÀéAiÀÄ, "sÀQÛ- eÁÖfÀ-PÀªÄð ,ÀªÄfÀéAiÀÄ

¥ÀgÀªÀ±ÀðfÀ UÀæAxÀUÀ¼ÄÄ-

1. ±ÀgÀt ZÀjvÁªÄÊvÀ- ¹zÀYAiÀÄå ¥ÀgÀtÂPÀ
2. PÀfÀðIPÀ ±ÀgÀt PÀxÁªÄÊvÀ – qÁ.JZi.w¥ÉàgÀÄzÀæ,Áé«Ä
3. PÀfÀßqÀ CzsÀåAiÀÄfÀ ,ÀA,ÉÜAiÀÄ PÀfÀßqÀ ,Á»vÀå ZÀjvÉæ : fÀ®ìfÉÄ ,ÀA¥ÀÄi, "sÀUÀ-1 , ,ÀA: °Á.ªÀiÁ.fÁ. PÀfÀßqÀ CzsÀåAiÀÄfÀ ,ÀA,ÉÜªÉÄÊ ,ÀÆgÀÄ «±Àé«zÁå®AiÀÄ,ªÉÄÊ ,ÀÆgÀÄ
4. ²ª±ÀgÀtgÀ ZÀjvÉæUÀ¼ÄÄ -¥sÀ.UÄ.ª¼ÄPÀnÖ
5. §,Àª¥ÀÆªÀðAiÀÄUÀzÀ ±ÀgÀtgÀÄ-±ÁAvÀgÀ,À
6. °ÁjªÀgÀfÀ gÀUÀ¼ÉUÀ¼ÄÄ- ,ÀA: JA.JA.PÀ®\$ÄVð, PÀfÀßqÀ «.«, °ÁA!
7. ±ÀgÀt dUÀvÀÄÛ- C©üfÀAzÀfÀ UÀæAxÀ ,ÀA: «zÁéfi JA. ²ªPÀªªÀiÁgÀ,Áé«Ä,ªÉÄÊ ,ÀÆgÀÄ.
8. ²ª±ÀgÀtgÀ PÀxÁgÀvÀß PÉÆª±À – vÀ. ,ÀÄ. ±ÁªÄgÀAiÀÄ,ªÉÄÊ ,ÀÆgÀÄ
9. ±ÀgÀtvÀvÀÛªÀ aAvÀfÀ- 2 ,ÀA: «zÁéfi ²æÄ EªÄär²ª§,Àª,Áé«ÄUÀ¼ÄÄ,ªÉÄÊ ,ÀÆgÀÄ.

Course outcome

Course title	CO ID	SEM /Paper	C Os

±ÀgÀt fÃ±À£À zÀ±Àð£ À	SSA010	I SEM Paper- 1	1. To create awareness about egalitarian society where all people enjoy equal status in terms of social & economic equality 2. To understand the concepts of KAYAKA & DASOHA 3. To develop workculture among the students 4. To understand the importance of moral values

**±ÀgÀt ,Á»vÀå ¥Àæ±ÉÃ±À
±ÉÆzÀ® ZÀvÀÄ±ÀiÁð,À , ¥ÀwæPÉ- 2
±ÀgÀt ,ÀAzÉÃ±À**

**C£ÀéAiÀiAvÀäPÀ "ÉÆÃzsÀ£É, Á±ÀiÁfPÀ, vÁwéPÀ, DzsÁåwäPÀ «±ÉèÃµAuÉ, fÃ±À£À
±ÀiÉ®åUÀUÀ¼À ¥Àæ,ÀÄÜvÀvÉ**

1. zÉÃ±ÀgÀ zÁ¹±ÀÄAiÀÄå£À - 06 ±ÀZÀ£ÀUÀ¼ÀÄÄ
2. §,À±ÀtÚ£À - 14 ±ÀZÀ£ÀUÀ¼ÀÄÄ
3. C®è±ÀÄ ¥Àæ"sÀÄzÉÃ±ÀgÀ - 07 ±ÀZÀ£ÀUÀ¼ÀÄÄ
4. CPÀi±ÀÄ°ÁzÉÃ«AiÀÄ - 04 ±ÀZÀ£ÀUÀ¼ÀÄÄ
- 5.. ZÀ£Àß§,À±ÀtÚ£À - 03 ±ÀZÀ£ÀUÀ¼ÀÄÄ
6. DAiÀÄÝQì ®PÀi±ÀÄä£À - 01 ±ÀZÀ£À
7. ¹ZÀPgÁ±ÀÄ£À - 01 ±ÀZÀ£À
8. CA©UÀgÀ ZËqÀAiÀÄå£À - 02 ±ÀZÀ£ÀUÀ¼ÀÄÄ
9. DzÀAiÀÄå£À - 01 ±ÀZÀ£À
10. µÀtÄär ²±ÀÄiÉÆÄVUÀ¼ÀÄ - 02 ±ÀZÀ£ÀUÀ¼ÀÄÄ

¥ÀgÁ±ÀÄ±Àð£À UÀæAxÀUÀ¼ÀÄÄ-

1. §,À±ÉÃ±ÀégÀ ±ÀZÀ£À ¢Ä|PÉ- qÁ.JZì. w¥ÉàÃgÀÄzÀæ,Áé«Ä

Course outcome

Course title	CO ID	SEM /Paper	C Os
±ÀgÀt Á»vÁå zÁ±Áð£Á	SSA020	II SEM Paper- 2	1.To control the criminal activities 2.To avoid the expoloitation of women & downtrodden of the society 3.To develop social responsibility, commitment & concern.

JSS MAHAVIDYAPEETA
JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND SCIENCE
(An autonomous College of University of Mysore, Re-accredited by NAAC with 'A' grade)
B.N. Road, Mysuru-570 025, Karnataka

**CAREER ORIENTED COURSE
IN
INDUSTRIAL MICROBIOLOGY**

INDUSTRIAL MICROBIOLOGY SYLLABUS

(W.E.F. 2022-2023)
**Proposed regulations for the Career Oriented Course in
Industrial Microbiology**

Rule - 1 : A candidate for admission to the career oriented (Add on course) must have passed PUC (10+2) or equivalent examination with science subjects. The rules/regulations for admission for the course shall be in accordance with those framed by the college from time to time.

Rule - 2 : The course of study for the career oriented course is an add on course. Any graduate studying student with science subjects may be admitted.

Rule - 3 : The course of study is taught in three years under semester scheme. The first year course is entitled “**CERTIFICATE COURSE IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY**”. It shall be of one academic year with two semesters / terms of 16 weeks each.

The second year course is entitled “**DIPLOMA COURSE IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY**”. It shall be of one academic year with two semesters / terms of 16 weeks each. However, to join this course the candidate should have completed the Certificate Course.

The third year course is entitled “**ADVANCED DIPLOMA IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY**”. It shall be of one academic year with two semesters/terms of 16 weeks each. However, to join this course the candidate should have completed the Diploma Course.

Rule - 4 : In the sixth semester the candidate should undertake a project work / Industrial training.

Rule - 5 : A candidate is awarded with the respective certificates at the end of each course with the marks obtained.

Rule - 6 : A candidate will be permitted to appear for the examination provided he / she has attended both the semesters for each said course and has a minimum attendance of 75%, as per rules.

Rule -7 : For the purpose of awarding the certificate the theory component and

practical component is 70 + 30 marks respectively. In each semester under theory paper 50 marks for the actual examination and 20 marks for the Internal assessment. For the purpose of IA for theory, the college will conduct at least one test in each term. Out of 30 marks in the practical component 20 marks for the actual practical examination 05 marks for record and 05 marks for I.A. Internal Assessment for practicals should be based on performance of the experiments in each class. The experiments conducted by the candidate and results obtained should be taken into consideration. At the end of semester the concerned teacher shall take the average of marks awarded in each practical and submit it to the HOD / Course Co-ordinator.

Rule -8 : The VI Semester shall comprise exclusively a project work / industrial training to be performed by the candidate and it will be evaluated at the end for 100 marks.

J.S.S COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND SCIENCE, OOTY ROAD, MYSORE-25
(Autonomous)

Scheme of Study and Examination for the Career Oriented Course in Industrial Microbiology
(Add on course)

FIRST YEAR : Certificate Course in Industrial Microbiology

SEM	Paper	Title of the paper	Teaching hours per weeks		Marks for examination Maximum 100 marks				
Scheme			Theory	Practical	Theory max. 70		Practical max. 30		
					Ex.	IA	Ex.	IA	REC
I Paper code	1 IMA010	Tools and techniques in Industrial Microbiology	02	02	50	20	20	05	05
II Paper code	2 IMB010	Microbial Physiology and Genetics	02	02	50	20	20	05	05

SECOND YEAR : Diploma Course in Industrial Microbiology

SEM	Paper	Title of the paper	Teaching hours per weeks		Marks for examination Maximum 100 marks				
Scheme			Theory	Practical	Theory max. 70		Practical max. 30		
					Ex.	IA	Ex.	IA	REC
III Paper code	3 IMC010	Fermentation technology	02	02	50	20	20	05	05
IV Paper code	4 IMD010	Environmental Microbiology	02	02	50	20	20	05	05

THIRD YEAR: Advanced Diploma Course in Industrial Microbiology

SEM	Paper	Title of the paper	Teaching hours per weeks		Marks for examination Maximum 100 marks				
Scheme			Theory	Practical	Theory max. 70		Practical max. 30		
					Ex.	IA	Ex.	IA	REC
V Paper code	5 IME010	Gene Technology and Patents	02	02	50	20	20	05	05
VI Paper code	6 IMF010	Industrial Training / Project	NIL	NIL	Max.Marks 100		Report: 60 20 : Presentation 20 : viva-voce		

Total: 200 + 200 + 200 = 600 Marks

CERTIFICATE COURSE IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY

I SEMESTER

PAPER - I: TOOLS AND TECHNIQUES IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY

Paper code: IMA010

THEORY

28 Hours

COURSE OUTCOME:

After successful completion of the course students are able to:

- CO1.** Gain basic knowledge about Industrial Microbiology starting from history and learn the over view of scope and importance of industrially important microbes.
- CO2.** Learn about the taxonomical classification of Microbes.
- CO3.** Demonstrate theory and practical skills in microscopy, their handling techniques.
- CO4.** Gain skills of isolation, culturing, strain improvement and maintenance of pure culture.

Unit –I

7Hours

1. General introduction, Scope of industrial microbiology. History and development of industrial microbiology. Experiments of Louis Pasteur, Robert Koch and Alexander Fleming.
2. Isolation, identification and characteristics of microbes of industrial importance. Classification of bacteria, fungi, actinomycetes and viruses.

Unit –II

7Hours

3. Microscopy - Construction and working principles of bright field, phase contrast, Fluorescent microscope. A brief account on Electron Microscopy
4. Principles of sterilization: Sterilization equipments, sterilization of media, air and other ancillary equipments.

Unit –III

7Hours

5. Substrates for industrial fermentation- Raw materials, Energy sources, Mineral sources, Antifoam agents and Media formulations.
6. Batch and Continuous Fermentations, Surface, Submerged and Solid-substrate fermentations, Scale-up of Fermentation.

Unit –IV

7Hours

7. **Strain development** : Isolation, screening techniques, improvement of strains by mutation; recombination, gene regulation, technology and other genetic methods.
8. Preservation and maintenance of industrial microorganisms.

Total Marks 70: 60(Theory + 10 (Internal Assesment-Test))

I SEMESTER

PRACTICAL: I
PAPER - I: TOOLS AND TECHNIQUES IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY
10 Practicals(1 Practical of 2 hours per week)

1. Laboratory safety : Good laboratory practices.
2. Study of simple and compound microscopes, their handling, including oil immersion objective.
3. Demonstration of laboratory equipments: Pressure cooker, Autoclave, Hot-air oven, Incubator, Inoculation chamber / Inoculation hood, Inoculation loop, Inoculation needle, Membrane filter and Colony counter.
4. Demonstration of pH meter, Colorimeter, Absorption and emission spectroscopy and Turbidometer.
5. Preparation of media: Nutrient agar and Potato Dextrose Agar.
6. Cultivation of microorganisms on agar plate (point inoculation), broth, anaerobic cultivation (candle jar / gas pack method).
7. Isolation of microorganisms by spread plate, pour plate and streak plate methods.
8. Maintenance of stock culture on fresh agar slants; overlaying with mineral oil and stab culture.
9. Staining and mounting of algae (*Chlorella*) and fungi (*Pencillium*).
10. Staining of bacteria (simple and differential staining).

Total Marks 30:20 (Practicals)+05 (Internal Assesment-Test)+05(Record)

II SEMESTER
PRACTICAL:II
PAPER - II : MICROBIAL PHYSIOLOGY AND GENETICS
10 Practicals(1 Practical of 2 hours per week)

1. Acid and gas production from Carbohydrates - demonstration of fermentation of Lactose.
2. Starch hydrolysis.
- 3-5. Qualitative tests for the detection of macromolecules.
  - Glucose - Benedict's test, Molisch's test, Fehlings test, Picric acid test.
  - Protein - Biurette test, Ninhydrin test, Millon's test, Xanthoproteic test.
  - Lipids - Acrolein test, Sudan III test, Emulsification test and Solubility test.
6. Effect of temperature on growth of microorganisms.
7. Effect of pH on growth of microorganisms.
8. Measurement of growth by cell number using Haemocytometer and cell mass by turbidometer/ spectrophotometer method.
9. Isolation of DNA.
10. Demonstration of the following models / photographs of DNA, Transcription and Translation, DNA replication, t-RNA.

Total Marks 30: 20(Practicals)+05 (Internal Assesment-Test)+05(Record)

**DIPLOMA COURSE IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY
III SEMESTER**

PAPER-III : FERMENTATION TECHNOLOGY

Paper code: IMC010

THEORY

28hours

COURSE OUTCOME:

After successful completion of the course students are able to:

- CO1.** Acquaint with different types of fermentation processes and equipment and underlying principles in downstream processing
- CO2.** Understand how microbiology is applied in manufacture of industrial products
- CO3.** Understand the beneficial role of microorganisms in fermented dairy products & in alcoholic beverages
- CO4.** Gain knowledge about biofertilizers and biopesticide in agriculture and understand various plant microbes interactions and their applications

Unit-I

7Hours

- 1. **Introduction to Fermentations:** Design of typical fermenters, devices for aeration and agitation, Seed and Pilot Scale fermenters.
- 2. **Down Stream Processing :** Recovery of fermentation products-precipitation, filtration, centrifugation, distillation, cell disruption, solvent recovery, drying and crystallization.

Unit-II

7Hours

- 3. **Industrial production and their uses :**
  - Enzymes :** Amylase
  - Vitamins -** Vitamin B-12
  - Antibiotics:** Penicillin.
  - SCP :** *Spirullina*
  - Organic acids :** Citric acid.
  - Production of fuels :** Ethanol
  - Health care products :** Steroid transformation, Monoclonal antibodies.

Unit-III

7Hours

- 4. **Food fermentations :** Alcoholic beverages, Cheese making, Bread making, Fermented soya based foods. Meat fermentation, Fermented milk and mushroom cultivation.

Unit-III

7Hours

- 5. **Microbes-Plant interaction-** Mycorrhizae-Biology and applications, **Biofertilizers**, microbial inoculants, Brief account of production and application of *Rhizobium*, *Azotobacter*, *phosphobacteria* and *Cyanobacteria*.
Biopesticides : Fungal, Bacterial and Viral Biopesticides and their applications.

Total Marks 70:60(Theory)+10(Internal Assesment-Test)

**III SEMESTER
PRACTICAL: III
PAPER-III: FERMENTATION TECHNOLOGY
10 Practicals (1 Practical of 2 hours per week)**

1. Isolation and identification of microorganisms of spoiled fruits (fungi and bacteria).
2. Isolation of *Aspergillus flavus* from spoiled food.
3. MBRT test for microbial contamination of milk.
4. Isolation of *Lactobacilli* and *Streptococcus* from curds.
5. Production of citric acid from *Aspergillus niger*.
6. Production of wine from grapes.
7. Production of alcohol from jaggery / Molasses.
8. Estimation of Percentage alcohol in a given sample by specific gravity bottle method.
9. Mushroom cultivation.
10. Antibiotic sensitivity test.

Total Marks 30:20(Practicals)+05 (Internal Assesment-Test)+05(Record)

IV SEMESTER
PAPER - IV: ENVIRONMENTAL MICROBIOLOGY

Paper code: IMD010   **THEORY**   **28hours**

COURSE OUTCOME:

After successful completion of the course students are able to:

- CO1.** Know the role of microorganisms in soil, air, water, waste water and bioremediation
- CO2.** Learn the occurrence, abundance and distribution of microorganisms in the environment and their role in the environment
- CO3.** Know about bioaerosols, air sample collection and analysis and control measures of air borne microbes
- CO4.** Understand the basic principles of bioremediation

Unit-I 7Hours

1. Marine and freshwater microorganisms. The microbial community in marine and freshwater environments. Water purification, Microbiological analysis of water. Waste water and effluent treatment - treatment methods – Primary, Secondary and tertiary treatment. Sludge treatment and disposal, Composting and Ensiling.

Unit-II **7Hours**

2. **Nutrient cycling processes:** Biogeochemical cycles: Nitrogen cycle, Phosphorous cycle and Carbon cycle.
3. **The environments of soil microorganisms:** Associated soil microorganisms with plants. Microbial interaction: Neutralism, Mutualism, Parasitism, Antagonism, Comensalism, Predation, Synergism, and competition. Rhizosphere, Actinorrhizae and Mycorrhizae.

Unit-III 7Hours

4. **Aerobiology** : Air-borne microbes, Sampling techniques-Andersen sampler, Rotorod sampler, Hirst spore trap and Vertical cylinder spore trap. Aerobiology and Human health.
5. **Microbes and degradation of wastes:** Treatment of solid and liquid industrial wastes, Microbial degradation of pesticides and Xenobiotics, Bioremediation.

Unit-IV **7Hours**

6. **GeoMicrobiology:** Microbes in metal extraction, Mineral leaching and mining.
7. **Production of biopesticides** (microbial insecticides)
  - Bacterial, Viral, Fungal and protozoa.
  - Production of microbial herbicides.

Total Marks 70: 60(Theory)+10(Internal Assesment-Test)

**IV SEMESTER
PRACTICAL:IV
PAPER - IV: ENVIRONMENTAL MICROBIOLOGY
10 Practicals(1 Practical of 2 hours per week)**

1. Microscopic observations of different water samples for biological indicator of water pollution.
2. a) Standard analysis of water.
b) Determination of MPN.
3. IMViC tests.
4. Viable count – SPC and Membrane Filter Technique.
5. Determination of BOD
6. Estimation of total solids in sewage.
7. Measurement Cl_2 , PO_4 and NO_3 in water.
8. Demonstration of - Production of Vermicompost.
9. Isolation of free-living N_2 fixers from soil.
10. Visit to Effluent treatment plant.

Total Marks 30: 20 (Practicals) + 05 (Internal Assessment-Test) + 05(Record)

**ADVANCED DIPLOMA COURSE IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY
V SEMESTER**

PAPER - V: GENE TECHNOLOGY AND PATENTS

Paper code: IME010

THEORY

28Hours

COURSE OUTCOME:

After successful completion of the course students are able to:

- CO1.** Know genetics of microorganisms and recombinant DNA technology used in microbiological research
- CO2.** Understand the properties, structure and function of genes in microorganisms
- CO3.** Understand techniques, social and ethical issues concerning genetic engineering. Applications of genetic engineering in various fields.
- CO4.** Gain knowledge about Patent.

Unit-I

7 hours

1. **Genetic Engineering:** Definition, concept and scope of genetic engineering; Milestones in Recombinant DNA Technology. Gene technology and industrial microbiology.
2. **Recombinant DNA Technology:** Restriction enzymes; Isolating and cloning fragments; Isolating and purifying cloned DNA, Genomic and C-DNA Libraries and Cloning vectors.

Unit-II

7 hours

3. **Selection of recombinants:** Expression of foreign genes in cloned organisms.
4. **Analysis of gene products :** (a) Nucleic acid hybridization, (b) Sequencing of proteins, and nucleic acids, Southern, Northern and Western blotting techniques, PCR and DNA finger printing.

Unit-III

7 hours

5. **Genetic engineering :** Safety, Social, Legal and Ethical considerations. Risk in genetic engineering. Microbial transformation: Types of bioconversion reactions, procedure for biotransformation and transformation of antibiotics.
6. **Applications of genetic engineering :**
  - a) Medical,
  - b) Industrial,
  - c) Environmental and
  - d) Agricultural Applications – in brief

Unit-IV

7 hours

7. **Patents;** patent regulations of processes, products and microorganisms, Entrepreneurship and marketing of products.

Total Marks 70: 60(Theory) + 10(Internal Assesment-Test)

**V SEMESTER
PRACTICAL: V
PAPER - V: GENE TECHNOLOGY AND PATENTS
10 Practicals(1 Practical of 2 hours per week)**

1. Isolation of genomic DNA and its quantification.
2. Isolation of RNA and its quantification.
3. Salt fractionation of yeast proteins and quantification.
4. Separation of proteins by SDS-PAGE.
5. Isolation of Streptomycin resistant mutant of *E. coli*.
6. Isolation of plasmid from bacteria purification by agarose gel electrophoresis.
7. Preparation of competent *E. coli* cells.
8. Transformation and recovery of plasmid clones.
9. Demonstration of Southern blotting and Northern blotting.
10. Demonstration of PCR Technology.

Total Marks 30: 20(Practicals) + 05 (Internal Assesment-Test) + 05(Record)

Paper code: IMF010

VI SEMESTER

PAPER-VI: INDUSTRIAL TRAINING / PROJECT WORK

The candidate need to work for a period of 16 weeks in any recognized Industry / University, under the guidance of an expert in the field of Industrial Microbiology. At the end of the semester candidate need to submit a report duly certified by the authority of the industry / Academic institution. The same should be certified by the HOD / Co-ordinator. The project work will be evaluated for 100 marks (60 for report and 20 for presentation and 20 for Viva-Voce examination)

Signature of the Co-Ordinator
Microbiology

**SCHEME OF THEORY EXAMINATION FOR UGC CAREER ORIENTED
COURSE IN INDUSTRIAL MICROBIOLOGY**

(Applicable to Semester I to V)

Time: 03 Hrs

Max. Marks: 50

1. Answer any TEN of the following : 1 x 10 =10
(12 questions to be given and 10 to be answered)
  - a)
  - b)
  - c)
  - d)
  - e)
  - f)
  - g)
  - h)
  - i)
  - j)
  - k)
  - l)

2. Answer any FOUR of the following 4 x 4 = 16
(6 questions to be given and 4 to be answered) – short answer type
  - a)
  - b)
  - c)
  - d)
  - e)
  - f)

3. (3, 4, 5 essay type questions – Each with internal choices) 8x 3 = 24

**SCHEME OF PRACTICAL EXAMINATION FOR CAREER ORIENTED COURSE IN
INDUSTRIAL MICROBIOLOGY**

(Applicable to Semester I, II, III, IV and V)

Time : 03 Hrs

Max. marks : 25(20 + 05)

1. Conduct experiment 'A' assigned, tabulated data, analyse and draw conclusions	08
2. Write a critical notes on B, C and D.	(3 x 2) = 06
3. Identify E, F and G with reasons.	(3 x 2) = 06
4. Class Record	05

Internal assessment-05

REFERENCES

1. Adams MR and Moss - 1995. Food Microbiology. The Royal Society of Chemistry, Cambridge.
2. Agashe SN – 1994. Recent Trends in Aerobiology, Allergy and Immunology. Oxford and IBH Pub. New Delhi.
3. Alexander M – 1971. Microbial Ecology, John Wiley and Sons Inc. NY.
4. Alexander M – 1977. Introduction to Soil Microbiology John Wiley Sons, Inc. NY.
5. Alexopoulos CJ & Mims CW – 1979. Introductory Mycology III edition. Wiley Eastern Ltd., New Delhi.
6. Atlas RM – 1986. Basic and Practical Microbiology Mac Millan Co. NY.
7. Benjamin L – 1990. Gene IV Edn. Oxford Univ. Press, Oxford.
8. Board RG – 1983. A Modern Introduction to Food Microbiology. Blackwell Scientific Pubs. Oxford.
9. Drown TA – 1991. Essential Molecular Biology – A Practical approach Vol. I and Vol. II, Oxford Univ. Press. Oxford.
10. Cappuccino JG and Sherman N – 1999. Microbiology. A Laboratory Manual 4th Edn. Addison – Wesley.
11. Casida LE – 1964. Industrial Microbiology. Wiley Eastern Ltd. New Delhi.
12. Desmond ST, and Nicholl – 1994. An Introduction to Genetic Engineering, Cambridge Univ. Press. Cambridge.
13. Dewes IW and Southerland JW – 1976. Microbial Physiology, Halsted Press, NY.
14. Fletcher M. and Gray TRG – 1987. Ecology of Microbial Communities. Cambridge Univ. Press, Cambridge.

15. Frazier WC and Westhoff DC – 1978. Food Microbiology TATA Mc Graw Hill Pub. Co. Ltd. New Delhi.
16. Gardner EJ – 1984. Principles of Genetics, 7th Edn. John Wiley & Sons. Inc. NY.
17. Ghosh TK – 1990. Bioprocesses, Computation in Biotechnology. Vol. I; Ellis Harwood NY.
18. Gunashekar – 2000. The Genetics of Bacteria and their Viruses 2nd Edn. Wiley, NY.
19. Hoch JA, Chang S and Ganesan AT – 1982. Molecular cloning and Gene Regulation in Bacilli Academic Press. NY.
20. Jay JM – 1987. Modern food Microbiology CBS Pub. And Distributors, New Delhi.
21. Kushner D – 1978. Microbial Life in Extreme Environment. Academic Press. NY.
22. Lehninger AL – 1971. Bioenergetics : The molecular Basis of Biological Energy, Transformation, 2nd Edn. Benjamin, USA.
23. Lehninger AT – 1984. Principles of Biochemistry. I Indian Edn. CBS Pub. and Distributors Pvt. Ltd. NY.
24. Lesinger T. et al., -1985. Microbial Degradation of Xnobiotic and Recalcitrant Compounds. Academic Press NY.
25. Lewin B – 2000. Genes VII. Oxford Univ. Press.
26. Mitchell R – 974. Introduction to Environmental Microbiology. Prentice Hall. Inc. NY.
27. Old RW and Primrose SB – 1089. Principles of gene Manipulation 4th Edn. Block Well Scientific Pub. London.
28. Paul, EH and Clark FE – 1989. Soil Microbiology and Biochemistry. Academic Press, London and NY.
29. Peiczar (Jr.) MJ, Chan ECS and Kreig NR – 1993. Microbiology, Mc Graw Hill Intl. Newyork.

30. Peppler HJ and Prelman D – 1979. Microbial Technology and Fermentation Technology. Vol. I and Vol. II, Academic Press. NY.
31. Prescott LM, Harley JP and Klem DA – 1990. Microbiology Wm-C Brown Pub. USA.
32. Reed G – 1982. Industrial Microbiology. Mac Millan Pub. Ltd. Wiosconsin.
33. Schlegel HG – 1999 General Microbiology Cambridge Univ. Press. Cambridge CB-2 2RU, UK.
34. Seeley HW, Jr and Demark JV – 1972. Microbes in Action – A Laboratory Manual of Microbiology DB. Taraporevaia Sons and Co. Ltd., Bombay.
35. Strickberger MW – 1985. Generics, 3rd Edn. Mac. Millian Pub. Co. Inc. NY.
36. Subbarao, NS – 1981. Soil Microorganisms and Plant Growth. Oxford and IBH Pub. Co. New Delhi.
37. Sullia S.B. – 2000. General Microbiology, Oxford and IBH Pub. Co. New Delhi.
38. Ward OP – 1989. Formation Biotechnology; Principles, Processes and Products. Prentice Hall Engle Wood Cliffs New Jersey.
39. Watson JD, Gilman M, Witkowski J and Zoller M – 1992. Recombinant DNA 2nd Edn. Scientific American Books.
40. Watson JD, Hopkins NH, Roberts JW, Steitz JA and Weiner AM – 1987. Molecular Biology of the gene 4th Edn. The Benjamin/Cummings Pub. Co. Inc. NY.
41. Michael J Waites; Noil L Morgan; John S Rockey; Gary Higton 2001. Industrial Microbiology – An introduction, Blackwell Science Publication, USA.
42. Owen P Ward – 1989. Fermentation Biotechnology. Prentice Hall New Jersey.
43. Wulf Crueger and Anneliese Crueger - 2000. Biotechnology – A text book of industrial Microbiology II edn. Panima Publishing Comp. New Delhi.

List of Examiners Recommended by the BOS in Microbiology

Sl No.	Name	College address
1	Dr..M .Seema	Chairperson, Dept. of Microbiology JSS College, Ooty road, Mysore
2	H.P.Spoorthy	Assistant prof. Dept. of Microbiology JSS College, Ooty road, Mysore
3	Dr.S.Mahadevamurthy	Associate Prof & HOD Dept. of Microbiology Yuvaraja's college Mysore.
4	Dr.Syeda Kauser Fathima	Associate Prof. of Microbiology Maharani's Science College for women JLB road Mysore.
5	Dr. H.S. Jayanth.	Asso.Prof.of Microbiology Dept. of Microbiology Yuvaraja's college Mysore.
6	Dr.Uma Maheshwari	Assistant prof. JSS University, JSSAHER, Mysuru
7	Sri. M. Girish	Assistant prof. Dept. of Microbiology JSS College for Women Saraswathipuram,Mysore
8	Dr. P.K.Maheshwar	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Yuvaraja's college,Mysore.
9	Smt. M.S.Shobha	Assistant Prof, Dept. of Microbiology Maharani's Science College Mysore
10	Sri. R.A. Manjunath	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Saradavilas College,Mysore
11	Dr.M.P. Ragavendra	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Maharani's Science College,Mysore

12	Dr.K.Girish	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Maharani's Science College, Mysore
13	Sri. G.S. Siddegowda	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Maharani's Science College Mysore
14	Dr.N.S.Devaki	Assistant Prof. Dept. of Molecular Biology Yuvaraja's College , Mysore
15	Syeda Farahna Parveen	Assistant Prof. Dept. of Microbiology St.Philomina's College, Mysore
16	Smt. Vanitha	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Maharani's Science College,Mysore
17	Smt. Revanamba	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Maharani's Science College,Mysore
18	Mahadevaprasad	Assistant prof. Dept. of Microbiology JSS College for Women Saraswathipuram,Mysore
19	Dr.Nagalambika	Assistant prof. JSS University, JSSAHER, Mysuru
20	RajaRajeshwari.R	Assistant prof. Dept. of Microbiology SDM College JLB Road,Mysuru
21	Uzma Bathool	Assistant Prof. Dept. of Microbiology St.Philomina's College, Mysore
22	Shruthi Prakash	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Mahajana's Science College,Mysuru
23	Athiya sultan	Assistant prof. Dept. of Microbiology SDM College JLB Road,Mysuru
24	C.Poornima Devi	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Yuvaraja's college,Mysore

25	Dr.Rakshith	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Yuvaraja's college,Mysore
26	Vasundara Devi R	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Maharani's Science College,Mysore
27	Niveditha Prakash	Assistant prof. Dept. of Microbiology JSS College for Women Saraswathipuram,Mysore
28	Dr.K.Sumana	Assistant prof. JSS University, JSSAHER ,Mysuru
29	Samjna.S.R	Assistant Prof. Dept. of Microbiology Maharani's Science College,Mysore

DEPARTMENT OF MICROBIOLOGY

LIST OF BOS MEMBERS (2020-23)

	MEMBERS	SIGNATURE
1	Dr. M. Seema-Chairperson Assistant Professor and Head Department of Microbiology JSS College, Ooty road, Mysuru-25	
2	Dr. Shubha Gopal Professor DOS in Microbiology Manasagangotri, Mysuru Member (VC Nominee)	
3	Dr.C. R. Rekha Associate Professor DOS in Microbiology Government Science First Grade College Yelahanka Bengaluru Member (VC Nominee)	
4	Dr. Syeda Kousar Fathima Associate Professor PG Department of Microbiology Maharani's Science College, Mysuru Member (VC Nominee)	
5	Dr. Srilakshmi Desiraju TRIPHASE Pharmaceuticals pvt. Ltd KSSIDC, Hebbal Industrial area , Mysuru	
6	Chethana. G Jnanasarovara International Residential School Vajamangala post, Bannur road Mysuru-11	

**JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND
SCIENCE**

(AUTONOMOUS)

OOTY ROAD, MYSORE-570025

DEPARTMENT OF COMPUTER SCIENCE

Career Oriented Course in

WEB DESIGN

SEMESTER SCHEME

2017-18 SCHEME

**PROFORMA FOR THE SCHEME OF STUDY AND EXAMINATION OF THE CAREER-
ORIENTED**

CERTIFICATE COURSE IN WEB DESIGN

Semester	Paper and title	Theory Hrs. / Week	Practical Hrs/ Week	Duration of theory exam	Duration of practical exam	Marks for theory exam	Marks for practical exam	Internal assessment marks theory	Internal assessment marks practical
I	Internet Basics and Photoshop	2	2	1	P1 - 2 hrs.	20	60	10	05
II	Illustrator and basic HTML	2	2	1	P2 - 2 hrs.	20	60	10	05
TOTAL									

NOTE:

- IA - 20 marks based on continuous assessment.
- Term end examination - Duration is 3 hours for 80 marks having two parts, PART-A and PART-B
- PART-A Theory oriented questions for 20 marks
- PART - B Practical oriented questions for 60 marks which is split as
- Practical implementation 50 marks
- Record 10 marks

Program Outcomes:

- PO 01: Demonstrate proficiency in the field of Web Site Design/front-end design of e-commerce
- PO 02: Demonstrate the ability to justify and explain their thinking and/or approach.
- PO 03: Apply the scientific method to design, execute, and analyze an experiment
- PO 04: Develop state-of-the-art laboratory and professional communication skills

INTERNET BASICS AND PHOTOSHOP

4 Hours / week

Course Outcomes (COs):

After completing this course satisfactorily, a student will be able to:

- Acquire the knowledge and skills in the website/ application components & their working.
- Acquire knowledge and skills in Image editing tools in Photoshop.
- Demonstrate image, logos, and graphics designing activities.

Internet Basics

Introduction to Internet: Origin of Internet, internet and web, Origin of WWW, Web Servers, Web Browsers, HTTP, FTP, DNS, URL, TCP/IP, Email Basics, Security, MIME, Search Engine, Web design Programming tools, Domain name and hosting concepts Introduction to web Design - Difference between static and Dynamic websites

Photoshop

Starting Photoshop CS2: Getting started with Photoshop CS2, opening an existing file, the Photoshop program window, guidelines for working with toolbox, creating a new file, saving files, reverting files, and closing files.

Working with Images: Vector and Bitmap images, opening recently used files, image size, image resolution, editing images, color modes, setting the current foreground and background colors.

Making selections: Making selections, editing selections Painting, Drawing, Retouching Tools: The painting tools, Drawing tools, the retouching tools

Layers: Layers palette, Working with layers, new layer via cut, new layer via copy, hiding or showing layers, repositioning layers, and flattening images.

Filters: Filter menu, Filter Gallery, extract filter, liquify filter, vanishing point filter, artistic filters, blur filters, noise filters, lighting effects, sharpen filters,

REFERENCES

1. Programming the World Wide Web 4th Edition by Robert W Sabesta
2. Internet and World wide web how to program- 4th Edition by P.J. Deitel & H. M. Deitel
3. Multimedia and web Design Course Kit by Vikas Gupta
4. Photoshop CS3 Bible by Lauri Ulrich Fuller and Robert C. Fuller
5. The complete Reference Second Edition Internet by Margaret Levine Young

Total Marks 80: Practical: 60(Theory) +20 (Internal Assessment-Test)

II SEMESTER

ILLUSTRATOR AND BASIC HTML

4 Hours / week

Course Outcomes (COs):

After completing this course satisfactorily, a student will be able to:

- Acquire the knowledge and skills in website designing HTML scripting.
- Acquire knowledge and skills in website graphics designing and other components using Illustrator.
- Demonstrate website / simple front-end web application designing activities.

GETTING STARTED WITH HTML: BASIC HTML CONCEPTS, THE HTML ELEMENTS, Setting the boundaries with <HTML>, The HEAD element, Giving to a page a <TITLE>, The BODY element Creating a simple Web page, Heading <H1> through <H6>, A new paragraph <P>, Commenting the lines: <!-- ...-->, HTML RULES FORMATTING THE TEXT: THE PHRASE ELEMENTS, OTHER SPECIALTEXT FORMATTING, Indicating program code: <CODE>, Preformatted text, spaces and all: <PRE>, Address information: <ADDRESS>, Drawing a line on the page: <HR>, Centering a block: <CENTER>, Dividing document into sections: <DIV>, CHARACTER ENTITIES
USING LISTS AND TABLES TO ORGANIZE INFORMATION: USING LISTS, Ordered (or numbered) lists: <OL>, Where to start a list, What type of list is needed?, Unordered lists: <UL>, Using different types of bullets, A definition or glossary list: <DL>, Using the DIR and MENU list styles,
USING TABLES: Basic table structure, Explaining the table: <CAPTION>, Beginning to include data: <TR> Individual data cells and headings: <TD> and <TH>, Cell size attributes: ROWSPAN and, COLSPAN, Cell content alignment: ALIGN and VALIGN ,Using the STYLE attribute

Illustrator: Getting Started, Setting Up the Document, Toolbox, Toolbox Description, Working with Layers, Making Selections, Creating Basic Shapes, Inserting and Formatting Text, Typing on a Path, Placing Images, Working with Objects, Arranging, Grouping, Locking, Applying Transparencies, Applying Styles, Effects and Appearances, Working with Symbols, Saving

REFERENCES

1. HTML Complete Reference 4th Edition
2. Mastering in HTML by 4 Ray and Ray
3. Adobe illustrator CS4 Classroom in a Book by Adobe Creative Team
4. Adobe illustrator CS4 How-Tos: 100 Essential Techniques by David Karlins
5. Adobe illustrator CS4 Revealed by Chris Botello
6. The Adobe illustrator CS4 Wow! Book by Sharin Steuer

Total Marks 80: Practical: 60(Theory) +20 (Internal Assessment-Test)

SCHEME OF THEORY EXAMINATION IN WEB DESIGN

Time: 01 Hrs

Max. marks: 20

1. Answer any TEN of the following :

2 x 10 = 20

(12 questions to be given and 10 to be answered)

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)
- h)
- i)
- j)
- k)
- l)

=====

Practical question paper pattern

Time: 02 hrs.

Max. Marks: 60

1. Identify / Demonstrate A, B, C & D

25x02=50

2. RECORD

-10

***

**JSS COLLEGE OF ARTS COMMERCE &
SCIENCE
(Autonomous)**

Ooty Road, Mysuru – 25

**DEPARTMENT OF COMMERCE AND
MANAGEMENT**

**ADD-ON-COURSE
COMPUTERISED ACCOUNTING**

2022-23

JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE & SCIENCE (AUTONOMOUS)

Ooty road, mysuru-25

Department of commerce & mangement

ADD-ON-COURSE

COMPUTEISED ACCOUNTING

COURSE STRUCTURE

Semester		Paper	Hours/Week	Maximum Marks
Certificate In Computerised Accounting				
I Semester	1.1	Introduction to Accounting .	04	100
II Semester	1.2	Office Automation - Excel	04	100
Diploma in Tax Management(DTM)				
III Semester	2.1	Advanced Accounting	04	100
IV Semester	2.2	Accounting Package	04	100
Advanced Diploma in Tax Management(ADTM)				
V Semester	3.1	Accounting Packages- Advanced Usage	04	100
V I Semester	3.2	E- Commerce and Information Systems	04	100

i) Composition of Marks:

Theory 60 Marks

Internal Assessment 40 Marks – C1 -Test - 10marks & Assignment -10Marks

C2 –Test- 10marks & Assignment -10Marks

ii) Eligibility:

All the students of our college are eligible to seek admission to certified course

Those who complete certificate course are eligible for Diploma Course

Those who complete diploma course are eligible for Advanced Diploma Course

(iii) Attendance: As per College Regulations

iv) Results: As per College Regulations

Outcomes of ADD-ON-COURSE - COMPUTEISED ACCOUNTING:

1. Understand the application of business Knowledge in both theoretical and practical aspects.
2. Understand the basic concepts and functions of accounting, trade and computer software
3. Develop proficiency in the management of an organisation
4. Attain skills in conducting business transactions online
5. Analyse the scope of the business by adopting modern technology in the business practice

CERTIFICATE COURSE IN COMPUTERISED ACCOUNTING (CCCA)
FIRST SEMESTER

1.1 Computerized Accounting

Course Outcome:

CO1 To equip the students with the skill of preparing accounts.

CO2 To enable students with the skills to prepare financial statements of various types of business units.

Introduction to Accounting

Unit 1: Accounting-Definition, Need, Objectives, Importance, System of Accounting (Cash and Mercantile). Distinction between book keeping and accounting. Accounting Principles: Concepts and Conventions. A brief reference to accounting Standards- Meaning and objectives (only). Types of accounts - Personal, Real, Nominal (Respective rules)

Unit 2: Journal- Meaning, purpose, Format, Journalising, Narration, Journal Entry(Simple Problems), Bills, Vouchers/Invoices, Ledger- Meaning and Objectives, Format, Posting Balancing (Simple problems)

Unit 3: Subsidiary books- Meaning and Importance Preparation of Purchase book, Sales book. Sales returns book, Cash book, Petty cash book, Bills receivable book, Bills payable book Journal proper-Postings from subsidiary books.

Unit 4: Trial balance- Meaning and purpose, preparation of trial balance. Final Accounts- Meaning and objectives, composition (Trading. P/L A/C, Balance Sheet, simple Problems on final accounts)

Unit 5: Bills Transactions: Meaning. Types of format, Parties, Discounting Endorsements, Problems on bills transactions.

Books for reference:

Accountancy-B.S.Raman

Accountancy-S.N.Dorairaj

Double entry book keeping-T.S.Grewal

Financial Accounting-S.N.Maheshwari (vol-1)

Financial Accounting-R.L.Gupta (vol-1)

CERTIFICATE COURSE IN TAX MANAGEMENT (CCTM)

SECOND SEMESTER

1.2 Office Automation - Excel

Course Outcome:

C01 To enable the students to master in computerized Accounting

C02 To enable the students to master in Ms Excel

Unit 1: Fundamentals of Computers: Early days of computer, modern computer, computer hardware, input devices, output devices, system unit, storage devices, types of computer, computer software, communication devices, accessories. Application of computers - Industrial, scientific multimedia, e-governance.

Unit 2: Computerised Accounting - meaning, features, Distinction between manual accounting and computerized accounting. Evolution of computerized accounting Advantages & Limitations of computerized Accounting Factors to be considered while introducing computerized accounting in a business concern.

Unit 3: Introduction to Windows: - Requirements, working in windows, components of window - My computer, recycle bin, My documents, Desktop local disks, window views, menu bar, drag and drop, creating a new folder, copying, moving, renaming, deleting a folder, Windows explorer, searching a file, Shortcuts, screen saver, taskbar and settings.

Start button-programs-accessories (Paint, calculator, clock, notepad, calendar, command prompt) (demo)

Unit 4: Getting started with Excel

Introduction to spreadsheets History of spreadsheets, what is excel good for? Understanding workbooks and worksheets, entering and editing worksheet data, working with cells and ranges.

Unit 5: Introducing tables (lists)

Working with tables - adding and deleting rows and columns, navigation, formatting = worksheet-Fonts, number format, different formats of a cell (Date, border, color, shade, alignment), Conditional formatting styles, adding, deleting, renaming, copying a worksheet.

Reference Books:

Introduction to Tally and Accounting - Vikas Gupta

M.S. Excel 2007 Bible

Computer Accounting with M.S. Office - Yacht

Accounting Information System - Turner

CERTIFICATE COURSE IN TAX MANAGEMENT (CCTM)

THIRD SEMESTER

2.1 Advanced Accounting

Course Outcome:

CO1 : To enable the students can become cost accountant, cost consultant

CO2 : To identify the cash flow from investing, operating, financing activities of the organizations.

Unit 1: Cost Accounting- Meaning of Cost Accounting, Need for Cost Accounting. Elements of Cost, preparation of cost sheet. Material cost- meaning, types, importance-Stores Maintenance, preparation of Stock Ledger based on FIFO and LIFO, fixation of Stocks Levels,

Unit 2: Labour Cost- Meaning and Components, Methods of Remuneration - Piece wage and Time Wage System.

Unit 3: Calculation of Machine Hour Rate.

Unit 4: Preparation of Cash Flow Statement (As per AS-3)

Unit 5: Fund Flow Statement

Books for reference:

Accountancy-B.S.Raman Accountancy-S.N.Dorairaj

Cost Accounting - S.P.Jain and K.L.Narang

COMPUTERISED ACCOUNTING

FOURTH SEMESTER

(Paper-IV)

Accounting Package

Course Outcome:

C01: Students will learn to create company, enter accounting voucher entries including advance voucher entries, do reconcile bank statement, do accrual adjustments, and also print financial statements, etc.

C02: Preparing budgets and Inventory management. forecasting the results. Managing payrolls.

Asset management.

Unit-1: Different Accounting Packages available in the market, Purpose, Usage & Limitations of various accounting packages. Introduction To Tally-Evolution of Tally, Tally Fundamentals, Features of Tally, Tally Screen Components, Walkthrough to Start Tally, Basic Company Details Including Walkthroughs to create a desired Company Name(xyz)

Unit-2: Tally Accounting- Accounting With Tally, Classification Groups And Ledgers, Predefined Groups of Accounts, Creation of Company Group Names, Displaying Groups in the Charts of Accounts, Altering, Adding and Deletion of Groups. Ledgers-Adding Single and Multiple Ledgers, Altering, Displaying and Deleting Ledgers. Introduction to Fi Features and Fiz Configuration.

Unit-3 Tally Inventory- Maintaining Stock Details with Tally -Inventory Accounting with Tally, Inventory Masters, Important Housekeeping. Creating, Displaying and Altering Stock Categories. Creating, Displaying and Altering Units of Measure.

Unit-4: Tally Vouchers- Accounting Vouchers- Contra, Payment, Receipt, Journal, Sales, Purchase And Postdated Inventory Vouchers -Introduction, Pure Inventory Transactions, Inventory Details in A/C Vouchers, Creating Sales Tax Ledgers.

Unit-5: Displaying And Reporting-Basic Features Of Displaying Reports, Displaying Books of Accounts And Statements of Accounts (Cashflow and Fundflow, Statement Representing Ratio) Inventory Reports - Objectives, Basic Features, Inventory Statutory And MIS Reports.

Books for reference:

Tally-AK. Nadhani

- Tally-Rakesh Sangwan

COMPUTERISED ACCOUNTING

FIFTH SEMESTER

(Paper-V)

Accounting Packages - Advanced Usage

Course Outcome:

C01 : To enable the students can become store keeper and prepare store ledgers.

C02 : Develop the skill of recording financial transactions and preparation of reports in accordance with GAAP

Unit-1: Introduction to Advanced Accounting through Tally, Objectives, Nature and Functions of Advanced Accounting

Unit-2: Advanced Accounting- Bill wise Details, Cost Centers and Cost Categories, Multiple Currencies, Cheque Printing, Bank Reconciliation, Interest Calculations, Cost Centre Classes, Budgets and Controls

Unit-3. Advanced Inventory- Order Processing, Re-Order Analysis, Tracking Number, Batch wise Details, Additional Cost Details, Bill of Material, Price List, Stock Valuation Methods, Inventory Methods, Inventory Ageing Analysis and Reports.

Unit-4. Advanced Invoicing- Actual and Billed Quantities, Excise Invoicing, Account Invoice and Item Invoice, Configuration Relating to Invoice Entries, Consolidation of Accounts, Advanced Reporting, Relevant Tax Concepts- TDS, VAT, Service Tax, PF, ESI (Meaning and computing).

Unit-5: Technology Advantages of Tally- Tally Vault, Security Control, Tally Audit, Backup and Restore, Split Company Data, Export And Import of Data, ODBC Compliance, Web Enabled, Print Preview and Online Help And Printing.

Books for reference:

- Tally 9-Sanjay Satpathy
- Tally 9-Dinesh maidasani

COMPUTERISED ACCOUNTING

SIXTH SEMESTER

Paper VI

E-Commerce and Information Systems

Course Outcome:

C01: Understand the leadership role of Management Information Systems in achieving business competitive advantage through informed decision making.

C02: Analyze and synthesize business information and systems to facilitate evaluation of strategic alternatives.

Unit 1: Introduction to networks and internet

E-commerce introduction, definition, evolution, comparison between traditional and E-commerce Advantages, Disadvantages, reasons for the E-commerce not being very successful Types of E-commerce, Architectural framework for e-commerce, impact of e-commerce on business. Applications of E-commerce, types of E-commerce sites.

Unit 2: EDI and its Applications

Introduction, EDI trading partners, Uses of EDI problems with traditional Information Interchange, Advantages of EDI over traditional information interchange. How does EDI work. Components of EDI, EDI standards cost of implementing EDI, Benefits of BDI, Applications of EDL

Unit 3:Electronic Payment systems

Overview the payment processing network, how payment processing works, Payment processing settlement, security protocols for web commerce, payments, payment gateway, digital certificates, credit cards, charge cards, credit card-based payment system, debit cards, smart cards, electronic check payment, electronic wallets, digital electronic token-based payment system, electronic payment security.

Unit 4: Encryption systems and certificates

Types of encryption systems, E-commerce site security,, non-repudiation, threats & solutions. E-commerce laws. Need cyber laws, E-commerce Laws in India, legal issues and forms of agreement. Trading partner agreements Introduction to E-governance

Unit 5: Introduction to MIS

Meaning, Definition, a simple model of MIS, Components, characteristics, need of MIS Types of systems, difference between MIS and Data processing MIS versus TPS. Information System- HRM, Accounting Finance engineering, Manufacturing and Inventory control, Marketing and Sales, Enterprise system - ERP

PATTERN OF QUESTION PAPER

TIME: 2.30 HOURS

MARKS: 60

PART – A

Answer any Five of the following. Each question carries Two marks

5X2 =10

- 1.....
- 2.....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

PART – B

Answer any Two of the following. Each question carries Ten marks

2X10 =20

- 8.....
- 9.....
- 10.....
- 11.....

PART – C

Answer any Two of the following. Each question carries Fifteen marks

2X15 =30

- 12.....
- 13.....

14.....

15.....

JSS MAHAVIDYAPEETHA

JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND SCIENCE

(Autonomous, 'A' Grade and 'College with Potential for Excellence')

B.N. ROAD, MYSURU-570 025, KARNATAKA

Ph: 0821-2548236 & 2548380. FAX: 0821-2548238

E-mail: jssautonomous@gmail.com; Website: jsscacs.edu.in

DEPARTMENT OF BOTANY (UG)

HORTICULTURE CURRICULUM

Career Oriented Course

W.e.f

2021-2022

**PROFORMA FOR THE SCHEME OF STUDY AND
EXAMINATION OF THE CAREER ORIENTED**

**CERTIFICATE / DIPLOMA / ADVANCED DIPLOMA
COURSES IN HORTICULTURE**

	Semester	Paper and title	Theory Hrs. / Week	Practical Hrs. / Week	Duration of theory Exam	Duration of practical exam	Marks for theory exam	Marks for practical exam	Internal assessment marks theory	Internal assessment marks practical	Total marks for each subject
CERTIFICATE COURSE	I	Basics of Horticulture	2	2	2	2	50	20	20	10	100
	II	Nursery, Plant Propagation, Training, Pruning, Tillage, and Mulching.	2	2	2	2	50	20	20	10	100
DIPLOMA COURSE	III	Branches Of Horticulture	2	2	2	2	50	20	20	10	100
	IV	Gardening And Landscaping	2	2	2	2	50	20	20	10	100
ADVANCED DIPLOMA COURSES	V	Horticultural Exhibitions, Medicinal and Aromatic Plants, Schemes & Subsidies	2	2	2	2	50	20	20	10	100
	VI	Advanced Horticulture – II (Dissertation)	70 Dissertation				30 Viva – Voce				100
	TOTAL										600

NOTE:

- The candidate should produce the valued and certified record during the practical examination.
- Sixth Semester Dissertation is for 70 marks and Viva-voce for 30 marks, Based on project report.

TABLE OF CONTENTS

Sl. No.	Description	Page No.
1.	Proforma of instructions and Examination for COC., Programme in Horticulture	1
2.	List of BOS Members (2017-19), Resolution & Annexure	2-3
3.	Panel of Examiners	4-5
4.	Aim and objectives of the course	6-7
5.	I COC., I Semester	
	a. Theory Paper I	8-9
	b. Practical Paper I	10
	c. Blue print for theory Q P	11
	d. Scheme for practical Q P	12
6.	I COC., II Semester	
	a. Theory Paper II	13-14
	b. Practical Paper II	15
	c. Blue print for theory Q P	16
	d. Scheme for practical Q P	17
7.	II COC., III Semester	
	a. Theory Paper III	18
	b. Practical Paper III	19
	c. Blue print for theory Q P	20
	d. Scheme for practical Q P	21
8.	II COC., IV Semester	
	b. Theory Paper IV	22
	c. Practical Paper IV	23
	d. Blue print for theory Q P	24
	e. Scheme for practical Q P	25
9.	II COC., V Semester	
	a. Theory Paper V	26-27
	b. Practical Paper V	28
	c. Blue print for theory Q P	29
	d. Scheme for practical Q P	30
10.	III COC., VI Semester	
	Advanced Diploma course-Dissertation/ project work	31
11.	Scheme of Evaluation	32
12.	References	33

LIST OF APPROVED PANEL OF EXAMINERS:

Sl. No	Name	Designation and DOB	Joining Date	Phone number
Internal Examiners				
1.	Dr.Prathibha S JSS College, Ooty Road, Mysore	Asso. Prof. 28/04/1964	28/08/1986	9243707241
2.	Gayathri Devi N Jss College, Ooty Road, Mysore	Asst. Prof.	01-01-2005	8050684736
3.	Kiran B L JSS College, Ooty Road, Mysore	Asst. Prof.	23-09-2015	9638219347
4.	Pooja N JSS College, Ooty Road, Mysore	Asst. Prof.	30-08-2017	9844210414
External Examiners				
5.	Dr. Ravikumar B S AVK College For Women, Hassan	Asso. Prof. 13/07/1962	16/07/1987	8861716456
6.	Mallikarjunamiah M N Maharani`s Science college For Women, Mysore	Asso. Prof. 05/11/1963	14/08/1992	9880006223
7.	Dr. Hemavathi C Govt. First grade college, Vijayanagar, Mysuru	Asso. Prof. 05/04/1966	17/08/1992	9980748813
8.	Dr. Vijay C R Maharani`s Science College For Women, Mysore	Asso. Prof. 01/10/1962	29/12/1992	9448028585
9.	Dr. Shivalingaiah Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof. 01/06/1968	08/01/1996	9036766869
10.	Dr. Purushotham S P Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof. 15/05/1967	02/08/1996	9448115524
11.	Dr. Lingaraju D P AVK College for Women, Hassan	Asst. Prof. 26/02/1965	23/10/2002	9108585024
12.	Dr. Basavaraju G L Govt College for Women, Mandya	Asst. Prof. 21/07/1976	30/01/2004	
13.	Dr. Devika M Saradavilas College, Mysore	Asst. Prof. 14/03/1970	14/12/2005	9880024483
14.	Dr. Pruthviraj Sri Mahadeshwara Govt. First grade college	Asso. Prof.		9448925262
15.	Dr. Nataraju Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asso. Prof.		9448033901
16.	Dr. Suresh N S Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof. 25/02/1975	02/05/2006	9242243601
17.	Dr. Jayalakshmi B Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof. 18/11/1974	14/07/2006	9482640645
18.	Sowmya H K Govt Science College,Hassan	Asst. Prof. 18/06/1970	22/12/2007	7338466887
19.	Dr. Thoyajaksha Govt Science College, Hassan	Asst. Prof. 20/07/1970	24/12/2007	9743779983
20.	Sandhya Rani D Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof. 24/08/1972	24/12/2007	9448602597
21.	Dr. Pushpalatha H G Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof. 23/12/1979	26/12/2007	9480442844
22.	Dr. Ashok N Pyati Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof. 22/04/1970	28/12/2007	7204661365
23.	Dr. Deepa Hebbar Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asso. Prof.		9632869690
24.	Indushree	Asst. Prof.		8151917465

	PES College, Mandya			
25.	Dr. Lalitha V Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof.		8105004148
26.	Revanamaba B Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof.		9448528471
27.	Dr. Sharvani, K.A Yuvarajas college, Mysore.	Asst. Prof.		9845885896
28.	Dr. Krishna Yuvarajas college, Mysore.	Asst. Prof.		
29.	Dr. Krishnamurthy Yuvarajas college, Mysore.	Asst. Prof.		
30.	Kalpashree Yuvarajas college, Mysore	Asst. Prof.		8088413446
31.	Dr. Anil Kumar Yuvaraja College, Mysuru	Asst. Prof.		8970945497
32.	Dr. Girijamba Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof.		9945616792
33.	Dr. Netra Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof.		9620782198
34.	Dr. Poornima Yuvaraja College, Mysuru	Asst. Prof.		8217642534
35.	Nayana, K. N. Yuvaraja College, Mysuru	Asst. Prof.		9964041544
36.	Dr. Shamala Maharani`s Science College for Women, Mysore	Asst. Prof.		7019453250

UGC SPONSERED CAREER ORIENTED COURSE IN HORTICULTURE

Aim and objectives of the course:

1. To provide students with a broad educational background, which in addition to emphasizing agricultural sciences, gives an appreciation of horticulture's role in augmenting economic growth, development and improvement of society.
2. To prepare people enrolled in horticultural courses to contribute to public policy formulation through their own personal development as informed citizens.
3. To promote the importance of horticulture in food, medicinal and ornamental plant production, providing employment, improving the environment, creating and managing sports and recreation facilities, as one of the main leisure pursuits-gardening

Scope and relevance:

1. The Horticulture has gained importance in recent years as a significant component of agriculture. Summarizing the advantages of horticulture, it is stated that, horticultural crops provide better food, higher income- improving the economic status of the farmers, all the year round occupation to the farm population engaged in production, transportation, processing and marketing operations in addition to the entrepreneurs.
2. Horticultural farming promotes the development of natural resources, yields higher returns from land, enhances the land values, creates a better purchasing power among the people and as a consequence adds to the general prosperity.
3. Horticultural crops play an important role in Commerce, particularly in export trade and food processing industry, besides their value in human consumption.
4. Career opportunities include farm/ estate managers, plantation experts, supervisors, project coordinators, landscape architects and consultants, floral designers and horticultural therapists etc...
5. Professional qualification, combined with an inclination towards gardening produce efficient floriculturists, landscaping professionals.
6. Horticulture has also played a significant role in women empowerment, providing employment opportunities to them in mushroom cultivation, floriculture & self employment. Horticultural shows and exhibitions, bonsai, indoor and terrace gardening, rockery, dish and bottle gardening, vegetable seed production etc.
7. Help to face PGCET exams
8. Enlighten the society regarding plants & their importance.

Eligibility Criteria for Admission:

STUDENTS OF SCIENCE STREAM

Course No. 1: Certificate course in Horticulture

Those who complete I and II Semesters successfully are eligible.

Course No. 2: Diploma in Horticulture

With certificate in Horticulture, those who complete III & IV semester successfully are eligible.

Course No. 3: Advanced Diploma in Horticulture

With Diploma in Horticulture, those who complete V and VI Semesters successfully are eligible.

NOTE: The student has to attend 75% of the classes that held in each semester would be eligible for taking up the Final Exams.

CAREER ORIENTED COURSE

COURSE: HORTICULTURE

Certificate Course	- One year (I and II Semesters)
Diploma Course	- Two years (I to IV Semesters)
Advanced Diploma Course	- Three years (I to VI Semesters)

CERTIFICATE COURSE

I SEMESTER THEORY

Paper code: HRA010

**30 Hours
2 hrs/Week**

Basics of Horticulture

Total Marks 70: 50(Theory) +20 (Internal Assessment-Test)

- CO1: Scope and importance of horticulture, branches of horticulture,
CO2: Basic requirements like soil, Manure, fertilizer. Management for horticultural crops. Organic farming practices Irrigation - methods and water management.
CO3: Application of growth regulators in horticultural crops.
CO4: Knowledge about types of Garden plants.

UNIT I- Introduction to Horticulture

(2 Hours)

Definition, Branches, Scope and Importance .

UNIT II- Basic requirements of Horticulture:

(14 Hours)

- 1) Soils:** Types, Physical characteristics
- 2) Climate:** Types Humid, Arid and Semiarid. Temperature, Relative humidity and Rainfall,
- 3) Garden implements and tools**
- 4) Manures, Fertilizers & improvement of soil fertility:** introduction, important organic manures, chemical fertilizers, methods of application, nutrient requirements of vegetable crops, time of application.
- 5) Organic Farming:** Organic farming practices – Raising of green manure crops (Leguminous Crops).
- 6) Irrigation and water management:** introduction, factors determining irrigation, annual precipitation, period of moisture depletion, stages of the crops, types of the crops, soil types, rate of absorption by plants, nature of crops, system of irrigation, surface irrigation, sub soil irrigation, overhead system of irrigation.

UNIT III- Plant growth regulators in Horticulture: (8 Hours)

Introduction, induction, breaking of seed dormancy, fast growth of seedling, control of growth vigor, plant tissue culture, control of flowering, flower thinning, modification of sex expression, fruit thinning, induction of parthenocarpy and fruit ripening, control of fruit drops, weed control, control of plant growth.

UNIT IV- Classification of garden plants: (6 Hours)

Introduction, Annuals, Biennials, Perennials, Shrubs, Trees, Climbers, Succulents, Cacti, Ferns, Gymnosperms, Palms, Orchids, Bulbous Ornamentals.

Paper code: HRA010

**Certificate Course
Basics of Horticulture
I Semester - Practicals**

2 hrs/Week

Total Marks 30: 20(Theory) + 10 (Internal Assessment-Test)

1. Study of soil-types, water holding capacity.
2. Tools and Equipments used in Horticulture.
3. Identification of manures.
4. Study of methods of composting and making Vermicompost.
5. Biofertilizers – *Rhizobium*, *Azotobacter*, Phosphotisers. VAM
(Vesicular Arbuscular Mycorrhizal fungi, Blue green algae– Azolla.
6. Systems of irrigation
7. Classification of garden plants

I COC., I Semester
Basics of Horticulture
Blue print of theory question paper

Time: 2:00 Hours

Max. Marks: 50

Units	Hours Allotted	No. of questions from each category			Total Marks 50
		2marks (5/8)=10	5marks (4/6)=20	10marks (2/4)=20	
UNIT I: Introduction to Horticulture	02	2×1=2	5×1=5	--	07
UNIT II: Basic requirements of Horticulture	14	2×4=8	5×2=10	10×2=20	38
UNIT III: Plant growth regulators in Horticulture	08	2×2=4	5×2=10	10×1=10	24
UNIT IV: Classification of garden plants	06	2×1=2	5×1=5	10×1=10	17
Total	30	2×8=16	5×6=30	10×4=40	86

Paper code: HRA010

**I Semester Practicals
Scheme of Practical exam
Basics of Horticulture**

Time: 2 Hours

Max. Marks: 20

I. Identify 'A' and 'B'

2x2= 4 marks

(A-Soil Types- Sandy, Loamy, Black Soil,
B-Manures- Compost, *Rhizobium*, Urea)

II. Perform the following experiment 'C'.

4 marks

(C- Water holding capacity/ Arc Auxanometer Experiment)

III. Write critical notes 'D', 'E' & 'F'

2x3=6 marks

(D, E & F- Tools and Equipments-Pruning Shear, Hedge Shear, Digging Fork, Pick
Axe, Spade, Rose Can)

IV. Comment on 'G', 'H' & 'I'

2x3=6 marks

(G- Systems of Irrigation-Surface/Drip/Sub Soil/Overhead Irrigation
H & I - Garden Plants- *Aloe vera*, *Opuntia*, *Cycas*, *Areca lutescens*, *Vanda*)

Note: Each student should submit the **duly valued and certified practical record/manual/submissions** at the time of practical examination.

Paper code: HRB010

CERTIFICATE COURSE

II Semester- Theory

Nursery, Plant Propagation, Medicinal & Aromatic Plants

30 Hours

2 hours/week

CO1: Nursery: Establishment & requirements

CO2: Management of Nursery

CO3: Plant Propagation methods

CO4: Knowledge about types, purpose of Training, pruning, Tillage and Mulching,
Weed management.

UNIT I: Establishment of Nurseries:

(8 Hours)

Definition, importance of nurseries, classification of nurseries, and management of nurseries

Basic requirements for Nurseries:

- 1) Agro-climatic conditions
- 2) Topography
- 3) Selection of site
- 4) Selection of soil
- 5) Seed bed preparation
- 6) Water supply and irrigation
- 7) Parts of nursery- a) Building structures, b) Propagating structures- raising of seedlings.

UNIT II: Management of nursery

(6 Hours)

- 1) Irrigation
- 2) Nutrition
- 3) Weed control
- 4) Plant protection
- 5) Uprooting, packing and transplantation

UNIT III: Plant propagation:

(6 Hours)

Introduction, sexual propagation- advantages, disadvantages, vegetative propagation- advantages and disadvantages, cuttage, layerage- ground layering,

air layering, budding, graftage- principles and methods, micro propagation, transplanting.

UNIT IV: Training and pruning, tillage, mulching and (10 Hours)

weed management: Introduction to training- principles, methods, training with and without support, pruning- thinning out, heading back, uses, special techniques and root pruning, ringing, notching, smudging, bending, coppicing, pollarding, lopping, pinching, disbudding, containment pruning, thinning.

Paper code: HRB010

**CERTIFICATE COURSE
II SEMESTER- Practicals**

Nursery, Plant Propagation, Medicinal & Aromatic Plants

2 hrs/Week

Total Marks 30: 20(Theory) + 10 (Internal Assessment-Test)

1. Types of Nurseries
2. Plant propagation:
  - a. Cuttage
  - b. Layering
3. Plant propagation
  - a. Grafting
4. Training and pruning- photographs
5. Inorganic and organic mulching
  - a. Tillage- Man, Animal and machine
  - b. Powered tillages
6. Common weeds of horticulture

I COC., II Semester
Nursery, Plant Propagation, Medicinal & Aromatic Plants

Blue print of theory question paper

Time: 2:00 Hours

Max. Marks: 50

Units	Hours Allotted	No. of questions from each category			Total Marks 50
		2marks (5/8)=10	5marks (4/6)=20	10marks (2/4)=20	
UNIT I: Establishment of Nurseries	08	2×2=4	5×2=10	10×1=10	24
UNIT II: Management of Nurseries	06	2×2=4	5×1=5	10×1=10	19
UNIT III: Plant propagation	06	2×1=2	5×1=5	10×1=10	17
UNIT IV: Training and pruning, tillage, mulching and weed management	10	2×3=6	5×2=10	10×1=10	26
Total	30	2×8=16	5×6=30	10×4=40	86

Paper code: HRB010

**Certificate Course
Scheme of Practical Exam
II Semester Practicals**

Nursery, Plant Propagation, Medicinal Plants & Aromatic Plants

Time: 2 Hours

Max. Marks: 20

- I. Planning, layout and establishment of 'A' 4 marks**
A- Nursery
- II. Perform the following experiments 'B', 'C' & 'D' 2x3=6marks**
B- Grafting- Wedge /Approach
C- Layering-Simple/Compound/Trench/Air layering
D- Budding- T- budding/Patch budding
Cutting- Leaf/ Root/ Stem
- III. Identify with reasons 'E' & 'F' 2x2=4marks**
E-Tillage-Animal driven/Machine Driven/Man Driven Tillage
Mulching- Organic Mulching/ Inorganic Mulching
F- Common Weeds of Horticulture- Congress weed/Tridax/Digitaria/
Amaranthus
- IV. Comment on 'G', 'H' & 'I' 2x3=6 marks**
G & H- Pruning (Types as mentioned in theory)
I- Training (Open/ modified/ central)

Note: Each student should submit the **duly valued and certified practical record/manual/submissions** at the time of practical examination.

DIPLOMA COURSE

III SEMESTER THEORY

Paper code: HRC010

30 Hours
2 hrs/Week

BRANCHES OF HORTICULTURE

CO1: Importance, nutritive value, economic value and Cultivation of Fruits and vegetables.

CO2: Preservation methods of vegetables and fruits.

CO3: knowledge about Scope and importance of commercial floriculture in India

CO4: Knowledge about cultivation of trees and arboreta

Knowledge about Harvesting and handling of horticultural products.

UNIT I: (10 Hours)

- 1) **Olericulture:** Introduction, importance of vegetable cultivation, classification of vegetables (according to source of plant parts and season), current status of vegetables in India, cultivation of vegetables, bottlenecks/ limitations in vegetable cultivation. Cultivation of Tomato & Onion.
- 2) **Fruit culture (Pomology):** Introduction, importance of fruits from social point of view, in art and culture, religious importance, general utility, nutritive and economic value, classification of fruits based on climatic adaptability. Pomology in Indian scenario. Cultivation of Mango & Banana.
- 3) **Orchards:** introduction, planning, layout and establishment of orchard. Orchard cultivation.

UNIT II: Preservation of fruits and vegetables: (05 Hours)

Introduction, preservation methods, preparation of jam, jelly, squash, syrups and pickles.

UNIT III: Floriculture: (05 Hours)

Introduction, importance of Floriculture from social, economic, health and aesthetic point of view. Marketing and floristry in Indian scenario. Future and scope of Floriculture in India- employment opportunities. Cultivation of Rose & *Chrysanthemum*.

UNIT IV: (10 Hours)

- 1) **Arboriculture:** introduction, cultivational aspects of trees, common shade trees, benefits of arboreta.
- 2) **Harvesting and handling of horticultural products:** maturity indices, types of harvesting (manual, mechanical, chemical). Post harvest handling (washing, sorting, grading, waxing, packaging, labeling, storage)

Diploma Course
Branches of Horticulture

III SEMESTER

Paper code: HRC010

Practicals

2 hrs/Week

Total Marks 30: 20(Theory) + 10 (Internal Assessment-Test)

1. Introduction & cultivation of vegetables- Onion, Tomato, Potato, Lady's finger
2. Introduction & cultivation of fruits- Mango, Banana, Pomegranate, Grapes & Guava.
3. Planning & layout of Orchards
4. Preservation of fruits and vegetables
5. Identification and cultivation of flowers- Rose, Tuberose, *Gerbera*, *Anthurium*, *Chrysanthemum*, Jasmine
6. Identification of avenue trees
7. Post harvesting techniques

Note: Each student should submit the **duly valued and certified practical record/manual/submissions** at the time of practical examination.

Diploma Course
II COC., III Semester
Branches of Horticulture
Blue print of theory question paper

Time: 2:00 Hours

Max. Marks: 50

Units	Hours Allotted	No. of questions from each category			Total Marks 50
		2marks (5/8)=10	5marks (4/6)=20	10marks (2/4)=20	
UNIT I: Olericulture, Fruit culture & Orchard	10	2×3=6	5×2=10	10×1=10	26
UNIT II: Preservation of fruits and vegetables	05	2×1=2	5×1=5	10×1=10	17
UNIT III: Floriculture	05	2×1=2	5×1=5	10×1=10	17
UNIT IV: Arboriculture	10	2×3=6	5×2=10	10×1=10	26
Total	30	2×8=16	5×6=30	10×4=40	86

Paper code HRC010

Diploma Course
II COC., III Semester
Branches of Horticulture
Scheme of Practical exam

Max. Marks: 20

I. Planning layout and establishment of Orchard 'A'. 6marks

II. Cultivation of vegetables and fruits 'B' and 'C'. 2X2=4marks

B- (Onion, Tomato, Potato, Lady's Finger)

C- (Mango, Banana, Pomegranate, Grapes & Guava)

III. Identify and comment on 'D' and 'E'. 2X2=4marks

D- (flowers- Rose, Tuberose, *Gerbera*, *Anthurium*, *Chrysanthemum*)

E- (Avenue trees- *Cassia*, *Albizzia*, *Spathodia*, Rain tree).

IV. Comment on 'F', 'G' & 'H' 2X3=6marks

F- Jam, Jelly, Squash, Syrups and Pickles

G- Post harvesting techniques.

H- Preservation methods- Drying, Canning, Pickling, Fermenting, Freezing, Salting

Note: Each student should submit the **duly valued and certified practical record/manual/submissions** at the time of practical examination.

Paper code: HRD010

Diploma Course

IV SEMESTER

Theory

30 Hours

2 hrs/Week

Gardening and Landscaping

CO1: knowledge about components, types, styles of Gardening and Landscaping.

CO2: Awareness about water, terrace gardens, Rockery.

CO3: knowledge about indoor gardening methods and bonsai.

CO4: Awareness about Kitchen gardening and lawn making.

UNIT I: Garden and its parts: (12 Hours)

- 1) Introduction, living elements, hedges, edges, trees, flower beds, lawn, shrubs, climbers and creepers, paths, arches, pergola, rockery, carpet beds, topiary, trophy, sunken garden, water garden, non living elements.
- 2) Gardening: Introduction, Formal style, Informal style, planning a garden, creating a garden, establishment of the garden.
- 3) Landscaping: Home garden, Public garden. Educational institution, commercial complexes, companies.

UNIT II: Water gardens, terrace gardens (roof garden) rockery:

(08 Hours)

- 1) **Water gardens:** Introduction, lily pool, Formal and Informal pools.
- 2) **Terrace gardens (roof garden):** Introduction, components of roof garden.
- 3) **Rockery:** Introduction, components of rock garden, importance.

UNIT III: Indoor gardening and Bonsai: (04 Hours)

Introduction, potted plants, hanging baskets, bonsai, bromeliad tree, terrarium, bottle garden, and dish garden.

UNIT IV: Kitchen garden and lawn making: (06 Hours)

- 1) **Kitchen garden:** Introduction, layout and establishment of Kitchen garden.
- 2) **Lawn making:** Introduction, grasses useful for lawns, Astroturf.

Diploma Course

IV SEMESTER

Paper code: HRD010

Practicals

2 hrs/Week

Total Marks 30: 20(Theory) + 10 (Internal Assessment-Test)

- 1) Study of Garden and its parts
  - a) Living Elements- hedges, edges, trees, flower beds, lawn, shrubs, climbers
- 2) a. Living Elements- creepers, paths, arches, pergola, rockery, carpet beds, topiary, trophy, sunken garden, water garden
  - b. Non Living Elements.
- 3) Landscaping
- 4) Study of Water gardens
- 5) Study of Terrace gardens & Rockery
- 6) Cultivation of potted plants
- 7) Bonsai culture
- 8) Hanging Baskets, Bromeliad Tree, Terrarium, Bottle Garden, And Dish Garden
- 9) Kitchen Garden & Lawn

Diploma Course
II B.Sc., IV Semester

Gardening and Landscaping
Blue print of theory question paper

Time: 2:00 Hours

Max. Marks: 50

Units	Hours Allotted	No. of questions from each category			Total Marks 50
		2marks (5/8)=10	5marks (4/6)=20	10marks (2/4)=20	
UNIT I: Garden and its parts	12	2×3=6	5×2=10	10×2=20	36
UNIT II: Water gardens, terrace gardens (roof garden) rockery	08	2×2=4	5×2=10	10×1=10	24
UNIT III: Indoor gardening and Bonsai	04	2×1=2	5×1=5	--	07
UNIT IV: Kitchen garden and lawn making	06	2×2=4	5×1=5	10×1=10	19
Total	30	2×8=16	5×6=30	10×4=40	86

Paper code: HRD010

**Diploma Course
II COC., IV Semester
Gardening and Landscaping
Scheme of practical exam**

Max. Marks: 20

I. Planning layout and establishment of ‘A’ (Kitchen garden/lawn making/terrace garden)	6marks
II. Identify and critically comment on ‘B’, ‘C’ & ‘D’ B- Living elements C- Non Living elements D- Hanging baskets, bromeliad tree, terrarium, bottle garden, and dish garden	2x3=6marks
III. Perform minor experiment ‘E’ (Cultivation of Potted Plants/Water Garden/Rockery)	4 marks
IV. Perform minor experiment ‘F’ (Steps in bonsai culture/landscaping of home garden/ landscaping of public garden/ landscaping of educational institution garden)	4 marks

Note: Each student should submit the **duly valued and certified practical record/manual/submissions** at the time of practical examination.

Paper code: HRE010

Advanced Diploma Course
V Semester- Theory
Horticultural Exhibitions, Schemes & Subsidies

30 Hours

2 hrs/Week

CO1: Knowledge about Green house, Hydroponics and Industrial green belt plants.

CO2: Awareness about different styles of flower display and horticultural shows

CO3: Study of Medicinal and Aromatic Plants Classification of Medicinal plants and its application in diseases

CO4: Knowledge about schemes, Subsidies and extension programs related to Horticulture.

UNIT I: Green House and Hydroponics:

(04 Hours)

1) Green House: Introduction, types and significance.

2) Hydroponics (soil-less culture): Introduction, types- water culture, sand culture, gravel culture, aeroponics, and scope.

3) Plants for industrial green belt

UNIT II: Display of flowers & Horticultural show

(14 Hours)

Display of flowers: Introduction, flower arrangement, types, western style, eastern style, components of flower arrangements, conditioning of flowers, arranging the flowers in the container, ikebana, dry decoration, preservation methods, dried arrangement, cut flowers, and bouquets.

Horticultural show: Introduction, eligibility of gardens, exhibition of roots, vegetables, cut flowers, pot plants. Exhibition of flower arrangement, vegetable carving and rangoli.

UNIT III: Medicinal And Aromatic Plants:

(06 Hours)

Definition: medicinal plants, aromatic plants, introduction & historical account of medicinal and aromatic plants, benefits of herbal medicines. Constituents of medicinal & aromatic plants, Classification of medicinal plants

according to the primary effect on the human body; medicinal plants for Diseases of Central nervous system, Cardiovascular system, Gastrointestinal system, Liver, gall bladder, kidney & urinary tract, Dermatological diseases, Cancer, Rheumatoid arthritis, Inflammatory diseases, Spasmolytics & analgesics, Respiratory diseases, Alcohol addiction, Anthelminthic, antiseptic, antimicrobial, astringents

UNIT IV: Schemes, Subsidies and extension programmes: (06 Hours)

- 1. Schemes:** Available from banks, Departments and Private organizations for developing entrepreneurships in Horticulture. (Nurseries/ Agriclinics/ Hopcoms/ NABARD/ National Horticulture Board (NHB).
- 2. Extension programmes:** Agro Horticultural Societies, Krushi Vignan Kendras (KVK), Krushi Bhavans.

Paper code: HRE010

Advanced Diploma Course

V Semester- Practicals

Horticultural Exhibitions, Schemes & Subsidies

Total Marks 30: 20(Theory) + 10 (Internal Assessment-Test)

2 hrs/Week

1. Study of Green House
2. Hydroponics
3. Types of flower arrangement
4. Ikebana
5. Vegetable carving and Horticultural exhibition through photographs
6. Study Of Vegetable, Fruit, Flower Rangoli And Mixed Rangoli
7. Medicinal Plants & Aromatic plants
8. Entrepreneurships in Horticulture

Advanced Diploma Course
III COC., V Semester
Horticultural Exhibitions, Schemes & Subsidies
Blue print of theory question paper

Time: 2:00 Hours

Max. Marks: 50

Units	Hours Allotted	No. of questions from each category			Total Marks 50
		2marks (5/8)=10	5marks (4/6)=20	10marks (2/4)=20	
UNIT I: Green House and Hydroponics	04	2×1=2	5×1=5	--	07
UNIT II: Display of flowers & Horticultural show	14	2×4=8	5×2=10	10×2=20	38
UNIT III: Medicinal And Aromatic Plants	06	2×2=4	5×1=5	10×1=10	19
UNIT IV: Schemes, Subsidies and extension programmes	06	2×1=2	5×2=10	10×1=10	22
Total	30	2×8=16	5×6=30	10×4=40	86

Paper code HRE010   Advanced Diploma Course
Horticultural Exhibitions, Schemes & Subsidies
V Semester
Scheme of Practical exam

Max. Marks: 20

I. Perform the major experiment ‘A’	5marks
(Fruits/ Vegetables/ Grains/Flower/ Mixed Rangoli)	
II. Planning layout and establishment of green house ‘B’.	4marks
III. Identify and critically comment on ‘C’- hydroponics.	2marks
IV. Perform the experiment ‘D’	4marks
(D- Vegetable carving)	
V. Medicinal Plants & Aromatic plants ‘E’ & ‘F’	2×1.5=3marks
E- Medicinal plants	
F- Aromatic plants	
VI. Viva-Voce	2 marks

Advanced Diploma Course

VI Semester

Paper code: HRF010

Max.Marks:70 + 30

Advanced Horticulture – II

CO: Student activities - related to field study, Seed companies, good purchasing units, storage units, Horticulture marketing etc. and submission of a report.

These students have to study activities of different areas like field study / seed

Companies / food processing units / nursery management / storage units / horticulture marketing areas / on job training in different institutions/ or any other aspects pertaining to Horticulture.

Each student has to **submit a project report** on allotted Field of study He should also go to the field, study, collect data, analyze, compile and prepare a report.

He/ she have to prepare project report for Horticulture crops to take financial aid from the bank and other such agencies.

1. Namadhari seed company, Bangalore.
2. Lab. Land Biotech, Mysore.
3. B.V. Pandit, Nanjangud (Ayurvedic Park)
4. Local Nurseries
  - (a) Bhudevi Nursery
  - (b) N. S. Nursery
  - (c) Deccan Nursery
  - (d) Nurserymen co-operative society
  - (e) Swadeshi Biotech, Mysore
  - (f) Visit to land scaping garden spots at different private and public institutions.

**SCHEME OF THEORY EXAMINATION FOR UGC CAREER
ORIENTED COURSE IN HORTICULTURE
(Applicable to Semester I to V)**

Time: 02 Hours

Max. Marks: 50

**I. Answer any FIVE of the following:
(08 questions to be given and 05 to be answered)**

2 x 5 = 10

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

**II. Answer any FOUR of the following
(6 questions to be given and 4 to be answered) – Short answer type**

5 x 4 = 20

- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14

**III. Answer any TWO of the following
(4 questions to be given and 2 to be answered) – Long answer type**

10 x 2 = 20

- 15.
- 16.
- 17.
- 18.

***

REFERENCES

- 1) Complete gardening in India : Gopalaswamy Iyengar
- 2) Progressive Floriculture : I.S. Yadav & M.L. Choudhary
- 3) Floriculture in India : G.S. Randhwa
- 4) Text book of Horticulture : ICAR Publications
- 5) Vegetable for the tropical region : Premnath
- 6) Ornamental Horticulture : J.B. Edmond
- 7) Hand book of Medicinal Plants : S.K. Battacharjee
- 8) Hand book of Aromatic and plantation crops : S.K. Battacharjee
- 9) Improved packages of practices in Horticulture crops : UAS Dharwad and Bangalore
- 10) Medicinal and Aromatic plants cultivation : Farooqui
- 11) ICAR 1969 Hand book of Agriculture New Delhi
- 12) Textbook of Economic Botany : Robert Hill
- 13) Propagation of Horticultural Plants : Adriane and Brisin
- 14) Plant propagation-principles & practices : Hartman. H.T. & D.E. Kester
- 15) Handbook of Mushrooms : Nita Bahl
- 16) Exotica pictorial cyclopedia of exotic plants – Volume 1 to 6. : Dr. Alfred Byrd Graf
Rochrs Company Publishers
P.O. Box. 125
East Rutherford
New Jersy – 07073
U.S.A.

***

JSS COLLEGE OF ARTS COMMERCE & SCIENCE

(Autonomous)

Ooty Road, Mysuru – 25

DEPARTMENT OF COMMERCE AND MANAGEMENT

**ADD-ON-COURSE
INSURANCE MANAGEMENT**

2022-23

JSS COLLEGE FOR ARTS, COMMERCE & SCIENCE
(AUTONOMOUS)

OOTY ROAD, MYSORE-25

DEPARTMENT OF COMMERCE & MANGEMENT

Career Oriented Course

Insurance Management

Course Structure

Semester	Paper		Hours/Week	Duration of exam	Maximum Marks
Certificate Course					
I	1.1	Fundamentals of Risk& Insurance	04	3	100
II	1.2	Life Insurance Management	04	3	100
Diploma					
III	2.1	General Insurance Management	04	3	100
IV	2.2	Management of Insurance Business	04	3	100
Advanced Diploma					
V	3.1	Insurance Marketing	04	3	100
VI	3.2	Accounting for Insurance	04	3	100

Note:

i) Composition of Marks:

Theory : 70 Marks

Skill Development : 20 marks (10 Examination + 10 Record)

Internal Assessment : 10 Marks (5 Test + 5 viva)

ii) **Regulations:**

1) Intake : 60 Students

iii) **Eligibility:**

- All the students of our college are eligible to seek admission to Certificate Course
- Those who complete Certificate Course are eligible to seek admission to Diploma Course
- Those who complete Diploma course are eligible to seek admission to Advanced Diploma Course

iv) **Attendance:** As per college regulations

v) **Results:** As per college regulations.

Note:

1. For papers 2,3,4,5,6 teaching will be 1 hour theory and 2 hours practical per batch of 20 students
2. Composition of marks will be as below

Sl. No	Total	Theory	Practical	Internal Assessment
1	100	70	-	30*
2	100	40	40	10+10
3	100	70	-	30*
4	100	40	40	10+10
5	100	40	40	10+10
6	100	40	40	10+10

Composition of Internal assessment marks for paper 1 and 3(Test – 5 Marks + Viva – 5 Marks + S. D Exam -15 Marks + Record -5 Marks = 30 marks)

Regulations

- I. Intake: 30 students
- II. Eligibility:
  - All the students of our college are eligible to seek admission to certificate course
  - Those who complete certificate course are eligible to seek admission to Diploma Course
  - Those who complete Diploma Course are eligible to seek admission to Advanced Diploma Course.
- III. Attendance: As per college regulations
- IV. Results: As per college regulations

Outcomes of ADD-ON-COURSE – INSURANCE MANAGEMENT:

1. Demonstrate the knowledge of insurance contracts and provisions.
2. Understand the Concept of Risk and Risk Management.
3. Develop proficiency in Principles of Insurance.
4. Attain skills of Insurance Business in India.

CERTIFICATE COURSE IN INSURANCE MANAGEMENT (CCIM) FIRST SEMESTER

1.1 Fundamentals of Risk & Insurance

Course outcomes:

Co1: It demonstrate knowledge of the operation and management of insurance entities

Co2: It Demonstrate knowledge of insurance contracts and provisions, and the features of property-liability insurance, life and health insurance, and employee benefit plans

UNIT-1 Insurance: introduction, origin & growth, meaning & definition.
Objectives of Insurance Types of Insurance: Life Insurance & General Insurance (A brief study only)

UNIT-2 Concept of Risk- Meaning & Nature of Risk-Risk v/s Uncertainty-
Types of Risk; Controllable & Uncontrollable Risk, Financial & Non-Financial Risk, Pure & Speculative Risk

UNIT-3 Risk Management Strategies- Meaning of Risk Management, Risk Management Process-Risk

Management Strategies; Avoidance, Transfer, Retention, Control, Hedging.
Underwriting insurance.

UNIT-4 Principles of Insurance-Utmost Good Faith- Insurable Interest, Indemnity. Subrogation.

Contribution, Causa-Proxima, Disclosure of Material facts.

UNIT-5 Subject matter of Insurance

Concept of Bank assurance & Alternative Channels

Re-Insurance - Meaning & Objectives- Techniques of Re-Insurance-role of Re-insurer.

CERTIFICATE COURSE IN INSURANCE MANAGEMENT (CCIM)
SECOND SEMESTER

1.2: Life Insurance Management:

Course outcomes:

Co 1: Evaluate the growth and Development of Insurance Business.

Co2: Understand the working and functioning of the Insurance Sector.

Unit - 1 Life Insurance - Concept - Need for Life Insurance- Insurance as Collateral Security and

Investment.

Unit-2 Life Insurance Contract (Policy Bond) - Conditions and Privileges - Nature of Life Insurance

Contracts

Unit-3 Types of Life Insurance Policies - Endowment - Whole Life, Money Back, Unit Linked Policy, Health Policy. Any six latest Life Insurance Plans of any one Company

Unit-4 Policy Assignment, Nomination, Loans on Life Policies, Surrender of Policies.

Unit-5 Procedure for Life Insurance Claims: Maturity Claims and Death Claims, Survival Benefit.

A brief study of Life Insurance Business in India including Postal Life Insurance.

DIPLOMA IN INSURANCE MANAGEMENT (DIM)
THIRD SEMESTER

2.1 General Insurance Management

Course outcomes:

Co1: Study the inter-relationship between Insurance & Risk Management.

Co2: Analyze the Role of Insurance Business Intermediaries

UNIT-1 General Insurance Business in India- Evolution, Growth & Prospects.

UNIT-2 General Insurance & its Relevance to Business Terms & Conditions of General Insurance Contract.

UNIT-3 Fire Insurance- Determination of Value risk premium- hazards not covered under Fire Insurance. Fire Claim Procedure.

UNIT-4 Motor Vehicle Insurance-Special features-determinations of premium & Policy Conditions- motor vehicle insurance claims & Procedure.

UNIT-5 Other Types of General Insurance- Features of Marine Insurance, Medical Insurance, Crop Insurance, Livestock Insurance.

DIPLOMA IN INSURANCE MANAGEMENT (DIM)

FOURTH SEMESTER

2.2 Management of Insurance Business

Course Outcomes:

Co1: Compare various kinds of insurance plans as well as the importance of contract in Customers.

Co2: Create valuable insights into overview of Life Insurance and General Insurance Products.

UNIT-1 Management functions in Insurance Business Planning, Organizing, Staffing, Directing &

Controlling.

UNIT-2 Challenges of Life Insurance Business & General Insurance Business.

UNIT-3 Frauds in Insurance Determination of False Claims Procedure for establishing false claims general

protection available to Insurance business companies against frauds.

UNIT-4 A study salient feature of insurance Act, 1938, LIC Act of 1956, GIC Act of 1972, INDA Act of 1999

& Employee State Insurance Act of 1965.

UNIT-5 Insurance Regulatory & Development Authority of India Constitution, Powers & Functions.

ADVANCED DIPLOMA IN INSURANCE MANAGEMENT (ADIM)

FIFTH SEMESTER

3.1 Insurance Marketing

Course outcomes:

Co1: Analyse the role and operation of marketing in the insurance industry.

Co2: Analyse insurance product and service development and positioning

UNIT-1 Marketing- Meaning & Definition, Marketing V/s Selling- Marketing of Goods & Services.

UNIT-2 Marketing of Insurance Market segmentation-selling process Insurance Agents, Development

Officers & Direct selling Agent Appointment, Training & Duties-Qualities of A good Marketing

Professional.

UNIT-3 Insurance Advertising Media Selection- Budget, Effectiveness- Sales Promotional tools.

UNIT-4 Customer Grievances & Redressal-Provisions of customer protection Act applicable to Insurance.

UNIT-5 Marketing Strategies for Insurance- Product, Pricing, Promotion & Distribution

Recent trends in Insurance-Social Insurance Group Insurance, Rural Insurance, Micro Insurance

(Meaning, Need & Features)

ADVANCED DIPLOMA IN INSURANCE MANAGEMENT (ADIM)
SIXTH SEMESTER

3.2 Accounting for Insurance

Course Outcomes:

Co1: Evaluate the distribution of insurance products and services.

Co2: Analyse the role of communication in the marketing of insurance products and services.

Unit 1: General Insurance Accounting Process & Techniques.

Unit 2: Insurance Accounting Regulations.

Unit 3: Preparation & Presentation of Financial Statements.

Unit 4: Reinsurance Accounting.

Unit 5: Accounting Methods & Process of Special Accounting Transactions

Books for reference:

- 1) Modern concepts of Insurance-M.N. Mishra
- 2) Principles and practice of Insurance - Dr. P. Perisamy
- 3) Insurance and . P.K.Gupta
- 4) Risk Management and Insurance - Dr. G.Kotreshwar

JSS COLLEGE OF ARTS COMMERCE & SCIENCE

(Autonomous)

Ooty Road, Mysuru – 25

DEPARTMENT OF COMMERCE AND MANAGEMENT

ADD-ON-COURSE

TAX MANAGEMENT

2022-23

JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE & SCIENCE (AUTONOMOUS)
OOTY ROAD, MYSURU-25
DEPARTMENT OF COMMERCE & MANGEMENT
ADD-ON-COURSE
TAX MANAGEMENT

COURSE STRUCTURE

Semester		Paper	Hours/Week	Maximum Marks
Certificate In Tax Management(CCTM)				
I Semester	1.1	Fundamentals of Accounting preparation of simple project reports .	04	100
II Semester	1.2	Direct Taxes-I	04	100
Diploma in Tax Management(DTM)				
III Semester	2.1	Direct Taxes-II	04	100
IV Semester	2.2	Direct Taxes-III	04	100
Advanced Diploma in Tax Management(ADTM)				
V Semester	3.1	Indirect Taxes-I	04	100
V I Semester	3.2	Indirect Taxes-II	04	100

i) Composition of Marks:

Theory 60 Marks

Internal Assessment 20 – C1 -Test - 10marks & Assignment -10Marks

C2 –Test- 10marks & Assignment -10Marks

ii) Eligibility:

All the students of our college are eligible to seek admission to certified course

Those who complete certificate course are eligible for Diploma Course

Those who complete diploma course are eligible for Advanced Diploma Course

(iii) Attendance: As per College Regulations

iv) Results: As per College Regulations

Outcomes of ADD-ON-COURSE – TAX MANAGEMENT:

1. Understand the basic concepts and functions of accounting.
2. Accomplish knowledge of Taxation in India.
3. Identify in detail different sections of IT Act to reduce tax liability
4. Understand the basic concept of GST.

CERTIFICATE COURSE IN TAX MANAGEMENT (CCTM)
FIRST SEMESTER

1.1 FUNDAMENTALS OF ACCOUNTING AND PREPARATION OF SIMPLE PROJECT
REPORT

Course Outcomes:

CO1: Understand in details with application of accounting software and generate financial statement

CO2: Write down the characteristics of special types of accounting transactions and able to prepare financial statement

Unit 1: Accounting: Meaning of Book keeping and Accounting, Systems of Book keeping. Importance of accounting Basic Terms used in Accounting, Classification of Accounts & their rules. Accounting Concepts and Conventions

Unit 2: Journal: Meaning, Journalising, Simple & Compound Entries. Ledger: Meaning, Need, Preparation of Ledger Accounts.

Unit 3: Subsidiary Books: Meaning, Features, Advantages, Types of Subsidiary Books, Purchase Book, Sales Book, Purchase Return Book, Sales Return Book.

Unit 4: Cash Book –Meaning, Features & objectives Types of Cash Book.

Unit 5: Final Accounts: Preparation of Trading Account, P & L Account, & Balance Sheet of sole trading concerns

BOOKS FOR REFERENCE:

Financial Accounting I-B. S. Raman.

Financial Accounting I-S. P. Gupta

Financial Accounting-S. N. Maheshwari.

Financial Accounting-Jain & Narang

CERTIFICATE COURSE IN TAX MANAGEMENT (CCTM)
SECOND SEMESTER

1.2

DIRECT TAXES-1

Course Outcomes:

Co1: Understand the concept of Public Finance

CO2: Understand the concept of Residential Status and Incidence of Tax

Unit 1 Public Finance: Meaning & Scope, Canons of taxation, Types of taxes, Impact & Incidence of Tax, Tax Systems, Taxation in India.

Unit 2: Budget: Meaning, Definition & objectives. Salient features of latest budget of Union Government and Karnataka State Government.

Unit 3: Income Tax: Basic Concepts, person, Income Assessee, Assessment year, previous year, Gross Total Income, Total Income, Agricultural Income.

Unit 4: Residential Status and Incidence of Tax: Individual, HUF, Firm and Company

Unit 5 Exempted Incomes under Section 10 of Income Tax Act 1961

BOOKS FOR REFERENCE:

1. Direct Taxes-H. C. Mcharothra.
2. Direct Taxes-Vinod K. Singhania.
3. Direct Taxes-Manoharan.
4. Direct Taxes-B. S. Raman

DIPLOMA IN TAX MANAGEMENT (DTM)
THIRD SEMESTER

3.1

DIRECT TAXES-II

Course Outcomes:

CO1: Identify in detail different sections of IT Act to reduce tax liability

CO2: Deliberate in details with examples and appear before IT tribunal on behalf of his clients

Unit 1: Computation of Income from Salary (Simple problems only)

Unit 2 : Computation of Income from House Property. Profession.

Unit 3 : Computation of Income from Business or

Unit 4 : Computation of income from capital gain

BOOKS FOR REFERENCE:

1. Direct Taxes-H. C. Meharothra.
- 2 Direct Taxes - Vinod K. Singhanian.
3. Direct Taxes- Manoharan.
4. Direct Taxes- B. S. Raman.

DIPLOMA IN TAX MANAGEMENT (DTM)
FOURTH SEMESTER

3.2

DIRECT TAX-III

Course Outcomes:

Co1: Understand in details with examples IT Authorities and able to work in different position of CBDT

Co2: Understand Computation of Total Income of Individuals.

Unit 1: Computation of income from other sources.

Unit 2 : General Deductions under Chapter VI A.

Unit 3 : Computation of Total Income of Individuals.

Unit 4 : Assessment of firms

Unit 5: Set off & Carry forward of losses

BOOKS FOR REFERENCE:

Direct Taxes-H. C. Mcharothra.

Direct Taxes-Vinod K. Singhania.

Direct Taxes- Manoharan.

Direct Taxes-B. S. Raman.

Advanced Diploma in Tax Management
Fifth Semester

5.1 Goods and Services Tax

Course Outcomes:

Co1: Understand the Concept of GST

Co2: Understand the Levy and Collection of Tax.

Unit 1: Introduction to GST

Indirect tax Structure in India, Issues in Indirect Tax, Rationale for Transition to GST; GST-Meaning, Definition of GST, Types of GST, Features of GST, Benefits of GST, Problems on Computation of GST.

Unit 2: Definitions

Aggregate Turnover, GST Council, Credit note and Debit note, Electronic Credit ledger, Composition Levy, Mixed Supply.

Unit 3: Levy and Collection of Tax

Scope of supply; Levy of GST; Liability of tax payable person, Rate and value of tax, meaning and conditions of supply, meaning and treatment of mixed supply: meaning and treatment of composite supply: reverse charge mechanism.

Unit 4: Place of supply of goods other than supply of goods imported into, or exported from India

Place of supply of services where location of supplier and recipient¹ is in India; Place of supply of services where location of supplier or location of recipient is outside India.

Unit 5: Time of supply

Introduction, time of supply-forward charge, reverse charge, residuary, special charges-Time of supply of service- forward charge, reverse charge, Vouchers, Residuary, Special charges. Problems on determination of time of supply.

**Advanced Diploma in Tax Management
Sixth Semester**

6.1 5.1 Goods and Services Tax and Customs Duty

Course Outcomes:

Co1: Understand the Registration under GST

Co2: Understand the Customs Act 1962

Unit 1: Value of taxable supply

Conditions, inclusions, Consideration not wholly in money, supply between two related persons, supply through agent, cost based value, Residual valuation, specific supplies, service of pure agent.

Unit 2: Input tax credit

Meaning, conditions for taking credit, ineligible input tax credit. Distribution of credit by input service Distributor (ISD)

Unit 3: Registration under GST

Persons liable for registration, compulsory registration, procedure for registration, rejection of application for registration, cancellation of Registration.

Unit 4: Returns

Brief introduction to various GSTRS-Procedures for filing various returns.

Unit 5: Customs Act 1962

Meaning- Notified goods- specified goods- prohibition of import and exportation under sec11- types of customs duty- Basic customs duty, Education Cess, Anti dumping duty, safeguard duty.

BOOKS FOR REFERENCE:

Corporate Accounting-S. N. Maheshwari.

Financial Accounting-Jain & Narang

Financial Accounting- B S Raman

Financial Accounting- Khan & Jain

**JSS BIOTECHNOLOGY SKILL ENHANCEMENT PROGRAM
(JSS – BiSEP)**

**SYLLABUS FOR
POSTGRADUATE DIPLOMA IN
PROTEIN EXPRESSION AND SCALE-UP**

JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND SCIENCE
(AUTONOMOUS; NAAC 'A' GRADE & COLLEGE WITH POTENTIAL FOR EXCELLENCE)
B. N. Road, MYSURU – 570 025

CO1-Students learn Good manufacturing practices

CO2- Students have been given training in laboratory skills and knowledge about biotech industry

Lab to Products: From DNA to Proteins

Course Code	: BiSEP101	Credits	: 04
Total Lecture Hours	: 52	Internal Marks	: 30
Contact Hours/ Week	: 04	External Marks	: 70

Unit – I

6--- hours

Introduction to biopharmaceutical industries

Major top ten Biotech industries in India and their products. State-of the art facilities available in these industries. Guidelines and basic principles of current good manufacturing practices.

Unit – II

12---- hours

DNA

DNA amplification methods, DNA polymerases, DNase and DNA ligase - Industrial orientation/commercialization. Sequencing techniques, Gene therapy

Unit – III

10---- hours

RNA

Types of RNA its structure and regulation. RNA extraction, mRNA isolation and cDNA conversion. RNA polymerases, Reverse Transcriptase and RNase. RNA interference technology.

Unit – IV

12---- hours

Proteins

Chemical synthesis of peptides - Khorana's solution phase and Merrifield's solid phase synthesis-Industrial Application. Importance of peptides in research and industrial use (eg. Antibody production, biophysical studies, cyclic peptides etc.). How determination of peptides/amino acids can help in identification of proteins (Mass Spec). Introduction to proteases.

Unit – V

12 ---- hours

Recombinant protein therapeutics

Structure, function and their applications: Insulin, Interferon alpha, Interferon gamma, Interleukin-2, Gm-CSF, G-CSF, Hepatitis B vaccine, Erythropoietin, Strptokinase, EGF, Chymotrypsin, Modification of proteins to increase their life.

Clotting, Haemophilia, Anticoagulants, Thrombolytic agents, tissue plasminogen activator, streptokinase.

Monoclonal antibodies as therapeutics: antibodies, hybridoma technology, FDA approved therapeutic antibodies, humanization. Methods for production of vaccines.

REFERENCE BOOKS:

1. Pharmaceutical biology, Concepts and applications by Gary Walsh.
2. Molecular Cell Biology, 4th edition - Harvey Lodish, Arnold Berk, S Lawrence Zipursky, Paul Matsudaira, David Baltimore, and James Darnell.
3. Molecular Biology of the Cell - Bruce Alberts, Alexander Johnson, Julian Lewis, Martin Raff, Keith Roberts, Peter Walter.
4. Molecular Biotechnology - Principles & application of r-RNA - Bernard R. Glick & Jack. J. Pasternak.
5. Principles of Gene Manipulation - Sandy Primrose, Richard Twyman & Bob Old.
6. Cells - Benjamin Lewin, Lynne Cassimeris, Vishwanath R. Lingappa , George Plopper
7. Production of Recombinant Proteins - Novel Microbial and Eukaryotic Expression
8. Systems <http://www.cplbookshop.com/contents/C1627.htm> - Edited by Gellissen, Gerd

9. Principles of Fermentation Technology - Peter F. Stanbury, P. F. Stanbury, Allan Whitaker, Stephen J. Hall.
10. A Text Book of Industrial Microbiology - Cruger and Cruger
11. Fermentation Biotechnology-Principles, Process and Products - Ward,O.P

Note: More importantly, students have to refer to recent research and review articles for updated information.

CO2- Students understand the isolation and purification of proteins

Recombinant Proteins: Industrial Perspective

Course Code	: BiSEP102	Credits	: 04
Total Lecture Hours	: 52	Internal Marks	: 30
Contact Hours/ Week	: 04	External Marks	: 70

Unit – I 10 ---- hours

Cloning

General introduction to cloning and transformation techniques; Cloning tools- vectors, hosts, codon optimization, enzymes; Site directed mutagenesis methods; Engineering protein expression; Expression of various membrane proteins, cytosolic, carrier etc.

Unit – II 14 ---- hours

Protein expression in bacteria

Applications of expression vectors, small scale isolation and regulation of protein expression, screening of recombinants, general considerations for purification of fusion proteins, detection / analysis of fusion proteins. Problems and troubleshooting of protein expression. Optimization of expression. Characteristics of small scale and large scale expression.

Protein expression in yeasts

General protein expression and regulation mechanisms in yeast *Saccharomyces cerevisiae*, cloning and expression vectors in yeasts- Yip, Yep and Ycp vectors. Recombinant protein expression in yeasts- example and methodology used, advantages and disadvantages of *S. Cerevisiae* as host; General protein expression and regulation mechanisms in *Pichia* species, cloning and expression in *Pichia pastoris*- example and methodology used, advantages and disadvantages of *P. pastoris* as host, other yeasts used for protein expression.

Unit – III 6 ---- hours

Construction of expression vectors, transfection methods, transient and transduction methods. Multiplication of infection cloning strategies- advantages and disadvantages, protein production and purification methods, characterization of target protein and functional studies.

Unit – IV 14 ---- hours

Protein expression in insect cells using baculovirus- advantages and disadvantages, methods, purification modules and protein expression analysis. Interpretation and scale-up

Protein expression in mammalian cells- Contribution to biomedical research, Requirements for mammalian expression system, Cell lines - CHO cell recombinant DNA hosts, current strategy for CHO cell line development. Advantages and disadvantages. Interpretation and scale-up. Compare prokaryotic and eukaryotic expression system, control of expression, promoters, translation difference, codon bias selection, secondary modifications, downstream processing. Application of mammalian expression system

Unit – V 8 ---- hours

Biosimilars

Introduction to biologics, defining biosimilars, differences between biosimilars and generics, technical challenges associated with production of biosimilar molecules, regulatory aspects of biosimilar molecules. Current status of biosimilars in different countries.

REFERENCE BOOKS:

1. Biosimilars- A new generation biologics, **Prugnaud, Jean-Louis, Trouvin, Jean Hugues (Eds.)**
2. Protein expression in mammalian cells, Methods and protocols, Hartley, James L
3. Biochemistry, genetics and molecular biology” New insights into cell culture technology” by SivakumarJoghi Thatha Gowder.
4. Molecular Cell Biology, 4th edition - Harvey Lodish, Arnold Berk, S Lawrence Zipursky, Paul Matsudaira, David Baltimore, and James Darnell.
5. Molecular Biology of the Cell - Bruce Alberts, Alexander Johnson, Julian Lewis, Martin Raff, Keith Roberts, Peter Walter.
6. Molecular Biotechnology - Principles & application of r-RNA - Bernard R. Glick & Jack. J. Pasternak
7. Principles of Gene Manipulation - Sandy Primrose, Richard Twyman & Bob Old.
8. Cells - Benjamin Lewin, Lynne Cassimeris, Vishwanath R. Lingappa , George Plopper.
9. Production of Recombinant Proteins - Novel Microbial and Eukaryotic Expression
10. Systems <http://www.cplbookshop.com/contents/C1627.htm> - Edited by Gellissen, Gerd
11. Principles of Fermentation Technology - Peter F. Stanbury, P. F. Stanbury, Allan Whitaker, Stephen J. Hall.
12. A Text Book of Industrial Microbiology - Cruger and Cruger
13. Fermentation Biotechnology-Principles, Process and Products - Ward,O.P

Note: More importantly, students have to refer to recent research and review articles for updated information.

CO1- Students learn the upstream and downstream processing of proteins

CO2- Students have been given training in analytical technologies

Fermentation & Downstream Processing

Course Code	:	BiSEP103	Credits	:	04
Total Lecture Hours	:	52	Internal Marks	:	30
Contact Hours/ Week	:	04	External Marks	:	70

Unit – I

Design of a fermenter **10--- hours**

Different types of fermentation (Solid liquid, surface etc). Detailed study of the design and construction of fermenters; Different process variables (measures to control the same). Industrial fermentations of importance (With Specific example to two products); scale-up processes-need for scale-up, factors affecting scale-up.

Microbes of industrial importance (Specific examples), strain improvement, Inoculum build up (Stages involved) and its importance.

Unit – II

Production of Fungal Proteases and other metabolites **6--- hours**

Fermentative process for the production of Proteases (Types of fermentation eg solid state, submerged, liquid surface etc) Fungal proteases: Extracellular products, Bacterial proteases: Intracellular products.

Unit – III

Culture preservation, Production of enzymes with special references to proteases **8 ---- hours**

Proteases Enzyme definition with EC No, importance of EC No ,enzyme classification ,what are proteases, world production, demand and supply, production in India ,major producer of protease (global as well as national scenario), Microorganisms producing Proteases Eg (Fungal, yeasts bacteria etc).

Culture maintenance, Preservation of cultures, strain improvement techniques)

Unit – IV

Chromatographic techniques **14 ---- hours**

Principles and applications of TLC, adsorption, ion exchange, gel filtration, affinity, GLC, chromatofocusing, Liquid chromatography, HPLC.

Spectroscopic techniques

Principles- Beer-Lambert's law, limitation, extinction coefficient, Colorimetry, Turbidometry, spectrophotometer, fluorimetry. Flame photometry. Mass spec and its applications.

Unit – V

Electrophoretic techniques **14 ---- hours**

Polyacrylamide gel electrophoresis, SDS-PAGE, 2D-Electrophoresis, Isoelectric focusing, Agarose gel electrophoresis, separation of proteins, nucleic acids, visualizing separated

components - staining, fluorescence, PAS staining, zymogram and reverse zymogram, pulsed field electrophoresis, high voltage electrophoresis, capillary electrophoresis.

Ultra centrifugation

Construction of preparative and analytical ultra centrifuge, Schlieren optics for molecular weight determination, Svedberg's constant, sedimentation velocity and Sedimentation equilibrium. Step and gradient centrifugation.

REFERENCE BOOKS:

1. Principles of fermentation technology, 3rd edition, Peter Stanbury, Allan Whitaker, Stephen Hal
2. Principles and techniques of Biochemistry and Molecular biology by K. Wilson and J. Walker.
3. Molecular Cell Biology, 4th edition - Harvey Lodish, Arnold Berk, S Lawrence Zipursky, Paul Matsudaira, David Baltimore, and James Darnell.
4. Molecular Biology of the Cell - Bruce Alberts, Alexander Johnson, Julian Lewis, Martin Raff, Keith Roberts, Peter Walter.
5. Molecular Biotechnology - Principles & application of r-RNA - Bernard R. Glick & Jack. J. Pasternak.
6. Principles of Gene Manipulation - Sandy Primrose, Richard Twyman & Bob Old.
7. Cells - Benjamin Lewin, Lynne Cassimeris, Vishwanath R. Lingappa , George Plopper
8. Production of Recombinant Proteins - Novel Microbial and Eukaryotic Expression.
9. Systems <http://www.cplbookshop.com/contents/C1627.htm> - Edited by Gellissen, Gerd
10. Principles of Fermentation Technology - Peter F. Stanbury, P. F. Stanbury, Allan Whitaker, Stephen J. Hall.
11. A Text Book of Industrial Microbiology - Cruger and Cruger
12. Fermentation Biotechnology-Principles, Process and Products - Ward,O.P

Note: More importantly, students have to refer to recent research and review articles for updated information.

CO1- Students learn the techniques of GLP

Quality Control Biologist (LFS/Q2301)

Course Code	: BiSEP106	Credits	: 04
Total Lecture Hours	: 52	Internal Marks	: 30
Contact Hours/ Week	: 04	External Marks	: 70

Unit 1 – Essentials of quality control

16 hours

Preparations - buffer, solvents, solutions and microbial media for running bio-analytical quality tests, assays to carry out quality control procedures on biopharmaceutical products. Concepts of pharmacopeia like BP, USP, EP and other applicable guidelines such as WHO, ICH and EMEA, etc., statistical tools and software like combistats, safe handling of infectious materials like cultures, strains and seed strains, procedures for handling infectious spillage control, GLP/GMP, biochemical analysis of proteins, bio analytical and microbiological methods, working of instruments/apparatus/equipment, biological assays, application of various analytical techniques such as HPLC, capillary electrophoresis including icIEF, FTIR, Circular Dichroism, UV and Fluorescence spectroscopy, ELISAs, enzyme assays and other applicable methods for the testing of biopharmaceuticals, application of microbiological techniques such as air monitoring, water testing, surface monitoring, microbial monitoring, biosafety levels and biosafety hazards

Unit 2 – Safety and Security at workplace

6 hours

Different types of occupational health hazards, knowledge of chemical substances, characteristics & safety measures, use of safety gears, masks, gloves & accessories, evacuation procedures for workers & visitors. Health, safety & security issues – types (illness, fire accidents), company policies and procedures, When and how to report, summon medical assistance & emergency services

Unit 3 – Interpersonal Skills

6 hours

Understand work output requirements, company rules, guidelines & policies related to the process flow, identifying and reporting issues requiring intervention, delivery of quality work on time & report any anticipated reasons for the delay, importance of team work, resolution of conflicts, multi-tasking, training the team members, knowledge of project management

Unit 4 – Clean work station

6 hours

Cleaning the work area and equipments, materials and equipments required for cleaning, adequate ventilation for the work area, personal protective equipments, dealing with accidental damage, procuring and storing housekeeping equipment and supplies, disposal of wastes, maintain schedules and records for housekeeping

Unit 5 - Reporting and documentation in quality

8 hours

Reporting – company procedures, escalation matrix for reporting identified issues - defects, problem, incidents, quality issues and test results, feedback to production manager and R&D staff. Documentation – procedures and good documentation practices, offline and online mode, accuracy, details, controlled document files and test records, regulatory and compliance requirements, inspection - procedures, protocols and checklists, inspection reports.

Unit 6 - Quality Assurance

10 hours

Quality checks - quality assurance samples, master sample, internal controls, statistical analysis of test data, techniques and concepts of statistical quality control and statistical

process control, non-conformities. Operational aspects – calibration, accuracy checks of quality control equipments like stability chambers and BOD incubators, HPLC, gas chromatography, photoflourometer, etc., application softwares used in quality analysis

**JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE & SCIENCE
(AUTONOMOUS)
B.N. ROAD, MYSURU-570025**

DEPARTMENT OF HISTORY

Career Oriented Course in

TOURISM

CBCS & N E P Syllabus

**2018-2019 to 2022-2023
onwards**

SEMESTER SCHEME

**PROFORMA FOR THE SCHEME OF STUDY AND EXAMINATION OF THE
CAREER ORIENTED CERTIFICATE COURSE IN TOURISM**

SEMESTER	PAPER AND TITLE	THEORY HRS/ WEEK	DURATION OF THEORY EXAM	MARKS FOR THEORY EXAM	INTERNAL ASSESSMENT MARKS (THEORY)	TOTAL MARKS FOR EACH PAPER
I	Fundamentals of tourism	4	3	60	40	100
II	Tourism Development in India	4	3	60	40	100
III	Tourism In Karnataka	4	3	60	40	100
IV	Tourism Planning	4	3	60	40	100
V	Travel and Tour Operators	4	3	60	40	100
VI	Historical and Heritage Tourism	4	3	60	40	100
TOTAL						0

CERTIFICATE COURSE IN TOURISM

I Semester

Paper I – Fundamentals of Tourism

**42 Hrs
4hrs /week**

❖ Course Outcome:

1. To establish a core knowledge base of tourism concepts and principles;
2. To describe and understand the whole tourism system and its significance when studying tourism;
3. To identify the key elements and structure of tourism industries and their economic contribution on a global scale;
4. To understand tourist motivations;
5. To identify the key socio-cultural, environmental and economic impacts of tourism and a more sustainable approach to tourism development and management

Unit I: 08 Hours

Introduction – Definition, meaning, scope and concept of Tourism.

Unit II: 12 Hours

Tourism through the Ages: Ancient, Medieval and Modern.

Unit III: 12 Hours

Types of Tourism: Religious & Cultural, Educational, Health & Adventure

Unit IV: 10 Hours

Tourism in India: From ancient to modern period.

Book for reference

1. Bhatia. A.K. –International Tourism
2. Bhatia. A.K. - Tourism in India- History and Development

CERTIFICATE COURSE IN TOURISM

II Semester

Paper I – Tourism Development in India

42 Hrs
4hrs /week

❖ Course outcome:

1. To develop Tourism substantially.
2. To promotes National Integration
3. To support local handicrafts and cultural pursuits.
4. To helps in the development of international understanding about our culture and heritage.

Unit I:

Introduction –Sargent Committee Report, Tourism since 1947- Tourism Policies, Ministry of Tourism, ITDC, Department of Tourism, Tourist Traffic-Committee..

12 Hours

Unit II:

Tourist Destinations: Religious and Cultural: Amarnath, Vishnodevi, Kashi, Amritsar, Buddhagaya, Puri, Tirupathi, Rameshwaram, Somanath, and Pandarapura.

10 Hours

Unit III:

Tourist Destinations: Historical- Delhi, Agra, Jaipur, Khajarahho, Ajantha, Ellora, Konaark, Tanjore, Kanchi, Goa

10 Hours

Unit IV:

Natural Tourist Destinations: Nainital, Shimla, Earnakulam.

Mahabaleshwaara, Kodaikanal, Gwalior, Ranthambur, Chittor, Vellor, Golkonda

10 Hours

Book for reference

1. Bhatia. A.K. –Tourism in India, History and Development.
2. Gupta.S.P - Tourism in India.
3. Gupta. S.P. Lal, Bhattacharya. M- Cultural Tourism in India.
4. Guide Books of Archaeological Survey of India.

DIPLOMA COURSE IN TOURISM

III Semester

Paper III –

Tourism in Karnataka

**42 Hrs
4hrs /week**

❖ **Course Outcome:**

1. To promote tourism in Karnataka.
2. To position Karnataka as a global tourism brand for visitors as well as for investors.
3. To develop the Heritage destinations and its Wildlife/ National Parks.
4. To develop the Historical and Cultural aspects of Karnataka.

Unit I:

10 Hours

Introduction – Tourism through the ages in Karnataka.

Unit II:

12 Hours

Tourism Promotion in Karnataka- KSTDC- Ministry of Tourism, Directorate of Tourism.

Unit III:

12 Hours

Tourist Destinations in Karnataka- Historical: Hampi, Pattadakal, Bijapur, Badami, Chitradurga, Mysore, Srirangapattana;, Banavasi, Halebidu, Sravanabelogala

Unit IV:

10 Hours

Religious and Cultural Destinations: Dharmastala, Sringeri, Kollur, Murudeshwara, Gokarna, Kudalasangama, Mahadeshwara Hills.

Natural Destinations- Ranganatittu, Kuduremukha, Yana, Agumbe

Book for reference

1. Dr.Vijayalakshmi- History of Tourism
2. Outline map of Karnataka should issued to students at the time of examination.

DIPLOMA COURSE IN TOURISM

IV Semester

Paper IV –

Tourism Planning

42 Hrs
4hrs /week

❖ Course outcome:

1. To encourage sustainable development,
2. To protect cultural assets and advance economic growth
3. To give boost to the tourism sector.
4. The policy is built around the 7-S Mantra: - Swaagat. (welcome) Soochanaa (information) Suvidhaa (facilitation) Surakshaa (security) Sahyog (cooperation) Sanrachnaa (infrastructure) and Safaai (cleanliness).

Unit I:

06 Hours

Meaning and Significance of Tourism Planning-Evolution of Tourism Planning.

Unit II:

12 Hours

Tourism Development: Basic infrastructure, supportive services. Tourism Planning Policy, Tourism and environment and Towards sustainable tourism

Unit III:

12 Hours

History of Hotels- Types of Hotels: Motels, Home Stays, Youth Hostels, Heritage Hotels- Grading

Unit IV:

12 Hours

Emergence of Modern Mass Tourism in post II Second World War period: Tourist Generators in 1960's, Expansion of Tourism in 1990's, Tourism in Globalization Era.

Book for reference

1. Edward - Tourism Planning.
2. Sharma. J.K. – An Introduction to Tourism.
3. Jayapalam – An Introduction to Tourism
3. M.D. Zulfikar – Tourism and Hotel Industry.
5. Sharma. S.P. – Tourism Education

ADVANCED DIPLOMO COURSE IN TOURISM

V Semester

**Paper V – Travel and Tour Operators 42 Hrs
4hrs /week**

❖ Course outcome:

1. To marketing and publicity
2. To booking of tickets
3. To itinerary preparation
4. To designing of tour packages
5. To processing of travel documents
6. To travel insurance, travel research & conducting tours

Unit I: 12 Hours

Travel Intermediaries: Brief history – Travel Agency- Definition

Types of Travel Agencies: Retail and Wholesale

Tour Operators: Inbound, Outbound, Domestic Tour Operators

Unit II: 06 Hours

Functions of Travel Agent and Agency, their functions- Travel information and counselling.

Travel services, Marketing- Tourist guides and their functions.

Unit III: 12 Hours

Travel Agents: Thomas Cook Company, the Grant Circular Tour, the American Express Company.

Modern Travel Agencies: ASTA (American Society of Travel Agents), Universal Federation Travel Agents Associations.

Unit IV: 12 Hours

Travel Agents in India: Travel Agents Association of India, State Agencies.

Travel Documents- Passports, VISAS and others

Book for reference

1. Chand, Mahindar-Travel Agency.
2. Sinha. P.C.-Tourism Management
3. N.Jayapalam – An Introduction to Tourism
3. Bhatia.A.K.- International Tourism

Advanced Diploma Course in Tourism

VI Semester

Paper VI – Historical and Heritage Tourism 42 Hrs
4hrs /week

❖ Course outcome

1. To learn about their cultural heritage.
2. To develop critical thinking skills and promote a sense of pride and patriotism.
3. To provide an opportunity for experiential learning, physical activity.
4. To conservation of cultural resources.
5. To accurate interpretation of resources.
6. To restoration or conservation of man-made structures such as military forts or historic houses.

Unit I: 08 hrs

Introduction- Meaning and Concept of Selection of Heritage Sites and Monuments

Unit II: 12 hrs

World Heritage: Cultural, Natural and Mixed Heritage- Criterion for selection of site, Edicts -Heritage sites in Egypt; Italy and India

Unit III: 12 hrs

Tourism Organisations: WTO (World Tourism Organization), PATA (Pacific Area Travel Association)

Unit IV: 10 hrs

Conservation of Cultural Heritage and Protection of Monuments:

Ancient Monuments Preservation Act-1878-1904

Ancient Monuments, Archaeological Sites and remains Act, 1958 and Amendment 2010.

Antiquities Traffic Export Act-1947.

Book for reference

1. John Marshall-Conservation Manual.
2. Gupta.S.P- Tourist Monuments in India
3. Havell. E.B.-Benares
3. Guide Books of Archaeological Survey of India
5. Mill.R.C- Tourism, the International Business

SCHEME OF THEORY EXAMINATION IN TOURISM

IA 40 Marks

Time: 03 Hrs

Max. Marks: 60

PART A

1. Answer any FOUR of the following:

4 X 10=40

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

PART B

2. Answer any **Four** of the following

5 X 4=20

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

**JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND SCIENCE
(AUTONOMOUS)**

OOTY ROAD, MYSORE-570025

DEPARTMENT OF COMPUTER SCIENCE

Career Oriented Course in

ANIMATION & VISUAL EFFECTS

SEMESTER SCHEME

2017-18 SCHEME

**PROFORMA FOR THE SCHEME OF STUDY AND EXAMINATION OF THE CAREER-ORIENTED
CERTIFICATE COURSE IN ANIMATION & VISUAL EFFECTS**

Semester	Paper and title	Tutorial Hrs. / Week	Practical Hrs/ Week	Duration of theory exam	Duration of practical exam	Marks for the theory exam	Marks for the practical exam	Internal assessment marks Record	Internal assessment marks practical	Total marks for each subject
I	Basics of Arts and Pre- Production, Classical Animation	1	3	1	P2.30.hrs.	20	60	10	05+05	100
II	Digital Media Technologies	1	3	1	P2.30.hrs.	20	60	10	05+05	100
TOTAL										200

NOTE:

- LA- 20 marks based on continuous assessment.
- Term-end examination - Duration is 3 hours for 80 marks having two parts,

PART-A and PART-B

PART-A Theory oriented questions for 20 marks

PART - B Practical oriented questions for 60 marks which is split as

Practical implementation 50 marks

Record 10 marks

Program Outcomes:

PO 01: Demonstrate proficiency in the field of Animation & Multimedia / Advertise & Film

PO 02: Demonstrate the ability to justify and explain their thinking and/or approach.

PO 03: Apply the scientific method to design, execute, and analyze an experiment

PO 04: Develop state-of-the-art laboratory and professional communication skills

I SEMESTER
PAPER I
BASICS OF ARTS & PRODUCTION   4 Hours / week

Course Outcomes (COs):

After completing this course satisfactorily, a student will be able to:

- Acquire the knowledge and skills in the Basics of Freehand drawing elements.
- Acquire knowledge and skills in Lighting & Shading.
- Acquire the knowledge and skills of Drawing charter and related Automation software.
- Demonstrate full-fledged Charter designing activities.

UNIT 1   SketcheandLandscape

Draw objects found in public places, human figures, faces, trees, flowers. Students should visit monuments, lakes, roads, pavements and places of architectural and aesthetical importance. They should know how to draw these objects by observing them.

Head Construction of Male and Female: -Eyes-Ear-Nose-Lips-Skull

Body Proportions and details of Male and Female: -Neck-Arms Hands-Torso-Legs-Feet

UNIT 2   Light and Shades

Basic solid objects Establish relationship between solid objects and human figure Use of background to enhance figure Highlight, middle tone, shadows, reflected, cast shadow

Musculo-skeletons Basic Muscular structure Significance of Skeletons in understanding body proportions and movements -Proportional difference between male and female Advanced Life

UNIT 3   Drawing

Hand Gestures, Facial Expression, Body Postures

Volume Construction (Simple Blocks and Cylinder, twisting of blocks)

Line of Action, Balance, rhythm Use of mannequin

Introduction of Animation: Storyboarding - Preliminary storyboard - Sequence storyboard - Animatics

UNIT 4   Character Design

Students should design characters according to the story. All aspects of character like his emotions, behavior, personality and background has to be considered in order to design physical and mental outlook of character.

Layout: Students should understand designing principles of visual art and should be able to compose characters and background objects aesthetically in accordance with story board.

Background: Background objects minus character are given proper colors in accordance with story board.

Practical Assignments

1. Draw straight, curved and rhythmic lines

2. Draw circle, oval
3. Draw box in I-point perspective
4. Draw box in 2-point perspective
5. Draw box in 3-point perspective
6. Draw railway tracks in I-point perspective
7. Draw simple house (walls, porch, doors and windows in 2-point perspective
8. Draw skyscraper in 3-point perspective I
9. Draw primary objects (rectangular, cubic, and cylindrical)

- box
- cylinder
- bath soap
- toothpaste
- matchbox
- flower pot

Place box on table and draw its outline on A4-size paper. Then draw it on another paper and fill it with pencil shades. Now draw it again on another sheet and fill color and texture.

Likewise do for the above-mentioned objects. Likewise multiple objects to be placed in aesthetic composition and drawn

10. Draw organic object: Fruits –orange –apple –banana –grapes –pineapple -coconut
Vegetable –onion -capsicum-ladyfinger-ginger-garlic-tomato with chilly

REFERENCES

1. Industry Standard VFX Practices and Procedures” by Susan Zwerman and Jeffrey A Okun
2. Design for Motion: Fundamentals and Techniques of Motion Design
3. Universal Principles of Design
4. The Illusion of Life
5. The Animators survival kit
6. The VES Handbook of Visual Effects: Industry Standard VFX Practices and
7. Procedures” by Susan Zwerman and Jeffrey A Okun
8. The VES handbook of Visual Effects: Industry Standard VFX Practices and Procedures Edited by Jeffrey A. Okun and Susan Zwerman
9. The Art and Science of Digital Compositing, Second Edition: Techniques for Visual Effects, Animation and Motion Graphics (The Morgan Kaufmann Series In Computer Graphics) by Ron Brinkmann
10. The Visual Effects Arsenal: VFX Solutions for the Independent Filmmaker by Bill Byrne

Total Marks 80: Practical: 60(Theory) +20 (Internal Assessment-Test)

Course Outcomes (COs):

After completing this course satisfactorily, a student will be able to:

- Acquire the Basic knowledge of Image Editing Concepts & Management.
- Acquire knowledge and skills in image Processing activities.
- Acquire the knowledge and skills of Image Layers & 3d Image editing.
- Demonstrate to build full-fledged 2d Animated movie.

Chapter	Description

UNIT 1	Introduction: Image Editing Concepts

Workspace-environment Introduction to workspace Navigating in Photoshop Customising the Interface
 The Preference panels

Image Management: Size versus resolution Changing the printing resolution, Changing the Page Layout
 Resolution Knowing the Best Resolution, The Resolution of Screen Images Opening, duplicating and saving
 images Using the Bridge Saving an Image to disk File format roundup Adding annotations Resampling and
 Cropping Using the Analysis menu tools Creating Custom Actions

Painting and Brushes: Painting and Editing tools Basic Techniques Brush size and shape Brush Dynamics
 Opacity and Strength, Flow and Exposure Brush Modes

Filling and Stroking: Filling Selections with Color or Patterns The Paint bucket tool, The Fill Command
 Backspace and Delete Key Techniques, Applying gradient fills Applying Strokes and Arrowheads

UNIT 2	Retouching and Restoring: Using the Tools of the Trade, Cloning and Healing, Retouching Photographs, Restoring an old photograph, Stepping Back through Time

Selections and Paths: Understanding How Selections work, Geometric Selection Outlines, Free-form
 Outlines, Magnetic Selections, The Magic(al) Wand, The Quick Selection Tool, Ways to change Selection
 Outlines, Moving and duplicating Selections, Drawing and Editing Paths, Importing and Exporting paths

Masks and Extractions: Painting and Editing Inside Selections, Working in Quick Mask mode, Generating
 Masks Automatically, Creating an Independent Mask Channel

Corrective Filtering: Looking at Filters, understanding filters, Fading a filter, Heightening focus and
 contrast, Blurring an Image, Understanding Noise factors

Distortions and Effects: Creating Bizarre effects, Using the filter gallery, Playing with Pixelate Filters
 Working with Edge-Enhancement Filters, Distortion Filters, Adding clouds and Spotlights

Custom Effects: Creating Home grown effects with the custom filter, Displacing Pixels in an Image
 Using Displacement Maps

UNIT 3   Working with Layers: Sending a selection to a Layer, Layer Basics, Selecting the contents of Layers, Moving, Linking and Aligning Layers, Creating and Using smart objects, Applying transformations, Masking and Layers, Working with Layer comps, 3D Image Editing

The Wonders of Blend Modes: Opacity and Fill, Blend Modes, Advanced Blending Options, Dropping Out and forcing through, Whole Image Calculations

Shapes and Styles: Drawing Polygons, Lines and Custom shapes, Beauty on the Inside, Beauty on the Outside, Modifying and Saving Effects

Fully Editable Text: The Five Flavors of Text, Text as Art, Using the Type tool, Creating and Manipulating text in a frame, Applying Character formatting, Applying paragraph formatting, Finding and replacing text Fitting type on a path, Wrapping text, Editing text as shapes

UNIT 4   Essential Color Management: A typical color-matching scenario, Color Conversion Central Custom CMYK Setup Synchronizing Bridge Color Settings

Mapping and Adjusting colors: Color effects and adjustments, Colors in need of adjustments, Quick and automatic color effects, Adjusting Hues and Colorizing Images, Making Custom Brightness Adjustments Adjustment Layers, The Advantages of Layer Based Corrections, Correcting Camera Raw images

Animating and Working with video: Working with Video, Image Sequences, and Animation, Creating Animations, Creating Animated GIF images, Rotoscoping, Film Editing, Recording & Dubbing

Printing and Publishing: Understanding Printing Terminology, Printing Composites, Creating color separations, Printing Duotones, Optimizing Images for Web Publication, Choosing the Right Web Graphic format, Optimizing Images into GIF and PNG-8 formats, JPEG and PNG-24 formats, Resizing Images Slicing and Dicing an Image, Publishing from the Bridge

Practical Assignments

1. Use Marquee and lasso tools to select out full body from background
2. Use Magic wand to quick select objects from backgrounds
3. Use selection tools with move tool to create collage
4. Use brush tool and stamp tools to create pattern
5. Create new textures and modify existing textures
6. Selection using quick mask and extract tools
7. Enhance quality of images by applying image adjustment tools to change brightness, contrast, levels and correction enhancements.
8. Repair image using Clone stamp tool and pattern stamp tool, healing and patch tool
9. Retouch image using blur, sharpen, smudge, dodge, color replacement etc

10. Apply cloud and noise filters to create grass texture
11. Use cloud and noise filters along with brush to create cosmos and nebulae like space
12. Create greeting cards, visiting cards, posters, paper ad in Photoshop
13. Design logo with use of text tool and layer styles
14. Scan, Resize crop images

REFERENCES

1. Industry Standard VFX Practices and Procedures” by Susan Zwerman and Jeffrey A Okun
2. Design for Motion: Fundamentals and Techniques of Motion Design
3. Universal Principles of Design
4. The Illusion of Life
5. The Animator survival kit
6. The VES Handbook of Visual Effects: Industry Standard VFX Practices and
7. Procedures” by Susan Zwerman and Jeffrey A Okun
8. The VES handbook of Visual Effects: Industry Standard VFX Practices and Procedures Edited by Jeffrey A. Okun and Susan Zwerman
9. The Art and Science of Digital Compositing, Second Edition: Techniques for Visual Effects, Animation and Motion Graphics (The Morgan Kaufmann Series In Computer Graphics) by Ron Brinkmann
- 10 . The Visual Effects Arsenal: VFX Solutions for the Independent Filmmaker by Bill Byrne

Total Marks 80: Practical: 60(Theory) +20 (Internal Assessment-Test)

SCHEME OF THEORY EXAMINATION IN ANIMATION & VISUAL EFFECTS

Time: 01Hrs

Max. marks: 20

1. Answer any TEN of the following :

2 x 10 = 20

(12 questions to be given and 10 to be answered)

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)
- h)
- i)
- j)
- k)
- l)

=====

Practical question paper pattern

Time: 02 hrs.

Max. Marks: 60

1. Identify / Demonstrate A, B, C & D

25x02=50

2. RECORD

-10

***

JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND SCIENCE

(Autonomous)

OOTY ROAD, MYSORE- 570 025

DEPARTMENT OF KANNADA

CAREER ORIENTED COURSE

IN

BHARATIYA SAMSKRUTHI

SYLLABUS

Scheme of Study and Examination for the

BHARATIYA SAMSKRUTHI

Semester	Paper and title	Theory Hrs. / Week	Duration of theory exam	Marks for theory exam	Internal assessment marks theory	Total marks for each subject
I	ÀA, Àløw	4	3	80	20	100
II	"sÁgÀwÃAiÀÄ vÀvÀÛ÷é±Á, ÀÛç: §æ°Àä, fÃ³À dUÀvÀÄÛ ÀégÀÆ¥ÀUA ¼À ZÀZÉð:	4	3	80	20	100
Total						200

Course Outcomes:

- Enable students to appreciate the importance of heritage and unity in diversity of India
- Learn to historicize the concept to better understand changes in the given paradigm over time
- Study the philosophy of self-management
- Understand the development of Indian literature by different theories & textual study

“sÁgÀwÃAiÄÄ ,ÄÄ,Äìøw-ªÉÆzÄ®£ÉAiÄÄ ZÄvÄÄªÄiÁð,Ä. CzsÁåAiÄÄ : 1 ,ÄÄ,Äìøw

1. ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ CxÄð, ªÁåSÁå£ÄUÄ¼Ä «±ÉèÃµÄuÉ

“ªÉÆÃªÉÆ ,ÉÄ|AiÄÄ£iï” (Homo Sapiens) JA§ ¥ÁætÂªÄUÄðPÉì ,ÉÄjzÄ
«²µÄÖ,ÄÈ¶ÖAiÄiÁzÄAvÄªÄªÄÄ£ÄÄµÄå vÄ£Äß §ÈªAviUÄvÄæzÄªÉÄzÄÄ¼ÄÄÄ,
“sËwPÄªÉÆAzÁtÂPÉAiÄÄ,ÄªÄÄxÄåðªÄÄvÄÄÛªÄvÄð£ÁªÉÈ«zsÄåvÉ¬ÄAzÁV
F “sÄÆ«ÄAiÄÄEwªÄ,ÄªÄ£ÉßÃªÄðgÄÄfvÄªÄ£ÄßV¹zÁÝ£É. dUÄwÛ£Ä
¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ“sÄÆRAqÄzÄªÄAiÄÄÆPÁtÂ¹PÉÆAqÄÄ, vÄ£ÄßEgÄÄ«PÉUÉ
CqÄØ\$AzÄEvÄgÄªÄ®ªÄgÄÄ¥ÁætÂ,ÄAPÄÄ®ªÄ£ÉßÃ£Á±ÄUÉÈzÄÄ, UÄÄqÄØ-
“ÉiÖ, ¥ÄªÄðvÄ-vÄ¥ÄªÄ®Ä, PÁtÂªÉ-PÁ£Ä£Ä,ªÄÄgÄÄ“sÄÆ«Ä-eËUÄÄ“sÄÆ«Ä, £Ä
¢AiÄÄzÄqÄ-,ÄªÄÄzÄæzÄvÄmÁPÄ, ¥sÄ®ªÄvÁÛzÄ“sÄÆ«Ä-¥sÄ®PÉÆqÄzÄ
\$AdgÄÄ“sÄÆ«Ä,ªÄÄAdÄPÉÆgÉAiÄÄªÄªÄzsÄÄæªÄ¥ÄæzÉÃ±ÄUÄ¼ÄÄ-
“ÉªÄj½,ÄªÄªÄGµÄÜªÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ»ÄUÉJ´ÉèqÉAiÄÄªÄAiÄÄÆªÄiÁ£ÄªÄ£Ä
¥Äæ“sÄÄvÄéJzÄÄYpÁtÄwÛzÉ. vÄ£Äß¥Äæ“sÄÄvÄéªÄ£ÄÄß,ÄÜ|,ÄªÉÆgÄl
DvÄ£Ä,ÄAvÄw,ÄvÄvÄªÄVªÄÈ¢p,ÄÄvÄÛ´ÉªÉÆÄVzÄÄY dUÄwÛ£ÄJ´Äè
¥ÁætÂUÄ¼ÄÄMIÄÖvÄÆPÄQìAvÄ®ÆªÄÄ£ÄÄµÄªÄiÁvÄægÄMIÄÖvÄÆPÄªÉÄ
CçüPÄªÄVgÄªÄªÄÄiÖªÄ£ÄÄßvÄ®ÄjzÉ.ªÄÄÄAç£ÄPÉÄªÄ®38
ªÄµÄðUÄ¼ÄÄªÄCzÄÄçéUÄÄtUÉÆ¼ÄÄªÄªÄ,ÄzsÄåvÉAiÄÄÆEzÉ.

F ðÀiÁfÀðÀ¥ÁætÀÀUÀðzÀ AiÄ±À¹fÀ gÀÀ,ÀðÁzÀgÀÆ KfÄÄ? F ¥Àæ±ÉBUÉ MAZÉÄ ¥ÀzÀzÀ GvÀÛgÀðÉAzÀgÉ “,ÀA,Àlðw”. fÀðÀÄ ,ÀA,ÀlðwAiÄfÄÄß ,ÀÈ¶Ö,ÀÄvÉÜÄðÉ, vÀvÀðjuÁðÄÄÁV ,ÀA,ÀlðwAiÄÆ fÀðÄÄäfÄÄß ,ÀÈ¶Ö,ÀÄvÀÜzÉ. ,ÀA,Àlðw¬ÄAzÁV fÀðÀÄ fÉÉ,ÀvðPÀ ¥Àj,ÀgÀzÀ°è C,À°ÁAiÄPÀgÁzÀ §°¥À±ÄÄUÀ¼ÄAw®è. fÉÉ,ÀvðPÀ ¥Àj,ÀgÀPÉi ,ÀðÀiÁfÀAvÀgÀðÁV JAŞAvÉ fÀðÀÄ fÀðÄÄ ,ÀðÀiÁfPÀ ¥Àj,ÀgÀðÀfÄÄß «Äð,ÀÄðÉðÄ; °ÉÆ,À°ÉÆ,À «AiÄÄÄÄUÀ¼Ä, DZÀgÀUÉUÀ¼Ä, ðÀvÀðfÀjAwUÀ¼Ä ðÄÄvÄÜ ðÄiÉ®ðUÀ¼Ä C«µÁlgÀ ðÄiÁrPÉÆ¼ÄÄîvÁÜ, fÀðÄÄ fÄðÀfÀðÀfÄÄß PÀæðÄÄszÀPUEÆ½¹PÉÆ¼ÄÄîðÄÄzÀ®èzÉ fÉÉ,ÀvðPÀ ¥Àj,ÀgÀðÀfÄÄß fÀðÄÄ CUÀvÀðPÉi vÀPÀiAvÉ ðÀiÁ¥ÁðIÄUÉÆ½¹PÉÆ¼ÄÄîðÄ AiÄÄvÀß ðÀiÁqÄÄvÉÜÄðÉ. ,ÀA,ÀlðwAiÄÄÄ fÀðÄÄ EAçfÀ, FVfÀ ,ÀðÀiÁfPÀ fÄðÀfÀðÀfÄÄß ,ÀzsÀðÁV¹zÉ. F »Aç«AzÀ®Æ vÀÉ vÀÁAvÀgÀUÀ½AzÀ ,ÀAZÀgÀUÉUÉÆ¼ÄÄîvÁÜ §AçgÄÄ ,ÀA,Àlðw E®èçgÄÄwÜzÀÝgÉ; ¥ÁætÀUÀ¼Ä ¥Àæ¥ÀAZÀzÀ°è PÀtÄÄAvÉ, ¥ÀæwAiÉÆAzÄÄ ðÀiÁfÀðÀ½UÉAiÄÄÆ PÀÆqÀ PÉðÀ® vÀfÀß eÉÉ«PÀ C¹ÜvÀéPÀiV °ÉÆÁgÁðÀiÁrPÉÆAqÉÄ EgÀÉÄPÀUÄÄwÜvÀÄÜ. PÄiÄA§, «ð°À, “sÁµÉ, “ÉAQ, GgÄÄ¼ÄÄ ZÀPÀæ, G¥ÀPÀgÀtUÀ¼ÄÄ, ,ÀzsÀfÀUÀ¼ÄÄ. EðÉ®èðÄUÀ¼ÄfÀß ¥ÀæwAiÉÆAzÄÄ ,À½UÉAiÄÄÆ vÀfÀß ¥Àj±ÀæðÄÄ çAzÀÉÄ °ÉÆ,ÀzÁV ,ÀÈ¶Ö¹PÉÆ¼ÄÄîÉÄPÀUÄÄwÜvÀÄÜ. CxÀðvî ðÀiÁfÀðÀEw°Ä,ÀzÀ UÀw PÀ°¹PÉÆ¼ÄÄîÁUÀzÀµÄÄÖ ðÄÄAzÀUÀwAiÄÄzÁVgÀÄwÜvÀÄÜ.

,ÀA,ÀlðwAiÄ fÀfÀ CA±ÀUÀ¼ÄÄ CxÀðvî CzÀgÀ wgÄÄ¼ÄÄ, eÉÉ«PÀðÁV CxÀðÁ CfÄÄðÄÄ²ÄAiÄÄÁV ,ÀAZÀgÀUÉUÉÆAqÄÄ §AçzÉ JAzÀÆ “sÁ«,ÀÁUÀzÄÄ, ðÄÄzÀð¥ÁfÀ ðÀiÁqÄÄðÄÄzÄÄ vÀ¥Éà? ðÀiÁUÀðzÀ°è ZÄÄA©,ÄÄðÄÄzÄÄ D²èÄ®ðÉÄ? vÉjUÉ PÉÆqÀçgÄÄðÄÄzÄÄ PÀfÀÆfÄÄ“Á»gÀðÉÄ? PÉÆÉ,ÄÄ°UÉ ðÀiÁqÄÄðÄÄzÄÄ C¥ÁgÁzsÀðÉÄ? ,ÀéAvÀÁ“sÀPÀiV “ÉÁgÉ zÉÄ±ÀUÀ¼Ä PÀA¥ÀxUÉ ®AZÀPÉÆqÄÄðÄÄzÄÄ zÉÄ±ÀzÉÆæÄ°ðÉÄ? “sÀæµÁÖZÁjUÀ¼ÄÉAzÄÄ ,À©ÄvÁzÀgÀÆ PÄÄðUÉ CAnPÉÆ¼ÄÄîðÄÄzÄÄ dÉAzÉÆæÄ°ðÉÄ? - F AiÄiÁðÄÄzÀgÀ §UÉi w½,À®Ä «²µÄÖ §UÉAiÄÄ “UÄÄuÁtÄUÀ¼ÄÄ” (genes) EgÄÄðÄÄç®è. °ÁUÉAiÉÄÄ, fÀÈvÀð ðÀiÁqÄÄðÄÄ, ,ÀéUÀvÀ PÉÆÁgÄÄðÄÄ, ¥ÀæxÀðfÉ ðÀiÁqÄÄðÄÄ, ðÄðÀ°ÁgÀ fÀqÉ,ÄÄðÄÄ, «ð°ÀðÁUÄÄðÄÄ, PÀiÖqÀ PÀnÖPÉÆ¼ÄÄîðÄÄ, «eÁÖfÀ-vÀAvÀæeÁÖfÀUÀ¼ÄfÀß «Äð,ÄÄðÀ F ðÉÆzÀÁzÀðÄÄUÀ¼Ä §UÉVfÀ eÁÖfÀðÀfÄÄß fÀðÄÄ CfÄÄðÄÄ²ÄAiÄÄÁV AiÉÄÄ ¥ÁqÉzÄÄ §gÄÄðÄÄw®è. ,ÀA,Àlðw M¼ÄUÉÆArgÄÄðÀ F J¹Áè CA±ÀUÀ¼ÄÄ fÀðÀÄ PÀ°vÄÄ w½zÄÄPÉÆAqÄÄAvÀ°ðÄÄUÀ¼ÄÉÄ DVðÉ. CzÀÝjAzÀ ,ÀA,ÀlðwAiÄÄÄ “ðÄÄÆ®¥ÀæðÄÄÈw”AiÄÄ®è. ðÀiÁfÀðÀfÄÄfÀzÀ PÄÄjvÁV °ÉÄ¼ÄÄðÄÄzÀgÉ, ,ÀA,ÀlðwAiÄÄÄ ðÄÄÆ®¥ÀæðÄÄÈwÜUÉÆAzÄÄ “¥ÄAiÄiÁðAiÄÄ”«zÀÝAvÉ (a substitute for instinct). ðÄÄÆ®¥ÀæðÄÄÈwÜAiÄÄ °ÉÆgÀvÁV vÀfÄÄ PÀ°vÄÄPÉÆAqÄÄ fÀqÀvÉAiÄÄ (,ÀA,Àlðw) ðÄÄÆ®PÀðÉÄ §zÄÄPÄÄ½AiÄÄðÄÄ

əÉÄÄ-ÉAiÄÄÆ GAmÁVAiÉÄÄ EzÉ. EzÀgÀ°èAiÉÄÄ ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄ ZÉÈvÀÉÄä,
 əÄÄ°ÀvÀé əÄÄvÄÄÛ CzÀgÀ CəÄäPÄÛ±ÄQÛ vÄÄÄ©PÉÆArzÉ. JAzÄÄ
 0ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ.

(,ÄÄ,Àlðw, ,ÄÄ,Àlðw əÄÄvÄÄÛ ,ÄÄAiÁdfÄÄÄÄ, ©.²əÄÄÄÄÆwð±Ä¹ÛçÄÄ,
 ,ÄÄ»vÄÄä əÄÄvÄÄÛ ,ÄÄ,Àlðw C©üəÄÈçP E-ÁSE, "ÉAUÄ¼ÄÆgÄÄ 1954 ¥ÄÄ.
 29-30)

" ,ÄÄ,Àlðw"JA§ÄzÄÄ ,ÄÄAiÁd«eÁÖÉÄUÄ¼ÄÄ ¥ÄæəÄÄÄR
 PÄ®àÉÉUÄ¼ÄÄ-ÉÆèAzÄÄ. əAiÁÉÄä±Ä,ÀÛç °ÁUÄÆ ,ÄÄAiÁd±Ä,ÀÛçUÄ¼ÄÄ°è
 CzÀPÉÌ §°Ä¼ÄÄ « ,ÄÄÛgÀÄÄzÄ CxÀðəÄÉÄÄß æÄqÄ-ÁVzÉ. ,ÄÄAiÁd±Ä,ÀÛçzÄ°è
 " ,ÄÄ,Àlðw" AiÄÄÄ əÄÄÆ®"sÄÆvÄ ¥ÄjPÄ®àÉÉUÄ¼ÄÄ-ÉÆèAzÁVzÄÄÝ
 ,ÄÄAiÁdzÄ CzsÄäAiÄÄÉÄÄÉAzÀgÉ ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄ CzsÄäAiÄÄÉÄÄÉÄ DVzÉ.
 ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄÄ əAiÁÉÄä ,ÄÄAiÁdzÄ G¹gÄÄ. CzÄÄ əAiÁÉÄäÄÄ ,ÄÄÄÄÆ°Ä
 fÄÄÉÄzÄ C©üəÄäQÛ. ,ÄÄ,Àlðw əÄÄvÄÄÛ ,ÄÄAiÁd EäÄÄ MAzÉÄ fÄtázÄ
 JgÄqÄÄ əÄÄÄRUÄ½zÁYAvÉ MAzÄÉÄÄß ©IÄÖ EÉÉÆßAzÄÄ EgÄ-ÁgÄzÄÄ.
 EäÄÄUÄ¼ÄÄ fÄÄIÄ ©qÄ,Ä-ÁUÄzÄ UÄÄIÄ. CÄvÉAiÉÄÄ ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄ
 0ÉÆgÄvÁV ,ÄÄAiÁdzÄ CzsÄäAiÄÄÉÄ C,ÄzsÄä. əAiÁÉÄäÄÄÄ
 ,ÄÄÄÄÆ°ÄfÄ«AiÄiÁV EvÄgÄgÉÆAçUÉ ,ÄÄÄgÄ,ÀUÉÆAqÄÄ fÄ« ,ÄÄäÄvÄ°Ä
 ¥Äj,ÄgÄäÄÉÄÄß æ«Äð,ÄÄäÄÄzÄÄ. ,ÄÄ,Àlðw, əAiÁÉÄäÄÄÄ ,ÄÄWÄfÄ«
 əAiÁvÄæä®è; ,ÄÄ,ÀlðwPÄ fÄ«AiÄÄÆ 0ÉzÄÄ. DvÄÉÄ əÄäQÛvÄéäÄÄ
 "É¼ÄäÄtÄUÉ 0ÉÆAzÄÄäÄzÄÆ PÄÆqÄ ,ÄÄ,ÀlðwPÄ ¥Äj,ÄgÄzÄ°è. DvÄÉÄ
 DÄvÄjPÄ±ÄQÛ ,ÄÄÄxÄäðUÄ¼ÄÄ §»gÄAUÄäÄV ¥ÄæPÄIäUÄ®Ä 0ÉÄ
 çPÉAiÄÄÉÄÄß æ«Äð¹PÉÆqÄÄäÄzÄÆ ,ÄÄ,Àlðw.

,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄÄ əAiÁÉÄäÄæUÉ «²µÄÖäÄzÄÄzÄÄ

,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄÄ əAiÁÉÄäÄÄ CÉÄÄ¥ÄäÄÄÄzÄ °ÁUÄÆ «²µÄÖäÄzÄ D¹Û.
 CzÄÄ əAiÁÉÄäÄ,ÄÄAiÁdzÄ UÄÄt®PÄëtUÄ¼ÄÄ-ÉÆèAzÁVzÉ.
 əAiÁÉÄäÄæVAvÄ®Æ PÉ¼ÄÄäÄIÖzÄ°è CxÄðvï ¥ÄæÄUÄ¼ÄÄäÄIÖzÄ°è
 ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄÄ C¹ÛvÄézÄ°è®è. ¥ÄæÄUÄ¼ÄÄ fÉÈ,ÀVðPÄ ¥Äj,ÄgÄzÄ°è
 §zÄÄPÄäÄÄzÄzÄgÉ əAiÁÉÄäÄÄÄ əAiÁvÄæ ,ÄÄ,ÀlðwPÄ ¥Äj,ÄgÄzÄ°è
 §zÄÄPÄäÄvÄUÉÉ. əAiÁÉÄäÄÄÄ ,ÄÄAiÁdzÄ°èAiÉÄÄ 0ÄÄnÖ "É¼ÉAiÄÄÄäÄÄÄ
 JA§ əAiÁvÄÄ əAiÁÉÄäÄÄÄ ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄ C¼ÄÄ«fÄ°è 0ÄÄnÖ "É¼ÉAiÄÄÄäÄÄÄ
 JfÄÄßäÄzÄPÉÌ ,ÄÄ,ÄÄAiÁÉÄäÄVzÉ JfÄß§°ÄÄzÄÄ. CzÀgÄAvÉAiÉÄÄ,
 əAiÁÉÄäÄÄÄ ' ,ÄÄÄÄÆ°ÄfÄ«' JfÄÄßäÄzÄÄ 'əAiÁÉÄäÄÄÄ ,ÄÄ,ÀlðwPÄ fÄ«'
 JfÄÄßäÄzÄPÉÌ ¥ÄAiÄiÄðAiÄiÄÄVzÉ. ¥ÄæwAiÉÆ§ä əÄäQÛAiÄÄÉÄÆß
 ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄ NäÄð ¥Äæwæçü JfÄß§°ÄÄzÄÄ. »ÄUÉ ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄÄ
 əAiÁÉÄäÄÉÄÄÄß ¥ÄæÄÄ¥Äæ¥ÄAZÄçAzÄ "ÉÄ¥Äðr,ÄÄäÄ CA±ÄäÄVzÉ.

,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄÄ «±Ä® CxÄð«gÄÄäÄ PÄ®àÉÉAiÄiÁVzÉ

' ,ÄÄ,Àlðw' AiÄÄÄ §°ÄÄCxÄðäÄäÛÄAiÄÄÄ¼ÄÄiPÄ®àÉÉAiÄiÁVzÉ.
 ,ÄÄ,ÀlðwAiÄÄÄ əAiÁÉÄäÄÄÄ fÄÄÉÄÄ«zsÁÉzÄ ¥ÄæwÄPÄ CxÄäÄ

fÃ«vÀPÀæ²ÄZÀ MgÉUÀ®Äè. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ £Ä²ÄÄä £ÄqÀvÉAiÄÄ£ÄÄß, £Ä²ÄÄä zÀ±Àð£Ä °ÁUÀÆ £ÉÉwPÀvÉAiÄÄ£ÄÄß, £Ä²ÄÄä gÀÆrÿ - ,ÀA¥ÄæzÁAiÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß, £ÄA©PÉ-CZÀgÀuÉUÀ¼Ä£ÄÄß, ²ÄiË⁻ÁâzÀ±ÀðUÀ¼Ä£ÄÄß, £Ä²ÄÄä zsÁ«ÄðPÀ, gÁdQÃAiÄÄ, DyðPÀ ²ÉÆzÀ⁻ÁzÀ ZÄiÄ³ÄnPÉUÀ¼Ä£ÄÄß M¼ÄUÉÆArzÉ. vÀ£Äß ²ÄâQÛUÀvÀ °ÁUÀÆ ,Ä²ÄiÄfPÀ fÃ²Ä£ÄzÀ°è ²ÄiÄ£Ä²Ä£ÄÄ ,ÀA¥Äç¹gÄÄ²Ä J⁻Áè CA±ÀUÀ¼Ä£ÄÄß ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ M¼ÄUÉÆArgÄ²ÄÄzÄÄ. ‘,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ £Ä²ÄÄä fÃ²Ä£Ä ±ÉÉ°AiÄÄ, ²ÄiË®âUÀ¼Ä, “sÄ²Ä£ÄvÄðPÀ §AzsÄ£ÄUÀ¼Ä °ÁUÀÆ “ËçPPÀ ,ÄzsÄ£ÉUÀ¼Ä ¥Äæ¥ÄAZÄ²ÉÄ DVzÉ’. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ ²ÄiÄ£Ä²Ä£ÄÄ vÀ£Äß ,Ä²ÄiÄdçAzÀ ¥ÄqÉçgÄÄ²Ä ,Ä²ÄiÄfPÀ ¥ÄgÄA¥ÄgÉ (social heritage) AiÄiÄVzÉ.

,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ ²ÄÄÄRâ UÄÄt®PÄëtUÀ¼ÄÄ :

1. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ ,Ä²ÄiÄfPÀ²ÄzÄÄzÄÄ: ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ ,Ä²ÄiÄfPÀ²ÄzÄÄzÄÄ «£ÄB ²ÉÉAiÄÄQÛPÀ²ÄzÄÄzÄ®è. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ ,Ä²ÄiÄdzÀ PÉÆqÄÄUÉ. ²ÄâQÛUÀ¼Ä £ÄqÄÄ«£Ä xgÄAvÀgÄ CAvÀBQæAiÉÄAiÄÄ ¥ÄjuÄ²ÄÄ²ÄV ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ gÀÆ¥ÄvÀ¼ÉAiÄÄÄ²ÄzÄÄ. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ MAzÄÄ ,Ä²ÄÄÆ°ÄzÀ D±ÉÆvÀÛgÄUÀ¼Ä£ÄÄß ¥Äæw©A©,Ä²ÄÄzÄÄ. ²ÄiÄ£Ä²ÄxUÉ ²ÄiÄ£Ä«ÄAiÄÄ UÄÄtUÀ¼Ä£ÄÄß “É¼É¹PÉÆ¼ÄÄ²Ä ¥Äj,ÄgÄ²Ä£ÉÆßzÄV,Ä²ÄÄzÄÄ ,ÀA,ÀløwAiÄÄ ²ÄÄÄRâPÄAiÄÄð. ,Ä²ÄÄÆ°ÄfÄ²Ä£Ä²Ä£ÄÄß ©iÄÖ ²ÄâQÛUÉ °ÉÆ,Ä,ÀA,ÀløwPÀ CA±ÀUÀ¼Ä£ÄÄß x²ÄiÄðt ²ÄiÄqÄ®Ä ,ÄzsÄâ«®è.

2. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ PÄ°AiÄÄÄ«PÉ⁻ÄAzÀ GAmÁzÄÄzÄÄ: ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ Dfð¹zÀ CxÄ²Ä ,ÀA¥Äç¹zÀ UÄÄt. CAzÀgÉ °ÄÄnÖxÄzÀ⁻ÉÄ §AçgÄÄ²Ä UÄÄt²Ä®è. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ ²ÄÄÆ®¥Äæ²ÄÈwÛAiÄÄÆ C®è;D£ÄÄ²Ä²PÄ²ÄV vÄAzÉ-vÄ⁻ÄAiÄÄgÄ ²ÄÄÆ®PÀ §AçgÄ§²ÄÄzÄÄ eÉÉ«PAUÄÄt²ÄÇ DVgÄÄ²Äç®è. ,Ä²ÄiÄfÄPÀgÀtçAzÀ®Æ, C⁻sÄâ,Ä§®çAzÀ®Æ, «ZÄgÄ²ÄiÄrAiÄÄÆ ²ÄâQÛUÀ¼ÄÄ CgÄV¹PÉÆAqÄ «±ÉÄµÄ ®PÄëtUÀ¼ÄÉÄ ‘,ÀA,Àløw’jß,ÄÄvÀÛzÉ. ²ÄiÄ£Ä²Ä£ÄÄ vÀ£Äß fÃ«vÄzÀ GzÄÝPÄEi °Ä®²ÄgÄÄ d£ÄgÄÄUÀ½AzÀ PÄ°vÄÄ vÀ£Äß ²ÄâQÛvÄé²Ä£ÄÄß “É¼É¹PÉÆ¼ÄÄ²Ä£ÄÄ. DvÀ£ÄÄ PÄ°vÄÄ ²ÉÄÈUÄÆr¹PÉÆArgÄ²Ä £ÄqÀvÉAiÄÄ J⁻Áè PÄæ²ÄÄUÀ¼ÄÆ ,ÀA,ÀløwAiÄÄ vÄÄtÄPÄÄUÀ¼ÄÉÄ DV²É.

3. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ EvÀgÄgÉÆAçUÉ °ÄAaPÉÆ¼ÄÄî®ànÖzÉ : ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ ,Ä²ÄiÄdzÀ ,ÀA¥ÄvÄÄÛ, ,Ä²ÄiÄdzÀ ,ÄzÀ,ÄâgÉ®ègÄÆ CzÄ£ÄÄß °ÄAaPÉÆArgÄ²ÄgÄÄ. ,Ä²ÄiÄdzÀ gÀÆrÿ-,ÀA¥ÄæzÁAiÄÄUÀ¼ÄÄ, £ÄA©PÉ-DZÀgÀuÉUÀ¼ÄÄ, ²ÄiË⁻ÁâzÀ±ÀðUÀ¼ÄÄ ²ÄÄÄAvÄzÀ ,ÀA,ÀløwPÀ CA±ÀUÀ¼ÄÄ J®èjAzÀ®Æ °ÄAaPÉÆ¼ÄÄî®ànÖ²É. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ J®èjAzÀ®Æ “¹éÄPÄj,Ä®àlÖ, £ÄA§®àlÖ, DZÀgÀuÉUÉÆ¼ÄUÄzÀ CxÄ²Ä °ÉÆAzÀ®àlÖ” ²Ä,ÄÄÛ²ÄVzÉ.

4. ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ ,ÄAZÀgÀuÄvÄÄPÄ²ÄzÄÄzÄÄ (Culture is Transmissive): ,ÀA,ÀløwAiÄÄÄ MAzÄÄ |Ä½UÉ⁻ÄAzÀ E£ÉÆßAzÄÄ |Ä½UÉUÉ

¥ÀæªÀ»_À\$®ÀèzÀÄ. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ F ,ÀAZÀgÀuÉAiÄÄ°è ‘,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ
 ¢À°ÀPÀ’ªÉ¹gÄÄªÄ “sÁµÉAiÄÄÄ ¥ÀæªÄÄÄR ¥ÀvÀæªÀ»_ÄÄªÄÄzÄÄ.
 C£ÄÄPÀgÀuÉ, CzsÀâAiÄÄ£Ä ¢ÄÄvÄÄÜ PÀ°AiÄÄÄ«PÉ¬ÄÄzÄ »Aç£Ä
 vÄ-ÉªAiÁj£Ä d£ÄgÄ ,ÁzsÀ£ÉUÄ¼Ä£ÄÄß EAç£Ä vÄ-ÉªAiÁj£Ä d£ÄgÄÄ
 vÄªÄÄzÄ£ÄBV¹PÉÆ¼ÄÄîªÄgÄÄ. EAç£Ä vÄ-ÉªAiÁjªÄzÄ ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ
 ¢ÄÄÄAç£Ä vÄ-ÉªAiÁjUÄÆ ,ÁV °ÉÆÄUÄÄªÄÄzÄÄ. EzÉÆAzÄÄ ¢gÄAvÄgÄªÄzÄ
 ¥ÀæQæAiÉÄAiÄiÁVzÉ.

**5. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ ¢gÄAvÄgÄªÄzÄÄzÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ
 ,ÀAUÄæªÀPÀgÀPÀªÄzÄÄzÄÄ (Culture is Continuous and Cumulative):**
 vÄ£Äß Lw°Á¹PÄ “É¼ÄªÄtÄUÉAiÄÄ°è ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ ,ÀAUÄæªÀPÀgÀPÀªÄV
 CxÄªÄ ,ÀªÄÄZÄÑAiÄÄPÀªÄV “É¼ÉzÄÄ\$AçzÉ. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ ,ÄzÄ
 “É¼ÉAiÄÄwÜgÄÄªÄ MAzÄÄ «±Á®ªÄzÄ ¢ÄªÄ,ÉÜAiÄiÁVzÉ. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ
 “É¼ÄªÄtÄUÉUÉ CAvÄªÄ£Ä\$ÄzÉÄ E®è. CzÉÆAzÄÄ ¢gÄAvÄgÄ fÄª£Ä
 ¥ÀæªÀ°Ä«zÄÝAvÉ. F CxÄðzÄ°è ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ£ÄÄß “ªAi£ÄªÄd£ÄAUÄzÄ
 ,Ääøw” JÄzÄÄ PÄgÉAiÄÄªÄÄzÄÄAiÄ.

**6. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ KPÄgÄÆ¥ÄªÄzÄÄzÄÄ °ÁUÄÆ
 ,ÀªÄÄUÄæªÄzÄÄzÄÄ(Culture is consistent and Integrated).** ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ
 vÄ£Äß “É¼ÄªÄtÄUÉAiÄÄ°è C«gÄÄzÄªÄAvAiÄÄÆ, ,ÀªÄÄUÄæªÄAvAiÄÄÆ
 “É¼ÉzÄÄ \$AçzÉ ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ ««zsÄ CA±ÄUÄ¼Ä ¢ÄÄvÄÄÜ WÄIPÄUÄ¼Ä
 £ÄqÄÄªÉ KPÄvÄ£Ä«zÉ. GzÄ°ÀgÀuÉUÉ, AiÄiÄªÄÄzÉÄ ,ÀÄiÄdzÄ gÄdQÄAiÄÄ,
 £ÉÊwPÄ, zsÄ«ÄðPÄ, DyðPÄ, ,ÀÄiÄfPÄ ±ÉÊPÄëtÄPÄ ¢ÄÄAvÄzÄ ,ÀÄ,ÉÜUÄ¼Ä
 ¢ÉÄÄ-É D ,ÀÄiÄdzÄ ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ ¥Àæ“sÄªÄ ¢ÄÄ°AvÄÜgÄªÄVgÄAvÄÜzÉ.

**7. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ UÄw²Ä®ªÄzÄÄzÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ °ÉÆAzÄtÄPÉUÉ
 C£ÄÄPÄÆ®PÄgÄªÄzÄÄzÄÄ(Culture is Dynamic and Adaptive):**
 ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ UÄw²Ä®ªÄzÄÄzÄÄ. ¥ÄªªAvÄð£Ä²Ä®vÉ ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ
 DAvÄjPÄ UÄÄt. ,ÀÄ,ÀìøwPÄ ¥ÄªªAvÄð£ÉUÄ¼Ä vÄéjvÄUÄw¬ÄÄzÄ, §ªÄ
 ¢Äª¥PÄ ,ÉgÄÆ¥ÄzÄ°è ,ÀÄ“sÄ«_ÄÄªÄÄzÄÄ C¥ÄgÄÆ¥Ä. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ
 §ª¼Ä ¢ÄÄAzÄUÄw¬ÄÄzÄ \$zÄ-ªÄuÉ °ÉÆAzÄÄªÄÄzÄÄ. ¥Äj¹ÜwUÄ½UÉ °ÉÆA
 çPÉÆ¼Äî®Æ PÄÆqÄ ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ £ÉgÄªÄUÄÄªÄÄzÄÄ.

8. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ vÄÈ;ÜzÄAiÄÄPÄªÄzÄÄzÄÄ(Culture is Gratifying) :
 ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ £ÄªÄÄ CªÄ±ÄªPÄvÉUÄ¼Ä °ÁUÄÆ D±ÉÆÄvÄÜgÄUÄ¼Ä
 ¥ÄÆgÉÊPÉUÉ CªPÄ±Äª£ÄÄß PÄ°à¹PÉÆqÄÄªÄÄzÄÄ. eÉÆvÉUÉ CªÄUÄ¼Ä
 ¥ÄÆgÉÊPÉAiÄÄ «çü-«zsÄ£ÄUÄ¼Ä£ÄÆß vÉÆÄj_ÄÄªÄÄzÄÄ. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ
 d£ÄgÄ «©ü£Äß ZÄiÄªÄnPEUÄ½UÉ ¢ÄiÄUÄðzÄ±Äð£Ä ¢ÄqÄÄªÄÄzÄÄ.

9. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ ,ÀÄiÄdçAzÄ ,ÀÄiÄdPÉi ©ü£ÄßªÄzÄÄzÄÄ:
 ¥ÀæwAiÉÆAzÄÄ ,ÀÄiÄdPÄÆi vÄ£ÄßzÉÄ DzÄ ,ÀÄ,Àìøw¬ÄgÄÄªÄÄzÄÄ.
 ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ ,ÀÄiÄdçAzÄ ,ÀÄiÄdPÉi ©ü£ÄßªÄVzÉ. ,ÀÄ,ÀìøwUÄ¼ÄÄ
 ,ÀÄiÄ£ÄªªÄV KPÄgÄÆ¥ÄªVgÄÄªÄÄç®è. ¥ÀæwAiÉÆAzÄÄ ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÆ
 vÄ£ÄßzÉÄ DzÄ ¢ÉÊ²µÄÖöªvÉAiÄÄ£ÄÄß °ÉÆAçgÄªÄªÄzÄÄ.

10. ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄÄ CzÄ±Äð,ÄÆZÄPÄªÄzÄÄzÄÄ (Culture is Ideational):
 ¥ÀæwAiÉÆAzÄÄ ,ÀÄiÄdªÄÇ vÄ£Äß ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ£ÄÄß MAzÄÄ

‘CzÀ±Àð’ÉAzÀÄ ¥ÀjUÀtÀ,ÀÄ±ÀÄzÀÄ. ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄ AiÀiÁ±ÀÄzÉÄ ¤çðµÀÖ GzÉYÄ±ÀzÀ ,ÄzsÀÉÉUÁV ¤«Äð,À®àlÖ ,ÄzsÀÉÄ±À®è. DzÀgÉ CzÀgÀ ±ÀÄjÜAiÀÄÄ DAVÀjPÀfÄ±ÀÉÀPÉl ,ÀAŞAçü¹zÁYVzÉ. ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄDAVÀgÀAVPÀ ±ÀiÉ®±ÀÉÄÄß °ÉÆAçgÀÄ±ÀÄzÀjAzÀ´ÉÄ CzÀÉÉÆßAzÀÄ DzÀ±ÀðÉAzÀÄ PÀgÉAiÀÄ´ÁVzÉ. dÉÀgÀÄ vÀ±ÀÄä ,ÀA,ÀlØwAiÀÄ ŞUEÍ °É±ÉÄävÁ¼ÄÄ±ÀÄzÀÄ ±ÀÄvÀÄÜ C©Ü±ÀiÁÉÄ¥ÀqÀÄ±ÀÄzÀÆ GAiÄ.

¥ÀæwAiÉÆAzÀÄ ,À±ÀiÁdPÀÆl vÀÉÀßzÉÄDzÀ ±ÉÉ²µÀ×ö±ÀÆtð ,ÀA,ÀlØw EgÀÄ±ÀÄzÀÄ. CzÀÄ ÉÄ±ÀÄä D´ÉÆÄZÀÉÉ, C©Ü¥ÀæAiÀÄ, ,ÀA,ÀlgÀ, ,À±ÀiÁgÀÄ´sÀ, ÉÉÉwPÀ ¤AiÀÄ±ÀÄUÀ¼ÄÄ, gÀÆrÜUÀ¼ÄÄ, ±ÀiÉ®±ÀUÀ¼ÄÄ, DzÀ±ÀðUÀ¼ÄÄ ±ÀÄÄAvÁzÀ C´SÉvÀ±ÀÄ,ÀÄÜUÀ¼ÄÄÉÉÆß¼ÄÄUÉÆArgÀÄvÀÜzÉ. °AUÉAiÉÄÄ ÉÄ±ÀÄ G¥ÀAiÉÆÄV,ÀÄwÜgÀÄ±ÀÄ wÄgÀ ,ÀgÀ¼ÄÄzÀ CxÀ±ÀÄ wÄgÀ ,ÀAQÄtð ,ÀégÀÆ¥ÀzÀ PÀA¥ÀÆÄlgì AiÀÄAvÀæzÀAvÀ°À ´SÉvÀ±ÀÄ,ÀÄÜUÀ¼ÄÄÉÄÆß M¼ÄÄUÉÆArgÀÄ±ÀÄzÀÄ. ±ÀiÁÉÄ±ÀÄ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄ M¼ÄÄUÉÆArgÀÄ±ÀÄ F vÉgÀÉÄzÀ ´SÉvÀ ±ÀÄvÀÄÜ C´SÉvÀ ±ÀÄ,ÀÄÜUÀ¼ÄÄ ,À±ÀÄÄZÀÑAiÀÄ±ÀÉÉß ´,ÀA,ÀlØw ¥Àj,ÀÆa’ (Culture Content) jÉÄß´ÁVzÉ. E±ÀÄUÀ¼ÄÄ ¥ÀgÀ,ÀàgÀ ¥ÀÆgÀPÀ±ÀÁV±É. C´SÉvÀ ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÉÉß ,À±ÀiÁÉÄ±ÀÄxÀðzÀ°è ,ÀA,ÀlØw jAzÉÄ PÀgÉAiÀÄ´ÁUÄwÜzÉ.

,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄ ¥Àj±ÀvÀðÉÄ²Ä®±ÀÄzÀzÀgÀÆ CzÀgÀ j´Àè CA±ÀUÀ¼ÄÄ ±ÀÄvÀÄÜ ´sÁUÀUÀ¼ÄÄ MAzÉÄ ±ÉÄUÀzÀ°è ŞzÀ´Ä±ÀuÉ °ÉÆAzÀÄ±ÀÄç®è. ,À±ÀiÁÉÄ±ÀÄV ´SÉvÀ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄ (ÉÄUÀjPÀvÉ) Ş°À¼ÄÄ ±ÉÄUÀ±ÁV ±ÀiÁ¥ÀðqÀUÀÄ±ÀÄzÀÄ DzÀgÉ CµÉÖÄ ±ÉÄUÀ±ÁV C´SÉvÀ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄ (,ÀA,ÀlØw) ±ÀiÁ¥ÀðqÀÄ °ÉÆAzÀÄ±ÀÄç®è. DzÀgÀ ŞzÀ´Ä±ÀuÉ ¤zsÁÉÄ. ´SÉvÀ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄ´ÀèUÄ±ÀÄ ŞzÀ´Ä±ÀuÉ´ÄAzÁV C´SÉvÀ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄ ŞzÀ´Ä±ÀuÉ °ÉÆAzÀ´ÉÄ´ÉÄPÀUÀÄ±ÀÄzÀÄ. DzÀgÉ ´SÉvÀ ±ÀÄvÀÄÜ C´SÉvÀ,ÀA,ÀlØwUÀ¼ÄÄ ¥Àj±ÀvÀðÉÉUÀ¼ÄÄ C,À±ÀÄ±ÉÄUÀ çAzÁV C±ÀÄUÀ¼ÄÄ ÉÄqÀÄ±É CAVÀgÀ (gaporlag) K¥ÀðqÀÄ±ÀÄzÀÄ. ¥Àj±ÀvÀðÉÉAiÀÄ ±ÉÄUÀzÀ C,À±ÀÄvÉ °ÉZÀÄÑvÁÜ °ÉÆÄzÀAvÉ C±ÀÄUÀ¼ÄÄ ÉÄqÀÄ«ÉÄ CAVÀgÀ±ÀÄÇ °ÉZÀÄÑvÁÜ °ÉÆÄUÀÄ±ÀÄzÀÄ. F CAVÀgÀ±ÀÉÉß CxÁðvì ´SÉvÀ,ÀA,ÀlØwVAVÀ®Æ C´SÉvÀ,ÀA,ÀlØwAiÀÄÄ Ş°À¼ÄÄ »AzÉ ©Ä¼ÄÄ±ÀÄzÀÉÉß ´,ÀA,ÀlØwAiÀÄ »A©Ä½PÉ’ jÉÄßvÁÜgÉ.

(,À±ÀiÁd±ÀÄÜç ,ÀA-1, ZÀ ÉÄ ±ÀAPÀgÀgÀ±i, ¥ÀjµÀlØvÀ ±ÀÄvÀÄÜ 8ÉÉÄ «,ÀÜØvÀD±ÀÈwÜ, ´sÁUÀ-2,2003, ±ÀÄÄUÀ¼ÄÄÆgÀÄ ¥ÀÄ. 207-10,240)

2. ,À±ÀiÁd ±ÀÄvÀÄÜ ,ÀA,ÀlØw

«±ÀézÀ AiÀiÁ±ÀÄzÉÄ ´sÁUÀzÀ°èAiÀiÁUÀ°, AiÀiÁ±ÀÄzÉÄ PÀ®zÀ°è DVgÀ°, ±ÉÆlÖ±ÉÆzÀ®Ä gÀÆ¥ÀUÉÆEqÀÄxÀzÀÄ. ±ÀiÁÉÄ±ÀÄ ,À±ÀiÁd: CzÀÄ «PÀ,ÀUÉÆEqÀÄvÉ gÀÆrÜ¹PÉÆEqÀÄxÀzÀÄ ,ÀA,ÀlØw. EzÀÄ vÁwÜ÷ÉPÀ «±ÉÄZÀÉÉ. KPÉAzÀgÉ ®PÀèAvÀgÀ ±ÀµÁð±ÀçÜAiÀÄ°è ±ÀÄÉÄPÀÄ®±ÀÄ ««zsÀ °ÄAvÀUÀ¼ÄÄ°è «PÀ,ÀA °ÉÆAzÀÄwÜzÀÝ ¥ÀæQæAiÉÄAiÀÄ

AiÀiÁÀÀÅZÉÆÃ PÁ®WÀlÖZÀ°è CzÀÄ MAZÀÄ ,ÀA,Àløw EgÀZÀ, ¥ÁætÂ ,À°Àd ,À°ÀiÁfPÀ fÃ°ÀÆÀ £ÀqÉ,ÀÄwÛçYgÀ°ÉÄPÀ®è°É? JAŞÄZÀÄ °ÄÄÄRâ feÄÖ,É, CzÀÄ °ÈZÉAŞÄZÀÄ «ZÁÉA,ÀgÀ ¤®Ä°ÄÄ.

°ÀiÁfÀ°À,À°ÀiÁd ,ÀÄ°Àâ°À,ÉÜUÉÆAqÀ °ÀAvÀZÀ°è PÀæ°ÉÄÄt °ÀiÁfÀ°À,ÀA,ÀløwAiÀÄÄ MAZÀÄ D°AvÀðfÀ ZÀPÀæ°ÁV gÀÆ¥ÄÄUÉÆArvÀÄ. CzÀgÀ ¥ÀjuÁ°ÄÄ°ÁV §°ÄÄ «zsÀ ,À°ÀiÁdUÀ¼ÄÄ °ÄÄnÖPÉÆ¼ÄÄ®Ä PÁgÀt°Á-ÄvÀÄ. MnÖ£À°ÉÄÄ°É ,À°ÀiÁdaAvÀPÀgÀÄ “vÀwÛ÷éPÀ°ÁV °ÄÄvÀÄÛ Lw°Á¹PÀ°ÁV PÀÆqÀ ,À°ÀiÁd ,ÀA,ÀløwVAvÀ ¥ÁæaÃ£À°ÁZÀÄZÀÄ JAçZÁYgÉ. ,À°ÀiÁd °ÄÄvÀÄÛ ,ÀA,ÀløwUÀ½UÉ ¤PÀl°ÁAzsÀ°Àâ«ZÁYgÀÆ C°ÉgÀqÀÆ MAZÉÄ C®è JAçZÁYgÉ. ±ÄÄZÀb °ÀiÁfÀ°À«PÀ,ÀZÀ ,ÀZÀâ »Aç£À AiÄÄUÀUÀ¼Ä £À°ÄÄ° ¥ÀÆ°ÄðdgÀÄ ,À°ÀiÁdUÀ¼Ä£ÄÄß °ÉÆAçZÁYgÀÄ, ,ÀA,ÀløwAiÄÄ£Äß®è JAçZÁYgÉ. DzÀgÉ FUÀ °ÀiÁfÀ°À£ÄÄ KPÀPÀ®PÉl ,À°ÀiÁfPÀ °ÁUÀÆ ,ÀA,ÀløwPÀ °ÄÄQÛ Jx¹ZÁYfÉ. DvÀ£ÄÄ vÀ£Äß ,À°ÀiÁfPÀ ¥ÀjPÀgÀUÀ¼ÄZÀAvÀ°À °ÄÄQÛvÀé, WÀ£ÀvÉ, ¥ÁvÀæ °ÄÄvÀÄÛ ,À°ÀiÁfPÀ ,ÀA,ÉÜ °ÉÆZÀ°ÁZÀ°ÄUÀ¼Ä°è ¥Á°ÉÆl¼ÄÄîvÀÛÉ. ,À°ÀiÁd °ÄÄvÀÄÛ ,ÀA,ÀløwUÀ¼ÄÄ «©ü£ÄßgÀÆ¥ÄZÀ°ÁZÀgÀÆ CvÀâAvÀ ¤PÀl°ÁAzsÀ°Àâ °ÉÆA çZÉ JAçZÁYgÉ.

(,ÀA,Àløw«PÀ,À, qÁ.£ÄA.vÀ¥Ä°ÉÄPÀÄ°ÀiÁgî, °ÉÄÈ ,ÀÆgÀÄ, 2000, ¥ÄÄ. 13-14)

,À°ÀiÁdzÀ °ÄÄÆ®°ÄÄ ,À°ÀfÃ°À£ÀçAzÀ ¥ÁægÀA°sÀ°ÁZÀÄÄY. EzÀPÉl §°ÄÄ±ÄB UÄÄA¥ÁV fÃ« ,À°ÀÄZÉÄ PÁgÀt°ÁVZÉ. °ÉÆZÀ°UÉ °ÀiÁfÀ°À£ÄÄ vÀ£Äß ,ÀAgÀPÀèuÉUÉAzÀÄ ¥ÁætÂUÀ¼ÄAvÉ UÄÄA¥ÁV fÃ« ,ÀÄwÛZÁYfÄÄ. EzÀjAzÀ C£ÉÄPÀ C£ÄÄPÀÆ®vÉUÀ½ZÁY°ÄÄ. C°ÀgÀÄ PÀÆr °ÉÄmÉAiÀiÁr, PÀÆr wAzÀÄ, MAZÉÄ UÄÄ°É CxÀ°Á £ÉgÀ¼Ä°è °Á¹,ÀÄwÛZÁYgÀÄ. »Aç£À PÁ®ZÀ°è °ÀiÁfÀ°À£ÄÄ °ÄÄÄRâ °ÉÊjUÀ¼ÉAzÀgÉ °ÀiÁfÀ°ÀgÉÄ. PÉ®°ÉÇ°ÉÄä ZÄÄµÄÖ ¥ÁætÂUÀ¼ÄÄ °ÄÄvÀÄÛ ¥ÁæPÀÈwAiÄÄÄ ¥ÁæwPÀÆ®°ÁVgÀÄwÛZÁY°ÄÄ. MŞâ §®±Á°AiÄÄÄ vÀ£Äß PÉ¼ÄUÉ C£ÉÄPÀ UÄAqÀ,ÀgÀ£ÄÄß °ÄÄvÀÄÛ °ÉAUÀ,ÀgÀ£ÄÄß °ÉÆAçgÀÄwÛZÁYfÄÄ. E°AgÀÄ C°À£À DzÉÄ±ÄZÀAvÉ °ÉÄmÉAiÀiÁqÀÄ°ÄZÀÄ, PÁ°À®Ä°ÀiÁqÀÄ°ÄZÀÄ, AiÄÄZÀÝ°ÀiÁqÀÄ°ÄZÀÄ °ÄÄÄAvÀZÀ ZÀiÄ°ÄnPÉUÀ¼Ä°è ¤gÀvÀgÀVgÀÄwÛZÁYgÀÄ. C°À£À F CçÜPÀgÀZÀ DzsÁgÀ°ÄÄ C°À£À vÉÆÄ¼Ä§®°ÉÄ DVgÀÄwÛçYvÀÄ. DzÀÝjAzÀ ±ÀQÛAiÉÄÄ E°è ,À°Àð,À°ÀiÁfÀâ PÁ£ÀÆ¤ZÄÄY ç£À¤vÀâZÀ C£ÉÄPÀ °ÄÄ°ÁgÀUÀ¼ÄÄ ±ÀQÛ¥ÁæZÀ±Àð£ÀZÀ°è ¥Àj°AgÀ °ÉÆAZÀÄwÛZÄÄY°ÄÄ. ZÄÄð®gÀÄ ,ÉÆÄ®Ä CxÀ°Á ,À«£À°è vÀ°ÄÄä ,À°ÄÄwAiÄÄ£ÄÄß ,ÀÆa,ÀÄwÛZÁYgÀÄ. »ÄUÉ UÄÄA|£À °ÉÄÄ°£À AiÄÄd°ÀiÁfÀâPÉl, »A°®PÀgÀ£ÄÄß, °ÉAUÀ,ÀgÀ£ÄÄß °ÄÄvÀÄÛ °Á,À°ÀiÁqÀ®Ä ¥ÁæZÉÄ±À°À£ÄÄß °ÉÆAZÀ®Ä ±ÀQÛ±Á°UÀ¼ÄÄ DUÀUÀ PÁZÁqÀÄwÛZÁYgÀÄ. ,ÉÆÄvÀ °ÄÄÄRâ,ÀÜ£À eÉÆvÉUÉ C°À£À C£ÄÄAiÀiÁ-ÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÉÆ®ÄèwÛZÁYgÀÄ, E®è°É UÄr¥ÁgÀÄ °ÀiÁqÀÄwÛZÁYgÀÄ. EzÀjAzÁV gÀPÀÛ¥ÁvÀ,

²À®_É°ÉÆÃUÀÄ²ÀÄZÀÄ ²ÀÄÄÄvÁZÀ²ÀÄ Ä²ÀiÁ£À²ÀÄVZÀÝ²ÀÄ. F
 ¥Äj¹ÜwAiÀÄ°è ²ÀÈZÀPgÀÄ, °ÉAUÀ_ÄgÀÄ, ²ÀÄPÀì¼ÄÄ ²ÀÄvÀÄÜ
 CAUÀ«PÀ®gÀÄ C£ÉÄPÀ vÉÆAzÀgÉUÀ½UÉÆ¼ÄUÁV EvÀgÀjUÉ °ÉÆgÉAiÀiÁV
 fÄ«_ÄÄwÛZÀÝgÀÄ. C²ÀgÀ fÄ²À£À AiÀiÁ²ÀAUÀ®Æ C¥ÁAiÀÄZÀ°ègÀÄwÛvÀÄÜ.
 ²ÀÄvÀÄÜ MAZÀÄ UÀÄA¥À£ÄÄß UÉZÀÝ ±ÀÆgÀ£ÄÄ C²ÀgÀ£ÄÄß
 ¥ÄqÉAiÀÄÄwÛZÀÝ£ÄÄ.

»ÄUÉ vÀ£Äß _ÄÄRPÉì ²ÀÄvÀÄÜ _É²ÉUÉAzÀÄ vÀ£Äß _ÄÄvÀÄÜ _Éj¹PÉÆAqÀ
 UÀÄA|£Ä°è _À°ÄfÄ²À£ÄZÀ ©Äd²ÀÄ DUÀ-ÉÄ ©vÀÜ-ÄVçÝvÉ£Äß§°ÄÄZÀÄ.
 EzÀPÉì JgÀqÄÄ §UÉAiÀÄ PÁgÀtUÀ½ZÀÝ²ÉAzÀÄ w½AiÀÄ§°ÄÄZÀÄ:
 ²ÉÆZÀ®£ÉAiÀÄZÁV, UÀÄA|£Ä°è fÄ«_ÄÄ²ÀÄZÀjAzÀ DUÀÄ²À
 G¥ÁAiÉÆÃUÀUÀ¼ÄÄ ²ÀÄvÀÄÜ vÉÆAzÀgÉUÀ¼ÄÄ ²ÀÄvÀÄÜ AiÀÄd²ÀiÁ£À£À
 DzÉÄ±Ä. M§â AiÀÄd²ÀiÁ£À£À DçÜÄ£ÄZÀ°è ²ÀÄvÀÄÜ MAZÀÄ UÀÄA|£Ä°è
 fÄ«_ÄÄ²ÀÄgÀÄ PÉ®²ÀÄ ¤§AzsÀ£ÉUÀ¼Ä£ÄÄß ¥Á°_Ä-ÉÄQçÝvÀÄ.
 ²ÉÆZÀ®£ÉAiÀÄZÁV, D UÀÄA|£À _ÄZÀ_ÄÄvÀé²À£ÄÄß CAVÄPÄj¹ZÀ²ÀgÀÄ D
 UÀÄA|£Ä°è£À CvÀÄAvÀ §®±Á°AiÀÄ£ÄÄß CzÀgÀ ¥Äæ"sÄÄ²ÉAzÀÄ ¥ÄjUÀtÄ¹,
 C²À£À DzÉÄ±ÄZÀAvÉ, C²À£À EZÉÜUÉ C£ÄÄUÀÄt²ÀV £ÄqÉAiÀÄ-ÉÄQvÀÄÜ.
 E®èçZÀÝgÉ D UÀÄA¥À£ÄÄß ©IÄÖ Nr°ÉÆÃUÀ-ÉÄQvÀÄÜ. C£ÉÄPÀ ²ÉÄ¼É
 AiÀiÁjUÀZÀgÀÆ D±ÄæAiÀÄ ¤ÄqÄÄ²ÀÄZÀÄ, °ÉAUÀ_ÄjUÁV _Ét_ÄI, D°ÄgÀZÀ
 PÉÆgÀvÉ ²ÀÄwÛvÀgÀ «µÄAiÀÄUÀ¼ÄÄ DUÁUÀ PÀ®°Ä²À£ÄÄß
 vÀgÀvÀÄwÛZÀÝ²ÀÄ. F _Ä²ÀiÁdzÀ°è §®¥ÄæAiÉÆÃUÀ²ÉÄ £ÄÄAiÀÄ²ÀZÀ
 ²ÀiÁUÀð²ÀZÀÝjAzÀ (Might is right) dUÀ¼ÄZÀ-ÉèÄ E²ÀÄUÀ¼ÄÄ
 ¤²ÀgÀuÉAiÀiÁUÀÄwÛçÝvÀÄ.

D PÀ®PÉì ²ÀiÁ£À²ÀÄ_Ä²ÀiÁdzÀ°è EAvÀ°Ä ¥Äj¹Üw EgÀ®Ä C£ÉÄPÀ
 PÁgÀtUÀ½ZÀÝ²É£Äß§°ÄÄZÀÄ. ²ÀÄÄAzÉ _ÄÄ_ÄlØwAiÀÄ -É¼Ä²ÀtÄUÉ,
 ²ÄvÀ²ÀgÀt ²ÀÄvÀÄÜ ¥Äj_ÄgÀZÀ°è DzÀ §ZÀ-Ä²ÀuÉ-ÄAzÁV ±ÄQÜAiÉÄÄ
 £ÄÄAiÀÄ J£ÄÄß²À -sÄ²À£É ²ÀiÁAiÀÄ²ÀV ²ÀAiÉÆÄeÄÖ£ÄPÉì (Old is
 wisdom)°ÉÄÑ£À _Ü£Ä²ÀiÁ£ÀUÀ¼ÄÄ ¹PÄì, ²ÀAiÀÄ¹£Ä°è »jAiÀÄgÀZÀ²ÀgÀÄ
 UÀÄA|£À £ÄAiÀÄPÁgÁVgÀÄwÛZÀÄÝ QjAiÀÄjUÉ, AiÀÄZÀPZÀ°è, -ÉÄmÉAiÀÄ°è,
 -Ä°Ä²À ¥Äæ¥ÄAZÀZÀ-ÄèUÀÄ²À §ZÀ-Ä²ÀuÉAiÀÄ£ÄÄß w½AiÀÄ²À°è,
 ±ÄQÜUÀ¼Ä£ÄÄß CjAiÀÄ²À²À ²ÀÄvÀÄÜ M°¹PÉÆ¼ÄÄ²À°è _ÄÆPÄÜ
 ²ÀiÁUÀðZÀ±Äð£À ²ÀiÁqÄÄwÛZÀÝgÀÄ. C²ÀgÀ eÄÖ£ÄPÉì, C£ÄÄ-sÄ²ÀPÉì °ÉZÀj
 QjAiÀÄgÀÄ C²ÀgÀ£ÄÄß, vÀ²ÀÄÄ £ÄAiÀÄPÁgÉAzÀÄ ¥ÄjUÀtÄ¹, C²ÀjUÉ
 CrAiÀiÁ¼ÁVgÀÄwÛZÀÝgÀÄ. CAZÀgÉ, ²ÀÄÆ®²ÀiÁ£À²À£ÄÄ §ÄçP±ÄQÜUÉ
 °ÉÄÑ£À ¥Äæ±Ä_ÄÜöâ ¤ÄqÄ®Ä ¥ÄægÄÄ©ü¹ZÀ£ÄÄ. »ÄUÉ _Ä²ÀiÁdzÀ°è
 ±ÄAvÀ ¥Äj¹Üw £É-É¹ZÀ £ÄAvÀgÀ "PÁ£ÄÆ¤£À DqÀ½vÀ" (Rule of Law)
 ¥ÄægÄÄ-sÄ²À-ÄvÉ£Äß§°ÄÄZÀÄ. EzÀjAzÁV MAZÀÄ UÀÄA|£Ä°è vÀAzÉ-
 ²ÄPÀì¼ÄÄ, UÄAqÀ-°ÉArgÄÄ, CtÜ-vÀ²ÀÄÄAçgÀÄ, _ÉÆÄZÀgÀ-
 _ÉÆÄZÀjAiÀÄgÀÄ »ÄUÉ ²ÀÄQÜ²ÀÄQÜUÀ¼ÄÄ £ÄqÄÄ²É _Ä§AzsÀUÀ¼ÄÄ
 K¥ÄðIÄÖ E²ÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß UËgÄ«_Ä®Ä _ÄÆPÄÜ ¤AiÀÄ²ÀUÀ¼Ä£ÄÄß
 °ÄQPÉÆ¼ÄÄ-Ä-ÄvÀÄ »ÄUÉ ²ÀÄQÜ-²ÀÄQÜUÀ¼ÄÄ £ÄqÄÄ²Àt
 _Ä§AzsÀUÀ¼Ä£ÄÄß gÀPÄÜ _Ä§AzsÀZÀ DzsÀgÀZÀ²ÉÄÄ-É (Consanguinal kin),

«^aÁ^oÄzÀ (Affinal kin) ^aÄvÄÄÛ ,Ä^aÄÄÆ^oÄzÀ DzšÁgÄzÀ^aÉÄÄ-É
 xzsÄðj,Ä-Ä-ÄvÄÄ. MšâgÄ ^oÄPÄÄÏUÄ¼ÄÄ EÉÆßšâgÄ PÄvÄð^aÄÄUÄ¼ÄÄV
 ¥Äjt«Ä¹ ,Ä^aÄiÄdzÀ^oè J®è^aÄÇ ,ÄÄ,ÄÆvÄæ^aÄV £ÄqÉAiÄÄ®Ä
 ¥ÄægÄÄ©ü¹zÄ^aÄÄ. DUÄUÄ GzÄã«¹zÄ vÉÆqÄPÄÄUÄ¼ÄÄÄÄß gÄÆrÜ (Custom)
^aÄÄvÄÄÛ ,ÄÄ¥ÄæzÄ-ÄPÄ (Tradition) ^aÄV šAzÄ xAiÄÄ^aÄÄUÄ¼ÄÄ DzšÁgÄzÀ
^aÉÄÄ-É ¥Äj^oÄgÄ ^aÄiÄqÄ-ÄUÄÄwÜçÝvÄÄ. GzÄ^oÄgÄuÉUÉ, PÄÄIÄÄšzÄ gÄPÄëuÉ,
 CzÄgÄ C©ü^aÄÈçP, ,ÄzÄ,ÄâjUÉ C£Äß ^aÄÄvÄÄÛ ^aÄ,ÄwUÄ¼ÄÄÄÄß
 MzÄV,ÄÄ^aÄÄzÄÄ E^aÉ®è^aÄÇ PÄÄIÄÄšzÄ AiÄÄd^aÄiÄ£Ä£Ä ^oÉÆuÉ CxÄ^aÄ
 PÄvÄð^aÄÄUÄ¼ÄÄVzÄÝ^aÄÄ. E^aÉ®è^aÄ£ÄÄß PÉÄ¼ÄÄ^aÄÄzÄÄ G¹²zÄ ,ÄzÄ,ÄâgÄ
^oÄPÄÄÏUÄ¼ÄÄVzÄÝ^aÄÄ. EzÉÄ jÄw AiÄÄd^aÄiÄ£Ä£Ä ^oÄPÄÄÏUÄ¼ÄÄzÄ C^aÄ£Ä
 ,Äé«ÄvÄé, ^aÄÄÄÄzÄ¼ÄÄÄvÄ£Ä, ¥Äæ^aÄÄÄRÄvÉ ^aÄÄÄÄvÄzÄ^aÄÄUÄ½UÉ
 ZÄÄâw-ÄgÄzÄÄvÉ £ÄqÉzÄ ^aÄÄQÜUÄ½UÉ ^aÄiÄvÄæ C^aÄ£ÄÄ vÄ£Äß
 PÄvÄð^aÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß ,ÄjAiÄiÄV ¥Ä^o,ÄÄwÜzÄÝ£ÄÄ. »ÄUÉ J®ègÄÆ vÄ^aÄÄä
 PÄvÄð^aÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß ¥Ä^o¹zÄgÉ ^aÄiÄvÄæ vÄ^aÄÄä ^oÄPÄÄÏUÄ¼ÄÄ£ÄÄß
 ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä C^oÄðgÄUÄÄwÜzÄÝgÄÄ.

EzÉÄ jÄw ,Ä^aÄiÄd-,Ä^aÄÄÄzÄAiÄÄzÄ^oè ««zsÄ PÄÄIÄÄšUÄ¼ÄÄ
 vÄ^aÄÄävÄ^aÄÄ^oè C£ÉÄPÄ jÄwAiÄÄ ,ÄÄšAzsÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß ^oÉÆAçgÄÄvÄÜ^aÉ.
 C^aÄÄ £ÉgÉ^oÉÆgÉAiÄÄ^aÄgÄÄ E®è^aÉ ,ÄÄšAçÜPÄgÉÆqÄxgÄš^oÄÄzÄÄ.
 AiÄiÄ^aÄÄzÉÄ MAzÄÄ ,Ä^aÄÄÄzÄAiÄÄ (Community) vÄ£Äß PÄAiÄÄðUÄ¼ÄÄ£ÄÄß
 ,ÄjAiÄiÄV x^aÄð»,Ä®Ä CzÄgÄ^oè £É®¹gÄÄ^aÄ ««zsÄ UÄÄÄ¥ÄÄUÄ¼ÄÄ
 PÄAiÄÄðUÄ¼ÄÄ ^aÄÄÄRÄ^aÄzÄÄÄÄ. F ««zsÄ UÄÄÄ¥ÄÄUÄ¼ÄÄ
 vÄ^aÄÄävÄ^aÄÄ^oè£Ä ^oÄPÄÄÏ ^aÄÄvÄÄÛ ^oÉÆuÉUÄ¼ÄÄ£ÄÄß ,ÄÆPÄÜ^aÄzÄ
 jÄwAiÄÄ^oè C£ÄÄ,Äj,ÄÄvÄÜ ^oÉÆÄzÄgÉ ^aÄiÄvÄæ D ,Ä^aÄÄÄzÄAiÄÄ^aÄÄ
 ,ÄÆPÄÜ^aÄV PÄAiÄÄðx^aÄð^oÄuÉ ^aÄiÄqÄš®èzÄÄ. F J-Äè PÄAiÄÄðUÄ¼ÄÄÆ
 gÄÆrÜUÄvÄ^aÄÄV CxÄ^aÄ ,ÄÄ¥ÄæzÄ-ÄPÄ^aÄV šAzÄ jÄwAiÄÄ^oè PÄAiÄÄð
 x^aÄð»,ÄÄ^aÄÄzÄjAzÄ AiÄiÄ^aÄ vÉÆAzÄgÉUÄ¼ÄÄÆ šgÄÄ^aÄÄç®è.

EzÉÄ jÄwAiÄÄ^oè AiÄiÄ^aÄÄzÉÄ MAzÄÄ ,Ä^aÄiÄdzÀ^oè£Ä ««zsÄ
 UÄÄÄ¥ÄÄUÄ¼ÄÄzÄ PÄ¼ÄÄÄîš¹²î UÄÄÄ¥ÄÄUÄ¼ÄÄ, ,Ä^aÄÄÄzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ
^aÄÄÄÄvÄzÄÄÄ vÄ^aÄÄävÄ^aÄÄä PÄvÄð^aÄÄ ^aÄÄvÄÄÛ ^oÄPÄÄÏUÄ¼ÄÄ£ÄÄßjvÄÄ
 gÄÆrÜUÄvÄ^aÄÄzÄ jÄwAiÄÄ^oè PÄAiÄÄð^aÄiÄrzÄgÉ D ,Ä^aÄiÄd^aÄÄ ,ÄÆPÄÜ
 jÄwAiÄÄ^oè £ÄqÉAiÄÄÄvÄÜzÉ. EzÄÄ vÄjÄzÄgÉ ,Ä^aÄiÄdfÄÄ£Ä PÄÄApvÄ^aÄV D
 ,Ä^aÄiÄd^aÄÄ vÄ£Äß ,ÄzÄ,ÄâjUÉ ,ÄÆPÄÜ^aÄzÄ ,Ä^aÄiÄfPÄ ^aÄÄÄÄvÄzÄ
 £ÄÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß xÄqÄ-ÄgÄzÄÄ. DzÄÝjAzÄ F MAzÄÄ PÄæ^aÄÄ^aÄjvÄ
 fÄÄ£ÄPÉi ,Äé®à zsÄPÉi šAzÄgÄÆ ,Ä^aÄiÄdzÀ^oè£Ä PÉ®^aÉÇAzÄÄ
 ±ÄQÜUÄ¼ÄÄ PÄÆqÄ-ÉÄ ¥ÄæPÄI£ÉUÉÆAqÄÄ ±ÄÄvÄ ^aÄvÄ^aÄgÄt^aÄ£ÄÄß
 vÄgÄÄävÄÜ^aÉ; CxÄ^aÄ PÄæ^aÄÄ vÄjÄzÄÄzÄ£ÄÄß ,Äj¥Är,ÄÄvÄÜ^aÉ.

,Ä^aÄiÄd ^aÉÆzÄ-ÉÆÄ CxÄ^aÄ ,ÄÄ,Äìøw ^aÉÆzÄ-ÉÆÄ J£ÄÄß^aÄ ^aÄzÄzÄ^oè
^aÄÄÄ¼ÄÄVgÄÄ^aÄ ^aÄiÄ£ÄÄÄ±Ä,ÄÜçdÖgÄÄ ^aÄÄvÄÄÛ ,Ä^aÄiÄd±Ä,ÄÜçdÖgÄÆ
 EzÄÝgÉ. ^aÄiÄ£ÄÄ£ÄÄ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄÄ ^aÄiÄ£ÄÄÄ ,Ä^aÄiÄdzÉÆAçUÉÄ
 GUÄ^aÄÄ^aÄ-ÄvÄ£Äßš^oÄÄzÄÄ, ^aÄÄ£ÄÄµÄ vÄ£Äß GUÄ^aÄÄçAzÄ®Æ ^aÄiÄrzÄ

J⁻Áè PÁAiÀÄðUÀ¼ÄÆ C³À£À ,ÀA,ÀìøwAiÀÄ PÀPÉëAiÀÄ°è §gÀÄvÀÛ³É. DzÀgÉ
 ³ÀiÁ£À³À ,ÀA,ÀìøwAiÀÄÄ ³ÀÄÆ®zÀ°è ,ÀgÀ¼Ä³ÁV ³ÀÄvÀÄÛ PÉ®³ÉÄ
 «µÀAiÀÄUÀ½UÉ ¹Ä«ÄvÀ³ÁVzÀÄÝ ³ÀÄÄAzÉ ³ÀiÁ£À³À£À ,À³ÀiÁfPÀ °ÁUÀÆ
 °Á°Ä³ÁvÀ³ÁgÀtzÀ-ÁèzÀ §zÀ-Á³ÁuÉUÉ C£ÄÄUÀÄt³ÁV QèµÀÖ³ÁUÀÄvÀÛ
 °É¼É-ÄvÀÄ. C®èzÉ ³ÀiÁ£À³À,À³ÀiÁd ³ÀÄvÀÄÛ ,ÀA,ÀìøwUÀ¼ÄÄ J⁻Áè
 gÀAUÀzÀ°èAiÀÄÆ eÉÆvÉeÉÆvÉAiÀiÁV °É¼ÉzÀÄ §Aç³É. CAzÀgÉ, ,À³ÀiÁfPÀ
 «µÀAiÀÄzÀ-ÁèzÀ °É¼ÄÄ³ÁtÁUÉUÀ¼ÄÄ ,ÀA,ÀìøwPÀ «µÀAiÀÄzÀ°èAiÀÄÆ
 °É¼Ä³ÁtÁUÉ vÀAzÀ³ÄÄ ³ÀÄvÀÄÛ MAzÀPÉÆiAzÀÄ ¤PÀi³ÁzÀ ,À§AzsÀ °ÉÆAç
 ¥ÁgÀ,ÀàgÀ ,À°ÁAiÀÄPÀ³ÁzÀ³ÄÄ.

³ÀiÁ£À³À,ÀA,ÀìøwAiÀÄ Ew°Á,À³À£ÄÄß ³ÀÄÆgÀÄ CxÀ³Á £Á®Äì
 °ÄAvÀUÀ¼Ä£ÁßV ³ÀiÁqÀ§°ÄÄzÀÄ: °Á¼ÉÄ ²-ÁAiÀÄÄUÀ, ³ÀÄzsÀ³ÁiÀÄÄUÀ,
 ³ÀÄvÀÄÛ °ÉÆ,À²-ÁAiÀÄÄUÀ. C£ÉÄPÀ vÀdÖgÀÄ F ³ÀÄÆgÀPÉì
 °ÉÆÄ°ÁAiÀÄÄUÀ³À£ÄÄß ,ÉÄj¹ £Á®Äì °sÁUÀ ³ÀiÁqÀÄvÀÛgÉ.
 ³ÀiÁ£À³À,ÀA,ÀìøwAiÀÄ F ««zsÀ °ÄAvÀUÀ½UÀÆ ³ÀÄvÀÄÛ
 ³ÀiÁ£À³À,À³ÀiÁdzÀ-ÁèzÀ §zÀ-Á³ÁuÉUÀ½UÀÆ ¤PÀi °ÉÆAzÀtÁPÉ ³ÀÄvÀÄÛ
 ,À§AzsÀ«zÉ. ³ÀiÁ£À³À£ÄÄ C°É³ÀiÁjAiÀiÁV D°ÁgÀ³À£ÄÄß UÀ½,ÀÄ³ÄzÀÄ
 ³ÀÄvÀÄÛ vÀ£Äß ,ÀAgÀPÀëuÉAiÀÄ£ÉßÄ ³ÀÄÄRå PÁAiÀÄð³À£ÁßV
 ³ÀiÁrPÉÆArzÁYUÀ C³À£À ,À³ÀiÁfPÀ ,À§AzsÀUÀ¼ÄÄ ,ÀAPÀÄavÀ«zÀÝ³ÄÄ.
 vÀ£Äß C£ÄßPÉìÄ PÄÄvÀÛUÀ§°ÄÄzÉAzÀÄ EvÀgÀjAzÀ zÀÆgÀ³ÁvAiÉÄÄ
 °Á¼Ä®Ä AiÀÄwß,ÀÄwÛzÀÝ. DUÀ C³À£ÄÄ vÀ£Äß C£Äß³À£ÄÄß PÀ-É
 °ÁPÄÄwÛzÀÄÝ (Food Collector), UÄÄ°ÉUÀ¼Ä°è ³ÀÄvÀÄÛ §AqÉUÀ¼Ä
 ,ÀAzÀÄUÀ¼Ä°è ³Á¹,ÀÄwÛzÀÝ£ÄÄ. C³À£À DAiÀÄÄzsÀUÀ¼ÄÄ PÉÉUÉ ¹PÀì
 PÀ®Äè, zÄÄAr, PÉÆA°É ³ÀÄÄAvÀzÀ ,ÀgÀ¼ÄÄ ³ÀÄvÀÄÛ ¥ÁæPÄÉwAiÀÄ°è
 ¹UÄ³ÄÄ ³À,ÀÄÛUÀ¼ÄvzÀÝ³ÄÄ. C³ÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß vÀ£ÄUÉ °ÉÄPázÁUÀ
 PÉÉUÉwÛPÉÆAqÄÄ, °ÉÄqÀ³ÁzÁUÀ C°èAiÉÄÄ J,ÉAiÀÄÄwÛzÀÝ£ÄÄ. C³À£ÄÄß
 DAiÀÄÄzsÀ CxÀ³Á ,À®PÄgÀuÉAiÀiÁV G¥ÁAiÉÆÄV,ÀÄ³Ä C³ÀPÀ±À C³À¤UÉ
 EgÀ°®è³ÁzÀÝjAzÀ C³ÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß C³À£ÄÄ vÀAiÀiÁj,À°®è ³ÀÄvÀÄÛ
 vÀ£ÉÆßAçUÉ vÉUÉzÀÄPÉÆAqÄÄ °ÉÆÄUÀÄwÛgÀ°®è. CAzÀgÉ
 G¥ÁPÄgÀtUÀ¼ÄÄ (Tools) ³ÀÄvÀÄÛ DAiÀÄÄzsÀUÀ¼ÄÄ (Weapons) vÀAiÀiÁjPÉ
 ³ÀÄvÀÄÛ G¥ÁAiÉÆÄUÀ C³À¤UÉ w½çgÀ°®è. vÀ£Äß ³ÉÄÉ ³ÀÄÄZÄÑ®Ä
 C³À£ÄÄ J-ÉUÀ¼Ä£ÄÄß, UÀjUÀ¼Ä£ÄÄß ³ÀÄvÀÄÛ ¥ÁæTÄUÀ¼Ä ZÄ³ÄÄð³À£ÄÄß
 G¥ÁAiÉÆÄV,ÀÄwÛzÀÝ£ÄÄ. E°è E³ÄÄUÀ¼Ä G¥ÁAiÉÆÄUÀ ZÄ½ ³ÀÄvÀÄÛ
 ©¹®£ÄÄß vÀqÉAiÀÄÄ³ÄÄzÉÄ DVzÀÄÝ vÀ£Äß ³ÀiÁ£À³ÀÄÄaÑPÉÆ¼Äi°ÉÄPÄÄ
 J£ÄÄß³ÄÄ ,ÀAPÉÆÄzÀzÀ PÀ®à£É-ÄAzÀ®è. C³À£À D°ÁgÀ³ÄÄ °ÄtÁUÀ¼ÄÄ,
 UÉqÉØ-UÉt,ÀÄUÀ¼ÄÄ, ¥ÁæTÄ-¥ÁQè, ³ÀÄÄAvÀzÀ«zÀÄÝ C£ÉÄPÀ ³É¼É
 C³ÀÄUÀ¼Ä °Ä¹³ÀiÁÄ,À³À£ÉßÄ w£ÄÄßwÛzÀÝ£ÄÄ. E³À¤VzÀÝ JgÀqÄÄ zÉÆqÄØ
 vÉÆAzÀgÉUÀ¼ÄAzÀgÉ vÀ£Äß °ÉÆmÉÖ ³ÀÄvÀÄÛ ,ÀAgÀPÀëuÉ.
 D°ÁgÀ³À£ÄÄß °É¼ÉAiÀÄ®Ä, PÄÆrqÄ®Ä ³ÀÄvÀÄÛ CzÀ£ÄÄß
 ,ÀAgÀQè,ÀÄ³ÄÄzÀÄ C³À¤UÉ UÉÆwÛgÀ°è³ÁzÀÝjAzÀ °Ä¹³À£ÄÄß
 ¤ÄV¹PÉÆ¼Äi®Ä C³À£ÄÄ ,ÀzÀ ZÀ°,ÀÄwÛgÀ°ÉÄPÄVvÀÄÛ. C®èzÉ F D°ÁgÀ
 ,À³ÀÄvÀæUÀ¼ÄÄ PÄÆqÀ C³À¤UÉ MAzÉÄ PÄqÉ ,ÀPÄµÄÄÖ ³ÀÄvÀÄÛ

„ÄÄ®“sÄÄV 1UÄÄwÜgÄ°®è. EzÉÄ jÄwAiÄiÄV zÄÄµÄÖÄÄÄEUÄUÄ¼ÄÄ, EvÄgÉ
 ÄiÄfÄÄÄgÄÄ, ¥ÄæPÄEWÄiÄÄ «PÉÆÄ¥Ä ÄÄÄÄvÄzÄÄÄ EÄÄfÄÄÄß „ÄzÄ
 ZÄ° „ÄÄwÜgÄ“ÉÄPÄVvÄÄÜ. C®èzÉ F D°ÄgÄ „ÄÄÄVæUÄ¼ÄÄ PÄÆqÄ CÄÄxUÉ
 MAzÉÄ PÄqÉ „ÄPÄµÄÄÖ ÄÄÄvÄÄÜ „ÄÄ®“sÄÄV 1UÄÄwÜgÄ°®è. EzÉÄ
 jÄwAiÄiÄV zÄÄµÄÖ ÄÄÄEUÄUÄ¼ÄÄ, EvÄgÉ ÄiÄfÄÄÄgÄÄ, ¥ÄæPÄEWÄiÄÄ
 «PÉÆÄ¥Ä ÄÄÄÄvÄzÄÄÄ EÄÄfÄÄÄß „ÄzÄ PÄqÄÄwÜzÄYÄÄ. „Äé®Ä
 CeÄUÄÈvÄfÄVzÄYgÉ CÄÄfÄÄÉß C°ÄÄw vÉUÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄwÜzÄYÄÄ. HI,
 G¥ÄZÄgÄ ÄÄÄvÄÄÜ vÄfÄß „ÄgÄPÄëuÉUÄ¼ÄÄ CÄÄfÄ J®è ÄÄ¼ÄÉÄiÄÄfÄÄß
 vÉUÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄwÜzÄYÄÄ. »ÄUÄV DUÄ ÄiÄfÄÄÄxUÉ vÄfÄß
 UÄÄÄÄfÄÄÄÄß “ÉÄgÉqÉ wgÄÄV „Ä®Ä „ÄzsÄÄÄUÄÄwÜgÄ°®è. DzÄYjAzÄ
 Ä¼ÄÉÄiÄÄ 2-ÄÄiÄÄÄUÄzÄ°è ÄiÄfÄÄÄ „ÄÄ „ÄlØwÄiÄÄ “É¼ÄÄÄtÄUÉÄiÄÄÄ
 PÉÄÄ® MAzÉgÄqÄÄ «µÄÄiÄÄUÄ¼ÄÄ°è ÄiÄvÄæ
 ÄÄÄÄzÄÄÄgÉ-ÄvÉfÄß§ÄÄzÄÄ.

Ä¼ÄÉÄiÄÄ 2-ÄÄiÄÄÄUÄzÄ°è ÄiÄfÄÄÄÄÄ CÉÉÄPÄ „Ä«gÄ
 ÄÄµÄÜUÄ¼ÄÄfÉß PÄ¼ÄÉzÄ; GvÄÜÄÄ ÄÄÄÄÄiÄfÄ, „ÄgÄPÄëvÉ ÄÄÄvÄÄÜ
 CÉÄßPÉi CÉÄÄPÄÆ®PÄgÄÄzÄ „Ä¼ÄÄÄfÄÄß ÄÄqÄÄPÄÄvÄÜ “sÄÆ«ÄÄiÄÄ
 ÄÄÄ-É CÉÉÄPÄ PÄqÉ UÄÄj E®èzÉ ¥ÄæÄÄ ÄÄiÄrzÄ. F C-ÉzÄlzÄ°è vÄfÄßAvÉ
 C-ÉÄiÄÄÄÄ CÉÉÄPÄ UÄÄÄ¥ÄÄUÄ¼ÄÄÉÆqÄfÉ “ÉgÉvÄÄ vÄfÄß
 „ÄÄ „ÄlØwÄiÄÄ°èzÄY ««zsÄ CA±ÄUÄ¼ÄÄfÄÄß CÄÄjUÉ PÉÆiÄÖ
 CÄÄgÄ°èzÄYÄÄUÄ¼ÄÄfÄÄß vÄfÄÄ ¥ÄqÉzÄ. vÄfÄß UÄÄÄfÄ°èzÄYÄÄgÄÄ D
 UÄÄÄ¥ÄÄUÄ¼ÄÄfÄÄß „ÉÄjzÄgÉ C°èÄiÄÄÄgÄÄ EÄÄfÄ UÄÄÄ¥ÄÄfÄÄß
 „ÉÄjzÄgÄÄ. EzÄjAzÄV ÄiÄfÄÄÄ „ÄÄ „ÄlØwÄiÄÄ°è “É¼ÄÄÄtÄUÉ
 wÄÄæÄÄUÄÄvÄÜ °ÉÆÄ-ÄvÄÄ. „ÄÄ „ÄlØwÄiÄÄ°è “É¼ÄÄÄtÄUÉ „ÄzÄ
 DUÄÄwÜzÄYgÄÆ CzÄÄ MAzÄÄ ÄÄvÄÄzÄ EÉÆÆßAzÄÄ ÄÄvÄPÉi ÄÄÄÄnÖzÄ
 ÄÄÄ-É „ÄÄ „ÄlØwÄiÄÄ-ÄèzÄ §zÄ-ÄÄuÉ JzÄÄY PÄtÄvÄÜzÉ. „ÄÄ „ÄlØwÄiÄÄ
 ««zsÄ ÄÄvÄUÄ¼ÄÄ°è G¥ÄÄiÉÆÄV¹gÄ§ÄÄÄÄzÄÄvÄÄÄ DÄiÄÄÄzsÄUÄ¼ÄÄ
 „ÄÄÄVæ ÄÄÄÄvÄzÄÄÄÄ ÄÄÄÄÄfÄ ÄÄvÄzÄ®Æè §¼ÄPÉÄiÄÄ°ègÄ§ÄÄzÄÄ.
 DzÄgÉ EÄÄÄUÄ¼ÄÄ°è °ÉÄÑfÄ §zÄ-ÄÄuÉÄiÄiÄVgÄÄÄÄzÄÄ PÄÄqÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ
 ÄÄÄvÄÄÜ °ÉÆ „ÄzÄV CÉÉÄPÄ ÄÄ „ÄÜUÄ¼ÄÄ, jÄwUÄ¼ÄÄ, fÄqÄÄ½PÉUÄ¼ÄÄ,
 PÄÆrPÉÆ¼ÄÄÄÄÄzÄÄ UÉÆvÄÜUÄÄvÄÜzÉ.

°ÉÆ „Ä 2-ÄÄiÄÄÄUÄzÄ ÄiÄfÄÄÄ „ÄÄ „ÄlØwÄiÄÄ°è CÉÉÄPÄ
 PÄæAwUÄ¼ÄÄzÄÄÉfÄß§ÄÄzÄÄ. EÄÄÄ ÄÄÄÄÄÄÄV ÄÄÄÆgÄÄ
 gÄAUÄUÄ¼ÄÄ-ÄèVzÄÄY EzÄfÄÄß ÄiÄfÄÄÄ ±Ä „ÄÜcdÖgÄÄ
 °ÉÆ „Ä2-ÄÄiÄÄÄUÄzÄ PÄæAw (Neolithic Revolution) JÄzÄÄ PÄgÉÄzÄYgÉ.
 CÄÄÄUÄ¼ÄÄÄÄÄÄÄzÄgÉ-MAzÄÄ PÄqÉ fÉ-Éx®ÄèÄÄzÄÄ, ¥Ä±ÄÄ¥Ä®fÉ,
 ÄÄÄÄ „ÄiÄÄ ÄÄÄvÄÄÜ DÄiÄÄÄzsÄUÄ¼ÄÄ. ÄiÄfÄÄÄfÄÄ °ÉÆ „Ä
 2-ÄÄiÄÄÄUÄPÉi ÄÄÄiÄÖÄÄ ÄÄ¼ÄÉUÉ vÄfÄß C-ÉÄÄiÄjvÄfÄÄzÄÄ “ÉÄ „ÄvÄÄÜ
 MAzÄÄ PÄqÉ fÉ® „ÄÄÄÄvÄVzÄYfÄÄ. CzÄÆ C®èzÉ CÄÄfÄÄÄß MAzÄÄ eÄUÄ
 ÄzÄ EÉÆÆßAzÄPÉi °ÉÆÄUÄÄÄÄvÄ ¥ÉæÄgÉÄ „ÄÄwÜzÄY °ÄtÄÜ, ¥ÄætÄ,
 ÄÄÄÄvÄzÄ D°ÄgÄ ¥ÄzÄxÄÜUÄ¼ÄÄY PÄqÄÄUÄ¼ÄÄ F ÄÄ¼ÄÉUÉ §ÄÄÄÄÄnÖUÉ
 fÄ¹°ÉÆÄVzÄYÄÄ. C-ÉÄiÄÄÄÄÄÄzÄJÄzÄ CÄÄxUÉ „ÄPÄµÄÄÖ D°ÄgÄÄÄÇ

1UÄÄwÜgÄ°®è JA§ CA±Ä²Ä£ÄÆß £Ä²ÄÄ² ÄÄÄgÉAiÄÄÄ²ÄAw®è. DzÄgÉ »ÄÜÉ
 MAzÄÄ PÄqÉ £É´É,ÄÄ²ÄÄÄzÉAzÄgÉ PÉÄ²Ä® MAzÄÄ ÄÄÄ£É PÄnÖ
 EgÄÄ²ÄÄzÄ®è; CzÄÄ ÄÄiÄ£Ä²Ä£Ä ÄÄ²ÄiÄfPÄ, ÄÄÄÄlØwPÄ, ÄÄiÄ£Ä¹PÄ
 ÄÄÄvÄÄÜ ÄÄ²ÄÄ dUÄwÜ£Ä°èAiÄÄÄ C£ÉÄPÄ «µÄAiÄÄUÄ½UÄÆ ÄÄ§A
 ¢ü¹gÄÄwÜvÄÄÜ. DzÄÝJAzÄ §²ÄÄ²ÄÄRÄ²ÄV, C´ÉÄÄiÄj fÄ²Ä£Ä¢AzÄ MAzÄÄ
 PÄqÉ £É´É,ÄÄ²ÄÄ fÄ²Ä£ÄPÉi ²ÉÆA¢PÉÆ¼ÄÄî²Ä PÄ´ÉAiÄÄ£ÄÆß
 gÄÆrÜ¹PÉÆ¼ÄÄî´ÉÄQvÄÄÜ. KPÉAzÄgÉ, C´ÉÄÄiÄjAiÄiÄVzÄÝUÄ EvÄgÄgÉÆqÄ£É
 EgÄÄ«PÉ, PÄÆr´Ä¼ÄÄ²ÄÄzÄÄ, ÄÄ²ÄPÄgÄ, ÄÄ²Ä£É, ¥ÄgÉÆÄ¥ÄPÄgÄ
 ÄÄÄÄAvÄzÄ²ÄÄUÄ½UÉ ²ÉÄÑ£Ä C²ÄPÄ±Ä ÄÄÄvÄÄÜ ÄÄiÄ£ÄÄvÉ EgÄ°®è.
 MAzÄÄ PÄqÉ £É´É²AvÄUÄ ÄÄÄ£ÄÄµÄ²Ä£ÄÄ F £É´É²AvÄ ÄÄÄlØwUÉ ²ÉÆA
 ¢PÉÆ¼ÄÄî´ÉÄPÄ¬ÄvÄÄ. MAzÄÄ PÄqÉ £É´É²AvÄÄzÄÄzÄjAzÄV ÄÄ¹Ä®Ä
 ´sÄzÄæ²ÄzÄ ÄÄÄ£ÉPÄnÖPÉÆAqÄ£ÄÄ. vÄ£Äß D¹ÜAiÄÄ£ÄÄß ²ÉÆvÄÄÜ
 £ÄqÉAiÄÄÄ²Ä ¥ÄæÄAUÄ vÄìazÄÝJAzÄ ²ÉZÄÄÑ²ÉZÄÄÑ D¹ÜAiÄÄ£ÄÄß
 UÄ½ÄvÉÆqÄVzÄ£ÄÄ; EzÄ£ÄÄß PÄ¥ÄrPÉÆ¼ÄÄî®Ä ÄÄPÄÜ
 PÄ£ÄÆ£ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß, ÄÄÉÜUÄ¼Ä£ÄÄß ÄÄ¹Ö¹PÉÆAqÄ£ÄÄ.

MAZÄÄ PÄqÉ fÉ-ÉxAvÄ ¢ÄiÁfÄÄÄxUÉ vÄfÄß CfÄß²ÄfÄÄß UÄ½, Ä²ÄÄ ¢ÄiÁUÄðzÄ C²Ä±ÄâPÄvÉ ¥ÁægÄÄ"sÄ²Ä-ÄvÄÄ. C-É²ÄiÁjAiÄiÁVzÁÝUÄ °ÉÆÄzÄ-Éè-Áè KfÄzÄgÉÆAzÄÄ wfÄß®Ä C²ÄxUÉ ¹UÄÄwÜvÄÄÜ, CxÄ²Ä E²ÄÄ ¹UÄÄ²Ä PÄqÉAiÄÄ-ÉèÄ C²ÄfÄÄ wgÄÄUÄqÄÄwÜzÁÝfÄÄ. FUÄ MAZÉqÉ fÉ®¹zÄÝjAzÁV C²ÄfÄ CfÄß²ÄfÄÄß C²ÄfÉÄ "É¼ÉAiÄÄ"ÉÄPÄV §AçvÄÄ. CzÄPÄiV C²ÄfÄÄ ¥Ä±ÄÄ¥Ä®fÉ ¢ÄÄvÄÄÜ ¢Äâ²Ä, ÄAiÄÄzÄ°è vÉÆqÄVzÄfÄÄ. C-É²ÄiÁjAiÄiÁVzÁÝUÄ ¢ÄiÁfÄÄ²ÄfÄÄ ¥Ä±ÄÄUÄ¼ÄfÄÄß vÄfÄß, Ä²ÄiÁfÄÄUÄ¼ÄfÄÄß °ÉÆvÄÄÜ fÄqÉAiÄÄ®Ä §¼Ä¹zÄÝfÄzÄgÄÆ vÄfÄß D°ÄgÄPÉi C²ÄÄUÄ¼ÄfÄÄß ¥ÄÆtð²ÄV C²Ä®A©¹gÄ°®è. MAZÄÄ PÄqÉ fÉ-ÉxAvÄ ¢ÉÄÄ-É D°ÄgÄPÉi ¢Äâ²Ä, ÄAiÄÄ²ÄfÄÄß ¢ÄiÄqÄ"ÉÄPÄ-ÄvÄÄ. ¢ÉÆzÄ°UÉ vÄfÄß ¢ÄÄfÉ, ÄÄvÄÜ fÉ® DVzÄÄ "ÉÄPÄzÄ MAZÉgÄqÄÄ§UÉAiÄÄ UÄqÉØUÉt, ÄÄUÄ¼ÄfÄÄß "É¼ÉzÄfÄzÄgÄÆ ¢ÄÄÄAzÉ ¢Äâ²Ä, ÄAiÄÄ²ÄfÉßÄ ¢ÄÄÄRâ PÄ, Ä§fÄßV ¢ÄiÄrPÉÆ¼Äî"ÉÄPÄ-ÄvÄÄ. EzÄjAzÁV C²ÄfÄÄ vÄfÄß D°ÄgÄPÄiV C-ÉAiÄÄÄ²ÄÄzÄÄ vÄ, ÄvÄ®èzÉ PÄÄiÄÄ§zÄ j®è, ÄzÄ, ÄâgÄfÄÆß vÄfÄß, Ä°ÄAiÄÄPÉi vÉUÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄî²ÄAvÉ ¢ÄiÄrvÄÄ. »AzÉ C-É²ÄiÁjAiÄiÁVzÁÝUÄ, "ÉÄmÉAiÄiÄqÄÄ²ÄUÄ, vÄfÄß PÄÄiÄÄ§zÄ j-Áè, ÄzÄ, ÄâgÄ C²Ä±ÄâPÄvÉ C²ÄxVgÄ°®è. DzÄgÉ ¢Äâ²Ä, ÄAiÄÄUÄgÄfÄV CzÄgÄ ««zsÄ QæAiÉÄUÄ¼Ä°è j®ègÄ fÉgÄ²ÄfÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ"ÉÄPÄ-ÄvÄÄ; ¢ÄÄvÄÄÜ ¥ÄqÉAiÄÄvÉÆqÄVzÄfÄÄ. »jAiÄÄ ¢ÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄÄ ©wÜ, PÄ¼É QwÜzÄgÉ, ¢ÄÈzÄPgÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ ¢ÄÄPÄi¼ÄÄ PÄ²Ä®Ä PÉ®, Ä²ÄiÄrzÄgÄÄ. zÄÈqsÄPÄAiÄÄgÄzÄ²ÄgÄÄ fÉ®²ÄfÄÄß CVzÄgÄÄ, PÉÆAiÄÄÄè ¢ÄÄÄAvÄzÄ²ÄfÄÄß ¢ÄiÄrzÄgÄÄ. »ÄUÉ PÄÄiÄÄ§zÄ j®ègÄÆ MÄÖUÄÆr PÉ®, Ä²ÄiÄqÄÄ²Ä C²Ä±ÄâPÄvÉ ¢ÄÄvÄÄÜ C²ÄPÄ±Ä C²ÄjUÉ ®©ü¹vÄÄ.

æÀâæÀ,AAiÄÄ æÄvÄÄÛ ¥À±ÄÄ¥Á®£É¬ÄAzÁV æÀiÁ£ÀæÀæUÉ
 C´ÉAiÄÄÄæÀÄzÄÄ æÄvÄÄÛ vÀ£Äß DºAgÀ æÄvÄÄÛ ,ÀAgÀPÀèuÉAiÄÄ
 ,ÀAPÀIUÄ¼ÄÄ vÀ;àzÄÄzÄjAzÁV CææUÉ ºÉZÄÄÑºÉZÄÄÑ «qÁæÄÄ æÉÄ¼É

§AzÀgÁzÀÝjAzÀ EAzÀÄ £ÄªÄÄ F JgÀqÄÄ ¥Äæ"sÉÄzÀUÄ¼Ä£ÄÄß PÄtÄvÉÜÄªÉ.
F ¹zÄPÄvÄzÄAvÉ zsÄªÄÄðUÄæAxÄUÄ¼ÉÄ d£Ä¥ÄzÀ ,ÄÄ,ÄlðwAiÄÄ ªÄÄÆ®
CxÄªÄ d£Ä¥ÄzÀ ,ÄÄ,ÄlðwAiÄÄ vÄzÄ£ÄAvÄgÄ ªÄÄnÖPÉÆEAqÄAvÄÛzÄÄÝ. F
JgÀqÄ£ÄÆß C£ÄÄ,Äj,ÄÄªÄ d£Ä MAzÉÄ ,ÄªÄiÄdzÄ°ègÄÄªÄªÄgÁzÀÝjAzÀ
,ÄªÄiÄdªÄÇ JgÀqÄÄ UÄÄA¥ÄÄUÄ¼ÄV MqÉzÄÄ ¢AwzÉ J£ÄÄßªÄÄzÄÄ PÉ®ªÄÄ
eÄ£Ä¥ÄzÀ vÄdÖgÄªÄzÄ. F UÄÄA,ÜÉ ,ÉÄjzÀ CUÄæUÄtågÄ°è PÄ£ÄßqÄzÀ
C£ÄÄzÀPÄAzÀ ("ÉIUÉÄj PÄÈµÄÜ±ÄªÄÄð) CªÄgÄÄ ªÄÄÄRågÄÄ. EAvÄªÄ
ªÄzÄªÄ£ÄÄß CªÄgÄ PÄÈwUÄ¼ÄzÄ "sÄgÄwÄAiÄÄ ªÄÄâUÄ¼ÄÄ, "sÄgÄwÄAiÄÄ
zsÄªÄÄð ªÄÄvÄÄÛ ,ÄÄ,Älðw ªÄÄÄAvÄzÄªÄÄUÄ¼Ä°è PÄt§ªÄÄzÄÄ.

JgÀqÄ£ÄAiÄÄ ªÄÄÆ®ªÉAzÀgÉ ¥ÄæPÄÈw. ªÄiÄ£ÄªÄ£ÄÄ JµÉÖÄ
ªÄÄÆqsÄªzÄÝgÄÆ vÄ£Äß C£Äß-ªÄ,ÄwUÄ¼ÄªAvÉ ªÄÄÄVzÀ £ÄAvÄgÄ vÄ£Äß
,ÄÄvÄÛ® ¥ÄæPÄÈw,ÉAzÄAiÄÄðzÀ §UÉUÉ UÄªÄÄ£ÄªÄj¹zÄÝÉÉ. PÄ®PÄ®PÉÌ
¥ÄæPÄÈwAiÄÄªÄUÄÄªÄ ªÄÄvÄÄÛ vÄ£Äß ªÄÄ£Ä¹£ÄªÄÉèÄ DUÄÄªÄ
§zÄªÄÄuÉUÄ¼Ä£ÄÄß ªÄÄPÄÜ¥Är,Ä®Ä ªÄÄgÄ§ªÄÄzÄÄ, awæ¹gÄ§ªÄÄzÄÄ
E®èªÉÄ EvÄgÄjUÉ PÄtÄÜUÉ PÄiÄÖªÄAvÉ ªÄtÄð¹gÄ§ªÄÄzÄÄ. CªÄ£ÄÄ
PÄAqÄªÄ¼ÄÄ ,ÄÄAzÄj EgÄ§ªÄÄzÄÄ, ¥ÄætÄ-¥ÄQèUÄ½ÄgÄ§ªÄÄzÄÄ,
¥ÄæPÄÈw,ÉAzÄAiÄÄð«gÄ§ªÄÄzÄÄ, CzÄÄ M§âjAzÀ E£ÉÆß§âjUÉ, MAzÄÄ
,ÄAvÄw-ÄAzÄ ªÄÄvÉÆÜAzÄPÉÌ PÉÆqÄ®ànÖvÄÄ. »ÄUÉ ªÉÄ¼ÄÄªÄUÄ
ªÄÄvÄÄÛ PÉÄ¼ÄÄªÄUÄ ªÄÄQÜAiÄÄ ªÄÄ£ÉÆÄ"sÄªÄ ªÄÄvÄÄÛ ªÄÄQÜvÄéPÉÌ
vÄPÄiAvÉ EzÄÄ C®èè §zÄªÄUÄÄvÄÜ ªÉÆÄ-ÄvÄÄ.

EzÉÄ jÄwAiÄÄ°è fÄªÄ£ÄzÀ C£ÉÄPÄ «µÄAiÄÄUÄ¼ÄzÄ ¥ÉæªÄÄ, «gÄ,Ä,
ªÉÊgÄ, ±ÉAiÄÄð, PÄªPÄgÄ, ªÄÄÄAvÄzÄªÄÄUÄ½ÜÉ ,ÄA§AzsÄ¥ÄiÖAvÉAiÄÄÆ
ªÄiÄ£ÄªÄ ªÉÄ½gÄ§ªÄÄzÄÄ. fÄªÄ£ÄzÄ°è£Ä ªÄiÉ®ªÄUÄ¼ÄÄ, DzÄ±ÄðUÄ¼ÄÄ,
"ÉÄPÄÄ-"ÉÄqÄUÄ¼ÄÄ »ÄUÉ C£ÉÄPÄ «µÄAiÄÄUÄ¼Ä §UÉUÉ ªÄÄvÄÄÛ F
ªÄiÉ®ªÄUÄ½ÜÄV, DzÄ±ÄðUÄ½ÜÄV fÄ«¹zÄªÄgÄ §UÉUÉ C£ÉÄPÄ
GzÄªÄgÄuÉUÄ¼ÄÄ ,ÄªÄiÄdzÄ°èzÄÝªÄÄ. fÄªÄ£ÄzÀ C£ÉÄPÄ
«µÄAiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß £ÉÄgÄªÄV ªÄÄvÄÄÛ ,ÄAPÉÄwPÄªÄV EvÄgÄjUÉ w½,Ä®Ä
PÄvÉUÄ¼ÄÄ, avÄæUÄ¼ÄÄ, UÄzÉUÄ¼ÄÄ §AzÄªÄÄ. vÄ£ÄßªÄªÄzÄ
"sÄªÄ£ÉUÄ¼Ä£ÄÄß, fÄªÄ£ÄzÄ ªÄiÉ®ªÄ ªÄÄvÄÄÛ DzÄ±ÄðUÄ¼Ä£ÄÄß
ªÉÄ¼Ä®Ä £ÄiPÄ, ªÄÄÄAvÄzÄªÄÄ §AzÄªÄÄ. EzÄPÉÌ ªÄÄ£ÄgÄAd£ÉAiÄÄÆ
PÄgÄt«gÄ§ªÄÄzÄÄ. »ÄUÉ ¢£ÄªvÄªÄzÄ°è §AzÄÄ ªÉÆÄUÄÄªÄ
«µÄAiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß, ¢AiÄÄªÄUÄ¼Ä£ÄÄß, ªÄiÉ®ªÄUÄ¼Ä£ÄÄß QjAiÄÄjUÉ
w½,Ä®Ä »jAiÄÄ jÄ½ÜÉ MAzÄÄ PÄæªÄªÄ£Éß vÄA¢vÄÄ. CA¢£ÄªjUÉ
ºjUÄ½®èzÄÄzÄjAzÀ CªÄgÄÄ PÄvÉ, UÄzÉªÄiÄvÄÄ ªÄÄÄAvÄzÄ jÄwAiÄÄ°è
,ÄªÄiÄfPÄ fÄªÄ£ÄzÄ «ªÄgÄuÉ ¢ÄrzÄÝgÄÄ. DzÄÝjAzÀ EAzÄÄ eÄ£Ä¥ÄzÄzÀ
AiÄiÄªÄÄzÉÄ «µÄAiÄÄªÄ£ÄÄß vÉUÉzÄÄPÉÆEAqÄgÄÆ EzÄÄ ,ÄªÄiÄdzÄ
fÄªÄ£ÄPÉÌ £ÉÄgÄªÄzÄ ,ÄA§AzsÄªÄ£ÄÄß ªÉÆA¢gÄÄvÄÛzÉ. EzÄÄ
C£ÄPÄègÄ,ÄÜ ,ÄgÄ¼ÄfÄ«UÄ½ÜÉ ªÉÄ½zÄÝzÄÝjAzÀ ,ÄAQè¥ÄÜªÄV ªÄÄvÄÄÛ
"ÉqÄUÄÄ ©£ÄBtUÄ½®è¢gÄÄvÄÛzÉ. vÄªÄÄä ,ÄgÄ¼ÄvÉ, ªÄiÉ®ªÄ

̣ÄÄÄvÁZẠ̀ÄÄUÀ½AzÁV MAZÄÄ UÄÄÄ|ȡAzÀ EÉÉÆßAzÀPÉÌ, MAZÄÄ ,Ạ̀ÄiÁd
 ¢AzÀ EÉÉÆßAzÀPÉÌ PÉÆqÀ®àlÄÖ EAzÄÄ dUÄwÜÊÀ J®è d£Ä¥ÄzÄ
 ,Ạ̀ÄiÁdUÀ½UÄÆ ¥Àæ ,Äj¹ÄÉ. ̣ÄiÁ£Ạ̈Ä±Á ,ÀÛçdÕgÀ°è QæAiÄiẠ́Ä
 ¢UÀ¼ÄÄ(Functionalists) F ¹ZÁYAvẠ̈Ä£ÄÄß ̣ÄÄÄÄ¢ñÖZÁYgÉ. E³ÄgÀ ̣ÄzÄzÄAvÉ
 d£Ä¥ÄzÄgÀAUÄ, UÄzÄä, PÄvÉ, £ÄÈvÄä, avÄæ ̣ÄÄÄAvÁZẠ̀ÄÄ
 C̣ÄÄUÀ½VgÄẠ̈Ä C̣ÄÄ±ÄäPÄvÉ ̣ÄÄvÄÄÛ QæAiÉÄ¬ÄAzÁV °ÄÄnÖ §AzẠ̈ÄÄ
 ̣ÄÄvÄÄÛ ̣ÄÄÄAzÄẠ̈ÄqÉAiÄÄÄvÁÛ °ÉÆÄUÄÄwÜÄÉ.

F ªÁzÀªÀ£ÄÄß ¸ªªAiAd «eÄÕ£ÄUÄ¼ÄÄ §-ÁªÄuÉAiÄÄ£ÄÄß ºÉÄ¼ÄÄªÀ°è C¼ÄªÄÄr¹PÉÆArgÄÄªª ªÄÄÆ®¹zÁÝAvÄUÄ¼ÄzÀ «,ÄgÄuÉ(Diffusion) ªÄÄvÄÄÛ GvÄlçAw (Evolution) UÄ¼Ä DzsÁgÄçAzÀ «ªÄj,Ä§ºÄÄzÄÄ. F ¹zÄpAvÄUÄ¼ÄÄvÉ ªAiÄ£ÄªÀ ¸ªªAiÁdzÀ°è §zÀ-ÁªÄuÉAiÄÄÄ «,ÄgÄuÉ ªÄÄvÄÄÛ GvÄlçAw¬ÄAzÁV §ÄçzÉ. «,ÄgÄtªAzÄAvÉ MAzÄÄ ªÄ,ÄÄÛ CxÄªÄ «µÄAiÄÄ, MAzÄÄ UÄÄªÄÄ CxÄªÄ PÉÄAzÄæzÀ°è ºÄÄnÖ, vÄ£Äß GvÄÛªÄÄUÄÄtçAzÁV, ¯ÉÄgÉAiÄªªÄjAzÄ ªÄjUÄæ»ª®àlÄÖ MAzÄÄ UÄÄªÄªAzÄ E£ÉÆßAzÀPÉl «,Äj,ÄÄvÄÛzÉ, F «zsÄ£ÄªÄ ªÄÄÄAzÄªÄgÉzÄÄ PÉÆ£ÉUÉ j®è UÄÄªÄªÄUÄ¼ÄÄ EzÄ£ÄÄß ºÉÆAzÄÄvÄÛªÉ. «,ÄgÄtªÄçUÄ¼Ä ªAzÄzÄAvÉ fªÄ ªÄÄvÄÄÛ ªAiÄ£ÄªÀ ªÄæªÄAZÄzÄ C£ÉÄPÄ PÄqÉ MAzÉÄ PÄ®PÉl ºÄÄnÖPÉÆAqÄgÄÆ vÄªÄÄvÄªÄÄ ªÄj,ÄgÄzÀ-ÉèÄ ¯É¼ÉAiÄÄvÄÛ §AzÄÄ vÄªÄÄª°è, vÄªÄÄ ¸ªªAiAd-,ÄÄ,ÄlçwAiÄÄ°è ««zsÄvÉUÄ¼Ä£ÄÄß ªÄqÉzÄgÄÄ. ªÄÄÄAzÉ MAzÀPÉÆlAzÄÄ PÄÆrzÄÝjAzÁV vÄªÄÄUÉ ¯ÉÄPÄzÄ ªÄÄvÄÄÛ ,ÄjPÄAqÄ ,ÄÄ,ÄlçwPÄ «µÄAiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß EvÄgÄjAzÄ ªÄqÉzÄªÄÄ. CAzÄgÉ DZÄgÄ-«ZÄgÄUÄ¼ÄÄ MAzÄÄ ¸ªªAiÁdzÀ°è ºÄÄnÖ E£ÉÆßAzÀPÉl «,ÄqÄtªAzÄÝjAzÄ F ªÄæQæAiÉÄAiÄ£ÄÄß «,ÄqÄt l£ÄÄßvÄÛqÉ.

JgÀqÀ£ÉAiÄÄ ¢ÄÄÆ®¥ÀjPÀ®Ö£ÉAiÄÄ£ÄÄß GvÁìçAw ¹ZÁPAvÄ (Evolutionary Theory) J£ÄÄß²ÄgÄÄ. F ¢ÄZÄZÄAvÉ fÄ²Ä ¢ÄÄvÄÄÜ ¢ÄiÁ£Ä²Ä£ÄAvÉ ,ÄÄ,ÀìøwAiÄÄÆ MAzÉÄ PÉÄAzÄæzÄ°è GzÄã«¹ ¢ÄÄÄAzÉ EzÉÄ UÄÄA¥ÄÄ ZÄzÄÄj ``ÉÄgÉ``ÉÄgÉ PÄqÉ °ÉÆÄVzÄÝjAzÄ ¢ÄiÁ£Ä²Ä UÄÄA¥ÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ C²ÄgÄ ,ÄÄ,Àìøw dUÄwÜ£Ä ``ÉÄgÉ ``ÉÄgÉ PÄqÉUÉ ¥Äæ,Äj¹vÄÄ. CAzÄgÉ ¢ÄiÁ£Ä²ÄPÄÄ® ¢ÄÄvÄÄÜ CzÄgÄAvÉ ¢ÄiÁ£Ä²Ä,ÄÄ,ÀìøwAiÄÄ PÉÄ²Ä® MAzÄÄ PÉÄAzÄæzÄ°è °ÄÄnÖvÄÄ. DzÄÝjAzÄ dUÄwÜ£Ä ««zsÄ UÄÄA¥ÄÄUÄ½UÉ ,ÉÄjzÄ²ÄgÄ DZÄgÄ-«ZÄgÄUÄ¼Ä°è, £ÄÄ©PÉUÄ¼Ä°è, zsÄ²ÄÄð ¢ÄÄÄAvÄZÄ²ÄÄUÄ¼Ä PÄ®à£ÉAiÄÄ°è EAç£Ä d£Ä¥ÄZÄ fÄ²Ä£Ä²ÄiË®åUÄ¼Ä°è KPÄvÉ E®èçzÄÝgÄÆ ,Ä²ÄÄåvÉ EzÉ. EzÄÄ MAzÄÄ ¢ÄÄÆ®çAzÄ °ÄÄnÖ, ,ÄtÜ ¢ÄÄvÄÄÜ ,ÄgÄ¼Ä jÄw¬ÄAzÄ EvÄgÉqÉUÉ ``É¼ÉAiÄÄAvÄÜ °ÉÆÄzÄÄzÄjAzÄ EzÄ£ÄÄß fÄ²Ä±Ä,ÄÜçzÄ GvÁìçAw «²ÄgÄuÉAiÄÄ£ÉßÄ ¤Är «²Äj,Ä¬ÄVzÉ, F PÄ®à£ÉAiÄÄAvÉ ¢ÄiÁ£Ä²Ä ,Ä²ÄiÁd²ÄÄ ¢ÄÄÆ®vÄB ,ÄgÄ¼Ä ¢ÄÄvÄÄÜ ¢ÄiÁ£Ä²Ä£ÄÄ ¢Ä,Ä²ÄVzÄÝ ¥Äj,ÄgÄPÉì C£ÄÄUÄt²ÄVzÄÄÝ PÄ®PÄæ²ÄÄzÄ°è ,Ä²ÄiÁd ¥ÄæUÄwAiÄiÁzÄAvÉ szÄ¬ÄUÄÄvÄÜ §AçvÄÄ. F MAzÄÄ ¥ÄæUÄwAiÄÄ ¢ÄiÁ£Ä²Ä£ÄÄ §ÄçPAiÄÄ¬ÄèZÄ ¥ÄæUÄwAiÄiÁVzÄÄÝ EzÄÄ ¢ÄiÁ£Ä²Ä ,Ä²ÄiÁd-,ÄÄ,ÀìøwAiÄÄ J®è gÄAUÄUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ PÄt\$gÄÄvÄÜzÉ. ¢ÄÄÆ®zÄ°è PÄ¤µÄÖ C£ÄUÄjPÄ jÄwAiÄÄ°èzÄÝ ,Ä²ÄiÁd²ÄÄ szÄ¬ÄzÄ ,Äß²ÄÉÄ±ÄPÉì

vĀPĀiAvÉ   °ÉÆAçPÉÆ¼ÄÄivÁÛ   °ÉÆĀV,   »AçfĀ   jĀwVAvÀ®Æ
GvĀÛªÄªAUÄvĀÛzÉ. CAzÀgÉ »AçzĀÝ ,ªªAiAdªEĀ šzÀ-ÁUÄvÁÛ °ÉÆĀV
°ÉÆ,À °ÉÆ,À gĀÆ¥ªªÀ£ÄÄß vÁ¼ÄÄvĀÛzÉ. C®èzÉ ¢ÉÆzÀ°VzĀÝ ,ÀgÀ¼ÄÄ,
£ÉĀgÀ ¢ÄÄvÄÄÛ ,ĀtÚ ,ªªAiAd CxÀªĀ ,ĀĀ,ĀìøwAiÄÄÄ ,ĀAQĀtð (Complex),
£ÉĀgÀªª®èzÀ (Indirect) ¢ÄÄvÄÄÛ zÉÆqĀØ(Large)zÁV ¢AiÁ¥ªØiÄÖ vĀ£Äß-ÁèzÀ
šzÀ-ÁªAuÉAiÄÄ£ÄÄß vÉÆĀj,ÄÄvĀÛzÉ. EzÉĀ GvĀìçAw ¹zÁPvĀ. F ¢ÁzÀzÀAvÉ
PÉ® UÄÄA¥ÄÄUÄ¼ÄÄ vÄªÄÄVzĀÝ C£ÄÄPĀÆ®UÄ½AzÁV °ÉZÄĀŃ °ÉZÄĀŃ
vĀéjvÄªAV, GvĀÛªÄªAV šzÀ-ÁUÄvÁÛ °ÉÆĀUÄÄvĀÛªÉ. G½zÄªÄÄUÄ¼ÄÄ
ªÄÄAzÀUÄw¬ÄAzÀ šzÀ-ÁUÄvĀÛªÉ. ¢ÄÄÄAzÉ AiÄiÁªÄÄzÉĀ PĀgĀtçAzÀ F
JgĀqĀÄ UÄÄA¥ÄÄUÄ¼ÄÄ MnÖUÉ šAzÁUÄ MAzÄÄ ¢ÄÄvÉÆÛAzÀQìAvÄ
GvĀÛªÄªAzÄÄzÁVgĀÄvĀÛzÉ. »ÄUÉ ¥ÄæUÄw¥ÄgÀªÁzÄzÄÄÝ
DzsÄÄxPĀªÁVAiÄÄÆ, ,ĀA¥ÄæzÁAiÄÄPĀªÁzÄzÄÄÝ ¢ÄÄvÄÄÛ
¥ÄæUÄw¥ÄqĀªª®èzÄÄÝ d£Ä¥ÄzÄ ,ÄªAiAdªÁV G½zÄzÄÆÝ ,ÄzsÄª«zÉ.

(dɛʌʔəzʌ ʌʌʌɪʌd ʌʌʌvʌʌʌ ʌʌʌʌɪçw, qʌ.ɐʌ.f. ʌʌʌgʌʌʌʌʌʌwɔ, ɐʌ.ʌ.ʌʌʌʌ, ɐʌʌʌʌʌʌʌ «.», zʌʌgʌʌʌʌ, 1979, ʌʌʌ. 6-17)

,ÀªÀiÁd fÀªÀ£ÀPÈÌ ,ÀÀ,ÀìøwAiÀÄÄ ,ÀÆáwðAiÀÄ£ÀÄß
 PÉÆqÀvÀPÀìzÄÄ. DzÄÄzÀjAzÀ ,ÀÀ,ÀìøwAiÀÄ §®«®èzÀ ¢ÀÀQÛ, PÀÄiÄÄ\$
 ¢ÀÄvÄÄÛ ,ÀªÀiÁd ¢ÀÀxÀðªÁzÄzÉÄ, £ÀªÀÄª »jAiÀÄgÀ ,À«gÁgÄÄ ¢ÀµÀðUÄ¼Ä
 fÄªÀ£À£ÄÄ"sÀªÀ, ¥Àæw"sÉ ¢ÀÄvÄÄÛ ¥ÁArvÀÂUÄ¼Ä ¥sÀ®ªÁV £ÀªÀÛUÉ
 EAzÄÄ CªÀÆÆ®ªªÁzÀ ‘,ÀÀ,Àìøw’ ºÀ,ÀÛUÄvÀªÁVzÉ. CzÀ£ÄÄß G½¹, §¼Ä¹,
 §¼É,ÄªªÀzÀÆ CzÀgÀ ¥ÀæAiÉÆÄd£ÀUÄ¼Ä£ÄÄß ¥ÀqÉAiÀÄªªÀªzÀÆ
 £ÀªÀÄäUÄ¼Ä PÀvÀðªÀªªÁVzÉ. (,ÀÀ,Àìøw ¢ÀÄvÄÄÛ ,ÀªÀiÁd) ¤PÀìªÁzÀ
 ,ÀÀ\$AzsÀªÀ£ÄÄß G¼Ä¹ªªÀUÄ¼ÄVªÉ. «±ÀézÀ ,ÀÈ¶ÖAiÀÄ°è
 ¥ÁætÂªÀUÄðQìAvÀ ¢ÀÄ£ÄÄµÀª eÁwAiÀÄª ±ÀjÃgÀ §® ¢ÀÄvÄÄÛ ¢ÀªªªªÁjPÀ
 ¢ÀiÈ®ªvÉUÄ¼Ä°è ¥ÁætÂUÄ¼ÄÄ ¢ÀÄ£ÄÄµÀª¤VAvÀ«ÁV-ÁVªÉ. 1.
 D-ÉÆÄzÀ£À±ÀQÛ (ªÉÄzÄÄ¼ÄÄ), 2. ¢ÀiÁvÀ£ÄqÄªªÀ±ÀQÛ (ªPì), 3.
 D£ÀAzÀ¥ÀqÄªªÀ ±ÀQÛ (£ÀUÄÄ«PÉ) EªÀÂUÄ¼Ä£ÄÄ ¢ÀÄ£ÄÄµÀªjUÉ ¢ÀiÁvÀæ
 PÉÆnÖzÁÝ£É. F ±ÀQÛvÀæAiÀÄUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÀzÄÄ¥ÀAiÉÆÄUÄ¥Àr¹PÉÆAqÀ
 ¢ÀÄ£ÄÄµÀªqÉÄ ,ÀÀ,ÀÀ,ÀìøvÀqÉ¤¹ PÉÆ¼ÄÄªvÁÛqÉ.

AiÉÆAUÀå£ÁzÀ æÄ£ÄÄµÀå£ÄÄ vÁ£ÄÄ ÄÄRªÁVAiÄÄÆ,
 ÄAvÉÆÄµÄªÁVAiÄÄÆ §zÄÄPÄÄªÄÄzÄPÉÌ ¥ÄæAiÄÄwßÄÄªÄÄzÄ®èzÉ, vÁ£Äß
 £ÉgÉ°ÉÆgÉ, ÄªÄiÄd æÄÄvÄÄÛ zÉÄ±ÄªÄAzsÄªÄgÄÄ PÄÆqÄ ÄÄR
 ÄAvÉÆÄµÄUÄ½AzÄ §zÄÄQ ªÄ¼Ä®Ä ¥ÄæAiÄÄwßÄÄvÄÛ£É. KvÄPÉÌAzÄgÉ
 EAzÄÄ £ÄªÄÄ ¥ÄqÄÄªÄ ÄÄR,ÄAvÉÆÄµÄUÄ½UÉ £Är£Ä »jAiÄÄgÄÄ
 zÉÄ±ÄªÄAzsÄªÄgÄÄ ¥ÄæAiÄÄwß¹zÄÝgÄ ¥sÄ®ªÉÄ DVzÉ. DzÄÄzÄjAzÄ æÄåQÜ
 PÄÄIÄA\$, ÄªÄiÄd æÄÄvÄÄÛ zÉÄ±Ä EªÄÄ ¥ÄgÄÄàgÄÄ
 ÄÄ\$AzsÄªÄÄ¼ÄªÄªÄUÄ¼ÄÄ. F ÄÄ\$AzsÄUÄ¼ÄÆ UÄAUÄ ¥ÄæªÄªÄzÄAvÉ
 æÄÄÄAzÄªÄjzÄÄ PÉÆEqÄÄ §gÄªÄAvÉ æÄiÄqÄªÄªÄzÉÄ £ÄªÄÄä
 ÄÄ. ÄìøwAiÄÄ ¥ÄæªsÄªªÄªÄUÄÆ ÄÄ. ÄìøwAiÄÄ æÄÄAvÄæ ±ÄQÜ.

‘,ÀA,Àløw’ JAŞ ±ÀŞÝ²ÀÀ «±Á®²ÀÇ, xUAÆqsÀ²ÀÇ DzÀ CxÀð²ÀÀ¼ÀÄîzÀÄ. ş²ÀÄ ²ÀÄÄR²ÀzÀÄzÀÄ; «±Á²ÀxÀð²ÀÀ¼ÀÄîzÀÄ; J®è ,ÀzÀÄît ,ÀA¥ÀwÛÉÀ ,ÀgÀ,ÀgÀé,Àé²ÉÄ ‘,ÀA,Àløw’ JAzÀÄ MnÖfÀ°è ²ÉÄ¼ÀŞ²ÀÄzÀÄ. ²ÀÄfÀÄµÀâfÀÄ ,À²ÀiÁd fÄ«. EzÀfÀÄß ²ÀiÁfÀ²À eÁwAiÀÄ ,ÀÈ¶ÖxAiÀÄ²ÀÄ (Natural Law) JAzÀÄ ²ÉÄ¼ÀŞ²ÀÄzÀÄ. F PÁgÀtzÀ zÉ,É¬ÀAzÀ ²ÀâQÛ ²ÀÄvÀÄÛ ,À²ÀiÁdUA¼ÀÄ ,ÀÄR,ÀAvÉÆÄµÀUA¼ÀÄÆ, DUÄÄ ²ÉÆÄUAÄUA¼ÀÄÆ¼ÀÄ, »vÁ»vÀUA¼ÀÄÆ, ¥ÀæAiÉÆÄdÉ¥ÀæUAwUA¼ÀÄÆ ¥ÀgÀ,ÀàgÀ ,ÀAŞzÀUA¼ÀÄÉAzÀÄ ¹zÀpAvÀ²ÀUAÄvÀÛzÉ. DzÀPÁgÀt ²ÀâQÛ ²ÀÄvÀÄÛ ,À²ÀiÁd ¥ÀgÀ,ÀàgÀ »vÀzÀÈ¶Ö¬ÀAzÀ fÀqÉAiÀÄ²ÀÄzÀÄ CUÀvÀâ ²ÀÄvÀÄÛ Cx²ÀAiÀÄð²ÀvzÉ. EzÀPÉi «gÀÄzÀp²Àv ²ÉÆÄzÀUA ²ÀâQÛ Cx²ÀÄ ,À²ÀiÁd²ÀÄ PAA©UA¼ÀÄfÀÄß ©IÖ gÉÊ®ÄUÁrAiÀÄAvÉ C¥ÁAiÀÄPÉi FqÁUAÄvÀÛzÉ. »ÄUÉ ²ÀâQÛAiÀÄÆ ,À²ÀiÁd²ÀÇ C¥ÁAiÀÄPÉi FqÁUAzÀ ²ÁUÉ ,À²ÀiÁd fÄ²ÀfÀ²ÀÄ ,ÀÄUA²ÀÄ²Àv ,ÀÄR²Àv fÀqÉAiÀÄ²ÀAvÉ »fÉß²ÉAiÁiÁv xAvÀÄ ,ÀAgÀQë,À²ÀÄ ²ÀÄAvÀæ ±ÀQÛAiÉÄÄ dÉAvÀ ,ÀA,Àløw “sÁgÀvÀ zÉÄ±ÀzÀ°è g²ÀAiÁAiÄt, ²ÀÄ²À“sÁgÀvÀUA¼ÀÄ fÀ²ÀÄ ,À²ÀiÁd ²ÀÄvÀÄÛ ,ÀA,ÀløwUA¼ÀÄfÀÄß ş²ÀÄ²ÀÄnÖUÉ PÁ¥ÁrPÉÆAqÀÄ ŞAç²É. ²æÄgÀ²ÀÄfÀ |vÀÈ“sÀQÛ, zÀ±ÀgÀxÀfÀ ¥ÀÄvÀæ ¥ÉæÄ²ÀÄ, ²æÄgÀ²ÀÄfÀ ¥ÀgÀfÀjÄ ,ÉÆÄzÀgÀvÀé, ¹ÄvÁzÉÄ«AiÄ ¥Á«²ÀævÀâ, “sÁgÀvÀ-®PÄëöätgÀ “sÁævÀÈ¥Éæ²ÀÄ, ,ÀÄvæÄ²À-«©ÛµÀtgÀ ,Éß²À¥ÀgÀvÉ, ²ÀiÁgÀÄwAiÀÄ ,É«Ä “sÀQÛ, PÄ|«ÄgÀgÀ ,ÉÄvÀÄ ŞAzSÀfÀzÀAvÀ°À ²ÀÄ²ÀvÀiAiÄð,ÄzsÀfÉ E²ÀÄ AiÁiÁ²ÀÄ PÁ®zÀ°èAiÄÄÆ AiÁiÁ²À zÉÄ±ÀzÀ°èAiÄÄÆ DzÀ±Àð²ÀzÀ UAÄtUA¼ÀÄÉÄ DV²É.

“sÁgÀvÀ RAqÀ²ÀÄ GvÀÛgÀzÀ°è »²ÀiÁ®AiÄÄzÀAvÀ°À ´ÉÆÄPÉÆÄfÀßvÀ ¥À²ÀðvÀçAzÀ ,ÀAgÀQë,À®ànÖzÉ. ¥ÀÆ²Àð, ¥À²Ñ²ÀÄ, zÀQët çPÄÛUA¼ÀÄzÀ ,ÁUÀgÀ²ÀÄ D²Àj,À®ànÖzÉ. ¹AzSÀÄ, UÀAUÁ, şæ²À²ÀAvÀæ, UÉÆÄzÀ²Àj, PÄÈµÁ, PÄ²ÉÄj, fÀ²ÀÄðzÀ, vÀ²ÀÄæ¥ÀtÄð ²ÉÆzÀ²ÀzÀ fÀçUA¼ÀÄzÀ “sÁgÀvÀ²ÀÄ ¥Á«vÀæ²Éx¹zÉ. PÁ², gÁ²ÉÄ±ÀégÀ, PÉÈ²À, PÉÄzÀgÀ, ²æÄ±ÉÊ®, ²æÄgÀUA, ,ÉÆÄ²ÀÄfÀxÀ, ¥ÀgÀ½, ¥AA¥Á, UÉÆÄPÀtð, wgÄ²Àw, GqÄÄ, ¥AAqÀgÀ¥ÄÄgÀ ²ÉÆzÀ²ÀzÀ PÉëÄvÀæUA¼ÀÄzÀ «SÁâwUA¼ÀÄzÉ. fÀ²ÀÄ dÉAgÀÄ PÉÈUÉÆ¼ÀÄî²À zÉÄ±ÀfÀ, wÄxÀðPÉëÄvÀæ, ²Àşâ-²ÀÄtÄU²ÉÄ ²ÀÄzÀ²É-²ÀÄÄf, HI-G¥ÄZÁgÀ ²ÉÆzÀ²ÀzÀ²ÀUA¼ÀÄ²Éè²Àè fÀ²ÀÄ fÀ²ÀÄ GdÓ® ,ÀA,ÀløwAiÄÄfÀÄß fÉÆÄqÀÄvÉÛ²É. AiÄÄUAçAiÄ çfÀ “É²ÀÄ-“É®è wÉÄß²ÀÄzÀÄ, ²ÀÄgÀwæAiÄ çfÀ G¥À²ÀÄ -eÁUÀgÀUÉ ²ÀiÁqÀÄ²ÀÄzÀÄ, ²æÄgÀ²ÀÄ fÀ²À«AiÄ çfÀ gÁ²ÀiÁAiÄt ¥ÁgÀAiÄt-¥ÀÆeÉ fÀqÉ,Ä²ÀÄzÀÄ, fÀ²ÀgÀwæAiÄ²è ¹ÄÉÆÄ®èAWAfÀ ²ÀiÁqÀÄ²ÀÄzÀÄ, çÄ¥À²À½AiÄ²è çÄ¥ÀUA¼ÀÄfÀÄß ²ÀZÄÄÑ²ÀÄzÀÄ E²É®è²ÀÇ fÀ²ÀÄ ,ÀA,ÀløwAiÄ zÉÆÄvÀPÀUA¼ÀÄÉÄ.

(,ÀA,Àløw (,ÀA), ,ÀA,Àløw ²ÀÄvÀÄÛ ,À²ÀiÁdfÄ²ÀfÀ, ©.²À²ÀÄÆwð±Á¹ÛçÄ, ,À»vÀâ ²ÀÄvÀÄÛ ,ÀA,Àløw C©ü²ÀÈçP E²ÀSÉ, “ÉUA¼ÀÄÆgÀÄ, 1954, ¥ÄÄ. 27-31,49)

3. „AA, Àløw ðÄÄvÄÄÛ £ÁUÀJPÀvÉ

¹«-ÉÊgÉhÄÄ±Äfï' (Civilization) JA§ ¥ÄzÄðÄÄ -Äânfi' "sÁµÉAiÄÄ ¹«mÄ,ï (Civitas) JA§ ðÄÄÆ®¥ÄzÄçAzÄ ðÄÄÄvÄàwÛ°ÉÆAçzÉ. ¹«mÄ,ï JAzÄgÉ £ÁUÀgÄ. ¹«-ÉÊgÉhÄÄ±Äfï JAzÄgÉ £ÁUÀJPÀvÉ JAzÄxÄð »ÄUÉ £ÁUÀgÄçAzÄÄ DgÄÄ"sÄÄzÄÄzÉÄ £ÁUÀJPÀvÉ. £ÁUÀgÄðÉÇAzÄgÄ d£ÄvÉAiÄÄ fÄÄ£Ä «zsÄ£ÄðÄÄÄß ðÄÄvÄÄÛ ,ÄÄÄUÄæ ,ÄzsÄ£ÉAiÄÄ£ÄÄß ¥Äæw©A© ,ÄÄÄÄzÉÄ £ÁUÀJPÀvÉ J£Äß§°ÄÄzÄÄ. £ÁUÀJPÀvÉAiÄÄÄ £ÄÄÄÄ "Ä°ÄâfÄÄ£ÄPÉi ,ÄÄ\$ÄçÜ¹zÄÄzÄÄ, AiÄiÄAwæPÄÄÄzÄÄzÄÄ °ÁUÄÆ G¥ÄAiÄÄPÄÛðÄÄzÄÄzÄÄ DVzÉ. £ÁUÀJPÀvÉAiÄÄÄ ,ÄzsÄ£ÄUÄÄ¼Ä£ÄÄß PÄÄjvÄzÄÄzÄÄ. £ÄÄÄÄ zsÉâÄAiÄÄzÄÄ ,ÄPÁgÄPÉi CxÄÄÄ GzÉYÄ±Ä,ÄzsÄ£ÉUÉ £ÁUÀJPÀvÉAiÄÄ GvÄÄzÄPÄUÄ¼ÄÄ ,Ä°PÄjAiÄiÄVÄÉ. DzÄgÉ £ÁUÀJPÀvÉAiÄÄÄ MAzÄÄ UÄÄjAiÄiÄUÄ-ÄgÄzÄÄ. £ÄÄÄ gÉÄRÄiÉÆÄ, zÄÆgÄzÄ±Äð£Ä, zÄÆgÄÄÄtÄ, ðÄÄvÄðÄÄiÄ£Ä¥ÄwæPÉ ðÉÆzÄ-ÄzÄðÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß °ÉÆA çgÄÄðÄÄzÄÄ ,ÄÄçY-,ÄÄ¥ÄPÄðzÄ GzÉYÄ±ÄçAzÄ. DzÄgÉ CÄÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß °ÉÆAzÄÄðÄÄzÉÄ £ÄÄÄÄ UÄÄjAiÄÄ®è. ¤,ÄUÄðzÄ ±ÄQÜAiÄÄ£ÄÄß vÄ£Äß C£ÄÄPÄÆ®PÉi G¥ÄAiÉÆÄV¹PÉÆ¼ÄÄ®Ä ðÄÄiÄ£ÄðÄ£ÄÄ ,ÄÊ¶×¹gÄÄÄ J-Äè G¥ÄPÄgÄtUÄ¼ÄÄ ¥ÄjPÄgÄUÄ¼ÄÄ £ÁUÀJPÀvÉ J¤¹PÉÆ¼ÄÄÄÄÄÄÄ. EzÄ£ÄÄß "'sËvÄ ,ÄÄ,Àløw' (material culture) JAzÄÄ PÄgÉçzÄYgÉ.

„AA, Àløw ðÄÄvÄÄÛ £ÁUÀJPÀvÉUÄ¼ÄÄ £ÄqÄÄ«£Ä ðÄÄvÄÄ,Ä

' ,ÄÄ,Àløw' ðÄÄvÄÄÛ '£ÁUÀJPÀvÉ' F ¥ÄzÄUÄ¼Ä£ÄÄß MÄÉÆðÄÉÄ MAzÉÄ CxÄðzÄ°è §¼ÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ. DzÄgÉ CÄÄÄUÄ¼ÄÄ £ÄqÄÄÄÉ ,ÄÄµÄÖ ðÄÄvÄÄ,ÄUÄ¼Ä£ÄÄß UÄÄgÄÄw,ÄÄÄ ¥ÄæAiÄÄvÄß ðÄÄiÄqÄÄ-ÄVzÉ.

1. £ÁUÀJPÀvÉAiÄÄ£ÄÄß MAzÄÄ ¤çðµÄÖ ðÄÄiÄ£ÄzÄÄqÄçAzÄ C¼ÄÉAiÄÄ§°ÄÄzÄÄ: DzÄgÉ ,ÄÄ,ÀløwAiÄÄ£ÄÄ®è:L»PÄ ¥ÄæAiÉÆÄd£ÄzÄ ðÄÄiÄ£ÄzÄÄqÄÄðÄÉßÄ £ÁUÀJPÀvÉAiÄÄ ðÄÄiÄ¥Ä£ÄPÄiV J-ÉèqÉAiÄÄ°èAiÄÄÆ §¼ÄÄÄÄgÄÄ. PÄgÄtÄÉÄ£ÉAzÄgÉ £ÁUÀJPÀvÉAiÄÄÄ ¥ÄæAiÉÆÄd£ÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä EgÄÄÄ ,ÄzsÄ£ÄÄÄVzÉ. **GzÄ: mÄæPÄÖgi °ÁUÄÆ ðÉÆÄmÄgÄÄ §ArUÄ¼ÄÄ ,ÄÄÄxÄÄðzÄ°è PÉÉ£ÉÄV®Ä °ÁUÄÆ jwÜ£ÄUÄrVAvÄ®Æ «ÄV-ÄzÄÄðÄÄ JAzÄÄ AiÄiÄgÄÆ °ÉÄ¼ÄÄ§°ÄÄzÄÄ. DzÄgÉ ,ÄÄ,ÀløwAiÄÄ UÄÄtÄ£ÄÄß ðÄÄiÄ¥Ä£ÄÄ ðÄÄiÄqÄÄ®Ä C,ÄzsÄÄ, PÄgÄtÄÉÄ£ÉAzÄgÉ, E°è ,ÄÄ,ÀløwAiÉÄÄ UÄÄjAiÄiÄVzÉ. gÄ«ðÄÄÄð ðÄÄvÄÄÛ gÄÄ¥ÉÄ-i, PÄ½zÄÄ ðÄÄvÄÄÛ "sÄÄ, ¥ÄÄ¥Ä, gÄ£Äß-d£Äß ðÉÆzÄ-ÄzÄ PÄ-ÄPÄgÄgÄ °ÁUÄÆ ,Ä»wUÄ¼ÄÄ PÄÈwUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÄÄð-,ÄÄÄÄvÄÄÄzÄÄ jÄwAiÄÄ°è C¼ÄÉAiÄÄðÄÄzÄÄ ,ÄzsÄÄðÄÄUÄzÄÄ ðÄÄiÄvÄÄ. ,ÄÄ,ÀløwPÄ CA±ÄUÄ¼ÄÄ. (DzÄ±ÄðUÄ¼ÄÄ, ðÄÄiÉ®ÄUÄ¼ÄÄ, «ZÄgÄUÄ¼ÄÄ, ,Ä»vÄÄ EvÄÄç) PÄ® zÉÄ±ÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄUÄÄtÄÄV §zÄ-ÄUÄÄðÄÄzÄjAzÄ F PÄAiÄÄð ðÄÄvÄÄÛµÄÄÖ PÄptÄÄVzÉ.**

2. £ÁUÀJPÀvÉAiÀÄÄ AiÀiÁªÁUÀ®Æ ªÄÄÄ£ÀßqÉAiÀÄÄ¼ÁîzÀÄÝ,
DzÀgÉ ,ÄÄ,ÀløwAiÀÄÄ ºÄV®è: £ÁUÀJPÀvÉAiÀÄ PÉÆqÄÄUÉUÀ¼ÄÄ
 G¥ÄAiÀÄÄPÀÛvÉAiÀÄ£ÄÄß ºÉÆAçgÄÄªÄÄzÀjAzÀ CªÄÄ
 §zÀ-ÁUÄÄwÛgÄÄvÀÛªÉ ªÄÄvÄÄÛ ºÉZÄÄÑ ºÉZÄÄÑ
 ,ÄªÄÄxÀð±Á°UÀ¼ÄUÄÄvÄÛ §gÄÄvÄÛªÉ. ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ vÄAwæPÄ
 ,ÄzsÀ£ÉAiÀÄÆ ºÉÆzÀ°£ÄzÀQÌAvÀ ºÉZÄÄÑ G¥ÄAiÀÄÄPÀÛªÄVgÄÄªÄÄzÀ£ÄÄß
 PÁt§ºÄÄzÄÄ. **GzÄ:** ªÄÄtÁÚ£Ä gÄ,ÉÛVAvÀ qÄA§gî gÄ,ÉÛ, ªÄÄvÄÄÛ
 CzÀQÌAvÀ®Æ ¹ÄÄÄAmî PÄAQæÄMî gÄ,ÉÛ G¥ÄAiÀÄÄPÀÛªÄVzÉ. ©®Äè-
 "ÁtQÌAvÀ®Æ §AzÀÆPÄÄ ºÉZÄÄÑ ,ÄªÄÄxÀðªÄÄzÄÄ EvÄâç. DzÀgÉ
 ,ÄÄ,ÀløwAiÀÄ°è ªÄiÁvÄæ EzÉÄ jÄwAiÀÄ ªÄÄÄ£ÀßqÉ EgÄÄªÄÄzÉAzÄÄ
 ºÉÄ¼Ä-ÁUÄÄzÄÄ. ,ÄÄ,ÀløwAiÀÄ J-Áè gÄAUÄUÀ¼Ä°è UÄvÄPÄ®zÄ d£ÄJVAvÀ
 DzsÄÄxPÄgÄÄ ºÉZÄÄÑ ºÉÄÄ-ÉäöÉ ,Äçü¹gÄÄªÄÄgÉAzÄÄ ºÉÄ¼ÄªÄÄzÄÄ
 PÄµÄÖ. **GzÄ:** ±ÄAPÄgÄZÄAiÀÄðgÄÄ, UÉvÄªÄÄ §ÄzÄp, «ªÉÄPÄ£ÄAzÄ,
 ºÉÆzÄ-ÁzÄªÄgÄÄ DzsÄâwäPÄ PÉëÄvÄæzÄ°è ,Äçü¹zÄÝ£ÄÄß CªÄgÄ
 £ÄAvÄgÄzÄªÄjUÉ EAçUÄÆ ,Äçü,Ä®Ä ,ÄzsÄâªÄV®èºÉ£Äß§ºÄÄzÄÄ
 ºÄUÉAiÉÄÄ PÄ½zÄ,Ä, "sÄ,Ä, "sÄgÄ« ºÉÆzÄ-ÁzÄªÄgÄÄ ,ÄÄ,ÀløvÄ
 ,Ä»vÄâzÄ°è EAçUÄÆ vÄªÄÄª ºÉÄÄ®ÄUÉÉAiÀÄ£ÄÄß G½¹PÉÆArzÄÝgÉ.
 DzÀgÉ £ÁUÀJPÀvÉAiÀÄ PÉëÄvÄæzÄ°è £ÄÆâ£É ªÄÄvÄÄÛ Jr,Ä£É ,Äçü¹zÄÝ£ÄÄß
 CªÄgÄ £ÄAvÄgÄzÄªÄgÄÄ JAzÉÆÄ «ÄÄj¹ ªÄÄÄzÄÄªÄçzÄÝgÉ.

3. £ÁUÀJPÀvÉAiÀÄ ¥Äæ,ÄgÄ ,ÄÄ®"sÄ,ÄzsÄâªÄzÄgÄÆ,
,ÄÄ,ÀløwAiÀÄ ªÄÄnÖUÉ ºÄV®è: £ÁUÀJPÀvÉAiÀÄ PÉÆqÄÄUÉUÀ¼ÄÄÄ
 J®èjUÄÆ ªÄÄÄPÀÛªÄV G¥ÄAiÉÆÄUÄPÉÌ ®©ü,ÄÄªÄAvÄªÄÄÄUÀ¼ÄÄ.
 DzÄÝjAzÄ |Ä½UÉ-ÄÄzÄ |Ä½UÉUÉ. zÉÄ±ÄçAzÄ zÉÄ±ÄPÉÌ CªÄÄUÀ¼ÄÄ
 C£ÄÄªÄ°£ÄÄ ,ÄzsÄâ. PÉÉUÄRiAiÁgÄ, zÄÆgÄzÄ±Äð£Ä, zsÄéxªÄzsÄðPÄ,
 gÉÄRiÉÆÄ ºÉÆzÄ-ÁzÄªÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß §ºÄ¼Ä ,ÄÄ®"sÄªÄV MAZÄÄ
 PÄqÉ-ÄÄzÄ ªÄÄvÉÆUÄzÄÄ PÄqÉUÉ PÉÆAqÉÆAiÀÄªÄÄzÄÄ. CªÄÄUÀ¼ÄÄ
 GvÄàzÄ£ÉAiÀÄ vÄAvÄædÖvÉAiÀÄ QAvî ¥ÄjeÁÖ£Ä«®èzÄªÄgÄÆ PÄÆqÄ
 AiÀiÁªÄÄzÉÄ CqÄZÄuÉ-Ä®èzÉ CªÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß
 G¥ÄAiÉÆÄV,ÄÄwÛgÄÄªÄÄzÄ£ÄÄß PÁt§ºÄÄzÄÄ. DzÀgÉ ,ÄÄ,ÀløwAiÀÄ£ÄÄß
 »ÄUÉ ,ÄgÄ¼ÄªÄV PÉÆqÄ®Æ ¥ÄqÉAiÀÄ®Æ ,ÄzsÄâ«®è. ,ÄÄ,ÀløwAiÀÄÄ
 CAvÄgÄAUÄPÉÌ ,ÉÄjzÄÄzÄÄ. ,ÄÄ,ÀløwAiÀÄ ,ÄzsÄ£ÄUÀ¼Ä£ÄÄß
 ¹ÉÄPÄj,ÄÄªÄªÄgÄ°è ,ÄPÄµÄÄÖ DAvÄjPÄ "É¼ÄªÄtÄUÉAiÀiÁVgÄ"ÉÄPÄÄ.
 ªÄiÁvÄæªÄ®è; ,ÄÄ,ÀløwPÄ CA±ÄUÀ¼Ä£ÄÄß ,ÄªÄiÁ£Ä ,Äé"sÄªÄzÄªÄjUÉ
 ªÄiÁvÄæ ºÄAaPÉÆ¼ÄÄ®Ä ,ÄzsÄâ. **GzÄ:** PÄ-ÁªÄÄ£ÉÆÄzsÄªÄÄð«zÄÝªÄ£ÄÄ
 ªÄiÁvÄæ PÄ-ÉAiÀÄ£ÄÄß ºÉÄÄNPEÆ¼ÄÄî§®è. ,Ä»vÄâzÄ
 C©ü-Á±É-ÄzÄÝªÄ£ÄÄ ,Ä»vÄªÄ£ÄÄß ¥ÉÆæÄvÄì»,Ä§®è, EvÄâç.

4. £ÁUÀJPÀvÉAiÀÄ£ÄÄß AiÀiÁªÄÄzÉÄ £ÄµÄÖ CxÄªÄ
¥ÄjªÄvÄð£É-Ä®èzÉ JgÄªÄ®Ä ¥ÄqÉAiÀÄ§ºÄÄzÄÄ, CzÀgÉ
,ÄÄ,ÀløwAiÀÄ£ÄÄß®è: £ÁUÀJPÀvÉAiÀÄ ,ÄzsÄ£ÄUÀ¼Ä£ÄÄß AiÀiÁªÄÄzÉÄ
 £ÄµÄÖ«®èzÉ MAZÄÄ zÉÄ±ÄçAzÄ ªÄÄvÉÆUÄzÄÄ zÉÄ±ÄzÄªÄgÄÄ JgÄªÄ®Ä
 ¥ÄqÉAiÀÄ§ºÄÄzÄÄ. ¥Ä±ÄNvÄâzÉÄ±ÄUÀ¼Ä°è ,ÄÈ¶Ö¹zÄ JµÉÆÖÄ AiÀÄAvÄæ-

vÀAvÀæUÀ¼À£ÀÄß "sÁgÀwÃAiÄgÄÄ AiÄiÁªÄÄzÉÄ ¥ÄjªÄvÀð£É-Ä®èzÉ JgÄªÄ®Ä ¥ÄqÉçgÄÄªÄgÄÄ. DzÀgÉ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ CA±ÀUÀ¼ÄzÄ zsÄªÄÄð, PÄ´É, ,Ä»vÄä, DzÄ±Äð, gÄÆrÛ, ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ, ªÉÆzÄ´ÄzÄªÄÄUÀ¼Ä£ÀÄß CªÄÄUÀ¼Ä ªÄÄÆ® ,ÄégÄÆ¥ÄzÄ°èAiÉÄÄ JgÄªÄ®Ä ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä C,ÄzsÄä. DzÄÝjAzÄ £ÄUÄjPÄvÉAiÄÄ ,ÄÄ,ÄìøwVAvÄ®Æ °ÉZÄÄÑ ªÄª¥ÄPÄªÄV ¥Äæ,ÄgÄªÄUÄªÄ ±ÄQÜAiÄÄ£ÀÄß °ÉÆAçzÉ J£Äß§ªÄzÄÄ. MAzÉÄ §UÉAiÄÄ "sËwPÄªÄ,ÄÄÜUÀ¼Ä£ÀÄß G¥ÄAiÉÆÄV,ÄÄªÄ °Ä®ªÄgÄÄ ,ÄªÄÄÆªÄUÀ¼ÄÄ ©ü£Äß©ü£Äß ,ÄÄ,ÄìøwUÀ¼Ä£ÀÄß °ÉÆAçgÄÄªÄÄzÄÄ ,ÄzsÄä.

5. £ÄUÄjPÄvÉAiÄÄ "ÄªÄªÄzÄÄzÄÄ: CzÄÄ MAzÄÄ ,ÄzsÄ£Ä. DzÀgÉ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ DAvÄjPÄªÄzÄÄzÄÄ: CzÄÄ MAzÄÄ UÄÄjAiÄiAvzÉ: £ÄUÄjPÄvÉAiÄÄ "ÄªÄªÄªÄ£ÄPÉì ,ÄÄ§Açü¹zÄ CA±ÀUÀ¼Ä£ÀÄß M¼ÄUÉÆArzÉ. ªÄiÁ£ÄªÄ£Ä "ÄªÄªÄªÄ£ÄzÄ CUÄvÄªÄUÀ¼Ä£ÀÄß CzÄÄ ¥ÄÆgÉÉ,ÄªÄªÄzÄÄ. £ÄUÄjPÄvÉAiÄÄ ¥sÄ®±ÄËwUÀ¼ÄzÄ ªÄÄ£É, ªÉÆÄmÄgÄÄ, PÁSÄð£É, PÄAiÄiÄð®AiÄÄ, gÉÄrAiÉÆÄ, zÄÆgÄzÄ±Äð£Ä ªÉÆzÄ´ÄzÄªÄÄUÀ¼ÄÄ ªÄiÁ£ÄªÄ£Ä °Ä®ªÄgÄÄ "ÉÄrPÉUÀ¼Ä£ÀÄß FqÉÄj,ÄªÄ ,ÄzsÄ£ÄUÀ¼ÄVªÉ. MAzÄÄ zÄÈ¶ÖAiÄÄ°è £ÄUÄjPÄvÉAiÄÄ ªÄiÁ£ÄªÄ£Ä "sËwPÄ,ÄÄ¥ÄvÄÜ£Äß ¥Äæwççü,ÄªÄªÄzÄÄ. DzÀgÉ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ ªÄiÁ£ÄªÄ£Ä CAvÄgÄAUÄPÉì »rzÄ PÉÉUÄ£ÄßrAiÄÄAvÉ. ªÄiÁ£ÄªÄ£Ä d£ÄAUÄzÄ CAvÄgÄvÄªÄªÄ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ°è C©üªÄªQÜUÉÆArgÄªÄªÄzÄÄ JAzÄgÄÆ ,Ä®ÄªÄªÄzÄÄ. CAvÄgÄAUÄzÄ aAvÄ£É, "sÄªÄ£É, DzÄ±Äð, ªÄiÉ®ªÄªÄAvÄzÄªÄªÄUÀ¼UÉ ,ÄÄ§Açü¹zÄ «ZÄgÄUÀ¼É´Äè ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ°èzÉ. ªÄiÁ£ÄªÄ "Ä¼Ä£ÀÄß GzÄvÄÜªÄV,ÄªÄ DvÄª²PÄëtªÄ£ÀÄß çÄqÄªªÄzÉÄ ,ÄÄ,Äìøw £ÄUÄjPÄvÉAiÄÄ "sËwPÄ ,ÄÄ¥ÄwÜ£ÉqÉUÉ vÄ£Äß UÄªÄ£Ä °Äj,ÄªÄªÄzÄzÄgÉ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ ªÄiÁ£ÄªÄ£Ä DvÄª,ÄAvÄÈ!ÜAiÄÄvÄÜ zÄÈ¶ÖªÄªªÄªÄ. '£ÄªÄª °ÉÄVgÄÄvÉÜªÉ JA§ÄzÉÄ ,ÄÄ,Äìøw'. £ÄªÄª K£Ä£Äß G¥ÄAiÉÆÄV,ÄÄvÉÜªÉ JA§ÄzÉÄ £ÄUÄjPÄvÉ J£ÄßªÄgÄÄ.

,ÄÄ,Äìøw ªÄÄvÄÄÜ £ÄUÄjPÄvÉUÀ¼Ä ¥ÄgÄ,ÄàgÄ ,ÄÄ§AzsÄ

,ÄÄ,Äìøw ªÄÄvÄÄÜ £ÄUÄjPÄvÉUÀ¼Ä°è PÄt§gÄªÄªÄ ªÄªvÄª,ÄzÄ °ÉÆgÄvÄVAiÄÄÆ ¥ÄgÄ,ÄàgÄ ,ÄÄ§AzsÄ °ÉÆAçªÉÉ. £ÄUÄjPÄvÉ - ,ÄÄ,ÄìøwUÀ¼ÉgÄqÄÆ ªÄiÁ£ÄªÄ «ÄðvÄªÄzÄªÄªÄUÀ¼ÄÄ. MAzÄÄ ,ÄÄR-"sÉÆÄUÄPÄlAzgÉ ªÄÄvÉÆÜAzÄÄ DvÄª ,ÄAvÄÈ!ÜUÄV. MAzÄÄ E£ÉÆßAzÄgÄµÉÖ ªÄÄRªÄªÄzÄÄ. £ÄUÄjPÄvÉAiÄÄ ªÄ,ÄÄÜUÀ¼UÉ PÄ®PÄæªÉÄÄt ,ÄÄ,ÄìøwPÄ ,ÄégÄÆ¥Ä §gÄªªÄzÄ£ÀÄß PÄt§ªÄzÄÄ. ªÄÄ£É, ªÄª£Ä, ªÄªAvÄzÄªªÄªÄUÀ¼Ä°è £ÄªÄª «©ü£Äß ±ÉÉ°, «£Äª,Ä ¥Äª±Ä£iUÀ¼Ä£ÀÄß PÄt®Ä ªÄÄvÄÄÜ ¥ÄæPÄl¥Är,Ä®Ä §AiÄÄ,ÄªÉªÄÄ. PÉ®ªÉÇAzÄÄ ªÄ,ÄÄÜUÀ¼ÄÄ °Ä¼ÉAiÄÄzÄUÄAvÄÜ §AzÄAvÉ ,ÄÄ,ÄìøwPÄ ªÄªªvÄªªÄ£ÀÄß ¥ÄqÉAiÄÄªªÄªÄ. ªÄfAiÄÄ RqÄî, n¥ÄªÄ,ÄÄ´ÄÜ£Ä£Ä §AzÄÆPÄÄ, ¥Äæª£Ä Ff!Ö£Ä lÄÄAPÄªÄ£Äß£Ä a£ÄßzÄ ±Äª¥ÄEnÖUÉ ªÉÆzÄ´ÄzÄªÄªÄUÀ¼UÉ EAzÄÄ CªÄÄUÀ¼Ä ªÄÄR"É´ÉVAvÄ °ÉaÑ£Ä ,ÄÄ,ÄìøwPÄ ¥ÄæªÄÄRªvÉ §AçzÉ.

£ÁUÀjPÀvÉAiÀÄ ¥Àj,ÀgÀ²ÀÄ £À²ÀÄä aAvÀ£ÉUÀ¼ÄÄ ¢ÀiÈ®åUÀ¼ÄÄ,
 £ÉÉwPÀvÉ, zsÉåÄAiÀÄ – GzÉYÄ±ÀUÀ¼ÄÄ, ¢ÉÆzÀ~ÁzÀ²ÀÄUÀ¼Ä ¢ÉÄÄ~É
 ¥Àæ~sÀ²À ©ÄgÀ§®ÄèzÀÄ. AiÀAvÀæUÀ¼ÄÄ EAzÀÄ °ÉÆ,À²À²ÀÄ,ÀUÀ¼ÄÄ,
 ¢ÀÄ£ÉÆÄgÀAd£ÉUÀ¼ÄÄ, £ÉÉwPÀ²ÀiÈ®åUÀ¼ÄÄ ¢ÀÄvÀÆUÛ °ÉÆ,À
 zÀÈ¶ÖPÉÆÄ£À²À£ÉßÄ vÀA¢²É J£Àß§°ÄÄzÀÄ. «eÁÖ£À-vÀAvÀæeÁÖ£ÀUÀ¼ÄÄ
 £À²ÀÄä fÄ²À£À-zÀ±Àð£À²À£ÉßÄ §zÀ~Á-Ä¹²É J£Àß§°ÄÄzÀÄ. DzSÄÄxPÀ
 d£ÀjVAzÀÄ gÉÄrAiÉÆÄ, zÀÆgÀzÀ±Àð£À, ¹²²ÀiÁ, ¥Á£ÀPÀÆI, «£ÉÆÄzÀ,
 «°ÄgÀ, PÄÄzÀÄgÉ dÆdÄ, PÄå§gÉ £ÄÈvÀåUÀ¼ÄÄ – ¢ÀÄÄAvÀzÀ²ÀÄ
 ¢ÀÄ£ÉÆÄgÀAd£ÉAiÀÄ,ÀzsÀ£ÀUÀ¼ÄÄv²É. UÀ~sÀð¥AvÀ, «²À²À¥ÀÆ²Àð °ÁUÀÆ
 «²À²À~Á²À² ~ÉÈAVPÀ,ÀA§AzSÀUÀ¼ÄÄ, «²À²À«ZÉÖÄzÀ, CAUÁAUÀ
 ¥ÀæzÀ±Àð£ÀzÀ GqÄÄ¥ÄÄUÀ¼ÄÄ, zsÀÆ²ÀÄ¥Á£À, ¢ÀÄzÀ²À¥Á£À,
 ¢ÀÄÄAvÀzÀ²À²À C£ÉÉwPÀ²ÉAzÀÄ £ÁUÀjPÀ d£ÀvÉUÉ Cxß,À¢gÀ§°ÄÄzÀÄ.
 zsÀ«ÄðPÀvÉ, ¥ÄgÀ²ÀiÁyðPÀvÉ, £ÉÉwPÀvÉvAvÀ ¢ÉÉZÁjPÀvÉ, ¢ÉÉeÁÖxPÀvÉ,
 ,ÀéZÀÒAzÀvÉ, ¢ÉÉAiÀÄQÜPÀvÉ, E²ÀÄUÀ¼ÉÄ °ÉZÄÄÑ
 D¥ÄåAiÀ²ÀiÁ£À²ÀUÀ§°ÄÄzÀÄ. ,ÀéAvÀ ,ÀÄR-,ÀAvÉÆÄµÀUÀ¼ÉÄ fÄ²À£ÀzÀ
 ¥ÄgÀ²ÉÆÄzÉYÄ±À²Éxß,À§°ÄÄzÀÄ zsÀ²ÀÄð-zÉÄ²ÀgÀÄ, vÁåUÀ §°zÁ£À
 E²É®è²ÀÇ ¢ÀiÈqSÀävÉAiÀiAvAiÉÄÄ vÉÆÄgÀ§°ÄÄzÀÄ.

,ÀÄ,ÀìwAiÀÄÆ £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄ ¢ÉÄÄ~É ¥Àæ~sÀ²À ©ÄgÀ§®ÄèzÀÄ.
 ¥ÀæwAiÉÆAzÀÄ d£À ,À²ÀÄÄzÀAiÀÄPÀÆI vÀ£ÀßzÉÄ DzÀ fÄ²À£À «zsÀ£À²ÉÇA
 ¢zÉ. £À²ÀÄ °ÉÆ,À ,ÀÄ±ÉÆÄzsÀ£ÉUÀ¼Ä£ÄÄß, ,ÀzsÀ£ÉUÀ¼Ä£ÄÄß £À²ÀÄä
 fÄ²À£ÀzÀ jÄw ¢ÀÄvÀÄÛ ¢ÀiÈ®åUÀ¼ÄÄ »£Éß~ÉAiÀÄ²ÀiÉÄÄ «ÄQè,ÀÄvÉUÀ²É.
 °ÉÆ,À DPÁAPÉèUÀ¼ÄÄ, C©ü~ÁµÉUÀ¼ÄÄ ¢ÀÄvÀÄÛ ¢ÀiÈ®åUÀ¼ÄÄ
 °ÉÆ,ÀzÉÆAzÀÄ £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄ£ÉßÄ ,ÀÈ¶Ö,À§°ÄÄzÀÄ. £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄÄ
 ,À²ÀiAdzÀ UÀ°UÀ¼ÄÄ GgÄÄ¼ÄÄ®Ä, ±ÀQÜAiÀÄ£ÄÄß xÄqÄÄ²ÀÄzÀÄ.
 ,ÀÄ,ÀìwAiÀÄÄ £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄÄ GvÁàzÀ£Á PÉÄAzÀæ«zÀYAvÉ.
 £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄÄ zÉÄ²À²ÉAzÀzÀgÉ ,ÀÄ,ÀìwAiÀÄÄ CzÀgÀ DvÄä. £ÁUÀjPÀvÉ
 °ÁUÀÆ ,ÀÄ,ÀìwUÀ¼ÉgÀqÀÆ ,ÀÄ,ÀìwAiÀÄ JgÀqÄÄ ¢ÀÄÄRå gÀÆ¥ÀUÀ¼ÉÄ
 DV²É. £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄ£ÄÄß “~sÈvÀ-,ÀÄ,Àìw” JA§ÄzÁVAiÀÄÆ ,À²ÀiÁ£Äå
 CxÀðzÀ°è §¼Ä,ÀÄ²À ,ÀÄ,ÀìwAiÀÄ£ÄÄß “C~sÈvÀ-,ÀÄ,Àìw” JAzÀÆ PÄgÉ
 ¢gÄÄ²ÀgÀÄÄ. £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄÄ MAzÀÄ °ÄqÀv£ÄAwzÄYgÉ ,ÀÄ,ÀìwAiÀÄÄ
 CzÀ£ÄÄß £ÄqÉ,ÀÄ²À ZÄÄPÁItÄ~ÄzÀYAvÉ (Civilization is aship and culture is its
 steering wheel) £À²ÀÄä ¥ÀæAiÀiÁtPÁv £À²ÀÄ CtÄ²ÀiÁrPÉÆAqÀ °ÄqÀUÄÄ,
 CzÀgÀ gÀZÀ£É, UAvÀæ, CzÀgÀ ¢ÉÄUÀ, ,À²ÀÄxÀð E²É®è²ÀÇ £À²ÀÄä
 £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄ ¥sÀ®±ÀÈw. DzÀgÉ F °ÄqÀUÀ£ÄÄß °ÄwÛ £À²ÀÄ AiÀiÁ²À
 ¢Qì£ÀvÀÛ JµÄÄÖ ¢ÉÄUÄzÀ°è ,ÀUÀ~ÉÄPÉAzÀÄ xzsÀðj,ÀÄ²ÀÄzÀÄ ¢ÀiÁvÀæ
 £À²ÀÄä ,ÀÄ,Àìw. DazÀgÉ £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄ »A¢£À ZÁ®PÀ±ÀQÜAiÉÄÄ
 ,ÀÄ,Àìw £ÁUÀjPÀvÉAiÀÄ ¢ÀÄÄ£ÀßqÉAiÀÄ «ZÁgÀzÀ°è ,ÀÄ,ÀìwAiÀÄ »rvÀ
 °ÁUÀÆ xzÉÄð±À£À«zÀYUÀ xjÄQèvÀ ¢Qì£ÀvÀÛ ,ÀUÄ²ÀÄzÀÄ ,ÀzsÀå.
 zÄÄ§ð®²ÀzÀ °qÀvAxzÀ ¥ÀæAiÀiÁt²ÉÄ PÄµÄÖ,ÀzsÀå²Éx,ÀÄ²ÀÄzÀzÀgÉ
 ZÄÄPÁItÄAiÀÄ »rvÀ vÀìzÀ °ÄqÀUÄÄ °ÉÆAiÀiÁYqÄÄ²ÀÄzÀÄ, zÁj

vÀ¥ÀÄà²ÀÄzÀÄ ¤²ÑvÀ.

(,À²AiÁd±Á,ÀÛç ,ÀA -1, ZÀ £À ±ÀAPÀgÀgÁ²,CzÉÄ., ¥ÀÄ. 241-243)

4. ,ÀA ,ÀìøwPÀ ,ÀAWÀi£Ä

¹zÁPÀvÀUÀ¼ÄÄ

zsÁ«ÄðPÀ AiÀiÁvÉæUÀ¼ÄÄ: ¥Àæ¥ÀAZÀzÀ §°ÄÄ±À: J®è zs²ÄÄðUÀ¼ÄÄ C£ÄÄAiÀiÁ-ÄUÀ¼ÄÄ°èAiÄÄÆ ¥À«vÀæ ,ÀÜ¼ÄUÀ¼ÄUÉ AiÀiÁvÉæ °ÉÆÄUÀÄ²ÄÄzÀÄ C²AgÀ DzSÁäwäPÀ ,ÁzsÁ£ÉAiÄÄ°è MAzÄÄ²ÄÄÄRä CA±À. ¥ÀæwAiÉÆAzÄÄ zs²ÄÄðzÀ C£ÄÄAiÀiÁ-ÄUÀ¼ÄÄÆ PÉ®²ÉÇAzÄÄ ,ÀÜ¼ÄUÀ¼ÄÄ£ÄÄß CvÄäAvÀ ¥À«vÀæ²ÉAzÄÄ ¥ÀjUÀtÄ,ÄÄ²ÄÄzÀ®èzÉ, vÀ²ÄÄä fÄ²Ä²AiÀ£ÄzÀ°è M²ÉÄ²AiÀiÁzÀgÀÆ D ,ÀÜ¼ÄUÀ¼ÄUÉ AiÀiÁvÉæ °ÉÆÄUÀÄ²ÄÄ²ÄÄ²ÄvÁéPÁAPÉèAiÄÄ£ÄÄß Ej¹PÉÆArgÄÄvÁÜgÉ. AiÀiÁ²Ä AiÀiÁ²Ä ,ÀÜ¼ÄUÀ¼ÄÄÄ ¥À«vÀæ²ÄÄvÄÄÜ KPÉ JAŞÄzÄÄ °ÉÄgÉ °ÉÄgÉ zs²ÄÄðUÀ¼ÄÄ d£ÄgÀ²ÄÄ£ÉÆÄzs²ÄÄð²Ä£ÄÄß °ÉÆAçPÉÆArgÄÄvÄÜzÉ. DzÄgÉ AiÀiÁ²ÄÄzÉÄ zs²ÄÄðzÀ C£ÄÄAiÀiÁ-ÄUÀ¼ÄÄÆ ,À²Ä vÀ²ÄÄä zsÁ«ÄðPÀ fÄ²Ä£ÄzÀ ,ÆáwðAiÄÄ ,É-ÉAiÉÄzÄÄ PÉ®²ÄÄ ,ÀÜ¼ÄUÀ¼ÄÄ «µÄAiÄÄzÄ-ÄèzÀgÀÆ «²µÄÖ °sÄ²Ä,ÄAAiÉÆÄUÀ¼ÄÄ£ÄÄß (association) Ej¹PÉÆ¼ÄÄîzÉ E®è. zsÁ«ÄðPÀ²ÄÄ£ÉÆÄ°sÄ²ÄzÄ °ÉzÀp£ÉÆsÄ£ÄÄ ŞÄzÀpUÄAiÉÄUÉ °ÉÆÄV C°è£Ä °ÉÆÄçü²ÄÈPÄèzÀ CrAiÄÄ°è ŞÄzÀp£ÄÄ ¤²Äðt °ÉÆAçzÀ ,ÄÜ£Ä²Ä£ÄÄß £ÉÆÄrzÉY DzÄgÉ C²£Ä PÄ®à£ÉAiÄÄÄ PÄ®Q C²£Ä D-ÉÆÄZÄ£ÉUÀ¼ÄÄ ¥Àæ¥ÀAaPÀ «µÄAiÄÄUÀ¼ÄÄ£ÄÄß «Äj ¤AvÄÄ²ÄÄ£ÄÄµä fÄ²Ä£ÄzÀ CvÄÄäZÄÜ UÄjAiÄÄ£ÄÄß ,Äçü,ÄÄ²Ä C¥ÉÄPÉè-ÄAzÀ C²£ÄÄ ¥ÀæZÉÆÄçvÀ£ÄUÄÄ²ÄÄzÀgÀ°è ,Ä±ÄAiÄÄ²ÄÄ²Ä²Ä? eÉgÄÄ,Ä-ÉAUÉ °sÉÄn PÉÆqÄÄ²Ä PÉæöÉ,ÄÜ °sÀPÄÜ²ÄUÉ K,ÄÄ«£Ä fÄ²Ä£ÄzÀ°è£Ä D ,ÀÜ¼ÄÄPÉì ,ÄAŞAçü¹zÀ J®è WÀi£ÉUÀ¼ÄÄ ¥Àæ§® ,ÄägÀuÉAiÄÄÄAmÁUÄÄ²ÄÄzÀjAzÀ C²Ä²UÉ K,ÄÄ«£Ä°ègÄÄ²Ä ¥ÉæÄ²Ä²ÄÄ£ÄÆß UÄqsÀ²ÄUÄÄvÄÜzÉ.

AiÀiÁvÁææ,ÀÜ¼ÄUÀ¼ÄÄ²ÄÄ²ÄvÁé²Ä£ÄÄß ¤PÄÈµÄÖ²ÄiÁqÄÄ²Ä ¥ÀæAiÄÄvÄß²ÄiÁqÄÄ²Ä²ÄgÀÆ EzÁYgÉ. CzÄgÉ ZÉÄvÉÆÄ°ÁjAiÀiÁzÀ ,ÉAzÄAiÄÄð, WÀ£ÄUÄA©ÜÄAiÄÄð«gÄÄ²Ä AiÀiÁ²ÄÄzÉÄ ,ÀÜ¼Ä²Ä£ÄÆß aAvÁPÄæAvÀ °ÄÈzÄAiÄÄUÀ¼ÄUÉ ¥ÄgÄ²ÄÄ ±ÁAw ,Ä²ÄiÁzsÁ£ÄUÀ¼ÄÄ²ÄAiÄÄ²ÄÄxÄ ,ÄvÄvÄ ,ÆàwðAiÄÄ ,É-ÉAiÄÄ£ÄßV ¥Äj²Äwð,ÄÄ²ÄÄzÀgÀ°è °sÄgÄwÄAiÄÄgÀ DzSÁäwäPÀ ¥Àæw°sÉAiÄÄÄ «¥sÄ®²ÄV®è. £É®²ÄÄ «±Á® C£ÄAvÀ ,ÄUÄgÄzÉÆAçUÉ °£Ä²ÄUÄÄ²Ä °sÄgÄvÄRAqÄzÀ zÄQetzÀ vÄÄvÄÜvÄÄçAiÄÄ°ègÄÄ²Ä ,ÄÄzÀgÄ²ÄzÀ PÄ²ÉÆj£i °sÄÆ²gÄ²Ä zÉÄ« PÄ£ÄäPÄ²Ä²ÄiÁjAiÄÄ²ÄÄ²Ä²Ä²Ä. °sÄgÄwÄAiÄÄgÀ zÄÈ¶ÖAiÄÄ°è ¤±ÄÑAiÄÄ²ÄVÄiÄÄÆ ,À²Ä MAzÄÄ ,ÀÜ¼ÄzÀ ,ÉAzÄAiÄÄð²ÄÄ DvÄäPÉì F±ÄégÄ²ÄvÄÜ PÄgÉ.

“sÁgÀwÃAiÀÄ AiÀiÁvÁæ,ÀÜ¼ÀUA¼ÄÄ – C²ÀÄUA¼Ä
 °ÄÄIÄÖ °ÄÄvÄÄÜ “É¼Ä²ÄtÄUÉ: CvÀâçüPÀ ,ÀASÉâAiÀÄ°è
 AiÀiÁvÁæ,ÀÜ¼ÀUA¼ÄÄÄÄß °ÉÆAçgÄÄ²ÄÄÄ “sÁgÀwÃAiÀÄgÀ »j²ÉÄ.
 eÁw²ÄÄvÀ “sÉÄzÀ«®èzÉ “sÁgÀwÃAiÀÄgÉ®ègÀÆ ¥À«vÀæ²ÉÄzÄÄ “sÄ«,ÄÄ²Ä
 ,ÀÜ¼ÀUA¼ÄÄ »²ÄiÄ®AiÀÄçAzÀ PÀÉÄâPÄÄ²ÄiÄjAiÀÄ²ÄgÉUÉ. zÁégÀPÉ–ÄAzÀ
 C,Äi«ÄÉÄ²ÄgÉUÉ ,Ä«gÁgÄÄ E²É. CÉÉÄPÄ ¥À«vÀæ,ÀÜ¼ÀUA¼ÄÄ
 ¥Äæ²ÄÄÄRâPÉi ²ÄÄÆ®PÄgÄt²ÄÉÄÄß °ÄÄqÄÄQ vÉUÉAiÀÄ²ÄÄÄvÀÆ §²ÄÄ
 PÄµÄÖ. AiÀÄÄUAÄvÄgÄUA¼AzÀ®Æ C²ÀÄUA¼ÄÄ ,ÄÄvÄÜ®Æ CµÉÆÖÄAzÀÆ
 Lw²ÄâUA¼ÄÄ ¥ÄÆ²ÄðZÁgÄUA¼ÄÄ “É¼ÉzÄÄPÉÆAr²É DzÀgÉ FUÄ
 ¥À«vÀæ²ÉÄzÄÄ UÄtÄ,Ä-ÁUAÄwÜgÄÄ²Ä ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ ,ÀÜ¼Ä²ÄÄ
 zsÄ«ÄðPÄ “sÄ²ÄÉÉUA¼ÄÉÄÄß GvÉÜf,Ä§²ÄÄzÄÄvÀ²Ä CA±ÄUA¼ÄÉqÄÉÉ
 MAzÄ®è MAzÄÄ PÄ®zÄ°è ,ÄAŞAçü¹vÉÜAŞÄzÄÉÄÄß ÉÄ²ÄÄ MAzÄÄ ,Ä²ÄiÄÉÄâ
 xAiÀÄ²ÄÄzÄÄvÉ “sÄ«,Ä§²ÄÄzÄÄ.

J®èQìAvÀ «ÄV-ÁV »²ÄiÄ®AiÀÄ ¥ÄæzÉÄ±Ä²ÉÄ DzsÄâwäPÄ
 CÉÄÄµÄxÉÄUA¼UÉ CvÄâAvÀ AiÉÆÄUAâ²ÄzÄ ,ÄÜÉÄÉÄzÄÄ AiÀÄÄUA
 AiÀÄÄUAÄvÄgÄUA¼AzÀ®Æ w¼AiÄÄ-ÁVzÉ. CÉÄçPÄ®çAzÄ®Æ
 GvÄÜgÄRAqÄzÄ-ÉèÄ ¥Äæ²ÄÄÄR wÄxÄð,ÄÜÉÄUA¼ÄÄ, eÄ®«gÄÄ²ÄÄzÄPÉi
 EzÄÆ MAzÄÄ PÄgÄt«gÄ§²ÄÄzÄÄ. ŞzÄjAiÄÄ-ÉÆèÄÄzÄÄ zÉÄ²Ä,ÄÜÉÄ,
 PÉÄzÄgÄÉÄxÄzÄ°è EÉÉÆßAzÄÄ, C²ÄÄgÄÉÄxÄzÄ-ÉÆèÄzÄÄ UÄÄ°É-
 »ÄÜÉAiÉÄÄ EÉÄÆß PÉ®²ÄÄ PÉèÄvÄæUA¼ÄÄ ¥Äæw²ÄµÄð²ÄÇ “sÁgÄvÄzÄ
 J®è “sÄUA¼UA¼AzÄ®Æ AiÀiÁwæUA¼ÄÄ vÄAqÄUA¼ÄÉÄÄß DPÄ¶ð,ÄÄvÄÜ²É.
 ²ÄÄÉÄ ²Ä,Ä,ÄÜÉÄ²ÄzÄ »²ÄiÄ®AiÀÄzÄ ,ÄÆáwðzÄAiÀÄPÄ WÄÉÄUAÄ©ÜÄAiÄð
 çAzÄ DPÄ¶ðvÄgÄV CÉÄçPÄ®çAzÄ®Æ CÉÉÄPÄgÄÄ fÄ²ÄÉÄzÄ MUÄÉÄÄß
 ©qÄ,Ä®Ä C°èÉÄ UÄÄ°É, vÄ¥ÉÆÄ²ÄÉÄUA¼Ä°è D±ÄæAiÄÄ
 ¥ÄqÉAiÄÄwÜzÄÝgÉ. x²ÄÄVAiÄÄÆ PÄ½zÄ,ÄÉÄÄ »²ÄiÄ®AiÀÄ²ÄÉÄÄß
 “zÉÄ²ÄvÄvÄä”– zÉÉ²ÄvÄéPÉiÄ DvÄä ,ÄégÄÆ¥Ä²ÄÄzÄÄ- JAzÄÄ ,ÄxÄðPÄ²ÄV
 ²ÄtÄð¹zÄÝÉÉ. ²ÄÄvÉÜ UÄAUÉ C²Ä¼ÄÄ ,ÄÄgÄÉÄçÄ– zÉÉ«ÄÉÄç, »²ÄiÄ®AiÄÄ
 ²ÄÄvÄÄÜ UÄAUÉAiÄÄ °É,jÉÉÆÆAçUÉ CzÉµÉÆÖAzÄÄ ¥À«vÀæ
 “sÄ²Ä,ÄAAiÉÆÄUA¼Ä²É! »²ÄiÄ®AiÄÄ ²ÄÄvÄÄÜ UÄAUÉAiÄÄÉÄÄß
 vÉUÉzÄÄ²ÄQ©IÖgÉ “sÁgÄvÄzÄ zsÄ«ÄðPÄ Ew²Ä,Ä²ÄÄ PÄÄVî xPÄÈµÄÖ²ÄV
 ©qÄÄvÄÜzÉ. “ÉPÄi«®èzÄµÄÄÖ ²ÄÄAç ,ÄAvÄgÄÆ IÄ¶UA¼ÄÄÆ
 UÄAUÄwÄgÄzÄ°è vÄ¥Ä,ÄÄi ²ÄiÄr ,ÄPÄévÄigÄ²ÄÉÄÄß ,Äçü¹zÄÝgÉ. EzÄjAzÄV
 “sÁgÄwÃAiÀÄgÄÄ zÄÈ¶ÖAiÄÄ°è UÄAUÉ ¥À«vÀæ. DzÄÝjAzÄ-É UÄAUÄwÄgÄzÄ°è
 Er “sÁgÄvÄzÄ°èÉÄ EÉÄß²Ä ÉÄçÄ wÄgÄzÄ°ègÄÄ²ÄÄzÄQìAvÀ®Æ DçüPÄ
 ,ÀASÉâAiÀÄ°è wÄxÄðPÉèÄvÄæUA¼²É.

¥ÄæaÄÉÄ “sÁgÄvÄzÄ°è dÉÄgÄ ,ÄAZÁgÄ,ÀÜ¼ÀUA¼AzÄ zÄÆgÄ²ÄzÄ
 ¥Äæ±ÄAvÀ KPÄAvÄzÄ°è CÉÉÄPÄ D±Äæ²ÄÄUA¼Ä°è IÄ¶UA¼ÄÄ,
 ²Ä,Ä²ÄiÄqÄÄvÄ DzsÄâwäPÄ ,ÄzsÄÉÉAiÄÄ°è vÄ²ÄÄä PÄ®²ÄÉÄÄß
 «xÄiÉÆÄV,ÄÄwÜzÄÝgÄÄ. E²ÄgÄÄ zsÄ«ÄðPÄ ²ÄÄÉÉÆÄÄ“sÄ²Ä²ÄÄ¼ÄÄi
 dÉÄgÄÉÉÄß DPÄ¶ð,ÄÄwÜzÄÄÝzÄÄ. ,Äé“sÄ«PÄ²ÉÄ. F dÉÄgÄÄ F IÄ¶UA¼ÄÄ

§½UÉ §ÄçþªÁzÀ, ºÀiÁUÀðzÀ±ÀðfÀ ¥ÀqÉAiÀÄ®Ä DUÁUÀ
ºÉÆÃUÀÄwÛzÄÝgÀÄ. D D±ÀæªÄÄUÀ¼ÉÄ PÁ⁻ÁAvÀgÀzÀºè «±Á®ªÁzÀ
d£ÀªUÀðUÀ½UÉ AiÀiÁvÀæ,ÀÜ¼AUÀ¼ÁzÀÄªÄ. F ,ÀÜ¼AUÀ¼Ä ,ÄvÀÛ
¥ÀÆªÁðZÁgÀUÀ¼ÄÄ ¨É¼ÉAiÀÄÄvÀÛ §AzÀAvÉ®è EªÄ ºÉZÄÄÑ ºÉZÄÄÑ
¥ÀæªÄÄÄRªÁUÀÄvÀÛ §AzÀÄªÄ

EzÀgÀAvÉAiÉÄ gÁªÄ, PÀÈµÁÜ ºÄÄvÀÄÛ CªÀgÀAvÀºÀ EvÀgÀ
ªÄÄºÁvÀägÀ fÃªÁ£Ä ºÄÄvÀÄÛ PÁAiÀÄðPÉì ,ÁA§Açü¹zÀ J®è ,ÄÜ¼AUÀ¼ÄÆ
d£ÀgÀ zÀÈ¶ÖAiÀÄºè ¥À«vÀæ ,ÀÜ¼AUÀ¼ÄzÀÄªÄ. ¥ÄÄgÀtÄUÀ¼Äºè
ªÀtÄð¹zÀ AiÀiÁªÄÄzÉÄ WÀ£ÉUÀ½UÉ QAvi ,ÁA§Aç¹zÀ ,ÀÜ¼AUÀ¼Ä
«µÄAiÀÄªÄÇ »ÄUÉAiÉÄÄ D⁻ÄvÄÄ. »AzÀÆzsÀªÄÄðªÄ vÀ£Äß ,ÁA,ÀìøwPÀ
«dAiÀÄzÀ ºÄÄÆ®PÀ DxÀªÁ ºÄÄÆ®ªªÁ¹UÀ¼Ä §ÄqÀPÀiÄÖUÀ¼Ä£ÄÄß
vÀ£ÉÆß¼AUÉÄ ,ÀªÄÄgÀÆ¥ÀUÉÆ½,ÄªªÄÄzÀgÀ ºÄÄÆ®PÀ
ºÄÄgÀqÀvÉÆqÀVzÀUÀ »AzÀÆzsÀªÄÄðzÀºè M¼Ä¥ÄAxÀUÀ¼ÄÄÄ
ºÉZÄÄÑvÉÆqÀVzÀªÄ. ¥ÄæwAiÉÆAzÀÄ M¼Ä¥ÄAxÀªÄÇ vÀ£Äß ,ÄÜ¥ÀPÀ£Ä
ºÉ ,Äj£ÉÆAçUÉ ,ÁA§Açü¹zÀÝ ,ÀÜ¼AUÀ¼Ä£ÄÄß ¥À«vÀæªÉzÀÄ
¨sÁ« ,ÀvÉÆqÀV PÁ®PÀæªÄzÀºè CªÄ AiÀiÁvÀæ,ÀÜ¼AUÀ¼ÄzÀÄªÄ. »
»AzÀÆzsÀªÄÄðPÉì ºÄÄnÖªAzÀ⁻ÉÄ §AzÀ ¥ÄgÀªÄÄvÀ
,À»µÄÄÜªÄÄ£ÉÆÄªÄÈwÛ⁻ÄAzÁV F ,ÀÜ¼AUÀ¼Ä PÀæªÉÄÄt EvÀgÀ
M¼Ä¥ÄAxÀUÀ¼Ä d£ÀjUÀÆ ¥ÀÆeÀºÀðªÁzÀÄªÄ. »ÄUÉ CªÄ vÀªÄÄä
eÁw«²µÄÖ ®PÀëtUÀ¼Ä£ÄÄß PÀ¼ÉzÀÄPÉÆAqÀÄ «±Á®ªÁzÀ ,ÁªÄðwæPÀ
ªAiÀ£ÄÄvÉUÉ ¥ÁvÀæªÁzÀÄªÄ. PÉ®ªÄ ,ÀÜ¼AUÀ¼ÄÄ, »AzÀÆUÀ¼ÄÄ,
¨ÉzÀþgÄª ºÄÄvÀÄÛ eÉÊ£ÁgÉ®èjUÀÆ KPÀjÁwAiÀÄºè ¥À«vÀæªÁvzÀÄÝªÄ.
EzÀÆ C®èzÉÄ ¨sÁgÀvÀªÄ EvÀgÀgÀ zÁ,ÄªªÄ£ÁßUÀº £Á±ÀªÄ£ÁßUÀº
C¥ÉÄQè ,ÄçzÀÄÝzÀjAzÀ vÀ£Äß ZÀjvÉæAiÀÄ CvÀªAvÀ DçPÀ®çAzÀ⁻ÉÄ
ªÀ® ,ÉUÉ CPÀµÄðPÀ PÉëÄvÀæªÁv ¥Äjt«Ä¹ ««zsÀ d£ÁAUÀ, ¥ÄAxÀ,
,ÁA,ÀìøwUÀ¼Ä ,ÁªÄÄgÀ,Äª¥ÀÆtð DªÄ ,ÄÜ£Äª⁻ÄvÄÄ. ¨sÁgÀvÀªÄ
ªÉÊ«zsÀªvÉUÉ DAiÀÄÝ DªÄ ,ÄÜ£ÄªÁv ¥Äæ¥ÄAZÀzÀ ,ÄÆPÀëöä
¥ÄæwgÀÆ¥À JA§ ,ÁxÀðPÀªÁzÀ ºÉ ,ÄgÀ£ÄÄß ¥ÀqÉçzÉ.

¨ÉzÀþzsÀªÄðzÀ ºÄÄºÁAiÀiÁ£Ä ¥ÄAxÀzÀ GzÀAiÀÄzÉÆqÀ£É
»AzÀÆUÀ¼ÄºèAiÀÄÆ ,ÀºÀ «UÀæºÄgÀzsÀ£ÉAiÀÄÄ ºÉZÄÄÑVgÀÆrÜUÉ §AçvÄÄ.
»ÄUÁV ¥ÀÆeÉUÉÆÄ,ÀìgÀ zÉÄªÁ®AiÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÀiÄÖª CªÄ±ÀªPÀvÉ
GAmÀ⁻ÄvÄÄ. zÉÆqÀØ DgÀzsÀ£ÁªÄÄAçgÀUÀ¼Ä£ÄÄß PÀnÖ DqÀA§gÀzÀ
ªÄævÀPÀæªÄÄUÀ¼ÉÆAçUÉ ¥ÀÆeÉ ºAiÀqÀÄwÛzÀÝ ¥ÄæwAiÉÆAzÀÄ
,ÀÜ¼ÄªÄÇ d£À,ÄªÄÄÆºÄª£ÄÄß CPÀ¶ð ,À⁻ÁgÀÄ©ü¹ C£ÄAvÀgÀzÀ
jÄ½UÉUÀ½UÉ AiÀiÁvÀæ,ÀÜ¼ÄªÉÄ C⁻ÄvÄÄ. vÀªÄÄä
ÈµÄÖzÉªªAvÉUÀ¼Ä£ÄÄß ¥ÀÆf,À⁻ÉÆÄ,ÄÄUÀ zÉÄªÁ®AiÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß
PÀiÄÖªªÄzÄÄ MAzÄÄ zÉÆqÀØ ¥ÄÄtªPÁAiÀÄðªÉAzÄÄ C£ÉÄPÀ ²æªªÄAvÀgÄÄ
§UÉçzÀÝgÄÄ. ,Áé¨sÁ«PÀªÁVAiÉÄ CªÄgÄÄ F zÉÄªÁ®AiÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß vÀªÄÄä
,Áé,ÀÜ¼AUÀ¼Ä⁻ÉÄ PÀiÖ®Ä ÈµÄÖ¥ÀiÖgÄÄ. ¨sÁgÀvÀzÀ §ºÄª±ÄB
¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ ºÀ½¹AiÀÄºèAiÀÄÆ MAzÄÄ CxÀªÁ CzÀQìAvÀ ºÉZÄÄÑ
zÉÄªÁ®AiÀÄªÉÇÄ ¥À«vÀæ ,ÄÜ£ÄªÉÇÄ EgÄªªÄzÀPÉì F

²ÄÄÉÆÃ²ÀÈwÛiÉÄÄ PÁgÀt. EAvÀ²À zÉÃ²Ä®AiÄÄUÄ½UÉ ,ÀÆàwðzÄAiÄÄPÄ
 ¥ÀgÄÄ¥ÀgÉ, Lw²Àâ CxÄ²Ä ¨sÄ²Ä,ÄAAiÉÆÄUÄ«zÄÝgÉ C²ÄÄ °ÉZÄÄÑ
 UÄ²ÄÄÆÄ²ÄÆÄÄß ,É¼ÉAiÄÄÄvÄÛ²É. F ²ÉÄÄ°£Ä J®è CA±ÄUÄ¼ÄÆ
 ¨sÄgÄvÄzÄâAvÄ C£ÉÄPÄ wÃxÄðPÉëÄvÄæUÄ¼ÄÄ ¨É¼ÉAiÄÄ®Ä
 ,À²ÄAiÄÄ²ÄAiÄr²É. ²ÄÄvÄÄÛ ¥ÄæwAiÄiÄv F PÉëÄvÄæUÄ¼ÄÄ zÉÃ±ÄzÄ
 zsÄ«ÄðPÄ fÄ²ÄÆÄzÄ²è ²ÄÄÄRâ²ÄzÄ ¥ÄvÄæ ²Ä»¹²É.

"sÁgÅwÃAiÄÄ zSÄªÄÄðªÄÄ wÃxÄðAiÄiÄvÉæAiÄÄ PÀ®àfÉAiÄÄfÄÄß
 zÉÄ±Ä, ÄAZÁgÄ ªÄiÄqÄÄwÛZÄÝ "ËZÄp, ±ÄæªÄÄtjAzÄ, ¥ÄÄqÉ→ÄvÉAzÄÄ
 PÉ®ªÄgÄÄ, C©ü¥ÄæAiÄÄ¥ÄqÄÄvÄÜgÉ. DzÄgÉ F PÀ®àfÉAiÄÄ
 ªÄÄÆ®ªÄfÄÄß E£ÄÆß »AçfÄ PÁ®zÄ°è PÄt§°ÄÄzÄÄ. LvÄgÉÄAiÄÄ
 "Äæ°ÄätzÄ°èAiÉÄÄ wÃxÄðAiÄiÄvÉæAiÄÄ PÀ®àfÉUÉ GvÉÜÄdfÄ
 PÉÆÄqÄÄªÄAvÄ°Ä MAzÄÄ "sÄUÄ«zÉ. CzÄÄ »ÄVzÉ: AiÄiÄvÉæ ªÄiÄqÄzÉ
 EgÄÄªÄªÄxUÉ ÄÄR«®è; ªÄÄfÄÄµÄÄ ÄªÄiÄdzÄ°è ªÄ¹ÄÄvÄÜ CvÄÄävÄÜªÄÄ
 ªÄÄfÄÄµÄÄfÄÆÄ°Ä C£ÉÄPÄ ªÉÄ¼É ¥ÄÄiÄiÄiÄUÄÄvÄÜfÉ. EAzÄæfÄÄ,
 AiÄiÄwæPÄfÄ ÄÄvÄæ, DzÄÝjAzÄ AiÄiÄvÉæ ªÄiÄqÄÄ:".
 ªÄÄ°Ä"sÁgÄvÄzÄ°èAiÄÄÆ AiÄÄÄçü¶xgÄfÄÄ ÄAzÄ²ð¹zÄ C£ÉÄPÄ
 wÃxÄðPÉÄÄvÄæUÄ¼Ä ÄÄtðfÉ→ÄzÉ. F PÉÄÄvÄæUÄ¼ÄÄ »ªÄiÄ®AiÄÄçAzÄ
 »rzÄÄ zÄQëtZÄ «AzSÄª¥ÄªÄðvÄçAzÄZÉAiÄÄªÄgÉUÄÆ °ÄgÄrªÉ. E.©.°ÄªÄÉ"i
 CªÄgÄ ¥ÄæPÄgÄ ªÄÄ°ÄAiÄiÄfÄ "ËZÄpzsÄªÄðªÄÄ «UÄæ°ÄgÄzsÄfÉUÉ
 ¥ÄæZÉÆÄzÄfÉ PÉÆqÄÄªÄ ªÉÆzÄ"ÉÄ "sÁgÄvÄzÄ°è §æ°Ää, «µÄÄÜ, ²Ä EªÄgÄ
 ¥ÄÆeÉUÉ «ÄÄ Ä"ÄzÄ zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ¼zÄÄÝªÄÄ.

AiAiÁvÉæAiÄÄ   şUÊÎ   "sÁgÀwÃAiÄÄ   æÄÄ£ÉÆÄ" sÁæÄ:
 "sÁgÀvÀzÀ°è   AiAiÁvÉæAiÄÄ   GUÄªÄÄ   æÄÄvÄÄÛ   "É¼ÄªÄtÄUÉAiÄÄ
 EwªÄ, ÄªÉÄ£ÉÄ EgÀ°,   "sÁgÀvÀzÀ £É®zÀ°ègÄÄªÄ wÃxÀðPÉëÄvÄæUÄ¼ÄÄ Cw
 zÉÆqÄØ   d£Ä, ÄªÄÄÆªUÄ¼Ä£ÄÄß   vÄ¥ÄàzÉ   DPÄ¶ð, ÄÄwÛgÄÄªÄÄzÄÄ
 "sÁgÀwÃAiÄÄ   æÄÄ£Ä¹£Ä DzsÄåwäPÄ MªÄ£ÄÄß   ±ÄèWÄªÄAiÄÄªÄV   JwÛ
 vÉÆÄj, ÄÄvÄÛzÉ. Mşâ vÄdÕ£Ä ¥ÄæPÁgÄ UÄAiÉÄUÉ   şgÄÄªÄ AiÄiÁwæUÄ¼ÄÄ
 , ÄASÉå   æÄµÄðPÉì   , ÄªÄiÁgÄÄ MAzÄÄ ®PÄë. ¥ÄÄjUÉ   æÄÄvÄÄÛ   æÄgÄt¹UÉ
 şgÄÄªÄ   AiÄiÁwæUÄ¼ÄÄ   , ÄASÉå   EzÄgÄÄ   æÄÄÆgÄgÄµÄÄÖ.
 æÄÄªÄgÄµÄÖçzÀ°è£Ä ¥sÄAqÄgÄ¥ÄÄgÄzÄ «oÄx®£Ä zÉÄªÄ, ÄÜ£ÄªÄÄ «±ÉÄµÄ
 GvÄiªÄ , ÄªÄÄAiÄÄzÀ°è MAzÄÆªÄgÉ ®PÄë d£ÄgÄ£ÄÄß , É¼ÉAiÄÄÄvÄÛzÉ.
 C£ÉÄPÄ AiÄiÁwæPÄgÄÄ F AiÄiÁvÉæUÄ½UÄV CçüPÄ ±ÄjÄjPÄ ±ÄæªÄÄzÄ
 æÄÄvÄÄÛ Rað£Ä zÄÆgÄ ¥ÄæAiÄiÁtUÄ¼Ä£ÄÄß   æÄiÁqÄ"ÉÄPÁVgÄÄªÄÄzÄjAzÄ F
 C¥ÄÆªÄð   WÄI£ÉUÉ   şjAiÄÄ   ±ÄÄµÄì   PÄÄvÄÆªÄ®ªÄUÄ°,   CxÄªÄ
 CAzsÄ±ÄæzÉPÄiÄiÁUÄ°   , ÄªÄ¥ÄðPÄªÄzÄ   «ªÄgÄuÉAiÉÄzÄÄ
 °ÉÄ¼ÄÄ"ÄUÄÄªÄÄç®è.

æÄÄÉÆÆÃæUÄæ°Ä æÄvÄÄÛ CAvÄgÄAUÄ ±ÄÄçÝAiÄÄ ¥ÄjuÄæÄÄæÄÄ
 wÃxÄðAiÄiÄvÉæAiÄÄ ¥ÄjuÄæÄÄPÉì °ÉZÄÄÑ PÄræÉÄ ,äÄÄæÉAzÄÄ
 zSäæÄÄðUÄæAxÄUÄ¼ÄÄ ,ÁgÄÄwÛZÄÝgÄÆ ,ÁäAiÄ£Ää æÄÄ£ÄÄµäâgÄ
 æÄÄ£ÄÄÄì wÃxÄðAiÄiÄvÉæUÉÃ «±ÉÄµäæÄzÄ æÄÄ°ÄvÄéæÄæßvÄÄÛ CzÄ£ÄÄß

zsÁ«ÄðPÀ fÃªÀ£ÄzÀ ãÄÄÄRå ``sÁUªÉAzÄÄ ¥ÀjuÀtÂÄÄvÀÛzÉ. ¥Àæ¹zÀp
 ,ÄAvÀgÀÆ ,Ä°À AiÀiÁvÁæ,ÄÜ¼ÄUÀ¼Ä°è vÀªÄÄä ,ÄzsÀ£ÉUÀ¼ÄÄ E£ÄÆß
 ,ÄÄ® ``sÀªÁV ¹çÝ,ÄÄªÄÄªÉA§ £ÄÄ©PÉ¬ÄAzÀ DzSÄåwäPÀ ,ÄzsÀ£ÉUÀ½UÁV
 wÃxÀðPÉëÄvÀæUÀ½UÉ °ÉÆÄVzÁÝgÉAzÄÄ ¥ÀæwÃw ¬ÄzÉ. CªÄgÄÄ
 wÃxÀðPÉëÄvÀæUÀ¼Ä£ÄÄß ZÄjvÄæPÄgÄgÄ CxÄªÄ ¥ÄæaÄ£Ä
 ¢Ä,ÄÄÛvÀdÖgÄ zÄÈ¶ÖVAvÀ ©Ü£ÄßªÄzÀ zÄÈ¶Ö¬ÄAzÀ PÄtÄwÛzÄÝgÄÄ. »ÄUÉ
 ±ÄAPÄgÄgÄ PÉ®ªÄÄ ,ÄPÄëvÄlgÄUÀ¼ÄÄ GAmÄzÄzÄÄÝ ¢ÄgÄt¹AiÄÄ°è
 ZÉËvÀ£ÄåjUÉ ¥ÄÄjAiÄÄ dUÄ£ÄßxÄ ,Äé«ÄAiÄÄ «UÄæ°ÄªÄÄ JmÉÆÖÖAzÄÄ
 fÃªÄAvÀªÁV PÄtÄ¹vÉAzÄgÉ CªÄgÄÄ CzÄ£ÄÄß CjÀPÉÆ¼ÄÄªÄÄzÄgÄ°èzÄÝgÄÄ.
 gÄªÄÄzÄÄ,jUÉ ¥sÄAqÄgÄ¥ÄÄgÄzÄ zÉÄªÄ,ÄÜ£ÄzÄ°è ²æÄgÄªÄÄZÄAzÄæfÄ
 zÄ±Äð£ÄªÄ¬ÄvÄÄ. vÄÄ¼Ä¹ÄzÄÄ,jUÉ ,ÄPÄëvÄlgÄªÄzÄzÄÄÝ avÄæPÄÆlÄzÄ°è.
 ²æÄgÄªÄÄPÄÈµÄÜjUÉ zÄQëuÉÄ±ÄégÄ, ¢ÄgÄt¹, ¢ÄÈAzÄªÄ£Ä ¢ÄÄwÛvÄgÄ
 ¥Ä«vÄæ ,ÄÜ¼ÄUÀ¼Ä°è C£ÉÄPÄ CzÄÄävÄ zÄ±Äð£ÄUÀ¼ÄzÄÄªÄÄ. DzSÄÄxPÄ
 ¢ÄiÄ£ÄªÄxUÉ F WÄl£ÉUÀ¼Ä£ÄÄß «ªÄj,Ä®Ä PÄµÄÖªÄUÄ§ªÄÄzÄÄ; DzÄgÉ J®è
 wÃxÀðPÉëÄvÀæUÀ¼Ä°èAiÄÄÆ UÄt£ÉUÉ §gÄªÄÄzÄÄ UÉgÄªÄ°Äð ``sÄªÄ-
 ,ÄAAiÉÆÄUÀUÀ¼ÄÉÄ °ÉÆgÄvÄÄ §jAiÄÄ PÄtÄÜUÉ PÄtÄ,ÄÄªÄ
 «µÄAiÄÄUÀ¼Ä®è, ,ÄAzÉÄªÄªÄçUÀ½UÉ, £Ä¹ÛPÄjUÉ §jAiÄÄPÄ®Äè ¢ÄÄvÄÄÛ
 CªÄÄÈvÄ²É PÄtÄ,ÄÄªÄ°è ``sÄPÄÛgÄÄ zÉÈ«ÄfÃªÄ£ÄzÄ ,Ä±ÄðªÄ£ÄÄß
 C£ÄÄ``sÄ« ,ÄÄvÄÛgÉ.

,ÄªÄiÄfPÄ DyðPÄ fÃªÄ£ÄzÀ ¢ÉÄÄÉ AiÀiÁvÉæAiÄÄ
¥ÄjuÄªÄ: K£ÉÄ CzÄgÄÆ xvÄåUÄlÖÉAiÄÄ ¢ÉÈ«zsÄå»Ä£ÄªÄzÄ fÃªÄ£ÄªÄÄ
 C£ÉÄPÄgÄ°è C£ÉÄPÄ ¢ÉÄ¼É zsÄ«ÄðPÄ wÃªÄævÉAiÄÄ£ÄÄß PÄÄV¹
 ©qÄÄvÀÛzÉ. CAvÄ°Ä ,ÄAzÄ``sÄðUÀ¼Ä°è wÃxÀðAiÀiÁvÉæAiÄÄÄ °ÉÆ,Ä
 GvÉÛd£ÄªÄ£ÄÄß PÉÆqÄÄvÀÛzÉ. EzÉÄPÉAzÄgÉ AiÀiÁvÉæAiÄÄ
 ,ÄªÄÄAiÄÄzÄ°è C£ÉÄPÄ ``sÄQÛ¥ÄÆtð ¢ÄÄ£Ä,ÄÄiUÀ¼Ä£ÄÆÄçUÉ
 ,ÄA¥ÄPÄðªÄÄAmÁV CzÄÄ AiÀiÁwæPÄ£Ä ¢ÄÄ£Ä¹£Ä®Æè vÄzÄéVÄÛzÄ
 ¥ÄæwQæAiÉÄ eÁUÄÈvÄªÄUÄ®Ä £ÉgÄªÄUÄÄvÀÛzÉ. §zÄjÄ£ÄxÀPÉÆlÄ CxÄªÄ
 CªÄÄgÄ£ÄxÀPÉÆlÄ AiÀiÁvÉæ °ÉÆÄUÄªÄUÄ zÄjAiÄÄ°è ¹UÄªÄ
 ÉPÄl«®èzÄµÄÄÖ ¢ÄÄÄç AiÀiÁwæPÄgÄ ``sÄQÛ, zÉÈªÄ¥ÉæÄªÄªÄÄ JAvÄ°Ä
 ,ÄAzÉÄªÄªÄç £Ä¹ÛPÄ£Ä ¢ÄÄ£Ä¹£Ä ¢ÉÄÄ®Æ ,Ä°Ä D¼ÄªÄzÄ
 ¥Äæ``sÄªÄªÄ£ÄÄß ©ÄgÄzÉ EgÄzÄÄ.

``sÄgÄwAiÄÄ zsÄªÄÄðzÄ ¥ÄgÄªÄÄvÄ,Ä»µÄÄÛvÄéPÉl PÄgÄtUÀ¼Ä°è
 AiÀiÁvÉæAiÄÄÆ MAzÄÄ. KPÉAzÄgÉ AiÀiÁvÉæ¬ÄAzÁV ``ÉÄgÉ ``ÉÄgÉ zsÄ«ÄðPÄ
 M®ªÄÄUÀ¼Ä d£ÄgÄÄ ¥ÄgÄ,ÄàgÄ DwÄÄAiÄÄªÁV ``ÉgÉAiÄÄ®Ä CªÄPÄ±ÄªÁV
 ¥ÄgÄ,ÄàgÄ M¼Ä¥ÄAxÄUÀ¼Ä ,ÄZÄÄAiÄÄð ¢ÄiÈ®åUÀ¼Ä£ÄÄß ±ÄèX,Ä®Ä
 ,ÄzsÄªÄªÄUÄÄvÀÛzÉ. ``sÄgÄvÄzÄ°è£Ä PÉ®ªÄÄ ¥Ä«vÄæ PÉëÄvÀæUÀ¼ÄÄ
 ``sÄgÄwÄAiÄÄ zsÄªÄÄðzÄ C£ÉÄPÄ M¼Ä¥ÄAxÄUÀ¼Ä£ÄÄß ¥ÄæwççÜ,ÄÄvÄÛªÉ
 ¢ÄÄvÄÄÛ C°ègÄªÄ J®è zÉÄªÄ,ÄÜ£ÄUÀ¼Ä£ÄÆß AiÀiÁwæPÄgÄÄ eÁw
 ¥ÄAxÄUÀ¼Ä ``sÉÄzÄ«®èzÉ ,ÄAzÄ²ð,ÄÄvÄÛgÉ. CAvÉAiÉÄÄ JgÄqÄÄ ,Ä«gÄ
 DgÄzsÄ£Ä ¢ÄÄÄçgÄUÀ¼ÄÄ ¢ÄÄvÄÄÛ LzÄÄ ®PÄè «UÄæ°ÄUÀ½AzSÄ PÄÆrzÄ

ᵃÁgÁt¹AiÄÄÄ ¥ÁæaÃfÀ DzSÄÄxPÄ ¨sÁgÄvÄzÄ zsÁ«ÄðPÄ ¥ÄAxÄUÄ¼Ä
 ,ÄÜ-ÄÄ ,ÄᵃÉÄÄÄ¼ÄfÄÄvZÉ. ¥ÄÄjAiÄÄ°è ᵃÄÄrᵃÄAwPÉAiÄÄ ©V ¥ÄÆwð
 ,Är®ᵃÄV »AzÄÆUÄ¼ÄÄ eÄw¨sÉÄzsÄÄfÉß®è ᵃÄÄgÉvÄÄ MnÖUÉ HI
 ᵃÄiÁqÄÄvÄÜgÉ.

AiÄiÄvÉæUÄ¼ÄÄ ¨sÁgÄwÄAiÄÄ «zÄå¨sÄå,ÄzÄ°èfÄ ᵃÄÄÄRåᵃÄzÄ
 CA±ÄUÄ¼Ä-ÉÆèAzÄÄ ¨sÁgÄvÄzÄ Cw zÄÆgÄzÄ ᵃÄ½üUÄ¼Ä°ègÄÄᵃÄᵃÄgÄÆ
 PÄÆqÄ ¨sÁgÄvÄzÄ «©üfÄß ᵃÄrPÉUÄ¼ÄÄ ᵃÄÄvÄÄÜ fÄqÄᵃÄ½PÉUÄ¼ÄfÄÄß
 w½AiÄÄ®Ä ᵃÄUÄÆ ¨sÁgÄvÄzÄ ,ÄᵃÄUÄæ eÄÖfÄᵃÄfÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä CᵃÄÄ
 CᵃÄPÄ±Ä ᵃÄiÄrPÉÆqÄÄvÄÜᵃÉ. PÄ®BrUÉ-ÄAzÄ AiÄiÄvÉæ ᵃÄiÄqÄÄwÜzÄÝ »Aç
 fÄ PÄ®zÄ°è F CᵃÄPÄ±Ä CçüPÄᵃÄVçÝvÄÄÜ. AiÄiÄvÉæAiÄÄ ,ÄᵃÄÄAiÄÄzÄ°è
 ,ÄzsÁgÄtᵃÄV ᵃÄÄfÉ-ÄAzÄ ᵃÉÆgÄPÉÌ ᵃÉÆgÄqÄzÄ ᵃÉAUÄ,ÄgÄÆ PÄÆqÄ
 DZÁgÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄUÄ½AzÄ ©qÄÄUÄqÉ ¥ÄqÉzÄAvÉ
 fÄqÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄvÄÜgÉ. EzÄÄ CᵃÄgÄ fÄᵃÄfÄzÄ ᵃÉÄÄ-É «±ÉÄµÄᵃÄzÄ
 ¨ÉÆÄzsÄ¥ÄæzÄ ¥Äæ¨sÄᵃÄÄfÄÄß ©ÄgÄÄvÄÜzÉ. CféÄPÄ
 wÄxÄðPÉëÄvÄæUÄ¼ÄÄ «zÄåPÉÄzÄæUÄ¼ÄÆ DV ¨É¼ÉzÄᵃÄÄ. dÉAgÄÄ
 AiÄiÄvÄæ,ÄÜ¼ÄUÄ½UÉ ᵃÉÆÄvzÄÝUÄ «±ÉÄµÄ ¥ÄÄtåᵃÄfÄÄß ,ÄA¥Äç,Ä®Ä
 zÄfÄzsÄᵃÄÄðUÄ¼ÄfÄÄß ᵃÄiÄqÄÄvÄÜgÉ. »ÄUÉ CᵃÄgÄÄ zÄfÄ ᵃÄiÄqÄÄᵃÄ
 ᵃÄtzÄ ,Äé®à ¨sÄUÄᵃÄÄ «zÉåUÉ GvÉÜÄdÉÄ PÉÆqÄ®Ä
 «xÄiÉÆÄUÄᵃÄUÄÄvÄÜzÉ. F jÄwAiÄÄ°è ¨sÁgÄvÄzÄ DzSÄåwäPÄ
 gÄdzSÄxÄiÄiÄzÄ ᵃÄgÄuÄ¹AiÄÄÄ CvÄåAvÄ ±ÉæÄµÄxᵃÄzÄ «zÄåPÉÄzÄæᵃÄÇ
 D-ÄvÄÄ. CzÄÄ F ¥ÄæSÄåwAiÄÄfÄÄß EÉÄÆß G½¹PÉÆAqÄÄ \$AçzÉ.
 ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ ᵃÄÄÄRå wÄxÄðPÉëÄvÄæzÄ®Æè ,ÄzÄᵃÄævÄUÄ½ᵃÉ (GavÄ
 ¨sÉÆÄdÉÄ±Ä-ÉUÄ¼ÄÄ); zsÄᵃÄÄð±Ä-ÉUÄ¼ÄÄ (GavÄ HI,
 ᵃÄ,ÄwUÄÈᵃÄUÄ¼ÄÄ) ᵃÄÄwÜvÄgÄ ,ÄÄ,ÉÜUÄ¼ÄÄ \$qÄᵃÄjUÉ DᵃÄgÄ«vÄÄÜ,
 çÄfÄjUÉ ,ÄᵃÄAiÄÄᵃÄiÄr, \$qÄ«zÄåyðUÄ½UÉ D±ÄæAiÄÄᵃÄxßvÄÄÜ
 ,ÄPÄÄvÄÜᵃÉ.

ᵃÄµÄðzÄÄzÄÝPÄÆÌ AiÄiÄwæPÄgÄ ,ÄAvÄvÄ ¥ÄæᵃÄᵃÄ«gÄÄᵃÄ
 ,ÄÜ¼ÄUÄ¼Ä°è ᵃÄå¥ÁgÉÆÄzÄåᵃÄÄUÄ½UÉ GvÄÜᵃÄÄ CᵃÄPÄ±Ä«gÄÄᵃÄÄzÄÄ
 ,ÄᵃÄᵃÉ. »ÄUÄV ᵃÄgÄuÄ¹, ¥ÄÄj, CᵃÄÄÈvÄ,ÄgÄzÄAvÄᵃÄ ,ÄÜ¼ÄUÄ¼ÄÄ CvÄå
 çüPÄ ᵃÄå¥ÄjÄ ZÄiÄᵃÄnPÉUÄ¼Ä PÉÄAzÄæUÄ¼ÄV ¨É¼ÉzÄÄ gÉÄµÉä±Ä®Ä,
 PÄAafÄ ¥ÄvÉæ¥ÄzÄxÄðUÄ¼ÄÄ ᵃÄÄÄAvÄzÄ «±ÉÄµÄ GzÄåᵃÄÄUÄ¼ÄÄ «²µÄÖ
 PÉÄzÄæUÄ¼ÄzÄÄᵃÄÄ. ᵃÄ,ÄÄÜ²®à, ᵃÄÄÆwð²®à ᵃÄÄvÄÄÜ
 ᵃÄtðavÄæPÄ-ÉUÄ½UÄÆ AiÄiÄvÉæ-ÄAzÄ ,ÄPÄµÄÄÖ ¥ÉÆæÄvÄìᵃÄ ¹QìvÄÄ.
 vÄᵃÄÄä PÄ-ÄvÄäPÄ ,ÄAzÄAiÄÄðPÄÆÌ ±ÄèWÄxÄAiÄÄ «fÄå,Ä
 PÄ®àfÉUÄ½UÄÆ ᵃÉ,ÄgÄzÄ CféÄPÄ zÉÄᵃÄ®AiÄÄUÄ¼ÄfÄÄß fÄᵃÄÄ
 »ᵃÄiÄ®AiÄÄzÄ M¼ÄÄfÄrÄzÄ »rzÄÄ zÄQët ¨sÁgÄvÄzÄ vÄÄvÄÜvÄÄ
 çAiÄÄᵃÄgÉUÉ zÉÄ±ÄzÄ J-ÉèqÉUÄ¼Ä®Æè EAçUÄÆ PÄt\$ᵃÄÄzÄÄ.
 ¨sÁgÄvÄzÄ°èfÄ zÉÄᵃÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ PÄ®Äè EnÖUÉUÄ¼Ä gÄÆ¥ÄzÄ°è
 vÄvÄééÄÖfÄᵃÄfÄÄß ¥Äæwçü,ÄÄvÄÜᵃÉAiÉÄzÄÄ ,ÄxÄðPÄᵃÄvAiÉÄÄ
 ᵃÉÄ¼Ä\$ᵃÄÄzÄ®èzÉ zÉÄᵃÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è ¥ÄÆeÉ ᵃÄiÄqÄÄᵃÄ MAzÄÄ
 ¥ÄzÄPwAiÄÄÄ MAzÄÄ jÄwAiÄÄ°è ²®à, ᵃÄtðavÄæPÄ-É, zÉÄᵃÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è

„AAVÄvÀ ðÄÄvÄÄÛ £ÄÈvÀðUÀ¼Ä «±ÉÃµÄ «£Äð,ÀPÀÆÌ PÁgÀtðÁ-ÄvÉAzÄÄ ðÉÄ¼Ä§ºÄÄzÄÄ.

AiÀiÁvÉæAiÄÄ ðÄÄÆ®PÀ gÁ¶ÖçÄAiÄÄ LPÄðÄÄvÄð: AiÀiÁvÁæ ¥ÄzÀpWaiÄÄÄ „ÄðÄÄUÄæ “sÁgÀvÀPÉÌ ðAiÁrgÄÄðÄ CwzÉÆqÄØ „ÉÄðÉUÄ¼Ä-ÉÆèAzÉAzÀgÉ vÉÆÄjPÉAiÄÄ ðÉÉ«zsÄðzÄ ðÄÄzsÉð EgÄÄðÄ ðÄÄÆ®“sÄEvÄ KPÀvÉAiÄÄ£ÄÄß d£ÄgÉ®ègÄ ðÄÄ£Ä¼£Ä ðÉÄÄ-É CZÉÆÑwÛgÄÄðÄÄzÄÄ. F AiÀiÁvÉæ ðAiÁqÄÄðÄ ¥ÄzÀpW-ÄAzÄ-É zÉÄ±ÄðÄÄ d£ÄgÄ ¥Ä°UÉ MAzÄÄ „ÄÄáÄÄzÄ zÄEUÉÆÌÄZÄgÄ „ÄvÄðÄÄV ¥ÄjðÄvÄð£ÉUÉÆArzÉ, EzÄgÄ ¥ÄjuÁðÄÄðÄV zÉÄ±ÄzÄ J®è “sÁUÄUÄ¼ÄÆ “ÉÄj£ÄßðÄ “sÁUÄzÄµÉÖÄ ¥Ä«vÄæðÉAzÄÄ UÄtÄ,Ä-ÁUÄÄðÄÄzÄ®èzÉ J®è “sÀPÀÛjUÄÆ KPÄjÄwAiÄÄ D,ÄQÛAiÄÄ ðÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄVðÉ. “sÁgÀvÄzÄ°è “ÉÄgÉ “ÉÄgÉ eÁvÉæUÄ½gÄ§ºÄÄzÄÄ; DzÄgÉ CðÉ®èðÄÇ MAzÉÄ zsÄðÄÄðUÄæAxÄ „ÄðÄÄÆºÄzÄ „Æáwð-ÄAzÄ ðÄÄÄ£ÄßqÉAiÄÄÄvÄÛðÉ. “ÉÄgÉ “ÉÄgÉ “sÁµÄ “sÉÄzÄUÄ½gÄ§ºÄÄzÄÄ; DzÄgÉ J®è d£ÄjUÄÆ „ÄÄ,ÄlðvÄ ¥Ä«vÄæ“sÁµÉ. d£ÄgÄÄ zÉÆqÄØ zÉÆqÄØ “sÄÆ“sÁUÄUÄ½AzÄV ¥ÄgÄ,ÄàgÄjAzÄ ¥ÄævÉðÄQvÄgÁVgÄ§ºÄÄzÄÄ- PÉ®ðÄgÄÄ »ðAiÁ®AiÄÄzÄ®Æè E£ÄÄß PÉ®ðÄgÄÄ zÄÆgÄzÄ zÄQèt “sÄÆRAqÄzÄ®Æè ðÁ¹,ÄÄwÛgÄ§ºÄÄzÄÄ-DzÄgÉ CðÄgÄ ðÄÈzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ MAzÉ jÄwAiÄÄ D,É-DPÁAPÉèUÄ½AzÄ „ÄéA ¢,ÄÄvÄÛðÉ. CðÄgÄÄ ¥ÄÆf,ÄÄðÄ zÉÄðÄvÉUÄ¼ÄÄ MAzÉÄ; ðÄÄÄIÖ®Ä PÁvÄj,ÄÄðÄ UÄÄjAiÄÄÆ MAzÉÄ.

ðÉÄzÀPÁ®zÄ°èAiÄÄÆ „ÄºÄ MAzÄÄ „ÄðAiÁ£Äð „ÄÄ,ÄlðwAiÄÄ PÄnÖ£Ä°è d£ÄgÄ£ÄÄß MUÄÎmÁÖV,ÄÄðÄ §Ä¢p¥ÄÆðÄðPÄðÄzÄ PÉÆæÄrÄPÄÈvÄ AiÄÄvÄßðÄ£ÄÄß PÄtÄvÉÛðÉ. DÄiÄÄðgÄÄ GvÄÛgÄ ¹ÄðÉÄAiÄÄ®èµÉÖ EzÁYUÄ CðÄgÄ £Ä¢Ä „ÉÆÛÄvÄæUÄ¼ÄÄ ¥ÄAeÁ©£Ä £Ä¢UÄ½UÄµÉÖ ¹Ä«ÄvÄðÄVzÄÄÝðÄÄ. DzÄgÉ PÁ®PÄ¼ÉzÄAvÉ DÄiÄÄð „ÄÄ,ÄlðwAiÄÄ vÄgÄAUÄðÄÄ zÄQèt “sÁgÀvÄzÄ zÄÆgÄzÄ vÄÄ¢UÄ½UÄÆ vÄ®ÄjzÄUÄ D “sÄÆ“sÁUÄzÄ £Ä¢UÄ¼ÄÆ „ÉÆÛÄvÄæUÄ¼Ä°è „ÉÄjPÉÆAqÄzÄÝ£ÄÄß F PÉ¼ÄV£Ä ¥ÄæxÄð£É „ÄðÄÄyð,ÄÄvÄÛzÉ. “N UÄAUÉ, AiÄÄðÄÄ£É, UÉÆÄzÄðÄjÄ, „ÄgÄ,ÄéwÄ, £ÄðÄÄðzÄ, ¹AzsÄÄ ðÄÄvÄÄÛ PÄðÉÄj, §AzÄÄ (£Ä£ÄÄ Cjð,ÄÄðÄ) F ¤Äj£Ä°è £É-É¹”. ¥Ä«vÄæ „ÄAzÄ“sÄðUÄ¼Ä°è GvÄÛgÄ ðÄÄvÄÄÛ zÄQètzÄ ðÄÄÄRð £Ä¢UÄ¼Ä£ÄÄß DºÁé£ÄðÄiÁqÄ-ÁUÄÄwÛvÄÄ. ¥ÄðÄðvÄUÄ¼Ä «µÄAiÄÄzÄ°èAiÄÄÆ „ÄºÄ »ÄUÉAiÉÄ. ðÄÄºÄ“sÁgÀvÄzÄ°è ¥Ä«vÄæðÉAzÄÄ ¥ÄjuÄtÄ,Ä-ÄzÄ K¼ÄÄ ¥ÄðÄðvÄUÄ¼Ä ðÉ,ÄjðÉ: gÉÉðÄvÄPÄ, «AzsÄð, „ÄºÄð, PÄÄðAiÁgÄ, ðÄÄ®AiÄÄ, ²æÄ¥ÄðÄðvÄ ðÄÄvÄÄÛ ¥ÄjAiÀiÁvÄæ-F ¥ÄðÄðvÄUÄ¼ÄÄ “sÁgÀvÄzÄzÄðAvÄ ðÄgÄrðÉ. »ÄUÉAiÉÄ zÄQèt GvÄÛgÄUÄ¼ÄÉgÄqÄgÄ®Æè EgÄÄðÄ K¼ÄÄ ¥ÄÄtðPÉèÄvÄæUÄ½ðÉ: CAiÉÆÄzsÄð, ðÄÄxÄÄgÄ, ðAiÁAiÀiÁ (ºÄgÄzÄÁégÄ), PÄ²Ä (ðÄgÄuÄ¹Ä), PÄAaÄ (PÄAaÄ¥ÄÄgÄÄ), CðÄAwPÄ (GdÓ-Ä¤) ðÄÄvÄÄÛ zÄégÄðÄwÄ (zÄégÄPÄ)-F PÉèÄvÄæUÄ¼ÄÄ vÄðÄÄð£ÄÄß „ÄAzÄ²ð¹zÄðÄjuÉ ðÉÆÄPÄèðÄ¤ßÄAiÄÄÄðÄ ±ÄQÛAiÄÄ£ÄÄß ðÉÆA¢ðÉAiÉÄAzÄÄ w½AiÄÄ-ÁUÄÄvÄÛzÉ. C®èzÉ ðÄ£ÉßgÄqÄÄ eÉÆðÄw°ðAUÄUÄ¼ÄÆ ðÄÄvÄÄÛ LðÄvÉÆUÄzÄÄ

±ÀQÛ|ÃoÀUÀ¼ÀÆ zÉÃ±ÀzÀ "ÉÃgÉ"ÉÃgÉ "sÁUÀUÀ¼À°è²É. F
 ,Ü¼ÀUÀ¼ÀÆÄÄß ,ÀAzÀ²ð,ÄÄ²À »AzÀÆUÀ¼ÀÄÄ Er "sÁgÀvÀ²ÉÄ °ÉÄUÉ
 vÀ²ÄÄUÉ®è MAzÉ DVzÉAiÉÄÄSÄZÀÆÄÄß ,À²Ad²ÁV CÆÄÄ"sÀ«ÄÄvÁÛgÉ. F
 jÃwAiÄÄ°è KQÄPÀÈvÀ "sÁgÀvÀzÀ zÀ±ÀðÆÄ²ÄÄ F J®è ¥À«vÀæ
 "sÄ²Ä,ÄAAiÉÆÄUÀUÀ¼À ÄÄÆ®PÀ "sÄPÀÛgÄ ÄÄÆÄ¹ÆÄ ÄÄÄÄzÉ
 ,ÁPÄgÀUÉÆ¼ÄÄîwÛvÄÄÛ.

±ÄAPÄgÄZÄAiÄÄðgÄÄ "sÁgÀvÀzÀ £Ä®Äì ÄÄÆ-ÉUÀ¼À°è-CAzÄgÉ
 GvÀÛgÄzÀ°è §zÄj, zÀQëtzÀ°è ±ÄÈAUÉÄj, ¥ÄÆ²ÄðzÀ°è ¥ÄÄj °ÁUÀÆ
 ¥Ä²Ñ²ÄÄzÀ°è zÁégÄPÉ-£Ä®Äì ¥Ä«vÀæ ÄÄoÀUÀ¼ÀÆÄÄß ,Ü¼¹zÁUÄ J®è
 »AzÀÆUÀ¼ÀÆÄÄß MAzÄÄ ,Ä²ð,Ä²ÄiÄ£ÄÄ zsÄ«ÄðPÄ, ,ÄÄ,ÄìøwPÄ
 ¥ÄæeÉÖAiÄÄ ÄÄÆ®PÄ ,ÄWÄn,ÄÄ²Ä ¢,ÉAiÄÄ°è zÉÆqÄØ ,ÉÄ²ÉAiÄÄ£Éß
 ,Ä°è¹zÄgÄÄ. »ÄUÉAiÉÄ ¥ÄÆ²ÄðzÀ°è ©AzÄÄ ¥Ä²Ñ²ÄÄzÀ°è £ÄgÄAiÄÄt,
 zÀQëtzÀ°è ¥ÄÄ¥Ä ÄÄvÄÄÛ GvÀÛgÄzÀ°è ÄiÄ£Ä,Ä F £Ä®Äì ¥Ä«vÀæ
 ,ÄgÉÆÄ²ÄgÀUÀ¼ÀÆ ¥ÄævÉÄÄQ,Ä®àìÖ²ÄÄ. ÄÄÄRÄ²ÁV d£ÄgÄ£ÄÄß
 C²ÄgÄ²ÄgÄ ÄÄ£É, °Ä½î, £ÄUÄgÄ ÄÄvÄÄÛ ¥ÄæAvÀUÀ½AzÄ °ÉÆgÄr¹
 CzÄgÄÄ DT® "sÁgÄwÄAiÄÄ ¥Äæ²Ä,Ä, AiÄiÄvÉæUÀ¼ÀÆÄÄß ÄiÄr "sÁgÀvÀzÀ
 ²ÉÉ«zsÄ²¥ÄÆtð²ÄzÄ ««zsÄ ¥ÄæzÉÄ±ÀUÀ¼À eÄÖ£Ä²Ä£ÄÄß ¥ÄqÉzÄÄ C°è£Ä
 d£ÄgÉÆA¢UÉ ,ÄÄ¥ÄPÄð "É¼É¹PÉÆ¼ÄÄî²ÄAvÉ ÄiÄqÄÄ²ÄÄzÉÄ F jÃwAiÄÄ
 DAiÉÄiÄÄ »A¢zÄÝ ¤AiÄÄ²Ä²ÉAzÄÄ w½zÄgÉ vÀ¥ÄÀUÄ-ÄgÄzÄÄ. F
 ,Ä²ÄÄUÄæ zÉÄ±ÄzÄ "sÈUÉÆÄ½PÄ eÄÖ£Ä¢AzÄ gÄ¶ÖçÄAiÄÄvÉAiÄÄ
 °Ä²ÄÄÄ,ÄÄì ,Ä²Ad²ÁV °ÉÆ«ÄvÄÄ. "sÁgÀvÀzÀ°ègÄÄ²Ä
 ²ÉÉAvÄæö²¥ÄÆtð²ÄzÄ zsÄ«ÄðPÄ ÄÄ²Ä,ÉÜAiÄÄ°è zÀQët "sÁgÄwÄAiÄÄ£ÄÄ
 ²ÄgÄt¹UÄV °ÄÄ§°,ÄÄ²ÄµÉÖÄ. GvÀÛgÄ "sÁgÄwÄAiÄÄ£ÄÄ ,ÉÄvÄÄSÄzsÄ
 (gÄ²ÉÄÄ±ÄégÄ)PÄìV °ÄÄ§°,ÄÄvÄÜÉÉ ÄÄvÄÄÛ C²ÄjSÄjUÄÆ zÁégÄPÄ
 ÄÄvÄÄÛ dUÄ£ÄßxÄ CxÄ²Ä ¥ÄÄjAiÄÄ §UÉí KPÄgÄÆ¥Ä²ÄzÄ
 °ÄÄ§®«gÄÄvÄÛzÉ. GvÀÛgÄ, zÀQët, ¥ÄÆ²Äð, ¥Ä²Ñ²ÄÄUÀ¼Ä d£ÄgÉ®ègÄÆ
 ¥ÄæzÉÄ±Ä, eÄw, ¥ÄAxÀUÀ¼Ä QjzÄzÄ ²ÉÄÄgÉAiÄÄ£ÄÄß «ÄÄj ¤Ä²è²Ä
 zsÄ«ÄðPÄ fÄ²Ä£ÄzÄ C¥ÄÄàUÉAiÄÄ°è MAzÁUÄÄvÁÛgÉ. F jÃwAiÄÄ°è
 »AzÀÆzsÄ²Ä²Ä²Ä vÄ£Äß C£ÄÄAiÄiÄ-ÄUÀ¼Ä DzÄ²wäPÄ¥ÄæeÉÖAiÄÄ£ÄÄß
 D¼ÄUÉÆ½¹zÉ. C®èzÉ «±Ä®²ÁVzÄÄÝ, RAqÄAvÄgÄ ²ÉÉ«zsÄ²vÉ-ÄAzÄ
 PÄÆrzÄÝgÄÆ ErÄ zÉÄ±Ä²Ä£ÉßÄ MAzÉAzÄÄ UÄæ»,ÄÄ²Ä ÄiÄvÄÄ"sÄÆ«ÄAiÄÄ
 fÄ²ÄAvÄ ¥ÄæeÉÖAiÄÄ£ÄÄß C²ÄgÄ°è °ÄÄnÖ¹ vÄ£ÄÆä®PÄ C²ÄgÄ°è
 MUÄîñÖ£Ä Cj²Ä£ÄÄß AiÄiÄ²ÄUÄ®Æ ¥ÉÆÄ¶¹zÉ.

PÄ®PÄ®PÉì ¥Äæ²Ä¢UÀ¼ÄÄ ÄÄvÄÄÛ EvÄgÄ G£ÄßvÄ zsÄ«ÄðPÄ
 ²Ä²QÜUÀ½AzÄ AiÄiÄvÉæUÉ °ÉÄÑ£Ä GvÉÜÄd£Ä zÉÆgÉ-ÄvÄÄ. ±ÄAPÄgÄ,
 gÄ²ÄiÄ£ÄÄd, ÄÄ²zsÄé, ZÉÈvÄ£ÄÄ ÄÄvÄÄÛ C²ÄgÄAvÄ°Ä EvÄgÄ
 «"sÄÆw¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ F zÉÄ±ÄzÀ°è vÄ²ÄÄ °ÉÆÄzÉqÉAiÄÄ-Éè®è D¼Ä²ÄzÄ,
 ±Ä±ÄéVÄ²ÄzÄ, ¥Äæ"sÄ²Ä²Ä£ÄÄß ©ÄjzÄgÄÄ. »ÄUÄV EA¢UÄÆ ZÉÈvÄ£ÄÄgÄ
 ¥Äæ"sÄ²Ä²Ä£ÄÄß zÀQëtzÀ°è UÄÄgÄÄw,Ä§²ÄÄzÄÄ; C®èzÉ ±ÄAPÄgÄgÄÄ
 vÄ²ÄÄÄ °ÄÄiÆÖj£Ä°è ¥ÄÆf,Ä®àìÖµÉÖ GvÀÛgÄzÄ®Æè
 ¥ÄÆf,Ä®àqÄÄvÄÛgÉ.

PÄÄÄ"sÄäÉÄÄ¼ÄUÄ¼ÄÄ

GzÉYÄ±Ä äÄÄvÄÄÜ G¥ÄÄIÉÆÄUÄUÄ¼Ä zÄÈ¶Ö→ÄÄzÄ äÉÄÄ¼ÄUÄ¼ÄÄ CxÄäÄ zsÄ«ÄðPÄ ÄiÄiÄvÉæUÄ¼ÄÄ «±ÉÄµÄäÄV wÄxÄðÄiÄiÄvÉæUÄ¼ÄÄfÉß öÉÆÄ®ÄvÄÜäÉ. äÉÄÄ¼ÄUÄ¼ÄÄ, zsÄäÄð, gÄ¶ÖçÄÄiÄÄ LPÄävÉ äÄÄvÄÄÜ DyðPÄ zÄÈ¶Ö→ÄÄzÄ vÄÄÄ§ G¥ÄÄIÄÄÄPÄÜäÄzÄäÄÄ. PÉ®äÄÄ ±Ä§PUÄ¼ÄÄÉèÄ öÉÄ¼ÄÄäÄÄzÄzÄgÉ CäÄÄ zsÄäÄðUÄ¼ÄÄ ÄäÉÄäÄ¼ÄÄfÄ, ZÄ°ÄÄäÄ «±Äé«ZÄä®ÄÄiÄÄUÄ¼ÄÄ äÄÄvÄÄÜ PÄÄ±Ä®PÄÉUÄ¼ÄÄ gÄ¶ÖçÄÄiÄÄ ¥ÄæzÄ±ÄðfÄUÄ¼ÄÄ. äÉÄÄ¼ÄUÄ¼ÄÄ äÄÄIÄÖ CÄÄµÄÖäÄzÄgÄÆ CäÄÄUÄ¼ÄÄ ¥ÄjuÄäÄ äÄiÄvÄæ Cw±ÄÄiÄÄ äUÄÄ ±Ä±ÄévÄ. PÄÄÄ"sÄäÉÄÄ¼ÄÄzÄÄvÉ CvÄäÄvÄ äÄÄÄRäÄzÄ PÉ®äÄÄ äÉÄÄ¼ÄUÄ¼ÄÄ CT® "sÄgÄwÄÄiÄÄ ÄÄ¥ÄæzÄÄiÄÄUÄ¼ÄÄV "É¼ÉçäÉ. DzÄgÉ ¥ÄæAwæÄÄiÄÄ ¥ÄæzÉÄ²PÄ ÄégÄÆ¥ÄzÄ äÉÄÄ¼ÄUÄ¼ÄÄÆ EäÉ.

PÄÄÄ"sÄäÉÄÄ¼ÄÄäÄ CvÄäÄvÄ ¥ÄæaÄfÄäÄzÄgÄÆ zsÄ«ÄðPÄ ÄÄ¥ÄæzÄÄiÄÄUÄ¼ÄÄ°è zÉÆqÄØzÉÄ§ vÄfÄß ¥ÄæwµÉ×ÄiÄÄfÄÄß EfÄÆß PÄ¥ÄrPÉÆArzÉ. CzÄÄ äÄÄÄRäÄV ÄfÄä¹UÄ¼ÄÄ äÄÄvÄÄÜ CÉzÄqÄÄä vÄ¥Ä¹éUÄ¼ÄÄ ÄÄ¥ÄæzÄÄiÄÄ; "ÉÄgÉ "ÉÄgÉ äUÄðUÄ¼ÄÄ ÄfÄä¹UÄ¼ÄÄ zÉÆqÄØ äÉÄÄ¼ÄÄ. DzÄYjAzÄÉ EzÄÄ zsÄ«ÄðPÄ äÄÄfÉÆÄ"sÄäzÄ®PÄäAvÄgÄ dÄgÄfÄÄß zÉÄ±ÄzÄ J®è äÄÄÆÉUÄ½ÄzÄ DPÄ¶ÖÄÄvÄÜzÉ. äJzÄégÄ, C®äÄÄzi, GdÖ→Ää äÄÄvÄÄÜ fÄ¹PÄ – F fÄ®Äi ¥ÄæäÄÄÄR wÄxÄðPÉäÄvÄæUÄ¼ÄÄ°è ÄgÄçÄiÄÄ äÉÄÄgÉUÉ PÄ®PÄ®PÉi fÄqÉÄiÄÄäÄÄzÄjAzÄ F äÉÄÄ¼ÄÄPÉi «±ÉÄµÄäÄzÄ ¥Ä«vÄæöä §gÄÄvÄÜzÉ. F äÉÄÄ¼ÄÄzÄ »AzÉ ÄiÄiÄäÄzÉÄ ççðµÄÖ ÄAWÄfÉ E®è. CzÄgÄÄ ÄfÄä¹UÄ¼ÄÄ CäÄgÄ°è PÉ®äÄgÄÄ §äÄ±ÄB äÄµÄðUÄiÖÉÄ dÄÄ ÄäÄÆ°Ä çÄzÄ zÄÆgÄäÄV KPÄAvÄzÄ°è äÄ¹¹gÄÄvÄÜgÉ. C°è ÄgÄÄvÄÜgÉ. §äÄ±ÄB dÄgÄÄ zsÄ«ÄðPÄ GvÄ¹äÄäÄ vÄUÄiÄÄvÉ äÄiÄr CäÄgÄ dqÄfÄäÄfÄPÉi ©Ä¼ÄÄzÄÄvÉ vÄqÉÄiÄÄÉÆÄ KfÉÆÄ "PÄÄÄ"sÄäÉÄÄ¼ÄÄ"äÄÄ ¥Äæw äÄÄÆgÄÄ äÄµÄðPÉÆiäÉäÄ fÄqÉÄiÄÄÄvÄÜzÉ. CÉÉÄPÄ ä½¹UÄ¼ÄÄ°è PÄÆqÄ CUÄUÄ "äÉÄÄ¼ÄÄ"UÄ¼ÄUÄÄvÄÜzÉ. EäÄÄ C ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ dÄgÄ°è ÄPÄµÄÄÖ DÄQÜÄiÄÄfÄÄß äÄÄnÖÄÄvÄÜäÉ. »äÄiÄ®ÄiÄÄzÄ wÄgÄ M¼ÄÄ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼ÄÄ°è Ä°Ä ÄiÄiÄäÄzÄzÄgÉÆAzÄÄ äÄÄÄRäÄzÄ ¥ÄæzÉÄ²PÄ zÉÄäÄÄÜfÄzÄ ÄÄvÄÜ "äÉÄÄ¼ÄÄ" fÄqÉÄiÄÄäÄÄzÄfÄÄß PÄt§äÄzÄÄ. EzÄÄ dÄgÄÄ zsÄ«ÄðPÄ "sÄäÉÉUÄ½UÉ MvÄÜÉ PÉÆqÄÄäÄzÄ®èzÉ C¥ÄævÄäPÄäÄV PÉÉUÄjPÉUÄ¼ÄÄfÄÄß GvÉÜÄfÄÄvÄÜzÉ. PÉ®äÄÄ äÉÄ¼É äÉÄÄ¼ÄUÄ¼ÄÄ ¥Ä«vÄæ "sÄäÄÄÄIÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄgÄÄÄÄ fÄçUÄ¼ÄÄ zÄqÄzÄ°èÄiÄÄÆ CUÄÄvÄÜzÉ. EAvÄ°Ä CvÄäÄvÄ zÉÆqÄØ eÄvÉæUÄ¼ÄÄ°è GvÄÜgÄ ©äÄgÄzÄ ±ÉÆÄuÄfÄçÄ wÄgÄzÄ ÄÆÄfÄÄ¥ÄgÄzÄ°è fÄqÉÄiÄÄäÄä äJ°ÄgÄbÄvÄæ 'äÉÄÄ¼ÄÄ'äÄÇ MAzÄÄ. EzÄgÄ°è CÉÉ, PÄÄzÄÄgÉ, zÄfÄPÄgÄÄUÄ¼ÄÄ äÄÄÄvÄzÄäÄÄ DçÜPÄ ¥ÄæäÄiÄtÄzÄ°è äÄiÄgÄiÄÄUÄÄvÄÜäÉÉ. CÉÉÄPÄ eÄvÉæUÄ¼ÄÄ°è C°è

£ÉgÉAiÀÄÄªÀ d£ÀjUÉ zsÁ«ÄðPÀ ¥ÀæªÀZÀ£ÀUÀ¼À£ÀÄß ¤ÃqÀÄªÀ ,ÀAZÁj
ªÀÄÄªUÀ¼À£ÀÆß PÁt§ªÀÄzÀÄ.

»ÃUÉ ``sÁgÀwÃAiÀÄgÀ ,ÁA,ÀìøwPÀ «PÁ,ÀzÀ°è wÃxÀðAiÀiÁvÉæ
ªÀÄvÀÄÛ zsÁ«ÄðPÀ eÁvÉæUÀ¼À ¥ÀæªÀÄÄRåvÉAiÀÄ£ÀÄß
GvÉàçÃQë,ÀªªÀzÀÄ wÃgÀ PÀµÀÖ,ÁzsÀå. C£ÁçPÁ®çAzÀ®Æ CªÀÁ £ÀªÄÄ
gÁ¶ÖçÃAiÀÄ C¹ÛvÀézÀ gÀZÀ£ÉUÉ °ÉuÉzÀÄPÉÆAqÀÄ £ÀªÄÄ ,ÁªÄÆ»PÀ
``É¼ÀªÀtÂUÉAiÀÄ ¥ÀæwAiÉÆAzÀÄ WÀlÖzÀ®Æè MAzÀ®è MAzÀÄ jÃwAiÀÄ°è
£ÀªÄÄ UÀAvÀªÀªÀ£ÀÄß JgÀPÀ°ÉÆAiÀÄå®Ä ,ÀªAiÀÄ ªÀiÁrªÉ. zÉÃ±ÀªÀ
ªÉÊ«zsÀÄªÀÄAiÀÄªÁVzÀÝgÀÆ ,Àª d£ÀgÀ ªÄ£À¹ì£À°è C¼ÀªÁzÀ
zÉÃ±À¥ÉæªÀªÀ£ÀÄß ¥ÀæZÉÆç,ÀªªÀ ªÄvÀÄÛ d£ÀgÀ zsÁ«ÄðPÀ
D±ÉÆÃvÀÛgÀUÀ¼À£ÀÄß PÁ¥ÁrPÉÆAqÀÄ §gÀªªÀ F ,ÀÛ½ªAiÀÄ
,À¥ÀæzÁAiÀÄUÀ¼ÀÄ zsÁ«ÄðPÀ ªÄ£ÉÆÃ``sÁªÀzÀ ``sÁgÀwÃAiÀÄjAzÀ
AiÉÆÃUÀå GvÉÛd£ÀªÀ£ÀÄß AiÀiÁªÁUÀ®Æ ¥ÀqÉAiÀÄ``ÉÃPÀÄ. ZÉÆPÀiªÁV
°ÉÃ¼ÀªªÀzÀzÀgÉ F zsÁ«ÄðPÀ ,À¥ÀæzÁAiÀÄUÀ¼ÀÉÃ £ÀªÄÄ GzÁvÀÛ
DzsÁåwäPÀ DzÀ±ÀðªÀzÀ °ÁUÀÆ ,ÀAAiÉÆÃfvÀ zÀÈ¶ÖAiÀÄ
DzsÁgÀ²`ÉUÀ¼ÀÁvªÉ.

**(AiÀÄÄUÀAiÀiÁwæÃ ``sÁgÀwÃAiÀÄ ,ÁA,Àìøw ,ÁA-4, ,ÁA. °ÀjzÁ,À
``sÀmÁÖZÁAiÀÄð, AiÀiÁvÉæUÀ¼ÀÄªªÀvÀÄÛ eÁvÉæUÀ¼ÀÄ, ,Áé«Ä
¥À«vÁæ£ÀAzÀ, C£ÄÄ-²æÃªªÁ,ÀgÁªi, ¥Àæ,ÁgÁAUÀ, ªÉÄÊ««, 1988,
¥ÀÄ. 380-385)**

CzsÁǎAiÄÄ - 2

“sÁgÀwǎAiÄÄ ,ÁǎAiÁfPÀ ǎÄǎÄ ,ÉÜ

MAzÄÄ ,ÄǎAiÁdzÄ ¹ÜgÀvÉ-C¹ÜgÀvÉ, ¥ÀjǎÀvÀðfÉAiÄÄ jǎw ǎÄǎvÄÄÜ
CUÁzsÀvÉ, °ÁUÄÆ CzÀgÀ ,ÁéAwPÉAiÄÄ C^{1/2}ǎÄÄ-G^{1/2}ǎÄÄ ǎÄÄAvÁzÄÄǎÄÄ D
,ÄǎAiÁdzÄ ,ÁÄ ,ÀlØwPÀ ,ÄA¥ÀwÛfÄ D^{1/4}Ä-JvÄÜgÀUÄ^{1/4}ÄfÄÄß, « ,ÁÜgÀ-
ǎÄǎ|ÜAiÄÄfÄÄß, ¥ËæüǎÄÄ-¥Äæ§ÄzÀpvÉAiÄÄfÄÄß CǎÄ®A©¹zÉ JAzÄÄ
x ,ÄiAzÉÄ°ǎÄV °ÉÄ^{1/4}Ä§°ÄÄzÄÄ. dUÄwÛfÄ Ew°Ä ,ÄzÄ°è °ÉÆgÀUÄqÉAiÄÄ
¥ÄAUÄqÀUÄ^{1/4}Ä, ,ÄǎÄÄÆ°ÄUÄ^{1/4}Ä, «ZÁgÀUÄ^{1/4}Ä xgÀAvÀgÀǎÄzÄ
zsÄ^{1/2}AiÄÄfÄÄß DPÄæǎÄÄtǎÄfÄÄß ǎÄǎvÄÄÜ DzÄjAzÄÄAmÁzÄ
zÄ ,ÄǎvÉAiÄÄfÄÄß ,Ä»¹PÉÆAqÁUÄÆǎ vÄfÄß ,ÁéAwPÉAiÄÄfÄÄß CxÄǎÄ
vÄfÄßvÄfÄÄfÄÄß G^{1/2}¹PÉÆAqÄAvÀ°Ä ,ÄǎÄÄzÄAiÄÄUÄ^{1/4}Ä ,ÄASÉǎ CvÄǎAvÀ
«gÄ^{1/4}Ä JfÄß§°ÄÄzÄÄ. ǎÄÄÆ®xǎÄ¹UÄ^{1/4}ÄÄ CxÄǎÄ §ÄqÀPÄIÄÖ dÉÄAUÄUÄ^{1/4}ÄÄ
JAzÄÄ PÄgÉ-Ä¹PÉÆAqÄAvÀ°Ä dÉÄ ,ÄǎÄÄzÄAiÄÄUÄ^{1/4}ÄÄ vÄǎÄÄǎ ǎÉÄÄ-É
zsÄ^{1/2} ǎÄiÁrzÄ CxÄǎÄ vÄǎÄÄǎfÄÄß DçÜǎfÄvÉUÉ (gÁdQǎAiÄÄ CxÄǎÄ DyðPÄ
CxÄǎÄ ,ÁÄ ,ÀlØwPÄ CxÄǎÄ zsÄ«ÄðPÄ CçÜǎfÄvÉÄUÉ) M^{1/4}Ä¥Àr¹zÄ fÄUÄjPÄ
,ÄǎÄÄzÄAiÄÄUÄ^{1/4}Ä ¥Äæ“sÄǎPÉi M^{1/4}ÄUÄzÄÄzÄÄ ǎÄǎvÄÄÜ F ¥Äj¹ÜwAiÄÄ°è
JµÉÆÖǎ ,ÄAzÄ“sÄðUÄ^{1/4}Ä°è vÄǎÄÄǎ ,ÁéAwPÉAiÄÄ°è
PÄ^{1/4}ÉzÄÄPÉÆArgÄÄǎÄzÄfÄÄß dUÄwÛfÄzÄǎAvÀ PÄtÄǎÉǎÄ. ¥ÄæaǎfÄ
VæÄPí, gÉÆÄǎÄi, “Äǎ©-ÉÆÄxÄiÄÄ ǎÄǎvÄÄÜ Ff¥iÖfÄ fÄUÄjPÄvÉUÄ^{1/4}ÄÄ
EAvÀ°Ä zsÄ^{1/2} °ÁUÄÆ ¥Äæ“sÄǎUÄ^{1/2}UÉ ¹®ÄQ fÄ²¹ °ÉÆÄVgÄÄǎÄzÄÆ
Ew°Ä ,ÄzÄ°è G-ÉèÄR«zÉ.

gÁdQǎAiÄÄ ¥Äæ“sÄǎÄ ǎÄǎvÄÄÜ ,ÉÊxPÄ zsÄ^{1/2}-ÄAzÁV ǎÄiÁvÄæǎÄ®èzÉ
zsÄ«ÄðPÄ «ZÁgÀUÄ^{1/4}Ä zsÄ^{1/2}-ÄAzÁVAiÄÄÆ PÉ®ǎÉÇAzÄÄ zÉÄ±ÄUÄ^{1/4}Ä°è
Ew°Ä ,ÄzÄ UÄwAiÉÄÄ §zÄ-ÁVgÄÄǎÄzÄfÄÄß UÄÄgÄÄw ,Ä§°ÄÄzÄÄ.
PÉæöÉ ,ÄÜǎÄǎvÄzÄ DUÄǎÄÄfÄǎÄzÄ MAzÉgÄqÄÄ ±ÄvÄǎÄiÄfÄUÄ^{1/4}Ä°èAiÉÄÄ
ErÄ gÉÆÄǎÄi ,ÄǎAiÁæðǎÄÄ CzÀgÀ ǎÄ±ÄǎÄwðAiÄiÄ-ÄvÄÄ. E ,ÄèAǎÄǎvÄ
,ÄÜ¥ÄfÉAiÄiÄzÄ PÉ®ǎÉÄ zÄ±ÄPÄUÄ^{1/4}Ä°è DgÉÄ©AiÄiÄ ǎÄiÁvÄæǎÄ®èzÉ
PÉÆ°è ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ CfÉÄPÄ zÉÄ±ÄUÄ^{1/4}ÄÄ CzÀgÀ DPÄæǎÄÄtPÉi
M^{1/4}ÄUÄzÄÄǎÄÄ. “sÁgÀvÄçAzÄ “ËzÄpǎÄǎvÄ ¥Äæ ,ÁgÀǎÄzÄ PÉ®ǎÄÄ
±ÄvÄǎÄiÄfÄUÄ^{1/4}Ä°è CzÄÄ aǎfÄ °ÁUÄÆ d¥Äfí zÉÄ±ÄUÄ^{1/4}ÄfÄÄß vÄfÄß
ǎÄ±ÄǎÄwðAiÄiÄvÄÄ. DzÄgÉ EzÄPÉi «gÄÄzÄpǎÄV “sÁgÀvÄzÄ ǎÉÄÄ-É
±ÄPÄgÄÄ, °ÄÆtgÄÄ, UÄÄdÓgÄgÄÄ, ǎÄÄÄ¹èAgÄÄ, D¥sÁifÄgÄÄ, ǎÉÆUÄ®gÄÄ,
©æµÄgÄÄ ǎÄÄÄAvÁzÄǎÄgÄ zsÄ^{1/2}AiÄÄÄ MAzÉgÄqÄÄ ,Ä«gÄ
ǎÄµÄðUÄ^{1/4}ÄǎÄgÉUÉ xgÀAvÀgÀǎÄV fÄqÉçzÄÝgÄÆ E ,ÄèAǎÄǎvÄ °ÁUÄÆ
PÉæöÉ ,ÄÜǎÄǎvÄUÄ^{1/4}ÄfÄÄß ¥ÄæZÁgÀ ǎÄiÁqÄ®Ä ±ÄvÄǎÄiÄfÄUÄ^{1/2}ÄzÄ
CǎÄǎ°AvÄǎÄzÄ °ÁUÄÆ ǎÄǎ¥ÁPÄǎÄzÄ ¥ÄæAiÄǎvÄß fÄqÉçzÄÝgÄÆ
“sÁgÀwǎAiÄÄ ,ÄÄ ,ÀlØw “vÄfÄßvÄfÄÄ”ǎÄfÄÄß G^{1/2}¹PÉÆArzÉ;

“sÁgÀwÁiÀÄ,ÀA,ÀìøwAiÀÄÄ vÀ£Àß D¹ÙvÀé²À£ÄÄß, ,ÀéAwPÉAiÀÄ£ÄÄß PÁAiÀÄÄÝPÉÆArZÉ. “sÁgÀwÁiÀÄzsÀ²ÄÄð²ÀÇ PÀÆqÀ È,ÀèA °ÁUÀÆ PÉæöÊ,ÀÙ²ÄÄvÀUÀ¼Ä zsÁ½AiÀÄ£ÄÄß vÀqÉzÄÄPÉÆAqÀÄ ¢AwzÉ. EzÀPÉì²ÄÄÄRå PÁgÀt²É£ÉAzÀgÉ “sÁgÀwÁiÀÄzsÀ²ÄÄðzÀ CAvÀB,ÀvÀé CxÀ²Á DAvÀjPÀ ±ÄQÛ, F CAvÀB,ÀvÀé¢AzÁVAiÉÄÄ “sÁgÀwÁiÀÄ ,À²ÁiÁdPÀÆì MAzÄÄ §UÉAiÄÄ ¹ÜgÀvÉ °ÁUÀÆ “sÄzÀævÉ §A¢zÉ J£Àß§²ÄÄzÄÄ.

“sÁgÀwÁiÀÄ ,À²ÁiÁfPÀ²Ä²²À,ÉÜAiÄÄ “sÄzÀævÉAiÀÄ£ÄÄß G½,À²²ÄÄzÀgÀ°è²ÄÄvÄÄÛ “sÁgÀwÁiÀÄ ¥ÁgÀA¥ÁgÉAiÄÄ ¢gÀAvÀgÀvÉAiÀÄ£ÄÄß PÁAiÀÄÄÝPÉÆ¹⁄⁄ÄÄ²ÄÄzÀgÀ°è “sÁgÀwÁiÀÄgÀ fÄ²À£ÄzÀ zÀÈ¶ÖAiÀÄ£ÄÄß ¥Áæw¢çü,ÀÄ²Ä “¥ÄÄgÀÄµÁxÀðUÀ¼Ä²Ä²Ä,ÉÜ” “sÁgÀwÁiÀÄgÀ²Ä²QÛUÀ¼Ä fÄ²À£Ä²À£ÄÄß ¢zÉÄð²,ÀÄ²Ä D±Äæ²Ä²²Ä²Ä,ÉÜ UÀt¢ÄAiÀÄ²ÄzÀ ¥ÁvÀæ²À£ÄÄß ¢²Äð»,ÀÄvÁÛ §A¢²É.

1. ¥ÄÄgÄÄµÁxÀðUÀ¼ÄÄ

“sÁgÀwÁiÀÄ zsÀ²ÄÄð²À£ÄÄß MAzÄÄ «²µÄÖ ¥ÀÆeÁ¥ÄzÀpwiÀÄ£ÄÄß ¥Áæw¢çü,ÀÄ²Ä “²ÄÄvÀ” (religion) J£ÄÄß²ÄÄzÀQìAvÀ “MAzÄÄ fÄ²À£Ä«zsÁ£Ä” (a way of life) J£ÄÄß²ÄÄzÄÄ °ÉZÄÄÑ ,ÀÆPÀÛ²É¢,ÀÄ²ÄÄzÄÄ. DzÄÝjAzÀ “sÁgÀwÁiÀÄzsÀ²ÄÄðzÀ ¥ÀÆtðPÀ®à£É ¹UÀ“ÉÄPÁzÀgÉ ¥ÁgÀA¥ÁgÁUÀvÀ “sÁgÀwÁiÀÄ fÄ²À£ÄzÀ ¥ÄjeÄÖ£Ä CUÀvÄ². “sÁgÀwÁiÀÄ ¥ÁgÀA¥ÁgÉUÀ£ÄÄ,Äj¹ fÄ²À£ÄzÀ ««zsÀ PÉëÄvÀæUÀ¼Ä£ÄÄß °ÉÄUÉ²Ä²²Ä,ÉÜUÉÆ¹⁄⁄Ä,À-ÁVzÉ²ÄÄvÄÄÛ C²ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß AiÀiÁ²À zÀÈ¶ÖPÉÆ£Ä¢AzÀ «ÄQë,À-ÁVzÉ JAzÄÄ w½zÄÄPÉÆ¹⁄⁄ÄÄ²ÄÄzÀÆ CµÉÖÄ²ÄÄÄRå. “sÁgÀwÁiÀÄ fÄ²À£ÄzÀÈ¶Ö²ÄÄvÄÄÛ “sÁgÀwÁiÀÄ zÉ££ÄA¢£Ä £ÄqÀvÉ²ÄÄvÄÄÛ²Ä²²Ä°ÁgÀ E²ÄÄUÀ½UÉ DzSÁgÀ¥ÁæAiÀÄ²ÄvGÄ²Ä²ÄÆ® “sÄEvÀvÀvÀé²ÉÄ “¥ÄÄgÄÄµÁxÀð”. ¥ÄÄgÄÄµÁxÀðUÀ¼ÄÄ fÄ²À£ÄzÀ £Ä®Äì ¥ÁæzsÁ£Ä UÄj CxÀ²Á GzÉÝÄ±ÀUÀ¼Ä£ÄÄß ,ÀÆa,ÀÄvÀÛ²ÉÉ. fÄ²À£ÄzÀ°è²Ä²QÛAiÄÄ ,Äçü,À-ÉÄPÁzÀ £Ä®Äì ¥Áæ²ÄÄÄR ,ÄzsÀ£ÉUÀ¼ÄÉÄ ZÀvÄÄ«ðzsÀ ¥ÄÄgÄÄµÁxÀðUÀ¼ÄÄ. C²ÄÄ AiÀiÁ²Ä²ÉAzÀgÉ zsÀ²ÄÄð, CxÀð, PÁ²Ä²²ÄÄvÄÄÛ²ÉÆÄPÀë.

ZÀvÄÄ«ðzsÀ ¥ÄÄgÄÄµÁxÀðUÀ¼Ä°è²Ä²QÛAiÄÄ fÄ²À£ÄzÀ “ÉÄPÄÄ-“ÉÄrPÉUÀ¼É®è²ÄÇ CqÀPÀ²ÁVzÄÄÝ, fÄ²À£ÄzÀ DUÄÄ°ÉÆÄUÄÄUÀ½UÉ zsÀ²ÄÄð²ÄÄ DzSÁgÀ²ÄÇ,²ÄÄÆ®²ÄÇ DVgÄÄvÄÛzÉ. CAzÀgÉ, F ¥ÄÄgÄÄµÁxÀðUÀ¼ÄÄ ,À²ÁiÁ£Ä ¥Áæ²ÄÄÄRåvÉAiÀÄ²Ä²Ä¼Ä®è.²ÉÆÄPÀë²ÄÄ fÄ²À£ÄzÀ ¥ÁgÀÉÆÄvÀìøµÄÖ²ÄzÀ UÄjAiÀiÁvGÄÄvÄÛzÉ. “CxÀð”²ÄÄvÄÄÛ “PÁ²ÄÄ” E²ÄÄ DAvÀgÀAVPÀ²ÁV GvÄÛ²ÄÄ²ÄzÄÄ²ÄÄ J£ÄÄß²ÄAw®è. DzÀgÉ zsÀ²ÄÄð,À²ÄÄvÀ²ÄzÀ fÄ«vÀ²À£ÄÄß £ÄqÉ,À®Ä ,À²ÁAiÀÄPÀ²ÁUÄ²Ä²ÄzÀ°è C²ÄÄUÀ¼ÄÆ PÀÆqÀ ±ÉæÄµÁx²ÄzÄ²Ä²ÄUÀ¼ÉÄ. zsÀ²ÄÄðzÀ ,ÀA¥ÄzÀ£É¬ÄzÀ DgÄÄ“sÄ²ÄzÀ “Á¼ÄÄ “CxÀð”²ÄÄvÄÄÛ “PÁ²ÄÄ”UÀ¼Ä£ÄÄß ¥ÀÆgÉÉ¹PÉÆAqÀÄ PÉÆ£ÉUÉ “²ÉÆÄPÀë”zÀ°è ¥Äj,À²ÁiÁ¥ÄÛ²ÁUÀ“ÉÄPÄÄ JA§ vÀvÀé²À£ÄÄß “sÁgÀwÁiÀÄ

zsÀªÄÄðªÄÄ ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðzÄ gÄÆ¥ÄzÄ°è ªÄÄÄAçnÖzÉÉ. F vÄvÄèPÉÌ CÆÄÄUÄÄtªÄÄV fÄ«AiÄÄÄ zÄÄrzÄÄ ,ÄÄ"sÄzÄæ °ÄUÄÄ ,ÄzÄÈqsÄÆÄV §gÄÄªÄÄvÉ £Ä®ÄÌ D±ÄæªÄÄzÄ °ÄÄvÄUÄ¼ÄÆÄÄß °ÉÄ½ DAiÄiÄ D±ÄæªÄÄUÄ¼Ä°è ªÄÄQÜAiÄÄÄ CÆÄÄ,jÄÄ"ÉÄPÄzÄ ¤çðµÄÖÄzÄ zsÀªÄÄðUÄ¼ÄÆÄÄß (rules of conduct) "sÄgÄwÄÄiÄÄzsÀªÄÄðzÄ°è «ªÄjÄÄ-ÄVzÉ. ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÄ¼ÄÄ ,ÄÄ¥ÄzÄÆÉ ªÄÄvÄÄÜ ªÄÄuÄð±ÄæªÄÄzÄ fÄªÄÆÄ – EªÄÄUÄ½UÉ zsÀªÄÄðªÉÄ DzÄgÄÄÄVgÄÄvÄÜzÉÄSÄzÄÆÄÄß "sÄgÄwÄÄiÄÄ zsÀªÄÄðªÄÄ RavÄÄÄV w½ÄÄªÄÄzÄÄ.

D±ÄæªÄÄ ªÄÄªÄÄ,ÉÜAiÄÄ "ªÄÄÆÉÆÄ-ÆÉÉwPÄ £É-É"ÄiÄiÄV ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÄ¼ÄÄ: ¥ÄÄAqÄjÄÆÄvï °ÉZi. ¥Äæ"sÄÄgÄÄÄgÄÄ ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÄ¼ÄÄÆÄÄß D±ÄæªÄÄªÄÄªÄÄ,ÉÜAiÄÄ "ªÄÄÆÉÆÄÆÉÉwPÄÆÉ-É" (psycho-moral basis of ashramas) JA§ÄzÄV PÄgÉçzÄÝgÉ. D±ÄæªÄÄUÄ¼ÄÄ ªÄÄÄSÄÄvÄgÄ ªÄÄQÜAiÄÄÄ ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÄ¼ÄÄ §UÉV£Ä ¥ÄæxÄ«ÄPÄ ¥ÄoÄUÄ¼ÄÆÄÄß, CªÄÄUÄ¼ÄÄ G¥ÄÄiÄÄÄPÄÜvÉÄiÄÄÆÄÄß ªÄÄvÄÄÜ CªÄÄUÄ¼ÄÆÄÄß ,Äçü¹ fÄªÄÆÄzÄ°è C¼ÄÄÄr¹PÉÆ¼ÄÄÄªÄÄ "ªÄiÄÆÄ¹PÄ vÄgÄ"ÉÄw"ÄiÄÄÆÄÄß ¥ÄÄqÉÄiÄÄÄvÄÜÆÉ.

1. zsÀªÄÄð (Righteousness)

zsÀªÄÄðªÄÄ G½zÄ ªÄÄÆgÄÄ ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÄ¼UÉ DzÄgÄÄ¥ÄæÄiÄÄÄÄVzÉ. "zsÀªÄÄð" JÆÄÄßªÄÄ ,ÄÄ,ÄìøvÄ ±ÄSÝPÉÌ §ªÄ¼ÄÄ «±Ä®ªÄzÄ CxÄð«zÉ. EzÄÄ "zsÄÈ" JA§ zsÄvÄÄ«ÄzÄ °ÄÄnÖzÄÄÝ "zsÄjÄÄªÄÄzÄÄ" DxÄªÄÄ "zsÄjÄÄ§®ÄèzÄÄ" JÆÄÄßªÄÄ CxÄðªÄÄÆÄÄß °ÉÆAçzÉ. ªÄÄªÄÄ"sÄgÄvÄzÄ°è §gÄÄªÄÄ G-ÉèÄRzÄÄvÉ. ("zsÄgÄuÄvï zsÀªÄÄð EvÄªÄÄß zsÄÉÆÄð zsÄgÄÄiÄÄvÉÄ ¥ÄæeÄ! ÄiÄiÄvï ,ÄÄvï zsÄgÄt ,ÄÄÄiÄÄÄPÄÜÄ ,Ä zsÀªÄÄð Ew ¤±ÄÄÄiÄÄ") zsÄgÄtªÄÄiÄÄqÄÄªÄÄzÉÄ zsÀªÄÄð. zsÀªÄÄðªÉÄ ,ÄªÄÄ,ÄÜgÄÆÄÆß zsÄj¹ ¤°è,ÄÄvÄÜzÉ. zsÀªÄÄðçÄzÄ-ÉÄ ,ÄªÄðgÄÆ PÄiÖ®änÖzÄÝgÉ. (CxÄªÄÄ CAQvÄzÄ°è EjÄ®änÖzÄÝgÉ) ÄiÄiÄªÄÄzÄjÄzÄ ,ÄPÄ® ¥ÄætÄ,ÄªÄÄÆªÄÄ zsÄgÄtªÄÄUÄÄvÄÜzÉÆÄ CzÉÄ zsÀªÄÄð" JA§ÄzÄV ªÉÉ±ÉÄ¶PÄ ,ÄÆvÄæªÄÄ ¤gÄÆ,ÄÄvÄÜzÉ. (ÄiÄÄvÉÆÄ"sÄÄªÄÄÄiÄÄÄß ±ÉæÄÄiÄÄ,Ä¹çPB,Ä zsÀªÄÄðB).

"zsÀªÄÄð"zÄ CxÄð ¤µÄìµÉð ªÄÄiÄÄqÄÄªÄÄzÄÄ §ªÄ¼ÄÄ PÄµÄÖ. CzÄPÉÌ °Ä®ªÄgÄÄ §UÉÄiÄÄ ªÄÄSÄÄ£ÄUÄ¼ÄÆÄÄß ¤ÄqÄÄ-ÄVzÉ. ªÄÄªÄÄ"sÄgÄvÄzÄ°è G-ÉèÄR«gÄÄªÄÄvÉ "ÄÈ¶ÖAiÄÄ°ègÄÄªÄÄ ,ÄªÄÄ,ÄÜfÄ«UÄ¼ÄÄ PÄ-ÄÄtzÄ zÄÈ¶Ö-ÄÄzÄ-ÉÄ zsÀªÄÄðªÄÄ °ÄÄnÖPÉÆÄrÉ". zsÀªÄÄðªÄÄ J®èªÄÆÄß gÄQè,ÄÄvÄÜzÉ. "zsÀªÄÄðªÄÄß gÄQè,ÄªÄÄªÄÄgÄÆÄÄß zsÀªÄÄðªÄÄ gÄQè,ÄÄvÄÜzÉ" (zsÄÉÆÄð gÄPÄew gÄQèvÄB") DzÄgÉ zsÀªÄÄðªÄÆÄÄß «ÄÄjÄÄªÄÄgÄÆÄÄß zsÀªÄÄðªÉÄ PÉÆ®è§®èzÄÄ. ,ÄÄiÄÄfPÄ zÄÈ¶ÖPÉÆÄÆÄçÄzÄ £ÉÆÄqÄÄªÄÄzÄÄgÉ, CzÄÄ ,ÄªÄÄdzÄ "sÄzÄævÉÄiÄÄÆÄÄß PÄ!qÄÄªÄÄ ªÄÄvÄÄÜ ¥ÄæPÄæªÄÄªÄÄÆÄÄß G½ÄÄªÄÄ ªÄÄªÄÄvÄÜgÄÄzÄ ¤ÄwvÄvÄézÄÄwzÉ.

±ÀQÛ«±ÉÃµÀUÀ¼ÉÃ ,ÀézsÀÀÄð. "ÉAQUE ,ÀÄqÀÄªÀ ±ÀQÛ
 ,ÀézsÀÀÄðªÁVgÀÄªÀAvÉ CªÁgÀªÁgÀ ªÀÄvÀ-£ÀA©PÉUÀ¼ÄÄ CªÁgÀªÁgÀ
 ,ÀézsÀÀÄðUÀ¼ÁVªÉ 3.ªÀtðzsÀÀÄð: "ÁæªÀt, PÀewæAiÀÄ, ªÉÊ±Àª
 ªÀÄvÀÄÛ ±ÀÆzÀæ JA\$ £Á®Äì ªÀtðUÀ¼Ä d£ÁgÀÄ vÀªÀÄävÀªÀÄª
 ªÀtðUÀ½UÉ µUÀç,À-ÁzÀ GzÉÆªÁUÀ ªÀÄvÀÄÛ PÀvÀðªÁUÀ¼Ä£ÀÄß
 PÀæªÀÄ§zÀªÁV £ÁqÉ,ÀªªÀÄzÀÄ. 4. D±ÀæªÀÄ zsÀÀÄð: §æªÀZÀAiÀÄð,
 UÀÈªÀ,ÀÛ, ªÁ£À,Àæ,ÀÛ, ªÀÄvÀÄÛ ,À£Áª,À JA\$ fÃªÀ£ÁzÀ £Á®Äì
 D±ÀæªÀÄUÀ½UÉ ,ÀÄ\$Açü¹zÀ PÀvÀðªÁª, çÁPÉë, ªÀævÀ ªÀÄvÀÄÛ ,ÀA,ÁlgÀ
 «±ÉÃµÀUÀ¼ÉÃ D±ÀæªÀÄzsÀÀÄðUÀ¼ÄÄ. 5. µ«ÄvÀÛzsÀÀÄð: AiÀiªªÁzÉÄ
 MAzÀÄ µUÀçvÀªÁzÀ GzÉÝª±À ,ÁzsÀ£ÉUÁV ,Àé®à PÁ® £ÁqÉ,ÀªªÀ
 zsÀÀÄðªÉÄ µ«ÄvÀÛzsÀÀÄð. 6. D¥ÁzÀªªÀÄð fÃªÀ£ÁzÀªè PÀµÀÏ ªÀÄvÀÄÛ
 ,ÀAçUÀª ¥Áj¹ÛwUÀ¼ªè zsÀÀÄðªÀ£ÀÄß ¥ÁÆtð ¥ÁæªÀiÁtZªè DZÁj,À®Ä
 DUÁzÀ zsÀÀÄðªÉÄ D¥ÁzÀªªÀÄð 7. AiÀÄÄUÀzsÀÀÄð: fÃ«AiÀÄÄ
 fÃ«,ÀÄwÛgÀªªÀ AiÀÄÄUÀzÀ PÁ®WÀiÖzªè ¥ÁæZªªvÀ ¥Áj¹ÛwUÀ£ÀÄ,Àj¹
 C£ÀÄµÁ×£À ªÀiÁqÀÄªªÁzÉÄ AiÀÄÄUÀzsÀÀÄð JAzÉ£Àß§ªÀzÀÄ.
 AiÀÄÄUÀzsÀÀÄðªÁ PÁ®AiÀÄÄUÀPÀi£ÀÄ,Àj¹ §zÀ-ÁUÀÄvÀÛ
 ªÉÆÄUÀÄªªÁzÀÄ.

,ÀªÀðªÁª¥ÁPÀ ,ÀÆvÀæªÁV zsÀÀÄð: F ªÉÄÄ-É ,ÀÆª¹zÀ
 “,À¥ÁÛzsÀÀÄðUÀ¼ÄÄ” ªÀiÁvÀæªÀ®èzÉ ªÀªQÛAiÀÄÄ vÀ£Àß fÃªÀ£ÁzÀªè
 PÁ®PÁ®PÀi£ÀÄ,Àj¹ µªÀð»,ÀªªÀ C£Áª£Áª ¥ÁvÀæUÀ½UÉ ªÀiÁUÀðzÀ²ð
 ,ÀÆvÀæzÀAvÉ PÁAiÀÄðªÉ,ÀUÀ®Ä zsÀÀÄðªÁÄ E£ÀÆß ªÀ®ªÁ
 gÀÆ¥ÁUÀ¼Ä£ÀÄß zsÀj,ÀªªÀzÀÄ. GzÁ: ªÀÄ£ÀÄµªªzsÀÀÄð-EvÀgÀ
 ªÀÄ£ÀÄµªªgÀ §UÉV£À PÀvÀðªÁªUÀ¼Ä£ÀÄß ,ÀÆª,ÀªªÁzÀÄ.
 PÀÄ®zsÀÀÄð-PÀÄiÄÄ§zÀ §UÉV£À ªÉÆuÉUÁjPÉUÉ ,ÀÄ\$Açü¹zÀÄÝ.
 ¹ÛçÄzsÀÀÄð-¹ÛçÄAiÀiÁzÀª¹¼Ä PÀvÀðªÁªUÀ¼Ä PÀÄjvÁzÀÄÝ,
 ¥ÁÄgÀÄµªzsÀÀÄð-¥ÁÄgÀÄµª£ÁzÀªªµUÉ ,ÀÄ\$Açü¹zÀÄÝ, ,ÁzsÀgÀt zsÀÀÄð-
 ªªQÛAiÀÄ ,ÀªiÁ£Áª ZÀiªªÀnPÉUÀ½UÉ ,ÀÄ\$Açü¹çzÀÄÝ, DZÁgÀzsÀÀÄð-
 M¼ÉiAiÀÄ £ÁqAvÉUÉ ,ÀÄ\$Açü¹zÀÄÝ, ªªªªªÁgÀ zsÀÀÄð-zÉÉ£ÀAç£À
 ªªªªªÁgÀUÀ½UÉ ,ÀÄ\$Açü¹zÀÄÝ, UÀÄtzsÀÀÄð-ªªQÛAiÀÄ
 ,ÀªÄxÀªªPÀi£ÀÄ,ÁgÀªÁzÀzÀÄÝ, zÉÄ±À-PÁ®-zsÀÀÄð-vÀ£ÀÄ ª¹,ÀªªÀ
 ,ÀªiÁdzÀ ªÀÄvÀÄÛ CAzÀAç£À PÁ®WÀiÖPÀi£ÀÄ,ÁgÀªÁzÀzÀÄÝ. gÁdzsÀÀÄð
 -DqÀ½vÀ ªªªªªÁgÀUÀ¼Ä£ÀÄß £ÉÆÄrPÉÆ¼ÄÄªªÀ gÁdµUÉ ,ÀÄ\$Açü¹zÀÄÝ,
 ¥ÁÄvÀæzsÀÀÄð-ªÄÄUÀµUÉ ,ÀÄ\$Açü¹zÀÄÝ, ¥ÁwßzsÀÀÄð-
 ªÉAqAwAiÀiÁzÀª¹¼ÄÄ C£ÀÄ,Àj,À-ÉÄPÁzÀÄÝ, UÀÄgÀÄ DxÀªÁ
 DZÁAiÀÄðzsÀÀÄð-CzsÀª¥ÁPªÁzÀªªµUÉ ,ÉÄjzÀÄÝ, ²µªªzsÀÀÄð-
 ²µªª£ÁzÀªª£ÀÄ C£ÀÄ,Àj,À-ÉÄPÁzÀÄÝ EvÁªç. »ÁUÉ fÃªÀ£ÁzÀ j-Àè
 gÀAUÀUÀ¼Ä®Æè zsÀÀÄðzÀ ªÁgÀªª ªÁª¹gÀªªªzÀ£ÀÄß PÁt§ªªzÀÄ.
 C¥ÉgÀÄµÉÄAiÀÄªzÀ ªÉÄzÀªÉÄ zsÀÀÄðPÉi ªÄÄÆ®. ªÉÄzÀª£ÀÄß
 w¹½zÀªÁgÀ zÉÆÄµÀ µzÀÄðµÀÏgÀ DZÁgÀUÀ¼É®è zsÀÀÄð
 JAzÉµ¹PÉÆ¼ÄÄªªªzÀÄ. ªÉÄzÀ, ,Àäøw, ,ÁzÁZÁgÀ ªÀÄvÀÄÛ DvÀªPÉi ¡æAiÀÄ
 jß,ÀªªªzÀÄ-EªªUÀ¼ÄÄ zsÀÀÄðzÀ PÀÄjvÁzÀ £Á®Äì ªÄÄÆ®-sÀÆvÀªzÀ

®PÀëtUÀ¼ÁVªÉ. zSÀªÀÄðªÉAŞÄzÀÄ AiÀiÁªÀÄzÉÄ ªÄÄvÀ vÀvÀéªÀ®è (Dogma), DzÀgÉ DzÉÆAzÀÄ GvÀÛªÄÄ fÄ«PÉAiÄÄ CÉÄÄ"sÀªÀ, CzÀÄ CwªÀiÁÉÄÄµÀ ±ÀQÛUÀ¼À ŞUÉVÉÀ ÉÄÄ©PÉAiÄÄ®è. DzÀgÉ ªÉÉZÁjPÀ aAvÀÉÉAiÄÄ «zsÁÉÄ. ªÀiÁÉÄªÄfÄ«vÀzÀ ¥Àj¥ÀPÀé¹Üw jª¹gÄªÄÄ "ªÉÆÄPÀè"ªÄÉÄÄß ,ÄA¥Áç ,ÄªªÀ°è ,ÄªAiÄÄPÀªÄUÄªªÄzÉÄ CzÀgÄ UÄÄj, zÉÄªÄçAzÀ «ªÉÆÄZÀÉÉ ¥ÀqÉAiÄÄªªÄzÉÄ DvÀäzÀ UÄÄj. F «ªÉÆÄZÀÉÄ ¥ÀæQæAiÉÄUÉ ,ÄªAiÄÄPÀªÄUÄªªÄzÉÄ CxÀªÁ DzÀgÄ ,ÄzsÀÉÄªÄUÄªªÄzÉÄ zsªªÄðzÀ PÁAiÄÄð. DzÀÝjAzÀ PÀvÀðªÄªÄÉÄÄß PÉÄªÀ® PÀvÀðªÄªPÁiV ªÀiÁqÄªªÄzÀ®è CzÀgÄ CAwªÄÄ GzÉÝÄ±ªÉÄ DvÀäzÀ "«ªÉÆÄZÀÉÉ".

2.CxÀð (Wealth)

"CxÀð" jAŞÄzÀÄ ªÀiÁÉÄªÄÉÄ ¥Àæ¥ÀAaPÀ ,ÄÄR, ,ÄA¥ÀvÀÄÛ ªÄÄvÀÄÛ CçÜPÁgÄ EªÄÄUÀ¼ÄÉÄÄß ,ÄAPÉÄw ,ÄªªÄzÀÄ. "sËwPÀ CUÀvÀªUÀ¼Ä ¥ÀÆgÉÉPÉAiÀiÁUÀzÉ AiÀiÁgÄÆ şzÄPÀÄ½AiÄÄ-ÁgÄgÄÄ. CªÄÄUÀ¼Ä ¥ÀÆgÉÉPÉAiÀiÁUÀ-ÉÄ-ÉÄPÄÄ. DzÀÝjAzÀ-ÉÄ »AzÀÆ aAvÀÉÄPÁgÄgÄÄ, ¥Àæ¥ÀAaPÀ ªÄ ,ÄÄUÀ¼Ä ŞUÉVÉÀ ªÀiÁÉÄªÄÉÄ "ÉÄrPÉAiÄÄÉÄÄß CªÄªÉÄ¼ÄÉÄ ªÀiÄr®è CxÀªÄ wgÄ ,ÄlgÄçAzÀ ÉÉÆÄr®è. vÀÉÄß fÄªÉÄzÀ C¹ÛvÀéPÉi CªªAiÄÄðªÄVgÄªÄ DªÁgÄ, şmÉÖ ªÄÄvÀÄÛ ªÄ ,ÄwUÀ¼ÄAvÀª CUÀvÀªUÀ¼ÄÉÄÄß ¥ÀæwAiÉÆŞâÉÄ ¥ÀÆgÉÉ¹PÉÆ¼ÄÄ-ÉÄPÄÄ. DÉÄAvÀgÄªÉÄ DvÀ GzÁvÀÛ «ZÁgÄUÀ¼Ä ŞUÉi UÀªÄÆÉÄªÄj ,Äş®è. "ª¹zÀªÄªUÉ CÉÄß ªÄqÄ-ÉÄPÉÄ ªÉÆgÄvÀÄ ªÉÄzÁAvÀªÉÄß®è" jAzÀÄ ,Äé«Ä «ªÉÄPÁÉÄAzÀgÄÄ ÉÄÄrzÀÄzÀÄ F »ÉÉß-ÉAiÄÄ°è. şzÄPÀÄªªÄzÀPÁiV, şzÄÄQ ,ÄÄSÁÉÄÄ"sÀªªÄÉÄÄß ¥ÀqÉAiÄÄªªÄzÀPÁiV ,ÄA¥ÀvÀÛÉÄÆß ªÄªÉÄÉÄÆß ,ÄA¥Áç ,ÄªªÄzÀÄ. ¥ÄzÀ« - CAvÀ ,ÄÄÛ ªÄÄvÀÄÛ CçÜPÁgÄªÄÉÄÄß UÀ½ ,Ä®Ä ªÉÆÄgÄi ªÀiÁqÄªªÄzÀÄ ªÄÉÄÄµÄª ,ÄªÄªÄzÀ UÄÄt. DzÀÝjAzÀ-ÉÄ ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÀ¼Ä vÀvÀé«ÉÄª ,ÄzÀ°è ,ÄA¥ÀvÀÄÛ ªÄÄvÀÄÛ ,ÄÄSÁÉÄÄ"sÀªzÀ şAiÄÄPÉUÄÆ MAzÀÄ ,ÄÜÉÄ ®©ü¹gÄªªÄzÀÄ. ªÄªªÄ"sÁgÄvÀzÀ°è ¥Àæ ,ÄÜi ,Ä®ànÖgÄªªÄAvÉ "wæªÄUÄð"UÀ¼ÉÄzÀÄ PÁgÉAiÄÄ®ànÖgÄªªÄ zsªªÄð, CxÀð ªÄÄvÀÄÛ PÁªÄ EªÄ j-Áè dÉÄjUÄÆ CÉÄéAiÄÄªÄUÄªªÄAvÀª vÀvÀéUÀ¼ÄÄ. EªÄÄUÀ¼Ä°è zsªªÄðPÉi ¥ÀæzsÁÉÄ ,ÄÜÉÄ«zÄÝ CxÀð ªÄÄvÀÄÛ PÁªÄ EªÄ CÉÄPÀæªÄªÄV jgÄqÄÉÉÄ ªÄÄvÀÄÛ ªÄÄÆgÄÉÉÄ ,ÄÜÉÄzÀ°èªÉ. EªÄÄUÀ¼Ä°è ,ÄAWÄµÄðªÄzÀ°è zsªªÄðPÁiV G½zÀªÄÄUÀ¼ÄÉÄÄß PÉÉ©qÄ-ÉÄPÉÄzÀÆ CzÀÄ w½ ,ÄªªÄzÀÄ. CxÀð ªÄÄvÀÄÛ PÁªÄ EªÄ zsªªÄðPÉi DçÜÉÄªÄzÀªÄUÀ¼ÄÄ, »AzÀÆ ±Á ,ÄÛçPÁgÄgÄÄ «gÄPÀÛvÉAiÄÄÉÄÄß jAzÀÆ ªÉÉ"sÄ«ÄPÁgÄt ªÀiÄrçÝ®è. ¥Àæ¥ÀAaPÀvÉUÄÆ E°è ,ÄÜÉÄªÄÄiÄ, DzÀgÉ CzÀÄ zsªªÄð ,ÄªªÄvÀªÄVgÄ-ÉÄPÉÄŞ DUÄæªÄ«zÉ.

zsÁÉÄdðÉÉAiÄÄÄ DÉÉÉwPÀ ªÄUÄÆ CzSÄ«ÄðPÀ QæAiÉÄAiÄÄ®è : ¥ÀæwAiÉÆŞâÉÄÆ vÀÉÄß ,ÄÜÉÄPÉi vÀPÁiAvÉ ªÄUÄÆ CUÀvÀªvÉ ,ÄPÁUÄªªÄÄÖ ,ÄA¥ÀvÀÛÉÄÄß EvÀgÄjUÉ ªÄUÄÆ PÉÆÉÉUÉ vÀÉÄß ,ÄéAvÀ zÉÄªPÉi ªÀiÁgÄPÀªÄUÄzÀAvÉ ,ÄA¥Áç ,ÄªªÄzÀÄ ÉÄªAiÉÆÄvÀªÄzÀÄzÉÄ.

AiÀiÁgÉÃ DVzÀÝgÀÆ PÀÆqÀ ±Á,ÀÛç,ÀªÄäVÀªÄ®èzÀ jÃwAiÀÄ°è «¥ÀjÃvÀ
 ¢ÆÆ°À¢AzÀ ¢ÄvÀÄÛ,ÁPÀµÄÄÖ,ÀA¥vÀÄÛ ±ÉÃRgÀªÁVgÀªÁUÀ®Æ
 zsÀfÀzÀ -ÉÆÄ"sÀ¢AzÀ,ÀA¥vÀÛfÀÄß Dfð,À-ÁUÀzÀÄ.
 zsÀªÄÄð"Á»gÀªÄ®èzÀ ¢AiÁUÉÆÄð¥AiÀÄUÀ½AzÀ,ÀA¥vÀÛfÀÄß,ÀA¥Á¢¹
 G¥Ä"sÉÆÄV,ÄªÄÄzÀjAzÀ E°Ä-¥AgÀUÀ¼ÉgÀqAgÀ®Æè,ÀzÄÍw
 zÉÆgÉAiÀÄzÀÄ JAŞÄzÁVAiÀÄÆ CzÄÄ w½,ÄvÀÛzÉ. PËn®âfÀ
 "DxÀð±Á,ÀÛç"zÀ°è "CxÀð"PEÌ °ÉZÄÄÑ ¥ÁæzsÀfÀävÉ ¢AqÀ-ÁVzÀÄÝ
 ,ÄSÁfÄÄ"sÄª«®èzÀ fÄªÄfÄªÄfÄÄß AiÀiÁgÉÆŞâgÀÆ fÄqÉ,À-ÁUÀzÉAzÄÄ
 w½¹zÀÝgÀÆ zsÀªÄÄðPEÌ,ÀAWÀµÄðªUÄªAAvÀ°Ä AiÀiªÄÄzÉÄ jÃwAiÀÄ°è
 ,ÄÄR¥ÀqAPÀÆqÀzÉAzÄÄ MwÛ °ÉÄ¼Ä-ÁVzÉ. »ÄUÉ,ÀA¥vÀÉUÄŞzÄÄ
 »ÄfÄªÄzÄÄzÄ®è; CzÄfÄÄß,ÀA¥Á¢,ÄªÄ ¢ÄvÀÄÛ G¥Ä"sÉÆÄV,ÄªÄ jÃw
 ¢AiÁvÀæ zsÀªÄÄð,ÀªÄÄvÀªÁVgÀ"ÉÃPEAzÄÄ "sÁgAwÄAiÄÄ
 zsÀªÄÄðUÄæAxÀUÀ¼ÄÄ,ÀÈµÄÖ¥Är,ÄvÀÛzÉ.

3. PÄªÄÄ (Aesthetic and sex life)

¥ÄAgÄµÄxÀðUÀ¼ÄÄ «fÄâ,ÀzÀ°è ¢ÄÆgÀfÉÄ,ÀÛfÀzÀ°ègÄªÄÄzÄÄ
 "PÄªÄÄ". ŞAiÄÄ¹zÄÄzÄfÄÄß ¥ÄqÉzÄÄ CfÄÄ"sÉÆÄV,ÄªÄªÄzÄÄ JAzÄÄ EzÄgÀ
 CxÀð. PÄªÄÄ JAzÄgÉ PEÄª® -ÉÊAVPÀvÉAiÄÄ®è, CzÄgÀ eÉÆvÉUÉ
 ¢ÄÄfÄ,ÀiAvÉÆÄµÄ ¢ÄvÀÄÛ,ÉAzÄAiÄÄð,ÄÄRUÀ¼ÄÆ,ÉjPEÆArgÄvÀÛzÉ.
 D°ÁgÀ, ŞmÉÖ, ¢Ä,ÀwUÀ¼ÄÉAŞ zÉÊ»PÄ CUÄvÀävÉUÀ¼ÄÄ ¥ÄÆgÉÊPE ¢AiÁvÀæ
 ¢AzÀ ¢ÄÄfÄÄµÄªÄ,ÄÄR¢A¢gÀ-ÁgÀ. DvÀfÄ ¢ÄÄfÄ¹UÄÆ G-Áè,À ¢ÄvÀÄÛ
 ,ÄAvÀÈÛU ¹UÄ"ÉÄPÄÄ. M¼É¹AiÄÄ D°ÁgÀ, ,ÁPÁUÄªÄµÄÄÖ ¢zÉæ ¢ÄvÀÄÛ
 EµÄÖªÄzÀ ¢ÉÄÊxÄÄfÄ ¢AiÁvÀæªÄ®èzÉ °ÄvÀÄÛ °Ä®ªÄÄ jÃwUÀ½AzÀ
 ¢ÄÄfÄÄµÄªÄ ¢ÄÄfÄ,ÀiAvÉÆÄµÄ ¥ÄqÉAiÄÄ°aÑ,ÄvÀÛfÉ. F ŞUEAiÄÄ
 ¢ÄÄfÄ,ÀiAvÉÆÄµÄªÄÇ zsÀªÄÄðzÀ J-ÉèAiÄÄfÄÄß «ÄÄgAPÀÆqÀzÉAzÄÄ
 ±Á,ÀÛçUÄæAxÀUÀ¼ÄÄ w½,ÄvÀÛzÉ.

PÄªÄÄ-ÉÊAVPÀvÉ: "PÄªÄÄ" JAzÁPÄët,ÀªAiÁfÄªªÁV -ÉÊAVPÀvÉ JAzÉÄ
 CzÄfÄÄß CxÀð«,À-ÁUÄwÛzÉ. PÄªAiÄ©ü-ÁµÉAiÄÄÄ ¥Ä¥APÄgªÄzÄÄzÉAzÄÄ
 »AzÄÆzsÀªÄÄðzÀ°è J°èAiÄÄÆ °ÉÄ½®è. ,ÄAvÁfÄ©üªÄÈ¢PAiÄÄ
 zÄÈ¶Ö-ÄAzÄ, ¢ÄÄfÄÄPÄÄ®zÀ ¢ÄÄÄzÄªÄjAiÄÄÄ«PEAiÄÄ zÄÈ¶Ö-ÄAzÄ
 EzÄÄ wÄgÀ CUÄvÀªªÄzÄzÉAzÄÄ ¥ÄjUÄtÄvÀªVzÉ. -ÉÊAVPÀ vÄÈÛUÉ
 CªAPÄ±Ä«ÄAiÄÄªÄÄ UÄÈ°Ä,ÀÛ±ÄæªÄzÀ ¥ÄæªÄÄÄRÄvÉAiÄÄfÄÄß MwÛ
 °ÉÄ½zÀÝgÉ. PÄªÄÄ,ÄAvÀÈÛUÄiÄÄfÄÄß PÄgÄÄtÄ,À-ÉÄPEAzÄÄ
 PÄªÄÄzÉÄªvÉUÀ¼ÄzÀ gÄw -ªÄÄfÄäxÄgÄfÄÆß DgÁ¢ü,ÄªÄ ¥Äj¥ÄoÄªÄÇ
 fÄªÄÄª ¥ÄgÄA¥ÄgÉAiÄÄ MAzÄÄ "sÁUÄªVzÉ. PÄªÄÄzÉÄªvÉUÀ¼ÄzÀ gÄw -
 ¢ÄÄfÄäxÄgÄfÄÄß UÄÄgÄÄw¹ ¥ÄÆf,ÄªÄ PÄæªÄªÄfÄÄß,ÀÈ¶Ö¹zÀ fÄªÄÄª
 zsÀªÄÄðUÄæAxÁPÄgÄgÄÄ L»PÄ,ÄÄR"sÉÆÄUÄUÀ½UÉ «gÉÆÄ
 ¢üUÀ¼ÄVgÄ°®è JAzÄÄ ¥ÄævÉªÄPÄªÁV °ÉÄ¼Ä-ÉÄPÄV®è. ¢AiÁfÄªÄfÄ
 CfÄªfÄª ŞUEAiÄÄ ZÄiÄªÄnPEUÀ¼Ä°è -ÉÊAVPÀ ZÄiÄªÄnPEAiÄÄÆ MAzÄÄ
 ¥ÄæªÄÄÄRªÄzÄzÉAzÄÄ ¥ÄjUÄtÄ¹gÄªÄÄ ¢ÄvÀiÄiÄÄfÄÄ IÄ¶
 "PÄªÄÄ,ÄÆvÀæ"ªÉAŞ UÄæAxÄªÄfÄÄß gÄa¹zÄÄÝ F ŞUEÍ ¢AiÁUÄzÄ²ð

£ÉÊ«ÄwÛPÀ QæAiAiÁ«çüUÀ¼Ä£ÄÄß æAiÁqÄÄvÀÛ EgÄÄæÄÄzÄÄ PÀÆqÀ DVzÉ.
D°ÄAPÁgÀ æÄÄvÄÄÛ æÄÄæÄÄvÄéçAzÀ §AzsÄ£ÄæÄÄ ¥Áæ¥ÄÛæÄVgÄÄæÄÄzÄjAzÀ
CæÄÄUÀ¼AzÀ æÄÄÄPÀÛæÄUÄÄæÄÄzÉÄ æÉÆÄPÀëPÉÌ gÄ°ÄzÄj.
“DvÄæeÄÖ£Ä”çAzÀ æÉÆÄPÀë ®“sÄææÄUÄzÄÄ. DvÄæeÄÖ£Ä æÄÄvÄÄÛ
PÄvÄðæÄæ¥ÄgÄvÉ¬ÄAzÀ æAiÄvÄæ CzÄÄ ÄzsÄæ. vÄ£Äß PÄvÄðæÄæUÀ¼Ä£ÄÄß
x“sÄ¬ÄÄzÉ D£Äæ£Äæ §UÉAiÄÄ IÄtUÀ¼Ä£ÄÄß wÄjÄzÉ, “æÉÆÄPÀë”zÄ §UÉÌ
aAwÄÄæÄÄzÄÄ Ä®èzÉAzÄÄ JZÄÑj¹zÄÝgÉ. «µÄÄÛ ¥ÄÄgÄt æÄÄvÄÄÛ
G¥ÄµÄvÄÄÛUÀ¼ÄÄ §æ°ÄæeÄÖ£Ä æAiÄvÄæçAzÀ æÉÆÄPÀë
ÄÄ¥ÄzÄ£ÉAiÄiÄUÄzÉAzÄÄ w½ÄÄvÄÛ F ¥ÄæAiÄÄvÄßzÄ°è£Ä æÄÄÆgÄÄ
°ÄAvÄUÀ¼Ä §UÉÌ G⁻ÉèÄT¹æÉ. eÄÖ£Ä ÄÄ¥ÄzÄ£É, EAçæAiÄÄUÀ¼Ä
xÄiÄÄAvÄæet æÄÄvÄÄÛ æAiÄ£Ä¹PÄ ¥Äæ±ÄAvÄvÉ¬ÄAzÀ PÄÆrzÄ zsÄæ£Ä. F
æÄÄÆgÄÄ °ÄAvÄUÀ¼Ä£ÄÄß zÄIÄæÄÄzÄgÄ æÄÄÆ®PÄ æAiÄvÄæ vÄ£ÄUÄÆ
æÄÄvÄÄÛ ¥ÄgÄæAiÄvÄæxUÄÆ AiÄiÄæÄzÉÄ æÄævÄæÄ«®èæÉÄ§ CjæÄÄ
æÄÄÆqÄÄæÄÄzÄÄ. EAvÄ°Ä ¹ÜwAiÄÄ£ÉßÄ PÉÊæÄ®æ CxÄæÄ æÄÄÄQÛ
JAzÉ£Äß¬ÄvzÉ. “sÄUÄæçIÄvÉAiÄÄÆ PÄÆqÄ æÄæQÛAiÄÄ fÄæ£ÄzÄ
¥ÄgÄæÉÆÄ£ÄßvÄ ÄzsÄ£É JAzÄgÉ æÉÆÄPÀë ÄÄ¥ÄçÄÄæÄÄzÉÄ§ÄzÄ£ÄÄß
MwÛ °ÉÄ¼ÄÄvÄÛzÉ.

æÉÆÄPÀë ÄÄ¥ÄzÄ£ÉAiÄÄ æAiÄUÄð: æÉÆÄPÀë ÄÄ¥ÄzÄ£ÉUÄv J⁻Äè
d£ÄgÄÆ PÄÆqÄ MAZÉÄ æAiÄUÄðæÄ£ÄÄß C£ÄÄÄjÄÄ“ÉÄPÉAzÄÄ “sÄgÄwÄAiÄÄ
zsÄæÄðæÄÄ «çüÄÄæÄç®è. DzÄPÉÌ §zÄ¬Äv AiÉÆÄUÄ, eÄÖ£Ä “sÄQÛ
æÄÄvÄÄÛ PÄæÄð æAiÄUÄðUÀ¼Ä°è AiÄiÄæÄÄzÄ£ÄÄß “ÉÄPÄzÄgÄÆ CæÄgÄÄ
C£ÄÄÄjÄÄ§°ÄÄzÄvzÉ. zsÄæ£Ä¬ÄAvÄ£ÉUÄ¼Ä°è DÄQÛ¬ÄgÄæÄæÄgÄÄ
AiÉÆÄUÄæAiÄUÄðæÄ£ÄÄß, eÄÖ£ÄÄÄ¥ÄzÄ£ÉAiÄÄ°è DÄPÄÛgÄVgÄæÄæÄgÄÄ
eÄÖ£ÄæAiÄUÄðæÄ£ÄÄß, ¥ÄÆeÉ DgÄzsÄ£É CxÄæÄ G¥ÄÄ£ÉAiÄÄ°è
EµÄÖæÄÄ¼ÄæÄgÄÄ “sÄQÛæAiÄUÄðæÄ£ÄÄß æÄÄvÄÄÛ vÄæÄä PÄAiÄÄð CxÄæÄ
GzÉÆæÄUÄæ£ÉßÄ µÄIæÄÄvÉ¬ÄAzÀ æAiÄqÄÄæÄ bÄ®æÄÄ¼ÄæÄgÄÄ
PÄæÄðæAiÄUÄðæÄ£ÄÄß C£ÄÄÄj¹ æÄÄÄQÛAiÄÄ£ÄÄß ÄÄ¥ÄçÄÄ§°ÄÄzÉAzÄÄ
£ÄæÄä zsÄæÄðUÄæAxÄUÀ¼ÄÄ w½ÄÄvÄÛæÉ.

¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÀ¼ÄÄ ÄæAiÄfPÄ ¥ÄææÄÄÄRävÉ: ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÀ¼ÄÄ
PÄ®æ£ÉAiÄÄ£ÄÄß ¥ÄææÄ£ÄÄ “sÄgÄwÄAiÄÄ IÄ¶æÄÄæxUÀ¼ÄÄ ÄæAiÄfPÄ
aAvÄ£ÉAiÄÄ “É¼ÄæÄtÄUÉUÉ xÄrzÄ C£ÄÄ¥ÄæÄæÄzÄ PÉÆqÄÄUÉ
JAzÉ£Äß§°ÄÄzÄÄ. æAiÄ£Äæ£Ä ¥Äæ¥ÄAaPÄ æÄÄvÄÄÛ DzÄÄwäPÄ
fÄæ£ÄUÀ¼ÄÄ ¥ÄgÄÄægÄ «gÉÆÄzsÄvÄäPÄæÄVgÄzÉ
¥ÄÆgÄPÄæÄVgÄ§®æzÉÄ§ÄzÄ£ÄÄß ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÀ¼ÄÄ RavÄ¥ÄrÄÄvÄÛæÉ.
æAiÄ£Äæ£Ä “ÉÊAVPÄvÄÈÛ, ÄAvÄ£Ä¥ÉÆPÉë, ÄAzÄAiÉÆðÄ¥ÄÄ£É, D¹Ü-
ÄÄ¥ÄwÛ£Ä ÄÄ¥ÄzÄ£É, CçÜPÁgÄ ZÄ¬ÄÄuÉ, ÄÄSÄ£ÄÄ“sÄæÄ
EæÉ®èæÄUÀ¼ÄÄ eÉÆvÉUÉ CAwæÄæÄv æÉÆÄPÀë ÄÄ¥ÄzÄ£É æAiÄqÄÄæÄÄzÄÆ
ÄzsÄææÉÄ§ÄzÄ£ÄÄß ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÀ¼ÄÄ ÄæµÄÖ¥ÄrÄÄvÄÛæÉ.

zsÄæÄð DxÄð æÄÄvÄÄÛ PÄæÄÄ EæÄÄUÀ¼ÄÄ ÄAvÄÄ°vÄ
ÄAAiÉÆÄd£ÉAiÄÄ°èAiÉÄÄ æAiÄ£ÄæÄPÉÆÄnAiÄÄ »vÄ CqÄVgÄÄvÄÛzÉ.

²ÀiÁ£ÀÀ£À D,ÀQÛ C©üGÀÄaUÀ¼ÄÄ ²À®²ÁgÀÄ. DvÀ£À ,ÀéˆsÁ²ÀÀÇ
 ²À®²ÄÄ ²ÄÄR£ÁzÄÄzÄÄ: DyðPÀ, ˆËçpPÀ, ˆÉÉAVPÀ, ˆsÁ²AvÄäPÀ,
 ,ËAzÄAiÄiÄðvÄäPÀ, DzsÁäwäPÀ EvÄäç. E²ÄÄ ¥ÁgÀ,ÀàgÀ
 ,ÀAWÀµÄðvÄäPÀ²ÁVgÀ§²ÄÄzÉAzÄÄ vÉÆÄgÀÄ²ÄÄçzÄÝ°è CzÄÄ
 ²ÉÄÄˆÉÆßÄIPÉi ²ÄiAvÄæ, ²Ä,ÀÛ«PÀ²ÁV, zsÄÄÄð ²ÄÄvÄÄÛ PÁ²ÄÄUÀ¼Ä
 £ÀqÄÄ²É, zsÄÄÄð ²ÄÄvÄÄÛ CxÄðUÀ¼Ä £ÀqÄÄ²É DxÄ²Á PÁ²ÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ
 ²ÉÆÄPÀëUÀ¼Ä £ÀqÄÄ²É ,ÀAWÀµÄð«®è. zsÄÄÄðPÉi «gÉÆÄzsÄ²ÁUÀzÄAvÉ
 CxÄð ²ÄÄvÄÄÛ PÁ²ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß C£ÄÄˆsÄ«,ÀÄ²ÄÄzÄÄ ,ÀEPÀÛ²ÉAzÄÄ
 zsÄÄÄð ²ÉÄ¼ÄÄvÄÄzÉ.

¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÀ¼ÄÄ ²ÄÄQÛfÄ²Á£À, ,À²ÄÄÆ²ÁfÄ²Á£À ²ÄÄvÄÄÛ ²ÄÄQÛ
 ,À²ÄÄÆ²ÁUÀ¼Ä ¥ÁgÀ,ÀàgÀ ,À§AzsÄUÀ¼Ä£ÄÄß xAiÄÄAwæ,ÀÄ²ÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ
 xzÉÄð²,ÀÄ²ÄÄ ²ÄiÁUÀðzÄ²ð ,ÀEvÄæUÀ½zÄÝAvÉ PÁAiÄÄð²É,ÀUÄÄ²ÄÄzÄÄ.
 UÄÈ²Ä,ÀÛ±Äæ²ÄÄzÄ²ègÄÄ²Ä ²ÄÄQÛAiÄÄÄ CxÄð-PÁ²ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß
 C£ÄÄˆsÄ«,ÀÄ²ÁUÀ EvÄgÄgÀ ,À¥ÄPÄð-,À§AzsÄUÀ¼Ä ZËPÄnÖUÉ
 ¹®ÄPÄ²ÄÄzÄÄ CxÄÄAiÄÄð²ÁUÄÄ²ÄÄzÄÄ. ²ÄÄQÛ ,À²ÄÄÆ²ÁUÀ¼Ä
 ,À§AzsÄzÄ PÄPÉëAiÄiÁZÉUÉ zsÄ²ÄiÄðZÄgÄuÉ ²ÄiÁqÄÄ²ÄÄzÄAvÄÆ
 zÄÆgÄ²ÉÄ G½-ÄvÄÄ. “²ÉÆÄPÄë” ,À¥ÄzÄ£ÉAiÄÄvÄÛ vÄ£Äß
 UÄ²ÄÄ£Ä²Á£Äß PÉÄÄçæÄPÄj,ÀÄ²ÄÄ ,À£Ä²¹AiÄÄÆ PÄÆqÄ ²ÉÆzÄ®Ä
 vÄ£ÉßˆÀè PÄvÄð²ÄÄ ²ÁUÄÆ ²ÉÆuÉUÄjPÉAiÄÄ£ÄÄß xˆsÄ-Ä¹, vÄ£Äß ,À²ÄiÄd,
 PÄÄiÄÄ§ ²ÄÄvÄÄÛ ¡vÄÈUÀ¼Ä §UÉV£Ä iÄt²Ä£ÄÄß wÄj¹ D §½PÄ²ÉÄ vÄ£Äß
 CAw²ÄÄ UÄÄjAiÄiÄzÄ “²ÉÆÄPÄë”zÄvÄÛ ,ÀUÄ§²ÄÄzÉAzÄÄ ²ÉÄ¼ÄÄvÄÄzÉ.
 DzÄÝJAzÄ “²ÉÆÄPÄë” ,À¥ÄzÄ£É JAzÄgÉ L»PÄ ¥Äæ¥ÄAZÄzÄ §UÉV£Ä vÄ£Äß
 PÄvÄð²ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß x²Äð»,À®Ä C,À²ÄÄxÄð£ÄzÄ ²ÄÄQÛAiÄÄÄ
 ¥ÁgÄ²ÄiÄyðPÄvÉAiÄÄ ,ÉÆÄV£Ä°è vÄ£Äß zËð®²Ä£ÄÄß ²ÄÄÄaÑPÉÆAqÄÄ
 Nr²ÉÆÄUÄ²ÄÄ AiÄÄvÄß JAzÄÄ ˆsÄ«,ÀÄUÄzÄÄ. »ÄUÉ ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÀ¼ÄÄ
 ²ÄÄQÛ ²ÄÄvÄÄÛ ,À²ÄÄÆ²ÁUÀ¼Ä £ÀqÄÄ«£Ä £Ä²AiÉÆÄavÄ
 ,À§AzsÄUÀ¼Ä²ÄÄ²ÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ EAvÄ²Ä ,À§AzsÄçAzÄ GvÄà£Äß²ÁUÄÄ²ÄÄ
 ZÄiÄ²ÄnPÉUÀ¼Ä°è £Ä²AiÉÆÄavÄ²ÄzÄ²ÄUÀ¼Ä²ÄÄ²ÄÄ JA§ÄzÄ£ÄÄß xµÄiµÉð
 ²ÄiÁqÄÄvÄÛ²É. ²ÄiAvÄæ²Ä®è, C,À²ÄÄ¥ÄðPÄ²ÄzÄ ,À§AzsÄ²Á£ÄÄß ²ÁUÄÆ
 ZÄiÄ²ÄIPÉUÀ¼Ä£ÄÄß ²Äfð,ÀˆÄPÉAzÄÄ ,ÀEZÄ²ÁV DUÄæ»,ÀÄvÄÄ²É. F
 xñÖ£Ä°è £ÉÆÄrzÄUÄ ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÀ¼ÄÄ ,À²ÄiÄfPÄ ¥ÄvÄæzÄ ²ÄÄ²AvÄé
 w½zÄÄ§GÄÄvÄÄzÉ.

2. D±Äæ²ÄÄUÀ¼ÄÄ

¥ÄæaÄ£ÄÄ ˆsÁgÄwÄAiÄÄ ±Ä,ÀÛçPÄgÄgÄÄ ²ÄÄQÛAiÄÄ ,À²ÄiÄfPÄ
 fÄ²Á£ÄzÄ vÄ²ÄÄ²Ä ¥ÄjUÄt£ÉAiÄÄ°è £Ä®Äi CA±ÄUÀ¼Ä ¥ÄæˆsÁ²Ä²Á£ÄÄß
 UÄÄgÄÄw¹zÄÝgÉ. **1. zÉÄ±Ä** : ²ÄÄQÛAiÄÄÄ ²Ä¹,ÀÄ²ÄÄ ,ÀÛ¼ÄzÄ ¥ÄæzÉÄ²PÄ
 ²ÄÄvÄÄÛ ,À²ÄiÄfPÄ »£ÉßˆÉ. **2. PÄ®** : ,À²ÄiÄd CxÄ²Á ,À²ÄiÄfPÄ fÄ²Á£ÄzÄ
 Lw²Á¹PÄ ˆÉ¼Ä²ÄtÄUÉ, CAzÄgÉ, PÄ®-PÄ®PÉi CzÄÄ «PÄ,ÀUÉÆAqÄ §UÉ.

3. ±ÀæªÀÄ: ,ÀªÀÄPÁ°Ã£À ,ÁªÀiÁfPÀ ¥Àj,ÀgÀzÀ°è ¢ÀåQÛUÉ ®¨sÀªªÁUÀÄªÀ ,ÁªÀiÁfPÀ ºPÀët. CzÀPÀi£ÄÄ,ÀgÀªÁV DvÀ ¨É¼É¹PÉÆ¼ÄÄªÀ PÀªÀiÁð£ÄÄ,ÀQÛ CxÀªÁ GzÉÆåÃUÀ£ÄÄ,ÀQÛ ¢ÀÄvÀÄÛ **4. UÄÄt :** ¢ÀåQÛAiÀÄ°è ¥ÀæPÀÈw,ÀºÀdªÁV ¢ÀÄÆr\$gÀÄªÀ ¢ÀÄ£ÉÆÄ-eÉÊ«PÀ UÄÄtUÀ¼ÄÄ CxÀªÁ ¥ÀæªÀÈwÛUÀ¼ÄÄ. »AzÀÆiÄ¶ªÀÄªxUÀ¼ÄÄ ¥ÀæPÁgÀ ¥ÀæwAiÉÆ\$å ¢ÀåQÛAiÀÄ ,ÁªÀÄxÀåð¥ÀÆtð ¨É¼ÄªÀÄtÂUÉUÉ PÁgÀtªÁUÀ\$ºÄÄzÁzÀ AiÀiÁªÀÄzÉÄ ,ÁªÀiÁfPÀ ¢ÀªªÀ,ÉÜ CxÀªÁ ,ÀAWÀi£ÉAiÀiÁzÀgÀÆ PÀÆqÀ CzÄÄ F »AzÉ ,ÀÆa¹zÀ CA±ÀUÀ¼Ä°è PÉÆ£ÉAiÄÄ JgÀqÄÄ CA±ÀUÀ¼Ä£ÄÄß (±ÀæªÀÄ ¢ÀÄvÀÄÛ UÄÄt) M¼ÄUÉÆArgÀ-ÉÄ-ÉÄPÄÄ. CAzÀgÉ, 1. fÄªÀ£ÄzÀ C¹ÛvÀézÀ CAwªÄÄ GzÉÝÄ±ÀUÀ¼Ä£ÄÄß ,ÁPÁgÀUÉÆ½¹PÉÆ¼ÄÄ®Ä ,ÀºÁAiÀÄPÀªÁzÀ vÀgÀ-ÉÄw ¢ÀÄvÀÄÛ ºPÀëtªÀ£ÉÆßzÀV,ÄÄªÀ ¢ÀªªÀ,ÉÜ ¢ÀÄvÀÄÛ 2. EzÀPÉi ¥ÀÆgÀPÀªÁVgÀÄªªAvÉ DvÀ£À ,ÀºÀdªÁzÀ ¥ÀæªÀÈwÛ, UÄÄt ¢ÀÄvÀÄÛ ¢ÀÄ£ÉÆÄ¨sÀÆ«ÄPÉUÀ£ÄÄ,Àj¹ gÀa,À-ÁzÀ GzÉÆåÃUÀ ¢ÀªªÀ,ÉÜ. EªÀÄUÀ¼Ä°è ¢ÉÆzÀ®£ÉAiÄÄzÄÄ D±ÀæªÀÄªªªÀ,ÉÜUÉ ,ÀA\$Açü¹zÁÝzÀgÉ JgÀqÀ£ÉAiÄÄzÄÄ ¢ÀtðªªªÀ,ÉÜAiÄÄ£ÄÄß PÄÄjvÀzÄÄzÄÄ. ¢ÀåQÛAiÄÄ ¢ÀåQÛUÀvÀ fÄªÀ£ÄªÀ£ÄÄß C±ÀæªÀÄ ¢ÀªªÀ,ÉÜAiÄÄªª ¢zÉÄð²,ÄÄªªÄzÁzÀgÉ ¢ÀtðªªªÀ,ÉÜAiÄÄªª DvÀ£À ,ÁªÀiÁfPÀ fÄªÀ£ÄªÀ£ÄÄß ¢AiÄÄAwæ,ÄÄªªÄzÄÄ. F JgÀqÀÆ ¢ÀªªÀ,ÉÜUÀ¼Ä£ÄÄß MnÖUÉ ¢ÀuÁð±ÀæªÀÄ ¢ÀªªÀ,ÉÜ JAzÄÄ PÁgÉAiÄÄ-ÁVzÉ. D±ÀæªÀÄªªªÀ,ÉÜAiÄÄªª ¥ÀæaÄ£À aAvÀ£ÀPÁgÀgÄÄ ¢ÀiÁ£ÄªÀ£À ,ÁªÀiÁfPÀ aAvÀ£ÉAiÄÄ PÉëAvÀæPÉi ¢ÄrzÀ C£ÄÄ¥ÀªÄÄ PÉÆqÄÄUÉUÀ¼Ä-ÉÆèAzÄÄ JAzÄÄ ¥ÀjUÀtÂvÀªÁVzÉ.

D±ÀæªÀÄ zsÀªÄÄð (Ashrama System)

¨sÁgÀwÄAiÄÄ fÄªÀ£ÄzÀÈ¶ÖAiÄÄ£ÄÄß ¥Àæw©A©,ÄÄªÀ ¥ÄÄgÄÄµxÀðUÀ¼Ä ¹zÁPvÀzÀ ¢ÄÄÆvÀðgÀÆ¥ÄzÀ ¥ÀæPÀluÉAiÄÄ£ÄÄß “D±ÀæªÀÄ zsÀªÄÄð”zÀ «£Äª,ÀzÀ°è PÁt\$ºÄÄzÄÄ. fÄªÀ£ÄzÀ ¢ÄÄÄRå UÄÄjUÀ¼ÄªªªÄ JA\$ÄzÀ£ÄÄß ¥ÄÄgÄÄµxÀðUÀ¼Ä w½,ÄÄvÀÛªÉAiÀiÁzÀgÉ D UÄÄjUÀ¼Ä£ÄÄß ¢ÀåQÛAiÀiÁzÀªÀ£ÄÄ vÀ£Äß fÄ«vÀzÀ «©ü£Äß ¢ÀAvÀUÀ¼Ä°è ¢ÉÄUÉ ¥Àj±ÀæªÀÄ¥ÀÆªÀðPÀªÁV ,ÁPÁgÀUÉÆ½¹PÉÆ¼ÄÄ-ÉÄPÉA\$ÄzÀ£ÄÄß D±ÀæªÀÄzsÀªÄÄðªÄÄ w½,ÄÄvÀÛzÉ. ¥ÄÄgÄÄµxÀðvÀvÀé ¢ÄÄvÀÄÛ D±ÀæªÀÄzsÀªÄÄð EªÄÄ ¥ÀgÀ,ÀàgÀ ¥ÀÆgÀPÀªÁVzÄÄÝ MnÖUÉÄ ,ÁUÄÄªAvÀªÄUÀ¼ÄÄ. D±ÀæªÀÄzsÀªÄÄðzÀ PÀ®à£ÉAiÄÄªª ¢ÀiÁ£ÄªÀ£À aAvÀ£ÉAiÄÄ ¨É¼ÄªÀÄtÂUÉAiÄÄ°è ¢ÄªªÀvÀézÀ ¢ÉÄÈ°UÀ-ÁèVzÉ.

“D±Àæ³ÄÄ” JAŞ PÀ®àféÉAiÄÄ CxÄð : “D±Àæ³ÄÄ” JAŞÄzÄÄ ,ÄÄ,ÀìøvÀ ±ÀŞp³ÄVzÄÄÝ EzÄPÉì “«±ÀæAwAiÄÄfÄÄß ¥ÀqÉAiÄÄÄ³Ä ,ÄÜ¼ÄÄ” JAzÄÄ CxÄð«zÉ. (D±Àæ³ÄÄåAvÉÄ «±ÀæAwA ¥Àæ¥ÀåAvÉÄ CféÄfÄ) JAŞ §gÀ°ÄzÀ°è D±Àæ³ÄÄ JAŞ ±ÀŞÝPÉì JgÀqÄÄ CxÄðUÄ¼ÄfÄÄß xÄrzÁÝgÉ. 1. ¥Àj±Àæ«Ä,ÄÄ CxÄ³Ä zÄÄrAiÄÄÄ³Ä fÄ³ÄfÄzÄ °ÄAvÄUÄ¼ÄÄ ÄÄvÄÄÜ 2. ¥Àj±Àæ«Ä,ÄÄ CxÄ³Ä zÄÄrÄÉÄ³ÄiÄqÄÄ. “D±Àæ³ÄÄ” JAŞÄzÄPÉì «gÀPÄÜvÉ¬ÄAzÄ (gÄUÄ zÉÉÄµÄçUÄ¼ÄfÄÄß) zÄ³ÄÄfÄ³ÄiÄqÄÄ³Ä CxÄ³Ä xUÄæ»,ÄÄ³Ä ,ÄÜ¼ÄUÄ¼ÄÄ (Places of mortification)JAŞÄzÄVAiÄÄfÄ C³ÄgÄÄ CxÄð xÄrzÁÝgÉ. “D±Àæ³ÄÄ” JAzÄgÉ fÄ³ÄfÄÄiÄiÄvÉæAiÄÄ°èfÄ «±ÀæAwAiÄÄ fÉ¬É JAzÄxÄð. fÄ³ÄfÄÄiÄiÄvÉæAiÄÄ°è ¥ÀyPÄfÄzÄ³ÄfÄÄ C®è°è «±ÀæAw ¥ÀqÉAiÄÄÄvÄÜ vÄfÄßfÄÄß ÄÄÄÄçfÄ ¥ÄAiÄÄtPÉì ,ÄdÄÖUÉfÄ½¹PÉfÄ¼ÄÄî³ÄfÄÄ JAŞ CxÄð³ÄÇ CzÄgÄ°è zsÄéxvÄ³ÄVzÉ. “sÄgÄwÄAiÄÄgÄ PÀ®àféÉAiÄÄAvÉ éÉfÄPÄë ,ÄÄ¥ÄzÄféÉAiÄÄÄ fÄ³ÄfÄzÄ ¥ÄgÄ³ÄÄUÄÄj. ¥ÄæwAiÉfÄzÄÄ D±Àæ³ÄÄ³ÄÇ PÄfÄqÄ F UÄÄjAiÄÄfÄÄß vÄ®Ä¥ÄÄ³Ä AiÄÄvÄßzÄ°èfÄ MAzÉfÄzÄÄ °ÉeÉÓ¬ÄzÄÝAvÉ.

fÄ®Äì D±Àæ³ÄÄUÄ¼ÄÄ

“sÄgÄwÄAiÄÄgÄ D±Àæ³ÄÄzsÄ³ÄðzÄ PÀ®àféÉAiÄÄAvÉ ÄÄåQÜAiÄÄ fÄ³ÄfÄÄ³ÄÄ fÄ®Äì ÄÄÄÄrÄWÄiÖUÄ¼ÄfÄÄß M¼ÄÜÉfÄArzÉ. MAzÉfÄzÄÄ °ÄAvÄ CxÄ³Ä WÄiÖ³ÄfÄfÄß MAzÉfÄzÄÄ “D±Àæ³ÄÄ”éÄzÄÄ PÄgÉAiÄÄ¬ÄVzÉ. F D±Àæ³ÄÄUÄ¼ÄÄ³ÄÄ JAzÄgÉ. §æ°ÄäZÄAiÄiÄð±Àæ³ÄÄ, UÄÈ°Ä,ÄÜ±Àæ³ÄÄ, ÄÄfÄ¥Äæ,ÄÜ±Àæ³ÄÄ ÄÄvÄÄÜ ,ÄfÄå,Ä±Àæ³ÄÄ. ¥ÄæwAiÉfÄsÄ “sÄgÄwÄAiÄÄfÄ fÄ³ÄfÄÄ³ÄÇ F fÄ®Äì °ÄAvÄUÄ¼ÄÄ ÄÄfÄ®PÄéÄ ,ÄUÄÄ³ÄÄzÄÄ. IÄUÉéÄzÄzÄ°è “§æ°ÄäZÄjfi ÄÄvÄÄÜ UÄÈ°Ä¥Äw JAzÄÄ JgÀqÄÄ D±Àæ³ÄÄUÄ¼ÄÄ ¥Äæ,ÄÜ¥Ä ÄiÄvÄæ«zÄÝgÉ G¥ÄxµÄvÄÄÜUÄ¼ÄÄ PÄ®PÉì DUÄ¬ÉÄ C³ÄÄUÄ¼ÄÄ ,ÄASÉå fÄ®ìPÉì KjzÄÄÝ ÄiÄvÄæ³Ä®èzÉ CzÉfÄzÄÄ «²µÄÖ fÄ³ÄfÄÄ«zsÄfÄ³ÄfÄÄß ¥Äæwçü,ÄÄ³Ä vÄvÄé³ÄV gÄfÄ¥ÄÄ vÄ¼É¬ÄvÄÄ. F vÄvÄézÄAvÉ ÄiÄfÄ³ÄfÄÄ DgÄÄ“sÄzÄ°è fÄ³ÄfÄzÄ°è ¥Äæ³ÄÈvÄÜfÄV ¥Äæ¥ÄAZÄÄ ,ÄÄrzÄÄBRUÄ¼Ä°è “sÄVAiÄiÄV CféÄÄ“sÄ³Ä UÄ½,ÄÄvÄÜfÉ. CféÄAvÄgÄ C³ÄÄUÄ½ÄzÄ xÄÈvÄÜfÄV fÄ³ÄfÄzÄ ¥ÄgÄ³ÄÄUÄÄjAiÄiÄzÄ éÉfÄPÄëfÄÄzÄ³ÄfÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä AiÄÄwß,ÄÄvÄÜfÉ. CzÄPÄìV ¥Äæ³ÄÈwÜÄiÄUÄð ÄÄvÄÄÜ xÄÈwÜÄiÄUÄð JAŞ «“sÄdÉÄ ÄiÄqÄ¬ÄVzÄÄÝ. CzÄPÄìfÄÄ,ÄgÄ³ÄVAiÉÄÄ D±Àæ³ÄÄUÄ¼ÄÄ °ÄAvÄ³ÄfÄÄß ÄÄVÄðPÄj,Ä¬ÄVzÉ. §æ°ÄäZÄAiÄÄð ÄÄvÄÄÜ UÄÈ°Ä,ÄÜ±Àæ³ÄÄUÄ¼ÄÄ ¥Äæ³ÄÈwÜÄiÄUÄðPÉì ,ÄÄAiÄÄPÄ³ÄVzÄÝgÉ CféÄAvÄgÄzÄ ÄÄfÄ¥Äæ,ÄÜ ÄÄvÄÄÜ ,ÄfÄå,Ä±Àæ³ÄÄUÄ¼ÄÄ xÄÈwÜÄiÄUÄðPÉì ¥ÄfÄgÄPÄ³ÄVzÄÄÝ ÄÄÄQÜAiÄÄfÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä fÉgÄ³ÄUÄÄvÄÜé. F fÄ®Äì D±Àæ³ÄÄUÄ½ÜÉ ,ÄÄSÄçü¹zÄ ,ÄÄiÄfÄå «ÄgÄüÉ F PÉ¼ÄVfÄÄwzÉ.

§æ°ÄäZÄAiÄiÄð±Àæ³ÄÄ (Stage of a student)

D±ÀæªÄÄUÀ¼Ä°è æÆIÖ æÆzÀ®ÉÆiÄÄzÄzÄ
 §æºÄäZÄAiÄiÄð±ÀæªÄÄªÄÄ "G¥ÆÄÄAiÄÄÆÄ" ÄÄÄlgÄçAzÄ
 DgÄÄ"sAUÉÆ¼ÄÄªÄÄzÄÄ. "G¥ÆÄÄAiÄÄÆÄ" (conducting nearer) JAzÄgÉ
 UÄÄgÄÄ«ÆÄ ºÄwÜgÄ æÄÄUÄÄªÄÄÆÄÄß vÄgÄÄªÄÄzÄÄ JAzÄxÄð. F ÄÄÄlgÄçAzÄ
 DzsÄåwäPÄ ºÄUÄÆ ÄÄÄÄøwPÄ «ZÄgÄUÄ¼ÄÄÆÄÄß w½ÄiÄÄ®Ä fÄ«AiÄÄÄ
 ºÉÆÄzÉÆAzÄÄ ¥Äæ¥ÄAZÄzÄ°è PÄ°j¹ C°è EÉÆßAzÄÄ dÆÄä
 vÄ¼ÄÉzÄAvÄUÄÄªÄÄzÄÄ. DzÄÝJazÄ F ÄÄÄlgÄ ¥ÄqÉzÄªÄÆÄÄÄß "çéd"
 JÆÄß-ÄUÄÄªÄÄzÄÄ. F ÄÄÄlgÄçAzÄ "Ä®PÄÆÄzÄªÄÆÄÄ "§æºÄäZÄj" JA§
 CAvÄÄÜÆÄÄß ¥ÄqÉzÄªÄÆÄAvÄUÄÄªÄÆÄÄ. ÄÄÄ¥ÄæzÄ-ÄPÄªÄV
 §æºÄäZÄAiÄiÄð±ÀæªÄÄPÉI PÄ°j¹zÄªÄÆÄÄ «zÄå"sÄåÄPÄIV DºÄðÆÄzÄ
 UÄÄgÄÄ«ÆÄ §½ PÄ½Ä®ÄäIÖ UÄÄgÄÄPÄÄ®zÄ°èAiÉÄÄ vÄÆÄß ²µÄåvÄézÄ
 ¥ÄÆtðCªÄçÜAiÄÄÆÄÄß PÄ¼ÄÉAiÄÄ"ÉÄPÄUÄÄwÜvÄÄÜ.

§æ°ÄäZÄAiÄiÄö±Äæ°ÄÄzÄ°è²,ÄÄÜ, zÄÄrªÉÄ æÄvÄÄÜ CzsÄâAiÄÄfÄÄ
 EªÄÄUÄ½UÉ MvÄÄÜ ¤ÄqÄ-ÄVvÄÄÜ. §æ°ÄäZÄjAiÄiÄzÄªÄfÄÄ C¤AiÄÄ«ÄvÄ
 °ÄUÄÆ C¤AiÄÄAwævÄ fÄªÄfÄªÄfÄÄß ©IÄÖ ¤AiÄÄ«ÄvÄ °ÄUÄÆ ¤AiÄÄAwævÄ
 fÄªÄfÄÄ fÄqÉ,Ä-ÉÄQvÄÄÜ. ¤AiÄÄªÄÄ¥Ä®ÉÉ, ÄgÄ¼ÄfÄªÄfÄÄ æÄvÄÄÜ EA
 ¢æAiÄÄ¤UÄæ°Ä EªÄÄUÄ¼Ä C-sÄÄ,Ä C¤ªÄAiÄÄðªÄvÄÄÜ
 §æ°ÄäZÄjAiÄiÄzÄªÄfÄÄ, §æ°ÄäZÄAiÄÄðªÄfÄÄß ¥Ä°,Ä-ÉÄQvÄÄÜ. zÉÄ°,Ä, §Ä
 ¢Ý æÄvÄÄÜ æÄfÄÄ,ÄÄi EªÄÄUÄ¼ÄfÄÄß
 ¤AiÄÄAvÄætzÄ°èIÄÖPÉÆ¼ÄÄîªÄzÄfÄÄß PÄ°AiÄÄªÄÄzÉÄ F °ÄAvÄzÄ æÄÄRâ
 ²PÄëtªÄvÄÄÜ. UÄgÄÄPÄÄ®zÄ CfÄâfÄâ PÉ®,ÄPÄAiÄÄðUÄ½UÉ
 zÉÄ°ÄªÄfÄÄß MV¹PÉÆ¼ÄÄîªÄzÄÄ; DvÄä¤AiÄÄAvÄæ, DvÄä¤gÄPÄgÄt
 æÄvÄÄÜ DvÄävÄâUÄUÄ¼Ä æÄÄÆ®PÄ æÄfÄÄ,ÄiÄÄß
 °ÄvÉÆÄnAiÄÄ°èIÄÖPÉÆ¼ÄÄîªÄzÄÄ æÄvÄÄÜ F ÄzsÄfÉUÄV §Ä¢PÄiÄÄ
 G¥ÄAiÉÆÄUÄ æÄiÄr CfÄAvÄgÄ,ÄÆPÄÜªÄzÄ CzsÄâAiÄÄfÄPÉi
 ÄfÄßzÄPªÄUÄÄªÄzÄÄ F °ÄAvÄzÄ°è DUÄÄªÄ ¥ÄæxA«ÄPÄ ¥ÄoÄUÄ¼ÄÄ
 -sÄgÄwÄAiÄÄ ²PÄëtzÄ°è UÄæAxÄzsÄâAiÄÄfÄQìAvÄ®Æ²,ÄÄÜ æÄvÄÄÜ
 ¤AiÄÄªÄÄ§zÄP zÄÄrªÉÄUÉ °ÉaÑfÄ æÄ°ÄvÄé ¤ÄqÄ-ÄVzÉ. ZÄAqÄÆPÄâ
 G¥Ä¤µÄwÜfÄ°è w½zÄÄ§gÄªÄAvÉ UÄgÄÄPÄÄ®zÄ PÉ®,Ä
 PÄAiÄÄðUÄ¼ÄfÄÄß æÄiÄqÄävÄÜ EgÄÄªÄ §æ°ÄäZÄjAiÄÄÄ ©qÄÄ«fÄÄ
 ÄªÄÄAiÄÄzÄ°è æÄiÄvÄæ éÄzÄzsÄâAiÄÄfÄ æÄiÄqÄÄwÜzÄÝ
 ¥ÄÄ,ÄÜPÄUÄ½VAvÄ °ÉZÄÑV zÄÄrªÉÄAiÄÄ æÄÄÆ®PÄªÉÄ fÄªÄfÄzÄÄ
 ÄvÄâªÄfÄÄß PÄAqÄÄPÉÆ¼ÄÄî-ÉÄPÉA§ÄzÄÄ, ÄéAvÄ CfÄÄ-sÄªÄ¢AzÄV
 ÄÆPÄÜ ÄªÄiÄfPÄ fÄªÄfÄªÄfÄÄß fÄqÉ,Ä®Ä ÄzsÄâªÄUÄÄvÄÜzÉA§ÄzÄÄ
 æÄvÄÄÜ vÄfÄß DAvÄjPÄ ±ÄQÜ-ÄªÄxAâðUÄ¼Ä §¼ÄPÉUÉ æÄvÄÄÜ
 -É¼ÉªÄtÄUÉUÉ CªÄPÄ±Ä ¹PÄìAvÄUÄävÄÜzÉA§ÄzÄÄ F §UÉAiÄÄ ²PÄëtzÄ
 æÄÄRâ GzÉÝÄ±Ä. ²æÄªÄÄAvÄ, §qÄªÄ, æÉÄÄ®Ä-QÄ¼ÄÄ JA§ -sÉÄzÄ«®èzÉ
 J-Äè ²PÄëyðUÄ¼ÄÆ MnÖUÉ MAzÉqÉ, MAzÉÄ jÄwAiÄÄ°,Ä, «zÄâððÉÉ
 æÄiÄqÄ-ÉÄPÄzÄÝjAzÄ æÄÄAzÉ ÄªÄgÄ,Äâ¢AzÄ ÄªÄÆ°ÄfÄªÄfÄÄ fÄqÉ,Ä®Ä
 CªÄjUÉÆAzÄÄ vÄqÄ-ÉÄw ¤ÄrzÄAvÄUÄÄwÜvÄÄÜ.

UÀÈ°À,ÀÜ±ÀÑ ¢Á£À¥Àæ,ÉÆÜ AiÀÄw,ÀÛxÁ! KvÉÃ UÀÈ°À,ÀÜ¥Àæ¨sÀªÁB
ZÀvÁégÀB ¥ÀæxÀUÁ±ÀæªÁiÁB) aPÀì-zÉÆqÀØ £ÀçUÀ¼ÀÄ ¸ªÄÄZÀæ,ÉÃj
MAzÀÄ ±ÁAvÀªZÀ £É-ÉAiÀÄ£ÄÄß ¥ÀqÉAiÀÄªÀAvÉ EvÀgÀ D±ÀæªÄUÀ¼À
J-Àè d£ÀgÀÆ UÀÈ°À,ÀÜxÀzÀ ¸ªÁAiÀÄªÀ£ÄÄß ¢ÄÄvÀÄÛ ¹ÜgÀvÉAiÀÄ£ÄÄß
¥ÀqÉAiÀÄªvÀÛgÉ. DzÀÝjAzÀ-ÉÃ UÀÈ°À,ÀÜ£ÁzÀªÀ£ÄÄ ±ÉæÃµÀx£ÁVzÁÝ£É
JAzÀÄ w½,ÄÄvÀÛzÉ. EºAzÀ°è ¸ÄRªÀ£ÄÄß ¢ÄÄvÀÄÛ ¥ÀgÀzÀ°è C«£Á²AiÀiÁzÀ
D£ÄAzÀªÀ£ÄÄß §AiÀÄ,ÄªªvÀ£ÄÄ UÀÈ°À,ÀÜ±ÀæªÄÄzÀ zsÀªÄðªÀ£ÄÄß
vÀÄÄ§ ¢ÄÄªvÀÄªÀfð-ÄAzÀ °ÁUÀÆ ±ÀæzÉp-ÄAzÀ ¢ÄiÁqÀ-ÉÃPÉAzÀÆ ¸Äøw
¸À®°É xÄqÀÄvÀÛzÉ.

¥ÀAZÀ ¢ÄªªÁAiÀÄdÖUÀ¼ÀÄ: UÀÈ°À,ÀÜ£ÁzÀªÀ£ÄÄ ¸ªÄiÁfPÀ °ÁUÀÆ
DzsÁåwäPÀ °ÉÆuÉUÁjPÉUÀ¼À£ÄÄß MwÛ °ÉÃ¼À®Ä DvÀ£ÄÄ vÀ£Äß
¥ÀwßAiÉÆAçUÉ ¥Àæwç£ÄªÀç “¥ÀAZÀ ¢ÄªªÁAiÀÄdÖ”UÀ¼À£ÄÄß
ªÄiÁqÀ-ÉPÉÄzÀÄ £ÄªÄÄ ±Á,ÀÛçUÀ¼ÀÄ «çü,ÄÄvÀÛ°É. “AiÀÄdÖ” JA§ZÀÄ
¥ÀÆeÉÃ, vÀåUÀ ¢ÄªvÀÄÛ zÁ£Ä JA§ ¢ÄÄÆgÀÄ CA±ÀUÀ¼À£ÄÄß
M¼ÀUÉÆArzÉ. ¸ÆPÀèöªªvÀ CzÀ£ÄÄß “¥ÀjvÀåUÀ” JAzÀÆ °ÉÃ¼À§ºÀÄzÀÄ.
EvÀgÀgÀ G¥ÀPÁgÀPÁv vÀ£Äß°ègÄªªÄzÀ£ÄÄß ±ÀæzÉp-ÄAzÀ
|æÃw-ÄAzÀ, C¥Àðt§ÄçÝ-ÄAzÀ vÀåUÀªÄiÁr zÁ£ÄªÄiÁqÀÄªªÄzÉÃ AiÀÄdÖzÀ°è
CqÀVgÀªªÀ «±ÉÃµÀ vÀvÀèªvÀzÉ. AiÀÄdÖçAzÁv ¢ÄªQÜAiÀÄ°è
ºÀÈzÀAiÀÄUÀÄt-ÄA¥AvÀÄÛUÀ¼ÀÄ “É¼ÉAiÀÄªvÀÛ°É JAzÀÄ £Ä§-ÁVzÉ.
¥ÀAZÀAiÀÄdÖUÀ¼ÀÄ AiÀiÁªªÄªÉAzÀgÉ : 1. §æºÄªAiÀÄdÖ (ªÉÃzÀAiÀÄdÖ): F
AiÀÄdÖzÀ ¢ÄÄÆ®PÀ iÄ¶ªÄªªxUÀ¼ÀÄ ¸ÉÃÉ ¢ÄªvÀÄÛ ¥ÀÆeÉ ¢ÄiÁrzÀAvÁV
AiÀÄdÖPÀvÀÈðªÄ CªgÀ C£ÄÄUÀæºÁPÉì ¥AvÀæ£ÁUÀªvÀÛ£É. 2.
zÉÃªAiÀÄdÖ : F AiÀÄdÖzÀAvÉ °ÉÆªªÄPÁAiÀÄð ¢ÄiÁr zÉÃªvÉUÀ½UÉ
ºªª£Ä zÀæªªUÀ¼À£ÄÄß Cxªª DªÄwUÀ¼À£ÄÄß C|ð¹ CªgÀ C²ªªðzÀ
¥ÀqÉAiÀÄªªÄzÀÄ. 3. |vÀÈAiÀÄdÖ: vÀ£Äß PÄiÄA§zÀ »Aç£Ä »jAiÀÄjUÉ
DxÁðvî ¥ÀÆªªðdjUÉ vÀ£Äß PÄEvÀdÖvÉAiÀÄ£ÄÄß ¸Æa,¸À®Ä
±Á,ÉÆÜçÄPÀÜªv (|vÀÈUÀ½UÉ)d®vÀ¥Àðt ©qÄªªÄzÀÄ. 4.
¨sÀÆvÀAiÀÄdÖ : F AiÀÄdÖzÀAvÉ ±ÄÄzÀpªZÀ ¸Ü¼ÀzÀ°è DªgÀªÀ£ÄÄß
£Ä®Äì çPÄÄìUÀ¼À°èiÄÖ vÀ£ÁVAvÀ ¸ªÄiÁdzÀ°è, dUÀwÛ£Ä°è
Q¼ÁzÀªgÄÄ, xPÄÈµÄÖgÄÄ, xUÄðwPÀgÄÄ, ¥À±Äª¥ÀQèUÀ¼ÀÄ j®èjUÀÆ
DªgÀ zÉÆgÀPÄªªAvÉ ¢Äªª,ÉÜ ¢ÄiÁr ¸sÀÆvÀzÀAiÉÄ ¢ÄªvÀÄÛ
çÄ£Ä£ÄPÄA¥À °ÉZÄÄªªAvÉ ¢ÄiÁqÄªªÄzÀÄ. ¢ÄªvÀÄÛ 5.
ªÄ£ÄÄµªªAiÀÄdÖ : ¢Ä£ÄÄµªª£ÄÄ EvÀgÀgÀ£ÄÄß vÀ£ÄßªgÄÄ JAzÀÄ
|æÃw-ÄAzÀ PÄtÄvÀÛ CªgÉÆqÀ£É ¸ßªºÀ ¸ªPÁgÀUÀ½AzÀ PÄÆr
“Á¼À£ÄÄß ¸v,¸À®Ä ¢Ä£ÄÄ,À£ÄÄß ¸ÆßzÀpUÉÆ½,ÄªªÄzÀÄ. F AiÀÄdÖzÀ
GzÉÝÄ±À ¢Ä£ÄÄPÄªªzÀ G£ÄßwUÁv vÀ£ÄÄ ¢ÄiÁqÀ§ºÀÄzÀÄ J-Àè «zsÀzÀ
¸ÉªPÁAiÀÄðUÀ¼ÀÆ F AiÀÄdÖzÀ°è DqÀPÄªvÀgÄªvÀÛ°É.

F ¥ÀAZÀ ¢ÄªªÁAiÀÄdÖUÀ¼À£ÄÄß £ÉgÀªÉj¹ vÀ£ÄÄ ¸À°è,À-ÉÃPÁzÀ
zÉÃªiÄt, iÄ¶iÄt ¢ÄªvÀÄÛ |vÀÈiÄtUÀ¼À£ÄÄ ¢ÄÄÆgÀÄ §UÉAiÀÄ iÄtUÀ¼À£ÄÄß
¸ÄzÀAiÀÄ ¢ÄiÁqÄªª°è UÀÈ°À,ÀÜ£ÁzÀªÀ£ÄÄ ¥ÀwßAiÀÄ ¸ªÁAiÀÄªÀ£ÄÄß
¥ÀqÉAiÀÄ-ÉÃ-ÉÃPÉA§ZÀ£ÄÄß ±Á,ÀÛçUÀ¼ÀÄ MwÛ °ÉÃ¼ÀªvÀÛ°É.

¹ÛçÃAiÄjAzÁVAiÉÄÄ PÄÄIÄAszÄ°è ,ÄÄR, ±ÁAw, ºÄÄvÄÄÛ ,ÄºÄÄÈçPUÄ¼ÄÄ
PÄÆr\$gÄÄvÄÄÛºÉ JAzÄÆ ºÉÄ¼ÄÄ°ÄVzÉ. “J°è CAzÄgÉ AiÄiÄºÄ ºÄÄ£ÉAiÄÄ°è
£ÁjAiÄÄgÄÄ ¥ÄÆdåvÉ –UËgÄºÄUÄ½UÉ M¼ÄUÄVgÄÄvÄÛgÉÆÄ C°è
zÉÄºÄvÉUÄ¼ÄÄ gÄ«Ä,ÄÄvÄÛgÉ. (AiÄÄdÖ£ÁAiÄÄð,ÄÄÛ ¥ÄÆdåvÉ
gÄºÄÄAvÉÄ vÄvÄæ zÉÄºÄvÄB) JAzÄÄ ,Ääøw w½,ÄÄvÄÛzÉ. ºÄiÄvÄæºÄ®è,
¹ÛçÃAiÄjUÉ UËgÄºÄ«®èzÉqÉ ºÄiÄqÄÄºÄ AiÄiÄUÄ, AiÄÄeÄÖç,
PÄºÄÄðUÄ¼ÄÆ PÄÆqÄ ¤¥Áá®ºÄUÄÄºÄÄJAzÄÄ CzÄÄ |ZÄÑj,ÄÄvÄÛzÉ.

UÆ°À, ÄÜ±Äæ°ÄÄZÄ ¥Äæ°ÄÄÄRÄvÉ :°sÄgÄwÄÄiÄÄ
±Ä, ÄÜçPÄgÄgÄÄ ÄæwPÄgÄgÄÄ ÄÄvÄÄÜ ÄÄ°ÄPÄÄÄÄUÄ¼Ä
ÄÈ¶ÖPÄvÄðgÄÄ UÆ°Ä, ÄÜ±Äæ°ÄÄ°Ä£ÄÄß ±ÉæÄµÄ×ÄÄZÄÄZÉAzÄÄ
¥ÄJUÄtÄ¹zÄÝgÉAzÄ ÄiÄvÄæPÉI G½zÄ ÄÄÆgÄÄ D±Äæ°ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß
C°ÄgÄÄ PÄqÉUÄtÄ¹zÄÝgÉAzÄÄ CxÄð°Ä®è. ErÄ D±Äæ°ÄÄ ÄÄ°ÄÄ, ÉÜAiÄÄÄ
¥ÄÄgÄÄµÄxAðUÄ¼ÄÉÄŞ »AzÄÄUÄ¼ÄÄ, ÄÄiÄfPÄ ÄiÉ®ÄUÄ¼ÄÄ »£Éß´ÉAiÄÄ°è
gÄavÄÄÄVzÉ JAŞÄZÄ£ÄÄß ÄÄ£ÄUÄÄqÄUÄ ±Ä, ÄÜçPÄgÄgÄÄ zÄÈ¶Ö
AiÄÄxÉÆÄavÄÄÄZÄÄZÉAzÉÄ w½zÄÄŞgÄÄvÄÜzÉ. ¥ÄÄqÄjÄ£Äxî ¥Äæ°sÄÄ
C°ÄgÄÄÄ w½, ÄÄ°ÄÄvÉ. 1. EvÄgÄ ÄÄÆgÄÄ C±Äæ°ÄÄUÄ½UÉ DzsÄgÄ
£É´ÉAiÄiÄVgÄÄÄÄZÄjAzÄ 2. zsÄÄÄð, CxÄð ÄÄvÄÄÜ PÄÄÄUÄ¼ÄÉÄŞ
ÄÄÆgÄÄ ¥ÄÄgÄÄµÄxAðUÄ¼Ä£ÄÄß Äçü¹ ÄÄQÜAiÄÄÄ ÉÆÄPÄë
ÄÄ¥ÄZÄ£ÉUÉ Ä£ÄßzÄP£ÄUÄ®Ä F D±Äæ°ÄÄ°ÄÄ £ÉgÄÄUÄÄÄÄZÄjAzÄ 3.
G½zÄÄÄUÄ½VAvÄ F D±Äæ°ÄÄZÄ°èAiÉÄÄ ÄÄQÜ ÄÄvÄÄÜ ÄÄiÄdUÄ¼ÄÄ
£ÄqÄÄ«£Ä ÄÄŞAzsÄÄÄ ¥ÄævÄÄPÄëÄÄV °ÄUÄÆ ÄÄÆvÄðÄÄV
gÄÆ¥ÄÄUÉÆ¼ÄÄÄÄÄZÄ®èzÉ ÄÄiÄdzÄ UÄ°UÄ¼ÄÄ GgÄÄ¼ÄÄ®Ä F
D±Äæ°ÄÄÄ Ä°ÄAiÄÄPÄÄÄUÄÄÄÄZÄjAzÄ 4. vÄ£Äß fÄ«vÄZÄ C°ÄçüAiÄÄ°è
Ä°èÄÄ´ÉÄPÄZÄ zÉÄÄÄiÄt, |vÄÈiÄt ÄÄvÄÄÜ iÄ¶iÄtUÄ¼Ä£ÄÄß F
D±Äæ°ÄÄZÄ°èAiÉÄÄ ÄÄZÄAiÄÄÄÄiÄr PÄÈvÄPÄÈvÄÄ£ÄUÄÄÄÄZÄÄÄ
ÄzsÄÄÄÄUÄÄÄÄZÄjAzÄ ÄÄvÄÄÜ 5. ÄÄ, ÄÜ«PÄ fÄÄ£ÄZÄ°è
ÄÄiÄ£ÄägÉ®èjUÄÆ J´Äè D±Äæ°ÄÄUÄ¼ÄÄ °ÄAvÄÄ£ÄÄß zÄn
ÄÈÆÄPÄë ÄÄ¥ÄZÄ£É ÄÄiÄqÄ®Ä ÄPÄµÄÄÖ ÄÄÄxÄäð ÄÄvÄÄÜ
çÄWÄðAiÄÄÄÄi (ÄÄÄÄiÄgÄÄ MAzÄÄ £ÄÆgÄÄ ÄÄµÄðUÄ¼ÄÄÄ) E®èzÉÄ
EgÄÄÄÄ »£Éß´ÉAiÄÄ°è DxÄðvî F J´Äè ÄÄiÄfPÄ ÄÄUÄwUÄ¼ÄÄ »£Éß´ÉAiÄÄ°è
ÄÄiÄvÄæ UÆ°Ä, ÄÜ±Äæ°ÄÄ°ÄÄÄ ÄÄÄRÄÄÄZÄÄZÉAzÄÄ ¥ÄJUÄtÄÄÄ´ÉÄPÄÄ. F
PÄgÄtUÄ½AzÄ´ÉÄ MŞä ÄÄQÜAiÄÄÄ vÄ£Äß zÉÄ°ÄÄÄ£ÄZÄÄÄgÄUÉ
UÆ°Ä, ÄÜ±Äæ°ÄÄZÄ°èzÄÝUÄÆÄ vÄ£Äß ¥Ä°£Ä iÄtUÄ¼Ä£ÄÄß
±ÄæzÉÝ¬ÄZÄ wÄj¹ EvÄgÄ ÄÄÆgÄÄ ¥ÄÄgÄÄµÄxAðUÄ¼Ä£ÄÄß µUÄçvÄ
jÄwAiÄÄÄvÉ Äçü¹PÉÆ¼ÄÄÄÄÄZÄZÄ°è DvÄµUÉ ÄÈÆÄPÄë
¥Äæ|ÜAiÄiÄUÄÄÄÄZÉAzÄÄ £ÄÄÄÄÄ ±Ä, ÄÜçPÄgÄgÄÄ ÄÄ, ÄÜ«PÄvÉAiÄÄÄ
¥ÄÆtð Cj«AzÄ´ÉÄ ÄÆa¹qÄÄvÄÜqÉAzÄÄ vÉÆÄqÄÄvÄÜzÉ.

3. $\mathbb{A} \times \mathbb{A} \rightarrow \mathbb{A}$, $\mathbb{A} \rightarrow \mathbb{A}$ (The stage of Retirement)

UÀÈ°À,ÀÜ£ÁZÀªÀ£ÀÄ zÉÃªÀvÉUÀ¼À, ¡vÀÈUÀ¼À ¢ÀÄvÀÄÛ IÄ¶UÀ¼À
 §UÉV£À vÀ£Àß IÄªªÀ£ÀÄß ÀAzÁAiÄ ¢AiÄr IÄtªÀÄÄPÀÜ£ÁZÀ ¢ÉÄÄ-É, vÀ£Àß

ϕÝ-ÄAzÀ (AiÀiÁªÄÄZÉÃ §UÉAiÄÄ D,É CxÀªÁ ªÁ,ÀfÉ-Ä®èzÉ) EgÄÄvÁÚfÉ.
vÀfÀß ±ÀÑAiÄÄZÀ°è zÀÈqsÀfÁVzÄÄÝ, ÄªÄÄavÀÛvÉ-ÄAzÀ PÄÆrgÄÄvÁÚfÉ”
JAzÄÄ, ÄäøwAiÄÄÄ, ÄfÄâ, ÄZÀ ®PÄëtUÄ¼ÄfÄÄß w½, ÄÄvÀÛzÉ.

ÄfÄâ, ÄvÄézÄ UÄÄtUÄ¼ÄÄ : zsÄªÄÄð, ÄÆvÄæUÄ¼Ä°èfÄ
«ÄgÄuÉ-ÄAzÀ w½zÄÄ §gÄªÄÄvÉ, ÄfÄâ¹AiÄÄZÀªÄfÄÄ CgÄtªÄ®èzÉ EvÄgÄ
AiÄiÁªÄ ¨ϕðµÄÖ, ÄÜ¼ÄZÀ°èAiÄÄÆ ±Ä±ÄévÄªÄV fÉ-É, ÄZÉ, ÄZÄ
C-ÉZÄlZÀ°èAiÉÄÄ vÉÆqÄVgÄÄvÁÚfÉ. DzÄÝJAzÄ-ÉÄ, ÄfÄâ¹AiÄÄÄ
¥ÄjªÄædPÄfÄÆ °ÉzÄÄ. UÄæªÄÄϕAzÀ UÄæªÄÄPÉl ©üPÄèlÉÉUÄV
wgÄÄUÄÄªÄÄZÄJAzÄ DvÄ ©üPÄèÄªÄÇ DVgÄÄvÁÚfÉ. ÄZÄ
zsÄªfÄ, ÄPÄÛfÁVgÄÄªÄZÄJAzÄ ªÄÄÄ (Silent Mystic)AiÄÄÆ DVgÄÄvÁÚfÉ.
DPÄµÄðPÄ GqÄÄ¥ÄÄUÄ¼ÄfÄÄß PÉÉ©lÄÖ PÉÄªÄ® PÉlÄfÄ ªÄÄvÄÄÛ
PÄªÄÄAqÄ®zsÄjAiÄiÁV §jUÄ°fÄ°è fÄqÉAiÄÄÄvÁÛ, §j fÉ®ZÀ°è ªÄÄ®UÄÄvÄÛ,
HjAzÄÆjUÉ wgÄÄUÄÄvÁÛ, ©üPÉè “ÉÄr fÄ«, ÄÄvÁÛ, ©üPÉè ¹PÄlUÄ
ÄAvÉÆÄµÄ ¥ÄqÄZÉ ¹UÄϕzÄÝUÄ zÄÄBT, ÄZÉ ÄªÄÄavÀÛvÉ-ÄÄϕgÄÄvÁÛ,
-ÉQPÄ fÄªÄfÄZÄ ¨µÉÄzsÄ-¨ððAzsÄUÄ½AzÄ ªÄÄÄPÄÛfÁVzÄÄÝ, vÀfÀß
ªÄiÁvÄÄ, fÉÆÄl ªÄÄvÄÄÛ PÄÈwUÄ¼Ä°è ¥Äj±ÄÄZÄbÆfÁVzÄÄÝPÉÆAqÄÄ
ÄvÄâ«ÄxÄâUÄ½AzÄ ÄÄR-ZÄÄBRUÄ½AzÄ ªÄÄvÄÄÛ EªÄ-ÉÆÄPÄ
¥ÄgÄ-ÉÆÄPÄUÄ¼ÄÉÄ§ UÉÆAzÄ®ZÀ°è ¹®ÄPÄZÉ vÀfÀß°èAiÉÄÄ
CAvÄUÄðvÄªÄVgÄÄªÄ DvÄäfÄfÄÄß D«µÄl¹PÉÆ¼ÄÄîªÄ ªÄÄªPÄAiÄÄðZÀ°è
ÄZÄ ¨ªÄÄUÄßfÁVgÄÄªÄªÄfÉÄ ÄfÄâ¹. F §UÉAiÄÄ DvÄä, ÄPÄévÄlgÄ
ªÄiÄrPÉÆ¼Äî§®è ÄfÄâ¹AiÄÄÄ “Ä«UÄV D², ÄÄªÄÄϕ®è
fÄ«, ÄÄªÄÄZÄPÄlVAiÄÄÆ D², ÄÄªÄÄϕ®è. D¼ÄV zÄÄrzÄªÄfÄÄ vÀfÀß
zÄÄrªÄÄAiÄÄ ¥sÄ®ªÄZÄ ÄÄ§¼ÄPÄlV PÄAiÄÄÄªÄÄvÉ vÀfÄUÄV ¨UÄϕvÄªÄZÄ
ÄªÄÄAiÄÄZÄ PÄgÉUÄV PÄAiÄÄÄvÁÚfÉ” ªÄÄÄQÜ, ÄÄ¥ÄZÄfÉAiÉÄÄ
ÄfÄâ¹AiÄÄ UÄÄj ªÄÄvÄÄÛ PÄAiÉÆÄðZÉÝ±Ä, AiÄiÁªÄfÄÄ DvÄäfÄ°èAiÉÄÄ
ÄÄRªÄÄ¼ÄîªÄfÉÆÄ, DvÄäfÄ°èAiÉÄÄ ¥ÄæPÄ±ÄªÄÄ¼ÄîªÄfÉÆÄ, D
AiÉÆÄVAiÄÄÄ §æªÄ, ÄégÄÆ¥ÄªÄfÄÄß °ÉÆAϕ ªÄÄÄQÜAiÄÄfÄÄß
¥ÄqÉAiÄÄÄvÁÚfÉ, JAzÄÄ “sÄUÄªÄçlÄvÉ w½, ÄÄvÄÛzÉ.

ÄfÄâ¹AiÄÄ ¥Ä«vÄæªÄZÄ ªÄÄvÄÄÛ DzÄ±ÄðªÄZÄ ¨ªÄÄð®ªÄZÄ fÄªÄfÄ
ϕAzÄ ÄfÄâ, Ä±ÄæªÄªÄÄ §ª¼Ä ±ÉæÄµÄxªÄZÄÄZÉAzÄÄ ¥ÄjUÄtÄvÄªÄVzÉ.
F D±ÄæªÄªÄÄ EvÄgÄ D±ÄæªÄªÄZÄªÄjUÉ ÄÆàwð ªÄiÁUÄðZÄ±ÄðfÄ,
fÄªÄfÄZÄ UÄÄjAiÄÄ §UÉl ÄµÄÖ fÉfÄ¥ÄfÄÄß ¥ÄæAiÉÆÄVPÄªÄV
DzÄ±Äð, Ä»vÄªÄV ¨ÄqÄÄvÄÛzÉ. ÄÄfÄâ, Ä±ÄæªÄªÄAiÄÄÄPÄÛgÄÄ ÄéAiÄÄÄ
DvÄä¥ÄæPÄ±ÄϕAzÄ PÄÆrzÄªÄgÄV EvÄgÄ D±ÄæªÄªÄZÄªÄjUÉ ¥Ä«vÄægÄÆ,
ªÄÄªÄ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÆ, ÄªÄð«zsÄZÀ°è »jAiÄÄgÄÆ DV, “É¼ÄPÄÄ,
ªÄiÁUÄðZÄ±ÄðfÄ ªÄÄvÄÄÛ D²ÄªÄðZÄ ªÄiÁqÄÄªÄªÄgÄÆ DVgÄÄvÁÚgÉ,
“sÄgÄwÄAiÄÄ zsÄªÄÄðZÀ°è ÄÄfÄâ¹AiÄÄÄ PÉÄªÄ® M§â ªÄÄQÜAiÄÄ®è,
“sÄªÄävÉ, ªÄªÄvÉ, ¥Ä«vÄævÉ ªÄÄvÄÄÛ DvÄä±ÄQÜUÄ¼Ä
ªÄÄÆvÄð, ÄégÄÆ¥ÄfÁVzÄÄÝ ÄªÄðZÄgÄtÄÄAiÄÄfÁVgÄÄvÁÚfÉ.
-ÉÆÄPÄPÄ-ÄâtZÄ ÄϕZÉÖAiÄÄfÄÄß °ÉÆAϕgÄÄªÄ ÄfÄâ¹UÄ¼ÄÄ ÄªÄiÁdzÄ
zÄÈ¶Ö-ÄAzÄ®Æ ªÄAzÄ¨ÄAiÄÄgÄÄ.

²ÄÄvÄÄÜ ,ÄvÄä£ÉÉÄµÄuÉ ²ÄiÄqÄÄ²Ä AiÄÄvÄßzÄ°è ²ÄäQÜAiÄÄÄ
 GzÄÄäPÄÜ£ÄVgÄÄvÄÜ£É. DzÄÜÄÆä DvÄ vÄ£Äß PÄÄiÄÄ§ ²ÄÄvÄÄÜ
 ,Ä²ÄÄÆ°ÄÜÄ½ÜÉ ,ÄAzÄ©üðPÄ²ÄV ,Ä®°ÉUÄgÄ£ÄAvÉ ²ÄiÄUÄðzÄ±Äð£Ä
 ²ÄiÄqÄÄ²ÄÄzÄÆ GÄÄ. ²ÄÄÆgÄ£ÉAiÄÄ ²ÄÄvÄÄÜ £Ä®ì£ÉAiÄÄ
 D±Äæ²ÄÄUÄ¼Ä°è ²ÄäQÜAiÄÄÄ PÄæ²ÄÄÄt
 CÄvÄ²ÄÄÄðTÄiÄiÄUÄvÉÆqÄUÄÄ²Ä£Ä®èzÉ DzSÄäwäPÄvÉAiÄÄvÄÜ «±ÉÄµÄ
 M®²ÄÄ vÉÆÄgÄÄvÄÜ ,Ä²ÄiÄdPÄAiÄÄðUÄ½ÄzÄ zÄÆgÄ²ÄUÄÄvÄÜ£É.
 CAw²ÄÄ²ÄV ,Ä£Ää,Ä±Äæ²ÄÄzÄ°è ²ÄäQÜAiÄÄÄ J-Äè §UÉAiÄÄ ,Ä²ÄiÄfPÄ iÄt
 °ÄÜÄÆ §AzSÄ£ÄUÄ½ÄzÄ®Æ ²ÄÄÄPÄÜ£ÄV PÉÄ²Ä® vÄ£Äß §UÉi ²ÄiÄvÄæ
 CxÄðvî DvÄäaAvÄ£É ²ÄÄvÄÄÜ DvÄäeÄÖ£ÄzÄ°è ²ÄÄÄ¼ÄÄvqÄÄvÄÜ£É.

D±ÀæªÄÄzsÀªÄÄðzÀ ªÄÄÆgÄÄ D±ÀæªÄÄUÀ¼À°è ªÄÄQÜ-
,ÀªÄÄÆºÀUÀ¼À PÁAiÀÄðUÀ¼ÄÄ (functions) ¥ÀgÀ,ÀàgÀ CªÄ®A©vÀªÄÄVzÀÝgÉ
£Á®Ì£ÉAiÀÄzÀgÀ°è CªÄÄ ¨ÉÃgÉ ¨ÉÃgÉAiÀiÀVzÀÄÝ,ÀévÀAvÀæªÄVªÉ. DzÀgÉ
F,ÀévÀAvÀævÉAiÀÄ (ªÉÆÄPÄë,ÀÄ¥ÁzÀ£ÉAiÀÄ ªÉÉAiÀÄQÜPÀ PÁAiÀÄð)
ªÉÆzÀ®¥ÁoÀ zÉÆgÉAiÀÄªÄÄÄzÀÄ ªÄiÀvÀæ ªÉÆzÀ®£ÉAiÀÄ
§æºÄäZÀAiÀiÀð±ÀæªÄÄzÀ°è. F D±ÀæªÄÄzsÀªÄÄðzÀ ¥ÀÆtð
ªÄÄªÄ,ÉÜAiÀÄ£ÄÄß ªÄÄQÜ ªÄÄvÀÄÜ,ÀªÄÄÆºÀUÀ¼ÄÄ,ÀÄWÀn,ÀªÄÄÄzÀÄ
ªÄÄvÀÄÜ MvÁÜ,É ¤Är,ÀÄgÀQë,ÀªÄÄÄzÀÄ JgÀqÀ£ÉÄ ºÄAvÀzÀ
UÀÈºÀ,ÁÜ±ÀæªÄÄzÀ°è, ªÉÆzÀ®£ÉÄ ºÄAvÀzÀ°è,ÀªÄÄÆºÀªÄÄ vÀ£Äß
GvÀìøµÀÖ ¥ÀgÀÄ¥ÀgÉAiÀÄ£ÄÄß,ÀÄ¥ÉÆÄ¶¹ ªÄÄvÀÄÜ,ÀÄgÀQë¹ ªÄÄQÜUÉ
CzÀ£ÄÄß ºÀ,ÁÜAvÀj,ÀÄvÀÜzÉ. JgÀqÀ£ÉÄ ºÄAvÀzÀ°è ªÄÄQÜAiÀÄÄ
,ÀªÄÄÆºÀfÄªÀ£ÄzÀ PÁAiÀÄðªÄÄ,ÄÄ,ÀÄUÀvÀªÄÄV £ÀqÉAiÀÄªÄÄÄzÀPÁiV
vÀ£Äß,ÀªÄÄxÀäðzÀ°è ±ÉæÄµÀ×«gÄªÄÄÄzÉ®èªÀ£ÄÆß,ÀÄ¥ÀÆtðªÄÄV
DzÀgÉ vÀ£Äß DvÀä,ÁQëAiÀÄ DzÉÄ±ÀPÀi£ÄÄ,ÁgÀªÄÄV,ÀªÄÄ¥ÀðuÉ
ªÄiÀqÀÄvÁÜ£É. DzÁUÀÆå,ÀªÄÄÆºÀzÀÄ ªÄiÀzsÀªÄÄzÀ ªÄÄÆ®PÀªÉÄ E°è
ªÄÄQÜAiÀÄÄ vÀ£Äß ªÄÄQÜvÀèªÀ£ÄÄß G½¹¨É¹É¹PÉÆ¼ÄÄîvÁÜ£É.
ªÄÄÆgÀ£ÉÄ ºÄAvÀzÀ°è,ÀªÄÄÆºÀfÄªÀ£ÄzÀ PÁAiÀÄð¨sÁgÀªÀ£ÄÄß
¤ªÄð»,À®Ä vÀ£ÄÄ EzÄÄªÄgÉUÀÆ vÉÆÄj,ÀÄvÁÜ §ÀçzÀÝ D,ÉAiÀÄ£ÄÄß
ªÉÆiPÄÄUÉÆ½¹ DvÄä±ÉÆÄzsÀ£ÉAiÀÄ°è vÉÆqÀV,ÀÄvÁÜ£É. £Á®Ì£ÉÄ
ºÄAvÀzÀ°è,ÀªÄÄÆºÀfÄªÀ£Ä ªÄÄvÀÄÜ ZÀiÀªÀnPÉUÀ½ÄzÀ ªÄÄQÜAiÀÄÄ
,ÀÄ¥ÀÆtðªÄÄV ¤ªÄÈvÀÜ£ÁUÄÄvÁÜ vÀ£Äß°èAiÉÄ ºÄÄzÀÄVgÄªÄÄ DvÄäzÀ
±ÉÆÄzsÀ£ÉAiÀÄ PÁAiÀÄðzÀ°è vÀ£Äßö£Éß vÀ£ÄÄ ªÄÄqÉAiÀÄÄvÁÜ£É.

("sÁqÀwÃAiÄÄ.ÀªÀiÁd, ZÀ.£À.

±ÀAPÀgÀgÁ²ï, ²ÀÄAUÀ¼ÀÆgÀÄ, ¥ÀÄ.37-53)

3. «ÁÀ «PÁ,ÀzÀ Ew°Á,À, «ÁÀzÀ

¥ÀæPÁgÀUÀ¼Ä:

“sÁgÀwÃAiÄÄjUÉ   ,ÄÄ,ÁìgÀUÀ¼Ä`Éè`Áè   ¢ÄÄzÄÄ¢ÉAiÄÄÄ   §ºÄÄ
 ¢ÄÄºÄvÀé¥ÀÆtδªÄzÄzÄÄÝ.   UÄÈºÄâ,ÄÆvÄæªÄÄ   ,ÄÄ,ÁìqÀUÀ¼Ä£ÄÄß

«ªAj, ÄªAUÀ   «ªAªÀªÄ   J®è   ,ÄA, ÄlgAUÀ½UÀÆ   ¢ÄÄÆ®ªÉAzÄÄ
 °ÉÃ¼ÄÄvÀÛzÉ. KPÉAzÀgÉ J®è DZÁgÀ £ÉÃªÄÄUÀ¼ÄÄ AiÀÄdÕAiÀiÁUÀUÀ¼ÄÄ
 UÀÈºÀ, ÀÜ£À   ,ÄÄvÀÛ   °ÉuÉzÄÄPÉÆArªÉ.   ¥ÆwAiÉÆ§â   ¢ÄÄ£ÄÄµÄâ£ÄÆ
 ,ÄªAiÁ£ÄªÁV   «ªÁªÀªÁV   UÀÈºÀ, ÀÜ£ÁUÀ¨ÉÃPÄÄ.   ¥ÆwAiÉÆ§â£ÄÆ   vÀ£Äß
 fÃ«vÀzÀ   ¢ÉÆzÀ°£À   PÁ®Ä¨sÁUÀª£ÄÄß   UÄGgÄÄPÄÄ®zÀ°èAiÄÄÆ,
 C£ÄAvÀgÀzÀ PÁ®Ä¨sÁUÀª£ÄÄß UÀÈºÀ, ÀÜ£ÁV   °ÉAqÀwAiÉÆAçUÀÆ. E£ÄÄß
 PÁ®Ä¨sÁUÀª£ÄÄß CgÀtåzÀ°èAiÄÄÆ   ¢ÄÄvÀÛÜ   PÉÆ£ÉAiÄÄ PÁ®Ä¨sÁUÀzÀ
 fÃ«vÀª£ÄÄß   dUÀwÛxÀzÀ   ©qÄÄUÀqÉ   ¥AqÉzÄÄ   ,Ä£Äª¹AiÀiÁVAiÄÄÆ
 PÁ¼ÉAiÄÄ¨ÉÃPÄÄ.   ¥ÄÄGÁvÀ£À   »AzÄÆzsÀªÄÄðªÄÄ   CPÁ°PÄªÁzÀ
 ,Ä£Äª, Äª£ÄÄß   JAzÄÆ   ¥ÉÆæÃvÀi», Ä°®è. CzÄÄ   UÀÈºÀ, ÀÜfÃª£ÄzÀ
 »ªÉÄAiÄÄ£ÄÄß MwÛ   °ÉÃ½zÉ. J®è   fÃªAdAvÄÄUÀ¼ÄÄÆ   UÁ½AiÄÄ£ÄÄß
 CªÀ®A©¹   °ÉÄUÉ §zÄÄPÄÄvÀÛªÉAiÉÆÃ   °ÁUÉ fÃª£ÄzÀ J®è   ¢Äªª, ÉÜUÀ¼ÄÄÆ
 UÀÈºÀ, ÀÜ£Ä£ÉßÄ   D±Äæ¬Ä¹ªÉ.   zsªªÄÄð   CxÄð   PÁªÄÄUÀ½UÉ¬Äè
 °ÉAqÀwAiÉÄÄ   ¢ÄÄÆ®ªÁzÄÝjAzÀ C«ªÄ»vÀ£ÁzÀ   UÄAqÄ, ÄÄ, Cª£ÄÄÄ AiÀiÁªÄ
 ¢ÄtðzÀª£ÉÃ   DUÀ°, vÀ£Äß   PÄvÀðªÄª   xªÄðºÀuÉUÉ   C£ÄºÄð£ÁUÄÄvÀÛ£É.
 L»PÄfÃª£Äª£ÄÄß   x®ðQë, Ä¨ÁgÀzÉA§ÄzÀ£ÄÄß   «ªÁªÀ   ,ÄA, ÄlgÄªÄÄ
 ¢ÄÄ£ÄUÁtÄ, ÄÄvÀÛzÉ, CµÉÖÄKPÉ, EzÄ£ÄÄß EZÉÒ¬ÄAzÀ¨ÉÃ ¹éÃPÄj¹ EzÄ£ÄÄß
 DzsÁävÄäzÀ C£ÄÄ¨sÄªPÉi   ,ÉÆÃ¥Á£À   ¢ÄiÁrPÉÆ¼ÄÄ¨¨ÉÃPÄÄ.

«^á°^ÀU^À^¼^À°è J^ÀI^ÀÄ j^ÀÄw E^gÄ\$®èzÉAzÄÄ ,ÄäøwAiÄÄ°è °ÉÄ^½zÉ.
C^àÄ^ÀU^À^¼^À ±ÉæÄ^µÄ×vÉAiÄÄ PÄæ^àÄÄzÄ°è F j^ÀÄw ¥ÄⁿÖ ^àÄiÄrzÁÝgÉ -
¥ÉÉ±ÄZÄ (^àÄAZÄ£É¬ÄÄzÄzÄ ^àÄÄzÄÄ^àÉ), gÄPÄë,Ä (\$®^àÄAvÄçAzÄUÄÄ^àÄ
«^àÄ°Ä), UÄAzsÄ^àÄð (¨sÄ^àÄwgÉÄPÄzÄ ^àÄÄzÄÄ^àÉ), D,ÄÄgÄ (^àÄ^àÄ°Ä^àjPÄ),
¥ÄæeÄ¥ÄvÄ^à (^àÄÄ±Ä CxÄ^àÄ eÄwAiÄÄzÄÄ), D^µÄð (,ÄAAiÄÄ^àÄzÄ ^àÄÄzÄÄ^àÉ),
zÉÉ^àÄ (vÄ^àUÄ^àÄÄAiÄÄ^àÄzÄÄÄÝ) ^àÄÄvÄÄÛ \$æ°Ää (CzsÄävÄäzÄ ^àÄÄzÄÄ^àÉ).
PÉÆ£ÉAiÄÄ £Ä®Äì j^ÀÄwAiÄÄ «^àÄ°ÄUÄ^¼^À£ÄÄß ¥Äæ±Ä,ÄÛ^àÉAzÄÄ
zsÄ«ÄðPÄUÄæAxÄUÄ^¼^À°è °ÉÄ^½zÉ ^àÄÄvÄÄÛ ^àÉÆzÄ°£Ä £Ä®Äì
PÄæ^àÄÄUÄ^¼^ÀÄ C¥Äæ±Ä,ÄÛ^àÉAzÄÄ xgÄPÄj^½zÉ. ¥Äæ±Ä,ÄÛ^àÄzÄ
«^àÄ°ÄUÄ^¼^À£ÄÄß ^àÄiÄqÄÄ^àÄUÄ C£ÉÄPÄ zsÄ«ÄðPÄ «çÜUÄ^¼^À£ÄÄß
DZÄj,Ä^ÀÄUÄÄ^àÄzÄÄ. DzÄgÉ C¥Äæ±Ä,ÄÛ^àÄzÄ «^àÄ°ÄUÄ^¼^À°è ^àÄÄzÄÄ^àÉ
£ÄqÉzÄ ^àÉÄÄ^ÀÉ CzÄPÉì vÄPÄì PÄ^àÄð«çÜUÄ^¼^À£ÄÄß DZÄj,ÄÄvÄÛgÉ. CÄvÄÆ
UÄÄqÄÄ °ÉtÄÜUÄ^¼^ÀÄ ,ÄvÄ¥ÄwUÄ^¼^Àv MAzÄUÄ¨ÉÄPÄzÄgÉ zsÄ«ÄðPÄ
«çÜUÄ^¼^ÀÄ ^àÄÄ£ÄßuÉ ¨ÉÄPÉÄ¨ÉÄPÄÄ. ±ÉÆÄ¨¨sÄ£ÄzÄ ^àÉÄ^¼ÉAiÄÄ°è

£ÀqÉAiÀÄÄªÀ PÉ®ªÀÀ zSÁ«ÄðPÀ PÀªÀÄðUÀ¼ÄÄ «ªÁºÀZÀ F ,ÀA\$AzSÀPÉÌ
 ¥Á«vÀæöävÉAiÀÄ£ÄÄß vÀAzÀÄPÉÆqÀÄvÀÛzÉ. ªÀzsÀÆªÀgÀgÀ£ÄÄß
 Dj,ÄªÁUÀ CªÀgÀ ªÀA±À, DAiÀÄÄ,Äì, ±ÁjÄjPÀ ®PÀëtUÀ¼ÄÄ, «zÉå,
 L±ÀÉAiÀÄðUÀ¼Ä£Éß´Áè UÀªÀÄª,ÄÄvÀÛgÉ. ªÀÄzÀÄªÉAiÀÄ ª±ÀÑAiÀÄPÉÌ
 ªÀÄÄ£Äß ªÀzsÀÆªÀgÀgÀ ¥ÄjÄPÉè £ÀqÉAiÀÄÄvÀÛzÉ. EzÀjAzÀ ªÀA±À
 ªÀÄvÀÄÛ ,ÄªiÁdzÀ ªÀåªÀ,ÉÜAiÀÄ£ÄÄß G½¹ PÁ¥ÁrPÉÆAqÄÄ §gÀ®Ä §ºÀ¼Ä
 ,ÀºPÁjAiÀiÁUÀÄvÀÛzÉ. C®èzÉ zÁA¥ÀvÀå ,ÄÄR ªÀÄvÀÄÛ ,ÄAvÁ£ÄzÀ
 K½UÉUÉ §ºÄÄ ,ÀºPÁjAiÀiÁVªÉ. UÀAqÄÄºÉtÄUÀ¼ÄÄ £ÀqÄÄªÉ ±ÁjÄjPÀ,
 ªÀiÁ£Ä¹PÀ ªÀÄvÀÄÛ DzsÁåwäPÀ ,ÁªÄgÀ,Äå«gÀ´ÉÄPÉA\$ÄzÀ£ÄÄß ZÉ£ÁßV
 ªÀÄ£ÄUÀÄrzÄÝgÄÄ.

«çüªÀvÀÛV £ÀqÉAiÀÄÄªÀ «ªÁºÀZÀºè ªÀÄzÀÄªÉUÉ ªÀÄÄ£Äß,
 ªÀÄzÀÄªÉAiÀÄ PÁ®zÀ ªÀÄvÀÄÛ CzÄÄ DzÀ£ÄAvÀgÀ £ÀqÉAiÀÄÄªÀ C£ÉÄPÀ
 CA±ÀUÀ¼ÄÆ ,ÉjªÉ. CzÀgÀºè Cw ¥ÀæªÀÄÄRªÄzÀªÀÄUÀ¼Ä£ÄzÀgÉ 1.
 ªÁUÁÝ£À (ª²ÑvÁxÀð) 2. ªÀgÀ-ªÀgÀt(ªÀgÀ£À O¥ÀZÁjPÀ ,ÄªÄäw) 3.
 PÀ£ÁåzÁ£À (PÀ£Áå|vÀÈUÀ¼ÄÄ ªÀzsÀÄªÀ£ÄÄß ªÀgÀªUÉ zÁ£À
 ªÀiÁqÄÄªÀÄzÄÄ) 4. «ªÁºÀ ºÉÆÄªÄÄ («ªÁºÀZÀ ºÀªÀå) 5. ¥ÁtÂUÀæºÀt
 (ºÀ,ÄÛUÀ¼Ä£ÄÄß D®AV,ÄªªÀÄzÄÄ) 6. ºÀÈzÀÄAiÀÄ ,Ä±Àð (¥ÀgÀ,ÄàgÀ
 ºÀÈzÀÄAiÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß ªÀÄÄiÄÖªÀÄzÄÄ) 7. ,Ä¥ÀÛ¥Àç (,ÄÄR ,É´sÁUÀåUÀ¼Ä
 ,ÄAPÉÄvÀªÁV K¼ÄÄ ºÉeÉÓ EqÄÄªÀÄzÄÄ 8. C±ÀägÉÆÄºÀt (¹ÜgÀvÉAiÀÄ
 ,ÄÆZÀPÀªÁV \$AqÉAiÀÄ£ÉßÄgÄªÀÄzÄÄ 9. ,ÄÆAiÀiÁðªÀ´ÉÆÄPÀ£À
 (,ÄQëAiÀiÁzÀ ,ÄÆAiÀÄð£À zÀ±Àð£À) 10. zSÄÄæªÀzÀ±Àð£À (zÀÈqsÀvÉAiÀÄ
 ,ÄÆZÀPÀªÁV zSÄÄæªÀ£ÀPÀèvÀæªÀ£ÄÄß zÀ²ð,ÄªªÀÄzÄÄ 11.
 wægÁwæªÀævÀ (,ÄAAiÀÄªÀÄzÀ ªÀÄÆgÄÄ gÁwæUÀ¼ÄÄ) 12. ZÀvÀÄyð
 PÀªÀÄð (£Á®Ì£ÉÄAiÀÄ ç£À ,Äw¥ÀwUÀ¼ÄÄ ,ÄA¥ÀæzÁAiÀÄPÀ «Ä®£À)

¥Àæ,ÄÛªÀ£ÄÄß ,ÄAPÉÄvÀªÁV G¼Äî ´sÁgÀwÄAiÀÄgÀ «ªÁºÀªÀÄ
 PÉÄªÀ® DzsÄÄªPÀ jÄwAiÀÄ MAzÄÄ M¥ÀàAzÀ ªÀiÁvÀæªÀ®è; CzÄÄ MAzÄÄ
 zSÁ«ÄðPÀ «çü ªÀÄvÀÄÛ ,ÄA,ÁlgÀ. EzÀgÀºè ªÀzsÀÆªÀgÀgÀ
 ¥ÀPÀèUÀ¼Ä®èzÉ EªÀgÀ£ÄÄß MAzÄÄUÀÆr¹ gÀQë,ÄªªÀAvÀºÀ ªÀÄÆgÀ£É
 ¥ÀPÀèªÄzÀ zSÄÄªðªÀç ,ÉÄgÄÄvÀÛzÉ. ,Äw¥ÀwUÀ¼Ä£ÄÄß
 MAzÄÄUÀÆr,ÄªªÀ F ±ÄÄ´sÁPÁAiÀÄðzÀºè CzÀgÀ ¥ÉÆÄµÀPÀgÄÄ ªÀÄvÀÄÛ
 ,ÄªiÁdªÀç £ÉgÀªÁUÀÄvÀÛªÉ ªÀÄvÀÄÛ EªÀgÀ eÉÆvÉUÉ zÉÊ«Ä±ÀQÛAiÀÄ

£ÉgÀªÀÇ zÉÆgÉAiÀÄvÀÛzÉ. D PÁgÀtçAzÀ´ÉÃ EAvÀºÀ ¢ÀÄzÀÄªÉUÀ¼ÄÄ C´ÉÄzsÀâªÉª¹ªÉ ¢ÀÄvÀÄÛ ºÁUÉÃ£ÁzÀgÀÆ «gÀ,À §AzÀgÀÆ CzÀ£ÄÄß ,ÀgÀ,ÀUÉÆ½,À®Ä zsÀªÄÄðzÀ ¢ÀÄzsÀâ¹ÜPÉ ,ÀzÁ EzÉÝÃ EzÉ. zsÀªÄÄð«®è çzÀÝºè zÁA¥AvÀâ fÃªÀ£ÄªÄ CzÀgÀ zÀÈqsÀvÉ ¢ÀÄvÀÄÛ DPÀµÀðPÀvÉAiÀÄ£ÄÄß PÀ¼ÉzÀÄPÉÆ¼ÄÄîvÀÛzÉ.

«ªÁºÀªÄªÉÆÄvÀìªÄªÄª ¯²ÑvÁxÀðçAzÀ ¢ÉÆzÀ´ÁV C£ÉÄPÀ ,ÁAPÉÄwPÀ «çüUÀ½AzÉÆqÀUÀÆrgÀÄvÀÛzÉ. ¢ÁUÁÝ£ÄªÉA§ÄzÀÄ PÁ£ÄÆ£ÄÄ§zÀÝªAzÀ M¥ÀàAzÀ«zÀÝAvÉ. ¢ÀÄvÀÄÛ EzÀÄ ¢ÀÄzÀÄªÉAiÀÄºè ¥ÀAiÀìðªÄ,Á£ÄªÁUÀÄvÀÛzÉ. ¢ÀgÀ£ÉéÄµÀtªÄª GvÀÛªÄÄ£ÄÆ ¢ÀÄvÀÄÛ ±ÉæÄµÀ×£ÄÆ DzÀªÀ£Ä£ÄÄß Dj,À´ÁVzÉ JA§ÄzÀ£ÄÄß ,ÀÆa,ÀÄvÀÛzÉ. “¥ÀÄgÀÄµÀgÀºè ±ÉæÄóµÀ×£ÄÆ, ,ÀÆAiÀÄð£ÄAvÉ ¥ÀæPÀ±ªÄiÁ£Ä£ÄÆ DVzÉÝÃ£É”. JAzÀÄ ¢ÀgÀ£ÄÄ ºÉÃ¼ÄÄvÀÛ£É. PÀ£ÄâzÁ£ÄzÀ ¢ÉÃ¼ÉAiÀÄºè ¢ÀzsÀÄ«£Ä vÀAzÉ CxÀªÁ ¥ÉÆÄµÀPÀgÀÄ DVß,ÁQëAiÀiÁV ¢ÀzsÀÄªÀ£ÄÄß ¢ÀgÀªUÉ Mìà,ÀÄvÀÛgÉ. ¢ÀzsÀÆªÀgÀgÀÄ F ¢ÉÃ¼ÉAiÀÄºè DVß¥ÀæzÀQëuÉ ¢ÀiÁqÀÄªÄÄzÉÄPÉAzÀgÉ ¢ÀzsÀÆªÀgÀgÀ£ÄÄß MAzÀÄUÀÆr,ÀÄªÀ F C£ÄÄµÀ×£ÄzÀ PÉÄAzÀæ ¢ÀÄvÀÄÛ ,ÁAPÉÄvÀªÉÄ DVß. ¢ÀgÀ£ÄÄ ¢ÀzsÀÄ«£Ä ºÉÆuÉUÀjPÉAiÀÄ£ÄÄß ¹éÄPÀj¹zÉÝÃ£ÉA§ÄzÀgÀ ,ÀÆZÀPÀªÁV Cª¼Ä PÉÊAiÀÄ£ÄÄß »rzÀÄ vÀ£Äß ºÉAqÀwAiÀiÁV ¥ÀjUÀæ»,ÀÄvÀÛ£É. “,ÀÄRPÀìV £Ä£Äª ¯£Äß PÉÊ »rAiÀÄÄvÉÜÃ£É. ¯Ã£ÄÄ £Ä£ÉÆßqÀ£É ¢ÀÄÄìà£ÄªÀgÉUÀÆ “Á¼ÄªªAvÀUÀº, £Ä£ÄÄ ,ÁªÄªªÉÄzÀªAzÀgÉ ¯Ã£ÄÄ iÁUÉéÄzÀ, £Ä£ÄÄ ¥ÀÈyéAiÀiÁzÀgÉ ¯Ã£ÄÄ ,ÁéUÀð, £Ä«§âgÀÆ zÀA¥ÀwUÀ¼ÁUÉÆÄt. JAzÀÄ ºÉÃ¼ÄÄvÀÛ£É. ºÀÈzÀAiÀÄ,Àà±ÀðzÀ «çüAiÀÄÄ zÀA¥ÀwUÀ¼Ä £ÄqÀÄ«£Ä “sªÉÊPÀâvÉAiÀÄ£ÄÄß ,ÀÆa,ÀÄvÀÛzÉ. £Ä£Äß ,ÁAPÀ®àzÉÆAçUÉ ¯£Äß CAvÀBPÀgÀtªÀ£ÄÄß ,ÉÄj¹PÉÆ¼ÄÄîvÉÜÃ£É. £Ä£Äß ¢ÀÄ£ÄzÀºè ¯£Äß ¢ÀÄ£Ä LPÀâUÉÆ¼Äîº, £Ä£Äß £ÄÄr¬ÄAzÀ ¯£Äß ¢ÀÄ£ÄvÀtÄAiÀÄº, ¥ÀæeÁ¥AwAiÀÄÄ ¯£Äß£ÄÄß £Ä£ÉÆßqÀUÀÆr,Àº JAzÀÄ ºÉÃ¼ÄÄvÀÛ£É. ¢ÀÄÄAç£Ä C£ÄÄµÀ×£ÄªÄ ,À¥ÀÛ¥Àç. UÀAqÀ£ÄÄ ºÉAqÀwAiÉÆAçUÉ GvÀÛgÀ©üªÄÄRªÁV K¼ÄÄ ºÉeÉÓUÀ¼ÄÄßqÀÄªAvÉ ºÉÃ¼ÄÄvÀÛgÉ. vÁ£ÄÄ ºÉeÉÓ EqÀÄªÁUÀ F jAw ºÉÃ¼ÄÄvÀÛ£É. ¢ÉÆzÀ® ºÉeÉÓAiÀÄÄ gÀ,À (,ÁgÀ)zÀ ,ÀÆZÀPÀ, JgÀqÀ£ÉAiÀÄzÀÄ ,À«, ¢ÀÄÆgÀ£ÉAiÀÄzÀÄ zsÀ£ÄªÀÈçp, £Ä®ì£ÉAiÀÄzÀÄ ,Ë®“sÀâ, LzÀ£ÉAiÀÄzÀÄ UÉÆÄ,ÀA¥AvÀÄÛ. DgÀ£ÉAiÀÄzÀÄ iÄvÀÄªAiÁ£ÄUÀ¼ÄÄ. K¼Ä£ÉAiÀÄzÀÄ ,ÀÄÄÈçp “N ,ÉßÄ»vÀ¼ÉÄ F K¼ÄÄ

ºÉeÉÓUÀ¼À°èAiÀÄÆ £À£ÉÆßqÀUÀÆrgÀÄ, £À£Àß°è C£ÀÄgÀPÀÛ¼ÁVgÀÄ.F
 ,ÀÆvÀæzÀ°è ,ÀÄ,ÀjPÀ ,ÀÄRzÀ J®è DA±ÀUÀ¼ÀÆ DqÀVªÉ. CAvÀÆ ¢ÀÄzÀÄªÉ
 JAzÀgÉ MAzÀÄ ±Á±ÀévÀªAzÀ ºÉÆAçPÉAiÉÄÄ ºÉÆgÀvÀÄ PÉÄªÀ® vÁvÁi°PÀ
 M¥ÀàAzÀªÀ®èªÉA\$ÄzÀ£ÀÄß C±ÁägÉÆÄ°ÀtçAzÀ ¢ÉÆzÀ®ÄUÉÆAqÀÄ ¢ÄÄÄAç
 £À LzÀÄ zsÁ«ÄðPÀ «çÜUÀ¼À°èAiÀÄÆ ,ÀÆa,À´ÁVzÉ. ¢ÄÄUÀÄªÀ£ÀÄß ºÉvÀÄÛ
 ¢ÄÄ±ÉÆÄzÁPgÁPÉi ,ÁzsÀ£ÀÄUÀ´ÉÄPÉA\$ÄzÉÄ ¢ÄÄzÀÄªÉAiÀÄ ¢ÄÄÆ® UÄj.
 ¢ÄÄzÀÄªÉAiÀÄ PÉÄªÀ® ´sÉÆÄUÀzÀ ,ÁzsÀ£ÀªÀ®è; DzÀgÀ°è
 ,ÀAAiÀÄªÄªÄÇ EgÀ´ÉÄPÀÄ. CzÀ£ÀÄß ,ÀÆa,À´ÉÆÄ,ÀÄUÀ
 wægÁwæªÄævÀªÀ£ÀÄß DZÀj,À´ÁVzÉ. »ÄUÉ ,ÀAPÀ®à, C©üªÀZÀ£À,
 DzÀ±Àð ¢ÄÄvÀÄÛ zsÀªÄðzÀ ©üÄw EªÄÄUÀ½AzÉÆqÀUÀÆrzÀ F «ªÀºÀ
 ,ÀÄ,ÀìgÀªÄ, ±ÁjÄjPÀ ,ÀÄRªÀ£ÀÄß DzsÁåvÀäzÀ G£ÀßwUÁV ,ÀªÀiÁdzÀ
 »vÁPÁìV C¥Äðt ´sÁªÀ£É¬ÄAzÀ, §¼À,À´ÉÄPÉA\$ÄzÀ£ÀÄß zÀA¥ÀwUÀ½UÉ
 ZÉ£ÁßV ¢ÄÄ£ÀªjPÉ ¢ÄiÁrPÉÆqÀÄvÀÛzÉ.

**(AiÄÄUÀAiÀiAwæÄ ´sÁgÀwÄAiÄÄ ,ÀÄ,Àìøw ,ÀÄ.-2, ¥Àæ.,ÀÄ.
 qÁ.PÉ.«. ¥ÄÄiÖ¥Àà, ¥Àæ,ÁgÁAUÀ, ¢ÉÄÊ««, ¢ÉÄÊ,ÀÆgÀÄ, 1971,
 ¥ÄÄ.301-302)**

4. ´sÁgÀwÄAiÄÄ PÄÄiÄA\$ªÀªÀ,ÉÜAiÄÄ

ªÉÊ²µÄÖöä

PÄÄiÄA\$ vÄÄ´Á ,ÄÄ¥ÀjavÀ ¢ÄªÀ,ÉÜ. UÄAqÀ ºÉAqÀw
 ¢ÄÄPÄì¼À£ÀÄß¼Àî ,ÀÄ,ÁgÀªÉÄ PÄÄiÄA\$. EzÄÄ ¢ÄiÁ£ÀªÀ
 ,ÀªÀiÁdªÀªÀ,ÉÜAiÉÆ¼ÀV£À ¥ÁæxÀ«ÄPÀ WÀIPÀ. KPÉAzÀgÉ ºÉAqÀw
 ¢ÄÄPÄì½®èzÀªÀ£À ´Á¼Ä C¥ÀÆtð ¢ÄÄvÀÄÛ C,ÀÄRAiÀÄÄPÀÛ. J®èjUÀÆ w½
 çgÄªªAvÉ, ¢ÄiÁ£ÀªÀ ¢ÄÄÆ®´sÄÆvÀªÁV ,ÀAWÄfÄ« ºÁUÀÆ
 ,ÀªÀiÁfPÀ¥ÆtÄ. CªÀ£ÄÄ MAnAiÀiÁVzÄÄÝPÉÆAqÄÄ ,ÄÄR¥ÀqÀ´ÁgÀ. CªÀ£À
 fÄªÀ£ÀPÉi ,ÁxÀðPÄ, O£ÀßvÀª ¢ÄÄvÀÄÛ ¥Äj¥ÀÆtðvÉUÀ¼ÄÄ
 zÉÆgÉAiÄÄ´ÉÄQzÁÝgÉ vÀ£Àß fÄªÀ£ÀªÀ£Àß vÀ£ÀßªÀgÉ£ÀßªÀ EvÀgÀgÉÆA
 çUÉ ºÄAaPÉÆAqÄÄ, PÄµÄÖ,ÄÄRUÀ¼À°è ,À°Ä´sÁvAiÀiÁV ºÉÆA
 ç´Á¼Ä´ÉÄPÁUÄÄvÀÛzÉ. EzÀPÉi ,À°ÄAiÀÄPÄªÁV gÀÆ¥ÄÄUÉÆAqÀÄxZÉÄ
 PÄÄiÄA\$ªÀªÀ,ÉÜ. PÉiÄA©PÄ fÄªÀ£ÀªÉÄ vÄÄA\$Ä fÄªÀ£À, ,ÁxÀðPÄ fÄªÀ£À.
 ´sÄUÀªÄAvÀ£ÉÄ ´Ä,ÄÄzÉÊªÀ PÄÄiÄA\$PÄ' - dUÀvÀÄiÄÄ©, JAzÀªÉÄÄ´É
 £ÀgÀgÀ ¢ÄiÁvÉ£ÄÄ?

PĒĪĀĀ©PĀ āĀāĀ,ÉÜAiĀĀ°è, PĀtzĀ āĀĀzsĒā ēĒĀĀn EgĀĀāĀAvÉ, UĀAqĀ PĀĪĪĀ\$zĀ āĀĀSĀāzsĀgĀ. DvĀĒĀĒĀĀß CĒĀĀ,Āj¹ āĀĀzĀāēAiĀiĀV °ÉAqĀw \$gĀĀvĀŮ¹/₄É. CāĀgĀ zĀĀĀvĀāzĀ ¥sĀ®ĀV āĀĀPĀĪ¹/₄ĀUĀĀvĀŮgÉ. »ĀUÉ ¥ĀĀgĀĀµĀĒ PĀĪĪĀ\$ "É¹/₄É"É¹/₄ÉzĀ zÉĒqĀØ®zĀ āĀĀgĀzĀAvÉ, ±ĀSÉĒĀ¥Ā±ĀSÉUĀ¹/₄ĀĒĀĒß ©¹/₂®ĀUĀ¹/₄ĀĒĀĒß °ÉĒAċ C©üāĒ ċPUÉĒ¹/₄ĀĀîvĀŮzÉ. MAzĀĀ ēĒĀ¹/₄É DvĀxUÉ ¥ĀæxĀāĀ ¥ĀwßAiĀĀ°è ,ĀAvĀĒĀ"Ā"sĀ DUĀċzĀYgÉ EvĀgĀ ¥ĀwßAiĀĀgĀĒĀß āĀĀzĀāēAiĀiĀV ,ĀAvĀĒĀ "É¹/₄É,ĀāĀ āĀPĀĪ CāĀPĀ±ĀUĀ¹/₄ĀĀ CĒĀċPĀ®ċAzĀ®Ē Eē.

MAzĀĀ C«"sĀPĀŮ §Ē°ĀvĀĀĪĪĀ\$āĀāĀ,ÉÜAiĀĀ°è °ĀvĀŮgĀĀ KPÉ, ĒĀĒgĀgĀĀ dĒĀ ,ĀzĀ,ĀājgĀ®Ā ,ĀzsĀā. PĒgĀāĀ ¥ĀAqĀāĀgĀ āĀiĀvĀĀ °ĀVgĀ°, FUĒĪ 30-50 āĀµĀđUĀ¹/₄Ā »AzÉ UĀæāĀUĀ¹/₄Ā°è F §UÉAiĀiĀzĀ §Ē°ĀvĀĀĪĪĀ\$UĀ¹/₄ĀĀ vĀ"Ā MAzĒgĀqĀgĀAvĀzĀgĀĒ EgĀĀwŮzĀYāĀ. DzĀgÉ FUĀ vĀĀĀ\$ «gĀ¹/₄Ā. UĒĒĒPĀtđzĀ°è ,ĀāĀiĀgĀĀ ĒĀĒgĀāĀĀĀċAiĀĀĒĀß¹/₄Āî MAzĀĀ C«"sĀPĀŮ PĀĪĪĀ\$ EgĀĀāĀzĀgĀ §UÉUÉ ¥ĀwæPÉUĀ¹/₄Ā°è āĀgĀ ċAiĀiĀzĀzĀĀYĪĀ. CĀvĀ°ĀzÉĒAzĀĀ C«"sĀPĀŮ PĀĪĪĀ\$zĀ°è ,Āāđ,ĀāiĀĒĀāāĀV āĀĒĒĒAiĀĀ AiĀĀdāiĀĒĀ, CāĒĒĀ āĒĒzĀĀ āĀiĀvĀĀvĀgĀĀ, DvĀĒĀ āPĀĪ¥Āā zÉĒqĀØ¥ĀāċgĀĀ āĀvĀĀŮ CāĀgĀ āĀĀPĀĪ¹/₄ĀĀ ēĒĒāĀāPĀĪ¹/₄ĀĀ EvĀāċUĀ¹/₄É®è MAzĒĀ vĀ"Ē"ĀV®ĒĀß¹/₄Āî zÉĒqĀØ āĀĒĒĒAiĀĀ°è āĀ¹,ĀĀwŮzĀYgĀĀ; MAzĒĀ M"ĒAiĀĀ°è CqĀĀUÉāiĀr, ¥ĀAQŮAiĀĀ°è MnŮUÉ PĀĀ¹/₂vĀĀ j®ègĀĒ HI āĀiĀqĀĀwŮzĀYgĀĀ, MnŮUÉ zĀĀRaiĀĀĀwŮzĀYgĀĀ. āĀĒĒĒAiĀĀ AiĀĀdāiĀĒĀ PĀĪĪĀ\$zĀ j®ègĀ "ĒĒPĀĀ "ĒĒqĀUĀ¹/₄Ā dāĀ"ĀYj °ÉĒvĀĀŮ, vĀĀĀ\$ eĀuĒĀ-ĀAzĀ ErĀ āĀāā°ĀgĀUĀ¹/₄ĀĒĀĒß x"sĀ-Ā,ĀĀwŮzĀYĒĀĀ. EvĀgĀgĀĀ ,Ā°ĀPĀj,ĀĀwŮzĀYgĀĀ. EAvĀ°Ā āĀāā,ÉÜAiĀĀ fĀāĀAvĀēx,ĀāāµĀŮgĀ āĀĀnŮĒĀ āĀtđĒ PĀĀēĒĀĀ CāĀgĀ PĀĒĀĒĒĀ °ÉUĀîrw PĀzĀĀ\$jiĀĀ°è zÉĒgĒAiĀĀĀvĀŮzÉ. °ĀUÉAiĒĀĀ CāĀgĀ DvĀāPĀxĒAiĀiĀzĀ ĒĒĒĀĒĒ zÉĒĒĀĀiĀĀ°èAiĀĀĒ PĀt\$gĀĀvĀŮzÉ.

EAvĀ°Ā §Ē°ĀvĀĀĪĪĀ\$āĀāĀ,ÉÜ ,ĀUÉĒĀvĀæ dĒĀgĀĒĀĀß¹/₄Āî C«"sĀPĀŮ PĀĪĪĀ\$zĀĀY. FUĀ «"sĀPĀŮ PĀĪĪĀ\$āĀāĀ,ÉÜAiĒĀĀ dUĀwŮĒĀzĀāAvĀ ,ĀāāđwæPĀāĀV PĀAqĀĀ \$gĀāĀĀxĀzĀĀ. EzĀPĒĪ PĀgĀtUĀ¹/₄ĒĒĒĒĒ ĒċYgĀ°, FUĀ C«"sĀPĀŮ PĀĪĪĀ\$UĀ¹/₄ĀĀ PĀtāgĒAiĀiĀVāĒ. PĀxµĀöx ,ĀĀSĒāiĀĀ ,ĀzĀ,ĀāgĀĒĒĒ¹/₄ĀUÉĒAqĀ - JĀzĀgÉ PĒĒā® UĀAqĀ °ÉAqĀw āĀĀPĀĪ¹/₄ĀĀ āĀiĀvĀæ MnŮUÉ āĀ¹,ĀāāĀAvĀ°Ā - PĒĪĀĀ©PĀ āĀāā,ÉÜ gĀĒrĀiĀĀ°èzÉ. āĀĀPĀĪ¹/₄ĀĀ "É¹/₄ÉzĀĀ Nċ ĒĒPĀj »rzĀĀ āĀĀzĀāēAiĀiĀV "ĒĒgÉ HjĒĀ°ègĀĀvĀŮgÉ. EwŮĀZÉUÉ PÉ®ēċāĒ MAzĒĀ HjĒĀ°èzĀYgĀĒ CāĀgĀĀ ¥ĀævĒāPĀ PĀĪĪĀ\$,ĀŮ¹ \$zĀĀPĀāāĀzĀĀ ¥ĀzĀĀwAiĀiĀUĀĀwŮzÉ. »ĀUĀV FUĀ PĀĪĪĀ\$ēĒAzĀgÉ āĀĀPĀĪ¹/₄ĀĒĀĒß °ÉĒgĀvĀĀ¥Ār¹zĀ, PĒĒā® zĀĀ¥ĀwUĀ¹/₄Ā fĀāĒĒĀ āĀāā,ÉÜ jĒĀĀāĀAvÉ āĀiĀ¥ĀđqĀVzÉ.

"ĒĒĒPĀzĀ°è PĀĪĪĀ\$āĀāĀ,ÉÜ °ÉĒUÉ gĀĒ¥ĀĀUÉĒArvĀĀ, CzĀgĀ āĀĀĒ® ,ĀégĀĒ¥Ā °ÉĒVċYvĀĀ, JĀ\$ĀzĀgĀ §UÉUÉ «zĀĒĀ,ĀgĀĀ °Ā®«zsĀ

H^oÉUÀ¼À£ÄÄß ðÀiÁr, §ÀÄ „Ä“sÁðÀðÉxß, ÄÄðÀAvÀ^oÀ vÀvÀézÀ^oè CzÀ£ÄÄß «ðÀj, ÄÄðÀ ¥ÄæAiÄÄvÀß ðÀiÁrZÁÝgÉ. DzÀgÉ PÄÄAIÄÄszÀ GUÀðÄÄ «PÄ, ÄUÀ¼Ä §UÉUÉ »ÄUÉAiÉÄÄ „j, jAzÄÄ AiÄiÁgÀÆ ^oÉÄ¼Ä-ÁV®è. KPÉAzÀgÉ CzÀ£ÄÄß xð-Ä, Ä®Ä vÀPÀÌ „PÄëöðzsÁgÀUÀ¼ÄÄ ®“sÄ«®è. PÄÄIÄÄ§ ðÄðÄÄ, ÉÜUÉ ðÄÄÆgÄÄ ðÄÄÄRð PÄgÀtUÀ¼ÄÄAIÄ. CðÉAzÀgÉ -ÉÉAVPÄ vÀÈ|Ü, „AAvÁ£ÉÆÄvÀwÜ ðÄÄvÄÄÜ „ÄÄiÁfPÄ ðÄÄvÄÄÜ DyðPÄ “sÄZÄævÉ.

PÈIÄÄ©PÄ ðÄðÄÄ, ÉÜ -ÉÆÄPÄðÄð¥ÄPÄðÄZÀ C£Äç „Ä, ÉÜ. CzÀgÀ D çðÄÄÆ® „ÁégÀÆ¥ÄZÀ §UÉUÉ «ZÁéA, ÄgÀ^oè MðÄÄävÀ«gÀçZÁÝgÀÆ CzÀgÀ C¹ÜvÀé ^oÁUÄÆ ¥ÄæðÄÄÄRðvÉUÀ¼Ä §UÉUÉ AiÄiÁjUÄÆ C£ÄðÄÄiÁ£Ä«®è. D çðÄ¹UÀ¼ÄÄ ðÄÄvÄÄÜ UÄÄqÀØUÄqÄÄ d£Ä PÄÆqÄ vÀðÄÄäzÉÄ DzÀ PÈIÄÄ©PÄ jÄw xÄwUÀ¼Ä£ÄÄß ¥ÄqÉçgÄÄvÄÜgÉ. ðÄÄ£ÄÄµÄðgÉÄ KPÉ, ðÄ£ÄgÀUÀ¼Ä^oèAiÄÄÆ MAZÄÄ §UÉAiÄÄ. PÈIÄÄ©PÄ gÄZÄ£É EzÉ.

PÈIÄÄ©PÄ „Ä, ÉÜAiÄÄÄ PÉ®ðÄÄ ðÄÄÄRð xÄw DzÀ±ÄðUÀ¼Ä£ÄÄß CðÄ®A©¹ “É¼ÉZÄÄ§AçZÉ. „w¥ÄwUÀ¼Ä -ÉÉAVPÄzsÁgÀZÀ PÄðÄÄ, ¥ÉæÄðÄÄ, CzÀgÀ ¥sÄ®ðÄZÀ „AAvÁ£Ä©ÜðÄÈçP, CzÀjAzÀ “É¼ÉAiÄÄðÄÄ ðÄÄPÀÌ¼Ä ðÉÄÄ^o£Ä ðÄvÀì®ð, ðÄÄPÀÌ½UÉ vÄ-Ä vÄAzÉAiÄÄgÀ §UÉV£Ä ¥ÉæÄðÄÄ, «±Áé, Ä, ðÄÄPÀÌ¼Ä “sÄ«µÄðZÀ §UÉV£Ä PÄ¼Äf..... EvÄðçAiÄiÁZÀ “ÁZsÄðÄð ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉ PÄÄIÄÄszÀ „ZÄ, ÄðgÀ^oè gÄÆ|vÀðÄÄðÄÄ, „ÄÄiÁfPÄ ðÄÄvÄÄÜ „Ä, ÄìøwPÄ ²PÄët-fÄðÄ£Ä¥ÄoÄ, CzÀjAzÀ fÄðÄ£ÄZÄÄZÄÝPÄÈI GAMÁUÄÄðÄ ¥ÄjuÁðÄÄ ðÄÄvÄÄÜ ¥Äæ“sÄðÄ, gÀPÄÜ “ÁZsÄðÄgÉÄ DVgÄÄðÄ PÄÄIÄÄ§, ÄÜgÀ^oè PÄt§gÄÄðÄ ¥ÄgÄ, ÄàgÄ „Ä®PÄgÄ, „È®ZÄð, PÄµÄÖ, ÄÄRUÄ¼Ä §UÉV£Ä „Ä^o“sÄvVÀé ðÄÄvÄÄÜ dðÄ“ÁÝjAiÄÄ£ÄÄß xÄð»„ÄÄðÄ ^oÉÆuÉUÄjPÉ ðÄÄvÄÄÜ D¹ÜAiÄÄ®PÄÄÌ, PÈIÄÄ©PÄgÀ^oè “É¼ÉAiÄÄðÄÄ zsÄ«ÄðPÄ ^oÁUÄÆ £ÉÈwPÄ “sÄðÄ£ÉUÀ¼ÄÄ, CðÄgÄÄ ¥Ä^o, Ä“ÉÄPÄVgÄÄðÄ ðÄiÈ®ðUÀ¼ÄÄ ^oÁUÄÆ PÄ®PÄ®PÈI PÄÄIÄÄszÀ „ÁégÀÆ¥ÄZÀ^oè vÄ-ÉZÉÆÄgÄðÄAvÀ^oÀ szÄ-ðÄÄuÉUÄ½UÉ vÀPÀÌAvÉ ^oÉÆA çPÉÆAqÄÄ szÄðPÄðÄðÄ ¥ÄæeÖÖ,-»ÄUÉ ^oAvÄÜgÄÄ §UÉAiÄÄ ®PÄët ðÄÄvÄÄÜ UÄÄtUÀ¼Ä£ÄÄß PÈIÄÄ©PÄ ðÄðÄÄ, ÉÜ M¼ÄUÉÆÆArgÄÄvÄÜZÉ. CðÉ®èðÄÇ CzÀgÀ C¹ÜvÀéPÈI CvÄððÄ±Äð.

«ðÄ^oÄ“ÁZsÄðÄð MAZÄÄ DzÀ±Äð¥ÄæAiÄÄ PÈIÄÄ©PÄ ðÄðÄÄ, ÉÜAiÄÄ^oè CzÀgÀ “É£Éß®Ä©£ÄAvÉ, CzÀgÀ ^oÄÈZÄAiÄÄ, ÄÜ£ÄZÀ^oè EgÄÄðÄAxÄZÄÄ -ÉÉAVPÄvÉAiÄÄ ðÄðÄ¹ÜvÀ gÄÆ¥ÄðÄZÀ ðÉÈðÄ»PÄ “ÁZsÄðÄð. CzÀgÉÆAçUÉ EvÀgÀ ^oAPÄÄÌ “ÁZsÄðvÉUÀ¼ÄÆ ^oÄÄnÖPÉÆ¼ÄÄÄvÀÜðÉ. DzÀÝjAzÀ ðÉÈðÄ»PÄ “ÁZsÄðÄð PÈIÄÄ©PÄ ðÄðÄÄ, ÉÜAiÄÄ Cr¥ÄAiÄÄ. Cç®èZÉ ¥ÄgÄ, ÄàgÄ gÀPÄÜ“ÁZsÄðÄgÄ®èZÄ. £Ä®ÄìðÄÄAç MnÖUÉ szÄÄQzÀgÉ CzÄÄ PÈIÄÄ©PÄ fÄðÄ£Ä jxß, ÄÄðÄÄç®è.

PÄÄIÄÄszÀ ðÄÄÄSÉÆðÄZÉÝÄ±ÄUÀ¼Ä^oè „AAvÀÈ¥ÄÜ -ÉÉAVPÄ „Ä¥ÄPÄððÄ£ÄÄß¼ÄÄ ðÄðÄ¹ÜvÀ „Ä, ÄgÄ £ÄqÉ, ÄÄðÄ dðÄ“ÁÝjAiÄÄÆ MAZÄÄ. CzÀgÀ “ÉxßUÉÄ ðÄÄ±ÉÆÄZÄPäPÄ „AAvÁ£Ä ¥ÄqÉZÄÄ vÀðÄÄä PÈIÄÄ©PÄ

°ÁUÀÆ ¢ÀA±ÀzÀ ¥ÀgÀA¥ÀgÉAiÀÄ£ÄÄß ¢ÀÄÄÄzÀÄ¢Àj, ÄÄ¢ÀÄzÀÄ E£ÉÆßAzÀÄ.
 CAVÀ°À PÄÄIÄÄ§ ¢ÀÄ¢ÀÄ, ÉÜAiÀÄ°è, Ä°Äd¢ÉÄ§vÉ D¥ÄÜ¢ÄzÀ
 gÀPÄÜ"ÄAzSÀÄ¢ÄzsÁjvÀ, ÄÄ"sÀzÀæfÄ¢Ä£Ä ¥ÀgÀ, ÀàgÀ, Ä°ÄPÄgÀ ¢ÄÄvÀÄÜ
 , ÄÄR±ÁAwUÀ¼ÄÄ £É-É, ÄÄvÀÜ¢É. KPÉAzÀgÉ C°è vÁ£ÄÄ, vÀ¢ÄÄ¢Ä¢ÄgÀÄ,
 vÀ¢ÄÄ¢ÄzÀÄ JA§ D¥ÄÜ"sÁ¢Ä£É ¥ÄæwAiÉÆ§â, ÄzÀ, ÄâgÀ°èAiÀÄÆ
 "ÉÄgÀÆjgÀÄvÀÜzÉ. CAVÀ°À ¢ÄÄ¢ÀÄ, ÉÜ-ÄAzÀ PÄÄIÄÄ§zÀ J®èjUÀÆ "Á"sÀ«zÉ
 JA§ "sÀgÀ¢Ä, É ¢ÄÄÆqÀÄvÀÜzÉ. CzÀgÀ PÄgÀt¢AzÀ J®ègÀÆ MmÁÖV zÄÄrzÀÄ
 , ÄÄRzÀÄBRUÀ¼Ä°è, Ä°Ä"sÁVUÀ¼ÄV °ÉÆA¢"Á¼ÄÄvÀÜgÉ. PÄÄAIÄ"ÉÄvÀgÀ
 ¥ÀgÀQÄAiÀÄ ¢ÄÄQÜUÀ¼Ä°è EAvÀ°À D¥ÄÜ"sÁAzÀ¢Ä¢«gÀ-ÄgÀzÀÄ. JAvÀ-ÉÄ
 PÄÄIÄÄ§ fÄ¢Ä£ÄPÉI «¢Ä°ÄzÀ §AzSÀ£Ä C¢ÄgÀÄ. «¢Ä°ÄzÀ »£Éß-ÉVgÀÄ¢ÄÄzÀÄ
 -ÉÉAVPÄ, ÄÄ§AzSÀ ¢ÄÄvÀÄÜ, ÄAvÀ£Ä¥ÉÄPÉëUÀ¼É. ÄAvÀ£Ä©ü¢ÄÈ
 ¢PAiÀÄÄ PÄÄIÄÄ§zÀ ¢ÄÄÆ®"sÄÆvÀ C¢Ä±Ä¢PÄvÉUÀ¼Ä°è JgÀqÀ£ÉAiÀÄzÀÄ.
 CzÀgÀ°è ¢ÄÄ¢¢Ý£Ä ¢ÄÄPÄI¼Ä£ÄÄß ¥ÄqÉzÀÄ, ¥ÉÆÄ¶¹, C¢ÄgÀÄ
 vÀ¢ÄÄVAvÀ®Æ J®è zÄÈ¶Ö-ÄAzÀ®Æ ¢ÉÄÄ-ÁV "Á½ §zÄÄQ
 QÄwð±Á°UÀ¼ÄUÀ°, JA§ °É§âAiÀÄPÉ ¥ÄæwAiÉÆ§âjUÀÆ EgÀÄvÀÜzÉ. EzÄPÄIv
 vÄAzÉ vÄ-ÄAiÀÄgÀÄ JAxÀ PÄµÄÖ¥ÄqÀ®Æ vÄ¢UÀ¢AiÀqÀ®Æ ¹zÄÞgÀÄ.
 vÀ¢ÄÄ¢ °ÄgÉÉPÉ, Ä¥sÀ®¢ÄzÀUÀ °ÉvÀÜ¢ÄgÀÄ PÉÉ-Á, Ä PÄAqÀ¢ÄgÀAvÉ »j»j
 »VÍ »ÄgÉÄPÄ-ÄAiÀiÁUÀÄvÀÜgÉ; ¢ÄÄPÄI¼ÄÄ PÉIÖgÉ ¥ÄvÀ¼ÄPÉI E½zÄÄ
 °ÉÆÄUÀÄvÀÜgÉ. EµÄÄÖ wÄ¢Äæ¢ÄVzÉ ¥ÄÄvÀæ/¥ÄÄwæ ¢ÄvÀi®âzÀ, Äétð
 , ÄAPÉÆÄ-É. EAvÀ°À °Ä®¢ÄgÀÄ ¢ÄÄzsÀÄgÀ §AzSÀ£ÄUÀ¼Ä£ÄÄß¼ÄÄzÉÝÄ
 PÉIÄÄ©PÄ fÄ¢Ä£Ä. C¢®èzÄÄÝ §jÄ§gÀqÀÄ.

»ÄUÉ CvÄâAvÀ D¥ÄÜvÀgÀ¢ÄVgÀÄ¢Ä PÉIÄÄ©PÄ "ÄAzSÀÄ¢Ä¢Ä£ÄÄß
 dUÄwÜ£Ä ¥ÄæwAiÉÆAzÀÄ ¢AiÀ£Ä¢Ä, Ä¢AiÀd¢ÄÇ C£Ä¢PÄ®¢AzÀ®Æ
 ¢ÄÄÄÄzÀÄ¢Äj¹PÉÆAqÀÄ §A¢zÉ. C¢gÀzÀ ¢ÄÄ¢ÀÄ, ÉÜ, Ä¢ÄÄgÀ, Ä¢¥ÄÆtð
 fÄ¢Ä£Ä¢É¢, ÄzÀÄ. PÉIÄÄ©PÄ ¢ÄÄ¢ÀÄ, ÉÜAiÀÄ£ÄÄß ¢ÄÄÄRâ¢ÄV £Ä®ÄI «zsÀ¢ÄV
 «AUÄr¹PÉÆAqÀÄ «±ÉèÄ¶, Ä§°ÄÄzÀÄ. C¢ÉAzÀgÉ C«"sÄPÄÜ, «"sÄPÄÜ,
 ¡vÄÈ¥ÄæzsÀ£Ä ¢ÄÄvÀÄÜ ¢ÄiAvÀÈ ¥ÄæzsÀ£Ä PÄÄIÄÄ§ ¢ÄÄ¢ÀÄ, ÉÜ.

1.C«"sÄPÄÜ PÄÄIÄÄ§: C«"sÄPÄÜ PÄÄIÄÄ§zÀ, ÄzÀ, ÄâgÀÄ vÀ¢ÄÄ¢ ¥Ä°£Ä
 PÉ®Ä, ¢ÄiÄrzÀgÉ, ÄPÄÄ, ¢ÄÄ£É¢ÄvÉðAiÀÄ EvÀgÀ vÄ¥ÄvÀæAiÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß
 ¥ÄæwAiÉÆ§âgÀÆ vÄ-ÉUÉ °ÄaÑPÉÆAqÀÄ ¥ÄgÀzÀqÀÄ"ÉÄPÄUÄÄ¢Ä¢®è.
 CzÉ®è ¢ÄÄ£ÉAiÀÄ AiÄÄd¢ÄiÀ£Ä °ÁUÀÆ AiÄÄd¢ÄiÀ¢AiÀÄ d¢Ä"ÁÝj. CAVÀ°À
 PÄqÉ, Ä¢ÄÄÆ»PÄ, ÄÄRfÄ¢Ä£Ä, ÄzsÀâ. MIÄÖ PÄÄIÄÄ§zÀ MUÄIÄÖ, L±ÄégÀâ
 ¢ÄÄvÀÄÜ CAVÄ, ÄÄÜUÀ¼ÄÄ °ÉaÑ, PÄÄIÄÄ§zÀ, ÄzÀ, ÄâgÉ®ègÀÆ
 °É¢ÉÄä-ÄAzÀ §zÄÄPÄÄ¢Ä, ÄzÀ¢ÄPÄ±Ä. PÄÄIÄÄ§zÀ PÉ®Ä, Ä PÄgÀâUÀ¼É®è
 , Ä°Ä, ÄÄ DzÀgÉ ¢ÄÄQÜ, ÄévÀAvÀæöâPÉI E°è C¢ÄPÄ±Ä «gÀ¼ÄÄ. °ÁUÄV
 ¢ÄÄQÜUÀ½UÉ D¥ÄÜvÉAiÀÄ C"sÄ¢ÄzÀ CjªAUÄÄ¢ÄÄzÀÄAIÄ. vÄ¢É®è PÉÄ¢Ä®
 £ÉPÄgÀgÀAvÉ, AiÄÄAvÀæzÀ ©r"sÁUÀUÀ¼ÄAvÉ, ÄÄ¢ÄÄ¢£É
 zÄÄrAiÄÄ¢Ä¢ÄgÀÄ; "Á"sÄ£ÄµÄÖUÀ¼Ä CjªÄÄ £Ä¢ÄÄUÉ «ÄÄjzÄÄÝ, JA§ MAzÄÄ
 §UÉAiÀÄ ¥ÄgÀQÄAiÀÄ"sÄ¢Ä£É ¢ÄÄÆqÀ®Ä D, ÄàzÀ §°Ä¼ÄÄ. AiÄiÄ¢ÄUÀ
 ¢ÄÄQÜAiÀÄ, ÄéxÀð, ÄzsÀ£ÉUÉ, ÄéAvÀ "ÉÄPÄÄ "ÉÄqÀUÀ¼Ä ¤ðAiÄÄPÉI CrØ
 MzÄV D §AiÄÄPÉAiÀÄ ©½®ÄUÀ¼ÄÄ §®¢ÄzÀAvÉ®è C«"sÄPÄÜ PÄÄIÄÄ§zÀ

“sÀzÀæPÉÆmÉ ©gÀÄPÀÄ ©qÀÄvÀÛzÉ. æÀÆÀÄµÀåfÀ ,ÁéxÀð ,ÄSÁ¥ÉÄPÉëUÀ¼ÄÄ JµÄÄÖ wÄææÀzÀæÄ JAzÀgÉ, FUÀ dUÀwÛfÀ°è C«sÀPÀÛ PÄÄIÄAŞUÀ¼ÄÄ æÄIÄAiÄÄæÁV©IÖæÄÄ, JAŞµÄÄÖ «gÀ¼ÄæÁVæÉ. EAvÀ°À KPÀæÀåQÛ AiÄiÄdæÄiÄfÀå 1zÀPvÀæÀfÀÄß¼ÄÄ gÀeÁ½éPÉ FUÀ UÀvÀ EwÀÄ, ÄzÀ PÄxÉAiÄiÄVzÉAiÄÄµÉÖ. CzÄµÉÖÄ C®è, ,ÄæÄÆ»PÄ fÄæÀfÀzÀ±ÀðUÀ¼Ä vÀvÀÛ÷ézsÁjvÀ PÄæÄÆå, ÄA PÄÆqÀ FUÀ fÀqÉAiÄÄzÀ fÀtæÁV æÄÄÆ-É »rçzÉ. EæÄUÀ¼Ä æÉÆ¥sÀ®åzÀ »AzÉ®è ,ÁéxÀð, ÄzsÀfÉUÉ, ,ÁéAwPÉUÉ CæPÄ±Ä EgÄzÀ æÄ, ÛæAvÉ CqÄVzÉ. vÀfÀUÉ fÉÄgÀPÉI ¥æAiÉÆÄdæÄAUÄzÀ MAzÄÄ AiÉÆÄdÉÉ CÆÄåjUÉ JµÉÖÄ ¥æAiÉÆÄdPÄæÄzÀgÄÆ CzÄÄ æÀåxÀðæÄ ,Äj JAŞ “sÀæfÉ ,ÄæðwæPÄæÄzÄÄ. F vÀvÀÛ÷éæÀfÀÄß DzSÄj1zÀ zsÉÆÄgÀuÉAiÄÄ ¥sÀ®æVAiÉÄÄ EæÇvÄÄÛ C«sÀPÀÛ PÄÄIÄAŞæÀåÄÄ, ÉÛ PÄÄ1zÄÄ ©zÄÄÝ, J-Éè°èAiÄÄÆ «sÀPÀÛ CxÄæÄ ¥ÁæxÀ«ÄPÄ PÄÄIÄAŞ æÀåÄÄ, ÉÜAiÉÄÄ (fÀÆåQèAiÄÄgi ¥sÀå«Ä° ¥ÁåfÄið) ,ÄæðwæPÄæÄVzÉ.

2.«sÀPÀÛ-¥ÁæxÀ«ÄPÄ-PÄÄIÄAŞ: EzÀgÀ°è ‘vÀAzÉ vÄ-Ä æÄÄPÄ¼ÄÄÄ’ JAŞ ,ÄEvÀæ UÄ-Äwæ æÄÄAvÀææÁV EgÄÄvÀÛzÉ. MzÄUÄÄæ vÀæÄÄUÉ PÄµÄÖfÄµÄÖUÀ¼ÄÄfÀÆß MAzÄÄ ¥ÄAzÀæÁV 1éÄPÄj1 ŞzÄÄPÄÄæ bÀ®UÄjPÉ æÄÄIÄÖvÀÛzÉ. CzÄgÄAvÉ ŞzÄÄQzÄUÄ dÆÄ ,ÄxÀðPÄæÄzÀAvÉ zsÀfÀåvÉAiÄÄ “sÀææÄÄÆqÄÄvÀÛzÉ. EzÉÄ fÄæÀfÀzÀ ¥ÀgÄæÄ¥sÀ®. EzÀgÄ ,Ä¥sÀ®åPÄIV æÄÄfÄÄµÄå KÆÄÄ-ÉÄPÄzÄgÄÆ ,Ä°Ä, ÄæÄiÄqÄ®Ä 1zÀPægÄÄvÀÛfÉ.

3.¡vÄÆ¥ÄæzsÁfÄ PÄÄIÄAŞ æÀåÄÄ, ÉÜAiÄÄÄ: dÆÄUÄwÛfÀ°è æÉÆzÀ®Ä C1ÛvÀéPÉI ŞAçvÉÆÄ CxÄæÄ æÄiÄvÀÈ¥ÄæzsÁfÄæÄzÄzÉÆ? EzÀgÄ ŞUÉUÉ «zÁeÄ, ÄgÀ°è feÄÖ, É, H°É æÄÄvÄÄÛ vÀPÄðUÀ¼ÄÄ fÀqÉzÉÄ EæÉ. ¡vÄÆ¥ÄæzsÁfÄ PÄÄIÄAŞ æÀåÄÄ, ÉÜAiÉÄÄ FUÄ -ÉÆÄPÄzÄåAvÀ ,ÄæðwæPÄæÄVgÄÄæÄAxÄzÄÄ. 18fÉAiÄÄ ±AvÀæÄiÄfÀçAzÄ FZÉUÉ, vÄ-ÉzÉÆÄjzÄ PÉËUÄjPÄ PÄæAwAiÄÄ C¥ÄÆæð ŞUÉAiÄÄ ŞzÄ-ÄæÄuÉUÀ¼ÄÄfÄÄß ,ÄæÄiÄd æÀåÄÄ, ÉÜAiÉÆ¼ÄUÉ vÄAçvÄÄ. vÄAwæPÄ fÄæÄ«µÄlgÄtzÄ ¥sÀ®æÁV PÉËUÄjPÉUÀ¼Ä ,ÄÛ¥ÄfÉ, æÀåÄÄ, ÄAiÉÆÄvÄzÀfÉAiÄÄ°è æÄÈçP æÄÄvÄÄÛ æÉÆ, Ä CA±AUÀ¼Ä ŞUÉVfÄ PÄÄvÄÆ°Ä®, EæÉ®è PÉIÄA©PÄ AiÄiÄdæÄiÄfÀåzÄ ŞUÉUÉ 1ÛçÄAiÄÄjUÉ »AzÉ EgÄÄwÛzÄÝ æÄPÄÄI CæPÄ±ÄUÀ¼ÄÄfÄÄß æÉÆIPÄÄUÉÆ½1zÄæÄ; ¥ÄÄgÄµÄgÉÄ J®è PÉëÄvÀæUÀ¼Ä°èAiÄÄÆ æÉÄÄ-ÉiöÉ ,Äçü1 æÄÄÄfÉßqÉAiÄÄ vÉÆqÄVzÄgÄÄ. PÄææÄÄt ¡vÄÆ¥ÄæzsÁfÄåvÉAiÉÄÄ æÄiÄæÄÆ-ÁV©nÖvÄÄ JAŞ æÄzÄ. ¥ÁæaÄfÄæÄzÄzÄÄ æÄ, ÄÛæAvÉAiÄÄ »fÉß-ÉAiÄÄfÄÄß ¥ÄjUÄtÄ1zÄUÄ®Æ æÄÄÆ®vÄB ¡vÄÆ¥ÄæzsÁfÄ PÄÄIÄAŞ æÀåÄÄ, ÉÜAiÉÄÄ gÄÆrüAiÄÄ°èçÝgÄ-ÉÄPÄÄ Jæß, ÄÄvÀÛzÉ.

¡vÄÆ¥ÄæzsÁfÄ PÄÄIÄAŞzÄ æÄÄÄRå ®PÄëtUÀ¼ÄÄ: ¡vÄæ²ævÀ PÄÄIÄAŞ (¥ÉÄnæ-ÉÆÄPÄ-i¥sÀå«Ä°), ¡vÄÈæÄ²ÄAiÄÄgÄ PÄÄIÄAŞ (¥ÉÄnæ°æAiÄÄæ-i ¥sÀå«Ä°), UÄAqÄÄæÄPÄ¼ÄÄÄ ¡vÄæfðvÄ D1ÛAiÄÄ æÄgÄ, ÄÄzÄgÄgÄÄ,

lvÁæqÀ½vÀ PÄÄIÄA\$ (¥ÉÄnæAiÄiÁPÀð¬i ¥sÁâ«Ä°) »ÄUÉ vÀ²ÄÄÄ
 AiÄiÄd²ÄiÄ£Äâ²Ä£ÄÄß ©IÄÖPÉÆqÄzÉ ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ zÄ¥ÄðçAzÄ D½zÄ
 ¥ÄÄgÄvÄ£Ä £ÄUÄjPÄ ,Ä²ÄiÄdUÄ¼Ä ¥ÉÉQ Ff¥ÄÖ£ÄÄß °ÉÆgÄvÄÄ¥Är¹zÄgÉ, -
 Ff|Ö£Ä°è ²ÄiÄvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄIÄA©PÄ ²Äâ²Ä,ÉÜ EvÄÄÜ- «ÄPÉì®è²ÄÇ
 lvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä²ÄÉÄ. ²ÄÄ£ÉAiÉÆ¼Äv£Ä MqÉvÄ£Ä²ÄÉ®è ¹ÜçÄAiÄÄgÄzÄvVÄÄÜ.
 ¥ÄæaÄ£Ä DgÄâ »AzÄÆ ,Ä²ÄiÄd²ÄÄ ¥ÄÄgÄÄµÄ ¥ÄæzsÄ£Ä²ÄvVÄÄÜ;
 lvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄIÄA©PÄ ²Äâ²Ä,ÉÜAiÉÄÄ ²ÄÄÆ⁻ÄzsÄgÄ²ÄvVÄÄÜ.

4.²ÄiÄvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄÄIÄA\$: (²ÉÄÄnæAiÄiÁPÀð¬i ¥sÁâ«Ä°)
 ¥Äæ¹zÄP ²ÄiÄ£Ä²Ä±Ä,ÄÜçdÖgÄÄ ²ÄiÄvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄÄIÄA\$²ÉÄ dUÄwÜ£Ä
 PÄÄIÄA\$ ²Äâ²Ä,ÉÜAiÄÄ ²ÄÄÆ®gÄÆ¥Ä²ÉAzÄÆ C£ÄAvÄgÄ
 gÄÆ¥ÄÄUÉÆAqÄzÄÄY lvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄÄIÄA\$ ²Äâ²Ä,ÉÜ jAzÄÆ
 C©ü¥ÄæAiÄÄ¥ÄnÖzÄYgÉ. CzÄPÉì PÄgÄtUÄ¼Ä£ÄÄß °ÉÄ½, Dç²Ä¹
 ,Ä²ÄÄÄzÄAiÄÄzÄ ¥ÄæaÄ£Ä d£ÄvÉUÉ lvÄÈvÄézÄ §UÉvzÄY CeÄÖ£ÄzÄ
 ¥sÄ®²Äv ²ÄiÄvÄÈ ¥ÄæzsÄ£Ä PÄIÄA©PÄ ²Äâ²Ä,ÉÜ gÄÆrÜUÉ §AçvÄÄ. »AzÉ
 ⁂ÉÄmÉUÄjPÉAiÄÄÄ fÄ²Ä£ÉÆÄ¥ÄAiÄÄzÄ ²ÄÄÄRâPÄ,ÄÄ⁂ÄvVÄÄÜ. °ÄUÄv
 ¹ÜçÄUÉ ¥Äæ±Ä,ÄÜöâ ²ÄÄvÄÄÜ ¥Äæ²ÄÄÄRâvÉUÄ¼ÄÄ ¥Äæ¥ÄÜ²Äv
 ²ÄiÄvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄIÄA©PÄ ²Äâ²Ä,ÉÜ gÄÆrÜUÉ §AçvÄÄ. AiÄiÄ²ÄUÄ
 C⁂É²ÄiÄjAiÄiÄvzÄY Dç²Ä¹ ,Ä²ÄÄÄzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ ²Äâ²Ä,ÄAiÄÄzÄ
 ²ÄÄ²ÄÄ²Ä²ÄjvÄÄ, MAzÉqÉ £É⁂¹, UÄæ²ÄÄ fÄ²Ä£Ä²Ä£ÄÄß ,Ä²ÄÄÆ»PÄ²Äv
 £ÄqÉ,ÄvÉÆqÄvzÄgÉÆÄ DVxÄzÄ ²ÄÄÄAzÉ®è ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ j®è
 PÉèÄvÄæUÄ¼Ä£ÄÆß D²Äj¹PÉÆAqÄgÄÄ. £ÄUÄjÄPÄvÉ ⁂É¼ÉzÉAvÉ⁂è
 lvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄIÄA©PÄ ²Äâ²Ä,ÉÜ ²ÄÈçPAiÄÄÄzÄYjAzÄ ²ÄiÄvÄÈ
 ¥ÄæzsÄ£ÄvÉ ²ÄÄÆ⁂ÉUÄÄÄ¥Ä⁂ÄvÄÄ. ²ÄiÄvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄIÄA©PÄ
 ²Äâ²Ä,ÉÜ PÄÆqÄ »AçxÄç®Æ §¼ÄPÉAiÄÄ°èzÉ j£Äß§²ÄÄzÄÄ. ¥ÄæaÄ£Ä
 ⁂sÄgÄvÄzÄ°è ¹ÜçÄUÉ G£ÄßvÄ,ÄÜ£Ä²ÄiÄ£ÄUÄ½zÄYgÄÆ ²ÄiÄvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä
 PÄÄIÄA\$²Äâ²Ä,ÉÜ gÄÆqsÄ²ÄvVÉÜ£Äß®Ä DzsÄgÄUÄ½®è. FUÄ⁂ÄzÄgÄÄ
 ²ÄiÄvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄÄIÄA\$²Äâ²Ä,ÉÜ ⁂ÉgÉ¼ÉtÄPÉAiÄÄ¶ÖzÉ; UÈt²ÄvzÉ.
 EzÄgÄ ²ÄÄÄSÄâA±ÄUÄ¼ÉAzÄgÉ EzÄgÄ°è PÄÄIÄA\$zÄ ²ÄÄÄRâ,ÉÜ ¹ÜçÄ
 DVgÄÄvÄÜ¼É. ²ÄÄPÄ¼ÄÄ vÄ⁂ÄAiÄÄ ²ÄÄ±ÄPÉì ,ÉÄgÄÄvÄÜgÉAiÉÄÄ «£Ä
 vÄAzÉAiÄÄ ²ÄÄ±ÄPÄì®è. ²ÄiÄvÄÈ¥ÄæzsÄ£Ä PÄÄIÄA\$zÄ°è ²ÄÄ£ÉAiÄÄ
 AiÄÄd²ÄiÄx vÄ£Äß «Ä»vÄ °ÄUÄÆ C«Ä»vÄ ²ÄÄUÄ¼ÄÄçgÉÆAçUÉ vÄ£Äß
 vÄ⁂ÄAiÄÄ ²ÄÄ£ÉAiÄÄ°èAiÉÄÄ £É⁂¹ PÄÄIÄA\$ ²Äâ²Ä,ÉÜAiÄÄ£ÄÄß
 x²Äð»,ÄÄvÄÜ¼É. CzÄÄ ²ÄiÄvÄÈ²ÄÄÆ°ÄAiÄÄ gÄPÄÜ⁂ÄzsÄ²ÄgÄ£ÄÄß¼ÄÄ
 zÉÆqÄØ PÄÄIÄA\$. C°è ²ÄÄ£ÉAiÄÄ AiÄÄd²ÄiÄxAiÄÄzÉÄ PÄgÄÄ⁂ÄgÄÄ. DPÉAiÄÄ
 £ÉgÄ«UÉ DPÉAiÄÄ ,ÉÆÄzÄgÄ MzÄUÄÄvÄÜ£É. C²Ä£Ä ¥ÄwßAiÄÄ ²ÄÄ£ÉAiÄÄ°è
 DvÄ£Ä ⁂É⁂ PÄr²ÉÄ EzÄ£ÄÄß C½AiÄÄ,ÄAvÄ£Ä PÄIÄÖ j£ÄÄßvÄÜgÉ. EzÄÄ
 ²ÄÄ£ÄÄµÄâ£Ä ¥ÉgÄÄµÄPÉì »Ä£ÄAiÄÄ¥ÄvÄæ²Éxß¹zÄYjAzÄ j⁂èqÉAiÄÄÆ
 ¥ÄÄgÄÄµÄ¥ÄæzsÄ£Ä PÄÄIÄA\$ ²Äâ²Ä,ÉÜ ²ÉÄÄ®ÄUÉÉ ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä
 ,ÄzsÄâ²ÄvzÉ.

(,ÄÄ,Äìøw «PÄ,Ä, qÄ.£ÄÄ. vÄ¥Ä¹éÄPÄÄ²ÄiÄgì,
 ²ÉÄÊ,ÄÆgÄÄ 2000, ¥ÄÄ. 128 - 139)

DzÁUÀÆå "sÁgÀwÁiÀÄ PÄÄIÄAŞªÄÄ vÀÆÀßzÉÄ DzÀ «±ÉÄµÀ UÄÄt®PÄëtUÄ¼ÄÆÄß ºÉÆAçzÉ. PÄÄIÄAŞªÄÄ «±ÉÄµÀ ®PÄëtUÄ½AzÀ PÄÆrgÄÄªÄ MAzÄÄ ,AAWÀÍÉÉiÀiÁVzÉ. EzÀQÌAvÀ aPÄÌ CxÄªÄ zÉÆqÀØ CÉÉÄPÄ ,ÄªÄÆªÄ - ,AAWÀÍÉÉUÄ½gÀªÄÄzÁzÀgÀÆ PÄÄIÄAŞzÄ ,ÁÜÉÄªÄ «²µÄÖªÄzÄÄ. EzÀgÄ ,ÄªÄiÁd±Á¹ÜçÄiÄÄ ¥ÄªªÄÄRªÄÆÄß ºÉÆA çgÄªÄ PÄÄIÄAŞzÄ «±ÉÄµÀ UÄÄt®PÄëtUÄ¼ÄÄ »ÄVªÉ :

1. PÄÄIÄAŞªÄÄ ,ÄªÄªÄªÄ¥ÄPÄªÄVzÉ (universality of family) : PÄÄIÄAŞªÄÄ EAzÄÄ ,ÄªÄðwæPÄªÄVgÄÄªÄ MAzÄÄ ,ÄÄ,ÉÜ. PÄÄIÄAŞªÄ«®èzÄ ,ÄªÄiÁd ,ÄªÄÄzÁiÄÄ zÉÄ±ÀUÄ¼ÄÉ E®è. 'vÀAzÉ -vÄ¬ÄªÄvÄÄÜ CªÄgÄ ,ÄAvÁÆÀUÄ¼ÄÆÉÆB¼ÄUÉÆAqÄ ,ÄªÄiÁÆÄ ,ÄªÄÆªÄªÄVgÄªÄ PÄÄIÄAŞªÄÄ CÉÁUÄjPÄ, §§ðgÄ ºÁUÄÆ ÉÁUÄjPÄ ,ÄªÄzÁiÄÄUÄ¼Ä-Éè-Áè PÄAqÄÄ §gÄªÄzÄÄ'. PÄÄIÄAŞªÄÄ ,ÄªÄðwæPÄ ,ÄégÄÆ¥ÄzÄ ,ÄÄ,ÉÜiÄiÁVgÄ®Ä CzÄÄ ¥ÄÆgÉÉ,ÄªÄªÄªÄiÁÆÄªÄUÉ CwªÄÄRªÄªÄVgÄªÄ -ÉÉAVPÄ vÀÈjÜ, ,ÄAvÁÆÄ©ü-Á±ÉªÄvÄÄÜªÄÆ®"sÄÆvÄ DyðPÄ CUÄvÄªUÄ¼ÄÉ - PÄgÄtªÉÆßªÄzÄÄ. EªÄUÄ¼Ä ¥ÄÆgÉÉPÉiÄÄÆÄß PÄÄIÄAŞzÄµÄÖ vÀÈjÜPÄgÄªÄV "ÉÄjÉÆªÄ ,ÄÄ,ÉÜ¬ÄAzÄ®ÆªÄiÁqÄ-ÁV®è.

2. "sÄªÄÆÄvÄPÄ DzsÁgÄ (emotional basis) : PÄÄIÄAŞzÄºèªÄiÁÆÄªÄ,ÄªÄªÄzÄ "sÄªÄÉÉUÄ¼Ä D«µÄlgÄªÄUÄªªÄzÄ. zÄÄ¥ÄvÄª¥æªÄ, ,ÄAvÁÆÉÆvÄªwÜ,ªÄiÁvÄª¥æªÄ, jvÄªAvÄ®ª,ªÄPÄÌ¼Ä-Á®ÉÉ ¥ÉÆÄµÄuÉ, "sÄªvÄª¥æªÄ, ,ÄªPÄgÄ, ,ÉßªÄ, CÉÄPÄA¥Ä, vÄªUÄªÄªAvÄzÄ "sÄªÆÉUÄ¼Äª ºÁUÄÆ UÄªUÄzÄ±ÄðUÄ¼Ä PÄÄIÄAŞPÉÌ DzsÁgÄªiÁvÄªªÄVgÄzÉ CzÄPÉÆiAzÄÄªÉgÄªUÄªßwÜªÉ. PÄÄIÄAŞzÄ ¥ÄæwµÖ×AiÄÆÄß PÄAiÄÄYÉÆ¼ÄªªÄzÄ, ,ÄÄRzÄÄBRUÄ¼Äºè ¥ÄgÄ,ÄªgÄ ¥Ä-ÉÆ¼ÄªªÄzÄ, ,ÄªªÆ»PÄ M½wUÄV ºÉÆgÄqÄªªÄzÄ EªÉ®èÄÇ PÄÄIÄAŞ fÄªÆÄzÄºè PÄtªÄ «±ÉÄµÄ "sÄªÆÄvÄPÄ QæAiÉÄUÄ¼ÄÄ.

3. aPÄÌ DPÄgÄ (small size) : PÄÄIÄAŞªÄÄ DPÄgÄzÄºè aPÄìzÄÄ. UÄAqÄ - ºÉAqÄw -ªÄPÄÌ¼ÄªªÄªvÄÄÜ gÄPÄÜ ,ÄAŞAçüUÄ¼ÄÆÉÆB¼ÄUÉÆAqÄ PÄÄIÄAŞªÄÄ eÉÉ«PÄªAiÄªªÄUÄ½AzÁV aPÄìUÄvÄªªÄÆÄß ºÉÆAçzÉ. CzÄgÄ ,ÄzÄ,ÄªvÄªªÄ ¹Ä«AvÄªzÄzÄÄ.

4.ªÄªQÜvÄézÄ "É¼ÄªÄtÄUÉAiÄÄªÉÄ-É ¥Äª"sÄªÄ (formative influence): ÉÄªAvÄ²±ÄÄ«ÉÄªÉÄ-ÉªÉIÖªÉzÄ® ¥Äª"sÄªÄ©ÄgÄªÄ CwªÄÄRªÄ ¥ÄAiÄiÁðªÄgÄªÉÄ (environment) PÄÄIÄAŞ.ªÄUÄÄ«ÉÄªÄªQÜvÄé gÄÆjvÄªUÄªªÄzÄªªAvÄÄÜ ÉÄqÄvÉ - UÄÄtUÄ¼ÄÄ "É¼ÉzÄ §gÄªªÄzÄ PÄÄIÄAŞzÄºè. PÄÄIÄAŞªÄÄ 'ªÄiÁÆÄªÄ,Äé"sÄªzÄ ,Ä¥ÉÆÄµÄuÉAiÄÄ, ÉÄªªä ÉÉÉwPÄvÉAiÄÄ ¥ÉÆÄµÄuÉAiÄÄªAvÄÄÜ ÉÄªªª µÖ×AiÄÄ "É¼ªÄtÄUÉAiÄÄ PÉÄzÄªªÄVzÉ'.ªÄUÄÄ«UÉªÄÉÉiÉÄªªÉzÄ®±Ä-É. vÄ¬ÄiÉÄªªÉzÄ® UÄªgÄÄ.ªÄUÄÄ«ÉÄ±ÄjPÄ,ªÄiÁÆÄ¹PÄ, ÉÉÉwPÄ ºÁUÄÆ "ÉçPÄ "É¼ªÄtÄUÉUÉ CªPÄ±Ä MzÄV,ÄªªªÄ PÄÄIÄAŞ.

əÄÄUÄÄəÄ£ÄÄß ,ÄäÄiÁdfÄäÄ£ÄPÉi CtÄUÉÆ½,ÄäÄä °ÉÆuÉ PÄÄIÄÄszÄÄÝ.
PÄÄIÄÄsÄÄä äÄÄUÄÄ«UÉ ,ÄäÄiÁfÄPÄgÄtzÄ †ÄPÉëÄiÄÄ£ÄÄß ‡ÄqÄÄäÄÄzÄÄ.

5. ,ÄäÄiÁfPÄ äÄäÄÄ ,ÉÜAiÄÄ°è PÉÄAzÄæ ,ÄÜ£Ä (nuclear or central position in the social system) : PÄÄIÄÄsÄÄä ,ÄäÄiÁfPÄ fÄäÄ£ÄzÄ DzsÁgÄ PÉÄAzÄæ. G½zÉ®è ,ÄäÄiÁfPÄ ,ÄAWÄI£ÉUÄ½UÉ PÄÄIÄÄsÄÄä PÉÄAzÄæ©AzÄÄ«£ÄAwzÉ. PÄÄIÄÄszÄ-ÄèUÄs°ÄÄzÄzÄ KgÄÄ¥ÉÄgÄÄUÄ¼ÄÄ ,ÄäÄiÁdzÄ EvÄgÄ WÄIPÄUÄ¼Ä CxÄäÄ ,ÄÄ ,ÉÜUÄ¼Ä°è£Ä ¥ÄjÄvÄð£ÉUÉ PÄgÄtÄUÄÄäÄÄzÄÄ. °ÄUÉAiÉÄÄ ,ÄäÄiÁdzÄ EvÄgÄ PÉëÄvÄæUÄ¼Ä°è£Ä ¥ÄjÄvÄð£ÉUÄ¼ÄÄ PÄÄIÄÄszÄ äÉÄÄ-É ¥Äæw¥sÄ®£ÄUÉÆ¼ÄÄîvÄÜäÉ. GzÄ : vÄ-Ä - vÄAzÉAiÄÄäÄjAzÄ äÄÄPÄ½UÉ £ÉÉwPÄ ²PÄët °ÄUÄÆ zsÄ«ÄðPÄ ²PÄëtUÄ¼ÄÄ DgÄÄ©üPÄ °ÄAvÄzÄ°è ®sÄäÄÄUÄzÉÄ EzÄÝ°è zsÄäÄð °ÄUÄÆ ‡Äw JA§ ,ÄÄ ,ÉÜUÄ¼ÄÄ C¥ÄAiÄÄPÉi ¹®ÄQPÉÆ¼ÄÄîvÄÜäÉ. °ÄUÉAiÉÄÄ ,ÄäÄiÁdzÄ°è §qÄvÄ£Ä, ‡gÄÄzÉÆäÄUÄ, äÄÄzÄä¥Ä£Ä äÄÄÄAvÄzÄ |qÄÄUÄÄUÄ¼ÄÄ äÄä¥ÄPÄäÄV PÄtÄ¹PÉÆ¼ÄÄîäÄÄçzÄÝgÉ CzÄgÄ £ÉÄgÄäÄzÄ ¥ÄjuÄäÄäÄ PÄÄIÄÄszÄ äÉÄÄ-É °ÄUÄÆ PÉIÄÄ©PÄ ,ÄÄszÄsÄUÄ¼ÄÄ äÉÄÄ-É DUÄçgÄzÄÄ.

6. ,ÄzÄ ,ÄägÄ °ÉÆuÉUÄjPÉ (responsibility of the members): PÄÄIÄÄszÄ ,ÄzÄ ,ÄägÄÄUÄ¼ÄÄ °ÉZÄÄŃ °ÉÆuÉUÄjPÉUÄ½AçgÄÄvÄÜgÉ. PÄÄIÄÄszÄ zÉ£ÄÄç£Ä äÄäÄä°ÄgÄUÄ¼Ä°è äÄiÄvÄæäÄ®èzÉ AiÄiÄäÄÄzÉÄ C¥ÄAiÄÄ, ©PÄIÄÖ, zÄÄgÄAvÄzÄ ,ÄzÄsÄðUÄ¼Ä®Æè PÄÄIÄÄszÄ ,ÄzÄ ,ÄägÄÄUÄ¼ÄÄ dÄÄ-ÄÝjvÄ£ÄçAzÄ äÄwð ,ÄäÄgÄÄ. '©PÄIÄÖUÄ¼ÄÄ ,ÄzÄsÄðzÄ°è d£ÄgÄÄ vÄäÄä zÉÄ±ÄPÄIV PÉ® ,ÄäÄiÁqÄs°ÄÄzÄÄ, °ÉÆÄgÄI äÄiÁqÄs°ÄÄzÄÄ äÄÄvÄÄÜ ¥Äæet ©qÄs°ÄÄzÄÄ. DzÄgÉ CÄÄgÄÄ vÄäÄä PÄÄIÄÄsUÄ½UÄV fÄäÄ£Ä¥ÄAiÄÄðAvÄ °ÉÆÄgÄIäÄiÄqÄÄäÄgÄÄ ¥Äj±Äæ«Ä ,ÄäÄgÄÄ.'

7. ,ÄäÄiÁfPÄ ‡AiÄÄAvÄæet (social regulation): ,ÄäÄiÁfPÄ PÄAiÉÄÝ °ÄUÄÆ PÄ£ÄÆ£ÄÄUÄ¼ÄÄ äÄÄÆ®PÄ PÄÄIÄÄsÄÄ£ÄÄß «±ÉÄµÄäÄV gÄQë ,ÄÄVzÉ. PÄÄIÄÄszÄ ,ÄégÄÆ¥ÄäÄ£ÄÄß G½¹PÉÆ¼ÄÄî-ÉÄPÉAzÄÄ J-Äè ,ÄäÄiÁdUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ «±ÉÄµÄ PÄ¼Äf äÄ»¹ äÄäÄ ,ÉÜ äÄiÁqÄ-ÄVzÉ. gÄdÄzÄ «PÄ ,Ä¥ÄÆäð ¹ÜwAiÄÄ°è C£ÉÄPÄ §UÉAiÄÄ «çü -µÉÄzsÄUÄ¼ÄÄ, ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ, £ÉÉwPÄ ‡AiÄÄäÄUÄ¼ÄÄ, zsÄ«ÄðPÄ QæAiÄiÄzÄgÄuÉUÄ¼ÄÄ. EäÄUÄ¼ÄÄ äÄÄÆ®PÄ ,ÄäÄiÁdäÉÄ PÄÄIÄÄszÄ äÉÄÄ-É vÄ£Äß ‡AiÄÄAvÄæet °ÉÄjvÄÄÜ. FUÄ gÄdäÄÄ PÄÄIÄÄszÄ UÄvÄæ, «äÄ°ÄzÄ ‡AiÄÄäÄUÄ¼ÄÄ, PÄÄIÄÄszÄ D¹ÜAiÄÄ ¥ÄgÄsÄgÉ, «äÄ°Ä «ZÉÖÄzÄ£ÄzÄ ±ÄgÄvÄÄÜUÄ¼ÄÄ äÄÄÄAvÄzÄ ,ÄAUÄwUÄ¼ÄÄ §UÉI PÄ£ÄÆ£ÄÄß gÄa¹zÉ. äÄÄPÄ½Ä PÄ-Äât PÉÄAzÄæUÄ¼ÄÄ, ²±ÄÄ«°ÄgÄ, "Ä®äÄrUÄ¼ÄÄ, °ÉjUÉ D ,ÄävÉæUÄ¼ÄÄ, PÄÄIÄÄszÄ ‡ÄÄëwÜ äÉÄvÄ£Ä, PÄÄIÄÄs PÄ-Äât PÉÄAzÄæUÄ¼ÄÄ, PÄÄIÄÄs äÄiÁUÄðzÄ±Äð£Ä äÄÄvÄÄÜ ,Ä®°ÄPÉÄAzÄæUÄ¼ÄÄ (family counselling and guidance centers)- äÄÄÄAvÄzÄÄäÄUÄ¼ÄÄ äÄÄÆ®PÄ gÄdäÄÄ PÄÄIÄÄszÄ "sÄzÄævÉUÉ ,Ä°ÄAiÄÄPÄäÄVzÉ.

8. PÄIÄÄŞZÄ ±Á±ÄévÄ CxÄªÁ C±Á±ÄévÄ ,ÄégÄÆ¥Ä (permanent or temporary nature of the family): PÄIÄÄŞªÄÆÄÄß ‚ÄÄ,ÉÜ‘ ºÄÄvÄÄÜ ‚ÄÄWÄ‘ JÄZÄÄ JgÄqÄÄ £É´ÉUÄ¼Ä°è CxÉÊð,Ä§ºÄÄZÄVzÉ. PÄIÄÄŞªÄÆÄÄß ‚ÄÄ,ÉÜ‘ JÄZÄÄ ¥ÄjUÄtÄ¹zÄUÄ CzÄÄ ,ÄªÄðwæPÄªÄVgÄÄªÄÄZÄÄ ºÄUÄÆ ±Á±ÄévÄªÄVgÄÄªÄÄZÄÄ UÄªÄÄÆÄPÉÌ §gÄÄªÄÄZÄÄ. PÄIÄÄŞªÄÆÄÄß MAZÄÄ ‚ÄÄWÄ‘ JAŞÄZÄV ¥ÄjUÄtÄ¹zÄUÄ CzÄÄ C±Á±ÄévÄ gÄÆ¥ÄZÄ°ègÄÄªÄÄZÄÄ UÉÆÄZÄgÄªÄUÄÄªÄÄZÄÄ. AiÄiÄªÄÄZÄgÄÆ ¤øµÄÖ PÄIÄÄŞªÄÄ PÄgÄuÄAvÄgÄUÄ¼ÄZÄÄ («ÄªºÄ«ZÉÖÄZÄ, «gÄ,Ä, ¥Äwß CxÄªÁ ¥ÄwAiÄÄ ,ÄªÄÄ, EvÄðç) «WÄnvÄªÄUÄ§ºÄÄZÄZÄgÄÆ ‚ÄÄ,ÉÜ‘AiÄÄ gÄÆ¥ÄZÄ°ègÄÄªÄÄ PÄIÄÄŞªÄÄvÄÆ J´ÉèqÉAiÄÄ°èAiÄÄÆ ºÄÄÄZÄÄªÄjAiÄÄªÄÄZÄÄ ¤²ÑvÄ. C°è - E°è PÉ®ªÄÄ PÄIÄÄŞUÄ¼ÄÄ ¨sÄUÄßUÉÆAqÄÄ PÄÄ¹zÄÄ ©Ä¼Ä§ºÄÄZÄZÄgÄÆ MAZÄÄ ,ÄÄ,ÉÜAiÄiÄV PÄIÄÄŞªÄÄ C«£Ä²AiÄiÄZÄÄZÄÄ J£Äß§ºÄÄZÄÄ.

(,ÄªÄiÄ£ÄÄ ,ÄªÄiÄd±Á,ÄÜç, ZÄ.£Ä.±ÄAPÄgÄgÄªi, ºÄÄAUÄ¼ÄÆgÄÄ, 2001 ¥ÄÄ. 172 - 173)

5. PÄÄ®zÉÄªÄvÄ ¥ÄZÄpw

PÄÄ®ªºÉß, JAŞ ¥ÄZÄªÄÆÄÄß EArAiÄÄÆÄgÄÄ ¥ÄæPÄÈwPÄªÄZÄ ,ÄZÉÄvÄ£Ä ºÄUÄÆ DZÉÄvÄ£Ä gÄÆ¥ÄZÄ ºÄ®ªÄÄ ¥ÄætÄUÄ¼ÄÄ ,Ä,ÄªUÄ¼ÄÄ ºÄÄvÄÄÜ ºÄ,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ ºÄÄÄAvÄZÄªÄPÄÆÌ vÄªÄÄä ŞÄqÄPÄIÄÖ ,ÄªiÄdUÄ½UÄÆ D¥ÄÜ ¨ÄAzsÄªÄª«ZÉ, JÄZÄÄ £ÄÄ©, D £ÄÄ©PÉAiÄÄÆÄÄß ¥ÄæPÄn,Ä®Ä CzÄÆÄÄß §¼Ä,ÄÄwÜzÄÝgÄÄ.ºÄUÉ vÄªÄÄä vÄªÄÄä ¥ÄævÉðÄPÄ PÄÄ®UÄ½UÉ ,ÄÄŞAçü¹zÄAvÄºÄ ,ÄAPÉÄwPÄªºÉßUÄ¼ÄÆÄÄß D d£Ä ¨sÄAiÄÄ¨sÄQÜ–ÄAzÄ PÄAqÄÄ UËgÄ«ÄªÄÄ ¥ÄZÄpwAiÄÄÆÄÄß «ZÄéÄ,ÄgÄÄ mÉÆÄmÉ«Ä,ÄÄ - PÄÄ®ªºÄßgÄZsÄ£É, PÄÄ® ,ÄAPÉÄvÄgÄZsÄ£É, JÄZÄÄ PÄgÉZÄÄ, CzÄgÄ PÄæªÄÄUÄ¼ÄÆÄÄß CzsÄªAiÄÄ£Ä ºÄiÄrzÄÝgÉ.

DzÄgÉ mÉÆÄmÉ«Ä,ÄÄ JAŞÄZÄÆÄÄß PÉ®ªÄgÄÄ PÄÄ®zÉÄªÄvÄgÄZsÄ£É JÄZÄÄ vÄ¥ÄÄv ¨sÄ«¹PÉÆArzÄÝgÉ. DAiÄiÄ PÄÄ®,ÄÜgÄÄ £ÄÄ©PÉÆAqÄÄ §AzÄ AiÄiÄªÄÄZÉÆÄ ¥ÄætÄAiÉÆÄ mÉÆÄmÉ«Ä,ÄÄ ,Ä,ÄªÉÇÄ DVgÄÄvÄÜZÉAiÉÄÄ ºÉÆgÄvÄÄ, CªÄgÄ PÄÄ®zÉÄªÄvÉAiÄiÄZÄ MAZÄÄ ,ÄÄ¥ÄæZÄAiÄÄPÄ ¤øµÄÖ zÉÄªÄgÄ ¥ÄÆeÉ, DgÄZsÄ£É DVgÄÄªÄÄç®è. PÄÄ®ªºÄßgÄZsÄ£É ,ÄªÄð,ÄªiÄ£ÄªªÄV MAZÄÄ ¨ÄAzsÄªÄªZsÄjvÄ ¥ÄZÄpw. ¤ZÄ±Äð£ÄPÉÌ MAZÄÄ PÄÄ®PÉÌ ,ÉÄjZÄ vÉAqÉAiÄÄªÄgÄ PÄÄ®zÉÄªÄvÉ ZÄªÄÄÄAqÉÄ±ÄéjÄAiÉÆÄ £ÄÄAqÄÄAqÉÄ±ÄégÄ£ÉÆÄ CxÄªÁ vÄªÄÄä UÄæªÄÄ zÉÄªÄvÉAiÉÆÄ DV çÝgÄ§ºÄÄZÄÄ. CzÉÄ d£ÄgÄ PÄÄ®,ÄAPÉÄvÄ MAZÄÄ §,ÄjªÄÄgÄªÉÇÄ fAPÉAiÉÆÄ CxÄªÁ ¨É½iÄiÉÆÄ ¨Ä¼ÉAiÉÆÄ DVçÝgÄ§ºÄÄZÄÄ. PÄÄ®zÉÄªÄvÉAiÉÄÄ ¨ÉÄgÉ, PÄÄ®,ÄAPÉÄvÄUÄ¼ÉÄ ¨ÉÄgÉ.

mÉÆÄmÉ«Ä,ÄÄ - PÄÄ®,ÄAPÉÄvÄZÄ §UÉV£Ä UËgÄªÄ, ¤µÉö×UÄ¼ÄÆÄÄß PÄÄjvÄAvÉ UÄªÄÄ£ÄªÄð «ÉÄZÄ£É £ÄqÉ¹gÄÄªÄ «ZÄéÄ,ÄgÄ C©ü¥ÄæAiÄÄUÄ¼ÉÄ£ÄÄ JAŞÄZÄÆÄÆß ,ÄÆÜ®ªÄV ¥Äj²Ä°,ÉÆÄt.

‘PÄÄ®a°ÁßgÁzsÀfÉ ºÄÄvÄÄÜ ºÉÆgÀ “ÁAzsÀªÄª’ JA§ UÀæAxÀzÀ°è PÄÄ®_ÄAPÉÄvÄzÀ ,ÄégÀÆ¥ÀªÀfÄÄß »ÄÜÉ «ªÄj¹zÁÝgÉ. ‘±ÄÄzÀp PÄÄ®a°ÉßAiÄÄ §UÉVfÄ ±ÄæzÉp UËgªÄUÀ¼ÄÄ MAzÄÄ ,ÄévÄAvÄæ zsªÄÄð vÄvÄÜöööéUÀ¼Éß ,Ä-ÁgÀªÄÄ. KPÉAzÀgÉ vÄªÄÄ PÄÄ®a°ÉßUÀ¼ÄfÉß vÄAiÄiÁV ºÁUÀÆ ¥ÄævÄªPÄëªÁV zÉªÄgÄAvÉ fÄÄ© AiÄiÁgÀÆ ¥ÄÆf ,ÄªªÄç®è. CªÄÄ CªÄgÀ PÄÄ®zÉªÄvÉUÀ¼Ä®è. JAvÄ-ÉÄ D PÄÄ®a°ÉßUÀ¼ÄfÄÄß AiÄiÁgÀÆ zÉªÄgÄAvÉ ¥ÄæxÀðfÉ, ºÄgÀPÉ, §°, DgÁzsÀfÉAiÉÄÄ DçAiÄiÁzÀ ¥ÄÆeÁPÄæªÄÄUÀ½AzÀ M°¹PÉÆAqÄÄ, ºÄgÀ ¥ÄqÉAiÄÄ §AiÄÄ ,ÄªªÄç®è. DzÄÝJazÀ PÄÄ®a°ÁßgÁzsÀfÉAiÄÄ ±ÄÄzÀp zÉªÄgÄzsÀfÉ C®è, JazÄÄ zÄÈqsªÄAv ºÉÄ¼Ä§ªÄzÄÄ.

‘MAzÄÄ §ÄqAPÄIÄÖ - DçªÁ¹ ,ÄªiÄdzÀ ºÄªQÜAiÉÆ§âfÄÄ ºÄÄÆqsÀfÄÄ©PÉ-ÄAzÀ PÉ®ªÄÄ ºÄ ,ÄÄÜ «µÄAiÄÄUÀ¼ÄfÄÄß UËgÀ«¹, vÄfÄUÀÆ CªAPÄÆI ºÄÄvÄÄÜ vÄfÄß PÄÄ®_ÄÜjUÀÆ MAzÄÄ Cw D¥ÄÜ «²µÄÖvÄªÄÄ “ÁAzsÀªÄª«zÉ, JazÄÄ fÄÄ§ÄvÄÜfÉ; CAxÀ fÄÄ©PÉ, µÉÖ×AiÄÄfÄÄß DzsÄj¹ ºÄÄnÖPÉÆArgÄªÄAxÀzÉÄ mÉÆÄmÉ«Ä ,ÄÄ - PÄÄ®_ÄAPÉÄvÁgÁzsÀfÉ.’ ‘PÄÄ®a°Áß±ÄæzÉp CxÀªÁ DgÁzsÀfÉAiÄÄ ,ÄªiÄfÄªªÁV MAzÄÄ ¥ÄætÄÜÉ, PÄªÉÄ ,ÄAzÀ“sÄðUÀ¼Ä°è MAzÄÄ VqÄ, ºÄgÀPÉI, «gÀ¼ÄªÁV MAzÄÄ ºÄ ,ÄÄÜ«UÉ, ºÁUÀÆ CvÄªAvÀ C¥ÄgÀÆ¥ªÁV MAzÄÄ PÄ-ÁPÄÈwUÉ ,ÄA§Açü¹zÁÝVgÄÄvÄÜzÉ.’ ¥ÄæaÄfÄ ºÄiÄfÄªÄfÄ CzÉµÉÆÖÄ CfÄÄ“sÄªÄUÀ¼ÄÄ, eÄÖfÄ ,ÄégÀÆ¥ÄUÀ¼ÄÄ EªÉÇwÜfÄªÄgÉUÀÆ ««zsÀ gÄÆ¥ÄUÀ¼Ä°è G½zÄÄ §AçªÉ. F zÄÈ¶Ö-ÄAzÀ D ºÄiÄfÄªÄgÄÄ vÄªÄÄ ,ÄªÄPÄ°PÄgÀÆ DV vÉÆÄgÄÄvÄÜgÉ. JazÄÄ.

EzÄgÀ eÉÆvÉUÉ EªÉÇwÜUÀÆ DçªiÄfÄªÄgÀ fÉÄgÀ “ÉfÄß §½AiÄÄ GvÄÜgÄçüPÁjUÀ¼ÉÆÄ CªÄgÀ DzsÄÄxPÄ ¥ÄæwççüUÀ¼ÉÆÄ jß ,ÄªÄµÄÖgÄ ºÄÄnÖUÉ vÄªÄÄ DµÉðÄAiÄÄvÉ ºÄÄvÄÄÜ ‘CfÄUÄjÄPÄvÉ’UÀ¼ÄfÄÄß G½¹PÉÆAqÄÄ §AçgÄªÄAvÄºÄ fÄªÄAvÀ §ÄqAPÄIÄÖ dÄÄ ,ÄªÄzÄAiÄÄUÀ¼ÄÄ ºÄ®ªÄgÄÄ EªÉ. ‘vÄwÜöööéPÄªÁV MAzÄÄ PÄÄ®a°Éß JazÄgÉ MAzÄÄ ¥ÄætÄAiÄÄ ,ÄAPÉÄvÄ JazÄµÉÖÄ CxÄð. D ¥ÄætÄ wÄß®Ä §gÄªÄAxÀzÉÆÄ xgÄªÄ¥ÄzÄæ«AiÉÆÄ DVgÄ§ªÄzÄÄ, CxÀªÁ ºÄiÄgAPÄªÄÇ GUÄæªÄÇ DVgÄ§ªÄzÄÄ. «gÀ¼ÄªÁV D PÄÄ®a°Éß MAzÄÄ ,Ä ,ÄªªÉÇÄ ºÄÄ¼ÉAiÄÄAvÄºÄ ¥ÄæPÄÈwPÄ ºÄ ,ÄÄÜªÉÇÄ DVgÄ§®èzÄÄ.ªÄÆ®vÄB F PÄÄ®a°Éß DAiÄiÁ §ÄqAPÄnÖfÄ çðµÄÖ vÄAqÄzÀ J®ègÄ ,ÄªÄðwæPÄ |vÄªÁVgÄÄvÄÜzÉ; ºÁUÉAiÉÄÄ CzÉÄ PÄ®zÀ°è CzÄÄ D vÉAqÉAiÄÄªÄgÄ gÄPÄëPÄ zÉªÄvÉAiÄÄÆ CªÄgÀ “sÄ«µÄª ,ÄÆZÀPÄ ±ÄQÜAiÄÄÆ DV ¥ÄjUÄtÄ ,Ä®änÖgÄÄvÄÜzÉ.

JAvÄ-ÉÄ DAiÄiÁ PÄÄ®a°ÉßAiÄÄ¼ÄÄ¹ vÉAqÉAiÄÄªÄgÄÄ JAçUÀÆ vÄªÄÄ PÄÄ® a°ÁßvÄªPÄ ¥ÄætÄAiÄÄfÄÄß PÉÆ®èzÉ, CzÄgÄ ºÄiÄÄ ,ÄªfÄÄß wÄßzÉ EgÄ-ÉÄPÄzÄAvÄºÄ MAzÄÄ ¥Ä«vÄæ PÄIÄÖ¥ÄrUÉ M¼ÄUÁVgÄÄvÄÜgÉ. ºÄgÄ VqÄUÀ¼ÄfÄÄß PÄÄ®_ÄAPÉÄvÄUÀ¼ÄV G¼ÄªÄgÄ CªfÄÄß PÄrAiÄÄzÉ, §¼Ä ,ÄzÉ EgÄ-ÉÄPÄUÄÄvÄÜzÉ. D PÄÄ®a°ÉßUÀ¼ÄzÄ ¥ÄætÄ

DzÀÝjAzÀ M^{1/4}À^ˆÁAzsÀ^ˆÀâzÉÆ^{1/4}ÀUÀqÉ «^ˆÁ^ˆÀ ¨zÀ^ˆÀÉAzÀÄ ,ÁgÀÄ^ˆÀ EvÀgÀ PÁÆÀÆÀÄUÀ^{1/2}UÀÆ ,Á^ˆÀiÁÆÀ^ˆ PÄÄ® ,ÀAPÉÄvÀ G^{1/4}À^ˆÀgÀÄ vÀ^ˆÀÄä M^{1/4}ÀvÉAqÉUÀ^{1/4}À^ˆè «ÉÊ^ˆÀ»PÀ ^ˆÁAzsÀ^ˆÀâ ^ˆÉ^{1/4}É,À^ˆÁgÀZÄÄ, JA§ ¨ÄwUÀÆ ,ÀA§AzsÀ«gÀÄ^ˆÀÄZÄÄ ,ÀàµÀÖ^ˆÁVzÉ. EAxÀ PÀqÉ «ÉÊ^ˆÀ»PÀ ^ˆÁAzsÀ^ˆÀâ^ˆÀÆÄÄß ,ÄZÁ ^ˆÉÆgÀ^ˆÁAzsÀ^ˆÀgÉÆqÀÆÉAiÉÄÄ ^ˆÀiÁqÀ^ˆÉÄPÄÄ, JA§ ¨AiÄÄ^ˆÄÄ «±ÀézÀ §^ˆÄÄ ,ÀATâPÀgÀ^ˆè E^ˆÉÇwUÀÆ gÀÆrÜAiÄÄ^ˆègÀÄ^ˆÀÄZÄÄ PÄÄ® ,ÀAPÉÄvÀgÀZsÀÆÉAiÄÄAvÀ^ˆÀ PÄiÄÖ¥ÁqÀÄUÀ^{1/4}ÄÄ ,Á^ˆÀiÁfPÀ ^ˆÀâ^ˆÄ ,ÉÜAiÄÄ ¨AiÄÄAvÀætPÉiAzÄÄ ^ˆÀÄnÖPÉÆAqÀÄxÀ^ˆÄÄ ; C^ˆÄÄ PÉÄ^ˆÄ® ^ˆÄÄÆqsÀÆÄÄ©PÉAiÄÄ PÄAzÁZÁgÀUÀ^{1/4}Ä®è, JA§ ^ˆÄÄ^ˆAvÀézÀ «µÄAiÄÄ^ˆÀÆÄÄß ,ÀÆa ,À§^ˆè^ˆÄÄ.

^ˆsÁgÀvÀzÀ^ˆè - zÀQët PÀÆÁðIPÀzÀ^ˆè PÄÄ®a^ˆÁßgÀZsÀÆÉ

1901gÀ ^ˆÉÆwUÜÉ ^ˆsÁgÀvÀzÀ DgÉâÄvÀgÀ §ÄqÀPÄiÄÖ ,À^ˆÀiÁdUÀ^{1/4}À^ˆè ^ˆÄÄvÀÄÜ EÆÄÄß PÉ^ˆÄÄ Dç^ˆÀ¹UÀ^{1/4}À^ˆè PÄÄ®a^ˆÉßAiÄÄ ±ÀæzÉP £ÄÄ©PÉUÀ^{1/4}ÄÄ EzÀÝ^ˆÄÄ C^ˆèAçÄZÉUÉ zÁæ«qÀ ^ˆsÁ¶PÀgÀzÀ ^ˆÀ^ˆÄÄ §ÄqÀPÄiÄÖ ,À^ˆÀiÁdUÀ^{1/4}À^ˆÀgÀÄ PÄÆqÀ PÄÄ®a^ˆÁß ±ÀæzÉPÄiÄÄÆÄÄß gÀÆrÜ¹PÉÆArZÁYgÀ «^ˆÀgÀUÀ^{1/4}ÄÄ ®^ˆsÄâ«zÉ. £Ä^ˆÄÄUÉ ^ˆÄÄÄRâ^ˆÄZÀ PÀÆÁðIPÀzÀ^ˆè FV£Ä zÀQët PÀÆÁðIPÀ ¥ÁæAvÀ ^ˆÀ^{1/4}ÉAiÄÄ ^ˆÉÄÊ ,ÀÆgÀÄ ¥ÁæzÉÄ±À^ˆ ^ˆÉAzÄÄ PÀgÉAiÄÄ^ˆÄÄZÄÄ ^ˆÄrPÉ DVvÀÄÜ. F ¥ÁæAvÀzÀ^ˆè 1930gÀ ,À^ˆÀiÁj£Ä^ˆè PÄÄgÄÄ§ eÁwUÉ ,ÉÄjzÀ ®PÄ^ˆÄçü d£Ä EgÄÄ^ˆAvÉAiÉÄÄ GvÀÛgÀ PÀÆÁðIPÀ ¥ÁæzÉÄ±ÀzÀ^ˆèAiÄÄÆ ^ˆsÁgÀvÀzÀ EvÀgÉqÉUÀ^{1/4}À^ˆèAiÄÄÆ C^ˆÄjzÁYgÉ. E^ˆÀgÀ^ˆè 100PÀÆi ^ˆÉaÑ£Ä ,ÀASÉâAiÄÄ^ˆè ^ˆÉÆgÀ^ˆÁAzsÀ^ˆÀâ^ˆÀÆÄÄß^{1/4}Ä^ˆ ««zsÀ PÄÄ® ^ˆÄÄvÀÄÜ ¥Ät - §tUÀ^{1/4}ÄÄ gÀÆrÜAiÄÄ^ˆè^ˆÉ. DÄiÄiÁ PÄÄ® ,ÀÜjUÉÄ ¥ÁævÉâÄPÄ^ˆÄZÀ PÄÄ®a^ˆÉßUÀ^{1/2}ÄÉ. C^ˆÄÄ ¥ÄætÄ ,À ,À^ˆ ^ˆÄÄvÀÄÜ ^ˆÄ ,ÀÄÜUÀ^{1/4}Ä gÀÆ¥ÄzÀ^ˆè^ˆÉ. C^ˆÄÆÄÄß DÄiÄiÁ PÄÄ® ^ˆÄÄvÀÄÜ ¥ÄtUÀ^{1/2}UÉ ,ÉÄjzÀ AiÄiÁgÀÆ £Ä±À^ˆÀiÁqÀgÀÄ, ^ˆÄÄvÀÄÜ §^{1/4}Ä ,ÀgÀÄ.

PÄÄgÄÄ§ eÁwAiÄÄ DqÄÄ PÄÄ®zÀ^ˆÀgÀÄ ^ˆÉuÁÚqÁzÀ ^ˆÉÄÄPÉAiÄÄÆÄÄß (UÀAqÄÄ DqÁzÀ ^ˆÉÆÄvÀ^ˆÀÆÄß®è) PÉÆ®Ä^ˆÄÄZÁUÀ^ˆ CzÀgÀ ^ˆÀiÄÄ ,À w£ÄÄß^ˆÄÄZÁUÀ^ˆ ¨zÀ^ˆÀ. DzÀgÀÆ DqÄÄ PÄÄjUÀ^{1/4}ÀÆÄÄß C^ˆÀgÄÄ ,ÀQ ^ˆÀiÁgÄÄvÀÜgÉ. D£É PÄÄ®zÀ^ˆÀgÄÄ D£É ,ÀÄj ^ˆÀiÁqÀgÄÄ. DzÀgÉ D£ÉUÀ^{1/2}ÄZÀ EvÀgÀ ,ÉÄ^ˆÉAiÄÄÆÄÄß ¥ÄqÉzÄÄPÉÆ^{1/4}Ä^ˆÄ CrØ E®è. Cj¶£Ä PÄÄ®zÀ d£Ä Cj¶£Ä §^{1/4}Ä ,ÀÄ^ˆÄAw®è. DzÀgÀÆ CzÄÄ Cw ^ˆÄÄÄRâ ^ˆÄ ,ÀÄÜ^ˆÄZÁÝjAzÀ D ¨µÉÄzsÀ^ˆÀÆÄÄß £Ä^ˆÄuÉUÉ ^ˆÄUÄð-Ä¹, Cj¶£Ä §^{1/4}Ä ,ÀÄvÀÜgÉ. CwÜ PÄÄ®zÀ^ˆÀgÄÄ CwÜAiÄÄ ^ˆÄÄgÄ^ˆÀÆÄÄß PÄrAiÄÄ^ˆÄÄ ç®è, CwÜ ^ˆÄtÄÜ w£ÄÄß^ˆÄÄç®è, CzÀgÀ ,ÉÉAiÄÄÆÄÄß §^{1/4}Ä ,ÀÄ^ˆÄAw®è. §Ar PÄÄ®zÀ^ˆÀgÄÄ UÄr §ArAiÄÄÆÄÄß §^{1/4}Ä ,À^ˆÁgÄZÄÄ. DzÀgÉ CzÄÄ CvÄâ^ˆÄ±ÄÄ ,ÄzsÀÆÄ^ˆÄZÁÝjAzÀ, D PÄÄ® ,ÀÜgÄÄ vÀ^ˆÄÄÄ ©ÄgÉÄzÉÄ^ˆÀgÄ gÄxÄZÀ §ArAiÄÄ ^ˆÉÄÄ-É ^ˆÀiÁvÀæ PÄÄ^{1/2}vÄÄPÉÆ^{1/4}Ä^ˆzÉ, D «çÜAiÄÄÆÄÄß DZÄj ,ÀÄ^ˆÄZÁV ,À^ˆÀiÁzsÀÆÄ¥ÄiÄÖPÉÆ^{1/4}ÄÄvÀÜgÉ. »ÄÜÉAiÉÄÄ ^ˆÉÄ® PÄÄ®, § ,Äj PÄÄ®zÀ^ˆÀgÄÄ DÄiÄiÁ ,À ,ÀÜUÀ^{1/4}ÀÆÄÄß §^{1/4}Ä ,ÀÄ^ˆÄZÄÄ, PÄrAiÄÄ^ˆÄÄZÄÄ

⌘¶zÀþ. CAVÀ°À PÄÄ®a°ÉBUÀ¼Ä°è AìÀiÁ°É®è ,ÉĀj°É, JAŞÄzÀ£ÄÄß CjvÀgÉ D±ÄÑgÀâ°ÁUÄÄvÀÛzÉ. ⌘zÀ±Äð£ÀPÉì £ÉÆÄr : £Ä¬Ä, °ÉÆ®, °ÉÆÄvÀ, J°ÉÄä, ZÉÄ¼ÄÄ, EgÄÄ°É, UÉzÀÝ®Ä, ²æÄUÄAzsÀ, CgÀ½, D®, °ÄÄt,É, PÄÄAŞ¼Ä, °ÄÄ°èUÉ, °ÄwÛ, ,ÀÆgÀâ, ZÄAzÀæ, G¥ÄÄöà, ±ÄAR, w¥Éà, ,ÀUÄtÄ¬ÉgÀtÄ, °Ä®Ä, °ÄÄfÓUÉ, qÉÆ¼ÄÄî, ¥ÄAdgÀ, zÁgÄzÀ GAqÉ, ¬Ät, ZÁPÄÄ, °ÄgÉ, °ÄUÄî, ©çgÄÄ°ÄÄAqÉ, ,ÀÆf, °ÄÄUÄîzÀ ¬Ä½ - EvÁâç °Ä®°ÄgÄÄ °ÄÄÄÛUÄ¼Ä£ÄÄß vÄ°ÄÄä PÄÄ®a°ÉBUÀ¼Ä£ÄÄßV G¼ÄÄî°ÄgÄÄ EzÁÝgÉ, C°ÄÄUÄ¼Ä ¥ÄnÖ »ÄVzÉ :

¥ÄætÄ ,À,Àâ °ÄÄÄÛ
 ¹A°Ä D® ¬Ät
 °ÄÄ° CwÛ PÉÆqÄ°
 PÄgÄr °ÄiÁ°ÄÄ £ÉÄV®Ä
 PÄqÄÄ°ÄÄç °ÄÄgÄ½ PÄÄA¬ÄgÄ ZÁPÄæ
 D£É ,ÀA¥ÄUÉ M£ÄPÉ
 PÄì ²æÄUÄAzsÀ MgÀ¼ÄÄPÄ®Äè EvÁâç

²µÄÖgÄ°è - £ÄUÄjPÄgÄ°è PÄÆqÄ PÄÄ®ÄÄPÉÄvÀUÄ½zÀÝ
 GzÄ°ÄgÄuÉUÄ½°É, GzÄ°ÄgÄuÉUÉ ¬sÄgÄzsÁéd UÉÆÄvÀæzÀ PÄÄ®a°Éß
 ¬Ä°ÄÄUÉ °ÄQì, PË²PÄgÄzÄÄ PÄÄ±Ä -zÄ¬sÉð°ÄÄ®Äè, CUÄÄÛööâgÄzÄÄ
 CUÄ,É °ÄÆ, PÄ±Äâ¥ÄgÄzÄÄ D°ÉÄ, EvÁâç.DAiÀiÁ PÄÄ®a°ÉßAiÄÄ£ÄÄß¼Äî
 d£Ä DAiÀiÁ ,À,Àâ, ¥ÄætÄ °ÄUÄÆ °ÄÄÄÛUÄ¼Ä£ÄÄß ¥Ä«vÄæ°ÉAzÄÄ
 UÉgÄ«ÄÄvÀÛgÉ. C°ÄgÄÄ vÄ°ÄÄä °ÄÄzÄÄ°É °ÄÄÄf °ÄÄÄvÁzÄ ±ÄÄ¬sÄ
 ,ÄAzÄ¬sÄðUÄ¼Ä°è vÄ°ÄÄä PÄÄ®a°ÉßAiÄÄ ¥ÄætÄ °ÄÄÄÛ
 °ÉÆzÄ¬ÄzÄ°Ä£ÄÄß ¥ÄÆf,ÄÄ°ÄÄzÄÆ GAIÄ. °ÄUÉAiÉÄÄ vÄ°ÄÄä
 PÄÄ®a°ÉßUÄ¼Ä£ÄÄß °ÄZÉÑ °ÉÆ¬Äâ¹PÉÆAqÄÄ
 C©Û°ÄiÄ£ÄUÉÆ¼ÄÄî°ÄÄzÄÆ GAIÄ. °ÄUÁV DAiÀiÁ PÄÄ®ÄÄÛjUÄÆ C°ÄgÄ
 PÄÄ®ÄÄPÉÄvÀUÄ½UÄÆ vÄÄAŞ D¥ÄÛ ¬ÄAzsÄ°Äâ ¬É¼ÉzÄÄ ŞAçgÄÄvÀÛzÉ.

»ÄUÉ PÄÄ®¬ÄAzsÄ°Äâ °ÉÆAçzÄ°ÄgÄ £ÄqÄÄ°É °ÉÊ°Ä»PÄ ¬ÄAzsÄ°Äâ
 ⌘¶zÀþ°ÄVzÄÄÝ, zÄAiÀiÁç ¬ÄAzsÄ°Äâ, ,ÉÆÄzÄjPÉ §°wgÄÄvÀÛzÉ. CzÄgÄ
 °ÄÄÄSÄAvÄgÄ DAiÀiÁ PÄÄ®ÄÄÛgÄ ,Ä°ÄÄÄzÄAiÄÄzÄ°è ¥Äæ§®°ÄzÄ MUÄîÄÖ
 K¥ÄðnÖgÄÄvÀÛzÉ. °ÉÆgÄ¬ÄAzsÄ°Äâ°Ä¼Äî EvÄgÄ PÄÄ®PÉì ,ÉĀjzÄ vÄ°ÄÄä
 eÁwAiÄÄ°ÄgÄ °ÄÄ£ÉUÄ½UÉÄ °ÉtÜ£ÄÄß PÉÆIÄÖ vÄgÄÄ°ÄÄzÄÄ
 °ÄrPÉAiÄiÁVgÄÄvÀÛzÉ. PÄÄ®ÄÄPÉÄvÀUÄ¼ÄÄ °ÄâQÜUÄ½UÉ °ÄÄnÖ£ÉÆA
 çUÉÄ §¼ÄÄ°Ä½AiÀiÁV ŞgÄÄvÀÛ°É. DzsÄÄ⌘PÄ PÄ®°ÄzÄ FUÄ
 PÄÄ®ÄÄPÉÄwPÄ ±ÄæzÉþ £ÄA©PÉUÄ¼ÄÉ®è E½°ÄÄÄR DV°É. EzÁPÉì °ÄÄÄRâ
 PÄgÄt eÁw -°Ätð¥ÄzÄþwAiÄÄÄ ŞÄqÄPÄIÄÖ ,Ä°ÄiÄdUÄ¼Ä°ÄjUÄÆ
 C£ÄéAiÄÄ°ÄUÄÄ°ÄAvÉ «±Ä®°ÄzÄÄzÄÄ. KPÉAzÄgÉ eÁw ¥ÄzÄþwAiÄÄÄ CzSÄð
 °ÄÈwÛ°ÄÄÆ®zÄÆÝ «ÄPÄìzsÄð eÁ£ÄAVPÄ °ÄÄÆ®zÄÆÝ DVgÄÄvÀÛzÉ.
 'QgÄÄeÁw'UÄ½UÉ ,ÉĀjzÄ CzÉµÉÆÖÄ ,Ä°ÄÄÄzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ PÄæ°ÉÄÄt
 °ÉÄÄ¬ÓwAiÄÄ°ÄgÄ£ÄÄß C£ÄÄ,Àj¹, PÄÄ® UÉÆÄvÀæUÄ¼Ä£ÄÄß
 ,ÄÈ¶¹PÉÆAqÄÄ °ÉÄÄ®PÉìĀjzÄÆÝ GAIÄ.

$v\ddot{A}\ddot{A}\ddot{a}$ $P\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{a}^{\circ}\acute{E}\beta U\ddot{A}\ddot{A}^{1/4}\grave{A}$ $\S U\acute{E}V\grave{E}\grave{A}$ $\pm\grave{A}\ddot{a}z\acute{E}\textcircled{P}$ $\pi\mu\acute{E}\ddot{o}\times U\ddot{A}\ddot{A}^{1/4}\grave{A}\acute{E}\ddot{A}\ddot{\beta}$ $FU\ddot{A}\textcircled{A}\acute{E}$
 $G^{1/2}P\acute{E}\acute{E}Aq\ddot{A}\ddot{A}$ $\S Az\grave{A}Ax\grave{A}\grave{A}g\grave{A}\acute{E}\ddot{A}\ddot{\beta}$ $C\grave{A}g\grave{A}$ $P\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{a}^{\circ}\acute{E}\beta U\ddot{A}\ddot{A}^{1/4}\grave{A}$ $\S U\acute{E}U\acute{E}$
 $\P\grave{A}\ddot{a}^2\beta^1z\grave{A}g\acute{E}$ $\grave{A}\ddot{A}\ddot{A}\P\grave{A}\ddot{o}P\grave{A}$ $Gv\grave{A}\ddot{U}g\grave{A}$ $\pi\ddot{A}q\grave{A}\grave{A}g\grave{A}g\ddot{A}\ddot{A}$. $KP\acute{E}Az\grave{A}g\acute{E}$ $P\acute{A}\grave{A}v\grave{A}g\grave{A}^{\circ}\grave{e}$
 $C\grave{A}\grave{A}\ddot{U}\ddot{A}\ddot{A}^{1/4}\grave{A}$ $\ddot{A}\ddot{A}\acute{E}\textcircled{A}$ $\grave{A}\acute{e}g\grave{A}\acute{E}\P\grave{A}$, $Cx\grave{A}\ddot{o}U\ddot{A}\ddot{A}^{1/4}\acute{E}\textcircled{e}$ $\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}^{1/2}^1$
 $\ddot{A}\ddot{A}g\acute{E}Ai\grave{A}i\acute{A}V\textcircled{n}\ddot{O}g\grave{A}\ddot{A}v\grave{A}\ddot{U}\ddot{A}\acute{E}$. $\textcircled{A}\textcircled{A}\ddot{A}\ddot{A}$ $P\ddot{A}q\acute{E}$ $P\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{a}^{\circ}\acute{E}\beta Ai\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}$ $\grave{A}Av\acute{A}\acute{E}\acute{A}\textcircled{u}\ddot{A}\ddot{E}$
 $\textcircled{P}$ $\ddot{A}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{U}$ $\P s\textcircled{A}\textcircled{A}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{U}v\acute{E}Ai\ddot{A}\ddot{A}$ $\grave{A}AP\acute{E}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{A}v$ $P\ddot{A}\acute{E}q\grave{A}$
 $\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{A}v\ddot{A}\acute{e}U\ddot{A}\ddot{A}^{1/2}$ $\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}z\ddot{A}\ddot{A}i\ddot{A}$. $v\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}\ddot{a}$ $P\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{A}AP\acute{E}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{A}\acute{E}\ddot{A}$ $v\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}\ddot{a}$
 $\P\acute{A}g\ddot{A}\ddot{A}\P\grave{A}jP\grave{A}$ $\ddot{A}\ddot{A}\pm\ddot{A}z\grave{A}$ $|v\acute{A}\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{A}$ $\ddot{A}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{U}$ $\ddot{A}i\acute{A}v\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{A}\ddot{A}\acute{E}Az\ddot{A}\ddot{A}$ $\textcircled{s}\acute{A}\ll^1$,
 $Cz\acute{A}\acute{E}\acute{E}\beta\ddot{A}$ $v\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}\ddot{a}$ $\ddot{A}\ddot{A}\pm\ddot{A}z\grave{A}$ $\ddot{A}\ddot{A}\acute{E}\textcircled{A}$ $a^{\circ}\acute{E}\beta$ $JAz\ddot{A}\ddot{A}$ $\textcircled{E}\ddot{A}^{1/2}P\acute{E}\acute{E}^{1/4}\ddot{A}\ddot{A}\hat{\textcircled{A}}\ddot{A}\ddot{A}g\grave{A}\acute{E}$
 $Ez\acute{A}Yg\acute{E}$, $DAi\grave{A}i\acute{A}$ $U\ddot{A}\ddot{A}i\grave{A}$ $\ll\ll z\ddot{A}$ $P\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{a}^{\circ}\acute{A}\beta v\ddot{A}\ddot{A}P\grave{A}$ $\grave{A}\ddot{A}\ddot{A}$ $\P\acute{A}\ddot{e}t\hat{A}$ $\ddot{A}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{U}$
 $\ddot{A}\ddot{A}\ddot{U}\ddot{U}\ddot{A}\ddot{A}^{1/4}\grave{A}$ $\S U\acute{E}V\grave{E}\grave{A}$ $Cj\ddot{A}\ddot{A}$ $C\grave{A}\grave{A}g\acute{E}\textcircled{e}jU\ddot{A}\ddot{A}\acute{E}$ $\pi P\acute{A}i\ddot{A}v\ddot{A}g\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}z\grave{A}jAz\grave{A}$ $\ddot{A}i\acute{A}\acute{E}\ddot{A}\ddot{A}$
 $\ddot{A}\ddot{A}i\acute{A}d$ $\ddot{A}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{U}$ $\P\acute{A}\ddot{e}P\ddot{A}\ddot{E}wP\grave{A}$ $\P\grave{A}j\ddot{A}g\ddot{A}z\grave{A}$ $\textcircled{A}Azs\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{A}\textcircled{C}$ $\P\acute{A}\ddot{e}\textcircled{s}\textcircled{A}v\ddot{A}i\acute{E}\ddot{A}\ddot{A}$
 $Eg\ddot{A}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{U}z\acute{E}$. $Dz\grave{A}g\acute{E}$ $E\acute{E}\textcircled{C}v\ddot{A}\ddot{U}$ $Dzs\ddot{A}\ddot{A}\pi P\ddot{A}v\acute{E}$ $\ddot{A}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{U}$ $\acute{E}\acute{A}U\ddot{A}j\ddot{A}P\ddot{A}v\acute{E}$,
 $\textcircled{E}\acute{E}Z\acute{A}jP\ddot{A}v\acute{E}$ $\textcircled{A}U\ddot{A}\acute{E}$ $\ll z\acute{A}\acute{e}\P\acute{A}\ddot{e}\ddot{A}g\ddot{A}z\grave{A}$ $\P s\textcircled{A}\textcircled{A}\ddot{A}v$ $P\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{a}^{\circ}\acute{A}\beta g\acute{A}zs\ddot{A}\acute{E}\acute{E}$ $\acute{E}\ddot{A}^{21}z\acute{E}$;
 $E\textcircled{A}\textcircled{e}\acute{A}z\grave{A}g\acute{E}$ $\pm\acute{A}\ddot{A}\ddot{U}\textcircled{C}P\acute{E}i\acute{A}\$Av\acute{E}$ $G^{1/2}\textcircled{C}z\acute{E}$, $JA\ddot{S}\ddot{A}z\grave{A}g\grave{A}^{\circ}\grave{e}$ $C\acute{E}\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}i\acute{A}\acute{E}\ll\textcircled{A}\textcircled{e}$.
 $KP\acute{E}Az\grave{A}g\acute{E}$ $\acute{E}\acute{A}U\ddot{A}jP\ddot{A}v\acute{E}$ $D\mu\acute{E}\ddot{o}\ddot{A}i\ddot{A}\ddot{A}v\acute{E}Ai\ddot{A}\ddot{A}\acute{E}\ddot{A}\ddot{\beta}$ $\acute{E}\ddot{A}\ddot{A}v$ $\acute{E}\acute{E}\acute{E}u\acute{E}Ai\ddot{A}\ddot{A}v\ddot{A}\ddot{U}$
 $\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}z\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}j\textcircled{P}$.

($\grave{A}\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}\textcircled{w}$ « $P\acute{A}\ddot{A}$, $q\acute{A}$. $\acute{E}\ddot{A}\ddot{A}$. $v\ddot{A}\P\ddot{A}\acute{e}\ddot{A}P\ddot{A}\ddot{A}\ddot{A}i\acute{A}g\ddot{i}$

Cz\acute{E}\ddot{A}, $\P\ddot{A}\ddot{A}$. 150-157)

CzsÁǎAiÄ-3

zsÄÄÄðzÄ ,ÀégÄÆ¥Ä ÄÄvÄÄÜ

ÄÄ°ÄvÄé

1) zsÄÄÄðzÄ CxÄð ,ÀégÄÆ¥Ä
ÄÄvÄÄÜ «±ÉèÄµÄuÉ

xgÄAvÄgÄ ¥ÄjÄvÄðÄ²Ä®ÄzÄ dUÄwÜfÄ °ÉÆÄgÄlÄ°è ÄiÄfÄÄ, «PÄ,Ä¥ÄgÄÄzÄ ÄiÄUÄðÄÄfÄßÄ®Ä©¹ ÄÄÄfÄßqÉAiÄÄvÄÜ §ÄçzÄÝfÉ. D
 çÄiÄfÄÄÄfÄ CÄUÄjPÄ ¹Üw-ÄAzÄ EAçfÄ ÄÉÉeÄÖxPÄAiÄÄUÄzÄ DzSÄÄxPÄ
 ÄiÄfÄÄÄfÄ Äi°ÄvÄìzsÄfÉUÄ¼ÄÄgÉUÄÆ "É¼ÉzÄÄ§ÄçgÄÄÄ
 ¥ÄæUÄwAiÄÄfÄÄß ,ÄÆÜ®ÄÄV «ÄQè¹zÄgÄÆ ,ÄPÄÄ, F CA±Ä
 ÄiÄfÄzÄmÄÖUÄÄvÄÜzÉ.ÄÄgÄzÄ ¥ÉÆlÉgÉUÄ¼Ä°è UÄÄ°ÉUÄ¼Ä°è
 Ä¹,ÄÄwÜzÄÝÄÄÄ §É°Ävî PÄiÖqÄUÄ¼ÄfÄÄß x«Äð¹zÄÝfÉ. "sÄÄÄÄÄwðUÄ¼ÄfÄÄß PÄAqÄj¹zÄÝfÉ; "ÉAQAIÄÄ G¥ÄAiÉÆÄUÄÄfÄÄß
 CJAiÄÄzÉ °Ä¹AiÄÄ ÄiÄÄ,ÄÄfÄÄß °ÄjzÄÄ wÄÄßwÜzÄÝÄÄfÄÄ, EÄzÄÄ
 ,ÄÈ¶Ö±ÄQÜAiÄÄ fÄÆgÄgÄÄ ÄÄÄRUÄ¼ÄfÄÄß D«µÄl¹zÄÝfÉ, CzÄgÄ ÄÉÄÄ-É
 ¥Äæ"sÄÄvÄéÄÄfÄÄß ,ÄÜ¹¹zÄÝfÉ. ZÄÄÄðÄÄfÉÆßÄ ÄÄgÄzÉ-ÉAiÄÄfÉÆßÄ
 ,ÄÄwÜPÉÆ¼ÄÄwÜzÄÝÄÄfÄÄ fÄUÄjPÄvÉAiÄÄ vÄÄvÄÜvÄÄçAiÄÄfÄÄß
 ÄÄÄnÖzÄÝfÉ. ¥ÄætÄUÄ¼ÄÄvÉ PÄÆVAiÉÆÄ vÉÄVAiÉÆÄ vÄfÄß
 "sÄÄfÉUÄ¼ÄfÄÄß °ÉÄ¼ÄÄwÜzÄÝÄÄfÄÄ, EÄzÄÄ fÄÆgÄgÄÄ
 "sÄµÉUÄ¼ÄfÄÄß "É¼É¹PÉÆArzÄÝfÉ; "sÄÄfÉUÄ¼ÄÄ ²RgÄÄfÉßÄjzÄÝfÉ. CAç
 xÄzÄ EAçfÄÄÄgÉUÄÆ »ÄÜÉ DvÄfÄfÄÄß JqÄ©qÄzÉ ÄÄÄfÄßqÉ¹PÉÆAqÄÄ
 §gÄ®Ä PÄgÄtÄVgÄÄÄ ±ÄQÜ AiÄiÄÄÄzÄÄ? CzÄgÄ F ,ÄvÄvÄ ,ÄzsÄfÉAiÄÄ
 UÄÄj KfÄÄ? ,ÄÆáwð AiÄiÄÄÄzÄjzÄÄ? F ÄÉÆzÄ-ÄzÄ ¥Äæ±ÉßUÄ¼ÄÄ
 «ZÄgÄÄAvÄ ÄÄfÄÄ,ÄÄUÄ¼Ä°è ÄÄÆqÄzÉÄ EgÄÄÄÄç®è. ÄiÄfÄÄÄ±Ä,ÄÜçdÖgÄÆ F ¥Äæ±ÉßUÄ¼ÄfÄÄß JzÄÄj¹zÄÝgÉ. CÄÄUÄ½UÉ
 GvÄÜgÄÄfÄÄß PÄAqÄÄPÉÆ¼ÄÄ®Ä ¥ÄæAiÄÄwß¹zÄÝgÉ. CÄÉ®èÄÄUÄ¼ÄfÄÄß ¥Äj²Ä°¹zÄgÉ MAzÄÄ±Ä ,ÄàµÄÖÄUÄÄvÄÜzÉ.
 ,ÄÈ¶ÖgÄAUÄzÄ ¥ÄæAiÉÆÄUÄÄ-ÉAiÄÄ°è ÄiÄfÄÄÄfÄÆ MAzÄÄ
 ¥ÄætÄÄÄUÄðÄÄVAiÉÄÄ ÄÄÆr §ÄçzÄÝfÉ. qÄ«ðfÄßfÄ «PÄ,ÄÄzÄÄÄfÄÄß
 ,ÄÄ¥ÄÆtðÄÄV MjÄPÉÆ¼ÄÄçzÄÝÄÄgÄÆ EzÄfÄÄß C®èUÄ¼ÄÉAiÄÄÄÄAw®è. PÄj-ÄAzÄ
 ÄiÄfÄÄÄfÄÄ GzÄAiÄÄÄ-ÄvÉfÄÄßÄÄ «ZÄgÄzÄ°è ©üfÄß©ü¥ÄæAiÄÄUÄ½gÄ§°ÄÄzÄÄ, DzÄgÉ CvÄÄAvÄ gÄÆPÄèÄ,ÉÜ-ÄAzÄ
 EAçfÄ fÄUÄjPÄvÉAiÄÄvÄÜ DvÄ KjzÄÝfÉÄ§ÄzÄÄ «ÄzÄ,ÄÄzÄÄÄV
 G½AiÄÄ-ÄgÄzÄÄ. F CxÄðzÄ°è DvÄfÄÆ EvÄgÄ ¥ÄætÄUÄ¼ÄÄvÉ MAzÄÄ
 ¥ÄætÄÄiÉÄÄ. DzÄgÉ D EvÄgÄ ¥ÄætÄUÄ½VÄvÄ FvÄ «²µÄÖfÄzÄÄÄfÄÄ. F
 ÄÉÈ²µÄÖöÄ DvÄfÄ zÉÄ°ÄgÄzÄfÉAiÄÄ°è PÄAqÄÄ §gÄÄÄAvÉ,
 CzÄgÉÆ¼ÄÄVgÄÄÄ DAvÄjPÄ±ÄQÜAiÄÄ «ZÄgÄPÄÆi CÄéAiÄÄÄUÄÄvÄÜzÉ.
 EvÄgÄ ¥ÄætÄUÄ½V®èzÄ "ÉçpPÄ ÄÄvÄÄÜ ÄiÄfÄÄ¹PÄ ±ÄQÜAiÄÄfÄÄß

ə̀AiÁÉÀə̀ÀÀUÀð gÀÆrÜ¹PÉÆ¹⁄₄Āî®Ā ĴÀə̀ĀĀxÀðə̀Á-ĀvĀĀ, DzÀĀzÀjAzÀ DvÀÉÀ
 §»gÀAUÀ ə̀ĀĀvĀĀŪ CAVÀgÀAUÀfĀə̀ĀÉÀUÀ¹⁄₄ÉgÀqÀÆ, EvÀgÀ ¥ĀætĀUÀ¹⁄₂VAvÀ
 ``ÉĀgÉAiĀiÁzÀ jĀwAiĀĀ°è gÀÆ¥ĀĀUÉÆ¹⁄₄ĀîvÉÆqÀVzÀĀə̀ĀĀ.

ə̀AiÁÉÀə̀ĀfĀə̀ĀÉÀzÀ §ºĀĀə̀ĀĀĀRə̀ÁzÀ ə̀ĀĀvĀĀŪ xgÀAvÀgÀə̀ÁzÀ
 °ÉÆĀgĀIPÉì®è PĀgÀtÀə̀ÁzÀ ¥Āæə̀ĀĀĀR ±ÀQŪAiĀĀÉĀĀß MAzÉĀ ə̀AiĀwÉĀ°è
 °ÉĀ¹⁄₄ĀĀə̀ĀĀzÀgÉ “CAVÀgÀAUÀzÀ Cə̀Ā-ÉÆĀPÀÉĀ” JAzĀĀ °ÉĀ¹⁄₄Ā§ºĀĀzĀĀ.
 EvÀgÀ ¥ĀætĀUÀ¹⁄₂AzÀ ə̀AiÁÉÀə̀Ā ©üÉĀßÉĀVgÀĀə̀ĀĀzĀĀ E°èAiÉĀĀ. EvÀgÀ
 ¥ĀætĀUÀ¹⁄₄ĀAvÉ zÉĒ»PĀə̀ÁzÀ vÀÈµÉUÀ¹⁄₄É®èə̀ĀÇ DvÀxVə̀É. DzÀgÉ
 Cə̀ĀĀUÀ¹⁄₄ĀÉĀĀß ¥ĀqÉAiĀĀə̀ĀµĀÖjAzÀ-ÉĀ DvÀ vÀÈ¥ĀŪÉĀUĀĀə̀ĀĀç®è.
 Cə̀ĀĀUÀ¹⁄₄ĀÉĀĀß FqÉĀj¹PÉÆ¹⁄₄ĀĀîə̀Ā ə̀ĀĀvĀĀŪ fĀə̀ĀÉÀzĀ°è
 C¹⁄₄Āə̀Ār¹PÉÆ¹⁄₄ĀĀîə̀Ā jĀwAiĀĀ°è DvÀÉĀ «ə̀ÉĀZĀÉÉ «ə̀ÉĀPĀUÀ¹⁄₄ĀĀ
 PĀAqĀĀ§gÀĀvĀŪə̀É. Eə̀ÉĀ xðə̀ĀV ə̀ĀĀÉĀĀµĀăÉĀÉĀĀß PÉĀə̀Ā® ¥ĀætĀvĀèçAzÀ
 ə̀ÉĀĀ-ÉwŪgĀĀə̀Ā UĀĀtUÀ¹⁄₄ĀĀ. °Ā¹ə̀ĀzÀgÉ °ÉĀUÉÆĀ DºĀgÀə̀ĀÉĀĀß wAzÀgÉ
 Ĵj, ¥ĀætĀUÀ¹⁄₄Ā PÉ®ĴÀ ə̀ĀĀĀV-ĀvĀĀ. DzÀgÉ ə̀AiÁÉÀə̀ĀxUÉ CµĀĀÖ Ĵ-ĴĀĀ
 CzÀÉĀĀß ¥ĀqÉAiĀĀə̀Ā jĀw ə̀ĀĀvĀĀŪ wÉĀĀßə̀Ā §UÉUÀ¹⁄₄Ā PĀqÉUĀÆ DvÀÉĀ
 zÀÈ¶Ö °ĀjAiĀĀĀvĀŪzÉ. EzĀĀ CAVÀgÀAUÀzÀ Cə̀Ā-ÉÆĀPÀÉĀçAzÀ GAMÁzÀ
 «ə̀ÉĀZĀÉÉ ə̀ĀĀvĀĀŪ «ə̀ÉĀPĀUÀ¹⁄₄Ā ¥sĀ®.

°ÉÆgÀdUĀwŪxAzÀ ¥ĀqÉzÀ ««zsÀ CÉĀĀ``sĀə̀ĀUÀ¹⁄₄ĀÉĀĀß vÀÉĀß
 CAVÀgÀAUÀzĀ°èİĀÖ ə̀ĀĀvÉÆŪə̀ÉĀə̀ ¥Āj²Ā°ĴĀĀə̀Ā UĀĀt, ə̀AiÁÉÀə̀ĀÉĀ «²µĀÖ
 ±ÀQŪ. EzĀĀ E°è PĀAqĀĀ§gÀĀə̀ĀµĀĀÖ zÉÆqÀØ ¥Āæə̀ĀiĀtzĀ°è EvÀgÀ AiĀiĀə̀Ā
 ¥ĀætĀUÀ¹⁄₄Ā°èAiĀĀÆ PĀAqĀĀ§gÀĀə̀ĀĀç®è. EvÀgÀ ¥ĀætĀUÀ¹⁄₄Ā ə̀AiÁÉĀ¹PĀ
 ±ÀQŪ, vÀə̀ĀĀ zÉĒ»PĀ Cə̀Ā±ĀĀPĀvÉUÀ¹⁄₄Ā ¥ĀÆgÉĒPÉAiĀĀµĀÖgĀə̀ĀĀnÖUÉ
 «ĀvĀUÉÆArzĀYgÉ, ə̀ĀĀÉĀĀµĀăÉĀ ə̀ĀĀÉĀĴĀĀi D ə̀Ā®AiĀĀə̀ĀÉĀĀß zĀn
 §ºĀĀzÀÆgĀ ə̀ĀĀĀÉĀßqÉAiĀĀ§®ĀézÉĀSĀzĀÉĀĀß vÀÉĀß PĀgĀĀĴzsĀÉÉ-ĀAzÀ
 vÉÆĀj¹PÉÆArzÉ. °ÉĀUÉÆĀ DºĀgÀ wAzÀgÀµÉÖĀ Ĵ®zĀĀ: wÉĀĀßə̀Ā §UÉ
 AiĀĀPĀŪə̀ĀVgĀ``ÉĀPĀĀ. ə̀ĀĀgÀzĀ ¥ÉÆİgÉUÀ¹⁄₄Ā°èAiÉÆĀ
 UĀĀ°ÉUÀ¹⁄₄Ā°èAiÉÆĀ EzĀĀY zÉĀ°Āə̀ĀÉĀĀß gÀQë¹zÀgÉ Ĵ®zĀĀ, ə̀Ā¹ĴĀĀə̀Ā
 ə̀ĀĀÉÉ CZĀĀÑPĀmĀÖVgĀ``ÉĀPĀĀ. zÉĀ°ĀPÉì ə̀ĀĀgÀzÀ j-ÉUÀ¹⁄₄ĀÉÉÆĀ
 ZĀə̀ĀĀðə̀ĀÉÉÆĀ ĴĀwŪPÉÆArzĀYgÉ Ĵ®zĀĀ, zsĀj¹PÉÆ¹⁄₄ĀĀîə̀Ā §mÉÖ
 DPĀµĀðPĀə̀ĀVgĀ``ÉĀPĀĀ EvĀăçAiĀiĀV DvÀÉĀ Ĵə̀ĀĀUĀæ fĀə̀ĀÉÀzĀ°è
 ĴĒAzÀgĀăzÀ zÀÈ¶Ö ``É¹⁄₄ÉAiĀĀĀvĀŪ °ÉÆĀUĀĀvĀŪzÉ. DvÀÉĀ «PĀĴPÉì
 PĀgÀtÀə̀ÁzÀ ¥Āæ§®ə̀ÁzÀ ¥Āæə̀ĀÈwŪUÀ¹⁄₄Ā°è F ĴĒAzÀgÉÆăĀ¥ĀĴÉAiĀĀÆ
 MAzĀĀ. fĀə̀ĀÉÀzÀ §ºĀĀ``sĀUĀə̀ĀÉĀĀß, CµÉÖĀPÉ, «±Ā®ə̀ÁzÀ CxĀðzĀ°è
 fĀə̀ĀÉÀzÀ Ĵə̀ĀðĴéə̀ĀÉĀĀß, F ĴĒAzÀgÉÆăĀ¥ĀĴÉ Də̀Āj¹zÉ.

°ÉÆgÀdUĀvĀŪÉĀĀß PĀuÉYgÉzĀĀ ÉÉÆĀrzĀUĀ DvÀÉĀ ĴĒAzÀgĀăzÀÈ¶Ö
 ĴºĀdə̀ĀVAiÉĀĀ ¥ĀæZÉÆĀçvĀə̀Ā-ĀvĀĀ. ə̀ĀĀÆqĀĀə̀Ā ĴÆgĀă, °ĀgĀĀə̀Ā °ĀQì,
 ĴĀjAiĀĀə̀Ā ə̀ĀĀ¹⁄₄É, ``É¹⁄₄ÉAiĀĀĀə̀Ā ¥ÉĒgĀĀ, °ĀjAiĀĀə̀Ā °ÉÆ¹⁄₄É, vÉĀ®Āə̀Ā
 ə̀ÉÆĀqĀ- F MAzÉÆAzĀÆ DvÀÉĀ ĴĒAzÀgĀă ¥ĀæÉÖĀiĀĀÉĀĀß

eÁUÀævÀUÉÆ¹¹²zÄÄªÄÄ. EzÀgÀ eÉÆvÉUÉ ¥ÀæPÀÈw MªÉÆäªÉÄä vÀ£Àß GUÀæ£ÀRªÀ£ÄÄß vÉÆÄj¹ ©üÄwUÀÆ PÁgÀtªÁ-ÄvÄÄ. MªÉÄä ,ÄÄzÀgÀ, E£ÉÆßªÉÄä GUÀæ, MªÉÄä ,ËªÄÄª E£ÉÆßªÉÄä "sÀAiÀÄAPÀgÀ; »ÄUÉ §ªÄÄgÀÆ¥ÀzsÁjtÂAiÀiÁzÀ ¥ÀæPÀÈwAiÀÄ£ÄÄß PÀAqÄÄ DvÀ£À ªÄÄ£À,ÄÄi PÄÄvÀÆªÀ®UÉÆArvÄÄ. §ªÄÄ±ÀB F PÄÄvÀÆªÀ®ªÉÄ ªÄiÁ£ÀªÀ£À J®è PÁgÀª ¥ÀæUÀwUÀ¹²UÀÆ vÁ-Ä"ÉÄgÄÄ J£Àß§ªÄÄzÄÄ.

"É¹⁄ÉAiÀÄªªÀ ªÄÄUÄÄ«£À°è F PÄÄvÀÆªÀ®ªÀ£ÄÄß PÁtÄvÉÜªÉ. vÀ£Àß PÁtÄÜUÉ ©zÁÝ ¥ÀæwAiÉÆAzÄÄ ªÄ,ÄÄÜ«£À ,ÄªÄUÄæ «ªÄgÀUÄ¹⁄À£ÄÄß w¹²AiÀÄªªÀ PÄÄvÀÆªÀ® CzÀPÈi EzÉÄ£ÄÄ? CzÉÄPÉ »ÄVzÉ? EzÉÄPÉ °ÄVzÉ?-JA§ ¥Àæ±ÉßUÄ¹²AzÀ CzÄÄ dUÄwÜ£ÉÆqÀ£É vÀ£ÀVgÄÄªÄ ,ÄA§AzsÄªÀ£ÄÄß °ÉZÄÄÑ °ÉZÄÄÑ ¥ÄjavÀªÄzÄÄzÀ£ÁßVAiÄÄÆ ªÄª¥ÀPÀªÄzÄÄzÀ£ÁßVAiÄÄÆ ªÄiÁrPÉÆ¹⁄ÄÄivÀÜzÉ. °ÁUÉ ªÄiÁ£ÀªÄd£ÁAUÄzÀ ±ÉÉ±ÀªªÄ,ËÜAiÄÄ°èAiÄÄÆ DvÀ£À£ÄÄß ¥ÀæUÄw vÉÆiÖ®°èiÄÖ eÉÆÄUÄÄ¹⁄ÄªÄr "É¹⁄É¹²zÀ vÁ-Ä F PÄÄvÀÆªÀ®. MAzÄÄ PÄqÉ F PÄÄvÀÆªÀ®, §ÄçP¥ÀæzsÁ£ÀªÄV PÁgÀªPÁgÀtUÄ¹⁄Ä ,ÄA§AzsÄªÀ£ÄÄß °ÄÄqÄÄPÀ®Ä vÉÆqÄVzÁUÄ «eÁÖ£À °ÄÄnÖvÄÄ; E£ÉÆßAzÄÄ PÄqÉ CzÄÄ C£ÄÄ"sÀªÄ¥ÀæzsÁ£ÀªÄV ,ËAzÀgÉÆª¥Ä,£ÉAiÄÄvÀÜ wgÄÄVzÁUÄ PÄ-É °ÄÄnÖvÄÄ. »ÄUÉ PÄ-É ªÄivÄÄÜ «eÁÖ£ÀUÄ¹⁄ÉgÄqÀÆ PÄÄvÀÆªÀ® d£ÄxÄiÄÄ Cª¹² ªÄÄPÄi¹⁄ÄÄ. ªÄÄ£À¹¹£À JgÄqÄÄ «©ü£Àß ±ÀQÜUÄ¹⁄Ä£ÄÄß EªÄÄ ¥ÀæzsÁ£ÀªÄV M¹⁄ÄUÉÆAqÄÄªÄÄ. EªÉgÄqÀPÀÆi PÁgÀtªÁzÀ ªÄÄÆ®"sÀÆvÀªÄzÀ ±ÀQÜ E£ÉÆßAçzÉ, §ªÄÄ±ÀB F Cª¹² ²±ÄÄUÄ¹²UÉ CzÀ£ÄÄß ¡vÀ£ÉAzÄÄ PÁgÉAiÄÄ§ªÄÄzÄÄ. CzÉAzÀgÉ D£ÄAzÀzÀ C£ÉÉÄµÄuÉ.

ªÄiÁ£ÀªÀ£À J®è PÁgÀªZÄiÄªÄnPEÜA¹²UÄÆ «±À®ªÄzÀ CxÀðzÀ°è D£ÄAzÀzÀ C£ÉÉÄµÄuÉAiÉÄÄ ªÄÄÆ®. C£ÀßªÄÄAiÄÄzÀ CªÄ±ÀªPÄvÉUÄ¹⁄À£ÄÄß ¥ÀÆgÉË,ÄÄªÄÄzÄjAzÀ ®©ü,ÄÄªÄÄzÀÆ D£ÄAzÀªÉÄ. CzÄÄ J®è ¥ÀætÄUÄ¹²UÄÆ ,ÄªÄiÁ£ÀªÄzÀ "¥ÀætÄªÄiÖ"zÀ D£ÄAzÀ, C°èAzÀ ¥ÀætªÄÄiÖzÀ, §ÄçPªÄÄiÖzÀ, ªÄÄ£ÉÆÄªÄÄiÖzÀ, D£ÄAzÀPÈi DvÀ KgÄ®Ä °ÄªÄtÄ,ÄÄvÀÜ£É. CAzÀgÉ DvÀ "É¹⁄ÉzÀAvÉ-Áè DvÀ£À D£ÄAzÀzÀ ªÀ®AiÄÄªÄÇ «,ÄÜgÄªUÄÄvÀÜ °ÉÆÄUÄÄvÀÜzÉ. CªÀ£ÄÄ PÄiÄÖªÀ ªÄÄ£É, °ÄqÄÄªÀ °ÄqÄÄ, §gÉAiÄÄªªÀ avÀæ- F ªÉÆzÀ-ÁzÄÄªÉ-Áè DvÀ£À D£ÄAzÀzÀ C©üÄ¥ÉiÄiÄÄ ¥sÀ®ªÄV ªÄÄÆrzÀªÄÄUÄ¹⁄ÄÄ. CAVÉAiÉÄÄ ,ÄÈ¶ÖgÀªÄ,ÄªªÀ£ÄÄß PÄÄjvÀ vÁwÉPÄ feÁÖ,É,ªÉÊeÁÖxPÄ ,ÄA±ÉÆÄzsÀ£É EvÄªçUÄ¹²UÄÆ F ªÄiÁvÄÄ C£Àé-Ä,ÄÄvÀÜzÉ. EªÉ-Áè CªÀ£À D£ÄAzÀzÀ C©üªÄªQÜAiÄÄ ««zsÀ ªÄiÁzsÄªªÄÄUÄ¹⁄ÄÄ.

'D£ÄAzÀ' JA§ÄzÄÄ MAzÄÄ ªÄÄiÖzÀ°è ,Ä¥ÉÄPÄªªÄzÄÄ. CAzÀgÉ MAzÄÄ ,ÄªÄAiÄÄzÀ°è D£ÄAzÀzÀAiÄÄPªªÄzÀ ªÄ,ÄÄÜªÉÄ E£ÉÆßªÉÄä E£ÉÆßAzÄÄ ,ÄxßªÉÄ±ÀzÀ°è zÄÄBRPÀgÄªÁUÄ§ªÄÄzÄÄ. °Ä¹²zÀªÄxUÉ C£Àß D£ÄAzÀ; DzÀgÉ °Ä¹ªÄÄ wÄjzÀ£ÄAvÀgÀ E£ÀÆß w£Àß"ÉÄPÉAzÄÄ §-ÄvÀl¹²zÀgÉ CzÉÄ zÄÄBR. °ÁUÉAiÉÄÄ M§âgÀ D£ÄAzÀPÈi PÁgÀtªÁzÄÄzÄÄ E£ÉÆß§âjUÄÆ D£ÄAzÀªÀ£ÉßÄ PÉÆqÄÄvÀÜzÉAzÄÄ °ÉÄ¹⁄ÄÄªÄAw®è. CvÄªAvÄ

±Á¹ÛçÄAiÄÄªÄzÀ ±ÄÄzÀp ,ÀAVÄvÀ, MšâfÀ DfÀAzÀ´ÁµÀàPÉì PÁgÀtªÄzÀgÉ,
 EÉÉÆßšâxUÉ vÀ´ÉÉÉÆÄªÄfÄß vÀgÀ§ªÄzÀÄ, CAzÀgÉ DfÀAzÀ JfÄÄßªÄÄzÀÄ
 ªÄ,ÄÄÛUÄ¼Ä°è®è; CzÀfÄÄß CfÄÄ´sÀ«ÄªÄ ªÄÄÉÉÆÄzsªÄÄðzÀ°èzÉ.
 ªÄÄfÄ¹fÄ ,ÄÄ,ÄlgÀ °ÉaÑzÀAvÉ´Äè, GzÁvÀÛªÄzÀAvÉ´Äè,
 GfÄÄrUÉÆAqÀAvÉ´Äè, DfÀAzÀÄ ¥ÄjçüAiÄÄÆ »UÄÄivÄÛ °ÉÆÄUÄÄvÄÛzÉ;
 ´EQPÄ ªÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄfÄÄß CªÄ®A©¹zÄYgÀÆ CªÄPÉì CwÄvÀªÄzÀ CRAqÀ
 DfÀAzÀÄ CfÄÄ´sÀªÄªÄfÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä ,ÄªÄÄxÀðªÄUÄÄvÄÛzÉ.
 DfÀAzÀÄ CfÉÉÄµÄuÉAiÄÄ ¥ÄgÀªÄÄUÄÄj C°è FqÉÄgÀÄvÄÛzÉ. EzÀfÄÄß ,Ä
 çü¹PÉÆqÄÄªÄ ¥ÄæAiÄÄvÄßzÀ°è ªÉÄÉªÉvÄÄÛ, §UÉ§UÉAiÄÄ
 ¥ÄæAiÉÆÄUÄUÄ½AzÀ ««zsÀ ªÄÄRªÄV ´É¼ÉzÀÄ §AzÀ ªÄª¥ÄPÄªÄzÀ
 ±ÄQÜAiÉÄzÀgÉ zsªÄÄð JAzÄÄ °ÉÄ¼Ä§ªÄzÀÄ.

¥ÄæaÄfÀ dFÄAUÄzÀ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄfÄÆß, jÄwªÄwUÄ¼ÄfÄÆß,
 G¥Ä,ÄfÉAiÄÄ «çü «zsÄfÄUÄ¼ÄfÄÆß, fÄA©PÉ DZÄgÄuÉUÄ¼ÄfÄÆß
 fÉÆÄrzÄUÄ ªÄiÄfÄªÄfÄ°ègÄÄªÄ xUÄÆqsÄªÄzÀ §AiÄÄPÉUÄ½UÉ PÄfÄßr
 »rzÄAvÄUÄÄvÄÛzÉ. C°è PÄtÄªÄ CvÄªAvÀ CfÄUÄjPÄ DZÄgÄuÉUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ
 UÉÆÄZÄgÄªÄUÄÄªÄ CA±ÄªÉAzÀgÉ »AzÉ °ÉÄ½zÄAvÉ DfÀAzÀÄ
 CfÉÉÄµÄuÉAiÉÄÄ; CxÄªÄ EÉÉÆßAzÄÄ jÄwAiÄÄ°è °ÉÄ¼Ä´ÉÄPÉAzÀgÉ
 ©qÄÄUÄqÉAiÄÄ §AiÄÄPÉ. ,ÄÄvÄÛªÄÄvÄÛ®Æ vÄfÄßfÄÄß §Açü¹gÄÄªÄ
 fÄÆgÄgÄÄ §AiÄÄPÉAiÄÄ §AzsÄfÄUÄ½AzÀ ©qÄÄUÄqÉAiÄÄfÄÄß
 ¥ÄqÉAiÄÄªÄªÄzÉÄ DvÄfÄ zsÄ«ÄðPÄ ¥ÄæQæAiÉÄUÄ¼Ä UÄÄjAiÄiÄV
 PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÛzÉ. dUÄwÛfÄ AiÄiÄªÄÄzÉÄ zsªÄÄðzÀ AiÄiÄªÄÄzÉÄ
 «çüAiÄiÄVgÄ°, PÉÆfÉUÉ »A,ÄvÄðPÄªÄzÀ §° ªÉÆzÄ´ÄzÄªÄªÄUÄ¼Ä°è PÄÆqÄ
 UÉÆÄZÄgÄªÄUÄÄªÄÄ F ©qÄÄUÄqÉAiÄÄ §AiÄÄPÉAiÉÄÄ. CzÄÄ
 ©üÄw¬ÄAzÄ ¥ÉæÄjvÄªÄVgÄ§ªÄzÄÄ, ¥ÉæÄªÄÄçAzÄ
 °ÄÄnÖzÄÄzÄVgÄ§ªÄzÄÄ, PÄÄvÄÆ°Ä®çAzÄ ªÉÄÉzÉÆÄjzÄÄzÄVgÄ§ªÄzÄÄ,
 ¥ÄjuÄªÄÄ ªÄiÄvÄæ MAzÉÄ. C®ävÄéçAzÄ ©qÄÄUÄqÉAiÄÄfÄÄß
 ¥ÄqÉAiÄÄ´ÉÄPÉA§ÄzÄÄ; ¥ÄÆtðvÄéªÄfÄÄß ,Äçü¹ D DfÀAzÀÄ°è
 xªÄÄUÄßªÄUÄ´ÉÄPÉA§ÄzÄÄ.

DzÄÄzÄjAzÄ zsªÄÄðzÄ GUÄªÄÄ EgÄÄªÄÄzÄÄ DfÀAzÀÄ
 CfÉÉÄµÄuÉAiÄÄ°è; ©qÄÄUÄqÉAiÄÄ §AiÄÄPÉAiÄÄ°è; ¥ÄÆtðvÄézÄ
 C©üÄ¥ÉiÄiÄÄ°è. ªÄ,ÄÛªÄªÄV EªÄÄ ªÄÄÆgÄÆ ´ÉÄgÉ´ÉÄgÉAiÄÄ®è;
 wævÄéªÄÄRªÄzÄ KPÄ,ÄvÄª. ««zsÀ zsªÄÄðUÄ¼Ä ´É¼ÄªÄtÄUÉ ªÄÄvÄÄÛ
 «PÄ,ÄUÄ¼Ä°è F ªÄiÄwFÄ ,ÄvÄª ,ÄµÄÖªÄV UÉÆÄZÄgÄªÄUÄÄvÄÛzÉ.
 CzÄfÄÄß fÉÆÄqÄÄªÄÄzÄPÉì ªÄÄfÄß, 'zsªÄÄð' JA§ ªÄiÄwFÄ CxÄð ªÄÄvÄÄÛ
 E°è CzÄfÄÄß §¼Ä¹gÄÄªÄÄzÄgÄ ªÄªÜAiÄÄfÄÄß MAzÉgÄqÄÄ ªÄiÄvÄÄU¼ÄÄ°è
 fÉÆÄqÄ§ªÄzÄVzÉ.

'zsªÄÄð' JA§ ¥ÄzÄ ,ÄÄ,ÄlðvÄzÄ 'zsÄÉ' JA§ zsÄvÄÄ«xÄzÄ xµÄàfÄßªÄVzÉ
 JAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄvÄÛgÉ. zsÄj,ÄÄ, jwÛ»r, ¥ÉÆÄ¶,ÄÄ EvÄªç CxÄðUÄ¼ÄfÄÄß
 EzÄPÉì °ÉÄ¼Ä´ÄVzÉ. 'çüæÄAiÄÄvÉÄ CfÉÄfÄ Ew zsªÄÄðB'
 "zsÄgÄuÄzÄpªÄÄð«ÄvÄªªÄB" F ªÉÆzÄ´ÄzÄ ,ÄÆvÄæUÄ¼ÄÆ EzÄfÉßÄ

¥Á±ÁÑvÀâ «zÁéA,ÀgÀ£ÉĖPÀgÀĀ EzÀ£ĖĀß PĀĀjvÀĀ ZĀađ¹zÁYgÉ;
 ,ÀÆwæĀPĀj,À®Ā ¥ĀæAiĀĀwß¹zÁYgÉ.

‘Religion is morality’ JAŞĀzĀĀ MAzĀĀ C©ü¥ĀæAiĀĀ. CAVÉAiĒĀĀ ‘Religion is knowledge’ JAzĀĀ °ÉĀ¹⁄₂zĀĀgĀÆ EzÁYgÉ. ‘CzĀĀ C⁻ĒQPA ±ĀQŪAiĒÆAzĀ£ĀĀß £ĀAŞĀĀ ¥ĀgĀĀ®AŞ£É’ JAzĀĀ MŞĝĀĀ °ÉĀ¹⁄₂zĀgÉ, ‘CzĀĀ ,ĀA¥ĀÆtđ ,ÁévĀAvĀæöāzĀ C£ĀĀ”sĀĀ’ JAŞĀzĀĀ E£ÉÆßAzĀĀ C©ü¥ĀæAiĀĀ. EĀÉ®èĀ£ĀÆß «ĀĀĀ²đ,ĀĀvĀŪ Max Muller CĀĀgĀĀ ¥ĀqĀĀĀ C©ü¥ĀæAiĀĀ EzĀĀ:

“Religion is a mental faculty or disposition which independent of, nay, inspite of, sense and reason, enables man to apprehend the Infinite, under different names and under varying disguises” (Max Muller: *Lectures on Origion and Growth of Religion*) CAzĀgÉ CzĀĀ EAçæAiĀĀUĀ¹⁄₂UÉ ĀĀvĀĀŪ ŞĀçP vĀPĀđUĀ¹⁄₂UÉ DwĀvĀĀzĀ ĀĀiĀUĀđzĀ°è C£ĀAvĀvÉAiĀĀ C£ĀĀ”sĀĀĀ£ĀĀß vĀAzĀĀPÉÆqĀĀĀ ±ĀQŪ-JAzĀĀ CĀĀgĀĀ °ÉĀ¹⁄₄ĀĀvĀŪgÉ. vĀ£ĀVAvĀ ”ÉĀgÉAiĀiĀzĀ MAzĀĀ D⁻ĒQPA ±ĀQŪAiĀĀ C¹ŪvĀézĀ°è £ĀA©PÉAiĀĀßqĀĀĀĀzĀĀ E°è CvĀĀAvĀ CĀĀ±ĀĀPĀ. E£ÉÆßĝĀ «zÁéA,ÀgĀĀ °ÉĀ¹⁄₄ĀĀĀ ,ĀÆvĀæ F C©ü¥ĀæAiĀĀĀ£ĀĀß E£ĀÆß ,ĀµĀÖ¥Ār,ĀĀvĀŪzÉ;

“Religion may, therefore, be broadly defined as an attitude of devotion to something other than self which is regarded as worthy of supreme devotion” (Campebell Garnett. A: *Religion and the moral Life*) vĀ£ĀVAvĀ ©ü£ĀßĀĀVgĀĀĀ MAzĀĀ ±ĀQŪAiĀĀ°ènÖgĀĀĀ ±ĀæzÉP ĀĀvĀĀŪ ”sĀQŪUĀ¹⁄₄ĀĀ EzĀgĀ vĀ¹⁄₄Ā°Āç JAzĀĀ E°è ,ĀÆavĀĀVzÉ.

“Religion is the surrender of the finite will to the Infinite”(John Caird: *Introduction to psychology of Religion*.) JAŞ ,ĀÆvĀæĀÇ EzĀ£ÉßĀ zsĀéx,ĀĀvĀŪzÉ. C⁻ĒQPA ±ĀQŪAiĀĀ ,ĀégĀÆ¥ĀĀĀ£ĀßjAiĀĀĀĀ ¥ĀæAiĀĀvĀßzĀ °ÉeÉŌUĀ¹⁄₄É®èĀÇ Religion JAŞĀzĀgĀ ĀĀĀŪiĒÆ¹⁄₄UÉ ŞgĀĀvĀŪĒÉAŞĀzĀ£ĀĀß F C©ü¥ĀæAiĀĀUĀ¹⁄₂AzĀ PĀAqĀĀPÉÆ¹⁄₄ĀĀŞ°ĀĀzĀĀ. «±Ā®ĀĀzĀ CxĀđzĀ°è ‘zsĀĀĀđ’ J£ĀĀßĀĀ ĀĀiĀvĀÆ EzĀ£ÉßĀ ,ĀÆa,ĀĀvĀŪzÉ. zsĀĀĀđ±Ā,ĀŪçUĀ¹⁄₄ĀĀ °ÉĀ¹⁄₄ĀĀĀ fĀĀ£ĀzĀ ĄAiĀĀĀĀ ĄµÉ×UĀ¹⁄₄ĀÆ, «çü ĄµÉĀzsĀUĀ¹⁄₄ĀÆ, DZĀgĀ ĀĀĀĀ°ĀgĀ ¥ĀæAiĀĀ²ÑvĀŪUĀ¹⁄₄ĀÆ AiĀĀdŌAiĀiĀUĀ çUĀ¹⁄₄ĀÆ C⁻ĒQPA ±ĀQŪAiĀĀ C£ĀĀ”sĀĀĀ£ĀĀß ¥ĀqÉAiĀĀĀĀ C©üĀ¥ĒĒĀzĀ PÉĒUÉÆAqĀ ¥ĀæAiĒÆĀUĀUĀ¹⁄₄ÉĀ. DzĀĀzĀjAzĀ ‘zsĀĀĀđ’ J£ĀĀßĀĀzĀ£ĀĀß EAVè¶ĒĀ Religion JAŞĀzĀPÉĒ ,ĀĀĀçAiĀiĀV vÉUÉzĀĀPÉÆ¹⁄₄ĀĀŞ°ĀĀzĀĀ. F ĀĀĀĀçĒĀ «ĒÉĀzĀ£ÉAiĀĀ°è CĀÉgĀqĀ£ĀÆß ,ĀĀiĀ£ĀxĀđPĀĀĀVAiĒĀĀ Ş¹⁄₄Ā¹zÉ.

F zsĀĀĀđzĀ ”ÉĀgĀĀUĀ¹⁄₄ĀĀ ĀĀ£ĀĀµĀĀĒĀ ĀĀÆ®”sĀÆvĀĀzĀ ¥ĀæĀĒwŪAiĀĀ°è CqĀVĀĒ. ©qĀĀUĀqÉAiĀĀ ŞAiĀĀPÉ, D£ĀAzĀzĀ C£ÉéĀµĀuÉ, ¥Āj¥ĀÆtđvÉAiĀĀ C©üĀ¥ĒĒĀ EĀĀ D ¥ĀæĀĒwŪAiĀĀ wæĀĀĀRUĀ¹⁄₄ĀĀ. GzĀ°ĀgĀuÉUĀV °ĀĀĀ vĀÈµÉUĀ¹⁄₄Ā ŞAzĀ£ĀçAzĀ ©qĀĀUĀqÉ

ZÉÈvÀ£Àâ²À£ÀÄß PÁtÄ²À „À²ÁðvÄâ²ÁzÀ (Animism)-E²ÀÄ ²ÄÄÄRâ²ÁzÀÄ²ÀÄ. C®èzÉ G¥Á,À£ÉAiÄÄ «zsÁ£AUÀ¼À°è PÀAqÄÄ\$gÄÄ²À ²ÄiÄI ²ÄÄAvÀæ vÄAvÀæ (Magic) „À°, J®è C£ÁUÄjPÀ zsÄ²ÄÄð(Primitive Religion)UÀ¼Ä ¥ÄæzsÁ£À CA±ÀUÀ¼ÄV PÀAqÄÄ \$gÄÄvÀÛÉ. ²ÄÄ¼É \$gÄçzÀÝgÉ aPÀÌ ²ÄÄqÄÄVAiÉ££â¼Ä£ÄÄß £ÀUÄß²ÁV PÄÄ½j¹ ²ÄÄAvÀæ ²ÉÄ¼ÄÄvÀÛ C²Ä¼Ä vÄ-ÉAiÄÄ ²ÉÄÄ-É ¤ÄgÄ£ÄÄß „ÄjzÀgÉ ²ÄÄ¼É \$gÄÄvÀÛzÉA\$ £ÄÄ©PÉ, ²ÄÄPÀÌ¼ÄUÄçzÀÝ²Ä¼ÄÄ ²ÄÄgÄzÀ UÉ£A-ÉAiÉ£AzÀ£ÄÄß vÉ£q£AiÄÄ²ÉÄÄ°IÄÖPÉ£AqÄÄ ²ÄÄPÀÌ¼ÄÄzÀAvÉ PÄ°¹PÉ£¼ÄÄ²ÄÄzÀjAzÀ CxÄ²Ä ²ÄwÛAiÄÄ UÉ£A-ÉAiÉ£AzÀ£ÄÄß ²ÄiÄr CzÀPÉI „ÄÜ£Ä²Ä£ÄÄ ²ÄiÄr¹zÀAvÉ £Än,ÄÄ²ÄÄzÀjAzÀ DPÉUÉ ²ÄÄPÀÌ¼ÄUÄÄvÀÛ²ÉA\$ £ÄÄ©PÉ, EAvÄ°À £Ä£gÄgÄÄ «çüUÄ¼ÄÄ ²ÄÄAvÀæ vÄAvÀæUÄ¼Ä ²É,Äj£Ä°è ¥ÄæZÄ°vÄ²ÁVzÄÄÝzÄ£ÄÄß J®è zsÄ²ÄÄðUÀ¼Ä°èAiÄÄ£ PÁt\$²ÄÄzÄÄ. EzÄgÄ »AçgÄÄ²À ²ÄÄ£É£ÄzsÄ²ÄÄð, „ÀµÄÖ. „Ä²ÄðZÉÄvÀ£Ä²ÄzÀ ²Ä,ÄÄÛ¥Ä£EÉ-ÄAzÀ C²ÄÄUÀ¼Ä°ègÄÄ²Ä ZÉÄvÀ£Ä²Ä£ÄÄß JZÄNgÄUÉ£½¹, D ²ÄÄ£®PÄ vÄ²ÄÄ² \$AiÄÄPÉAiÄÄ£ÄÄß FqÉÄj¹PÉ£¼ÄÄ²ÄÄzÄÄ. ²ÄÄAvÀæ vÄAvÀæUÄ¼ÄÄ D ±ÄQÛAiÄÄ£ÄÄß JZÄNgÄUÉ£½,ÄÄ²Ä „ÄzsÄ£AUÀ¼ÄV -É¼ÉzÄÄ\$AzÄ²ÄÄ.

F ²ÄÄAvÀæ vÄAvÀæUÄ¼Ä PÄgÄâ EµÄÖPÉI ²ÄÄÄVAiÄÄzÉ EzÄgÄ ¥ÄjuÄ²ÄÄ EvÄgÄ PÉëÄvÀæUÄ½UÄ£ ²ÄÄ¹¹vÄÄ. MAzÄÄPÄq£AiÄÄ°è EzÄÄ «eÄÖ£Ä ²ÄÄvÄÄÛ PÄ-ÉUÄ¼Ä -É¼É²ÄtÄUÉUÉ PÄgÄt²Ä-ÄvÄÄ. ²ÄÄAvÀæ vÄAvÀæUÄ½UÄV ²ÄiÄqÄÄ²Ä ¥Ä£²Äð¹zÄPvÉAiÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ CzÀ£ÄÄß ¤²Äð»„ÄÄ²Ä PÄæ²ÄÄ-E²ÄÄ avÀæ, ²®à ²É£zÄ-ÄzÀ PÄ-ÉUÄ½UÉ d£ÄÄ«vÄÛ²ÄÄ. ²ÄÄAvÀæ vÄAvÀæUÄ¼Ä ¥ÄjuÄ²ÄÄ, CzÄgÄ ¥Äj-sÄ²Ä£É, ²É£eÄÖ¤PÄ „Ä±É£ÄzsÄ£ÉUÄ½UÉ ²ÄÄ£®²Ä-ÄvÄÄ. zsÄ«ÄðPÄ PÉëÄvÀæzÄ®èAvÀ£ E²ÄÄUÄ¼Ä ±ÄQÛ -É¼ÉAiÄÄÄvÀÛ-ÉÄ \$AçvÄÄ. CAiÄÄ±Ä¹éAiÄiÄzÀ £Ä£gÄÄ ¥ÄæAiÉ£ÄUÄUÄ½VAvÀ, AiÄÄ±Ä¹éAiÄiÄzÀ MAzÄÄ ²ÄÄAvÀæ¥ÄæAiÉ£ÄUÄ d£ÄgÄ ²ÄÄ£Ä¹£Ä ²ÉÄÄ-É G½zÄÄ C²ÄÄUÄ¼Ä°è C¥ÄgÄ²ÄzÀ ±ÄæzÉP -É¼ÉAiÄÄ²ÄAvÄ-ÄvÄÄ. C²ÄÄUÄ¼Ä ²É,Äj£Ä°è C£ÉÄPÄ «PÄÈvÀ ²ÄiÄUÄðUÄ¼Ä£ ²ÄÄnÖPÉ£AqÄ²ÄÄ. ¥ÄæPÄÈw±ÄQÛUÄ¼Ä£ÄÄß G¥Á¹¹ C²ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß „Ä²ÄÄÄR²ÁV ²ÄiÄr M°¹PÉ£¼ÄÄ¹®Ä gÄPÄÛzÀ C©üµÉÄPÄ²Ä£ÄÄß PÉ£qÄÄ²Ä AiÄÄdÖ\$°UÄ¼ÄÄ ¥ÄægÄÄ-sÄ²ÄzÄ²ÄÄ. PÄÄj, PÉ£Ät, ²ÄÄç ²É£zÄ-ÄzÀ ¥ÄætÄUÄ¼Ä£ÄÄß \$°PÉ£qÄÄ²ÄÄzÄÄ ²ÁVgÄ°, £ÄgÄ\$°AiÄÄ£ -É¼ÉzÄÄ \$AzÄÄzÄÄ PÄtÄvÀÛzÉ. \$°PÉ£qÄÄ²ÄÄzÄPÄiVAiÉÄÄ zÄ°vÄ ²ÄUÄðzÀ d£ÄAUÄ MAzÄ£ÄÄß CxÉ¤AiÄÄ£ÄßgÄÄ «ÄÄ,Ä-ÁVIÄÖPÉ£AqÄÄwÛzÀÝgÄAvÉ! „ÄPÄæ«ÄPÄ gÉ£ÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄ CxÄ²Ä E£Äß²ÄÄzÉÄ «¥ÄvÉ£ÛÄ C¤jÄQëvÄ²ÁV \$AzÄUÄ, D «ÄÄ,Ä®Ä d£ÄAUÄçAzÀ E\$âgÄ£Éß¼ÉzÄÄ \$°PÉ£IÄÖ zÉÄ²AvÉUÄ¼Ä£ÄÄß vÄÈjÛ¥Är,ÄÄwÛzÀÝgÄAvÉ. E£Ä£ß ©üÄPÄgÄ²ÄzÀ £ÄÄ©PÉAiÉÄzÄgÉ AiÄiÄ²ÄÄzÄ£ÄÄß w£ÄÄßvÄÛgÉ£Ä CzÄgÄ ±ÄQÛAiÉÄÄ w£ÄÄß²Ä²ÄjUÄ£ \$gÄÄvÀÛzÉA\$ÄzÄÄ, EzÄgÄ ¥ÄjuÄ²ÄÄ²ÁV „ÉgÉ¹PÄÌ ²É£jUÄ¼Ä£ÉßÄ PÄvÀÛj¹ w£ÄÄßwÛzÀÝ GzÄ°ÄgÄUÉUÄ¼Ä£ EzÄÄÝ²ÄAzÄgÉ \$²ÄÄ±ÄB EAç£Ä £ÁUÄjPÄ

zÉÊ«ÄâÀiÁ£ÀâÀ£À äÄÄ°ÄwÛUÉÄj,ÄÄâÀ „Á°Ä,ÄzÀ °ÉeÉÓUÄ¼ÄÄßqÄÄvÁÛ
 äÄÄÄ£ÄßqÉçgÄÄâÀ zsÄâÄÄðzÀ PÄxÉ, gÉÆÄâÄiÁAZÄ£ÄPÄjAiÄiÄzÄÄzÄÄ. CzÄgÄ
 K¼ÄÄ ©Ä¼ÄÄUÄ¼ÄÄ, „ÉÆÄ®Ä UÉ®âÄÄUÄ¼ÄÄ, „ÄzsÄ£É ¹çPUÄ¼ÄÄ,
 äÄiÁ£ÄâÀ d£ÄAUÄzÀ ZÄjvÉæAiÄÄ°è C«£Ä"sÄâÄçAzÀ MqÄâÉgÉzÀ
 CA±ÄUÄ¼ÄVÄÉ. DzÄÄzÄjAzÄ-ÉÄ zsÄâÄÄðUÄ¼ÄÄ CzsÄâÄAiÄÄ£Ä CæÄÄgÄâÄÄV
 ¥Äjt«Ä¹zÉ.

DzÄgÉ EzÄÄ „ÄÄ®"sÄâÄ®è. EzÄgÄ°è äÄÄ£ÄÄµÄâ£Ä DAvÄjPÄ
 „Äé"sÄâÄzÀ QæAiÉÄUÄ¼ÄÄ ¥ÄæQæAiÉÄUÄ¼ÄÄ fÄâÄ£ÄzÀ äÄiË®âUÄ¼ÄÄ
 C©ÜâÄâPAÛUÉÆ¼ÄÄâÄÄzÄjAzÀ EzÄgÄ äÄâ!Û »jzÄzÄÄzÄÄ. M"ÉÆâsâ
 äÄâQÛAiÄÄ, MAzÉÆAzÄÄ UÄÄAi£Ä, MAzÉÆAzÄÄ zÉÄ±ÄzÀ, ¥ÄæzÉÄ²PÄ,
 äÄiÁ£Ä¹PÄ ©Ü£ÄßvÉUÄ½UÄ£ÄÄUÄÄtâÄV äÄÄvÄÄÛ „ÄÄvÄÛ°£Ä ¥Äj,ÄgÄzÀ
 ¥Äæ"sÄâÄPÉì M¼Ä¥ÄiÄÖ, zsÄâÄÄðUÄ¼ÄÄ "É¼ÄÉAiÄÄÄvÄÛ \$AçzÉ. äÄÄ£Ä¹£Ä
 „ÄAQÄtðvÉAiÄÄ ¥ÄzÄgÄÄ ¥ÄzÄgÄÄUÄ¼ÄÄ°è ¹PÄÄì D "É¼ÄÄÄtÄUÉ
 „Ä°Ä,ÄæâÄÄÄTÄiÄiÄVzÉ. F dUÄwÛ£Ä gÄ°Ä,Äâ±ÉÆÄzsÄÄ£ÉAiÄÄ ¥ÄæxÄ«ÄPÄ
 ¥ÄoÄâÄ£ÄÄß PÄ°¹zÄÄzÄÄ zsÄâÄÄð; CAçæAzÀ EAç£ÄâÄgÉUÄÄ CzÄ£ÄÄß
 "É¼ÄÉ¹PÉÆAqÄÄ \$AçgÄÄâÄÄzÄÄ zsÄâÄÄð, äÉÉZÄjPÄ äÉÉeÄÖæPÄ
 ±ÄQÛUÄ¼ÄÄ£ÄÄß fÄâÄ£ÄzÄ°è C¼ÄâÄr¹PÉÆ¼ÄÄâ®Ä
 äÄiÁUÄðzÄ±ÄðPÄâÄVgÄâÄÄzÄÄ zsÄâÄÄðÉÄ. DUÄUÄ F äÄiÁUÄðçAzÀ
 zsÄâÄÄð CqÄØ°Äç »rçgÄÄâÄÄzÄ£ÄÄß C®èUÄ¼ÄÉAiÄÄÄâÄAw®è. DzÄgÉ
 ædâÄzÀ fÄâÄÄvÄ zÄ±Äð£ÄzÀ äÄÄÄ°ÄÆvÄðUÄ¼ÄÄ°è CzÄÄ äÄiÁ£ÄâÄ£ÄÄß
 äÉÉZÄjPÄvÉAiÄÄ äÄÄÆ®PÄ ¥ÄÆtðvÉAiÉÄqÉUÉ äÄÄÄ£ÄßqÉ,Ä®Ä
 „Ä°Ä,Ä¥ÄnÖzÉ. DzsÄÄæPÄ AiÄÄÄUÄzÀ °ÉÆ,Ä £É-É "É-ÉUÄ¼ÄÄ°è æAvÄ
 äÄiÁ£ÄâÄfÄâÄ£Ä, D CâÄ±ÄâPÄvÉAiÄÄ£ÄÄß ¥ÄÆgÉÉ¹PÉÆ¼ÄÄâ®Ä zsÄâÄÄðzÀ
 PÄqÉUÉ zÄÈ¶ÖAiÄÄ£ÄÄß °Äj,ÄÄwÛzÉ.

DzÄÄzÄjAzÀ zsÄâÄÄðUÄ¼ÄÄ CzsÄâÄAiÄÄ£Ä, PÉÄâÄ® ZÄjwæPÄ
 PÄÄvÄÆ°Ä®PÄiVÄiÄÄ®è; DzsÄÄæPÄ äÄiÁ£ÄâÄ£Ä „ÄAQÄtð fÄâÄ£ÄPÉì
 ±ÄÄAwAiÄÄ „ÄAfÄ«æAiÄiÄV \$gÄ"ÉÄPÄUÄÄvÄÛzÉ. ædâÄV zsÄâÄÄðUÄ¼ÄÄ
 DzsÄâÄAiÄÄ£Ä £ÄâÄÄUÉ äÄiÄrzÄÄzÄÄ fÄâ£ÄÄzÀ äÄÄÆ®"sÄÆvÄâÄzÀ
 äÄiË®âUÄ¼ÄÄ CjâÄ£ÄÄß. EAzÄÄ fÄâÄ£ÄzÄÈ¶Ö JAçVAvÄ °ÉZÄÄÑ
 «„ÄÛgÄâÄVzÉ. äÉÉeÄÖæPÄ „ÄÄ±ÉÆÄzsÄ£ÉUÄ¼ÄÄ ¥sÄ®âÄV äÄÄ£ÄÄµÄâ
 EAzÄÄ JAçVAvÄ °ÉZÄÄÑ ±ÄPÄÛ£ÄVzÄÝ£É. CtÄ«£Ä°è DUÄzsÄ±ÄQÛAiÄÄ£ÄÄß
 PÄArzÄÝ£É: CzÄ£ÄÄß PÄgÄUÄvÄ äÄiÄrPÉÆArzÄÝ£É. zÉÄ±Ä PÄ®UÄ¼Ä£ÄÄß
 UÉçÝzÄÝ£É, DzÄgÉ EzÄgÄ eÉÆvÉAiÄÄ°èAiÉÄÄ vÄ£Äß «ÄwAiÄÄ CjâÄÇ
 DvÄæUÉ DUÄÄwÛzÉ. EzÄâÄÄgÉv£Ä „ÄzsÄ£ÉAiÉÄ-Äè C¥ÄgÄâÄzÄ „ÄUÄgÄzÄ°è
 MAzÄÄ CtÄ-JA\$ÄzÄ£ÄÄß PÄAQÄÄPÉÆ¼ÄÄâwÛzÄÝ£É. £Ä¼ÄÉ CâÄ£ÄÄ
 ZÄAzÄæ-ÉÆÄPÄPÄÉì °ÉÆÄUÄ\$°ÄÄzÄÄ; äÄÄAUÄ¼ÄÄUÄæ°ÄâÄ£ÄÄß
 äÄ±Ä¥Är¹PÉÆ¼ÄÄâ®ÄÄzÄÄ EâÉ-Äè CâÄ£Ä "ÉçPPÄ „ÄzsÄ£ÉAiÄÄ «dAiÄÄ
 ¥ÄvÄPÉUÄ¼ÄÄÄ æd. D ±ÄQÛUÄV °ÉÄÉÄâ¥ÄqÄÄâÄÄzÄÄ „Ä°ÄdâÉÄ. DzÄgÉ EzÄÄ
 CâÄ£Ä DAvÄjPÄ dUÄwÛ£Ä C¥ÄgÄâÄzÄ C£ÄÄ"sÄâÄzÄvÄÛ £ÄqÉAiÄÄÄâÄÄzÄPÉì
 PÄÄgÄÄqÄ£ÄÄßV äÄiÄqÄ-ÄgÄzÄÄ; CzÄPÉì ¥ÉÆÄµÄPÄâÄUÄÄâÄAvÉ

J®è ±ÁSEÚÀ¼ÀÆ, vÀvÀÛ÷éeÁÕ£ÀªÀ ½ÉÆgÀdUÀvÀÛ£ÀÀß £ÉÆÃqÀÄªÀ ½À®ªÁgÀÄ QIQUÀ¼ÀÄ. EªÀÀUÀ¼ÀªÀÆ®PÀ ,ÀÈ¶ÖgÀºÀ,ÀªªÀ£ÀÀß PÀAqÀÄ CµÀÖPÉIÀ ¼®èzÉ EzÉ®èPÀÆI PÁgÀtPÀvÀð£ÁzÀ ,ÀÈ¶ÖPÀvÀð£Á gÀºÀ,ÀªzÀvÀÛ zÀÈ¶ÖAiÀÄ£ÀÄß wgÀÄV,ÀÄvÀÛzÉ vÀvÀÛ÷éeÁÕ£À. F CxÀðzÀºè £ÉÆÃrzÁUÀ vÀvÀÛ÷éeÁÕ£ÁzÀ ,ËzsÀzÀºè «eÁÕ£ÀªÀÇªÀÄvÀÛÛ EvÀgÀªÀiÁ£ÀªÀ±Á,ÀÛÇUÀ¼ÀÆ CqÀPÀªÀUÀÄvÀÛªÉ£Àß§ºÀÄzÀÄ.

«eÁÕ£ÁzÀªÀiÁUÀð «sÀd£É; vÀvÀéeÁÕ£ÁzÀªÀiÁUÀð ,ÀAAiÉÆ£d£É. «sÀd£É ¼AvÀºè, ,ÀAAiÉÆ£d£É £ÉgÀ«UÉ §gÀÄvÀÛzÉ; CAvÉAiÉÄ ,ÀAAiÉÆ£d£ÉAiÀÄ ±ÀQÛ, «sÀd£É¬ÄAzÀ CjªÁUÀÄvÀÛzÉ. »ÄUÉ EªÀ MAzÀ£ÀÄß ©IÄÖ E£ÉÆßAç®è. 'zsªÀÄð«®èzÀ «eÁÕ£À PÀAgÀÄqÀÄ; «eÁÕ£À«®èzÀ zsªÀÄð PÀÄAiÀ'-JazÀ Lfi,ÉÖö££ÀªÀªÀiAvÀ£ÀÄß UÀªÄª¼,À"ÉÄPÀÄ.CAvÀgÀAUÀ §»gÀAUÀUÀ¼ÉgÀqÀgÀ ,ÀªÄ£ÀéAiÀÄªÄvÀÄÛ ,ÀªÄgÀ,ÀªUÀ½AzÀ, EAç£À fªª£À ,ÀÄUÀªÄªÁUÀ"ÉÄPÉA§ D±ÀAiÀÄªÄªº«eÁÕ¼AiÀÄ FªÀiAvÀÄUÀ¼Àºè CqÀVzÉ.

EAzÀÄ zsªÀÄðUÀ¼À CzsÀªAiÀÄ£À CªªÁgÀªªÉ£ÀÄßªªAzÀÄ F zÀÈ¶Ö¬ÄAzÀ. zsªÀÄðzÀ "É¼ÀªÀtÁUÉAiÀºè PÀAqÀÄ\$AzÀ ½¼ÉAiÀÄ ½ÉeÉÓUÀ¼À"ÉèÄ £ÀqÉAiÀÄ"ÉÄPÉAzÀ®è; ¥ÁægÀÄ"sÀzÀ ¥ÁæxÀ«ÄPÀ ¥ÁoÀUÀ¼À£Éßª ¥Ä£ÀgÀÄZÄñj,À"ÉÄPÉAzÀ®è. «eÁÕ£ÀzÀAvÉ zsªÀÄðªÀÇ ¥ÁæAiÉÆÄUÀUÀ¼À£ÀÄß PÉÊPÉÆAqÀÄ "É¼ÉzÀÄ\$AçzÉ. ½¼ÉAiÀÄzÀgÀ C£ÄÄ"sÀªÀçAzÀ ½ÉÆ,À ¹zÀPvÀUÀ¼ÀÄ «eÁÕ£ÁzÀºè gÀÆ¥ÄÄUÉ£¼ÄªªAvÉ, vÀvÀÛ÷éeÁÕ£À zsªÀÄðUÀ¼ÀºèAiÀÄÆ ½ÉÆ,À½ÉÆ,ÀªÀiÁUÀðUÀ¼ÀÄªÉÄÊéWÛªÉ. zsªÀÄðªÉÄvÀÛgÀÆ ,ÀzsÀPÀgÀÆªÄªºAvÀägÀÆ ¥ÄªªÀçUÀ¼ÀÆ £ÀqÉzÀÄ vÉÆÄj¹zÁÝgÉ; DªÀiÁUÀðzÀºè "É¼ÀQ£À PÀA\$UÀ¼À£ÀÄß £ÄÄrzÀÄ ¼ºè¹zÁÝgÉ. §ÄzÀP,ªÄªº«ÄgÀ, K,ÄÄQæ,ÀÛ,ªÄªº«Äªzi ¥ÉÊUÀA\$giªÉÆzÀ¬AzÀ ½É,ÀgÀÄUÀ¼À£ÀÄß Eºè ,Àäj¹PÉ£¼Ài§ºÄzÀÄ. MAzÉÆAzÀÄ d£ÁAUÀªÀÇ, MAzÉÆAzÀÄ vÀ"ÉªÀiÁgÀÄ EAvÀº ¥ÄæAiÉÆÄUÀ²Ä®gÀ£ÀÄß PÁtÄvÀÛ"ÉÄ \$AçzÉ.ªÄÄvÀÄÛ vÀªÄª vÀªÄª ±ÀQÛ M®ªÄ «±Áé,ÀUÀ½UÀ£ÀÄUÀÄtªÁV CªgÀ£ÀÄß C£ÄÄ,Àj,ÀÄvÀÛ \$AçzÉ. CzÀgÀ ¥sÀ®ªÁVAiÉÄÄ EµÉÆÖAzÀÄ zsªÀÄðUÀ¼ÀÆ,ªÄÄvÀUÀ¼ÀÆ ,ÀA¥ÄæzÁAiÀÄUÀ¼ÀÆ ½ÄñÖªÉ. PÁ¬Á£ÀÄPÀªªªÄzÀºè EªÄª¼,ÀivÀéªÁzÁUÀ ½ÉÆ,À PÉÆA"ÉUÀ¼ÀÄªÄªÆªÉ; ½ÉÆ,À aUÀÄgÀÄ£¼À£À½¹zÉ; ½ÄtÄÛ ½ÄªªUÀ¼ÀÄ®©Û¹ªÉ. zsªÀÄðzÀ DzSÀªAiÀÄ£ÁzÀºè EzÉ®èªÀ£ÀÆß PÁ® zÉÄ±À, d£ÁAUÀ, ¥Äj,ÀgÀªÄÄvÀÄÛ ¥ÄjuªªÄ-F J®è zÀÈ¶ÖUÀ½AzÀ®Æ £ÉÆÃqÀ"ÉÄPÁUÀÄvÀÛzÉ. C®èzÉ ZÁjwæPÀªÁV vÉ®¼PÀªÁVªÄÄvÀÄÛªÄ£À±Áª,ÀÛÇzÀ »£Éß¬ÉAiÀÄºèIÄÖªÀiÁqÀÄªÀ CzsÀªAiÀÄ£ÀªÀÇ G¥ÄAiÀÄPÀÛªÁUÀÄvÀÛzÉ.

(ªÄZÀ£ÀUÀ¼Àºè «ÄgÀ±ÉÊªÄzsªÀÄð, qÁ. JZi. w¥ÉàÄgÀÄzÀæ,Áé«Ä, r.«.PÉ,ªÄªÆwð,ªÉÄÊ,ÀÆgÀÄ,1969,¥ÄÄ 1-13)

2. μÀqÀÝ±Àð£ÀUÀ¼ÀÄ

“ÈzÀp ðÀÄvÀÄÛ eÉÉ£ÀzsÀðÀÄðUÀ¼À£ÀAvÀgÀ »AzÀÆzsÀðÀÄðzÀ°è MAzÀÄ ðÉÆ,À eÁUÀÈw GAmÁ-ÀvÀÄ. d£ÀðÀÄ£ÀzÀ ðÉÄÄ-É «±ÉÄμÀ ¥Àæ”sÀðÀ£ÀÄß ©ÄjzÀ D ðÀÄvÀUÀ¼À ðÉÉZÁjPÀ ±ÀQÛAiÀÄ£ÀÄß PÀAqÀÄ ðÉÉçPÀzsÀðÀÄð JZÉÑwÛvÀÄÛ; «ZÁgÀ¥ÀæzsÀ£ÀÄzÀ vÀ¼ÀðÀçAiÀÄ ðÉÄÄ-É ðÉÉçPÀzsÀðÀÄðvÀvÀézÀ ðÀiÈ®ðUÀ¼À£ÀÄß ¥ÀÄ£Àgi««ð,ÀÄðÀ ¥ÀæAiÀÄvÀßzÀ°è vÉÆqÀVvÀÄ. ðÉÄzÀxÀzÀPÀgÁzÀ £À¹ÛPÀgÀ£ÀÄß, C³ÀgÀAvÉAiÉÄÄ AiÀÄQÛ³ÀzÀzÀ ¥Àæ§® DAiÀÄzsÀçAzÀ jzÀÄj,À®Ä »AzÀÆ¥ÀArgÀÄ ¹zÀPgÁzÀgÀÄ. «ZÁgÀ ðÀÄvÀÄÛ «ðÀÄ±Àðð£ÀçPÀiÀÄ §®çAzÀ ðÉÄzÀ ¥ÀæðÀiÀtð³À£ÀÄß xgÀÆ,ÀvÉÆqÀVzÀgÀÄ. CzÀgÀ ¥sÀ®ðÁV ðÀÄnÖzÀðÀÄ zÀ±Àðð£À UÀæAxÀUÀ¼ÀÄ.

‘zÀ±Àðð£À’ jAzÀgÉ £ÉÆÄqÀÄ«PÉ. ±ÀÄæw, ,Àäøw, DUÀ³ÀÄ-F ¥ÀgÀA¥ÀgÉAiÀÄ £ÀAvÀgÀ ‘zÀ±Àðð£À’ §gÀÄvÀÛzÉ. ‘±ÀÄæw’ jAzÀgÉ PÉÄ½zÀÄzÀÄ. zÉÉ³ÀðÀtÀAiÀÄ£ÀÄß PÉÄ½ iÄ¶UÀ¼ÀÄ, °¶PÁgÀ ðÀiÁvÀægÁV °T¹zÀ ðÉÄzÀ±ÉÈðPÀUÀ¼ÉÄ ±ÀÄæwUÀ¼ÀÄ. ‘,Àäøw’ jAzÀgÉ PÉÄ½zÀÄzÀÄ£ÀÄß C£ÀAvÀgÀ ,ÀägÀuÉUÉ vÀAzÀÄPÉÆAqÀÄ §gÉzÀÄzÀÄ. ‘DUÀ³ÀÄ’ðÉAzÀgÉ M§âjAzÀ M§âjUÉ C³Àð³ÀvÀðÁV C£ÀÆavÀðÁV §AzÀzÀÄÝ. EzÉ®è³À£ÀÆß CAzÀgÉ CAvÀððtÀ-ÀAzÀ §AzÀÄzÀ£ÀÄß ,Àé§Àçp ,Àé«ðÀÄ±ÉðUÀ½AzÀ zÀ²ð¹ gÀavÀðAzÀðÀÄUÀ¼ÀÄ zÀ±Àðð£ÀUÀ¼ÀÄ.

C¥ÀgÉÆÄPÀè³ÀzÀ DvÀä£ÀÄ”sÀÆwAiÀÄ£ÀÄß ¥ÀgÉÆÄPÀè ¥ÀæðÀiÀtUÀ½AzÀ C¼ÉzÀÄ £ÉÆÄqÀÄ³À «ZÁgÀ±ÀQÛAiÀÄ ¥sÀ®ðÁV zÀ±Àðð£ÀUÀ¼ÀÄ ðÀÄÆrzÀðÀÄ. §ðÀÄ±ÀB E³ÀÄUÀ¼À gÀZÀ£É §ZÀp£À PÁ® çAzÀ FZÉUÉ ¥ÀægÀÄ”sÀÁV C±ÉÆÄPÀ£À PÁ®zÀ³ÀgÉUÀÆ ”É¼ÉzÀÄ §A çvÉ£Àß§ðÀÄzÀÄ. CzÀQÌAvÀ »AzÉAiÀÄÆ E³ÀÄUÀ¼À ,ÀégÀÆ¥À C,ÀàμÀÖ³ÀV gÀÆ¥ÀÄUÉÆ¼ÀÄîwÛçÝgÀ”ÉÄPÀÄ. DzÀgÉ C³ÀÄUÀ½UÉ xçðμÀÖ³ÀzÀ gÀÆ¥À§AzÀÄzÉAzÀgÉ eÉÉ£À “ÈzÀpzsÀðÀÄðUÀ¼À «ZÁgÀPÀæAwAiÀÄ £ÀAvÀgÀðÉÄ.

zÀ±Àðð£ÀUÀæAxÀUÀ¼À ,ÀASÉâ EmÉÖÄ jAzÀÄ ðÉÄ¼À®Ä §gÀð³ÀAw®è. §ðÀÄ,ÀASÉâAiÀÄ°è C³ÀÄ gÀavÀðÁVgÀ”ÉÄPÀÄ. DzÀgÉ ¥ÀæzsÀ£ÀðÁV G½zÀÄ §AzÀð³ÀÄUÀ¼ÀÄ DgÀÄ ðÀiÁvÀæ: UÈvÀðÄxÀzÀ gÀavÀðAzÀ £ÀâAiÀÄ, PÀuÁzÀ£À ðÉÉ±ÉÄ¶PÀ, PÀ¶£À ,ÀARâ, ¥ÁvÀAd°AiÀÄ AiÉÆÄUÀ, eÉÉ«ÄxÀiÀÄ ¥ÀÆðð«Ä³ÀiÀÄ, ,ÀzÀgÀAiÀÄt££ÀÄ GvÀÛgÀ«Ä³ÀiÀÄ,É. PÉÆ£ÉAiÀÄzÀ£ÀÄß §æðÄ,ÀÆvÀæUÀ¼ÉAzÀÆ ðÉÄzÀAvÀzÀ±Àðð£ÀðÉAzÀÆ PÀgÉAiÀÄðÀÄzÀÄAiÀ. F DgÀÄ MmÁÖV μÀqÀØzÀ±ÀðUÀ¼ÉAzÀÄ ¥Àæ¹zÀp³ÀzÀðÀÄ.

F j-Àè zÀ±Àðð£ÀUÀ¼À°èAiÀÄÆ ,ÀÄ³ÀiÀgÁV ðÀÄÆgÀÄ WÀiÖUÀ¼À£ÀÄß PÁt§ðÀÄzÀÄ. DAiÀiÀ zÀ±Àðð£ÀzÀ ðÀÄÆ®”sÀÆvÀðÁzÀ vÁwéPÀ CA±ÀUÀ¼ÀÄ PÀæðÉÄÄt ”É¼ÉAiÀÄvÁÛ D zÀ±Àðð£ÀzÀ MÌÄÖ ðÀÄ£ÉÆÄzsÀðÀÄð ,ÀÆÛ®ðÁV

gÀÆ¥ÄÄUÉÆ¹⁄₄ÄÄî³ÄÄzÄÄ æÉÆzÄ®£ÉAiÄÄ °ÄAvÄ. C£ÄAvÄgÄ CzÄÄ
 ,ÀµÄÖ³ÄzÄ ,ÄEvÄæUÄ¹⁄₄Ä gÀÆ¥ÄzsÄgÄuÉ³ÄiÄqÄÄ³ÄÄzÄÄ JgÄqÄ£ÉAiÄÄ
 æÉÄnÖ®Ä. æÄÄÆgÄ£ÉAiÄÄ WÄIÖzÄ°è D ,ÄEvÄæUÄ¹⁄₂UÉ «æÄgÄuÉUÄ¹⁄₄ÄÆ
 æÄåSÄå£ÄUÄ¹⁄₄ÄÆ §gÄÄvÄÜæÉ. C£ÉÄPÄ «ZÄgÄUÄ¹⁄₄Ä°è F DgÄÄ
 zÄ±Äð£ÄUÄ¹⁄₄ÄÄ ¥ÄgÄ,ÄàgÄ ©ü£Äß³ÄVzÄÝgÄÆ PÉ®³ÄÄ ,Ä³ÄiÄ£Ä³ÄzÄ
 CA±ÄUÄ¹⁄₄ÄÄ E³ÄÄUÄ¹⁄₄Ä°è GAIÄ. F J®è³ÄÇ æÉÄzÄ¥Äæ³ÄiÄt³Ä£ÄÄß
 MjÄPÉÆ¹⁄₄ÄÄîvÄÜæÉ. æÄÄvÄÄÜ æÉÄzÄzÄ DzsÄgÄzÄ æÉÄÄ-É °É¹⁄₄ÉzÄÄ §AçæÉ.
 °ÉzÄPçÄ ,ÄAzÉÄ³ÄÄzÄ³Ä£ÄÄß RAr,Ää³ÄÄzÄgÄ°èAiÄÄÆ E³ÄÄUÄ¹⁄₄Ä°è KPÄvÉ
 EzÉ. EæÉ®è³ÄÇ MjÄPÉÆ¹⁄₄ÄÄî³ÄÄ E£ÉÆßAzÄÄ CA±ÄæÉAzÄgÉ ,ÄÈ¶ÖAiÄÄ
 DPÄÄAZÄ£Ä «PÄ,Ä£ÄUÄ¹⁄₄ÄÄ. ,ÄÈ¶Ö C£Äç æÄÄvÄÄÜ C£ÄAvÄ JA§ÄzÄ£ÄÄß
 E³ÄÄ zsÄéx,ÄÄvÄÜæÉ. PÄ®PÄ®PÉi ,ÄÈ¶Ö æÄåPÄÜæÄUÄÄvÄÜzÉ æÄÄvÄÄÜ
 CqÄUÄÄvÄÜzÉ. EzÄÄ ®AiÄÄ§zÄP³ÄV £ÄqÉAiÄÄÄ³ÄÄ xgÄAvÄgÄ QæAiÉÄ
 J£ÄÄßvÄÜæÉ zÄ±Äð£ÄUÄ¹⁄₄ÄÄ. E³ÄÄUÄ¹⁄₄Ä°è PÄAqÄÄ§gÄÄ³ÄÄ æÉÆÄPÄëzÄ
 PÄ®à£ÉAiÄÄ°èAiÄÄÆ vÄPÄi³ÄÄnÖUÉ ,Ää³ÄÄ«zÉ. DvÄä vÄ£Äß ,Ä°Äd³ÄzÄ
 ,ÄégÄÆ¥Ä³Ä£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄÄ³ÄzÉÄ æÉÆÄPÄëæÉA§ æÄiÄvÄÄ PÉ®³ÄÄ
 zÄ±Äð£ÄUÄ¹⁄₄Ä°è §gÄÄvÄÜzÉ. F DgÄÄ zÄ±Äð£ÄUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß
 £ÄåAiÄÄæÉ±ÉÄ¶PÄ, ,ÄARåAiÉÆÄUÄ, ¥ÄÆ³Äð æÄÄvÄÄÜ GvÄÜgÄ
 «ÄÄ³ÄiÄÄ,ÉUÄ¹⁄₄ÄÄ JAzÄÄ æÄÄÆgÄÄ UÄÄA¥ÄÄUÄ¹⁄₄Ä£ÄßV æÄiÄqÄ§°ÄÄzÄÄ.

£ÄåAiÄÄ-æÉÊ±ÉÄ¶PÄ

£ÄåAiÄÄ-æÉÊ±ÉÄ¶PÄUÄ¹⁄₄ÉgÄqÄ£ÄÆß ,ÉÄj¹ “vÄQðPÄzÄ±Äð£ÄÄ” JAzÄÄ
 PÄgÉAiÄÄÄ³ÄÄzÄÄAIÄ. æÉÊ±ÉÄ¶PÄæ£ÄÄß ¥ÄææÉÄÄAiÄÄ±Ä,ÄÜçæÉAzÄÆ,
 ‘£ÄåAiÄÄ’æ£ÄÄß ¥ÄææÄiÄt±Ä,ÄÜçæÉAzÄÄ ¥ÄjUÄtÄ¹ MAzÄPÉÆiÄzÄÄ
 ¥ÄÆgÄPÄæÉAzÄÄ °sÄ«Ä-ÄVzÉ. “§ÄzÄPöåAiÄÄzi G¥Ä¥Ä£ÄßA vÄvi ,Ä³ÄðA
 £ÄåAiÄÄÄ æÄÄvÄæÄii” JAzÄÄ æÄZÄ,ÄàwAiÄÄÄ £ÄåAiÄÄ±Ä,ÄÜçæ£ÄÄß
 PÄÄjvÄÄ æÉÄ¹⁄₄ÄÄvÄÜ£É. æÉÊZÄjPÄ zÄÈ¶Ö-ÄAzÄ ¥ÄææÄiÄtUÄ¹⁄₂AzÄ
 ¥ÄzÄxÄðUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß ¥ÄjÄPÉë æÄiÄqÄÄ³ÄÄ ±Ä,ÄÜç EzÄÄ. E£ÄÄß
 ‘æÉÊ±ÉÄ¶PÄ’æ£ÄÄß £ÉÆÄrzÄgÉ ‘«±ÉÄµÄ’ JA§ÄzÄjAzÄ EzÄPÉi F æÉ,ÄgÄÄ §A
 çgÄ°ÉÄPÉA§ÄzÄÄ «zÄéA,ÄgÄ C©ü¥ÄæAiÄÄ. ‘«±ÉÄµÄ’ JAzÄgÉ ,ÄARå
 ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄzÄ°è ¥ÄAZÄ°sÄÆvÄUÄ¹⁄₄ÄÄ JAzÄUÄÄvÄÜzÉ. D CxÄðæ£ÉßÄ
 E°èiÄÖPÉÆAqÄgÉ, ¥ÄAZÄ°sÄÆvÄUÄ¹⁄₄Ä£ÉßÄ dUÄvÄlgÄtUÄ¹⁄₄ÉAzÄÄ
 w¹⁄₂AiÄÄÄ³ÄÄ ¹zÄPÄvÄ æÉÊ±ÉÄ¶PÄ, ¥ÄgÄA¥ÄgÉ-ÄAzÄ §AzÄ PÉ®³ÄÄ
 vÄwéPÄæÄzÄ CA±ÄUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß, CAzÄgÉ PÄ®, DPÄ±Ä, PÄgÄt, PÄgÄå, ,ÄÈ¶Ö,
 æÄÄ£Ä,ÄÄi, DvÄä F æÉÆzÄ-ÄzÄÄzÄ£ÄÄß °ÉçPÄæÄV «°sÄf¹, ZÄað¹, MAzÄÄ
 ¹zÄPÄvÄæ£ÄÄß ,ÄÜj,ÄäæÄÄzÄÄ £ÄåAiÄÄ æÉÊ±ÉÄ¶PÄUÄ¹⁄₄Ä°è PÄtÄvÄÜzÉ.

£ÄåAiÄÄ,ÄEvÄæUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß §gÉzÄæÄgÄÄ UEvÄæÄÄgÄÄ. EzÄPÉi
 æÄvÄiÄiÄÄ£ÄÄ, ¥Äæ±Ä,ÄÜ¥ÄzÄ, GzÉÆåÄvÄlgÄ, æÄZÄ,Äàw æÉÆzÄ-ÄzÄæÄgÄÄ
 §gÉzÄ ,ÄEvÄæ°sÄµÄå æÄÄvÄÄÜ æÄÈwÜUÄ¹⁄₂æÉ. §ÄçPAiÄÄ MgÉUÄ°è£Ä æÉÄÄ-É
 ,ÄvÄå³Ä£ÄÄß GfÓ£ÉÆÄqÄÄ³ÄÄ ,Ä°Ä,Ä EzÄgÄzÄÄ. æ£Äßæ£ÄÄß, æ£ÄßæÉAzÄÄ

w1/2AiÄÄÄªÄÄzÀPÉÌ ªÄÄÄ£Äß PÁ-Ä¹ §rzÄÄ MgÉzÄÄ wQì £É£ÄqÄÄªÄÄvÉ
AiÄÄÄQÛ AiÄÄÄPÄÜªÄzÀçAzÀ ªÄÄ£®vÄvÄéUÄ¼Ä£ÄÄß «ªÄ²ð¹
£É£ÄqÄÄvÄÛzÉ £ÄâAiÄÄ±Ä,ÀÛç, DzÄÄzÀjAzÀ-ÉÄ EzÄ£ÄÄß vÄPÄð±Ä,ÀÛç
CxÄªÄ ªÄzÀ«zÄâ JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄvÄÛgÉ. 'CœÄPÄët' JA§ ¥ÄgÄâAiÄÄ
£ÄªÄªÄÄ EzÄQìzÉ. eÄÏvÄÈ,eÄÏ£Ä, eÉÏÄAiÄvÄÄPÄªÄzÄ ,ÄzÄgÄzÄgÄ
,ÄÈ¶ÖAiÄÄ£ÄÄß PÉzÄQ ¨ÉzÄQ ¥ÄjÄQe¹ £É£ÄqÄÄªÄ §ÄçP±ÄQÛAiÄÄ
«²µÄÏvÉ, £ÄâAiÄÄzÄ±Äð£ÄzÄ vÄ¼ÄºÄç.

J®è eÁÕ£À²AÇ £Á®Àì CA±ÀUÀ¼À£Äß M¼ÀU£Æ¼ÀÄìvÀÛzÉ. MAzÀÄ ¥Àæ²ÀìÁvÀÈ, CAzÀgÉ AiÀÄxÁxÀð eÁÕ£ÀPÈì D±ÀæAiÀÄ£ÁV CzÀ£Äß CjAiÀÄÄ²À²£ÄÄ, JgÀqÀ£ÉAiÀÄzÀÄ ¥Àæ²ÉÄÄAiÀÄ: CAzÀgÉ eÁÕ£ÀPÈì «µÀAiÀÄ²ÁVgÀÄ²À ²ÀÄÛ. ²ÀÄÆgÀ£ÉAiÀÄzÀÄ ¥Àæ«Äw; eÁÕ£À²À£Äß UÀæ»¹zÀÄzÀjAzÀ GAmÁUÀÄ²À ¹Üw. PÉ££ÉAiÀÄzÀÄ ¥Àæ²ÀìÁt: eÁÕ£À²À£Äß UÀæ»Ä²ÀÄzÀPÈì PÁgÀt²ÁzÀ ÄzsÀ£Ä. F £Á®ìgÀ°è ¥Àæ¥ÀAZÀ²É®è CqÁV °ÉÆÄUÀÄvÀÛzÉ£ÄßvÀÛzÉ £Á²AiÀÄ ¹zÀPÁvÀ. PÁgÀtUÀ¼ÀÄ CAzÀgÉ ¥Àæ²ÀìÁtUÀ¼ÀÄ ±ÀÄzÀP²ÁzÀµÀÆÖ PÁvÀÈð²ÀÄ eÁÕ£À²À£Äß UÀæ»Ä²À PÀ²Äð °ÉZÀÄÑ ±ÀÄzÀP²ÁUÀÄvÀÛzÉ. DzÀÄzÀjAzÀ ¥Àæ²ÀìÁtUÀ¼ÀÄ eÁÕ£ÀzÀ UÀæ°ÀtPÈì ²ÀÄÄR²ÁzÀ ÄzsÀ£ÀUÀ¼ÀÄ. ¥Àæ²ÀìÁtUÀ¼À°è ¥ÀævÀ²PÀè C£Ä²ÀìÁ£À G¥À²ÀìÁ£À ±À§Ý JA§²ÀÄ §°À¼À ²ÀÄÄR²ÁzÀ²À²À. E²À®èzÉ CxÀð¥ÁwÛ, C£Ä²À¥Á®©P, ÄÄ²sÀ²À, Lw°Ä², °ì, ´£ÆÄPÀ¥Àæ¹zÀP, ZÉÄµÀÖ, ¥Àæw²sÀ-E²ÀÄUÀ¼ÀÆ ÄÄj MÄÖ °À£ÉßgÀqÀÄ ¥Àæ²ÀìÁtUÀ½²É JAzÀÄ °ÉÄ¼À²ÁVzÉ. E²ÀÄUÀ¼À°è ²ÉÆzÀ®£ÉAiÀÄ £Á®Àì ¥Àæ²ÀìÁtUÀ¼À£Äß ²ÀìÁvÀæ £ÉÉAiÀìÄ¬ÄPÁgÄÄ M¥ÀÄ²vÀÛgÉ. ²ÉÉ±ÉÄ¶PÁgÄÄ ²ÉÆzÀ®£ÉAiÀÄ JgÀqÀ£Äß ²ÀìÁvÀæ MìàPÉÆAqÀÄ C²ÀÄUÀ¼À°è G½zÀ²ÀÄUÀ¼ÀÄ ÄÄj°ÉÆÄUÀÄvÀÛ²ÉzÀÄ C©ü¥ÀæAiÀÄ¥ÁqÄÄvÀÛgÉ.

¥Àæ³ÀiÁtUÀ½AzÀ eÁÕ£AzÀ ¥AjĀPĒë £ÀqÉAiÄÄ³ÄZÁPĒİ ³ÄÄ£Äß
 ¥Àæ³ÀiÁtUÀ¼Ä ¥AjĀPĒë £ÀqÉAiÄÄĒĒPÁUÄÄvÄÛZÉ. ¥AjĀPÄëPÄ
 ¥Àæ³ÀiÁtUÄ¼Ä£Äß ¥AjĀQë,ÄÄ³ÄZÄÄ ²ÉÄUÉ? ,ÁQëUÉ
 ,ÁQëPÉÆqÄÄ³ÄZÉAvÄÄ? F «ZÁgÄUÄ¼Ä Cw ,ÄÆPÄëö³ÄZÄ ĒĒPÄ ZÄZÉð
 E°è §gÄÄvÄÛZÉ. ¥ÄævÄâPÄë C£Ä³ÄiÁ£Ä ²ÉÆZÄĒZÄ ¥Àæ³ÀiÁt
 ®PÄëtUÄ¼Ä£Äß ³ÄâĬ«ÄwUÄ¼Ä£Äß «³Aj¹ DÄiÄiÄ ¥Äæ³ÀiÁtUÄ½AzÀ
 ¥Àæ³ÉÄÄAiÄÄ³Ä£Äß CAZÄgÉ eÁÕ£Ä³Ä£Äß ¥ÄqÉAiÄÄÄ³Ä §UÉAiÄÄ£Äß ,Á
 çü¹PÉÆAqÄÄ ²ÉÆÄVgÄÄ³Ä jÄw CzÄÄävÄ³ÄZÄÄZÄÄ. ,ÄĒÖ F±ÄégÄ fÄ³Ä
 ²ÉÆÄPÄë-²ÉÆZÄĒZÄ vÄvÄéUÄ¼Ä ,ÄégÄÆ¥Ä ıġÄiÄÄ E°è §gÄÄvÄÛZÉ.
 PÉÆ£ÉAiÄÄ ,ÄvÄâZÄ ıġÄiÄÄ K£ĒÄ EgÄ°, «ZÁgÄZÄ¥ÄæRgÄvÉUÉ E°è
 M¼ÄÉİAiÄÄ ,ÁQë ¹PÄÄİvÄÛZÉ. «ZÁgÄ³ÄZÁPĒİ £ÄâAiÄÄ±Ä,ÄÛç M¼ÄÉİAiÄÄ
 vÄ¼Ä²ÄçAiÄiÄĒÄvÄÄ. »AzÄÆ¥ÄArvÄgÄ ¥ĒëqsÄ³Äâ ,ÄAUÄZÄ°è £ÄâAiÄÄ
 CxÄ³Ä vÄPÄð Cı³ÄgÄâ³ÄZÄ CAUÄ³ÄV ¥Ajt«Ä¹vÄÄ. PÄ³Ä£ÄÍPÄ C®APÄgÄ
 vÄPÄð ³ÄâPÄgÄt-E³ÄÄ ¥ÄArvÄâZÄ LzÄÄ CAUÄUÄ¼ÄZÄ³ÄÄ. ³ÄÄÄZÉ
 AiÄiÄ³ÄZÉĒ «²µÄÖ³ÄZÄ «µÄAiÄÄ³Ä£Äß ³Äâ ,ÄAUÄPÄİv Dj¹PÉÆAqÄgÄÆ F

LzÄÄ ±Á,ÀÛÇUÀ¼Ä »£Éß´É CUÀvÀâ²ÁV EgÀ´ÉÃPÉA§ ´sÁ²À£É ´É¼ÉzÄÄ §A
 çvÄÄ.

E£ÄÄß ²ÉÉ±ÉÃ¶PÀ zÀ±Àð£Ä, EzÀ£ÄÄß ¥Äæw¥Áç¹z²ÄgÄÄ PÀuÁzÄgÄÄ.
 PÁ®zÄ zÄÊ¶Ö→ÄAzÄ £ÄâAiÄÄ zÀ±Àð£ÄQIAvÀ®Æ EzÄÄ ¥ÄæaÄ£Ä. DzÄgÉ
 C´sÄâ,ÀPÀæ²ÄÄzÀ°è £ÄâAiÄÄzÀ±Àð£Ä ²ÉÆzÀ®Ä §gÄÄvÀÛzÉ. CzÀPÉÌ
 PÁgÀt²ÄÇ GAIÄ. ²Ä,ÄÄÛ«VAvÀ®Æ ²Ä,ÄÄÛ²Ä£ÄÄß PÄÄjvÀ eÄÖ£ÄPÉÌ
 ¥Äæ²ÄÄÄR,ÄÜ£Ä²Ä£ÄÄß £ÉÊAiÄiÄ→ÄPÁgÄÄ PÉÆIÖgÄÄ. £ÄâAiÄÄ¹zÄPvÄ,
 eÄÖ£Ä²Ä£ÄÄß «²ÄÄ²ð¹zÄgÉ, ²ÉÉ±ÉÃ¶PÀ¹zÄPvÄ, eÄÖÄAiÄÄ ²Ä,ÄÄÛUÀ¼Ä
 ®PÄët «±ÉÃµÄ «²ÄÄ±ÉðUÉ vÉÆqÄUÄÄvÀÛzÉ. ²Ä,ÄÄÛUÀ¼Ä CtÄ
 ,ÄAAiÉÆÄd£ÄAiÄÄ “Dt«PÄ «²ÄÄ±Éð”UÉ ²ÉÉ±ÉÃ¶PÄ ²ÉZÄÄÑ
 UÄ²Ä£ÄPÉÆnÖzÉ. £ÄâAiÄÄ²ÄÄ ²Ä,ÄÄÛUÀ¼Ä ,ÄégÄÆ¥Ä²Ä£ÄÄß vÀPÄðçAzÄ
 CjAiÄÄ®Ä AiÄÄwß,ÄÄvÀÛzÉ. ²ÉÉ±ÉÃ¶PÄ²ÄÄ C²ÄÄUÀ¼Ä ,ÄÆÜ®
 gÄÆ¥Ä²Ä£ÄÄß CtÄ«´sÄd£É→ÄAzÄ ¤zsÄðj,Ä®Ä ²Ä²ÄtÄ,ÄÄvÀÛzÉ. E²ÉgÄqÄÆ
 MIÄÖ ,ÉÄjzÄUÄ ,ÄvÀâzÄ CAvÄgÄAUÄ ²ÄÄvÄÄÛ §»gÄAUÄ ,ÄégÄÆ¥ÄUÀ¼ÄÄ
 ¥ÄÆtð²ÁV UÉÆÄZÄgÄ²ÄUÄÄvÀÛzÉ.

²ÉÉ±ÉÃ¶PÄ §²ÄÄ²ÄÄnÖUÉ £ÄâAiÄÄ¹zÄPvÄzÉÆqÄ£É ,ÉÄj²ÉÆÄZÄgÄÆ
 vÄ£ÄßzÉÄ DzÄ PÉ®²ÄÄ ²ÉÉ²µÄÖöâUÀ¼Ä£ÄÄß G½¹PÉÆArzÉ. EzÄÄ ²ÉZÄÄÑ
 «´sÄd£ÄvÄâPÄ²ÁV ,ÄÊ¶ÖAiÄÄ ²Ä,ÄÄÛUÀ¼Ä£ÄÄß £ÉÆqÄÄ²ÄAvÀ²ÄÄ.
 DzÄÄzÄjAzÄ ²ÉZÄÄÑ ²ÉÊeÄÖ¸PÄ²ÄzÄÄÄ. “ËzÄPgÄ ,ÄAzÉÄ²ÄzÄzÄ
 «gÄÄzÄP EzÄÄ ¥Äæw´sÄn¹vÄÄ. §²ÄÄ±ÄB F zÀ±Àð£ÄzÄ ¥Äæw¥ÄzÄ£ÉUÉ
 CzÉÄ ¥ÄæZÉÆÄzÄPÄ ±ÄQÛ j£Äß§²ÄÄzÄÄ. ¥ÄævÄâPÄë C£ÄÄ²ÄiÄ£Ä
 ¥Äæ²ÄiÄtUÀ¼Ä£ÄÄß MjÀPÉÆAqÄÄ DvÄä ²ÄÄvÄÄÛ ,ÄÊ¶ÖUÀ¼Ä
 ,ÄvÄâvÄé²Ä£ÄÄß EzÄÄ ¥Äæw¥Áç,ÄÄvÀÛzÉ.

¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ ²Ä,ÄÄÛ«UÄÆ C¹ÛvÄé, C©üzsÉÄAiÄÄvÄé,
 eÄÖÄAiÄÄvÄé-F ²ÄÄÆgÄÄ CA±ÄUÄ½²É. ²Ä,ÄÄÛ C¹ÛvÄézÀ°ezÉ, CzÄ£ÄÄß
 C£ÄÄ´sÄ«¹ w½AiÄÄ§²ÄÄzÄÄ. ²ÄÄvÄÄÛ ²É,Äj,Ä§²ÄÄzÄÄ. »ÄUÉ ¥ÄzÄ ²ÄÄvÄÄÛ
 CxÄðUÄ²Äâ²ÄzÄ²ÄUÀ¼ÄÉ´Äè ‘¥ÄzÄxÄð’UÀ¼ÄÄ. ¥ÄzÄxÄðUÀ¼ÄÉAzÄgÉ
 ´sËwPÄ²ÄzÄ ²Ä,ÄÄÛUÀ¼ÄÄ ²ÄiÄvÄæ²Ä®è “¥Äæ«Äw «µÄAiÄÄB ¥ÄzÄxÄð:”
 JA§ ²ÄiÄvÄÄ “,Ä¥ÄÛ¥ÄzÄyð”AiÄÄ°è §gÄÄvÀÛzÉ. ²ÉÉ±ÉÃ¶PÄ²ÄÄ
 ¥ÄzÄxÄðUÀ¼Ä£ÄÄß DgÄÄ §UÉAiÄiÄV «AUÄr,ÄÄvÀÛzÉ; zÄæ²Äâ(substance),
 UÄÄt(quality), PÄ²ÄÄð(activity), ,Ä²ÄiÄ£Äâ(generality), «±ÉÃµÄ(particularity),
 ²ÄÄvÄÄÛ ,Ä²Ä²ÄÄAiÄÄ(inherence), JA§ÄzÄV. E²Ä®èzÉ C´sÄ²Ä(non-existence) JA§
 ,Ä²ÄÛ²ÄÄ ¥ÄzÄxÄð²Ä£ÄÄß FZÉV£Ä ²ÉÉ±ÉÃ¶PÄgÄÄ ,ÉÄj¹zÄYgÉ. F
 ,Ä²ÄÛ¥ÄzÄxÄðUÀ¼Ä «²ÉÄZÄ£É ²ÄÄvÄÄÛ «²ÄgÄuÉ ²ÉÉ±ÉÃ¶PÄ¹zÄPvÄzÄ°è
 §²ÄÄ çÄWÄð²ÁV §gÄÄvÀÛzÉ. C²ÄÄUÀ¼Ä «²ÄgÄUÄ½UÉ ²ÉÆÄUÄzÉ £ÄâAiÄÄ
 ²ÉÉ±ÉÃ¶PÄ zÀ±Àð£ÄUÀ¼Ä ,ÄgÄ²Ä£ÄÄß MAzÄÄ ²ÄiÄw£Ä°è »ÄUÉ
 ,ÄAUÄæ»,Ä§²ÄÄzÄÄ:

AiÄÄxÄxÄðeÄÖ£ÄPÉÌ «µÄAiÄÄ²ÄzÄ ¥ÄzÄxÄðUÀ¼Ä®è²ÄÇ
 ,ÄvÄâ²ÄzÄ²ÄÄUÀ¼ÄÄ. CzÀPÉÌ eÄÖ£Ä²ÉÄ ¥Äæ²ÄiÄt. eÄÖ£ÄzÄ°è

PÀAqÀÄ\$gÀÄªÀ ¥Àæ¨sÉÄzÀPÀÌÉÄÄ, ÁgÀªÁV ªÀ, ÄÄÜ«ÉÀ°èAiÄÄÆ
 ¥Àæ¨sÉÄzÀUÀ¼ÁUÄÄvÀÜªÉ. GzÁªÁgÀuÉUÉ WÀÌ CxÀªÁ PÀÄÄ¨sÀ JA\$
 ªÀ, ÄÄÜªÉÄÄß vÉUÉzÀÄPÉÆ¼ÄÏ\$ªÄÄzÄÄ. ªÉÄÄ-É ªÉÄ½zÀ
 , Ä¥ÄÜ¥ÄzÁxÀðUÀ¼Ä zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ CzÀgÀ «µÄAiÄÄªÁV ÉÁÉÄÄ ¥ÄqÉAiÄÄªÄ
 eÄÖÉÄ ¨ÉÄgÉ¨ÉÄgÉAiÄiÁV ¥Äjt«Ä, ÄÄvÀÜzÉ. MÄÖ WÀÌ MAzÄÄ zÄæªÄ JAzÄÄ
 vÉUÉzÀÄPÉÆAqÁUÄ CzÀgÀ eÄÖÉÄPÀÆÌ, CzÀgÀ gÄÆ¥ÄzÀ eÄÖÉÄPÀÆÌ
 WÀÌPÉÌ , ÄÄ¨sÀ«Ä, ÄÄªÄ ZÀ®ÉÉAiÄÄÉÄÄß UÄæ»Ä, ÄÄªÄ eÄÖÉÄPÀÆÌ WÀÌzÀ
 ¥ÄgÄªÄiÁtÄUÀ¼ÄÉÄÄß EvÄgÄ ¥ÄgÄªÄiÁtÄUÀ½AzÄ ©üÉÄß©üÉÄßªÁV
 ªÄiÄqÄÄªÄ «±ÉÄµÄzÀ eÄÖÉÄPÀÆÌ, EªÄÄUÀ½UÉ ¥ÄgÄ, ÄägÄ
 , ÄA\$AzsÄªÄÉÄÄßAiÄªÄiÄqÄÄªÄ , ÄªÄªÄªÄAiÄÄ eÄÖÉÄPÀÆÌ CÄvÄgÄ«zÉ.
 DzÄÄzÄjAzÄ WÀÌªÉA\$ MAzÄÄ ªÄ, ÄÄÜ«ÉÀ°èAiÉÄÄ F jÄw ¥ÄzÁxÀð
 ¨sÉÄzÀUÀ¼ªÉ JAzÄÄ w½AiÄÄ\$ªÄÄzÄÄ.

F , Ä¥ÄÜ¥ÄzÁxÀðUÀ¼ÄÄ ¥ÄævÄªPÄë, CÉÄÄªÄiÁÉÄ, G¥ÄªÄiÁÉÄ ªÄÄvÄÄÜ
 ±Ä\$ÝªÉA\$ ¥ÄæªÄiÁtUÀ¼Ä , ÄªÄAiÄÄçAzÄ UÉÆÄZÄgÄªÁUÄÄvÀÜªÉ. F
 ¥ÄæªÄiÁtUÀ¼Ä ªÄÄÆ®PÄ \$AzÄ eÄÖÉÄªÄÄ ¨¥Äæ«Äw”. DvÄäÉÄÄ
 zÄæªÄªgÄÆ¥ÄÉÄzÄªÉÄÄ. EªÄÉÄ°è eÄÖÉÄ ªÉÆzÄ-ÄzÄ UÄÄtUÀ½ªÉ. µvÄª
 CµvÄª ªÄ, ÄÄÜUÀ¼Ä «ªÉÄPÄeÄÖÉÄçAzÄ DvÄäÉÄ zÄÄBR
 µªÄÈwÜAiÄiÁUÄÄvÀÜzÉ. EzÉÄ ªÉÆÄPÄë. F±ÄégÄ , ÄvÄª; ¥ÄævÄªPÄë
 CÉÄÄªÄiÁÉÄç ¥ÄæªÄiÁtUÀ½AzÄ ZÄªÄðPÄ ¨ÈzÄp zÄ±ÄðÉÄUÀ¼ÄÄ
 ¨sÄUÄªÄzÄ¹ÜvÄªªÄÉÄÄß µgÁPÄj, ÄªªÄªzÄÄ AiÄÄÄQÜAiÄÄPÄÜªÄ®è. , ÄÈ¶Ö
 JA\$ ªÄªÄvÄÁlgÄªPÉÌ F±ÄégÄÉÉÉ\$ªªzÉÝÄ wÄgÄ¨ÉÄPÄÄ. DzÄgÉÄ ªÉÆÄPÄëPÉÌ
 CªÄÉÄ CÉÄÄUÄæªÄ CªÄ±ÄªPÄ«®è. DvÄäÉÄ PÄvÄðªÄª PÄªÄÄðzÄ ¥sÄ®ªÁV
 ªÉÆÄPÄë¹Üw ®©ü, ÄÄvÀÜzÉ. F±ÄégÄµUÄÆ CzÄPÄÆÌ , ÄA\$AzsÄ«®è.
 DvÄäUÀ¼ÄÄ CÉÉÄPÄªÄÇ CÉÄAvÄªÄÇ DVªÉ. dUÄwÜÉÄ ªÄªªÄªÁgÄUÀ¼ÄÉÄÄß
 µAiÄÄAwæ, ÄÄªÄ ¥ÄgÄªÄiÁvÄäÉÄÆ M\$ªªzÁÝÉÉ-F ªÉÆzÄ-ÄzÄ
 CA±ÄUÀ¼ÄÉÄÄß ÉÄªAiÄÄ ªÉÉ±ÉÄ¶PÄUÀ¼ÄÄ ¥Äæw¥Äç, ÄÄvÀÜªÉ.

ÄARª-AiÉÆÄUÄ

ÄARª ªÄÄvÄÄÜ AiÉÆÄUÄzÄ±ÄðÉÄUÀ¼ÄÄ EªÄÄUÀ½VÄvÄ MAzÄÄ
 ªÉeÉÓ ªÄÄÄAzÉ ªÉÆÄVgÄªªÄªzÄÉÄÄß PÄtÄvÉÜªªÉ. , ÄARª¹zÄpAvÄ
 «ZÄgÄªÄzÄzÄ°è MAzÄÄ ªÉÆ, Ä eÄqÄÉÄÄß µ«Äð¹vÄÄ. , ÄÈ¶ÖµªÄiÁðt
 PÄæªÄÄzÄ°è ªÄÄvÄÄÜ CzÄPÉÌ PÄgÄtªÄzÄ vÄvÄéUÀ¼Ä , ÄASÄª µtðAiÄÄzÄ°è
 vÄÉÄßzÉÄ DzÄ zÄÈ¶ÖAiÄÄÉÄÄß EzÄÄ gÄÆ¹vÄÄ. ‘ÄARª’ JA\$ ªÉ, ÄgÄÄ
 ‘ÄASÉª’ JA\$ÄzÄjAzÄ ¥Äæ¥ÄÜªÁVzÉ. ‘ÄASÉª’ JAzÄgÉ ZÄZÉð, «ZÄgÄuÉ,
 jtÄPÉ-F j®è CxÄðUÀ¼ÄÆ GÄÄ. , ÄÈ¶ÖUÉ PÄgÄtªÄzÄ vÄvÄéUÀ¼ÄÉÄÄß jtÄ¹,
 «AUÄr¹, CªÄÄUÀ¼Ä , ÄégÄÆ¥ÄªÉÄÄß µtð-Ä, ÄÄvÀÜzÉ , ÄARª±Ä, ÄÜç.
 ¨±ÄÄzÄpAvÄ vÄvÀÜ÷é «eÄÖÉÄÄ , ÄARª«ÄvÄª©üçüÄAiÄÄvÉÄ” JA\$ÄzÄV
 CzÄgÄ µªÄðzÄÉÄªÉÄÄß ªÉÄ¼Ä-ÄVzÉ. DzÄgÉ ‘ÄARª’ JA\$ÄzÄÄ PÉÄª®
 CAQUÄ¼Ä jtÄPÉAiÄÄÉÄÄß PÄÄjvÄzÄÝ®è; vÄwÉPÄ «ZÄgÄ«ªÄ±ÉðAiÄÄÉÄÄß
 PÄÄjvÄzÄÄÝ. EzÄjAzÄ , ÄARª ±Ä\$ÝzÄ GzÉÝÄ±ÄªÄÇ ªÄª¹ÜAiÄÄÆ
 , ÄµÄÖªÁUÄÄvÀÜzÉ.

PÀ|®£ÄÄ ,ÁARâvÀvÀÛ÷é ¥ÀæªAvÀðPÀ£ÉAzÄÄ £ÄA\$~ÁVzÉ. \$ÄzÀpªVAvÀ MAzÄÄ ±ÀvÀªÀiÁ£Ä »AzÉ FvÄ EzÄÝ£ÉAzÄÄ °ÉÄ¼Ä®Ä CªAPÁ±Ä«zÉ. (Radhakrishnan, S. *Indian Philosophy*, Vol. II) DzÄÄzÄjAzÄ "ËzÀpzsªÄÄðzÄ ¥Àæ~sÄªÄ, ,ÁARâ vÀvÀÛ÷é gÀÆ¥ÄÄUÉÆ¼Ä®Ä PÁgÀªÄ-ÄvÉAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄªÄ C©ü¥ÀæAiÄÄ ,ÄjAiÄÄ®è. ",ÁARâ ¥ÀæªÄZÄ£Ä ,ÄÆvÀæ"ªÄÄvÄÄÛ "vÀvÀé ,ÄªÀiÄ,Ä"UÄ¼ÄÄ PÀ|®£Ä PÀÈwUÄ¼ÄÉA\$ ¥ÀgÄA¥ÀgÉ-ÄzÉ. CzÄ£ÄÄß ©IÖgÉ F±ÀégÀPÀÈµÄÚ£Ä ",ÁARâPÁjPÄ"ªÉÄ F zÄ±Àð£Ä ¥Àæw¥ÄzÄ£ÉVgÄªÄ ¥ÀæªÄÄÄR UÄæAxÄ. EzÄÄ Qæ.±Ä. 3£ÉÄ ±ÀvÀªÀiÁ£ÄzÄ PÀÈw. EzÄPÉÌ UÉqÀ¥ÄzÄgÄÄ (Qæ.±Ä. 8£ÉÄ ±ÀvÀªÀiÁ£Ä)ªÄÄSÄÄ£Ä §gÉçzÄÝgÉ. Qæ.±Ä. 9£ÉÄ ±ÀvÀªÀiÁ£ÄzÄ ªÄZÄ,ÄàwAiÄÄ ",ÁARâvÀvÀé PÈªÄÄÄç" EzÄ£ÄÄß ¥Àæw¥Äç,ÄªÄ E£ÉÆßAzÄÄ PÀÈw.

,ÁARâgÄ ¥ÀæPÁgÄ ,ÄÈ¶Ö ,ÄvÀªªÄzÄzÄÄ; ZÉÄvÀ£ÄZÉÄvÀ£ÄvÀäPÄªÄzÄzÄÄ. E¥ÄàvÉÜöÉzÄÄ vÀvÀéUÄ¼ÄzÄ EzÄÄ ,ÄªÄªªévÀªÄVzÉ. PÁgÀt (cause)ªÄÄvÄÄÛ PÁgÄª (effect)UÄ¼Ä ¥ÀgÄ,ÄàgÄ C«£Ä,ÄA\$AzsªÄ£ÄÄß ,ÁARâzÁpAvÀ °ÉÄ¼ÄÄvÀÛzÉ. PÁgÄªªÄÄ vÁ£ÄÄªÄªPÄÛªÄUÄªªÄªzÄPÉÌ ªÄÄ£ÄßªÉÄ PÁgÀtzÄ°è CAvÄgi ª»vÀªÄVzÉ J£ÄÄßªÄªzÉÄ EzÄgÄ ¥Àæw¥ÄzÄ£ÉAiÄÄ wgÄ¼ÄÄ. PÁgÀt ªÄÄvÄÄÛ CzÄgÄ ¥sÄ®ªÄzÄ PÁgÄªUÄ¼ÄÉgÄqÄÆ ,ÄégÄÆ¥ÄvÀB MAzÉÄ. ªÄÄÆ®vÀB ,ÄA¥ÄÆtð «©ü£ÄßªÄzÄ ªÄ,ÄÄÛUÄ¼Ä°è PÁgÄªPÁgÀt ,ÄA\$AzsÄ«gÄ~ÁgÄzÄÄ. CAzÄgÉ C,ÄzÄÆæ¥ÄçAzÄ ,ÄzÄÆæ¥ÄªÄUÄ°Ä, ,ÄzÄÆæ¥ÄçAzÄ C,ÄzÄÆæ¥Ä dUÄvÄÛUÄ°Ä °ÄÄIÖ~ÁgÄzÄÄ. ,ÄvÀàzÄxÄðzÄ PÁgÀtçAzÄ ,ÄzÄÆæ¥ÄPÁgÄª CAzÄgÉ F ,ÄÈ¶Ö ª«ÄðvÀªÄVzÉ. EzÄ£ÄÄß 'ÄvÄlgÄªªÄzÄ' JAzÄÄ ,ÁARâgÄÄ PÁgÉAiÄÄÄvÄÛgÉ. EzÄgÄ ¥ÀæPÁgÄ PÁgÄª PÁgÀtUÄ¼ÄÉgÄqÄÆ MAzÉÄ ,ÄzÄÆæ¥Ä ªÄ,ÄÄÛ«£Ä ªÄªPÄÛ CªªPÄÛ gÄÆ¥ÄUÄ¼ÄÄ. PÁgÀtzÄ ¥sÄ®ªÄV "PÁgÄª" gÄÆ¥ÄzÄ ,ÄÈ¶Ö GzÄªªªÄUÄÄvÀÛzÉ. PÁgÄªªÄ PÁgÀtzÄ°è CqÄVzÄUÄ, ,ÄÈ¶ÖAiÄÄÆ CqÄUÄÄvÀÛzÉ. EzÄÄ "C£ÄÄzÄªªÄ" ¹Üw. ,ÄÈ¶ÖUÉ «£Ä±ÄªÉA\$Äç®è; "D«~sÄðªÄ" ªÄÄvÄÄÛ "wgÉÆÄ~sÄªÄ" QæAiÉÄUÄ¼ÄÄ PÁgÄªPÁgÀt ,ÄA\$AzsÄçAzÄ £ÄqÉAiÄÄÄwÜgÄÄvÀÛªÉ.

F ,ÄÈ¶ÖUÉ ªÄÄÆ® PÁgÀt "¥ÀæPÀÈw". EzÄPÉÌ PÁgÀtªÄzÄzÄÄ E£ÄßªÄªzÄÆ E®è. ,ÄÈ¶ÖAiÉÄ~Áè EzÄgÄ PÁgÄª. EzÄÄ C£Äç, C£ÄAvÄ. CAvÉAiÉÄÄ E£ÉÆßAzÄÄ vÀvÀé, "¥ÄÄgÄÄµÄ". ¥ÀæPÀÈw ¥ÄÄgÄÄµÄ EªÉgÄqÄÆ ,ÄªÀiÁ£ÄAvÄgÄ vÀvÀéUÄ¼ÄÄ. ZÉÉvÀ£Äª gÄÆjAiÄiÄzÄ ¥ÄÄgÄÄµÄ£Ä ,ÄªßzsÄªzÄ°è ¥ÀæPÀÈw C£ÄAvÄgÄÆ¥ÄUÄ¼Ä£ÄÄß zsÄj,ÄÄvÀÛzÉ. ,ÄvÀé gÄeÉÆÄ vÄªÉÆÄ UÄÄtUÄ¼ÄÄ ¥ÀæPÀÈwAiÄÄ£ÄÄß «PÉèÆÄ~sÄUÉÆ½¹ ,ÄÈ¶ÖAiÄÄ §ªÄgÄÆ¥ÄzsÄgÄuÉUÉ PÁgÀtªÄUÄÄvÀÛªÉ.

¥ÀæPÀÈwAiÄÄ ,ÄAUÄçAzÄ '¥ÄÄgÄÄµÄ' \$AçüvÀ£ÄUÄÄvÄU£É. ¥ÀæPÀÈwAiÄÄ ,ÄA,ÄUÄðçAzÄ zÄÆgÄ ,ÄjzÄÄ ª,ÄìAVAiÄiÄUÄÄªÄ

¥ÄÄgÄÄµÄ£ÄÄ §AzsÄ£ÄçAzÄ ©qÄÄUÄqÉAiÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄÄvÁÜ£É.
 EzÄ£ÉßÄ ¢ÄÄÄQÜAiÉÄÄzÄÄ PÄgÉAiÄÄ§°ÄÄzÄÄ. ¥ÄæPÄÈw Mšâ £ÄvÄðQ,
 ¥ÄÄgÄÄµÄ CzÄgÄ «ÄPÄëPÄ JA§ ,ÄzÄÈ±ÄâÄ£ÄÄß ,ÄARâgÄÄ PÉÆqÄÄvÁÜgÉ.
 (Max Muller, *Indian Philosophy*). ¥ÄÄgÄÄµÄ£ÄÄ £ÄvÄðQAiÄÄ£ÄÄß
 £ÉÆÄqÄÄwÜgÄÄ¢ÄÄgÉUÄÆ £ÄvÄð£Ä ,ÄUÄÄvÄÜzÉ. Mšâ ¥ÄÄgÄÄµÄ D
 £ÄvÄðQAiÄÄ DPÄµÄðuÉAiÄÄ »rvÄçAzÄ vÄ!à¹PÉÆAqÄgÉ CÄ£Ä ¥Ä°UÉ D
 £ÄvÄð£Ä ¢AvÄAvÉ. DzÄgÉ E£ÄÆß C£ÉÄPÄ ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ CzÄPÉÌ
 M¼ÄUÄVgÄÄ¢ÄÄzÄjAzÄ ¥ÄæPÄÈwAiÄÄ £ÄvÄð£Ä CÄÄ°ÄvÄÄV £ÄqÄzÉÄ
 EgÄÄvÄÜzÉ. ¥ÄæPÄÈw ¢ÄÄvÄÄÜ ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ ,ÄéˆsÄÄvÄB «gÄÄzÄP.
 ¥ÄæPÄÈw ZÄ®£ÄvÄäPÄÄzÄzÄÄÝ; PÄvÄðÄâÄÄÄÄRÄÄzÄzÄÄÝ. ¥ÄÄgÄÄµÄ,
 ¢gÄAd£Ä; CPÄvÄð. ¥ÄæPÄÈw wæUÄÄuÄvÄäPÄ, ¥ÄÄgÄÄµÄ wæUÄÄuÄwÄvÄ-
 JAzÄÄ ¢ÄÄÄAvÄV EÄgÄ ÄÉÉ«zsÄâzÄ «ÄgÄuÉ §gÄÄvÄÜzÉ.
 G¥ÄµÄvÄÄÜUÄ¼Ä DvÄäzÄ PÄ®à£É E°è ¥ÄÄgÄÄµÄ gÄÆ¥ÄzÄ°è ¢ÄÄÆr
 ¢AwzÉ J£Äß§°ÄÄzÄÄ.

¥ÄæPÄÈwAiÄÄ §AzsÄ£ÄPÉÌ ¹PÄÄÌ ¥ÄÄgÄÄµÄ F dUÄwÜ£Ä°è d£Ää¢ÉwÜ
 EzÄgÄ°è ˆsÄVAiÄiÁUÄˆÉÄPÄUÄÄvÄÜzÉ. E°è ,ÄARâgÄÄ E¥ÄävÉÜöÉzÄÄ
 vÄvÄéUÄ¼Ä£ÄÄß °ÉÄ¼ÄÄvÄÜgÉ. ¥ÄæPÄÈw, ¢ÄÄ°Ävī, C°ÄAPÄgÄ,
 vÄ£ÄävÉæUÄ¼ÄÄ LzÄÄ, ¢ÄÄ£Ä,ÄÄì, LzÄÄ eÄÖ£ÉÄÄ¢æAiÄÄUÄ¼ÄÄ, LzÄÄ
 PÄÄÉÄÄðA¢æAiÄÄUÄ¼ÄÄ, ¥ÄAZÄˆsÄÆvÄUÄ¼ÄÄ; EÄÄÄUÄ¼Ä eÉÆvÉUÉ
 ¥ÄÄgÄÄµÄ£ÄÆ ,ÄÄj E¥ÄävÉÜöÉzÄÄ vÄvÄéUÄ¼ÄUÄÄvÄÜÄÉ, CzÄ£ÄÄß
 ¥ÄnÖAiÄÄ°è vÉÆÄj,Ä§°ÄÄzÄÄ. F 25 vÄvÄéUÄ¼Ä£ÄÄß LzÄÄ ˆsÄUÄUÄ¼ÄV
 «ˆsÄV,ÄÄÄÄÄzÄÄÄÄ. ˆsÄÆvÄ ¥ÄAZÄPÄ, vÄ£ÄävÄæ ¥ÄAZÄPÄ, eÄÖ£ÉÄÄ
 ¢æAiÄÄ ¥ÄAZÄPÄ, PÄÄÉÄÄðA¢æAiÄÄ ¥ÄAZÄPÄ, C«²µÄÖ ¥ÄAZÄPÄ,
 EÄÄÄUÄ¼Ä°è ¥ÄÄgÄÄµÄ£Ä£ÄÄß ©IÖgÉ ¥ÄæPÄÈwAiÉÄÄ ÄÉÆzÄ®£ÉAiÄÄ
 vÄvÄé. ¢ÄÄÄÄzÉ PÄgÄâgÄÆ¥ÄzÄ°è vÉÆÄj§gÄÄÄ J®è ,ÄéˆsÄÄUÄ¼ÄÆ F
 ¢ÄÄÆ® ¥ÄæPÄÈwAiÄÄ°èÄÉ. F ¥ÄæPÄÈw–ÄÄzÄ §ÄçP JA§ ¢ÄÄ°Ävī vÄvÄéÄÄ
 °ÄÄiÄÖÄÄÄzÄÄ. D §ÄçP JA§ ,ÄÄÄÄzÄÄæzÄ°è C°ÄAPÄgÄÄÉÄ§ ¢ÄÄÆgÄ£ÉÄ
 vÄvÄé °ÉÆgÄ©Ä¼ÄÄÄÄÄzÄÄ. ¢ÄÄvÄÄÜ C°èAzÄ ¢ÄÄÄÄzÉ PÄæÄÄÄÄV
 vÄvÄéUÄ¼ÄÄ ˆÉ¼ÄÉzÄÄ 25 vÄvÄéUÄ¼Ä°è ,ÄÈ¶Ö ¥ÄÆtðUÉÆ¼ÄÄÄÄÄzÄÄ.

¥ÄÄgÄÄµÄ1.

¥ÄæPÄÈw 2

¢ÄÄ°Ävī (§ÄçP) 3

¢ÄÄ£Ä,ÄÄì 10

C°ÄAPÄgÄ 4
 ZÄÄÄÄð

PÄtÄÜ Q« ¢ÄÄÆUÄÄ, £Ä°UÉ

(eÄÖ£ÉÄÄ¢æAiÄÄUÄ¼ÄÄ) 11-15

±Ä§Ý, ,Äà±Äð, gÄÆ¥Ä, UÄAzsÄ, gÄ,Ä (5-9)

(¥AAZÀ vÀ£ÄvÉæUÀ¼ÄÄ)
¥AAiÄÄÄ, G¥Ä, ÉÜ

ªÁPî, ¥ÁtÂ, ¥ÁzÀ,

(PÀªÉÄÄðAçæAiÄÄUÀ¼ÄÄ) 16-20
¥ÀËyé, D¥î, ªÁAiÄÄÄ, vÉÄd, DPÁ±À
(¥AAZÄ"sÀÆvÀUÀ¼ÄÄ) 21-25

F, ÀÈ¶ÖªAiÁðtPÉì "ÉÄgÉÆ§â F±ÀégÀ£À£ÄÄß PÀ°à, ÄÄªÀ CªÀ±ÀåPÀvÉ
ÄARå±Ä, ÄÛçPÉì PÁt°®è. ¥ÄæPÄËwAiÄÄ°è °Ä£ÄªÁVgÄÄªÀ
¥ÄÄgÄÄµÄvÄvÄªÉÄÄ, ÀÈ¶ÖUÉ PÁgÀt. ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ ¥ÄæPÄËw, ÄÄ, ÄUÀðPÉì
M¼ÄUÁV, ÄªÀð«zÄgÄÆ, ÄªÀðPÄvÄðgÄÆ DV ¥Äjt«Ä, ÄÄvÁÛgÉ. DzÄÄzÄjAzÀ
"ÉÄgÉÆ§â zÉÄªÄgÄ D¹ÜvÄªªÄ£ÄÄß CªÄgÄÄ °ÉÄ¼ÄÄ"ÉÄPÁV §gÄ°®è. MAzÄÄ
ªÉÄ¼É F±ÀégÀ£ÉÆ§âxgÄªÄ£ÉÄzÄÆ, CªÄxÄzÄ, ÀÈ¶ÖAiÄiÄ¬ÄvÉÄzÄÆ
£ÄÄ©zÄgÉ, AiÄiÄªÄ PÉÆgÄvÉAiÄÄ£ÄÄß xÄV¹PÉÆ¼ÄÄªÄªÄPÄìV F±ÀégÄ F
ÄÈ¶ÖAiÄÄ£ÄÄß ªÄiÄrzÄ£ÉÄ§ ¥Äæ±Éß §gÄÄvÄÛzÉ. CªÄ£Ä°è PÉÆgÄvÉ
EzÄÝgÉ 'F±ÀégÄ'£ÉÄ§ °ÉÄjUÉÄ DvÄ AiÉÆÄUÄª£ÄUÄ¬ÄgÄ. ÄÄR
zÄÄBSÁvÄªPÄªÄzÄ F, ÀÈ¶ÖAiÄÄ ¥ÄæAiÉÆÄd£Ä AiÄiÄjUÉ? AiÄiÄjUÄÆ
¥ÄæAiÉÆÄd£Ä«®èªÉÄzÄgÉ CzÄ£ÄÄß ÄÈ¶Ö¹zÄ ¥Äæ"sÄÄ
C¥ÄæAiÉÆÄdPÄ£ÄUÄÄvÄÛ£É- F vÉÆqÄPÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß vÄìà, Ä®Ä
F±ÀégÄ£Ä£Éß vÉUÉzÄÄªQvÄÄ, ÄARå. EzÄÄ MAzÄÄ °ÉÆ, ÄªÄ
çAiÄÄ£ÉßÄ£ÉÆÄ °ÄQPÉÆnÖvÄÄ xÄ. DzÄgÉ F ªÄzÄ C£ÉÄPÄ PÄqÉUÄ¼Ä°è
«ZÄgÄzÄ MgÉUÄ°èUÉ x®ÄªÄÄw gÄ°®è. CªÄgÄÄ PÉÆqÄÄªÄ
G¥ÄªÄiÄ£ÄUÄ¼ÄÆ PÄxÉUÄ¼ÄÆ ªÄzÄzÄ, ÄªÄxÄð£ÉUÉ
ÄªÄAiÄÄPÄªÄUÄÄªÄzÄgÄ §zÄ®Ä «µÄAiÄÄªÄ£ÄÄß E£ÄÆß
vÉÆqÄPÄÄUÉÆ½¹zÄªÄªÄ. F PÉÆgÄvÉAiÄÄ£ÄÄß °ÉÆÄUÄ¬Är¹ E£ÄÆß °ÉZÄÄÑ
ÄªÄxÄðªÄzÄ jÄwAiÄÄ°è vÄwéPÄ feÄÖ, ÉAiÄÄ£ÄÄß gÄÆì, Ä®Ä °ÉÆgÄnvÄÄ
AiÉÆÄUÄzÄ±Äð£Ä.

¥ÄvÄAd°AiÄÄ AiÉÆÄUÄ, ÄÆvÄªªÉÄ AiÉÆÄUÄ±Ä, ÄÛçzÄ Cw ¥ÄæaÄ£Ä
UÄæAxÄ. AiÉÆÄUÄzÄ±Äð£ÄzÄ ªÄÄÆ® CA±ÄUÄ¼ÄÄ G¥ÄxµÄvÄÄÛUÄ¼ÄÄ
ªÉÆzÄ¬ÄzÄ ¥ÄæaÄ£Ä UÄæAxÄUÄ¼Ä°è GPÄÛªÁVzÄÝ vÄvÄÉUÄ¼ÄÄ. F
ªÄiÄUÄð¥ÄªªÄvÄðPÄgÄÄ »gÄtÄUÄ"sÄðgÉÄ§ ¥ÄæwÄwAiÄÄÆ EzÉ. DzÄgÉ
CzÄPÉÆìÄzÄÄ xçðµÄÖ gÄÆ¥ÄÄPÉÆìÄÖ, ÄÆvÄæUÄ¼Ä gÄÆ¥ÄzÄ°è ¥Äæw¥Ä
ç¹zÄªÄgÄÄ ¥ÄvÄAd° ªÄÄªÄ¶ÖUÄ¼ÄÄ. ªÄªPÄgÄtPÄgÄgÄzÄ ¥ÄvÄAd°UÄ¼ÄÄ
ªÄÄvÄÄÛ EªÄgÄÄ KPÄªÄªQÜUÄ¼ÄVzÄÝgÉ EªÄgÄ PÄ® Qæ.¥ÉÆÄ. 2£ÉÄ
±ÄvÄªÄiÄ£ÄªÉÄzÄÄ "sÄ«, Ä§ªÄzÄÄ. ÄªªÄiÄgÄÄ Qæ.¥ÉÆ.147gÄ ªÉÄ¼ÉUÉ
AiÉÆÄUÄ, ÄÆvÄæUÄ¼ÄÄ gÄavÄªÄzÄªÉÄ§ C©ü¥ÄæAiÄÄPÉì FUÄ §gÄ¬ÄVzÉ.
EªÄÄUÄ½UÉ ªÄª, ÄgÄavÄªÄzÄ "sÄµÄª (Qæ. ±Ä. 4£ÉÄ ±ÄvÄªÄiÄ£Ä)
zÉÆgÉAiÄÄÄvÄÛzÉ. F "sÄµÄªPÉì ªÄzÄ, Äàw«Ä±Äæ, «eÄÖ£Ä©ÜPÄèÄ
ªÉÆzÄ¬ÄzÄªÄgÄÄ gÄa¹zÄ nÄPÉ n¥ÄàtÄUÄ¼ÄÄ G¥Ä®§ªÁVªÉ. EzÄ®èzÉÉ
AiÉÆÄUÄzÄ C£ÄÄ"sÄªÄ ªÄÄvÄÄÛ ¥ÄæAiÉÆÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß w½, ÄªªÄ,
"ªÄªAiÉÆÄUÄ ¥ÄæçÄìPÄ". "AiÉÆÄUÄ vÄgÄªÄ½" "AiÉÆÄUÄ aAvÄªÄtÄ"
ªÉÆzÄ¬ÄzÄ C£ÉÄPÄ UÄæAxÄUÄ¼ÄÄ gÄavÄªÁVªÉ.

vÁwéPÀ zÀÈ¶Ö→ÄAzÀ fÉÆqÀÄªÄzÁzÀgÉ ,ÁARåzÀ±ÀðfÀ J°è xAwvÉÆÄ C°èAzÀ ªÄÄAzÉ AiÉÆÄUÀzÀ±ÀðfÀ ``É¼ÉçzÉ. MAzÁVzÄÄYzÄÄ CÉÉÄPÀªAzÀ §UEAiÄÄfÄÄß «ªÄj,ÄªÄÄzÄÄ ,ÁARågÀ UÄÄjAiÄiAzÀgÉ, F CÉÄAvÀgÀÆ¥ÄªAzÀ ,ÀÈ¶ÖAiÉÄ®èªÄÇ MAzÄÄ ªÄ,ÄÄÜ«fÀ°è PÀÆqÀÄªÄÄzÉA§ÄzÀfÄÄß ¥ÄgÄªÄ²ð,ÄªÄÄzÄÄ AiÉÆÄUÀzÀ UÄÄj. ¥ÄæPÀÈw→ÄAzÀ x,ÄiAVAIÄiÁVgÄÄªÄzÉÄ ªÄÄQÛ JfÄÄßvÀÛzÉ ,ÁARå. DzÀgÉ AiÉÆÄUÀ °ÉÄ¼ÄªÄ ªÉÆÄPÀèzÀ PÀ®àfÉAiÉÄÄ ``ÉÄgÉ §UEAiÄÄzÄÄ. ,ÁARå M¥ÄàzÉÄ EgÄªÄ ‘F±ÀégÀ’ vÀvÀézÀ PÀ®àfÉAiÄÄfÄÄß EzÄÄ M|àPÉÆ¼ÄÄîvÀÛzÉ. ,ÁARå¹zÁPvÀzÀ E¥ÄàvÉÜöÉzÄÄ vÀvÀéUÀ¼ÄfÄÄß AiÉÆÄUÀ CAVÄPÄj¹zÀgÀÆ F E¥ÄàvÁÛgÀfÉÄ vÀvÀéªÄfÄÄß °ÉÆ,ÄzÁV ,ÉÄj¹PÉÆ¼ÄÄîvÀÛzÉ. ,ÁARågÄÄ ‘ªÄªÄvî’ JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄªÄªAzÀfÄÄß EzÄÄ ‘avÄÜ’ JfÄÄßvÀÛzÉ. ¥ÄæPÀÈw→ÄAzÀ °ÉÆgÀ°ÉÆªÄÄªÄªÄ ªÉÆiÖªÉÆzÀ®fÉAiÄÄ vÀvÀé EzÄÄ. ¥ÄæPÀÈwVAvÀ »AzÉ ¥ÄgÄÄµAvÀvÀé ªÄÄvÄÄÜ CzÀPÀÆi »AzÉ °ÉÆÄV F±ÀégÀ vÀvÀéªÄfÄÄß M|àPÉÆ¼ÄÄîvÀÛzÉ. ,ÁARågÀ vÀvÀéUÀ¼ÄfÉßÄ M|àPÉÆAqÄÄ eÉÆvÉUÉ F±ÀégÀfÄÄfÄÆß ,ÉÄj¹PÉÆ¼ÄÄîªÄzÄjAzÀ ‘,ÉÄ±ÀégÀ ,ÁARå’ JAzÄÆ EzÄfÄÄß PÄgÉAiÄÄªÄªAzÄÄiÄ.

,ÁARågÀAvÉ ¥ÄæPÀÈw ¥ÄÄgÄÄµÄgÀ «AiÉÆÄUÀªÉÄ ªÄÄQÛ JfÄÄßªÄÄ ç®è AiÉÆÄUÄ. ¥ÄÄgÄÄµÄ ªÄÄvÄÄÜ ¥ÄÄgÄÄµÉÆÄvÀÛªÄgÀ ,ÄÄAiÉÆÄUÄªÄfÄÄß ªÉÆÄPÀèªAzÄÄ PÄgÉAiÄÄvÀÛzÉ. ¥ÄæPÀÈw→ÄAzÀ x,ÄiAVAIÄiÁUÄªÄªzÄµÉÖÄ C®è: °ÁUÉ x,ÄiAVAIÄiAzÀ ¥ÄÄgÄÄµÄ, F±ÀégÀ ,ÄAV DzÁUÄ ªÄÄPÀÛfÁUÄÄvÁÛfÉ. “,ÄÄAiÉÆÄUÉÆÄ AiÉÆÄUÄ EvÄÄªPÉÆÜÄ fÄªAvÄª ¥ÄgÄªÄiAvÄªAiÉÆÄjw” JAzÄÄ AiÄiÄdÖªÄ®löäfÄÄ AiÉÆÄUÄ¹zÁPvÀvÀªÄfÄÄß PÄÄjvÄÄ °ÉÄ¼ÄÄvÁÛfÉ.

AiÉÆÄUÄ JfÄÄßªÄ ªÄiÁw£À CxÀðªÄfÄÄß CÉÉÄPÀ §UEAiÄÄ°è ªÄiÁqÀ¹AvzÉ. “AiÄÄÄfgi AiÉÆÄUÉÄ” JAzÀgÉ JgÄqÄÄ ªÄ,ÄÄÜUÄ¼ÄfÄÄß MAzÁV ,ÉÄj,ÄªÄªAzÄÄ JA§xÀðªÁUÄÄvÀÛzÉ. “,ÄªÄvÀéA AiÉÆÄUÄ GZÄävÉÄ” “AiÉÆÄUÄB PÄªÄð,ÄÄ PÉ±À®ªÄii” JA§ ªÄiAvÄÄUÄ¼Ä°è VÄvÉ AiÉÆÄUÄPÉi«²µÄÖªAzÀ CxÀðªÄfÄÄß PÄ°à¹zÉ. ``ÉÄgÉ ``ÉÄgÉ ,ÄAzÀ`sÄðUÄ¼Ä°è «©üfÁßxÀðªÄfÄÄß PÉÆqÀ§®è ±Ä§ÝªÁV ‘AiÉÆÄUÄ’ ``É¼ÉçzÉ. EzÀPÉi ¥ÄvÄAd° PÉÆnÖgÄªÄ CxÀð “AiÉÆÄUÄ²ÑvÀÛªÄÈwÜ xgÉÆÄzsÄB” JA§ ,ÄÆvÄæzÀ°è ªÄªPÀÛªÁUÄÄvÀÛzÉ. avÄÜªÄÈwÜUÄ¼ÄfÄÄß xgÉÆÄçü,ÄªªÄzÁzÀgÉ fÄªAvÄªxUÉ ,Äé,ÄégÀÆ¥À UÉÆÄZÄj,ÄÄvÀÛzÉ; fÄªAvÄª ¥ÄgÄªÄiAvÄägÀ ,ÄÄAiÉÆÄUÄ ,ÄÄ`sÄªÄÄvÀÛzÉ. AiÉÆÄUÄzÀ PÉÆfÉAiÄÄ CxÀð CzÉÄ DVzÁYgÀÆ CzÄfÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä PÉÊPÉÆ¼ÄÄîªÄ ªÄiÁUÄðªÄÇ ‘AiÉÆÄUÄ’ ¥ÄzÄzÀ ªÄªÜAiÉÆ¼ÄUÉ ,ÉÄgÄÄvÀÛzÉ. ªÄÄfÄÄµÄª£À zÉÊ»PÄ ªÄÄvÄÄÜ ªÄiÁ£Ä¹PÄ ,Äé`sÄªÄUÄ¼ÄfÄÄß xAiÄÄAwæ¹ CzÀgÄ ªÄÄÆ®PÄ ¥ÄÆtðvÉAiÄÄfÄÄß PÄAqÄÄPÉÆ¼ÄÄîªÄ ªÄiÁUÄð, AiÉÆÄUÄ ªÄiÁUÄð. DzÄÄzÄjAzÀ zÉÄª ªÄÄ£Ä,ÄÄiUÄ¼ÄÄ ¥Äj±ÄÄzÄªªÁUÄ``ÉÄPÄzÄÄzÄÄ ªÉÆzÀ® ªÉÄnÖ®Ä. CzÄfÄÄß ,Äçü,ÄªªÄzÄPÄiV PÉ®ªÄÄ «çüUÄ¼ÄfÄÄß AiÉÆÄUÄ,ÄÆvÄæ PÄ°à¹zÉ.

EzÀPÉÌ ,À°ÁAiÄÄPÀ°ÁZÀÄ°ÄÄ CµÄÖAUÀUÀ¼ÄÄ. C³ÉAzÀgÉ; AiÄÄ°ÄÄ, ¤AiÄÄ°ÄÄ, D,À£À, ¥ÁæuÁAiÄiÄ°ÄÄ, ¥ÁævÁÄ°ÁgÀ, zsÁgÀt, zsÁ£À, ,À°AiÄçü, **‘AiÄÄ°ÄÄ’** JAzÀgÉ ‘©qÄÄ«PÉ’; ,ÁzsÀPÀ »A,É ,ÄÄ¼ÄÄÎ PÀ¼ÄÄÎvÀ£À zÀÄgÁZÁgÁçUÀ¼ÄÄ£ÄÄß ©qÄÄ°ÉÄPÀÄ **‘¤AiÄÄ°ÄÄ’**³ÉAzÀgÉ °ÄiÄqÀvÀPÀìzÄÄÝ. ±ËZÀ, ,ÀAvÉÆÄµÀ, vÀ¥À,ÄÄì, ,ÁézsÁÄAiÄÄ, F±ÀégÀ ¥ÀætÄzsÁ£À JA§ LzÄÄ CA±ÀUÀ¼ÄÄ£ÄÄß EzÄÄ M¼ÄÄUÉÆArzÉ. E³ÀgÀqÀ£ÄÆß AiÉÆÄUÀ ,ÀÆvÀæzÀ°è »ÄUÉ °ÉÄ¼ÄÄ°ÁVzÉ:

C»A,Á ,ÀvÁÄ,ÉÜÄAiÄÄ §æ°ÄäZÀAiÄiÄð¥ÀjUÀæ°Á AiÄÄ°ÄiÄB|
±ËZÀ ,ÀAvÉÆÄµÀ vÀ¥ÄB ,ÁézsÁÄAiÉÄÄ±ÀégÀ ¥ÀætÄzsÁ£Ä¤
¤AiÄÄ°ÄÄB||

,À°AiÄdzÀ°è °ÄÄQÛ °ÉÄUÉ £ÄqÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄ°ÉÄPÉA§ZÀ£ÄÄß ,ÀÆa,ÄÄvÀÛzÉ AiÄÄ°ÄÄ. ¤AiÄÄ°ÄÄUÀ¼ÄÄ °ÄÄQÛAiÄÄ CAvÀgÀAUÀÄÄ°ÄÄZÀ ¥ÀjµÀìgÀtPÀÆì ¥Àj±ÄÄZÀPvÉUÀÆ PÁgÀt°AUÄÄvÀÛ°É. CAvÀgÀAUÀ §»gÀAUÀUÀ¼ÄÄ ,À°ÄgÀ,ÄÄçAzÀ ¥ÀÆtð £ÉÉwPÀ fÄÄ°ÄÄ ¹çP,ÄÄvÀÛzÉ.

AiÉÆÄUÀzÀ °ÄÄÆgÀ£ÉÄ CAUÀ **D,À£À**. EzÄÄ ,ÄÄRPÀgÀ°ÁVAiÄÄÆ ¹ÜgÀ°ÁVAiÄÄÆ EgÄÄ°ÄÄ ¹Üw; ±ÄjÄjPÀ ,Áé,ÀÜöðPÉì °ÉZÄÑV ,ÀA§Açü¹zÄÄzÄÄ. EzÄÄ °ÄÄÆgÀÄ §UÉ. d¥À, zsÁ£À °ÉÆzÀ°ÁzÄÄ°ÄÄUÀ½UÉ GPÀÜ°ÁzÀ ¥ÄzÄä,À£À ¹zÄP,À£À °ÉÆzÀ°ÁzÄÄ°ÄÄ MAzÄÄ §UÉ; zÉÉ»PÀ°ÁzÀ aQvÉìUÄV, °ÄÄvÀÄÛ zÉÄ°ÄPÉì °ÄÄAiÄiÄ°ÄÄPÄìV C£ÄÄ,Äj,ÄÄ°ÄÄ D,À£ÀUÀ¼ÄÄ G½zÉgÀqÄÄ §UÉUÀ¼ÄÄ. ¥ÁæaÄ£À UÀæAxÀUÀ¼ÄÄ°è D,À£ÀUÀ¼ÄÄ ¥Áæ,ÄÛ¥À C£ÉÄPÀ PÄqÉ §gÄÄvÀÛzÉ. PÉ®°ÄÄ ¥ÄÄgÀt DUÀ°ÄÄUÀ¼ÄÄ°èAiÄÄÆ E³ÄÄUÀ¼ÄÄ ,ÀégÀÆ¥À °ÄÄvÀÄÛ ¹çPUÀ¼ÄÄ£ÄÄß °ÉÄ½gÄÄ°ÄÄZÄÄAiÄ. MAzÉÆAzÄÄ D,À£ÄçAzÀ®Æ °ÉÄgÉ °ÉÄgÉ ¥sÄ®UÀ¼ÄÄ ®©ü,ÄÄvÀÛ°É. E³ÄÄUÀ¼ÄÄ C°sÄÄ,À PÄæ°ÄÄ°ÁV °ÄÄvÀÄÛ «zsÄÄPÄÛ°ÁV £ÄqÉAiÄÄ°ÉÄPÄÄ. C³ÀgÀ°ÁgÀ ±ÄjÄgÀPÉì °ÉÆAzÄÄ°ÄÄ D,À£ÀUÀ¼ÄÄ£ÄÄß OavÀÄ°ÄjvÄÄ C¼ÄÄÄr¹PÉÆ¼ÄÄ°ÉÄPÄÄ. EzÄjAzÀ zÉÄ°ÄPÉì DgÉÆÄUÀÄ, °ÄÄ£Ä¹ìUÉ ±ÄAw ®©ü,ÄÄvÀÛzÉ. F CA±À PÄÄjvÀ «³ÀgÀ°ÁzÀ °Ätð£É, AiÉÆÄUÀ±Ä,ÄÛçUÀ¼ÄÄ°è §gÄÄvÀÛzÉ.

AiÉÆÄUÀzÀ £Ä®ì£ÉAiÄÄ °ÄÄvÀÄÛ ¥Áæ°ÄÄÄR°ÁzÀ CAUÀ **¥ÁæuÁAiÄiÄ°ÄÄ**. GZÄÖ÷é,À¤±Áé,ÀUÀ¼ÄÄ£ÄÄß ¤AiÄÄvÀUÉÆ½¹ ¥ÁætzÀ °ÉÄÄ°É ¥Áæ°sÄÄvÀé°Ä£ÄÄß ,ÄÛ,ÄÄ°ÄÄ ,À°Ä,À EzÄÄ. EzÀPÉì zÉÄ°Ä °ÄÄvÀÄÛ °ÄÄ£Ä,ÄÄìUÀ¼ÄÄ£ÄÄß ¹zÄPÜÉÆ½,ÄÄ°ÄÄZÀPÄìVAiÉÄÄ AiÄÄ°ÄÄ ¤AiÄÄ°ÄÄ D,À£ÀUÀ¼ÄÄ GPÀÜ°ÁV°É. £Ä°ÄÄä zÉÄ°ÄzÀ gÄZÀ£ÉAiÄÄ°è PÉ®°ÄÄ «²µÄÖ ±ÄQÛPÉÄzÀæUÀ¼ÄÄ£ÄÄß, £ÄrUÀ¼ÄÄ£ÄÄß, AiÉÆÄUÀ±Ä,ÄÛç PÄAqÄÄPÉÆArzÉ. FqÄ !AUÀ¼ÄÄ °ÄÄvÀÄÛ ,ÄÄµÄÄ°ÄÄß £ÄrvÀæAiÄÄUÀ¼ÄÄÆ AiÉÆÄUÄ°sÄÄ,ÄzÀ°è §°Ä¼ÄÄ ¥Áæ°ÄÄÄR°ÁzÀ°ÄÄ. zÉÄ°ÄzÀ°ègÄÄ°Ä µÄìÑZÀPÄæUÀ¼ÄÄ-DzsÁgÀ, ,ÁéçüµÄ×£À, °ÄÄtÄ¥ÀÆgÀ, C£Ä°ÁvÀ, «±ÄÄzÀP, DeÉÖÄAiÄÄ-E³ÄÄ °É£É®Ä©£Ä °ÄÄzsÄÄzÀ°è °ÄzÄÄ°ÉÆÄVgÄÄ°ÄÄ ,ÄÄµÄÄ°ÄiÄß £ÄrAiÄÄ°ègÄÄ°ÄÄ DgÄÄ ±ÄQÛPÉÄzÀæUÀ¼ÄÄ.

DzsÁgÀZÀPÀæzÀ°è ,ÀÄgÀÄ½ ,ÀÄwÛPÉÆArgÀÄªÀ PÀÄAqÀ°±ÀQÛAiÀÄÆÀÄß JZÄNgÀUÉÆ½¹ ,ÀÄµÄªAiÁß £ÁrAiÄÄ ªÄÄÆ®PÀ ªÉÄÄ®PÉÌÄgÀÄªÄAvÉ ªAiÁqÄªÄÄZÉÄ AiÉÆÄUÄ°sÄª,ÀzÀ ªÄÄÄRª GzÉYÄ±À. PÀÄAqÀ°±ÀQÛ ªÉÄÄ-ÉÄj µÀÌÑZÀPÀæUÄ¼ÄÆÄÄß zÁÌÄvÀÛ °ÉÆÄzÀAvÉ ,ÁzsÀPÀÆÀ°è CzÄÄªvÀ±ÀQÛ ,ÀAZÁgÀªÄUÄÄvÀÛzÉ. CtÄªAiÁ¢ CmÄÖ¹¢PUÄ¼ÄÄ PÀgÀUÄvÀªÄUÄÄvÀÛzÉ. EªÄÄUÄ¼Ä DPÀµÄðuÉUÉ ªÄ±ÀªÄUÄzÉ ªÉÄnÖ ªÉÄÄ-ÉÄjzÀgÉ fÄªÀ ¥ÁgÀªÄÄgÀ ,ÀÄ\$AzsÀzÀªÄgÉUÄÆ PÉÆAqÉÆAiÄÄªvÀÛzÉ.

‘¥ÁæuÁAiÁiÄªÄÄ’ªÉAzÀgÉ ¥Áæt±ÀQÛAiÀÄÆÀÄß »rvÀzÀ°èÌÄÖPÉÆ¼ÄÄªªÄzÄÄ. ¥ÄÆgÀPÀ, PÀÄÄ°sÀPÀ, gÉÄZÀPÀUÄ½AzÀ ªÄÄÆÀ,ÀiÆÄÄß PÉÄA¢æÄPÀj¹ PÀÄAqÀ°±ÀAiÀÄÆÄÄß eÁUÄÈvÀUÉÆ½,ÀÄªÀ \$UÉAiÀÄÆÄÄß §Ò¼Ä «ªÄgÀªÄV AiÉÆÄUÄ,ÀÆvÀæUÄ¼ÄÆ ªÄtÄð,ÀÄvÀÛªÉ. ,ÁzsÀPÀ vÀÆÄß ±ÀQÛUÉ C£ÄÄUÄÄtªÄV ¥ÁæuÁAiÁiÄªÄzÀ µAiÄÄªÄªÄÆÄÄß C¼ÄªÄr¹PÉÆ¼ÄÄ-ÉÄPÄÄ, ªÄÄvÄÄÛ UÄÄgÄÄ«£À £ÉÄvÀÈvÀézÀ°è EzÀgÀ C°sÄª,ÀªÄÆÄÄß £ÄqÉ,À-ÉÄPÉA\$ µAiÄÄªÄÄ«zÉ. EzÀgÀ°è ¹¢P¥ÄqÉzÀ ,ÁzsÀPÀÆÄÄ EA¢æAiÄÄUÄ¼ÄÆÄÄß «µÄAiÄÄUÄ½AzÀ »A¢gÄÄV¹ CAVÀBPÀgÀtPÉÌ C£ÄÄPÀÆ®ªÄVj,ÀÄªÄÄzÉÄ ¥ÄævÄª°ÁgÀªÉµ,ÀÄªÄÄzÄÄ. AiÄÄªÄÄ¢AzÀ »rzÄÄ ¥ÄævÄª°ÁgÀzÀªÄgÉUÉ F LzÄÄ CAUÄUÄ¼ÄÄ AiÉÆÄUÄzÀ \$»gÄAUÄ ,ÁzsÀÆÄUÄ¼ÄÄAzÉµ¹PÉÆArªÉ. E£ÄÆß ªÄÄÄA¢£À zsÁgÀt zsÄª£À ,ÀªAiÁ¢üUÄ¼ÄÄ CAVÀgÄAUÄzÀ ,ÁzsÀÆÄUÄ¼ÄÄ.

ªÄÄÆÀ,ÀiÆÄÄß µ±ÀÄÑ®ªÄV MAzÉÄ ,ÀÛ¼ÄzÀ°è CxÄªÄ µ¢ðµÄÖªÄzÄÄ DPÁgÀzÀ ªÉÄÄ-É µ°è,ÀÄªªÄzÀPÉÌ ‘**zsÁgÄuÄ**’ JAzÄÄ °É,ÀgÄÄ. ªAiÁ£Ä¹PÄ °sÄªÄÆÉUÄ¼Ä°è C£ÉÄPÀ gÄÆ¥ÄUÄ¼Ä ªÉÄgÀªÄtÄUÉ £ÄqÉ¢gÄÄvÀÛzÉ. C£ÉÄPÀ «PÁgÀUÄ¼ÄÆ ¥ÄæPÁgÀUÄ¼ÄÆ D GvÀiªÄzÀ ¥ÄæªÄ°zÀ°è vÉÄ°°ÉÆÄUÄÄwÛgÄÄvÀÛªÉ. EªÄÄUÄ¼ÄÆÄÄß vÄqÉzÄÄ MAzÄÄ µ¢ðµÄÖªÄzÄ ªÄ,ÀÄÛ«£À ªÉÄÄ-É CxÄªÄ DPÁgÀzÀªÉÄÄ-É ªÄÄÆÀ,ÀiÆÄÄß PÉÄA ¢æÄPÀj,À-ÉÄPÉAzÀgÉ CzÄÄ §Ò¼Ä PÀµÄÖ. AiÉÆÄUÄ°sÄª,ÀzÀ°è ªÄÄÄÆÄßqÉAiÄÄªªÄzÀPÉÌ CzÄÄ CvÄªAvÀ CªÄ±ÀªPÀ. zsÁgÀt ¹¢PAiÁiÄzÀgÉ, zsÄª£À ,ÄÄ®°sÄªÄUÄÄvÀÛzÉ. ¥ÁæuÁAiÁiÄªÄ¢AzÀ UÄ½AiÄÄÆÄÄß vÄqÉzÄÄ, ¥ÄævÄª°ÁgÀ¢AzÀ EA¢æAiÄÄUÄ¼ÄÆÄÄß ªÄ±À¥Är¹PÉÆAqÄÄ, zsÁgÀt¢AzÀ °sÄUÄªÄAvÀ£À ¢ªÄª ªÄÄAUÄ¼Ä ,ÀégÄÆ¥ÄªÄÆÄÄß ªÄÄÆÄ¹£Ä°è µ°è,À-ÉÄPÄÄ.

zsÉÄÄAiÄÄªÄ,ÀÄÛ«£Ä°è avÀÛ¹ÛjPÀgÀtªÉÄ **zsÄª£Ä**. E£ÉÆBazÄÄ ªÄÈwÛAiÄÄ ,ÀA¥ÄPÀð«®èzÉ MAzÉÄ avÀÛªÄÈwÛ µ±ÀÄÑ®ªÄV µ®è-ÉÄPÄÄ. °sÄUÄªÄ¢ÌÄvÉAiÄÄ°è °ÉÄ¼ÄÄªªÄvÉ “AiÄÄxÁ¢¥ÉÆÄ µªÄvÀ,ÉÆÜÄ” CAzÀgÉ CzÄÄ UÄ½-Ä®èzÀ ,ÀÛ¼ÄzÀ°è GjAiÄÄªªÄ ¢Ä¥ÄzÀ PÄÄrAiÄÄAvÉ; ªÄÄÆÀ,ÀÄìC°è CZÄAZÀ®ªÄV µ®ÄèvÀÛzÉ. F zsÄª£ÄzÀ ¥Äj¥ÄPÁéªÄ,ÉÜAiÉÄÄ ,ÀªAiÁ¢ü. zsÄª£ÄzÀ°è zsÄªvÄ, zsÄª£À, zsÉÄÄAiÄÄ JA\$ wæ¥ÄÄÌ°sÄªÄÆÉ G½ ¢gÄÄvÀÛzÉ DzÀgÉ ,ÀªAiÁ¢üAiÄÄ°è zsÁgÀt zsÄª£ÄUÄ¼ÄÉgÄqÄÆ °ÄÆªÄUÄÄvÀÛªÉ. ,ÀªAiÁ¢üAiÄÄ°è ,À«PÄ®à µ«ðPÄ®à, (CxÄªÄ

„ÄÄ¶ÄæeÁŌvÀ, C„ÄÄ¶ÄæeÁŌvÀ) JAzÀÄ JgÀqÄÄ «zsÀ. „Ä«PÀ®à „ÄªÄiÁçü JAzÀgÉ zsÀå£ÄªÄiÁqÄÄwÛgÄÄªÄªÄªÄ „Ä„ÄÜ«zÉAiÉÄÄ§ ©ü£ÄßvÀéªÄÇ CqÄV avÀÜªÄÄ „ÄÄ¶ÄÆtðªÄV ®AiÄiÄ©üªÄÄÄTÄiÄiÁUÄÄªÄÄzÄÄ. „ÄÆÜ® „sËwPÀ ±ÄjÄgÀQìAvÀ®ÆªÄÄvÄÄÜ „ÄEPÄëöä ±ÄjÄgÀQìAvÀ®Æ PÄÆqÄ „Äé„ÄégÄÆ¶ÄªÄÄ „ÉÄgÉAiÄiÁzÄÄzÉÄ§ÄzÄgÄ CjªÄÄ F „ÄªÄiÁçü ¹ÜwAiÄÄ°è GAmÁUÄÄvÄÜzÉ. CzÄÄ CçéwÄÄiÄÄ, „ÄéAiÄÄÄ¶ÄæPÄ±Ä, D£ÄAzÄ gÄÆ¶Ä; G¶ÄµÄwÛ£Ä DvÄä „ÄPÄëvÄìgÄPÉì „ÄªÄç.

»ÄUÉ AiÉÆÄUÄ±Ä„ÄÜç, fÄªÄ£ÄzÄ PÉÆ£ÉAiÄÄ UÄÄjAiÄÄ£ÄÄß C£ÄÄ“sÄªÄ¶ÄÆªÄðPÄªÄV µzsÄðj¹ °ÉÄ½vÄÄ. ‘C®àzÄjAzÄ „ÄÄR«®è’ JAzÄÄ G¶ÄµÄvÄÄÜUÄ¼ÄÄ WÉÆÄ¶¹zÄAvÉ AiÉÆÄUÄªÄiÁUÄðzÄ°è ®©ü „ÄªÄÄ CtÄªÄiÁç CµÄÖ¹çPUÄ½UÄUÄ°Ä, °ÄoÄAiÉÆÄUÄzÄ C£ÉÄPÄ DPÄµÄðPÄ ±ÄQÜUÄ½UÄUÄ°Ä §°AiÄiÁUÄzÉ, CµÄÖAUÄAiÉÆÄUÄzÄ°èªÄÄÄ£ÄßqÉzÄÄ „ÄªÄÄ¹ÜwAiÄÄ£ÄÄß ¶ÄqÉAiÄÄ“ÉÄPÉÄ§ CzÄ±ÄðªÄ£ÄÄß µgÄÆì¹vÄÄ.ªÄÄÄAzÉ §AzÄ zsÄªÄÄðUÄ¼ÄÄÉ“Äè F AiÉÆÄUÄzÄ ¶Äæ“sÄªÄPÉì MAzÄ®è MAzÄÄ jÄwAiÄÄ°è M¼ÄUÄzÄÄªÄÄ. «ÄgÄ±ÉÉªÄzsÄªÄÄðªÄÇ FªÄiÁwUÉ °ÉÆgAvÀ®è.

AiÉÆÄUÄ „ÄEvÄæUÄ¼ÄÄªÄÄ£Ä±Äå „ÄÜçzÄªÉÆiÖªÉÆzÄ®£ÉAiÄÄ ¶ÄæAiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄÆ °ÉzÄÄ. ¶ÄzÄgÄ¶ÄzÄgÄªÄzÄªÄÄ£Ä¹£Ä „ÄAQÄtðvÉAiÄÄ£ÄÆß CzÄgÄªÄìÜAiÄÄ£ÄÆß „Ä¶ÄÜ±ÄQÜAiÄÄ£ÄÆß w½AiÄÄ®Ä “sÄgÄwÄÄiÄÄgÄÄ PÉÉPÉÆAqÄ ±Ä¹ÜçÄAiÄÄªÄzÄ ¶ÄæAiÄÄvÄß E°è PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ. EAzÄÄ DzSÄÄµPÄªÄÄ£Ä±Äå „ÄÜçzÄ »£Éß“ÉAiÄÄ°è EzÄ£ÄÄß °ÉÆ „ÄzÄÈ¶Ö–ÄAzÄ C“sÄå „ÄªÄiÁqÄÄªÄ CªÄ±ÄåPÄvÉ EzÉ. CAvÄÆ AiÉÆÄUÄzÄ±Äð£ÄzÄ ¶Äæ“sÄªÄçAzÄªÉÄzÄzÄ PÄªÄÄðPÄAqÄUÄ¼ÄÄ ¶Äæ§®å PÄÄVívÄÄ.ªÉÄzÄªÄ£ÄÄß CªÄ®A© „ÄzÉ, AiÄÄdÖAiÄiÁUÄçUÄ¼ÄÄ °ÄAV®èzÉ, „ÄévÄAvÄæ jÄwAiÄÄ°èªÄÄfÄªÉÉPÄåªÄ£ÄÄß „Äçü „ÄªÄÄ C£ÄÄ“sÄªÄªÄiÁUÄðªÄ£ÄÄß AiÉÆÄUÄ gÄÆì¹vÄÄ.ªÉÄzÄPÄªÄÄðUÄ¼ÄÄ ¶ÄæªÄÄÄRå EzÄjAzÄ PÄqÄªÉÄAiÄiÁ–ÄvÉ£Äß“ÉÄPÄÄ EzÄPÉì ¶ÄæwQæAiÉÄAiÉÆÄ JA§AvÉªÉÄzÄzÄ «çüUÄ¼Ä£ÄÄßªÄÄvÉÆÜªÉÄ¶ÄæwµÄ×| „ÄªÄ ¶ÄæAiÄÄvÄß ¶ÄægÄÄ“sÄªÄ–ÄvÄÄ. CzÄgÄ ¶sÄ®ªÄV gÄÆ¶ÄÄUÉÆAqÄÄzÄÄ ¶ÄÆªÄð«ÄÄªÄiÁÄ.É.

¶ÄÆªÄðªÄÄvÄÄÜ GvÄÜgÄ «ÄÄªÄiÁÄ „ÉUÄ¼ÄÄ

ªÉÄzÄzÄ «ÄÄªÄiÁÄ „ÉAiÄÄªÄiÁUÄðUÄ¼ÄÄ §°ÄÄ±ÄBªÉÄzÄzÄµÉÖÄ ¶ÄæaÄ£ÄªÉ£Äß§°ÄÄzÄÄ. DzÄgÉ eÉÊ«ÄµAiÄÄ „ÄEvÄæUÄ¼ÄÄ CzÄPÉì MAzÄÄ µçðµÄÖ, „ÄégÄÆ¶ÄªÄ£ÄÄß PÉÆiÄÖªÄÄ. DvÄ£ÉÄ ¶ÄÆªÄð«ÄÄªÄiÁÄ „ÉAiÄÄ ¶ÄæªÄvÄðPÄ£ÄV ¶Äjt«Ä¹zÄ£ÄÄ. eÉÊ«ÄµAiÄÄ PÄ®ªÄ£ÄÄß °ÉZÉÑAzÄgÉ Qæ. ¶ÄÆ. 4£ÉÄ ±ÄvÄªÄiÁ£ÄzÄµÄÄÖ »AzÄPÉì PÉÆAqÉÆAiÄÄªÄ§°ÄÄzÄÄ. FvÄ£Ä «ÄÄªÄiÁÄ „ÄEvÄæUÄ¼ÄÄªÉÄÄ“É Qæ.¶ÄÆ. 1£ÉÄ ±ÄvÄªÄiÁ£ÄzÄ°èzÄÝ ±Ä§gÄ£ÄÄ “sÄµÄå §gÉçzÄÝ£É. ±Ä§gÄµVAvÄªÉÆzÄ“ÉÄ §È°æävÄæ, “sÄªÄzÄ „Ä, G¶ÄªÄµÄðªÉÆzÄ“ÄzÄªÄgÄÄ “sÄµÄåUÄ¼Ä£ÄÄß §gÉçzÄÝAvÉ w½zÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ. CzÄgÉ CªÄÄ ¹Qì®è. FUA zÉÆgÉwgÄªÄªÄÄÄnÖÜÉ

eÉÊ«ÄxÄiÄÄ «ÄÄÄÄiÄÄ,Ä±Ä,ÄÛçzÄ ¥Äæ³ÄÄÄÄR ¥Äæw¥ÄzÄPÄ (CxÄÄÄ ¥ÄæZÄgÄPÄ)£ÉAzÄgÉ PÄÄÄÄiÄj®“sÄIÖ. “sÄgÄwÄÄiÄÄ vÄvÄé±Ä,ÄÛçzÄ°è æÉÄzÄÄ¥Äæ³ÄiÄtÄPÉI ¥Äæ§®±ÄQÛ ®©Û¹zÄÄzÄÄ FvÄxÄzÄ. E³Ä£Ä C©Û¥ÄæÄiÄÄUÄ¼ÄÄ “sÄIÖ³ÄÄvÄÄÉAzÄÄ ¥Äæ¹zÄP³ÄzÄÄÄ. ±Ä§gÄ “sÄµÄåzÄ æÉÄÄ-É ££Æßßâ ¥ÄArvÄ, ¥Äæ“sÄPÄgÄ JA§Ä³Ä£ÄÄ æÄåSÄå£Ä UÄæAxÄ³Ä£ÄÄß §gÉzÄÄ ¥Äæ¹zÄP «ÄÄÄÄiÄÄ,ÄPÄgÄ£ÄV ¥Äjt«Ä¹zÄÝ£É.

“«ÄÄÄÄiÄÄ,Ä” JAzÄgÉ ¥Äæ³ÄiÄt ¥ÄÄgÄ,ÄìgÄ³ÄV «ZÄgÄ³ÄiÄqÄÄ³ÄÄzÄÄ. æÉÄzÄÄ£ÉßÄ ¥gÄ³ÄÄ ¥Äæ³ÄiÄt³Ä£ÄßV «ÄÄÄÄiÄÄ,ÄPÄgÄÄ CAVÄPÄj¹zÄgÄÄ. æÉÄzÄÄÄ C¥ÉgÄÄµÉÄiÄÄ; zÉÆÄµÄÄiÄÄÄPÄÜ³ÄzÄ ¥ÄÄgÄÄµÄ£Ä ¥ÄæeÉÖ-ÄAzÄ x«ÄðvÄ³ÄzÄÄzÄ®è; DzÄÄzÄjAzÄ C³ÄÄ zÉÆÄµÄgÄ»vÄ³ÄzÄÄ³ÄÄ. zsÄ³ÄiÄðzsÄÄÄð³Ä£Äß xtð-Ä,ÄÄ³Ä CçÜPÄgÄ æÉÄzÄPÉI æÄiÄvÄæ EzÉ. CzÄÄ ,ÄéÄiÄÄÄ“sÄÄ, æÄÄvÄÄÜ ,ÄéÄiÄÄæÉÄ³ÄÄ ¥Äæ³ÄiÄt “sÄÆvÄ³ÄzÄÄÄÝ. æÉÄzÉÆÄPÄÜ QæÄiÉÄUÄ¼Ä£ÄÄß C£ÄÄ,Äj,ÄÄ³ÄÄzÄjAzÄ-ÉÄ æÄÄQÛ JAzÄÄ «ÄÄÄÄiÄÄ,ÄPÄgÄÄ æÉÄzÄPÄ³ÄÄðUÄ¼Ä£ÄÄß JwÜ»rçzÄÝgÉ.

æÉÄzÉÆÄPÄÜ PÄ³ÄÄðUÄ¼Ä°è C³ÄgÄ C©Û¥ÄæÄiÄÄzÄÄvÉ æÄÆgÄÄ §UÉUÄ¼æÉ. xvÄåPÄ³ÄÄð, £ÉÊ«ÄwÜPÄPÄ³ÄÄð, PÄ³ÄÄåPÄgÄäUÄ¼ÉAzÄÄ C³ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß PÄgÉÄiÄÄ-ÄVzÉ. PÄ³ÄÄåPÄ³ÄÄðUÄ¼ÉAzÄgÉ ,ÄéUÄð æÉÆzÄ-ÄzÄ ¥sÄ-Ä¥ÉÄPÉè-ÄAzÄ³ÄiÄqÄÄ³Ä eÉÆåÄwµÉÖÖ³ÄiÄ çÄiÄiÄUÄUÄ¼ÄÄ. æÄ£ÄÄµÄå F d£ÄzÄ°è C£ÄÄ“sÄ«Ä,ÄÄ³ÄÄ ,ÄÄRzÄÄBRUÄ¼É®èèÄÇ ¥ÄÆ³Äð d£ÄzÄ°è C³Ä£ÄÄ æÄiÄrzÄ ¥ÄÄtå ¥Ä¥ÄPÄ³ÄÄðUÄ¼Ä ¥sÄ®. °ÄUÉ F d£ÄzÄ°è æÄiÄrzÄ PÄ³ÄÄåPÄ³ÄÄðUÄ¼Ä ¥sÄ®, d£ÄäAvÄgÄzÄ°è ¥sÄ°,ÄÄvÄÜzÉ. £ÉÊ«ÄwÜPÄ PÄ³ÄÄðUÄ¼ÉAzÄgÉ PÉ®³ÄÄ x«ÄÄvÄÜUÄ¼UÄV PÉÊPÉÆ¼ÄÄî³ÄÄvÄ°Ä³ÄÄ. GzÄ°ÄgÄuÉUÉ æÄ£É ,ÄÄiÄÖ°ÉÆÄUÄÄ³ÄÄzÄÄ, ÄiÄiÄUÄ PÉIÄÖ°ÉÆÄUÄÄ³ÄÄzÄÄ EAvÄ°Ä ,ÄAzÄ“sÄðUÄ¼Ä°è D ¥Ä¥ÄPÉI ¥Äj°ÄgÄxÄð³ÄV PÉÊPÉÆ¼ÄÄî³Ä PÄæ³ÄÄUÄ¼ÄÄ. E³Ä®èzÉ PÉ®³ÄÄ £ÉÊ«ÄwÜPÄ PÄ³ÄÄðUÄ¼ÄÄ, vÄAzÉ vÄ-Ä UÉ¼ÉÄiÄÄ °ÉÄqÄw æÉÆzÄ-ÄzÄÄ³ÄgÄ C£ÄÄPÄÆ®PÄIvÄiÄÄÆ PÉÊPÉÆ¼ÄÄî³ÄÉÄPÄzÄAvÄ°Ä³ÄÄ. ££Äß xvÄåPÄ³ÄÄðUÄ¼ÉAzÄgÉ xvÄåfÄ³Ä£ÄzÄ°è PÉÊPÉÆÄqÄÄ £ÄqÉ,Ä-ÉÄPÄzÄÄ³ÄÄUÄ¼ÄÄ. C³ÄÄUÄ¼ÄzÄ «±ÉÄµÄ ¥sÄ®¥Äæ!Ü E®èçzÄÝgÄÆ C³ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß DÄiÄiÄ PÄ®zÄ°è æÄiÄqÄ çzÄÝgÉ, °ÉÆ,ÄzÄV ¥Ä¥Ä ,ÄAvÄ³ÄUÄÄ³ÄÄzÄÄ. CzÄÄ °ÄÄIÖ çgÄ³ÄÄzÄPÄIvÄiÄiÄzÄgÄÆ xvÄåPÄ³ÄÄðUÄ¼Ä£ÄÄß æÄiÄqÄ-ÉÄPÄÄ. »AzÉ æÄiÄrzÄ ¥Ä¥ÄUÄ¼ÄÄ F PÄ³ÄÄðUÄ¼ÄzÄ £Ä²,ÄÄvÄÜæÉ. »ÄUÉ æÉÄzÉÆÄPÄÜ PÄ³ÄÄðUÄ¼ÄAvÉ £ÄqÉÄiÄÄÄ³ÄÄzÉÄ zsÄ³ÄÄð; CzÉÄ ,ÄÄRPÉI ,ÄzsÄ£É; CzÉÄ ¥ÄgÄ³ÄÄ¥ÄÄgÄÄµÄxÄð.

¥Äæ¥ÄAZÄ, DvÄä æÄÄvÄÄÜ C³ÄÄUÄ¼ÄÄ ,ÄA§AzsÄ F æÉÆzÄ-ÄzÄ «µÄÄiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß PÄÄjvÄÄ «ÄÄÄÄiÄÄ,ÄPÄgÄgÄÄ ZÄað¹zÄÝgÉ. eÉÊ«Äx æÉÆzÄ-ÄzÄ ¥ÄægÄÄ“sÄzÄ «ÄÄÄÄiÄÄ,ÄPÄgÄgÄÄ F±ÄégÄ£Ä D¹ÜvÄé³Ä£Äß MjÄPÉÆ¼ÄÄÄî³ÄÄç®è. ,ÄARåzÄ±Äð£ÄPÄgÄgÄAvÉ E³ÄgÄÆ xjÄ±ÄégÄ³Ä

ϕUÀ¼ÉÉÀß§ºÀÄzÀÄ. PÀªÄÄðPÉì vÀPÀì ¥sÀ®¥ÀæzÀÉÁzÀÄ ¥Àæ¨sÀÄ MŞâxgÀ¨ÉÄPÉAŞÄzÀÉÄÄß eÉÊ«Äx RAR¹zÁÝÉÉ. PÀªÄÄðªÉÄ ¥sÀ®ªÀÇ °ÉzÀÄ, JAŞÄzÀÄ eÉÊ«ÄxAiÀÄ ªÄzÀ. ,ÀªÄðdÖÉÀÆ ,ÀªÄð±ÀPÀÛÉÀÆ DzÀ CAVÀºÀ F±ÀégÀxZÁÝÉÉAzÀÄ °ÉÄ¼À®Ä DzsÁgÀUÀ½®èªÉAŞÄzÀÄ DvÀÉÀ C©ü¥ÀæAiÀÄ. DzÀgÉ PÀæªÉÄÄt F ªAiÀUÀð ,ÉÄ±ÀégÀªÁUÀ®Ä AiÀÄwß¹vÀÄ. EzÀgÀ ¥Àæ§® ¥Àæw¥ÄzÀPÀÉÁzÀ PÀÄªAiÀj®¨sÀiÖÉÉÄ F±ÀégÀ D¹ÛvÀéªÀÉÄÄß MìàPÉÆArzÁÝÉÉ. DvÀÉÀ ‘±ÉÆèÄPÀªÁwðPÀ’zÀ DgÀA¨sÀzÀºè F ±ÉÆèÄPÀ«zÉ:

«±ÄÄzÀP eÁÖÉÄzÉÄºÀAiÀÄ vÉæöÊªÉÄϕ ϕªÀâ ZÀPÀèÄµÉÄ
±ÉæÄAiÀÄB ¥ÀæìÛ x«ÄvÀÛAiÀÄ ÉÀªÄB
,ÉÆÄªAiÀzSÀðzsÁjuÉÄ||

«±ÄÄzÀP eÁÖÉÄzÉÄºÀªÄ¼Àî, ªÄÄÆgÀÄPÀtÄÛUÀ¼ÀÉÄÄß ªÉÄzÀUÀ¼ÀÉÁßV G¼Àî, ªÄÄvÀÄÛ ZÀAzÁæzsÀðÉÀÉÄÄß zsÁj¹gÀÄªÀ ªÀÉÀÉÄÄß ±ÉæÄAiÀÄB¥ÀæìÛx«ÄvÀÛªÁV Eºè ¥Àæyð¹zÁÝÉÉ EzÀjAzÀ PÉ®ªÀgÀÄ PÀÄªAiÀj®ÉÀÉÄÄß ªÉÄzÁAwUÀ¼À UÀÄAiUÉ ,ÉÄj,ÀÄvÀÛgÉ. DzÀgÉ CªÀÉÀÉÄÄß ªÉÄzÁAw jÉÄÄßªÄÄzÀQìAvÀ ,ÉÄ±ÀégÀ«ÄªAiÀÄ,ÀPÀgÀÉÉAzÀÄ °ÉÄ¼ÀÄªÄzÉÄ ,ÀÆPÀÛ. eÉÊ«ÄxAiÀÄ ¥Àæw¥Äϕ¹zÀ¨sÀUÀªÄzÀ¨sÀªÄzÀÈ¶ÖAiÀÄÉÄÄß FvÀ M¥ÀàzÉÄ D zÀ±ÀðÉÀPÉì F±ÀégÀÉÀÉÄÄß ,ÉÄj¹ D PÉÆgÀvÉAiÀÄÉÄÄß vÀÄAŞ®Ä ¥ÀæAiÀÄwß¹zÀAvÉ vÉÆÄgÀÄvÀÛzÉ. DzÀgÀÆ ¥ÀÆªÄð«ÄªAiÀÄ,É MAzÀÄ ªÉÉZÁjPÀ zÀ±ÀðÉÀªÁV CÉÉÄPÀ PÉÆgÀvÉUÀ½AzÀ PÀÆrzÉ JAŞÄzÀÄ vÀvÀééÁÖxUÀ¼À C©ü¥ÀæAiÀÄ. (Radhakrishnan, S. *Indian Philosophy, vol. II*).,ÀÈ¶ÖAiÀÄ ¥ÀÆtðavÀæªÀÉÄÄß ¥ÀjUÀtÄ,ÀzÀ CªÀgÀ vAQðPÀ ,ÀgÀtÄ CµÄÄÖ ,ÀÆPÀèöªÁV vÉÆÄgÀÄªÄÄ ϕ®è. F zÀ±ÀðÉÀzÀºègÀªÄ PÉÆgÀvÉUÀ½UÉ ,ÀªAiÀzSÀÉAUÀ¼ÀÉÄÄß CÉÄAvÀgÀzÀ zÀ±ÀðxPÀgÀÄ ªÄqÄPÀvÉÆqÀVgÀ¨ÉÄPÀÄ CzÀÄ GvÀÛgÀ«ÄªAiÀÄ,ÉAiÀÄºè ¥ÀgÀªªÀ,ÁÉÀªÄ–ÄvÉÉÀß§ºÀÄzÀÄ.

GvÀÛgÀ«ÄªAiÀÄ,ÉAiÀÄÉÄÄß ªÉÄzÁAvÀ,ÀÆvÀæUÀ¼ÀÉAzÀÄ PÀgÉAiÀÄªÄªÄzÉÄ ªÄrPÉ. ªÉÄzÁAvÀzÀ ¹zÁPAvÀUÀ¼ÀÉÄÄß EªÄ ¥Àæw¥Ä ϕ,ÀªªÄzÀjAzÀ F °É,ÀgÀÄ ŞAϕzÉ. ‘ªÉÄzÁAvÀ’ JAzÀgÉ ,ÀªAiÀÉÀªªÁV DUÀÄªÀ CxÀð ªÉÄzÀzÀ PÉÆÉÉAiÀÄ¨sÀUÀUÀ¼ÀÄ; CAzÀgÉ G¥ÀxµAvÀÄÛUÀ¼ÀÄ. EzÀPÉì vÁwÉPÀªÄzÀ CxÀð MAzÀÄAiÀÄ. ‘PÉÆÉÉ’ JAŞ CxÀðzÀ bÁAiÉÄ–ÄAzÀ ‘CAvÀ’ ±ÀŞÝPÉì ‘xtðAiÀÄ’ JAŞxÀð ŞgÀÄvÀÛzÉ. zÀÈµÄÖAvÀ, ¹zÁPAvÀ, ªÉÄzÁAvÀ, F ¥ÄzÀUÀ¼ÀÉÄÄß UÀªÄÄx,ÀŞºÀÄzÀÄ. ‘zÀÈµÄÖAvÀ’ JAzÀgÉ ÉÉÆÄqÄªªÄzÀjAzÀ ŞAzÀ xtðAiÀÄ. ‘¹zÁPAvÀ’ JAzÀgÉ AiÀÄÄQÛ–ÄAzÀ ,Á ϕÛ,À®àlÖ xtðAiÀÄ; ªÁUÉAiÉÄÄ ‘ªÉÄzÁAvÀ’ JAzÀgÉ ªÉÄzÀzÀ ªÄÄÆ®PÀ ŞAzÀ xtðAiÀÄªÉAŞ CxÀðªÀÉÄÄß PÉÆqÄÄvÀÛzÉ.

ªÉÄzÁAvÀ ,ÀÆvÀæUÀ¼ÀÉÄÄß §æºÄÄ,ÀÆvÀæUÀ¼ÀÉAzÀÆ ±ÁjÁjPÀ ,ÀÆvÀæUÀ¼ÀÉAzÀÆ PÀgÉAiÀÄªªÄzÀÄAiÀÄ. §æºÄÄ,ÁPÁèvÀlgÀªÀÉÉßÄ UÄjAiÀÄv G¼Àî ,ÀÆvÀæUÀ¼ÀÄ §æºÄÄ,ÀÆvÀæUÀ¼ÀÉxß¹PÉÆArªÉ

‘±ÁjÃjPÀ’ JAzÀgÉ ±ÀjÃgÀzÉÆ¼ÀVgÀÄªÀ DvÀä. F ,ÀÆvÀæUÀ¼ÀÄ DvÀä«ZÁgÀ ±Á,ÀÛçªÁzÀÄzÀjAzÀ ±ÁjÃjPÀ ,ÀÆvÀæUÀ¼ÀÉA§ °É,ÀgÀÄ §AçzÉ. ‘±ÁjÃjPÀ’ JA§ ¥ÀzÀªÀ£ÀÄß F CxÀðzÀ°è ¥ÀæAiÉÆÃV¹zÀªÀgÀÄ G¥ÀªÀµÀðZÁgÀågÉÃ ªÉÆzÀ-ÉA§ÄzÁV w½zÀÄ§gÀÄvÀÛzÉ. C£ÀAvÀgÀ ¨sÀµÀåPÁqÀqÀÆ D ±À§ÝªÀ£ÀÄß §¼À¹zÁÝqÉ.

EzÄÄ³ÄgÉUÉ £ÉÆÄrzÄ LzÄÄ zÄ±Äð£ÄUÄ¼Ä°è PÄÄqÄÄ\$gÄÄ³Ä
PÄÄAzÄÄPÉÆgÄvÉUÄ¼Ä£Éß´Äè ¨ÄÄj¹ §°ÄÄ³ÄÄnÖUÉ
ÄgÄéÄ³ÄÄävÄ³ÄUÄÄ³ÄÄvÉ F ÄÆvÄæUÄ¼ÄÄ gÄavÄ³ÄV³É. ÄÄÄÄzÉ F
ÄÆvÄæUÄ½UÉ zÉÆgÉvÄ ¥Äæ³ÄÄÄR³ÄÉÄ CzÄ£ÄÄß ÄàµÄÖ¥ÄrÄÄvÄÛzÉ.
¨sÄgÄvÄÄRaQÄzÄ zsÄ«ÄðPÄ ZÄjvÉæAiÄÄ ÄÉÄÄ´É CZÄN½AiÄÄzÄ
¥Äæ¨sÄ³Ä³Ä£ÄÄß §æ°ÄäÄÆvÄæUÄ¼ÄÄ ©ÄjzÄÄ³ÄÄ. G¥Ä¨µÄvÄÄÄÛ, ¨sÄUÄ³Ä
¢ÎÄvÉAiÄÄ eÉÆvÉUÉ EzÄÆ ÄÉj ¥ÄæÄÜ£ÄvÄæAiÄÄUÄ¼ÄÉAzÄÄ
¥Äæ¹zÄb³ÄzÄ³ÄÄ. E³ÄÄUÄ¼ÄÄ ÄÉÄÄ´É C£ÉÄPÄ ¨sÄµÄäUÄ¼ÄÄ gÄavÄ³ÄzÄ³ÄÄ;
C£ÉÄPÄ ÄÄ¥ÄæzÄÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ qÄÆ¥ÄÄUÉÆÄqÄ³ÄÄ.

§æ°Ää,ÄÆvÄæUÄ¼ÄÆÄÄß gÄa¹zÄªÄgÄÄ ¨ÄzÄgÄAiÄÄtgÉA\$ÄzÄÄ
 ¥ÄgÄA¥ÄgÉ¬ÄÄzÄ §ÄzÄ ,ÄAUÄw. ,ÄÉÄvÄÆÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄzÄ ¥ÄæPÄgÄ
 ¨ÄzÄgÄAiÄÄtjUÄÆ ªÄå,ÄjUÄÆ AiÄiÄªÄ ¨sÉÄzÄªÄÇ E®è. E\$âgÄÆ
 KPÄªÄåQÛUÄ¼ÉÄzÉÄ £ÄA\$¬ÄVzÉ. DzÄgÉ ²æÄ ±ÄAPÄgÄgÄ
 C©ü¥ÄæAiÄÄªÄÆÄÄß £ÉÆÄrzÄgÉ CªÄj\$âgÄÆ ¨ÉÄgÉ ¨ÉÄgÉ ªÄåQÛUÄ¼ÉÄzÄÄ
 °ÉÄ¼Ä®Ä CªÄPÄ±Ä«zÉ. CzÄÄ °ÉÄUÉ EgÄ° Qæ.¥ÄÆ. 500 jÄzÄ 200gÄ M¼ÄUÉ
 F ,ÄÆvÄæUÄ¼ÄÄ gÄavÄªÄVgÄ¨ÉÄPÉA\$ÄzÄÄ C£ÉÄPÄ «zÄéA,ÄgÄ
 C©ü¥ÄæAiÄÄ. PÉÆ£ÉAiÄÄ¥ÄPÄë EªÄÄ ¨sÄUÄªÄçÎÄvÉVAvÄ »Aç£ÄªÉzÄÄ
 ªÄiÄåPÄªÄÄÄ®èqj °ÉÄ¼ÄÄvÄUgÉ.

şæºÄä ,ÄEvÄæUÄ¼Äºè £Á®Äl CzsÁâAiÄÄUÄ¼zÄÄY
 MAZÉÆAzÀgÀºèAiÄÄÆ £Á®Äl ¥ÁzÀUÄ¼Æ. æÉÆzÀ®ÉÆAiÄÄ CzsÁâAiÄÄ
 şæºÄävÄvÄèæÄ£ÄÄß. PÉÄAzÀæª£ÄßVIÄÖPÉÆAqÄÄ ZÄað ,ÄvÄÜzÉ
 æÉÄzÀUÄ¼ÄºèAiÄÄ ««zsÀ ºÉÄ½PÉUÄ¼Äºè ,ÄæÄ£ÄéAiÄÄæÄ£ÄÄß ,Áçü ,ÄæÄ
 ¥ÄæAiÄÄvÄß EzÀgÄzÄÄ. æÄÄÄRâæÄV şæºÄä£Ä ,ÄégÄÆ¥Ä, fÄæÄ æÄÄvÄÄÜ
 dUÄwÜÉÉÆqÄ£É CzÀgÄ ,ÄAşAzsÄ EªÄÄUÄ¼Ä xgÄÆ¥ÄuÉ Eºè şgÄÄvÄÜzÉ. F
 C©ü¥ÄæAiÄÄPÉl «gÉÆÄzsÄæÄVgÄÄæÄ EvÀgÄ C©ü¥ÄæAiÄÄUÄ¼Ä «æÄÄ±Éð
 JgÄqÄ£ÉAiÄÄ CzsÁâAiÄÄzÄ æÄ ,ÄÄÜ. æÉÄzÄAvÄ ,ÄEvÄæUÄ¼Ä vÄPÄð ,ÄgÄtÄ
 Eºè ,ÄàµÄÖæÄV æÄâPÄÜæÄUÄÄvÄÜzÉ. æÄÄÆgÄ£ÉÄ CzsÁâAiÄÄ
 şæºÄä«zÉâAiÄÄ£ÄÄß ,Áçü ,ÄæÄ ,ÄzsÄ£ÄUÄ¼Ä£ÄÄß PÄÄjvÄzÄÄY. Eºè
 ¥ÄÄ£ÄgÄd£Ää æÉÆzÄÄzÄ C£ÉÄPÄ CA±ÄUÄ¼Ä ¥Äæ ,ÄÜ¥Ä«zÉ.
 şæºÄä«zÉâAiÄÄ ¥sÄ®xgÄÆ¥ÄuÉAiÄÄ £Á®lÉÆAiÄÄ CzsÁâAiÄÄzÄºè
 xgÄÆ|vÄæÄVzÉ. æÄÄgÄtzÄ£ÄAvÄgÄ fÄæÄvÄä£ÄÄ PÉÊPÉÆ¼ÄÄâª ¥ÄAiÄÄtzÄ
 PÄxÄ£Ä Eºè şgÄÄvÄÜzÉ. F J®è «µÄAiÄÄUÄ¼ÄºèAiÄÄÆ G¥ÄxµÄwÜ£Ä
 C©ü¥ÄæAiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß gÄÆrü¹PÉÆAqÄÄ vÄ£ÄßzÉÄ DzÄ æÄiÄUÄðzÄºè
 £ÄqÉçzÉ æÉÄzÄAvÄ ,ÄEvÄæ.

F „ÀEvÀæUÀ¼À°è PÀAqÀÄ\$gÀÄªÀ zÀ±ÀðfÀÀÈÀÄß MAzÉgÀqÀÄ
 ªAiÁvÀÄUÀ¼À°è »ÄUÉ °ÉÄ¼À\$ºÀÄzÀÄ: §æºÀäzÀ „ÀégÀÆ¥ÀªÀ£ÄÄß
 w½zÀÄPÉÆ¼Àî®Ä ªÉÄzÀUÀ¼ÀÉÄ ¥ÀæªAiÁt. ªÉÄzÀ±À\$ÝUÀ¼ÀÄ
 πvÀªªÁzÀÄªÀÄUÀ¼ÀÄ: “DvÀ KªZÀ πvÀävÀéA” (1-2-29) JA\$ „ÀEvÀæ
 CzÀ£ÄÄß „ÀµÀØ¥Är „ÄvÀÛzÉ. DUÀªÀÄUÀªÀÄªªÁzÀ «ZÀgÀzÀ°è PÉÄªÀ®
 vÀPÀðªÀ£ÄÄß CªÀ®A© „ÀÁgÀzÀÄ. §æºÀä „vÀª vÀPÀðwÄvÀªÁzÀÄzÀÄ.
 dUÀwÛfÀ GvÀàwÛ¹Üw®AiÀÄUÀ½UÉ §æºÀä PÁgÀt. JgÀqÀ£ÉAiÄÄ
 „ÀEvÀæªÉÄ EzÀ£ÄÄß „ÀµÀØ¥Är „ÄvÀÛzÉ. “CxÁvÉÆÄ §æºÀä feÁÖ „À” JA\$
 ªÉÆzÀ®£ÉAiÄÄ „ÀEvÀæzÀ°è §æºÀäªÀ£ÄÄß CjvÀÄPÉÆ¼Àî®Ä EaÖ „ÀÉÄPÄÄ
 JAzÀÄ °ÉÄ½ ªÄÄAçfÀ „ÀEvÀæzÀ°è “d£ÄäzÀª „ÀAiÄÄvÀB”-CAzÀgÉ D
 dUÀwÛfÀ GvÀàwÛ ªÉÆzÀ-ÁzÀÄªÄÄ AiÀiÁªÄzÀJzÀ GAMÁUÀªªÄªÉÇÄ CzÉÄ
 §æºÀä JA\$ „ÀEvÀæªÀ£ÄÄß °ÉÄ¼ÀÄvÁÛgÉ “ÁzÀgÁAiÄÄtgÄÄ.

AiÄÄvÉÆÄ ªÁ EªAiÁπ “sÀÆvÁπ eÁAiÄÄAvÉÄ| AiÉÄÄ£À fÄªÀAw|
 AiÄÄvī

¥ÀæAiÄÄAvÀª© „ÀA«±ÀAw| vÀçéfeÁÖ „À „É| vÀzÀäçºÉäÄw”
 (vÉÊvÀÛJÄAiÄÄ G¥ÀπµÄvī 3-1)

“AiÀiÁªÄzÀJzÀ F ¥ÁætÂUÀ¼ÀÄ ªÄIÄÖªÄªÉÇÄ, °ÁUÉ
 ªÄnÖzÀªÄUÀ¼ÀÄ AiÀiÁªÄzÀJzÀ fÄ« „ÄvÀÛªÉAiÉÆÄ, ªÄvÀÄÛ E°èAzÀ
 °ÉÆgÀqÀÄªÁUÀ AiÀiÁªÄzÀ£ÄÄß ¥ÀæªÉÄ² „ÄªÄªªÉÇÄ CzÀ£ÄÄß
 w½zÀÄPÉÆÄ; CzÀÄ §æºÀä” JA\$ ªAiÁvÀ£ÄÄß E°è „Äj¹PÉÆ¼Àî®ªÄzÀÄ,
 §æºÀä£ÉÄ F dUÀwÛUÉ π«ÄvÀÛ PÁgÀt£ÄÆ G¥ÁzÁ£À PÁgÀt£ÄÆ DVzÁp£É. F
 dUÀvÀÛ£ÄÄß „ÀÈ¶Ö „À®Ä DvÀπUÉ “Áºª „ZsÀ£ÀUÀ¼À CUÀvÀª«®è.
 „ÀÈ¶ÖUÉ CªÀ±ÀªPÄªzÀ zsÀªÄÄðUÀ¼ÀÉ-Áè DvÀ£À°èªÉ.
 „Àªð±ÀQÛUÀ½AzÀ PÄÆrzÀ CªÀ£ÄÄ eÉÆªÄwªÄªðAiÄÄ; GvÀàwÛgÀ»vÀ,
 §æºÀäzÀ PÁgÀªªzÀ F dUÀvÀÄÛ §æºÀäQìAvÀ “ÉÄgÉAiÄÄ®è; C©ü£Äß
 fÄªAvÀª£ÄÆ πvÀªZÉÊvÀ£Äª „ÀégÀÆ¥À£ÄÄ. d£À£À ªÄgÀtUÀ½®è CªÀπUÉ.
 d£À£À ªÄgÀtUÀ½gÀªªÄzÀÄ ±ÄjÄgÀPÉì. fÄª£ÄÄ G¥Ä „À£ÉAiÄÄ£ÄÄß
 ¥Ä£ÄB ¥Ä£ÄB ªAiÁqÀÄvÁÛ ¥ÁægÀ\$PÄªªªðª£ÄÄß £Á±ÀUÉÆ½¹
 §æºÀä£À£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄAvÁÛfÉ- EzÀÄ F „ÀEvÀæUÀ¼À°è PÀAqÀÄ\$gÀÄªÀ
 §ºÀ¼À ªÄÄRªªzÀ CA±À.

G¥ÀπµÄwÛfÀ zÀ±ÀðfÀªÉÄ E°è ªÉÄÊªÉwÛgÀªªzÀ£ÄÄß PÁt\$ºÀÄzÀÄ;
 fÄªÀ dUÀvÀÄÛ F±ÀégÀ, CªÀÄUÀ¼À ¥ÁgÀ „ÀgÀ „À\$AzsÀ-F «ZÀgÀzÀ°è
 “ÁzÀgÁAiÄÄtgÄÄ „ÀªÄ£ÁéAiÄªÀ£ÄÄß „Àçü „À®Ä ¥ÀæAiÄÄwß¹zÀgÄÄ.
 DzÀgÉ ªÄÄAzÉ §AzÀ vÁwéPÁgÄÄ vªÄÄä vªÄÄä
 C©ü¥ÁæAiÄÄPÄì£ÄÄUÄtªÁV “ÉÄgÉ “ÉÄgÉ CxÀðªÀ£ÄÄß CªÀÄUÀ¼À°è
 PÀAqÀÄPÉÆAqÀgÄÄ. CªÀÄ „ÀEvÀægÀÆ¥ÀªVzÀÄÝzÀJzÀ CªÀgÀªgÀ
 zÀÈ¶ÖUÉ vÀPÄIvÉ CªÀÄUÀ¼À CxÀðªÀ£ÄÄß J¹ÉAiÄÄªªÄzÀÆ
 „ZsÀªªÁ-ÄvÄÄ. ±ÀAPÀgÀ, “sÄ „ÀlgÀ, AiÀiÁzÀª¥ÀæPÄ±À, gªAiÁ£ÄÄd,
 ªÄzsÀé; CAVÉAiÉÄÄ ²æÄPÄAoÀ, ²æÄ¥AwÀ, πA-ÁPÀð, ªÀ®è-sÀ- F
 ªÉÆzÀ-ÁzÀªgÉ-Áè EzÀgÀ ªÉÄÄ-É “sÄµªÄUÀ¼À£ÄÄß §gÉçzÁÝgÉ.

±ÀAPÀgÀjUÉ F ,ÀÆvÀæUÀ¼À°è ,ÀA¥ÀÆtð CzÉéöÊvÀ zÀÈ¶Ö PÀAqÀgÉ,
gÀÀiÁÀÄdjUÉ «²µÀÖzÉéöÊvÀ UÉÆÄZÀj¹vÀÄ. ÀÄZsÁÉZÁgÀågÀÄ ,ÀA¥ÀÆtð
zÉéöÊvÀÀÆÉß CÀÀUÀ¼À°è °ÀÄqÀÄQ vÉUÉzÀgÀÄ. CAVÉAiÉÄÄ EvÀgÀ
“sÁµÀåPÁgÀgÀÆ vÀÀÄÄ vÀÀÄÄ CxÀðUÀ¼ÀÆÀÄß C°è D ,ÀÆvÀæUÀ½UÉ
PÉÆIÄÖ “ÉÄgÉ “ÉÄgÉ ¹zÁPvÀUÀ½UÉ PÁgÀtgÁzÀgÀÄ, »ÄUÉ
µÀqÀØ±ÀðÆUÀ¼À°Éè-Áè §æ°ÄÄ ,ÀÆvÀæUÀ½UÉ «²µÄÖ ,ÀÜÆÀ ®©ü¹vÀÄ.
EÀÀUÀ¼À ÄÉÄÄ-É §AzÀ “sÁµÀåUÀ¼ÀÄ “sÁgÀwÄAiÄÄ zsÀÀÄð
¥ÁgÀA¥ÁgÉAiÄÄ “É¼ÀÀÀtÄUÉAiÄÄ°è §°ÄÄ¥ÁæzsÁÆÀ ¥ÁvÀæÀ»¹zÀÄÄÄ.

(ÀZÀÆUÀ¼À°è «ÁgÀ±ÉÊÀZsÀÄÄð, qÁ. JZi.
w¥ÉÀÄgÀÄZÀæ ,Áé«Ä, CzÉÄ, ¥ÄÄ. 25-41)

3. ÄÀ®ÄI AiÉÆÄUÀUÀ¼ÀÄÄ

ÀiÁÀÆÀÆÀ fÄÀÆÀ ÄÉÊAiÄÄQÜPÀÀAVAiÄÄÆ, ,ÁÀÄÆ»PÀÀAVAiÄÄÆ,
,ÄÄ¥ÀæzÀÄÄÇ ,ÄÄ“sÀzÀæÄÄÇ DV fÄÀÄUÉ “sÀUÀÀAvÀÆÀ ,ÁPÄävÀlgÀPÉI
,ÁzsÀÆÀÄUÀÄÄAvÉ EgÄÄÄ ÀiÁUÀðÀÆÉß ‘AiÉÆÄUÀ’ JAzÄÄ
°ÉÄ¼ÄÄvÀÜgÉ. EzÀÆÉß EÆÉÆBzÄÄ ÀiÁwÆÀ°è fÄÄAvÄÄÆÄÄ
¥ÁgÀÀiÁvÀäÆÀ°è LPÀåÄUÀÄÄÄZÄÄ JAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄ§°ÄÄzÄÄ. ÀÄvÉÆUzÄÄ
zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ °ÉÄ¼ÄÄÄÄZÄZÄgÉ ¥ÁgÀvÀvÀézÀ «ZÁgÀÄZÄ ,AvÀåeÄÖÆZÄ
ÆÄgÀÄZÄ ÇÆÄÄ“sÄÄ ÀÄvÄÄÜ CAVÀ°Ä ÇÆÄÄ“sÄÄ ¥ÁqÉAiÄÄ®Ä
ÇÆÄÄ,jÄÄ-ÉÄPÄZÄ ,ÁzsÀÆÀPÀæÄÄÄÉÄ ‘AiÉÆÄUÀ’ JAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄ§°ÄÄzÄÄ.
AiÉÆÄUÀ JAzÄgÉ eÉÆÄrÄÄÄÄZÄÄ, LPÀåÄAiÁqÄÄÄÄZÄÄ, «Ä®ÆÀ
ÀiÁqÄÄÄÄZÄÄ JAzÄÄ CxÄð. EzÄÄ ‘AiÄÄei’ zsAvÄÄ«ÄZÄ GvÄàwÜAiÄiÁvZÉ.
AiÄÄei JAzÄgÉ ‘PÄÆrÄÄÄÄZÄÄ’ JAzÄÄ CxÄð.

ÀÄÆÄÄµÀågÀ ÀÄÆÄÄ,Áé“sÄÄ, fÄÀÆÄZÄÈ¶Ö, §ÄÇPÀiÄÄ¥Áj¥ÁPÄévÉ,
CzsÀävÄÄ«ZÁgÀÄÄV w½ÄÄ½PÉ EvÀåÇUÀ¼ÀÆÄÄß °ÉÆAÇPÉÆAqÄÄ
AiÉÆÄUÀÄÄ ,ÁzsÀÆÄ«zsÁÆUÀ¼À°è “ÉÄgÉ“ÉÄgÉAiÄiÁvÄÉ. ,ÁÀiÁÀÆÀÄÄV
ÀÄÆÄÄµÀågÀÆÄÄß CÀÄgÀ ,Áé“sÄÄ UÄÄtzsÀÄÄðUÀ½UÉ ÇÆÄÄ,ÁgÀÄÄV
ÆÀ®ÄI ÀUÀðUÀ¼ÄÄV «AUÄrÄÄ§°ÄÄzÄÄ. CÀÄÄ AiÄiÁÄÄÄÉZÄgÉ:
QæAiÄiÄ²Ä®gÄÄ, “sÄÄÆAvÄÄPÄvÉ G¼ÄÄÄÄgÄÄ, “sÄÄÄPÄgÄÄ, CAVÄZÄÈð¶Ö
G¼ÄÄÄÄgÄÄ, vAvÄéÄÄÖÆÀ zÀÈ¶ÖAiÄÄÄ¼ÄÄÄÄgÄÄ

F ÄÀ®ÄI ÀUÀðUÀ½UÉ ÇÆÄÄUÄÄtÄÄV ÀÄÄÄRÄÄÄV ÄÀ®ÄI«zsÄZÄ
AiÉÆÄUÀÄÄAiÁUÀðUÀ¼ÄÄ gÄÆ¥ÄÄUÉÆAqÄÄ ¥Äæ¹zÄPÄÄVÄÉ. °ÉZÄÄÄ PÄÄÄÄ
F ÄÀ®ÄI«zsÄZÄ AiÉÆÄUÀ,ÁzsÀÆÄ «“sÄUÄZÄ M¼ÄÄUÉ ÀiÁÀÆÀÄÄgÉ®ègÄÆ
UÄtÆÉUÉ §gÄÄvÄÜgÉ JAŞÄZÄjAzÄ-ÉÄ »AzÄÆzsÀÄÄðZÄ ÀÄÄÄRÄÄÄZÄ ÄÀ®ÄI
AiÉÆÄUÀÄÄAiÁUÀðUÀ¼ÄÄ ¥Äæ¹zÄPÄÄÇ ¥ÄæAiÉÆÄVPÄÄÇ DVgÄÄvÀÜgÉ.
ÄÉÄÄ°ÆÄ ÄÀ®ÄI ÀÄVÄðPÄgÄtÄÄÆÄÄß ÇÆÄÄ,j¹ EgÄÄÄÄ ÀÄÄÄRÄÄÄZÄ ÄÀ®ÄI
AiÉÆÄUÀUÀ¼ÄÄ AiÄiÁÄÄÄÄÉZÄgÉ: PÄÄÄðAiÉÆÄUÀ, “sÄQÜAiÉÆÄUÀ,
gÄÄAiÉÆÄUÀ, eÄÖÆÄÄAiÉÆÄUÀ. ¥ÄæwAiÉÆÄÄgÄ®Æè F ÄÀ®ÆI AiÉÆÄUÀPÉI

„ÄAŞAçü¹zÀ UÄÄtzsÄÄÄÄÜÄ¼ÄÄ „Äé®à „Äé®à E²É. DzÄgÉ C²ÄÄÜÄ¼Ä°è MAzÄÄ UÄÄt ÄÄiÄvÄæ °ÉaÑzÄÄY D UÄÄt²ÄÄ D x²ÑvÄ ÄÄQÜAiÄÄ°è ¥ÄæzsÄ£ÄÄVgÄÄvÄÜzÉ. CzÄPÉÌ C£ÄÄUÄÄt²ÄV C²ÄgÄ²ÄgÄÄ DAiÄiÄAiÄiÄ AiÉÆÄUÄ²ÄiÄUÄð²Ä£ÄÄß C£ÄÄ „Äj¹gÄÄvÄÜgÉ. G½zÄ „Äé²sÄ²ÄUÄ¼ÄÄ ÄÄQÜAiÄÄ ¥ÄæzsÄ£ÄÄUÄÄtPÉÌ »£Éß²ÉAiÄiÄVgÄÄvÄÜ²É.

F jÄwAiÄÄ AiÉÆÄUÄzÄ °ÄUÄÆ ÄÄÄ£ÄÄµÄÄgÄ UÄÄtzsÄÄÄÄÜÄ¼ÄÄ ÄÄVÄðPÄgÄt²ÄÄ ÄÄiÄ£Ä²ÄgÄ eÄw, ÄÄÄvÄ, d£ÄÄUÄ, zÉÄ±ÄUÄ¼ÄÄ vÄgÄvÄ²ÄÄ«®èzÉ UÄÄtzsÄÄÄÄ, „Äé²sÄ²ÄzÄ²ÄÄ ÄÄÄvÄÄÜ fÄ²Ä£ÄzÄÈ¶ÖUÄ¼Ä£ÄÄß C£ÄÄ „Äj¹PÉÆArgÄÄvÄÜzÉ. °ÄUÄV F AiÉÆÄUÄ²ÄiÄUÄðUÄ¼ÄÉ²Äè „ÄÄðPÄ®, „ÄÄðd£ÄÄUÄ, „ÄÄðgÄµÄÖçUÄ½UÉ ÄÄiÄ£Ä²ÄV²É J£ÄÄß²ÄÄzÄÄ F ÄÄVÄðPÄgÄt²Ä °ÉZÄÄÑUÄjPÉAiÄiÄVzÄÄY CzÉÄ »AzÄÆzsÄ²ÄÄðzÄ AiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ ÄÉÉ²µÄÖö²ÄVzÉ. ¥Äæ¹zÄp²ÄzÄ £Ä®ÄÌ AiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ°è AiÄiÄ²ÄÄzÄÆ MAzÄPÉÆiÄzÄÄ ÄÉÄÄ²ÄUÄ°Ä QÄ¼ÄUÄ°Ä DVgÄÄ²ÄÄç®è. J®è²ÄÇ „ÄÄiÄ£Ä AiÉÆÄUÄÄvÉ²ÄzÄ PÄÆrzÄÄY MAzÉÄ UÄÄjAiÄÄ£ÄÄß ÄÄÄIÖ°gÄÄ²Ä £Ä®ÄÌ ¥ÄxÄUÄ¼ÄÄV²É J£ÄÄß²ÄÄzÄÄ F AiÉÆÄUÄ²ÄiÄUÄðUÄ¼ÄÄ «±ÉÄµÄvÉAiÄiÄVgÄÄvÄÜzÉ.

²sÄUÄ²ÄAvÄ£Ä „ÄPÄävÄlgÄPÉÌ „ÄzsÄPÄ£ÄÄ F £Ä®ÄÌ«zsÄzÄ AiÉÆÄUÄ²ÄiÄUÄðUÄ¼ÄÄ°è J®è²Ä£ÄÆß C£ÄÄ „Äj¹ÄÉÄPÄV®è. AiÄiÄ²ÄÄzÄzÄgÄÆ MAzÄ£ÄÄß ÄÄiÄvÄæ C£ÄÄ „Äj¹ fÄ²Ä£ÄzÄ UÄÄjAiÄÄ£ÄÄß vÄ®Ä¥ÄŞ°ÄÄzÄÄ. CxÄ²Ä J²Äè AiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ „ÄÄÄ£ÄéAiÄÄ²ÄiÄqÄÄvÄÜ „ÄzsÄ£É²ÄiÄr UÄÄjAiÄÄ£ÄÄß „ÉgÄŞ°ÄÄzÄÄ. „ÄÄiÄ£Ä²ÄV AiÄiÄ²Ä AiÉÆÄUÄ²ÄiÄUÄðUÄ¼ÄÄß C£ÄÄ „Äj¹zÄgÄÆ PÄÆqÄ G½zÄ ÄÄÆgÄÄ AiÉÆÄUÄ²ÄiÄUÄðUÄ¼ÄÄ «ZÄgÄUÄ¼ÄÄ ¥ÄgÉÆÄPÄè²ÄV UËtgÄÆ¥ÄzÄ°è x²ÑvÄ²ÄV „ÄzsÄPÄ£ÄÄ C£ÄÄ „Äj¹ÄÄ²Ä AiÉÆÄUÄ²ÄiÄUÄðzÄ „ÄzsÄ£Ä «ZÄgÄÄ±ÄUÄ¼ÄÄ°è „ÉÄjPÉÆ¼ÄÄÄvÄÜ²É. F CA±Ä²ÄÄ £Ä®ÄÌAiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ M¼ÄUÉ EgÄÄ²Ä CwÄÆPÄèö²ÄzÄ „ÄAŞAzsÄzÄ ¥ÄjuÄ²ÄÄÄÇ °ÉzÄÄ, gÄ°Ä „Ä²ÄÄÇ °ÉzÄÄ.

AiÉÆÄUÄ²ÄÉAzÄgÉ LPÄ² PÄÆqÄÄ«PÉ JAzÄÄ °ÉÄ½zÄY²ÄvÄÄ. ²sÄUÄ²ÄAvÄ£Ä°è LPÄ²ÄUÄ®Ä AiÄiÄgÄÄ AiÄÄwßÄÄ²ÄgÉÆÄ C²ÄgÄÄ AiÉÆÄVUÄ¼ÄÄ. £Ä®ÄÌ AiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄgÄ²ÄAvÉ CzÄgÄzÄgÄ „ÄzsÄ£Ä²ÄiÄUÄðUÄ¼ÄÄß C²Ä®A©¹ „ÄzsÄ£É ÄÄiÄqÄÄ²Ä AiÉÆÄVUÄ¼ÄÄ£ÄÄß C£ÄÄPÄæ²ÄÄ²ÄV (1)PÄ²ÄÄÄAiÉÆÄV, (2)²sÄQÜAiÉÆÄV, (3)gÄdAiÉÆÄV, (4)eÄÖ£ÄÄAiÉÆÄV JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄÄvÄÜgÉ.

1.PÄ²ÄÄÄAiÉÆÄUÄ

‘PÄ²ÄÄÄ’ JAŞ ±ÄŞY²ÄÄ ‘PÄÈ’ JAŞ zsÄvÄÄ«xÄzÄ °ÄÄnÖgÄÄvÄÜzÉ. ‘PÄÈ’ JAzÄgÉ ÄÄiÄqÄÄ²ÄÄzÄÄ, ÄÄ²Ä²Äj¹ÄÄ²ÄÄzÄÄ, ÄÄ²ÄgÄ, C²ÉzÄI JAzÄÄ CxÄð²ÄUÄÄvÄÜzÉ. °ÄUÄV MnÖ£Ä°è PÄ²ÄÄÄ JAzÄgÉ PÉ®Ä JAzÄÄ

vÁvÀàAiÄð. PÀÄÄðAiÉÆÄUÀzÀ ,ÀAŞAzsÀÄÁV PÀÄÄð JAzÀgÉ PÉ® ,À JAŞ CxÀðÄzÀAvÉ PÀÄÄð JÆÄÄßÄ ±ÄŞÝPÈÌ vÁAwæPÀÄÁV ¥ÄjuÁÄÄ JAŞ CxÀðÄÄÇ EzÉ. DzÀgÉ £ÄÄÄV°è D CxÀð ``ÉÄPÁVgÄzÉ 'PÀÄÄð' JAzÀgÉ PÉ® ,À JAŞ CxÀðÄÄ ¥ÄæPÀÈvÀÄÁVgÄÄvÀÛzÉ. PÀÄÄð JAzÀgÉ 'PÉ® ,À'ÄzÀgÉ PÀÄÄðAiÉÆÄUÀ JAzÀgÉ PÉ® ,ÄzÀ ÄÄÆ®PÀ ,ÉÄgÄÄ«PÉ JAzÀÄ vÁvÀàAiÄð.

ÄÄÆÄÄµÄÄ£ÄÄ QæAiÄiÁfÄ«AiÄiÁVgÄÄvÀÛ£É. zÉÊ»PÀ °ÁUÀÆ ÄiÁ£Ä¹PÀÄÁV MAzÀ®è MAzÀÄ «zsÄzÀ PÉ® ,ÄÄÆÄÄß ÄÄÆÄÄµÄÄ£ÄÄ ,ÄzÀ ÄiÁqÄÄvÀÛ´ÉÄ EgÄÄvÀÛ£É. ÄiÁqÄÄÄÄ ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ PÉ® ,ÀPÀÆÌ vÀPÀÌ¥sÀ® ŞAzÉÄŞgÄÄvÀÛzÉ. PÉ® ,ÄzÀ ÄÉÄ°£Ä D,É¬ÄAzÁV PÉ® ,ÄUÀ¼Ä£ÄÄß ÄiÁqÄÄvÀÛ ¥sÀ®ÄÄÆÄß C£ÄÄ`sÄ« ,ÄÄvÀÛ, ¥sÀ®zÀ C£ÄÄ`sÄÄzÀ D,É¬ÄAzÁV ÄÄÆÄÄµÄÄ£ÄÄ PÀÄÄðŞAzsÀ£ÄPÈÌ M¼ÄUÁUÄÄvÀÛ£É. ¥ÄjuÁÄÄÄÁV ÄÄvÉÛÄÄvÉÛ F °ÄiÄÖ ,ÄÄÄUÀ½AzÀ PÀÆrgÄÄÄ fÄÄ£Ä ZÀPÀæPÈÌ ¹®ÄPÄÄvÀÛ£É. vÁ£ÄÄ ÄiÁqÄÄÄÄ PÉ® ,ÄUÀ¼ÄÄ AiÄiÁÄUÀ ŞAzsÀ£Ä JAzÁUÄÄÄÄ®èÉÇÄ DUÀ CzÄJAzÀ fÄ«AiÄÄÄ ŞAzsÀÄÄÄPÀÛ£ÄUÄÄvÀÛ£É. DzÄÄzÄJAzÀ MAzÉqÉ PÉ® ,ÄUÀ¼ÄÄ fÄ«AiÄÄÄß fÄÄ£ÄŞAzsÀ£ÄPÈÌ M¼Ä¥Är¹zÀgÉ CzÉÄ PÉ® ,ÄUÀ¼ÄÄ ,ÄJiÄiÄzÀ jÄwAiÄÄ°è ¤Äð» ,Ä®àmÁÖUÀ fÄ«AiÄÄ ŞAzsÀ «ÄÉÆÄZÄ£ÉUÉ ,ÄzsÀ£ÄÄUÄÄvÀÛ£É. »ÄUÉ fÄ«AiÄÄÄ vÁ£ÄÄ ÄiÁqÄÄÄÄ PÉ® ,ÄUÀ¼ÄÆ vÀ£ÄUÉ ŞAzsÀ£Ä JAzÁUÄzÉ CzÉÄ PÉ® ,ÄUÀ¼ÄÄ fÄ«AiÄÄ DvÄÄ ,ÁPÄëvÁlgÁPÈÌ ÄÄÄQÛUÉ ,ÄzsÀ£ÄÄUÄÄÄAvÉ ¥ÄjÄÄwð ,ÄÄÄÄzÉÄ PÀÄÄðAiÉÆÄUÄÄÁVgÄÄvÀÛzÉ. fÄÄ£ÄzÀ ,ÄÄiÁ£ÄÄÄÄzÀ PÄvÄðÄÄUÀ¼ÄÄ, zÉÊ£ÄÄ£Ä PÄAiÄÄðPÄ´Ä¥ÄUÀ¼ÄÄ, ,ÄÄ ,ÄgÄzÀ dÄÄ´ÄÝjUÀ¼ÄÄ- EÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß C®Qè ,ÄzÉ zÄÈqsÄvÉ ÄÄvÄÄÛ ,ÄÄÄzÄÈ¶ÖAiÄÄ `sÄÄ£É¬ÄAzÀ PÉ® ,ÄÄiÁqÄÄÄÄÄzÄÄ PÀÄÄðAiÉÆÄUÄzÀ vÄvÄéÄÁVzÉ. PÉ® ,ÄUÀ¼Ä£ÄÄß CzsÄÄvÄä zÄÈ¶Ö¬ÄAzÀ DvÄÄ ,ÁPÄëvÁlgÄzÀ ,ÄzsÀ£É JAzÄÄ ÄiÄrzÄUÀ CzÄÄ PÀÄÄðAiÉÆÄUÄÄUÄÄvÀÛzÉ. DzÀgÉ GzÄvÄÛÄzÀ PÀÄÄðAiÉÆÄUÄzÀ vÄvÄézÄÈ¶Ö¬Ä®èzÉ ÄiÁqÄÄÄÄ PÉ® ,ÄUÀ¼Ä®èÄÇ ŞjAiÄÄ 'PÉ® ,À'ÄÉAzÁV CÄÄUÀ½AzÀ fÄ«AiÄÄ ,ÄÄ ,ÄgÄ ŞAzsÄ¤ÄÈwÛ, ±Ä±ÄéVÄ ,ÄÄRzÀ ¥Äæ|Û DUÄ´ÄgÄzÄÄ JAŞÄzÄÄ £É£Ä!qÄ´ÉÄPÄzÄ ÄÄÄSÄÄ±ÄÄÁVgÄÄvÀÛzÉ.

PÄAiÄÄðvÄvÄgÄgÄÆ QæAiÄiÁ²Ä®gÄÆ DzÄÄjUÁVAiÉÄÄ PÀÄÄðAiÉÆÄUÄzÀ ÄiÁUÄðÄÄ EzÄÄÝ PÀÄÄðAiÉÆÄUÄzÀ°è PÉ® ,ÄUÀ¼ÄÄ ÄÄÄÄ ,ÄÛSzÄÄÄzÀ ¤ÄðÄUÉ, CzÄPÈÌ ``ÉÄPÄzÀ ÄÄ£Ä¹Ûw, fÄ£ÄÄzÄÈ¶Ö EvÄÄçUÄ¼Ä®è AiÄÄxÉÆÄavÄÄÁV «Äj ,Ä®ànÖÄÉ. G¥Ä¤µÄwÛ£Ä°è ,ÄÆPÄëöägÄÆ¥ÄzÄ°è ¥Äæ ,ÄÛ ,Ä®àlÖ PÀÄÄð AiÉÆÄUÄÄÄ ²æÄÄÄzi `sÄUÄÄÄçÎÄvÉAiÄÄ°è ,Ä« ,ÄÛgÄÄÁV ¤gÄÆ! ,Ä®ànÖgÄÄvÀÛzÉ. °ÁUÁV ²æÄÄÄzi `sÄUÄÄÄçÎÄvÉAiÄÄ PÀÄÄðAiÉÆÄUÄzÀ ŞUÉÌ ÄiÁUÄðzÄ±Äð£Ä ÄÄqÄÄÄÄ DzSÄgÄ UÄæAxÄÄÉAzÄÄ ¥ÄjUÄtÄ ,Ä´ÄVgÄÄvÀÛzÉ. PÀÄÄðAiÉÆÄUÄzÀ°è CqÄVgÄÄÄÄ ÄÄÄRÄÄÄzÀ vÄvÄé ,ÄAUÄwUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÄAPÉëÄ¥ÄÄÁV »ÄUÉ «AUÄr ,Ä§ÄÄÄzÄÄ:

- (1) 'PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀ'ªÉAzÀgÉ dUÀwÛÉÀ°è PÀªÀÄðUÀ¼ÀÉÀÄß AiÉÆÃUÀAiÀÄÄPÀÛªÁVªÀiÁqÀÄvÁÛ vÀÉÀÆä®PÀ "sÀUÀªÀAvÀÉÀ ,ÁPÄëvÀlgÀªÀÉÀÄßªÉÆAzÀÄªÀÄzÉÄ DVzÉ.
- (2) fÃ«AiÀÄÄ vÀÉÀÄ "sÀUÀªÀAvÀÉÀ DAiÀÄÄzsÀªÉAS zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ PÉ® ,ÀªÀiÁqÀÄvÁÛ dUÀwÛÉÀ »vÀªÀÉÄÄß §AiÀÄ¹, dUÀzÀ »vÀªÉÄ vÀÉÀß »vÀ, dUÀzÀ ,ÉÄªÉAiÉÄÄ dUÀçÃ±ÀégÀÉÀ ,ÉÄªÉ JA§ æB,ÁéxÀðzÀÈ¶Ö-ÄAzÀ PÉ® ,ÁPÄAiÀÄðUÀ¼ÀÉÀÄß æªÀð» ,ÄÄ«PÉAiÀÄÄ PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀzÀ vÀvÁÛ÷éªÁVgÀÄvÁÛzÉ.
- (3) PÀªÀÄð¥sÀ-Á,ÀQÛAiÀÄÉÄÄßªÀÄvÀÄÛ PÀªÀÄð¥sÀ®ªÀÉÄÄß vÀÄUÀªÀiÁqÀ-ÉÄPÉASÄzÄÄ PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀzÀ vÀvÁÛ÷éªÀ®èzÉ PÀªÀÄðUÀ¼ÀÉÀÄß ©qÀ-ÉÄPÉASÄzÀ®è. PÉ®,ÀUÀ¼À ¥Àæw¥sÀ-Á¥ÉÄPÉè E®èzÉ, PÀvÀðªÀÄUÀ¼À PÀæªÀÄ§zÀp æªÀðªÀuÉAiÀÄÉÄÄß ,ÀªÉÉ, ,ÁªÀ,À, ,ÀzÀéVÀðÉUÀ½AzÀ PÀÆr J,ÀUÀªÀÄzÄÄ PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀPÉi ,ÉÄjzÀÄzÁVzÉ.
- (4) ,ÁéxÀðvÀÄUÀ, ,ÁévÀAvÀæªÁV PÉ®,ÀªÀiÁqÀÄvÉÛÄÉ JA§ CªÀAPÁgÀzÀ "sÀªÀÉÉAiÀÄ vÀÄUÀ-EªÀÄUÀ¼ÀÄ PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀzÀ°èªÉÄ½gÀÄªÀ EvÀgÀ vÀÄUÀUÀ¼ÀvªÉ.
- (5) -ÉÆÄPÀzÀ «ZÁgÀUÀ¼À°è D,ÁPÀÛÉÁVgÀÄªÀ "sÉÆÃUÀ,ÁPÀÛÉÁzÀ -ÈQPÀÉÀÉÄÄß PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀªÀÄ AiÉÆÃUÀAiÀÄÄPÀÛÉÁzÀ PÀªÀÄðAiÉÆÃVÀiÀiÁV ¥ÀjªÀwð¹ ,ÀÄ,ÁgÀ §AzsÀÉÀçAzÀªÀÄÄPÀÛÉÁÉÁVªÀiÁqÀÄvÁÛzÉ.
- (6) fÃªÀÉÄzÀ çÉÀævÀÄzÀ ,ÀªÄÄ,ÀÛ PÁAiÀÄðPÀ-Á¥ÀUÀ¼À°è PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀªÀÄ²,ÄÄÛ,ªÀÄªÀ,ÉÛªÀÄvÀÄÛªÉÆAzÀtÁPÉAiÀÄÉÄÄßAiÀÄiÁr fÃ«AiÀÄ fÃªÀÉÄªÀÄ "Á½ÉÀ ¥ÁgÀªÀÄUÀÄjAiÀiÁzÀ DvÀä ,ÁPÄëvÀlgÀzÀ JqÉUÉ ,ÄÄUÀªÀÄªÁV ,ÁUÀ®Ä JqÉªÀiÁrPÉÆ¼ÄÄîvÁÛ ¥ÀjuÀªÀÄzÀ°èªÉÆÄPÀè ,ÁzsÀÉÀªÀÇ DUÀÄvÁÛzÉ.
- (7)ªÀÄÉÄÄµÀÄÉÀ ,ÀªÀdªÁzÀ UÄÄtzsÀªÀÄðUÀ¼ÀÄ AiÀÄÄPÀÛÉÁzÀ jÃwAiÀÄ°è «PÁ,ÀªÁV PÁAiÀÄðgÀÆ¥ÀzÀ°è ¥ÀæPÀiUÉÆEqÄÄ vÀÉÀÆä®PÀ DzsÁÄwäPÀªÁzÀ UÄÄjAiÀÄÉÄÄß ,ÉÄgÀ®Ä CÉÄÄPÀÆ®ªÁUÀÄªÀAvÉ CªÀÉÄÄ CªÀÄUÀ¼ÀÉÄÄß G¥ÀAiÉÆÄV¹PÉÆ¼ÄÄªÀAvÉ PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀªÀÄ fÉgÀªÁUÀÄvÁÛzÉ
- (8) fÃªÀÉÄzÀ AiÀiÁªÀ PÉ®,ÀUÀ¼ÀÆªÀÄvÀÄÛ CªÀÄUÀ¼ÀÉÄÄß æªÀð» ,ÄÄªÀªÀQÛUÀ¼ÀÄ, "Á½ÉÀ ««zsÀªÀAvÀUÀ¼ÀÄ AiÉÆÃUÀÄvÉAiÀÄ°è MAzÀPÉÆiAzÀÄ PÀrªÉÄAiÀiÁVgÀÄªÀÄç®è. DAiÀiÁAiÀiÁ ,ÁÛÉÄzÀ°è DAiÀiÁAiÀiÁ PÉ®,ÀUÀ¼ÀÄ,ªÀÄQÛUÀ¼ÀÄ UÀtªªÁUÀÆ zÉÆqÀØªÀÄUÀ¼ÀÄ. fÃªÀÉÄzÀ ,ÁézSÀªÀÄð ,ÁéPÀªÀÄðUÀ½UÉ CÉÄÄUÀÄtªÁV PÉ®,ÀUÀ¼ÀÉÄÄß ,ÁjAiÀiÁVªÀiÁqÀÄvÁÛ ,ÁéPÀªÀÄðzÀªÀÆ®PÀªÉªÀÄÄQÛ ¥ÀqÉAiÀÄ®Ä ,ÁzsÀÄ JA§ÄzÄÄ PÀªÀÄðAiÉÆÃUÀzÀ æ®ÄªÁVzÉ.
- (9) PÉ®,ÀzÀ ,ÁégÀÆ¥À KÉÄÄ EgÀ° CzÀÄªÀÄÄRªªÀ®è. PÉ®,ÀzÀ æªÀðªÀuÉAiÀÄ°è PÉ®,ÀªÀiÁqÀÄªÀÄÉÄÄ vÉÆÄj ,ÄÄªÀ

ᵃÄÄPÀÛÉÁV ‘,ÀᵃÄð’ JAŞ «±Á®ᵃÄzÀ, ,ÁévÀAvÁæöðfÀAzAzÀ fÉ⁻ÉÚÉ
 ,ÉÄgÀ®Ä ,ÁzsÀᵃÄUÀÄvÀÛZÉ.

- (14) EgÄÄᵃÄÄZÉ⁻Éè®Æè ¥ÄgÄᵃÄiÁvÄä ¥ÄgÄvÄvÄéᵃÉÄ DVzÄÄÝ CzÄÄ
 dUÄvÄÄÛ, fÄᵃÄfÄ J®èᵃÄfÄÆß DᵃÄj¹zÉ JAŞ ¢ᵃÄð,ÄvÄðᵃÄfÄÄß
 PÄᵃÄÄðAiÉÆÄUÄzÄ ᵃÄÄÆ®PÄ CfÄÄ⁻sÄ«Ä®Ä ,ÁzsÀᵃÄ. F
 CfÄÄ⁻sÄᵃÄUÄ½,Ä®Ä ᵃÄiÁqÄ⁻ÉÄPÄzÄ ,ÁzsÀÄfÉUÄV dUÄwÜfÄ°ègÄÄᵃÄ
 vÄfÄß ,ÄÜfÄ, ,ÄÄ,ÄgÄUÄ¼ÄfÄÄß vÄðf,Ä⁻ÉÄPÄV®è. CᵃÄÄUÄ¼Ä
 ,Ä»vÄᵃÄV fÄᵃÄfÄgÄUÄzÄ°è C®è⁻ÉèÄ EzÄÄÝ PÄᵃÄÄðAiÉÆÄUÄᵃÄfÄÄß
 CfÄÄµÄ×fÄ ᵃÄiÁqÄ§°ÄÄzÄÄ ᵃÄÄvÄÄÛ CfÄÄµÄ×fÄ §®¢AzÄ
 UÄÄjAiÄÄfÄÄß ,ÉÄgÄ§°ÄÄzÄÄ.

- (15) µÄlᵃÄÄ ⁻sÄᵃÄfÉ⁻ÄAzÄ, PÄæᵃÄÄµÄiÄÄᵃÄÄUÄ½AzÄ
 ¥ÄæPÄÈwAiÄÄ°è µvÄðᵃÄÇ PÉ® ,PÄAiÄÄðUÄ¼ÄÄ dUÄwÜfÄ ,ÄᵃÄðAVÄt
 »vÄPÄìV fÉgÄᵃÄÄgÄÄwÜᵃÉ. PÄᵃÄÄðAiÉÆÄUÄzÄ vÄvÄÛ÷éᵃÄÇ EzÉÄ
 DVzÄÄÝ CzÄfÄÄß PÄᵃÄÄðAiÉÆÄVÄiÄÄÄ ,ÄjAiÄiÁV ¥Äj¥Ä,ÄᵃÄÄÄzÄgÄ
 ᵃÄÄÆ®PÄ µÄlᵃÄÄfÄÆ µ°ð¥ÄÜfÄÆ µgÄ°ÄAPÄjAiÄÄÆ DV
 µvÄðfÄÄzÄzÄ CfÄÄ⁻sÄᵃÄᵃÄÄ¼ÄÄᵃÄfÄUÄÄvÄÜfÉ. CÄvÄ°Ä fÄ«UÄ¼ÄÄ
 µᵃÄð»ÄÄᵃÄ PÉ® ,ÄUÄ¼ÄÄ AiÉÆÄUÄÄiÄÄÄPÄÜᵃÄzÄ ¢ᵃÄð¥Ä«vÄæ
 PÉ® ,ÄUÄ¼ÄÄV ᵃÄiÁfÄᵃÄPÄÄiÄÄ§PÉì ᵃÄÄ°ÄvÄé¥ÄÆtðᵃÄzÄ
 D²ÄᵃÄðzÄzÄAwzÄÄÝ CzÄjAzÄ EvÄgÄjUÉ ,ÄÆáwð, ⁻É¼ÄPÄÄ ᵃÄÄvÄÄÛ
 ᵃÄiÁUÄðzÄ±ÄðfÄUÄ¼ÄÄ zÉÆgÉAiÄÄÄvÄÜᵃÉ. PÄᵃÄÄðAiÉÆÄVÄiÄÄ
 fÄᵃÄfÄ ¥Ä«vÄæᵃÄzÄAvÉ EvÄgÄgÄ fÄᵃÄfÄ ¥ÄᵃÄfÄᵃÄÇ
 ᵃÄÄUÄ¼ÄÄ¥ÄæzÄᵃÄÇ DUÄ®Ä PÄᵃÄÄðAiÉÆÄVÄiÄÄÄ
 fÉgÄᵃÄzÄAvÁUÄÄvÄÛZÉ. PÄᵃÄÄðAiÉÆÄVÄiÄÄÄ PÉ® ,ÄUÄ¼ÄÄfÄÄß
 ᵃÄiÁqÄÄwÜzÄÝgÄÆ CzÄÄ AiÉÆÄUÄÄiÄÄÄPÄÜᵃÄzÄ
 PÄᵃÄÄðUÄ¼ÄÄzÄÄzÄjAzÄ ᵃÄiÁrAiÄÄÆ ᵃÄiÁqÄzÄAvÉ EzÄÄÝ
 PÄgÄÄAiÉÆÄVÄiÄÄÄ CᵃÄtðµÄAiÄÄᵃÄzÄ ±ÄAw ,ÄÄRUÄ¼ÄÄ
 DfÄÄzÄᵃÄfÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄÄwÜgÄÄvÄÜfÉ. DUÄ CᵃÄfÄÄ µÄj£Ä°èzÄÝgÄÆ
 E®èzÄAwgÄÄᵃÄ vÄᵃÄgÉ j⁻ÉAiÄÄAvÉ µ°ð¥ÄÜfÄV fÄᵃÄfÄzÄ°è
 ⁻É¼ÄUÄÄwÜgÄÄvÄÜfÉ.

PÄᵃÄÄðAiÉÆÄUÄzÄ°è CqÄVgÄÄᵃÄ ᵃÄÄÄRÄ ,ÄAUÄwUÄ¼ÄÄ F ᵃÉÄÄ°fÄ
 «ᵃÄgÄUÄ¼ÄÄAwzÄÝgÉ PÄᵃÄÄðAiÉÆÄVÄiÄiÁUÄ⁻ÉÄPÄzÄ ,ÁzsÀPÄfÄÄ
 ¥ÄqÉ¢gÄ⁻ÉÄPÄzÄ UÄÄt AiÉÆÄUÄÄvÉ ᵃÄÄvÄÄÛ ᵃÄÄfÉÆÄzÄÈ¶Ö
 «ZÄgÄUÄ¼ÄÄ ,ÄAPÉèÄ¥ÄᵃÄzÄ «ᵃÄgÄUÉAiÄÄfÄÄß »ÄÜÉ
 PÉÆæÄrÜÄPÄj,Ä§°ÄÄzÄÄ:

- (1) PÄᵃÄÄðAiÉÆÄVÄiÄiÁUÄ⁻ÉÄPÄVgÄÄᵃÄᵃÄfÄÄ vÄfÄÄ ᵃÄiÁqÄÄᵃÄ
 PÄᵃÄÄðUÄ¼ÄÄ PÄÄjvÄzÄ ¥sÄ⁻Ä¥sÄ®UÄ¼ÄÄ «ZÄgÄzÄ°è aAvÄfÉ,
 D,ÄQÜUÄ¼ÄÄfÄÄß °ÉÆA¢gÄ⁻ÄgÄzÄÄ. PÄᵃÄÄðᵃÄfÄÄß ¥sÄ®aAvÄfÉ
 E®èzÉ ᵃÄiÁqÄ⁻ÉÄPÄÄ.
- (2) vÄfÄß°ègÄÄᵃÄzÄfÄÄß EvÄgÄjUÉ PÉÆqÄ⁻ÉÄPÄÄ. DzÄgÉ vÄfÄÄ
 EvÄgÄjAzÄ KfÄfÄÆß »AzÄPÉì CzÄPÄìV µjÄQë,Ä⁻ÄgÄzÄÄ. vÄfÄÄ
 EvÄgÄjAzÄ KfÄfÄÆß µjÄQë,ÄzÉ vÄfÄß ¥Ä°fÄ PÉ® ,ÄᵃÄfÄÄß
 ,ÄjAiÄiÁV µᵃÄð»Ä⁻ÉÄPÄÄ. vÄfÄÄ ᵃÄiÁrzÄ PÉ® ,Ä, µÄrzÄÝ

- «ZÁgÀUÀ¼ÄÄ, EÀÀUÀ¼Ä §UÊ QÃwð, °ÉÆUÀ½PÉ, PÀÈvÀdÕvÉ, EvÁâç K£Ä£ÄÆß ¤jÃQë,À´ÁgÀzÄÄ. PÉ® ,À³Ä£ÄÄß ¢ÄÄ³ÄÄPÁgÀgÀ»vÀ£ÁV ¤ ,ÀiAUÀ §ÄçP¬ÄAzÀ ¤³Äð»,À´ÉÄPÄÄ.
- (3) PÉ® ,ÀzÀ «ZÁgÀ³ÁV JAzÀgÉ CzÀgÀ ,ÁzsÀ£Á «³ÀgÀUÀ½UÉ PÉ® ,ÀzÀ UÄÄjAiÄÄµÉÖÄ ¥Áæ³ÄÄÄRâ³Ä£ÄÄß ¤Ãr ,ÀÆPÀÛ³ÄzÀ JZÄÑjPÉ, w½³Ä½PÉUÀ½AzÀ PÀÆr ³ÄiÁqÄÄ³Ä PÉ® ,À³Ä³ÄÄzÉÄ DUÀ°Ä, CzÀ£ÄÄß ,ÀjAiÄiÁV PË±À®¥ÄÆtð³ÁV ¤³Äð»,À´ÉÄPÄÄ.
- (4) ´ÉAQAIÄÄ°è °ÉÆUÉ EgÄÄ³ÄAvÉ ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ PÉ® ,ÀzÀ®Æè C¥Äj¥ÄÆtðvÉ JA§ CA±À EzÉÝÄEgÄÄvÀÛzÉ. ¤B ,ÁéxÄð§ÄçP, ¤gÀ°ÀAPÁgÀ³ÄzÀ ³ÄÄ£ÉÆÄ´sÄ³Ä£É EzÀÝgÉ F 'C¥Äj¥ÄÆtðvÉ'¬ÄAzÀ PÀ³ÄÄðAiÉÆÄVUÉ vÉÆAzÀgÉAiÄiÁUÀzÄÄ. F vÄvÀÛ÷é³Ä£ÄÄß PÀ³ÄÄðAiÉÆÄVÄiÄÄÄ ,ÀµÄÖ³ÁV w½çgÀ´ÉÄPÄÄ.
- (5) vÀ£Äß°ègÄÄ³Ä zÉÊ»PÀ, ³ÄiÁ£Ä¹PÀ ³ÄÄvÄÄÛ DzsÁâwäPÀ³ÄzÀ ,ÀPÀ®±ÀQÛUÀ¼Ä£ÄÆß AiÉÆÄUÄÄiÄÄPÀÛ³ÄzÀ jÄwAiÄÄ°è G¥ÄAiÉÆÄV¹, GzÁwÛÄPÄj¹ dUÄvÄi¬ÁâtzÀ zÄÈ¶Ö¬ÄAzÀ G¥ÄAiÄÄPÀÛ³ÄzÀ jÄwAiÄÄ°è «¤AiÉÆÄV ,À´ÉÄPÄÄ.

F jÄwAiÄÄ ³ÄiÁ£Ä¹PÀ ¹zÀPvÉ- ,ÁzsÀ£Á vÄAiÄiÁjUÀ¼Ä£ÄÄß ³ÄiÁrPÉÆAqÀ PÀ³ÄÄðAiÉÆÄVÄiÄÄÄ ¤³Äð»,ÄÄ³Ä PÀ³ÄÄðAiÉÆÄUÀzÄ°è CqÀVgÄÄ³Ä ,ÁzsÀ£Á«ZÁgÀ ³ÄÄvÄÄÛ ,ÁzsÀ£Á ,ÉÆÄ¥Á£ÄUÀ¼ÄÄ ³ÄÄÄRâ³ÁV LzÄÄ DV³É. C³ÄÄ AiÄiÁ³Ä³ÉAzÀgÉ: 1.PÀ³ÄÄðeÁÖ£Ä ³ÄÄvÄÄÛ PÁAiÄÄðPÄÄ±À®vÉ. 2. ,À³ÄÄvÄézÄÈ¶Ö (avÄÛ¹ÜgÄvÉ). 3.¤µÄi³ÄÄ ´sÄ³Ä£É. 4.PÀ³ÄÄð¥sÀ® vÁâUÄ. 5.F±ÀégÁ¥Äðt

PÀ³ÄÄðeÁÖ£Ä ³ÄÄvÄÄÛ PÀ³ÄÄð PÄÄ±À®vÉ: ³ÄiÁqÄÄ³Ä PÉ® ,ÀzÀ «ZÁgÀ³ÁV ,ÀjAiÄiÁzÀ w½³Ä½PÉ E®èçzÀÝgÉ PÉ® ,À³Ä£ÄÄß ,ÀjAiÄiÁV ¤³Äð»,À®Ä ,ÁzsÀâ³ÁUÀzÄÄ. °ÁUÉAiÉÄÄ ³ÄiÁqÄÄ³Ä AiÄiÁ³Ä PÉ® ,À³ÉÄ DVgÀ° CzÀgÀ PÄÄjvÁV ,ÀÆPÀÛ³ÄzÀ PÁAiÄÄð¤³Äð°PÀ ,À³ÄÄxÄâð, PÁAiÄÄðUÀ¼Ä£ÄÄß PÄÄ±À®vÉ¬ÄAzÀ ¤³Äð»,ÄÄ³Ä ±ÀQÛ EgÄ´ÉÄPÄÄ. PË±À®¥ÄÆtð³ÁV PÉ® ,ÀUÀ¼Ä£ÄÄß ¤³Äð»,ÀçzÀÝgÉ PÉ® ,À³ÄÄ ,ÀjAiÄiÁV °ÉÆAç§gÀ¬ÁgÀzÄÄ. »ÁUÉ PÉ® ,ÀUÀ¼Ä PÄÄjvÁzÀ «zsÀ£Á «³ÀgÀUÀ¼Ä ¥ÄjeÁÖ£Ä ³ÄÄvÄÄÛ PÉ® ,ÀUÀ¼Ä£ÄÄß PË±À®¥ÄÆtð³ÁV ¤³Äð»,ÄÄ³Ä PÀ³ÄÄðPÄÄ±À®vÉ E³ÉgÀqÄÆ PÀ³ÄÄðAiÉÆÄVUÉ CvÄâAvÀ ³ÄÄÄRâ³ÄzÀ ¥ÄæxÄ³ÄÄ ,ÁzsÀ£Á ,ÉÆÄ¥Á£Ä³ÁVzÉ.

,À³ÄÄvÄézÄÈ¶Ö (avÄÛ¹ÜgÄvÉ): ³ÄiÁqÄÄ³Ä AiÄiÁ³Ä PÉ® ,À³ÉÄ DUÀ° CzÄÄ CzÀPÉi vÀPÄi ¥sÀ®³Ä£ÄÄß PÉÆmÉÖÄ PÉÆqÄÄvÀÛzÉ. PÉiÖ PÉ® ,ÀUÀ¼Ä£ÄÄß ³ÄiÁrzÀgÉ PÉiÖ¥sÀ®³ÄÇ, M¼ÉiAiÄÄ PÉ® ,ÀUÀ¼Ä£ÄÄß ³ÄiÁrzÀgÉ M¼ÉiAiÄÄ¥sÀ®³ÄÇ §AzÉÄ §gÄÄvÀÛzÉ. °ÁUÉÄAiÉÄÄ PÉ®³ÄÄ PÉ® ,ÀUÀ½AzÀ £É£Ä¹zÄAvÉ GvÄÛ³ÄÄ ¥ÄjuÁ³ÄÄ ´ÁgÀzÉÄ zÄÄBR³ÉÄ §gÀ§³ÄÄzÄÄ. CxÄ³Ä £É£Ä¹zÀÝQìAvÀ °ÉaÑ£Ä ,ÄÄR³ÉÄ §gÀ§³ÄÄzÄÄ. zÄÄBR

§AzÁUÀ PÄVÎzÀgÉ ¢ÄÄÄAzÉ PÉ®_ÀUÀ¼ÀÈÄÄß _ÄjAiÀiÁV ¢AiÁqÄÄªÀ
 _ÄªÄxÄðªÄÄ vÄÄÄ"Á PÄrªÉÄAiÀiÁUÄÄvÄÛzÉ. CxÄªÁ ¥ÄÆwð _ÄªÄxÄðªÉÄ
 E®èzÄAvÁUÀ§ºÄÄzÄÄ. E®èªÉÄ PÉ®_ÀUÀ¼ÀÈÄÄß _ÄjAiÀiÁV ¢ªÄð»_Ä®Ä Cw
 «¼ÄÄ§ªÁUÀ®Æ §ºÄÄzÄÄ. _ÄÄR §AzÁUÀ »VÎzÀgÉ CzÄjAzÀ CºÄAPÁgÀ-
 ¢ÄªÄÄPÁgÀUÀ¼ÄÄAmÁV CxÄªÁ _ÄÄRzÀ CÈÄÄ"sÄªÄÄÈÄÄß °ÉZÄÄÑ °ÉZÄÄÑ
 ¥ÄqÉAiÄÄ"ÉÄPÉÄ§ D_É-ÄÄzÀ PÉ®_ÄPÁAiÄÄðUÀ¼ÄÈÄÄß _ÄjAiÀiÁV
 ¢ªÄð»_Ä®Ä _ÄzsÄªªÁUÄzÉÄ °ÉÆÄUÀ§ºÄÄzÄÄ. ¢ÄªQÜAiÄÄª ¢ªÄð»_Äªª
 fÄªÄÈÄzÀ ¢£ÄªvÄªzÀ PÉ®_ÀUÀ¼ÄÄ CªÄÈÄ fÄªÄÈÄzÀ ¢ÉÄÄ"É
 ¥ÄjuÁªÄªÄÈÄÄß GAIÄªAiÁqÄÄªÄAvÉ CªÄÈÄÄ fÄªÄªwÜgÄªª _ÄªAiÄdzÀ
 ¢ÄÄvÄÄÛ zÉÄ±ÄzÀ ¢ÉÄÄ®Æ ¥ÄjuÁªÄªÄÈÄÄßAIÄªAiÁqÄÄvÄÛzÉ. °ÁUÄV
 ¢ÄªQÜAiÄÄª PÉ®_ÀUÀ¼ÄÈÄÄß _ÄjAiÀiÁV ¢AiÁqÄÄ"ÉÄPÄzÄÄzÄÄ CvÄªAvÄ
 CUÄvÄª ¢ÄÄvÄÄÛ ¢ÄÄÄRª. »ÄUÉ PÄvÄðªÄªUÀ¼ÄÈÄÄß _ÄjAiÀiÁV ¢ªÄð»_Ä®Ä
 ¢ÄªQÜAiÄÄª°è avÄÛ±ÄÄ¢Ý "ÉÄPÉÄ"ÉÄPÄÄ. ±ÄÄzÄªªÄVgÄªª ¢ÄÄÈÄÄÄi
 _ÄÄRzÄÄBRUÀ¼Ä CÈÄÄ"sÄªÄPÉi ¢AiÁgÄÄ °ÉÆÄUÄªªÄ¢®è, CzÄgÄ
 ¥Äæ"sÄªÄPÉi M¼ÄUÄUÄÄªÄÄ¢®è. F jÄwAiÄÄ ¢AiÁÈÄ¹PÄ zÄÈ¶ÖAiÉÄÄ
 'ÄªÄÄvÄézÄÈ¶Ö' _ÄÄR §AzÁUÀ »UÄÎzÉ, zÄÄBR §AzÁUÀ PÄUÄÎzÉ
 PÉ®_ÄPÁAiÄÄðUÀ¼ÄÈÄÄß ¢AiÁqÄÄvÄÛ °ÉÆÄUÄªªÄÄzÄÄ avÄÛ¹ÜgÄvÉAiÄÄ
 gÄ°ÄÄªªÄÇ °ÉzÄÄ, _ÄégÄÆ¥ÄªªÄÇ °ÉzÄÄ.

¤µÄiªÄÄ "sÄªÄÈÉ (¤B_ÄéxÄðvÉ): ¢AiÁqÄÄªª PÉ®_ÀUÀ¼ÄzÀ EAvÄ°Ä
 ¥sÄ®ªÉÄ §gÄ"ÉÄPÉÄzÄÄ §AiÄÄÄªªÄzÄÄ, PÉ®_ÄªAiÁqÄÄªª ¢ÉÆzÄ"ÉÄ JtÄPÉ
 °ÄPÄªªÄªzÄÄ, D §UÉi PÄvÄgÄÈÄVgÄªªªÄzÄÄ, EªÄªUÀ¼ÄÈÄÄß PÄªªÈÉ
 JAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄvÄÛgÉ. F jÄw PÄªªÈÉ-ÄÄzÀ PÄÆr PÉ®_ÄªÄÈÄÄß ¢AiÁrzÁUÄ
 ¢AiÁrzÀ PÉ®_Ä ¢jÄQè¹zÀ ¥sÄ® PÉÆqÄzÉÄ°ÉÆÄzÄgÉÄ ¢ÄªQÜAiÄÄª
 CwÄªªÄzÀ zÄÄBRPÉiM¼ÄUÄUÄÄvÄÛÉÉ, ¢gÄ±ÉUÉ ¹®ÄPÄÄvÄÛÉÉ.
 ÈÈÄ¹zÄAvÉ ¥sÄ® zÉÆgÉvÁUÄ ÈÈÄÆß °ÉaÑÈÄ ¥sÄ® zÉÆgÉAiÄÄ° JA§
 zÄÄgÄ±É GAmÁUÄÄvÄÛzÉ. D_É-zÄÄgÄ±É, zÄÄBR-¢gÄ±ÉUÄ½AzÄV
 ¢ÄÄÈÄÄªª ¢AiÁÈÄ¹PÄ-zÉÈ»PÄ, _ÄªAiÄfPÄ ¹ÜwUÄwUÀ¼ÄÄ »ÄÈÄªÄV fÄªÄÈÄ
 vÄÄÄ"Á PÄµÄÖzÄAiÄÄPÄªªÁUÄÄvÄÛzÉ. ¥sÄ®zÄ±É, ¥sÄ®_ÄégÄÆ¥ÄzÀ
 PÄ®àÈÉUÄ½AzÀ PÄÆr PÄªªÈÉAiÄÄ zÄÈ¶Ö-ÄÄzÀ PÉ®_Ä ¢AiÁrzÄgÉ
 PÄªªðªAiÁqÄÄªªªÄÈÄÄ vÄÈÄUÉ Cj«®èzÉAiÉÆÄ, vÄÈÄÄ ¢jÄQè_ÄzÉAiÉÆÄ
 JA§AvÉ °Ä®ÄgÄÄ jÄwAiÄÄ PÄµÄÖ ÈÄµÄÖUÄ½UÉ M¼ÄUÄUÄÄvÄÛÉÉ.
 ¥ÄjuÁªªªÄV PÄªªð§AzsÄÈÄ, _ÄÄÄgÄ¥Ä±ÄUÄ½UÉ ¢ÄÄvÄÈÛ ¢ÄÄvÄÈÛ
 M¼ÄUÄUÄÄvÄÛÉÉ. avÄÛzÀÄéÄÛöª PÄªªðPÄª±Ä®vÉUÄ¼ÄÈÄÄß
 PÄ¼ÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄvÄÛÉÉ. PÄªªðAiÉÆÄUÄzÀ ¥ÄæUÄwAiÄÄ ¥ÄxÄzÄ°è
 ¢ÄÄÈÄßqÉAiÄÄzÉ G½AiÄÄÄvÄÛÉÉ. DzÄÄzÄjAzÀ PÄªªðAiÉÆÄVaiÄÄª
 ¢AiÁqÄÄªª PÉ®_ÄªÄÈÄÄß ¥sÄ"Ä¥ÉÄPÉè E®èzÉ, ¢µÄiªÄÄ"sÄªÄÈÉ-ÄÄzÀ,
 PÉ®_ÄPÄiV PÉ®_Ä JA§ ¢ªÄ¥ÄÛ"sÄªÄÈÉ-ÄÄzÀ ¢AiÁqÄÄ"ÉÄPÄÄ. »ÄUÉ
 PÉ®_ÄªÄÈÄÄß ¢AiÁqÄÄªªÄzÄjAzÀ D PÉ®_ÄzÀ ¥sÄ®UÄ¼ÄÄ KÈÄÄ DzÄgÄÆ
 ¢ÄªQÜAiÄÄ ¢ÄÄÈÉÆÄzsÄªªðPÉi fÄªÄÈÄzÄÈ¶ÖUÉ vÉÆÄzÄgÉ GAmÁUÄÄªª
 ¢®è. PÄªªðAiÉÆÄVaiÄÄª ¢_ÄiAUÄÈÄÆ ¢ªªðªªÈÄÆ DV vÄÈÄß "Ä½ÈÄ
 ¥ÄxÄzÄ°è _ÄÄUÄªªªÄV ¢ÄÄÄAzÉ _ÄUÄ®Ä ¢µÄiªÄÄ"sÄªÄÈÉAiÄÄª

„À°ÀPÁjAiÀiÁVgÀÄvÀÛzÉ, àÀiÁvÀæàÀ®èzÉ ZÉÉvÀ£ÀåzÁAiÀÄPÀ°ÀÇ
DVgÀÄvÀÛzÉ.

PÀ°ÀÄð¥sÀ® vÁåUÀ: àÀiÁqÀÄà PÀ°ÀÄðçAzÀ EAvÀ°À ¥sÀ®
§gÀÄvÀÛzÉ JazÀÄ JtÄ,ÄÄ°ÀÄzÀÄ, CzÀ£ÄÄß éÉÆzÀ-ÉÄ §AiÄÄ,ÄÄ°ÀÄzÀÄ,
E°ÀÄUÀ½AzÀ PÉ®,ÄzÀ éÉÄÄ-É éÉÆÄ°À GAmÁV PÀ°ÀÄðAiÉÆÄVUÉ CzÀjAzÀ
°À®°ÀgÀÄ jÄwAiÄÄ vÉÆAzÀgÉUÀ¼ÄÄ GAmÁUÀÄvÀÛzÉ. »ÄUÁUÀ®Ä
PÀ°ÀÄðzÀ PÀ°ÀÄ£ÉAiÄÄÄ PÁgÀt°ÄzÀgÉ PÀ°ÀÄðzÀ ¥sÀ® zÉÆgÉvÁUÀ CzÀgÀ
§UÉÍ D,ÀQÛ°À»¹ £Á£ÄÄ, £Á£ÄßzÀÄ JA§ C°ÀAPÁgÀ àÄä°ÀÄPÁgÀUÀ¼Ä£ÄÄß
vÀ¼ÉAiÄÄÄ°ÀÄzÀÄ PÀ°ÀÄð¥sÀ® àÄåéÉÆÄ°AzÀ (D,ÀQÛAiÄÄ)
¥ÄjuÁ°ÀÄÄvZÉ.

PÀ°ÀÄð¥sÀ®zÀ éÉÄÄ-É D,ÀQÛ vÀ¼ÉzÁUÀ D ¥sÀ®zÀ C£ÄÄ°sÀ°À àÄÄvÀÄÛ
E£ÄÆß C£ÄÄ°sÀ«-ÉÄPÉA§ °ÀA§® GAmÁUÀÄvÀÛzÉ. ¥sÀ®zÀ „ÄÄR
àÄÄÄVzÁUÀ CxÀ°À „ÄÄRPÉÍ vÉÆAzÀgÉ DvÀAPÀUÀ¼ÄÄ §AzÁUÀ ¥ÄjuÁ°ÀÄÄv
¼ÄÖ, zÉéÄµÀ, EvÁåç àÄÄ£ÉÆÄ«PÁgÀUÀ¼ÄÄ GAmÁV fÄ«UÉ CzÀjAzÀ
PÀµÀÖ£ÄµÀÖUÀ¼ÄÄ MzÀUÀÄvÀÛé. DUÀ àÄÄÄÄç£Ä PÉ®,Ä°À£ÄÄß
„ÄjAiÀiÁV àÀiÁqÀ-ÁUÀzÉ AiÉÆÄUÀzÀ °ÄçAiÄÄ°è àÄÄÄ£ÄßqÉAiÄÄzÉ
PÀµÀÖUÀ½UÉ M¼ÄUÁUÀÄ°ÀAvÁUÀÄvÀÛzÉ. ¥sÀ® M¼ÉÍAiÄÄzÁUÀ°,
PÉÍÖzÁUÀ°, CzÀgÀ ¥Äæ°sÀ°ÀPÉÍ M¼ÄUÁUÀzÉ, ¥sÀ®°ÁUÀ° ¥ÄjuÁ°ÀÄÄvÁUÀ°
D,É-ÄAzÀ vÀ£ÄßzÀÄ vÀ£ÄUÉ -ÉÄPÄÄ J£ÄßzÉÄ EgÄÄ°ÀÄzÉÄ ¥sÀ®vÁåUÀ.
PÀ°ÀÄðçAzÁV zÉÆgÉvÀ QÄwð,UÉgÀ°À, L±ÀéAiÄÄð EvÁåçUÀ¼Ä §UÉUÉ
vÁ£ÄÄ,vÀ£ÄßzÀÄ JA§ zÀÈ¶ÖAiÄÄ£ÄÄß vÀåf,Ä-ÉÄPÄÄ. EzÉÄ PÀ°ÀÄð¥sÀ®
vÁåUÀ. PÀ°ÀÄð¥sÀ®°À£ÄÄß vÁåUÀ àÀiÁqÀÄ°ÀÄzÀzÀgÉ AiÀiÁjUÁV vÁåUÀ
àÀiÁqÀ-ÉÄPÄÄ J£ÄÄß°À ¥Äæ±Éß GzÄä«ÄÄvÀÛzÉ. „ÄzsÀPÀ£ÄÄ F °ÀAvÀPÉÍ
§AzÀ£ÄÄvÀgÀ C°À£ÄÄ KgÀ-ÉÄPÁzÀ àÄÄÄÄç£Ä °ÀAvÀ°ÉÄ F±ÀégÁ¥Äðt.

F±ÀégÁ¥Äðt: PÀ°ÀÄðAiÉÆÄUÀzÀ „ÄzsÀ£ÉAiÄÄ PÉÆ£ÉAiÄÄ °ÀAvÀ.
àÀiÁqÀÄà J-Áè PÉ®,ÄUÀ¼Ä£ÄÆß vÁ£ÄÄ àÀiÁqÀÄvÉÛÄÉ JA§
C°ÀAPÁgÀ«®èzÉ, J®è°ÀÇ „ÄÄð±ÀPÀÛ°ÄzÀ °sÀUÀ°ÀAvÀ£ÉÄ vÀ£Äß
àÄÄÆ®PÀ àÀiÁr,ÄÄvÁÛÉ JazÀÄ £É£Ä,ÄÄ°ÀÄzÉÄ F±ÀégÁ¥ÄðtzÀ
¥ÄÆ°Äð°sÁUÀ. PÉ®,Ä°ÀiÁqÀÄ«PÉ àÀiÁvÀæ vÀ£ÄVgÀÄà °ÀPÁVzÀÄÝ
PÉ®,Ä°À£ÄÄß PÄÄ±À®vÉ-ÄAzÀ æ°Äð»¹ PÉ®,ÄzÀ ±ÄÄ°sÄ±ÄÄ°sÄ
¥sÀ®UÀ¼Ä£ÄÄß -ÉQÍ,ÄzÉÄ EzÄÄÝ zÉÆgÉvÀ ¥sÀ®°À£ÄÄß °sÀUÀ°ÀAvÀæUÉ
„Ä°ÄÄ!ðvÀ JA§ °sÄ°À£ÉAiÄÄ£ÄÄß vÀ¼ÉzÄÄ ¥sÀ®é®è°À£ÄÆß
¥ÄgÀ°ÀiÁvÀäæUÉ CÍð,ÄÄ°ÀÄzÄÄ F±ÀégÁ¥ÄðtzÀ GvÁÛgÄ°sÁUÀ.
PÉ®,Ä°À£ÄÄß àÀiÁr,ÄÄ°À °sÀUÀ°ÀAvÀæUÉÄ ¥sÀ®zÀ CçÜPÁgÀ EgÄÄ°ÀÄzÄÄ
„Ä°Äd°ÉÄ „Äj. F±ÀégÁ¥ÄUÉ CÍðvÀ°ÄzÄzÄÄÝ ¥Ä«vÀæ°ÁV CzÄÄ C°À£Ä
¥Äæ,ÄzÄ°ÁUÀÄvÀÛzÉ. F±ÀégÁ ¥Äæ,ÄzÄçAzÀ PÀ°ÀÄðAiÉÆÄVÁiÄÄ „ÀPÀ®
zÄÄBR §AzsÀ£ÄUÀ¼ÄÆ æ°ÄÈwÜAiÀiÁUÀÄvÀÛé. »ÄUÉ °sÀUÀ°ÄzÀ¥Äðt °sÄ°À
çAzÀ æ°Äð»,ÄÄ°À PÉ®,ÄUÀ¼Äé®è°ÀÇ zÉÄ°ÀgÀ ¥ÄÆeÉAiÄÄAvÁUÀÄvÀÛé.
C®èzÉ „ÄÄð±ÀPÀÛ£ÄzÀ °sÀUÀ°ÀAvÀ£ÉÄ vÀ£Äß »AzÉ æAvÄÄ PÉ®,Ä
àÀiÁr,ÄÄvÁÛÉ JazÁUÀ zsÉÉAiÄÄð, °sÄgÀ°Ä,É, PÄÄ±À®vÉUÀ¼ÄÄ °ÉaÑ

PE® ,À GvÀÛ²ÀÀ²ÁUÀÄvÀÛzÉ. »ÄUE F±ÀégÁ¥Àðt "sÁ²ÀÉÉ-ÄAzÀ ²ÀiÁqÀÄ²À
 PE® ,ÀUÀ¼À ²ÀÄÆ®PÀ fÄ«AiÀÄ fÄ²ÀÉÀ²À ¥Á²ÀÉÀ²ÀÇ ¥Ä±ÄÄzÀp²ÀÇ DV
 ²ÀÄÄQÛUE ,ÄzsÀÉÀ²ÁUÀÄvÀÛzÉ.F jÄw ¥ÄAZÀ ,ÉÆÄ¥ÁÉÀUÀ¼ÀÉÄÄß
 CÉÄÄ,Äj¹ PÀ²ÀÄðAiÉÆÄUÀzÀ ,ÄzsÀÉÉAiÀÄÉÄÄß ²ÀiÄrzÀ
 PÀ²ÀÄðAiÉÆÄVÀiÄÄ vÀÉÄß PE® ,ÀUÀ¼À ²ÀÄÆ®PÀ "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÀ°è
 MAZÁUÀÄvÀÛÉ,

(»AzÄÆ zsÀ²ÀÄðzÀ ¥ÄJZÄAiÄÄ, JzÄÄPÀð¼À PE.
 ±ÄAPÀgÄÉÁgÄAiÄÄt"sÀmï, r.«.PE ²ÀÄÆwð, ²ÉÄÊ,ÄÆgÄÄ, 1971,¥ÄÄ.
 164-174)

2."sÀQÛAiÉÆÄUÀ:

"sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄÄ ¥ÉæÄ²ÀiÁÉÄÄzÀ²ÀÄAiÀÄÉÄVgÄÄvÀÛÉ. "sÀQÛ JAzÀgÉ
 |æÄw, ,ÉÄÉ JAzÄÄ CxÀð. "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄÉÄÄß |æÄw,ÄÄvÀÛ |æÄw-ÄÄzÀ
 fÄ²ÀÉÄzÀ ,ÁPÀ® PE® ,ÁPÄAiÀÄðUÀ¼ÀÉÄÄß zÉÄ²ÀgÀ ,ÉÄÉ JAzÄÄ ÉÄqÉ¹
 PÉÆÉÉUE |æÄwAiÄÄ ²ÀÄÆ®PÀ²ÉÄ "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄÉÄÄß ,ÉÄgÀ®Ä EgÄÄ²À
 ,ÄzsÀÉÄ²ÀiÁUÀð²ÉÄ "sÀQÛAiÉÆÄUÀ.

|æÄwAiÉÄÉÄÄß²ÀÄzÄÄ "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄ ç²À²ÀzÀ ²ÀÄvÀÛ
 ²ÀÄ²ÀvÀÆàð²ÄzÀ ±ÀQÛAiÀiVzÄÄÝ dUÄwÛÉÀ°è ««zsÀ gÄÆ¥ÄUÀ¼À°è
 dÉÄfÄ²ÀÉÄzÀ°è QæAiÀi±ÀQÛAiÀiV ¥ÄæPÄiUEÆArgÄÄvÀÛzÉ.
 CÉÄÄ,ÄgÀ²ÄV vÄ-Ä, §¼ÄUÀ, ¥Äw-¥Äwß, ,ÉßÄ»vÀ, zÉÄ±Ä, ÉÄqÄÄ-ÉÄÄr
 JAzÄÄ »ÄUE ««zsÀ vÄgÀ²ÄzÀ°è ÉÄ²ÀÄ ¥ÄgÀ,ÄàgÀ |æÄw,ÄÄvÉÛÄÉ.
 |æÄwAiÄÄÉÄÄß fÄ²ÀÉÄzÀ°è §¼Ä,ÄÄvÉÛÄÉ. DzÄgÉ F |æÄw-ÄÄzÄV ²Ä²ÄÄ
 jÄwAiÄÄ zÄÄBR vÉÆAzÄgÉUÀ½UE ÉÄ²ÄÄ vÄÄvÀÛUÄÄ²ÄÄzÄÆ EzÉ. E²É®è
 C®²ÄÄzÀ, C±Ä±ÄévÄ²ÄzÀ ²Ä,ÄÄÛ«±ÉÄµÄUÀ¼ÄzÄÄzÄJAzÄ C²ÄÄUÀ½ÄzÄ
 ÉÄ²ÄÄUE ±Ä±ÄévÄ²ÄzÄ ,ÄÄ²ÄÄ zÉÆgÉAiÄÄzÄÄ. AiÀiÄ²ÄÄzÄÄ
 ±Ä±ÄévÄ²ÄÉÇÄ CzÄÉÄÄß |æÄw¹zÄUÀ CzÄJAzÄ ²ÄiÄvÄæ ÉÄ²ÄÄUE
 ±Ä±ÄévÄ²ÄzÄ ,ÄÄ²ÄÄ "sÀ²ÄÄUÀ§²ÄÄzÄÄ. ±Ä±ÄévÄ²ÄzÄÄzÉÆAzÉÄ, CzÄÄ
 ¥ÄgÄ²ÄÄÛ, CzÉÄ ¥ÄgÄ²ÄiÄvÄä. CzÄÉÉßÄ "sÀUÀ²ÀÄvÀ, zÉÄ²ÀgÄÄ JAzÄÄ
 ««zsÀ °É,ÄgÄÄUÀ½ÄzÄ ÉÄ²ÄÄ ,ÄÄÉÆÄçü,ÄÄvÉÛÄÉ. °ÄUÄV ±Ä±ÄévÄÉÄzÄ
 "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄÉÄÄß |æÄw¹zÄUÀ ²ÄiÄvÄæ ±Ä±ÄévÄ²ÄzÄ ,ÄÄR
 zÉÆgÉwÄvÄÄ. fÄ²ÀÉÄzÀ PÄµÄÖÉÄµÄÖ §ÄzsÀÉÄUÀ½ÄzÄ ²ÄÄÄQÛ
 zÉÆgÉwÄvÄÄ. zÉÄ²ÀgÄÉÄÄß |æÄw,ÄÄÉÄPÄzÄgÉ ÉÆÄPÄzÄ fÄ²ÀÉÄ
 ,ÄÄ§ÄzsÄzÄ EvÄgÄ ²Ä,ÄÄÛUÀ¼ÄÉÄÄß ²Ä²QÛUÀ¼ÄÉÄÄß PÉÊ©qÄÉÄPÄV®è.
 CxÄ²Ä D²ÄÄUÀ¼ÄÉÄÄ zÉÄ²ÀgÄÉÄÄß ²ÄÄgÉAiÄÄ®Ä PÄgÄ²ÄUÄzÉ zÉÄ²ÀgÄ°è
 |æÄwAiÄÄÉÄÄß "É¼É,Ä®Ä ,Ä²ÄAiÄÄPÄ²ÄUÄÉÄPÄÄ. »ÄUE ÉÆÄPÄzÄ
 |æÄwAiÄÄÉÄÄß "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄ JqÉUE wgÄÄV¹ CxÄ²Ä "sÀUÀ²ÀÉÄ²ÄAiÄÄ²ÄV¹
 fÄ²ÀÉÄzÄ ,ÁPÀ® PE® ,ÁPÄAiÀÄðUÀ¼ÄÉÄÄß ²ÄiÄqÄÄvÀÛ
 "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄÉÄÄß J®èzÄgÄ »ÉßÉAiÄÄ°è PÄtÄvÄÛ, "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄ
 |æÄwAiÄÄ°è ,Ä²Äð,ÄÄ²ÄÉÄÄß PÄtÄ²ÄÄzÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ vÀÉÄÆä®PÄ
 "sÀUÀ²ÄzÄÉÄÄzÄ²ÄÉÄÄß CÉÄÄ"sÄ«ÄÄvÄÛ "sÀUÀ²ÀÄvÀÉÄÉÄÄß

K^{1/4}ÄÄ CA±ÀUÀ^{1/2}AzÀ PÀÆr^²É. C^²ÄÄ AiÀiÁ^²ÄÄ^²ÉAzÀgÉ: 1. «^²ÉÄPÀ, 2. «^²ÉÆÄPÀ, 3. C^²ÄÄ^²Ä, 4. QæAiÉÄ, 5. PÀ^²ÄÄt, 6. CÆÄ^²Ä^²ÄzÀ, 7. CÆÄÄzÀpμÄð

«^²ÉÄPÀ: «^²ÉÄPÀ JAzÀgÉ GvÀÛ^²ÄÄ^²ÄzÀÄÄ AiÀiÁ^²ÄÄzÀÄ, CÆÄÄvÀÛ^²ÄÄ^²ÄzÀÄÄ AiÀiÁ^²ÄÄzÀÄ, »vÀ^²ÄzÀÄzÀÄ ±ÄÄzÀp^²ÄzÀÄzÀÄ AiÀiÁ^²ÄÄzÀÄ, C»vÀ^²ÄÇ C±ÄÄzÀp^²ÄÇ DzÄÄzÀÄ AiÀiÁ^²ÄÄzÀÄ-JAŞÄzÀgÄ «^²ÉÄZÀÉAiÀiÁVzÉ. ÄiÁvÀæ^²Ä®èzÉ C^²ÄÄUÀ^{1/4}ÄÆÄÄß fÄ^²ÄÆÄzÀ°è PÄAiÄÄðvÀB CÆÄÄ^²Äj^²ÄÄ^²ÄzÀVzÉ. ÄÄÆÄÄμÄðfÄÄ ±ÄjÄgÄzÀ LzÄÄ EA çæAiÄÄUÀ^{1/4}Ä ÄÄÄÆ®PÄ ¥Äæ¥ÄAZÄçAzÄ «μÄAiÄÄUÀ^{1/4}ÄÆÄÄß ¹éÄPÄj^²ÄÄvÀÛÉ. EzÄgÄ°è D^ºÄgÄ «ZÄgÄUÀ^{1/4}É®èÄÇ ÄÄj^²É. F D^ºÄgÄ-«ZÄgÄUÀ^{1/4}É®èÄÇ ÄÄðQÛAiÄÄ ÄÄÄfÄÄÄi fÄqÄ^²Ä^{1/2}PÉ fÄ^²ÄÆÄUÀ^{1/4}ÄÆÄÄß gÄÆj^²ÄÄvÀÛÉ. ¨sÄQÛAiÉÆÄUÄzÀ ÄzsÀPÄfÄÄ ÄÉÆvÀÛ^²ÄÆzÀ°UÉ F D^ºÄgÄ-«ZÄgÄUÀ^{1/4}Ä DÄiÉÄi ¹éÄPÄgÄuÉUÀ^{1/4}Ä°è CvÄðAvÀ eÄUÄævÉ «^²ÉÄZÄfÉUÀ^{1/4}ÄÆÄÄß CÆÄÄ^²Äj^²ÄÄ^²ÄPÄÄ. CzÄfÉßÄ «^²ÉÄPÄ JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ^²ÄVzÉ.

ÄÄÆÄÄμÄðfÄÄ ¹éÄPÄj^²ÄÄÄ D^ºÄgÄÄÄ ÄÄÄiÁfÄÄ^²ÄV ÄÄÄÆgÄÄ vÄgÄ°ÄzÀ zÉÆÄμÄUÀ^{1/2}UÉ M^{1/4}ÄUÄUÄÄvÀÛzÉ: (1) D±ÄæAiÄÄzÉÆÄμÄ, (2) x«ÄvÀÛzÉÆÄμÄ, (3) ÄégÄÆ¥ÄzÉÆÄμÄ. D^ºÄgÄÄÄÆÄÄß AiÄiÁjAzÄ ¥ÄqÉAiÄÄÄ^²ÉÉÇÄ C^²ÄgÄÄ “D±ÄæAiÄÄ”. D^ºÄgÄ xÄqÄÄ^²ÄÄgÄÄ ±ÄÄzÀp^²ÄzÄ, AiÉÆÄUÄðgÄÆ DVgÄ^²ÉÄPÄÄ. JAzÀgÉ D^ºÄgÄzÀ ÄÄ¥ÄzÄfÉ ±ÄÄzÀp^²ÄzÄ jÄwAiÄÄ°è fÄqÉçgÄ^²ÉÄPÄÄ JAŞÄzÄÄ vÄvÀÄAiÄÄð. D^ºÄgÄ ÄégÄÆ¥Ä JAzÀgÉ CzÄgÄ UÄÄtzsÄÄÄðUÀ^{1/4}ÄÄ. ÄÄÆÄÄÄiÄÄß GzÉæÄPÄUÉÆ^{1/2}ÄÄÄ CxÄÄÄ vÄÄÄÄ¹PÄÄzÄ, (ÄÄÆÄÄÄiÄÄß »ÄfÄ¹ÜwUÉ E^{1/2}ÄÄÄ) D^ºÄgÄÄÄÆÄÄß JAçUÄÆ ¹éÄPÄj^²ÄÄÄzÄÄ. °ÄUÉ »ÄfÄÄÄégÄÆ¥ÄzÄ D^ºÄgÄÄÄÄ ÄégÄÆ¥Ä zÉÆÄμÄçAzÄ PÄÆrgÄÄvÀÛzÉ. HmÉÆÄ¥ÄZÄgÄ ÄÄÄÆ®PÄÄÄV »ÄUÉ (CÆÄßÄÄÄAiÄÄPÉÆÄ±ÄPÉi) ÄÄÄÄ D^ºÄgÄÄÄÄ ±ÄÄzÀp^²ÄzÄgÉ ÄiÁvÀæ Ä®zÄÄ. ÄÄÆÄÄ¹UÉ EAçæAiÄÄUÀ^{1/4}Ä ÄÄÄÆ®PÄ ¥ÄqÉAiÄÄÄÄ «ZÄgÄ¥ÄoÄt ÄÄÆÄfÄÄ ±ÄæÄÄtUÀ^{1/4}É®èÄÇ, GvÀÛ^²ÄÄ GzÄvÀÛ °ÄUÄÆ GvÄ^ºÄAiÄÄÄvÀÄÇ, ÄzsÀPÄxUÉ G¥ÄAiÄÄÄPÄUÄÇ DVgÄ^²ÉÄPÄÄ.

«^²ÉÆÄPÀ:

‘«^²ÉÆÄPÀ’JAzÀgÉEA

çæAiÄÄxUÄæ°ÄJAzÄÄvÄvÀÄAiÄÄð^²EQPÄÄÄRzÄD ÄAiÄÄfÄÄß

°ÄvÉÆÄnAiÄÄ°èqÄ^²ÉÄPÄVgÄÄÄÄzÄÄ

‘«^²ÉÆÄPÀ’zÄ

ÄÄÄSÄÄ±ÄÄVgÄÄvÀÛzÉ. CxvÄðÄzÄ ¥Äæ¥ÄAaPÄ ÄÄR ÄÄÄ^²ÉÄzÄÄ w^{1/2}çgÄÄÄÄ ÄzsÀPÄxUÉ zÉÄÄgÄ ÄÄÄ^²ÉÄÄÄÄÄw GAMÄUÄÄÄÄ®è. zÉÄÄgÄÄÄ^²ÉÄPÉAzÄUÄÄÄÄ®è. °ÄUÄV EÄÄ^²ÉÆÄPÄzÄ ÄÄRÄÄÄ ¨sÄUÄÄÄvÄfÄÄ ÄPÄëvÄlgÄ ÄÄRzÄ MAzÄÄ CtÄÄégÄÆ¥Ä JfÄÄßvÄÛ F ÄÄRÄÄÄß §AiÄÄÄzÉ ¨sÄUÄÄÄvÄfÄÄ ÄÄRPÄiV °ÄvÉÆgÉAiÄÄÄÄÄÄÄfÉÆÄÄÄwÜ^²É^{1/4}ÄÄ^²ÉÄPÄÄ. EzÄPÉi^²EQPÄÄÄRUÄ^{1/4}ÄÄÄß ÄzsÄfÄÄ JAzÄÄ ¥ÄjUÄtÄÄÄ^²ÉÄPÉÄ «fÄÄ CzÄfÄÄß ÄÄRzÄ ¥ÄgÄÄÄiÄÄÄçü JAzÄÄ w^{1/2}AiÄÄÄÄgÄzÄÄ. J°è^²EQPÄ ÄÄRzÄ PÄÄÄfÉ EzÉAiÉÆÄ C°è ¨sÄUÄÄÄvÄfÄÄ

ᵃÉÄÄ°£Ä ¥ÉæÄᵃÄÄ EgÄzÄÄ. J°è "sÄUÄᵃÄAvÄ£Ä ᵃÉÄÄ°£Ä ¥ÉæÄᵃÄÄ«®èᵃÉÇÄ C°è "sÄUÄᵃÄAvÄ£ÄÄ ¥ÄæPÄIUÉÆ¼ÄÄîᵃÄÄ®è.

C"sÄÄ,Ä: "sÄUÄᵃÄAvÄ£Ä°è ±ÄÄÑ®ᵃÄzÄ "sÄQÜ, CᵃÄ£ÄÄ "ÉÄPÉÄS wÄᵃÄæᵃÄzÄ ᵃÄÄPÄÄ®vÉ ᵃÄÄvÄÄÜ CzÄPÄIV fÄᵃÄ£ÄzÄ J°Äè ,ÄAzÄ"sÄðUÄ¼Ä®Æè ,ÄvÄvÄᵃÄV ¥ÄæAiÄÄvÄßᵃÄÄ¼ÄîᵃÄ£ÄV, "sÄQÜ±ÄæzÉPᵃÄÄPÄÄ®vÉUÄ¼Ä£ÄÄßPÄAiÄiÄðZÄgÄuÉAiÄÄ°è vÄgÄÄᵃÄÄzÄÄ 'C"sÄÄ,Ä' JAzÉ±¹gÄÄvÄÜzÉ. "sÄUÄᵃÄAvÄ£ÄÄ dUÄwÜ£Ä MqÉAiÄÄ. ,ÄÈ¶Ö ¹Üw ,ÄA°AgÄ PÄvÄÈðᵃÄVzÄÝ£É. CᵃÄ£ÄÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä ,ÄzsÄÄ. CᵃÄ£ÄÄ zÉÆgÉvÄUÄ vÄ£ÄUÉ CᵃÄtðᵃÄAiÄÄᵃÄzÄ D£ÄAzÄ ®"sÄᵃÄÄUÄÄvÄÜzÉ JA§ ±ÄÄÑAiÄÄᵃÉÄ ±ÄæzÉP. F jÄwAiÄÄ ±ÄæzÉPÄiÄÄÄÄ "sÄQÜAiÄÄ MAzÄÄ±Ä. CZÄ®ᵃÄzÄ ±ÄæzÉP¬ÄAzÄ "sÄUÄᵃÄAvÄ£Ä°è |æÄw ,Ä°AdᵃÄV GAmÄV CzÉÄ "sÄQÜAiÄiÄV ¥Äjt«Ä,ÄÄvÄÜzÉ. "sÄQÜ ±ÄæzÉPUÄ½ÄzÄ PÄÆrzÄᵃÄ£ÄV ,ÄzsÄPÄ£ÄÄ ¢£Ä±vÄᵃÄÄÇ zÉ££ÄÄ¢£Ä fÄᵃÄ£ÄzÄ PÉ®,ÄPÄAiÄÄðUÄ¼Ä£ÄÄß ±Äð»ÄÄvÄÜ, ±ÄæzÉP "sÄQÜUÄ¼Ä£ÄÄß C"sÄÄ,Ä¢ÄzÄ °EaÑ,ÄÄvÄÜ, zÄÈqsÄUÉÆ½,ÄÄvÄÜ §gÄ"ÉÄPÄÄ. vÄ£Äß fÄᵃÄ£ÄzÄ ¥ÄgÄᵃÄÄUÄÄjAiÄiÄzÄ "sÄUÄᵃÄAvÄ, CᵃÄ£ÄÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä vÄ£ÄÄ PÉÊPÉÆaqÄ ,ÄzsÄ£É- EᵃÄÄUÄ¼Ä £É£Ä¥ÄÄ zÄÈqsÄᵃÄV ,ÄzÄ ,ÄzsÄPÄ£Ä°ègÄ"ÉÄPÄÄ. EᵃÉ°Äè 'C"sÄÄ,Ä' JAzÉ±¹gÄÄvÄÜᵃÉ.

QæAiÉÄ: "sÄUÄᵃÄAvÄ£Ä ᵃÉÄÄ°£Ä CwÄᵃÄᵃÄzÄ |æÄw, "sÄUÄᵃÄAvÄ£ÉÆ£Ä£Ä vÄ£Äß "Ä½£Ä UÄÄj JA§ ±ÄÄÑ® ±zsÄðgÄ, "sÄUÄᵃÄAvÄ£Ä®èzÉ "ÉÄgÉÄ£ÄÆ "ÉÄQ®è JA§ wÄᵃÄæᵃÄzÄ ᵃÄÄPÄÄ®vÉ EᵃÄÄUÄ¼ÄÄ PÄAiÄiÄðZÄgÄuÉAiÄÄ°è §gÄᵃÄÄzÉÄ QæAiÉÄAiÄiÄvzÉ. ±B,ÄéxÄðvÉAiÄÄ QæAiÉÄAiÄÄ ᵃÄÄSÄÄA±ÄᵃÄVzÉ. £Ä£ÄÄ, £Ä£ÄßzÄÄ J£ÄÄßᵃÄÄzÉÄ ,ÄéxÄð. ,ÄéxÄð J°èzÉAiÉÆÄ C°è |æÄw ,ÄAPÄÄavÄᵃÄUÄÄvÄÜzÉ. |æÄw J°è ,ÄPÄµÄÄÖ E®èᵃÉÇÄ C°è |æÄw,ÄégÄÆ¥Ä£ÄzÄ "sÄUÄᵃÄAvÄᵃÄÄÝ CᵃÄ£ÉÄ ,ÄᵃÄð,Äé£ÄVzÄÝ£É JA§ÄzÉÄ ±B,ÄéxÄð zÄÈ¶Ö. "sÄUÄᵃÄAvÄ£ÄÄ J°Èè®Æè EzÄÝ£É JA§ zÄÈ¶Ö¬ÄAzÄ, zÄAiÉÄ |æÄwUÄ½ÄzÄ PÄÆr EvÄgÄjUÉ M½vÄ£ÄÄß §AiÄÄ¹ PÉ®,ÄUÄ¼Ä£ÄÄß ᵃÄiÄqÄÄvÄÜ "Ä¼Ä£ÄÄß ,ÄV,ÄÄᵃÄÄzÉÄ QæAiÉÄ. CzÉÄ ±,ÄéxÄðvÉ. ±B,ÄéxÄð¢ÄzÄ °ÄÈzÄAiÄÄ«PÄ,ÄᵃÄUÄÄvÄÜzÉ. °ÄÈzÄAiÄÄzÄ «PÄ,ÄᵃÄzÄUÄ "sÄUÄᵃÄAvÄ C°è ¥ÄæPÄIUÉÆ¼ÄÄîvÄÜ£É. "sÄQÜAiÉÆÄUÄzÄ ,ÄzsÄPÄgÄ£ÄÄ ¢£Ä±vÄᵃÄÄÇ "sÄPÄÜgÄÄ, CwyUÄ¼ÄÄ, ¥ÄætÄUÄ¼ÄÄ, EvÄÄ¢ EvÄgÄjUÉ vÄßAzÄzÄ jÄwAiÄÄ°è zÄAiÉÄ C£ÄÄPÄÄ¥Ä £ÉgÄᵃÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß ±ÄqÄÄvÄÜ |æÄwAiÄÄ£ÉßÄ ¥ÄæAiÉÆÄVPÄᵃÄV PÉ®,ÄUÄ¼ÄÄ ᵃÄÄÆ®PÄ C£ÄÄµÄ×£ÄPÉi vÄgÄ"ÉÄPÄÄ.

PÄ-Äât: wæPÄgÄt¥ÄÄᵃÄðPÄᵃÄzÄ ¥Äj±ÄÄzÄPvÉ ᵃÄÄvÄÄÜ ±ÄQÜAiÉÄÄ 'PÄ-Äât' JAzÄÄ J¹gÄÄvÄÜzÉ.wæPÄgÄt±ÄÄ¢P JAzÄgÉ: 1. ±ÄjÄgÄzÄ ±ÄÄ¢P ᵃÄÄvÄÄÜ ¥Ä«vÄævÉ. 2. ᵃÄiÄ£Ä¹PÄᵃÄzÄ ±ÄÄ¢P: ᵃÄiÄqÄÄᵃÄ AiÉÆÄZÄ£É "sÄᵃÄ£ÉUÄ¼ÄÄ ¥Äj±ÄÄzÄPᵃÄÇ, ,ÄvÄᵃÄ,ÄᵃÄÄvÄᵃÄÇ DVgÄ"ÉÄPÄÄ. 3. ᵃÄaPÄᵃÄzÄ ±ÄÄ¢P: £ÄÄrAiÄÄÄᵃÄ ᵃÄiÄvÄÄUÄ¼ÄÄ ¥Äj±ÄÄzÄPᵃÄÇ »vÄ¥ÄæzÄᵃÄÇ DVgÄ"ÉÄPÄÄ 'PÄ-Äât' JA§ «ZÄgÄzÄ°è ,ÄvÄÄ,

¥Áæ³ÀiÁtÂPÀvÀfÀ, zÀAiÉÄ, C»A,É, zÁfÀ-E²ÀÅUÀ¼ÄÄ ,ÉjzÄÄÝ
 "sÀQÛAiÉÆÄUÀzÀ ,ÁzsÀPÀfÄÄ vÀfÄß°è F LzÄÄ UÄÄtUÀ¼ÄfÄÄß
 "É¼É¹PÉÆ¼Äî"ÉÄPÄÄ. ²ÀiÁvÀæ³À®èzÉ
 zÀÈqsÁgÉÆÄUÀ²ÀÄ¼Äî²ÀfÁVgÄ"ÉÄPÄÄ. ,ÄzÀÈqÄ ±ÄjÄgÄ«®èçzÄÝgÉ
 ,ÁzsÀfÉ ,ÁUÀ-ÁgÄzÄÄ. §®»ÄfÄ²UÉ §zÄÄQfÄ°è KfÄfÄÆß ,Äçü,Ä®Ä
 ,ÁzsÀ²«®è JA§ÄzÀfÄÄß ,ÁzsÀPÀfÄÄ ,ÄzÄ fÉfÄ|ÄÖPÉÆAqÄÄ ,ÄzÀÈqsÄ
 ±ÄjÄgÄ²ÀfÄÄß "É¼É¹PÉÆ¼Äî"ÉÄPÄÄ.

CfÄ³Ä, ÄzÄ: ²ÄÄAzÀ°Ä, ÄçAzÄ PÄÆrgÄÄ«PÉAiÉÄÄ CfÄ³Ä, ÄzÄ
 JA§ÄzÄgÄ vÁvÀéAiÄÄð³ÄVzÉ. "sÀQÛAiÉÆÄVÄiÄÄÄ zÄÄBRçAzÄ,
 C¼ÄÄ²ÉÆÄgÉ-ÄAzÄ EgÄ-ÁgÄzÄÄ. "sÀUÄ²ÄAvÀfÄÄ ¥ÉæÄ³ÄÄ, ÄégÄÆ¥ÄfÄÄ.
 ¥ÉæÄ³ÄÄ«zÄÝ°è zÄÄBRPÉì, "sÀAiÄÄPÉì, zÉéÄµÄPÉì JqÉ-Ä®è. |æÄwAiÄÄ
 ²ÄÄÆ®PÄ "sÀUÄ²ÄAvÀfÄÄÄß ,ÉÄgÄ°ÉÆgÄngÄÄ²Ä ,ÁzsÀPÀfÄÄ ,ÄzÄ
 |æÄwAiÄÄ "sÄ²ÄfÉ-ÄAzÄ PÄÆrzÄÄÝ ²ÄÄAzÀ°Ä, ÄfÁVgÄ"ÉÄPÄÄ. ,ÄzÄ
 ,ÄAvÉÆÄµÄavÀÛfÁVgÄÄ²ÄzÄÄ avÀÛ±ÄÄçPÄiÄÄ PÄÄgÄÄ°ÄÄ.
 ±ÄÄzÄPavÀÛzÄ°è "sÀUÄ²ÄAvÀfÄÄ ²ÉÆÄ³ÄPÄ ç²Ä²ÄÄÄUÄ¼ÄÄ gÄÆ¥ÄzÄ
 ¥Äæw©A§³ÄÄ PÄtÄ²ÄzÄÄ. DzÄÝjAzÄ "sÀQÛAiÉÆÄVÄiÄÄÄ ,ÄzÄ
 ¥Äæ, ÄfÄßavÀÛfÁVgÄ"ÉÄPÄÄ.

CfÄÄzÄPµÄð: ,ÄAvÉÆÄµÄzÄ CwgÉÄPÄ¹ÜwAiÄÄ C"sÄ²Ä²ÉÄ CfÄÄzÄPµÄð.
 Cw DfÄAzÄ, Cw ,ÄAvÉÆÄµÄ, Cw fÄUÄÄ JA©Ä ,ÄAvÉÆÄµÄzÄ
 CwgÉÄPÄUÄ¼ÄfÄÄß "sÀPÄÛfÄÄ °ÉÆAzÄ-ÁgÄzÄÄ, C²ÄÄUÄ½AzÄ
 PÄÆrgÄ-ÁgÄzÄÄ. Cw ,ÄAvÉÆÄµÄPÉì C²ÄPÄ±Ä«vÀÛgÉ CzÄjAzÄ ²ÄÄfÄ¹fÄ
 ZÄAzÄ®vÉ GAmÁV ²ÄÄfÄ, ÄÄì QéÄt²ÄV "sÀPÄÛfÄÄ vÀfÄß ²ÄÄfÉÆÄ²zsÄðgÄ
 ,ÉÜöÉAiÄÄð AiÉÆÄUÄ²vÉUÄ¼ÄfÄÄß PÄ¼ÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄîvÀÛfÉ.
 ¥Äj±ÄÄzÄP²ÄÇ ±ÄQÛ¥ÄÆtð²ÄÇ DzÄ ²ÄÄfÄ¹zÄÝgÉ ²ÄiÁvÀæ "sÀPÄÛfÄÄ
 "sÀUÄ²ÄAvÀfÄÄÄß ,ÄjAiÄiÁV |æÄw,Ä®Ä ,ÁzsÄ², vÀfÄß ,ÁzsÄfÉAiÄÄfÄÄß
 ,ÄjAiÄiÁV ²²Äð»,Ä®Ä ,ÁzsÄ². DzÄÄzÄjAzÄ CfÄÄzÄPµÄðfÁVgÄÄ²ÄzÄÄ
 "sÀPÄÛ²UÉ CUÄvÄ²zÄ UÄÄt²ÄVgÄÄvÀÛzÉ. F K¼ÄÄ CA±ÄUÄ¼ÄfÄÄß
 ,ÁzsÀPÀfÄÄ ²ÄÄÆ®²ÄV vÀfÄß°è gÄÆrü¹PÉÆAqÄUÄ C²ÄfÄÄ
 "sÀQÛAiÉÆÄUÄzÄ ,ÁzsÄfÉUÉ C²ÄðfÁVgÄÄvÀÛfÉ. "sÀQÛAiÉÆÄUÄzÄ
 ,ÁzsÀPÀfÄÄ "sÀPÄÛfÄAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ®àqÄÄvÀÛfÉ.

(»AzÄÆ zsÄ²ÄÄðzÄ ¥ÄjZÄAiÄÄ, CzÉÄ., ¥ÄÄ

179-185)

3.gÄdAiÉÆÄUÄ:

²ÄÄfÄ¹fÄÄ KPÁUÄævÉAiÄÄ ²ÄÄÆ®PÄ fÄ²ÄvÀäfÄfÄÄß ¥ÄgÄ²ÄiÁvÀäfÄ°è
 MAzÄÄUÄÆr,ÄÄ²Ä AiÉÆÄUÄ²ÉÄ gÄdAiÉÆÄUÄ. ²ÄÄfÄ,ÄÄì¼ÄÄî²ÄfÄÄ
 ²ÄÄfÄÄµÄ²fÄÄ. zÉÄ±Ä PÄ® dÉÄAUÄUÄ¼ÄÄ "sÉÄzÄ«zÄÝgÄÆ ²ÄÄfÄÄµÄ²fÄÄ
 ²ÄÄfÄ,ÄÄì¼ÄÄî²ÄfÁVgÄÄ²ÄzÄjAzÄ ²ÄÄfÄÄµÄ²fÉÄ DVgÄÄvÀÛfÉ.
 DzÄÄzÄjAzÄ ²ÄÄfÄ¹fÄÄ KPÁUÄævÉUÉ AiÄiÄ²Ä ²ÄÄfÄÄµÄ²fÄÄ "ÉÄPÄzÄgÄÆ
 ¥ÄæAiÄÄvÄß ¥ÄqÄ§²ÄÄzÄÄ. gÄd²ÄiÁUÄðzÄ°è AiÄiÁgÄÆ "ÉÄPÄzÄgÄÆ

ºÉÆÃUÀ\$ºÀÄzÁVzÀÄÝ CzÀÄ ºÉÆUÉ ,ÁºÀðdɤPÀ gÀ ,ÉÛ DVzÉAiÉÆÃ ºÁUÉAiÉÄÄ
 ºÄÄÆÀ¹¹ÆÀ KPÁUÀævÉAiÄÄ ºÄÄÆ®PÀ §æºÀæeÁÕÆÀºÆÄÄß AiÄiÁgÄÄ
 ``ÉÄPÁzÀgÄÆ ¥ÀqÉAiÄÄ\$ºÀÄzÄÄ. »ÄUÉ ,ÁºÀðjUÄÆ §æºÀæeÁÕÆÀ
 ¥ÀqÉAiÄÄ®Ä, ,ÁzsÀÆÉAiÄÄ ºÄÄÆ®PÀ ,ÁUÄ®Ä, CºÀPÁ±À«ÄAiÄÄÄºÀ
 AiÉÆÃUÄºÁVgÄÄºÄÄzÀjAzÀ EzÀPÉi gÁdAiÉÆÃUÄ JA\$ ºÉ ,ÁgÄÄ \$AçzÉ JAzÀÄ
 ¥ÄædÕgÄÄ ºÉÄ¼ÄÄvÁÛgÉ.

F dUÄvÄÄÛ JAzÀgÉÆÄÄ? ºÄÄiÄÖ ,ÁºÀÄUÄ¼Ä F CÆÄAvÀZÀPÀæçAzÀ
 ºÄiÁÆÄºÄɤUÉ ©qÄÄUÄqÉ EzÉAiÉÄÄ? PÁtÄºÀ F dUÄwÛÆÀ £ÄºÄÄgÄÆ¥ÄUÄ¼Ä
 »fÉß´ÉAiÄÄºè KÆÄÄ CqÀPÀºÁVzÉ? zÉÄºÁjzÁÝfÉAiÉÄÄ? DvÄä JÆÄÄßºÄÄzÄÄ
 ,ÁvÄºÄÉÄ? dUÄwÛUÄÆ fÄ«UÄ½UÄÆ EgÄÄºÀ ,Á\$AzsÀºÉÆÄÄ? EvÄºç
 UÄºÆÄºÄzÀ «ZÁgÄUÄ½UÉ ,ÁºÄgÄºÄzÀ GvÄÛgÄºÆÄÄß ,ÁzsÀÆÉAiÄÄ
 ºÄÄÆ®PÀ PÄAqÄÄ»rAiÄÄ®Ä gÁdAiÉÆÃUÄºÄÄ ,ÁzsÀÆÉÄºÄiÁUÄðºÆÄÄß
 ɤzÉÄð² ,ÁÄvÄÛzÉ.

ºÄÄÆÀ¹¹ÆÀ ±ÀQÛAiÄÄÆÄÄß ºÄÄÆÄÄµÄºÆÄÄ ¥Äæ¥ÄAZÀzÀ
 ``ÁºÄºÀ ,ÁÄÛUÄ¼Ä ,ÁÄ±ÉÆÄzsÀÆÉ, ºÁUÄÆ CºÄÄUÄ¼Ä ,ÁÈ¶ÛUÄ½UÉ
 G¥ÄAiÉÆÄV¹ fÄºÆÄzÀ ,ÄÄRPÄiV CÆÉÄPÀ «zsÀzÀ ,Á®PÄgÄuÉUÄ¼ÄÆÄÄß
 PÄAqÄÄ»rçgÄÄvÁÛfÉ. EzÀjAzÀ ºÄÄÆÄÄµÄºÆÄÄ fÄºÆÄÄ ,ÄÄRºÄÄAiÄÄºÄÄAvÉ
 CºÄÆÄÄ PÄAqÄÄ»rzÀ gÁPÉmi, ,ÄÄànßPi, ``Á\$ÄUÄ¼ÄÄ EvÄºçUÄ½AzÀ
 ´ÉÆÄPÄfÄºÆÄzÀ ``sÄzÀævÉUÉÄ ``sÄAiÄÄºÄÇ C¥ÄAiÄÄºÄÇ GAMÁVgÄÄvÄÛºÉ.
 »ÄUÉ ºÄÄÆÄÄµÄºÆÄÄ vÄÆÄß ºÄÄÆÀ¹¹ÆÀ ±ÀQÛAiÄÄÆÄÄß G¥ÄAiÉÆÄV¹
 PÄAqÄÄ»rzÀ ºÄ ,ÁÄÛUÄ½AzÀ CºÄÆÄÄ ºÄÄvÉÛ ºÄÄvÉÛ F dUÄwÛÆÀ
 \$AzsÀÆÄPÉi MAzÀ®è MAzÄÄ «zsÀzÀºè M¼ÄUÄUÄÄºÄAvÉ DVgÄÄvÄÛzÉ.
 ºÁUÁV ``ÁºÄºjÄwAiÄÄºè ºÄÄÆÀ¹¹ÆÀ ±ÀQÛAiÄÄ ºÄjAiÄÄÄ«PÉ¬ÄAzÁV
 ºÄÄÆÄÄµÄºÆÄÄ ºÉÆÄPÄºÄÆÄÄß ¥ÀqÉAiÄÄ®Ä CºÄÄ ,ÁºÀPÁjAiÄiÁUÄzÉ
 CºÄÆÄÆÄÄß dUÄwÛÆÀ fÄºÆÄÄ\$AzsÀÆÄPÉi¹®ÄQ ,ÄÄºÄAvÁVzÉ. ºÄÄÆÀ¹¹ÆÀ
 ``ÁºÄºZÄiÄºÄnPÉUÄ¼Ä »fÉß´ÉAiÄÄ ºÄÄÆÄ±ÄºQÛAiÄÄÆÄÄß
 G¥ÄAiÉÆÄV¹PÉÆAqÄÄ CAVÄºÄÄÄðRºÁV wgÄÄV¹ vÄÆÄÆä®PÀ ɤgÄAvÄgÄºÄzÀ
 DÆÄAzÀºÆÄÄß ¥ÀqÉzÄÄ ºÄiÁÆÄºÆÄÄ fÄºÆÄzÀ ``sÄzÀævÉUÉ
 ºÄiÁvÄæºÄ®èzÉ fÄºÆÄzÀ ,ÁPÄ® \$AzsÀÆÄUÄ½AzÀ ºÄÄPÄÛÉÁUÄ®Ä
 gÁdAiÉÆÃUÄºÄÄ zÁjAiÄÄÆÄÄß vÉÆÄj ,ÁÄvÄÛzÉ.

gÁdAiÉÆÃUÄzÀºè ºÉÄ½zÀ ,ÁzsÀÆÉ «ZÁgÄUÄ¼ÄÄ PÉÄºÀ®
 PÄ®àÆÉUÄ¼ÄVgÄzÉ ¥ÄæAiÉÆÃUÄ ,ÁzsÀºÄºÄzÀ ,ÁvÄºUÄ¼ÄVºÉ. PÁtÄºÀ F
 ºÉÆgÄ¥Äæ¥ÄAZÀzÀºÄÄ ºÄiÁÆÄºÆÄÄ DAvÄAiÄÄðzÀºè
 ,ÁÆPÄèöägÄÆ¥ÄºÁVgÄÄºÄ DvÄäzÀ ``ÁºÄºÄzÀ ¥ÄæPÄluÉAiÄÄµÉÖ.
 ºÉÆgÄVÆÀ F ¥ÄæPÄluÉUÉ M¼ÄVÆÀ ,ÁÆPÄèöägÄÆ¥ÄzÀºèÆÀ DvÄäzÀ
 EgÄÄ«PÉAiÉÄÄ PÁgÄtºÁVzÀÄÝ CzÀgÄ ¥ÄjuÄºÄÄgÄÆ¥ÄzÀ ¥ÄæPÄluÉAiÉÄÄ F
 ¥Äæ¥ÄAZÄ. DAvÄgÄºÄºè CqÁVgÄÄºÄ DvÄävÄvÄéºÆÄÄß CjvÁUÄ F
 dUÄvÄÄÛ fÄºÆÄÄ-J®èzÀgÄ PÄÄjvÁzÀ ,ÁvÄºzÀ ,ÁPÄëvÁlgÄºÁUÄÄºÄzÄÄ
 ºÄiÁvÄæºÄ®èzÉ DAvÄAiÄÄðzÀºègÄÄºÄ DvÄäzÀ eÁÕÆÄºÄÄAmÁzÁUÄ ``ÁºÄº
 ºÄÄvÄÄÛ DAvÄAiÄÄðzÀ dUÄvÄÄÛUÄ¼Ä ºÉÄºÆÄ ,ÁºÄð «zsÀzÀ

ºÀvÉÆĀnAiĀĀÆ AiÉÆĀVUÉ zÉÆgÉAiĀĀĀvÀŮzÉ. DUÀ CªÀĒĀĀ zĀĀBR
 ₣ĒÆĀªĀŮĀ½UÉ-Áè CwĀvÀĒÁUĀĀvÁŮ₣É JAzĀĀ gĀdAiÉÆĀŮĀªĀĀ
 ºÉĀ¼ĀĀvÀŮzÉ.

±ĀjĀgĀzĀ zĀÈqsÀvÉ, ¥Āj±ĀĀzĀpVÉ. ±ĀjĀgĀzĀ
 ºĀĀÆ®±ĀQŮAiĀiÁVgĀĀªĀ G¹gĀIzĀ ¥ĀætªĀAiĀĀĀ«₣Ā ZĀ®₣ÉAiĀĀ
 ꝥAiĀĀAvĀæt, ºĀĀ₣Ā¹ĒĀ ¥Āj±ĀĀzĀpVÉ EvĀĀꝥ «ZĀgĀŮĀ¼Ā DzsĀgĀzĀºè
 gĀdAiÉÆĀŮĀzĀ ĴzsĀ₣ÉAiĀĀĀ gĀÆ¥ĀĀUÉÆArgĀĀvÀŮzÉ. gĀdAiÉÆĀVĀiĀĀĀ
 fĀªĒĒĒgĀŮĀzĀºè EzĀĀÝ fĀªĒĒĒ ꝥªĀð» ĴĀwŮzĀÝgĀÆ PĀÆqĀ CªÀĒĀĀ
 AiĀiĀªĀĀzĀPĀÆi CrAiĀiĀ¼ĀVgĀzÉ J®èzĀgĀ MqÉAiĀĀ₣ĀAvÉ EzĀĀÝ
 ¥ĀÆtð±ĀĀQŮ, ¥ĀÆtðeĀŌ₣Ā ¥ĀÆuĀð₣ĀzĀꝥAzĀ PĀÆrgĀĀvÁŮ₣É.
 zÉĀºĀªĀ½zĀŮĀ ¥ĀÆtð₣ĀvzĀÝªĒĒĒ ¥ĀÆtð₣ĀVĀiÉĀĀ ¥ĀÆtðªĀzĀ
 D₣ĀAzĀzĀºè, §æºĀĒ₣Āºè LPĀªĀŮĀĀvÁŮ₣É. fĀªĒĒĒzsĀgĀªĀzĀ
 ¥ĀætªĀAiĀĀĀªĒĒĒ ¥ĀæuĀAiĀiĀªĀzĀ ºĀĀÆ®PĀ ꝥAiĀĀAvĀætUÉÆ½¹
 avĀŮ±ĀĀꝥPĀiĀĀ₣ĀĀB ¥ĀqÉzĀĀ vĀ₣ĀÆĀ®PĀ DAvĀAiĀĀðªĀzĀ
 DvĀª±ĀQŮAiĀĀ₣ĀĀB eĀŮĀævĀUÉÆ½¹ CzĀgĀ ºĀĀÆ®PĀ "ĀºĀ
 ¥Āj¹ŮwŮĀ¼Ā₣ĀĀB ºÀvÉÆĀnAiĀĀºè vĀAzĀĀPÉÆEqĀĀ DAvĀjPĀ ºĀŮĀÆ
 "ĀºĀªĀzĀ ĴªĀðvÉÆĀªĀĀRzĀ ĴªĀĀgĀ, Ĵ, ĴªĀĀ₣ĀéAiĀĀ, ±ĀAw ºĀĀvĀĀŮ
 D₣ĀAzĀŮĀ¼Ā₣ĀĀB fĀªĒĒĒ C₣ĀĀ"sĀ« ĴĀvĀŮ fĀªĒĒĒzĀ
 ĴªĀð§AzsĀ₣ĀŮĀ½AzĀ ºĀĀĀPĀŮ₣ĀV ºÉÆĀPĀē₣ĀzĀ CxĀðvī
 DvĀĀ ĴPĀēvĀlgĀªĒĒĒ ºÉÆAzĀªĀĀzÉĀ gĀdAiÉÆĀŮĀzĀ ŮĀĀjAiĀiÁVzÉ.

gĀdAiÉÆĀŮĀPÉi ºĀĀĀRªªĀzĀ DzsĀgĀ ŮĀæAxĀªĀĀ ¥ĀvĀAd®AiÉÆĀŮĀ
 ĴÆvĀæªĀVzÉ. DzĀĀzĀjAzĀ F AiÉÆĀŮĀPÉi ¥ĀvĀAd®AiÉÆĀŮĀ JĀS
 E₣ÉÆBzĀĀ ºĀªªĀºĀjPĀ ºÉ ĴgĀÆ gĀÆrŮAiĀĀºè EzÉ. ¥ĀvĀAdº
 ºĀĀºĀŮŮĀ¼ĀĀ ¥ĀæPĀÈw ¥ĀĀgĀĀµĀ F±ĒégĀ EªĀŮĀ¼Ā «µĀAiĀĀzĀºè
 ꝥĀrzĀ vĀªĀĀ zĀ±Āð₣Ā «ZĀgĀŮĀ¼Ā₣ĀĀB ĴPĀēvĀlgĀ ºĀiĀqĀ®Ā EgĀĀªĀ
 ĴzsĀ₣Ā ºĀiĀŮĀðªĒĒĒAiÉÆĀŮĀzĀ±Āð₣ĀzĀºè ºÉĀ¼Ā-ĀVzĀĀÝ D
 ĴzsĀ₣ÉAiĀĀ ĴĀŮĀwAiÉĀĀ gĀdAiÉÆĀŮĀ JAzĀĀ
 ¥Āæ¹zĀpªĀzĀĀzĀVgĀĀvÀŮzÉ.

gĀdAiÉÆĀŮĀzĀºè ĴzsĀPĀꝥUÉ ĴzsĀ₣ÉAiĀĀ JĀiĀ ĴÆĀ¥Ā₣ĀŮĀ½ªÉ.
 DzĀĀzĀjAzĀ F AiÉÆĀŮĀªĒĒĒ CµĀŌŮĀ (JĀiĀ CAŮĀŮĀ½AzĀ PĀÆrzĀ)
 AiÉÆĀŮĀ JAzĀÆ PĀgÉAiĀĀªĀ gĀÆrŮ EzÉ. F JĀiĀ ĴzsĀ₣Ā CAŮĀŮĀ¼Āºè
 ºĀĀ₣ĀĀµĀªĀ avĀŮzĀ ºĀÈwŮŮĀ¼Ā₣ĀĀB ꝥgÉÆĀꝥŮĀªĀĀzĀPĀiV ºĀAvĀ
 ºĀAvĀzĀ ĴzsĀ₣Ā ºĀªªĀ ĴŮŮĀ¼Ā₣ĀĀB ꝥgĀÆi Ĵ-ĀVzÉ.
 ºÉÈeĀŌꝥPĀªĀVĀiĀĀÆ, ºĀĀ₣Ā±Āª¹ŮĴĀiĀĀªĀVĀiĀĀÆ, DzsĀĀwĀPĀªĀVĀiĀĀÆ
 J-Āè zĀÈŮŮĀ½AzĀ®Æ F JĀiĀ ĴzsĀ₣Ā ºÉĀiŌ®ĀŮĀ¼ĀĀ ºĀiĀ₣ĀªĀ₣Ā
 ºĀĀ₣Ā ĴiĒĀB ±ĀĀzĀpUÉÆ½¹ KPĀŮĀævÉAiĀĀ₣ĀĀB "É¼Ā¹
 DvĀĀ ĴPĀēvĀlgĀzĀ ꝥªĀ D₣ĀAzĀzĀºè LPĀªĀĀV ĴªĀ ĴªĀxĀªðꝥAzĀ
 PĀÆrgĀĀvÀŮzÉ.

¥ÁvÀAd° ðÀÄ°À¶ðUÀ¼ÄÄ vÀðÄÄä AiÉÆÄUÀ,ÀÆvÀæzÀ°è AiÉÆÄUÀ JAzÀgÉ avÀÛðÄÈwÛUÀ¼ÄÄÄß ægÉÆÄzsÀðAiÁqÀÄðÄÄzÀÄ JAzÀÄ °ÉÄ½gÀÄvÀÛgÉ. ðÄÄÄÄ¹¹ÄÄ ¨°ÄððÄzÀ ««zsÀ ðÄÈwÛUÀ¼ÄÄÄß ægÉÆÄzsÀðAiÁrZÀUÀ ðÄÄÄÄ,ÄÄi CAVÀðÄÄÄTðAiÀiÁV ±ÄÄzÀððÄUÀÄvÀÛz.É ±ÄÄzÀð ðÄÄÄÄ¹¹ÄÄ°è KPÁUÀævÉAiÄÄ ±ÄQÛ ¥ÄÆtð«zÄÄÝ ±ÄÄzÀðavÀÛ KPÁUÀævÉ¬ÄAzÀ DvÄä,ÁPÄëvÄlgÀ ,ÁzsÀððÄUÀÄvÀÛzÉ JAŞÄzÄÄ gÁdAiÉÆÄUÀzÀ ,ÀµÀÖðÄzÀ æ®ðÄÄ DVzÉ. F AiÉÆÄUÀzÀ°è ðÄÄÄÄ¹¹ÄÄ KPÁUÀævÉ, ¢ðÄÄzsÀðÄÄÄ EðÄÄUÀ½UÉ ðÄÄ°ÄvÀÛgÀðÄzÀ ,ÄÜÄðÄÄÇ, ¥ÄæzsÀÄÄÄðÄÄÇ æÄqÀ®ànÖgÀÄvÀÛzÉ, °ÄUÁV F AiÉÆÄUÀðÄÄÄß zsÀðÄÄÄAiÉÆÄUÀ JAzÀÆ PÀgÉAiÄÄðÄ gÀÆrÜ EzÉ. zsÀðÄÄÄ avÀÛzÀ KPÁUÀævÉUÀ¼ÄÄ «ZÁgÀzÀ°è G¥ÄæµÄvÀÄÛ, VÄvÉ, §æ°Ää,ÀÆvÀæ UÀæAxÀUÀ¼ÄÄ°è ¥Äæ,ÄÜ¥Ä °ÄUÀÆ ,ÀEPÄëöä «ðÄgÀuÉUÀ¼ÄÄ §A¢zÉ. DzÀgÉ CðÄÄUÀ¼ÄÄ §UÉUÉ «,ÄÛgÀðÄzÀ ðÄtðÉÉ, ,ÁzsÀÄÄÄ «ðÄgÀUÀ¼ÄÄ zÉÆgÉAiÄÄðÄÄzÀÄ ðÄiÁvÀæ ¥ÁvÀAd®AiÉÆÄUÀ,ÀÆvÀæUÀ¼ÄÄ°èÄÄ.

AiÉÆÄUÀðÄÄzÀgÉ ðÄÄÄÄ¹¹ÄÄ ðÄÈwÛUÀ¼ÄÄ ægÉÆÄzsÀ JAzÀÄ °ÉÄ½ CzÀÄÄÄß °ÉÄUÉ ,Ä¢Ü,À§°ÄÄzÀÄ? JÄÄÄßðÄÄzÀPÉi C¨sÀÄ,À ðÄÄvÀÄÛ ðÉÊgÀUÀðUÀ¼ÄÄ ðÄÄÆ®PÀ JAzÀÄ gÁdAiÉÆÄUÀzÀ°è GvÀÛgÀ °ÉÄ¼ÄÄ°ÄVzÉ. F C¨sÀÄ,À ðÉÊgÀUÀðUÀ¼ÄÄÄÄß G¥ÄAiÉÆÄV¹PÉÆAqÀÄ ,ÁzsÀPÀÄÄÄ °ÉÄUÉ ,ÁzsÀÄÄÄ ðÄiÁqÀ¨ÉÄPÄÄ, ,ÁzsÀÄÄÄAiÄÄ «ðÄgÀ-¥sÀ®UÀ¼ÄÄ KÉÉÄÄÄ JAŞÄzÄÄÄß CµÄÖAUÀ ,ÁzsÀÄÄÄ ,ÉÆÄ¥ÄÄÄ «ðÄj,ÄÄvÀÛzÉ.

æÄwAiÉÄÄ AiÄÄ±Ä¹éÄ fÄðÄÄÄzÀ CrUÀ®Äè. ÉÉÈwPÀ§®«®èzÉ AiÀiÁðÄ PÁgÀðzÀ®Æè dAiÀiðÄÄÄß UÀ½,À®Ä ,ÁzsÀð«®è. gÁdAiÉÆÄUÀzÀ ,ÁzsÀPÀÄÄÆ PÄÆqÀ æÄwðÄAvÀÄÄV ÉÉÈwPÀ §®¢AzÀ ¥Äj¥ÄµÀÖÉÄVgÀ¨ÉÄPÄÄ. CzÀPÄiV CµÄÖAUÀAiÉÆÄUÀzÀ ðÉÆzÀ®JgÀqÀÄ ,ÉÆÄ¥ÄÄUÀ¼ÄÄ æÄwAiÄÄ §®zÀ ðÄÈ¢ð ðÄÄvÀÄÛ ÉÉ°ÉUÉÆ¼ÄÄÄî«PÉUÉ ,À°ÄAiÄÄPÄðÄVðÉ.

CµÄÖAUÀ ,ÁzsÀÄÄÄ ,ÉÆÄ¥ÄÄUÀ¼ÄÄ: (1)AiÄÄðÄÄ, (2) æAiÄÄðÄÄ, (3) D,ÀÄÄ, (4) ¥ÄæuÁAiÀiÁðÄÄ, (5) ¥ÄævÀð°ÄgÀ, (6) zsÀgÀuÁ, (7) zsÀðÄÄ, (8) ,ÀðÄiÁ¢Ü.

1.**AiÄÄðÄÄ:** æÄwAiÄÄ æ±ÄÑAiÄÄzÀ ¥ÁoÀðÄÄÄß ,ÁzsÀPÀÄÄÄ F ðÉÄnÖ®°è PÄ°AiÄÄ¨ÉÄPÄVzÄÄÝ æÄwAiÄÄ PÄÄjvÁzÀ ðÄÄÄRððÄzÀ UÄÄtUÀ¼ÄÄÄß gÀÆrÜ¹PÉÆ¼ÄÄÄîðÄÄzÉÄ AiÄÄðÄÄðÄÄVgÀÄvÀÛzÉ. AiÄÄðÄÄ JAŞÄzÄÄ LzÄÄ «zsÀzÀ ÉÉÈwPÀ UÄÄtUÀ½AzÀ PÄÆrgÀÄvÀÛzÉ. CðÉÄ C»A,É, ,ÄvÀð, C,ÉÛÄAiÄÄ, §æ°ÄäZÄAiÄÄð ðÄÄvÀÄÛ C¥ÄjUÀæ°Ä. wæPÀgÀt¥ÄÆðÄðPÄðÄV EvÀgÀ fÄ«UÀ½UÉ ÉÉÆÄðÄÄÄß GÄÄðAiÁqÀ¢gÀðÄÄzÉÄ. C»A,É, ÄÄqÉ ÄÄÄrUÀ¼ÄÄ°è ,ÄðÄÄgÀ,Äð«zÄÄÝ JgÀqÀÆ ,ÄvÀð,ÀðÄÄvÀðÄÄVgÀ¨ÉÄPÄÄ. ,ÄÄ¼ÄÄÄî, CÉÄðAiÄÄ, ðÉÆÄ,ÀUÀ½UÉ JqÉPÉÆqÀzÉ ðÄððÄ°Äj,ÄÄvÀÛ ¨Ä¼ÄÄðÄÄzÉÄ ,ÄvÀð. EvÀgÀgÀ ðÄ,ÄÄÛUÀ¼ÄÄÄß PÄ¢AiÄÄ¢gÀðÄÄzÉÄ C,ÉÛÄAiÄÄ. PÄ¢AiÄÄðÄÄzÀÄ JAzÀgÉ AiÀiÁðÄÄzÀÄ vÀÄÄUÉ °ÄQì®èÉÇÄ,

vÀ£ÀßzÀ®èªÉÇÃ CzÀ£ÀÄß vÀ£ÀßzÁV¹PÉÆ¹⁄₄ÄÄîªÄÄzÁVgÄÄvÀÛzÉ. EA
 çæAiÄÄxUÄæªÄÉÄ §æªÄzÄAiÄÄð. EAçæAiÄÄUÄ¹⁄₄Ä ÄAAiÉÆÄUÄçAzÀ
 §gÄÄªÄ ÄÄR ÄÄRªÄzÄgÄÆ CzÄjAzÀ xªÄzÀ, ±Ä±ÄévÄªÄzÀ ÄÄRªÄUÄ°,
 ÄªÄiÄzSÁ£ÄªÄUÄ° zÉÆgÉAiÄÄÄªÄÄç®è. EAçæAiÄÄxUÄæªÄzÀ°è xªÄzÀ
 ±ÄAw EzÉ jAzÄÄ w¹⁄₂AiÄÄÄªÄÄzÄÄ §æªÄzÄAiÄÄðzÄ æÉÆzÀ®sÄUÄ. DzÄgÉ
 PÄAiÄÄðvÄB«ÄAiÄÄðgÄPÄëuÉ, EAçæAiÄÄUÄ¹⁄₄Ä ÄAAiÄÄªÄÄ ÄAiÄqÄÄªÄÄzÄÄ
 GvÄÛgÄ sÄUÄ. §æªÄzÄAiÄÄð«®èzÉ gÄdAiÉÆÄUÄ ÄzsÄ£É ÄzsÄª«®è
 j£ÄÄßªÄÄzÄ£Äß ÄàµÄÖ¥Är,Ä-ÄVzÉ. §æªÄzÄgÄªçAzÀ «ÄAiÄÄðªÄÈ
 çPAiÄiÄV «ÄgÄª±ÄQÛ-ÄAzÀ Nd,ÈiÄ§ ±ÄQÛAiÄÄÄAmÄV CzÄÄ ¥Ä«vÄæ
 ±ÄQÛAiÄiÄV ¥ÄjªÄvÄð£É °ÉÆAçzÉ ÄzsÄPÄxUÉ ±ÄjÄgÄPÄ, ÄAiÄ£Ä¹PÄ
 ÄÄvÄÄÛ DzSÄªwäPÄ ±ÄQÛUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß xÄqÄÄvÄÛzÉ. ¨ÉÄgÉAiÄÄªÄjAzÀ
 AiÄiÄªÄ ÄÄÄÛUÄ¹⁄₄Ä£ÄÆß zÄ£ÄªÄV ÄÄvÄÄÛ PÉÆqÄÄUÉAiÄiÄV ¹éÄPÄj,Ä
 çgÄÄªÄÄzÉÄ C¥ÄjUÄæªÄ. ¨ÉÄgÉAiÄÄªÄjUÉ PÉÊZÄa zÄ£Ä ÄÄvÄÄÛ
 PÉÆqÄÄUÉUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß ¹éÄPÄj¹zÄgÉ CªÄgÄ iÄtPÉi ¥ÄvÄæ£ÄzÄAvÄ-ÄvÄÄ.
 CªÄgÄ ¥ÄæsÄªPÉi M¹⁄₄ÄUÄzÄAvÄV ÄzsÄPÄ£Ä fÄªÄ£Ä ÄévÄAvÄæöäPÉi
 zsÄPÉi §gÄÄvÄÛzÉ. DUÄ CzÄjAzÄV xsÄðAiÄÄvÉ C¹⁄₂AiÄÄÄvÄÛzÉ. ÄÄ£ÄÄÄi
 ZÄAZÄ-vÉ ÄÄ±ÄAiÄÄ ÄÄQÄtðvÉUÄ¹⁄₂UÉ M¹⁄₄ÄUÄUÄÄvÄÛzÉ. DUÄ
 ÄzsÄPÄ£ÄÄ ÄzsÄ£É ÄAiÄqÄ-ÄgÄzÄªÄ£ÄUÄÄvÄÛ£É. °ÄUÉAiÉÄÄ
 ÄÄÄÛUÄ¹⁄₄Ä C£ÄUÄvÄªzÄ ÄAUÄæªÄUÉAiÄÄ£ÄÄß ÄAiÄqÄzÉ ÄzsÄPÄ£ÄÄ
 ÄgÄ¹⁄₄ÄfÄ«AiÄiÄVgÄ¨ÉPÉÄ§ vÄvÄéªÄÇ C¥ÄjUÄæªÄzÀ°è CqÄPÄªÄVzÉ.

2. xAiÄÄªÄÄ: AiÄÄªÄÄªÉÄ§ æÉÄiÖ°£Ä ¥ÄAZÄUÄÄt²Ä®UÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß
 gÄÆr¹¹PÉÆAqÄ £ÄAvÄgÄzÀ°è ÄzsÄPÄ£ÄÄ KgÄ¨ÉÄPÄzÄ æÉÄiÖ-ÉÄ
 xAiÄÄªÄÄ. AiÄÄªÄÄªÄÄ ¥ÄAZÄ²Ä®UÄ¹⁄₂AzÄ PÄÆrzÄYgÉ xAiÄÄªÄÄªÄÄ ¥ÄAZÄ
 CAUÄUÄ¹⁄₂AzÄ PÄÆrgÄÄvÄÛzÉ. CªÄÄ AiÄiÄªÄÄªÉAzÄgÉ: (1)±ÉZÄ, (2)
 ÄAvÉÆÄµÄ (vÄÈiÜ), (3) vÄ¥ÄÄÄi, (4) ÄézSÄªAiÄÄ, (5)
 F±ÄégÄ¥ÄætÄzsÄ£Ä.

±ÉZÄ: ¨ÄªÄ ÄÄvÄÄÛ DAvÄAiÄÄðªÄzÄ ±ÄÄa CAzÄgÉ ±ÄjÄgÄ ÄÄvÄÄÛ
 ÄÄ£ÄÄÄiUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß ±ÄÄaAiÄiÄVqÄÄªÄÄzÉÄ ±ÉZÄªÄVzÉ. zÉÊ»PÄªÄzÄ
 ±ÄÄa, ±ÄÄzÄPªÄzÄ ÄwéPÄªÄzÄ DªÄgÄ ÄÄªÄ£É, GzÄvÄÛ «ZÄgÄUÄ¹⁄₄Ä
 aAvÄ£É ÄÄ£ÉÆÄ¨sÄªÄ£ÉUÄ¹⁄₂AzÄ PÄÆrgÄÄªÄÄzÉÄ ±ÉZÄ jAzÄÄ vÄvÄàgÄª.

ÄAvÉÆÄµÄ(vÄÈiÜ): ÄÄ£ÄÄµÄªxUÉ jµÄÄÖ ÄÄR zÉÆgÉvÄgÄÆ vÄÈiÜ
 E®è. ¥Äæ¥ÄAaPÄªÄV ¹UÄÄªÄ ÄÄR ÄÄRªÄ®è; DzSÄªwäPÄªÄzÄ ÄÄRªÉÄ
 xªÄzÄ ÄÄR jÄ§ ¨sÄª£ÉAiÄÄ£ÄÄß vÄ¹⁄₄ÉçgÄÄªÄÄzÉÄ vÄÈiÜ. ÄzÄ
 ÄAvÉÆÄµÄªÄÄ¹⁄₄ÄîªÄ£ÄVgÄÄªÄÄzÄÄ vÄÈiÜAiÄÄ ¥ÄæAiÉÆÄVPÄ ®PÄët.
 vÄÈiÜ E®èçzÄYgÉ D,ÄQÛ, DPÄAPÉë, ¨sÄAiÄÄ, zÄÄBR, GzÉÉÄUÄUÄ¹⁄₄ÄÄAmÄV
 ÄÄ£ÄÄÄi ÄÄª°£ÄªÄUÄÄªÄÄzÄÄ.

vÄ¥ÄÄÄi : ÄAvÉÆÄµÄ vÄÈiÜUÄ¹⁄₄ÄÄ ¨sÄzÄæªÄV £É-É x®è®Ä
 ÄzsÄPÄ£ÄÄ ÄzÄ C¨sÄªÄ ÄAiÄqÄ¨ÉÄPÄÄ UÄÄgÄÄ ÄÄvÄÄÛ EµÄÖzÉÄªÄgÄ
 ¥ÄÆeÉ, ÄÄAvÄæöd¥Ä,²ÄvÉÆÄµÄÜ ÄÄRzÄÄBSÄçUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß Ä»¹

DUÁUÀ §zÀ´Ä–Ä,ÄÄ«PÉ, EªÄÄUÀ½AzÀ ªÄÄfÄ,ÄÄì PÉÄAçæÄPÀÈvÀªÁUÀ®Ä
PÀµÄÖªÁUÀªÄÄzÀgÀ eÉÆvÉUÉ ,ÁzsÀfÉAiÄÄfÄÄß ,ÄjAiÄiÁV ªÄiÁqÄ®Ä
,ÁzsÀªªÁUÀÄªÄÄç®è. DzÀgÉ MAZÉÄJqÉ çÄWÀðPÄ®zÀ vÀfÄPÀ
ªÉÄÈ´ÉfÄÄßUÀ¼ÄfÄÄß fÉIÖUÉ ªÄiÁr PÄÄ½vÄÄPÉÆ¼Äî®Ä
,ÁzsÀªªÁUÀ´ÉÄPÄÄ. ±ÄjÄgÄzÀ zÄÈqsÁgÉÆÄUÄª ªÄÄvÄÄÛ
çÄWÀðAiÄÄÄ,ÄìfÄÄß §AiÄÄ¹ ,ÁzsÀfÉ ªÄiÁqÄÄªÄ “ªÄoÄAiÉÆÄV” JA§
,ÁzsÀPÀªÁUÀðzÀªÄgÄÄ D,ÄfÄ JA§ °É,ÄjfÄ°è °Ä®ªÄgÄÄ “sÄAVUÀ¼ÄfÄÄß
ªÉÄ¼ÄÄvÄÄÛgÉ. gÄdAiÉÆÄUÄ´sÄª¹UÉ F °ÄoÄAiÉÆÄUÄzÀ D,ÄfÄUÀ¼ÄÄ
CUÄvÄª«gÄªªÄç®è. ,ÄÄSÄ,ÄfÄ, ¥ÄzÄä,ÄfÄ, EªÄÄUÀ¼Ä°è
AiÄiÄªÄÄzÄgÄÆ MAZÄfÄÄß CxÄªÄ vÄfÄUÉ CfÄÄPÄÆ®ªÄzÄ jÄwAiÄÄ°è JzÉ-
´ÉfÄÄßUÀ¼ÄfÄÄß fÉÄgÄªÄVIÄÖPÉÆAqÄÄ çÄWÀðPÄ® PÄÄ½vÄÄPÉÆ¼Äî®Ä
,ÁzsÀªªÁUÀÄªÄÄvÉ C´sÄª,Ä ªÄiÄrzÄgÉ ,PÄÄ. gÄdAiÉÆÄUÄ´sÄª,ÄªÄfÄÄß
ªÉZÄÄÑPÄ® PÄÄ½vÄÄPÉÆAqÉÄ ,ÁzsÀfÉ ªÄiÁqÄ´ÉÄPÄVgÄÄªÄzÄjAzÄ
D,ÄfÄ¹çP JAzÄgÉ çÄWÀð PÄ® MAZÉÄ D,ÄfÄzÄ°è PÄÄ½vÄÄPÉÆ¼ÄÄîªÄ
,ÁzsÀªvÉAiÄÄÄ ,ÁzsÀPÄµUÉ CUÄvÄªªÄVgÄÄvÄÄÛzÉ.

4.¥ÄæuÄAiÄiÄªÄÄ: ¥Äæt JAzÄgÉ fÄªÄzÄ °ÁUÄÆ dUÄwÜfÄ J®èzÄgÄ
ZÉÄvÄfÄ ±ÄQÜAiÄiÁVzÉ. fÄªÄª ªÄAiÄÄªªÄfÄÄß G¹gÄqÄÄvÉÜªÉ. G¹gÄIPÈì
PÄgÄtªÄzÄ ªÄAiÄÄª«fÄ ZÉÄvÄfÄªÉÄ ¥ÄætªÄVzÉ. F G¹gÄIzÄ QæAiÉÄUÄÆ,
ªÄÄfÄ¹fÄ AiÉÆÄZÄfÉ ªÄÈwÜUÄ½UÄÆ µPÄìªÄzÄ ,ÄÄSÄzsÄ«zÉ JAzÄÄ
gÄdAiÉÆÄUÄªÄª ,ÄµÄÖ¥Är,ÄÄvÄÄÛzÉ. ¥Äæt JAzÄgÉ ,ÄÆÜ®ªÄV G¹gÄÄ
JAzÄÄ CxÄð. ¥ÄætzÄ ZÄ®fÉAiÄÄfÄÄß µAiÄÄAwæ¹zÄUÄ CzÄjAzÄ ±ÄjÄgÄzÄ°è
gÄPÄÜ±ÄÄçPÄiÄiÁV zÉÄªÄgÉÆÄUÄª ªÄÈçP¹. ªÄiÄfÄ¹PÄ ¥Äj±ÄÄzÄPvÉ
ªÄÄvÄÄÛ ¹ÜgÄvÉUÄ¼ÄÄ GAMÄUÄÄvÄÄÛÉ. ¥ÄæuÄAiÄiÄªÄªªÄfÄÄß ªÄiÁqÄ®Ä
µ²ÑvÄªÄzÄ «zsÄfÄ«zÉ. M¹⁄ÄUÉ ,ÉÄçPÉÆ¼ÄÄîªÄ G¹gÄfÄÄß µ²ÑvÄªÄzÄ DªÄ
çÜAiÄÄ°è M¹⁄Ä ,ÉÄçPÉÆ¼ÄÄîªÄªÄÄ (¥ÄÆgÄPÄ), M¹⁄ÄUÉ ,ÉÄçPÉÆAqÄ
G¹gÄfÄÄß µ²ÑvÄªÄzÄ CªÄçÜvÄfÄPÄ °ÄvÉÆÄnAiÄÄ°è M¹⁄ÄUÉÄ
EIÄÖPÉÆ¼ÄÄªªÄzÄÄ (PÄÄÄ´sÄPÄ), CfÄÄvÄgÄ µ²ÑvÄªÄzÄ CªÄçÜAiÄi°è
µAiÄÄªÄÄçAzÄ CzÄfÄÄß °ÉÆgÄPÈì ©qÄÄªÄzÄÄ (gÉÄZÄPÄ), ªÄÄÆVfÄ
MAZÄÄ zÄégÄzÄ ªÄÄÆ®PÄ G¹gÄfÄÄß M¹⁄ÄUÉ ,É¼ÄÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄîªÄªÄÄ,
EÉÆßAzÄÄ zÄégÄzÄ ªÄÄÆ®PÄ °ÉÆgÄ©qÄÄªÄzÄÄ-EªÄÄUÄ¼ÄÉ´Äè
¥ÄæuÄAiÄiÄªÄzÄ «zsÄfÄ °ÁUÄÆ ,ÁzsÄfÄ CA±ÄUÄ¼ÄÄvÉ. ¥ÄæuÄAiÄiÄªÄªªÄfÄÄß CzÄgÄ «çÜUÉ ,ÄjAiÄiÁV ªÄiÁqÄÄvÄÄÛ §AzÄÄvÉ
ªÄÄfÄ¹fÄ ZÄAZÄ®vÉ E®èzÄÄvÄV AiÉÆÄVAiÄÄÄ ¥Äj±ÄÄzÄPªÄÄfÄ,ÄìfÄUÄÄvÄÄÛ ¥ÄªÄvÄðfÉAiÄÄfÄÄß °ÉÆAzÄÄvÄÄÛÉ.

5.¥ÄævÄªªÄgÄ: ¥ÄAZÉÄAçæAiÄÄUÄ¼ÄÄ ªÄÄÆ®PÄ ªÄÄfÄ,ÄÄì
§»gÄAUÄªÄzÄ °ÁUÄÆ ¥Äæ¥ÄAaPÄªÄzÄ «µÄAiÄÄªÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄÄ PÄqÉUÉ
ªÄjzÄªªÉÆÄUÄÄvÄÄÛzÉ. °ÉÆgÄVfÄ DPÄµÄðuÉUÄ¼ÄÄ ªÄÄfÄ¹fÄ
¹ÜgÄvÉAiÄÄfÄÄß C¹ÜgÄUÉÆ½,ÄÄvÄÄÛ EgÄÄvÄÄÛzÉ. »ÄUÉ °ÉÆgÄVfÄ
DPÄµÄðuÉUÄ½UÉ ªÄÄfÄ,ÄÄì °ÄjAiÄÄzÄÄvÉAiÄÄÆ ªÄÄfÄ¹fÄ M¹⁄ÄUÉ
°ÉÆgÄVfÄ DPÄµÄðuÉ §AzÄÄ ,ÉÄgÄzÄÄvÉAiÄÄÆ EAçæAiÄÄUÄ¼ÄÄfÄÄß
vÄqÉ»rzÄÄ ªÄÄfÄ,ÄìfÄÄß CçÜÄfÄPÈì vÄgÄÄªÄzÉÄ ¥ÄævÄªªÄgÄ. EA

ϕæAiÀÄUÀ¼ÄÄ ¨Á°Àð³ÁV °ÉÆÄUÀÄ²ÀÄZÀÆÄÄß vÀqÉ»rzÁUÀ C³ÀÄ DPÀµÀðPÀ
«µÀAiÀÄUÀ¼ÄÄ PÀqÉUÉ °ÉÆÄUÀZÉ ²ÀÄÆÄ,ÀìÆÄÄß CÆÄÄ,Äj¹ ²ÀÄÆÄ¹ìÆÄ C
ϕÜÄÆÄ²ÁUÀÄvÀÛZÉ.

6.zsÁgÄuÁ: EaÖ¹zÀ ²À,ÄÄÛ CxÀ²Á «ZÁgÄzÀ ²ÉÄÄ-É ²ÀÄÆÄ,ÀìÆÄÄß
x°è,ÄÄ²ÀÄZÉÄ zsÁgÄt. zsÁgÄtzÀ C¨sÁð,ÄçAzÀ avÀÛzÀ
KPÁUÀævÉAiÀÄÄAmÁV ²ÀÄÆÄ,ÀìÆÄÄß MAZÉÄ «ZÁgÄzÀ PÄÄjvÁV, ¨ÉÄgÉ
AiÀiÁ²ÀÄZÀÆÄß aAw,ÄZÉ, ²ÀÄUÀß²ÁVj,Ä®Ä ,ÄzsÀð²ÁUÀÄvÀÛZÉ. »ÄUÉ
zsÁgÄt²AiÁqÄ²ÀÄZÀÆÄÄß ±ÄjÄgÄzÀ AiÀiÁ²Á ¨sÁUÀzÀ ²ÉÄÄ-ÁUÀ°, CxÀ²Á
EµÀÖZÉÄ²AvÉAiÀÄ ²ÀÄÆwð,ÁégÄÆ¥À, fÄ²ÀÆÄZÄjvÉæAiÀÄ ²ÉÄÄ-ÁUÀ°, NA
±ÄŞÝzÀ ²ÉÄÄ-ÉAiÀiÁUÀ° ,ÄzsÀPÀxUÉ EµÀÖ«gÄÄ²À ²À,ÄÄÛ«µÀAiÀÄUÀ¼ÄÄ
²ÉÄÄ-ÉAiÀiÁUÀ° C¨sÁð,Ä ²AiÁqÄ§²ÀÄZÄÄ. avÀÛzÀ KPÁUÀævÉAiÀÄ°è
,ÄzsÀPÀÆÄÄ ¥ÄjtvÀÆÁzÁUÀ ²ÀÄÄÄçÆÄ °ÉeÉÓAiÀiÁzÀ zsÁðÆÄ²ÆÄÄß
CÆÄÄ,Äj,Ä®Ä ,ÄzsÀð²ÁUÀÄvÀÛZÉ.

7.zsÁðÆÄ: zsÁðÆÄ JAzÁgÉ ²ÀÄÆÄ,ÀìÆÄÄß KPÁUÀæUÉÆ¹²¹
zsÁðÆÄ²À,ÄÄÛ«ÆÄ ²ÉÄÄ-É ²ÀÄÆÄ,ÀìÆÄÄß vÀÆÄ²AiÀÄUÉÆ¹²,ÄÄ²ÀÄZÁVZÉ.
MAZÄÄ ¥ÁvÉæ-ÄAZÀ EÆÉÆßAZÄÄ ¥ÁvÉæUÉ vÉÊ®²ÆÄÄß ,ÄÄjAiÀÄ²ÁUÀ
CzÁgÄ zsÁgÉ °ÉÄUÉ C«aÖÆÄß²ÁV °ÄjAiÀÄ²ÀÄZÉÆÄ
°ÁUÉAiÉÄZsÁðÆÄ²AiÁqÄ²ÁUÀ ,ÄzsÀPÀÆÄÄ vÀÆÄß EµÀÖ²ÁV ¹éÄPÄj¹gÄÄ²À
¨sÁUÀ²ÁAvÀÆÄ DPÁgÄ CxÀ²Á UÄÄtUÀ¼ÄÄ PÄÄjvÁV aAvÀÆÉ
vÀÆÄ²AiÀÄvÉUÀ¼ÄÄ C«aÖÆÄß²ÁV ,ÁUÄ-ÉÄPÄÄ. zÉÄ°AzÀ ¨ÉÄZsÉAiÀÄÄ
E®èzÄAvÁV zsÁðÆÄ²AiÁqÄ²À²ÆÄÄß, zsÁðÆÄzÀ ²À,ÄÄÛ JgÄqÄÆ
MAZÁUÄÄ²AvÉ ,ÄzsÀPÀÆÄÄ zsÁðÆÄzÀ ²ÉÄnÖ°ÆÄ ,ÄzsÀÆÉAiÀÄ°è
²ÀÄÄAZÄ²ÄÄjAiÀÄ-ÉÄPÄÄ. DUÀ C³ÆÄÄ ²ÀÄÄÄçÆÄ °ÁUÄÆ PÉÆÆÉAiÀÄ
²ÉÄiÖ-ÁzÀ ,Ä²AiÁçÜAiÀÄÆÄÄß vÀ®Ä¥À®Ä ,ÄzsÀð²ÁUÀÄvÀÛZÉ.

8.Ä²AiÁçü: zsÁðÆÄ²AiÁqÄÄvÁÛ zÉÄ°AzÀ ¨ÉÄZsÉ E®èzÄAvÁV
vÀÆÄßÆÄÄß ²ÀÄgÉvÄÄ vÀÆÄ²AiÀÄÆÁV zsÁðÆÄzÀ ²À,ÄÄÛ«ÆÄ gÄÆ¥Ä
DgÁzsÀÆÉUÀ¼ÄÆÄß ©IÄÖ ,ÁgÄvÁvÄézÀ°è °ÄÆÄ²ÁUÄ²ÀÄZÉÄ ,Ä²AiÁçü.
,Ä²AiÁçüAiÀÄÄ gÄdAiÉÆÄUÄzÀ CµÄÖAUÄ ²ÉÄiÖ°ÆÄ PÉÆÆÉAiÀÄ ²ÉÄiÖ-ÁVZÉ.
,Ä²AiÁçüAiÀÄ°è JgÄqÄÄ «zsÁUÄ¹²²É: MAZÄÄ ,ÄÄ¥ÄæeÁÖvÄ ,Ä²AiÁçü.
EÆÉÆßAZÄÄ C,ÄÄ¥ÄæeÁÖvÄ ,Ä²AiÁçü. ,ÄÄ¥ÄæeÁÖvÄ ,Ä²AiÁçü JAzÁgÉ
¥ÄæeÉÖ-ÄAZÀ PÄÆrzÀ ,Ä²AiÁçüAiÀiÁVZÉ. EzÁgÄ°è ²ÀÄÆÄ,ÄÄì
zsÉÄ²AiÀÄ²À,ÄÄÛ«ÆÄ ²ÉÄÄ-É ¥ÄÆtð PÉÄÄçæÄPÄÈvÄ²ÁVzÁÝgÄÆ PÄÆqÄ
²ÀÄÆÄ¹ìÆÄ EgÄ²ÄÄ CÆÄÄ¨sÄ²ÁPÉì §gÄÄvÀÛZÉ. C,ÄÄ¥ÄæeÁÖvÄ ,Ä²AiÁçü
JAzÁgÉ ²ÀÄÆÄ¹ìÆÄ ¥ÄæeÉÖ E®èzÄ ¹ÜvÉ. F ¹ÜwAiÀÄ°è ²ÀÄÆÄ,ÄÄì PÉ®,Ä
²AiÁqÄ²ÀÄZÄÄ x®ÄèvÀÛZÉ. zsÁðÆÄzÀ «µÀAiÀÄ, zsÁðÆÄ ²ÀÄqÄÄ²À
,ÄzsÀÆÄ²ÁzÀ ²ÀÄÆÄ,ÄÄì ²ÀÄvÄÄÛ zsÁðÆÄ JAŞ QæAiÉÄ E²ÄÄ ²ÀÄÆgÄÆ ¨ÉÄgÉ
E®èzÄAvÁV DvÄäÆÄAZÄÄ ¹Üw MAZÉÄ EzÄÄÝ DvÄä²ÄÄ vÀÆÄß DÆÄAZÄÄ°è
vÀÆÄ²AiÀÄ²ÁVgÄÄvÀÛZÉ. F ¹ÜwAiÀÄÆÉß PÉÊ²À®Ä JAzÄÄ °ÉÄ¹¼Ä-ÁVZÉ.
,ÄÄ¥ÄæeÁÖvÄ ,Ä²AiÁçü-ÄAZÀ DvÄäxUÉ ²ÉÆÄPÄè zÉÆgÉAiÀÄ²ÀÄç®è.
C,ÄÄ¥ÄæeÁÖvÄ ,Ä²AiÁçü-ÄAZÄ PÉÊ²À®Ä zÉÆgÉAiÀÄÄvÀÛZÉ. PÉÊ²À®Ä

¥Äæ¡ÛAiÀiÁzÁUÀ DvÄäzÀ C³ÄÄgÀvÀézÀ Cj«£À D£ÄAzÀzÀ°è AiÉÆÃVAiÄÄÄ
 vÀ£ÄäAiÄÄ£ÁV DvÁä£ÄAzÀ,ÀégÀÆ¥Ä£ÁV ``É¼ÀUÄÄvÁÛÉÉ. zsÁâ£À, zsÁgÀt,
 ,Ä³AiÁçü F ÄÄÄÆgÄÄ ÄÉÄnÖ®ÄUÄ¼À£ÄÄÄß MmÁÖV
 G¥ÄAiÉÆÃV,ÄÄ³ÄÄzÀ£ÄÄß ,ÄÄAiÄÄ³ÄÄ JAzÄÄ PÀgÉAiÄÄ`ÁVzÉ. »ÃUÉ
 ,ÄÄAiÄÄ³ÄÄzÀ ÄÄÄÆ®PÀ ,Ä³AiÁçüAiÄÄ ,ÄzsÀ£É ,ÁVzÁUÄ ,ÄzsÀPÀ£ÄÄ
 vÁ£ÄÄ ±ÄjÄgÀ³Ä®è, C£ÄAvÀ±ÄQÛAiÄÄÄvÀ³ÄzÀ C³ÄÄgÀ DvÄä; ±ÄjÄgÀ,
 PÁ®, ¤«ÄvÀÛ, wæUÄÄt-EvÁâçUÄ½AzÀ CwÃvÀ£ÁVgÄÄ³É£ÄÄ JA§ Cj³Ä£ÄÄß
 ¥ÄqÉAiÄÄvÁÛÉÉ. F PÉÉ³Ä®â¥ÄzÀ«AiÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉzÀ ,ÄzsÀPÀ£ÄÄ MtVzÀ
 vÉAV£À PÄ¬ÄAiÄÄ M¼ÄV£À PÉÆ§âjAiÄÄAvÉ ``ÉÄgÉAiÄiÁV zÉÄ°ÄzÀ°è
 DvÄä,ÀégÀÆ¥Ä£ÁV EgÄÄvÁÛÉÉ. E³Ä£ÉÄ fÃ³Ä£ÄÄäPÄÛ. zÉÄ°Ä C½zÀ
 £ÄAvÀgÀ DvÄä³ÄÄ ,ÄaÑzÁ£ÄAzÀ ¥ÄgÀ³ÄiÁvÄä£À°è LPÄâ³ÄUÄÄvÀÛzÉ. CzÉÄ
 «zÉÄ°Ä³ÄÄQÛ.

gÁdAiÉÆÃUÀzÀ CˆsÀä,À²ÆÄß DgÀA©ü¹,ÁzsÀfÉAiÄÄ
 æÉÄIÖ®ÄUÀ¼ÄÆÄß KjzÀAvÉ zsÁgÀt, zsÀâfÀ, Ä²ÄiÄçüUÀ¼ÄÆÄß MmÁÖV
 ,AAAiÄÄ²ÄÄ «zsÁfÄzÀ°è G¥ÄAiÉÆÃV¹zÁUÀ CÉÉÄPÀ jÃwAiÄÄ ¥Ä²ÄqÀUÀ¼ÄÆ,
 C²ÄiÄfÄÄµ²ÄzÀ ±ÄQÛUÀ¼ÄÆ, gÁdAiÉÆÃUÀzÀ, ÁzsÀPÀxUÉ
 ®ˆsÀâ²ÄUÀÄvÀÛÉ. »AçfÀ dÉÄzÀ, ÄägAuÉAiÄÄfÄß ¥ÄqÉAiÄÄ«PÉ,
 EaÖ¹zÀ æÄ,ÄÄÛ²ÄfÄß AiÄÄvÀß«®èzÉ ¥ÄqÉAiÄÄ«PÉ, CwÃAçæAiÄÄ
 ±ÄQÛ¬ÄAzÀ §²ÄÄzÀÆgÀzÀ°è EgÄÄ²Ä æÄ,ÄÄÛUÀ¼ÄÆÄß fÉÆÄqÄ²Ä
 ,ÁzsÀâvÉ, Cw zÄÆgÀçAzÀ æÄiÄvÄÄUÀ¼ÄÆÄß ±ÄÝUÀ¼ÄÆÄß
 PÉÄ¼ÄÄ«PÉ, EvÀgÀgÀ æÄÄfÄ¹fÀ°è EgÄÄ²ÄÄzÀfÄß w½AiÄÄ«PÉ,
 CzÄ±ÄâfÄUÄÄ«PÉ. EvÄâç CÉÉÄPÀ vÀgÀ²ÄzÀ ¹çPUÄ¼ÄÄ, ®ˆsÀâ²ÄV
 ¥Ä²ÄqÀUÀ¼ÄÆÄß æÄiÄqÀ®Ä, ÁzsÀâ²ÄUÄ²Ä ±ÄQÛAiÄÄ®©ü,ÄÄvÀÛzÉ. F
 ±ÄQÛAiÄÄfÄß G¥ÄAiÉÆÃV¹ ¥Ä²ÄqÀUÀ¼ÄÆÄß æÄiÄrzÀgÉ, ÁzsÀPÀfÄÄ
 æÄÄvÉÛ æÄÄfÄ¹fÀ ˆÄ² DPÄµÄðfÉUÉ µÄqÉéöËJUÄ¼Ä ¥ÄæˆsÀ²ÄPÉì,
 ²Ä®²Ä jÃwAiÄÄ ˆEQPÀ DzSÄâwäPÀ æÄÄvÄÄÛ æÄiÄfÄ¹PÀ vÉÆAzÀgÉUÄ½UÉ
 vÄÄvÄÛV C¥ÄAiÄÄPÉì ¹®ÄPÄ²ÄAvÁUÄvÁÛfÉ. ¥ÄjuÄ²Ä²ÄAv
 AiÉÆÃUÄˆsÀæµÄÖfÄUÄvÁÛfÉ. ¹çP ¥Ä²ÄqÀUÄ½AzÀ AiÉÆÃVUÉ
 ˆsÀUÄ²ÄAvÄfÄÄ zÉÆgÉAiÄÄ²ÄÄç®è, DvÄä,ÁPÄëvÄlgÄ²ÄUÄÄ²ÄÄç®è.
 DzÄÝjAzÀ, ÁzsÀPÀfÄÄ F ¹çPUÄ½AzÉ®è DPÄ¶ðvÄfÄUÄzÉ
 zÄÈqsÄ²ÄfÄ,ÄfÄV, ÁzsÀfÉAiÄÄ°è DvÄä,ÁPÄëvÄlgÄzÀ UÄjAiÉÆAzÀfÉß
 EIÄÖPÉÆAqÄ²Ä æÄÄÄzÄ²ÄjAiÄÄˆÉPÄÄ. ¹çPUÄ¼ÄÄ ®©ü,ÄÄ²ÄzÄÄ
 æÄiÄvÄæ²Ä®èzÉ ²Ä®²Ä jÃwAiÄÄ zÉÄ²zÉÄ«AiÄÄgÀ zÄ±ÄðfÄUÄ¼ÄÆ
 gÁdAiÉÆÃUÀzÀ, ÁzsÀPÀxUÉ vÄfÄß AiÉÆÃUÄ, ÁzsÀfÉAiÄÄ ««zsÀ
 ²ÄAvÄUÄ¼Ä°è ®©ü,ÄÄvÀÛÉ. E²ÄÄUÄ¼ÄˆÉèÄ vÄÈ¥ÄÛfÄUÄzÉ
 fÄ²ÄÄgÄÆ¥ÄUÄ½UÉ «ÄjzÀ ç²Ä²ÄzÀ ±Ä±ÄéVÄ DfÄAzÀzÀ JqÉUÉ
 ,ÁzsÀPÀfÄÄ, ÁUÄˆÉPÄÄ. ²ÄUÄzÀgÉ æÄiÄvÄæ gÁdAiÉÆÃVÄiÄÄ
 ±Ä±ÄéVÄ²ÄzÀ DfÄAzÄ²ÄfÄß ¥ÄqÉAiÄÄ§®è²ÄfÄUÄvÁÛfÉ. »ÄUÉ
 gÁdAiÉÆÃUÄzÀ°è, ÁzsÀPÀfÄÄ vÄfÄß UÄjAiÄÄfÄß, ÄjAiÄiÄV, ÉÄgÀ®Ä
 ,ÁPÄµÄÄÖ, ÄÄUÄ²Ä²ÄzÀ ²Äç EzÉAiÄiÄzÀgÄÆ UÄj vÄ¥Äà®Ä ˆÉPÄµÄÄ §
 çAiÄÄ DPÄµÄðuÉUÄ¼ÄÄ E³É. Ä²ÄÄxÄðfÄzÀ UÄgÄÄ«fÄ æÄiÄUÄðzÄ±ÄðfÄ,

“sÀUÀªÀAvÀ£À C£ÀÀUÀæ°À, Àé¥ÀæAiÀÄvÀß ªÀÄvÀÄÛ PÀæªÀÄ\$zÀªÀÁzÀ
 ,ÁzsÀ£É EªÀÀUÀ½AzÀ ,ÁzsÀPÀ£Ä gÁdAiÉ£ÄUÀzÀ ¥ÀxÀzÀ°è ,ÄUÀªÀÄªÄV
 ,ÄV UÄÄjAiÀÄ£ÄÄß ,ÄÄgÀQëvÀªÄV ,ÉÄgÀ®Ä
 ,ÁzsÀªÀÁUÀÄvÀÛzÉ.gÁdAiÉ£ÄUÀzÀ ,ÁzsÀPÀ£Ä zÉªÀÄgÀ£ÄÄß £ÀA©,
 zÉªÀÄgÀ°è ±ÄgÀuÄV vÄ£Äß ,ÁzsÀ£ÉAiÀÄ£ÄÄß ªAiÁqÀÄvÁÛ£É.
 EµÄëzÉªÀÄvÉ, UÄÄgÀÄ, UÄÄgÀÄ«AzÀ ªÀÄAvÀæzÀ G¥ÄzÉª±Ä,
 ±Ä,ÀÛç¥ÀoÀt, d¥Ä, zsÀªÀ£ÄçUÀ¼ÄÄ gÁdAiÉ£ÄUÀzÀ°è CqÀPÀªÄVgÀÄªÀ
 ,ÁzsÀ£Äª±ÀUÀ¼ÄÄ DVgÀÄvÀÛ£É. »ÄUÉ gÁdAiÉ£ÄUÀªÀÄ fÄªÄvÀä£Ä£ÄÄß
 dUÀwÛ£Ä ,ÄÄ,ÄgÀ\$AzsÀ£ÄçAzÀ ©r¹ ¥ÄgÀªAiÁvÀä£Ä°è LPÀªUÉ£½,ÄªÀ
 ,ÁzsÀ£ÄªAiÁUÀðçAzÀ PÀ£rgÀªÀ MAzÀÄ AiÉ£ÄUÀ ªAiÁUÀðªÄvzÀÄÝ
 ¥Àæ¹zÀªªÄVgÀÄvÀÛzÉ.

(»AzÀ£zsÀªÀÄðzÀ ¥ÄjzÀAiÀÄ, CzÉÄ., ¥ÄÄ.

202-211)

4.eÄÖ£ÄAiÉ£ÄUÀ:

eÄÖ£Ä JAzÀgÉ «ZÁgÀ w½ªÀ½PÉ. eÄÖ£ÄAiÉ£ÄUÀ JAzÀgÉ «ZÁgÀ
 «ªÉÄPÀUÀ¼Ä ªÄÄ£®PÄ fÄªÄvÀä£ÄÄ fÄªÄ£ÄzÀ\$AzsÀ£ÄUÀ½AzÀ ªÄÄPÀÛ£ÄV
 ¥ÄgÀªAiÁvÀä£Ä°è LPÀªªUÀÄªÀÄzÀÄ JAzÀÄ vÄvÀàAiÀÄð §æ°ÄªÉÇAzÉÄ
 ,ÄvÄª, G½zÄÄzÉ´Äè «ÄxÉª JA\$zÀ£ÄÄß «ZÁgÀzÀ ªÄÄ£®PÄ fÄªÄ£ÄÄ
 w½zÄÄPÉ£ÄqÄÄ §æ°Äª,ÁPÄëvÄlgÄ ¥ÄqÉAiÀÄªªÄzÉÄ eÄÖ£ÄAiÉ£ÄUÀ
 JAzÉ¹gÀÄvÀÛzÉ.fÄªÄ£ÄzÀ DUÄª°É£ÄUÀÄUÀ¼ÄzÀ ,ÄÈ¶Ö ¹Üw
 ®AiÀÄUÀ¼ÄÄ, ÄÄR zÄÄBRUÀ¼ÄÄ EªÀÀUÀ¼ÄÄ KPÉ DUÄÄwÛ£É? EªÀÀUÀ¼ÄÄ
 »£Éß´ÉAiÀÄ°è EªÀPÉì®è PÄgÄtªÄV KzÉ? ¥ÄAZÄ`sÄ£vÀUÀ½AzÀ
 gÄ£¥ÄÄUÉ£ÄrgÀÄªÄzÉAzÄª °ÉÄ¼Ä´ÄVgÀÄªÀ F ±ÄjÄgÀ JAzÀgÉ K£ÄÄ?
 fÄªÄ£ÄzÀ°è ‘£Ä£ÄÄ’ JA\$ `sÄªÄ£ÉAiÉ£ÄqÄ£É £ÄqÉ,ÄªÀ ªÄªªÀªÄgÀUÀ¼ÄÄ
 »£Éß´ÉAiÀÄ°ègÄÄªÀ F ‘£Ä£ÄÄ’ JAzÀgÉ AiÀiÁgÄÄ? FUÀ ZÉ£ÄßVzÄÄÝ £Ä¼É
 °Ä¼ÄUÀÄªÀ F ±ÄjÄgÀªÉÄ ‘£Ä£ÄÄ’ JAzÄª °ÉÄ¼Ä´ÉÄPÉ? CxÄªÄ E®èªÉÄ?
 zÉªªÄgÉAzÀgÉ AiÀiÁgÄÄ? CªÄ£ÄÄ ,ÄªÄðAvÀAiÀiÄð«ÄAiÉÄÄ?
 ,ÄªÄð±ÀPÀÛ£ÉÄ? CªÄ£ÄÄ ,ÄUÄÄt ,ÁPÄgÄ£ÉÄ? xUÄÄðt xgÁPÄgÄ£ÉÄ? CªÄ£Ä
 ,ÄÈ¶ÖAiÀÄ°è EµÉ£ÖÖAzÄª ªÉÉ«zsÀª ªÉÉavÀæöªUÀ¼ÉÄPÉ EªÉ? JA©vÄªV
 UÀ°£ÄªzÀ «ZÁgÀUÀ¼Ä PÄÄjvÄV eÄÖ£ÄAiÉ£ÄUÀzÀ ,ÁzsÀPÀ£ÄÄ ¥Àæ²ß¹,
 D¼ÄªÄV aAw¹, «ªÄgÀªÄV «ªÄ²ð¹ ,ÄvÄªªÄ£ÄÄß PÄtÄvÁÛ£É. ,ÄjAiÀiÁzÀ
 GvÄÛgÀªÄ£ÄÄß «ªÉÄPÄçAzÀ ,ÄëvÄB C£ÄÄ`sÄªzÀ ªÄÄ£®PÄ
 ¥ÄqÉAiÀÄªvÁÛ£É. EzÉÄ eÄÖ£ÄAiÉ£ÄUÀ JAzÉ¹gÀÄvÀÛzÉ. eÄÖ£Ä JAzÀgÉ
 w½ªÀ½PÉ JAzÄxÀðªÄzÀgÄ£, ¥ÄÄ,ÄÛPÄzÀ eÄÖ£Ä E°è xªÄÁzÀ eÄÖ£ÄªÀ®è.
 ¥ÄgÄ ªÄÄvÄÄÛ C¥ÄgÄ JgÄqÄÄ vÄgÀ°ÄzÀ eÄÖ£Ä EzÉ JAzÄª
 eÄÖ£ÄAiÉ£ÄUÀ±Ä,ÀÛç «ZÁgÀUÀ¼ÄÄ, avÀæPÄ´É, ²®à EvÄªçUÀ¼ÄÄ
 eÄÖ£ÄªÉÄ DVgÀÄvÀÛzÉ. ¥ÄgÄeÄÖ£Ä JAzÀgÉ §æ°Äª dUÀvÄÄÛ fÄªÀ
 EªÀÀUÀ½UÉ ,ÄÄ\$AzsÀ¥ÄiÄÖzÄVzÄÄÝ ±Ä±ÄëvÀªzÀ eÄÖ£ÄªÄVgÀÄvÀÛzÉ.
 ¥ÄgÄeÄÖ£ÄªÉÄ eÄÖ£ÄAiÉ£ÄUÀzÀ UÄÄjAiÀiÁvzÄÄÝ ,ÁzsÀPÀ£ÄÄ

¥ÀævÀðPÀè²ÁV DvÁä£ÄÄ¨sÀÆwAiÄÄ£ÄÄß ¥ÀqÉAiÄÄÄ²ÄÄzÉÄ F AiÉÆÄUÄzÀ
 ,ÄzsÀ£ÄÄ¹¢PAiÄiÁVgÄÄvÄÛzÉ.

eÁÕ£ÄAiÉÆÄUÄzÀ ,ÄzsÀPÀ£ÄÄ,¨sÄ²ÄÄPÀvÉ¨sÄAiÄÄ zÁQëtå,Äé¨sÄ²Ä
 EvÄâ¢UÄ¼Ä£Éß®è ¥ÀÆwðAiÄiÁV vÄâf¹ zÄÈqsÄ²ÄÄ£Ä,ÄÄi, Cw ZÄÄgÄÄPÁzÀ
 §Ä¢P, D¼Ä²ÄzÀ ±ÄæzÉP, CZÄ®²ÄzÀ DvÄä«±Äé,ÄUÄ½AzÀ PÀÆrgÄ¨ÉÄPÄÄ.
 fÄ²Ä£ÄzÀ ¥Àæw ,Ä²ß²ÉÄ±Ä ,ÄAUÄwUÄ¼Ä£ÄÄß «ZÄgÄzÀ MgÉUÄ°èUÉ °ÄaÑ
 ±Ä±ÄéVÄ²ÄzÄÄ£ÄÄß ²ÄiÁvÄæ Dj¹, ¹éÄPÄj¹ C±Ä±ÄéVÄ²ÄzÄÄ£ÄÄß
 ¨ÉÄ¥Äðr¹ ©IÄÖ©qÄÄvÄÛ ,ÄzsÀ£ÉAiÄÄ ¥ÄxÄzÀ°è ²ÄÄÄAzÉ ,ÄUÄ¨ÉÄPÄÄ.
 ²ÉÄzÉÆÄ¥ÄµÄzÄ¢ ±ÄÄæw±Ä,ÄÛczÀ°è °ÉÄ½gÄÄ²Ä DvÄä«zÄâ
 «ZÄgÄUÄ¼Ä£ÄÄß eÁÕ£ÄAiÉÆÄVAiÄÄÄ UÄÄgÄÄ²ÄÄÄSÉÄ£Ä PÉÄ½ vÄ£Äß°è
 ²ÄÄ£Ä£Ä ²ÄiÄr C²ÄÄUÄ¼Ä PÄÄjvÁV «ZÄgÄ ²ÄiÄqÄÄvÄÛ C²ÄÄUÄ¼Ä°è
 °ÉÄ½zÀ ,ÄvÄâ²Ä£ÄÄß ,ÄéVÄB ,ÄPÄèvÄlj,ÄÄvÄÛ£É. eÁÕ£ÄAiÉÆÄUÄ
 ,ÄzsÀ£ÉAiÄÄ£ÄÄß ²ÄiÄqÄÄvÄÛ, §æ°Ää, fÄ²Ä dUÄvÄÄÛ JA©Ä «ZÄgÄUÄ¼Ä
 PÄÄjvÁV vÄPÄð, £ÄâAiÄÄ «²ÄÄ±ÉðUÄ¼Ä£ÄÄß ²ÄiÄr eÁÕ£Ä AiÉÆÄVAiÄÄ
 ¥ÄgÄ²Ä,ÄÄÛ CxÄ²Ä §æ°Ää²Ä,ÄÄÛ EzÄ®è, EzÄ®è, “£ÉÄw,£ÉÄw” J£ÄÄßvÄÛ
 PÉÆ£ÉUÉ ±Ä±ÄéVÄ²ÄV EgÄÄ²Ä, ¤d²ÄV MAzÉÄ vÄvÄé²ÄzÀ “§æ°Ää”zÀ
 ,ÄPÄèvÄlgÄ²Ä£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄÄvÄÛ£É. dUÄwÛ£Ä°è ,ÄvÄâ²ÄzÄÄzÄÄ
 §æ°Ää²Ä,ÄÄÛ MAzÉÄ. G½zÄÄzÉ®è²ÄÇ §gÉÄ £Ä²ÄÄgÄÆ¥ÄUÄ¼ÄVzÄÄÝ
 «ÄxÉâAiÄiÁVzÉ- JA§ ¢²ÄâvÄvÄÛ÷é eÁÕ£Ä²ÄÄ eÁÕ£ÄAiÉÆÄVAiÄÄ
 ¤vÄâzÄ£ÄÄ¨sÄ²Ä²ÄUÄÄvÄÛzÉ. CzÉÄ eÁÕ£ÄAiÉÆÄUÄzÀ
 UÄÄjAiÄiÁVgÄÄvÄÛzÉ.

eÁÕ£ÄAiÉÆÄVAiÄÄÄ fÄ²Ä£ÄzÀ PÄµÄÖ,ÄÄRUÄ½AzÁUÄ° -Ä¨sÄ
 £ÄµÄÖUÄ½AzÁUÄ° ¥Äæ¨sÄ«vÄ£ÄUÄzÉ ¥ÄgÄ²Ä,ÄÄÛ²ÄzÀ KPÄ²ÉÄÄ²Ä
 ¢éwÄAiÄÄ²ÄzÀ “§æ°Ää”zÀ C£ÄÄ¨sÄ²Ä D£ÄAzÄ²Ä£ÄÄß C£ÄÄ¨sÄ«²ÄÄvÄÛ
 ,ÄzÄ ,ÄAvÄÄµÄÖ£ÄÆ, ¹ÜvÄ¥ÄæðÖ£ÄÆ DV dUÄwÛ£Ä°è §æ°Ää²ÉÇAzÄ®èzÉ
 ¨ÉÄgÉÄ£Ä£ÄÆß PÄtzÉÄ §æ°Ää£ÄAzÀ,ÄégÄÆ¥Ä£ÄVgÄÄvÄÛ£É.
 eÁÕ£ÄAiÉÆÄUÄ¢AzÀ D¢¨sEwPÄ w½²Ä½PÉAiÄÄÆ, DzsÄâwäPÄ
 ,ÄPÄèvÄlgÄ²ÄÇ ®©ü,ÄÄvÄÛzÉ. eÁÕ£ÄAiÉÆÄUÄ¢AzÀ eÁÕ£ÄAiÉÆÄVAiÄÄÄ
 ,Ä²Äð²ÄâiAiÄiAzÀ §æ°Ää²Ä£ÄÄß dUÄzÀ °ÄUÄÆ fÄ²Ä£ÄzÀ «²µÄÖ
 ²Äâ¥ÄgÄUÄ¼Ä°è C£ÄÄ¨sÄ¹ “²Ä²ÄðA R°ézÄÄ §æ°Ää” J®è²ÄÇ §æ°Ää²ÉÄ JA§
 ¢²Äâ C£ÄÄ¨sÄÆwAiÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄÄvÄÛ£É. vÄ£ÄÆß®PÄ fÄ²Ä£ÄzÀ
 ,ÄÄ,ÄgÄ§AzsÄ£Ä¢AzÀ ²ÄÄPÄÛ£ÄV ‘fÄ²Ä£ÄÄ²ÄPÄÛ’ JAzÉ¤,ÄÄvÄÛ£É. vÄ£Äß
 ±ÄjÄgÄ dUÄvÄÄÛ vÄ£ÄÄ J®è²ÄÇ C«£Ä²ÄiÄÄÆ, ,ÄvÄâ,Ä£ÄvÄ£Ä²ÄÇ DzÀ
 §æ°Ää JA§ ¢²ÄâeÁÕ£Ä GAmÁV, fÄ²Ä£ÄÄ²ÄPÄÛ£ÄÆ ¤vÄâvÄ£Ä¥ÄÛ£ÄÆ
 ¤vÄâ£ÄÄzÀ ,ÄégÄÆ¥Ä£ÄÆ ¤gÄAd£Ä£ÄÆ DUÄÄvÄÛ£É. »ÄUÉ ²ÉÆzÄ®Ä
 «ZÄgÄ «²ÄÄ±ÉðUÄ¼Ä °ÄAvÄzÀ°è DgÄÄ¨sÄ²ÄiÄr PÉÆ£ÉUÉ
 eÁÕ£ÄAiÉÆÄVAiÄÄÄ ,Ä²Äð,ÄÄ±ÄAiÄÄUÄ½AzÀ ¤²ÄÈvÄÛ£ÄV
 ¤vÄâ²ÄÄPÄÛ£ÄUÄÄvÄÛ£É. eÁÕ£ÄAiÉÆÄVAiÄÄÄ F fÄ²Ä£ÄzÀ°èAiÉÄÄ
 zÉÄ°Ä,Ä»vÄ£ÄV ²ÄÄÄQÜAiÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ²ÄÄzÄÄ JAzÄÄ °ÉÄ½ CzÄ£ÄÄß
 ‘fÄ²Ä£ÄÄ²ÄQÜ’ JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ¨ÄVzÉ. zÉÄ°Ä,Ä»vÄ£ÄVgÄÄ²ÄUÄ

±À²ÄÄzÀ²ÀiÁç µÄmī ,ÄÄ¥ÄvÄÄÜUÄ¼ÄÄ: ±Ä²ÄÄ, zÄ²ÄÄ, G¥ÄgÄw, wwPÄë, ±ÄæzÄp, ,Ä²ÄiÄzsÄ£Ä JA§ DgÄÄ UÄÄtUÄ¼ÄÄ ±Ä²ÄÄzÀ²ÀiÁç µÄi ,ÄÄ¥ÄvÄÄÜUÄ¼ÄÄV²É. **±Ä²ÄÄ:** ²ÄÄ£Ä,ÄÄi ,ÄzsÄgÄt²ÄV EAçæAiÄÄ ,ÄÄ§ÄzsÄ²ÄzÄ «µÄAiÄÄ²Ä,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ ,ÄÄR"sÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß CgÄ¹PÉÆAqÄÄ °ÉÆÄUÄÄvÄÜzÉ-²ÄÄ£Ä,Äi£ÄÄß µUÄæ»¹, CzÄÄ «µÄAiÄÄ²Ä,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ PÄÄjvÄzÄ ,ÄÄR"sÉÆÄUÄUÄ½UÉ EµÄÖ¥ÄqÄzÄAvÉ ²ÄiÄqÄÄ²ÄÄzÉÄ ±Ä²ÄÄ, «µÄAiÄÄ²Ä,Ä£Ä vÄÄUÄ²ÉÄ ±Ä²ÄÄ JAzÄÄ vÄvÄ²ÄAiÄÄð. **zÄ²ÄÄ:** ²ÄÄ£Ä,Äi£ÄÄß ±Ä²ÄÄUÄÄtzÄ ²ÄÄÆ®PÄ µUÄæ»¹zÄgÉ ²ÄiÄvÄæ ,Ä®zÄÄ «µÄAiÄÄ²Ä,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ PÄqÉ ²ÄÄ£Ä,ÄÄi °ÉÆgÄUÉ °ÄjAiÄÄ çzÄÝgÉ DAvÄAiÄÄðzÄ°è «µÄAiÄÄ²Ä,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ PÄÄjvÄzÄ D,ÉUÄ¼ÄÄ ,ÄÆPÄëö²ÄV ²ÄÄ£Ä¹i£Ä°è PÄÆrgÄÄvÄÜ²É, »ÄUÉ ,ÄÆPÄëö²ÄV EgÄÄ²Ä ²ÄiÄ£Ä¹PÄ D,ÉUÄ¼ÄÄ£ÄÄß µ²ÄÄÆð® ²ÄiÄr EAçæAiÄÄUÄ¼ÄÄ "Ä°Ä²Ä,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ JqÉUÉ °ÄjAiÄÄzÄAvÉ ²ÄiÄqÄÄ²ÄÄzÉÄ zÄ²ÄÄ. EA çæAiÄÄµUÄæ°Ä²ÉÄ zÄ²ÄÄ JAzÄÄ vÄvÄ²ÄAiÄÄð. **G¥ÄgÄw:** ±Ä²ÄÄzÀ²ÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß gÄÆrü¹PÉÆAqÄÄ «µÄAiÄiÄ,ÄQÜ «µÄAiÄÄ,ÄÄR ²ÄÈwÜUÄ½AzÄ ,ÄÄ¥ÄÆtð ¥ÄgÄYÄäR²ÄÈwÜAiÄÄ²Ä£ÄUÄÄ²ÄÄzÉÄ G¥ÄgÄw. ¥Äæ¥ÄAZÄzÄ ,ÄÄR"sÉÆÄUÄUÄ½AzÄ ¥ÄÆwð µ²ÄÈvÄÜ£ÄV vÄ£Äß CAvÄgÄAUÄzÉÆ¼ÄUÉ DvÄävÄvÄézÄ ¥Äj²Ä®£ÄAiÄÄ°è ¥ÄÆtð ²ÄÄ£Ä¹i£ÄAzÄ ¥Äæ²ÄÈvÄÜ£ÄUÄÄ²ÄÄzÉÄ G¥ÄgÄw JAzÄÄ vÄvÄ²ÄAiÄÄð. **wwPÄë:** fÄ²Ä£ÄzÄ°è °Ä®²ÄgÄÄ jÄwAiÄÄ PÄµÄÖ£ÄµÄÖUÄ¼ÄÄ, zÄÄBR£ÉÆÄ²ÄÄUÄ¼ÄÄ EvÄÄ çUÄ¼ÄÄ C£ÄÄ"sÄ²ÄUÄ¼ÄÄ EzÉYÄ EgÄÄvÄÜ²É. E²ÄÄUÄ¼ÄÄ ¥Äæ"sÄ²ÄPÉi ,ÄzsÄPÄ£ÄÄ M¼ÄUÄzÄgÉ CxÄ²Ä ¥ÄæwÄPÄgÄ J,ÄUÄ§AiÄÄ¹zÄgÉ C²Ä£ÄÄ v£Äß ²ÄÄ£Ä¹i£Ä ¹ÜgÄvÉAiÄÄ£ÄÄß PÄ¼ÄÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄvÄÜ£É. ²ÄÄvÉÜ PÄ²ÄÄPÉÆæÄzsÄ ²ÄÄÄAvÄzÄ µÄqÉéöÊJÜ¼ÄÄ, ¥ÄAZÉÄAçæAiÄÄUÄ¼ÄÄ ¥Äæ"sÄ²ÄPÉi ¹®ÄPÄÄvÄÜ£É. DUÄ-ÉÄ CAvÄ²ÄÄÄðTAiÄiÄzsÄ ²ÄÄ£Ä,ÄÄi ²ÄÄvÉÜ "Ä°Ä²ÄPÉi °ÄjAiÄÄvÄÜzÉ. DzÄÄzÄjAzÄ eÄÖ£ÄAiÉÆÄUÄzÄ ,ÄzsÄPÄ£ÄÄ fÄ²Ä£ÄzÄ ²ÄvÄ-GµÄÜ, ²ÄiÄ£Ä-C¥Ä²ÄiÄ£Ä, ¹»-PÄ», PÄµÄÖ-£ÄµÄÖUÄ¼ÄÄ£Éß-Äè ,Ä»,ÄÄ²Ä ,Ä°Ä£Ä±ÄQÜ CxÄ²Ä ,Ä»µÄÄÜvÉAiÄÄ£ÄÄß "É¼É¹PÉÆ¼ÄÄi"ÉÄPÄÄ. F ,Ä°Ä£Ä±ÄQÜ CxÄ²Ä ,Ä»µÄÄÜvÉAiÉÄÄ wwPÉë. MnÖ£Ä°è dUÄwÜ£Ä DUÄÄ°ÉÆÄUÄÄUÄ½AzÄ ¥Äæ"sÄ«vÄ£ÄUÄçgÄÄ²ÄÄzÄÄ ²ÄÄvÄÄÜ vÄ£ÄÆä®PÄ vÄ£Äß ²ÄÄ£Ä,ÉÜöÊAiÄÄð EA çæAiÄÄµUÄæ°ÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß PÄ¼ÄÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄiçgÄÄ²ÄÄzÉÄ wwPÉë JAzÄÄ vÄvÄ²ÄAiÄÄð.

±ÄæzÉp : ,Ä»µÄÄÜvÉAiÄÄ £ÄAvÄgÄzÄ CUÄvÄÄ UÄÄt,ÄÄ¥ÄvÉÜÄ ±ÄæzÉp. UÄÄgÄÄ²ÄPÄ²Ä ²ÄÄvÄÄÜ ²ÉÄzÄç ±Ä,ÄÜç²ÄPÄ²ÄUÄ¼ÄÄ°è CzÄ®²ÄzÄ ±ÄæzÉp E®èçzÄÝgÉ ,ÄzsÄ£ÉAiÄÄ ¥ÄxÄzÄ°è C£ÉÄPÄ jÄwAiÄÄ ,ÄÄ±ÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ ,ÄzsÄPÄµUÉ §gÄÄvÄÜ²É. ,ÄÄ±ÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ ²ÄÄ£Ä¹i£Ä°è ²ÄÄÆrzÄUÄ ²ÄÄ£Ä¹iUÉ ZÄAZÄ®²ÄÈwÜ GamÄV ¥ÄÄ£ÄB ,ÄzsÄPÄ£ÄÄ vÄ£Äß zÄÈqsÄvÉ-¥Äj±ÄÄzÄPvÉUÄ¼ÄÄ£ÄÄß PÄ¼ÄÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄvÄÜ£É. ,ÄzsÄ£ÉAiÄÄ PÄ®zÄ°è UÄÄgÄÄ²ÄPÄ²ÄzÄ°è, ±Ä,ÄÜç²ÄPÄ²ÄUÄ¼ÄÄ°è £ÄÄ©PÉ E®èzÉÄ

vAvÂÛ÷é«ZÁgÀUÀ¼Ä£ÄÄß G¥ÄzÉÃ±Ä³ÄV ¥ÄqÉAiÄÄ~ÉÄPÄÄ. ÄzsÀPÀ£ÄÄ UÄÄgÄÄ«AzÀ G¥ÄzÉÃ±Ä³ÄV ¥ÄqÉAiÄÄ³Ä G¥ÄzÉÃ±Ä «ZÁgÀUÀ¼ÄÄ C£ÉÄPÄ³ÄUÄÄvÀÛ³É. C³ÄÄUÄ¼Ä°è CvÄÄAvÄ ÄÄÄÄRÄ³ÄzÄ³ÄÄ £Ä®Äl ÄÄPÄÄUÄ¼Ä gÄ£¥ÄzÄ°è ¥Äæ¹zÄp³ÄVzÄÄÝ C³Ä£ÄÄß G¥ÄzÉÃ±Ä ÄÄÄ°Ä³ÄPÄÄUÄ¼Ä£ÄzÄÄ °ÉÃ¼Ä~ÄVzÉ. C³ÄÄ AiÄiÄ³ÄÄ³Ä£ÄzÄgÉ:vAvÂÛ÷éÄÄ¹ (ÄÄ£ÄÄ CzÉÄ (§æ°Ää³ÉÄ)DVçÝÄAiÉÄ) 1. C°ÄÄ §æ°Ää¹ä (£Ä£ÄÄ §æ°Ää³ÄVzÉÝÄ£É). 2.CAiÄiÄ³ÄiÄvÄä§æ°Ää (F DvÄä³ÄÄ §æ°Ää³ÉÄ DVzÉ). 3. ¥ÄæeÄÖ£ÄÄ §æ°Ää (¥ÄæeÉÖAiÄÄÄ §æ°Ää³ÄVzÉ).

F ƒÁ®ÄĬ ³ÄÄ°Ä³ÄPÄåUÄ¼Ä°è eÁÕ£ÄÄiÉÆÃUÄ ¼ÄzsÀPÄxUÉ ¨ÉÄPÄzÄ eÁÕ£ÄzÄ PÄÄjvÄzÄ ¼Ä³Äð G¥ÄzÉÃ±ÄUÄ¼Ä ÄgÄ CqÄVgÄÄvÄÛzÉ UÄÄgÄÄ³ÄÄ F ƒÁ®ÄĬ ³ÄÄ°Ä³ÄPÄåUÄ¼Ä£ÄÄß ²µÄåxUÉ G¥ÄzÉÃ²¼ÄÄvÄÛ “PÄ®, zÉÃ±Ä °ÄÄIÄÖ ¼Ä³ÄÄUÄ¼Ä PÄIÖ´ÉUÉ «ÄÄjzÄÄÝ, ¼ÄÈ¶Ö¹Üw®AiÄÄUÄ¼Ä PÄgÄtPÄvÄð³ÄzÄÄzÉÃ §æ°Ää; CzÄÄ xvÄå¼ÄvÄå, ¼Ä£ÄvÄ£Ä³ÄzÄÄzÄÄ. xÄ£ÉÄ D §æ°Ää³Äv¢Ý. EzÄ£ÄÄß ³ÄÄ£Ä¹¹£Ä°è ³ÄÄ£Ä£Ä ³ÄiÄqÄÄ” JÄzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄÄvÄÛ£É. »ÄUÉ UÄÄgÄÄ³ÄÄÄSÉÆ£Ä ¥ÄgÄvÄvÄé, ¥ÄgÄ§æ°ÄäzÄ «ZÄgÄ³Äv G¥ÄzÉÃ±Ä °ÉÆAzÄÄ«PÉ, ±ÄÄÛç³ÄPÄåUÄ¼Ä «³ÄÄgÄuÉUÄ¼Ä£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄÄ«PÉ-E³ÄÄUÄ¼Ä£ÉßÄ ‘±Äæ³Ät’ JÄzÄÄ PÄgÉ ¢zÉ.

²ÄÄ£Ä£Ä: UÄÄgÄÄ«AzÄ PÉÄ½zÄ ±Ä,ÄÛÇ«ZÄgÄUÄ¼ÄÆ G¥ÄzÉÄ±Ä
 ¢UÄ¼Ä£ÄÄß vÄ£Äß°è vÄ£ÉÄ CzÄÄ °ÉÄÜÉ? KPÉ? JÄzÄÄ ¥Äæ±Éß
 °ÁQPÉÆ¼ÄÄÄivÄÛ «ZÄgÄ²ÄiÄqÄÄ²ÄÄzÉÄ ²ÄÄ£Ä£Ä. ,ÄzsÄPÄ£ÄÄ
 UÄÄgÄÄ²ÄÄÄSÉÄ£Ä PÉÄ½zÄ vÄvÄÛ÷é«ZÄgÄUÄ¼Ä£ÄÄß, G¥ÄzÉÄ±Ä
 «²ÄgÄUÄ¼Ä£ÄÄßvÄ£Äß°è vÄ£ÄÄ ¥Äj²Ä°¹ CgÄV¹PÉÆ¼ÄÄizÉÄ EzÄÝgÉ vÄ£ÄÜÉ
 C²ÄÄ CxÄð²ÄiÄÄzÉ °ÄÜÉAiÉÄÄ G½ÄAiÄÄvÄÛ³É. vÄ£Äß°è vÄ£ÄÄ «ZÄgÄ²ÄiÄr
 «µÄAiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß CxÄð²ÄiÄrPÉÆ¼ÄÄÄ²ÄÄÄ ²ÄÄ£Ä£Ä²ÄUÄÄvÄÛzÉ
 ±Äæ²Ät µÄÄÖ ²ÄÄÄRâ³ÉÇÄ ²ÄÄ£Ä£Ä²ÄÇ CµÉÖÄ ²ÄÄÄRâ, ±Äæ²Ät²ÄÄ
 ©Äd²Ä£ÄÄß ©wÛzÄAvÉ JÄzÄzÄgÉ ²ÄÄ£Ä£Ä²ÄÄ ©Äd¢AzÄ VqÄ ¨É¼É¹
 CzÄ£ÄÄß ¥ÉÆÄ¶. ÄÄ²ÄAvÄVqÄÄvÄÛzÉ.

ꝛꝥzsÁǎ,ÁfÀ: ¥£ƐĒǻ¹zÀ VqÀ ©qÄǺ²À ¥sÀ®³ÉǺ ꝛꝥzsÁǎ,ÁfÀ. ²ÄǺfÀfÀzÀ ²ÄǺƐ®PÀ ,ÁzsÀPÀfÀÄ ²ÄǺǺAzÀ²ǺjzÄÄ CzÀgÀ ¥sÀ®³ÁV UÁqsÀ zsÁǎfÀ²ǺfÀÄß ¥ÁqÉAiÄǺvÁŮfÉ. EzÉǺ ꝛꝥzsÁǎ,ÁfÀ. vÀfÀß DAvÀAiÄǺðzÀ°è CqÀVzÀÝ DvÀävÀvÀŮ÷ézÀ, DvÀäeÁŌfÀzÀ ꝛꝥüAiÄǺfÀÄß ,ÁzsÀPÀfÀÄ zsÁ,Ǻǎ²AiÁr (°ÄǺqÄǺQ ¥ÁvÉŮ°ÄaÑ) PátAvÁŮfÉ. vÀfÀÄ PÉǺ¹zÀ DvÀävÀvÀé «ZÁgÀUǺ¼ÄÄ, ,ÁzsÀPÀꝛUÉ F °ÄAvÀzÀ°è fǺ²ÄAvÀ²ÁV ,ÁévÀB CǺÄǺsÀ²ÁPÉì §gÀǺvÀŮ³É. J®è²ÁÇ §æ°Ää. CzÄÄ MAzÉǺ DVzÄÄÝ, ,ÁvÀǎ²ÁÇ ,ÁfÁvÀfÀ²ÁÇ DVzÉ JAzÄÄ PÉǺ¹gÄǺ²À «ZÁgÀ²ÁǺ F °ÄAvÀzÀ PÉƐƐÉAiÄ°è ,ÁévÀB CǺÄǺsÀ²ÁPÉì §AzÄÄ J®è²ÁÇ §æ°Ää, “,Á²ÁðA R°ézÄÄ §æ°Ää”, “C°ÄÄ §æ°Äǎ¹ä” JA§ §æ°ÄǎfÀAzÀzÀ CǺÄǺsÀ²AzÀ ²ÄǺƐ®PÀ fǺ²ÄAvÀ²ÁUÄǺvÀŮzÉ. ,ÁvÀǎzÀ zÀ±ÀðfÀ²ÁUÄǺvÀŮzÉ. ,ÁvÀǎzÀ±ÀðfÀ²ÁV ,ÁviäviDfÀAzÀzÀ CǺÄǺsÀ²ÁÁV ,ÁzsÀPÀfÀÄ fǺ²ÁfÀzÀ ,ÄÄ ÁqÀ §AzsÁfÀUǺ½AzÄ

M"ÉÆâşâ ĴÁzsÀPÀ£À°èAiÀÄÄ ¢ÄÄ£ÉÆÄzsÀÄÄðPÀì£ÄÄUÄÄt²ÁV F
 AiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ ĴÁzsÀ£ÉUÄ¼ÄÄ °ÉZÄÄÑ PÄr²ÉÄ¥Äæ²ÄiÁtzÀ°egÀ §²ÄÄzÄÄ.
 DzÀgÉ AiÉÆÄUÄ²ÄiÁUÄð ¥ÄÆtð ¥sÀ®zÁAiÄÄPÄ²ÁUÄ®Ä J®è
 AiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ C²Ä±ÄâPÄ CµÉÖÄC®è E²É®è²ÄÄUÄ¼ÄÄ ĴÄÄÄ£ÄéAiÄÄ
 ¢ÄÄÄRâ²ÉAŞÄzÄ£ÄÄß "sÄUÄ²ÄçÎÄvÉ "ÉÆÄçü¹vÄÄ. DUÄ²ÄÄUÄ¼ÄÄ ĴÄzÄ²ÄÄ.
 C£ÉÄPÄ ¥ÄÄgÄvÄ£ÄgÄÆ DZÄj¹ vÉÆÄj¹zÄgÄÄ. PÄ£ÄðIPÄzÄ ²²Ä±ÄgÄtgÄÄ
 vÄ²ÄÄä µÄì÷Ü®zÄ CÄvÄgÄ«PÄÄzÄ ¥ÄÆtðzÄÈ¶ÖAiÄÄ »£Éß´ÉAiÄÄ°è
 E²É®è²ÄÄUÄ¼ÄÄ ĴÄÄÄ£ÄéAiÄÄ²ÄzÄ ²²ÄAiÉÆÄUÄ²Ä£ÄÄß ¥Äæw¥Äç¹zÄgÄÄ.
 EzÄÄ ¢ÄÄÄÄzÉ CgÄ«AzÄgÄÄ °ÉÄ½zÄ AiÉÆÄUÄÄ²ÄÄ£ÄéAiÄÄzÄ
 ¥ÄÆtðAiÉÆÄUÄzÄ ¥ÄjPÄ®à£ÉAiÄÄ£ÄÄß ĴÄÄÄÆ»PÄ eÁUÄÈwAiÄÄ
 DÄzÉÆÄ¼Ä£Ä²ÁV AiÉÆÄUÄÄzsÄ£ÉAiÄÄ ¥ÄÆtð«PÄÄ²ÁV
 §¼ÄPÉAiÄiÄzÄÄzÄ£ÄÄß UÄ²ÄÄ², Ĵ§²ÄÄzÄÄ.

CzsÄâAiÄÄ 4

"sÄgÄwÄAiÄÄ ¥ÄæaÄ£Ä ²PÄët

¥ÄzÄPw

UÄÄgÄÄPÄÄ® ¥ÄzÄPw

"sÄgÄwÄAiÄÄ ĴÄÄÄìøwAiÄÄ°è «zÉâUÄÆ, D «zÉâAiÄÄ£ÄÄß "ÉÆÄ
 çüÄÄ²Ä UÄÄgÄÄ«UÄÆ, UÄÄgÄÄPÄÄ® ¢Äâ²ÄÄÉÜUÄÆ ¢ÄÄ²ÄvÄézÄ ÄÜ£Ä«zÉ.
 F ¢ÄÄÆgÄÆ ¥ÄÄgÄÄµÄxÄðUÄ¼Ä£ÄÄß ĴÄçüÄ®Ä CUÄvÄâ²ÄzÄ CAUÄUÄ¼ÄÄ.
 ¢ÄÄÄRâ²ÁV «zÉâAiÄÄÄ §æ²ÄäZÄAiÄiÄð±Äæ²ÄÄzÄ°è ĴÄ
 çüÄÄ²ÄÄvÄ²Ä²ÄÄzÄzÄgÄÆ CzÄÄ ErÄ fÄ²Ä£ÄzÄ°è xgÄÄvÄgÄ²ÁV
 ĴÄUÄÄvÄÛ´ÉÄ EgÄ"ÉÄPÄzÄÄzÄÄ. ĴÄ«gÄgÄÄ ¢ÄµÄðUÄ½ÄzÄ "sÄgÄwÄAiÄÄ
 ĴÄÄÄìøw xgÄÄvÄgÄ²ÁV °ÄjzÄÄ§gÄÄwÜzÉ. ¢ÄÄzsÉâ C£ÉÄPÄ DWÄvÄUÄ¼ÄÄ,
 CqÉvÄqÉUÄ¼ÄÄ §ÄzÄgÄÆ F xgÄÄvÄgÄvÉ EzÉÝÄ EzÉ. dUÄwÜ£Ä C£ÉÄPÄ
 ĴÄÄÄìøwUÄ¼ÄÄ °ÄÄnÖ "É¼ÄÉzÄÄ £Ä±Ä²ÁV²É. DzÀgÉ "sÄgÄwÄAiÄÄ
 ĴÄÄÄìøwAiÄÄÄ vÄ£Äß ¢ÉÄÄ´É DzÄ ««zsÄ ĴÄÄÄìøwUÄ¼ÄÄ ¥Äæ"sÄ²Ä²Ä£ÄÆß
 zsÄ½UÄ¼Ä£ÄÆß CgÄV¹PÉÆAqÄÄ vÄ£Äß xgÄÄvÄgÄvÉAiÄÄ£ÄÄß
 PÄAiÄÄÄÝPÉÆArzÉ. ««zsÄvÉAiÄÄ°è KPÄvÉAiÄÄ£ÄÄß ¢ÄÄÆr¹zÉ. EzÄÄ C²ÄgÄ
 ²PÄët ¥ÄzÄPw¬ÄÄzÄ ĴÄzsÄ²ÄÄzÄÄvÄ²ÄÄ «µÄAiÄÄ.

“CZÁAiÀÄðzÉÄÉÇÃ “sÀÄ” JAzÀgÉ “UÄÄgÄÄÄÉÄ zÉÄÄgÄÄ” JAŞ
 ÄÄzÉÆÄQÜAiÄÄÄ “sÄgÄwÄÄiÄÄgÄÄ UÄÄgÄÄ«UÉ PÉÆnÖgÄÄÄÄ ÄÄÄÄvÄÄézÄ
 ÄÜÉÄÄÄÄÄß vÉÆÄjÄÄvÄÜzÉ. UÄÄgÄÄ«®èzÉ «zÉÄAiÄÄÄ 1çpÄÄÄÄÄ®è.
 UÄÄgÄÄ«fÄÄ ÄÄÄÉ ÄÄiÄqÄÄvÄÜ-ÉÄ «zÉÄAiÄÄÄÄÄß PÄ°AiÄÄ-ÉÄPÄÄ.
 «zÉÄAiÄÄÄÄÄß UÄÄgÄÄPÄÄ®UÄ¼Ä°è PÄ°Ä-ÄUÄÄwÜvÄÄÜ. F UÄÄgÄÄPÄÄ®
 ÄÄÄÄÄÄÄÜAiÄÄÄ “sÄgÄwÄÄiÄÄ IÄ¶UÄ¼ÄÄ ÄÜ¼zÄ «²µÄÖÄÄzÄ ²PÄët
 ÄÄÄÄÄÄÄÜ. DZÄAiÄÄðfÄÄ ±ÉÆæÄwæAiÄÄfÄÆ, §æ°ÄäµÄ×fÄÆ
 DVgÄ-ÉÄPÄvÄÄÜ. CÄÄfÄÄ 1zÄPÄvÄzÄ°è ÄÄiÄvÄæÄÄ®èzÉ
 CÄÄÄµÄ×fÄzÄ®Æè ¥ÄjtvÄfÄVgÄ-ÉÄPÄvÄÄÜ. ¥Äj±ÄÄzÄP²Ä®,
 “ÉÆÄzsÄfÄAiÄÄ°è ¥ÄæÄÄiÄtÄPÄ GvÄì°è ÄÄvÄÄÜ «zÄäyðÄiÄÄ PÄÄjvÄÄvÉ
 fÉÉð¥ÉæÄÄÄ ÄÄÄ UÄÄgÄÄ«fÄ°è xjÄQëÄ-ÄUÄÄwÜzÄÝ EvÄgÄ
 UÄÄtUÄ¼ÄÄ.

CzÉÄjÄw, eÄÖfÄzÄ°Ä, «fÄAiÄÄ, UÄÄgÄÄ«fÄ°è «zsÉÄAiÄÄvÉ,
 DvÄäÄÄAiÄÄÄÄÄ, eÄÖfÄððfÄAiÄÄ°è D®ÄÄ«®èçgÄÄÄÄzÄÄ ÄÄvÄÄÜ
 UÄÄgÄÄ«fÄÄ ÄÄÄÉ ÄÄiÄqÄÄÄÄ ÄÄÄfÄÄÄi EÄÄÄ ²µÄÄfÄ°è EgÄ-ÉÄPÄvÄzÄÝ
 C°ÄðvÉUÄ¼ÄÄ. Äæ°ÄätvÄé JÄÄßÄÄÄzÄÄ °ÄÄnÖxÄzÄ §gÄÄÄÄvÄ°ÄÄzÄ®è.
 UÄÄgÄÄ«fÄÄ D±ÄæAiÄÄ, D²ÄÄðzÄUÄ¼ÄÄ MIÄÖ ¥sÄ® CzÄÄ.UÄÄgÄÄUÄ¼ÄÄ
 Ä°ÄAiÄÄ«®èzÉ ÄéAvÄ CzsÄÄAiÄÄfÄÄ fÄqÉÄÄÄÄ ÄézsÄÄAiÄÄPÄÆi
 ÄÄÄÄvÄéÄÄfÄÄß PÉÆqÄ-ÄVzÄÝgÄÆ CvÄÄAvÄ ÄÄÄxÄðfÄzÄÄÄxUÉ ÄÄiÄvÄæ
 ÄézsÄÄAiÄÄÄÄÄ x®ÄPÄÄÄÄvÄ°ÄÄzÄzÄÝjAzÄ G½zÄÄÄjUÉ MŞâ UÄÄgÄÄ«fÄÄ
 CÄÄ±ÄÄPÄvÉ EzÉÝÄ EzÉ. vÄAzÉAiÉÄÄ UÄÄgÄÄÄÄzÄ GzÄ°ÄgÄuÉUÄ¼ÄÄÆ EÄÉ.

§æ°ÄäZÄAiÄiÄð±ÄæÄÄÄÄfÉßÄ CzsÄÄAiÄÄfÄPÉiÄzÄÄ
 «ÄÄÄ-ÄVj¼zÄÝgÄÆ CzÉÄfÄÆ ±Ä±ÄévÄ xAiÄÄÄÄÄÄVgÄ°®è.
 UÄÄgÄÄ²µÄÄgÄ ÄÄÄzÄsÄ vÄAzÉ ÄÄPÄi¼ÄÄ ÄÄÄzÄsÄÄÄwÄÄwÜvÄÄÜ.
 »ÄUÄV vÄÄÉÄ ±ÉæÄµÄ×gÄÄ JAŞ D°ÄAPÄgÄ EŞâgÄ fÄqÄÄÄÉAiÄÄÆ
 EgÄÄwÜgÄ°®è. DzÄjAzÄ “Ä°ÄfÄÄ ÄÄÄvÄÄÜ, Ä°ÄfÉ “sÄÄfÄPÄÄÜ” JAŞ
 ÄÄÄvÄæÄÄfÄÄß °ÉÄ¼ÄÄvÄÜ-ÉÄ CÄÄgÄÄ CzsÄÄAiÄÄfÄÄ DgÄÄ-sÄ
 ÄÄiÄqÄÄwÜzÄÝgÄÄ. UÄÄgÄÄ²µÄÄjŞâgÄÆ eÉEvÉAiÄiÄVÄiÉÄÄ eÄÖfÄððfÉ
 PÄAiÄÄð ÄÄiÄqÄÄwÜzÉÝÄÄÉÄŞ “sÄÄfÉ CÄÄgÄ°èvÄÄÜ.

ÄÄÄzÄPÄ®zÄ°è ÄÄÄ»¼ÄÄiÄÄjUÄÆ ²PÄëtÄÄ ¥ÄæZÄ°vÄ«vÄÄÜ.
 AiÄiÄdÖÄÄ®löägÄÄ vÄÄÄÄ ¥ÄwßUÉ §æ°ÄäeÄÖfÄzÄÄ “sÉÆÄzsÉ ÄÄiÄrzÄÄÝ
 EzÄPÉiÄÄµÄÖ ÄQë. LvÄgÉÄAiÄÄ G¥ÄµÄwÜfÄÄ ¥ÄæPÄgÄ ÄÄzÄÄÄÉAiÄiÄzÄ
 °ÉtÄÜÄÄPÄi½UÉ ÄÄzÄAvÄzÄ ZÄZÉðUÄ¼ÄÄfÄÄß D°ÄÄÄÄ CÄÄPÄ±Ä«vÄÄÜ.
 G¥ÄµÄwÜfÄÄzÄÝPÄÆi §æ°ÄäeÄÖxUÄ¼ÄÄzÄAvÄ°Ä ÄÄÄ»¼ÄÄiÄÄgÄ
 G-ÉÄÄR«zÉ. ŞÈ°ÄzÄgÄtÄPÄ G¥ÄµÄwÜfÄÄ®èAvÄÆ, ÄÄÄQÜAiÉÆŞâ
 “¥ÄÄrvÄ¼ÄÄVgÄÄÄÄ ÄÄÄUÄ¼ÄÄfÄÄß fÄfÄUÉ zÄAiÄÄ¥Ä°ÄÄ” JAzÄÄ
 “sÄUÄÄÄvÄfÄfÄÄß ¥ÄæyðÄÄÄÄ ±ÉÆèÄPÄ«zÉ. 1ÜçÄAiÄÄgÄÄ “ÄgÄÄÄéw”
 ÄÄgÄ¥ÄæjÜUÉÆÄÄÄÄÄ zÄÆgÄzÄÆgÄzÄÄÄgÉUÄÆ °ÉÆÄV
 CzsÄÄAiÄÄfÄÄxgÄvÄgÄzÄ G-ÉÄÄRUÄ¼ÄÄ C®èèè 1UÄÄvÄÜÄÉ.

£ÉÄAiÉÄÎ, gÀxÀαÄiÁðt, ZÀÉÆÄðzÉÆðÄUÀ, äÄÄAvÁzÀÄÄUÀ¼É®è
IÄUÉÉÄzÄzÀ°è G⁻ÉèÄR ¥ÀqÉçzÄÄÝ. C³ÄÄUÀ¼Ä°è ²PÄët αÄqÄÄÄÄ
¥ÄævÉðÄPÄ äÄðÄÄ, ÉÜUÄ¼zÄÝäÄÄ.

IÄUÉÉÄzÄzÄ £ÄAvÄgÄzÄ PÁ®zÄ®Æè UÄÄgÄÄPÄÄ®UÄ¼ÄÄ,
CzsÄðAiÄÄ£Ä äÄiÄqÄÄÄÄ «μÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ «²ÄgÄ²ÄV PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÜ²É.
²PÄët ¥ÄqÉAiÄÄÄ²ÄÄzÄÄ JazÄgÉ CAç£Ä zÄÈ¶ÖAiÄÄ°è “vÄ¥Ä, ÄÄi”. CzÉÆAzÄÄ
¥Ä«vÄæ PÄAiÄÄð. »ÄUÁVAiÉÄÄ ²PÄëyðAiÄÄÄ ²PÄët ¥ÄqÉAiÄÄÄ²Ä äÄÄÄ£Äß
§æ°ÄäZÄAiÄiÄð±Äæ²ÄÄPÉi «zÄÄðPÄÜ²ÄV PÄ°qÄ⁻ÉÄPÄVvÄÄÜ. F
ÄÄ, ÄlgÄ²Ä£ÉßÄ C°è “G¥Ä£ÄAiÄÄ£Ä” JazÄÄ PÄgÉçgÄÄ²ÄzÄÄ. ÄvÄðzÄ °Ä
çAiÄÄ°è£Ä °ÉeÉÓ CzÄÄ. «zÄäyðAiÄÄÄ JAIÄ äÄμÄðPÉi DbÄAiÄÄðgÄ §½ °ÉÆÄV
CzsÄðAiÄÄ£Ä πgÄvÄ£ÄUÄÄ²Ä QæAiÉÄ πdPÄÆi ZÉÄvÉÆÄ°Äj. CzsÄðAiÄÄ£ÄzÄ
C³Äçü ÄzsÄgÄt²ÄV °Ä£ÉßgÄqÄÄ äÄμÄðUÄ¼Ä¶ÖvÄÄÜ. EzÄÄ °ÉZÄÑUÄÄ²Ä
ÄzsÄävÉUÄ¼ÄÆ EzÄÄÝäÄÄ.

MnÖ£Ä°è «zÉð ¥ÄqÉAiÄÄÄ²Ä PÄæ²ÄÄ, C³Äçü E²É®è²ÄÇ »ÄUÉAiÉÄÄ,
EÄwμÉÖÄ JazÄÄ RÄrvÄ πUÄçAiÄiÄVgÄ°®è. DvÄðAvÄ
±ÉæÄμÄx²ÄzÄÄzÄ£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä vÄ²ÄÄä Ä²ÄÄxÄððPÄi£ÄÄUÄÄt²ÄV
Ä²ÄÄAiÄÄ «ÄÄ, Ä°qÄÄwÜzÄÝgÄÄ. JμÉÆÖÄ Äj vÄ²ÄÄ ¥Äj¥ÄÆtðgÄV®è JazÄÄ
Cj²ÄzÄUÄ äÄÄgÄ½ §AzÄÄ äÄÄvÉÜ CzsÄðAiÄÄ£Ä
²ÄÄÄzÄÄ²ÄÄgÉ, ÄÄwÜzÄÝgÄÄ.

²PÄët²ÄÄ £Ä²ÄÄä°gÄ²Ä C°ÄAPÄgÄ²Ä£ÄÄß °ÉÆgÄzÄÆqÄ⁻ÉÄPÄÄ.
C°ÄAPÄgÄ«gÄ²Ä PÄqÉ eÄÖ£ÄPÉi ÄÜ¼Ä«®è. ²PÄët²ÄÄ £Ä²ÄÄUÉ “É¼ÄPÄÄ
πÄr CeÄÖ£ÄzÄ vÄ²ÄÄ¹πAzÄ ¥ÄgÄÄ²ÄiÄqÄ⁻ÉÄPÄÄ. ²PÄëtzÄ zsÉðÄAiÄÄ²ÉÄ
EzÄÄ. «zÄäyðAiÄÄÄ UÄÄgÄÄUÄ¼Ä äÄÄ£ÉAiÄÄ°è vÄ£Äß «zÄä⁻sÄä, ÄzÄ
eÉÆvÉUÉ EvÄgÄ PÉ®ÄUÄ¼Ä£ÄÆß äÄiÄqÄ⁻ÉÄPÄVvÄÄÜ. ±ÄjÄgÄ²Ä£ÄÄß
zÄAr, Ä⁻ÉÄPÄVvÄÄÜ. ¥ÄæwπvÄð²ÄÇ ©ÜPÉè ÄAUÄ»¹ UÄÄgÄÄ«UÉ Cjð¹,
vÄ£Äß ±ÄjÄgÄ ¥ÉÆÄμÄuÉAiÄÄ£ÄÄß äÄiÄrPÉÆ¼Äi⁻ÉÄPÄVvÄÄÜ. EzÄÄ
Ä²Äð, Ä²ÄiÄ£ÄvÉAiÄÄ£ÄÄß PÄ°, ÄÄ²Ä äÄ²ÄÄ, ÉÜAiÄiÄVvÄÄÜ. E°è
gÄdPÄÄ²ÄiÄgÄ£ÄÆ, §qÄ²Ä£ÄÆ MnÖUÉ ©ÜPÉè JwÜ «zÄðdð£ÉAiÄÄ£ÄÄß
²ÄiÄqÄ⁻ÉÄPÄVvÄÄÜ. Ä²ÄiÄd²ÄÄ F äÄ²ÄÄ, ÉÜAiÄÄ£ÄÄß CAzÄÄ DwäÄAiÄÄ²ÄV
¹éÄPÄj¹vÄÄÜ. ©ÜPÉè πÄqÄÄ²ÄÄgÉUÄÆ UÄÈ°Ä, ÄÜgÄÆ HI äÄiÄqÄÄwÜgÄ°®è

£Ä²ÄÄä ¥ÄÆ²ÄðdgÄÄ CÄvÄgÄAUÄAiÄiÄvÉæUÉ JμÄÄÖ äÄÄ°ÄvÄé
πÄrzÄÝgÉÆÄ, CμÉÖÄ äÄÄ°ÄvÄé²Ä£ÄÄß ⁻EQPÄ aAvÄ£ÉUÄ½UÄVAiÄÄÆ
«ÄÄ, Ä⁻ÄVnÖzÄÝgÄÄ. ¥Äæ²ÄÈwÜ äÄÄvÄÄÜ πÄÈwÜ äÄiÄUÄðUÄ¼Ä ÄÄzÄgÄ
Ä²ÄÄ£ÄéAiÄÄ²Ä£ÄÄß “sÄgÄwÄAiÄÄgÄÄ Ä
çü¹zÄÝgÄÄ.zsÄ²ÄiÄðxÄðPÄ²Ä²Ä²ÉÆÄPÄèUÄ¼Ä äÄÄSÄAvÄgÄ £Ä²ÄÄä
fÄ²Ä£Ä²Ä£ÄÄß ÄÄzÄgÄ²ÄV gÄÆj¹PÉÆAqÄÄ E°Ä¥ÄgÄUÄ¼ÄÉgÄqÄgÄ®Æè
D£ÄAzÄçgÄÄ²ÄÄzÉÄ “sÄgÄwÄAiÄÄ ÄÄ, ÄlðwAiÄÄ äÉÉ²μÄÖðä. £Ä²ÄÄä
²PÄët²ÄÇ CzÄPÄi£ÄÄUÄÄt²ÄVAiÉÄÄ EzÉ.

²ÉÄzÀPÁ®zÀ ²PÄët²ÄÄ PÉÄ²Ä® ²ÉÄzÁzsÀâAiÄÄ£Ä ²ÄiÄvÄæ²ÄVgÄ°®è.
 CzÄÄ **1. C£ÄÄ±Ä, Ä£Ä** JAzÄgÉ ²PÄë, bÄAzÄ, ĩ, ²ÄâPÄgÄt, xgÄÄPÄæ, PÄ®à
 °ÁUÄÆ eÉÆâÄwµÄ. **2. «zÄâ** JAzÄgÉ £ÄâAiÄÄ, «ÄÄ²ÄiÄÄ, É, ²ÄÄvÄÄÜ
 vÄvÄé±Ä, ÄÜç. **3.²ÄPÉÆÄ²ÄPÄâ:** EzÄÄ vÄPÄð±Ä, ÄÜçPÉÌ, ÄÄ\$Äçü¹zÄ ²PÄët,
 vÄvÄézÄ PÄÄjvÄAvÉ ²ÄzÄ«²ÄzÄUÄ¼Ä ²ÄÄÆ®PÄ, ÄUÄÄ²Ä CzSÄâAiÄÄ£Ä.
4.Ew²Ä±, Ä, ¥ÄÄgÄt. **5.DSÄâ£Ä.** **6.C£ÄéSÄâ£Ä:** - «ÄÜøvÄ
 CzSÄâAiÄÄ£Ä²Ä£ÄÄß. **7.C£ÄÄ²ÄâSÄâ£Ä:** - “²ÄÄAvÄæzÄ ²Ätð£É”.
8.²ÄâSÄâ£Ä : «²ÄgÄuÉ. **9.PÄëvÄæ«zÄâ:** zsÄ£ÄÄ²ÄÄðzÄ. **10.gÄ² :** ÄÄSÉâ
 ²ÄÄvÄÄÜ UÄtÄvÄzÄ «eÄÖ£Ä. **11.£ÄPÄëvÄæ «zÉâ :** eÉÆâÄwµÄ
12.“sÄÆvÄ«zÉâ: EAzÄæeÄ® «zÉâ. **13.Ä¥Äð«zÉâ.** **14.xçü,** JAzÄgÉ xçü
 zÄ±Äð£Ä±Ä, ÄÜç EvÄâçUÄ¼Ä£ÄÄß M¼ÄÄUÉÆArvÄÄÜ. ²ÉÄzÀPÁ°Ä£Ä ²PÄëtzÄ
 £ÄAvÄgÄ £Ä²ÄÄ UÄ²ÄÄx, Ä“ÉÄPÄzÄÄÄÝ. ÄÆvÄæPÄ®zÄ ²PÄët ¥ÄzÄPw.
 D£ÄAvÄgÄ ¥ÄtÄxÄiÄÄ ²PÄë, ÄÄ\$ÄzsÄ «ZÄgÄzsÄgÉ. E²É®è²ÄÇ “sÄgÄwÄAiÄÄ
 ²PÄët ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉAiÄÄ \$UÉÌ GvÄìøµÄÖ «²ÄgÄUÄ¼Ä£ÄÄß xÄqÄÄvÄÜ²É.
 “Äæ²ÄätgÄÄ, PÄëwæAiÄÄgÄçAiÄiÄv J®èjUÄÆ ²PÄëtzÄ C²ÄPÄ±Ä«vÄÄÜ.
 PÄëwæAiÄÄ£ÄzÄ²Ä£ÄÄ sjAiÄÄ ±Ä, ÄÜç«zÉâAiÄÄµÉÖÄ C®è.
 ±Ä, ÄÜç«zÉâAiÄÄ®Æè ¥Äæ«Ät£ÄVgÄ“ÉÄQvÄÄÜ. »AzÄÆ, Ä²ÄiÄdzÄ°è
 ²ÄÄ£ÄÄµÄâ fÄ²Ä£Ä²ÄÄ \$æ²ÄäZÄAiÄÄð, UÄ°Äð, ÄÜöâ, ²Ä£Ä¥Äæ, ÄÜ ²ÄÄvÄÄÜ
 Ä£Äâ, Ä²ÉÄ\$ £Ä®ÄÌ D±Äæ²ÄÄUÄ¼Ä°è «“sÄPÄÜ²ÄVzÄÄÝ, C²ÄÄUÄ¼Ä ¥ÉÉQ
 \$æ²ÄäZÄAiÄÄiÄð±Äæ²ÄÄzÄ°è ²PÄët ¥ÄægÄÄ“sÄ²ÄUÄÄwÜvÄÄÜ.
 UÄÈ²Ä, ÄÜ±Äæ²ÄÄzÄPÉÌ ¥ÄÆ²Äð“sÄ«AiÄiÄzÄ F °ÄAvÄzÄ°è
 «zÄâðð£ÄAiÄÄ£ÄÄß ²ÄiÄr fÄ²Ä£ÄzÄ Ä²Ä®ÄUÄ¼Ä£ÄÄß JzÄÄj, Ä®Ä
 ¹zÄP£ÄUÄ“ÉÄPÄvÄÄÜ. UÄÈ²Ä, ÄÜ±Äæ²ÄÄ²ÄÄ 50 ²ÄµÄðUÄ¼Ä²ÄgÉUÉ ÄV
 C£ÄAvÄgÄ ²Ä£Ä¥Äæ, ÄÜzÄ DgÄÄ“sÄ. PÉÆ£ÉAiÄÄ°è ÄÄ£Äâ, Ä. zsÄ²ÄÄð,
 CxÄð, PÄ²ÄÄUÄ¼Ä ÄzsÄ£É ²ÉÆzÄ“ÉgÄqÄÄ D±Äæ²ÄÄUÄ¼Ä°è £ÄqÉzÄÄ
 ²Ä£Ä¥Äæ, ÄÜzÄ°è ²ÄÄ£Ä, ÄÄì ²ÉÆÄPÄëzÄ PÄqÉUÉ
 vÉgÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄwÜvÄÄÜ. ²ÉÆzÄ“ÉgÄqÄÄ D±Äæ²ÄÄUÄ¼Ä°è ²ÄÄ£ÄÄµÄâ
 vÄ£ÄUÄV zÄÄrzÄgÉ, ²ÄÄÄÄç£Ä JgÄqÄÄ D±Äæ²ÄÄUÄ¼Ä°è ¥ÄgÄjUÄV °ÄUÄÆ
 DvÉÆÄÄ£ÄßwUÄV zÄÄrAiÄÄÄwÜzÄÝ.

CçÜPÄëvÄ ²PÄët²ÄÄ \$æ²ÄäZÄAiÄÄiÄð±Äæ²ÄÄzÄ°è
 ¥ÄægÄÄ“sÄ²ÄUÄÄwÜzÄÝgÄÆ, CzÄPÉÌ ²ÉÆzÄ®Ä zÉÆgÉAiÄÄÄwÜzÄÄÝzÄÄ
 ²ÄÄ£ÉAiÄÄ°è ¥ÉÆÄµÄPÄgÄ ²PÄët, CzÄgÄ®Æè vÄ¬ÄAiÄÄÄ xÄqÄÄ²Ä ²PÄët.
 EzÄÄ ²ÄÄÆgÄjAzÄ K¼Ä£ÉAiÄÄ ²ÄAiÄÄ¹£Ä²ÄgÉUÉ ²±ÄÄ«UÉ CUÄvÄâ²ÄV
 zÉÆgÉAiÄÄ“ÉÄPÄzÄÄÄÝ. EzÄÄ PÉiÄÄ©PÄ ¥Äj, ÄgÄzÄ°è C£Äß²ÄÄAiÄÄ,
 ¥Äæ²ÄÄAiÄÄ, ²ÄÄ£ÉÆÄ²ÄÄAiÄÄ, PÉÆÄ±ÄUÄ½UÉ zÉÆgÉAiÄÄÄ²Ä ²PÄët,
 ²ÄÄUÄÄ«UÉ F °ÄAvÄzÄ°è MAzÄÄ jÄwAiÄÄ ÄÄ, ÄlgÄ²ÄÄ ¹UÄÄvÄÜzÉ.
 vÄ¬Ä¬ÄzÄ ²PÄët ¥ÄqÉzÄ ²ÄÄUÄÄ²Ä£ÄÄß JÄi£ÉAiÄÄ ²ÄµÄðzÄ°è
 UÄÄgÄÄPÄÄ®PÉÌ PÄ¼ÄÄ»¹PÉÆqÄ“ÄUÄÄwÜvÄÄÜ. ²ÉÆzÄ®Ä ²ÄÄ£ÉAiÄÄ°è
 ¥ÄÆ²Äð“sÄ« ²PÄët, £ÄAvÄgÄ UÄÄgÄÄPÄÄ® ²PÄët E²ÄÄ “sÄgÄwÄAiÄÄ ²PÄët
 ¥ÄzÄPwAiÄÄ ²ÄÄSÄâA±ÄUÄ¼ÄÄ.

JAIÄ ºÀµÄðUÄ¼Ä £ÄAvÄgÄºÉÄ ºÄÄPÄi¼Ä£ÄÄß UÄÄgÄÄPÄÄ®PÉi
PÄ¼ÄÄ»Ä-ÁUÄÄwÜzÄÄÝzÄjAzÄ CºèAiÄÄºÄgÉUÉ ºÄÄ£ÉAiÄÄºè CºÄÄ
vÄ-Ä-ÄÄzÄ ¥Äj±ÄÄzÄP £ÄqÄºÄ½PÉ ºÄÄvÄÄÜ CvÄä«±Áé,ÄUÄ¼Ä£ÄÄß
¥ÄqÉAiÄÄÄwÜzÄÝºÄÄ. CºèAzÄ ºÄÄÄAzÉ UÄÄgÄÄPÄÄ®zÄºè CçüavÄÜzÄ
ºÄAvÄ. F ºÄAvÄzÄºè ºÄÄ£Ä¹£Ä ±ÄQÜAiÄÄ£ÄÄß eÄUÄÈvÄUÉÆ½,ÄÄºÄ ²PÄët
zÉÆgÉAiÄÄÄwÜvÄÄÜ. ºÄÄ£ÉAiÄÄºè C£Äß, ¥Äæ, ±ÄQÜAiÄÄ£ÄÄß
eÄUÄÈvÄUÉÆ½,ÄÄºÄ ²PÄët zÉÆgÉAiÄÄÄwÜvÄÄÜ. ºÄÄ£ÉAiÄÄºè C£Äß, ¥Äæ,
ºÄÄ£ÉÆÄºÄÄAiÄÄ PÉÆÄ±ÄUÄ½UÉ ¥ÄÄ¶Ö zÉÆgÉvÄgÉ CçüavÄÜ ºÄAvÄzÄºè
«eÄÖ£ÄºÄÄAiÄÄ PÉÆÄ±ÄPÉi ¥ÄÄ¶Ö zÉÆgÉAiÄÄÄwÜvÄÄÜ. ºÉÄÄzsÄ±ÄQÜ
¥ÄæeÉÖ, ¥Äæw" sÉ «PÄ,Ä£ÄPÉi UÄÄgÄÄPÄÄ®UÄ¼ÄÄ EÄ\$Ä
xÄqÄÄwÜzÄÝºÄÄ. ºÉÄzÄUÄ¼ÄÄ, µÄqÄÝ±Äð£ÄUÄ¼ÄÄ G¥ÄµÄv, ºÄÄºÄiÄÄ
ÉUÄ¼ÄÄ EvÄgÄ C¥ÄgÄ «zÉåUÄ¼ÄÄ EºÉ-èºÄUÄ¼ÄÄ CzsÄÄAiÄÄ£Ä,
C"sÄÄ,Ä £ÄqÉAiÄÄÄwÜvÄÄÜ. UÄÄgÄÄPÄÄ®PÉi ÉÄjzÄ «zÄÿðUÄ¼ÄÄ ÄvÄvÄ
C"sÄÄ,Ä £ÄqÉ¹ UÄÄgÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß vÄºÄÄ ºÉÄÉ-ÄAzÄ ÄAvÉÆÄµÄ¥Är¹
«£ÄAiÄÄºÄAvÄgÄV ¥Äj¥ÄÆtðºÄV ºÉÆgÄ\$gÄÄwÜzÄÝgÄÄ.

PÉÆnÖUÉAiÄÄºè ºÄÄPÄgÄÄUÄ¼ÄÄ AiÉÆÄUÄPÉëÄºÄÄ,
ºÉÆ®UÄzÉÝUÄ¼Äºè ºÉ¼ÉUÄ¼Ä DgÉÉPÉ, PÄrxÄzÄ PÄnÖUÉUÄ¼Ä£ÄÄß
Ä«ÄvÄÄÜUÄ¼Ä£ÄÄß vÄgÄÄºÄÄzÄÄ, UÄÄgÄÄ¥ÄwßUÉ ºÄÄ£ÉUÉ®ÄUÄ¼Äºè
ÄºÄAiÄÄºÄiÄqÄÄºÄÄzÄÄ - EºÉ®èºÄÇ «zÄÿðUÄ¼ÄÄ ¥ÄºVgÄÄwÜvÄÄÜ. F J®è
vÄgÄºÉÄwAiÄÄ£ÄÆß ¥ÄqÉzÄ ºÄ®PÄgÄÄ ºÄÄÄAzÉ JAvÄºÄ
ÄAzÄ"sÄðzÄºèAiÄÄÆ fÄºÄ£ÄºÄ£ÄÄß x"sÄ-Ä¹PÉÆAqÄÄ ºÉÆÄUÄÄºÄ ±ÄQÜ
¥ÄqÉAiÄÄÄwÜzÄÝgÄÄ. §æºÄzÄAiÄÄðzÄ UÄÄgÄÄPÄÄ®ºÄÄºÄÄ ÄºÄiÄ£ÄvÉ
Ä»µÄÄÜvÉ, xÄéxÄðUÄ¼Ä£ÄÄß ºÉ¼ÉÄÄwÜvÄÄÜ. DvÄä«±ÁéÄ PÄÄzÄÄj
«zÄÿðUÄ¼ÄÄ fÄºÄ£ÄzÄºè ¥Äj¥ÄÆtðvÉ ÄçÄÄwÜzÄÝgÄÄ.

MnÖ£Äºè ºÄÄQÜvÄézÄ ÄÄ¥ÄÆtð «PÄ,ÄPÉi CUÄvÄÄºÄzÄÄzÉ®èºÄÇ
zÉÆgÉAiÄÄÄwÜvÄÄÜ. UÄÄgÄÄPÄÄ® ²PÄëtºÄ£ÄÄß ºÄÄÄV¹zÄ «zÄÿðUÄ¼Äºè
PÉ®ºÄgÄÄ eÄÖ£ÄzÄ»UÄ¼ÄV G£ÄßvÄ ²PÄëtPÄiV «±Áé«zÄÄ®AiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß
CgÄ¹ ºÉÆÄUÄÄwÜzÄÝgÄÄ. UÄÄgÄÄPÄÄ® ²PÄët ¥ÄzÄPwAiÄÄºè ºÉÆzÄ®Ä
«zÉåAiÄÄ PÄºAiÄÄÄ«PÉ, £ÄAvÄgÄ «zÉå¥ÄæÄgÄ. PÉÆ£ÉUÉ PÄºvÄ «zÉåAiÄÄ
¥ÄæAiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ (C£ÄÄµÄx£Ä) PÄæºÄÄºÄV xzÉÄð²Ä®àqÄÄwÜzÄÝºÄÄ.
PÄºAiÄÄÄ«PÉAiÄÄ MIÄÖ ¥sÄ® Cj«£Ä gÄÆ¥ÄzÄºè ºÉÆgÄºÉÆºÄÄÄwÜvÄÄÜ.
§æºÄzÄjAiÄÄzÄ çÄPÉë vÉÆiÖ «zÄÿðUÄ½UÉ J-Áè §UÉAiÄÄ ÄévÄAvÄæöä
PÉÆqÄ-ÄVvÄÜzÄgÄÄ Cºè ÉÉÄZÉÖUÉ CºÄPÄ±Ä«gÄºè. «zÄäðyzÉÉAiÄÄºè
ÄvÄÄzÄ ÄPÄévÄlgÄ ºÄiÄrPÉÆ¼ÄÄi-ÉÄPÉAzÉÄ F ºÄÄºÄÉÜ. fÄºÄ£ÄzÄ
ºÄÄÆ®ÄÆvÄæºÉÄ ÄvÄÄzÄ C£ÉéÄµÄuÉ. CzÄPÉi ¥ÄÆgÄPÄºÄzÄ «zÄÄ"sÄÄÄ
vÄgÄºÉÄwUÄ¼ÄÄ «zÄÿðUÄ½UÉ zÉÆgÉAiÄÄÄwÜzÄÝºÄÄ. §æºÄzÄAiÄÄðzÄ
ÄAAiÄÄºÄÄ CzÄPÉi eÉÆvÉAiÄiÄV xÄÄèwÜvÄÄÜ. DzÄgÉ ÄÄÄjUÄ¼ÄÄ
ºÄiÄvÄÄ DUÄ®è »AzÉÆºÉÄä §æºÄzÄAiÄÄðzÄºè ÄvÄÄ£ÉéÄµÄuÉAiÄÄºè
vÉÆqÄVzÄÝgÄÆ, UÄÈºÄÄÜ±ÄæºÄÄzÄºè CzÄÄ CµÉÖÄ ÄÄ®"sÄºÄV
ÄzsÄÄºÄUÄÄºÄAvÄºÄÄzÄ®è. UÄÈºÄÄÜ±ÄæºÄÄzÄ GzÉÝÄ±ÄºÉ ÄÄÄgÄzÄ,
UÄÈºÄÄÄ fÄºÄ£ÄzÄ C£ÄÄ"sÄºÄºÄ£ÄÄß ºÉÆAzÄÄºÄÄzÄÄ. C£ÄÄ"sÄºÄ«®èzÉ

²ÄÄ£ÄÄµÄâ£Ä fÄÄ£Ä ¥Äj¥Ä£tð²ÄUÄÄ²ÄÄç®è. EzÄgÄ°è ²ÄÄ±Ä²ÄÈ
 çPÄiÄÄ®èzÉ, PÄÄIÄÄ§, Ä²ÄÄÄzÄÄiÄÄ, zÉÄ±ÄUÄ¼Ä Ä²ÄÉPÄÆqÄ Ä²ÄjzÄÄÝ
 ¥Äæ¥ÄÄaPÄ PÄvÄð²ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß EzÄgÄ°è ²ÄiÄqÄ²ÄÉPÄUÄÄvÄÜzÉ.
 ²ÄâQÜvÄézÄ «PÄÄPÄÆi EzÄÄ C²Ä±ÄâPÄ. DzsÄâwäPÄ «PÄÄPÄi «²Ä°Ä²ÄÄ
 CrØÄiÉÄzÄÄ JÄzÄÆ ¥ÄjUÄtÄvÄ²ÄVgÄ°è®è. ¥ÄæaÄ£Ä "sÄgÄvÄzÄ°è
 QæÄÜ¥ÄÆ²ÄðPÄi »AzÉÄiÉÄÄ £Ä®AzÄ, vÄPÄè²ÄÄ²ÄÄvÄzÄ ²Ä£ÉßgÄqÄÄ
 ¥ÄæSÄâvÄ «±Äé«zÄâ®ÄiÄÄUÄ¼ÄzÄÝ²ÄÄ. »Äç£Ä ²PÄëtçAzÄ
 eÄUÄÈvÄUÉÆArzÄÝ eÄÖ£Ä²ÄÄ GvÄÜ²ÄÄ PÉ®ÄPÄi
 G¥ÄÄiÉÆÄUÄ²ÄUÄÄ²ÄÄxÄ CAw²ÄÄ ²ÄAvÄzÄ Ä²Ä±Äð
 «±Äé«zÄâ®ÄiÄÄUÄ¼Ä°è zÉÆgÉÄiÄÄÄwÜvÄÄÜ.

ZÄZÉðUÄ¼ÄÄ – UÉÆÄ¶×UÄ¼ÄÄ: UÄÄgÄÄPÄÄ®zÄ°è ¥ÄqÉzÄ ²PÄët
 çAzÄ vÄÈ¥ÄÜgÄUÄzÄ «zÄâýðUÄ¼ÄÄ ²ÄÄñ£Ä eÄÖ£Äðð£ÉUÄV xgÄAvÄgÄ²ÄV
 ¥ÄæÄiÄÄwßÄÄwÜzÄÝgÄÄ. UÄÈ²ÄÄÜgÄzÄ ²ÄÄÄ®Æ C²ÄgÄÄ
 eÄÖ£ÄPÄAQëUÄ¼ÄÄVÄiÉÄÄ EgÄÄwÜzÄÝgÄÄ. C²ÄgÉ®ègÄÆ ZÄZÉðUÄ¼ÄÄ
 ²ÄÄÆ®PÄ, ²ÄzÄUÄ¼ÄÄ ²ÄÄÆ®PÄ vÄ²ÄÄä eÄÖ£ÄzÄ²Ä²Ä£ÄÄß
 vÄtÄ¹PÉÆ¼ÄÄÄwÜzÄÝgÄÄ. EAvÄ²ÄÄ²ÄzÄUÄ¼ÄÄ, ZÄZÉðUÄ¼ÄÄ°è DvÄä,
 ¥ÄgÄ²ÄiÄxÄðÄvÄâ E²ÄÄUÄ¼ÄÄ §UÉi çÄWÄð «±ÄéèÄµÄuÉ £ÄqÉÄiÄÄÄwÜvÄÄÜ.
 EAvÄ²ÄÄ UÉÆÄ¶×UÄ¼ÄÄ vÄ²ÄÄ ¥ÄqÉzÄ eÄÖ£Ä²Ä£ÄÄß MgÉUÉ ²ÄZÄñ®Ä
 ÄÆPÄÜ ²ÄÄçPÉÄiÄiÄVzÄÝ²ÄÄ. ¥ÄqÉzÄ eÄÖ£Ä ¥Äj¥Ä£tð²ÄUÄ®Ä
 Ä²ÄPÄjÄiÄiÄVzÄÝ²ÄÄiÄÄÄ, EAvÄ²ÄÄ çÄWÄð ZÄZÉðUÄ¼ÄÄ
 ¥sÄ®±ÄÈwÄiÄiÄVÄiÉÄÄ "G¥ÄµÄvÄÄÜ" ²ÄÄÆr §ÄçzÄÄÝ J£ÄÄß
 C©Ü¥ÄæÄiÄÄ²ÄÄÇ EzÉ. **§È²ÄvÄi²ÄsÉUÄ¼ÄÄ:** ¥ÄæaÄ£ÄÄ "sÄgÄvÄzÄ°è ²PÄëtzÄ
 ²ÄÄvÉÆÜAzÄÄ ²ÄAvÄ²ÄVzÄÄÝzÄÄ F §È²ÄvÄi²ÄsÉUÄ¼ÄÄ. ÄtÜ-ÄtÜ
 UÉÆÄ¶×UÄ¼ÄÄ, ZÄZÄð ²ÄÄçPÉUÄ¼ÄÄ£ÄÄß «ÄÄj, ²ÄµÄðPÄi MAzÉgÄqÄÄ Äj
 §È²ÄvÄi²ÄsÉUÄ¼ÄÄ £ÄqÉÄiÄÄÄwÜzÄÝ²ÄÄ. gÄdgÄÄ ÄévÄB ¥Äæ²ÄÄÄR ÄÜ£Ä
 D®APÄj¹ zÉÄ±ÄzÄ ¥ÄArvÉÆÄvÄÜ²ÄÄgÄ£Éß®è PÄgÉ¹ aAvÄ£ÉUÄ¼ÄÄ£ÄÄß
 ²ÄÄaPÉÆ¼ÄÄi®Ä C²ÄPÄ±ÄÄ µÄqÄÄwÜzÄÝgÄÄ. (**"sÄgÄwÄÄiÄÄ ÄÄÄløw
 zÄ±Äð£Ä, ÄÄ. qÄ.¡.J.ï.gÄ²ÄiÄ£ÄÄdÄ, "ÉAUÄ¼ÄÄÆgÄÄ 2013 ¥ÄÄ.84-
 99)**

Ä®âzÄ°è ÄägÄt±ÄQÜÄiÄÄ£ÄÆß C£ÄAvÄgÄ «²ÄÉZÄ£Ä±ÄQÜÄiÄÄ£ÄÆß
 zÄÈqsÄ¥ÄrÄÄ²ÄÄzÉÄ ¥ÄæaÄ£ÄÄ «zÄâ²ÄÄÄ ¥ÄzÄPwÄiÄÄ zsÉâÄiÄÄ²ÄV
 çÝvÄÄ. G¥ÄµÄvÄÄÜUÄ¼ÄÄ ±Äæ²Ät (Ä®â) ²ÄÄ£Ä£ÄÄ (¥ÄArvÄâ) µçüzSÄâÄ
 (²ÄiÉ£Ä)UÄ¼ÄÄ D²Ä±ÄâPÄ²ÄÉzÄÄ ²ÄÄ¼ÄÄ²ÄÄ²ÄÄ.
 ZÄÆqÄPÄ²ÄÄ²Ä²ÄzÄ£ÄAvÄgÄ CPÄëgÄ²ÄÄÄÄ DgÄÄ²ÄÄÄV JÄiÄ
 ²ÄµÄðzÉÆ¼ÄÄUÉ NzÄÄ, §gÄ²ÄÄ, Ä²ÄiÄ£ÄÄ, UÄtÄvÄ, µWÄÄiÄ
 (C²ÄÄgÄPÉÆÄ±ÄÄ), ²ÄâPÄgÄt±Ä§PÜÄ¼ÄÄÄ ²ÄÄÄAvÄzÄ Ä® ²PÉèÄiÄÄÄ
 zÉÄ±ÄÄ²ÄµÉÄiÄÄ ²ÄÄÆ®PÄ £ÄqÉÄiÄÄÄwÜçÝvÄÄ. "PÄÆ²ÄÄÄoÄ" UÄ¼ÄÄ°è
 ²Ä®UÉ, PÄrvÄ, NÉUÄj, CxÄ²ÄÄ ²ÄÄgÄ¼Ä£ÄÄ ²ÄÄÄÉ CPÄëgÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß
 wzÄÄÝwÜzÄÝgÄÄ. UÈvÄ²ÄÄ²ÄzÄP£ÄÄ ²ÄZÄ£ÄÄ, ÉÄR£ÄÄ, CRÍgÄ ¥Ä°,
 ÄÄÄløvÄ, ZÄAQÄ®²ÄÄÄ, ²ÄÄzÄÄ, CAUÄ, DSÄÍ£ÄÄ, UÄxÄ, £ÄIPÄ £ÄRÍvÄÜ«zÄâ,
 ²ÄÉzÄâ±ÄÄÜçUÄ¼ÄÄ£ÄÄß, PÄëwæÄiÉÆÄvÄÄ UÄd±ÄÄÜç, C±Äé±ÄÄÜç,

zsÀĚÄÄ«ðzÁâ, VÃvÀ, ¢ÁçvÀÛ UÀĚÀÞŝâ«eÉÓ”UÀ¼ÀĚÀĚB PÀ°vÀĚÉAzÀÄ
 ®°vÀ«ÀÛgÀzÀ°è ºÉÄ½zÉ. ĚÁgÀzÀĚÄÄ ĚÄ®ÄĬ ºÉÄzÀUÀ¼ÀĚÀĚB Ew°Á,À,
 ¥ÄÄgÀt, |vÀæöâ, gÁ², zÉÊ²À, ¤çÛ, ¢ÁPÉĚÄ³ÁPÀâ, KPÁAiÀÄĚÀ, zÉÄ³À«zÁâ,
 ŝæ°Äâ«zÁâ, ¨sÀĚvÀ«zÁâ, PÀĚvÀæ«zÁâ, ĚÀPÀĚvÀæ«zÁâ, À¥ÄðzÉÄ³À
 dĚÄ«zÉâUÀ¼ÀĚÄÄB PÀ°vÄÄ À³AiÁzSÁĚÀºÉĚÄAzÀzÉ ÀĚÄvÄÄĬ³AiAgAgÀ
 §½UÉ ŝAzÄÄ E³É®èQĬAvÀ®Ě GvÀÛ³ÄÄ³AzÀ DvÄä «zÉâAiÄÄĚÄÄB PÀ°vÀĚÄÄ.
 gÁd¥ÄÄvÀægÄÄ PÀ°AiÄÄ”ÉÄPÄzÀ «µÄAiÄÄUÀ¼ÀĚÄÄB ¨ÁtĚÄÄ
 ºÉÄ½gÄÄ³ÄĚÄÄ. ¨Áæ°ÄätjUÉ G¥ÄĚÄAiÄÄĚÄĚÄAvÄgÄ ŝæ°Äâ«zÉâ
 DgÄÄ”sÄ³AUÄ”ÉÄPÄÄ. “CxÁvÉĚÄzsÄ³ÄÄðfeÄÖ,Á” JAŝ ¥ÄĚÄ³Äð«Ä³AiÄÄ,Á
 ÀĚvÀæzÀ°è CxÄ (CĚÄAvÄgÄ) ±ÄŝP³ÄÄ “,ÁézsÁâAiÉĚÄzsÉâAvÄ³ÄâB”
 JAŝÄzÄgÄ CĚÄAvÄgÄ³ÉÄŝÄzÄĚÄÄB ÀĚEa,ÀÄvÀÛzÉAiÉÄzÄÄ PÄÄ³AiÄj®gÄÄ
 ºÉÄ¼ÄÄ³ÄgÄÄ. ¥Äæ”sÁPÄgÄgÄÄ “CµÄÖ³ÄµÄðA ¨Áæ°Äät ºÄÄÄ¥ÄĚÄ–ÄÄvÄ
 vÄ³ÄÄzsÁâ¥Ä–ÄÄvÄ” JAŝÄzÄjAzÄ »jAiÄÄgÄÄ ¨ÉĚÄçÛ,À”ÉÄPÉAzÄĚ
 CzsÄâ¥ÄPÄgÉÄ «zÁâ¥Äæ³ÉÄ±Ä ºÄiÄrÛ,À”ÉÄPÉÄzÄĚ, ºÄÄUÄÄ³ÉÄ
 CzsÄâAiÄÄĚÄ³ÄiÄqÄ”ÉÄPÉÄŝ ¤AiÄÄ³ÄÄ«®è³ÉAzÄĚ ºÉÄ¼ÄÄ³ÄgÄÄ.

ºÄiÄ³ÄÄ ÀÄÄvÄätÄAiÄiÁV GvÀÛgÄ CxÄ³Ä ¥ÄĚÄ³Äð©Û³ÄÄÄRĚÄzÄ
 zÄ”sÄð¥ÄtÄAiÄiÁzÄ DZÄAiÄÄðĚÄĚÄÄB ÀÄÄÄĬ¹ zÄÄqÄ³ÄvÄàçuÄ³ÄÄ ºÄiÄr
 vÄĚÄB UÉĚÄvÄæ ÀĚvÄæ ¥Äæ³ÄgÄUÀ¼ÀĚÄÄB ¤³ÉÄç¹ D©Û³ÄzÄĚÉÄ³ÄiÄr “C
 çÛÄ» ¨sÉĚÄ” JAzÄÄ ºÉÄ½PÉĚ¼ÄÄĬ”ÉÄPÄÄ. ºÉÄzÄ³ÄĚÄÄB UÄÄgÄÄ³ÄÄÄR
 çAzÄ–ÉÄ PÀ°AiÄÄ”ÉÄPÄÄ. ¥ÄÄ,ÀÛPÄUÄ½AzÄ PÄĚqÄzÄÄ ¥ÄĚÄ³Äð±ÄAw
 ºÄÄvÄÄÛ NAPÄgÄ ¥ÄĚÄ³ÄðPÄ³ÄV DgÄÄ©Û¹ C«aÖĚÄB³ÄV GZÄÑj,À”ÉÄPÄÄ.
 VÄw, ²ÄXæ, ²gÄBPÄ«ÄàÄ, °TvÄ¥ÄoÄPÄ, CĚÄxÄðdÖ ºÄÄvÄÄÛ C®PÄtgÄÄ
 ¥ÄoÄPÄzSÄ³ÄÄgÄÄ. zÄĚävÄ, ¥ÄÄ,ÀÛ±ÄÄ±ÄĚæµÄ ĚÄIPÄ,ÀQÛ, ¹ÛçÄAvÄ,
 ¤zÄæ, vÄAvÄæ JAŝ DgÄÄ «zÁâ«WÄBPEĬ PÄgÄtUÀ¼ÄÄ. CzsÄâAiÄÄĚÄ
 À³AiÄiÄiÄzÄ ĚÄAvÄgÄ GvÀÛgÄ±ÄAw ºÄiÄrzÄ ºÉÄÄ–É ²µÄâĚÄÄ
 UÄÄgÄÄ¥ÄzÄUÄ½UÉ ĚÄ³ÄÄ,ÀĬj¹ ¥Äæ³ÄgÄ³ÄĚÄÄBZÄÑj¹ “C©Û³ÄzÄAiÉÄÄ”
 JAzÄÄ ºÉÄ¼ÄÄ”ÉÄPÄÄ. ¥ÄoÄ ĚÄqÉAiÄÄÄwÛgÄÄ³ÄUÄ UÄÄgÄÄ,À³ÄÄäRzÄ°è
 PÄ®Ä ZÄaPÉĚ¼ÄÄĬ”ÁgÄzÄÄ. ºÄÄzsÉâ JzÄÄÝ ºÉĚÄUÄ”ÁgÄzÄÄ.
 UÄÄgÄÄbÄAiÉÄAiÄÄĚÄÄB zÄn”ÁgÄzÄÄ. ŝæ°Ää ©AzÄÄ³ÄĚÄÄB C®PÄëöâ
 ºÄiÄqÄPÄĚqÄzÄÄ. ºÉĚzÄ®Ä vÄ³ÄÄä ±ÄSÉAiÄÄĚÄÄB PÀ°vÄÄ CĚÄAvÄgÄ
 EvÄgÄ ±ÄSÄUÄæAxÄUÀ¼ÀĚÄÄB PÀ°AiÄÄ”ÉÄPÄÄ. vÄ³ÄÄä ±ÄSÉAiÄÄĚÄÄB
 ©IÄÖ EvÄgÄ³ÄĚÄÄB PÀ°AiÄÄ®Ä AiÄÄwB¹zÄgÉ ±ÄSÄgÄtgÄUÄÄ³ÄgÄÄ.
 ¥Äæ¹zÄP³ÄzÄ UÄÄgÄÄUÀ¼ÀĚÄÄB ĚÄĚÄzÉÄ±ÄUÄ¼ÄÄ «zÄÿðUÄ¼ÄÄ
 D±Äæ–Ä,ÀÄwÛzÄÝgÄÄ. UÄÄgÄÄUÀ¼ÄĚ PÄĚqÄ ĚÄ³ÄÄUÉ ÀaÖµÄâgÄÄ
 zÉĚgÄ PÀ°AiÉÄÄzÄÄ PÉĚÄgÄÄwÛzÄÝgÄÄ. ZÄ¥Ä®avÄÛgÄzÄ PÉ®³ÄgÄÄ
 «zÄÿðUÄ¼ÄÄ Mŝâ UÄÄgÄÄ«ĚÄ §½ ¤®èzÉ
 EvÄgÄgÄĚÄB±Äæ–Ä,ÀÄwÛzÄÝgÄÄ. EAvÄºÄ³ÄjUÉ “wÄxÄðPÄPÄ”gÉAzÄÄ
 ºÉ,ÄgÄÄ. MAzÉĚAzÄÄ UÄÄgÄÄPÄÄ®zÄ°è ºÄvÄÄÛ ÀÄ«gÄ ²µÄâgÄĚ
 EgÄÄwÛzÄÝgÄÄ. eÉâµÄx ²µÄâgÄÄ aPÄ³ÄgÄ DZÄgÄ³Äâ³ÄºÄgÄUÄ½UÉ
 UÄ³ÄÄĚÄPÉĚqÄÄwÛzÄÝgÄÄ. »ÄUÉ UÄÄgÄÄPÄÄ®³ÄÄ UÄÄgÄÄ³ÄzÄ PÄÄ®³ÉÄ
 (zÉĚqÄð³ÄĚÉ) DVçÝvÄÄ. UÄÄgÄÄ³ÄÄ PÄĚqÄ ÀvÄävÄæ³ÄzÄ ²µÄâ¤UÉ

vÀfÀß «zÉâAiÀÄfÉß®è ðÄÄgÉðAiÁZÀzÉ ``ÉÆÃçü,À``ÉÄPÄÄ. «zÁÿðUÉ
 °ÉZÄÄÑ ¥ÄæAiÀiÁ,ÀPÉÆqÀPÀÆqÀzÄÄ. °ÉÆmÉÖ¥ÄrUÁV
 «zÉâ°ÉÄ¼ÄÄðÄÄfÀÆ PÀ°AiÀÄÄðÄÄfÀÆ CzsÀB¥ÄwvÀgÁUÄÄðÄgÄÄ
 DZÁAiÀÄðgÄÄ CzsÀgÁgÀtÄ, ²µÄðfÄÄ GvÀÛgÁgÀtÄ, EðÄgÄ ,ÀÄZsÁfÀçAzÀ
 eÁÖfÁVßAiÄÄÄ ¥Äæd°vÄðÁUÄÄðÄÄzÄÄ. UÄÄgÄÄ²µÄðjUÉ
 ðPÄI,ÀAŞAzsÀ«gÄ``ÉÄPÄÄ. ²µÄðfÄÄÄß ðÁUÄYÁqÀçAzÀ®Æ çUizÀAqÀ
 çAzÀ®Æ CxÄðÁ vÉ¼ÄÄðÄzÀ ©zÄjçÀ PÉÆÃ°ðAzÀ ``ÉfÀß ðÉÄÄ-É
 C¥ÁAiÄÄðÁUÄzÄAvÉ zÄAr,ÀŞ°ÄÄzÄÄ. “PÀÆ°ðÄÄI”UÄ¼ÄÄ
 PÀÆægÄzÄAqÀfÉAiÄÄ «zsÁfÀUÄ¼ÄÄ ±Ä,ÀÛç«gÄÄzÄß, AiÀiÄðÄ
 zÄAqÀfÉUÄÆ §UÄizÄðÄfÄfÄÄß °ÉÆgÄr,À``ÉÄPÄÄ. UÄÄgÄÄðÄÄ ²µÄðfÄÄÄß
 vÀfÀß ðÄÄUÄfÉAzÄÄ “sÁ«¹,ËðÄÄðÄAiÁUÄðzÀ°è ±ÉÆÄzsÀfÉ ðAiÁqÀ``ÉÄPÄÄ.

»ÄUÉ «zÁâ“sÁâ,ÀðAiÁrzÀ CfÀAvÀgÄ §æ°ÄäZÁjAiÄÄÄ
 ,ÁßvÀPÀfÁUÄÄðÄfÄÄ. vÉÊwÛjAiÉÆÃ¥ÄµÄwÛfÀ°è ,ÁßvÀPÄjUÉ UÄÄgÄÄ«fÀ
 CÉÉÆÛððÄ¥ÄzÉÄ±ÄðÄÄ PÄAqÄÄ§gÄÄðÄÄzÄÄ. “,ÀvÀððÄfÄÄß °ÉÄ¼ÄÄ,
 zsÄðÄððÄfÄÄß CfÄÄ,Äj,ÄÄ, EzÄðÄgÉUÉ PÀ°wzÄYjAzÀ-ÉÄ
 vÀÈ¥ÄÛfÁUÄ``ÉÄqÄ. °ÉðÉÄð¥ÄqÄ``ÉÄqÄ, ðAiÁvÁ,vÀÈUÄ¼ÄfÄÄß
 DZÁAiÀÄðgÄfÄÆß zÉÄðÄgÄAvÉ “sÁ«,ÄÄ. ¥ÄæAvÀAvÄðÄfÄÄß
 ©ÛfÀßðÄiÁqÄ``ÉÄqÄ. DZÁAiÀÄððAzÄ PÄ®Ä“sÁUÄ ðAiÁvÄæ PÀ°wgÄÄðÉ.
 ,ÀéðÉÄÄzsÁ±ÄQÛ-ÄAzÄ PÄ®Ä“sÁUÄðÄfÄÆß CfÄÄ“sÄðçAzÄ
 PÄ®Ä“sÁUÄðÄfÄÆß ±Ä,ÀÛççAzÄ PÄ®Ä“sÁUÄðÄfÄÆß PÀ°AiÄÄ``ÉÄPÁVzÉ.
 zÄÄµÄÖðUÉ «zÉâAiÄÄÄ «ðÄzÀPÄIv, zsÄfÄðÄÄ ðÄÄzÀPÄIv, §®ðÄÄ
 ¥ÄgÄgÄfÄÄß ¡Är,ÀÄðÄÄzÀPÄIv DzÄgÉ EðÄÄ ²µÄðjUÉ eÁÖfÀPÄIv zÁfÀPÄIv,
 ,ÀAgÄPÄëuÉUÁV JAŞÄzÄfÄÄß ðÄÄgÉAiÄÄ``ÉÄqÄ JAŞÄzÉÄ UÄÄgÄÄ«fÀ
 ,ÀAzÉÄ±Ä. CfÀAvÀgÄ AiÄÄxÄ±ÄQÛ UÄÄgÄÄzÀQëuÉAiÄÄfÄÄß ,À°è¹
 UÄÄððfÄÄeÖ ¥ÄqÉzÄÄ PÄ²Ä ðÄÄAvÄzÄ zÉÄ±Ä,ÀAZÁgÄ ðAiÁr
 CfÄÄ“sÄððÄfÄÄß ¥ÄqÉzÄÄ UÄ°Ä,ÄÛ±ÄæðÄÄ ¹éÄPÁgÄðAiÁqÄ``ÉÄPÄÄ.
 zÉÄ±Ä,ÀAZÁgÄ«®èzÉ «zÁâ“sÁâ,ÀðÄÄ ¥ÄÆwðAiÀiÁUÄÄðÄÄç®è.

(“sÁgÄwÄAiÄÄ ,ÀÄ,Àìøw, qÁ.J.ï.²æÄPÄAoÄ±Ä¹Ûç,
 ¥Äæ,ÁgÁUÄ, ðÉÉ««, 1969 CzÉÄ., ¥ÄÄ.232-237)

2.GfÀßvÀ CzsÀðAiÄÄfÀ PÉÄAzÄæUÄ¼ÄÄ

¥ÄæaÄfÀ PÄ®zÀ°è CÉÉÄPÄ «±Äé«zÁâð®AiÄÄUÄ¼ÄÄ ,ÄÛ,vÀðÁVzÄÄY.
 CðÄÄUÄ¼Ä°è fÄ¼ÄÄzÄ «±Äé«zÁâð®AiÄÄðÄÇ MAZÄÄ. E°èUÉ C dUÄwÛfÀ
 J-Áè PÄqÉUÄ½AzÄ®Æ «zÁÿðUÄ¼ÄÄ «zÁâðfÉUÁV §gÄÄwÛzÄYgÄÄ.
 fÄ¼ÄÄzÄ «±Äé«zÁâð®AiÄÄðÄÄ ©°ÄgÄzÄ gÄdVÄgïðAzÄ K¼ÄÄ ðÉÄÉ®Ä
 zÄÆgÄzÀ°ègÄÄðÄ °Ä½ÄAiÉÆAzÄgÄ°è PÄIÖ®ànÖzÄY MAZÄÄ §È°AvÁÛzÄ
 «zÁâ,ÀÄ,ÉÜ.

F ¥ÀæzÉ±ÀzÀ°è GvÀÍÉÀÉÀ PÁAiÀÄð £ÀqÉzÁUÀ «±Àé«zÁâ¤®AiÀÄzÀ PÄÄgÄÄ°ÄÄUÀ¼ÄÄ ,ÀµÄÖªÄV PÄAqÄÄ\$AzÀÄªÄÄ. EzÀgÀ ¥ÀæªÄÄÄÄR PÄIÖqÄªÉÇAzÀgÀ GvÀÛgÀzÀ UÉÆÄqÉ 203 Cr GzÀÝ, 6 Cr 6 EAZÄÄ CUÀ®«zÄÄÝ, CzÀgÀ §ÇAiÀÄ UÉÆÄqÉUÀ¼ÄÄ 168 Cr GzÀÝ, 7 Cr 6 EAZÄÄ CUÀ® EzÀÝªÄÄ. F UÉÆÄqÉUÀ¼ÄÉ®è GvÀÌøµÄÖªÄzÀ EnÖUÉUÀ½AzÀªAiÀqÄ®ànÖzÀÝªÄÄ. vÉ¼ÄÄ °À¼ÄÇ §tÚ «ó±ÉÄµÀ avÀæUÀ½AzÀ PÄÆrzÀ E°è£À UÉÆÄqÉUÀ¼ÄÄ CvÁâPÄµÄðªÄVzÀÄÝªÄÄ. ÇÉÄPÀ ¥Á±ÁÑvÀâgÄÄ E°è£À ²®àUÀ¼Ä°ègÄªÄµÄÄÖ ,ÉAzÀAiÀÄð ``ÉÄgÉ®Æè E®è JAzÄÄ GzÀÍj¹zÀÝgÉ.

F J®è ``sËwPÀ zÁR´EUÀ½VAvÀ®ÆªÄÄÄRªªAzÀÄÄÝ. C°è£À ²PÄëtPÄæªÄÄ,ªªªÄÄ,ÉÜ EvÁâÇ. F ``sÁUÀªÄ£ÄÄß D¼ÄÄwÛzÀÝ gÄdgÄÄ £À¼ÄÄzÀ ,Ä«ÄÄ¥zÀ d«ÄÄ£ÄÄ vÉÆÄI, UÀzÉYUÀ¼Ä GvÀà£ÄßUÀ¼Ä£ÄÄß £À¼ÄÄzÀ «±Àé«zÁâ¤®AiÀÄPÁIVAiÉÄÄ «ÄÄ,Ä´ÁVj¹zÀÝgÄÄ. D °ÀtÇAzÀ´ÉÄ CzsÄâAiÀÄ£Ä¤AvÀgÄzÀ «zÄâýðUÀ½UÉ HI, §mÉÖ,ªÄ,ÄwªÄÄÄAvÀzÄªÄªÄUÀ¼Ä£ÄÄß ¤ÄqÄ´ÁUÄÄwÛvÄÄÛ. C°è MªÉÄäUÉ °AvÄÄÛ,Ä«gÄªAzÀgÄÆ «zÄâýðUÀ¼ÄÄ EgÄÄwÛzÀÝgÉAzÄÄ aÄ¤ AiÀiÁwæPÀ °ÆªAiÉÄ£ivÁiAUï §gÉÇzÀÝ£É.

ªÄ,ÄÛªÄªÄV £À¼ÄÄzÀ EzÀÝzÄÄÝ G£ÄßvÀ CzsÄâAiÀÄ£ÄPÁIV Ç£ÄÄªAiÁ£ÄUÀ¼Ä ¥Äj°ÄgÄPÁIV, £ÄâAiÄÄwÄªAiÁð£À PÄ°,Ä°PÁIV, zÀ±Äð£ÄUÀ¼Ä CzsÄâAiÀÄ£ÄPÁIV, DzÀÝJAzÀ´ÉÄ «zÉÄ±ÄUÀ½AzÀ®Æ «zÄâýðUÀ¼ÄÄ vÄªÄÄ vÄªÄÄ Ç£ÄÄªAiÁ£ÄUÀ¼Ä ¥Äj°ÄgÄPÁIV £À¼ÄÄzÀzÀ°è CzsÄâAiÀÄ£Ä PÉÜUÉÆ¼ÄÄîwÛzÀÝgÄÄ. £À¼ÄÄzÀzÀ°è CzsÄâAiÀÄ£ÄªAiÁrzÀªÄÄzÉæ¬AzÀÝgÉ. DvÀ J°è °ÉÆÄzÀgÄÆ d¬Ä¹ §gÄÄwÛzÀÝ. CAvÀªÄªUÉ «±ÉÄµÀ UËgÄªÄ«gÄÄwÛvÄÄÛ. »ÄUÄV £À¼ÄÄzÀzÀ°è CªPÄ±Ä ¥ÄqÉAiÄÄªªÄzÀÆ MAzÄÄ ,ÄzsÄ£ÉAiÉÄÄ DVvÄÄÛ. ¥ÀæªÉÄ±Ä ¥ÄjÄPÉë §gÉzÀ £ÄÆgÄÄ d£ÄgÀ°è JA§vÄÄÛ d£Ä Ç£ÄÄwÛÄtðgÄUÄÄwÛzÀÝgÄÄ. G½zÀ E¥ÄàvÄÄÛ d£ÄªAiÁvÄæ £À¼ÄÄzÀzÀ «zÄâýðUÀ¼ÄÄUÄÄwÛzÀÝgÄÄ. »ÄUÉ «zÄâýðUÀ¼ÄÄzÀªÄ ,ÄASÉâAiÉÄÄ °AvÄÄÛ,Ä«gÄ zÁiÄwÛvÄÄÛ JAzÁUÀ C°èAiÄÄ ²PÄëtzÀ ``ÉÄrPÉAiÄÄ CUÄzsÀvÉ w½AiÄÄÄvÄÛzÉ.

«zÄâýðUÀ¼ÄÄ ²PÄët ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä °Àt PÄIÖ´ÉÄPÄzÀ ¥ÀæªÉÄÄAiÄÄªÉÄ EgÀ°®è. CªjUÉ CUÄvÄªªAzÀªÄ,ÄÄÛUÀ¼ÄÉ®è GavÄªÄV ®©ü,ÄÄwÛzÀÝªÄÄ. »ÄUÄV CªgÄÄ vÄªÄ ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä §AÇzÀÝ ²PÄëtzÉqÉUÉ ,ÄA¥ÄÆtð UÄªÄÄ£Ä«ÄAiÄÄªªÄzÄÄ ,ÄzsÄªªÄUÄÄwÛvÄÄÛ. «zÄâýðUÀ¼ÄÄÆ ``ÉÄgÉ «ZÄgÄUÀ¼ÄvÄÛ UÄªÄÄ£Ä«ÄAiÄÄÄwÛgÀ°®è. °ÆªAiÉÄ£ivÁiAUï F «zÄâýðUÀ¼Ä §UÉI °ÄªÉÄ¬ÄAzÀ §gÉAiÄÄÄvÄÛ£É. “¥ÀæwAiÉÆ§â «zÄâýðUÄÆ PÄ°PÉAiÄÄ ,ÄªÄÄxÄâð C¹ªÄªªÄVvÄÄÛ. CªgÀ°è £ÄÆgÄgÄÄ d£ÄgÄÄ ¥Àæ¹zÀª aAvÀPÄgÄÆ DVzÀÝgÄÄ. CªgÄ ¥Á°UÉ Ç£Ä §°À¼Ä PÄrªÉÄ J¤,ÄÄwÛvÄÄÛ. »jAiÄÄgÄÄ °ÁUÄÆ QjAiÄÄgÄÄ ¥ÄgÄ,ÄägÄ ¥ÄÆgÄPÄªÄVzÀÝgÄÄ”.

£À¼ÀAzÁ «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄzÀ°è 8,500 «zÁÿðUÀ¼À ðÉÄÄ°éZÁgÀuÉUÉ 1500 ²PÄëPÄjzÀÝgÄÄ. F ²PÄëPÄgÀ°è MAzÄÄ „Á«gÀPÄÆÌ °ÉZÄÄÑ d£Ä „ÄÆvÀæUÀ¼À E¥ÄàvÄÄÜ „ÄAUÄæ°AUÀ¼À£ÄÄß §®è³ÄgÁVzÀÝgÄÄ. 500 d£Ä 30 „ÄAUÄæ°AUÀ¼À ðÉÄÄ°É ¥ÁArvÄâ °ÉÆAçzÀÝgÉ 10 d£Ä 50 „ÄÆvÀæ „ÄAUÄæ°AUÀ¼À£ÄÄß §®è³ÄgÁVzÀÝgÄÄ. ²Ä®°sÄzÄæ JA§Ä³Ä³£ÄÄ E³ÄgÉ®ègÄ ðÄÄÄRâ „ÜÆÁVzÄÄÝ DvÄ J®è³ÄÆÄÆß §®è³ÄÆÁVzÄÄÝ. C°è MAzÄÄ ç£ÄPÉÌ £ÄÆgÄÄ G¥Ä£Äâ „AUÀ¼AUÄÄwÜzÀÝ³ÄÄ. «zÁÿðAiÄÄÄ vÄÆÄß D „ÄQÜAiÄÄ PÉëÄvÄæzÄ G¥Ä£Äâ „Ä³Ä£ÄÄß vÄ¥ÄàzÉ PÉÄ¼ÄÄwÜzÄÄÝ. ¥Äæw ç £Ä £ÄÆgÄÄ G¥Ä£Äâ „AUÀ¼ÉAzÄgÉ °ÉZÄÄÑ PÄr³ÉÄ J®è «µÄAiÄÄUÀ¼Ä §UÉÍAiÄÄÆ ZÄZÉðAiÄiÄAUÄÄwÜvÉUÄzÉÄ CxÄð.

£À¼ÀAzÁzÄµÄÄÖ C®èçzÀÝgÄÆ SÄâwUÄ½zÄÝ EvÄgÄ «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄUÀ¼Ä°è ¥Äæ³ÄÄÄR³ÄzÄ³ÄÄUÀ¼ÉAzÄgÉ, ²Ä®è©ü, «PÄæ³ÄÄ²-Á, vÄPÄë²-Á, dUÄzÄÝ®, ðÉÄzÄAvÄ¥ÄÄgÄ, «Äy-Á °ÉÆzÄ-ÄzÄ³ÄÄ. E³É®è³ÄÇ ¥Äæw³ÄµÄð „Á«gÄgÄÄ ¥ÄArvÉÆÄvÄÜ³ÄÄgÄ£ÄÄß „Ä³ÄiÄdPÉÌ PÉÆqÄÄUÉAiÄiÄv ¤ÄqÄÄwÜzÀÝ³ÄÄ. F J®è «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄUÀ¼ÄÆ ¥ÁArvÄâzÄ°è ¥ÉÊ¥ÉÆÄn ¤ÄqÄÄ³ÄAvÄ°Ä³ÉÄ DVzÄÝ³ÄÄ. F ¥ÉÊQ «PÄæ³ÄÄ²-Á ðÉÊ²µÄÖöâ °ÉÆAçzÄÝ «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄ.

gÄd zsÄ³ÄÄð¥Ä®£ÄÄ GvÄÜgÄ ðÄÄUÄzsÄzÄ °ÉÍÖUÀ¼Ä ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è F «PÄæ³ÄÄ²-Á «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄ PÄnÖ½zÄÉAzÄÄ ±Ä „Ä£ÄUÀ¼ÄÄ °ÉÄ¼ÄÄvÄÜ³É. ðÄÄ°Ä°ÉÆÄçü ðÄÄÆwðUÀ¼Ä£ÉÆß¼ÄUÉÆAqÄ ¥Äæ³ÄÄÄR ðÄÄAçgÄzÄ „ÄÄvÄÜ®Æ EvÄgÄ ðÄÄÆwðUÀ¼Ä ðÄÄAçgÄUÀ¼ÄÆ „ÉjzÄAvÉ MÍÄÖ £ÄÆgÉAiÄ ðÄÄAçgÄUÀ¼Ä „ÄÄvÄÜ®Æ F «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄ PÄiÖ®ànÖvÄÄÜ. £ÄÆgÉAiÄ DZÄAiÄÄðgÄÄ °ÉÆÄzsÄPÄgÁV E°èAiÉÄÄ £É-É¹zÀÝgÄÄ. £À¼ÀAzÄ ðÄÄvÄÄÜ «PÄæ³ÄÄ²-Á «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄUÀ¼Ä £ÄqÄÄ³É „ÄPÄµÄÄÖ „Ä§AzsÄ«vÄÄÜ. F JgÄqÄÆ «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄUÀ¼Ä MqÉAiÄÄ£ÄÆ zsÄ³ÄÄð¥Ä®£ÉÄ DVzÄÝjAzÄ JgÄqÄgÄ £ÄqÄÄ³É AiÄiÄ³ÄÄzÉÄ °sÉÄzÄ«gÄ°®è. £À¼ÀAzÄzÄ DZÄAiÄÄðgÄÄ «PÄæ³ÄÄ²-ÁPÉÌ §AzÄÄ ¥ÄoÄ ðÄiÄr °ÉÆÄUÄÄwÜzÄÄÝzÄgÄ G-ÉèÄRUÄ½³É.

F «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄzÄ°è 6 ðÄÄ°Ä«zÁâ®AiÄÄUÀ¼zÄÝ³ÄÄ. ðÄÄzsÄâzÄ°è MAzÄÄ «±Ä®³ÄzÄ PÉÆÄuÉ EzÄÄÝ, CzÄgÄ 6 °ÄV®ÄUÀ¼ÄÄ DgÄÆ ðÄÄ°Ä«zÁâ®AiÄÄUÀ¼UÉ zÁégÄUÀ¼ÄAwzÄÝ³ÄÄ. «PÄæ³ÄÄ²-ÄzÄ UÉÆÄqÉUÀ¼Ä ðÉÄÄ°£Ä §tÜzÄ avÄæUÀ¼ÄÄ PÄtä£Ä „É¼ÉAiÄÄÄ³ÄAwzÄÝ³ÄÄ. DÄiÄiÄ PÉëÄvÄæzÄ ¥Äæ³ÄÄÄRgÄ avÄæUÀ¼ÄÄ C°è£Ä UÉÆÄqÉUÀ¼Ä£ÄÄß C®APÄj¹zÄÝ³ÄÄ. ¥Äæw ðÄÄ°Ä«zÁâ®AiÄÄUÀ¼UÄÆ 108 d£Ä DZÄAiÄÄðjzÄÝgÄÄ. CAzÄgÉ MÍÄÖ 648 DZÄAiÄÄðjzÄÝgÄÄ. «PÄæ³ÄÄ²-ÄzÄ DgÄÄ ðÄÄ°Ä«zÁâ®UÀ¼UÉ CgÄÄ zÁégÄ¥ÄArvÄjzÄÝgÄÄ. C³ÄgÄÄ zÁégÄ¥Ä®PÄgÁVzÄÝgÄÆ, C³ÄgÄ ¥ÄArvÄâçAzÁV C³ÄgÄÄ zÁégÄ¥ÄArvÄgÉ¤¹PÉÆArzÄÝgÄÄ. zÁégÄ¥Ä®PÄgÉÄ ¥ÄArvÄgÉAzÄ ðÉÄÄ°É «±Àé«zÁâ¤®AiÄÄPÉÌ ¥Äæ³ÉÄ±Ä UÄ½ „Ä³ÄÄzÄÄ E£ÉßµÄÄÖ PÄpt³ÄVvÄÄÜ JA§ÄzÄÄ w½AiÄÄÄvÄÜzÉ.

$E^aAgE^{\circ} \rightarrow jUA^{\circ}E \neq A^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}RgAVzAY^{\circ} CzsA^{\circ}a^{\circ}PA^{\circ}egAA^{\circ} C^{\circ}AgA^{\circ} \neq A^{\circ}ArvA^{\circ}a^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}1/4A^{\circ}i$
 $\rightarrow AA^{\circ}vAgAA^{\circ}wzAYgAA^{\circ}. \ll PA^{\circ}a^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}2^{\circ}AzA^{\circ} DgAA^{\circ}sAzA^{\circ} a^{\circ}AA^{\circ}ARa^{\circ}, \ddot{U}gAVzAY^{\circ}a^{\circ}AgAA^{\circ}$
 $\S AzA^{\circ}P^{\circ} eAO^{\circ}fA^{\circ}\neq AzAgAA^{\circ} JAzAA^{\circ} zAR^{\circ}EUAA^{\circ}1/2AzA^{\circ} w^{1/2}zAA^{\circ}\S gAA^{\circ}vAUzE^{\circ}. PA^{\circ}R^{\circ}$
 $PA^{\circ}1/4EzAA^{\circ}vE^{\circ}R^{\circ}e^{\circ} \text{ ``}sAgAwAA^{\circ}iAA^{\circ} 2^{\circ}PA^{\circ}etPA^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}zA^{\circ}e^{\circ} \S zA^{\circ}A^{\circ}AuEUAA^{\circ}1/4AUAA^{\circ}vAU$
 $\rightarrow AVzAgAA^{\circ}E^{\circ}, CzAA^{\circ} \rightarrow A^{\circ}AiAd\dot{c}AzA^{\circ} \ll a^{\circ}AA^{\circ}AR^{\circ}a^{\circ}AV^{\circ} \circ E^{\circ}EA^{\circ}UA^{\circ}e^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}.$
 $a^{\circ}EA^{\circ}zA^{\circ}a^{\circ}EA^{\circ}zAA^{\circ}UA^{\circ}UA^{\circ}1/4A^{\circ}, \ll eAO^{\circ}fA^{\circ} vAA^{\circ}vA^{\circ}aeAO^{\circ}fAA^{\circ}UA^{\circ}1/4A^{\circ} CzsA^{\circ}a^{\circ}AiAA^{\circ}fA^{\circ}a^{\circ}A^{\circ}C$
 $\rightarrow A^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}xAd^{\circ}a^{\circ}AV^{\circ} E^{\circ}e^{\circ} fA^{\circ}qE^{\circ}fAA^{\circ}U^{\circ}. eAw^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}vA^{\circ} \text{ ``}sEA^{\circ}zAA^{\circ}UA^{\circ}1/2R^{\circ}ezE^{\circ} J^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}$
 $a^{\circ}UA^{\circ}dUA^{\circ}1/4A^{\circ} 2^{\circ}PA^{\circ}et^{\circ}A^{\circ}C^{\circ} CvAA^{\circ}AvA^{\circ} KPAGAA^{\circ}E^{\circ}\neq AvE^{\circ}-AAzA^{\circ} PA^{\circ}ErzAA^{\circ}Y^{\circ}$
 $\rightarrow A^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}xAd^{\circ}a^{\circ}AV^{\circ}vAA^{\circ}U^{\circ}. fA^{\circ}1/4AA^{\circ}zAA^{\circ}zAA^{\circ}AvA^{\circ}e^{\circ}A^{\circ} \ll \pm A^{\circ}e^{\circ}zAA^{\circ}a^{\circ}R^{\circ}AiAA^{\circ}zAA^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}AvA^{\circ}E^{\circ} J^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}$
 $eAwAiAA^{\circ}, J^{\circ}R^{\circ}e^{\circ} \neq AA^{\circ}xAzA^{\circ} d\dot{c}AjzAYgAA^{\circ}E^{\circ} C^{\circ}AgA^{\circ} a^{\circ}EA^{\circ}A^{\circ}-E^{\circ} EvAgAgA^{\circ}$
 $\rightarrow AA^{\circ}\neq A^{\circ}azAA^{\circ}iAA^{\circ}UA^{\circ}1/4A^{\circ}fAA^{\circ}B^{\circ} \circ EA^{\circ}gA^{\circ}-AVgA^{\circ}e^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}. C^{\circ}R^{\circ}ezE^{\circ} J^{\circ}R^{\circ}egAA^{\circ}E^{\circ} CvAA^{\circ}AvA^{\circ} \rightarrow A^{\circ}Ad$
 $\rightarrow A^{\circ}e^{\circ}A^{\circ}-A^{\circ}1/4E^{\circ}e^{\circ}AiE^{\circ}EA^{\circ}fAA^{\circ}UE^{\circ} \S zAA^{\circ}PA^{\circ}AwUA^{\circ}zAYgAA^{\circ} JA^{\circ}\S AzAA^{\circ}fAA^{\circ}B^{\circ} \circ AA^{\circ}E^{\circ}a^{\circ}AiE^{\circ}EA^{\circ}fAA^{\circ}vAA^{\circ}iAU^{\circ}$
 $CZAN^{\circ}j\rightarrow AAzA^{\circ} zAR^{\circ}e^{\circ}1zAYfE^{\circ}. EAvA^{\circ}e^{\circ}A^{\circ} MAzAA^{\circ} a^{\circ}A^{\circ}a^{\circ}A^{\circ}EU^{\circ} dUA^{\circ}wUA^{\circ}fA^{\circ} PA^{\circ}tAU^{\circ}$
 $PA^{\circ}AQiZAYgA^{\circ}e^{\circ} D\pm AA^{\circ}iAA^{\circ}Ad^{\circ}a^{\circ}EA^{\circ}fAA^{\circ}E^{\circ} E^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}. \gg AUAV^{\circ} E^{\circ}e^{\circ}AzA^{\circ} \circ EA^{\circ}EgAI^{\circ}$
 $\neq A^{\circ}ArvE^{\circ}EA^{\circ}vAA^{\circ}U^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}gAA^{\circ} dUA^{\circ}wUA^{\circ}fA^{\circ} J^{\circ}R^{\circ}e^{\circ} \text{ ``}sAUAA^{\circ}UA^{\circ}1/2UA^{\circ}E^{\circ} eAO^{\circ}fAA^{\circ}zA^{\circ}$
 $\neq A^{\circ}aeZAgAPAgAV^{\circ} \rightarrow EA^{\circ}jPE^{\circ}EAqAgAA^{\circ}. C^{\circ}-E^{\circ}e^{\circ}-A^{\circ}e^{\circ} CAzsAPAgAzA^{\circ}e^{\circ}zAY^{\circ}a^{\circ}AjUE^{\circ}$
 $\text{ ``}E^{\circ}1/4APAA^{\circ} vEA^{\circ}EA^{\circ}gAA^{\circ}vAA^{\circ}U^{\circ} C^{\circ}AgA^{\circ}e^{\circ}ezAY^{\circ} M^{1/4}E^{\circ}iAA^{\circ} \ll ZAgAA^{\circ}UA^{\circ}1/4A^{\circ}fAA^{\circ}EB^{\circ} 1^{\circ}EA^{\circ}PA^{\circ}j^{1/4}$
 $vAA^{\circ}a^{\circ}A^{\circ}C^{\circ} \text{ ``}E^{\circ}1/4EzAgAA^{\circ}. \rightarrow AU^{1/2}AA^{\circ}iAA^{\circ}AgAA^{\circ}fAA^{\circ}EB^{\circ} \text{ ``}E^{\circ}1/4E^{\circ}1zAgAA^{\circ}. CzAPe^{\circ}i \rightarrow APAA^{\circ}\mu AA^{\circ}O$
 $zAR^{\circ}EUAA^{\circ}1/2a^{\circ}E^{\circ}.$

$F \ll \pm A^{\circ}e^{\circ}zAA^{\circ}a^{\circ}R^{\circ}AiAA^{\circ}UA^{\circ}1/4A^{\circ}R^{\circ}ezE^{\circ} \neq A^{\circ}aea^{\circ}fAA^{\circ}PA^{\circ}R^{\circ}zA^{\circ}e^{\circ}, CzAgA^{\circ}e^{\circ}AiAA^{\circ}E^{\circ}$
 $\ll \pm EA^{\circ}\mu AA^{\circ}a^{\circ}AV^{\circ} zAQet^{\circ} \text{ ``}sAgAvAA^{\circ}zA^{\circ}e^{\circ}, \rightarrow A^{\circ}a^{\circ}iA^{\circ}fAA^{\circ} 2^{\circ}PA^{\circ}etPA^{\circ}iV^{\circ} \ll \ll zsA^{\circ}$
 $\rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/2zAY^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}. C^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}UA^{\circ}1/4EA^{\circ} zEA^{\circ}a^{\circ}A^{\circ}AiAA^{\circ}UA^{\circ}1/4AA^{\circ}, C^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}UA^{\circ}1/2UE^{\circ} \rightarrow EA^{\circ}jzA^{\circ}$
 $a^{\circ}AA^{\circ}oAA^{\circ}UA^{\circ}1/4AA^{\circ}, CUAA^{\circ}ae^{\circ}AgAA^{\circ}UA^{\circ}1/4AA^{\circ}, \S ae^{\circ}AA^{\circ}\neq AA^{\circ}jUA^{\circ}1/4AA^{\circ} a^{\circ}AA^{\circ}vAA^{\circ}U^{\circ}$
 $WAnPA^{\circ}, AU^{\circ}fAA^{\circ}UA^{\circ}1/4AA^{\circ}. \mathbf{WAnPA^{\circ}, AU^{\circ}fAA^{\circ}UA^{\circ}1/4AA^{\circ}} GfAA^{\circ}BvA^{\circ} 2^{\circ}PA^{\circ}et^{\circ} a^{\circ}AQAA^{\circ}wUA^{\circ}zAY^{\circ}$
 $\rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4AVzAY^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}. WA^{1/2} \rightarrow A^{\circ}, WAnPA^{\circ}, AU^{\circ}A^{\circ}1^{\circ} a^{\circ}AA^{\circ}AA^{\circ}vAA^{\circ}zA^{\circ} \neq AzA^{\circ}\ll UA^{\circ}1/4A^{\circ}fAA^{\circ}B^{\circ}$
 $E^{\circ}e^{\circ} a^{\circ}AQAA^{\circ}-AUAA^{\circ}wUA^{\circ}vAA^{\circ}U^{\circ}. F J^{\circ}R^{\circ}e^{\circ} \rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4AE^{\circ} d\dot{c}AA^{\circ}, A^{\circ}a^{\circ}iA^{\circ}fAA^{\circ}a^{\circ}gA^{\circ} \circ AUAA^{\circ}E^{\circ}$
 $\rightarrow AU^{1/2}AA^{\circ}iAA^{\circ} \rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4A^{\circ} \neq EA^{\circ}EA^{\circ}\mu AA^{\circ}UE^{\circ}-AAzA^{\circ} PA^{\circ}AiAA^{\circ}Ad^{\circ}a^{\circ}A^{\circ}Ad^{\circ}\gg \rightarrow AA^{\circ}wUA^{\circ}zAY^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}. F$
 $\rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4A^{\circ}e^{\circ} \ll zAA^{\circ}aydUA^{\circ}1/2UA^{\circ}V^{\circ} \ll zAA^{\circ}ayd^{\circ}R^{\circ}UA^{\circ}1/2zAY^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}. HI, a^{\circ}AA^{\circ}wUA^{\circ}1/4A^{\circ}$
 $eEA^{\circ}EvEU^{\circ}E^{\circ} PE^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}AA^{\circ} PA^{\circ}qE^{\circ} C^{\circ}a^{\circ}AjUE^{\circ} GavA^{\circ} \S mEO^{\circ}\S gEUAA^{\circ}1/4A^{\circ}fAA^{\circ}EB^{\circ}$
 $a^{\circ}AQAA^{\circ}-AUAA^{\circ}wUA^{\circ}vAA^{\circ}U^{\circ}. \rightarrow A^{\circ}a^{\circ}iA^{\circ}fAA^{\circ}a^{\circ}a^{\circ}AV^{\circ} F 2^{\circ}PA^{\circ}et^{\circ} \rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4A^{\circ}e^{\circ} G\neq AzsAA^{\circ}AiAA^{\circ}jUE^{\circ}$
 $a^{\circ}A^{\circ}, APAiV^{\circ} a^{\circ}AA^{\circ}fAA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4A^{\circ}fAA^{\circ}EB^{\circ} a^{\circ}AA^{\circ}vAA^{\circ}U^{\circ} \rightarrow AA^{\circ}\text{ ``}sA^{\circ}a^{\circ}fAA^{\circ}EA^{\circ}iAA^{\circ}fAA^{\circ}EB^{\circ}$
 $a^{\circ}AQAA^{\circ}-AUAA^{\circ}wUA^{\circ}vAA^{\circ}U^{\circ}. PE^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}AA^{\circ} \rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4A^{\circ}e^{\circ} \text{ ``}A^{\circ}R^{\circ}2^{\circ}PA^{\circ}etPA^{\circ}AE^{\circ}i^{\circ} (\neq A^{\circ}axA^{\circ}\ll APAA^{\circ})$
 $C^{\circ}a^{\circ}APAA^{\circ}\pm A^{\circ}\ll zAA^{\circ}YzAA^{\circ} UA^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}fAA^{\circ}A^{\circ}Ad^{\circ}. F jAA^{\circ}wAiAA^{\circ} 2^{\circ}PA^{\circ}et^{\circ} \rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4AA^{\circ}$
 $d\dot{c}AA^{\circ}, A^{\circ}a^{\circ}iA^{\circ}fAA^{\circ}a^{\circ}gA^{\circ} 2^{\circ}PA^{\circ}etzA^{\circ} \text{ ``}E^{\circ}fAA^{\circ}EB^{\circ}R^{\circ}A^{\circ}\text{ ``}AV^{\circ} Qae^{\circ}. \pm A^{\circ}. LzAA^{\circ}fAA^{\circ}EA^{\circ}iAA^{\circ} \pm AvA^{\circ}a^{\circ}AiA^{\circ}fAA^{\circ}zA^{\circ}e^{\circ}$
 $DgAA^{\circ}\text{ ``}sAU^{\circ}EU^{\circ}EAqAA^{\circ}, \circ aen\mu AgAA^{\circ} F \rightarrow AA^{\circ}EUAA^{\circ}1/4A^{\circ}fAA^{\circ}AA^{\circ}B^{\circ}$
 $\circ A^{\circ}1/4AA^{\circ}a^{\circ}AiA^{\circ}qAA^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}AgEUAA^{\circ}E^{\circ} PA^{\circ}AiAA^{\circ}Ad^{\circ} a^{\circ}A^{\circ}Ad^{\circ}\gg \rightarrow AA^{\circ}wUA^{\circ}zAY^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}. \circ aen\mu AgA^{\circ} F$
 $\circ AA^{\circ}fAA^{\circ}B^{\circ}gA^{\circ}a^{\circ}fAA^{\circ}AA^{\circ}B^{\circ} \ll AA^{\circ}jAiAA^{\circ}E^{\circ} PE^{\circ}R^{\circ}e^{\circ}AA^{\circ} a^{\circ}AA^{\circ}oAA^{\circ}UA^{\circ}1/4AA^{\circ} EA^{\circ}fAA^{\circ}UA^{\circ}E^{\circ} PA^{\circ}AiAA^{\circ}Ad^{\circ}$
 $a^{\circ}A^{\circ}Ad^{\circ}\gg \rightarrow AA^{\circ}wUA^{\circ}gAA^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}zAA^{\circ}. C^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}UA^{\circ}1/4A^{\circ} CAVAA^{\circ}, AU^{\circ}vAA^{\circ}ePE^{\circ}i^{\circ} \rightarrow AQe^{\circ}AiAA^{\circ}iAA^{\circ}vAA^{\circ}E^{\circ}.$
 $\pm AA^{\circ}EAU^{\circ}EA^{\circ}j, a^{\circ}EA^{\circ}AA^{\circ}R^{\circ}AP^{\circ}EA^{\circ}AA^{\circ}mE^{\circ}, PAAa^{\circ}, GqAA^{\circ}i^{\circ}, \rightarrow AA^{\circ}vAA^{\circ}AEUA^{\circ}gAA^{\circ} a^{\circ}AA^{\circ}AA^{\circ}vAA^{\circ}zA^{\circ}$
 $a^{\circ}AA^{\circ}oAA^{\circ}UA^{\circ}1/4AA^{\circ} EA^{\circ}fAA^{\circ}UA^{\circ}E^{\circ} \neq A^{\circ}aea^{\circ}fAA^{\circ}A^{\circ} \circ AUAA^{\circ}E^{\circ} DzsAA^{\circ}a^{\circ}PA^{\circ} 2^{\circ}PA^{\circ}et^{\circ} a^{\circ}AQAA^{\circ}AA^{\circ}A^{\circ}$
 $PE^{\circ}AA^{\circ}zAA^{\circ}aeUA^{\circ}1/4AV^{\circ} a^{\circ}AA^{\circ}AA^{\circ}zAA^{\circ}a^{\circ}AjAiAA^{\circ}AA^{\circ}wUA^{\circ}gAA^{\circ}a^{\circ}AA^{\circ}zAA^{\circ} \rightarrow AA^{\circ}AiE^{\circ}EA^{\circ}UA^{\circ}a^{\circ}EA^{\circ} \rightarrow Aj.$

**("sÁgÀwÃAiÀÄ ,ÀÄ ,ÀìøwzÀ±ÀðfÀ, ,ÀÄ.
CfÀPÀì, CzÉÄ ¥ÀÄ. 85-104)**

¥ÁæaÃfÀ PÀfÀðIPàzÀ°è §fÀá¹, vÁ¼ÀUÀÄAzÀ, "ÁzÁ«Ä, L°ÉÆ¼É,
¥ÀìÖzÀPÀ®Äè, ¥ÀÄ°UÉgÉ, §½îUÀ²ÉÄ, ¢AiÀfÀðSÉÄqÀ, ¢ÄÄ¼ÄÄUÀÄAzÀ,
«PÀæ³ÄÄ¥ÀÄgÀ, ,À²ÀðdÕ¥ÀÄgÀ (CgÀ¹ÄPÉgÉ) vÀ®PÀqÀÄ, "ÉÄ®ÆgÀÄ,
zÁégÀ, À²ÄÄzÀæ ¢ÉÆzÀ-ÁzÀ fÀUÀgÀUÀ½UÉ °ÉÆAçPÉÆAqÀAvÉ
§æ°Ää¥ÀÄjUÀ¼ÄÄ ¢ÉÊçPÀ «zÁðPÉÄzÀæUÀ¼ÄÄ
PÁAiÀÄð²Àð»ÄwÛzÀÝ³ÄÄ. «zÁðyð vÀfÀß vÀAzÉvÀ-ÄUÀ½AzÀ PÉÄ³À®
"sËwPÀ ±ÄjÄgÀ²ÀfÀÄß ¥ÀqÉzÀÄ CfÀAvÀgÀ DzsÁðwäPÀvÉAiÀÄfÀÄß
UÀÄgÀÄ«²AzÀ ¥ÀqÉAiÀÄ"ÉÄPÉA§ÄzÀÄ G¥ÀfÀÄAiÀÄfÀzÀ ,ÀAPÉÄvÀ.
vÀ¥ÉÆÄ³ÀfÀUÀ¼Ä°è UÀÄgÀÄPÀÄ® ,ÉÄjzÀ «zÁðyð PÀpt
²AiÀÄ³ÄÄUÀ¼ÄfÀÄß ¥Á°,À"ÉÄQçÝvÀÄ. ,ÀgÀ¼Ä fÄ³ÀfÀ, GfÀßvÀ eÁÖfÀzÀ
CdðfÉ «zÁðyðç,ÉAiÀÄ PÁAiÀÄðUÀ¼Ä°è ¥Àæ³ÄÄÄR³ÄvzÀÝ³ÄÄ.

«zÁðdðfÉAiÀÄ C³Àçü PÀÆqÀ EµÉÖÄ JAzÀÄ ²UÀçüAiÀiÁVgÀ°®è.
,ÀzsÁgÀt²ÄV °ÀfÉßgÀqÀÄ ¢ÄµÄðUÀ¼Ä C³Àçü EçÝvÀÄ. PÉ®³Éç³ÉÄä
³ÄÄÆ³ÄvÉÛgÀqÀÄ ¢ÄµÄðUÀ¼ÄÆ DUÀÄwÛçÝvÀÄ. EzÀÄ PÀ°AiÀÄ"ÉÄPÉA§
«zÁðyð °ÁUÀÆ UÀÄgÀÄUÀ¼Ä EZÉÒAiÀÄfÀß³À®A©¹gÀÄwÛzÀÝAvÉ
PÀAqÀÄ§gÀÄvÀÜzÉ. «zÁðyð UÀÄgÀÄPÀÄ®zÀ°è vÀfÀß C³Àçü
³ÄÄÄVÀiÀÄ³Ä³ÄgÉUÀÆ UÀÄgÀÄ«fÉÆqÀ²zÄÝ ²PÀèt ¥ÀqÉAiÀÄÄwÛzÀÝfÀÄ.
"É¼ÄVfÀ "Áæ»äÄ ¢ÄÄÆ³ÄvÀðzÀ°è ("É¼ÄVfÀ fÀ®Äì UÀAmÉAiÀÄ
,À³ÄÄAiÀÄ) JzÄÄÝ fÀçAiÀÄ°è «ÄAzÀ fÀAvÀgÀ ¢ÉÄzÀUÀ¼Ä
,ÉÆÛÄvÀæ¥ÁOÄfÀ ¢ÄiÁqÀ"ÉÄQvÀÄÛ. CfÀAvÀgÀ D±Äæ³ÄÄzÀ
PÉ® ,ÀPÁAiÀÄðUÀ¼ÄfÀÄß ¢ÄÄÄV¹ UÀÄgÀÄ«UÀV ©ÜPÀèfÀß JvÀÜ®Ä
°ÉÆgÀqÀÄwÛzÀÝgÀÄ.zÉÄ³À®AiÀÄUÀ¼Ä D±ÄæAiÀÄzÀ°è ¢ÉÄzÀ
¥ÁOÄ±Ä-ÉUÀ¼ÄfÀÄß CzÀgÀ D³ÄgÀtzÀ-ÉèÄ fÀqÉ,À-ÁUÀÄwÛçÝvÀÄ.
PÀæ³ÉÄÄt E³ÄÄ WÀnPÀ ,ÀÜfÀUÀ¼ÄV gÀÆ¥ÀÄUÉÆAqÀÄ³ÄÄ.

GfÀßvÀ ¢ÉÊçPÀ «zÁð;ÁOÀUÀ¼ÄfÀÄß WÀnPÀ ,ÀÜfÀUÀ¼ÄÉAzÀÄ
PÀgÉAiÀÄ-ÁUÀÄwÛçÝvÀÄ. E³ÄÄUÀ¼Ä°è ¢ÉÄzÀ, G¥À²µÄvÀÄÛ, ,Àäøw,
zsÀ³ÄÄð±Ä,ÀÛç, vÀPÀð, µÀqÀÝ±ÀðfÀUÀ¼ÄÄ, ¢ÄðPÀgÀt, C®APÁgÀ,
DAiÀÄ³ÉÄzÀ, ¥ÀvÀAd°, AiÉÆÄUÀ±Ä,ÀÛç, ¥ÀÄgÀt, ¢ÄÄ°APÀ³Äð, UÀtÄvÀ,
RUÉÆÄ¼Ä, UÉÆÄ³ÉÊzÀð, UAd³ÉÊzÀð, C±Äé³ÉÊzÀð, ²®àPÀ-É, "sÀgÀvÀfÀið,
,ÀAVÄvÀ ¢ÉÆzÀ-ÁzÀ «µÀAiÀÄUÀ¼ÄfÀÄß "ÉÆÄçü,À-ÁUÀÄwÛçÝvÀÄ. C°èfÀ
«zÁéÄ,ÀgÀfÀÄß çé³ÉÄç, wæ³ÉÄç, ZÀvÀÄ³ÉÄðç, µÀqÀAUÀ³Äç,
µÀqizÀ±ÄðwÄxÄð, ¢ÄðPÀgÀtwÄxÄðgÉAzÀÆ PÀgÉAiÀÄ-ÁUÀÄwÛçÝvÀÄ.
,À³ÄiÁfÀð ¥ÁOÄ±Ä-ÉAiÀÄ PÀÆqÀ zÉÄ³À®AiÀÄUÀ¼Ä dUÀ° ¢ÄÄi¥ÀUÀ¼Ä°è
fÀqÉAiÀÄÄwÛzÀÝ³ÄÄ. E³ÄjUÉ G¥ÀzsÀðAiÀÄgÉAzÀÄ PÀgÉAiÀÄ-ÁUÀÄwÛvÀÄÛ.
CAzÀÄ «zÁðyðUÉ PÀpt³ÄVvÀÄÛ. PÀAoÄ¥ÁOÄzÀ ¢ÄÄÆ®PÀ ,ÀägÀt±ÀQÜ
³ÄÄÆ®PÀ³ÉÄ PÀ°AiÀÄ"ÉÄPÁVvÀÄÛ. PÉ®³ÄÄ WÀnPÀ ,ÀÜfÀUÀ¼Ä°è ¢ÉÊzÀð
aQvÀì®AiÀÄUÀ¼ÄzÄÝ GavÀ aQvÉì ²ÄqÀÄwÛzÀÝ³ÄÄ.

(əÄŋoÄ)UÄ¼Ä°è «zÄäððÉÉ ÄAiAqÄÄwÜzÄÝgÄÄ. «zÄäððÉÉUÉ ¥Äæ³ÉÄ±Ä ¥ÄqÉAiÄÄÄ³Ä ÄÄÄ£Äß ¥Äæ§ædå CxÄ³Ä ¥Ä\$ädÓ JA\$ PÄ³ÄiÄðZÄgÄuÉAiÄÄ £ÄAvÄgÄ ,ÄAWÄzÄ°è «zÄäððÉÉUÉ ¥Äæ³ÉÄ±Ä ¥Äæ¥ÄÛ³ÄUÄÄwÜvÄÄÛ. EzÄÄ «zÄâyðÄiÄÄ JAI£ÉÄiÄÄ ÄÄiÄÄ¹ì£Ä°è dgÄÄUÄÄwÜzÄÄÝ C£ÄAvÄgÄ³ÉÄ C³Ä£ÄÄ «zÄäððÉÉUÉ DºÄðvÉ ¥ÄqÉAiÄÄÄwÜzÄÄÝzÄÄ. ,ÄAWÄ ,ÉÄjzÄ ÄÉÄÄ-É C°è£Ä ºÄÄÛ, ðÄwðÄiÄÄ³ÄiÄ³Ä½UÄ¼Ä£ÄÄß ZÄZÄÆvÄ¥Äàzé ¥Äj¥Ä°,Ä¨ÉÄQ çÝvÄÄ. «zÄäððÉÉ ¥Äæ³ÉÄ±ÄPÉÌ AiÄiÄ³ÄÄzÉÄ ÄÄtð, °AUÄ¨ÉÄzsÄ«®èzé C³ÄPÄ±Ä«çÝvÄÄ. «zÄâyðÄiÄiÄV ¥Äæ³ÉÄ±Ä ¥ÄqÉzÄ³ÄgÉ®ègÄÆ ©üPÄëÄUÄ¼ÄEÄzÄÄ ¥ÄjUÄtÄvÄgÄUÄÄwÜzÄÝgÄÄ. ºÄ£ÉßgÄqÄÄ ÄÄµÄðUÄ¼ÄÄ ºPÄët PÄ¬Ä³Äçü ÄÄÄÄVzÄ ÄÉÄÄ-É G¥Ä,ÄÄ¥ÄzÄ JA\$ PÄ³ÄiÄðZÄgÄuÉ £ÄqÉAiÄÄÄwÜzÄÝvÄÄ. CzÄÄ ºPÄëtzÄ ÄÄÄPÄUÄiÄÄzÄ ,ÄAPÉÄvÄ³ÄVçÝvÄÄ. E°è£Ä³ÄgÉ«UÄÆ §æºÄÄzÄAiÄÄð ¥Ä°¹zÄ ºPÄëyð £ÄAvÄgÄ «ÄºÄ ÄÄiÄrPÉÆ¼ÄÄî³Ä ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ gÄÆrüAiÄÄ°èçÝvÄÄ. EzÉÄ ðÄiÄÄ³ÄÄ «zÄâyððÄiÄÄjUÄÆ C£ÄéAiÄÄ³ÄVçÝvÄÄ. E³ÄgÄ£ÄÄß ©üPÄëÄtÄÄiÄÄgÉÄzÄÄ ,ÄÄ¨ÉÄ£Äçü Ä¬ÄUÄÄwÜvÄÄÛ.

“ĖzÀpğÀ ²PÀèt ³Àā³À,ÉÜ : “ĖzÀpğÀ ²PÀèt ³Àā³À,ÉÜAiÀĀ°è JgÀqĀĀ
 §UÉAiÀĀ CzsĀā³ÀPÀjzÀÝgĀĀ. 1. DZĀAiÀĀđ 2. G¥ĀzsĀāAiÀĀ. DZĀAiÀĀđ
 G¥ĀzsĀāAiÀĀxVAVÀ GfÀßvÀfĀĀ CxÀ²Ā ³ÉĀĀ®äIÖzÀ²ÀfĀVzÀÝfĀĀ.
 «zĀāđđfĀAiÀĀ PĀ®zĀ°è «zĀāyđ UĀĀgĀĀ¼ÉÆAçUÉ “ĖzĀp «°ĀgĀUĀ¼Ā°è
 ³Ā¹,Ā“ĖĀQçÝvĀĀ. C³ĀgĀ C¥ĀāuÉ E®èzÉ °ÉÆgĀ°ÉÆĀUĀā³ĀAwgĀ°®è.
 CzsĀā³ÀPÀjUÉ ©üPĀèĀUĀ¼ĀĀ D°ĀgĀ²ÀfĀĀß “ĖĀrvĀgĀ“ĖĀQvĀĀŬ.
 «°ĀgĀUĀ¼Ā°è G¥ĀfĀā,Ā, ZĀZĖđ, «±ĀæAw, ³Ā,Āw ³ĀĀvĀĀŬ HI ³Āā³À,ÉÜUÉ
 ¥ĀævÉāPĀ PÉÆĀuÉUĀ¼ĀfĀĀß xUĀç¥Ār,Ā-ĀVçÝvĀĀ. «zĀāyđAiÀĀ ²,ĀĀŬ,
 xĀw, fĀqĀ²Ā½PÉAiÀĀfĀĀß CzsĀā³ÀPĀgĀĀ §°ĀĀ ĀÆPĀèöā³ĀV UĀ²ĀĀx¹,
 ĀÆPĀŬ,Ā®É xĀr C³ĀgĀfĀĀß GvĀŬ²ĀĀ ¥ĀæeÉUĀ¼ĀfĀĀßV gĀÆĀ,ĀĀ²Ā°è
 §°ĀĀ ±Āæ³ĀĀ³Ā»¹zĀÝqĀĀ.

"ĖzÀp UÀĀgÀĀUÀ¼À°è ¥Àæ¹zÀp gÀzÀ²ÀgÀĀ: çeÁÕUÀ, zsÀ²ÀĀð"ÉÆĀçü,
 ²Àdæ"ÉÆĀçü EvÀgÀgÀĀ. E²ÀgÀĀ ĀĀ.Qæ.±À. 6fĒ Ē ±ÀvÀ²ÀÀiÁfÀçAzÀ 8fĒ
 ±ÀvÀ²ÀÀiÁfÀzÀ C²ÀçüAiĀĀ°è K½UÉAiĀĀ°èzÀÝgÀĀ."ĖzÀp zsÀ«ĀðPÀ
 UÀæAxÀUÀ¼ÀĀ C²ÀgÀ «zÀððÉÉAiĀ ¥Àæ²ÀĀĀR «µÀAiĀĀ²ÀVzÀÝ²ÀĀ.
 ¥ÁgÀAUÀvÀ²ÀzÀ ©üPÀĒæπUÉ GfÀßvÀ ĄÜfÀ UĒgÀ²ÀUÀ¼ÀĀ
 ¥Áæ¥ÀÜ²ÀUÀĀwÛzÀĀÝ²ÀĀ. C²ÀfÀfÀĀß §²ÀĀ±ÀĀævÀ JAzÀĀ
 PÀgÉAiĀĀ"ÁUÀĀwÛvÀĀÛ."ĖzÀp²ÀĀwĀAiĀĀgÀ ²PÀëtPÉì wæìnPÉUÀ¼ÀĀ
 DzsÁgÀ²ÀVzÀÝ²ÀĀ. "ĖzÀp gÀ ²PÀëtPÀæ²ÀĀzÀ°è ¥Á°, ¥ÁæPÀEvÀ
 "sÁµÉUÀ¼ÀĀ, §¼ÀPÉAiĀĀ°èzÀÝ²ÀĀ.

"ĖžÀÞ «zÁâPÉÃAzÀæUÀ¼À°è ¥ÀæªÄÄÄRªÁzÀzÄÄÝ ¢ÄÄ¹, PÉÆ¥Àà¼ÀÀ,
 §gÀÄUÉÆÃqÀÄ, §¼À¹j, ¤|ÆÖgÀÄ, ¤À£Àßw, ¥ÀÀ¥ÁPÉëÃvÀæ GzÉÝÄUÉÆ¼ÀÀ¹,
 ©eÁ¥ÀÄgÀzÀ ¤ÁzÀ«Ä, LºÉÆ¼É, vÉgÀzÀ¼À, ¤ÉÆÃPÁ¥ÀÄgÀ, £Á¹PÀ, PÁ¹Éð,
 zsÁgÀªÄqÀzÀ PÉÆÃ½ªÄqÀ, qÀA§¼À, UÀzÀUÀ, ®PÀÄÀr, ¤ÁgÀPÀÆgÀÄ,
 §£Àª¹, §½¹ŮUÀªÉ, ¢ÀÄÄUÀ¼ÀÆj£À PÀ¢æ, vÉÆUÀ¹Éð, ¥ÀÄwŮUÉ,

„ÉÆ´Áè¥ÄÄgÀ, PÀÉÉßÄj, ¥ÄAqÀgÀ¥ÄÄgÀ, avÀæzÀÄUÀðzÀ ZÀAzÀæªÄ½î, eÉnAUÀgÀªÉÄ±ÀégÀ, C±ÉÆÄPÀ ¹zÄY¥ÄÄgÀ, vÄªÄÄPÀÆgÄÄ f´ÉèAiÄÄ °ÉÆfÄÄßrPÉ §½AiÄÄ ¢ÄÄ¼ÄÄPÄÄAmÉ «°AgÀ, PÉÆÄ´AgÀ, ´É¼ÄUÄ«AiÄÄ ¢ÄqÀUÄªi ¢ÄiÄzsÀª¥ÄÄgÀ EvÄâç.

eÉÊ£ÄgÀ ²PÄët ¢ÄÄªÄ, ÉÜ

eÉÊ£Ä§, Äç ¥ÁoÀ±Á´ÉUÄ¼Ä£ÄÄß UÄÄgÄÄ§, Äç, ¹zÄPavÄ§, Äç JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ´AUÄÄwÜçYvÄÄ. eÉÊ£Ä §, ÄçUÄ¼ÄÄ®Æè UÄæAxÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ EzÄÄYªÄÄ. eÉÊ£Ä§, Äç °ÁUÄÆ ¥ÁoÀ±Á´ÉUÄ¼ÄÄ ±ÄæªÄt´É¼ÄUÉÆ¼ÄÄ, xIÆÖgÄÄ (UÄÄ©â) vÄ®PÄqÄÄ, «dAiÄÄ¥ÄÄgÀ, PÄªÄÄäqÄªÄqÄ, °Ä®¹, UÉÆÄV, PÄÄIt, ´Á°, PÄPÄð¼ÄÄ (¥ÄAqÄÄ£ÄUÄgÀ) ¢ÄÄÆqÄ©zÉæ, ¢ÉÄtÆgÄÄ ¢ÉÆzÄ´ÄzÄ PÄqÉ EzÄYªÄÄ. eÉÊ£ÄzÉÄªÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ°è „ÄÄ, ÄìøvÄ ¥Ä½, ¥ÄæPÄÈvÄ ´sÄµÉUÄ¼Ä£ÄÆß, eÉÊ£ÄzÄ±Äð£Ä ¢ÄÄvÄÄÜ vÄvÄé±Ä, ÄÜç °ÁUÄÆ eÉÊ£Ä ¢ÄÄ°Ä¥ÄÄgÄt, zÄª¼ÄÄ, dAiÄÄzÄª¼ÄÄ, ¥Ä«vÄæ UÄæAxÄUÄ¼ÄÄzÄ zÄézÄ±ÄAUÄUÄ¼ÄÄ eÉÆvÉUÉ eÉÊ£Ä ¢ÄÄ°Ä´sÄgÄvÄ, eÉÊ£ÄgÄªAiÄAiÄÄt ´ÉÆÄçü, Ä´AUÄÄwÜçYvÄÄ.

CAç£Ä eÉÊ£Ä UÄÄgÄÄUÄ¼ÄÄ°è ¥Äæ¹zÄYgÄzÄªÄgÄÄ; CªÄÄÄzÄ „AUÄgÄ ²æÄ£ÄÄç, C´sÄAiÄÄ£ÄÄç, ¥ÄªÄ£ÄÄç, ZÄmÁ¹AUÄ £ÄÄç, ¥ÄÆdâ[¥ÄzÄ zÉÄªÄ£ÄÄç, f£Ä, ÉÄ£ÄZÄAiÄÄð, ¢ÄÄ°Ä«ÄgÄZÄAiÄÄð, PÄªÄÄÄÄzÉÄAzÄÄ, ¥ÄÄµÄâzÄAvÄ, PÉÄ²gÄd, £ÉÄ«ÄZÄAzÄæ, ¢ÄÄvÄÄÜ EvÄgÄgÄÄ.

(PÄ£ÄðIPÄ Ew°Ä, Ä, ¥sÄ´ÄPÄè,

w¥ÄIÆgÄÄ, 2013, ¥ÄÄ.22-28.)

ªÉÄzÄAiÄÄUÄzÄ°è „Ä«Äw, „ÄªAiÄd, ¥ÄjµÄvÄÄÜUÄ¼ÄÄ°è «ªÄzÄUÄ½UÄÆ ¥ÄArvÄâ¥ÄæzÄ±Äð£ÄUÄ¼ÄÄ £ÄqÉAiÄÄÄwÜzÄYªÄÄ. Qæ.¥ÄÆ. 8£ÉAiÄÄ ±ÄvÄßpçAzÄ PÄ²Ä, vÄPÄè²´Ä ¢ÄÄÄAvÄzÄ „Ä¼ÄUÄ¼ÄÄ ¥ÉæqsÄ«zÉâAiÄÄ PÉÄAzÄæUÄ¼ÄÄzÄªÄÄ. gÄd±ÉÄRgÄ£Ä PÄªÄâ«ÄªªAiÄÄ, É, „ÄªÄ£ÄÄÜ´sÄzÄæ£Ä ZÄjvÉæUÄ½AzÄ ¥ÄI°Ä¥ÄÄvÄæ, «ç±Ä, zÄ±Ä¥ÄÄgÄ(ªÄÄ£ÄYÄ, Ägi), ¢ÄgÄt¹Ä, PÄAaÄ, PÄgÄ°ÄI ¥ÄIÖtUÄ¼ÄÄÆ, PÄ²ªÄgÄ ¥ÄÄAqÄæ, ¢ÄiÄ¼ÄÄªÄ, ¹AzÄÄ, oÄPÄì«µÄAiÄÄUÄ¼ÄÄÆ ¥ÄArvÄâ ¥ÄjÄPÉè ¢ÄiÄqÄÄªÄ „ÄÜ£ÄUÄ¼ÄÄVzÄYªÉAzÄÄ w½zÄÄ§gÄªÄªÄzÄÄ. EªÄÄUÄ½UÉ WÄnPÄ, ÄÜ£ÄUÄ¼ÄÄÉAzÄÄ °É, ÄgÄÄ. ¢ÄÄAiÄÄÆgÄ±ÄªÄð£ÄÄ vÄ£Äß UÄÄgÄÄªÄzÄ «ÄgÄ±ÄªÄð£ÉÆqÄ£É E£ÄÆß °ÉZÄÄÑ «zÄâðð£É ¢ÄiÄqÄ®Ä PÄAaUÉ °ÉÆÄzÄ£ÄÄ. CPÄ®APÄ£ÄÄ PÄAaAiÄÄ WÄnPÉAiÄÄ°è ´ÉzÄpç£ÄÄß UÉzÄY£ÄÄ. WÄnPÄ AiÄÄAvÄæUÄ½zÄÄYzÄjAzÄ®Æ CWÄnvÄ WÄI£Ä¥ÄIÄUÄ¼ÄÄzÄ «zÄéÄ, ÄjzÄÄYzÄjAzÄ®Æ WÄnPÄ, ÄÜ£ÄUÄ¼ÄÄÉAzÄÄ °É, ÄgÄ¬ÄvÄÄ. vÄ«Ä¼ÄÄ ±Ä, Ä£ÄUÄ¼ÄÄ EªÄgÄ£ÄÄß UÄnPÉAiÄÄÄgi JAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄªÄªÄ. E°è£Ä ¥ÄjÄPÉèUÄ¼ÄÄ°è „ÄªAiÄ£ÄävÉÄUÄðqÉAiÄÄzÄªÄgÄÄ WÄnPÄ, ÄªAiÄ£ÄâgÄÄ. ¢ÉÄÄ®ÜgÄzÄ°è GwÜÄtðgÄzÄªÄgÄÄ WÄnPÄ, Ä°Ä, ÄgÄÄ. WÄnPÄ, ÄÜ£ÄUÄ¼ÄÄ°è °Äç£Ä®Äì CxÄªÄ °Äç£ÉAiÄ ¢ÄÄ°Ä«zÉâUÄ¼ÄÄ£ÄÄß ´ÉÆÄçü, ÄÄwÜzÄYgÄÄ. «±Äé«zÄâ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ°è J®è

„ÄÄ®“sÄªÁV ¥ÄæªÉÄ±ÄªÄÄ ¹UÄwÛgÄ°®è. §AzÄ «zÄÿðAiÄÄ£ÄÄß
 “zÄégÄ¥ÄArvÄ”gÄÄ PÄp£ÄªÁV ¥ÄjÄQë¹ DªÄð£ÉAzÄÄ vÉÆÄjzÄgÉ
 „ÉÄj¹PÉÆ¹⁄⁴ÄÄîwÛzÄÝgÄÄ. °ÄvÄÄÛ ¥ÄæªÉÄ±ÄyðUÄ¹⁄⁴Ä°è JÄÄ d£ÄgÄÄ
 xgÄ±É¬ÄAzÄ »AçgÄÄUÄwÛzÄÝgÉAzÄÄ AiÄÄÄªÄ£iZÄéAUÄ£Ä
 °ÉÄ¹⁄⁴ÄÄªÄ£ÄÄ. ¥ÄæªÉÄ±ÄªÄÄ EµÄÄÖ PÄp£ÄªÄzÄgÄÆ °ÄvÄÄÛ „Ä«gÄQìAvÄ
 °ÉZÄÑV «zÄÿðUÄ¹⁄²zÄÝgÄÄ. EªÄgÄ°è §æªÄzÄjUÄ¹⁄⁴ÄÆ UÄÈªÄÄÜgÄÆ
 EzÄÝgÄÄ.

£Ä®AzÄ «±Äé«zÄª®AiÄÄzÄ CzsÄªPÄëxUÉªÄiÄvÄæ ¥ÄArvÄ£ÉÄ§ ©gÄÄç
 çÝvÄÄ. «PÄæªÄÄ²Ä® «zÄª®AiÄÄzÄ°è ¥ÄArvÄ£ÉÄ§zÄÄ
 vÉÄUÄðqÉAiÄiÄzÄªÄ£Ä aªÄß (degree) £Ä®AzÄ „ÄÜ£Ä¥ÄwUÄ¹⁄⁴ÄzÄ
 £ÄUÄdÄð£Ä, CÄAUÄ, DÄiÄÄðzÉÄªÄ,ªÄÄÄ§AzsÄÄ, çYßUÄ, zsÄªÄÄðQÄwð,
 zsÄªÄÄð¥Ä®, ²Ä®“sÄzÄægÄAvÄªÄ «zÄéÄÄgÄÄ dUÄvÄäçSÄävÄgÄVzÄÄÝ
 zÉÄ±ÄAvÄgÄUÄ¹⁄²AzÄ®Æ ²µÄªgÄ£ÄÄß DPÄ¹ðÄÄwÛzÄÝgÄÄ. EvÄgÄ
 CzsÄª¥ÄPÄgÄÆ, PÄªÄÄðzÄ£Ä, «ªÄgÄ¥Ä®ªÄÄAvÄzÄ CçÜPÄjUÄ¹⁄⁴ÄÆ
 ªÄÄÆgÄÄ„Ä«gÄ«zÄÝgÄÄ.

«zÄÿðUÄ¹⁄⁴ÄÄªÉÊçPÄ §æªÄzÄjUÄ¹⁄⁴ÄAvÉAiÉÄÄ M§Ä
 UÄÄgÄÄªÄ£Äß£ÄÄj¹ ±ÄÄ±ÄÆæµÉªÄiÄqÄ“ÉÄPÄvçÝvÄÄ.
 zÉÄªÄzÄÄqÄ«gÄ°®è. C¬ÄªÄgÄzÄsÄUÄ¹⁄²UÉ ¥ÄæAiÄÄ²ÑvÄÛªÄç
 ªÄÄªÄ¥ÄgÄzÄsÄUÄ¹⁄²UÉ «zÄª®AiÄÄçAzÄ °ÉÆgÄrÄÄªÄÄzÄÆ ¥ÄzÄPwAiÄiÄV
 çÝvÄÄ. «zÄÿðUÄ¹⁄⁴ÄÄªÉÄvÄ£ÄªÄ£Äß PÉÆqÄ“ÉÄPÉÄ§ xAiÄÄªÄÄ«gÄ°®è.
 DzÄgÉ G¥Ä¥Ä£ÄßgÄzÄªÄgÄÄ AiÄÄxÄ±ÄQÛ vÄªÄÄªªÄÄw D±Ä£Ä
 ªÄÄ£ÄUÄ¹⁄⁴Ä RZÄð£ÄÄß vÄªÉÄªÄ»¹PÉÆ¹⁄⁴ÄÄîwÛzÄÝgÄÄ. «zÄÿðUÄ¹⁄⁴ÄÄ
 „ÉÆAiÄzÄ°è MAzÄÄªÉÄÄ“ÉÆAzÄÄ §mÉÖUÄ¹⁄⁴Ä£ÄÆß ZÄ¹⁄²UÄ®zÄ°è Q«
 ªÄÄZÄÄÑªÄAvÄªÄ PÄÄ¬Ä«UÄ¹⁄⁴Ä£ÄÆß °ÄQ PÉÆ¹⁄⁴ÄÄîwÛzÄÝgÄÄ.
 ¥ÄævÄBÄß£Ä ¥ÄæxÄð£ÉUÄ¹⁄⁴Ä£ÄAvÄgÄÄÄ®à UÄAf,ªÄÄzsÄªªÄßzÄ°è
 ¥ÄÄµÄ¹⁄⁴ÄªÄzÄ HI, „ÄAiÄÄAPÄ®zÄ°è C¬ÄªÄgÄUÄ¹⁄⁴Ä£ÄÆß «zÄÿðUÄ¹⁄²UÉ
 °ÄPÄÄwÛzÄÝgÄÄ. F RaðUÄV £ÄÆgÄÄUÄæªÄÄUÄ¹⁄⁴ÄÄ zÄwÛAiÄiÄVzÄÝªÄÄ.
 ©üPÄëÄtÄAiÄÄjUÄÆ ¥ÄæªÉÄ±Ä«çÝvÄÄ. DzÄgÉ CªÄgÄÄ KPÄAvÄzÄ°è
 «zÄÿðUÄ¹⁄⁴Ä PÉÆÄuÉUÄ¹⁄⁴Ä£ÄÄß ¥ÄæªÉÄ²ÄPÄÆqÄzÄÄ. JµÉÆÖÄ „Ä«gÄ
 «zÄÿðUÄ¹⁄⁴ÄÆ ©üPÄëÄtÄAiÄÄgÄÆ EzÄÝgÄÆ CÄ“sÄªªÄvÄð£ÉUÉ MAzÄÄ
 GzÄªÄgÄuÉAiÄÄÆ ¹Qì®èªÉAzÄÄ AiÄÄÄªÄ£iZÄéAUiªÄÄvÄÄÛ EwìAUÄgÄÄ
 °ÉÄ¹⁄⁴ÄÄªÄgÄÄ.

ZÄzÄÄgÄAUÄ, ZÉÄqÄI, PÄÄ¹Û, ©®ÄèUÄjPÉ, PÄÄtÄAiÄÄÄªÄzÄÄ,
 atÄÚPÉÆÄ®Ä,ªÄÄgÄPÉÆÄw, G¥ÄzsÄªAiÄÄgÄ£ÄÄßªÄÄgÉªÄiÄa
 CtQÄÄªÄÄzÉÄ «zÄÿðUÄ¹⁄⁴ÄªÄªAiÄiÄªÄÄ «£ÉÆÄzÄUÄ¹⁄⁴ÄVzÄÝªÄÄ.
 „Ä“sÄUÄÈªÄUÄ¹⁄⁴Ä°è C®èzÉ AiÄiÄªÄUÄ®Æ E°è£Ä «zÄÿðUÄ¹⁄⁴ÄÄ
 ¥Äæ¥ÄAZÄzÄ°ègÄÄªÄ, E®èzÄAvÄªÄ J®è «ZÄgÄUÄ¹⁄⁴Ä£ÄÆßªÄÄðdÖgÄAvÉ
 ZÄaðÄÄvÄÛ PÄ® PÄ¹⁄⁴ÄAiÄÄªÄgÉAzÄÄ EwìAUÄ£ÄÄªÉÄ¹⁄²gÄÄªÄ£ÄÄ.

G¥À£Áâ,ÀPÁ®ªÀ£ÄÄß WÀñÃAiÄÄAvÀæ¢AzÀ πδ¬Ä,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ.
 zsÄªÄÄð±Ä,ÄÛÇUÄ¼Ä°è °ÉÃ½gÄÄªÄAvÉ C£ÄzsÄâAiÄÄ£Ä ¢£ÄUÄ½zÄÝªÄÄ.
 DgÄÄ ¢ÄµÄðzÄ °ÄÄqÄÄUÄgÄÄ ¢ÄÄ°ÉÃ±ÄégÄzÉÃªÄ£Ä ¹zÄªªÄâPÄgÄtªÀ£ÄÆß,
 JAI£ÉAiÄÄ ¢ÄµÄðzÄ°è ¥ÁtÄπ,ÄÆvÄæUÄ¼Ä£ÄÆß, JAIÄ wAUÄ¼Ä°è
 zsÄvÄÄ¥ÁoÄªÀ£ÄÆß, E¥ÄävÄÛ£ÉAiÄÄ ¢ÄµÄðzÄªÄgÉUÄÆ
 PÄªÀ£ÄªÄiÄqÄÄªÄÄzÄÄ, ¢ÄÈvÄÛ,ÄÆvÄæ, PÄªÄâ, £ÁIPÄ,
 C®APÄgÄ±Ä,ÄÛÇUÄ¼Ä£ÄÆß, C£ÄAvÄgÄ,ÉÃvÄÄ«zÄâ, £ÄâAiÄÄzÄégÄ,
 vÄPÄð±Ä,ÄÛÇ, ¥ÄvÄAd°AiÄÄ “ZÄÆtÄ”, “sÄvÄÈðª±Ä,ÄÛÇ,
 C©ÛzsÄªÄÄðPÉÆ±Ä ¢ÄÄÄAvÄzÄªÀ£ÄÆß C“sÄâ,Ä ¢ÄiÄqÄÄwÛzÄÝgÄÄ.
 £Ä®AzÄ «±Äé«zÄâ®AiÄÄPÉÌ aÃt, d¥Á£i, PÉÆjAiÄÄ, vÄÄQð,ÄÛ£Ä,
 ,ÄÄªÄiÄvÄæ, ZÄA¥Ä, eÄªÄ, ¹A°Ä¼Ä, UÄAzsÄgÄ, AiÄÄªÀ£Ä, PÄA“sÉÆÄd,
 ¥ÄgÄ¹ÄPÄ, PÄAa, ,ÄÄªÄtð ¢éÃ¥Ä (§ªÄÄð) n“Emi ¢ÄÄÄAvÄzÄ
 zÄÆgÄzÉÃ±ÄUÄ½AzÄ ,ÄªÄÄzÄæ, »ªÄiÄ®AiÄÄ¥ÄªÄðvÄ,
 ¢ÄÄgÄÄ“sÄÆ«ÄUÄ¼Ä£ÄÆß zÄnPÉÆEaqÄÄ ¥ÄæAiÄiÄtzÄ C¥ÄAiÄÄ
 ¥ÄæAiÄiÄ,ÄUÄ¼Ä£ÄÄß ´ÉPÄÌ,ÄzÉ «zÄâýðUÄ¼ÄÄ §gÄÄwÛzÄÝgÄÄ. EAvÄ°Ä
 ¥ÄæSÄâvÄªÄzÄ «zÄâ®AiÄÄªÀ£ÄÄß Qæ.±Ä. 1205gÄ°è ¢ÄÄ°ÄªÄä¢ÄAiÄÄgÄÄ
 £Ä±ÄªÄiÄrzÄgÄÄ. C°èzÄÝ «zÄéA,ÄgÄÄ ¥ÄgÄzÉÃ±ÄUÄ½UÉ °ÉÆÄV
 “sÄgÄwÄAiÄÄ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ£ÄÄß °ÄgÄrzÄgÄÄ.

Qæ.¥ÄÆ. JAI£ÉAiÄÄ ±ÄvÄ\$Ý¢AzÄ ¢ÄiÄÄiÄÄðgÄ PÄ®zÄªÄgÉUÄÆ
 vÄPÄè²´ÉAiÄÄÄ PÄ²VAvÄ®Æ ¥Äæ¹zÄªªÄV¢ÝvÄÄ. E°è °Ä¢£ÄgÄÄ ¢ÄµÄð
 «ÄÄjzÄªÄjUÉ ¥ÄæªÉÃ±Ä zÉÆgÉAiÄÄÄwÛ¢ÝvÄÄ. G¥Ä¥Ä£ÄßgÄÄ
 “DZÄjAiÄÄ“sÄUÄ”ªÀ£ÄÄß PÉÆiÄÖ ,ÄéAvÄUÄÈ°ÄUÄ¼Ä°è
 ¢Ä,ÄªÄiÄqÄÄwÛzÄÝgÄÄ. §qÄ«zÄâýðUÄ¼ÄÄ “zsÄªÄÄAvÉªÄ¹”UÄ¼ÄV
 UÄÄgÄÄ±Äª±ÄÆæµÉ ¢ÄiÄqÄÄwÛzÄÝgÄÄ. C®èzÉ £ÄUÄgÄzÄ UÄÈ°Ä,ÄÜgÄÄ
 °Ä§â ,ÄªÄiÄgÄzsÄ£É ,ÄªÄÄAiÄÄUÄ¼Ä°è §qÄ«zÄâýðUÄ¼Ä£ÄÄß HIPÉÌ
 PÄgÉzÄÄ ¢Ä,ÄÛÇzÄQëuÉUÄ¼Ä£ÄÄß PÉÆqÄÄwÛzÄÝgÄÄ. PÉ®ªÄgÄÄ
 «zÄâýðUÄ¼ÄÄ “ªÄgÄ”¢AzÄ®Æ fÄ« ,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. ¢ÄÄzÄÄªÉAiÄiÄzÄ
 «zÄâýðUÄ¼ÄÄ “ÉÄgÉ ¢ÄÄ£ÉUÄ¼Ä°ègÄÄwÛzÄÝgÄÄ. “gÄwæ °ÉÆwÛ£Ä°è N¢
 KPÉ PÄtÄÜ °Ä¼ÄÄªÄiÄrPÉÆ¼ÄÄîwÜÄj” JAzÄÄ F «zÄâýðUÄ¼ÄÄ
 °ÉEqÄwAiÄÄgÄÄ ¢Ä¥ÄªÀ£Äßj¹©iÄÖ ¥ÄÄ,ÄÛPÄªÀ£ÄÄß
 QvÄÄÛPÉÆ¼ÄÄîwÛzÄÝgÄÄ. M§â ¢ÄÄÄSÉÆâÄ¥ÄzsÄâAiÄÄ£ÄÄ L£ÄÆgÄÄ
 «zÄâýðUÄ½UÉ ¥ÄoÄ °ÉÄ¼ÄÄwÛzÄÝ£ÄÄ. FvÄπUÉ eÉâÄµÄ× «zÄâýðUÄ¼ÄÄ
 ,Ä°ÄAiÄÄPÄgÄVzÄÝgÄÄ. EAvÄ°Ä GvÄÛªÄÄ «zÄâýðUÄ¼Ä£ÄÄß ¥ÄjÄQë¹
 AiÉÆÄUÄâ£ÄzÄªÄπUÉ G¥ÄzsÄâAiÄÄ£ÄÄ vÄ£Äß ¢ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß ¢ÄÄzÄÄªÉ
 ¢ÄiÄqÄÄwÛzÄÝ£ÄÄ. UÄÄgÄÄPÄÄ®zÄ°è «zÄâýðUÄ¼ÄÄ PÉÆÄ½PÄÆUÄÄªÄ
 °ÉÆwÛUÉ JzÄÄÝ ¥ÄoÄUÄ¼Ä£ÄÄß ¢ÄÄ£Ä£Ä ¢ÄiÄqÄÄwÛzÄÝgÄÄ. PÉ®ªÄgÄÄ
 ,ÉÆÄªÄiÄj «zÄâýðUÄ¼ÄÄ “F °Ä¼ÄÄ PÉÆÄ½¬ÄAzÄ πvÄâªÄÇ
 πzÄæ“sÄAUÄªÄUÄÄvÄÛ´Äè” JAzÄÄ D §qÄPÉÆÄ½AiÄÄ£ÄÄß
 PÉÆAzÄÄ©qÄÄwÛzÄÝgÄÄ. «zÄâýðUÄ¼ÄÄ °Ä¢£ÉAiÄÄ “²¥Äâ”, ¢ÄÄÆgÄÄªÉÄzÄ,
 “°ÄwÛ,ÄÄvÄÛ”. “ªÄÄ£ÄÛ”, ®ÄzÄªPÄ«eÄÖ”, ,ÄªÄÄ¢æPÄ eÉÆâÄwµÄ

əÄÄÄAvÁzÄÄäÄÄÄß PÀ°AiÄÄÄwÛzÄÝgÄÄ. CgÀtâzÀ°èzÄÝ “E¹”
(IÄ¶)UÄ½AzÄ®Æ CÉÉÄPÄgÄÄ «zÄâ”sÄâ,Ä äÄiÄqÄÄwÛzÄÝgÄÄ.

PÄewAiÄÄgÄÄ gÄÆ¥Ä, ´ÉÄR, UÄt£Ä, äÄâÄÄ°ÄgÄ, zÄAqÄÄw, äÄvÄð,
DæÄPÄëQÄ, ¥ÄÄgÄt, Ew°Ä,Ä, zsÄ£ÄÄ«ðzÄâ, CxÄð±Ä,ÄÛç,
zsÄÄÄð±Ä,ÄÛçUÄ½UÉ UÄäÄÄ£ÄPÉÆqÄÄwÛzÄÝgÄÄ. äÉÉ±ÄâgÄÄ äÄvÄð
¥Ä±ÄÄ¥Ä®£É, D¼ÄvÉ-vÄÆPÄUÄ¼ÄÄ, ´Ä”sÄ-£ÄµÄÖ, ´ÉÄÄzÉÄ«
äÄÄÄAvÁzÄÄäÄÄÄß, ±ÄÆzÄægÄÄ äÄâÄÄ,ÄAiÄÄ UÄÈ°Ä
PÉÊUÄjPÉUÄ¼Ä£ÄÄß PÀ°AiÄÄÄwÛzÄÝgÄÄ. DÄiÄiÄ PÄÄ®zÄ UÄt, ±ÉæÄtÄ,
¥ÄÆUÄUÄ¼ÄÄ(Guilds) PÉÊUÄjPÉUÄ¼Ä£ÄÄß PÀ°,Ä®Ä °ÉÆuÉ °ÉÆwÛzÄÝäÄÄ.
F PÄ,Ä§ÄUÄ¼ÄÄ äÄÄ±Ä¥ÄgÄÄ¥ÄgÉAiÄiÄV §gÄÄwÛzÄÄÝzÄjAzÄ äÄÄ£ÉAiÄÄ
AiÄÄdäÄiÄ£Ä£ÉÄ UÄÄgÄÄäÄvzÄÝ£ÄÄ. DzÄÄzÄjAzÄ ¥ÄæaÄ£Ä «zÄâ”sÄâ,Ä
¥ÄzÄPwAiÄÄÄ PÉÄ®Ä äÄYäAiÄÄ «µÄAiÄÄPÄäÄvÄgÄzÉ. fÄÄÄ£ÉÆÄ¥ÄAiÄÄPÄÆi
,Ä°ÄAiÄÄäÄvçÝvÄÄ.

äÉÆUÄ”i ZÄPÄæäÄwðUÄ¼ÄÄ PÄ®zÄ°è £ÄÄÄÄ zÉÄ±ÄzÄ
ZÄjvÉæAiÄÄ´Éè®è äÉÆzÄ®Ä MAzÄÄ «zÉÄ²ÄAiÄÄ ”sÄµÉAiÄÄÄ (¥ÄgÄ¼ÄÄ)
gÄd”sÄµÉAiÄiÄ-ÄvÄÄ. C£ÄAvÄgÄ äÉÄPÄ´ÉAiÄÄ ¥Äæ”sÄäÄçAzÄ
DAUÄè”sÄµÉUÉ ¥ÄæäÄÄRävÉAiÄÄÄAmÁV zÉÄ±Ä”sÄµÉUÄ¼ÄÄ
QëÄtäÄzÄäÄÄ. FZÉUÉ ¥ÄæaÄ£Ä UÄÄgÄÄPÄÄ® ¥ÄzÄPwAiÄÄ£ÄÄß
äÄÄgÉAiÄÄzÉ DzÄÄÄxPÄ PÄ®PÉi vÄPÄiAvÉ «zÄâ”sÄâ,ÄPÄæäÄäÄ£ÄÄß
äÄiÄ¥Äðr,Ä´ÉÄPÉAzÄÄ ¥ÄæAiÄÄvÄßUÄ¼ÄUÄÄwÛäÉ.

(”sÄgÄwÄAiÄÄ ,ÄÄ,Älðw.

qÄ.J.ï.²æÄPÄÄoÄ±Ä¹ÛçÄ, CzÉÄ., ¥ÄÄ.243)

CzsÄâAiÄÄ – 5

”sÄgÄwÄAiÄÄ ç£ÄZÄj

1. ”sÄgÄwÄAiÄÄ£Ä ç£ÄZÄj :

§zÄ´ÄzÄ ¥Äj¹ÜwUÉ fÄäÄAiÄÄÄ °ÉÆAçPÉÆ¼ÄÄ´ÉÄPÉÄ «£Ä ¥Äj¹Üw
fÄ«UÉ °ÉÆAçPÉÆ¼ÄÄâÄÄç®è JA§ÄzÄÄ £É£ÄiqÄ´ÉÄPÄzÄ MAzÄ£ÉÄ
CA±ÄäÄvzÉ. fÄäÄ£ÄzÄ ¥ÄgÄäÄÄUÄÄjAiÄÄÄ DvÄä,ÄPÄëvÄlgÄäÄvzÄÄÝ
´EQPÄfÄäÄ£ÄäÄÄ CzÄPÉi ¥ÄÆgÄPÄäÄzÄÄzÉAzÄÄ w½zÄÄ CzÄgÄAvÉ vÄ£Äß
PÉëÄvÄæzÄ°è zÄÄrAiÄÄ´ÉÄPÄzÄÄzÄÄ JgÄqÄ£ÉAiÄÄ äÄÄSÄâÄ±ÄäÄvzÉ.
DvÄä«eÄÖ£Ä, vÄ£Äß äÄÄvÄ ,Äé”sÄäÄ ,ÄézsÄäÄðUÄ¼ÄÄ°è CZÄ®äÄzÄ

£ÀÀ©UÉ, EªÀÀ EgÀ`ÉÃPÁzÀÄzÀÄ ¢ÀÄÆgÀ£ÉAiÀÄ ¢ÀÄÄSÁÀA±ÀªÁVzÉ.
 ¢ÀÄ£À¹¹zÀÝgÉ ¢ÀÄiÁUÀð«zÉÝÄ EzÉ JAŞÄzÀ£ÄÄß ,ÀµÀÖªÁV w½
 ¢gÀ`ÉÃPÁzÀÄzÀÄ £À®ì£ÉAiÀÄ ¢ÀÄÄSÁÀA±ÀªÁVgÀÄvÀÛzÉ.

vÀ£Àß zÉ££ÀA¢£À fÃªÀ£ÄzÀ DUÄªº£ÆÄUÄÄUÄ¹¼ÄÄ JµÄÄÖ ,ÀºAd
 ºÁUÄÆ ,ÀvÀªªÁV PÁtÄvÀÛª£AiÉÆÄ CµÉÖÄ ,ÀºAd ºÁUÄÆ ,ÀvÀªªÁV CªÁPÉì
 ¢AiÀÄªÄÄ, ¢µÉx, ¢Äw zsÀªÄÄðUÄ¹¼Ä vÀvÀÛ÷éUÄ¹²AzÀ PÄÆrzÀ
 ,ÀzÀéVÀð£É- Eª£ÄÄß ¢ÄqÄÄªÄÄzÀÄ CUÄvÀª ¢ÄÄvÄÄÛ ,ÀzsÀª JAzÄÄ w½
 ¢gÀ`ÉÃPÄÄ. ¢AiÁvÀªªÀ®èzÉ PÁ® JµÉÖÄ ŞzÀ`ÁVgÀº, ¥Áj¹Üw JµÉÖÄ
 ¥ÁjªvÀð£ÄUÉÆArgÀº, ¢Ä£ÄÄµÀª£Ä£ÄÄß zsÁj¹ ¢ºè,Àªª ¢AiÁ£Ä«ÄAiÄÄ
 UÄÄt±ÀQÛUÄ¹¼ÄzÀ ,ÀvÀª, ¥ÁªªªAiÁtÄPÄvÉ, C»A,É, C`sÄAiÄÄ, ±ÄjÄgÀ ¢Ä£ÄÄ
 ŞÄ¢ÝUÄ¹¼Ä ±ÀQÛ ¢ÄÄvÄÄÛ ¥Áj±ÄÄzÀPvÉ EªÄUÄ¹¼ÄÄ ¢Ä£ÄÄµÀªªUÉ
 `ÉÃPÉÄ`ÉÃPÄÄ. EªÄUÄ¹¼Ä£ÄÄß ,ÀjAiÁiÁV ¥Áº¹ DAvÄAiÄÄðzÀ ±ÄÄ¢P
 ¢ÄÄvÄÄÛ ±ÀQÛAiÄÄ£ÄÄß `É¹¼ÉÉ¹PÉÆAqAgÉ `ÄºªªÄzÀ ¥Áj¹Üw, ,ÀªªªÉÄ±À,
 GqÄÄUÉ, PÉÆqÄÄUÉ, PÉ®ªÄÄ DZÄgÀUÄ¹¼ÄÄ, EªÄUÄ¹¼Ä£Éß`Áè
 C£ÄÄPÄÆ®ªÁV º£ÆA¢¹, ,ÄÄzsÁj¹PÉÆAqÄÄ `Ä¹¼ÄŞºÄÄzÄÄ JAŞÄzÀ£ÄÄß w½
 ¢gÀ`ÉÃPÁzÀÄzÀÄ LzÀ£ÉAiÀÄ ¢ÀÄÄSÁÀA±ÀªÁVgÀÄvÀÛzÉ.

F LzÄÄ CA±ÀUÄ¹¼Ä£ÄÄß »AzÄÄªÄÄ ,ÀjAiÁiÁV ¥Áº¹zÁUÄ Cª£ÄÄ vÀ£Àß
 ¢£ÄZÄjAiÄÄ£ÄÄß ,Àªª¥ÁðPÄªÁV ¢ªÄð»,À®Ä ¢±ÄÑAiÄÄªÁV AiÄÄÆ
 ,ÀzsÀªªÁUÄÄªÄÄzÄÄ. DzÄ±Äð»AzÄÆ«£À ¢£ÄZÄjAiÄÄºè F CA±ÀUÄ¹¼ÄÄ
 CqÄPÄªÁVgÀÄvÀÛªÉ. ¥ÁªxÀð£É, ÁézsÀªAiÄÄ, ¢ÄÄvÄÄÛ vÀ¥À,ÀÄì, AiÄÄdÖ –
 D±ÄªªÄÄzsÀªÄð¥Á®£É, DºAgÀ ¹éÃPÄgÀUÉ, fÃªÄgÀAUÄzÀºè zÄÄrªÉÄ,
 ,ÀªAiÁdzÉÆA¢UÉ ,ÀªAiÁªÉÄ±À - `ÉQPÄ ¢ªªªÀºAgÀ, ÉÄªÉ ¢ÄÄvÄÄÛ
 ,ÀvÀiAUÄ, ¢£ÄzÀ ¢ÄÄPÄÛAiÄÄzÀ ¥ÁªxÀð£É, vÀ£Àß PÄÄiÄÄŞzÀªAgÉÆqÄ£É
 ,À`sÄµÄUÉ – MqÄ£Äì, CAvÄªðjÄPÄëUÉ, `sÄUÄªÄzÀ¥Äðt- ¥ÁªxÀð£É. F
 zÄ±Äª±À PÄAiÄÄðPÄªªÄÄUÄ¹¼Ä£ÄÄß ,ÄÄ,ÀÆvÀªªÁV ¢ªÄð»,À®Ä DzÄ±Äð
 »AzÄÆ«UÉ DzÄgÀªÁV £ÉgÀªÁUÄÄª ¢ÄÄÆ®ªÄzÀ ¢ÄwzsÀªÄðAiÄÄvÀªÄzÀ
 CA±ÀUÄ¹¼ÄÄ ¢ÄÄÄRªªÁV EªÄUÄ¹¼ÄvªÉ: ,ÀvÀª, C»A,É, ŞªºÄzÄAiÄÄð,
 DvÄª«±Äé,À, C`sÄAiÄÄ, ±ÄªzÉP, ¢º¥ÁÛvÉ, ¦ªÄw, «ªÉÃPÄ, ¢AiÄÄªÄÄ¢µÉÖ.

¥ÁªxÀð£É: »AzÄÆ«£À fÃªÀ£ÄzÀºè ¥ÁªxÀð£ÉUÉ
 ¢ÄÄºÄvÀé¥ÄÆtðªÄzÀ ,ÄÛ£Ä«zÉ. ¥ÁªxÀð£ÉAiÉÄÄzÄgÉ fÃªÄvÄª£ÄÄ
 ¥ÁgÀªAiÁvÀª£À MqÄ£É ,Ä`sÄ¶,ÄªªÄÄzÄÄ JAzÄÄ ºÉÄ¹¼ÄŞºÄÄzÄÄ. vÀ£Àß
 fÃªÀ£ÄPÉì `ÉÃPÁzÀ QªAiÁiÁ±ÀQÛAiÄÄÄ ¥ÁªxÀð£É¬ÄAzÀ ®©Ü,ÀÄvÀÛzÉ.
 ¢ÄÄ£À¹¹UÉ ±ÄAw, ŞzÄÄQUÉ `É¹¼PÄÄ, fÃªÀ£ÄzÀ º£ÆÄgÁPÉì
 zsÉ£AiÄÄð,ÉÜö£AiÄÄðUÄ¹¼ÄÄ ¥ÁªxÀð£É¬ÄAzÀ ®©Ü,ÀÄvÀÛªÉ. ¢£ÄzÀ
 PÄAiÄÄðPÄªªÄÄUÄ¹¼ÄÄ ¥ÁªxÀð£É¬ÄAzÀ`ÉÄ DgÄÄ`sÄªÁUÄ`ÉÃPÄÄ. vÀ£Àß
 fÃªÀ£ÄPÉ£iAzÄÄ CxÄð«zÉ. vÀ£Àß `Ä¹²UÉ »£Éß`ÉAiÁiÁV CUÉÆÄzÄgÀªÄzÀ
 ±ÀQÛAiÉÆA¢zÉ JAŞ £É£Ä¥ÄÄ ¥ÁªxÀð£É¬ÄAzÀ zÉÆgÉAiÄÄvÀÛzÉ.
 ¢AiÁvÀªªÀ®èzÉ ¢£ÄzÀ PÉ®,ÀPÄAiÄÄðUÄ¹¼Ä ¢ªÄðªUÉUÉ º£Æ,À GvÄìºÄ,
 ZÉÄvÀ£ÄUÄ¹¼Ä£ÄÄß ¥ÁªxÀð£ÉAiÄÄÄ ¢ÄqÄÄvÀÛzÉ. ±ÄjÄgÀzÀ ¥ÉÆÄµÄUÉUÉ
 C£Äß DºAgÀUÄ¹¼ÄÄ ºÉÄUÉ CUÄvÀªªÉÇÄ ºÁUÉAiÉÄÄ ¢ÄÄ£À¹¹£À ±ÀQÛUÉ,

AiÄÄdÖ: D±ÄæªÄÄ zsÄªÄÄð¥Á®£É: AiÄÄdÖªÉAzÄgÉ EvÄgÄgÄ »vÄPÁIV
ªAiÁqÄÄªÄ vÄåUÄ JAzÄÄ ,ÄÆÜ®ªÁV °ÉÄ¼Ä§ªÄzÄÄ. vÄ£Äß°è
EgÄÄªÄÄzÄ£ÄÄß EvÄgÄjUÉ ¤Är EvÄgÄgÉÆqÄ£É °ÄAaPÉÆ¼ÄÄªÄÄzÉÄ
AiÄÄdÖzÄ vÄvÄÜ÷éªÁVzÉ. EzÄjAzÁV °ÄÈzÄAiÄÄ«±Á®vÉ, PÄgÄÄuÉ,
,Äª£ÄÄ"sÄÆw JA©vÄåç ,ÄzÄÄîtUÄ¼ÄÄ ªÄÈçPÄiÄiÁUÄÄvÄÜªÉ. F
vÄvÄÜ÷éªÄ£ÉßÄ DzsÄj¹ »AzÄÄªÄÄ vÄ£Äß ¹ÜwUÄwUÄ½UÉ C£ÄÄ,ÄgÄªÁV ç
£ÄzÄ PÄAiÄÄðPÄæªÄÄUÄ¼Ä°è vÄåUÄ zÄ£ÄUÄ¼Ä£ÄÄß J,ÄUÄÄvÄÜ£É. vÄ£Äß
D±ÄæªÄÄzsÄªÄÄðªÄ£ÄÄß ¥Á®£ÉªAiÁqÄ®Ä AiÄÄdÖvÄvÄÜ÷éªÄ£ÄÄß
G¥ÄAiÉÆÄV¹PÉÆAqÄÄ vÄ£Äß zÉ££ÄÄç£Ä fÄª£ÄzÄ
PÄAiÄÄð"sÄgÄUÄ¼Ä£ÄÄß ¤ªÄð»,ÄÄvÄÜ£É. ¥ÄætÄzÉAiÉÄ, ¥ÄgÉÆÄ¥ÄPÄgÄ,
,ÄªAiÄd,ÉÄªPÄAiÄÄðPÄæªÄÄUÄ¼ÄÄ EvÄåçUÄ¼ÄÉ®è F AiÄÄdÖzÄ°è
,ÉÄjgÄÄvÄÜªÉ. MnÖ£Ä°è ,ÄéxAðvÄåUÄPÄÆI ¤,ÄéxAð "sÄª£ÉAiÄÄ
¥ÄÈyéUÄÆ AiÄiÄªÄªÄÄ ,ÄªPÄjAiÄiÁV fÄ«AiÄÄ ,ÄAPÄÄzÄvÄ
ªÄ£Äß¹Üw-ÄAzÄ «±Á®ªÄzÄ ªÄ£ÉÆÄ"sÄª£ÉAiÄÄ "É¼ÄªÄtÄUÉUÉ
PÄgÄtÄAUÄÄªÄªÉÇÄ CªÉ®è AiÄÄdÖvÄvÄÜ÷éªÄ ¥ÄjuÄªÄ J£ÄßªÄzÄÄ.

DªÄgÄ ¹éÄPÄgÄuÉ : DªÄgÄ ¹éÄPÄgÄuÉÄAiÄÄ »AzÄÆ«£Ä fÄª£ÄzÄ°è
PÉÄª® ±ÄjÄgÄ ¥ÉÆÄµÄuÉAiÄÄ CA±ÄªÉAzÄÄ "sÄ«,Ä®ànÖgÄÄªÄç®è.
"DªÄgÄ±ÄzÄËP ,ÄvÄé±ÄÄçPÄ" JA§ bÄAzÉÆÄUÄå G¥ÄµÄvî ªÄPÄåzÄAvÉ
»AzÄÄªÄÄ ±ÄzÄPªÄzÄ DªÄgÄçAzÄ ±ÄzÄPªÄ£ÄÄÄi, ±ÄzÄPªÄ£Ä¹iAzÄ
±ÄzÄPÄiÉÆÄd£É, ±ÄzÄPÄiÉÆÄzÄ£É-ÄAzÄ ±ÄzÄPQæAiÉÄ, ±ÄzÄP
QæAiÉÄ-ÄAzÄ ±ÄzÄPÜÄw - ±ÄzÄP¥sÄ® JA§zÄ£ÄÄß w½çgÄÄvÄÜ£É.
ªAiÄvÄæªÄ®èzÉ DªÄgÄªÄÄ zÉÈvÄ£ÄåçAzÄ PÄÆrgÄÄªÄzÄVzÄÄÝ
zÉÈvÄ£ÄåzÄAiÄAPÄªÇ DVgÄªÄzÄjAzÄ CzÄgÄ ¹éÄPÄgÄuÉÄ JAzÄgÉ
vÄ£Äß°è CqÄPÄªÁVgÄÄªÄ çªÄzÉÈvÄ£ÄåzÄ C¥ÄðuÉ JA§ ,ÄªÄ¥Äðt"sÄªÄ
çAzÄ DªÄgÄªÄ£ÄÄß ¹éÄPÄj,ÄÄvÄÜ£É. ªÄ£Ä¹i£Ä GzÉÉÄUÄ, C£ÄUÄvÄåzÄ
ªÄgÄmÉ EvÄåçUÄ½®èzÉ ±ÄAvÄªÁV vÄ£ÄÄ G¥ÄAiÉÆÄV,ÄªÄ DªÄgÄªÄ£ÄÄß
ªÉÆzÄ®Ä "sÄUÄªAvÄµUÉ C|ð¹ C£ÄAvÄgÄ CzÄÄ Cª£Ä ¥Äæ,ÄzÄ JA§
¥Ä«vÄæ"sÄª£É-ÄAzÄ ¹éÄPÄj,ÄÄvÄÜ£É. F zÄÈ¶Ö-ÄAzÄ-ÉÄ CzÄ±Äð
»AzÄªÄÄ DªÄgÄzÄ D±ÄæAiÄÄ, ±ÄzÄPgÄÆ¥Ä, UÄÄtzsÄªÄðUÄ¼ÄÄ JA©Ä
ªÄÄÆgÄÄ CA±ÄUÄ¼Ä §UÉUÉ CvÄåAvÄ eÄUÄgÄÆPÄ£ÁVgÄÄvÄÜ£É.

fÄª£ÄgÄAUÄzÄ°è zÄÄrªÉÄ : DzÄ±Äð »AzÄªÄÄ
zÄÄrªÉÄAiÉÄAzÄgÉ fÄª£ÄQIÄvÄ °ÉÆgÄvÄzÄ ,ÄAUÄw JAzÁUÄ° CxÄªÄ CzÄgÄ
»AzÉ ¥Ä«vÄæªÄzÄ "sÄª£É E®è JAzÁUÄ° "sÄ«,ÄªÄªÄç®è. zÄÄrªÉÄAiÄÄ G
çÝ±ÄªÄÄ ,ÄªAiÄ£ÄªªÁV °Ät ,ÄA¥ÄzÄ£É, fÄª£ÄÄ,EPÄAiÄÄðUÄ¼ÄÄ DdÄð£É
DVzÄÝgÄÆ PÄÆqÄ CzÄgÄ »£Äß-ÉAiÄÄ°è zsÄªÄðªÉÄ zÄÄrªÉÄAiÄÄ
DzsÄgÄªÁVgÄ-ÉÄPÉAzÄÄ »AzÄªÄÄ w½çgÄÄvÄÜ£É. vÄ£Äß
PÉ®,ÄPÄAiÄÄðUÄ¼ÄÄ ,ÄégÄÆ¥Ä K£ÉÄ EgÄ°, CzÄ£ÄÄß PÄÄ±Ä®vÉ-ÄAzÄ
vÄ£Äß ,Äé"sÄªÄ ,ÄézsÄªÄðUÄ½UÉ C£ÄÄ,ÄgÄªÁV dªÄ"ÁÝj-ÄAzÄ
ªªÄð»,ÄÄvÄÜ CzÄgÄ°è ±ÄAw, vÄÈjÜAiÄÄ£ÄÄß PÄtÄvÄÜ£É. ªAiÄvÄæªÄ®èzÉ
vÄ£Äß fÄª£ÄzÄ ¥ÄgÄªÄUÄÄjAiÄiÁzÄ DvÄÄ ,ÄPÄévÄlgÄ DxÄªÄ ªÉÆÄPÄªÄÄ

vÀ£Àß vÀ£Àß fÃªÀ£ÀPÀªÀÄðUÀ¼À£ÀÄß ,ÀjAiÀiÁV ¥Á° ,ÀÄªÀÄZÀjAzÀ ¹
 ¢P ,ÀÄvÀÛZÉ JAzÀÄ »AzÀÄªÀÄ £ÀÀ©gÀÄvÀÛZÉ.

ÀªÀiÁdzÉÆA¢UÉ ÀªÀiÁªÉÄ±À : ¢ÀªªÀªÀgÀ: ¢£À¢£ÀªÀÇ
 DzÀ±Àð»AzÀÄªÀÄ vÀ£Àß ,ÀªÀiÁdzÉÆA¢UÉ ¢ÀªªÀªÀj ,ÀÄªÀUÀ ©ü£Àß ©ü£Àß
 ¥ÀæPÀÈwAiÀÄ d£ÀgÀ£ÀÆß ¢ÉÉ«zsÀªªÀAiÀÄ UÀÄtzsÀªªÀðUÀ½AzÀ
 PÀÆrzÀªÀgÀ£ÀÆß PÀtÄvÀÛZÉ. ¢£ÀªvÀªZÀ F C£ÀÄ"sÀªªÀÄ »AzÀÄ«UÉ
 ,Àª£É, C£ÉÄPÀZÀ°è KPÀª£ÀÄß PÀtÄ«PÉ ¢ÀÄÄAvÀZÀªªÀUÀ¼À£ÀÄß
 ±À,ÀÛÇUÀ¼À°è CzSÀªAiÀÄ£À ¢AiÀr w½ZÀªÉÄÄÉ CªÀUÀ¼À£ÀÄß
 PÁAiÀÄðvÀB C£ÀÄµÁ×£ÀPÉi vÀgÀ®Ä zÉÆgÉwgÀ®Ä ,ÀZÀªPÀ±ÀªÉÄ
 DVgÀÄvÀÛZÉ. ,ÀvÀª, zsÉÉAiÀÄð, ,Àª,À, ,Àª£É EvÀª¢UÀ½AzÀ PÀÆr
 ,ÀªAiÀd ¢ÀªªÀªÀgÀª£ÀÄß vÀ£Àß vÀ¥À¹£À §®¢AzÀ, CzSÀªAiÀÄ£ÀZÀ
 ,ÀªÄxÀªð¢AzÀ £ÀqÉ,ÀÄvÀÛ CzÀÄ ,ÀÄªªÀAiÀÄªÀÇ, ,ÀUÀªªªÀÇ DV
 ,ÀUÀªªAvÉ ,ÀZÀ AiÀÄwß,ÀÄvÀÛZÉ. DzÀ±Àð»AzÀÄªÀÄ ,ÀªÀiÁdzÉÆA¢UÉ
 "ÉgÉAiÀÄªÀ jÄwAiÀÄÄ »AzÀÆzsÀªªðZÀ fÃªÀ£À,ÀÆvÀæUÀ¼À
 ¥ÀæAiÉÆÄVPÀ «ªÀgÀUÉAiÀÄ ¥ÀæwÄPÀZÀAwgÀÄvÀÛZÉ.

ÀvÀiAUÀ ¢ÄÄvÀÄÛ ÉÄªÉ: ,ÀvÀiAUÀªÀÄ vÀ£Àß°ègÀÄªÀ ,ÀZÀÄÏtUÀ¼À
 ¢ZsÀð£ÉUÉ ,ÀªAiÀÄ ¢AiÀqÀÄvÀÛZÉ. ,ÉÄªÉAiÀÄ ¥ÉæªªÀZÀ
 ¥ÀæAiÉÆÄVPÀªZÀ ¥ÀæPÀluÉ JAzÀÄ w½¢gÀÄªÀ »AzÀÄ«£À ¢£ÀªvÀªZÀ
 fÃªÀ£ÀZÀ°è ,ÀvÀiAUÀ ¢ÄÄvÀÄÛ ,ÉÄªÉUÀ½UÉ ¢ÀªªvÀé ¥ÀÆtðªZÀ
 ,ÀÛ£À«ZÉ. GvÀÛªªªZÀ ¢ÁUÀÆ GZÀvÀÛªZÀ «ZÀgÀUÀ¼À£ÀÄß »jAiÀÄjAzÀ
 ,ÀzsÀÄ,ÀAvÀjAzÀ PÉÄ¼ÀªªÀZÀÄ ¢ÄÄvÀÄÛ «ZÀgÀ «ÄªªAiÀÄ
 ¢AiÀqÀÄªªZÀÄ, Hj£À zÉÄª®AiÀÄUÀ½UÉ, D±ÀæªªUÀ½UÉ ,ÀZÀ±Àð£À
 ¢qÀÄªªZÀÄ, ¢jPÀxÉ, ,Àv «ZÀgÀUÀ¼À PÀÄjvÁV «ªÀgÀ "sÁµÀtUÀ¼À£ÀÄß
 PÉÄ¼ÀªªÀZÀÄ EªÉ®èªÇ ,ÀvÀiAUÀªÁUÀÄvÀÛZÉ. CAVÀª CªPÀ±ÀªÀ ¢
 £ÀZÀ°è ¹UÀ°®è JAzÀZÀgÉ »jAiÀÄgÀÄ, ,ÀAvÀgÀÄ ¢ÁUÀÆ ¥ÀÄuÀävÀägÀ
 fÃªÀ£À ,ÀZÉÄ±À ¢ÄÄvÀÄÛ EªßvÀgÀ ,ÀZÀæöiAxÀUÀ¼À ¥ÀoÀtªÉÄ
 ,ÀvÀiAUÀªÁUÀÄvÀÛZÉAiÀiÁVZÀÄÝ. »AzÀÄªÀÄ CzÀ£ÀÄß vÀ£Àß°è vÀ£ÉÄ
 PÀª¹PÉÆ¼ÀÄÄvÀÛZÉ. EvÀgÀjUÉ G¥ÀPÀgÀªÁUÀÄªAvÉ, ±ÀjÁgÀPÀªÁV, "É
 ¢PÀªÁV ¢ÁUÀÆ DyðPÀªÁV £ÉgÀªÁUÀÄªªZÉÄ ,ÉÄªÉ DUÀÄvÀÛZÉ. DzÀ±Àð
 »AzÀÄªÀÄ MAZÀ®è MAZÀÄ jÄwAiÀÄ°è ,ÉÄªÉUÉ CªPÀ±Àª£ÀÄß
 PÀª¹PÉÆAqÀÄ. E®èªÉÄ zÉÆgÉvÀ ,ÀªªÉÄ±ÀUÀ¼À£ÀÄß
 G¥ÀAiÉÆÄV¹PÉÆAqÀÄ §¼ÀUÀPÉi ,ÀªiÁdPÉi ,ÀjAiÀiÁV ¢ÁUÀÆ zÉÄ±ÀPÉi
 ,ÉÄªÉAiÀÄ£ÀÄß ,À°è ,ÀÄvÀÛZÉ.

¢£ÀZÀ ¢ÄÄPÀUÀiÀÄZÀ ¥ÀæxÀð£É: ¢£ÀZÀ PÁAiÀÄðPÀæªªUÀ¼À
 C£ÀAvÀgÀ vÀ£Àß ¢Äª£ÉAiÀÄ°è "sÀUÀªAvÀ£À ¥ÀæxÀð£É, zsÀª£À
 aAvÀ£ÉUÀ¼À£ÀÄß ¢AiÀqÀÄªªZÀÄ, vÀ£Àß §¼ÀUÀZÀªÀgÉÆqÀ£É
 PÀÆrPÉÆAqÀÄ £ÀªÄ,ÀAQÄvÀð£É, ,À¢éZÀgÀ¥ÀoÀt,
 «ZÀgÀªgÀÆ¥ÀuÉUÀ¼À£ÀÄß £ÀqÉ,ÀªªªZÀÄ EªÀUÀ¼É®è ¢£ÀZÀ
 ¢ÄÄPÀUÀiÀÄZÀ ¥ÀæxÀð£ÉAiÀÄ CAUÀªÁVgÀÄvÀÛZÉ. ¢ÄÄPÀUÀiÀÄZÀ
 ¥ÀæxÀð£É-ÀZÀ zÉÉ£ÀÀ¢£À PÁAiÀÄðPÀæªªUÀ½AzÁV CªªAiÀÄðªV

¥ÀqÉzÀ CƒÉĀPÀ PÉİÖ ,ÀA,ÁlgÀUÀ¼ÀĒÀĀß C½,ÀĀ«PÉ, ,Àvĭ,ÀA,ÁlgÀUÀ¼À
 ¥ÉĒĀμÀuÉ, PÀ¼ÀPÉĒĒAqÀ ³ÀiÁĒÀ¹PÀ °ÁUÀĒ DzSĀāwāPÀ ±AQŪUÀ¼À
 ¥ĀĒĒÀ,ÀiAZÀAiĀĒĒÀ E³ÀĀUÀ¼ÀÉ®è zÉĒĒĒĒAiĀĀvÀŪzÉ.

vÀĒÀß PĀĀiĀA\$zÉĒĒqÀĒÉ ,ĀA"sĀμÀuÉ: vÀĒÀß PĀĀiĀA\$ JAzĀgÉ
 »AzÀĒ«UÉ ,À³ÀĀUÀæ, dUĀvĭ,ÀA,ÁgÀzÀ ¥ĀĀiÖ ¥ĀæwĀPzÀAvÉ JAzĀĀ
 °ÉĀ¼À\$°ÀĀzĀĀ. fĀ³ÀĒĒzÀ QæAiĀiĀ±ÀQŪUÀ¼ÀÁzÀ ,ÀzĀĀĭt,
 ,ÀzĀZĀgÀUÀ¼ÀĒÀĀß vÀĒÀß ³ÀĀĒĒĒAiĀĀ°è ³ÉĒzÀ®Ā CĒĀĀμĀ×ĒPÉi
 vÀgĀĀ³ÀĀzĀĀ »AzÀĒ«ĒÀ ¥ĀæxĀ³ÀĀ PĀvÀð³ÀĀ DVgĀĀvÀŪzÉ. ĄĒĀvÀāzÀ
 PÉ® ,ÀPĀAiĀĀðUÀ¼À eÉĒvÉAiĀĀ°è DzÀ±Àð »AzÀĀ³ÀĀ vÀĒÀß
 \$¼ÀUÀzÀ³ÀĒĒĒĒqÀĒÉ ĒEQPÀ ³Àā³À°ĀgĀ. xĀwUÀ¼À \$UÉĭ «ZĀgĀ «Āx³ÀĀAiĀĀ
 ³ÀiĀr ³ÀiĀUÀðzÀ±ÀðĒÀ xĀrzÀAvÉ C³ÀgĀ DzSĀāwāPÀ GĒĀßwUÉ C³ÀgÉĒqÀĒÉ
 vĀĒĒĒĒ ,ĒĀj ±Àæ«Ā¹ ³ÀĀĒĒĒAiĀĀ³ÀĒĒ®ègĀ f³ÀĒÀ ,ĀxĀðPĀvÉUÉ vÀĒÀß
 ¥Ā°ĒÀ ĒĒgĀ³ÀĒĒĒĒ xĀqĀĀvÀŪzÉ. EzĀjAzÀ ¥ĀgĀ,ÀāgĀ |æĀw, ĒĀĀ©PÉ,
 ,À°ĀPĀgÀUÀ¼ÀĀ ³ÀĒĄP °ÉĒĒzÀ³ÀĀzÀ®èzÉ. ³ÀāQŪ °ÁUÀĒ ,À³ÀĀĭÖ
 fĀ³ÀĒĒzÀ°è »AzÀĀ³ÀĀ ,ÀĀUÀ³ÀĀ °ÁUÀĒ ¥ĀjuĀ³ÀĀPĀjAiĀiĀzÀ jĀwAiĀĀ°è
 vÀĒÀß ¥ĀvÀæ³ÀĒĒĒĒ x³Àð» ,À®Ā ,ĀzsĀā³ÀUÀĀvÀŪzÉ.

CAvÀxðjĀPĀēuÉ : ĄĒĒzÀ PĀAiĀĀðPĀæ³ÀĀ ³ÀĀĀvzÀAvÉ »AzÀĀ³ÀĀ
 vĀĒĀĀ ĄĒĒzÀ°è ,ĀĄü¹zÉYĀĒĒ ¥ĀiÖPĀμĀÖ J,ĀvzÀ vÀ¥ĀĀàUÀ¼ÀĀ KĒĒĒĒĒ
 JA\$ĀzĀgĀ "UÉUÉ CAVĀgĀAUÀ ±ÉĒĒzsĀĒÉ ³ÀiĀr ³ÀĀĀĀĄĒÀ ĄĒĒzÀ fĀ³ÀĒĒĒĒĒ
 EĒĀĒß GvĀŪ³ÀĀ °ÁUÀĒ ¥ĀjuĀ³ÀĀPĀjAiĀiĀUÀ"ĒĒPĒzĀĀ x
 ±ĀÑ-Ā¹PĒĒ¼ÀĀĀ³ÀĀzĀĒĒ®è MmĀÖV CAVĀxðjĀPĀēuÉ CxĀ³À CAVĀgĀAUÀ
 ¥ĀjĀPĀēt JAzĀĀ PĀgÉAiĀĀ\$°ĀzĀĀ. CAVĀgĀAUÀ ¥ĀjĀPĀētĄzÀ fĀ³ÀĒĒĒĒĒ
 «±ÉĀμĀ³ÀzÀ ³ÀiĒ®ā, zÉĒĒĒĒĒ PĀAiĀĀð"sĀgÀUÀ½UÉ ³Àā³À,ÉŪ ³ÀĀvĀĀŪ
 ³ÀĀ°ĀvĀéUÀ¼ÀĀ PĀĒr\$gĀĀ³ÀAvĀv fĀ³ÀĒĒzÀ ³ÀĀĒĒĒĒqÉAiĀĀ
 ¥ĀæUĀwzĀAiĀĀPĀ³Àv ,ĀUÀ®Ā CĒĀĀPĀĒ®³ÀvGĀĀvÀŪzÉ.

"sĀUÀ³ÀzÀ¥Āðt: ¥ĀæxĀðĒÉ: ĄĒĒzÀ zĀĀr³ÉĒAiĀĀ CĒĀAvĀgĀ EĄĀUÀ
 zÉĒĒĒĒĒĒ PĀAiĀĀðPĀæ³ÀĀUÀ¼ÀĒĒĒ wĀj¹ xzÉY °ÉĒĒUĀĀ³À PĀ®
 ,Ā«ĀĀ¥ĀĀzĀUÀ ,Ā³Àð³ÀĄ "sĀUÀ³ÀAvĀxUÉ CĭðvÀ JA\$,Ā³ÀĀ¥Āðt "sĀ³ĄzÀ
 DzÀ±Àð »AzÀĀ³ÀĀ vĀĒĀĀ ĄĒĒzÀ°è J,ĀvzÀ PÉ® ,ÀPĀAiĀĀðUÀ¼À
 ¥sĀ®³ÀĒĒĒ °ÁUÀĒ vÀĒĒĒĒĒ zÉĒ³ĀjUÉ Cĭð¹PĒĒ¼ÀĀĀvĀŪzÉ. zÉĒ³ĀjUÉ
 KĒĒĒĒĒ Cĭð,ĀĒUĀĀ³ÀĒzÉĒĒ CzĀĀ Cĭð¹zĀ³ÀxUÉ °ÉĒĒĒÀ ¥Āæ³ÀiĀtzĀ°è »A
 ĄgĀĀv \$gĀĀvÀŪzÉ JA\$ zÉĒ«PĀ³ÀzÀ vĀvĀŪ÷é³ÀĀ F "sĀUÀ³ÀzÀ¥ĀðtzĀ°è
 ,ĒĀjgĀĀvÀŪzÉ. C®èzÉ "sĀUÀ³ÀAvĀĒĒĒĒĒ ĒĀĀ© C³ÀxUÉ «zsÉĒAiĀĀĒĒ
 C³ÀĒĒ ±ÀQŪAiĀĀ \$®ĄzÀ vĀĒĀĀ "Ā¼ĀĀwŪzÉYĀĒĒ JA\$ xgĀ°ĀPĀgĀ,
 ,ĒĒĒĒAiĀĀĀvĀ³ÀzÀ zĀĒĭÖ ³ÀĀvĀĀŪ ³Àā³À°ĀgÀUÀ½zĀ fĀ³ÀĒĒĒĒĒ
 «±ÉĀμĀ³ÀzÀ "É¼ĀPĀĀ °ÁUÀĒ ±ÀQŪUÀ¼ÀĀ \$gĀĀvĀŪ³É JĒĀß³À
 EĒĒĒĒzĀĀ vĀvĀŪ÷é³ÀĀ "sĀUÀ³ÀzÀ¥Āðt «ZĀgĀzĀ°è DqĀvGĀĀvÀŪzÉ.
 ,Ā³Àð³ÀĄ "sĀUÀ³ÀAvĀxĀzÀ D³ÀĒvĀ³AvGĀĀ³ÀzĀjAzÀ dUĀwŪĒĒ°è
 vĀĒĒzÉĒĒĒ³ÀĀzĀĀ AiĀiĀ³ÀĀzĀĒ E®è JA\$ xgĀ°ĀPĀgĀ"sĀ³À³ÀĄ F
 "sĀUÀ³ÀzÀ¥Āðt«ZĀgĀzĀ°è CqĀvGĀĀvÀŪzÉ. »ĀUÉ »AzĀĒ«ĒÀ fĀ³ÀĒĒzĀ°è Ą

£ÀπvÀâÀÇ F °ÀvÀÄÛ CA±ÀUÀ¼ÄÄ ÉÃjzÀÄÝ AiÀiÁÀÄzÉÄ ¥Àj¹Üw,
 ,Àπß³ÉÄ±ÀUÀ¼Ä°è »AzÀÄ³ÄÄ EzÄÝgÀÆ PÀÆqÀ DZÀj,À®Ä
 ,ÄzsÀâÀÁUÄÄ³ÄÄÄUÀ¼ÄV³É. J£ÄÄß³ÄÄzÄÄ C£ÄÄ°sÄÄ,ÀvÀâ³ÄzÀ
 ,ÀAUÄwAiÀiÁVzÉ. »AzÀÄ³ÄÄ πzÉÝ¬ÄAzÀ JZÉÑvÀÄÛ D ç£ÄzÀ C³Ä£Ä
 PÉ®,ÀPÁAiÄÄðUÀ¼ÄÄ DgÄÄ°sÄÄÄzÄUÄ C³Ä£Ä ÄÄÄnÖUÉ ç³Ä,À³ÄÄ
 DgÄÄ°sÄÄÄV ¥ÄÄ£ÄB πzÉÝ°ÉÆÄUÄÄ³ÄUÄ D ç£Ä³ÄÄ
 ÄÄÄPÁÜAiÄÄ³ÄUÄÄvÀÛzÉ JAzÄÄ F PÁAiÄÄðPÄæ³ÄÄUÀ¼ÄÄ ,ÀÄSÄzsÄzÄ°è
 £££Ä¼qÄ°ÉÄPÄzÄ CA±Ä³ÄVzÉ. J®è d£ÄgÀÆ PÀÆqÄ F
 PÁAiÄÄðPÄæ³ÄÄUÀ¼ÄÄÄÄß vÄ³ÄÄä ç£ÄZÄjAiÄÄ°è C¼ÄÄ³Är¹PÉÆAqÄÄ
 DzÄ±Äð³ÄV fÄ³Ä£ÄÄ£ÄÄß π³Äð» ,À®Ä °ÉÄPÄÄ.

**(»AzÀÆzsÄ³ÄÄðzÄ ¥ÀjZÄAiÄÄ – JzÄÄPÄð¼Ä PÉ.±ÄAPÄgÄ£ÄgÄAiÄÄt
 °sÄmi, ÄÉÄÊ,ÀÆgÄÄ, JgÄqÄ£ÉAiÄÄ ÄÄÄzÄæ, 1971 ¥ÄÄI, 403-410)**

2. DAIÄÄÄ³ÉÄðzÄ ÄÉÊzÄâQÄAiÄÄ

G¥Ä,ÀÜÄ°sÄUÄ¼ÄÄ

dUÄwÜ£Ä Cw ¥ÄæaÄ£Ä ÄÉÊzÄâ¥ÄzÄpwUÄ¼Ä°è °sÄgÄwÄAiÄÄ
 ÄÉÊzÄâ¥ÄzÄpw DAIÄÄÄ³ÉÄðzÄ JA§ °É,ÀjπAzÄ ¥ÄæZÄ°vÄ³ÄVzÉ
 DAIÄÄÄ³ÉÄðzÄ ÄÄ,ÄÄÛ±ÄB DAIÄÄÄ¹£Ä eÄÖ£Ä³Ä£Äß PÉÆqÄÄ³Ä
 «zÉâAiÀiÁVgÄÄvÀÛzÉ. DAIÄÄÄ³ÉÄðzÄ³ÄÄ ÄÉÄzÄPÄ®PÉI ,ÀÄSÄçü¹zÄÝjAzÄ
 ÄÉÄzÄ JA§ °É,ÀjπAzÄ ¥ÄæZÄ°vÄ³ÄVzÉ. DxÄðvï EzÄÄ CxÄ³Äðt ÄÉÄzÄzÄ
 G¥ÄÄÉÄzÄ³ÄVzÉ.

ÄÉÄzÄPÄ®PÉI ,ÀÄSÄçü¹zÄÝjAzÄ ÄÉÄzÄUÄ¼ÄÄ fÄ³Ä£ÄzÄ
 πzÉÄð±ÄPÄ vÄvÄéUÄ¼ÄÄ£ÄÄß °ÉÆAçzÉ. ÄÉÄzÄPÄ®ÄÄÄ ,ÄwéPÄ
 «ZÄgÄUÄ¼ÄÄ §UÉI ÄÄ°ÄvÄé³Ä£ÄÄß πÄrzÄÝjAzÄ®Æ CzÄgÄ°è
 «ZÄgÄUÄ¼ÄÄ zsÄ³ÄÄð²Ä®ÄV³É. °ÁUÄV DAIÄÄÄ³ÉÄzÄ³ÄÄ MAzÄÄ
 ÄÉÊzÄâQÄAiÄÄ ±Ä,ÄÜç³ÄVzÄÝgÀÆ CzÄgÄ°è C°sEwPÄ «ZÄgÄUÄ¼ÄÄ
 ¥Äæ°sÄ³Ä³Ä£ÄÄß ©Äj³É. DAIÄÄÄ³ÉÄðzÄ³ÄÄ MAzÄÄ fÄ³Ä£Ä
 «zsÄ£Ä³ÄVzÄÄÝ ¥ÄæwÄç£Ä fÄ«,À®Ä CπÄÄAiÄÄð³ÄVgÄÄ³ÄAvÄ°Ä
 ÄÄAvÄÄÛ CUÄvÄâ³ÄzÄAvÄ°Ä «ZÄgÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß w½,À®Ä ,Äé,ÄÜ
 G¥ÄÄiÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß °ÉÄ¼ÄÄ³ÄVzÉ. CzÄÄ ,Äé,ÄÜfÄ³Ä£Ä CxÄ³Ä
 ,Äé,ÄÜ³ÄÈvÄÛ JA§ °É,ÀjπAzÄ ¥ÄæZÄ°vÄ³ÄVzÉ.

,Äé,ÄÜfÄ³Ä£ÄzÄ°è £Ä³ÄÄ ,ÉÄ«,ÄÄ³Ä D°ÁgÄzÄ §UÉAiÄÄ£ÄÄß
 ,Ä«,ÄÜgÄ³ÄV °ÉÄ½zÄÄÝ D°ÁgÄ³ÄÄ fÄ³Ä£ÄPÉI ÄÄÄÆ® JA§ CA±Ä³Ä£ÄÄß
 °ÉÆAçzÉ. D°ÁgÄÄ fÄ«vÄ,ÄÄ ÄÄÄÆ®A (human body is the product of
 nutritions.) »ÄUÄV D°ÁgÄPÉI §°Ä¼ÄÄ ÄÄ°ÄvÄé³Ä£ÄÄß πÄqÄ³ÄVzÄÄÝ
 D°ÁgÄzÄ ¥Äæ°sÉÄzÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß C£Äß³ÄUÄð, QëÄgÄ³ÄUÄð,
 ÄÄiÄÄ,Ä³ÄUÄð. EvÄâç CµÄÖ³ÄUÄðUÄ¼ÄÄ£ÄÄß °ÉÄ¼ÄÄ³ÄVzÉ. £Ä³ÄÄ
 G¥ÄÄiÉÆÄV,ÄÄ³Ä PÄ¼ÄÄzÄ£ÄÄUÄ¼ÄÄ §UÉAiÄÄÆ °ÄjvÄ,ÄÄ»vÉ JA§
 UÄæAxÄzÄ°è zÄR³ÄVzÉ.

D^oÁgÀ^aÀÉÀÄß ,ÉÃ« ,ÄÄ^aÁUÀ CÉÄÄÝÁÉÀ^aÁV ðÃgÀÉÄÄß °ÉÃUÉ ,ÉÃ« ,ÄÄ^aÉÄPÄÄ JA^oÉ⁻Áè «ZÁgÀUÀ¹/₄Ä §UÊÎ ¥Àæ ,ÁÛ¹ D^oÁgÀ^aÄ zÉÃ^oÀPÉÎ ¥Àæ ,ÁzÀÉÀ(vÀ¥Àðt) PÉÆqÄÄ^aÄvÀ^oÄ «ZÁgÀUÀ¹/₄ÄÄ G⁻ÈèÄTvÀ^aÁV^aÉ. DAiÄÄÄ^aÉÄðzÀ UÄæAxÀUÀ¹/₄ÄÄ CµÄðUÄæAxÀUÀ¹/₄ÄÄ. DÉÁµÉðÄðAiÄÄ UÄæAxÀUÀ¹/₄ÄÄ JA§ÄzÁVzÄÄÝ C^aÄÄUÄ¹/₂UÉ ``sÁµÉðUÄ¹/₄ÄÉÄÄß °ÉÃ¹/₄Ä⁻ÁVzÉ. E^aÄÄUÄ¹/₂UÄÉÄÄUÄÄt^aÁV DgÉÆÄUÄðPÁIV vÄæAiÉÆÄ¥À ,ÄÜA^osÄUÄ¹/₄ÄÉÄÄß °ÉÃ¹/₄Ä⁻ÁVzÉ. C^aÄÄ D^oÁgÀ, ðzÁæ, §æ^oÄzÄAiÄÄð.

D^oÁgÀzÀ «ZÁgÀ °ÉÃ¹/₄ÄÄ^aÁUÀ IÄvÄÄ CÉÄÄ ,ÁgÀ D^oÁgÀ ,ÉÃ^aÀÉÉ, °Ä¹ÄzÁUÄ D^oÁgÀ ,ÉÃ^aÀÉÉ. »vÄ^aÄzÀ D^oÁgÀ ,ÉÃ^aÀÉÉ IÄvÄÄ D^oÁgÀ ,ÉÃ^aÀÉÉ ÄÄvÄÄÜ D^oÁgÀ^aÉÄÄß ,ÉÃ« ,ÄÄ^aÄ «zsÁÉÀ J®è^aÉÄÄß «ÄÄgÀ^aÁV °ÉÃ¹/₄Ä⁻ÁVzÉ. F ^aÉÆzÀ⁻ÉÄ ¥Àæ ,ÁÛ¹zÄAvÉ D^oÁgÀzÀ ÄÄVÄðPÄgÄt^aÉÄÄß ,Ä^oÄ « ,ÁÛgÄ^aÁV °ÉÃ¹/₄Ä⁻ÁVzÉ. CzÄPÄìÉÄÄ ,ÁgÀ^aÁV CÉÄß ``sÉÄçÜÄAiÄÄ CzsÄÄAiÄÄ. ««zsÄ C²vÄ¹wÄAiÄÄ CzsÄÄAiÄÄ, ÄAiÄvÄæ¹vÄ CzsÄÄAiÄÄ, CÉÄß ,ÄÄgÄPÄèuÉ CzsÄÄAiÄÄ, CÉÄÄÝÁÉÄÄÄÄdÆj JA§ UÄæAxÀUÀ¹/₄Ä^oè « ,ÁÛgÄ^aÄzÀ «ÄÄgÄUÉAiÄÄÉÄÄß ðÃqÄ⁻ÁVzÉ.

D^oÁgÀçAzÄ⁻ÉÄ zÉÃ^oÄzÀ ¥ÉÆÄµÄuÉ ÄÄvÄÄÜ ,ÄÄgÄPÄèuÉAiÄiÄUÄÄ^aÄzÄÄ. ÉÄ^aÄÄ ,ÉÃ« ,ÄÄ^aÄ D^oÁgÀçAzÄ ÄÄÆ® gÄZÄÉÉ ÄÄvÄÄÜ QæAiÄiÄWÄIPÄUÄ¹/₄ÄzÄ zÉÆÄµÄzsÄvÄÄ^aÄÄ®UÄ¹/₄Ä GvÄàwÜAiÄiÄVgÄÄ^aÄzÄÄ. »ÄUÄV DAiÄÄÄ^aÉÄðzÀ ¹zÄPÄvÄ CÉÄÄ ,ÁgÀ zÉÃ^oÄzÀ J®è eÉÉ«PÄ ¥ÀæQæAiÉÄUÄ¹/₄ÄÉÄÄß ðAiÄÄAwæ ,ÄÄ^awæzÉÆÄµÄUÄ¹/₄ÄÄ zÉÃ^oÄ^aÉÄÄß zsÄgÄt^aÄiÄqÄÄ^aÄ CxÄÄÄ ,ÉÜöÉAiÄÄð^aÉÄÄß vÄAzÄÄPÉÆqÄÄ^aÄ zÉÃ^oÄzÀ ÄÄÆ® ,Ä¥ÄÜzÄvÄÄ (gÄ ,ÄÜ, gÄPÄÜ, ÄAiÄÄ ,Ä, ÉÄÄzsÄ, C¹ÜÄÄdÓ, ±ÄÄPÄæ)UÄ¹/₄ÄÄ ÄÄvÄÄÜ ÄÄÄ®UÄ¹/₄ÄÄ (¥ÄÄjÄ±Ä, ÄÄÄÆvÄæ ÄÄvÄÄÜ ,ÉéÄzÄ) ,Ä^oÄ ÉÄÄÄ ,ÉÃ« ,ÄÄ^aÄ D^oÁgÀçAzÄ⁻ÉÄ GvÄàÉÄßÄUÄÄ^aÄÄÄÄ. F PÄgÄtUÄ¹/₂ÄzÁVAiÉÄÄ D^oÁgÀ^aÉÄÄß MAzÄÄ G¥Ä ,ÄÜA^osÄÄÁV ¥ÄjUÄtÄ¹gÄÄ^aÄzÄÄ. D^oÁgÀ ,ÉÃ^aÀÉÉ ÄÄvÄÄÜ ¥ÄjÄvÄðÉÉ ,ÄEPÄÜÄV®è çzÄÝgÉ zÉÆÄµÄ, zsÄvÄÄ, ÄÄÄ®UÄ¹/₄Ä GvÄàwÜ ÄÄvÄÄÜ gÄdÄPÄèÄÄvÉ PÄÄUÄÄîÄÄzÄÄ. »ÄUÄV D^oÁgÀ^aÄ zÉÃ^oÄzÀ G¥ÄzÁÉÄ PÄgÄt^aÁVzÉ.

JgÄqÄÉÉAiÄÄ G¥Ä ,ÄÜA^osÄÄzÄ ðzÉæUÉ §^oÄ¹/₄Ä ÄÄ^oÄvÄéÄÉÄÄß ðÃqÄ⁻ÁVzÉ. CzÄPÄìVAiÉÄÄ CzsÄðgÉÆÄUÄ °ÄjðzÁæ JÄzÄÄ °ÉÃ¹/₄ÄÄ^aÄgÄÄ. DAiÄÄÄ^aÉÄðzÄÄÄ zÉÃ^oÄ ÄÄvÄÄÜ ÄÄÉÄ ,ÄÉÄÄß MAzÉÄ DV ¥ÄjUÄtÄ¹gÄÄ^aÄzÄÄÄ ÄÄÉÄ¹ÉÄ ¹ÜwAiÄÄÄ ÄÄvÄÄÜ zÉÃ^oÄzÄ ¹ÜwAiÄÄÆ MAzÄPÉÆiÄzÄÄ ¥ÄÆgÄPÄÄÁV^aÉ. ðzÉæAiÄÄ §UÊÎ °ÉÃ¹/₄ÄÄ^aÁUÄ ZÄgÄPÄ ,ÄÄ»vÉAiÄÄ ,ÄÆvÄæ ,ÄÜÉÄzÄ^oè.

“AiÄÄzÄvÄÄ ÄÄÉÄ¹Ä PÄèAvÉÄ PÄÄAiÄðvÄäÉÄB|
PÄèÄiÄævÄÄ «µÄAiÉÆÄ^osÄÄ ðÄvÄðÉÉÜ vÄzÄ ,Äé¥Äw
ÄAiÄÉÄµÄB”

AiAiÁ³ÁUÀ ³ÄÄ£Ä, ÄÄi PÁèAvÀUÉÆ¹/₄ÄÄîvÀÛzÉÆÄ DUÀ EAçæAiÄÄUÀ¹/₄ÄÄ PÄ³ÄiÄðvÄä EAçæAiÄÄUÀ¹/₄ÄÆ PÁèAvÀUÉÆ¹/₄ÄÄîvÀÛ³É. DUÀ EA çæAiÄÄUÀ¹/₄ÄÄ vÄ³ÄÄä PÄ³ÄÄðUÀ¹/₄Ä£ÄÄß ³ÄiÄqÄ®Ä, ÄzsÄâ³ÁUÄÄ³ÄÄç®è. CxÄ³Ä vÄ³ÄÄä QæAiÉÄUÀ¹/₂AzÄ ³ÄÄËwÛUÉÆ¹/₄ÄÄîvÀÛ³É. DUÀ ³zÉæ C³Äj, ÄÄvÀÛzÉ. ³zÉæAiÄÄ §UÉÍ, Äé¥Äß«ÄÄ³ÄiÄÄ, Ä ³zÄæ¥Äæ³ÉÄzsÄUÀ¹/₄ÄÄ, ÄPÄµÄÄÖ UÄæAxÄUÀ¹/₄Ä⁰è G⁻ÉèÄR³ÄV³É. ³zÉæ¬ÄAzÄ ³ÄÄ£ÄÄµÄâ³UÉ avÄÛ¥Äæ, ÄzÄ£Ä³ÁUÄÄ³ÄÄzÄÄ. avÄÛ¥Äæ, ÄzÄ£Ä³ÄzÄUÀ ±ÄjÄgÄPÄ, ÉÜöÉAiÄÄð³ÄÄ §gÄÄ³ÄÄzÄÄ. ³zÉæAiÄÄ C³Ä, ÉÜAiÄÄÄ, ÄjAiÄiÄV®èçzÄÝgÉ zÉÄ⁰ÄzÄ ¥Äæ³ÄÄÄR QæAiÉÄUÀ¹/₄ÄÄ ¥ÄiÄvÄé³Ä£ÄÄß PÄ¹/₄ÉzÄÄPÉÆ¹/₄ÄÄîvÀÛ³É. F ¥ÄiÄvÄézÄ dé®AvÄ GzÄ⁰ÄgÄuÉAiÉÄzÄgÉ, ÄjAiÄiÄV ³zÉæAiÄÄ£ÄÄß ³ÄiÄqÄçzÄÝUÀ, ÄjAiÄiÄV D⁰ÄgÄ, ÉÄ³Ä£ÉAiÄÄ£ÄÄß ³ÄiÄqÄ⁻ÄUÄÄ³ÄÄç®è. CÄvÉAiÉÄÄ D⁰ÄgÄ ¥ÄzÄ£ÄÄ£ÄÄß ⁰ÉÆAzÄ⁻ÄgÄzÄÄ⁻ ³zÄæ»Ä£ÄvÉ (EÉÍ, ÉÆÄ³ÄiÄÄ) AiÄÄÄ EAç£Ä ¥Äæ³ÄÄÄR, ÄÄÄ, ÉÄUÀ¹/₄Ä⁰è MAzÄV³É. CzÄPÉÍ PÄgÄtUÀ¹/₄ÉÄ£ÉÄ EzÄÝgÄÆ ³zÄæ»Ä£ÄvÉAiÄÄ£ÄÄß, Äj¥Är, Ä⁻ÄUÄçzÄÝgÉ GzÉÉÄUÄ T£ÄßvÉ, ³ÄÄ£ÉÆÄÄÉÉPÄ®ÄUÀ¹/₂UÉ PÄgÄtÄUÄ§⁰ÄÄzÄÄ F CA±ÄUÀ¹/₂AzÄ ³zÉæUÉ §⁰Ä¹/₄Ä ³ÄÄ⁰ÄvÄé³Ä£ÄÄß ³ÄqÄ⁻ÄVzÉ. JµÄÄÖ C³ÄçüPÄ® ³zÉæ ³ÄiÄqÄ⁻ÉÄPÄÄ, gÄwæ eÄUÄgÄuÉ ³ÄiÄrzÄ CzÄðC³ÄçüAiÄÄ PÄ®zÄµÄÄÖ ⁰ÄUÄ®Ä ³zÉæ ³ÄiÄqÄ⁻ÉÄPÉÄ§ ³zÉÄð±Ä£Ä«zÉ. ³zÉæAiÄÄ ¥ÄæPÄgÄUÀ¹/₄Ä£ÄÄß «±ÉèÄ¶, ÄÄvÄÛ ³±ÄPÄ®zÄ ³zÉæAiÄÄ£ÄÄß, Äé³sÄ³Äd£ÄÄ CxÄ³Ä, Ä⁰Äd³zÉæAiÉÄzÄÄ ⁰ÉÄ¹/₄Ä⁻ÄVzÉ. »ÄUÄV, Ä⁰Äd ³zÉæAiÄÄÄ §gÄ⁻ÉÄPÄzÄ⁰è zÉÄ⁰ÄzÄ ZÄiÄ³ÄnPÉUÀ¹/₄ÄÄ, D⁰ÄgÄ, ÉÄ³Ä£É, fÄ³Ä£Ä«zsÄ£Ä, ÄjAiÄiÄVzÄÝ⁰è ³ÄiÄvÄæ ±Äæ³ÄÄd³vÄ ³zÉæAiÄÄÄ, Ä⁰Äd ³zÉæAiÄiÄUÄÄ³ÄÄzÄÄ. ³ÄÄzÄPÄjÄ zÄæ³ÄÄUÀ¹/₂AzÄ ¥ÄqÉAiÄÄÄ³Ä ³zÉæAiÄÄÄ, Ä⁰Äd³zÉæAiÄiÄUÄ⁻ÄgÄzÄÄ. ³zÉæAiÄÄÄ ³ÄÄ£ÄÄ¹£Ä ³ÄÄvÄÄÛ zÉÄ⁰ÄzÄ DgÉÆÄUÄâzÄ, ÄAPÉÄvÄ³ÄVzÉ.

³ÄÄÆgÄ£ÉAiÄÄ G¥Ä, ÄÜÄ³sÄ³ÄzÄ §æ⁰ÄzÄÄiÄÄð³ÄÄ ³sÄgÄwÄÄiÄÄ zsÄ³ÄÄðUÄæAxÄUÀ¹/₄Ä⁰è ³ÉÆÄPÄè, ÄzsÄ£ÉAiÄÄ «µÄAiÄÄ³ÄV ¥Äæ, ÄÛ¥Ä³ÄVzÄÝgÄÆ, Ä⁰Ä ³ÉÉzÄâQÄAiÄÄ «zsÄ£Ä³ÄVgÄÄ³Ä DÄiÄÄÄ³ÉÄðzÄzÄ⁰è §æ⁰ÄzÄÄiÄÄð³Ä£ÄÄß ±ÄjÄjPÄ ³ÄÄvÄÄÛ ³ÄiÄ£Ä¹PÄ, ÄÄÄvÉÆÄ®£Ä PÄ¥ÄqÄÄÄÄ «ZÄgÄ³ÄV ¥ÄjUÄtÄ, Ä⁻ÄVzÉ. EzÄPÉÍ PÄgÄt ³zÉæ, D⁰ÄgÄ, ³ÉÄËxÄÄ£Ä EÄÄUÀ¹/₄ÄÄ eÉÉ«PÄ ¥ÄæQæAiÉÄÄiÄÄ£ÄÄß, Ä⁰Äd ¹ÜwÄiÄÄ⁰èqÄ®Ä CÄ±ÄÄPÄÄV³É. DzÄgÉ §æ⁰ÄzÄÄiÄÄð³ÄÄ ³ÄâQÜAiÄÄ zÉÉ»PÄ ±ÄQÜAiÄÄ£ÄÄß HfðvÀUÉÆ¹/₂, ÄÄÄÄzÄgÄ eÉÆvÉUÉ GvÄÛÄÄÄzÄ ³ÄÄ£ÉÆÄ³sÄÆ«ÄPÉAiÄÄ£ÄÄß ¹zÄP¥Är, ÄÄvÀÛzÉ. »ÄUÄV §æ⁰ÄzÄÄiÄÄð³Ä£ÄÄß DÄiÄÄÄ³ÉÄðzÄzÄ⁰è £ÉÉ¶×PÄ §æ⁰ÄzÄÄiÄÄð, C£ÉÉ¶×PÄ §æ⁰ÄzÄÄiÄÄð, JÄzÄÄ ⁰ÉÄ¹/₄Ä⁻ÄVzÉ £ÉÉ¶×PÄ §æ⁰ÄzÄÄiÄÄð³ÄÄ ³ÉÉÄ»PÄ, ÄÄR³sÉÆÄUÄUÀ¹/₂AzÄ ³ÄâQÜjPÄÛ³ÄzÄÄzÄÄ. vÄ¥Ä, d¥ÄçUÀ¹/₂AzÄ zsÄ³ÄÄðzÄ GzÉÝÄ±ÄPÄiV EgÄÄ³ÄAvÄ⁰ÄÄzÄVzÉ. EzÄgÄ⁰è ¹ÜçÄ, ÄÄ¥ÄPÄð, ÄÄ³sÄµÄuÄçUÀ¹/₄Ä CxÄðvî DZÄgÄ «ZÄgÄ²Ä® ³sÄµÄuÄçUÀ¹/₄Ä⁰èAiÄÄÆ, ÄÄ¥ÄPÄð E®èzÉÄ EgÄÄ³ÄÄzÄÄ. EzÄÄ, ÄÄÄiÄdzÄ M¹/₂wUÉ ³ÄiÄqÄÄ³ÄAvÄ⁰Ä »vÄAiÄÄÄ UÄÄtzÄÄÄð³ÄVzÉ. E£ÄÄß ³ÉÉÄ»PÄ §æ⁰ÄzÄÄiÄÄð³Ä£ÄÄß

gÉÆĀUÀ°ÀgÀt²ÀiÁqÀĀāÀ 1zĒbμÀzsÀ¥ÀæAiÉÆĀUÀ āĀ
 çü¥ÀævÀā²ĀPÀāÉ²,ĀĀāĀzĀĀ. aQvĒiUÉ PÉĀāÀ® OμÀzsÀUÀ¼ÉĀ C®èzÉ
 PĀëgÀPÀāĀđ, ±À,ĀÛçPÀāĀđ āĀvĀĀÛ CVßPÀāĀđUÀ¼ÉĀ§ "ÉĀgÉ "ÉĀgÉ
 G¥ĀAiĀĀUÀ½āÉ. PĀëgÀ āĀvĀĀÛ CVßPÀāĀđUÀ¼ĀĀ zĀāĀiĀđA,Ā,
 «μÀzĀA±À āĀĀĀvĀzĀāĀÀĒĀĀß ,ĀĀqĀāĀĀzĀgÀ®Æè ±À,ĀÛçPÀāĀđ
 ±À-Āā°ÀgÀt, «zĀæçü (PĀĀgĀĀ CxāĀĀ "ĀāĀ), Ççü²ÀiĀĀ,Ā, C¹Û"sÀUĀß
 āĀĀĀvĀzĀāĀĀUÀ¼Ā®Æè G¥ĀAiÉÆĀUÀāVāÉ. fĀrĀ¥ĀjĀPÉë,
 ¥ĀAZÀPÀāĀđ, -ÉÆĀ°ĀçUÀ¼Ā "sĀ,Āā ¥ÀæAiÉÆĀUÀUÀ¼ĀĀ aQvĒiĀiĀ°è
 §°Ā¼Ā G¥ĀAiĀĀPĀÛāVāÉ. āÉĒzĀāgĀ vĀāĀUÉ "ÉĀPĀzĀ
 OμÀzsÀUÀ¼ĀĒĀß vĀāÉĀ āĀiĀrPÉÆ¼ĀĀĀĀzĀĀ, KPĀāĀĀ°PĀ
 ¥ÀæAiÉÆĀUÀ, ¥ĀxĀāPĀæāĀ, iĀvĀĀUÀ½UÉ vĀPĀi D°ĀgĀ «°ĀgĀ
 ²ĀiĀĀāĀUÀ¼ĀĀ - EāĀ DĀiĀĀāĀÉĀđzĀzĀ āÉĒ²μĀÖöāUÀ¼ĀĀ.

çĀWĀđĀiĀĀĀ,ĀĀi, ,Āāøw, āÉĀzszĀ±ÀQÛ āĀĀĀvĀzĀāĀĀUÀ¼ĀĒĀß
 ¥ĀqÉĀiĀĀāĀĀzĀPÉi gĀ,ĀĀiĀĀĒĀ ¥ÀæAiÉÆĀUÀUÀ¼ĀĀiĀ. āĀĒĀμĀā
 fÉāĀāçĀiĀiĀvzĀĀYpÉÆĀqĀĀ vĀĒĀß āĀ±Ā©üāĒÈçp °ĀUĀÆ
 ,ĀĀR,ĀAvÉĒμĀPĀiV ,ĀvĀiAvĀĒĀĒĀß ¥ĀqÉĀiĀĀāĀĀzĀPÉĒiĀ,ĀìgĀ
 āĀfĀPĀgÀtāÉĀ§ «çüĀiĀĀĀiĀ. EāÉ®èāĒĒĀß M¼ĀUÉÆĀrgĀāĀ
 DĀiĀĀāĀÉĀđzĀāĒĀĀß ±À®ā, ±Ā-ĀPĀā, PĀĀiĀĀaQvĀi, "sĀÆvĀ«zĀā,
 PĒāĀiĀgĀ"sĀÈvĀā, CUĀzĀvĀAvĀæ («μĀaQvĀi) gĀ,ĀĀiĀĀĒĀ vĀAvĀæ āĀvĀĀÛ
 āĀfĀPĀgÀtvĀAvĀæUÀ¼ĀzĀĀ jĀiĀ«zsāV āĀiĀrzĀYgÉ.

Ew°Ā,Ā: "sĀÆ-ÉÆĀPĀzĀ°è gÉÆĀUÀgĀfĒĀUÀ¼ĀĀ dĒĀgĀĒĀß
 |Ār,ĀĀwÛgĀāĀĀzĀjzĀ vĀāĀā ¥ĀgĀāμĀxĀđ,ĀzsĀfĒUÀ½UÉ
 «WĀßāUĀĀwÛgĀāĀĀzĀĒĀß ²āĀj,ĀĀāĀzĀPĀiV »AzÉ "sĀgĀzĀédfĒĀ
 āÉÆzĀ-ĀV ÇfĒĀPĀ āĀā°Ā¶đUÀ¼ĀĀ »āĀiĀ®ĀiĀĀzĀ
 vĀ¥Āā®°è ,Ā"sÉ ,ĒĀjzĀgĀĀ. EāĀgÉ®ègĀ wĀāĀiĀđĒzĀAvÉ "sĀgĀzĀéd
 EĀzĀæĒĀ §½UÉ °ÉÆĀV DĀiĀĀāĀÉĀđzĀāĒĀĀß w½zĀĀ§zĀĀ iĀ¶UÀ¼Ā°è
 ¥ÀæZĀgĀāĀrzĀ. F iĀ¶,Ā"sÉĀiĀĀĒĀß fĀāĀā zĒĒ±ĀzĀ
 āÉÆiÖāÉÆzĀ®fĒĀiĀ āÉĒzĀāgĀ ,ĀāÉĀā¼ĀĒĀāÉĒĀß§°ĀzĀĀ. EzĀgĀ°è
 "ÉĀgÉ "ÉĀgÉ zĒĒ±ĀzĀ «zĀéA,ĀgĀĀ "sĀUĀā»¹zĀYgĀĀ. EāĀgĀ°è
 ¥ĀĀĒāāđ,ĀĀ, DvÉæĀĀiĀĀ vĀĒĀß DgĀĀ dĒĀ ²μĀāgĀzĀ DVßāĒ±Ā, "sĒĀqĀ,
 dvĀÆPĀtđ, ¥ĀgĀ±ĀgĀ, °ĀjĀvĀ āĀvĀĀÛ PĀëgĀ¥ĀætĀUÀ½UÉ F

±Á,ÀÛçªÀ£ÄÄß °É½PÉÆIÖ. EªÀgÉ®ègÀÆ ¥ÀævÉªÄPÀ ¥ÀævÉªÄPÀªÁV
 UÀæAxÀUÀ¼À£ÄÄß gÀa¹zÀgÀÄ. CªÀÄUÀ¼À°è CVßªÉÄ±À£À vÀAvÀæªÉÄ
 ±ÉæÄµÀ×ªÉx¹vÀÄ. DzÀgÉ FªÀÄÆ®UÀæAxÀ FUA £ÀªÄUÉ zÉÆgÉw®è.
 ,ÄªÀiÁgÀÄ Qæ.¥ÀÆ.ªÀÄÆgÀÄ CxÀªÁ JgÀqÀ£ÉAiÀÄ ±ÀvÀªAiÀ£ÄzÀ°è
 ZÀgÀPÁZÁAiÀÄð F vÀAvÀæªÀ£ÄÄß ,ÄA,Àlj¹zÀ. CAçAçÄZÉUÉ EzÀPÉi
 ZÀgÀPÀ,ÄA»vÉ JAzÀÄ °É,ÀgÀÄ\$AçzÉ. EvÀgÀgÀ UÀæAxÀUÀ¼À°è PÉ®ªÀÄ
 zÉÆgÉw®è. zÉÆgÉvÀ UÀæAxÀUÀ¼À°è JµÉÆÖÄ ¨sÁUÀUÀ¼ÀÄ £ÀµÀÖªÁVªÉ.
 ¥ÀgÀ±ÀgÀ °À,ÁÛöªAiÀÄªÉÄðzÀzÀ®Æè x¥ÀÄt£ÁVzÀÝ£ÉAzÀÄ w½zÀÄ\$AçzÉ.
 DAiÀÄªÉÄðzÀ UÀæAxÀUÀ¼À »Aç£ÀªÀSÀ£ÀPÁgÀgÀÄ F UÀæAxÀUÀ½AzÀ
 PÉ®ªÀÄ DzSÁgÀUÀ¼À£ÄÄß G⁻ÉèÄT¹zÁÝgÉ.

¥ÀÄ£Àªð,ÄÄ DvÉæÄAiÀÄ wæzÉÆÄµÀ¹zÁPvÀªÀ£ÄÄß PÀæªÄÄ\$zÀP
 gÀÆ¥ÀPÉi vÀAzÀ. »AzÉªÀÄÆ°PÁçUÀ¼À£ÄÄß C£ÄÄ¨sªÀçAzÀ
 G¥ÀAiÉÆÄV,ÄÄwÛzÄÄÝzÀ£ÄÄßªAiÀ¥Àðr¹ CªÀÄUÀ¼À gÀ,À, UÄÄt, «ÄAiÀð,
 «¥ÀPÀ,ªÀÄvÀÄÛ ¥Àæ¨sÁªÀUÀ¼À£ÄÄß PÀAqÄÄ»rzÄÄ
 zÉÆÄµÀUÀ½£ÄÄ,ÁgÀªÁV aQwì,ÄÄªÄzÀ£ÄÄß ¥ÀæZÁgÀªAiÀrzÀ.
 gÀ,ÀUÀ¼ÀÄ DgÄÄªAiÀvÀæ JA\$zÀ£ÄÄß zÀÈqsÀ¥Àr,ÄÄªÄzÀPÉi MAzÄÄ
 ,ÄªÉÄªÄ¼À£Àª£ÉßÄ £ÀqÉ¹zÀ. DVazÁUÉª vÀçézÀª,ÄA¨sÁµÄ
 ¥ÀjµÀvÀÄÛUÀ¼À£ÄÄß £ÀqÉ,ÄÄwÛzÀÝ. J®è PÀqÉUÀ½AzÀ®Æ ¥Àæ¹zÀP
 ªÉÉzÀªgÄÄ,ÉÄj ZÀað,ÄÄwÛzÀÝgÄÄ. J®ègÀÆ DvÉæÄAiÀÄ£À
 wÄªAiÀð£ÀUÀ¼À£ÉßÄ DAVÄPÄj,ÄÄwÛzÀÝgÄÄ. FvÀ §ªÄ±ÀB Qæ.¥ÀÆ. 8-
 7£ÉAiÄÄ ±ÀvÀªAiÀ£ÄzÀ°èzÀÝ£ÉAzÄÄ «zÁéA,ÀgÄÄ
 C©Û¥ÀæAiÀÄ¥ÀqÄÄvÁÛgÉ. DvÉæÄAiÀÄ¥ÀAxÀzÀªÀgÄÄ «±ÉÄµÄªÁV
 PÁAiÄÄaQvÉiUÉ ¥ÀæzsÁ£Àª PÉÆnÖgÄÄvÁÛgÉ. DªÄÄ GvÀàwÛ,
 DzÀjAzÁUÄªÀ ««zsÀgÉÆÄUÀUÀ¼ÀÄ - EªÀ£ÄÄß «ªÀj¹gÄÄvÁÛgÉ.
 JgÀqÀ£ÉAiÄÄ ¥ÀAxÀªÉAzÀgÉ ¨sÁUÀªÁ£i zsÀ£ÀéAvÀjAiÄÄzÄÄ FvÀ
 QèÄgÀ,ÄªÄÄzÀæzÀªÄxÀ£ÀPÁ®zÀ°è GzÀª«¹zÀ£ÉAzÀÆ PÉÉAiÄÄ°è
 CªÄÄEvÀPÀ¼À±ÀªßIÄÖPÉÆAqÄÄ \$AzÀ CçzÉÄª£ÉAzÀÆ gÀªAiÀAiÄÄt,
 ªÄÄª¨sÁgÀvÀªÄvÀÄÛ °ÀjªÄA±À¥ÄÄgÁt UÀ¼À°è °É½zÉ. EªÀ£À£ÄÄß
 «µÄÄÜ«£À CªAvÀgÀªÉAzÄÄ EAçUÄÆªÉÉzÀªgÄÄ ¥ÀÆf,ÄÄvÁÛgÉ. «µÄÄÜ,
 §æªÄªÉÉªAvÀðªÄvÀÄÛªAiÀÄÄ¥ÄÄgÁtUÀ¼À ¥ÀæPÁgÀ zsÀ£ÀéAvÀj
 ,ÄÆAiÄÄðxÀzÀ DAiÄÄªÉÄðzÀªÀ£ÄÄß PÀ°vÀ£ÉAzÄÄ w½AiÄÄÄvÀÛzÉ. ,ÁiAzÀ,
 UÀgÄÄqÀªÄvÀÄÛªAiÀPÀðAqÉÄAiÄÄ ¥ÄÄgÁtUÀ¼À ¥ÀæPÁgÀ

UÁ®ªÀiÄ¶AiÄÄ ¢ÄÄUÀ ,ÀªÀð±Á,ÀÛÇ,ÀA¥À£Àß£ÁVzÀÄÝ C²éαPÀÄªÀiÁgÀgÀ
²μÀå£ÁV zsÀ£ÀéAvÀj JA§ °É,ÀgÀ£ÄÄß ¥ÀqÉzÀ. ,ÄÄ±ÄÄævÀ,ÄA»vÉAiÄÄ
¥ÀæPÁgÀ PÁ²ÃgÁd£ÁzÀ ¢ªÉÇÃzÁ,À D¢zÉÄªÀ zsÀ£ÀéAvÀjAiÄÄ
CªAvÁgÀ¥ÄÄgÀμÀ£ÉAzÀÆ ±À®åvÀAvÀæªÀ£ÄÄß ¥ÀæzsÁ£ÀªÁV G¥AzÉÄ±À
ªÀiÁqÄÄªÀÄzÀPÁìV "sÀÆ"ÉÆÄPÀPÈì ¥ÄÄ£Àß §AzÀ£ÉAzÀÆ °ÉÄ½zÉ.

CªÄA»zsÀ£ÀéAvÀjgÁ

¢zÉÄªÉÇÃdgÁgÀÄeÁªÄÄÈvÄÄª¥ÀgÉÆÄªÄÄgÁuÁªÄiï

±À`ÁåAUÄªÄÄAUÉÊgÀ¥ÀgÉÊgÀÄ¥ÉÄvÄA¥Áæ¥ÉÆÛÄ¹ä

UÁÄ"sÀÆAiÄÄExÉÆÄ¥AzÉÄμÄÄªÄiï||

(,ÄÄ±ÄÄævÀ,ÄA»vÁ)

¢ªÉÇÃzÁ,À£ÉA§ zsÀ£ÀéAvÀj ,ÄÄ±ÄÄævÀ£À£ÉßÄ
ªÄÄÄAvÁiÄÖPÉÆAqÄÄ OμÀzsÉÄ£ÀªÀ, ¢ÉÈvÀgÀt, OgÀ"sÀæ ¢ÄÄÄAvÁzÀªÀjUÉ
±À®åaQvÉiAiÄÄ£ÉßÄ ¢ÄÄÄRªªÁV G¥AzÉÄ²¹zÀ ZÀgÀPÀ,ÄA»vÉAiÄÄ°è
C£ÄÄ,Àj¹gÄÄªAvÉAiÉÄÄ ,ÄÄ±ÄÄævÀ,ÄA»vÉAiÄÄ°è zÀæªÀåUÄ¼Ä gÀ,Á
¢UÄ¼ÄÄ, zÉÆÄμÄ"ÉÄzsÀ - ¢ÄÄÄAvÁzÄªªÄ «ªÀj,À®ànÖªÉ. ±À,ÀÛÇaQvÉiUÉ
CªÄ±ÄªªÁV DªÄÄ, ¥AzÀªªÀiÁ£À ¢ÄÄvÄÄÛ ¥ÀPÀé«zÀæ¢ü, QæAiÄiÁPÁ®,
¥ÀÆªÀðPÀªÄÄð - EªªÄ «±ÉÄμÄªÁV ¢ÀtÄð,À®ànÖªÉ. ¢ÄÄÆqsÀUÄ"sÀðaQvÉi
(PÁålgÁåPïÖ jí£ÉÆÄ¥Áè¹ÖÇ) JA§ £ÉÄvÀægÉÆÄUÄ £Á,ÁgÉÆÄUÄ
ªÄÄÄAvÁzÄªªÄªUÄ¼Ä ±À,ÀÛÇaQvÉiUÄ¼Ä£ÄÄß D PÁ®zÀ°è
£ÀqÉ,ÄÄwÛzÀÝgÄÄ. ¢ªÉÇÃzÁ,À EAzÀæ£À ²μÀå£ÉAzÀÄ
,ÄÄ±ÄÄævÀ,ÄA»vÉAiÄÄ°è °ÉÄ½zÉ. FvÀ Qæ.¥ÀÆ. 8£ÉÄAiÄÄ
±ÀvÀªÀiÁ£ÁzÀ°èzÀÝ£ÉAzÄÄ UÉÆvÄÄÛ¥Àr¹zÀÝgÉ. zsÀ£ÀéAvÀjAiÄÄ °É,Àj£À°è
,ÄÄªÀiÁgÄÄ JAiÄ UÄæAxÀUÄ¼ÄÄ, ¢ªÉÇÃzÁ,À£À °É,Àj£À
aQvÁìzÀ±Àð£ÀªÉA§ÄzÄÄ ¢ÄÄvÄÄÛ PÁ²ÃgÁd£À aQvÁìPÈªÄÄ¢Ä ¢ÄÄvÄÄÛ
CfÄuÁðªÄÄÈvÀUÄ¼Ä£A§ UÄæAxÀUÄ½ªÉ.

,ÄÄ±ÄÄævÀ «±Áé«ÄvÀæ£À ¢ÄÄUÄ. FvÀ£À ,ÄA»vÉ ©üPÀèÄ
£ÁUÁdÄð£ÀαAzÀ ¥Àæw ,ÄA,ÀlgÀtªÁV zÉÆgÉwzÉ. ¢ÄÄÆ®UÄæAxÀzÀ°è
LzÄÄ ,ÄÜ£ÁUÄ¼ÄÄ zÉÆqÀØ ±À,ÀÛÇQæAiÉÄUÄ¼Ä£ÉÆß¼ÄUÉÆArvÉÛAzÀÆ
ªÄÄÄAzÉ "ÉÄgÉAiÄÄªÀgÄÄ £ÀμÄÖ"sÁUÄªÀ£ÄÄß GvÄÛgÀvÀAvÀæzÀ°è
,ÉÄj¹zÀgÉAzÀÆ ,ÄA±ÉÆÄzsÀPÀgÄÄ w½,ÄÄvÁÛgÉ. ±À,ÀÛÇaQvÉiAiÄÄ
UÄæAxÀUÄ¼Ä°è EzÉÄ ¢ÉÆzÀ®£ÉAiÄÄzÄÄ. ±À,ÀÛÇUÄ¼ÄªÀtð£É,

QæAiÀiÁPÀæªÄÄ, ¥ÀÆªÄð ¢ÄÄvÄÄÛ ¥À±ÄÑvÄìªÄÄð EªÄÄ J®èjUÀÆ
D±ÄÑAiÄÄðªÄÆÄßAIÄªÄiÁqÄÄvÄÛªÉ. CÉÉÄPÀgÄÄ F ,ÄA»vÉUÉ ¢ÄßSÄßÆÄ
ªÄiÁrzÁÝgÉ. JAIÉÄAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÁÆÄzÄ°è F ,ÄA»vÉ CgÄ©âÄ ¨sÁµÉUÉ
¨sÁµÄAvÄj,Ä®ànÖvÄÄ.

ªÄÄ°Ä¨sÁgÄvÄzÄ°è zsÄÆÄéAvÄj ¥ÄAxÄzÄ PÄ±Äß¥ÄÆÄ °É,ÄgÄÄ
G´ÉèÄRªÄVzÉ. FvÄ «µÄaQvÄìPÄÉÉAzÄÄ ¥ÄjÄQëzÄædÆÄÆÄß vÄPÄëPÄÉÉAS
,Ä¥Äð PÄaÑzÄUÄ aQwì,Ä®Ä °ÉÆÄVzÄÝÉÉAzÄÆ w^{1/2},Ä´ÄVzÉ.
¨Ä´ÉÆÄ¥ÄZÁgÄ, ¨Ä®gÉÆÄUÄUÄ¼Ä aQvÉìAiÄÄ°è µÄÁÚvÄÆÄzÄ PÄ±Äß¥Ä
Qæ.¥ÄÆ. 6ÉÉAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÁÆÄPÉì ,ÉÄjzÄªÄÆÄ. FvÄ gÄa¹gÄÄªÄ
PÄ±Äß¥Ä,ÄA»vÉAiÄÄ°è §°Ä¨¨sÁUÄ £ÄµÄÖªÄVzÉ. DzÄgÄÆ EzÄgÄ°è
CqÄPÄªÄVgÄªÄ CÉÉÄPÄ ,ÄAUÄwUÄ¼ÄÄ ,ÄA±ÉÆÄzsÄÆÉ ¢ÄiÁqÄÄªÄªÄjUÉ
G¥ÄAiÄÄPÄÛªÄVªÉ.

Qæ.¥ÄÆ. MAZÄÆÉAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÁÆÄzÄ°è ©üPÄëÄ gÄvÉæÄAiÄÄÆÉÉAS
¥Äæ¹zÄP ¥ÄæzsÄß¥ÄPÄ vÄPÄë²´ÉAiÄÄ «±Äé«zÄßµ®AiÄÄzÄ°èzÄÝ. FvÄÆÄ
²µÄß fÄªÄPÄ vÄPÄë²´ÉAiÄÄ°è ¢Äß,ÄAUÄªÄiÁr ¢ÄÄUÄzsÄzÉÉ±ÄzÄ CÉÉÄPÄ
PÄqÉUÄ¼Ä°è ,ÄAZÄj¹ ¢ÉÉzÄßªÄÈwÜAiÄÄÆÄß £ÄqÉ¹zÄ. CÉÄAvÄgÄ
§ÄzÄPzÉÄªÄÆÄ D,ÄÜ£ÄzÄ °É,ÄgÄÄªÄ¹AiÄiÁzÄ ¢ÉÉzÄß£ÄzÄ. EªÄÆÄ §Ä
¢ÝZÄvÄÄAiÄÄð, aQvÄìPÉ±Ä®UÄ¼ÄÄ n¨Émï, aÄ£Ä ¥ÄæAvÄßUÄ¼Ä´Éè®è
°ÄgÄrzÄÄÝªÄÄ. FvÄÆÄ PÄ® DgÄÆÉAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÁÆÄ, ¨ÉzÄPªÄÄvÄ
¥ÄæZÁgÄzÄ ¢ÄÄÆ®PÄ DAiÄÄÄªÉÄðzÄ aQvÉì °Ä½¹°Ä½¹AiÄÄ®Æè
£ÄqÉAiÄÄwÜvÄÄÛ. GavÄ aQvÄì®AiÄÄUÄ¼ÄÄ vÉgÉAiÄÄ®àlÖªÄÄ. DzÄgÉ
±Ä,ÄÛcaQvÉì »AzÄÄ½¬ÄvÄÄ. zÉÄªÄ ¢ÄÄvÄÄÛ IÄ¶UÄtUÄ¼Ä°è E£ÄÆß
CÉÉÄPÄ ¢ÉÉzÄß±ÉæÄµÄ×gÄÄ DAiÄÄÄªÉÄðzÄªÄÆÄß ¥Äæ,ÄgÄªÄiÁrzÄgÄÄ.
EªÄgÉ®ègÄÆ °ÉZÄÑV VqÄªÄÄÆ°PÉ ¢ÄÄvÄÄÛ ¥ÄæætÄd zÄæªÄßUÄ¼ÄÆÉßÄ
G¥ÄAiÉÆÄV,ÄÄwÜzÄÝgÄÄ. ¥ÄzÄgÄ,Ä, ´ÉÆÄ°Ä¢UÄ¼Ä ¥ÄæAiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ
§°Ä¼Ä «gÄ¼Ä.

ªÄÄÆgÄÆÉAiÄÄzÄÄ ±ÉÉªÄ¥ÄAxÄ, F ¥ÄAxÄzÄ ¢ÉÉzÄßgÄÄ
¥ÄzÄgÄ,ÄªÄÆÉßÄ ²ªÄÆÄgÄÆ¥ÄªÉAzÄÄ gÄ,Ä°AUÄ ¢ÄiÁr CzÄÆÄß
¥ÄÆf,ÄÄwÜzÄÝgÄÄ. gÄ,ÄªÄzÄzÄ°è ¥ÄgÄPÄµÉ×AiÄÄÆÄß ¥ÄqÉzÄÄ

CzÄÄãvÀPÁAiÄÄðUÀ¼ÄÈÄÄß   ªAiÁqÄÄwÛzÀÝgÄÄ.   gÄ,Ä,   vÁªÄÄæ,
ªÄÄÄAvÁzÄÄªÄÈÄÄß aÈÄßªÄV ¥ÄjªÄwð,ÄªÄÄÄzÀÈÄÄß ,Áçü¹zÀÝgÄÄ. ´ÉÆÄªÄ
çUÀ¼ÄÈÄÄß   ¨sÄ,ÄªÄªAiÁr   gÉÆÄUÀUÀ¼ÄÈÄÄß   ZªÄÄAvÁlgªÄÄV
ªÉÆÄUÀ´Ár,ÄÄwÛzÀÝgÄÄ.   UÉÆÄ«AzÀ©üPÀèÄ,   ©üPÀèÄÈÄUÁdÄðÈÄ,
¹zÀpÈÄUÁdÄðÈÄ   ªÄÄÄAvÁzÀªÄgÄÄ   F   ±Á,ÄÛçzÀ°è   ¥Äæ«ÄtgÄÄ.
¹zÀpÈÄUÁdÄðÈÄ   ¥ÄÆdª¥ÄzÀÈÈÄ§   eÉÈÈÄªÉÈzÀªÈÈÄ   ,ÉÆÄzÀgÄ½AiÄÄ,
¥ÄÆdª¥ÄzÀªAzÀ   «zÉª   PÀ°vÄ.   ,Áé®àPÁ®zÀ   ÇÈÄAvÁgÄ   FvÄ   ¨ÈzÀp
ªÄÄvÁªÄ®A©AiÄiÁV   ÈÈ¥Ä¼Ä,   n¨ÉmïUÀ¼Ä´ÈèÄ   ªÄÄvÁ¥ÄæZÁgÄ,
DAiÄÄÄªÉÄðzÀ¥ÄæZÁgÄªAiÁqÄÄvÀÛ   PÉÆÈÈUÉ   ²æÄ±ÉÈ®zÀ°è   ÈÈ´É¹zÀ.
gÄ,Ä¹çpAiÄÄÈÄÄß   ¥ÄqÉzÀÄzÀjAzÀ   FvÄªUÉ   ¹zÀpÈÄUÁdÄðÈÄÈÈÄ§   ªÉ,ÄgÄÄ   §A
çzÉ.   ,ÄªªAiÁgÄÄ   Qæ.±Ä.6ÈÈÄAiÄÄ   ±ÄvÄªAiÁÈÄzÀ°è   PÀuÁðIPÀzÀ°è   ªÄÄnÖ
´ÉÆÄPÀ¥ÄæSÁªvÁÈÁzÀ   ¹zÀpÈÄUÁdÄðÈÄÈÄÄß   AiÄiÁgÄÆ
ªÄÄgÉAiÄÄªÄÄw®è.

¨sÄzÀAvÁÈÈUÁdÄðÈÄ   K¼ÄÈÈAiÄÄ   ±ÄvÄªAiÁÈÄPÈÌ   ,ÉÄjzÀªÄ.   FvÄÈÄ
ªÄ®ÄèUÀ¼ÄÄ   ,ÁéZÀÒªÄV   ªÉÆ¼ÄÈAiÄÄÄwÛzÀÄÝzÀjAzÀ
¨sÄzÀAvÁÈÈUÁdÄðÈÄÈÈÄzÀÄ   ªÉ,ÄgÄÄ   §AçzÉ.   gÄ,ÄªÉÈ±ÉÄ¶PÀ,ÄÆvÁæªÉÄ§
µÄqÄæ,ÄUÀ¼ÄÄ   ¥ÄAZÀ¨sÈwPÀvÁé,   gÄ,Ä¨sÉÄzÀ
ªÄÄÄAvÁzÀÄªÄÈÈÈß¼ÄUÉÆAqÄ   ,ÄÄ,ÄìvÀUÄæAxÀªÄÈÄÄß   gÄª¹zÀÝÈÈ.
»ÄUÉ   §æªÄ,   «µÄÄÜ,   ªÄÄªÉÄ±ÁégÄgÉÄ§   wæªÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ
ÇÈÄÄAiÄiÁ¬ÄUÀ¼ÄV   DvÉæÄAiÄÄ   zsÁÈÄéAvÁgÄ   ªÄÄvÄÄÛ
±ÉÈªÄ¥ÄzÀpWUÀ¼ÄÄ   PÀæªÉÄÄt   C©üªÄÈçÝUÉ   §AzÄªªÄ.   Qæ.±Ä.
,ÄªªAiÁgÄÄ   ÈÄ®ìÈÈAiÄÄ   ±ÄvÄªAiÁÈÄzÀ°è   ÇµÄÖAUÄ,ÄAUÄæªÄ   ªÄÄvÄÄÛ
ÇµÄÖAUÄªÈzÀAiÄÄUÀ¼ÄÈÄÄß   §gÉzÀ   ªÁUÄäì   ¹AzsÀÆzÉÄ±ÄzÀ
¹AªUÄÄ¥ÄÛÈÄ   ªÄÄUÄ.   Qæ.±Ä.   MAzÄÄ   CxÄªÄ   JgÄqÄÈÈAiÄÄ
±ÄvÄªAiÁÈÄzÀªÄgÉUÉ   PÁAiÄÄ,   ¨Á®,   UÄæªÄ,   ±Á¬ÁPÀª,   ±Ä®ª,   «µÄ,
gÄ,ÄAiÄÄÈÄ   ªÄÄvÄÄÛ   ªÁfÄPÀgÀtUÀ¼ÄÈÄ§   DAiÄÄÄªÉÄðzÀzÀ   JAiÄ¨sÁUÄUÀ¼ÄÄ
±Á¹ÛçÄAiÄÄªÄV   D¨sÄª¹,Ä®àqÄÄwÛzÀÝªÄ.   C°èAzÀ   ªÄÄÄAzÀPÈÌ   ÈÈÄÈßgÄÄ
ªÄµÄðUÀ¼Ä°è   zÉÄ±ÄzÀ   gÁdQÄAiÄÄ   ªÄÄvÄÄÛ   ªÄÄwÄAiÄÄ   UÉÆAzÀ®UÄ½AzÀ
±Á,ÄÛç©üªÄÈçp   ªAvÄÄªÉÆÄ¬ÄvÄÄ.   UÄæAxÀUÀ¼ÄÄ   T®ªÁUÄÄvÄÛ
§AzªªÄ.   ªÁUÄäì   vÄÈÄß   PÁ®zÀ°è   zÉÆgÉvÀµÄÄÖ   «µÄAiÄÄUÀ¼ÄÈÈß®è
PÀÆrªÁQ   ZÁgÀPÀ,   ,Äª±ÄÄævÄ,   ª«Ä   ªÄÄÄAvÁzÀ   ,ÄÄ»vÉUÀ¼ÄÄ   DzSÁgÄzÀ
ªÉÄÄ´É   vÄÈÄß   ÇµÄÖAUÄ   UÄæAxÀUÀ¼ÄÈÄÄß   §gÉzÄÄ   G¥ÀPÀj¹zÀÝÈÈ.

gÀ,ÀgÀvÀß,ÀªÀÄZÀÒAiÀÄzÀ UÀæAxÀPÀvÀð EzÉÄ °É,ÀgÀÄ¼ÀîªÀ
 ``ÉÄgÉÆ§â£ÉAzÄÄ °ÉÄ¼À§ºÀÄzÄÄ. KPÉAzÀgÉ ±ÉÉ°, vÀvÀÛ÷éUÀ¼ÀÄÄ
 ``ÉÄgÉ``ÉÄgÉ. CµÄÖAUÀºÀÈzÀAiÀÄzÀ°è gÀ,ÀzÀAiÉÆÄUÀ CxÀªÁ
 ``sÀ,Àä¥ÀæAiÉÆÄUÀUÀ½®è. MAzÉgÀqÀÄPÀqÉ zsÁvÀÄUÀ¼À
 ¥ÀæAiÉÆÄUÀ«zÀÝgÀÆ CªÄÄ ¥ÀævÉâÄPÀªAzÀÄªÄÄ.

ªÁUÀälfÀ C£ÀAvÀgÀ ªÀiÁzsÀªÀPÀgÀ gÉÆÄUÀ ¤±ÀÑAiÀÄªÀiÁqÀ®Ä
 ªÀiÁzsÀªÀ¤zÀ£ÀªÀ£ÄÄß §gÉzÀ. ¥ÁoÀPÀæªÀÄPÀì£ÄÄ,ÁgÀªÁV ¥ÀævÉâÄPÀ
 «µÀAiÀÄªÀ£ÄÄß¼ÀîzÀÄÝ. EzÄÄ ªÉÆzÀ®£ÉAiÄÄ UÀæAxÀ. C£ÀAvÀgÀzÀ
 UÀæAxÀPÀvÀðgÁzÀ ±ÁÝíðzsÀgÀ, ``sÀªÀ«Ä±ÀægÄÄ ªÄÆ°PÉ ªÄvÀÄÛ
 gÀ,ËµÀzsÀUÀ¼À£ÄÄß vÀªÄÄ vÀæAxÀUÀ¼À°è ,ÉÄjzÀÝgÉ.
 ªÀiÁzsÀªÀ¤zsÀ£À, ±ÁÝíðzsÀgÀ,À»vÉ ªÄvÀÄÛ ``sÀªÀ¥ÀæPÀ±ÀUÀ¼À£ÄÄß
 ®WÄÄvÀæ¬ÄUÀ½AzÀÆ ZÀgÀPÀ, ,ÄÄ±ÀÄævÀ,
 CµÄÖAUÀ,ÀAUÀæºÀUÀ¼À£ÄÄß (ºÀÈzÀAiÄÄ) §ÈºÀvÀæ¬ÄUÀ¼ÀÉAzÀÆ
 PÀgÉAiÄÄÄvÀÛgÉ.

OµÀzÀ ¤ªÀiÁðtzÀ°è PÁ®¢AzÀ PÁ®PÉì °ÉZÄÄÑ PÀ®àUÀ¼ÀÄÄ,
 AiÉÆÄUÀUÀ¼ÀÄÄ, ªÄvÀÄÛ jÄwUÀ¼ÀÄÄ °ÉZÄÄÑvÀÛ§AzÀÄªÄÄ. FaÄZÉUÉ
 PÁSÁð£ÉUÀ¼ÀÄÄ ªÄvÀÄÛ ªÀiÁgÁì jÄwUÀ¼ÀÄÄ DzsÄÄ¤PÀ PÀæªÄzÀAwªÉ.
 ZÀgÀPÀ,À»vÉUÉ ZÀPÀæ¥ÁtÄ (Qæ.±À.11£ÉAiÄÄ ±ÀvÀªÀiÁ£À),
 ,ÄÄ±ÀÄævÀPÉì qÀ®ít (11£ÉAiÄÄ ±ÀvÀªÀiÁ£À) DµÄÖAUÀ ,ÀAUÀæºÀPÉì
 EAzÄÄ (9£ÉAiÄÄ ±ÀvÀªÀiÁ£À) CµÄÖAUÀºÀÈzÀAiÄÄPÉì CgÄÄtzÀvÀÛ
 (12£ÉAiÄÄ ±ÀvÀªÀiÁ£À) ªÄvÀÄÛ °ÉÄªÀiÁ¢æ (13£ÉÄÄAiÄÄ ±ÀvÀªÀiÁ£À)
 EªÀgÀ ªÄªSÄª£ÀUÀ¼ÀÄÄ °É,ÀgÀÄª¹AiÀiÁvªÉ.

PÀuÁðIPÀzÀ°è C£ÉÄPÀ ªÉÈzÀªgÄÄ ,ÉªÉAiÄÄ£ÄÄß ,À°è¹zÀÝgÉ.
 EªÀgÀ°è JAl£ÉAiÄÄ ±ÀvÀªÀiÁ£ÀzÀ GUÁæ¢vÀª. ºÀ£ÉßgÀqÀ£ÉAiÄÄ
 ±ÀvÀªÀiÁ£ÀzÀ ``ÉÆÄ¥AzÉÄÄ, °ÉÄªÀiÁ¢æ ªÄÄAvÀzÀªgÄÄ
 UÀæAxÀgÀzÀ£É, ªÉÈzÀªªÈwÛUÀ¼À°è ¥Àæ¹zÀpÁVzÀÝgÉ. GUÁæ¢vÀª
 gÀµÄÖçPÀÆl £ÀÈ¥ÀvÀÄAUÀ£À D,ÄÜ£ÀzÀ°èzÀÝ. eÉ£ÄªÄvÀPÉì
 ,ÉÄjzÀªÀ£ÁzÀÝjAzÀ zÉÆqÀØZÀZÉðAiÄÄ£ÉßÄ £ÀqÉ¹ OµÀzsÀUÀ¼À°è
 ªÄzsÄÄ, ªÀiÁÄ,À ªÄvÀÄÛ ªÄzÀªUÀ¼À£ÄÄß ¤µÉÄ¢ü¹zÀ. FvÀ£À
 PÀ`ÁâtPÀgÀPÀ ±ÉæµÀ×UÀæAxÀ. PÀ¼À`ÉAiÄÄ «ÄgÀgÀd (17£ÉÄÄAiÄÄ
 ±ÀvÀªÀiÁ£À) ,ÀPÀ®ªÉÈzÀª,À»vÀtðªÀªÉ§ PÀ£ÀßqÀ ªÄvÀÄÛ vÉ®ÄUÄÄ

„ÉĴĵgÄĀà UÀæAxÄÀÈÀÆß, £ÀAdgÁd`sÀÆŸÁ® æÉÊzÀå,ÁgÀ,ÀAUÀæ°ÀæÉAS
UÀæAxÄÀÈÀÆß §gÉçzÁÝgÉ.

DzsÄÄxPÀ AiÄÄÄUÀ: «eÁÕ£À æÄÄÆÀßqÉzÄÄ d£ÀfÄæÀ£À æÄÄvÄÄÛ
£ÁUÀĴÄPÀvÉUÀ¼ÄÄ §zÄ`ÁUÄÄwÛgÄÄà F PÁ®zÀ°è DAiÄÄÄæÉÄðzÀ
vÄvÄÛ÷éUÀ¼ÄÈÄÄß£ÄÄ,ÄĴ¹ gÉÆÄUÀŸÄæw\$AzsÀPÀ æÄÄvÄÄÛ
xæÁgÀuÉUÀ¼ÄÈÄÄß æAiÁqÀ®Ä ,ÁzsÀåæÉÄ JA\$,ÀA±ÀAiÄÄ GAmÁUÄÄvÄÛzÉ.
DzsÄÄxPÀ £ÁUÀĴPÀvÉ PÀÈvÀPÀæÁzÀ fÄæÀ£ÀPÉi ŸÄæzsÁ£ÀåæÀÈÄÄß
PÉÆqÄÄwÛgÄÄæÄÄzÄĴzÀ æÄÄ£ÄÄµÀå£À zsÁvÄÄ§® PÀræÉÄAiÄiÁUÄÄwÛzÉ.
EzÄĴzÀ °ÉÆ,À °ÉÆ,À gÉÆÄUÀUÀ¼ÄÆ CæÀ£ÄÄß aQwì,ÄÄæÄÄzÀPÉi
,ÁzsÀ£ÄUÀ¼ÄÆ æÄÄvÄÄÛ CæÄÄUÀ½AzÁUÄÄà CŸÁAiÄÄUÀ¼ÄÆ »ÄUÉ
MAzÄĴzÀ æÄÄvÉÆÛAzÄÄ ,ÀæÄÄ,Éå °ÄÄiÄÖwÛæÉ. æÁvÄæÀgÀtPÉi °ÉÆA
çPÉÆAqÄÄ fÄ«Ä`ÉÄPÁzÄÄzÄÄ CxæÁAiÄÄð. gÉÆÄUÀ«eÁÕ£ÀPÉi DzsÄÄxPÀ
AiÄÄÄvÉÆæÄŸPÀgÀt æÄÄvÄÄÛ ŸÄĴPÁæPÀææÄÄUÀ¼ÄÄ §°ÄÄæÄÄnÖUÉ
,À°ÁAiÄÄPÀæÁVæÉ. ç£Àç£ÀPÉi °ÉÆ,À OµÀzsÀUÀ¼ÄÄ §gÄÄwÛæÉ. DzÀgÀÆ
C£ÉÄPÀ æÄÄçüUÀ¼ÄÄ aQvÉiUÉ PÀptæÁVAiÉÄÄ EæÉ §®æÄvÄÛgÀæÁzÀ
OµÀzsÀUÀ¼ÄÈÄÄß GŸÁAiÉÆÄV,ÄÄæÄÄzÄÄ UÄÄgÄÄvÀgÀ æÄÄçüAiÄÄ£ÄÄß
C®Që,ÄÄæÄÄzÄÄ æÄÄ£Ä,Ài£ÄÄß ,ÉÉÄZÉÒAiÄiÁV ©qÄÄæÄÄzÄÄ – EæÉ®è
C£ÁAiÄÄÄµÀåæÁzÄÄæÄÄ.

£ÉÊ,ÀVðPÀ vÄvÄÛ÷éUÀ¼ÄÈÄÄß ©iÄÖ QµÀÖæAiÁUÄðæÀ£ÄÄß »r
çgÄÄæÄÄzÉÄ F ,ÀæÄÄ,ÉåUÉ PÁgÀtæÉAzÄÄ °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ ŸÄæaÄ£ÄæÁzÀ
DAiÄÄÄæÉÄðzÀ xAiÄÄæÄÄUÀ¼ÄÄ £ÉÊ,ÀVðPÀæÁzÀ fÄæÀ£ÀPÉi
C£ÄÄPÀÆ®æÁVzÉ EæÀ£ÄÄß FV£À ŸÄĴ¹ÛwUÉ ,ÄĴ °ÉÆAzÄÄæÄÄvÉ
C¼ÄæÄr¹PÉÆ¼ÄÄæÄÄzÄÄ CvÀåUÄvÀå ±Á,ÀÛçzÀp «µÄAiÄÄUÀ¼ÄÈÄÄß
ŸÄæAiÉÆÄVPæÁVAiÄÄÆ ŸsÀ®ŸÄæzÀæÁVgÄÄæÄ «µÄAiÄÄUÀ¼ÄÈÄÄß
±Á¹ÛçÄAiÄÄæÁVAiÄÄÆ CzsÀåAiÄÄ£À æAiÁqÀ`ÉÄPÄÄ DAiÄÄÄæÉÄðçÄAiÄÄ
,ÀA±ÉÆÄzsÀ£ÁPÉÄzÀæUÀ¼Ä°è wæzÉÆÄµÀ ¹zÁPvÀPÀi£ÄÄ,ÁgÀæÁV
,ÀA»vÁAiÄÄÄUÀ æÄÄvÄÄÛ DzsÄÄxPÀ AiÄÄÄUÀUÀ¼Ä GŸÁAiÄÄPÀÛæÁVgÄÄæÄÄ
`sÁUÀUÀ¼ÄÈÄÄß PÉæÆÄrÜÄPÄĴ¹ ŸÄæZÁgÀPÉi vÀgÄÄæÄÄ
KŸÄðqÄÄUÀ¼ÄÄU`ÉÄPÄÄ. FUÀ æÉÊzÀågÀ£ÉÄPÄĴUÉ vÁæÉÄ OµÀzsÀUÀ¼ÄÈÄÄß
æAiÁrPÉÆqÄÄæÄÄzÄÄ vÉÆAzÀgÉAiÄiÁVzÉ FaÄZÉUÉ ``É¼ÄAiÄÄÄwÛgÄÄæÄÄ
OµÀzsÀ PÁSÁð£ÉU½UÉ ,ÁPÀµÄÄÖ GvÉÛÄd£Ä«®è. DçÜPÀ,ÀASÉåUÀ¼Ä°è

DAiÄÄÄ^äÉÄðçÄAiÄÄ ²PÄët,ÄÄ,ÉÜUÄ¼ÄÆ aQvÁì®AiÄÄUÄ¼ÄÆ ¥ÄæZÁgÄ
PÉÄAzÄæUÄÄ¼ÄÆ K¥ÄðlÖGé zÉÄ±ÄzÄ ,Äé,ÄÜöå ,Ä^äÄÄ,Éå §^oÄÄ^äÄÄnÖUÉ
§UÉ^oÄjAiÄÄÄ^äÄÄzÄÄ d£Ä,Ä^äÄiÄÉÄåPÉì ,ÄvÄìAvÄ£ÄzÄ w¼ÄÄ^äÄ¼PÉAiÄÄ£ÄÄß
PÉÆqÄÄ^äÄÄzÄjAzÄ PÄÄlÄÄ§ AiÉÆÄd£É ,ÄxÄðPÄ^äÄUÄÄ^äÄÄzÄÄ

DAiÄÄÄ^äÉÄðzÄ aQvÁì vÄvÄÜ÷éUÄ¼ÄÄ : DAiÄÄÄ^äÉÄðzÄ jÄvÄå
aQvÉì ^äÄiÄqÄ[~]ÉÄPÄzÄgÉ ^äÄÄvÄÄÜ ¥Äj±ÉÆÄzsÄ£É ^äÄiÄqÄ[~]ÉÄPÄzÄgÉ ^äÄå
çüUÄ¼ÄÄ ®PÄëtUÄ¼ÄÄ, C^äÄÄUÄ¼ÄÄ D±ÄæAiÄÄ,ÄÜ£ÄUÄ¼ÄÄ ^äÄÄvÄÄÜ
gÉÆÄUÉÆÄvÄàwÜUÉ PÄgÄÄtUÄ¼ÄzÄ wæzÉÆÄµÄUÄ¼ÄÄ (^äÄAiÄÄÄ, |vÄÜ,
PÄ¥sÄ) ¥ÄAZÄ[~]sÄEvÄUÄ¼ÄÄ (¥ÄËyé, C¥i, vÉÄd,ÄÄì, ^äÄAiÄÄÄ, DPÄ±Ä)
µÄqÄæ,ÄUÄ¼ÄÄ (^äÄÄzsÄÄgÄ, ^oÄÄ¼, G¥ÄÄà, SÄgÄ, PÄ», PÄµÄAiÄÄ)
,Ä¥ÄÜzsÄvÄÄUÄ¼ÄÄ (gÄ,Ä, gÄPÄÜ, ^äÄiÄÄ,Ä, ^äÉÄÄzÄ,ÄÄì, C¹Ü, ^äÄÄdÓ,
±ÄÄPÄæ) «ÄAiÄÄðUÄ¼ÄÄ (²ÄvÄ, GµÄÜ) «¥ÄPÄ ^äÄÄvÄÄÜ
¥Äæ[~]sÄ^äÄUÄ¼Ä£ÄÄß ^äÉËzÄå£ÄzÄ^äÄ DjwgÄ[~]ÉÄPÄÄ. F ¥ÄæPÄgÄ ^äÄå
çüUÄ¼Ä£ÄÄß ZÉ£ÄßV w½zÄÄPÉÆAqÄÄ vÄqÄ^äÄiÄqÄzÉ aQwì,Ä[~]ÉÄPÄÄ.
G¥ÉÄPÉ^äÄiÄrzÄgÉ gÉÆÄUÄ ¥Äj^oÄgÄzÄÄ,ÄìzsÄå DxÄ^äÄ C,ÄzsÄå^äÄv
¥Äjt«Ä,Ä§^oÄÄzÄÄ. ±Äæ^äÄ«®èzÉ ^äÄÈPÄ^äÄ£ÄÄß ,ÄtÜ
,Ä¹AiÄiÄvÄgÄÄ^äÄUÄ[~]ÉÄ ^oÉÄUÉ QÄ¼Ä§^oÄÄzÉÆÄ ^oÄUÉ ^äÄåçüAiÄÄ
¥ÄægÄÄ[~]sÄzÄ[~]ÉèÄ aQvÉì ^äÄiÄqÄ[~]ÉÄPÄÄ. aQvÉì ^äÄiÄqÄ®Ä gÄ,Ä,
G¥ÄgÄ,ÄUÄ¼ÄÄ, zsÄvÄÄ, G¥ÄzsÄvÄÄ ^äÄÄvÄÄÜ ^äÄ£Ä,ÄàwUÄ¼Ä£ÄÄß
G¥ÄAiÉÆÄUÄ¥Är¹PÉÆ¼ÄÄ^äÄ jÄwUÄ¼Ä£ÄÄÆß DAiÄÄÄ^äÉÄðzÄzÄ^oè «^äÄj¹zÉ. F
«µÄAiÄÄUÄ¼Ä£Éß®è ^äÉËzÄå w½çgÄ[~]ÉÄPÄÄ ^äÄÄvÄÄÜ D zÄæ^äÄUÄ¼Ä
zÉÆÄµÄ, zÄÆµÄå ^äÄÄvÄÄÜ ^äÉËµÄ^äÄå UÄÄtUÄ¼Ä£ÄÄÆß w½çgÄ[~]ÉÄPÄÄ.

**,Ä^äÄzÉÆÄµÄB, ,Ä^äÄiÄvß±ÄÑ,Ä^äÄzsÄvÄÄ^äÄ®QæA
iÄÄB|**

**¥Äæ,Ä£ÄßvÉÄÄçæAiÄÄ^äÄ£ÄB ,Äé,ÄÜ EvÄå©ü
çüÄAiÄÄvÉÄ||**

DgÉÆÄUÄå^äÄÄvÄ£Ä ®PÄëtUÄ¼ÄÄ »ÄV^äÉ. : wæzÉÆÄµÄUÄ¼ÄÄ
MAzÉÄ jÄwAiÄiÄv ,Äé,ÄÜ£ÄzÄ^oèzÄÄÝ, C^äÄÄUÄ¼ÄÄ ,ÄjAiÄiÄzÄ
PÉ®,ÄUÄ¼Ä£ÄÄß ^äÄiÄrPÉÆArgÄ[~]ÉÄPÄÄ. ^äÄÄAzÄ, «µÄ^äÄ, wÄPÄ÷Ü
^äÄÄvÄÄÜ ,Ä^äÄ doÄgÄvßUÄ¼Ä^oè ±ÉæÄµÄx^äÄzÄ ,Ä^äÄiÄvß EgÄ[~]ÉÄPÄÄ.
gÄ,Ä^äÉÄ DçAiÄiÄzÄ ,Ä¥ÄÜzsÄvÄÄUÄ¼ÄÄ ^äÄÄvÄÄÜ ^äÄÄ®^äÄÄEvÄæ, [~]ÉÄgÄÄ

EªÄÄUÀ¼Ä QæAiÉÄUÀ¼ÄÄ ,ÄªÄÄ£ÄVgÄªÉÄPÄÄ. ,ÉªÄ£Ä£ÄiÄÄªºè
»vÄ«ÄvÄUÀ½gÄªÉÄPÄÄ. ªÄÄ£Ä,ÄÄì, EAçæAiÄÄUÀ¼ÄÄ ¤ÄÄÄð®ªÄV
±ÄÄzÄªªÄVgÄªÉÄPÄÄ. ±ÄjÄgÄ zÄÈqsÄªÄVgÄªÉÄPÄÄ. CÄxÄªÄ£Ä£ÄÄß ,Äé,ÄÜ
J£ÄÄßvÄÜgÉ. ªÉÄÄªºÉÄ½gÄÄªÄzÄgÄºè K£ÉÄ ªÄåvÄå,ÄªÄzÄgÄÆ
gÉÆÄUÉÆÄvÄàwÜUÉ PÄgÄtUÀ¼ÄUÄÄvÄÜªÉ. £ÄªÄÄä ¥ÄÆªÄðd£ÄäzÄ
PÄªÄÄð¥sÄ®PÉì C£ÄÄUÄÄtªÄVÄiÄÄÆ §gÄÄªÄ gÉÆÄUÄUÀ¼ÄÄ PÉ®ªÄÄ EªÉ.
gÉÆÄUÄUÀ¼ÄÄ ªÄÄÆ®,ÄÜ£Ä ±ÄjÄgÄ ªÄÄvÄÄÜ ªÄÄ£Ä,ÄÄì. ªÄÄ£ÉÆÄ
çüµÄ×£Ä gÉÆÄUÄUÀ¼ÄÄ ,ÄÆÜ®ªÄV gÄeÉÆÄUÄÄt ªÄÄvÄÄÜ
vÄªÉÆÄUÄÄtUÀ¼ÄÄ CwgÉÄPÄçAzÄ GvÄà£ÄßªÄUÄÄªÄªÄÄ. ±ÄjÄgÄçüµÄ×£Ä
ªÄåçüUÀ¼ÄÄ ¤d DUÄÄvÄÄ JAzÄÄ JgÄqÄÄ «zsÄUÀ¼ÄVªÉ. ,ÄÆÜ®ªÄV PÄ®,
CÄÄð, PÄªÄÄðUÀ¼Äºè »Ä£ÄÄiÉÆÄUÄ, CwÄiÉÆÄUÄ, ªÄÄvÄÄÜ
«ÄxÄåÄiÉÆÄUÄUÀ¼ÄÄ CªÄPÉì PÄgÄtUÀ¼ÄÄ. «µÄQæ«ÄUÀ¼Ä£ÄÄß
JzÄÄj,Ä§®è ±ÄQÜ PÄªÄÄÄiÄiÄzÄgÉ gÉÆÄUÉÆÄvÄàwÜÄiÄiÄUÄÄvÄÜzÉ.
C£ÉÄPÄªÄzÄ ±ÄjÄjPÄ ªÄåçüUÀ½UÉ ªÄÄ£Ä¹£Ä C,Äé,ÄÜvÉÄiÄÄÆ
PÄgÄtªÄUÄ§ºÄÄzÄÄ.

²ÉÊzÀâ£ÁzÀ²À EAçæAiÄÄ«µÄAiÄÄUÄ¹⁄Ä ²ÉÄÄÄÄÉ ²ÉZÄÄÄÄ
 D,ÀPÀÛ£ÁUÄzÉ, ÁéxÀð£ÁUÄzÉ ¥ÀgÀjUÉ »vÊÊ¶AiÄiÁV
 ¥ÀgÉÆÄ¥ÀPÁjAiÄiÁVgÄ¨ÉÄPÄÄ. ÄvÄÄ²Ä£ÉßÄ DqÄ¨ÉÄPÄÄ
 PÄë²ÄiÄ²®£ÁVgÄ¨ÉÄPÄÄ. »A,É, ÄÄ¹⁄ÄÄî°ÉÄ¹⁄ÄÄ²ÄÄzÄÄ, ²ÄâxÀð
 PÄ®PÄ¹⁄ÄÉAiÄÄÄ²ÄÄzÄÄ, ¥ÀgÄ¹ÜçÄAiÄÄgÄ°è C©ü´ÁµÉ ²ÄÄÄAvÁzÄ
 ¥Á¥ÀPÄ²ÄÄðUÄ¹⁄Ä£ÄÄß PÄAiÉÄÄ£Ä²ÄZÄ²ÄÄ£Ä,Á ©nÖgÄ¨ÉÄPÄÄ.
 DAiÄÄÄ²ÉÄðzÄzÄ°è gÉÆÄUÄUÄ¹⁄Ä ¥ÄjÄPÉë, OµÄzsÀUÄ¹⁄Ä eÄÖ£Ä,
 aQvÁìPÄæ²ÄÄUÄ¹⁄ÄÄ - ²ÄÄÄAvÁzÄ ²ÉÊzÄâgÄ j®è CAUÄUÄ¹⁄Ä «ZÁgÄzÄ®Æè
 wæzÉÆÄµÄUÄ¹⁄ÄÄ ²Äâ¹¹PÉÆAr²É. wæzÉÆÄµÄ£ÄâAiÄÄzÄ ¥Äæw¥ÁzÄ£ÄPÉì
 ²ÄÄvÄÄÛ gÉÆÄUÄ«²ÄÄ±ÉðUÉ D¥ÉÆÛÄ¥ÄzÉÄ±Ä, G¥Ä²ÄiÄ£Ä, C£ÄÄ²ÄiÄ£Ä
 ²ÄÄvÄÄÛ ¥ÄævÄâPÄë jA§ £Ä®Äì ÄzsÄ£ÄUÄ¹⁄Ä£ÄÄß ²ÉÆAçgÄ¨ÉÄPÄÄ.
 ¥ÄAZÄ¨sÄÆvÄUÄ¹⁄Ä ÄÄAiÉÆÄUÄçAzÄ wæzÉÆÄµÄUÄ¹⁄ÄÆ ²ÄÄvÄÄÛ
 µÄqÄæ ÄUÄ¹⁄ÄÆ GvÄàwÛAiÄiÁV²É.

³ÁvÀ, |vÀÛ, PÀ¥sÀ JA§ wæzÉÆÃµÀUÀ¼ÄÄ MAzÉÆAzÀÆ LzÄÄ «zsÀ.
 EªÀÅUÀ¼ÄÄ vÀªÄÄä ,Áé,ÁÜ£ÀçAzÀ ``ÉÃgÉ PÀqÉUÉ ZÀ°zÀgÉ CxÀªÁ
 EzÀÝ°èAiÉÄÄ ZÀAiÄÄ¥ÀæPÉÆÃ¥À¥Àæ±ÀªÄÄ£À JA§ CªÀ ÉÜUÀ¼Ä£ÄÄß °ÉÆA

çzÀgÉ æÁåçü GvÀàwÛAiÀiÁUÀÄvÀÛzÉ. æÁåçüaQvÉiAiÀÄ°è ,ÀAvÀ¥Àðt (§ÈA°Àt) æÄvÀÄÛ C¥AvÀ¥Àðt (®AWÀ£À) aQvÉi JAzÀÄ JgÀqÀÄ «zsÀ. zÉÄ°ÀæÀÄß ¥ÄÄ¶ÖæAiÁqÀÄæÀ «zsÀ£ÀPÉi §ÈA°Àt JAzÀÆ, PÀÈ±ÀæAiÁqÀÄæÀ jÅwUÉ ®AWÀ£ÀaQvÉiAiÉÄAzÀÆ ¥ÀjUÀtÄ,À´ÁVzÉ. ®AWÀ£À aQvÉiAiÀÄ°è ±ÉÆÄzsÀ£À, vÀæÄ£À JAzÀÄ JgÀqÀÄ ¥ÀæPÁgÀUÀ½æÉ. ±ÉÆÄzsÀ£ÀæÉAzÀgÉ ¥ÀæPÄÄ|vÀ zÉÆÄµÀUÀ¼À£ÀÄß °ÉÆgÀUÉ °ÉÆÄUÀ´Ár,ÄæÀ aQvÉi. ±ÉÆÄzsÀ£À aQvÁiPÀææÄÄzÀ°è ægÀÆ°À, æÀæÄ£À, PÁAiÀÄ«gÉÄZÀ£À, ²gÉÆÄ«gÉÄZÀ£À, gÀPÀÛæÉÆÄPÀëtUÀ¼ÉAzÀÄ LzÀÄ «zsÀPÀææÄÄUÀ¼ÄÄ. ±ÀæÄ£ÀaQvÉiAiÉÄAzÀgÉ «µÀæÄæÄzÀ (°ÉZÀÄÑ DxÀæÁ PÀræÄ zÉÆÄµÀ¥ÀææAiÁtUÀ½zÀÝgÉ) zÉÆÄµÀUÀ½zÀÝgÉ æAiÁvÀæ CæÄÄUÀ¼À£ÀÄß ,ÀæÄ¥ÀææAiÁtPÉi æÄvÀÄÛ ,ÀæÄ¹ÜwUÉ vÀgÀææÄÄzÀÄ. EzÀgÀ®Æè ¥ÁZÀ£À, çÄ¥À£À, °À¹æÄ GAIÄ æAiÁqÀÄæÄÄzÀÄ. ¨ÁAiÀiÁjPÉ æUÀæ°ÀæAiÁqÀÄæÄÄzÀÄ, æÁåAiÀiÁæÄÄ, ©¹®Ä PÁ¬Ä,ÄææÄÄzÀÄ, ±ÄÄzÀpæÄAiÀÄÄ,ÉæÄ£É - JAzÀÄ K¼ÄÄ«zsÀ aQvÁiPÀææÄÄUÀ½æÉ.

§ÈA°Àt aQvÉi¬ÄAzÀ zÉÄ°ÀæÄÄ¶Ö, ±ÀQÛ GAmÁUÀÄvÀÛzÉ. ®AWÀ£ÀaQvÉi¬ÄAzÀ EAçæAiÀÄUÀ¼À ±ÄÄçp, æÄÄ®æÄÆvÀæUÀ¼À ,ÀjAiÀiÁzÀ «,Àðð£É. ±ÀjÄgÀ ´ÁWæÀ, °À¹æÄ, ¨ÁAiÀiÁjPÉ vÉÆÄgÀææÄÄzÀÄ. æÉÄÄ´É °ÉÄ½zÀ aQvÁivÀvÀÛ÷éUÀ¼À£ÀÄß DgÀÄ «zsÀUÀ¼ÁV «AUÀr¹zÉ. 1. °ÉÄvÀÄ «¥ÀjÄvÀ aQvÉi 2. æÁåçü «¥ÀjÄvÀ aQvÉi, 3. °ÉÄvÀÄ - æÁåçü «¥ÀjÄvÀ aQvÉi, 4.°ÉÄvÀÄvÀxÀðPÁj aQvÉi, 5. æÁåçü vÀzÀxÀðPÁj aQvÉi 6. °ÉÄvÀÄ-æÁåçü vÀzÀxÀðPÁj aQvÉi.

æÉÉzÀæ gÉÆÄUÀæÀ£ÀÄß vÀ£Àß ¥ÀAZÉÄAçæAiÀÄUÀ¼À æÄÄÆ®PÀ zÀ¥Àðt, ,À±Àð£À, ¥Àæ±Éß æÄÄAvÀzÀæÄÄUÀ½AzÀ UÉÆvÀÄÛæAiÁr aQvÉi æAiÁqÀ´ÉÄPÄÄ. EæÄÄUÀ¼À eÉÆvÉUÉ gÉÆÄVAiÀÄ £Ár, æÄÄ®æÄÆvÀæ, ¥ÀjÄPÉë £Á®UÉ, ±Àßp, gÀÆ¥À, zÀÈ¶ëUÀ¼À ¥ÀjÄPÉë ,À,À±Àð£ÀUÀ¼À æÄÄÆ®PÀ gÉÆÄUÀæÀ£ÀÄß ¥ÀvÉÛæAiÁr CæÄÄUÀ½UÉ vÀPÀiAvÉ aQvÉi æAiÁqÀvÀPÀizÀÄÝ. »ÄUÉ æAvÀ, |vÀÛ, æÄvÀÄÛ PÀ¥sÀ zÉÆÄµÀUÀ¼À ,À,ÀUÀðçAzÀ GvÀà£ÀßæÄzÀ gÉÆÄUÀUÀ½UÉ CæÀPÉi vÀPÀi jÅwAiÀÄ°è æÁåçüUÀ¼À CæÄ,ÉÜ ®PÀëtUÀ¼À£ÀÄß ,ÀjAiÀiÁV CjvÀÄ ,ÀÆPÀÛæÄV «çüæAvÀÛv aQvÉi æAiÁqÀvÀPÀizÀÄÝ. DAiÀÄæÉÄðzÀ jÄvÀæ gÉÆÄUÀ ætðAiÀÄ æÄvÀÄÛ aQvÁi PÀææÄÄUÀ¼ÄÄ wæzÉÆÄµÀUÀ½AzÀ CæÀ®A©vÀæÁVzÉ. F

,AA¥ÀÆtð DAiÄÄÄªÉÃðzÀªÀ£ÄÄß ¥ÀæwAiÉÆ§â£ÄÆ PÀ°vÄÄ,
 PÀªAiÄð¨sÄâ,À ªAiÄqÄ®Ä ,ÄzsÄâªAUÄÄªÄ jÃwAiÄÄ°è D ±Ä,ÀÛçªÀ£ÄÄß 8
 «¨sÄUÄUÄ¼Ä£ÄßV ªAiÄrzÁÝgÉ. CªÄÄ »ÃVªÉ: **PÁAiÄÄ aQvÁi:**
 DAiÄÄÄðªÉÃðzÀ ªÉÊzÀgÉ®ègÄÆ PÁAiÄÄaQvÁi UÄæAxÄUÄ¼Ä£ÄÄß
 CzsÄâAiÄÄ£Ä ªAiÄr PÉÃªÄ® F MAzÄÄ¨sÄUÄªÀ£ÉßÄ
 gÄÆrüAiÄÄ°ènÖgÄÄvÁÛgÉ. G½zÄ K¼ÄÄ¨sÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß
 C£ÄÄ¨sÄªÄzÄ°ènÖgÄÄªÄ ªÉÊzÄâgÄÄ «gÄ¼Ä. **Ä® gÉÆÄUÄ:**
 ªÄÄnÖzÁgÄ¨sÄâ ªÄç£ÁgÄÄ ªÄgÄÄµAUÄ¼Ä vÀ£ÄPÀ DAiÄiÄ ªÄAiÄÄ¼UÉ
 C£ÄÄUÄÄtªÄV §gÄÄªÄ gÉÆÄUÄUÄ¼Ä ªÄtð£É EzÄÄ **UÄÈ°Ä aQvÁi** ªÄÄ£Ä¼UÉ
 gÄeÉÆÄUÄÄt ªÄÄvÄÄÛ vÄªÉÆÄUÄÄtUÄ¼ÄÄ§ JgÄqÄÄ zÉÆÄµAUÄ¼ÄÄÄIÄ
 ,ÄvÄÛ÷éUÄÄtªÉÄ ªÄÄ£Ä¼£Ä DgÉÆÄUÄâ,ÄzsÄ£É. gÄeÉÆÄUÄÄt
 vÄªÉÆÄUÄÄtUÄ¼ÄzÄ ªÄÄ£Ä,ÄÄi DªÄÈvÄªÄzÄgÉ G£ÄzÄ (ªÄÄZÄÄÑ),
 C¥Ä,ÄägÄ (ªÄÄÆbÉÄð) CvÄvÁé©üªªÉÄ±Ä (»¹ÖÃjAiÄÄ) ªÄÄÄvÄzÄ
 gÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄ §gÄÄvÄÛªÉÉ. **HzsÄéðAUÄgÉÆÄUÄ«eÄÖ£Ä :**
 vÄ´ÉAiÄÄ°ègÄÄªÄ PÄtÄÛ, ªÄÄÆUÄÄ, Q«, UÄAi®Ä, ªÄ®Äè ªÄÄÄvÄzÄ
 CªÄAiÄÄªAUÄ½UÉ §gÄÄªÄ gÉÆÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß «ªÄj,ÄÄªÄ¨sÄUÄ.
±Ä®âvÄAvÄæ F¨sÄUÄªÀ£ÄÄß ±Ä,ÀÛçªQvÉiAiÉÄzÄÆ PÄgÉAiÄÄªªÄgÄÄ F
 ¨sÄUÄªÄç DAiÄÄÄªÉÃðzÄzÄ°è ,AA¥ÀÆtðªÄV «ªÄj,Ä®ànÖzÉ **«µÄvÄAvÄæ**
 (mÁQIPÄ®f) F¨sÄUÄzÄ°è «µÉÆÄvÄàwÛ, ,ÄÛªÄgÄ dAUÄªÄÄ
 «µÄ¨sÉÄzÄUÄ¼ÄÄ, «µÄ ,ÉÄ«¹zÄgÉ DUÄÄªÄ ®PÄët, ªAiÄqÄ´ÉÄPÄzÄ aQvÉi.
 EªÄÄUÄ¼Ä®èzÉ «µÄªÄ£ÄÄß PÉÆIÖªÀ£ÄÄÄß PÄAqÄÄ»rAiÄÄÄªÄ
 «zsÄ£ÄUÄ¼ÄÆ ªÄtÄðvÄªVªÉ. **gÄ,ÄAiÄÄ£Ä aQvÉi** EzÄPÉi
 PÁAiÄÄPÄ®ªªÉAzÄÆ °É,ÄgÄÄ. DAiÄÄÄ,Äi£ÄÄß °ÉaÑ¹, ªÄÄÄ¥Äà£ÄÄß
 °ÉÆÄUÄ´Är¹, §ÄçP±ÄQÛ, eÄÖ¥ÄPÄ±ÄQÛ, ªÉÄÄzsÄ±ÄQÛUÄ¼Ä£ÄÄß PÉÆIÄÖ
 ±ÄjÄjPÄ§®ªÄ£ÄÄß PÄÄVî,ÄzÉ ,ÄzÄ AiÄiÉªÄ£Ä ¹ÜwAiÄÄ°èAiÉÄÄ EgÄ®Ä
 DUÄUÉi ªAiÄrPÉÆ¼ÄÄªÄªÄ aQvÁi «zsÄ£Ä. **ªÄfÄPÄgÄt** ,ÄvÄiAvÁ£ÄªÀ£ÄÄß
 ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä zÄA¥ÄwUÄ¼ÄÄ, C£ÄÄ,Äj,Ä´ÉÄPÄzÄ «çü, ,ÉÄ«¨sÄUÄ PÄÄ
 çüUÄ¼Ä£ÄÄß ªÄtÄð,ÄÄªÄ¨sÄUÄ. F JÄIÄ¨sÄUÄUÄ½UÉ ,Ä°ÄPÄjAiÄiAvGÄÄªÄ
 ¥ÄAZÄ¨sÄÆvÄUÄ¼ÄÄ, wæzÉÆÄµAUÄ¼ÄÄ, ,Ä¥ÄÛzsÄvÄÄUÄ¼ÄÄ,
 ¥ÄAZÄeÄÖ£ÉÄÄçæAiÄÄUÄ¼ÄÄ, ¥ÄAZÄPÄªÉÄÄðÄçæAiÄÄUÄ¼ÄÄ, ªÄÄ£Ä,ÄÄi,
 DvÄä EªÄÄUÄ¼ÄÄ «ªÄgÄuÉ ªÄÄvÄÄÛ zÄæªÄÄUÄÄt «eÄÖ£Ä, gÉÆÄV

¥ÀjÃPÁë«zsÁfÀ, gÀ,À±Á,ÀÛç, fÁrÃ¥ÀjÃPÁë, ¢ÀÄ®ªÀÄÆvÁæçUÀ¼À ¥ÀjÃPÁëPÁæªÀÄUÀ¼À®èªÀÇ DAiÀÄÄªÉÃðzÀ ±Á,ÀÛçPÉÌ,ÉÃjªÉ.

(PÀfÀßqÀ «±ÀéPÉÆÃ±À,ÀA-1 ¥Àæ. ,ÀA. zÉÃdUË, jfi.j®i.jfi. PÀ. C. ,ÀA. ¢ÉÄÊ,ÀÆgÀÄ «. «. 1969 ¥ÀÄ. 850-856)

3.±ËZÁZÁgÀ ¥Àj¥Á®fÉ

DgÉÆËUÀâ ,ÀAgÀPÀëuÉAiÀÄ°è ¢ÀÄvÀÄÛ gÉÆËUÀzÀ ,ÀAgÀPÀëuÉAiÀÄ°èAiÀÄÆ D°ÁgÀ ¢zÉæ §æ°ÀäZÁgÀâ F ¢ÀÄÆgÀÄ G¥À,ÀÜA`sÀUÀ¼À ¢ÀÄwjpÀÛvÉ¬ÀAzÀ gÉÆËUÀPÉÌ PÁgÀtªÁUÀÄªÀÄzÀÄ. EªÀÄUÀ¼À ¥Àj¥Á®fÉ ¢AiÀÄªÀÄ¥ÀÆªÀðPÀªÁV ¢ÀiÁqÀ`ÉÃPÁVzÉ. F ¢zÉÃð±ÀfÀUÀ¼ÀÉÃ vÀæAiÉÆË¥À,ÀÜA`sÀzÀ D±ÀAiÀÄUÀ¼ÀÄ. E£ÀÄß ±ËZÁZÁgÀ ¥Àj¥Á®fÉAiÀÄ zÉÊ»PÀ ¢ÀÄvÀÄÛ ¢ÀiÁfÀ¹PÀ DZÁgÀ¥Á®fÉAiÀÄVªÉ. zÉÊ»PÀ ±ËZÁZÁgÀªÀ zÀAvÀzÀªÀfÀ, ¢ÀÄ®ªÀÄÆvÁæ «,ÀdðfÉ, ÀßfÀ, C`sÀAUÀAdfÀ DZÁªÀÄfÀ EªÀÄUÀ¼ÀfÀÄß M¼ÀUÉÆArzÉ. EªÀÄUÀ¼ÀfÀÄß çfÀZÀAiÀÄðzÀ°è ,À«ÁÛgÀªÁV ¢ÉÃ¼À`ÁVzÉ. EªÀÄUÀ¼ÀfÀÄß AiÀiÁªÀ PÀæªÀÄzÀ°è ¢ÀiÁqÀ`ÉÃPÉA§zÀfÀÄß ±ËZÁZÁgÀUÀ¼À «µÀAiÀÄªÀfÀÄß «ªÀgÀªÁV ¥Àæ,ÀÛ,À`ÁVzÉ. EzÀPÉÌ C£ÀÄUÀÄtªÁV GµÁ¥ÁfÀ, ¢ÀÄ,ÉÆËzsÀPÀ ,ÉÃªÀfÉ, «ZÁgÀUÀ¼ÀÄ d£À¥ÀzÉÆËzÀéA±À CAzÀgÉ ¢À,ÀÄÛ±ÀBªÁV ¢ÀAiÀÄ, d®, `sÀÆ«À EªÀÄUÀ¼UÀfÀÄUÀÄtªÁV ¢ÉÃ¼À`ÁVzÉ. EªÀÄUÀ¼ÀfÀÄß ,ÀjAiÀiÁV ¢ÀiÁqÀÄªÀÄzÀjAzÀ d£À¥ÀzÉÆËzÀéA±ÀUÀ¼ÀÄ ¢ÀÄvÀÄÛ ,ÀAPÁæ«ÀPÀ gÉÆËUÀ¼ÀfÀÄß vÀqÉUÀiÖ§°ÀÄzÀÄ.

DAiÀÄÄªÉÃðzÀzÀ°è DZÁgÀ gÀ,ÀAiÀÄfÀªÀfÀÄß ¢ÀÄQÛAiÀÄ DZÁgÀ CAzÀgÉ fÀqÉªÀ½PÉUÀ½UÉ ¢ÉÃ¼ÀÄªÀAvÀ°ÀÄzÁVzÀÄÝ. EzÀÄ zÉÊ»PÀ ,ÀAgÀPÀëuÉAiÀÄ°è ¢ÉÃUÉ gÀ,ÀAiÀÄfÀUÀ¼À §¼ÀPÉAiÀÄfÀÄß ¢ÉÃ¼À`ÁVzÉAiÉÆÃ CAVÉAiÉÄ ¢ÀiÁfÀ¹PÀ «PÁgÀUÀ¼ÀfÀÄß vÀqÉUIÖ®Ä ¢ÀÄvÀÄÛ ¢ÀÄfÀ¹fÀ ,ÀA¥ÀÆtð QæAiÉÄUÀ¼ÀÄ ,ÀjAiÀiÁVgÀ®Ä CAzÀgÉ, aAvÁ, H°Àâ, «ZÁAiÀÄð, ,ÀAPÀ®à, zsÉâÄAiÀÄ EªÀÄUÀ¼ÀÄ ,ÀjAiÀiÁVgÀ®Ä ¢ÀiÁfÀ¹PÀ ¢ÀÄfÀ¹fÀ ²Ä®,ÀvÀéUÀ¼ÀfÀÄß ¢ÉÃ¼À`ÁVzÉ. EzÀPÁiV ZÁgÀPÀ,ÀA»vÉAiÀÄ°è DZÁgÀ ¥Àj¥Á®fÉAiÀÄ vÀvÀéUÀ¼ÀfÀÄß ¢ÉÃ¼À`ÁVzÀÄÝ CªÀÄUÀ¼ÀÄ ,ÀvÀâªÁç, CPÉÆæÃzsÀ, ¢ÀÄÈvÀÛ CwAiÀiÁzÀ ¢ÀÄzsÀâªÉÄËxÀÄfÀçUÀ¼ÀfÀÄß vÀâf,ÀÄªÀÄzÀÄ. C»A,É, zsÀªÀÄðªÀfÀÄß ¥Àj¥Á°,ÀÄªÀÄzÀÄ, ¢ÀÄfÀ,ÀiÀÄß G`Áè,ÀªÁViÀÖPÉÆ¼ÀÄªÀÄzÀÄ, d¥AvÀ¥Á çUÀ¼ÀfÀÄß ¥Á°,ÀÄªÀÄzÀÄ EªÀÄUÀ¼À®èzÉ ,ÀzÀéøvÀÛzÀ j`Áè ¢AiÀÄªÀÄUÀ¼À ¥Á®fÉAiÀÄ CUÀvÀâªÁVzÉ. »ÄUÉ ±ËZÁZÁgÀUÀ¼ÀÄ zÉÊ°À ¢ÀÄvÀÄÛ ¢ÀÄfÀ¹UÉ ,ÀA§Açü¹zÁÝVzÀÄÝ CªÀÄUÀ¼À ¥Àj¥Á®fÉAiÀÄ CªÀÁgÀªÁVz

zÉÊ°ÀªÀÄ ,ÀÄð«zsÀzÀ°è ,ÀzÀÈqsÀªÁUÀ®Ä ±ÀÄavÀéªÀÄ CªÀÁAiÀÄðªÁVzÉ. zÉÊ°ÀªÀfÀÄß ±ÀÄaAiÀiÁVj,À®Ä ¢ÉÃ½gÀÄªÀAvÀ°À j`Áè

DZÀgÀuÉUÀ¼ÀÉÀÄß ±ËZÁZÁgÀ JAzÀÄ PÀgÉAiÀÄ§ºÀÄzÁVzÉ. ±ÀÄavÀé²ÀÄ
 "ÁºÀÄ ±ÀÄvÀÄÛ C" sÀÄAvÀgÀ CA±ÀUÀ¼ÀÉÀÄß M¼ÀUÉÆArzÀÄÝ "ÁºÀÄ ±ÀÄ
 ¢PAiÀÄÉÀÄß ,ÁßÉÀ C" sÀÄAUÀ¢UÀ½AzÀ ¢AiÁqÀ§ºÀÄzÁVzÉ. C" sÀÄAvÀgÀ
 ±ÀÄavÀé²ÀÉÀÄß ºÉÆAzÀ®Ä DºÁgÀ ,ÉÄºÀÉÉ¬ÄAzÀ ¥ÄægÀA©ü¹-DºÁgÀ
 ,ÄjAiÀiÁV ¥Äj²AvÀðÉÉAiÀiÁV-²ÄÄ®²ÄÄÆvÀæUÀ¼ÄÄ ,ÄjAiÀiÁV
 «,ÄððÉÉAiÀiÁUÀÄ²ÄÄzÀJAzÀ C" sÀÄAvÀgÀ ±ÀÄaUÉÆ½,Ä§ºÀÄzÁVzÉ. EµÉÖÄ
 C®èzÉ ±ÄjÄjPÀ QæAiÉÄUÀ¼ÄzÀAvÀºÀ ,ÄºÄ²ÄzÀAvÀºÀ 13 zÉÉ»PÀ
 ¢ÉÄUÀUÀ¼ÄÉÀÄß (NATURAL-URGES) UÄÄgÀÄw¹, C²ÄÄUÀ¼ÄÉÀÄß
 vÀqÉUÀiÖ"ÁgÀzÀÄ JAzÀÄ ºÉÄ½ C²ÄÄUÀ¼ÄÉÀÄß 'CzsÁgÀtÄÄAiÀÄ
 ¢ÉÄUÀUÀ¼ÄÄ' JAzÀÄ ºÉÄ¼Ä¬ÁVzÉ E²ÄÄUÀ¼Ä ¢ÉÄUÀ¥Äæ²ÄÈwÜAiÀÄÄ
 GAmÁzÀUÀ C²ÄÄUÀ¼ÄÉÀÄß vÄäf,Ä"ÉÄPÉ E®è²ÄzÀºè ºÄ®²ÄgÀÄ
 gÉÆÄUÀUÀ¼ÄÄ GAmÁUÀ®Ä PÁgÀt²ÄUÀÄvÀÜºÉ JA§ÄzÀÉÀÄß «µÄzÀ²ÄV
 «²Äj,ÄÄvÄÛ 'CzsÁgÀtÄÄAiÀÄ ¢ÉÄUÀUÀ¼ÄÄ' (URGES-NOT TO be suyrresed-NON
 SURESSBLE URGES) JAzÀÄ w½,ÄÄvÄÛ CzsÉÆÄ²ÄvÀ, ²ÄÄ®, ²ÄÄÆvÀæ, PÄè²ÄzsÀÄ,
 dÈÄ"Ä EvÄä¢, 13 ¢ÉÄUÀUÀ¼ÄÉÀÄß ºÉÄ¼Ä¬ÁVzÉ. EA¢ÉÀ MvÄÜqÄzÀ
 dUÄwÜÉºè C²ÄÄAiÀÄð²ÄV E²ÄÄUÀ¼ÄÉÀÄß vÀqÉzÀÄ CxÀ²Ä «¼ÄÄ§²ÄV
 «,ÄððÉÉ ¢AiÁqÄ²ÄÄzÀJAzÀ ºÄ®²ÄgÀÄ gÉÆÄUÀUÀ¼ÄÄ GAmÁUÀÄ²ÄzÀÄ.
 GzÄºÁgÀuÉUÉ- ²ÄÄÆvÀæ«ÄððÉÉAiÀÄÉÀÄß vÀqÉzÀÄ ¢AiÁqÄÄzÀJAzÀ
 ²ÄÄÆvÀæ±Ääj (Kidney stone) GAmÁUÀÄ²ÄzÀÄ. F jÄw ±ËZÁZÁgÀzÀ
 ¢AiÀÄ²ÄzÀAvÉ ¢ÉÄUÀUÀ¼ÄÉÀÄß ¢AiÀÄAwæ,ÄzÉÄ EzÄÝºè gÉÆÄUÀPÉi
 PÁgÀt²ÄUÀÄ²ÄzÀÄ. »ÄUÉ ±ËZÁZÁgÀ²ÄÄ DgÉÆÄUÀäzÀºè ²ÄÄºAvÀézÀ
 ¥ÄvÀæ²ÄÉÀÄß ºÉÆA¢zÉ.

EzÉÄ jÄw zÀAvÀzsÄ²ÄÉÀ, ,ÁßÉÀ C" sÀÄAUÀ, ,Áé,ÄÜ²ÄÈvÀÜzÀ
 ¥Äj¥Ä®ÉÉAiÀÄ iÄvÄÄZÄAiÉÄðAiÀÄ CA±ÀUÀ¼ÄÉÀÄß EzÄgÀºè ,ÉÄj,Ä¬ÁVzÉ.
 ±ËZÁZÁgÀ²ÄÄ PÉÄ²Ä® zÉÄºÁPÉi CµÉÖÄ 1Ä«ÄvÀ²ÄUÄzÉ ²ÄÄÉÀ¹UÄÆ
 CÉÄéAiÀÄ²ÄUÄÄvÄÜzÉ. EzÄÉÄß DZÁgÀ gÄ,ÄAiÀÄÉÀ JAzÀÄ PÀgÉAiÀÄ¬ÁVzÉ.
 ,Ä²ÄiÁfPÀ d²Ä"ÄÝjAiÀÄ CA±ÀUÀ¼ÄÉÀÄß M¼ÀUÉÆAr¹ EzÄÉÀÄß
 zsÁgÀtÄÄAiÀÄ ¢ÉÄUÀUÀ¼Äºè CqÀPÀUÉÆ½¹zÄÄÝ 'PÄ²ÄÄ PÉÆæÄzsÀ "sÄAiÀÄ
 "ÉÆÄ"sÄ ²ÄÄzÀ ²ÄÄvÀìgÀUÀ¼ÄÉÀÄß ¢UÄæ»,Ä"ÉÄPÉAzÀÄ w½¹gÄÄvÄÜgÉ.
 »ÄUÉ ¢UÄæ»,Ä"ÉÄPÄzÀAvÀºÀ ²ÄÄvÄÄÜ vÄäðä ¢AiÁqÄ²ÄAvÀº²ÄÉÀÄß
 ±ËZÁZÁgÀzÀºè ºÉÄ¼Ä¬ÁVzÉ. ±ËZÁZÁgÀ²ÄÄ DºÁgÀ ²ÄÄvÄÄÜ «ºÁgÀzÀ
 CÉÄÄ,ÄgÀuÉAiÀÄ CA±ÀUÀ¼ÄÉÀÄß M¼ÀUÉÆArzÉ. »ÄUÉ ,Áé,ÄÜ²ÄÈvÀÜzÀºè
 ±ËZÁZÁgÀ²ÄÄ zÉÄºÀ, ²ÄÄÉÄ,ÄÄi ²ÄÄvÄÄÜ DvÄä,ÄÄ,ÄìgÀ²ÄÉÀÄß
 GvÄÜ²ÄÄUÉÆ½,ÄÄ²ÄAvÀºÀ d¥Ä vÄ¥Ä, ÉÉÊ¶×PÀ §æºÄäZÄAiÀÄð
 «µÄAiÀÄUÀ¼ÄÉÀÄß M¼ÀUÉÆArzÉ.

(qÄ.UÄÄgÄÄ§,Ä²ÄgÄéi, ¥ÉÆæ¥sÉ,Ägi, eÉ.J,ï.J,ï.

DAiÄÄÄ²ÉÄðzÀ PÄ"ÉÄdÄ, ¢ÉÄÊ,ÄÆgÄÄ)

4.GqÄÄUÉ-vÉÆqÄÄUÉ, PÉÄ±Ä®APÁgÄ

GqÄÄUÉ-vÉÆqÄÄUÉ:

²ÀiÁ£À²À ±ÀjÃgÀ²À£ÀÀß ²ÀÄÄZÀÄÑ²À ,ÁzsÀ£À: GqÀÄ¥ÀÄ, ±ÀjÃgÀ²À£ÀÀß gÀQë,Ä²ÀÄZÉÄ C®èzÉ C®APÁgÀ²ÀÇ EzÀgÀ GzÉYÄ±Ä. ²ÀiÁ£À²ÀjUÀÆ ¥ÁætÂUÀ½UÀÆ EgÀÄ²À MAzÀÄ ²ÀÄÄRâ ²ÀävÁâ,À²ÉAzÀgÉ C²ÀgÀÄ zsÀj,Ä²À GqÀÄ¥ÀÄ. ²ÀiÁ£À²ÀgÀÄ GqÀÄ¥À£ÉßÁPÉ zsÀj,Ä²ÀgÉA\$ÄzÀgÀ «ZÁgÀ²ÀV F²ÀgÉUÉ C£ÉÄPÁgÀÄ C¼Ä²ÀV AiÉÆÄa¹zÁYgÉ. vÀvÀÛ÷édÖgÀÆ zÉÉ²ÀdÖgÀÆ ,Á»wUÀ¼ÄÆ F §UÉÍ aAvÀ£À²ÀiÁrzÁYgÉ. F «ZÁgÀ²ÀçUÀ¼Ä UÀÄA!UÉ FZÉUÉ ,ÉÄjPÉÆArgÀÄ²ÀgÀ°è ²ÀiÁ£À²À±Ä,ÀÛçdÖgÀÆ ²ÀÄ£ÄB±Ä,ÀÛçdÖgÀÆ GAIÄ. ²ÀiÁ£À²ÀgÀÄ zsÀj,Ä²À GqÀÄ¥ÀÄUÀ¼Ä°è£À ²ÉÉ«zsÀâzÀAvÉAiÉÄ F j®ègÀ «ZÁgÀ²ÀÉRjUÀ¼Ä®Æè wÄ²Àæ ©ü£ÀßvÉUÀ½²É. ,Ä"sÄâgÉ¹PÉÆ¼Äî"ÉÄPÉA\$ ²ÀoÁvî ¥ÉæÄgÀuÉ¬ÄzÀ ²ÀiÁ£À²À£ÄÄ ²ÉÆzÀ²ÉÆzÀ®Ä GqÀÄ¥ÀÄ zsÀj,ÄvÉÆqÀVzÀgÉÄA\$ ²ÀzÀ²À£ÄÄß DzÀÄ²PÀ ²ÀiÁ£À²À±Ä,ÀÛçdÖgÀÄ vÀ½î ²ÀQzÁYgÉ. KPÉAzÀgÉ ²ÀiÁ£ÀgÀPÀëuÉAiÄÄ CxÀð²ÉÄ PÁ®çAzÀ PÁ®PÉÍ §²À¼Ä ²ÀÄnÖUÉ ²ÀävÁâ,ÀUÉÆArzÉ. EzÀ£ÄÄß PÄÄjvÀ "sÄ²À£ÉAiÉÄ®è §²ÀÄvÉÄPÀ PÉÄ²À® C«ZÁgÀPÀ ,ÄA¥ÄæzÀAiÄÄPÀUÀ¼Ä ,Ä²ÀÄZÄAiÄÄ ¥sÀ®.

ZÀ½UÀ½, »²ÀÄ ²ÀÄÄAvÁzÀ ¥ÁæPÀÈwPÀ ²Àâ¥ÁgÀUÀ½AzÀ zÉÄ°À gÀQë¹PÉÆ¼ÄÄî²À GzÉYÄ±ÄçAzÀ GqÀÄ!£À ,ÀÈ¶ÖAiAiÄ¬ÄvÉ£ÄÄß²À ²ÀzÀ²ÀÇ GAIÄ. DzÀgÉ ¥Áæ¥ÄAZÀzÀ ¥ÄgÁvÀ£À £ÁUÀjPÀvÉUÀ¼É®è «PÄ,À ²ÉÆA çzÄÄY GµÀÚzÉÄ±ÀUÀ¼Ä°è. PÀZÄÄÑ²À ²ÀÄ¼Ä²À²À¥ÀmÉUÀ½AzÀ vÀ!¹PÉÆ¼ÄÄî²À ,À®Ä²ÀV ²ÀÄ£ÄÄµâ GqÀÄ¥À£ÄÄß ,ÀÈ¶Ö¹zÀ£ÉA\$ÄzÀÄ §²ÀÄ±ÄB ²ÉZÄÄÑ ,Ä²ÀÄAd,Ä. "ÉÄmÉAiÄÄ C,ÀÛçUÀ¼Ä£ÄÆß §°©zÀP ¥ÁætÂUÀ¼Ä£ÄÆß PÉÉ¬ÄzÀ ²ÉÆgÀ²ÀÄzÀQìAvÀ ²ÉÄÉUÉ PÀnÖPÉÆ¼ÄÄî²ÀÄzÀÆ £ÀqÀÄ«UÉ ©VzÀ MgÉAiÄÄ¬ÉÆèÄ aÄ®zÄÄ¬ÉÆèÄ C²À£ÄÄ ²ÀQPÉÆ¼ÄÄî²ÀÄzÀÆ ²ÉZÄÄÑ ,ÁgÀUÀ²ÉAzÀÄ DvÀ²UÉ j¹gÀ¬ÉÄPÄÄ.

²ÀÄ£ÄÄµâ vÀ£Äß ¥Áæwµ× "É¼É¹PÉÆ¼ÄÄî²À GzÉYÄ±ÄçAzÀ®Æ GqÀÄ!UÉ ²ÀiÁgÀÄ²ÉÆÄVçYgÀ§²ÀÄzÄÄ. GqÀÄ¥ÀÄ D"sÄgÀtUÀ¼ÄÆ ¥ÁætÂUÀ¼Ä ¥Á°UÉ ,ÁzsÀâ«®è. MAzÀÄ ¥ÄjPÁgÀ, vÀ¬ÉAiÄÄ mÉÆ!àUÉAiÄÄ°è UÀjAiÉÆAzÀ£ÄÄß ¹Q¹PÉÆAqÀgÉ C²À£À ²À²ÀÇ DvÄâ«±Áé,À²ÀÇ "É¼ÉzÀAvÉ. ²ÉZÄÄÑ UÀjUÀ¼Ä£ÄÄß ¹Q¹PÉÆAqÀµÀÆÖ C²ÀÄ EvÁgÀgÀ C,ÀÆAiÉÄUÉ PÁgÀt. E²À£ÄÄß zsÀj,À®Ä ²ÉÆÄgÁ C²ÀÁgÀ²ÉÄ DçÄvÄÄ. F ²ÉÆÄgÁzÀ°è UÉzÄY²ÀjUÉ ²ÀiÁvÀæ ²ÉZÄÄÑ ¥ÄÄPÀì zsÀj,Ä²À DçÜPÁgÀ. EA çUÀÆ ,ÉÉ£ÄâzÀ®Æè ,Ä²Àðd²PÀ fÄ²À£ÄzÀ®Æè ¥Áæ"sÄ²À ©ÄgÀÄ²À ¥ÄzÀPÀUÀ¼ÄÆ §UÉ §UÉAiÄÄ GqÀÄ¥ÀÄUÀ¼ÄÆ DAiÄiÄ CAVÄ,ÄÄUÀ¼Ä ,ÄAPÉÄvÀ. ²ÉtÄU£À GqÀÄ¥ÀÄ C£ÄÄ,j,Ä²À zsÀ²ÀÄð²ÉÄ "ÉÄgÉ. ¹ÛçÄ

zÉÃºÀzÀ ¨ÉÃgÉ ¨ÉÃgÉ ¨sÁUÀUÀ¼ÄÄ ºÀ,ÀÛç gÀ»vÀºÁUÀÄºÀÄzÀÄ UÀAqÀ¹£À
UÀºÄÄ£À ¨É¼ÉAiÀÄÄºÀ ¨ÄzsÀ£ÀUÀ¼ÉAzÀÄ ¨ÉÆèUÉ¬ ºÄÄÄAvÁzÀ
ºÄÄ£ÉÆÄ«eÁÕxUÀ¼ÄÄ xÄrgÀÄºÀ «ºÀgÀuÉ.

ºÉÆzÀºÉÆzÀ®Ä ºÀiÁ£ÀºÀ£À GqÄÄ¥ÄÄ ¨À,ÀººÄÄÆ®ºÁzÀzÁYVgÀ°®è,
¥ÁætÂºÄÄÆ®ºÁzÀzÁYVvÄÄÛ JAzÄÄ H»¸ÄºÄzÄÄ. ºÄÄ®Äè-
vÉÆUÀmÉUÀ¼Ä£ÀÆß ºÉuÉzÀ £ÁgÄÄUÀ¼Ä£ÀÆß vÉÆqÄÄºÀ ºÄÄÄ£Äß
CºÀ£ÄÄ ¥ÁætÂAiÄÄ ZºÄÄðºÀ£ÄÄßqÄÄwÛzÄÝ. ²-ÁAiÄÄÄUÀPÉì §gÄÄºÀ
ºÉÃ¼ÉUÉ CºÀ£ÄÄ £ÉÄAiÉÄì PÀ°wzÄÝ. D PÁ®zÀ §mÉÖUÀ¼ÄÄ £ÄºÄÄUÉ
zÉÆgÀPÄÄºÀÄç®èºÁzÀgÄÆ CAç£ÄºÁV ¹QìgÄÄºÀ PÄÄrPÉ ºÄÄrPÉUÀ¼Ä
ºÉÄÄ®t avÀæçAzÀ EzÄÄ ºÀðPÄÛ. PÄAa£À AiÄÄÄUÄzÀ°è £ÁgÀUÀ,É ºÁUÀÆ
GuÉÚAiÄÄ §mÉÖUÀ¼ÄÄ §¼ÀPÉAiÄÄ°èzÄÄÝºÄÄ. D PÁ®zÀ UÀAqÀ,ÀgÄÄ
CAqÁPÁgÄzÀ ºÀ,ÀÛçºÀ£ÄÄß £ÄqÄÄºÉ CqÁØqÁØ-ÁV ºÄÄr¹ GqÄÄwÛzÄÝgÄÄ
CxÄºÁ ºÀ,ÀÛç ºÉÆzÉzÄÄ ¥ÀPÀìPÉì ©VAiÄÄÄwÛzÄÝgÄÄ. ºÉAUÀ,ÀgÄÄ
vÄÄAqÄÄvÉÆÄ¼ÄÄ PÄÄ¥ÀºÀ,ÀºÀ£ÄÄß vÀ-ÉAiÄÄ PÄqÉ¬ÄAzÀ zsÄj¹ £ÄqÄÄ«UÉ
ºÄÄj¬ÄAzÀ ºÉuÉzÀ ®AUÀ ¨ÄÄvÄÄÛwÛzÄÝgÄÄ. PÁ°UÉ ºÉÄiÄÖ
zsÄj,ÀÄwÛzÄÝgÉÄ JA§ÄzÄÄ UÉÆwÛ®è.

ºÀgÀ¥ÀºÀ ¨À,ÀlØwAiÄÄ PÁ®zÀ ¥ÁæUÄãgÀwÄAiÄÄjUÉ ºÀwÛ, ¨Àt§Ä
ºÄÄvÄÄÛ £ÁgÄÄ GqÄÄUÉ UÉÆwÛvÄÄÛ. x«Äw ºÄÄvÄÄÛ G¥Ä«Äw
«zsÀ£ÀUÀ¼Ä°è CºÀgÄÄ §mÉÖ zsÄj,ÀÄwÛzÄÝgÄÄ. ºÉAUÀ,ÀgÄÄ GqÄÄ¥ÄÄ
£ÄqÄÄ«xÄzÀ PÉ¼ÀPÉì ºÀiÁvÀæ. ¥ÄÄgÄÄµÀgÄÆ ¹ÛçÄAiÄÄgÄÆ
C®APÁgÀìæAiÄÄgÄÄ, dqÉUÀAiÄÄ, qÁ§Ä, PÄuÄð¨sÀgÀt, §¼É, CAçUÉ,
vÉÆÄqÀºÁgÀ, ºÄÄÆUÄÄ¬ÉÆiÄÖ, ºÉÄgìì£ì, PÄjºÄÄtÄ ¨ÀgÀ EvÁðç
C®APÁgÀUÀ¼Ä eÉÆvÉUÉ C£ÉÄPÀ «zsÀºÁzÀ gÄÄºÀiÁ®ÄUÀ¼ÄÄ DV£À
ºÉAUÀ,ÄjUÉ ¨sÀÆµÀt¥ÁæAiÄÄ.

ºÉÄzÀPÁ®zÀ DAiÄÄðgÄÄ ºÀwÛ, GuÉÚ, ¨Àt§Ä, £ÁgÄÄ §mÉÖUÀ¼Ä£ÄÄß
vÀæ,ÀgÄzÀ ¨ÀºÁAiÄÄçAzÀ £ÉÄAiÄÄÄwÛzÄÝgÄÄ. CºÀgÄÄ
zsÄj,ÀÄwÛzÄÝzÄÄÝ ºÄÄÆgÄÄ ºÀ,ÀÛç: ºÉÆzÀ®Ä xÄ«, CzÀgÀ ºÉÄÄ¬É ºÁºÄÄ,
EºÀÄUÀ¼Ä ºÉÄÄ¬É DçüºÁºÄÄ, ºÉÄÄ®t ºÀ,ÀÛç zsÄj,ÀÄºÀÄzÀgÀ°è ºÄÄÆgÄÄ
«zsÀ: JqÀ¨sÄÄdzÀ ºÉÄÄ®Æ §®UÉÉ PÉ¼ÀUÀÆ ºÁQPÉÆ¼ÄÄºÀÄzÄÄ G¥Ä«Äw
PÄæºÄÄ. §®¨sÄÄdzÀ ºÉÄÄ®Æ JqÀvÉÆÄ½£À PÉ¼ÀUÀÆ ºÁQPÉÆ¼ÄÄºÀÄzÄÄ
¥ÁæaÄ£Ä«Äw. UÀAi°xÄzÀ eÉÆÄ¬ÄqÄÄºÄAvÉ ºÁQPÉÆ¼ÄÄºÀÄzÄÄ x«Äw,

æÉÆzÀ®£ÉAiÀÄzÀÄ æÄÄ£ÄÄµÀågå jÃw. JgÀqÀ£ÉAiÀÄzÀÄ |vÀÈUÀ¼À PÀæªÄÄ,
 æÄÄÆgÀ£ÉAiÀÄzÀÄ zÉÄªÄvÉUÀ¼À «zsÁ£Ä. ¥ÀæeÁ¥ÀwUÉ
 AiÀÄeÉÆÖÃ¥À«ÃvÀ ,ÀºAdªÁzÀzÉYAzÀÄ ºÉÄ½zÉAiÀiÁzÀÝjAzÀ EzÀÄ
 æÄÄÈUÀ²gÁ £ÀPÀëvÀæzÀ C£ÄÄPÀgÀuÉ EgÀ§ºÄÄzÉAzÀÄ w®PÀgÀ HºÉ.
 AiÀÄeÉÆÖÃ¥À«ÃvÀªÄ£ÄÄß AiÀiÁªAUÀ®Æ zÉÄºÄzÀ æÉÄÄ´É
 zsAj¹gÀvÀPÀl²zÉYAs µAiÀÄªÄÄ«zÀÝAw®è. æÉÆzÀ®Ä PÀÈµÁÚf£Ä CxÀªÄ
 æÄ,ÀÛçªÉÄ G¥À«ÃvÀ. zÉÄªÄ´sÁUÀµUÉ ºÁUÉÝÄ« ¥ÀævÀåPÀë¼ÁzÁUÀ DvÀ
 vÀ£Äß æÄ,ÀÛçª£Éß AiÀÄeÉÆÖÃ¥À«ÃvÀzÀAvÉ ºÁQPÉÆAqÀÄ DPÉUÉ
 £ªÄÄ,Àlj¹zÀ£ÉAzÀÄ vÉÈvÀÛjÃAiÀÄ ´ÁæºÄätzÀºè ºÉÄ½zÉ.
 C©üZÁgÀPÀæªÄÄzÀºè PÉA¥ÄÄ§mÉÖAiÀÄ£ÄÄß G¶UÄµÀªÄ£ÄÄß zsAj,ÄÄªÄ
 gÀÆrÿ-ÄvÀÄÛ. æÉÄzÀPÀ®zÀ AiÉÆÄzsÀgÀÄ a£Äß, vÁªÄÄæ æÄÄÄAvÁzÀ
 ´ÉÆÄºAUÀ¼À PÀªAZÀ, vÀ´É¥AUÄÄ zsAj,ÄÄwÛzÀÝgÀÄ. ¹UÄAiÀÄgÀ ¥ÀgÀzÀ
 ¥ÀzÀpw §ºÄÄ±ÄB LaÒPÀ.

²´ÁAiÀÄÄUÀzÀ´ÉèÄ ´sÁgÀwÄAiÀÄjUÉ ,ÀÆf vÀPÀºUÀ¼ÄÄ
 UÉÆwÛzÀÄÝªÄÄ. DzÀgÉ ºÉÆºzÀ §mÉÖ PÀ´AvÀäPÀªÄ®è;
 DgÉÆÄUÀåzÀÈ¶Ö-ÄAzÀ®Æ EzÀÄ C£ÄÄavÀ JA§ÄzÀÄ CªAgÀ ´sÁªÄ£É.
 DzÀÝjAzÀ ºÉÆºAiÀÄzÀ §mÉÖUÀ¼ÉÄ CªAgÀ zÀÈ¶ÖAiÀÄºè ¥Àæ±Ä,ÀÛ.
 æÉÄÈªÉÄÄ´É JgÀqÀÄ §mÉÖ (çé¥Àl) EgÀ´ÉÄPÁzÀÄÝ PÀqÀØAiÀÄ. ®ÄAV æÄdåð,
 PÀZÉÑ¥ÄAZÉ «»vÀ, PÀZÉÑAiÀÄ CAZÀÄ »AzÀ eÉÆÄ´ÁqÀÄ´ÁgÀzÀÄ.
 ºÉÆPÀl¼À ºÄwÛgÀªÄÇ JqÀ´sÁUÀ »A´sÁUÀUÀ¼À®è MIÄÖ æÄÄÆgÀÄ UÄAiÄ
 ºÁPÀ´ÉÄPÄÄ. £ÀqÀÄ«UÉ GIÖ §mÉÖ-ÄAzÀ zÉÄºÄzÀ æÉÄÄ´ÁÄUÀ
 æÄÄÄaÑPÉÆ¼Ä´ÁgÀzÀÄ. ºÉAUÀ,ÀgÀÄ, GzÀÝ£ÉAiÀÄ MAzÉÄ §mÉÖ-ÄAzÀ
 ´sÄÄdªÄÄÄaÑ PÉ¼ÄvÀ£ÄªÄgÉUÀÆ eÉÆÄ´ÁqÀÄªÄAvÉ zsAj,ÄÄwÛzÀÝgÉAzÀÄ
 AiÀÄªÄ£i ZÁéAUi ºÉÄ½zÀÝ£ÁzÀgÀÆ ¥ÀæaÄ£Ä ²®àUÀ¼Àºè F jÃw
 PÀAqÄÄ§gÄªÄÄç®è. £ÀqÄÄ«£Ä PÉ¼ÄUÉ MAzÄÄ æÄ,ÀÛç, JzÉPÀiÄÖ EªÄÄ
 ,ÀªÄiÁ£Äå GqÄÄUÉ. zÀQetzÀªÄgÀºè ZÉÆÄ½Ä (gÀ«PÉ) ¥ÀæZÁgÀzÀºèvÀÄÛ.

ºÉÆAiÀÄ¼À «dAiÀÄ£ÄUÀgÀ PÀ®zÀºè æÄÄºÁPÀÆ¥Äð,À (µ®ÄªÄAV),
 PÄÄ´Áè«, PÉÆÄPÄÄ (gÄÄªÄiÁ®Ä), ¥ÁzÀAiÀiÁªÄÄ DvÀªÄ ¥ÁAiÀÄeÁºªÄÄ
 (µÀgÀ-Ä), GvÀÛjÃAiÀÄ, £ÀqÄÄPÀiÄÖ - EzÀÄ gÁd,À´sÉAiÀÄ GqÄÄ¥ÄÄ.
 PÄëwæAiÀÄgÀÆ ,ÉÈµPÀgÀÆ ZªÄÄð æÄÄvÀÄÛ ´ÉÆÄPÀ µ«ÄðvÀ
 vÀ£ÄÄvÁætªÄ£ÄÄß ²gÀ,ÁÛçªÄ£ÄÄß zsAj,ÄÄwÛzÀÝgÀÄ.

GvÀÛgÀ "sÁgÀvÀzÀ°è ¥ÁgÀQÃAiÀÄgÀ DUÀªÄÄ£ÀzÀ ¥ÀjuÁªÄÄ C°èAiÄÄ d£ÁgÀ GrUÉ vÉÆrUÉUÀ¼À ¢ÉÄÄ®Æ D→ÄvÄÄ. ¢ÉÆUÀ® zÀ"ÄðjUÉ °ÉÆÄUÀÄwÛzÀÝ ¥ÄÄgÀÄµÁgÉ®è ¢ÉÆUÀ®gÀAvÉ ,À®ªÁgĩ, GzÀÝ£ÉAiÄÄ ¤®ÄªÄAV, djAiÄÄ ¥ÉÄIUÀ¼À£ÄÄß zsÀj,ÀvÉÆqÀVzÀgÄÄ, ¥ÄAeÁ"ĩ, ¢°è, PÁ²äÄgÀUÀ¼À ¢ÄÄ»¼ÉAiÄÄgÀÆ ,À®ªÁgÀ R«ÄÄeĩ zsÀj¹ ¢ÉÄÄ´ÉÆAzÄÄ zÄÄ¥ÄÖI °ÉÆgÀÄªÄzÄÄ ,ÁªAiÁ£ÄÄªÄ→ÄvÄÄ. ¥ÄÄgÀÄµÁgÄÄ §tÚ §tÚzÀ zÉÆqÀØ gÄÄªAiÁ®£ÄÄß ,ÄÄwÛPÉÆAqÄÄ §tÚzÀ CAV zsÀj,ÄÄªÄzÄÄAiÄ. C°èAiÄÄ ¹ÛçÄAiÄÄgÄÄ §tÚzÀ ®AUÀ zsÀj¹ PÄÄ¥Äà,À vÉÆIÄÖPÉÆAqÄÄ vÄ´ÉvÄÄA§ ¢ÄÄÄ,ÄÄPÄÄ °ÉÆzÉAiÄÄÄvÁÛgÉ. §AUÄ° ¢ÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄÄ ¹ÄgÉ GqÄÄªÄ ¥ÄzÀPwAiÉÄÄ "ÉÄgÉ. ©°ÁgÀ, UÄÄdgÁvÄÄUÀ¼À d£À JqÀUÄqÉ ,ÄgÀUÄÄ °ÉÆgÀÄvÁÛgÉ. zÀQëtzÀªÁgÄÄ ¹ÄgÉ GIÄÖUÉÆAqÄÄ vÄ´ÉAiÄÄ ¢ÉÄÄ´É, E®èªÉ °ÉUÀ®ªÉÄÄ´É ,ÉgÀUÄÄ °ÉÆzÉAiÄÄÄvÁÛgÉ. ¢ÄÄ°ÁgÁµÄÖçzÀªÁgÄÄ PÄZÉÑ °ÁQ ¹ÄgÉ GqÄÄªÄÄzÄÄAiÄ. ¥ÄÄgÀÄµÁgÄÄ zsÉÆÄvÄæ, µÄIÄð, PÉÆÄIÄUÀ¼À£ÄÄÆß, gÄÄªAiÁ®Ä E®èªÉ mÉÆIàUÉAiÄÄ£ÄÄÆß zsÀj,ÄÄwÛzÀÝgÄÄ. EAçUÄÆ PÉÄgÀ¼À °ÁUÄÆ C,Áì«Ä£À PÉ¼ÄeÁw ¹ÛçÄAiÄÄgÄÄ gÄmÉÖAiÄÄ PÉ¼Ä"sÁUÄçAzÀ ¥ÄzÄzÀªÁgÉUÉ ®ÄAVAiÄÄAvÉ §mÉÖ ,ÄÄwÛPÉÆ¼ÄÄîvÁÛgÉ. PÄÄ¥Äà,À vÉÆqÄÄªÄzÉÄ E®è. "sÁgÀvÀzÀ §£ÁgÀ,ĩ djAiÄÄ §mÉÖ, ¢ÄÄÄ¶ðzÀ"Äzi ¹"ĩ, UÄÄdgÁw£À "ÁAzsÀtÄ, ¥ÄmÉÆÄ´ÁUÀ¼ÄÄ, ¢ÄÄzsÄÄgÉAiÄÄ £ÄÆ°£Ä ¹ÄgÉUÀ¼ÄÄ, zsÄªAiÁðªÁgÄzÀ gÉÄµÉä ¹ÄgÉUÀ¼ÄÄ, PÄ£ÄðIPÄzÀ E¼ÄPÄ"ĩ ¹ÄgÉ, gÉÄµÉä §mÉÖUÀ¼ÄÄ dUÄvÄàç¹zÀP.

Dçª¹ d£ÄgÀ GqÄÄUÉ : GqÄÄUÉ vÉÆqÄÄUÉUÀ¼À DªÄ±ÄªPÄvÉ ¢AiÁ£ÄªÁgÄÄ PÁqÄÄ¹ÜwAiÄÄ°èzÁYUÄ´ÉÄ vÉÆÄj\$AvÄÄ. D°ÁgÀPÄìV "ÉÄmÉAiÄiÄrzÀ ¥ÁætÄUÀ¼À ZÄªÄðUÀ¼À£ÉßÄ zÉÄ°ÁgÀPÄëuÉUÄV zsÀj,ÄÄwÛzÀÝgÄÄ. C£ÄAvÄgÀ £Áj£Ä §mÉÖUÀ¼À£ÄÄß £ÉÄAiÄÄÄÝ GqÄ°ÄwÛzÀgÄÄ. ¢AiÁ£ÄªÄ£ÄzÀ°è PÄ´ÄzÄÈ¶Ö "É¼ÉzÄAvÉ, ,À"sÄävÉAiÄÄ PÄ®à£É "É¼ÉzÄAvÉ, GqÄÄUÉAiÄÄ°è ¢AiÁ¥ÁðqÄÄ DUÀ°ÄwÛvÄÄ. PÄªÄÄ®zÀ zÉÄn£À £ÁjªAzÀ, VqÄzÀ vÉÆUÄmÉ→ÄAzÀ °ÄÄ,ÄzÀ vÄÄ¥ÄÄà¼ÄÄçAzÀ zÄÄPÄÆ®UÀ¼À£ÄÄß £ÉÄAiÄÄ°ÄwÛzÀgÄÄ.

C£ÉÄPÄ zÉÄ±ÄUÀ¼À PÁqÄÄd£ÄgÀÆ CAqÄªAiÁ£ĩ ¢éÄ¥ÄzÀ d£ÄgÀÆ ¢ÉÆzÀ°UÉ §mÉÖAiÄÄ §zÀ®Ä §tÚªÄ£ÄÄß zÉÄ°ÁPÉì ´ÉÄ¹PÉÆ¼ÄÄîwÛzÀÝgÄÄ.

D štÚ ©¹®Ä, æÄÄ¼É, ZÀ½UÀ½AzÀ zÉÃ°ÀÀ£ÄÄß gÀQë, ÄÄæÄÄzÉA§ ``sÁæÀ£É
 D d£ÄjVvÄÄÛ. J¹æÉÆ d£ÄPÉÌ Cr¬ÄAzÀ æÄÄrAiÄÄæAgÉUÉ ZÀæÄÄðzÀ
 §mÉÖ¬AgÄÄvÀÛzÉ. £ÁUÁ¬ÁâAr£À d£Ä ,ÉÆAIçAzÀ æÉÆtPÁ®æAgÉUÉ §mÉÖ
 zsÄj,ÄÄæAgÄÄ. C,Áì«Ä£À PÁqÄÄd£ÁAUÀzÀ æÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄÄ gÀmÉÖAiÄÄ
 PÉ¼Ä``sÁUÀçAzÀ æÉÆtPÁ®æAgÉUÉ ©VAiÄiÁV §mÉÖ zsÄj,ÄÄvÁÛgÉ.
 ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ PÉÆA§Ä UÄjUÀ½AzÀ C®APÄj,ÄPÉÆ¼ÄÄîvAgÉ. æÄ®VjAiÄÄ
 vÉÆÄqÄæÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄÄÆ WÄiÖzÀ PÉ¼Äv£Ä ¹ÛçÄgÄÄÆ PÉ¼ÄÄgÄzÀæÄgÄÄÆ
 PÄÄ¥ÄÀ,Ä vÉÆqÄÄæÄÄç®è. MAzÉÄ §mÉÖAiÄÄ£ÄÄß gÀmÉÖAiÄÄ PÉ¼Ä``sÁUÀ
 çAzÀ ¥ÄzÄzÀæÄgÉUÉ GIÄÖPÉÆ¼ÄÄîvÁÛgÉ.

¥ÁæaÄ£Ä PÁ®çAzÀ dUÄwÛ£Ä ²gÉÆÄ``sÄÆµÄtUÀ¼Ä°è C£ÉÄPÄ
 §zÄ¬ÁæÄuÉUÄ¼ÄÄ PÄÄqÄÄ §AçæÉ. ²¬ÁAiÄÄÄUÄzÀ æÄiÁ£ÄæÄ ``ÉÄmÉAiÄiÁrzÀ
 ¥ÁæÄtÄUÄ¼Ä ZÀæÄÄð, ¥ÄQëUÄ¼Ä UÄjUÀ½AzÀ £Á£Ä §UÉAiÄÄ
 ²gÉÆÄ``sÄÆµÄtUÀ¼Ä£ÄÄß ¹zÄpUÉÆ½¹zÄÝ. EAçUÄÆ CæÄÄjPÄzÀ gÉqì
 EArAiÄÄ£ÄßgÄÄ, DìæPÉAiÄÄ PÉ®æAgÄÄ, ``sÁgÄvÄzÀ Dçæ¹UÄ¼ÄÄ
 ¥ÁæÄtÄUÄ¼Ä PÉÆA§Ä, ¥ÄQëUÄ¼Ä UÄjUÀ½AzÀ ²gÉÆÄ``sÄÆµÄtUÀ¼Ä£ÄÄß
 zsÄj,ÄÄæÄÄzÄÄiÄ. J¹æÉÆd£Ä ZÀæÄÄðzÀ mÉÆìàUÉ zsÄj,ÄÄvÁÛgÉ. n``Én£Ä
 d£ÄjUÉ UÉÆÄ¥ÄÄgÄzÄAvÉ JvÄÛgÄæÄzÄ mÉÆìàUÉ ìæAiÄÄæÄzÄzÄÄ.

vÄ¬ÉAiÄÄÄqÄÄUÉ : ¥ÁæaÄ£ÄPÁ®zÄ°è ¹ÛçÄ¥ÄÄgÄµÄj§âgÄÆ
 vÄ¬ÉPÄÆzÄ®Ä ``É¼É,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. EAçUÄÆ PÉ®¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼Ä°è
 ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ PÄÆzÄ®Ä ``É¼Ä,ÄÄæÄÄzÄÄiÄ. ``sÁgÄvÄzÄ°è
 ²gÉÆÄæÄ,ÄÛçPÉì ¥ÄæzsÁ£Äâ EvÄÄÛ. æÉÄzÄUÄ¼Ä PÁ®zÄ°è °ÉAUÄ,ÄgÄÄ
 PÄÄjÄgÄ, PÄÄæÄÄâ, N¥Ä±ÄUÄ¼ÉA§ ²gÉÆÄ``sÄÆµÄt zsÄj,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ.
 UÄÄqÄ,ÄgÄÄ ²gÄ,ÄÛçt ²gÉÆÄæÉÄµÄÖ£ÄUÄ¼Ä£ÄÄß °ÁQPÉÆ¼ÄÄîæÄ
 ¥ÄzÄpW¬ÄvÄÄÛ. ±ÄÄ``sÄPÄAiÄÄðUÄ¼Ä°è ``sÁgÄwÄAiÄÄgÄÄ ²gÉÆÄæÄ,ÄÛç
 zsÄj,Ä¬ÉÄ``ÉÄPÉA§ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ«zÉ. 8£ÉAiÄÄ ±ÄvÄæÄiÁ£ÄzÄæÄgÉUÉ ¹ÛçÄ
 ¥ÄÄgÄÄµÄj§âgÄÆ GzÄÝ£ÉAiÄÄ mÉÆìàUÉ zsÄj,ÄÄwÛzÄÝgÉAzÄÄ
 PÄæÄ²®àUÄ½AzÀ w½zÄÄ§gÄÄvÀÛzÉ. æÄiÉAiÄÄðgÄ PÁ®zÄ°è CgÄ,ÄgÄÆ
 æÄÄAwæ æÄiÁ£ÄæÄgÄÆ QÄjì zsÄj¹zÄgÉ ,ÉÊæPÄgÄÄ gÄÄæAiÄ®Ä
 ,ÄÄÛwPÉÆ¼ÄÄîwÛzÄÝgÄÄ. UÄÄ¥ÄÛgÄÄ PÁ®zÄ°è ,ÉÊæPÄjUÉ PÄAafÄ
 ²gÄ,ÄÛçt §AvÄÄ. ¥ÁæaÄ£ÄPÁ®çAzÄ®Æ gÁdgÄtÄAiÄÄgÄÄ æÄdæ
 æÉÊqsÄÆAiÄÄð §AUÁgÄ æÄÄvÄÄÛUÄ¼Ä QjÄìæ£ÄÆß æÄÄAwæ æÄiÁ£ÄæÄgÄÄ

vÀ^äÄÄ vÄÉÆÄUÄävÉUÉ vÀPÀÌ ²gÉÆÄ^äÄ,ÄÛÇUÄ¼ÄÆÄÆß zSÄj,ÄÄ^äÄÄZÄÄ^äÄrPÉAiÄiÄVvÄÄÜ.

dÆÄ,Ä^äÄiÄÄÆÄÄgÄÄ vÀ^äÄÄÄ ÄÜÆÄ^äÄiÄÄÆÄUÄ½UÉ vÀPÀÌAvÉ dJ\$MÉÖ gÉÄµÉä ÄÆ®ÄUÄ¼ÄÄ ²gÉÆÄ^äÄ,ÄÛÇ zSÄj,ÄÄwÛZÄÝgÄÄ. "sÄgÄvÄZÄ°è MAZÉÆAzÄÄ ¥ÄæAvÄâZÄ dÆÄZÄÄÝ MAZÉÆAzÄÄ §UÉAiÄÄ vÄ⁻ÉAiÄÄÄqÄÄUÉ, ÄÉÄÊ,ÄÆjÆÄ ¥ÉÄI, PÉÄgÄ¼ÄZÄ §½ gÄÄ^äÄiÄÄ®, GvÄÛgÄ PÄÆÄðIPÄZÄ gÄÄ^äÄiÄÄ®, ÄÄ°ÄgÄµÄÖÇZÄ ¥ÄUÄr, ÄÄiÄgÄÄrUÄ¼ÄÄ °Ä¼ÄÄÇ §tÚZÄ gÄÄ^äÄiÄÄ®, ÄÄÄ¹èAgÄ PÉA¥ÄÄ §tÚZÄ mÉÆ|àUÉ, ¥ÄoÄtgÄ zÉÆqÄØ¥ÉÄI, GvÄÛgÄ "sÄgÄvÄZÄ "sÄÄiÄÄÄUÄ¼ÄÄ mÉÆ|àUÉ, ÄÄÄÄqÄÄ, PÄ²äÄj mÉÆ|àUÉ ¥Ä¹ð dÆÄgÄ °ÉtÄPÉAiÄÄ mÉÆ|àUÉ ÄÉÆZÄ⁻ÄZÄÄÄÄ "sÄgÄvÄZÄ°è ¥ÄæZÄ°vÄÄVzÄÄÝÄÄÄ. ¥Ä±ÄÑvÄâgÄ ¥Äæ"sÄÄÄÇAzÄÄ ««zSÄ §UÉAiÄÄ °ÄÄIÄUÄ¼ÄÄ gÄÆrÜUÉ §AzÄÄÄ. mÉÆ|UÉAiÄÄÆ ÄÄiÄÆÄävÉ ¥ÄqÉÇzÉ.

(PÄÆÄßqÄ «±ÄÉPÉÆÄ±Ä, ÄÄ.2 ¥Äæ.ÄÄ. °Ä^äÄiÄÄÄ, GqÄÄUÉ, J,ï.°ÉZi.JÄÄii, ÄÉÄÊ««, ÄÉÄÊ,ÄÆgÄÄ, 1970, ¥ÄÄ.564-567)

"sÄgÄvÄÄÄqÄZÄ°è ²-ÄÄiÄÄÄUÄZÄ°èÄiÉÄÄ ÄÆÄUÄ¼ÄÄÆ zÄgÄvÉUÉAiÄÄÄÄ vÀPÄ½UÄ¼ÄÄÆ PÄÄqÄÄ\$AzÄgÄÆ °ÉÆ°ZÄ §mÉÖAiÄÄÄ PÄ⁻ÄZÄÈ¶Ö¬ÄÄZÄ®Æ DgÉÆÄUÄÄ zÄÈ¶Ö¬ÄÄZÄ®Æ CÆÄZÄgÄtÄÄÄiÄÄÄÉÄ§ "sÄ«¹zÄÄÝzÄjAzÄ C,ÄÆävÄ ÄÄ,ÄÛÇUÄ¼ÄÄÄ ¥Äæ±Ä,ÄÛÄÉAzÄÄ "sÄgÄwÄÄiÄÄgÄÄ "sÄ«¹zÄgÄÄ. GuÉÜ, °ÄwÛ, gÉÄµÉä, PÄÈµÄÚfÆÄ ÄÄvÄÄÛ ÄÄjÆÄ ÄÄ,ÄÛÇUÄ¼ÄÄÄ ¥ÄæZÄgÄZÄ°èzÄÝÄÄÄ. ÄÄiÄÄÄÄUÄ®Æ ÄÉÄÊÄÉÄÄ⁻É JgÄqÄÄ §mÉÖUÄ¼ÄÄÄ (ÇÉ¥ÄI) EgÄ⁻ÉÄPÄÄ. "Äæ°ÄätjUÉ ±ÉéÄvÄ, PÄewæÄiÄÄjUÉ gÄPÄÛ, ÄÉÉ±ÄÄjUÉ |ÄvÄ, ±ÄÆZÄæjUÉ ÄÄ® ÄÄ,ÄÛÇUÄ¼ÄÄÄ «»vÄ. "sÄgÄwÄÄiÄÄÄ ¹ÛÇÄÄiÄÄgÄÄ MAZÉÄ GzÄÝÄÄZÄ ÄÄ,ÄÛÇÄÄÆÄß "sÄÄdUÄ¼ÄÄ ÄÄÄÄÄÑ PÉ¼ÄÄvÆÄÄÄgÉUÄÆ eÉÆÄ⁻ÄqÄÄÄÄ°ÄUÉ zSÄj,ÄÄwÛZÄÝgÉAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄÄÄÆÄÄ. DzÄgÉ ¥ÄæÄÄÆÄÄ ²®ÄUÄ¼ÄÄ®Æè avÄæUÄ¼ÄÄ®Æè PÄIÄzsÉÆÄ"sÄUÄZÄ°è MAZÄÄ ÄÄ,ÄÛÇÄÄÇ PÄÄZÄ\$AzSÄÄÄÇ PÄÄqÄÄ\$gÄÄÄÄÄÄÄ. ZÉÆÄ½ÄÄ CxÄÄÄ gÄ«PÉ zÄPÄëuÄvÄâZÄgÄ°èÇÝvÄÄ. CzÄgÄÆ zÄæ«qÄ¹ÛÇÄÄiÄÄgÄÄ ¥ÄæPÄI,ÄÛÄÄiÄÄgÉAzÄÆ

UÀÆgÀÓgÁAUÀ£ÉAiÀÄgÀÄ zÉÃ°À²À£Éß®è ²ÀÄÄZÀÑPÉÆ¼ÀÄîwÛzÀÝgÉAzÀÆ
 °ÉÃ¼À⁻ÁVzÉ.

²ÉÄzÀAiÀÄÄUÀzÀ°è ¹ÛçÄAiÀÄgÀÄ PÄÄjÄgÀ, PÄÄA\$, N¥À±ÀUÀ¼ÉA\$
 ²gÉÆÄ⁻sÀÆµÀtUÀ¼À£ÄÄß zSÄj, ÄÄwÛzÀÝgÀÄ. ¥ÄÄgÀÄµÄgÀÄ PÄÆqÄ
 ²gÀ, ÁÛçt, ²gÉÆÄ²ÉÄµÄÖ£ÀUÀ¼À£ÄÄß ««zsÀ jÄwAiÀÄ°è
 °AQPÉÆ¼ÀÄîwÛzÀÝgÀÄ. G¶ÜÄµÀUÀ¼ÄÄ CçüPÄgÀ, ÄÆZÀPÀUÀ¼ÄVzÀÝ²ÄÄ.
 °ÉÆAiÀÄ¼Ä, «dAiÀÄ£ÀUÄgÀzÀ PÄ®UÀ¼Ä°è ²ÄÄ°APÄÆ¥Äð, Ä (x®Ä²AAV)
 PÄÄ⁻Äè«, PÉÆÄPÄÄ(gÄÄ²AiÄ®Ä), ¥ÄzÀ¥ÄAiÀÄðAvÀ ZÉÆ®èt (¥ÄzÀAiÄiÄ²ÄÄ-
 ¥ÄæAiÄiÄd²ÄÄ µÄgÄ⁻Ä) GvÄÛjÄAiÄÄ, £ÄqÄÄPÄiÄÖUÀ¼ÄÄ
 gÄd, Ä⁻sÉÆÄavÄ²ÉÄµÄ²ÁVzÀÝ²ÄÄ. PÄewæAiÄÄgÀÆ , ÉÄ£ÉAiÄÄ²ÄgÀÆ
 ZÄ²ÄÄð ²ÄÄvÄÄÛ ⁻ÉÆÄ°ÀUÀ¼Ä vÄ£ÄÄvÄæt (Armour)
 ²gÀ, ÁÛçt(Helmet)UÀ¼À£ÄÄß G¥ÄAiÉÆÄV, ÄÄwÛzÀÝgÀÄ.

¥ÄÄgÀÄµÄgÀÆ ¹ÛçÄAiÀÄgÀÆ D®APÄgÀ|æAiÀÄgÄVzÀÝgÀÄ. vÄ⁻É
 PÄÆzÀ°UÉ , ÄÄUÄAzSÄ vÉÉ®UÀ¼À£ÄÄß °ÄaÑ ⁻ÉÉvÄ⁻É vÉUÉzÄÄ
 D⁻sÄgÀtUÀ¼À£ÄÄß °ÄÆUÀ¼À£ÄÄß ²ÄÄÄr¹PÉÆ¼ÀÄîwÛzÀÝgÀÄ.
 PÉÄ±Ä\$AzSÄ£ÉAiÉÄÄ MAzÄÄ PÄ⁻ÉAiÄiÄVçÝvÄÄ. CdAvÄ, C²ÄÄgÄ²ÄwÄ,
 ⁻sÄgÄÄiví, , ÄAaÄ ⁻ÉÄ®ÆgÄÄ, °Ä¼ÄÉÄ©ÄqÄÄ ²ÄÄÄAvÄzÄ , Ä¼ÄUÀ¼Ä
 ²ÄÄÄÛ²®àçAzÄ PÉÄ±Ä®APÄgÀUÀ¼Ä ²ÉÉ«zsÄ²ÄÄ w½zÄÄ\$gÄÄ²ÄÄzÄÄ.
 ²ÄÄÄAqÄ£Ä²ÄÄ gÄdzÄAqÄ£ÉAiÄÄ a°Éß. \$°Ä¼Ä ¥ÄæaÄ£Ä PÄ®çAzÄ®Æ
 £Ä²ÄÄä zÉÄ±ÄzÀ°è PÉÄ±Ä«£Ä²Ä¥ÄzÄPwUÀ¼ÄÄ C£ÉÄPÄ²ÄVzÀÝ²ÄÄ.
 ±ÄPÄgÄÄ CzsÄðvÄ⁻ÉAiÄÄ£ÄÆß. PÄÄ⁻sÉÆÄd AiÄÄ²Ä£ÄgÄÄ vÄ⁻ÉAiÄÄ£Éß®è
 ²ÄÄÄAqÄ£Ä ²ÄiÄr¹PÉÆ¼ÀÄîwÛzÀÝgÉAzÀÆ, ¥ÄgÄzÄgÄÄ
 ²ÄÄÄPÄÛPÉÄ±ÄÄgÉAzÀÆ, ¥Ä®è²ÄgÄÄ ±Ää±ÄÄæzsÄjUÀ¼ÉAzÀÆ °Äj²ÄÄ±Ä,
 «µÄÄÛ¥ÄÄgÄtUÀ¼ÄÄ °ÉÄ¼ÄÄ²ÄÄ²ÄÄ. °ÄgÄ¥ÄÄ , ÄÄ, ÄlðwAiÄÄ PÄ®zÀ°è
 PÉ®²ÄgÄÄ «ÄÄ, ÉAiÄÄ£ÄÄß ²ÄiÄvÄæ vÉUÉ¹ UÄqÄØ²Ä£ÄÄß
 ⁻É¼É, ÄÄwÛzÀÝgÀÄ. ⁻sÄgÄvÄRAqÄzÄ £Ä|vÄgÄ PÉ±Ä®²Ä£ÄÄß
 ¥ÉÆÄZÄÄðv, i ¥Äæ²Ä¹UÀ¼ÄÄ °ÉÆUÀ¼gÄÄ²ÄgÄÄ.

°ÉAUÄ, ÄgÄÄ, ⁻ÉÆÄzÄæzÄ ZÄPÉi⁻ÄAzÄ ²ÄiÄrzÄ ²ÄÄÄRZÄÆtð²Ä£ÄÆß
 (face powder), PÄtÄÛUÉ C0d£Ä²Ä£ÄÆß ²ÉÄÉUÉ , ÄÄUÄAzSÄ²Ä£ÄÆß,
 PÄ\$gÄ⁻sÄÆµÀt, PÄ°UÉ jvÄÄÛ ²ÉÄiÄÖ¼Äî (high Heel) ²ÄÄÄR²ÄÄ⁻i \$mÉÖUÉ
 ²ÄÄÄvÄÄÛ, djÄ C®APÄgÄ²ÄiÄrzÄ ¥ÄzÄgÄPÉëUÀ¼À£ÄÄß,
 PÄgÄ²ÄÄÛçUÀ¼À£ÄÄß, °Ä«£Ä ¥ÉÆgÉAiÄÄAvÉ vÉ¼ÄÄ²ÄzÄ
 C²ÄPÄÄAoÄ£ÀUÀ¼À£ÄÄß G¥ÄAiÉÆÄV, ÄÄwÛzÀÝgÀÄ. ±ÄPÄÄAvÄ⁻ÉAiÄÄÄ
 ⁻ÉÆÄzsÄæzÄ ²ÄÄÄRZÄÆtð²Ä£ÄÄß¥ÄAiÉÆÄV, ÄÄwÛzÀÝ¼ÉAzÄÄ
 PÄ½zÄ, Ä£ÄÄ °ÉÄ¼ÄÄ²Ä£ÄÄ. vÄÄnAiÄÄ \$tÜ, PÄrUÉ, ⁻ÄZÄtÄUÉ ²ÄÄÄAvÄzÄ
 G¥ÄPÄgÄtUÀ¼ÄÄ °ÄgÄ¥ÄÄ C²Ä±ÉÄµÀUÀ¼Ä°è PÄAqÄÄ\$gÄÄ²ÄÄ²ÄÄ.
 ¥ÄÄgÄÄµÄgÀÆ ZÄ¥Äà°, ¥Ä¥Ä, ÄÄ, ²ÄvÄzÉÄ±ÄzÀ°è ²ÉÆtPÄ®ÄzÄP
 ¥ÄzÄgÄPÉë (thigh boots) UÀ¼À£ÄÄß¥ÄAiÉÆÄV, ÄÄwÛzÀÝgÀÄ, , Ä²ÄiÄ£ÄÄ
 d£ÄgÄÄ sjÄ PÄ°£Ä⁻ÉèÄ EgÄÄwÛzÀÝgÀÄ. «zsÄ²ÉAiÄÄgÄÄ KPÄ²ÉÄtÄ, ±ÉÉÄvÄ

CxÀ³Á gÀPÀÛ³À,ÀÛÇUÀ¹/₄À£ÀÆß, “ËzÀp©ÛPÀëÄUÀ¹/₄ÄÄ gÀPÀÛ³À³À£ÀÆß, PÀë³ÀtPÀgÀÄ |ÄvÀ CxÀ³Á ±ÉÉÄvÀ ³À,ÀÛÇUÀ¹/₄À£ÀÆß (ÇUÀÀ\$gÀgÀÄ £ÀUÀßgÀVAiÀÄÆ) ¥Äj³ÄædPÀgÀÄ PÀµÄAiÀÄ, zsÀÆ¹/₂zsÀÆvÀ³À,ÀÛÇUÀ¹/₄À£ÀÆß zsÄj,ÄÄwÛzÀÝgÀÄ. “sÁgÀwÄAiÀÄjUÉ ³À,ÀÛÇUÀ¹/₂VAvÀ D“sÁgÀtUÀ¹/₄Ä ³ÉÄÄ-É |æÄw ³ÉZÄÄÑ. “Q«Ä³À»³ÄÄzsÀÄgÀuÀÄ ³ÄÄAqÀ£ÄÄ £ÁPÀÈwÄ£ÄÄ” JAzÄÄ PÀ«UÀ¹/₄ÄÄ ³ÉÄ¹/₂zÀgÀÆ ²SÉ¬ÄAzÀ £ÄRzÀ³ÄgÉUÀÆ D“sÁgÀtUÀ¹/₄Ä£ÄÄß zsÄj,ÄÄ³ÄÄzÀgÀ°è ¹ÛÇÄAiÀÄgÀÄ D,ÁPÀÛgÀVzÀÝgÀÄ. vÀ-ÉUÉ ZÄÆqÀ³ÄÄtÄ, ÄgÀUÀ¹/₄ÄÄ, ¹ÄÄÄAvÀ, “sÄ¶AUÄ, ÄÆAiÀÄð ZÄAzÄæPÀgÀzÀ D“sÁgÀtUÀ¹/₄ÄÄ, £ÄUÀgÀ, gÀUÀmÉ, PÄÄZÄÄÑ, Q«UÉ PÄÄAqÀ®, PÄÄÄÄ®, a£ÄßzÀ ÄgÀ, vÄIAPÄ (N-É), £ÄUÄ“sÁgÀtUÀ¹/₄ÄÆ; PÄ³ÉÆÄ®, ÄÛ£Ä³ÄæzÉÄ±ÄUÀ¹/₄Ä°è PÄ,ÄÆÛjPÄ³ÄvÀægÉÄSÉ, PÄAoÄzÀ°è ³ÄgÀUÀ¹/₄ÄÄ, “sÄÄdUÀ¹/₂UÉ “Ä³ÄÄ³ÄÆgÀ, “sÄÄdQÄwð, PÉÊUÀ¹/₂UÉ §¹/₄É, PÄAPÄt, ¥Äj,ÄgÀ; “ÉgÀ¹/₄ÄÄUÀ¹/₂UÉ ¥Ä«vÄæ, GAUÄÄgÀUÀ¹/₄ÄÄ, £ÄqÄÄ«£Ä°è NqÄât \$AzsÄ, PÄAaÄzÄ³ÄÄ; ¥ÄzÀUÀ¹/₂UÉ CAÇUÉ, £ÄÆ³ÄÄgÀ, £ÄÍÄzÀ°è UÉeÉÓ ÄgÀ ³ÄÄÄAvÄzÄ³ÄÄ ¥Äæ¹zÀp, \$qÄ³ÄgÄÄ “É¹/₂Î, vÄ³ÄÄæ, PÄ©ât, © ÇgÄÄ, ³ÄÄgÀ, ³ÄÄtÄÜ, PÄ³ÄqÉ ³ÄÄÄAvÄzÄÄ³ÄÄUÀ¹/₂AzÄ ³ÄiÄrzÄ D“sÁgÀtUÀ¹/₄Ä£ÄÄß G¥ÄAiÉÆÄV,ÄÄwÛzÀÝgÀÄ. ³ÄÄÆUÄÄ-ÉÆIÄÖ D£ÄAiÄÄðgÀ°èAiÄÄÆ «zÉÄ²ÄAiÄÄgÀ®Æè ³ÄgÄ¥ÄÄ ÄÄ,ÄløwAiÄÄ®Æè PÄAqÄÄ\$AzÄgÄÆ, ±ÄAPÄgÄZÄAiÄÄðgÄ PÉ®³ÄÄ ÉÆÛÄvÄæUÀ¹/₄Ä°è ³ÄÄÄPÄÄgÄzÄ G-ÉèÄR«zÄÝgÄÆ, ³ÄÉÉßgÄqÄ£ÉAiÄÄ ±ÄvÄ\$ÝÇÄÇZÉUÉ CzÄÄ ÄÄ³ÄÄAUÄ°AiÄÄ ®PÄët³ÉAzÄÄ UÄtÄ,Ä®änÖvÄÄ. PÄtðPÄÄAqÄ®UÀ¹/₄ÄÄ AiÄÄdÖ, ³ÄiÄrzÄ³ÄgÄ ®PÄët, C«zÀp PÄtðgÄ£ÄÄß D£ÄAiÄÄðgÉAzÄÄ “sÄ«¹zÄÝgÄÄ.

(“sÁgÀwÄAiÄÄ ÄÄ,Äløw, qÄ.J.ï.²æÄPÄAoÄ±Ä¹ÛÇ, ³ÉÄÊ««, ³ÉÄÊ,ÄÆgÄÄ, 1969, ¥ÄÄ. 229-232)

PÉÄ±Ä®APÁgÄ

PÄÆzÄ®£ÄÄß C©ügÄÄaUÉ vÀPÄìAvÉ “É¹/₄É¹PÉÆ¹/₄ÄÄî³ÄÄzÄÄ. PÄvÀÛj¹PÉÆ¹/₄ÄÄî³ÄÄzÄÄ, “ÄZÄÄ³ÄÄzÄÄ, ³ÉuÉAiÄÄÄ³ÄÄzÄÄ PÄIÄÖ³ÄÄzÄÄ ³ÉÆzÄ-ÄzÄ J®è «µÄAiÄÄUÀ¹/₄Ä£ÀÆß EzÄÄ M¹/₄ÄUÉÆ¹/₄ÄÄîvÀÛzÉ. PÉÄ±ÄzÄ D®APÄgÄt ³ÉAUÄ,ÄjUÉ ³ÉÄUÉÆÄ ³ÁUÉ UÄAqÄ,ÄjUÄÆ Ä³Äd³ÄzÄÄzÄÄ. §³ÄÄ »AÇxÄzÄ®Æ ³ÄÄ£ÄÄµÄð EzÄPÉI UÄ³ÄÄ£ÄPÉÆqÄÄvÄÛ \$AÇzÄÝ£É£Äß®Ä zÄR-ÉUÄ¹/₂ÄÉ. DÇ³ÄiÄ£Ä³Ä ³ÉÆzÄ®Ä PÄ°è£ÄAiÄÄÄzsÄUÀ¹/₂A®Æ C£ÄAvÄgÄ ³ÄjvÄ³ÄzÄ -ÉÆÄ°ÄzÄ DÄiÄÄÄzsÄUÀ¹/₂AzÄ®Æ vÄ£Äß PÄÆzÄ®£ÄÄß PÄvÀÛj¹PÉÆ¹/₄ÄÄîwÛzÄÝ. §³ÄÄ±Äß M\$â ³ÄÄvÉÆÛ\$â£Ä PÄÆzÄ®£ÄÄß PÄvÀÛj,ÄÄwÛÇÝgÄ\$³ÄÄzÄÄ. E®èÄÉ vÄ£Äß PÄÆzÄ®£ÄÄß vÄ£ÉÄ PÄvÀÛj¹PÉÆ¹/₄ÄÄîwÛÇÝgÄ\$³ÄÄzÄÄ. DUÄ DvÄ C®APÄgÄtQìAvÄ C£ÄÄPÄÆ®PÉI ³ÉÄÑ£Ä UÄ³ÄÄ£Ä PÉÆqÄÄwÛzÄÝ£ÉÄ\$ ³ÄiÄvÄÆ xÄ. ³ÉÆzÄ³ÉÆzÄ®Ä PÄ£ÄßrAiÄÄ G¥ÄAiÉÆÄUÄ C³ÄxUÉ w¹/₂ÇgÄ°®è. xAvÄ w¹/₂AiÄiÄzÄ xÄgÄ£ÄÄß DvÄ PÄ£ÄßrAiÄiÄV §¹/₄Ä¹gÄ-ÉÄPÄÄ. C£ÄAvÄgÄ ³ÉÄgÄÄUÄÄ PÉÆIÖ -ÉÆÄ°ÄzÄ

vÀUÀqÀÄUÀ¼ÉÄ CªÀ£À PÀ£ÀßrUÀ¼ÁzÀÄªÄ. »ÄUÉ
±ÀvÀ±ÀvÀªÀiÀ£ÀUÀ¼ÄÄ CªsÀ,À, ¥ÀæAiÉÆÄUÀUÀ½AzÀ ¢ÀiÀ£ÀªÀ vÀ£Àß
PÉÄ±À®APÀgÀt PË±À®ªÀ£ÀÄß ¨É¼É¹PÉÆArzÁÝ£É.

PÉÄ±ÀzÀ CUÀvÀâ PÁ-Á£ÄÄPÀ®PÉi ¢ÀvÀ,ÀªÁUÀÄvÀÛ §AçzÉ.
ªÄÄÆ®vÀB zÉÄªzÀ ¥ÀæªÄÄÄR ¨sÁUÀUÀ¼À£ÄÄß ¨ÉZÀÑVIÄÖ
PÁ¥ÁqÄªÄÄzÄ PÀÆzÀ°£À GzÉÝÄ±À. ,ÁªÀiÁfPÀ, zsÁ«ÄðPÀ °ÁUÀÆ
C®APÀgÀt zÄÉ¶Ö-ÄAzÀ ¢ÀiÀ£ÀªÀ vÀ-ÉUÀÆzÀ®£ÄÄß ¨É¼É¹zÄÄÝAIÄ. ¥ÀÆtð
vÉUÉ¹zÄÄÝAIÄ. ,Áé®à G½¹PÉÆAqÄÄ G½zÄÄzÉ®èªÀ£ÀÆß vÉUÉ¹zÄÄÝAIÄ.
UÀqÀØ «ÄÄ,ÉUÀ¼À£ÀÆß CµÉÖ. zÉÄªÀgÀ °ÀgÀPÉUÁV ¢ÄÄÄr
PÉÆqÄªÄÄzÄ£ÄÄß £ÉÆÄrzÀgÉ ¢ÀiÀ£ÀªÀªUÉ vÀ-ÉPÀÆzÀ®Ä CzÉµÄÄÖ
!æAiÄÄ JA§ «µÄAiÄÄ UÉÆvÁÛUÄÄvÀÛzÉ. §ªÄÄPÀ® zsÁ«ÄðPÀ PÀiÖ¼ÉUÀ¼ÉÄ
CAzÀAç£À C®APÀgÀtPÉi ¢ÀiÁzÀj °AQPÉÆiÖªÄ. EAçUÀÆ CªÉÄ C£ÉÄPÀ PÀqÉ
ªUÁðAiÄÄPÀ ¢ÀiÁzÀjUÀ¼À£ÄÄß ,ÄÉ¶Ö,ÄÄwÛªÉ. ,ÁªÀiÁfPÀ ¢ÄªÄ,ÉÜ
§zÀ-ÁªÄAvÉ®è C®APÀgÀt ¥ÀzÀÝw ¢ÉÉAiÄÄQÛPÀ C©ügÄÄaUÉ vÀPÀiAvÉ
ªÉÉ«zsÀ¥ÀÆtðªÁV ¨É¼ÉAiÄÄÄwÛzÉ. ¢ÄªQÛvÀéPÉi ¢ÄÄÄRªªÁV ¢ÄÄÄRzÀ
CAzÀzÀAzÀPÉi M¥ÄÄªªÄAvÉ vÀ-ÉUÀÆzÀ®£ÄÄß wzÄÄÝªÀ PÀ-É FZÉUÉ
«¥ÄÄ®ªÁV ¨É¼ÉçzÉ. EzÀPÀiVaiÉÄÄ K¥ÄðiÖ C®APÀgÀt UÀÈªUÀ¼ªÉ.

UÀæ«ÄÄt ¥ÀæzÉÄ±ÀUÀ¼À°è zÉÆgÀPÄªªÀ ,ÀgÀ¼À
,ÁªÄÄVæUÀ½AzÀ-ÉÄ «²µÄÖ jÄwAiÄÄ°è PÀ-ÁvÀªPÀªÁV dqÉ PÀiÄÖªÄÄzÀ£ÄÄß
PÁt§ªÄzÄÄ. ¨ÉÉvÀ-É £ÀqÄÄ«UÉ vÉUÉAiÄÄªªÀªzÁÝgÉ. JqÀPÉÆiÄ §®PÉÆiÄ
vÉUÉAiÄÄªªÀªzÁÝgÉ. ,Áé®àªÉÄ £ÀqÄÄ-ÉÉvÀ-É vÉUÉzÄÄ PÀÆzÀ®£Éß®è
»AzÀPÉi ¨ÁZÄªªÀªzÁÝgÉ. PÉ®ªÀgÄÄ °ÁUÉAiÉÄÄ J®è vÀ-ÉPÀÆzÀ®£ÄÄß
¨ÉÉvÀ-É vÉUÉAiÄÄzÉ »AzÀPÉi ¨ÁZÄÄvÁÛgÉ. dqÉ MAzÉÄ DzÁUÀ ¢ÄÄÆgÄÄ
PÀ°£ÄzÁUÀ§ªÄzÄÄ. LzÄÄ PÀ°£ÄzÁUÀ§ªÄzÄÄ. JgÀqÄÄ dqÉ °ÁPÄªÄÄzÄÄ
¨Á® AiÄiÉªÀ£ÀUÀ¼À°è ,ÁªÄd. dqÉ ©VAiÄiÁVgÀ§ªÄzÄÄ.
,Ár®ªÁVgÀ§ªÄzÄÄ. JgÀqÄÄ dqÉUÀ¼À vÄÄçUÀ¼À£ÀÆß JwÛ dqÉ
ªÄÄÆ®UÀ¼À°è UÀAiÄPÀiÄÖªÀ ¢ÄrPÉAiÄÄÆ EzÉ. ¢Ä¼ÀªªzÀ dqÉAiÄÄ vÄÄ
çAiÄÄ-ÉègÀqÄÄ UÉÆAqÉ PÀnÖzÀgÉ MAzÄÄ §UÉAiÄÄ C®APÀgÀtªÁzÀgÉ
dqÉAiÄÄ£ÄÄß CzsÀðªÉÄ °ÉuÉzÄÄ CzÀgÀ ¢ÄÄÆ®zÀ°è MAzÄÄ GuÉÚAiÄÄ
zÀ¥ÀzÀgÀ ©VzÀgÉ ¢ÄÄvÉÆÛAzÄÄ C®APÀgÀtªÁUÀÄvÀÛzÉ.
ªvÄÄ§zÀªÁgÉUÀÆ ¢Ä¼ÀªªÁV §¼ÄÄPÄÄwÛgÄÄªÀ dqÉ J®è
±ÀÈAUÁgÀ!æAiÄÄgÀ CzÀ±ÀðªÉªß¹zÉ. ¨ÉÄPÉAzÀªÁgÄÄ ¢ÄÄ°èUÉ ¢ÉÆUÀi£ÄÄß
°ÉuÉzÄÄ £ÁUÀgÀdqÉ PÀiÄÖvÁÛgÉ. PÉÄzÀUÉ °ÀÆ«£À dqÉ °ÁPÄªªªzÁÝgÉ.

GIÖ ¹ÁgÉAiÄÄ §tÚ, ¢ÄÄÄRzÀ °ÀÆ«£À §tÚ MAzÉÄ DVgÄªªÄAvÉ §tÚzÀ
°ÉÆAzÀtÁPÉAiÄÄ£ÄÄß ,ÁçÜ,ÄÄªÀ ¥ÀæAiÄÄvÀß £ÀqÉçzÉ. »Aç£À PÀ®zÀ°è
§tÚ §tÚzÀ °ÀÆªÀiÁ-ÉAiÄÄ£ÄÄß ¢ÄÄÄrAiÄÄ ,ÄÄvÀÛ®Æ PÀnÖPÉÆ¼ÄÄªªzÄÄ
C®APÀgÀªÉª¹vÄÄÛ. FUÄ °ÀÆªÀiÁ-ÉVAvÀ ©rªÀÆªÀ£ÄÄß
ªÄÄÄRzÄÄPÉÆ¼ÄÄªªzÄÄ. CzÄÄ dqÉAiÄÄ £ÀqÄÄ«UÉ EgÀ§ªÄzÄÄ. E®èªÉ
Q«AiÄÄ §½ PÀtð¥ÀÆgÄªÁVgÀ§ªÄzÄÄ. »AzÉ UÀAqÀ,ÀgÀÆ vÀ-ÉUÉ °ÀÆ

ªÄÄÄrAiÄÄÄwÛzÄÝgÄÄ JAŞÄzÀPÉì ¤zÀ±Äð£ÀUÀ½ªÉ. d£Ä¥ÄzÀ VÄvÉAiÉÆAzÀÄ
»ÄVZÉ.

vÉÆÄIPÉì °ÉÆÄzÀtÚ HIPÉì §gÄ°®è

vÉÆÄIzÀ °ÄÆªÄ vÄ´ÉvÄÄAŞ

ªÄÄÄrPÉÆAqÄÄ HIzÄíAŞ®ªÄ ªÄÄgÉvÁ£Ä.

PÉÄ±Ä®APÀgÀtPÉì vÉÊ®, ¥ÄÄµÄàUÀ¼ÄAvÉ °Ä®PÉ®ªÄÄ
D`sÀgÀtUÀ¼Ä CUÄvÄªªÄÇ EzÉ. £ÉwÜAiÄÄ°è °ÄPÄÄªÄ £ÁUÄgÄ, dqÉAiÄÄ
ªÉÄÄ®zsÄðzÀ ªÉÄÄ®PÉì zsÄj,ÄÄªÄ dqÉ©´Éè, vÄÄgÄÄ©£Ä £ÄqÄÄªÉ,
NgÉAiÄÄ°è zsÄj,ÄÄªÄ vÄÄgÄÄŞÄ °ÄÆ, dqÉAiÄÄ vÄÄçAiÄÄ°è
vÉÆ£ÉzÁqÄÄªAvÉ PÄIÄÖªÄ UÉÆAqÉ EªÄÄ PÉ®ªÄÄ ¥Äæ¹zÄp
D`sÀgÀtUÀ¼ÄÄ, EªÄÄUÀ¼Ä ªÄiÄI ªÄiÄzÄjUÀ¼ÄÄ PÄ® PÄ®PÉì
ªÄªvÄª,ÄªUÄÄvÄÜ ŞAçªÉ. £ÁUÄgÄ vÄ£Äß ¥ÄæªÄÄÄrªªª£ÄÄß
PÄ¼ÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄwÛzÄÝgÄÆ G½zÄ D`sÀgÀtUÀ¼ÄÄ PÉ®ªÄÄ
ªÄiÄ¥Äðn£ÉÆAçUÉ £ÄqÉzÄÄ§gÄÄwÛªÉ.

PÄÆzÀ®Ä ¤Ä¼ÄªÄV, °ÉÆ¼Ä¥ÄV C´ÉC´ÉAiÄiÄV EgÄ´ÉÄPÉAŞzÄÄ
J®ègÄ DzÄ±Äð. EAxÄ PÄÆzÀ®£ÄÄß «¥ÄÄ®ªÄV ´´É¼É¹PÉÆ¼ÄÄ®Ä
ªÄÄ£ÄÄµª C£ÉÄPÄ ,ÄzsÄ£ÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÄAqÄÄ»rçzÄÝ£É. ¥ÄÆªÄð
gÄµÄÖçUÀ¼ÄªÄgÉ®è ,ÄªÄiÄ£ÄªªÄV PÄjUÄÆzÀ®£ÄÄß §AiÄÄ,ÄªvÄÜgÉ.
DzÄgÉ ¥Ä±ÄÑvÄªgÄÄ PÄjUÉÆzÀ®£ÄÄß ªÉÄZÄÄÑªªAvÉ §AUÄgÄzÄ ştÚzÄ
PÄÆzÀ®£ÄÄß ªÉÄZÄÄÑvÄÜgÉ. ¥ÄÆªÄð gÄµÄÖçUÀ¼Ä°è EAçUÄÆ dqÉ,
ªÄÄÄr °ÉZÄÄÑ. ¥Ä±ÄÑvÄªgÄ°è F ±ÉÊ°UÀ½ªÉAiÄiÄzÄgÄÆ §ªÄvÉÄPÄ
ªÉÆIPÄÄ PÄÆzÀ°£Ä C®APÀgÀt (´´iPÄmì) °ÉZÄÄÑ. FZÉUÉ ¥ÄÆªÄð
gÄµÄÖçUÀ¼Ä°è£Ä zÉÆqÄØ ¥ÄIÖtUÀ¼Ä°è F §UÉAiÄÄ PÉÄ±Ä®APÀgÀt
d£Ä!ªAiÄªªUÄÄwÛZÉ. »!ª PÉÄ±Ä±ÉÊ°AiÄÄ£ÄÄß
C®APÀgÀtªÉ£Äß´ÁUÄÄªÄªç®è. KPÉAzÄgÉ F ±ÉÊ° ¥ÄæPÄÈvÄ
ªÄiÄzÄjAiÄÄzÄÄ. ,ÉÄZÄÄÑªÄzÄzÄÄ. C®APÀgÀtªÉAzÉÆqÄ£É PÄÈvÄPÄvÉ
§gÄÄvÄÜªÄV D ªÄiÄvÄ£ÄÄß E°è §¼Ä,Ä´ÁUÄzÄÄ.

PÄ°PÄ D`sÄªAd£Ä ¤vÄª ´ÁZÄªªÄzÄÄ – ªÉÆzÄ´ÁzÄ QæAiÉÄUÀ½AzÄ
vÄ´ÉAiÄÄ°è ´´ÉªÄgÄÄ ,ÉÄgÄÄªÄªç®è. °ÉÄ£ÄÄ ¹ÄgÄÄUÀ¼ÄÄ
ªÄÄ£ÉªÄiÄqÄÄªÄªç®è. °ÄÄgÄÄ¥É K¼ÄÄªÄªç®è. vÄ´ÉUÉ ,ÄªÄÄzÄpªÄV
JuÉÚ wÄr ´ÁZÄªªÄzÄjAzÄ PÄÆzÀ®Ä °ÉÆ¼Ä¥ÄUÄÄvÄÜzÀ®èzÉ £ÄÄtÄ¥ÄÆ
C´ÉAiÄÄ´ÉAiÄÄÆ DUÄÄvÄÜZÉ. C`sÄªAd£ÄPÄÆì C£ÄAvÄgÄzÄ ´ÉÄ¥Ä£ÄPÄÆì
ªÄ,£ÉAiÄÄ JuÉÚAiÄÄ£ÄÄß §¼Ä,ÄªªÄ ªÄrPÉ »Aç¤AzÄ ŞAçzÉ. CzÄPÄìV
°ÄgÄ¼ÉuÉ PÉÆ§âj JuÉÚUÀ¼Ä£ÄÄß ±ÄÄçpÄPÄj¹ UÄÄ´Á©ü, ªÄÄ°èUÉ,
,ÄÄ!UÉ, ¥ÄjeÄvÄ, PÄªÄÄ®, ´ªªªAqÄgì ªÉÆzÄ´ÁzÄ ªÄ,£É PÄIÄÖvÄÜgÉ.
FZÉUÉ PÉÄ±Ä¥ÉÆÄµÄuÉUÉ CUÄvÄªªÄzÄ C£ÉÄPÄ zÄæªÄªUÀ¼Ä£ÄÄß
JuÉÚUÀ½UÉ ,ÉÄj,Ä´ÁUÄÄwÛZÉ. vÄ´ÉUÉ °ÄQzÄ JuÉÚAiÄÄ£ÄÄß vÉUÉAiÄÄ®Ä
¹ÄUÉAiÄÄ ¥ÄÄr, CAIÄª¼Ä, ZÄÄdO®Ä, PÄqÄ´É »IÄÖ °É,ÄgÄÄ»IÖ£ÄÄß
§¼Ä,ÄªªÄªÄÄ ,ÄªÄiÄ£ÄªªÄzÄgÄÆ FZÉUÉ C£ÉÄPÄ µÄªA¥ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß F

PE®_ÀPÁIV vÀAiÀiÁj_À-ÁVzÉ. KfÉÃ DUÀ° vÀ-ÉUÉ ÉÆÃ¥ÄÄ
 °ÁPÀ-ÁgÀZÉA\$ÄZÄÄ vÀdÖgÀ D©ü¥ÁæAiÄÄ. "sÁgÀwÄAiÄÄgÀ°è JuÉÚ ¤ÄgÄÄ
 °ÁQPÉÆAqÄÄ DzÀ æÉÄÄ-É MgÀ¹zÀ vÀ-ÉUÀÆzÀ®fÄÄß ÁÄ-ÁætÄ
 °ÉÆUÉAiÄÄ°è PÁ-Ä_ÄÄ²À gÀÆrÜ EzÉ. EzÄjAzÀ Qæ«ÄfÄ±ÄÄUÄÄ²ÄÄZÄ®èzÉ
 PÀÆzÄ®Ä "ÉÄUÀ MtV §°ÄÄPÄ® UÄ²ÄÄUÄ«Ä_ÄÄwÛgÄÄvÄÛzÉ. F zÄÈ¶Ö-ÄAzÀ
 vÀ-ÉUÉ °ÀÆ²ÄÄÄrAiÄÄÄ²ÄÄ C®APÄgÄt æAiÄvÄæ²Ä®èzÉ PÀÆzÄ°UÉ
 æÄ_ÄfÉPAiÄÖ²Ä PÄæ²ÄÄ²ÄÇ DUÄÄvÄÛzÉ.

vÀ-ÉUÀÆzÄ°UÉ "ÉuÉÚ, °Á®Ä, °Á°fÄPÉfÉÉ, æÉÆ_ÄgÄÄ - E²ÄfÄÄß °ÁQ
 ZÉfÄßV wQl_ÄßfÄ²ÄiÄrzÄ°è PÀÆzÄ®Ä fÄÄtÄ¥ÄÆ °ÉÆ¹⁄₄Ä¥ÄÆ DUÄÄvÄÛzÉ
 JfÄß-ÁVzÉ. F PÄæ²ÄÄ »AzÉ "sÁgÄvÄZÄ°è §¹⁄₄ÄPÉAiÄÄ°èvÄÄÛ. EAçUÄÆ
 gÄµÄåzÀ PÉ®²ÄÄ "sÁUÄUÄ¹⁄₄Ä°èzÄÄ ¥ÄæZÄ°vÄ«zÉ. EzÄjAzÀ vÀ-ÉAiÄÄ°è
 °ÄÄgÄÄ¥É K¹⁄₄ÄzÄÄ, wÄqÄÄ²ÄÄZÄjAzÀ PÀÆzÄ® "ÉÄgÄÄUÄ¹⁄₄ÄÄ
 UÄnÖAiÄiAUÄÄvÄÛ²ÄV "ÉÄUÄ PÀÆzÄ®Ä GzÄÄgÄÄ²ÄÄç®è. ZÄ²ÄÄðzÀ
 æÄÄSÄAvÄgÄ PÉ®²ÄÄ ¥ÉÆÄµÄPÄ zÄæ²ÄÄUÄ¹⁄₄ÄÄ PÀÆz® æÄÄÆ®²ÄfÄÄß
 ÉÄj PÀÆzÄ®Ä ÉÆA¥ÄV "É¹⁄₄ÉAiÄÄÄvÄÛzÉ. CUÄvÄåQlAvÄ vÀ-ÉUÀÆzÄ®Ä
 PÄ²ÉÄAiÄiÁZÄUÄ PÉÆgÉ vÄÄA\$®Ä ZÄ²ÄÄj, PÄZÄÄÑ, ¹A© æÉzÄ-ÁzÀ
 PÄÈvÄPÄ_ÄzsÄfÄUÄ¹⁄₄ÄfÄÄß §¹⁄₄Ä_ÄÄvÄÛgÉ. vÀ-ÉAiÄÄ°è PÀÆzÄ-ÉÄ
 E®èzÄ²ÄgÄÄ mÉÆÄ¥sÄfïUÄ¹⁄₄ÄfÄÄß §¹⁄₄Ä_ÄÄvÄÛgÉ. EAxÄ
 G¥ÄPÄgÄtUÄ¹⁄₄ÄfÄÄß vÀAiÀiÁj_ÄÄ²Ä æAiÄgÄÄ²Ä GzÄ²ÄÄ FZÉUÉ
 °ÉÄgÄ¹⁄₄Ä²ÄV "É¹⁄₄ÉçzÉ.

²ÄAiÄÄ_ÄizÄAvÉ®è PÀÆzÄ®Ä "É¹⁄₄ÄiUÄUÄÄ²ÄÄZÄÄ_Ä°Äd. PÉ®²ÄjUÉ
 æÄÄ±Ä¥ÁgÄÄ¥ÄAiÄÄðçAzÀ §AzÀ UÄÄtUÄ¹⁄₂AzÄV CPÄ®zÄ°è fÉgÉ
 ¥Äæ¥ÄÛ²ÄUÄÄ²ÄÄÄiÄ. °ÁUÄZÄUÄ ©¹⁄₂AiÄÄ PÀÆzÄ®fÄÄß §tÜ
 °ÁPÄ²Ä²ÄZÄgÄ æÄÄÆ®PÄ PÄ¥ÄàUÄV¹PÉÆ¹⁄₄Äi®Ä æÄÄfÄÄµÄå
 ¥ÄæAiÄÄwß_ÄÄvÄÛ §AçzÄÝfÉ. dÄ¥ÄZÄgÄ°è, Mt PÉÆ§âjAiÄÄfÄÄß
 PÄgÄæUÉ_ÄÄiÄÖ PÉÆ§âj JuÉÚAiÄÄ°è PÄ®¹ "ÉÄ¥Ä¹vÄÛ §AzÄgÉ PÀÆzÄ®Ä
 PÄ¥ÄàUÄÄvÄÛzÉAzÄÄ fÄÄ©PÉ EzÉ. EwÜÄZÉUÉ F §UÉi vÄAiÀiÁgÄZÄ CÉÉÄPÄ
 ¹zËPµÄzsÄUÄ¹⁄₄ÄÄ ¥ÄiÖtUÄ¹⁄₄Ä®Æè æAiÄgÄÄPÄmÉÖUÉ §Aç²É.

CUÄvÄå²ÄZÄµÄÄÖ PÀÆzÄ®fÄÄß G¹⁄₂¹ "É¹⁄₄É¹PÉÆ¹⁄₄ÄÄ²ÄAvÉ
 CÉÄUÄvÄå²É¹zÄ²ÄÄfÄÄß ¤ÄÄÆð®²ÄiÄqÄÄ²ÄÄZÄÆ C®APÄgÄtzÄ MAZÄÄ
 æÄÄÄRå "sAUÄ, PÄAPÄ¹⁄₄ÄÄ, Q«, PÉ®²ÉÇ²ÉÄ æÄÄÆVfÄ çAqÄÄ
 æÉzÄ-ÁzÉqÉ "É¹⁄₄É²Ä PÀÆzÄ®Ä CwAiÄiÄV "É¹⁄₄ÉAiÄÄ²Ä²Ä °ÄÄ§Ä²PÀÆzÄ®Ä.
 PÉÊPÄ®ÄUÄ¹⁄₄Ä æÉÄÄ°fÄ PÀÆzÄ® "É¹⁄₄Ä²ÄtÄUÉ - E²ÄfÄÄß CÉÉÄPÄ æÉ¹⁄₄É
 °ÉAUÄ¹fÄ æÄÄÆVfÄ PÉ¹⁄₄ÄUÉ æÉÄÄ®ÄZÄÄnÖAiÄÄ æÉÄÄ-É PÄtÄ²Ä
 gÉÆÄ²ÄÄUÄ¹⁄₄ÄfÄÆß vÉUÉzÄÄ°ÁPÄ-ÁUÄÄvÄÛzÉ. F §UÉi CÉÉÄPÄ
 ¥ÄæAiÉÆÄUÄUÄ¹⁄₄ÄfÄÄß fÄqÉ_Ä-ÁUÄÄvÄÛzÉ. UÄæ«ÄÄtgÄ°è »ÄUÉ
 CÉÄUÄvÄå PÀÆzÄ®fÄÄß vÉUÉAiÄÄ®Ä Cj²fÄ °ÁUÄÆ ©¹ §ÆçAiÄÄ §¹⁄₄ÄPÉ
 PÄAqÄÄ §AzÄgÉ, «zÄÄåZÄÖQÜAiÄÄfÄÄß §¹⁄₄Ä¹ CÉÄUÄvÄå PÀÆzÄ®fÄÄß
 fÄ±Ä æAiÄqÄÄ²Ä «zsÄfÄ ¥ÄiÖtUÄ¹⁄₄Ä°è dÄfÄjæAiÄÄ²ÄVzÉ.

¥ÁæaÃfÀ PÁ®çAzÀ ðÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄÄ PÉÃ±Á®APÁgÀ PÀ´ÉAiÄÄ°è ¤
 ¥ÄÄtgÉ¤¹PÉÆArZÁYgÉ. ¥ÁæaÃfÀ PÀ£ÄðIPÀzÀ ²®àPÀ´ÉAiÄÄ°è ðÄÄÆr\$AzÀ
 ðÄÄ»¼ÉAiÄÄgÀ C®APÁgÀUÀ¼Ä£ÄÄß UÀðÄÄ¤¹zÀgÉ. D PÁ®zÀ PÀ£ÄßqÀ
 PÁðÄðUÀ¼Ä£ÄßðÄ´ÉÆÄQ¹zÀgÉ EzÄÄ ðÉÄzÄððÄUÄÄðÄÄzÄÄ. ¥ÁæaÃfÀ
 PÀ£ÄßqÀ PÁðÄðUÀ¼Ä°è zÉÆgÉAiÄÄðÄ dqÉðÄÄÄrUÀ¼Ä ðÄð£ÉAiÄÄ£ÄÄß,
 ²®àzÀ ðÄÄÆwðAiÄÄ gÄÆ¥ÄzÉÆAçUÉ ,ðÄÄ£ÄéAiÄÄUÉÆ¹²¹ fÉÆÄrzÁUÀ D
 PÁ®zÀ PÉÃ±Á®APÁgÀ ðÉÊ«zÄððÄÄAiÄÄ avÄæ fÄðÄÄUÉ PÀAqÄÄ\$gÄÄvÄÜzÉ.
 ‘PÄÄrðÄÄUÄjAzÀ¼Ä®ÄÄrAiÄÄ UÄAiÄ ,ÄqÄ°Ñ¹ UÄAzsÄ±ÉÊ®ðÄÄÄ
 PÄÄrvÉAiÉÆ¹¼ÄAvÄÄ fÉwÜAiÉÆ¹¼ÄUÉÆwÜ ©çZÄÄðvÉ PÉÃ±Á¥Ä±ÄðÄÄÄ;
 ,Ä°Äd çðÄð ,ÄÄUÄAzsÄzÀ PÉÃ±Á¥Ä±ÄðÄÄÄ, ðÄÄEUÄUÄAçÜ
 ¥ÄÆ¹zÀ¼ÄÄ¥Ä¹vÄ ZÄÄ¥ÄPÄ UÄAzsÄvÉÊ®ðÄÄÄ’ EvÄðç ðÄð£ÉUÄ¼Ä£ÄÄß N
 çzÁUÄ CAçfÄ ðÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄÄ PÉÃ±Á®APÁgÄPÄIV UÄAzsÄ, ZÄÄ¥ÄPÄ,
 ðÄÄ°èUÉ, zÄðÄ£ÄUÄ¼Ä JuÉÜUÄ¼Ä£ÄÄß¥ÄAiÉÆÄV ,ÄÄwÜzÄYgÉA\$zÄÄ
 ,ÄÄµÄÖðÄUÄÄvÄÜzÉ.

ZÄ¼ÄÄPÄðgÄ gÄdzsÄ¤UÄ¼ÄzÀ L°ÉÆ¹¼É ¥ÄIÖzÄPÄ®ÄèUÄ¼Ä°èAiÄÄ
 zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ “sÄgÄvÄzÄ°èAiÉÄÄ Cw ¥ÁæaÃfÀ zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼ÄvÄÉ.
 ¥ÄIÖzÄPÄ°èfÄ «gÄÆ¥ÄPÄè. ðÄÄ°èPÄdÄðfÄ zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è C£ÉÄPÄ
 «UÄæ°ÄUÄ¼Ä dqÉðÄÄÄrUÄ¼ÄÄ ,ÄÄAzÄgÄðAvÉ. L°ÉÆ¹¼ÉAiÄÄ zÄÄUÄð,
 ´ÄqÄSÄfÄ ðÉÆzÄ´ÄzÀ zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼Ä ²®àUÄ¼Ä°è PÉÃ±Á®APÁgÄ
 ðÉÊ«zsÄððÄÄAiÄÄðAvzÉ. CðÄÄUÄ¼Ä°è ©qÄÄðÄÄÄr, ,ÉÆÄUÉzÄÄgÄÄA\$Ä,
 ðÄÄÄwÜfÄðÄÄÄr, j¼Ä®ÄÄr, §¼Ä®ÄÄr, UÉÆÄqÄA©ðÄÄÄrUÄ¼ÄÄ D PÁ®zÀ
 PÉÃ±Á®APÁgÄUÄ¼Ä£ÄÄß JwÜvÉÆÄgÄÄvÄÜzÉ. ZÄ¼ÄÄPÄð «PÄæðÄiÄçvÄðfÄ
 gÄtÄAiÄÄgÄzÄ ´ÉÆÄPÄðÄÄ°ÄzÉÄ«, vÉæöÊ´ÉÆÄPÄððÄÄ°ÄzÉÄ«AiÄÄgÄÄ,
 ¥ÄIÖzÄPÄ°èfÄ°è PÄnÖ¹zÀ zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è ¥Äæ¹zÄPðAvÉ. FUÄ D
 zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼UÉ «gÄÆ¥ÄPÄè. ðÄÄ°èPÄdÄðfÄ
 zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄßðÄgÄÄ. ²®àPÄ´ÉAiÄÄ DUÄgÄðAvgÄÄðÄ D
 ©qÄÄðÄÄÄrAiÄÄ£ÄÄß ²´Ä´°PÉAiÄÄgÄ°è PÄt\$°ÄÄzÄÄ. ©qÄÄðÄÄÄr
 PÄiÄÖðÄÄzÄÄ PÄptðÉ¤,ÄÄðÄÄzÉÄfÉÆÄ ¤d; DzÄgÉ CzÄÄ PÄ´Ä¥ÄÆtððAvzÉ.
 ðÉÆzÄ®Ä MAzÄÄ ¹A© EIÄÖ zÉÆqÄØ UÄi£ÄÄß PÄiÖ´ÉÄPÄÄ. G½zÄzsÄð
 PÄÆzÄ®£ÄÄß NgÄtðAv ZÄa CzsÄðZÄAzÄæPÄgÄzÄ ¹A©AiÄÄ£ÄÄß M¼ÄvÄiÄÖ
 ,ÄÄvÄÜ®Æ PÄÆzÄ®£ÄÄß ,ÄÄwÜ CzÄ£ÄÄß ðÄÄÄrAiÄÄ PÉ¼ÄÄ“sÄUÄçAzÄ
 fÉIÖUÉ ðÄÄÄrAiÄÄðÄgÉUÉ \$gÄÄðÄAvÉ ,ÄÄwÜ ¦£ÄÄßUÄ¼Ä£ÄÄß °ÄQzÄgÉ
 ©qÄÄðÄÄÄr ¹zÄYðÄUÄÄvÄÜzÉ.

ðÄÄÄr fÄ«®AvÉ fÄwðPÄÄÄ J£ÄÄßðÄAvÉ fÄ«®Ä UÄjuÉzÄj
 PÄÄtÄAiÄÄÄwÜgÄÄðÄAvÉ vÉÆÄgÄÄðÄ ,ÉÆÄUÉzÄÄgÄÄA\$ÄÄß
 L°ÉÆ¹¼ÉAiÄÄ£ÄÄß zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è PÄt\$°ÄÄzÄÄ. fÉwÜAiÄÄ ðÉÄÄ°fÄ
 PÄÆzÄ®ÄUÄ¼Ä£ÄÄß ðÄiÄvÄæ vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ ,ÄtÜ vÄÄgÄÄ´ÉÆAzÄ£ÄÄß
 fÉwÜAiÄÄ ðÉÄÄ´É PÄnÖ »A“sÄUÄzÄ PÄÆzÄ®£ÄÄß ZÉ£ÄßV “Äa C£ÉÄPÄ
 «“sÄUÄðÄiÄr fÄ«®ÄUÄjAiÄÄAvÉ MAzÄgÄ ðÉÄÄ´ÉÆAzÄÄ UÄj \$gÄÄðÄ °ÄUÉ
 vÄ´ÉAiÄÄ ,ÄÄvÄÜ®Æ PÄiÖ´ÉÄPÄÄ. F ,ÉÆÄUÉzÄÄgÄÄ\$Ä ðÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄ
 PÉÃ±Á®APÁgÄ ¤¥ÄÄtvÉUÉ ,ÄQëAiÄiÄvzÉ.

²ÀÄÄrAiÄÄ C®APÁgÀzÀ ,ÁzsÀ£Ä²ÁV ²ÀÄÄwÛ£Ä J¼ÉUÄ¼Ä£ÄÄß
 G¥ÄAiÉÆÄV,ÄÄwÛzÁYgÄÄ. ¥ÄIÖzÀPÀ°è£Ä wæ-ÉÆÄPÉÄ±ÄégÄ
 zÉÄ²Ä®AiÄÄzÀ°ègÄÄ²Ä ²®à,ÄÄAzÄj ²ÀÄÄwÛ£Ä
 ²ÀÄÄr-ÄÄzÀ®APÄÈvÀ¼ÁVzÁY¼É. vÀ-ÉAiÄÄ ,ÄÄvÀÛ®Æ ²ÀÄÄgÉ¼ÉAiÄÄ
 ²ÀÄÄwÛ£Ä ,ÄgÄ²Ä£ÄÄß CAzÄ²ÁV ,ÄÄvÀÛ-ÁVzÉ. £ÉwÛAiÄÄ ²ÉÄÄ-É
 ²ÀÄÄwÛ£Ä UÉÆ£ÉAiÄÄ²ÄÖ J®è PÄÆzÀ®£ÄÆß vÀ-ÉAiÄÄ JqÄ"sÁUÄ¢AzÄ
 ²ÀÄÄjUÉ ²ÄiÄr ²ÀÄÄwÛ£Ä UÉÆ£ÉAiÄÄ ,ÄÄvÀÛ®Æ JwÛ,ÄÄwÛzÁYgÉ. D ²ÀÄÄr
 UÄnÖAiÄiÁVgÄ®Ä ²ÀÄÄwÛ£Ä JgÄqÉ¼ÉUÄ¼Ä£ÄÄß PÄ-ÁvÄäPÄ²ÁV ,ÄÄvÀÛ
 ,ÄÄwÛzÁYgÉ. vÉÆÄgÄ²ÀÄÄrAiÉÆ¼É ²ÀÄÄwÛ£Ä ±ÄÈAUÄgÄ²ÉÇ|ävÄÄ JA\$AvÉ
 vÉÆÄgÄÄ²ÄÄzÄÄ ²ÀÄÄwÛ£Ä ²ÀÄÄr. CzÉÄ zÉÄ²Ä®AiÄÄzÀ°ègÄÄ²Ä
 E£ÉÆß²Äð ²®à,ÄÄAzÄj vÄ£Äß zÄÄqÄV£Ä ²ÀÄÄRPÉÆi¥ÄÄ²ÄAvÉ
 UÉÆÄqÄÄ©²ÀÄÄr PÄnÖzÁY¼É. vÀ-ÉUÄÆzÀ®£Éß®è "Äa, M¼AUÉ
 UÉÆÄqÄÄ©AiÄiÁPÁgÀzÀ ¹A©AiÄÄ²ÄÖ. CzÄgÄ ,ÄÄvÀÛ®Æ PÄÆzÀ®£ÄÄß
 ,ÄÄwÛ vÀ-ÉAiÄÄ ²ÉÄÄ-ÄäUÄzÀ°è JzÄÄYpÄtÄ²ÄAvÉ PÄnÖzÄ F ²ÀÄÄrUÉ
 D"sÄgÄtUÄ¼Ä C²Ä±ÄÄpÄvÉ-Ä®è.

¥ÄIÖzÀPÀ°è£Ä ¥Ä¥Ä£ÄxÄ zÉÄ²Ä®AiÄÄzÀ ²-Ä"Ä°PÉAiÄÄgÄ°è
 PÄÄqÄÄsgÄÄ²Ä ²ÀÄÄrUÄ¼Ä°è J¼Ä®Äär ,ÄÄzÄgÄ²ÁVzÉ.
 CzsÄðZÄAzÄæPÄÈwAiÄÄ ¹A©UÉ PÄÆzÀ®£ÄÄß ,ÄÄwÛ vÀ-ÉAiÄÄ
 ²ÉÄÄ-ÄäUÄzÀ°è JzÄÄYpÄtÄ²ÄAvÉ PÄnÖzÄ ²ÀÄÄrAiÄÄ ²ÀÄÄzsÄÄzÄ-ÉÆèAzÄÄ
 ²ÄgÄ½£Ä PÉÄ±Ä"sÄgÄt«zÉ. ²Ä¼É©ÄqÄÄ "ÉÄ®ÆgÄÄ ²-Ä"Ä°PÉAiÄÄgÄ
 ²ÀÄÄrUÄ¼ÄÄ, CdAvÄ avÄæUÄ¼Ä ²ÀÄÄrUÄ¼ÄAvÉ ¥Äæ¹zÄp²ÁV²É. F
 ²ÀÄÄrUÄ¼ÄÄ vÀ-ÉVAvÄ®Æ JvÄÛgÄ²ÁV PÄIÖ®änÖ²É. MAzÄÄ ,ÄÄvÄÄÛ
 dqÉAiÄÄ£ÄÄß ZÄPÄæPÁgÄ²ÁV ,ÄÄwÛzÁYgÉ. CzÄgÉ ,ÄÄvÀÛ®Æ
 ²ÄÄ°èUÉ²ÄiÄ-É, CzÄgÄ ²ÉÄÄ-É PÄÆzÀ®£ÄÄß zÄÄqÄUÉ ,ÄÄwÛzÁYgÉ.
 ²ÄÄvÉÆUÄzÄÄ dqÉAiÄÄ£ÄÄß CzÄgÉ ,ÄÄvÀÛ®Æ ,ÄÄvÀÛ-ÁVzÉ.
 ©Ä,ÄtÄUÉAiÄÄ DPÁgÄzÄ°è dqÉ²ÀÄÄr CAzÄ²ÁV vÉÆÄgÄÄvÄÛzÉ. dqÉUÉ
 PÄnÖzÄ dgÄzÄ UÉÆÄqÉUÄ¼ÄÄ »A"sÁUÄzÀ°è £Äwð,ÄÄwÛ²É. F ²ÀÄÄrUÉ
 ¹j²ÀÄÄr, dqÉ²ÀÄÄr E®è²É "ÉÄ®ÆgÄ²ÀÄÄr, ©Ä,ÄtÄPÉ²ÀÄÄr J£Äß§²ÄÄzÄÄ.
 «dAiÄÄ£ÄUÄgÄzÄ CgÄ,ÄgÄ PÄ®zÄ ²®à,ÄÄAzÄjAiÄÄgÄ ²ÀÄÄrUÄ¼Ä®è
 \$Ä\$®Äär CxÄ²Ä vÉPÉlzÄÄgÄÄA\$ÄUÄ¼ÄV²É. \$Ä\$®Äär JAzÄgÉ zÉÆqÄØ²ÀÄÄr
 vÉPÉlzÄÄgÄÄ\$Æ CzÉÄ CxÄð²Ä¼ÄÄzÄÄY. zÉÆqÄØ C¼ÄvÉAiÄÄ
 UÄAUÄ²Ä£Ä²Ä£ÄÄß (§fi) PÄÆzÀ°£Ä ²ÀÄÄzsÄÄzÄ°èIÄÖ zÉÆqÄØ
 ²ÀÄÄrAiÄÄ£ÄÄß PÄnÖzÁYgÉ. D PÄ®zÄ ²®àUÄ¼Ä°è F ²ÀÄÄrAiÉÆAzÉÄ JzÄÄY
 vÉÆÄgÄÄ²ÄÄzÄÄ. «dAiÄÄ£ÄUÄgÄzÄ®èµÉÖÄ C®è D CgÄ,ÄgÄÄ PÄnÖ¹zÄ
 zÉÄ²Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ-Éè®è \$Ä\$®ÄärAiÉÄÄ PÄÄqÄÄsgÄÄvÄÛzÉ. ²ÀÄÄrZÄ
 DPÄÈwUÉ, zÉÄ²ÄzÄ UÄvÄæPÉI, JvÄÛgÄPÉI vÄPÄiAvÉ ²ÀÄÄr PÄIÄÖ²Ä PÄ-É
 "É¼ÉzÄÄsgÄÄwÛzÉ. zÉÆqÄØ zÉÆqÄØ ¥ÄIÖtUÄ¼Ä°è PÄÄ±Ä®
 PÉÄ±ÄÄ®PÁgÄ PÄ-ÉAiÄÄ°è ²¥ÄÄuÉAiÄÄgÄzÄ²ÄgÄÄ ²ÀÄÄrPÄIÄÖ²Ä
 GzÉÆäUÄ PÉÈUÉÆArzÁYgÉ. CAxÄ²ÄgÄÄ ²ÀÄÄrPÄIÖ®Ä «zÄÄävi
 ,Ä®PÄgÄUÉUÄ¼Ä£ÄÆß §¼Ä,ÄÄvÄÛgÉ. C²ÄgÄÄ ¥Äj±Äæ²ÄÄ¥ÄIÄÖ PÄIÄÖ²Ä
 ²ÀÄÄrUÄ¼Ä£ÄÄß £ÉÆÄqÄÄ²ÄÄzÉAzÄgÉ PÄtÄUÉÆÄqÄÄ ²Äßâ.

¥ÀiÖzÀPÀ®Àè, CdAvÀ, ¨ÉÀ®ÆgÄÄ ¢ÄÄÄrUÄ¼Ä C£ÄÄPÄgÄuÉ
 avÀæ¥Àæ¥ÄAZÀzÀ°è ¥ÁægÄÄ"sÄÄV DzsÄÄxPÄ ¢ÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄ
 PÉÄ±Á®APÄgÀPÉi ¢ÄiÁUÄðzÀ±ÄðPÄ¢ÄVzÉ. EAç£Ä ¢ÄÄ»¼ÉAiÄÄgÄÄ
 ¥ÉÄmÉAiÄÄ°è zÉÆgÉAiÄÄ¢Ä UÄAUÄ¢Ä£Ä, ¹A©UÄ¼Ä£ÄÄß §¼Ä,ÄÄvÁÜgÉ
 C²ÄÄ ZÀPÄæPÄgÄ, CzsÄðZÄAzÄæPÄgÄ ºÄUÄÆ zÉÆqÄØ²ÄÄÄrUÄ¼Ä
 DPÄgÄzÀ°è zÉÆgÉAiÄÄÄvÀÛzÉ. CAXÄ ¹A©UÄ¼Ä£ÄÄß G¥ÄAiÉÆÄV¹
 avÁÛPÄµÄðPÄ¢ÄV, ¢ÉÊ«zsÄâ¥ÄÆtð²ÄV £Ä£ÄjÄwAiÄiÄV ¢ÄÄÄrUÄ¼Ä£ÄÄß
 PÄiÄÖvÁÜgÉ. zÄÄAqÄV£Ä ¢ÄÄÄRPÉi vÄ´ÉVAvÄ JvÄÜgÄ²ÄV PÄtÄ²Ä ¢ÄÄÄr
 M¥ÄÄàvÀÛzÉ. vÄ´ÉAiÄÄ »A"sÄUÄzÀ°è CzsÄðZÄAzÄæPÄgÄzÀ UÄAUÄ¢Ä£Ä
 ºÄQ D "sÄUÄzÀ PÄÆzÀ®£ÄÄß Kj¹ ¨ÄZÄ´ÉÄPÄÄ. ¢ÄÄÄAzÉ £ÄqÄÄ´ÉÉvÄ´É
 EgÄ´ÉÄPÄÄ. £ÉwÜAiÄÄ »A"sÄUÄzÀ PÄÆzÀ®£ÄÄß PÄÆr¹ C´ÉÆèAzÄÄ
 zÉÆqÄØ UÄAUÄ¢Ä£Ä ºÄQ ¢ÄÄÄr PÄnÖzÄgÉ zÄÄAqÄV£Ä ¢ÄÄÄRzÄ CAzÄ
 ºÉaÑgÄÄ²ÄÄzÄÄ. CAqÄPÄÈw ¢ÄÄÄR²ÄÄ¼Äi²ÄÄgÄÄ ZÀPÄæPÄgÄzÀ zÉÆqÄØ
 D¼ÄvÉAiÄÄ UÄAUÄ¢Ä£Ä ºÄQ §A§®ÄÄrAiÄÄÄvÉ PÄtÄ²Ä ¢ÄÄÄrAiÄÄ£ÄÄß
 PÄnÖzÄgÉ M¥ÄÄàvÀÛzÉ. JvÄÜgÄ ºÉZÄÑVgÄÄ²ÄÄgÄÄ GzÄÝ²ÄVgÄÄ²Ä
 UÄAUÄ¢Ä£Ä ºÄQ JqÄ"sÄUÄçAzÄ D UÄAUÄ¢Ä£ÄPÉi PÄÆzÀ®ÄUÄ¼Ä£ÄÄß
 ,ÄÄwÜ ¢ÄÄÄr vÄ´ÉAiÄÄ PÉ¼Ä"sÄUÄzÀ°è §gÄÄ²ÄÄvÉ DAZÄgÉ
 §¼Ä®ÄÄrAiÄÄÄvÉ PÄnÖzÄgÉ C²ÄÄgÄ x®Ä²ÄÄ ºÉZÄÄÑ JvÄæ²ÄV PÄtÄ²ÄÄç®è.
 ZÉPÉÆ£ÄPÄÈwAiÄÄ ¢ÄÄÄR²ÄÄ¼Äi²ÄÄgÄÄ ,ÄÄÄ²ÄÄV ¨ÄaPÉÆAqÄÄ ¢ÄÄÄr
 CUÄ®²ÄV PÄtÄ²ÄÄvÉ UÄAUÄ¢Ä£Ä ºÄQ CzsÄðPÄÆzÀ°xÄzÄ zÄÄAqÄV£Ä ¢ÄÄÄr
 PÄiÖ´ÉÄPÄÄ. G½zÄzsÄð PÄÆzÀ®£ÄÄß dqÉ ºÉuÉzÄÄ D ¢ÄÄÄrAiÄÄ
 ,ÄÄvÀÛ®Æ ,ÄÄvÀÛ´ÉÄPÄÄ. ¢ÉÄÄ´ÉÆAzÄÄ CgÉ©ÄjzÄ ¢ÄÄ°èUÉ²ÄiÄ´É
 ºÄQzÄgÉ dqÉ²ÄÄÄrAiÄÄ CAzÄ ºÉZÄÄÑ²ÄÄzÄÄ.

(PÀ£ÀßqÀ «μÀAiÀÄ «±ÀéPÉÆÄ±À: eÁ£À¥ÀzÀ, ¥Àæ.ÀA. qÁ.CgÀ«AzÀ ¢AiÁ®UÀwÛ, ¢ÄÄÊ.ÀÆqÀÄ, 2006, ¥ÀÄ.356-359)

5. UÀÈºÁ® APÀgÀt

dƒÀ¥ÄzÀ UÀÈºÁ®APÀgÀt §ºÄÄ ,ÀgÀ¼Ä, ,ÄÄtÚ vÉÆqÉAiÄÄÄºÄÄzÄÄ ,ÁºÄiÄfÄÄºÄV J´ÉèqÉAiÄÄÆ PÀAqÄÄ§gÄÄvÀÛzÉ. ºÄµÀðPÉÆIºÄÉÄ CxÄºÄ ºÄ§â ºÄjçƒÄUÄ¼ÄºÄºè ¤ÄjƒÄºè ,ÄÄtÚºÄfÄÄÄß UÄnÖAiÄiÄV PÄ´É¹, ,ÄtÚPÄÄAZÄçAzÄ vÉÆnÖAiÄÄ CAZÄÄ, UÉÆÄqÉAiÄÄ PÉ¼ÄÄ´´sÁUÄ PÄA§zÄ PÉ¼ÄÄUÉ ƒÉ®ºÄfÄÄß ©IÄÖ MAzÄÄAUÄÄ® JvÄÛgÀPÉI MAzÉgÀqÄÄ EAZÄÄ CUÄ®zÄ ¥ÄnÖUÄ¼ÄÄƒÉß¼ÄÉAiÄÄÄºÄ gÄÆrÜ C®ºè PÄAqÄÄ§gÄÄvÀÛzÉ. ºÄ½²iUÄ¼Äºè EzÄPÉI QgÄÄ,ÄÄtÚ JAzÄÄ ºÉÄ¼ÄÄvÁÛgÉ. ZÄAzÄæçAzÄ gÄAUÉÆº ©qÄÄºÄÄzÄÄ ºÄ½²iUÄgÄ UÀÈºÁ®APÀgÀtzÄ ºÄÄvÉÆÛAzÄÄ «zsÁƒÄ. ZÄAzÄæºÄfÄÄß ¤ÄjƒÄºè PÀgÄV¹, vÉÆnÖ ºÄÄƒÉUÄ¼Äºè FZÄ®ÄUÄjAiÄÄ ,ÉÆÄUÉUÄ½AzÄ ºÄiÄrzÄ PÄÄAZÄzÄ ºÄÄÆ®PÄ CZÄÄÑPÄmÁÖV JgÄqÉgÄqÄÄ J¼ÉUÄ¼ÄÄfÄÄß J¼ÉAiÄÄÄvÁÛgÉ. UÄæºÄiÄAvÀgÄ dƒÄ EzÄfÄÄß PÁº (PÀgÉ) ©qÄÄºÄÄzÄÄ. JƒÄÄßvÁÛgÉ. PÉºÄÄätÄU¤AzÄ ºÉÆ¹Û®Ä ,Äj,ÄÄºÄÄzÄÄ CºÄgÄ UÀÈºÁ®APÀgÀtzÄ ºÄÄvÉÆÛAzÄÄ «zsÁƒÄ. zÄÆ½²ƒÄAwgÄÄºÄ PÉºÄÄätÜƒÄÄß ¤ÄjƒÄºè UÄnÖAiÄiÄV PÄ®¹ ºÄÄƒÉAiÄÄ ºÉÆ¹Û®Ä ºÄÄvÄÄÛ ´´ÁVºƒÄ ZEPÄnÖƒÄ

vÀ¼Ä"sÁUÀUÀ½UÉ DgÄÄ CAUÄÄ® JvÀÛgÀPÉÌ ,Áj,ÄÄvÁÛgÉ. fÉ®PÉÌ ,ÀUÀtÄ ,Áj,ÄÄªÄÄzÄÄ °ÉZÄÄÑ. ªÄÄ-ÉfÁqÄÄ ªÄÄvÄÄÛ PÄgÄªÄ½ ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è ªÄÄtÄÜfÄ fÉ®PÉÌ MAzÄAUÄÄ® JvÀÛgÀPÉÌ ªÄÄgÄ¼ÄÄ °ÁUÄÆ ªÄÄtÄÜ vÄÄA© CzÄgÄ ªÉÄÄ-É UÉÄgÄÄ©ÄdzÄ JuÉÚAiÄÄfÄÄß §½zÄÄ ,ÁgÄuÉ ªÄiÄqÄÄvÁÛgÉ. CfÄAvÄgÄ ,ÁPÄµÄÄÖ vÉAVfÄ °ÄÆªÄfÄÄß vÉUÉzÄÄ, vÉAVfÄ ¹¥ÉàAiÄÄ ,À°ÄiÄÄçAzÄ fÉ®ªÄfÄÄß GfÓzÄgÉ, fÉ®ªÄÄ PÄgÄæVfÄ ¹ªÉÄAnfÄAvÉ «ÄgÄÄUÄÄvÄÛzÉ. EzÄÄ UÄÄr¹®ÄUÄ¼ÄÄ CAzÄªÄfÄÄß °ÉaÑ,ÄÄvÄÛzÉ.

PÉ®ªÉqÉ UÉÆA"ÉUÄ½AzÄ ªÄÄfÉUÄ¼ÄfÄÄß ¹AUÄj,ÄÄªÄ gÄÆrÜ EzÉ. ªÄÄtÄÜxÄzÄ ªÄiÄr štÚ °ÄaÑzÄ V½, DfÉ, §,ÄªÄ, °ÄÄ°, fAPÉ, ªÄÄÄAvÄzÄ UÉÆA"ÉUÄ¼ÄfÄÄß fÄqÄÄªÉ PÄÈµÄÜ, CPÄì¥APÄìzÄ°è ªÄÄgÄzÄ V½UÄ¼ÄÄ, °ÁUÉAiÉÄÄ §,ÄªÄ, °ÄÄ°ªÄÄÄR, CfÉªÄÄÄR, fAPÉªÄÄÄR, °ÁUÉ ,Á-ÄV UÉÆÄqÉUÄ½UÉ fÉÄvÄÄ°AQ UÄÈ°ªÄfÄÄß C®APÄj,ÄÄvÁÛgÉ. PÉ®ªÄÄ ªÄÄfÉUÄ¼Ä°è ªÄÄgÄçAzÄ ªÄiÄrzÄ PÄÄzÄÄgÉªÄÄÄRªÄfÄÄß UÉÆÄqÉUÉ CAn¹ CzÄgÄ CPÄì¥APÄìUÄ¼Ä°è V½UÄ¼ÄÄfÄÄß CAn,ÄÄªÄÄzÄÄAIÄ. fAPÉPÉÆA§fÄÄß fÄAiÄÄUÉÆ½¹ M¼ÉîAiÄÄ ªÄÄgÄzÄ °Ä®UÉAiÄÄ°è ¥ÄætÄªÄÄÄRzÄ DPÄgÄ §gÄÄªÄAvÉ gÄÆì¹ CzÄgÄ°è PÉÆA§fÄÄß ,ÉÄj¹ UÉÆÄqÉUÉ vÄÆUÄÄ°ÁPÄªÄÄÄzÄÄAIÄ. ªÄÄÆgÄÄ V½UÄ¼ÄÄfÉÆß¼ÄUÉÆAqÄ x®ªÄªÄfÄÄß UÉÆÄqÉUÉ vÄÆUÄÄ°ÁPÄªÄÄÄzÄÆ GAIÄ. "ÉÄmÉAiÄÄ °ÄªÄÄ,ÄªÄÄ¼ÄîªÄgÄ ªÄÄfÉUÄ¼Ä°è °ÄÄ°, ¹A°ÄUÄ¼ÄÄ ZÄªÄÄðªÄfÄÆß PÄqÄÄPÉÆÄtzÄ PÉÆA§Ä, DfÉAiÄÄ zÄAvÄ EªÄÄUÄ¼ÄÄfÄÆß UÉÆÄqÉUÉ vÄÆUÄÄ°ÁPÄªÄÄÄzÄÄAIÄ. §vÄÛzÄ UÉÆfÉUÄ¼ÄÄ, ZÉfÄßV ªÄiÄVzÄUÄ, vÉfÉUÄ¼ÄÄfÄÄß PÄvÄÛj¹ CªÄÄUÄ¼ÄÄfÄÄß MAzÉÄ ,ÄªÄfÄV eÉÆÄr¹, °ÉuÉzÄÄ UÄAmÉAiÄiÁPÄgÄzÄ UÄÄZÄÑªÄfÄÄß vÄAiÄiÄj¹ zÉÄªÄgÄ PÉÆÄuÉAiÄÄ°è zÉÄªÄgÄ ¥ÄìzÄ D PÄqÉ F PÄqÉUÄ¼Ä°è vÄÆV,ÄÄªÄÄzÄÄAIÄ. §vÄÛzÄ vÉfÉUÄ¼ÄÄfÄÄß PÉ¼ÄUÉ vÄÆUÄÄ©IÄÖ, MAzÄPÉÆiÄzÄÄ °ÉuÉzÄÄ §vÄÛzÄ vÉÆÄgÄtªÄfÄÄß ªÄiÄr "ÄV°UÉ PÄiÄÖªÄÄzÄÆ GAIÄ. °Ä½¹UÄ¼ÄÄ°è EzÄfÄÄß "ÄV®Ä §vÄÛ JfÄÄßvÁÛgÉ.

,Äé®à CfÄÄPÄÆ®ªÄAvÄgÄ ªÄÄfÉUÄ¼Ä°è §¼ÉUÄ¼ÄÄ ZÄÆgÄÄ °ÁUÄÆ ,ÄtÚ zÉÆqÄØ ªÄÄtÄUÄ½AzÄ "ÄV®ÄvÉÆÄgÄtªÄfÄÄß ªÄiÄr "ÄV°UÉ PÄnÖ CzÄgÄ ,ÄgÄ¥Ä½UÄ¼ÄÄfÄÄß avÄæ¥ÄiUÄ¼ÄÄ ªÉÄÄ-É vÄÆUÄÄ©qÄÄªÄÄzÄÄ. štÚštÚzÄ ,ÄtÚ ªÄÄtÄUÄ½AzÄ ªÄiÄrzÄ ,ÄgÄ,Äéw, ®QëöäÄ, PÄªÄÄzsÉÄfÄÄ, ¥ÄiÖzÄ DfÉ, ¥ÄiÖzÄ PÄÄzÄÄgÉ ªÄÄÄAvÄzÄ gÄZÄfÉUÄ¼ÄÄfÉÆß¼ÄUÉÆAqÄÄvÉ ««zsÄ fÄªÄÄÆfÉAiÄÄ avÁÛPÄµÄðPÄ vÄmÉÖUÄ¼ÄÄfÄÄß UÉÆÄqÉUÄ¼Ä°è C®APÄgÄPÄìV vÄÆUÄÄ°ÁPÄªÄÄÄzÄÄ. PÄ,ÄÆw °AQzÄ PÉÆPÉÌ ,ÄÆf-ÄÄzÄ °ÉuÉzÄ ¥ÄgÄzÉUÄ¼ÄÄfÄÄß "ÄV®ÄUÄ½UÉ E½©qÄÄªÄÄzÄÄ. ªÄÄÄRÄ °ÄeÄgÄUÄ¼Ä°è PÉvÄÛfÉ PÉ®,ÄUÄ½AzÄ C®APÄj¹zÄ CvÄÄävÄÛªÄÄ ªÄÄgÄçAzÄ ªÄiÄrzÄ CPÄµÄðPÄ avÄæUÄ¼ÄÄfÄÄß ©r¹zÄ ZEPÄzÄ °Ä®UÉAiÄÄfÄÄß ªÄiÄr ªÉÆ¼ÉUÄ½AzÄ PÄÆj,ÄÄªÄÄzÄÄ. PÄÄ,ÄÄj PÉ®,ÄzÄ PÄA§UÄ½UÉ "É½¹AiÄÄ °ÄÆUÄ¼ÄÄfÄÄß

CAñ,ÀÄªÀÄZÀÄ, »vÁÛ¼ÉAiÀÄ gÉÄPÀÄUÀ¼À£ÄÄß ©aÑ J¼ÉAiÀÄªÀÄZÀÄ
ªÄÄÄAvÁZªÀ£ÄÄß PÁt§ªÄZÀÄ.

PÀ£ÄðIPÀÉì LgÉÆÄ¥Äå ,ÀA¥ÀPÀð MzÀV\$AzÀ PÁ®çAzÀ Eªè£À
UÀÈªÀªªÀiÁðtzÀ vÀAvÀæªÄÄvÀÄÛ ,ÀégÀÆ¥ÀZªªè C£ÉÄPÀ
§ZÀ-ÁªÀuÉUÀ¼ÄÄ PÁtÁ¹PÉÆAqÀÄªÄÄ. n¥ÄÄà,ÀÄ-ÁÛ£À£À PÁ®Zªªè
²æÄgÀAUÀ¥ÀiÖtzªªè PÀnÖZÀ CªÀ£À CgÀªÄÄ£É, ¨ÉAUÀ¼ÀÆj£À CgÀªÄÄ£É
ªÄÄÄAvÁZÉqÉUÀ¼Àªªè£À LgÉÆÄ¥Äå jÄwAiÀÄ ¥ÁªÀnUÉ, mÉgÉ,ï ZªªÀtÄ,
EªÄÄUÀ¼ÄÄ §ªÄª±ÀB ¥sÉæAZì vÀAvÀædÕgÀªÄÄÆ®PÀ §¼ÀPÉUÉ \$AçvÀÄÛ.
DzÀgÉ LgÉÆÄ¥Äå UÀÈªÀªªÀiÁðtvÀAvÀæZÀ ¥Äæ¨sÁªÀ ç£ÉÄ ç£ÉÄªÀ
çüð,À-ÁgÀÄ¨sÄªÄ-ÄvÄÄ.

19£ÉAiÀÄ ±ÀvÀªÀiÁ£ÀZÀ Dç¨sÁUÀçAzÀ ²æÄgÀAUÀ¥ÀiÖt,
¨ÉAUÀ¼ÀÆgÄÄ,ªÉÄÊ,ÀÆgÄÄ,ªÄÄAUÀ¼ÀÆgÄÄ,§¼ÀÁj,¨É¼ÀUÀ«
¥ÀiÖtUÀ¼Àªªè J-Áè jÄwAiÀÄ zÉÆqÀØ UÀÈªÀUÀ¼ÄÄªªèZÀÄªªÄÄnÖUÉ
LgÉÆÄ¥Äå CçÜPÁjUÀ½UÉªª«ÄðvÀªZÀÄªªÄÄ.ªÉÄÊ,ÀÆgÄÄ,¨ÉAUÀ¼ÀÆgÄÄ
ªÉÆZÀ-ÁzÉqÉUÀ¼Àªªè F jÄwAiÀÄªÄÄ£ÉUÀ¼À£ÄÄß PÀiÖªÄÄZÀÄ
G£ÄßvÀ,ÁÛ£ÀZÀ MAZÄÄªªÉBAiÀiÁV C£ÉÄPÀ,ÁÛ½ªÄiÀÄ²æÄªÄÄAvÀgÀÆ D
«zsÁ£ÀUÀ¼À£ÄÄß C£ÄÄPÁj,À-ÁgÀÄ©ü¹ZÀgÄÄ. »Aç£À PÁ®ZªªèªÄÄ£ÉUÀ¼À
ªÄÄÄAZÉ dUÀªUÀ½ZÄÄÝ CªÄÄ ©ÄçAiÉÄqÉUÉ vÉgÉZÀÄPÉÆAqÀAwzÄÄÝ
PÀiÖqÀUÀ¼ÄÄ §ªÄª,ÁªÀiÁ£ÄÄªªÄVZÀÝgÉ, FUA zÉÆqÀØ ,ÄÄvÄÄÛUÉÆÄqÉ
EgÀÄªÀ DªAgÀtzÀªÄÄzsÄªZªªèªÄÄ£ÉAiÀÄ£ÄÄßªª«Äð¹,ÀÄvÀÛ®Æ vÉÆÄi
¨É¼É,ÀÄªÀ CxÀªªªÄÄ£ÉAiÀÄªÄÄÄAZÉ,Àé®à eÁUÀªÀ£ÄÄß ©iÄÖ PÁA¥ÉAqì
PÀnÖ,ªÄÄ£É gÀ,ÉÛ-ÄAZÀ,Àé®à »AzÉ EgÄÄªÄÄvÉ PÀiÖªªÀ,ÀA¥ÄæzÁAiÀÄ
«±ÉÄµªªÄV¨É¼É-ÄvÄÄ. UÀÈªÀgÀZÀ£ÉAiÀÄªªèªAgÀAqÀ, zÉÆqÀØªªeAgÀ,
CqÀÄUÉPÉÆÄuÉ, NzÀªªÀ PÉÆÄuÉ,ªÄÄ®UÀÄªÀ PÉÆÄuÉ »ÄUÉ ¥ÄævÉåPÀ
GzÉÝª±ÀUÀ½UÁV ¥ÄævÉåPÀ PÉÆÄuÉUÀ¼À£ÄÄß zÉÆqÀØZÁV
C¼ÀªÀr,ÀÄªÀ gÀÆrÜ \$AçvÀÄÛ. vÉÆnÖªÄÄ£ÉUÀ½UÉ §ZÀ-ÁV ¥ÄÆtð
ªÄÄÄaÑZÀªÀiÁ½UÉAiÀÄªÄÄ£ÉUÀ¼À£ÄÄß PÀiÖªªÄZÀÄ, dAwUÀ¼À£ÄÄß
UÉÆÄqÉUÀ¼ÄªÉÄÄ-É CqÀØqÀØªªÄVªª¹ªÉÄÄ-É EnÖUÉ ZÀZÀgÀUÀ¼À£ÄÄß
MvÁÛV eÉÆÄr¹ªÀiÁrzÀªÄÄiÖbÁªÀtÄAiÀÄ£ÄÄß (ªÄÄZÁæ,ï mÉgÉÄ,ï)
ªÁPÄªªÄZÀÆ gÀÆrÜUÉ \$AzÄÄªÄÄ. PÉ®ªÉqÉ JgÀqÄÄªÄÄÆgÄÄ CAVÀ¹Û£À
ªÄÄ£ÉUÀ¼ÀÆ gÀAvÀªZªªÄÄ.ªÄÄ£ÉUÀ¼ÀªÄÄÄ¨sÁUÀZªªè LgÉÆÄ¥Äå
jÄwAiÀÄ qÉÆÄjPì, PÉÆÄjAyAiÀÄ£ìªÉÆZÀ-ÁZÀ PÀA\$UÀ¼À£ÄÄß
C¼ÄªÀr¹gÄÄªÄZÀÆ C®ªªè÷ PÀAqÄÄ\$gÄÄvÀÛZÉ. 19£ÉAiÀÄ ±ÀvÀªÀiÁ£ÀZÀ
UÀÈªÀªªÀiÁðtzªªè PÀAqÄÄ\$AzÀ E£ÉÆßAZÄÄªÄÄRª §ZÀ-ÁªÀuÉ
ªÄÄAUÀ¼ÀÆgÄÄªÄÄa£À C¼ÄªÀrPÉ.¨Á,É¨ªª«±À£ìjAzÀ 1865gªªè
ªÄÄAUÀ¼ÀÆj£ªªèªÉÆZÀ®ªÄÄAUÀ¼ÀÆgÄÄªÉAZÄÄ PÁSÁð£É
¥ÄægÀÄ¨sÄªÄ-ÄvÄÄ. EzÀPÉì,Àé®àªÄÄÄAZÉAiÉÄÄ ¥Éè©vì JA\$ DAUÀègÄÄ
ªÄÄAUÀ¼ÀÆgÄÄªÄÄZÀ£ÄÄß vÀAiÀiÁj,ÀÄªÀ PÁAiÀÄðPÀæªÄªÀ£ÄÄß
PÉÊUÉÆArzÀÝgÄÄ.ªÄÄAUÀ¼ÀÆj£ªªèªÀ®ªÄÄ PÁSÁð£ÉUÀ¼ÄÄªÉAZÄÄ
vÀAiÀiÁjPÉAiÀÄ£ÄÄß vÀAiÀiÁj,À-ÁgÀÄ©ü¹ZÀ PÁ®çAzÀ PÀ£ÄðIPÀZÀ

J⁻ÉèqÉAiÄÄÆ EzÄÄ §¼ÀPÉUÉ \$AçvÄÄ. C£ÄAvÄgÀ ``ÉAUÀ¼ÄÆgÄÄ æÉÆzÄ⁻ÄzÄ EvÄgÉqÉUÀ¼Ä®Æè EAxÄ PÁSÁð£ÉUÀ¼ÄÄ ,ÁÜ|vÄæÄzÄæÄÄ.

20£ÉAiÄÄ ±ÄvÄæAiÁ£ÄzÄ°è PÀ©ât, ¹æÄÄAmi, æÉÆ,Ä-ÄPî mÉÊ⁻î, UÄæ£ÉÊmî, æAiÁ\$ð⁻î æÉÆzÄ⁻ÄzÄ °ÉÆ,Ä gÄZÄ£Ä ,ÄæÄVæUÀ¼ÄÄ §¼ÀPÉUÉ \$AzÄÄzÄjAzÄ æÄÆÉUÀ¼Ä gÄZÄ£Ä vÄAvÄææÄÇ ,ÄégÄÆ¥ÄæÄÇ CUÄzsÄæÄV \$zÄ⁻ÄæÄuÉAiÄiÁVzÉ. LgÉÆÄ¥Äå £AUÄjPÄvÉAiÄÄ ¥Äæ⁻sÄææÄÇ F PÁ®zÄ°è °ÉZÄÑzÄÄzÄjAzÄ d£ÄgÄ fÄæ£Ä «zsÁ£ÄæÄÇ \$zÄ⁻ÄUÄÄvÄÜ \$AzÄÄ CzÄPÉi °ÉÆAçPÉÆ¼ÄÄîæÄ jÄwAiÄÄ°è æÄÆÉUÀ¼Ä ææAiÁðt æAiÁqÄÄæÄÄzÄÄ EAç£Ä ¥ÄææÄÈwÜ. æÄÆÉUÀ¼Ä£ÄÄß PÄiÖæÄÄzÉÄ MAzÄÄ GzÄææÄæÄÄV «£Äå ,ÄPÄgÄgÄÄ, PÄiÖæÄæÄgÄÄ EæÄgÄ MAzÄÄ vÄAwæPÄæÄUÄð ``É¼ÉçzÉ. æÄÆÉUÀ¼Ä £Ä«Ä£ÄvÉ æÉÊ«zsÄåUÀ¼Ä JqÉUÉ UÄæÄ£Ä °ÉZÄÑVzÉ. EzÄgÄ eÉÆvÉAiÄÄ<sup>-</sup>ÉèÄ zÉÆqÄØ ¥ÄiÖtUÀ¼Ä ``É¼æÄtÄUÉ, d£Ä ,ÄASÉåAiÄÄ °ÉZÄÑ¼Ä EvÄåç PÄgÄtUÀ½AzÄ zÉÆqÄØ zÉÆqÄØ PÄiÖqÄUÀ¼Ä°è ¥sÄèmi jÄwAiÄÄ æÄÆÉUÀ¼Ä£ÄÄß gÄa ,ÄææÄÄzÄÄ, zÉÆqÄØ æÄÆÉUÀ¼Ä£ÄÄß «AUÄr¹ æÄoÄgÄUÀ¼Ä£ÄÄß æAiÁqÄÄæÄÄzÄÄ. »æÄææÉUÀ¼Ä£ÄÄß eÉÆÄr ,ÄææÄÄzÄÄ EæÄÇ °ÉZÄÑUÄÄwÜæÉ. F \$zÄ⁻ÄæÄuÉUÀ¼ÄÄ zÉÆqÄØ ¥ÄiÖt £ÄUÄgÄUÀ¼Ä°è °ÉZÄÄÑ, UÄææAiÁAvÄgÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄUÀ¼Ä°è °Ä¼ÉAiÄÄ d£Ä¥ÄzÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ E£ÄÆß ,ÄPÄµÄÄÖ G½çzÉ.

DzsÄÄæPÄ UÄÈ°Á®APÄgÄt ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄzÄ®Æè ,ÄPÄµÄÄÖ \$zÄ⁻ÄæÄuÉUÀ¼ÄVæÉ. FUÄ UÄÈ°Á®APÄgÄt «zÉå (EAnÄjAiÄÄgi qÉPÉÆgÉÄµÄ£i) ±Ä ,ÄÜçgÄÆ¥ÄæÄV ``É¼ÉçzÉ. C£ÉÄPÄ «±Äé«zÄåæ®AiÄÄUÀ¼Ä°è r¥ÉÆèÄæAiÄ æÄÄvÄÄÜ ¥ÄzÄ« ²PÄëtUÀ¼Ä ¥ÄoÄå«µÄAiÄÄæÄÇ DVzÉ. æÄÆÉAiÄÄ£ÄÄß ±ÄÄaAiÄiÁVqÄæÄÄzÄÄ, ¥ÄÄµÄàUÀ¼Ä eÉÆÄqÄuÉ, æÄÆÉAiÄÄ C®APÄgÄt æÄÄAvÄzÄæÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß UÄÈ°Ä«eÄÖ£Ä ²PÄëtzÄ°è PÄ° ,ÄÄvÄÜgÉ. EAç£Ä d£Ä C£ÉÄPÄ æÄÄ°£ÄUÄgÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÄArgÄÄvÄÜgÉ. C°è£Ä UÄÈ°Á®APÄgÄt «zsÁ£ÄUÀ¼Ä°è CvÄÄåvÄÜæÄæÄzÄÄ£ÄÄß DAiÄÄÄYpÉÆAqÄÄ vÄæÄä UÄÈ°AUÀ¼Ä C®APÄgÄtPÄiV G¥ÄAiÉÆÄV¹PÉÆ¼ÄÄîwÜzÄÝgÉ.

,ÄgÄ¼ÄvÉ °ÄUÄÆ ±ÄÄ⁻sÄævÉUÉ FUÄ DzÄävÉ. ²æÄæÄAvÄgÄzÄæÄgÄÄ ``É-É⁻Ä¼ÄÄæÄ |ÄoÉÆÄ¥ÄPÄgÄtUÀ¼ÄÄ æÄÄvÄÄÜ £ÄÆvÄ£Ä C®APÄgÄt «zsÁ£ÄUÀ½AzÄ UÄÈ°Äæ£ÄÄß C®APÄj ,ÄÄvÄÜgÉ. æÄÄzsÄææÄæÄUÄðzÄæÄgÄÄ, \$qÄæÄgÄÄ vÄæÄä æÄÆÉUÀ¼Ä£ÄÄß vÄæÄäzÉÄ DzÄ jÄwAiÄÄ°è ,ÄgÄ¼ÄæÄV C®APÄj ,ÄÄvÄÜgÉ. æÄÄzsÄææÄæÄUÄðzÄ æÄÆÉUÀ¼Ä°è æÄgÄAqÄzÄ°è PÉ®æÄgÄÄ PÄÄaðUÀ¼Ä£ÄÆß £ÄqÄÄæÉ MAzÄÄ aPÄi nÄ¥Ä-Ä CxÄæÄ æÉÄd£ÄÄß EqÄÄvÄÜgÉ. æÉÄ£Ä æÉÄ⁻É PÄ ,ÄÆw PÉ® ,Ä æAiÄrzÄ CxÄæÄ \$tÜ \$tÜzÄ \$mÉÖAiÄÄ£ÄÄß °Ä ,ÄÄvÄÜgÉ. UÉÆÄqÉUÉ ,ÄéUÄvÄ \$AiÄÄ ,ÄæÄAvÄ avÄæ¥Äi¹æ£ÄÄß vÄÆUÄÄ°ÄPÄÄvÄÜgÉ. æÄÆÉAiÄÄ ¥ÄqÄ ,Ä⁻ÉAiÄÄ°è ,ÄÄvÄÜ®Æ £Ä®Äi ``ÉvÄÜzÄ PÄÄaðUÀ¼Ä°è æÉÄvÄÜV£Ä çASÄUÀ¼Ä£ÄÆß EIÄÖ £ÄqÄÄæÉ MAzÄÄ n¥Ä-ÄAiÄÄæqÄÄvÄÜgÉ. UÉÆÄqÉAiÄÄ°è PÉÆgÉzÄÄ æAiÄrzÄ PÄ¥Än£Ä°è PÉ®æÄgÄÄ ,ÄÄAzÄgÄ

UÉÆA"ÉUÀ¼ÀÈÀÄß NgÀt²ÁVqÀÄvÁÛgÉ. MAzÀÄ ¢ÄÄÆ"ÉAiÀÄ°è gÉÄrAiÉÆÄ
 ,ÁÖöâAqÄÄ, CzÀgÀ PÉ¼ÀUÀqÉ ¥ÄÄ,ÀÛPÀUÀ¼ÀÄßqÄÄ²Ä C®²ÄiÄj£Ä°è
 M¥Äà²ÄV ¥ÄÄ,ÀÛPÀUÀ¼ÀÈÀÄß eÉÆÄr¹qÄÄvÁÛgÉ. CzÀgÀ ¢ÉÄÄ"ÄäUÄzÄ°è
 °ÁUÀÆ JgÀqÄÄ UÉÆÄqÉUÀ¼ÄÄ ,ÉÄgÄÄ²ÉqÉAiÀÄ°è UÉÆA"ÉAiÀÄßqÄÄ²Ä
 |ÄoÄ²Äßj,ÄÄvÁÛgÉ. CzÀgÀ ¢ÉÄÄ"ÄäUÄzÄ"ÉÆèAzÄÄ
 °ÀÆzÄAiÀÄßj,ÄÄvÁÛgÉ. CµÉÖÄ ,ÄÄzÄgÄ²ÄzÄ ¥ÄæPÀÈw,ÄAzÄAiÀÄðzÄ
 ¥ÉÆÄmÉÆÄ PÄ²"ÉAqÄgiUÀ¼ÀÈÀÆß vÀÆUÄÄ°ÁPÄ²ÄÄzÄÄÄIÄ. ¢ÄÄvÉÛ
 PÉ®²ÄgÄÄ ¢ÄÄzsÄäzÄ UÉÆÄqÉAiÀÄ °ÄwÛgÄ ¢ÄÄAZÄ²ÉÇAzÄÈÄÄß °ÄQ,
 CzÀgÀ ¢ÉÄÄ"É ¢ÉÄvÀÛV£Ä °Ä¹UÉAiÀÄÈÄÄß °Ä,ÄÄvÁÛgÉ. ¢ÄÄAZÄzÄ MAzÀÄ
 vÄÄçAiÀÄ°è MAzÀÄ PÄ¥Á£ÄÄß E£ÉÆßAzÄÄ ¥ÄPÄìzÄ°è ¢ÄÄvÉÆÛAzÄÄ
 PÄ¥Á£ÄÄÖ, MAzÀgÄ°è PÄ"Ä¥Ä£tð ¢Ä,ÄÄÛUÀ¼ÀÈÀÆß ¢ÄÄvÉÆÛAzÄgÄ°è
 ¥ÄÄ,ÀÛPÀUÀ¼ÀÈÀÆß EqÄÄvÁÛgÉ. zÉÄ²ÄgÄ ¢ÄÄ£É EzÄÝgÉ CzÀÈÄÄß
 ,ÄÄzÄgÄ²ÄV C®APÄj,ÄÄvÁÛgÉ. EzÄgÄ°è MAzÀÄ dUÄ°, CzÀgÀ ¢ÉÄÄ"É
 ,ÄÄzÄgÄ²ÄzÄ ¢ÄÄÄI¥Ä, CzÀgÄ°è DAiÄiÄ d£ÄgÄ DgÄzsÄä zÉÄ²ÄgÄÄ,
 ¢ÄÄÄI¥ÄzÄ JgÀqÄÄ §çAiÀÄ°è ,ÄzÄ GjAiÄÄwÛgÄÄ²Ä £ÄzÄçÄ¥ÄUÀ¼ÄÄ,
 ,ÄÄvÀÛ gÄAUÄ²Ä°è F ¢Ää²Ä,ÉÛ ,Ä²ÄiÄ£Ää. ,ÄÄzÄgÄ²ÄzÄ §tÚ§tÚzÄ
 ¥ÄÄµÄàUÄ½AzÄ °ÄÆ«£Ä °ÄgÄUÄ½AzÄ zÉÄ²ÄgÄ£ÄÄß ±ÄÈAUÄj,ÄÄvÁÛgÉ.
 HìzÄ ¢ÄÄ£ÉAiÀÄ£ÄÄß FUÄ °ÉZÄÄÑ °ÉZÄÄÑ C®APÄjPÄ²ÄV EqÄÄvÁÛgÉ.
 ¢ÄÄzsÄäzÄ°è HìzÄ ¢ÉÄÄdÄ PÄÄaðUÀ¼ÄÄßÄÖ, CzÀgÀ ¢ÉÄÄ"É C®APÄgÄzÄ
 zÄÈ¶Ö"ÄAzÄ ,ÄÄzÄgÄ²ÄzÄ "ÉÆA"ÉAiÀÄßqÄÄvÁÛgÉ. JgÀqÄÄ
 UÉÆÄqÉUÀ¼ÄÄ ,ÉÄgÄÄ²Ä PÄqÉUÀ¼Ä°è MAzÀÄ ¢®Ä²ÄßÄÖ CzÀgÄ
 ¢ÉÄÄ®Æ UÉÆA"ÉUÀ¼ÄÄßqÄÄvÁÛgÉ. UÉÆÄqÉAiÀÄ°è ,ÄÄzÄgÄ²ÄzÄ
 ¥ÄæPÀÈw ,ÄAzÄAiÀÄð²Ä£ÉÆßÄ ¥ÄÄµÄ,ÄAzÄAiÀÄð²Ä£ÄÆß ©ÄgÄÄ²Ä
 avÄæ¥Ä²Ä£ÄÆß vÀÆUÄÄ°ÁPÄÄvÁÛgÉ. ¢ÄÄ®UÄÄ²Ä PÉÆÄuÉUÀ¼ÄÈÄÄß
 DPÄµÄðPÄ²ÄzÄ jÄwAiÀÄ°è C®APÄj,ÄÄvÁÛgÉ. PÄtÄÚUÉ vÄA¥ÄßÄAiÀÄ§®è
 w½²Ä° §tÚ²Ä£ÄÄß UÉÆÄqÉUÉ ,ÄÄzÄgÄ²ÄzÄ ¥ÄgÄzÉUÀ¼ÄÈÄÄß
 E½©qÄÄvÁÛgÉ. UÉÆÄqÉUÉ ,ÄÄzÄgÄ²ÄzÄ PÉvÀÛ£É PÉ®,ÄzÄ
 PÄÄ,ÄÄjPÉ®,ÄzÄ ¢Ä"i ¥ÉèÄ£ÄÄß vÀÆV,ÄÄvÁÛgÉ. GvÀÛ²Ä²ÄzÄ ¢ÄÄgÄzÄ
 ¢ÄÄAZÄzÄ ¢ÉÄÄ"É ¢ÉÄvÀÛ£ÉAiÀÄ °Ä¹UÉ, £É®PÉì gÄvÀßUÄÄ§½, "ÄV°£Ä°è
 PÄ"ÉgÄ,ÄÄ ZÄ¥É, ¢ÄÄAZÄPÉì MAzÀÄ ,ÉÆ¼É¹¥ÄgÄzÉ, ¢ÄÄPÄì¼Ä
 vÉÆIÖ°zÄÝgÉ CzÀPÄÆì ,ÉÆ¼É¹¥ÄgÄzÉAiÀÄ£ÄÆß vÀÆUÄÄ©IÄÖ CzÀgÄ
 ¢ÉÄÄ°£Ä vÄmÉÖUÄ½UÉ ¥ÄQèUÀ¼Ä §mÉÖAiÀÄ UÉÆA"ÉAiÀÄ£ÄÄß V°V°
 ±Ä§Ý²ÄiÄqÄÄ²Ä CnPEUÀ¼ÄÈÄÄß vÀÆV,ÄÄvÁÛgÉ. PÉ®²ÉÇAzÄÄ
 "sÄ²ÄavÄæUÀ¼ÄÄ, ¥ÄPÄìzÄ"ÉÆèAzÄÄ ,ÁÖöâAqÄÄ CzÀgÄ ¢ÉÄÄ"É n.«.
 gÉÄrAiÉÆÄ, ¢ÄÄAZÄzÄ vÄ"ÉAiÀÄ "sÄUÄzÄ°è ,ÄÆÖ°£Ä ¢ÉÄÄ"É UÉÆÄqÉ§tÚzÄ
 mÉÄ§"i "ÄäA¥i, E£ÉÆßAzÄÄ ¥ÄPÄìzÄ°è PÄ£ÄßrAiÀÄÄ¼ÄÄ ©ÄgÄÄ,
 ¥Äæ,ÄzÄ£Ä,Ä²ÄiÄVæUÀ¼ÄÄ, EvÄäçAiÀÄV ,ÄdÄÓUÉÆ½,ÄÄ²ÄÄzÄÄ
 ,Ä²ÄiÄ£Ää.

EAçUÄÆ °ÉÄÑ£Ä ¢ÄÄ£ÉUÀ¼Ä°è gÄAUÄ²Ä°è UÄÈ°Ä®APÄgÄ
 ,ÄzsÄ£ÄUÀ¼Ä°è §²Ä²ÄÄÄRä. zÉÄ²ÄgÄ²Ä£ÉAiÀÄ°è ¢ÄÄÄA"ÄV®
 °ÉÆ¹Û°£Ä°è, ¢ÄÄ£ÉAiÀÄ ¥Äæ²ÉÄ±Ä zÄégÄzÄ°è gÄAUÄ²Ä°è °ÁPÄ²ÄÄzÄPÉì

zsÁ«ÄðPÀ »£Éß´É¬ÄzÀÝgÀÆ CzÀÄ ¢ÄÄ£ÉUÉÆAzÀÄ C®APÁgÀªÄ£ÄÆß
 ±ÉÆÄ´´sÉAiÀÄ£ÄÆß ¢ÄqÄÄvÀÛzÉ. PÄ£ÄðIPÄzÀ°è ¸ÄªÄiÁ£ÄÅªÄV J®è
 ¢ÄÄ£ÉUÄ¼Ä®Æè ¢ÄÄÄAeÁ£É UÄÄr¹ ¸Äj¹, CQI»IÄÖ ¸ÄÄtÚPÄ°è£Ä ¥ÄÄr.
 EªÄÄUÄ½AzÀ gÄAUÄªÄ°èAiÄÄ£ÄÄß ºÄQ C®APÄj,ÄÄvÁÛgÉ. ºÄsªºÄjç
 £ÄUÄ¼Ä°è stÚstÚzÄ ¥ÄÄrUÄ½AzÀ gÄAUÄªÄ°èAiÄÄ£ÄÄß ºÄPÄÄvÁÛgÉ.
 ¢ÄÄ£ÉAiÄÄAUÄ¼Ä ºÄUÄÆ zÉÄªÄgÄ PÉÆÄuÉAiÄÄ°è ¢vÄªªÄÇ gÄAUÄªÄ°è
 ºÄPÄÄªÄÄzÄzÄgÉ, CwyUÄ¼ÄÄ DUÄ«Ä¹zÄUÄ HlZÄ ¢ÄÄ£ÉAiÄÄ£ÄÆß
 ¥ÄqÄ,Ä´ÉAiÄÄ£ÄÆß £ÄÆgÄgÄÄ §UÉAiÄÄ £Ä£Ä gÄAV£Ä ¥ÄÄrUÄ¼Ä
 gÄAUÄªÄ°è¬ÄAzÀ C®APÄj,ÄÄªÄÄzÄÄAIÄ. £ÄUÄgÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼Ä°è£Ä
 ¢ÄÄ£ÉUÄ¼Ä ¢ÄÄÄÄ´´sÄUÄ ¹ÉÄÄn£ÄzÄVgÄÄªÄÄzÄjAzÀ ¢ÄgÄÄ ºÄQ
 vÉÆ¼ÄÉzÄgÉ ¸ÄPÄUÄÄvÀÛzÉ. DzÄgÉ UÄæªÄiÁAvÄgÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼Ä°è
 ¢ÄÄtÄÚ£Ä £É®ªÄzÄÄzÄjAzÀ CzÄ£ÄÄß UÄÄr¹, ¥Äæw¢vÄªªÄÇ ¸ÄUÄtÄ¬ÄAzÀ
 ¸Äj¹ ©½AiÄÄ stÚzÄ gÄAUÄªÄ°èAiÄÄ£ÄÄß ºÄPÄÄvÁÛgÉ. PÉA¥ÄÄ £É®,
 ºÄ,ÄÄgÄÄ ¸ÄgÄuÉ EªÄÄUÄ¼Ä »£Éß´ÉAiÄÄ°è ©½stÚzÄ gÄAUÄªÄ°è
 §ºÄÄ,ÄÄAzÄgÄªÄV PÄtÄvÀÛzÉ. CzÄgÄ®Æè ¢ÄÄ£ÉAiÄÄAUÄ¼ÄzÄ°è
 gÄAUÄzÄ°è ºÄQ. DzÄgÄ £ÄqÄÄªÉ ¸Äé®à ¸ÄUÄtÄAiÄÄ¢ßIÄÖ, CzÄgÄ ¢ÉÄÄ´É
 PÄÄA§¼ÄzÄ ¥ÄÄµÄàUÄ¼Ä¢ßIÖgÉ CxµÄÖ ¥ÄjºÄgÄªÄUÄÄvÀÛzÉ JA§
 £ÄA©PÉ¬ÄAzÀ PÉ®ªÄgÄÄ ºÄUÉ C®APÄj,ÄÄªÄÄzÄÄAIÄ. EzÄÄ ¢ÄÄvÀÛµÄÄÖ
 ¸ÄÄAzÄgÄªÄVgÄÄvÀÛzÉ. ¢ÄÄvÉÛ PÉ®ªÄgÄÄ DAIÄiÁ ¢ÄgÄUÄ½UÄ£ÄÄUÄÄtªÄV
 ¸ÄÆÄªÄªÄgÄ ºÄÄ|ÄoÄ, ¢ÄÄAUÄ¼ÄªÄgÄ PÄ®IÄoÄ, §ÄzsÄªÄgÄ ¸Äé¹ÜPÄ »ÄUÉ
 ºÄPÄÄvÁÛgÉ. EzÄÄ ¢ÉÊ«zsÄªªÄÄAiÄÄªÄVgÄÄvÀÛzÉ. ¥ÄAZÄ«Ä, £ÄªÄgÄwæ,
 ¹ÄUÉºÄÄtÄÚªÉÄ, çÄ¥ÄªÄ½, AiÄÄÄUÄç ¢ÄÄÄAvÄzÄ ¢ÄµÄðzÄ
 ºÄsªUÄ¼Ä°èAiÄÄAvÄÆ ¢ÄÄ»¼ÄÉAiÄÄgÄÄ §ºÄÄ ¸ÄÄAzÄgÄªÄzÄ
 gÄAUÄªÄ°èUÄ¼Ä¢ßIÄÖ ¢ÄÄ£ÉAiÄÄ£ÄÄß C®APÄj,ÄÄvÁÛgÉ.
 £ÄUÄgÄ¥ÄAZÄ«ÄAiÄÄAzÄÄ zÄÄAqÄV£Ä CxÄªÄ ZEPÁPÄgÄzÄ°è
 eÉÆÄqÄÄ£ÄUÄUÄ¼Ä gÄAUÄªÄ°èAiÄÄ£Éß¼ÄÉzÄgÉ, »ÄUÉ ºÄÄtÄÚªÉÄAiÄÄAzÄÄ
 ¢ÄÄ£ÉAiÄÄ°ègÄÄªÄ §ÄnÖUÄ¼Ä£ÄÄß PÉA¥ÄÄªÄÄtÄÚ¢AzÄ CxÄªÄ
 ¸ÄUÄtÄ¬ÄAzÀ ¸Äj¹, CzÄgÄ ¸ÄÄvÀÛ®Æ ZÄÄQIÜÄ¼Ä¢ßIÄÖ ¸ÄÄtÚçAzÀ
 gÄAUÄªÄ°è vÉUÉAiÄÄÄvÁÛgÉ. çÄ¥ÄªÄ½AiÄÄAzÄÄ ¢ÄÄ£ÉAiÄÄ ¢ÄÄÄAzÉ
 gÄAUÄªÄ°èUÄ¼Ä ¥ÉÉ¥ÉÆÄnAiÉÄÄ £ÄqÉAiÄÄÄvÀÛzÉAiÉÄÄ£ÉÆÄ JA§AvÉ stÚ
 stÚzÄ gÄAUÄªÄ°èUÄ¼Ä£ÄÄß ºÄPÄÄvÁÛgÉ. ®QëöäÄ¥ÄÆeÉAiÄÄAzÄÄ
 ®QëöäUÉ |æAiÄÄªÄzÄ PÄªÄÄ®zÄ gÄAUÄªÄ°èAiÄÄ£ÄÆß ¸ÄÄtÚçAzÀ
 PÉÆÄmÉAiÄÄ£ÄÆß ©r,ÄÄªÄÄzÄÄAIÄ. ZÉÉvÄæªÄiÁ,ÄzÄ UÉjAiÄÄ
 ¢ÄÄÄAzÉAiÄÄÆ »ÄUÉ gÄAUÄªÄ°è ºÄPÄÄvÁÛgÉ. FVÄUÄ £ÄUÄgÄzÄ
 ¢ÄÄ»¼ÄÉAiÄÄgÄÄ ©½Ä¥ÉÄ¬ÄÄn¢AzÄ ¢ÄÄ£ÉAiÄÄ ¢ÄoÄAqÄ, ¥ÄqÄ,Ä´É
 EªÄÄUÄ¼Ä ¸ÄÄvÀÛ®Æ UÉÆÄqÉAiÄÄ GzÄÝPÉI J´É§½îUÄ¼Ä
 gÄAUÄªÄ°èAiÄÄ£ÄÄß ºÄPÄÄªÄÄzÄÄAIÄ.

¸Äé®à C£ÄÄPÄÆ®ªÄAvÄgÄÄ d® ¸Ä,ÄÄUÄ¼Ä£ÄÆß
 d®ZÄgÄUÄ¼Ä£ÄÄß EqÄÄªÄÄzÄPÄIv ¢ÄiÄrzÄ CPÉéÄjAiÄÄA JA§ «ÄÄ£ÄÄ
 vÉÆnÖ CxÄªÄ PÉÆ¼ÄªÄ£ÄÄß ¢ÄÄ£ÉAiÄÄ ¢ÄgÄAqÄzÄ°èj¹ CzÄÄ PÄtÄªÄAvÉ

štÚ štÚzÀ ¢Ã¥ÀUÀ½AzÀ C®APÀj,ÀÄvÁÛgÉ. ,ÀÄAzÀgÀªAzÀ V½ CxÀªÁ ¥ÀQë
¥ÀAdgÀªÀ£ÀÄß ¢ÀgÀAqAzÀ°è vÀÆUÀÄ°ÁPÀªªÀÄzÀÄ ¢ÀrPÉAiÀiÁVzÉ.

avÀæ¥ÀIUÀ¼À£ÀÆß UÀÈ°Á®APÀgÀtzÀ ,ÀzsÀ£ÀUÀ¼À£ÀÄßV
G¥ÀAiÉÆÄV,ÀÄvÁÛgÉ. PËIÄA©PÀ avÀæUÀ¼À£ÀÄß ¥ÀqÀ,À´ÉAiÀÄ®Æè
¥ÀæPÀÈw,ÈAzÀAiÀÄðzÀ avÀæ¥ÀIUÀ¼À£ÀÄß ¢ÀgÀAqAzÀ®Æè
vÀÆUÀÄ°ÁPÀÄvÁÛgÉ. ¢ÀÄ£É ¢ÀÄPÀi¼À ¥ÉÆÄmÉÆÄUÀ¼À£ÀÄß
¥ÉæÄ«À£ÉÆ¼ÀVIÄÖ ¢ÉÄÄ£À ¢ÉÄÄ´ÁUÀ°, ©ÄgÀÄ«À ¢ÉÄÄ´ÁUÀ°
EqÀªªÀÄzÀÄAiÄ. ¥sÀ®¥ÀÄµÀUÀ¼À. £ÉÊ,ÀVðPÀ ´É´É´Á¼ÀÄªÀ
!ÄoÉÆÄ¥ÀPÀgÀtUÀ¼À£ÀÄß DzsÀÄxPÀ jÄwAiÀÄ°è C®APÀj¹
ªÀÄ£ÉAiÀÄ°ègÀÄªÀ PÀ£Àßr, avÀæ¥ÀIUÀ¼ÀÄ, °ÀÆzÀxUÀ¼À£ÀÄß
UÉÆA´ÉUÀ¼À£ÀÄß ¢ÉÆzÀ´AzÀÄªÀÄUÀ¼À£ÀÄß ¢ÀªªÀ¹ÜvÀªAVj¹
ªÀÄ£ÉAiÀÄ£ÀÄß C®APÀj,ÀÄªÀÄzÀÄAiÄ.

CvÀªzsÀÄxPÀ ¥ÀæªÀÈwÜAiÀÄªÀgÀÄ QIQ ´ÁV®ÄUÀ½UÉ ,ÀÄAzÀgÀ
¥ÀgÀzÉUÀ¼À£ÀÄß °ÁPÀªªÀÄzÀgÀ°èAiÀÄÆ vÀªÄä C©ügÀÄaAiÀÄ£ÀÄß
ªÀªPÀÛ¥Àr,ÀÄvÁÛgÉ. ¥Àæ±ÀAvÀ ¢ÀvÁªÀgÀtzÀ C¥ÉÄPÉëAiÀÄ¼ÀªÀgÀÆ
w½štÚUÀ¼À ¥ÀgÀzÉUÀ¼À£ÀÄß G¥ÀAiÉÆÄV¹zÀgÉ. GvÀi°ªÀÄAiÀÄªAzÀ
ªÀvÁgÀªÀtªÀ£ÀÄß §AiÄ,ÀªªÀªÀgÀÄ zÀiÖªAzÀ štÚUÀ¼À£ÀÄß
G¥ÀAiÉÆÄV,ÀÄªÀgÀÄ. ¢ÀÄvÉÜ PÉ®ªÀgÀÄ UÉÆÄqÉAiÀÄ štÚUÀ½UÉ °ÉÆA
¢PÉAiÀiÁUÀ§®è ¥ÀgÀzÉUÀ¼À£ÀÄß §¼À,ÀÄvÁÛgÉ. PÉ®ªÀÄnÖUÉ zÀiÖ,
PÉ®ªÀÄnÖUÉ w½, PÉ®ªÀÄnÖUÉ ¥ÀæPÀ±À»À£À PÉ®ªÀÄnÖUÉ
¥ÀæPÀ±ÀªÀiÁ£À JA§ GQÜUÀ£ÀÄUÀÄtªÁV UÉÆÄqÉAiÀÄ štÚUÀ½UÉ °ÉÆA
¢PÉAiÀiÁUÀªªAvÉ QIQ ¢ÉÄÄdÄUÀ¼À °ÉÆ¢PÉ, ´ÁV®Ä QIQ
¥ÀgÀzÉUÀ¼À£ÀÄß Dj¹gÀÄvÁÛgÉ. ´ÁV®ÄUÀ½UÉ E½©iÖ ¥ÀgÀzÉUÀ¼À£ÀÄß
JgÀqÄÄ ´sÁUÀUÀ¼ÀV PÀvÀÛj¹ °ÉÆ°zÄÄ xjUÉ vÉUÉzÄÄ CzsÀðCzsÀð
´sÁUÀªÀ£ÀÄß ¥Àè¹ÖPì ¢ÀÄtÄUÀ½AzÀ ¢ÀÄvÄÄÜ jšâfiUÀ½AzÀ PÀiÄÖªÀÄzÀÆ
GAiÄ. ,ÉÆÄ¥sAzÀ ¢ÉÄÄ´É Ej,ÀÄªÀ MgÀUÀÄ¢A©UÉ ,ÀÄvÀÛ®Æ xjUÉ PÀnÖ
°ÉÆ°zÄÄ aÄ®ªÀ£ÀÄß °AQ £ÀqÄªÉ ,ÀÄAzÀgÀªAzÀ PÀ,ÀÆw PÉ®,ÀªÀ£ÀÄß
ªÀiÁqÄÄvÁÛgÉ.

UÀÈ°Á®APÀgÀzÀ°è °ÀÆUÀ¼À ¥ÀvÀæ §¼À¼À »jzÄÄ. CgÀ½zÀ
°ÀÆUÀ¼À£ÀÄß °À,ÀÄgÉ´ÉUÀ¼À£ÀÄß °ÀÆzÀxUÀ¼À°èiÄÖ C®APÀj¹ ¢ÉÄÄ£À
¢ÉÄÄ°qÄªªÀÄzÀ ¢ÉZÄÑV §¼ÀPÉUÉ §gÀÄwÜzÉ. °ÀÆUÀ¼À£ÀÄß
MAzÉqÉAiÀÄ°è, vÀgÀPÀjUÀ¼À£ÀÄß MAzÉqÉAiÀÄ°è eÉÆÄr,ÀÄªÀÄzÀÄ.
°ÀÆzÀxUÀ¼À°è CZÄÄÑPÀmÁÖV °ÀÆUÀ¼À£ÀÄß eÉÆÄr,ÀÄªÀÄzÀÄ MAzÄÄ
PÀ´ÉAiÉÄÄ DVzÉ. d¥ÀxÄAiÀÄgÀ °ÀÆ«À C®APÀgÀzÀ ¥Àæ´sÄªÀ C®è°è
PÀtÄvÀÛzÉ. EPÉ´Á£À PÀ´É ¥ÀæZÀgÀUÉÆ¼ÀÄiWÜzÉ.

ªÀÄ£ÉAiÀÄ ,ÉÆ§UÄÄ °ÉaÑ,À®Ä ¢ÀÄ£É ¢ÀÄÄAzÉ ,ÀÄAzÀgÀªAzÀ PÉÉ
vÉÆÄi ¢ÀiÁqÄªªÀÄzÀÄ, C®APÀjPÀ ,À,ÀªUÀ¼ÀÄ ¢ÀÄvÄÄÜ °ÀÆ«À
VqÀUÀ¼À£ÀÄß PÄÄAqÀUÀ¼À°è eÉÆÄr,ÀÄªÀÄzÀÄ. C®APÀjPÀ

PÀÄAqÀUÀ¼Ä°è E½©Ä¼ÄÄÄÀ À,ÀåUÀ¼ÄÄÄß EIÄÖ ÄÄÄÉAiÄÄ ÄÄÄÄZÉ ZÄÄtÄUÉ vÀÆUÄÄ°ÄPÄÄÄÄÄÄÄ gÄÆrÜAiÄÄ°èzÉ.

(PÀÆÄßqÀ «μÄAiÄÄ«±ÄéPÉÆÄ±Ä, PÀÆÄðIPÀ (¥ÄjμÄìøvÄ) ÀÄ¥ÄÄI-1, ¥Äæ. ÀÄ.qÄ CgÄ«AzÄ ÄAiÄ®UÄwÛ, UÄÉ°Ä®APÄgÄt, JAeÉ©, ÄÉÄÉ«», 2005, ¥ÄÄ.806-809)

6. zÉÄ²ÄAiÄÄ QæÄqÉUÀ¼ÄÄ

ÄÄÄ®èAiÄÄÄZÄP, ZÄZÄÄgÄAUÄ, D±ÄéQæÄqÉ, (Polo)J´ÉAiÄiÄI (E¹àÄmi)
 “sÄgÄvÄRAqÄZÄ°è ÄÄnÖ ¥Äæ¥ÄAZÄZÄ´Éè®è ÄgÄrPÉÆAqÄÄÄ. ÄÄÄ®ègÄÄ
 MAzÄÄ dÉÄAUÄÄÄVzÄYgÄÄ. ¥ÄæaÄfÄ FfYiÖ ÄÄvÄÄÛ VæÄ,ï zÉÄ±ÄUÀ¼Ä
 avÄæUÀ¼Ä°è PÄAqÄÄ sgÄÄÄ PÄÄ¹ÜAiÄÄ ¥ÄiÄÖUÀ¼ÄÄ
 “sÄgÄwÄAiÄÄgÄ´ÉèÄ EzÄYÄÄ d¥ÄxÄÄ°è EzÄjAzÄ dÆqÉÆ (dÄflÄi) JA§
 PÄ´ÉAiÄÄÄ ´É¼É¬ÄvÄÄ. FUÄ®Æ PÄÆqÄ UÄÄAiÄfÄÄvÄ°Ä ¥ÉÉ´ÄéfÄgÄÄ
 ¥Äæ¥ÄAZÄZÄ´Éè®è ¥Äæw,ÄàzsÉð E®èzÄAvÉ QÄwðUÄ½¹gÄÄÄgÄÄ.
 “sÄgÄvÄRAqÄZÄ ZÄvÄÄgÄAUÄ DIPÉi ¥Ä¶ÄAiÄÄ “sÄμÉAiÄÄ°è μÄæAei JAZÄÄ
 °É,ÄgÄV, ÄÄ¬Äfï zÉÄ±ÄPÉi ÄÄ¹¹ C°è μÄfï JA§ °É,ÄgÄfÄÄß °ÉÆAç
 AiÄÄÆgÉÆÄ¥i RAqÄZÄ°è ¥ÄæZÄgÄPÉi §AçvÄÄ. D±ÄéQæÄqÉAiÄÄÄ PÄÆqÄ
 “sÄgÄvÄRAqÄZÄ°è ÄÄnÖvÄÄ. Qæ.¥ÄÆ. 1400 gÄ°èAiÉÄÄ D±Äé±Ä,ÄÛç
 ÀAPÉÄvÄUÀ¼ÄÄ §Æ¥sÄ,ï PÄAiÄÄ ±Ä,ÄfÄ, mÉ¬i C¬i CÄAiÄgÄß
 ¥ÄvÄæUÀ¼Ä°è PÄAqÄÄsgÄÄÄÄÄÄ. Q.Q. PÄÄ°±i JA§ «ÄmÁfÉÉ dÉÄAUÄPÉi
 ÄÄjzÄ C±Äé±Ä,ÄÛçdÖfÄÄ EAqÉÆÄ-AiÄÄÆgÉÆÄAiÄÄfï “sÄμÉAiÄÄ°è
 PÄÄZÄÄgÉUÀ¼ÄfÄÄß ´ÄAiÄÄUÀ¼Ä°è ¥Ä¼ÄV,ÄÄÄ jÄwAiÄÄfÄÄß
 ÄtÄð¹gÄÄÄfÄÄ. gÄμÄÖçPÄÆI EAzÄæfÄ ±ÄæÄt´É¼ÄUÉÆ¹Ä
 ±Ä,ÄfÄZÄ°èAiÄÄÆ, ZÄ¼ÄÄPÄÄ ÄÆÄÄÄÄ±ÄégÄfÄ C©ü®¶vÄxÄð
 aAvÄÄÄÄÄÄÄ®Æè C±ÄéPÄAzÄÄPÄ QæÄqÉAiÄÄ ÄtðfÉ¬ÄzÉ. EzÄÄ
 ¥Ä¶ÄAiÄÄ zÉÄ±ÄZÄ°è ZEWÄfï JA§ °É,ÄgÄfÄÄß ¥ÄqÉ¬ÄvÄÄ. ÄÉÆUÄ®gÄÄ
 »AzÄÆ zÉÄ±ÄPÉi EzÄfÄÄß ¥ÄÄfÄB vÄAzÄgÄÄ. CfÄAvÄgÄ ©æμÄjAzÄ
 ¥ÄÄfÄB ¥Ä±ÄÑvÄÄ zÉÄ±ÄUÀ¼UÉ ÄÄ¹¹vÄÄ. FUÄ®Æ l»æUÄ°Äéð¬i,
 ÄÄtÄ¥ÄÄgÄ fÉÄ¥Ä¼Ä ÄÄÄAvÄZÄ »ÄAiÄ®AiÄÄ ¥ÄæAvÄUÀ¼Ä°è dÉÄjUÉ F
 DIZÄ ÄÉÄÄ´É C©ü¬ÄμÉ °ÉZÄÄÑ, eÉÆÄzsï¥ÄÄgÄZÄ ¥ÉÆÄ´ÉÆÄPÄÆIZÄÄgÄÄ
 ¥Äæ¥ÄAZÄZÄ´Éè®è ¥ÄæSÄävÄgÄVgÄÄÄgÄÄ.

“E¹àÄmi” DIÄÄÄ ¥ÄÆÄÄðPÄ®zÄ “zÄ±ÄÄvÄgÄ” (UÄAfÄ¥i) DIçAzÄ
 ÄÄnÖvÄÄ. fÄ®Äi «zsÄÄZÄ J´ÉUÀ¼Ä°è “°ÄgiÖ÷i” Äæ°ÄätgÄfÄÄß, “PÄè¬i”
 PÄewæAiÄÄgÄfÄÄß, “qÉÉÄÄÄqï” ÄÉÉ±ÄÄgÄfÄÄß “ÄÄÄqïi”
 ±ÄÆzÄægÄfÄÄß ÄÆa,ÄÄÄÄÄÄ. zÄÆävÄ (CPÄèQæÄqÉ), ZEPÄ´ÄgÄ,
 PÉÆAiÄÄÄÄAUÉÆIÖ, AiÉÆÄUÄ,ÄfÄ ÄÄÄAvÄZÄÄÄÄ EvÄgÄ
 ÄÄfÉAiÉÆ¹ÄUÄt DIUÀ¼ÄVzÄYÄÄ. PÄÄ¹Ü, PÄÄZÄÄgÉdÆdÄ, ´ÉÄmÉ,
 atÄÚPÉÆÄ®Ä, ZÉAqÄI, zÉÆA§gÄI, PÉÆÄ½, IUÄgÄÄ, PÉÆÄt, CfÉUÀ¼Ä
 PÄ¼ÄUÄ, «PÄI, «¥Äæ«fÉÆÄçUÀ¼Ä PÉ±Ä®Ä fÄIPÄ, UÉÆA´ÉAiÄiÄI, PÉÆÄ´ÄI,
 AiÄÄPÄèUÄfÄ, d®QæÄqÉ, GzÄÄfÄ «fÉÆÄZÄ, UÄ½¥ÄI, °ÄjPÄxÄPÄ®PÉÄÄ¥Ä,

±ÀvÁªÀzsÁfÀ, ÀªÀÄ, Å ¤ÀÆgÀuÉ, CAvÁåPÀej, ¨sÀgÀvÀfÀlÀ, ÀAVvÀ, PÀªÀÄfÀ °ÀšÀ, AiÀÄUÁç, ÀÄVÍPÀ®UÀ¼À PÀÄtÀvÀ, ©®ÀèUÁjPÉ, PÉÆÄ®ÀªAgÀ,É, PÀwUªAgÀ,É ¤ÀÄAvÁZÀ CÉÉPÀ ¤ÀªAiÀiÀªÀ QæÄqÉUÀ¼Ä §°À¼À PÀ®çAzÀ®Æ §AçªÉ. VæÄPÀgÀÄ “M®A|Pì ÀàzsÉð” ¤ÀÄAvÁZÀªÀÄUÀ½AzÀ PÉÄªÀ® zÉª°ÀzÁqsÀåðPÉi ¤ÀiÁvÀæ °ÉZÀÄÑ UÀªÀÄfÀ PÉÆqÀÄwUzÀÝgÀÄ. DzÀgÉ ¨sÀgÀwÄAiÀÄgÀÄ CwAiÀiÁV ¤ÀiÁÄ,ÀRAqÀUÀ¼ÀfÀÄß ¤ÀiÁvÀæ “É¼É,ÀzÉ ÀªÄAUÀUÀ¼ÀÆ ÀªÄªÄªÄªÀiÁtZÀ°è “É¼ÉAiÀÄ“ÉÄPÉAzÀÄ “±ÄjÄgÀªÀiÁzÀåA R®ÄzsÀªÄªÄ ¤ÀzsÀfÀÄ” JA§AvÉ, ¤ÀªAiÀiÀªÀÄUÀ½UÉ GavÀ ¤ÀæªÀÄÄRåvÉAiÀÄfÀÄß PÉÆqÀÄwUzÀÝgÀÄ.

(¨sÀgÀwÄAiÀÄ ÀÄ,Àløw, qÁ.J.ï.

²æÄPÀAoÀ±Á¹Ûç, CzÉÄ., ¤ÀÄ. 243-245)

fÀªÉÄª®ègÀ zÀÈ¶ÖAiÀÄfÀÄß MªÉÄª F ¨sÀªÀª ÀÈ¶ÖAiÀÄ PÀqÉUÉ °Á¬Ä¹zÀgÉ PÀtªªÀzÉ®èªÇ CzÀÄävÀ. ¤,ÀUÀðzÀ°è dgÀÄUÀÄª ¤ÀæwAiÉÆAzÀÄ QæAiÉÄUÀ¼Ä DIçAzÀ¬Ä ¤ÀægÀÄ¨sÀªUÀÄvÀÛÉ. ¤,ÀUÀðzÀ°è “É¼AvfÀ ¤ÀÄªªªÄ«fÀ°è ©Ä,Àªª vÀAªAzÀ UÀ½AiÀÄ C¬UÉ mÉÆAUÉ §½ÛUÀ¼À fÀ°zÁl, ¨fÀÄAUÀ¼AzÀ°è “É¼ÀîfÉ ¤ÉÆÄqÀUÀ¼À NqÁl, eÉÆvÉ eÉÆvÉUÉ ¤AQë ÀAPÀÄ®UÀ¼À °AgÁl, ¨ÉlÖzÀ ¤ÉÄª°AzÀ zsÀªªªªªPÀÄªª d®zsÁgÉAiÀÄ ÀAVvÀzÁl E fÀÆß ®ÀªAgÀÄ ÀAUÀwUÀ¼ÀfÀÄß Cª¬ÉÆÄQ¹zÀgÉ ¤ÀæPÀÈw DIUÀ¼À°è vÀ°èfÀªAvGÀªªAvÉ PÀtAvÀÛzÉ. F ¤ÀæPÀÈwAiÀÄ°èAiÀÄ fÄ«UÀ¼À DI ¤,ÀUÀðzÀvÀÛAv §AzÀ PÉÆqÀÄUÉAiÀiÁVzÉ. ¤ÀiÁfÀªfÀ DIzÀ ZÀiªªÀnPÉUÀ¼Ä vÁ¬ÄAiÀÄ ¨sÀÆætçAzÀ ¤ÀægÀÄ¨sÀªUÀÄvÀÛzÉ. ¨sÀÆæt GAmÁUÀªªªZÀÄ ÀÀ ZÀiªªÀnPÉ¬ÄAzÀ. MA¨sÀvÀÄÛ wAUÀ¼Ä vÁ¬ÄAiÀÄ UÀ¨sÀðzÀ°èAiÀÄ ¨sÀÆæt ®À®ªAgÀÄ ¤ÀÄd®ÄUÀ¼ÀfÀÄß ¨ÉÄgÉ ¨ÉÄgÉ jÄwAiÀiÁzÀ DIUÀ¼ÀAvÀ°À ZÀiªªÀnPÉUÀ¼ÀfÀÄß PÀ°AiÀÄAvÀÛzÉ. ¨sÀÆæt “É¼ÉzÀÄ ¤ÀÄUÀÄ«fÀ gÀÆª vÀ¼ÉzÀÄ F ¨sÀÆ«ÄUÉ vÀ®Ä¹zÀUÀ, ¤ªªzÀ ÀÈ¶ÖAiÉÆAçVfÀ DIUÀ¼Ä ¤ÀægÀÄ¨sÀªUÀÄvÀÛÉ. EAvÀ°À DIUÀ¼Ä fÄªfÀ ¤ÀAiÀÄðAvÀ ®ÀªAgÀÄ §zÀ¬ªÀuÉUÀ¼ÉÆAçUÉ ÀUÀÄvÀÛÉ. °ÀÄnÖªAzÀ ZÀlÖzÀªAgÉUÉ ¤ÀiÁfÀªÀ MAzÀ¬Àè MAzÀÄ §UÉAiÀÄ DIUÀ¼ÀfÀÄß DqÀÄwUgÀÄvÀÛÉ. DI °ÉvÀÛªªªfÀ ¤ÀªªªªvÉAiÀÄ eÉÆÄ½UÉ¬ÄAzÀ GzÀ¬Ä¹PÉÆArzÉ. CªªªfÀ ©¹ CªªªUÉAiÀÄ “É,ÀÄUÉ DIUÀ½UÉ ¤ÀæZÀAqÀ ¤ÉæÄgÀPÀ ±ÀQÛAiÀiÁVzÉ.

°ÉvÀÛªªªfÀ |æÄw¬ÄAzÀ ÀÆàÄlUÉÆAqÀ DvÀª«±Áé,À ¨sÀjvÀ ¤ÀÄfÀ,ÀÄi G¬Àè,ÀªªAiÀÄªAv DIªqÀ §AiÀÄ,ÀÄvÀÛzÉ. vÁ¬ÄAiÀÄfÀÄß CÉÄÄPÀj,ÀÄvÀÛ DIzÀ°è vÁ¬ÄAiÀÄfÉß zÀ¼ÀªAv §¼À¹PÉÆ¼ÄªvÀÛzÉ.

»ÃUÉ DIªÀ£ÀÄß UÀªÄÄ¸,ÄÄvÁÛ °ÉÆÃzÁUÀ ¥ÀæwAiÉÆAzÀÄ fÃ«AiÀÄÄ MA
 ¢´ÉÆèAzÀÄ jÃwAiÀÄ DIUÀ¼À°è vÀ°èÃ£ÀªÁVgÀÄvÀÛªÉ. ¨É½îZÀÄQÌ
 GzÀ¬Ä½zÁUÀ ¥ÁægÀÄ¨sÀªÁUÀÄªÀ PÉÆÃ½UÀ¼À PÀÆUÁÍ¢AzÀ
 ,ÀÆAiÀiÁð,ÀÛzÀ UÉÆÃzsÀÆ½AiÀÄ £ÀAvÀgÀ °À®ªÁgÀÄ jÃwAiÀÄ DIzÀ
 ZÀiÀªÀnPEUÀ¼ÀÄ PÁt¹UÀÄvÀÛªÉ. ¹» ¸zÉæAiÀÄ°è ¢ÄÄ®VgÀÄªÀ d£ÀgÀ£ÀÄß
 EA¥ÁzÀ zsÀé¸¬ÄAzÀ PÀÆV JZÀÑj,ÄÄªÀ ¥AQë,ÀAPÄÄ® MAzÉqÉAiÀiÁzÀgÉ,
 ¥ÁætÂ,ÀAPÄÄ® °ÁUÀÆ QÃI,ÀAPÄÄ® EzÀPEÌ °ÉÆgÀvÁV®è.

,ÀÆAiÀÄð GzÀ¬Ä,ÄÄªÀ ¢ÄÄ£Àß £À,ÄÄQ£À ¢ÄÄÄeÁ«£À°è
 VqÀUÀ¼À°è ¸¢æ,ÄÄwÛgÀÄªÀ J´Áè ¥AQëUÀ¼ÀÄ gÉPEÌ §rzÀÄ EA¥ÁV PÀÆV
 °ÉÆ,À ¢£ÀzÀ ,ÉÆ§UÀ£ÀÄß D£ÀAzÀ¢AzÀ D,Áé¢,ÄÄvÀÛ, ¸Ãj£ÉÆ¼ÀUÉ
 ¢ÄÄ¼ÀÄv¹zÀ gÉPEÌUÀ¼À£ÀÄß PÉÆqÀ«PÉÆ¼ÀÄîvÁÛ ¢£ÀzÀiªÀ£ÀÄß
 ¥ÁægÀÄ©ü,ÄÄvÀÛªÉ. zÀ£ÀzÀ PÉÆnÖUÉAiÀÄ£ÀÄß ,ÁéZÀÒUÉÆ½¹
 zÀ£ÀPÀgÀÄUÀ¼À£ÀÄß PÉgÉ °À¼ÀîUÀ¼À°è ,Áß£À ¢ÀiÁr¹PÉÆAqÄÄ
 §gÀÄªÀzÉÆAzÉqÉAiÀiÁzÀgÉ, ¢ÄÄ£ÉAiÀÄ°èAiÀÄ UÀgÀw UÀÆr£À
 PÉÆÃ½UÀ¼À£ÀÄß CAUÀ¼ÀPEÌ ©mÄÖUÀ J®èªÀÄ Nr°ÉÆÄV JvÀÛgÀzÀ
 ,ÄÜ¼ÀzÀ°è ¸AvÀÄ gÀPEÌ §rzÀÄPÉÆ¼ÀÄîvÀÛ PÀÆUÄªÀ DI E£ÉÆßAzÉqÉ.
 EvÀÛ ¢ÄÄ£ÉAiÀÄ ¢ÄÄÄ¢£À £À¬ÄUÀ¼À »AqÄÄ ¢ÄÄtÂÚ£À°è MzÁÝr ¢ÉÄÊUÉ
 °ÀwÛzÀ ¢ÄÄtÚ£Àß PÉÆqÀ«PÉÆ¼ÀÄîªÀ DI. ¢ÄÄÄeÁ£ÉAiÀÄ °ÉÆA©¹°£À°è
 vÀ£ÉßgÀqÄÄ ¢ÄÄÄAUÀ®ÄUÀ¼À£ÀÄß £À°UÉ¬ÄAzÀ GfÓPÉÆ¼ÀÄîvÀÛ
 ¢ÄÄÄRªÀ£ÀÄß vÉÆ¼ÉzÀÄPÉÆAqÄÄ ¨ÉPÄÄi vÀ£Àß aPÄi ¢ÄÄjAiÉÆA¢UÉ PÉÊUÉ
 ¹PÄi ,ÁªÀiÁ£ÀÄUÀ¼ÉÆA¢UÉ DqÄÄªÀ ZÉ¬Àèl. DPÀ¼À PÀgÄÄ, PÄÄjªÄÄjUÀ¼ÄÄ
 CwÚA¢vÀÛ ZÀAUÀ£É fVzÀqÄÄªÀ DIUÀ¼À£ÀÄß PÁtzÀªJ®è. ¢ÄÄUÄÄ
 °ÄÄnÖzÀ ¢£ÀUÀ¼À°è §ªÄ¢£ÀUÀ¼À£ÀÄß ¸zÉÝAiÀÄ°è PÀ¼ÉAiÀÄÄvÀÛzÉ.
 °ÉÆmÉÖ °À¹«¸AzÀ CxÀªÁ AiÀiÁgÁzÀgÀÆ UÀzÀjzÀgÄÄ ¢ÄÄUÄÄ C¼ÄÄvÀÛzÉ.
 C¼ÄÄªÀ ¢ÄÄUÄÄ«UÉ vÁ¬ÄAiÀÄÄ JzÉ°Á®Ä GtÂ¹ °À¹ªÄÄ, zÄÄBR
 J®èªÄÄUÀ¼À£ÀÄß ¢ÄÄgÉ¹ ¢ÄÄvÉÛ GvÁì°À¢AzÀ DIzÀ°è vÉÆqÀUÄªÀAvÉ
 ¢ÀiÁqÄÄvÀÛ¼ÀÉ. DIªÁqÄÄvÁÛ zÀtÂªÁzÁUÀ ¢ÄÄUÄÄªÀ£ÀÄß vÁ¬Ä vÉÆnÖ®°è
 ¢ÄÄ®V¹

**°Á®PÄÄr UÄÄ©â ¸ÃgÀ PÄÄr UÄÄ©â
 ,ÀPÄìj vÄÄ¥ÀÀ PÄÄr UÄÄ©â ||**

JAzÄÄ vÉÆnÖ®°è ¢ÄÄUÄÄªÀ£ÀÄß °ÁQ °ÁqÄÄvÁÛ vÀÆUÄÄvÀÛ¼É. °ÁqÄÄ
 PÉÃ¼ÄÄvÁÛ ¢ÄÄUÄÄ ¢ÄÄ®VPÉÆAqÄÄ vÉÆnÖ®PE PÄnÖzÀ UÄÄ©âZÉnÖ£À

ştÚşÚzÀ UÄÄ©âUÄ¼ÄÆÄÄß vÄÆÄß «ÄÆÄUÄÄPÄtÄÚUÄ¼ÄÆÄÄß CwÛvÄÛ
 °ÉÆgÄ¼Är¹, vÉÆ⁻ÄqÄÄ²Ä UÄÄ©âUÄ¼ÄÆÄÄß fÉÆÄr PÄ®ÄUÄ¼ÄÆÄÄß
 şrzÄÄPÉÆAqÄÄ fÄUÄÄvÄÛzÉ. PÄ®ÄUÄ¼ÄÆÄÄß şrAiÄÄÄ²ÄUÄ PÄ°UÉ °ÁQzÀ
 °É½î UÉeÉÓAiÄÄ °Á®UÄqÄUÄzÀ UÉeÉÓfÄzÄzÀ°è æÉÄÊ²ÄÄgÉvÄÄ ,ÄAvÄ,Ä
 çAzÀ vÄfÉßgÄqÄÄ PÉÊUÄ¼ÄÆÄÄß vÄxµÄÖzÄAvÉ şrzÄÄPÉÆ¼ÄÄîvÄÛ PÉÄPÉ
 °AQ fÄ°zÄqÄÄvÄÛzÉ. ,Äé®à çfÄUÄ¼Ä fÄAvÄgÄ æÄÄUÄÄ CA°ÉUÄ°Qì
 fÄqÉAiÄÄ®Ä ¥ÄægÄÄ©ü,ÄÄvÄÛzÉ. CwÛvÄÛ °ÄjzÄqÄÄ²ÄUÄ PÉÊUÉ
 ¹PÄìAvÄ°Ä ştÚ ştÚzÀ æÄ,ÄÄUÄ¼ÄÆÄÄß °Ä¬ÄAiÄÄ°è EIÄÖPÉÆ¼ÄÄî®Ä
 ¥ÄægÄÄ©ü,ÄÄvÄÛzÉ. PÄæ²ÉÄÄt UÉÆÄqÉAiÄÄ ,Ä°ÄAiÄÄzÉÆAçUÉ JzÄÄÝ
 x®Ä²ÄÄzÄÆÄÄß PÄ°AiÄÄÄ²ÄUÄ æÄÄUÄÄ K¼ÄÄvÄÛ ©Ä¼ÄÄvÄÛ
 x®Äè²ÄÄzÄÆÄÄß PÄ°vÄÄ fÄqÉzÄqÄ®Ä DgÄÄ©ü,ÄÄvÄÛzÉ. AiÄiÄ²ÄUÄ
 æÄÄUÄÄ fÄqÉzÄqÄÄ²ÄÄzÄÆÄÄß PÄ°AiÄÄÄvÄÛzÉAiÉÆÄ DUÄ DIUÄ¼ÄÄ
 MAzÉÆAzÁV DgÄÄ°sÄUÉÆ¼ÄÄîvÄÛ²É. ,Äé®à NqÄqÄÄ²ÄÄzÄÆÄÄß PÄ°vÄ
 æÉÄÄ⁻É æÄÄUÄÄ CdÓ-CfÓAiÄÄ °ÉfÄß»AzÉ CqÄVPÉÆ¼ÄÄî²ÄÄzÄÄ, J°èzÉ
 fÄ²ÄÄä ¥ÄÄiÖ æÄÄj ! JAzÄUÄ E⁻Éè JAzÄÄ JzÄÄÝ xAvÄÄ PÉÄPÉ °ÁPÄÄvÄÛ
 ZÄ¥Ä¼É vÄiÄÖ²ÄÄzÄÆÄÄß UÄ²ÄÄx¹zÄUÄ DI²ÄÄ ¥ÄæPÄÈwzÄvÄÛ²AvzÉ
 JAzÉx,ÄÄvÄÛzÉ. çfÄ PÄ¼ÉzÄAvÉ æÄÄUÄÄ vÄÆÄß æÄAiÄÄ¹fÄ²ÄgÄ eÉÆvÉUÉ
 DI²ÄqÄÄ²ÄÄzÄÆÄÄß ¥ÄægÄÄ©ü,ÄÄvÄÛzÉ. DUÄ æÄÄPÄì¼ÄÄ DI²ÄqÄ®Ä
 CAUÄ¼ÄPÉì şgÄÄvÄÛgÉ. CAUÄ¼ÄzÄ°è DqÄÄ²Ä æÄÄPÄì¼ÄÄ¹²ÄÆÄÄß
 fÉÆÄqÄ°PÉì fÄÆgÄÄ PÄtÄÚUÄ¼ÄÄ ,Ä®zÄÄ. °ÉtÄÚ-UÄAqÄÄ JAŞ
 °ÉÄzsÄ«®èzÉ J®ègÄÆ UÄÄA¥ÄÄ PÄnÖPÉÆAqÄÄ Dr fÄPÄÄì fÄ°AiÄÄÄvÄÛgÉ.
 æÄÄPÄì¼ÄÄ¹²ÄÆÄÄß fÉÆÄqÄ®Ä PÄÄ½vÄ CdÓ-CfÓAiÄÄgÄÄ ,ÄAvÉÆÄµÄçAzÀ
 vÄ²ÄÄä °Ä®²ÄÆÄÄß fÉfÄ¹PÉÆ¼ÄÄîvÄÛ,

“æÄÄPÄì¼ÄÄ¹²ÄÄ ZÄÆÄß
æÄÄvÉÛ AiÄiÈ²ÄÆÄ ZÄÆÄß
æÄÄÄ¹²Ä° fÉgÉ UÄqÄØ §®Ä ZÄÆÄß”

JAzÄÄ °Är vÄ²ÄÄä æÄÄfÄ²ÄÆÄÄß vÄtÄ¹PÉÆ¼ÄÄîvÄÛgÉ. æÄÄUÄÄ«fÄ zÉÊ»PÄ,
 æÄiÄfÄ¹PÄ, ,Ä²ÄiÄfPÄ °ÄUÄÆ ,ÄÈdÄvÄäPÄ ±ÄQÛ °É¼Ä²ÄtÄUÉ °ÉÆAzÄ®Ä
 æÄÄvÄÄÛ ,Ä²ÄðvÉÆÄ²ÄÄÄR C©ü²ÄÈçP °ÉÆAzÄ®Ä eÄfÄ¥ÄzÄ DIUÄ¼ÄÄ
 ¥Äæ²ÄÄÄR ,ÄzsÄfÄUÄ¼ÄÉAŞÄzÄÆÄÄß fÄ²ÄÄä ¥ÄÆ²ÄðdgÄÄ CjwzÄÝgÄÄ.
 DzÄÝJAzÄ DVfÄ fÄ²ÄÄä eÄfÄ¥ÄzÄ UÄgÄw æÄÄfÉAiÄÄ æÄÄPÄì½UÉ

°À®²ÁgÀÄ §UÉAiÀÄ DIUÀ¼À°è °ÀÄt,É ©ÄdçAzÀ vÀAiÀiÁj¹zÀ zÁ¼ÀUÀ¼ÀÄ
 ²ÄÄvÀÄÛ CAPÀt ¤«Äð¹PÉÆ¼ÀÄ®Ä §¼ÀÄ,ÄÄ²Ä §¼ÀÄ¥AzÀ PÀ®Äè, E®è²É
 PÀnÖUÉ ,ÄÄIÖ EçÝ®£ÄÄß §¼À¹PÉÆAqÄÄ DqÄÄwÛzÀÝgÄÄ. AiÀÄÄ²ÀPÀgÄÄ
 ZÀ¥ÀàmÉAiÀiÁPÁgAzÀ PÀ®ÄèUÀ¼À£ÄÄß, ´ÉQld§jAiÀÄ£ÄÄß, vÀAwAiÀÄ£ÄÄß,
 vÉAV£À ¥ÉÆgÀPÉAiÀÄ£ÄÄß, j´É PÁ¬ÄUÀ¼À£ÄÄß, °ÀÄt,É ©ÄdUÀ¼À£ÄÄß,
 gÄiÄÖ-PÁUÀzÀUÀ¼À£ÄÄß, zÁgÀ-°ÀUÀiUÀ¼À£ÄÄß »ÄUÉ °À®²ÁgÀÄ §UÉAiÀÄ
 ,Ä²ÄÄVæUÀ¼À£ÄÄß §¼À¹PÉÆAqÄÄ §UÉ§UÉAiÀÄ DIUÀ¼À£ÄÄß
 DqÄÄwÛzÀÝgÄÄ. °ÉAUÀ¼ÉAiÀÄgÀ£ÉÆß²ÉÄä £ÉÆÄrzÀgÉ C²ÁgÄÄ DI DqÀ®Ä
 MqÉzÀ §¼ÉZÀÆgÄÄ, aPÀi aPÀi °ÁgÀ¼ÄÄUÀ¼ÄÄ, §mÉÖ,ÄÄwÛzÀ ZÉAqÄÄ,
 MqÉzÀ ²ÄÄrPÉAiÀÄ ZÀÆgÄÄ, ²AiÁ«£À ©Äd, eÁ°AiÀÄ ©Äd, UÄÄ®UÄAf ©Äd,
 vÉAV£À a¥ÄÄÄ, °ÀUÄi »ÄUÉ ,ÄÈ¶ÖAiÀÄ ,ÉÆ§V£À°è ¹UÄÄ²À
 ,Ä²ÄÄVæUÀ¼À£ÄÄß §¼À¹PÉÆAqÄÄ zÄÄqÄÄØ ²ÄÄAiÀÄ ²AiÁqAzÉ eÁ£À¥AzÀ
 DIUÀ¼À£ÄÄß DqÄÄvÁÛ zÉÉ»PÀ, ²AiÁ£À¹PÀ, ´sÁ²À£ÁvÀäPÀ °ÁUÄÆ
 ,Ä²ÄiÁfPÀ²AV DgÉÆÄUÄ²ÄÄvÀgÁV §zÄÄQ ´Á½zÀ²ÁgÄÄ £Ä²ÄÄä
 ¥ÄÆ²ÄðdgÄÄ.

²AiÁ£Ä²À ²ÄÄvÀÄÛ ¥ÁætÄ ¥ÄQëUÀ¼ÉÆAçV£À ,ÄÄ§AzsÀUÀ¼À£ÄÄß
 UÄ²ÄÄ¤¹zÁUÀ E²ÄÄUÀ¼À ²ÄÄzsÉÄ² §°À¼À ¥Áæa££À PÀ®çAzÀ®Æ
 ,ÄÄ§AzsÀ«gÄ²ÄÄzÄÄ w½zÄÄ§gÄÄvÀÛzÉ. ²AiÁ£Ä²À£ÄÄ vÀ£Äß ,Ä°ÁAiÀÄPÁiV
 ¥ÁætÄ ¥ÄQëUÀ¼À£ÄÄß §¼À¹PÉÆ¼ÄÄwÛgÄÄ²ÄÄzÀ£ÄÄß F²ÄwÛUÄÆ
 PÄAqÄÄ§gÄÄvÀÛzÉ. CAvÀ°À ¥ÁætÄUÀ¼À°è PÄÄzÄÄgÉ, jvÄÄÛ, D£É, MAmÉ,
 iUÄgÄÄ, £Á¬Ä, ²ÄÄAUÀ, PÄgÀr E¤ßvÀgÀ ¥ÁætÄUÀ¼ÄzÀgÉ, ¥ÄQëUÀ¼À°è
 ¥Áj²Á¼À, V½, PÉÆÄ½UÀ¼ÄÄ ¥Äæ²ÄÄÄR²ÄzÀ²ÄÄUÀ¼ÄvÄÄvÀÛ²É.
 E²ÄÄUÀ¼ÉÆAçUÉ fÄ«,ÄÄwÛgÄÄ²Ä ²AiÁ£Ä²À vÀ£Äß ²ÄÄ£ÄgÀAd£É ²ÄÄvÀÄÛ
 ,Ä²ÄzsÉðUÁV DIUÀ¼À°è ¥ÁætÄ ¥ÄQëUÀ¼À£ÄÄß §¼À¹PÉÆAqÄÄ F²ÄwÛUÄÆ
 °À®²ÁgÄÄ UÄæ«ÄÄt ¥ÄæzÉÄ±ÄUÀ¼À°è DI DqÄÄwÛgÄÄ²ÄÄzÀ£ÄÄß £Ä²ÄÄ
 PÁt§²ÄÄzÁVzÉ. EzÀPÉi F PÉ¼Äv£À wæ¥ÄçAiÀÄ£ÄÄß UÄ²ÄÄ¤¹zÁUÀ ¥ÁætÄ-
 ¥ÄQëUÀ¼À £ÄqÄÄ«£À ,ÄÄ§AzsÀ w½zÄÄ §gÄÄvÀÛzÉ.

Äj¹zÀ ²ÄÄ¤AiÀiÁUÄ ¤ÄgÁ£ÄÄ ZÉ´Ä²£Ä
¥Äj²Á¼Är VtÄAiÀiÄr | °ÄqÉzÄ²Äß|
²ÉÆ²ÄÄ²PÀi¼Är ²ÄÄ¤UÄ²²Ä

CdÓ-CfÓAiÀÄ£ÄÄß £É£À¹PÉÆAqÄgÉ eÁ£À¥AzÀ DIUÀ¼À GUÄ²ÄÄPÉi
 C²ÁgÉ ²ÄÄÆ® PÄgÀtgÁUÄÄvÁÛgÉ. KPÉAzÀgÉ “CfÓ-CdÓ £ÄÆvÀzÉÝ®è

æÉÆªÄÄäUÀ£À GqÄÄzÁgÀPÉÌ" JA§ UÁzÉAiÄÄAvÉ eÁ£À¥ÀzÀ DIUÀ¼À°è FªÄðgÀ
 ¥ÁvÀæ §ªÄªÄÄÄRªÄÁVzÉ. CdÓ-CfÓ æÉÆªÄÄäPÀÌ¼UÉ eÁ£À¥ÀzÀ
 DIUÀ¼À£ÄÄß Dr,ÄÄvÁÛ ,ÄzÀÈqsÀgÀ£ÄßV æAiÁqÄÄªÄÄzÀ®èzÉ, DIªÁr
 "ÉÄeÁgÄÄ DzÁUÀ eÁ£À¥ÀzÀ °ÁqÄÄUÀ¼À£ÄÄß °Ár zÉÄªPÀÌzÀ
 DAiAiÁ,ÄªÄ£ÄÄß zÀÆgÀ æAiÁqÄÄwÛzÀÝgÄÄ. gÁwæ æÄÄ®UÄÄªÄ
 ,ÄªÄÄAiÄÄzÀ°è eÁ£À¥ÀzÀ ðÄw PÀxÉUÀ¼À£ÄÄß °ÁUÀÆ «ÄgÀ ±ÀÆgÀgÀ
 zsÉÉAiÄÄð ,ÁªÄ,ÄzÀ PÀxÉÉUÀ¼À£ÄÄß °ÉÄ½PÉÆqÄÄvÁÛ æÄÄPÀÌ¼Ä "ÉçpPÀ
 æÄÄIÖªÄ£ÄÄß °ÉaÑ¹, ðÄwªÄÄvÁgÁV §zÄÄQ "Á¼ÄÄªÄÄzÀgÀ°è EªÄgÄÄ
 PÀnÖPÉÆIÖ C£ÄÄ"sÀzÀ eÁÖ£ÄzÀ §ÄwÛ fÄªÄ£ÄPÉÌ zÁjçÄ¥ªÄVzÉ. »ÄUÁV
 CdÓ-CfÓAiÄÄ ¥ÁvÀæ eÁ£À¥ÀzÀ DIUÀ½UÉ çPÀÆÌa¬ÄzÀAvÉ. "°ÉÆ¹Û®Ä
 E®èzÀ æÄÄ£É, CdÓ-CfÓ E®èzÀ PÄÄIÄA§, ¬ÉÊmī °É,ī E®èzÀ
 §AzÁj£ÄAvÁUÄÄvÁÛzÉ." CdÓ-CfÓ E®èzÁUÀ MªÉÆäªÉÄ æÄÄPÀÌ¼ÄÄ CdÓ-
 CfÓAiÄÄgÄAvÁV DqÄÄªÄÄzÀ£ÄÄß £ÄªÄ PÁtÄvÉÛªÉ. F jÄwAiÄiÁV
 eÁ£À¥ÀzÀ DIUÀ¼À°è CdÓ-CfÓAiÄÄAçgÀ ¥ÁvÀæ CªÄ±ÄªPÀ °ÁUÀÆ
 "sÀ«µÄÄzÀ zÀÈ¶Ö¬ÄzÀ CªÄAiÄÄðªÉð,ÄÄvÁÛzÉ. eÁ£À¥ÀzÀ DIUÀ¼À°è
 E£ÉÆßAzÄÄ æÉÊ²µÄÖªÉAzÀgÉ DIªÄ£ÄÄß ¥ÁægÄÄ©ü,ÄÄªÁUÀ UÄr
 Dj¹PÉÆ¼ÄÄªÄÄzÄÄ CxªÄ ¥ÄAUÄAqÄªÄ£ÄÄß PÀnÖPÉÆ¼ÄÄªÄªÄ
 ¥ÄzÀpWaiÄÄÄ °Ä®ªÄgÄÄ «zsÄzÀ°è £ÉÆÄqÄ§ªÄÄzÁVzÉ. DqÄÄªÄ æÄÄPÀÌ¼Ä°è
 E§âgÄÄ £ÄAiÄÄPÄgÁVgÄÄvÁÛgÉ. M§âgÄ £ÄAvÄgÄ M§âgÄ£ÄÄß PÄÆV
 PÄgÉAiÄÄªÄªÄ §UÉ MAzÁzÀgÉ, ZÄPÄÌ,ÄÄªÄÄzÀgÄ æÄÄÆ®PÄ DIªÄ£ÄÄß
 ¥ÁægÄÄ©ü,ÄÄªÄÄzÄÄ E£ÉÆßAzÄÄ §UÉ. §ÄUÄÄj DIzÀ°è aPÄÌzÄzÀ
 æÄÈvÁÛzÀ°è aPÄÌ °ÄgÀ¼ÄªßIÄÖ §ÄUÄÄj¬ÄzÀ °ÉÆqÉzÄÄ °ÄgÀ¼Ä£ÄÄß
 °ÉÆgÄªPÄªÄªÄ ¥ÄzÀpW MAzÄgÀ°èAiÄiÁzÀgÉ, §rV aÄPÄªÄªÄ DIzÀ°è
 aÄPÄÆªÄÄzÀgÄ æÄÄÆ®PÄ CªÄ®A§£ÉAiÄiÁVgÄÄvÁÛzÉ. °ÉtÄÛ æÄÄPÀÌ¼ÄÄ
 ¥Áæ,Ä§zÀpªÄzÀ °ÁqÄÄUÀ¼À£ÄÄß °ÁqÄÄªÄÄzÀgÄ æÄÄÆ®PÄ ¥ÄAUÄAqÄ
 PÀnÖPÉÆAqÄÄ DqÄÄvÁÛgÉ. æÄAiÉÆÄªÄiÁ£Ä æÄÄvÁÛ ±ÄQÛUÄ£ÄÄUÄtªÄV
 ¥ÄAUÄAqÄUÀ¼À£ÄÄß PÀnÖPÉÆAqÄÄ DqÄÄvÁÛgÉ. »ÄUÉ °Ä®ªÄgÄÄ
 DIUÀ¼ÄÄ vÄªÄÄzÉÄAiÄiÁVgÄÄªÄAvÄªÄ ¥ÁægÄÄ"sÀ, ¥ÄAUÄAqÄ
 PÀnÖPÉÆ¼ÄÄªÄªÄ ¥ÄzÀpWaiÄÄ£ÄÄß °ÉÆAçªÉ.

æÄÄPÀÌ¼ÄÄ JªÉÄªPÄAiÄÄ®Ä °ÉÆÄzÁUÀ DqÄÄªÄAvÄªÄ DIUÀ¼ÄÄ
 °Ä®«ªÉ. JªÉÄªAiÄÄ£ÄÄß æÉÄÄ¬Ä,ÄÄvÁÛ "ÉªBUÉ §ÄwÛAiÄÄ£ÄÄß
 PÀnÖPÉÆAqÄÄ æÄÄzsÁªªß HIzÀ ,ÄªÄÄAiÄÄzÀªÄgÉUÄÆ °ÉÆ®zÀ §zÄÄ«£Ä
 æÉÄÄ¬É VqÄUÀ¼Ä PÉ¼ÄUÉ E®èªÉ gÄ,ÉUÄiÄÄ §çAiÄÄ°è DIªÄ£ÄÄß DqÄÄvÁÛ
 JªÉÄª PÄAiÄÄªÄ PÄAiÄÄPÄ æAiÁqÄÄvÁÛgÉ. ©¹°£Ä°è DIªÁr

zÀtÂªÁUÄªÀµÀÖgÀ°è JªÉÄäUÄ¼ÄÄ ¤ÃgÄÄ PÄÄrAiÄÄ®Ä ºÄ¼Äî PÉgÉ PÀqÉUÉ
 ºÉÆÄUÄÄvÀÛªÉ. PÉgÉ ºÄ¼ÄîUÄ¼Ä°è JªÉÄäUÉ ¤ÃgÄÄ PÄÄr¹, JªÉÄäAiÄÄ ºÉÄÈ
 vÉÆ¼ÉzÄÄ vÁªÄÄ MAçµÄÄÖ PÁ® zÀtÂzÄ ±ÄjÃgÄPÉì ¤Ãj£Ä°è FeÁr
 ºÄ®ªÁgÄÄ ¤ÃgÁUÄ¼Ä£ÄÄß Dr £ÄAvÀgÄ VqAzÄ £ÉgÄ¼Ä°è J⁻Äè zÀ£Ä
 PÁAiÄÄªÄ ºÄÄqÄÄUÄgÄÄ PÄÄ½vÄÄ HlªÄiÁr RÄ¶¥ÄqÄÄvÁÛ ´´É¼ÉzÄÄ
 zÉÆqÄØªÁgÁUÄÄvÁÛgÉ.

eÁ£Ä¥ÄzÄ DIUÄ¼ÄÄ ºÄÄUÄÄ«¤AzÄ »rzÄÄ ºÄÈzÄÞgÄªÁgÉUÄÆ vÄªÄÄ
 ºÄAiÉÆÄªÄiÁ£Ä ºÄÄvÄÄÛ C©ügÄÄaUÉ vÄPÄìAvÉ DIUÄ¼Ä£ÄÄß DAIÉÄì
 ºÄiÁrPÉÆAqÄÄ DqÄÄvÁÛgÉ. eÁ£Ä¥ÄzÄ DIUÄ¼Ä°è ºÄÄPÄì¼ÄiUÄ½ªÉ,
 AiÄÄªªÄPÄgÄÄ DqÄÄªAvÄ DIUÄ½ªÉ. ºÉtÁÚ ºÄÄPÄì¼ÄÄ DqÄÄªÄ DIUÄ½ªÉ,
 eÁuÉäAiÄÄ DIUÄ½ªÉ, ¥Äæ±ÁAvÄ DIUÄ½ªÉ, ±ÄQÛAiÄÄ ¥ÄæzÄ±Äð£Ä
 DIUÄ¼Ä ºÄÄÆ®PÄ ºÉÆgÁAUÀt ºÄÄvÄÄÛ M¼ÁAUÀt DIUÄ¼Ä£ÄÄß DqÄÄvÁÛ
 ºÄÄPÄì¼ÄÄ ºÄÄ£ÄgÄAd£É ¥ÄqÉAiÄÄvÁÛgÉ. F vÉgÄ£ÄzÄ DIUÄ¼ÄÄ EAzÄÄ ¤
 £ÉßAiÄÄzÄ®è, ¥Äæa£Ä PÁ®çAzÄ®Æ §AçgÄªAvÄºÄªÄUÄ¼ÄvªÉ. DV£Ä
 £ÄªÄÄ UÄgÄw vÁAiÄÄAçjVgÄªÄ ºÄ zÄÆgÄzÄÈ¶ÖAiÄÄ£ÄÄß ºÁUÄÆ F
 PÉ¼Äv£Ä wæ¥Äç¬ÄAzÄ ºÉÆgÁAUÀt ºÄÄvÄÄÛ M¼ÁAUÀt DizÄ ¥ÄjPÄ®à£É
 w½zÄÄ §gÄÄvÄÛzÉ.

**“PÄÆÄÄ EzÄÝ ºÄÄ£ÉUÉ ©ÄÄtÂPÉ AiÄiÁvÀPÄ|
 PÄÆÄÄ PÄAzÄAiÄÄª M¼Ä ºÉÆgÄUÄ| DrzÄgÄ|
 ©ÄÄtÂQ UÄ½ ÄÄ½zÄªÄ||”**

JAzÄÄ ºÄqÄÄªÄzÄgÄ ºÄÄÆ®PÄ DizÄ G½«UÁV ¤ÄéxÄð ÉÄªÉUÉÊzÄ
 UÄgÄwAiÄÄgÄ£ÄÄß £É£ÉAiÄÄªªÄzÄgÉÆAçUÉ CªÄgÄÄ PÄnÖ PÉÆiÖAvÄ
 DgÉÆÄUÄªzÄ §ÄwÛAiÄÄ£ÄÄß GtÚzÉ C£ÉÆÄUÄªzÄ ºÄç »rçgÄªªÄzÄÄ
 PÄAqÄÄ §gÄÄvÄÛzÉ.

ºÄÄUÄÄ«£Ä ´´Á⁻ÁªªÄ£ÄÄß PÄ¹zÄÄPÉÆ¼ÄîzÉ, CªÄgÄ£ÄÄß
 CzsÄªAiÄÄ£ÄzÄ ÉgÉªÄÄ£ÉAiÄÄ°è §AçüAiÄiÁVÄzÉ ¤ÄUÄð ºÄÄzsÄªzÄ°è
 ºÄÄPÄì¼Ä£ÄÄß DqÄ®Ä ©r. ºÄÄPÄì½UÉ DIUÄ¼Ä£ÄzÄgÉ ¥ÄAZÄ¥Äæ.
 ºÄÄPÄì¼Ä£ÄÄß ºÄÄ£ÉAiÄÄ°è PÄÆrºÁPÄzÉÄ ÄªÄðAVÄt C©üªÄÈçPUÁV
 CªÄgÄ£ÄÄß ¤ÄUÄðzÄ ºÉÄÈzÄ£ÄPÉì ©r. DIªÄÄ ºÄÄUÄÄ«£Ä ºÄÄÆ®
 ¥ÄæªÄÈwÛAiÄiÁVzÄÄÝ, ºÄªQÛvÄé «PÄÄPÉì £ÄAçAiÄiÁUÄÄvÄÛzÉ.

“PÉÆÄuÉAiÄÄ PÀÆ,ÀÆ PÉÆ¼É-ÄvÄÄ
 NtÄAiÄÄ PÀÆ,ÀÆ “É¼É-ÄvÄÄ
 “sÉÄzÄ«®èzÉ dÆÀgÉÆAçUÉ “ÉgÉ-ÄvÄÄ
 M½vÄÄ PÉqÄÄQÆÀ §UÊÎ Cj-ÄvÄÄ
 §zÄÄPÄÄªÄ zÄjAiÄÄÆÄÄ w½-ÄvÄÄ
 DvÄä«±Áé,ÀçAzÄ,ÉÆÄ®Ä-UÉ®ÄªÆÄÄß ¹éÄPÄj¹vÄÄ
 ,ÉÆÄ®ÆÄÄß,ÉÆÄ°,ÄÄªÄ PÄ´ÉAiÄÄÆÄÄß PÄ°-ÄvÄÄ
 ,ÄªÁðAVÄt C©üªÄÈçP °ÉÆAç ¥sÄ¼Ä¥Ä¼ÄÆÉ
 °ÉÆ¼É-ÄvÄÄ”

(qÁ.gÁd±ÉÄRgÄ zsÄ.“ÉÆÄPÄÆÄ°Ä½î »jAiÄÄ ±ÉæÄtÄ zÉÊ»PÄ ²PÄët
 ¤zÉÉðÄ±ÄPÄgÄÄ, ÄPÄðj ¥ÄæxÄªÄÄ zÄeÉð ªÄÄ»¼Ä
 ªÄÄ°Ä«zÄª®AiÄÄ, UÄAçü ZEPi «dAiÄÄ¥ÄÄgÄ-586101).

JgÄqÄÆÉAiÄÄ ZÄvÄÄªÄiÁð,Ä CzsÁåAiÄÄ – 1.

“sÁgÄwÄAiÄÄvÄvÄÛ÷é±Á,ÄÛç: §æ°Ää,
 fÄªÄ dUÄvÄÄÛ,ÄégÄÆ¥ÄUÄ¼Ä ZÄZÉð:

1. §æ°Ää

G¥Ä¤µÄwÛÆÄ CzsÁåvÄªÉÄvÄÛgÄzÄ IÄ¶UÄ¼ÄÄÆÆÄvÄªPÄªÄzÄ,
 ,ÄvÄvÄªÄV ¥ÄjªÄvÄðÆÄ²Ä®ªÄzÄ °ÁUÄÆ C¤vÄªªÄzÄ F dUÄwÛÆÄ ªÄÄÆ®zÄ°è
 EgÄÄªÄ ±Á±ÄévÄªÄzÄ ,ÄvÄÛvÄªPÄªÄzÄ ¥ÄzÄxÄðªÆÄÄß vÄwÛ÷éPÄ
 zÄÊ¶Ö-ÄAzÄ «ZÁgÄ ªÄiÁrgÄÄvÄÛgÉ. F CÆÉÉµÄt PÄAiÄÄðzÄ°è CªÄgÄÄ
 ªÄÄÆgÄÄ «©üÆÄß ¥ÄæAiÉÆÄUÄUÄ¼ÄÆÄÄß ªÄiÁrgÄÄvÄÛgÉ DçüzÉÊ«PÄ, D
 çü“sËwPÄ, ªÄÄvÄÄÛ DzsÁåwäPÄ. Dçü“sËwPÄ ¥ÄzÄPwAiÄÄÄ F “sËwPÄ
 dUÄwÛÆÄ GvÄàwÛ, ¹Üw, ªÄÄvÄÄÛ «ÆÄ±ÄUÄ¼Ä PÄgÄtUÄ¼ÄÆÄÄß
 «ªÄÄ±ÉðªÄiÁqÄÄvÄÛ, «®PÄëtªÄzÄ ¤vÄª¥ÄzÄxÄðzÄ ¤gÄÆ¥ÄuÉAiÄÄ°è
 ,ÄªÄÄxÄðªÄUÄÄvÄÛzÉ. DçüzÉÊ«PÄ ¥ÄzÄPwAiÄÄÄÆÄÄ gÄÆ¥Ä °ÁUÄÆ
 ,Äé“sÄªÄzÄ CÆÉÄPÄ zÉÄªÄvÉUÄ¼Ä°è ±ÄQÜ,ÄAZÁgÄªÄUÄªÄªÄvÉ ªÄiÁqÄÄªÄ
 ¥ÄgÄªÄiAvÄä vÄvÄÛ÷éÉÇAzÄÆÄÄß «ªÄ²ð,ÄÄvÄÛzÉ. DzsÁåwäPÄ
 ¥ÄzÄPwAiÄÄ°è ªÄiÁÆÄ¹PÄ ¥ÄæQæAiÉÄ ªÄÄvÄÄÛ ±ÄjÄgÄPÄ

CUÉÆĀvÀæ³Àiī C³Àtð³Àiī ±ÉÆæĀvÀæ³Àiī, vÀzī C¥ÁtĀ¥ÁzÀ³Àiī (E°è
«ð±ÉĀµÀ §æ³Àä£À ĴÆZÀ£É-ĀgĀĀvÀŮzÉ) «vÀĀA, «sĀĀA,
Ĵ³ÀĀðUÀvĀA, ĴĀĴÆPÀëöä³Àiī, vÀzÀ³ÀĀAiĀĀA, vÀzīsĀÆvÀ
AiÉÆĀ«A ¥Āj¥Ā±ĀĀAw çüĀgĀB (E°è£À ¥ĀĀ°èAUÀ ±ĀŞYUÀ¼À zÁégĀ
Ĵ«±ÉĀµÀ §æ³Àä «çðµĀÖ³ĀVgĀĀvÀŮzÉ.) F ¥ĀæPĀgĀĀV MAzÉĀ
 ³ĀĀAvÀæ³ĀĀ JgĀqĀĀ «zsĀ³ĀzÀ ¥ĀzÀUÀ¼À zÁégĀ§æ³ÀävÀvÀŮ÷ézÀ
 ¥Āæw¥ĀzÀ£É ³ĀiĀqĀĀ³ĀĀzĀjAzÀ, ³ĀĴĀĀŮUÀvÀĀzÀ sÉĀzÀ«®è³ĀÉAŞzĀĀ
 «²ŃvÀ³ĀUĀĀvÀŮzÉ. GsĀAiĀĀ°AUÀUÀ¼À ³ĀPĀĀUÀ¼À «µĀAiĀĀzÀ°è
 sĀµĀĀPĀgĀgĀ°è §³Ā¼À ³ĀĀvÀsÉĀzÀ«gĀĀvÀŮzÉ. DZĀAiĀĀð±ĀAPĀgĀgĀĀ
 ±ĀĀæwAiĀĀĀ «UĀĀðt§æ³ÀäzÀ ¥Āæw¥ĀzÀ£É ³ĀiĀqĀĀ³ĀĀzÉAzĀĀ
 CAVĀPĀjĀĀvÀŮgÉ. DzĀgÉ, gĀ³ĀiĀ£ĀĀeÁZĀAiĀĀðgĀĀ ĴUĀĀt §æ³ÀäzÀ
 ¥Āæw¥ĀzÀ£ÉAiĀĀ£ĀĀß CAVĀPĀjĀĀvÀŮgÉ. DzĀgÉ, CzĀ£ĀĀß
 ĴUĀĀt³ĀÉAzĀUĀ°Ā, CxĀ³Ā «UĀĀðt³ĀÉAzĀUĀ°Ā PĀgÉAiĀĀ°,
 ¥ĀgĀ³ĀĀvÀvÀŮ÷é³ĀzÀgÉÆĀ MAzÉĀ.

(C) ĴUĀĀt§æ³Àä

C¥ĀgĀ CxĀ³Ā ĴUĀĀt §æ³Àä£Ā£ĀĀß G¥ĀµĀvÀĀŮUÀ¼À°è JgĀqĀĀ
 «zsĀ³ĀV ³ĀĀtĀð¹zÉ. AiĀiĀ³Ā ³ĀĴĀĀŮ³Ā£ĀĀß w½AiĀĀĒÉPĀzĀgĀÆ CzĀgĀ
 ®PĀët³ĀĀ C³Ā±ĀĀPĀ. F «zsĀ³ĀzÀ ®PĀëtzÀ°è vĀĴĀŮ °ÁUĀÆ ĴégĀÆ¥Ā
 ®PĀët³ĀÉzĀĀ JgĀqĀĀ «zsĀ. AiĀiĀ³Ā ®PĀëtzĀ zÁégĀ ³ĀĴĀŮ«£Ā
 ±ĀĀzĀPĀégĀÆ¥Ā °ÁUĀÆ vĀwŮ÷éPĀgĀÆ¥Ā³ĀĀ UÉÆvĀŮUĀĀvÀŮzÉAiÉÆĀ
 CzĀ£ĀĀß ĴégĀÆ¥Ā®PĀët³ĀÉzĀĀ PĀgÉAiĀĀvĀŮgÉ. vĀĴĀŮ ®PĀëtzĀ zÁégĀ
 ³ĀĴĀŮ«£Ā ¹ŮgĀ³Ā®èzĀ, ¥Āj³ĀvÀð£Ā²Ā®³ĀzĀ UĀĀt³Ā£ĀĀß ³ĀtĀð, ĀŞ³ĀĀzĀĀ,
 ĴUĀĀt§æ³Àä£Ā «µĀAiĀĀzĀ°è F JgĀqĀĀ «zsĀUÀ¼ĀzĀ ®PĀëtUÀ¼ĀÆ
 G¥ĀµĀvÀĀŮUÀ¼À°è G¥ĀsP³ĀVzÉ.

(D) «UĀĀðt §æ³Àä

§æ³Àä£Ā «ð±ÉĀµÀ CxĀ³Ā «UĀĀðtsĀ³Ā³Ā£ĀĀß AiĀiĀ³Ā
 «±ÉĀµĀtUĀ½AzĀ®Æ «±ÉĀ¶vĀUÉÆ½Ĵ®Ā ĴzsĀĀ«®è, AiĀiĀ³Ā
 a°ÉßĒĀzĀ®Æ ĴÆaĴ®Æ ĴzsĀĀ«®è, °ÁUĀÆ AiĀiĀ³Ā UĀĀtUĀ½AzĀ®Æ
 «zÉĀð²Ĵ®Ā ĴzsĀĀ«®è³ĀÉAŞzĀ£ĀĀß »AzÉAiÉĀĀ w½ĴĀvzÉ. CAzĀgÉ,
 ¥ĀgĀ§æ³Àä£ĀĀ «ðPĀ®à °ÁUĀÆ «gĀĀ¥ĀçüAiĀiĀzĀ³Ā£ĀĀ. C³Ā£ĀĀ
 C«zÉĀð±ĀĀ – C³Ā£Ā£ĀĀß AiĀiĀ³Ā jĀwĒĀzĀ®Æ «zÉĀð²Ĵ®Ā ĴzsĀĀ«®è.
 ³ĀĴĀŮ«£Ā «zÉĀð±Ā³ĀzĀgÉÆĀ UĀĀtUĀ½AzĀ ³ĀiĀvÀæ ĴzsĀĀ. DzĀgÉ,
 §æ³Àä£ĀĀ «UĀĀðt£ĀzĀUĀ C³Ā£Ā£ĀĀß «zÉĀð²ĴĀ³ĀĀĀ ĴĀ¥ĀÆtð³ĀV
 CĴĀsĀ³ĀĀUĀĀvÀŮzÉ. F PĀgĀtçAzĀĒÉĀ ĴµĀĴ ĴĀĴAiĀĀĀ §æ³Àä£Ā
 «µĀAiĀĀ³Ā£ĀĀß ¥ĀzÉĀ ¥ĀzÉĀ ¥Āæ²ß¹zĀUĀ ĴzsĀé ĴĀĴAiĀĀĀ ³ĀiÉ£Ā³Ā£ĀĀß
 C³Ā®Ā©ĴĀ³ĀĀzĀgĀ ³ĀĀÆ®PĀ³ĀĀ D ¥Āæ±ÉßUÉ GvĀŮgĀ «ĀrzĀ£ĀĀ.
 UĀĀtUĀ¼ĀĀ ĴĀ¥ĀÆtð³ĀV E®èçgĀĀ³ĀĀzĀjAzĀ §æ³Àä£Ā£ĀĀß
 sĀ³ĀvĀĀPĀ³ĀV ³Ātð£É ³ĀiĀqĀ®Ā ĴzsĀĀ«®è. §æ³Àä£Ā£ĀĀß £Ā³ĀĀ
 «µÉĀzsĀ³ĀĀSÉĀ£Ā ³ĀiĀvÀæ w½AiĀĀ®Ā ĴzsĀĀ. DzĀĀzĀjAzĀĒÉĀ,
 ±ĀĀæwAiĀĀĀ ‘£ÉĀw, £ÉĀw’ jAzĀĀ °ÉĀ½ ¥ĀjZĀAiĀĀ³Ā£ĀĀß
 ³ĀiĀrPÉÆqĀĀvÀŮzÉ. CzĀĀzĀjAzĀĒÉĀ, ¥ĀgĀ§æ³ÀäzĀ ³Ātð£ÉAiĀĀ
 ¥ĀæĴĀUĀzĀ°è ±ĀĀæw³ĀPĀĀUĀ¼Ā°è ‘£Ā’ jĀŞ C³ĀĀAiĀĀzĀ ¥ĀæAiÉÆĀUĀ³ĀĀ

§ºÀÄÁV PÀAqÀÄšgÀÄvÀÛzÉ. §ÈºÀzÁgÀtâPÀzÀ (3-6-6) C£ÄÄ,ÁgÀ CzÄÄ C,ÄÆÜ®, C£ÄtÄ, CºÄæ,Äé, ºÁUÄÆ CqÄWÄðºÁVgÀÄvÀÛzÉ. PÀoÀzÀºè (1-3-15)CzÀ£ÄÄß C±ÄšÝ, C,Äà±Äð, CgÀÆ¥À CºÄåAiÄÄ, CgÀ,Ä, CUÄAzsÀºÄvī, C£Ä ¢, ºÁUÄÆ C£ÄAvÀ JAšÄzÁV ºÉÄ½zÉ.

§ÈºÀzÁgÀtâPÀ G¥ÀµÄwÛ£Àºè (3-8-8) AiÄiÄdÕºÄ®lõä£ÄÄ UÁVðUÉ G¥ÄzÉÄ±ÄºÄ£ÄÄß PÉÆqÄÄºÄ, ÄºÄÄAiÄÄzÀºè 'CPÄëgÀ'zÄ, ÄéGÄÆ¥ÄºÄ£ÄÄß «ÉÄZÄ£É ºÄiÄqÄÄvÁÛ£É - UÁVð! D CPÄëgÀšæºÄäºÄÄ, ÄÆÜ®ºÄ®, CtÄºÄ®, ºÄæ,ÄéºÄ®, ¢ÄWÄðºÄ®, gÄPÄÛºÄ®, CAIÄºÄÄzÀ®, EzÄÄ £ÉgÄ½xÄzÄ "ÉÄgÉAiÄiÄzÄÄzÄÄ, ºÄÄvÄÄÛ CAzsÄPÁgÄ¢AzÄ ©ü£ÄßºÄzÄÄzÄÄ; ºÄAiÄÄÄ ºÁUÄÆ DPÄ±Ä¢AzÄ "ÉÄgÉAiÄiÄzÄÄzÄÄ C,ÄAUÄºÄzÄÄzÄÄ; gÄ,Ä ºÄÄvÄÄÛ UÄAzsÄ¢AzÄ gÄ»vÄºÄzÄÄzÄÄ; PÄtÄÛUÄ¼ÄUÄºÄ, Q«UÄ¼ÄUÄºÄ CzÀ£ÄÄß UÄæ»,Ä®Ä, ÄzsÄå«®è; ºÄÄ£Ä,ÄÄi ºÄÄvÄÄÛ ºÄiÄwUÉ CzÄÄ «µÄAiÄÄºÄUÄÄºÄ¢®è; CzÄÄ vÉÄd¹®èzÄÄÝ; ¥Äæt ºÁUÄÆ ºÄÄÄRzÉÆqÄ£É CzÄgÄ, ÄÄšÄzsÄ«®è; ¥ÄjuÄºÄÄgÄ»vÄºÄzÄÄzÄÄ; M¼ÄUÄUÄºÄ ºÉÆgÄUÄUÄºÄ E®è AiÄiÄºÄÄzÄ£ÄÆß w£ÄÄßºÄ¢®è, ºÁUÄÆ AiÄiÄºÄÄzÄÆ CzÀ£ÄÄß w£Äß®Ä, ÄzsÄå«®è. PÉÄ£ÉÆÄ¥ÀµÄwÛ£Àºè µÄàç¥ÄAZÄzÄ, ÄÄAzÄgÄºÄzÄ ºÄtð£É EgÄÄvÀÛzÉ.

**AiÄÄzÄéZÄs£Ä" sÄÄ¢vÄÄ AiÉÄÄ£ÄºÄUÄ" sÄÄåzÄÄvÉ|
vÄzÉÄºÄ šæºÄÄvÄéÄ «¢P £ÉÄzÄÄ AiÄÄ**

¢zÄºÄÄÄ¥Ä, ÄvÉÄ|| (1-5)

AiÄiÄºÄÄzÄ£ÄÄß ºÄiÄvÄÄUÄ¼ÄÄ ºÄtÄð,Ä®Ä, ÄzsÄå«®èÉÇÄ, AiÄiÄºÄÄzÄgÄ ±ÄQÜAiÄÄ zÄéGÄ ºÄiÄvÄÄUÄ¼ÄÄ, ÄzsÄåºÄÇÄ, CzÀ£ÉßÄ šæºÄäºÄÉÄšÄzÁV w½zÄÄPÉÆÄ: AiÄiÄºÄÄzÄ£ÄÄß G¥Ä,Ä£É ºÄiÄqÄÄwÛÄiÉÆÄ CzÄ®è.

¥ÄgÄšæºÄä£ÄÄ µgÄÄ¥Ä¢ügÄÆ¥ÄºÄzÄÄzÄÄ. zÉÄ±Ä, PÄ®, ºÄÄvÄÄÛ µ«ÄvÄÛUÄ¼ÄÉÄš G¥Ä¢üUÄ½ÄzÄ gÄ»vÄºÄzÄÄzÄÄ. CzÄÄ zÉÄ±ÄwÄvÄ, PÄÄwÄvÄ ºÁUÄÄ µ«ÄvÄÛwÄvÄºÄzÄÄzÄÄ. ¥ÄæºÄiÄuÄwÄvÄºÄzÄÄzÄÄjAzÄ CzÄÄ C¥ÄæºÄÉÄÄAiÄÄºÁVgÀÄvÀÛzÉ. eÉÈvÄ£ÄävÄäPÄºÁVgÀÄºÄÄzÄjAzÄ šæºÄäºÄÄ, ÄéAiÄÄÄ «µÄAiÄÄºÁVgÀÄvÀÛzÉ. DzÄÄzÄjAzÄ, CzÄÄ AiÄiÄºÄ ºÄåQÜAiÄÄ CÄvÄBPÄgÄt ºÄÈwÜAiÄÄ eÄÖ£ÄPÄÆi «µÄAiÄÄºÁUÄÄºÄ¢®è. ±ÄšP, Äà±Äð¢UÄ¼ÄÄvÉ «µÄAiÄÄºÁUÄÄºÄ¢®èÉÄšÄzÉÄ šæºÄä£ÄÄÄß 'CgÄ,Ä'jAzÄÄ PÄgÉAiÄÄºÄÄzÄgÄ vÄvÄàAiÄÄð. CzÀ£ÄÄß zÉÆqÄØzÄzÄ UÄqsÄºÄzÄ, ¥Äæ±ÄAvÄºÄzÄ, ÄºÄÄzÄæPÉi, Äj,ÄºÄÄºÄzÄzÉAzÄÄ ºÉÄ¼ÄšºÄÄzÄÄ. F šæºÄäºÄÉÄ dUÄwÛ£Ä, ÄºÄÄ,ÄÛ ¥ÄæPÄ±ÄPÄÆi ºÄÄÆ® PÄgÄt. 'Cºè, ÄÆAiÄÄð£ÄUÄºÄ, ZÄAzÄæ£ÄUÄºÄ, £ÄPÄëvÄæUÄ¼ÄUÄºÄ, «zÄÄävÁUÄºÄ ¥ÄæPÄ²,ÄÄºÄ¢®è; CVßAiÄiÄzÄgÉÆÄ jºè ¥ÄæPÄ²,ÄÄvÀÛzÉ. CzÄÄ ¥ÄæPÄ²,ÄÄzÄjAzÄ, jÄè ºÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄÄÆ ¥ÄæPÄ²,ÄÄvÀÛzÉ; CzÄgÄ ¥ÄæPÄ±Ä¢AzÄÄÉÄ j®èÄÇ ¥ÄæPÄ²,ÄÄvÀÛzÉ. (PÀoÄ 5-15)

("sÁgÄwÄAiÄÄzÄ±Äð£Ä §®zÉÄºÄG¥ÄzsÄåAiÄÄ, C£ÄÄ: J,ï.gÄºÄÄZÄAzÄæ±Ä¹Ûç, PÄC,ÄÄ,ºÉÄÄ,ÄÆgÄÄ, 1970, ¥ÄÄ.47-51).

šæºÄÄvÄÄÛ÷é:

“sĖwPÀ ¥Àæ¥ÀAZÀPÉÌ ¥ÀæPÀĖwAiÀÄÄ ðÄÄÆ®ðÉAzÀÄ ,ÀÆa,ÀÄvÁŮ
 ¥ÀægÀÄ©ü¹, CAVÀ°À ðÄÄÆ®ðÄÄ C,ÀvÀÄŮ CVgÀÄðÀ PÁgÀtçAzÀ CzÀPÉÌ
 DzsÁgÀÄÉfÀß§°ÄÄzÁzÀ CzsÁävÀä ðÄ,ÀÄŮðÉÇAçzÉ JfÀÄßðÀ wÄðÁiÄðfÀPÉÌ
 §AzÉðÄÄ. F CzsÁävÀäðÄ,ÀŮðÄÄ J®èzÀgÀ ðÄÄÆ®ðÄzÀ ‘§æ°Ää’ CxÀðÄ
 CzÉéöĖvÀ zÀ±ÄðfÀzÀ ‘xUÄÄðt§æ°Ää’ DVzÉ. F ¥Àæ¥ÀAZÀðÄÄ JAvÀ°ÄzÉÄ
 ,ÀvÀððÄfÀÄß ¥ÀæPÀn¹zÀgÀÆ CzÄÄ F §æ°ÄäçAzÀ⁻ÉÄ
 GvÀàfÀßðÁVgÀÄvÀŮzÉ. »ÄUÉ ¥Àæ¥ÀAZÀðÄfÀÄß xgÁPÀj¹zÀgÉ. §æ°ÄäçAzÀ
 “ÉÄgÉ CxÀðÄ ,ÀévÀAvÀæðÄzÀ CzÀgÀ C¹ŮvÀéðÄfÀÄß ðÄiAvÀæ
 xgÁPÀj,ÀððÁAvÁUÄvÀŮzÉAiÄÄ®èzÉ “ÉÄgÉÄfÀÆ C®è. EzÀfÉßÄ
 ðÄÄvÉÆŮAzÀÄ jÄwAiÄÄ°è. F ¥Àæ¥ÀAZÀðÄÄ §æ°ÄävÀvÀézÀ “sÁUÄ CxÀðÄ
 CA±ÄðÄ®è CzÀgÀ vÉÆÄjPÉðÄiAvÀæ, JAzÄÄ °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. F ¥Àæ¥ÀAZÀðÄÄ
 ðÄiÁAiÉÄAiÄÄ ðÄ,ÀŮ«PÀ ¥ÄjuÁðÄÄ (actual change)ðÉAzÉÆÄ CxÀðÄ §æ°Ää
 vÀvÀézÀ vÉÆÄjPÉAiÄÄ ¥ÄjuÁðÄðÉAzÉÆÄ DUÄÄvÀŮzÉ. F ðÄävÀð,ÀzÀ°è
 ðÄiÁAiÉÄfÀÄßðÄÄzÄÄ F ¥Àæ¥ÀAZÀðÄfÀÄß ¥ÀæPÀn,ÀððÄ°è xðÄzÀ
 ¥ÄjuÁðÄðÄfÀÄß °ÉÆAzÄÄðÄAwzÁYgÉ. §æ°ÄävÀvÀéðÄÄ CzÉÄ PÁAiÄÄðzÀ°è
 C¥ÄjuÁ«ÄAiÀiAvAiÉÄÄ G½AiÄÄvÀŮzÉ, JfÀÄßðÄÄzÉÄ UÄðÄÄfÀ°ÄðÄzÀ
 CA±Ä. F PÁgÀtçAzÀ §æ°ÄäðÄfÀÄß F «±ÄéPÀÆÌ PÁgÀtðÄzÀzÄÄY JAzÄÄ
 °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. JAzÄgÉ “sÄæAwAiÄÄ CfÄÄ“sðÄzÀ°è °ÄUÄîðÄÄ °Ä«UÉ
 PÁgÀtðÉfÀÄßðÄ jÄwAiÄÄ°è ðÄiAvÀæ °ÉÄUÉ °ÄUÄî«®èçzÀYgÉ °ÄðÇ EgÄÄðÄÄ
 ç®èðÉÇÄ, DvÄä«®èçzÀYgÉ ¥Àæ¥ÀAZÀðÄUÄ°Ä ðÄiÁAiÉÄAiÀiUÄ°Ä EgÄÄðÄÄ
 ç®è. ðÄ,ÀŮ«PÀfÁV DvÄäðÄ,ÀÄŮðÉÄ KPÉÊPÀ ,ÀvÀð. EvÀgÀ J®è
 ðÄ,ÀÄŮUÄ¼ÄÆ ðÄiÁAiÉÄ CxÀðÄ CzÀgÀ ¥ÄjuÁðÄUÄ¼ÄÄ. «±ÄéðÄfÀÄß
 ðÄiÁAiÉÄ E®èçzÀYgÉ «ðÄj,À®Ä ,ÀzsÄð«®èçzÀYgÀÆ, §æ°ÄävÀvÀéðÄÄ
 ,ÀévÀB ðÄððÄ°ÄjPÀ ¥Àæ¥ÀAZÀzÀ ®PÄëtUÄ¼ÄzÀ KPÄvÉ ðÄÄvÄÄŮ ©üfÀßvÉ
 EðÄÄUÄ¼ÄÉgÀqÀjAzÀ®Æ ðÄÄPÀŮðÁVgÀÄvÀŮzÉ. G¥ÄxµÄwŮfÀ ðÄiAwfÀ°è
 ‘fÉÄw’, ‘fÉÄw’ JAzÄÄ °ÉÄ½gÄðÄÄvÉ §æ°ÄäðÄÄ J®è ðÄððÄ°ÄjPÀ
 ®PÄëtUÄ½UÄÆ CwÄvÀðÁVgÀÄvÀŮzÉ. F PÁgÀtçAzÀ CzÄfÀÄß ‘xUÄÄðt’ JAzÄÄ
 PÁgÉAiÄÄ⁻AvzÉ.

E°è ,Àé“sÄ«PÀðÁVAiÉÄÄ CAVÀ°À MAzÄÄ ðÄ,ÀÄŮðÄÄ PÉÄðÄ® PÁ®àxPÀ
 (abstraction)ðÄUÄÄðÄÄç®èÉÄ JfÀÄßðÄ ¥Àæ±Éß §gÀ§°ÄÄzÄÄ. F
 DPÉëÄ¥ÄuÉAiÄÄ wÄðÄævÉAiÄÄfÀÄß ±ÄAPÀgÀgÀ UÄðÄÄx¹zÁYgÉ.
 EAvÀ°ÄÄzÉÄ DPÉëÄ¥ÄðÄfÀÄß CðÄgÉÄ ,ÀévÀB ‘,ÀvÁŮzÉéöĖvÀ’ ðÉfÀÄßðÄ
 G¥ÄxµÄvî ðÄzÀzÀ «ZÁgÀðÁV JwŮzÁYgÉ. §æ°ÄäðÉfÀÄßðÄÄzÄÄ MAzÄÄ
 ‘,ÀðÄðwæPÀ ,ÀzÀé,ÀÄŮ’ (Universal being) JfÀÄßðÄ F ðÄzÀðÄÄ ±ÄAPÀgÀgÀ
 PÁ®zÀ°è ¥ÀæZÁgÀzÀ°èvÄÄŮ. ±ÄAPÀgÀgÀ DzÉéöĖvÀ EzÀQÌAvÀ
 ©üfÀßðÁVzÉ. JAzÄgÉ CðÄgÀ ¥ÀæPÁgÀ DvÄðAwPÀ ,ÀvÀððÉfÀÄßðÄÄzÄÄ
 PÉÄðÄ® “Ä°ððÄzÄÄzÀ®è. CzÄÄ ðÄÄÆ®vÀB(at bottom) fÄðAvÄäzÉÆAçUÉ
 C©üfÀßðÁzÄÄzÄÄ JAzÄÄ EzÄÄ ‘DvÄäzÉéöĖvÀ’ðÄzÀ. »ÄUÉ ðÄävÀð,ÀUÉÆAqÀ
 PÁ®àfÉ §æ°ÄäðÄÄ ,ÀvÀððÄzÄÄzÄÄ JfÀÄßðÄ fÀA©PÉUÉ ¥ÀÆtððÄzÀ
 ¥ÀæðÄiÁtðÄfÀÄß MzÀV,ÀÄvÀŮzÉ. KPÉAzÄgÉ vÁfÄÄ D¹ŮvÀézÀ°èzÉYÄfÉ
 JfÀÄßðÄÄzÀPÉÌ ¥ÀÆtð DzsÁgÀ vÁfÀß CfÄÄ“sðÄðÉÄ PÉÆqÄÄðÄAvÉ “ÉÄgÉ
 AiÀiÄðÄÄzÉÄ DzsÁgÀ PÉÆqÄÄðÄÄç®è. ‘MšâfÄÄ EvÀgÀ J®è ðÄ,ÀÄŮUÄ¼ÄÄ

D¹ŮvÀé^əÀfÀÆß ±ÀAQ,À§^oÀÄzÀÄ. DzÀgÉ vÀfÀß D¹ŮvÀé^əÀfÉßÄ ±ÀAQ,À®Ä
 ‚ÄzsÀâ«®è’ JfÀÄß^əÀ ðÀiÁvÉÆAçzÉ. °ÉÄUÉAzÀgÉ ±ÀAQ,ÀÄ^əÀ QæAiÉÄAiÉÄÄ
 DzÀgÀ C¹ŮvÀé^əÀfÄÄß ‚À^əÄÿð,ÄÄvÀÛzÉ. »ÄUÉ, ±ÀAPÀgÀgÀ ¥ÄæPÀgÀ
 fÀ^əÉÆä¼ÄVgÀÄ^əÀ AiAiÁ^əÄÄzÉÆÄ MAzÀgÀ ðÄÄÆ®PÀ^əÉÄ ‚ÄvÀâ ðÄÄvÀÄÛ
 C,ÄvÀâUÄ¼Ä §UÉi wÄ^əÄiÄð^æ,ÄÄvÉÛÄ^əÉ. »ÄUÉ °ÉÄ¼ÄÄ^əÄÄzÀgÉ fÀ^əÄÄä
 DvÄä fÀ^əÄÄUÉ ‚ÄÄ¥ÄÆtð^əÄV w½çzÉ JAzÄÄ CxÄð^əÀ®è JAzÉÄ °ÉÄ¼ÄÄ^ˆÉÄPÄÄ.
 DzÀgÉ CzÉÄ ‚ÄÄÄAiÄÄPÉi ¥ÄÆtð^əÄV w½AiÄÄzÉÄ EgÄÄ^əÄAwgÄÄ^əÄç®è.
 KPÉAzÀgÉ CzÄÄ fÀ^əÄÄä DvÄä. F CA±Ä CzÉéöÉvÄ zÄ±ÄðfÄ °ÉÄ¼ÄÄ^əÄ
 DvÄâAwPÄ ‚ÄvÄâ^əÉÄfÉA§ÄzÀfÄÄß. ðÉÄÄ^ˆÉ «^əÄj¹zÄ ‚ÄÄðwæPÄ ‚ÄzÉé,ÄÄÛ’
 (universal being) «^æAzÀ®Æ (¥Ä±ÄÑvÄâgÀ°è) PÄâAiÉÄÄ °ÉÄ¼ÄÄ^əÄ ‘vÄvivÀé’
 (thing-in-itself) JfÄÄß^əÄÄzÀjAzÀ®Æ ÄÄgÉAiÄiÄzÄÄzÄÄ JAzÄÄ
 vÉÆÄj¹PÉÆqÄÄvÄÛzÉ. F ‚ÄÄzÄ^ˆsÄðzÄ°è §æ^oÄä^əÉfÄÄß^əÄÄzÄÄ
 æUÄÄðt^əÉAzÀgÉ CzÄÄ zÄæ^əÄâ ðÄÄvÄÄÛ UÄÄtUÄ¼Ä ðÄävÄâ,ÄPÄÆi
 CwÄvÄÄzÄzÉYAzÄÆ UÄÄt^əÄfðvÄ^əÄzÄ zÄæ^əÄâ^əÀ®è^əÉAzÄÆ
 UÄÄÄÄfÄzÄ°èiÄÖPÉÆ¼ÄÄ^ˆÉÄPÄÄ.

‚ÄUÄÄt§æ^oÄä

»ÄUÉ §æ^oÄä ðÄÄvÄÄÛ ðAiÁAiÄiÄ - JgÄqÄÄ ÄÄgÉ ÄÄgÉ CxÄðUÄ¼ÄÄ°è
 «±ÄéPÉi PÄgÄtUÄ¼ÄUÄ§^oÄÄzÉAzÄÄ fÉÆÄqÄ§^oÄÄzÄÄ. MAzÄÄ ðÉÄ¼É fÄ^əÄÄ
 D vÄvÀéUÄ¼ÄÉgÄqÄfÄÆß MnÖUÉ vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ «±ÄéPÉi
 PÄgÄt^əÄUÄÄvÄÛ^əÉ JAzÄÄ ÄÄ^ˆsÄ^ˆzÄ°è C^əÄÄUÄ¼ÄÄ «Ä®fÄ CxÄ^əÄ ‚ÄAPÄ®fÄ^əÄÄ
 CfÄÄ^ˆsÄ^əÄzÄÄ ðÉÉ«zsÄâ^əÄfÉß^ˆÄè - ««zsÄ fÄ^əÄvÄäUÄ¼ÄÄfÄÆß
 ‚ÄÄj¹PÉÆAqÄÄvÉ - M¼ÄUÉÆAqÄÄvÄ°Ä ‚ÄUÄÄt §æ^oÄäzÄ PÄ®àfÉAiÄÄfÄÄß
 æÄqÄÄvÄÛzÉ. F CxÄðzÄ°è §æ^oÄävÄvÄé^əÀfÄÄß ðAiÁAiÉÄAiÄÄvÉAiÉÄÄ PÄgÄt
 ðÄÄvÄÄÛ PÄAiÄÄð JA§ JgÄqÄÄ °ÄÄvÄUÄ¼ÄÄ°è PÄ°à¹PÉÆ¼ÄÄ^ˆ§^oÄÄzÄÄ.
 PÄgÄt^əÉfÄÄß^əÄ CxÄðzÄ°è ðÉÉ«zsÄâ^əÄÄ ‚ÄÄ¥ÄÛ^əÄVgÄÄvÄÛzÉ.
 PÄAiÄÄð^əÉfÄÄß^əÄÄzÀgÄ°è ðÉÉ«zsÄâ^əÄÄ ðÄâPÄÛ^əÄVgÄÄvÄÛzÉ. DzÀgÉ
 ðAiÁAiÉÄAiÉÄÄ§ C,ÄvÄâzÉÆAçUÉ «Ä®fÄUÉÆAqÄ §æ^oÄä^əÄ,ÄÄÛ^əÄÄ
 ðÄâ^əÄ°ÄjPÄ ðÄÄiÖPÉi E½AiÄÄÄvÄÛzÉ. F PÄgÄtçAzÄ CzÄfÄÄß vÀfÀß
 ‚ÄéVÄB¹ŮwAiÄiÄzÄ ‘¥ÄgÄ§æ^oÄä^ˆÄÄiÖçAzÄ ©üfÄß^əÉAzÄÄ vÉÆÄj,Ä®Ä
 ‘D¥ÄgÄ§æ^oÄä^ˆÉAzÄÄ PÄgÉAiÄÄÄUÄÄvÄÛzÉ. F ¹ŮwAiÄÄ°è §æ^oÄä^əÄÄ
 fÄ^əÄvÄäzÉÆAçUÉ ‚ÄÄiÄfÄÄvÄgÄ (parallel) ðÉæ,ÄÄ^əÄ «±ÄéVÄä^əÉæ,ÄÄvÄÛzÉ.
 E^əÉgÄqÄÆ §æ^oÄä^əÉÄ, DzÀgÉ «ÄxÄâgÄÆ¥ÄzÄ G¥Äçü¬ÄÄzÄ PÄÆrgÄÄvÄÛzÉ.
 MAzÉÄ ðÄävÄâ,Ä - MAzÀgÄ G¥Äçü D¥Äj«ÄvÄ^əÄV J®è^əÄfÄÆß
 M¼ÄUÉÆ¼ÄÄÄ^ˆÄÄvÄ°ÄÄzÄÄ, ðÄÄvÉÆÛÄzÀgÄzÄÄ
 ¹Ä«ÄvÄ^əÄVgÄÄ^əÄÄvÄ°ÄÄzÄÄ. ‚ÄUÄÄt§æ^oÄäzÄ G¥ÄçüAiÄiÄzÄ
 ðAiÁAiÉÄAiÉÆqÄfÉ EgÄÄ^əÄ ðÄävÄâ,Ä^əÄfÄÄß vÉÆÄj,ÄÄ^əÄÄzÄPÉÆiÄ,ÄìgÄ
 fÄ^əÄvÄäfÄ ¥Äj«ÄvÄ^əÄzÄ G¥ÄçüAiÄÄfÄÄß ‘C«zÄâ’ JAzÄÄ °Ä®^əÄÄ ‚Ä®
 PÄgÉAiÄÄÄÄzÄÄÄiÄ. F zÄ±ÄðfÄzÄ ¥ÄæPÀgÄ CfÉÄPÄ fÄ^əÄvÄägÉÆqÄfÉ
 EgÄÄ^əÄ C«zÉâUÄ¼ÄÄ ðAiÁAiÉÄAiÄÄ CA±ÄUÄ¼ÄÄ CxÄ^əÄ ÄÄ^ˆsÄUÄUÄ¼ÄÄ.
 °ÉÄUÉ ‚ÄÄÄ,ÄÛ dUÄvÄÄÛ ðAiÁAiÉÄAiÄÄ PÄAiÄÄðgÄÆ¥Ä^əÉÇÄ, °ÄUÉ
 fÄ^əÄvÄägÄ G¥ÄçüUÄ¼ÄÄzÄ ÄÄsEwPÄ zÉÄ°Ä, CÄvÄBPÄgÄt EvÄâçUÄ¼ÄÄ DÄiÄiÄ

fÃÁvÀäPÀ C«zÉå-ÄAzÀ GvÀà£ÄßÁVgÀÄvÀÛÉ. D°ÀAPÁgÀ(ego)PÀÆÌ
 ,ÀUÄÄt\$æ°ÄäPÀÆÌ CxÀÁ JgÀqÄÄ D°ÀAPÁgÀUÀ½UÉ EgÀÄÀ ÄvÄ,ÀPÉÌ
 PÁgÀt F ««zsÀ G¥ÄçÜUÀ¼ÄÄ. ,ÀévÀB vÀÄÄUÉ vÀÉÄ F D°ÀAPÁgÀUÀ¼ÄÆ
 MAzÉÆAzÀjAzÀ CxÀÁ ,ÀUÄÄt\$æ°ÄäçAzÀ K£ÄÆ ÄvÄ,À °ÉÆAçgÀÄ
 ç®è. UÄÄt CxÀÁ ®PÄëtZÀ zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ fÃÀ ÄvÀÛÜ ,ÀUÄÄt\$æ°Ää
 ÄvÄ,À °ÉÆAçzÀÝgÀÆ ,ÀASÄzÀÈ¶Ö-ÄAzÀ CÄÄUÀ¼Ä°è ÄvÄ,À
 E®èÉ£ÄÄßÄÄzÉÄ 'vÀvÀÛ÷éÄÄ¹' J£ÄÄßÄÄzÀPÉÌ CzÉéöÉvÀzÀ±Àð£Ä
 ¤ÄqÄÄÀ CxÀð. ,ÀÄiÁ£ÄV PÄÄ¥ÄæZÁgÀ ÄiÁqÄÄÄvÉ, M\$â
 ÄiÁ£ÄÄÆÄÆ ,ÀUÄÄt\$æ°Ää CxÀÁ F±ÄégÄ£ÄÆ MAzÉÄ J£ÄÄßÄÄzÄÄ
 vÀ¥ÄÄÄ. CAvÀ°Ä «ZÁgÀ CzÉéöÉvÀzÀ ¥ÄæPÁgÀ, ÄvÀÛÜ EvÀgÀ AiÄiÁÄ
 zsÀÄÄð CxÀÁ F±ÄégÄÄzÄzÀ zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ®Æ, C¥ÄZÁgÀÉ ,ÀvZÄÄvÉAiÉÄÄ
 DUÄÄvÀÛzÉ.

,ÀUÄÄt\$æ°ÄäÄ£ÄÄß ¥ÄÄgÄÄµÄ£Ä gÄÆ¥ÄzÀ°è PÀ°à¹PÉÆAqÄgÉ
 DzÉéöÉvÀ zÀ±Àð£ÄzÀ 'F±ÄégÄ' J¸,ÀPÉÆ¼ÄÄvÀÛzÉ. CzÉÄ jÄwAiÄÄ°è
 F±ÄégÄ£Ä£ÄÄß ¥Äj«ÄvÀÄzÀ fÃÁvÀä£ÉÆqÄ£É ,ÀÄiÁ£ÄÄvÀgÀÄV
 C¥Äj«ÄvÀÄzÀ '«±ÄévÄä'ÄVAiÄÄÆ "sÄ«Ä§°ÄÄzÄÄ. F ÄvÄ,ÀUÀ¼ÄÄ
 PÉÄÀ® G¥ÄçÜUÀ½UÉ ,ÀA\$ÄçÜ¹zÄÄ. F ÄvÄ,À ÄiÁqÄÄÄÄzÄgÀ
 ¥ÄjuÁÄÄÉÄ£ÄÄzÄgÉ F±ÄégÄ£ÄÄ vÀ£Äß ¥Äj«ÄvÀ G¥ÄçÜAiÄÄ zÄÄµÄÖ
 ¥ÄjuÁÄÄUÀ¼ÄzÀ PÄÄÄ ÄvÀÛÜ zÉéÄµÀUÀ½AzÀ zÄÆgÀ
 EgÀÄÄAvÁUÄÄvÀÛzÉ. ,ÀAUÄ«zÀÝgÉ ÄiÁvÀæ EµÄÖ. CµÄÖUÀ¼ÄÄ
 GAmÁUÄÄvÀÛÉ. DzÄgÉ F±ÄégÄ£ÄÄß J®èzÄgÉÆqÄ£ÉAiÄÄÆ
 ,ÀA\$ÄzsÀ¥ÄnÖgÄÄÄzÀjAzÀ ¤dÄVAiÄÄÆ C,ÀAVAiÄiÁVAiÉÄÄ EgÄÄvÀÛ£É.
 'ÄiÁ£ÄÄ£ÄÄ ,ÀAUÄÄ£ÄÄß vÄf,À"ÉÄPÄÄ, CzÄÄ ,ÀzsÄ«®èçzÀÝ°è.
 CzÄ£ÄÄß "É¼Ä,À§°ÄÄzÄÄ. DzÄgÉ J®èzÄgÄ «ZÁgÄzÀ®Æè D ,ÀAUÄÄÄ
 ,ÀÄiÁ£ÄÄVgÄ"ÉÄPÄÄ' J£ÄÄßÄ ,ÀA,ÀìøvÀ ±ÉÆèÄPÄÉÇAçzÉ.
 ,ÀÄiÁ£ÄV J®ègÄÆ w½zÄÄPÉÆArgÄÄÄ zsÄÄÄðzÀ "sÄµÉAiÄÄ°è
 °ÉÄ¼ÄÄÄÄzÄgÉ, F±ÄégÄ£Ä£ÄÄß «±ÄéÄ£ÄÄß ,ÀÈ¶ÖÄiÁqÄÄÄÄ£ÄÄ
 JAzÄÆ ÄiÁAiÉÄAiÄÄ£ÄÄß D ,ÀÈ¶ÖAiÄÄ°è F±ÄégÄ¤UÉ ,À°ÁAiÄÄPÄÄUÄÄÄ
 ±ÀQÜ JAzÄÆ «Äj,ÀÄÄÄzÄÄAiÄ. F gÄÆ¥ÄzÀ°è F±ÄégÄ£ÄÄ «±ÄézÀ
 G¥ÄzÄ£ÄPÁgÀt£ÄÆ ¤«ÄvÀÛPÁgÀt£ÄÆ DUÄÄvÀÛ£É. CµÉÖÄ C®èzÉ,
 DvÀ£Ä£ÄÄß ,ÀÄÄ,ÀÜ «±ÄéÄ£Éß-Äè vÀ¤BzÄ-ÉÄ °ÉÆgÀ°ÉÆ«Ä¹zÀ
 'ÄÄ°ÄÄiÁ-Ä£i' JAzÄÄ PÁgÉzÄÄzÄÆ GAIÄ. ÄiÁAiÄÄUÁgÄ£ÉÆqÄ£É
 °ÉÆÄ°¹gÄÄÄÄzÄgÀ GzÉÝÄ±ÄéÄ£ÉÄzÄgÉ EvÀgÀgÀ °ÁUÉ DvÀ£ÄÄ AiÄiÁÄ
 zÄÈ±ÄçAzÀ®Æ ÉÆÄ,À°ÉÆÄUÄÄÄç®èÉÄzÄÄ. KPÉAzÄgÉ CzÄgÀ ¤dÄzÀ
 ,Àé"sÄÉÄ£ÄÄ J£ÄÄßÄÄzÄgÀ C£ÄÄ"sÄÄ DvÄ¤UÉ ,ÀzÄ EgÄÄvÀÛzÉ. F
 PÁgÀtçAzÀ FUÁUÄ-ÉÄ £ÄÄÄ °ÉÄ½gÄÄÄvÉ. CµÄÖÄzÄzÄÄÝ DvÀ£Ä£ÄÄß
 ÄÄÄiÄÖÄÄzÉÄ E®è. DzÄgÉ J®èzÄQìAvÀ DvÄAwPÄÄzÄzÄÄÝ
 ¤UÄÄðt\$æ°Ää(absolute)ÉA\$ÄzÄ£ÄÄß £ÄÄÄ ÄÄgÉAiÄÄ-ÉÄ"ÁgÄzÄÄ. CzÄÄ
 ,ÀUÄÄt\$æ°ÄäÄÇ C®è, AiÄiÁÄ F±ÄégÄ£ÄÆ C®è. F PÄ®à£ÉUÀ¼É®è
 ,ÀzsÄPÁgÀ°è C\$®gÄzÄÄjUÉ DvÄAwPÄ ,ÀvÄPÉÌ Kj°ÉÆÄUÄ®Ä
 ,À°ÁAiÄÄPÄÄUÄÄÄ ÉÄiÖ®ÄUÀ¼ÄÄ.

2. fÃ²À

„ÀUÀÄt\$æ°Ää CxÀ²Á F±ÀégÀ£ÀAvÉ fÃ²ÁvÀä J£ÀÄß²ÀÄzÄÄ PÀÆqÀ DvÄä
 ²ÀÄvÄÄÜ C£ÁvÄäUÀ¼Ä «Ä®£Ä²ÁzÄÝjAzÀ MAzÄÄ „ÀAQÄtð ®PÀët²À£ÄÄß
 °ÉÆAçzÉ. C£ÁvÄä²É£ÄÄß²ÀÄzÄÄ C«zÉåAiÉÄÄS CA±À. ²ÀÄvÄÄÜ
 „ÀUÀÄt\$æ°ÄäzÄ „ÀSÄzsÄ²ÁzÄ ²ÀiÁAiÉÄÜÉ „À²ÀiÁ£Ä²ÁVzÉ. £Ä²ÀÄ
 £ÉÆÆßAzÄ jÃwAiÄÄ°è °ÉÄ¼ÄS°ÄÄzÄzÄgÉ C«zÉåAiÉÄ£ÄÄß²ÀÄzÄÄ ²Àå¶ÖÜÉ
 „ÀSÄzsÄ²ÁiÖ ²ÀiÁAiÉÄAiÄÄ CA±À CxÀ²Á ²ÀiÁAiÉÄAiÄÄ QgÄÄgÄÆ¥À. DzÄgÉ
 F «²ÀgÄüÉ ¥ÄzÄ±ÀB C£ÄÉAiÄ²ÀUÀÄ²ÀÄzÄÄ UÁqsÄ CxÀ²Á „Àé¥Äß«®èzÄ
 ¤zÉæAiÄÄ ¹ÜwÜÉ ²ÀiÁvÄæ. „Àé¥ÄßzÄ°è fÃ²À£Ä PÉÄ²À® C«zÉåAiÉÆAçÜÉ
 PÀÆrgÄÄ²ÀÄç®è, DzÄgÉ ²ÀÄÄR²ÀÁV CzÄjAzÄ °ÄÄnÖzÄ CAvÄBPÄgÄtzÉÆA
 çÜÉ „À¥ÄPÀð°ÉÆAçgÄÄvÄÜzÉ. eÁUÀÈvÄ C²Ä,ÉÜAiÄÄ°è C«zÉå-ÄAzÄ
 CzÄgÄAvÉAiÉÄÄ °ÄÄnÖzÄ ¨sÈwPÄ zÉÄ°ÄzÉÆAçÜÉ „ÀSÄzsÄ ¥ÄqÉ
 çgÄÄvÄÜzÉ. fÃ²ÁvÄä ²ÀÄvÄÄÜ F±ÀégÀgÄÄ MAzÉÄ jÃwAiÄÄ°è „ÀAQÄtð
 UÄÄt²À£ÄÄß °ÉÆAçzÄÝgÄÆ £Ä²ÀÄ £ÉÆÄrgÄÄ²ÀAvÉ C²ÄgÄ ²ÀÄzsÉå S°Ä¼Ä
 ²ÀävÄä „ÀgÄÄvÄÜzÉ. MAzÄgÄ «ZÄgÄzÄ°è „ÀµÄÖ²ÁV C®èçzÄÝgÄÆ
 „Ä¥ÄÜ²ÁV DvÄä C£ÁvÄä CA±ÀUÀ¼ÄÄ MAzÄgÉÆqÀ£ÉÆAzÄÄ vÄ¥ÄÀV
 CzsÄä „ÀÁVgÄÄvÄÜ²É. DzÄgÉ JgÄqÀ£ÉAiÄÄ «ZÄgÄzÄ°è CAvÄ²ÀÄzÄÄ
 DVgÄÄ²ÀÄç®è. F vÉgÄ£ÄzÄ vÄ¥ÄÄ CzsÄä „ÀÉÄ fÃ²À£ÄzÄ J®è
 „ÀPÄµÄÖUÄ½UÄÆ PÄgÄt²ÀUÄÄvÄÜzÉ. EAvÄ°Ä „ÀAQÄtð gÄÆ¥ÄzÄ°èAiÉÄÄ
 DvÄä²ÀÄ eÁÖvÄÈ(subject)²ÁV PÉ® „À²ÀiÁqÄÄ²ÀÄzÄjAzÄ-ÉÄ DvÄä-
 C£ÁvÄäUÀ¼Ä «ÄxÄäzsÄä „ÀÉÄ «ÄPÉi®è C£ÄÄ¨sÄ²ÀUÄ½UÄÆ
 ²ÀÄÆ®²ÀUÄÄvÄÜzÉ. ²Ä „Ü«PÄ²ÁV CAvÄ°Ä C¨sÄä „ÀÉÄ J®è
 C£ÄÄ¨sÄ²ÀUÄ¼ÄÄ DUÄÄ²ÀÄzÄPÄÆi CUÄvÄ²ÁV EgÄvÄPÄi ¥ÄÆ²Àð
 ¨sÄÆ«ÄPÉ. ²ÄÄvÉÜ, F „ÀAQÄtð WÄIPÄ²ÉÄ d£ÄävÄgÄUÄ¼Ä®Æè SgÄÄ²Ä
 C«zÉå J£ÄÄß²ÀÄzÄ£ÄÄß ¥ÄÆ²Àð¨sÄ«AiÄiÁV °ÉÆAçgÄÄ²ÀÄzÄÄ, C«zÉå-ÄAzÄ
 ¥ÄgÄUÄÄ²ÀÄzÉÄ ²ÀÄÄQÜ J£ÄÄß²ÀÄzÄ£ÄÄß F „ÀAUÄw £Ä²ÀÄÜÉ
 vÉÆÄj¹PÉÆqÄÄvÄÜzÉ. »ÄÜÉ «gÉÆÄzsÄ¨sÄ „ÀÉ²¹zÄgÄÆ ²ÀiÁ£Ä²À£ÄÄ ¤d²ÁV
 ²ÀiÁ£Ä²À£ÄUÄ-ÉÄPÄzÄgÉ vÄ£ÄVAvÄ CwÄvÄ£ÄUÄ-ÉÄPÄÄ.

F ²ÉÄÄ°£Ä «²ÀgÄüÉ CzÉéöÈvÄ²ÀÄ °ÉÄ¼ÄÄ²ÀÄ ‘,ÁQè’ J£ÄÄß²À
 PÄ®à£ÉAiÄÄ£ÄÄß CxÄð²ÀiÁrPÉÆ¼Äî®Ä £ÉgÄ²ÀÄ ¤ÄqÄÄvÄÜzÉ. F ,ÁQè
 J£ÄÄß²ÀÄzÄÄ ,ÄAR²AiÉÆÄUÄzÄ°è SgÄÄ²Ä ¥ÄÄgÄÄµÀ£ÉÆqÀ£É S°Ä²ÀÄÄnÖÜÉ
 °ÉÆÄ°PÉ °ÉÆAçzÉ. CzÄgÄ G¥ÄçÜUÄ¼Ä J®è „À¥ÄPÀðUÄ½AzÄ zÄÆgÄ²ÁzÄ
 ¹ÜwAiÄÄ°è JAzÄgÉ CzÄgÄ AiÄÄxÄxÄð ®PÀëtçAzÄ-ÉÄ fÃ²À£Ä£ÄÄß
 UÄæ»¹zÉ²ÁzÄgÉ CzÉÄ ‘,ÁQè’. »ÄÜÉ CzÄÄ ±ÄÄzÄP ZÉÈvÄ£Ää (consciousness)
 DvÄä²ÉAzÄÄ «²Äj,ÄS°ÄÄzÄÄ. ‘,ÁQè’AiÉÄ£ÄÄß²ÀÄzÄ£ÄÄß ‘ZÉÈvÄ£Ää’ JAzÄÄ
 ‘¨É¼ÄUÄÄ²Ä eÉÆäAw’ ²ÄÄvÄÄÜ „À²Äd²ÁV Sæ°Ää²ÉÄ DVgÄÄvÄÜzÉ EzÄ£ÄÄß
 fÃ²Ä CxÄ²Á ²Ä²ÀÄ²ÄjPÄ DvÄäçAzÄ ²ÄävÄä „ÀÄzÄÄzÉAzÄÄ vÉÆÄj,Ä®Ä
 C²Ä²ÀÄ²ÄjPÄ CxÄ²Á C-ÈQPÄ (transcendental) PÄgÉAiÄÄ²ÁUÄ CzÄ£ÄÄß
 £Ä²ÀÄÜÉ „Ä¥ÄjavÄ²ÁzÄ eÁÖ£Ä²ÉAzÄÄ vÄ¥ÄÀV ¨sÄ«,ÄPÄÆqÄzÄÄ. F
 JgÄqÀ£ÉAiÄÄzÄÄ ‘²ÄÈwÜeÁÖ£Ä’ fÃ²ÁvÄä£Ä MAzÄÄ ¹Üw ²ÄÄvÄÄÜ

CAvÀBPÀgÀtzÀ «ÄwAiÄÄ°è °ÄÄiÄÖ°ÄÄvÄ°ÄÄzÄÄ. »ÄUÄV AiÄiÄ°ÄUÄ®Æ
 ¥ÄjuÄ°ÄÄ CxÄ°ÄÄ §zÄ°Ä°ÄuÉ °ÉÆAzÄÄwÜgÄÄvÄÜzÉ. DzÄgÉ
 °ÉÆzÄ®£ÉAiÄÄzÄÄ 'ÄégÄÆ¥Ä eÄÖ£Ä°ÄÉÄ DzÄÝJazÄ ¥ÄjuÄ°ÄÄ
 °ÉÆAzÄÄ°ÄÄzÉÄ E®è. KPÉAzÄgÉ F zÄ±Äð£ÄzÄ°è CxÄð°ÄiÄrPÉÆArgÄÄ°Ä
 ¥ÄæPÄgÄ J®è ¥ÄjuÄ°ÄÄUÄ¼ÄÆ ZÉÉvÄ£ÄâPÄiVÄiÉÄÄ °ÉÆgÄvÄÄ
 ZÉÉvÄ£ÄâzÄ®è®è. »ÄUÉ eÄÖ£Ä°ÄÄnÖvÄÄÜ C½¬ÄvÄÄ J£ÄÄß°ÄUÄ,
 CAVÀBPÀgÀtzÄ°è£Ä ¥ÄjuÄ°ÄÄUÄ¼ÄÄ °ÉÆgÄvÄÄ °ÉÄgÄ®è. E°Ä£ÄÄß
 ,ÄQëAiÉÄzÉÄ °sÄ«ÄÄ°ÄÄzÄÄ vÄ¥ÄÄ. F jÄwAiÄÄ°è °Ä°Ä°ÄjPÄ eÄÖ£Ä
 (empirical thought) zÄ°è ,ÄQëAiÄÄÄ EzÉ J£ÄÄß°ÄÄzÄgÄ ,ÄÆZÄ£É §gÄÄvÄÜzÉ.
 CzÄÄ J®è °Ä°Ä°ÄjPÄ eÄÖ£ÄzÄ®Æè EgÄÄvÄÜzÉ. DzÄgÉ eÄÖ£ÄzÉÆAçUÉ
 LPÄ° °ÉÆAçgÄ°ÄÄç®è. AiÄiÄ°ÄÄzÄÄ eÄÖvÄÈ°ÄÇÄ CzÄÄ eÖÖÄiÄÄçAzÄ
 ©ü£Äß°ÄzÄÄzÄÄ J£ÄÄß°Ä vÄvÄéçAzÄ CzÄgÄ C¹ÜvÄé°Ä£ÄÄß
 H»Ä°ÉÄPÄUÄÄvÄÜzÉ. EzÉÄ vÄvÄé°ÄÄ PÄ°ÄiÄj®gÉÄ °ÄÄÄvÄzÄ °Ä®°ÄÄ
 «ZÄgÄ°ÄÄvÄgÄÄ «ÄjÄÄ°ÄÄvÄ°Ä DvÄäeÄÖ£Ä (self consciousness)
 J£ÄÄß°ÄÄzÄÄ JµÄÄÖ «gÉÆÄzsÄ°sÄ,Ä°ÄzÄÄ vÉÆÄj¹PÉÆqÄÄvÄÜzÉ. MAzÄÄ
 QæAiÉÄAiÄÄ°è PÄvÄÈð°ÄÇ «µÄAiÄÄ°ÄÇ MAzÉÄ DUÄÄ°ÄÄç®è°ÄzÄÄ
 °ÉÄ¼ÄÄvÉÜÄ°É. PÄtÄÜ EvÄgÄ °Ä,ÄÄÜUÄ¼Ä£ÄÄß £ÉÆÄqÄ§®ÄèzÉÄ «£ÄB
 vÄ£Äß£ÄÄß vÄ£ÉÄ £ÉÆÄqÄ°ÄgÄzÄÄ. °ÉgÄ½£Ä vÄÄç EvÄgÄ
 °Ä,ÄÄÜUÄ¼Ä£ÄÄß °ÄÄÄiÖ§°ÄÄzÉÄ °ÉÆgÄvÄÄ vÄ£Äß£ÄÄß vÄ£ÉÄ
 °ÄÄÄiÖ°ÄgÄzÄÄ. £Ä°ÄÄä£ÄÄß £Ä°ÄÄ CjAiÄÄÄvÉÜÄ°É JAzÄÄ £Ä°ÄÄ
 °ÉÄ¼ÄÄ°ÄÄzÉÄ£ÉÆÄ ¤d. DzÄgÉ C°è £Ä°ÄÄä CxÄð fÄ°ÄvÄä JAzÄÄ – F
 fÄ°ÄvÄä°ÄÄ CzsÄ°wäPÄ°Ä®èzÄ CxÄ°Ä eÖÖÄAiÄÄ °Ä,ÄÄÜUÄ¼ÄzÄ zÉÄ°Ä
 °ÄÄvÄÄÜ CAVÀBPÀgÀtUÄ¼Ä£ÄÄß M¼ÄUÉÆArgÄÄvÄÜzÉ. °Ä,ÄÜ«PÄ°ÄV
 £Ä°ÄÄ CjAiÄÄÄ°ÄÄzÄÄ ¤dÄzÄ '£Ä£ÄÄ' C®è. '£Ä£Äß' J£ÄÄß°ÄÄvÄ°ÄÄzÄÄ.
 ¤dÄzÄ DvÄä°ÄÄ w½AiÄÄÄ°ÄÄvÄ°ÄÄzÄ®è. DzÄgÉ CzÄ£ÄÄß C£ÄÄ°sÄ°Ä
 ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä ,ÄzsÄ°«®è JAzÄxÄð°Ä®è. KPÉAzÄgÉ CzÄÄ ,ÄéAiÄÄÄ eÉÆÄw,
 vÄ£ÄßµÄÖPÉi vÄ£ÉÄ vÉÆÄjPÉÆ¼ÄÄ°ÄÄvÄ°ÄÄzÄÄ. °Ä,ÄÜ«PÄ°ÄV CzÄ£ÄÄß
 ¥ÄÆtð°ÄV CqÄV,Ä®Ä ,ÄzsÄ°°ÉÄ E®è.

CzÉéöÉwAiÄÄÄ '¥Äæw©A§-zÄÈ¶Ö °ÄzÄ°Ä£ÄÄß (theory of representative
 percetion) MjÄPÉÆ¼ÄÄvÄÜ£É. °Ä,ÄÄÜUÄ¼Ä£ÄÄß °ÉÄUÉ ¥ÄævÄâPÄè°ÄV
 PÄtÄvÉÜÄ°É JA§ÄzÄ£ÄÄß ,ÄARâ-AiÉÆÄUÄzÄ°èzÄÝAvÉAiÉÄÄ «ÄjÄÄvÄÜ£É.
 C®èzÉ EvÄgÄ °ÉÄzÄÄwUÄ¼ÄÄvÉAiÉÄÄ DvÄ£ÄÆ «ÄÄ°ÄiÄÄ,ÄPÄgÄ
 °ÄiÄUÄðzÄ±Äð£ÄzÄ°è eÄÖ£ÄzÄ ,ÄévÄB ¥Äæ°ÄiÄtâ°Ä£ÄÄß
 CAVÄPÄjÄÄvÄÜ£É. DzÄgÉ °sÄæAwAiÄÄ (error) §UÉi DvÄ£ÄÄ FUA £Ä°ÄÄ
 °ÉÄ½gÄÄ°Ä vÄwéPÄgÉ®èjAzÄ®Æ ©ü£Äß°ÄzÄ C©ü¥ÄæAiÄÄ°Ä£ÄÄß °ÉÆA
 çzÄÝ£É. DvÄ£Ä ¥ÄæPÄgÄ eÄÖ£ÄzÄ °Ä,ÄÄÜ«UÉ ,Ä°ÄiÄ£Ä°ÄzÄ °Ä°Ä
 «µÄAiÄÄ°ÄÇAzÄÄ J®è eÄÖ£ÄzÄ®Æè EgÄÄvÄÜzÉAzÄÄ °ÉÄ½,
 °sÄæAwAiÄÄ°èAiÄÄÆ PÄÆqÄ »ÄUÉAiÉÄÄ EgÄÄvÄÜzÉ J£ÄÄßvÄÜ£É. JAzÄgÉ
 J®è eÄÖ£Ä°ÄÇ MAzÄÄ °Ä°Ä «µÄAiÄÄ°Ä£ÄÄß ,ÄÆaÄÄvÄÜzÉ. DzÄgÉ
 °sÄæAwAiÄÄ°è£Ä «µÄAiÄÄPÄÆi, ¥Äæ°ÄiÄtâ eÄÖ£ÄzÄ «µÄAiÄÄPÄÆi
 CAVÄ¹Ü£Ä°è °sÉÄzÄ«gÄÄvÄÜzÉ. °ÉÄUÉAzÄgÉ °ÉÆzÄ®£ÉAiÄÄzÄÄ °Ä

ϕüvAUÉÆ¼ÄÄîvÀÛzÉ, JgÀqÀ£ÉAiÄÄzÄÄ "ÁϕüvAUÉÆ¼ÄÄîÄÄϕ®è.
"sÁæAwAiÄÄ°è£À À¥Àð FUÀ®Æ C³ÉÄÄ-ÉÆÄ PÉÄ²À® °ÀUÄî²ÉAzÉÄ
w½zÄÄ\$gÄÄvÀÛzÉ. DzÀgÉ ²ÄÄ²À°ÄjPÀ «µÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ ²ÉÄÄdÄ, PÄÄað,
¥Ä²ÄðvÄ, £Äϕ EvÄâϕUÄ¼ÄÄ CzÉÄ jÄwAiÄÄ°è "ÁϕüvAUÉÆ¼ÄÄîÄÄϕ®è.
ÄÄÄiÄ£ÄÄ zÄÈ¶Ö-ÄÄzÄ °ÉÄ¼ÄÄ²ÄÄzÄgÉ, C³Ä£ÄÄß CjAiÄÄ²ÄÄzÄPÉì
²ÄÄÄ£Äß C¹ÛvÄé²Ä£ÄÄß ¥ÄqÉϕgÄÄvÀÛ²É, £ÄAvÄgÄ²ÄÇ °ÁUÉAiÉÄÄ
EgÄÄvÀÛ²É. EzÄPÉì «gÄÄzÄP²ÄV "sÁæAwAiÄÄ «µÄAiÄÄ²ÄÄ DeÄÖ£Ä EgÄÄ²Ä
PÄ®²ÄµÉÖÄ EgÄÄvÀÛzÉ. D eÄÖ£Ä GzÄ²Ä²ÄÄzÄUÄ CzÄÆ Gϕ¹, CzÄÄ
£Ä±Ä²ÄzÄUÄ CzÄÆ £Ä±Ä²ÄUÄÄvÀÛzÉ. »ÄUÉ C³ÉgÄqÄÆ
¥ÄgÄ, ÄägÄ²ÄVgÄÄvÀÛ²É. CzÄgÄÆ, "sÁæAwAiÄÄÆ «µÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ "Á
ϕüvAUÉÆ¼ÄÄî²ÄÄzÄjAzÄ ÄvÄâ²ÉAzÄÄ Mì²PÉÆ¼ÄÄî-ÄUÄϕzÄÝgÄÆ
C³ÄÄPÉÄ²À® C, ÄvÄâ²À®è. KPÉAzÄgÉ C³ÄÄ C°è, °ÉÆgÄUÉ, EgÄÄ²ÄAvÉAiÉÄÄ
vÉÆÄgÄÄvÀÛ²É. AiÄiÄ²ÄÄzÄÄ DvÄâAwPÄ CxÄ²Ä ¥ÄÆtð²ÄV C¹ÛvÄé²Ä£ÄÄß
°ÉÆAϕgÄÄ²ÄÄϕ®è²ÉÇÄ CzÄ£ÄÄß £Ä²ÄÄ w½zÄÄPÉÆ¼ÄÄî²ÄÄzÄPÉì
ÄzsÄâ«gÄÄ²ÄÄϕ®è. JAzÄgÉ "sÁæAwAiÄÄ «µÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß
ÄvÄâ²ÉAzÉÆÄ C, ÄvÄâzÉAzÉÆÄ ¥ÄjUÄtÄ, Ä®Ä ÄzsÄâ«®è. C³ÄÄ ÄzÄ, Ä
ϕé®PÄëtå. F PÄgÄtϕAzÄ CzÉéöEvÄ zÄ±Äð£ÄzÄ°è \$gÄÄ²Ä "sÁæAwAiÄÄ
«²ÄgÄuÉAiÄÄ£ÄÄß 'D²ÄðZÄ²ÄÄiÄÄ-SÄ²w' J£ÄÄßvÄÛgÉ. E°è
'C²Ä²ÄðZÄ²ÄÄiÄÄ' JAzÄgÉ Ävì ²ÄÄvÄÄÛ C, Ävì J£ÄÄß²ÄÄ
¥ÄævÄâAiÄÄUÄ½AzÄ CzÄ£ÄÄß «²Äj, Ä-ÄUÄzÄÄ JAzÄÄ CxÄð.

»ÄÜÉ C¹ÜvÄézÀ°è JgÀqÄÄ äÀUÄðUÄ½²É. EzÀPÉÌ GzÀ°ÀgÄuÉAiÄiÄV
 ɾd²ÄzÀ ,ÄŸÄð äÄvÄÄÜ ``sÄæAwAiÄÄ ,ÄŸÄðUÄ¼¼Ä£ÄÄß ɾÄqÄ§°ÄÄzÄÄ.
 E²ÄPÉÌ F JgÀqÄgÄ DzsÄgÄ²É£Äß§°ÄÄzÄzÄ §æ°ÄävÄvÄé²Ä£ÄÄß
 ,Éj¹zÉ²ÄzÄgÉ, CzÉéöÉvÄ UÄæAxÄUÄ¼¼Ä°è °ÉÄ½gÄ²Ä ,ÄvÄåzÄ äÄÆgÄÄ
 äÀUÄðUÄ¼¼Ä PÄtÄvÄÜ²É. E²ÄÄUÄ¼¼Ä°è §æ°Ää²É£ÄÄß²Ä ¹Üw CxÄ²Ä
 äÀUÄð²ÉÄ ɾd²ÄzÀ ,ÄvÄå. EzÄ£ÄÄß ‘ŸÄgÄ²ÄiÄyðPÄ’²É£ÄÄßvÄÜgÉ. °ÄUÄÌ
 äÄÄÄvÄzÄ «µÄAiÄÄUÄ¼¼Ä äÄå²Ä°ÄjPÄ²ÄV ,ÄvÄå. KPÉAzÄgÉ C²ÄÄ AiÄiÄ²Ä
 «zsÄzÄ®Æè ,ÄvÄå²Éɾ¹PÉÆ¼ÄîçzÄYgÄÆ MAzÄ®è MAzÄÄ gÄÆŸÄzÄ°è
 (°ÄUÄÌzÄAw®èçzÄYgÄÆ £ÄgÄÄUÄ¼¼ÄvÉ) ,Ä²ÄiÄ£Äå C£ÄÄ`sÄ²ÄzÄ
 zÄÈ¶Ö–ÄAzÄ EzÉYÄ EgÄÄvÄÜ²É. J°è °ÄUÄÌ«zÄÄY CzÄgÄ eÄUÄzÄ°è °Ä«zÉ
 J£ÄÄßvÉÜ²ÉÇÄ CAVÄ°ÄÄzÄÄ ``sÄæAw’AiÄiÄUÄävÄÜzÉ. CzÄ£ÄÄß
 ‘ŸÄæw`sÄ¹PÄ ,ÄvÄå’J£ÄÄßvÉÜ²É. CzÄgÄ «²µÄÖ UÄÄ²É£Ä£ÄzÄgÉ
 `sÄæAw£Ä±²ÄzÄ PÄÆqÄ²ÉÄ CzÄÆ £Ä±²ÄÄUÄävÄÜzÉ. äÄå²Ä°ÄjPÄ
 äÄävÄÄÜ ŸÄæw`sÄ¹PÄ äÀUÄðPÉÌ ,ÉjzÄ ,ÄvÄåUÄ¼¼Ä äÄävÄå,Ä²Ä£ÄÄß
 äÄävÉÆÜAzÄÄ jÄwAiÄÄ®Æè °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. ``sÄæAwAiÄÄ «µÄAiÄÄ²ÄÄ
 PÉÄ²Ä® äÉÉAiÄÄQÜPÄ C£ÄÄ`sÄ²ÄPÉÌ äAiÄvÄæ ¹UÄävÄÜ²É. M§Ä£ÄÄß
 °ÄUÄÌ²Ä£ÄÄß °Ä²ÉAzÄÄ `sÄæ«ÄÄwÜzÄYgÉ EvÄgÄgÄÄ CzÄ£ÄÄß
 °ÄUÄÌ²ÉAzÉÄ £ÉÆÄqÄÄwÜgÄ§°ÄÄzÄÄ. DzÄYjzÄ CAVÄ°Ä ``sÄæAwAiÄÄ
 «µÄAiÄÄ²Ä£ÄÄß ‘äÉÉAiÄÄQÜPÄ’ JAzÉÄ ŸÄjUÄtÄ,Ä²ÉÄPÄÄ.. EzÀPÉÌ
 «gÄÄzÄ²ÄzÄzÄÄ äÄå²Ä°ÄjPÄ «µÄAiÄÄUÄ¼¼ÄÄ. E²ÄÄ ‘,Ä²ÄðwæPÄ’ KPÉAzÄgÉ
 C²ÄÄUÄ¼¼Ä D¹ÜvÄézÄ §UÉÌ EvÄgÄgÄÆ ŸÄæ²ÄiÄt²ÄiÄqÄÄvÄÜgÉ. ``sÄæAw

«μΑΑiÀÄUÀ¼ÄÆÄÄß 'æÉÊAiÀÄQÛPÀ' JAZÄÄ PÀgÉZÀ°è CzÀÆÄÄß AiÉÆÄUÁZÁgÀ
 "ÉZÀPgÄÄ °ÉÄ¼ÄÄÄÄAvÉ J®è²ÄÇ æÉÊAiÀÄQÛPÀ PÀ®àÆÉ JAZÄÄ
 "sÁ«¼ÄÄgÀZÄÄ. KPÉAzÀgÉ, CzÄÄ eÁÖ£ÄPÉi «gÄÄZÀp²ÄZÄZÄÄÝ æAiÁvÀæ
 JAZÄÄ FUA´ÉÄ w½¹zÉÝÄæ.

»ÄUÉ"´sÄæAw' JÆÄß²ÄÄZÄÆÄß «²Äj¹gÄÄ²Ä jÄw¬ÄAzÀ CzÉéöÊwAiÄÄÄ
 xÄqÄÄ²Ä '¼ÄvÄâ' JÆÄß²ÄÄZÄgÀ PÀ®àÆÉ °ÉÄVzÉ JÆÄß²ÄÄZÄÆÄß
 w½¹AiÄÄ§²ÄÄZÄÄ. FUA xÄrgÄÄ²Ä «²ÄgÄuÉAiÄÄ ¥ÄæPÁgÀ 'eÁÖ£Ä'
 JÆÄß²ÄÄZÄgÀ AiÄiÄ²Ä CA±Ä²ÄÆÄß C¼ÄvÄâ²ÄAzÄÄ xgÁPÄj¼ÄçZÄÝ°è. CxÄ²Ä
 G½¹ZÄ CÆÄÄ"sÄ²ÄZÄ AiÄiÄ²Ä CA±Ä²ÄÇ CzÀÆÄÄß "ÁçüvÀUÉÆ½¹ÄZÉ J®èzÀgÀ
 dvÉ ¼Ä²ÄÆÄéAiÄÄ²ÄVzÉ JAZÄÄ vÉÆÄjSazÀ°è CzÀÆÄÄß '¼ÄvÄâ' JAZÄÄ
 ¥ÄjUÀtÄ¼Ä§²ÄÄZÄÄ. EzÄjAzÀ £Ä²ÄÄUÉ w½¹AiÄÄÄ²ÄZÉÆÉAzÀgÉ
 eÁÖ£Ä²ÄÆÄß '¼ÄvÄâ²ÄÉAzÄÄ æAiÁqÄ²ÄÄZÄÄ 'C"sÁçüvÀvÄé' CvÄ²Ä
 '¼ÄsZÀpVÉ'UÀ¼ÉÄ °ÉÆgÀvÄÄ '¼Ä²ÄZÄvÄé'C®è. ¼Ä²ÄZÄvÄé æZÄ²ÄÆÄß
 xgÁPÄj¹ZÀ°è eÁÖ£Ä²ÄÆÄß²ÄÄZÄÄ "Á²Ä ¥Äæ¥ÄAZÄZÀ°è vÄÆÄUÉ ¼Ä²Ä
 çAiÄiÄVgÄÄ²Ä «μΑΑiÀÄÄÆÄß vÉÆÄj¼Ä²Ä²Äç®è JAZÄÄ CxÄð²Ä®è. F
 æÉÆZÄ´ÉÄ vÉÆÄj¹PÉÆiÖAvÉ, J®è jÄwAiÄÄ eÁÖ£Ä²ÄÇ
 "Á²Ä²ÄÄÄÄÜ«£ÉÆqÄ£É °ÉÆÄç PÉÆArgÄ´ÉÄ"ÉÄPÉAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄ²ÄUÄ,
 ¼Ä²ÄZÄ²ÄÉÇAzÉÄ CzÄgÀ «²μÄÖ ®PÄèt²ÄVgÄ"ÉÄPÄÄ JÆÄß²Ä °ÄV®è,
 JÆÄß²ÄÄZÉÄ CzÄgÀ CxÄð. FUA ¼ÄsZÀpVÉAiÄÄ «ZÄgÀZÀ°è
 °ÉÄ¼ÄÄ"ÉÄPÁZÄgÉ, CzÄÄ ¼Ä²ÄiÄÆÄ²ÄV ¼ÄvÄâZÄ ®PÄèt²ÄVZÄÝgÄÆ
 COW²ÄÄ²ÄV CzÉÄ ÁPÉx¼Ä²Ä²Äç®è. KPÉAzÀgÉ CAVÀ²Ä ¼ÄvÄâZÄ CÆÉÄPÄ
 æUÄðUÄ½¹gÄ§²ÄÄZÄÄ. GZÁ²ÄgÄuÉUÉ «eÁÖ£Ä ¥Äæ¥ÄAZÄ²ÄÄ ¼ÄvÄâZÄ
 MAZÄÄ æUÄð CxÄ²Ä ¥ÄZÀpWaiÄÄÆÄß vÉÆÄj¼Ä§²ÄÄZÄÄ. °ÄUÉAiÉÄÄ
 PÄ´Ä¥Äæ¥ÄAZÄ²ÄÇ PÄÆqÄ. GZÁ²ÄgÄuÉUÉ μÉÄPî¼AiÄÄgî£Ä MxÉ´ÉÆÄ,
 CxÄ²Ä Áîmî£Ä L²Äð°ÉÆ EvÄâç. Eæ´Äè Á¥ÉÄPÄè²ÄZÄ²ÄÄ. °ÉÄUÉAzÀgÉ
 MAZÄgÀ°è ¼ÄvÄâ²Äx¼Ä²Ä²ÄZÄÄ æÄ²ÄvÉÜAzÄgÀ°è C®è²ÄVgÄ§²ÄÄZÄÄ.
 COW²ÄÄ ¼ÄvÄâ²ÄÆÄß²ÄÄZÄÄ ¼ÄvÄâUÀ¼ÄÆÄß M¼¹ÄUÉÆArgÄ"ÉÄPÄÄ.
 C®èzÉÄ, °ÄUÄi²ÄÆÄß²ÄÄZÄÄ «ÄxÄâ¼Ä¥Äð²ÄÆÄß «²Äj¼Ä²ÄAvÉ CAw²ÄÄ
 ¼ÄvÄâ²ÄÆÄß²ÄÄZÄÄ («eÁÖ£Ä ¥Äæ¥ÄAZÄ²ÄÆÄß vÉUÉZÄÄPÉÆAqÄgÉ)
 £ÉÄgÄ²ÄV CxÄ²Ä (PÄ´Ä¥Äæ¥ÄAZÄ²ÄÆÄß vÉUÉZÄÄPÉÆAqÄgÉ)
 ¥ÄgÉÆÄPÄè²ÄV J®èzÀgÀ DzsÁgÄ²ÄVzÉ JAZÄÄ «²Äj¼Ä"ÉÄPÄÄ. »ÄUÉ CzÄÄ
 ¼ÄsZÀpVÄ xAiÄÄ²ÄÄÆÉßÄ C®èzÉ, æÄ²Ä¥ÄPÄ²ÄVAiÄÄÆ EzÄÄÝ
 vÄÈ¼UÄiÄÄÆÄß xÄqÄ"ÉÄPÄÄ. CAVÀ²Ä ¼ÄvÄâ²ÄÉÄ C¹ÜvÄézÀ KPÄvÉ: 'Eæ´Äè,
 CAw²ÄÄ²ÄV §æ²Ä²ÄÉÄ' (¼Ä²ÄðAR°ézÄÄ §æ²Ä²Ä).

EμÉÖ´Äè °ÉÄ½¹ZÄgÄÆ DvÄâAwPÄ ¼ÄvÄâZÄ ¼Äé"sÄ²Ä²ÄÆÄß
 æÄ²Ä²Ä²ÄjPÄ ZÄÈ¶Ö¬ÄAzÀ æAiÁvÀæ °ÉÄ½¹ZÄAvÄ¬ÄvÉÄ °ÉÆgÀvÄÄ
 æÄ²ÄvÉÜÆÄ®è. K£ÉAzÀgÉ, ¼ÄsZÀp PÀ®àÆÉAiÄÄ ¥ÄæPÁgÀ
 ¼ÄvÄâ²ÄÆÄß²ÄÄZÄÄ CÆÉÄPÄ gÄÆ¥ÄZÄ®Æè EgÄ§²ÄÄZÉAzÄÄ DUÄÄvÀÜzÉ;
 DzÄgÉ CzÉéöÊvÄZÄ ¥ÄæPÁgÀ J®è æÉ«zsÄ²Ä²ÄÇ COW²ÄÄZÄ°è «ÄxÉâAiÉÄÄ.
 DvÄâAwPÄ ZÄÈ¶Ö¬ÄAzÀ §æ²Ä²ÄÆÄß²ÄÄ ¼ÄvÄâ²ÄÄ «ÄxÄâgÄÆ¥ÄZÄ J®è
 æÉ«zsÄ²ÄPÄÆi DzsÁgÄ²ÄVgÄ"ÉÄPÄÄ. F æÄiÖZÀ°è AiÄiÄ²ÄZÄÄ ¼ÄvÄâ

AiÀiÁªÀÀzÀÀ ¢Á,ÀÛ«PÀ JfÀÀßªÀÀzÀgÀ ¢ÀÀzsÉå EgÀÀªÀ ¢ÀÀvÁå,À EvÀgÀ J®è
 ¢ÀÀvÁå,ÀUÀ¼ÀAvÉAiÉÄÄ CzÀÈ±ÀªÀUÀ-ÉÄ-ÉÄPÀÄ. C®èzÉ fÁªÀÀ
 JtÀ,ÀÄªÀAvÉ CzÀÄ,ÀvÀªªÉAzÁVAiÉÆÄ ¢Á,ÀÛ«PÀªÉAzÁVAiÉÆÄ EgÀ§ªÀÄzÀÄ.
 F JgÀqÀÄ jÄwAiÀÄ®Æè CªEgÀqÀgÀ ¢ÀÀzsÉå ¢ÀÀvÁå,ÀªÉÄ EgÀÀªÀÄ¢®è.
 G¥ÀµÀvÀÄUÀ¼À ¨sÁµÉAiÀª°è CzÀÄ,ÀvÀª. ¢ÀÀvÀÄÛ CzÉÄ eÄÖfÀ.
 fÁªÀÄzª°ègÀÄªÀ ¢ÀÀvÁå,ÀPÉÌ fÁªÀÀ CfÀÄ,Àj,ÀÄªÀ ¢ÀiÁUAðªÉÄ PÁgÀt.
 vÀvÀévÀB µgÀ¥ÉÄPÀè,ÀvÀªªÀÄ fÁªÀÄUÉ ¢ÀªªÀªPÀªÁV ¥ÀjavÀªÁzÀ,ÀvÀª
 ¢ÀÀvÀÄÛ eÄÖfÀUÀ¼ÉgÀqÀPÀÆÌ CwÄvÀªÁzÀÄÄÝ. C®èzÉ CªEgÀqÀfÀÆß
 «ªÀj,À§®è ¢ÀÄÆ® DzsÁgÀªÀÇ PÀÆqÀ CzÉÄ. ¢ÀªªÀªPÀ,ÀvÀªUÀ¼À°è Cw
 GfÀßvÀªÁzÀzÉÝfÀÄßªÀ F 'C¹ÛvÀézÀ KPÀvÉ' JfÀÀßªÀ PÀ®àfÉAiÀÄÆ
 COWªÀªÁVAiÀÄÆ DvÀäzÀ,ÀvÀªzª°èAiÉÄÄ ¥Àj,ÀªÀiÁÛ °ÉÆAzÀÄvÀÛzÉ.
 'DzÀÄ µÄfÉ DV¢ÝÄAiÉÄ' (vÀvÀÛ÷éªÀ¹) 'EzÉ®èªÀÇ COWªÀªÁV §æªÀªªÉÄ
 DVzÉ' (ªÀªÀ R°ézÀA §æªÀª) JfÀÀßªÀÀzÀÆ EAvÀª¹zÀPÀvÀ. DzÀgÉ
 EªEgÀqÀPÉÌ ¢ÀÀzsÉå,Àé®à CAvÀgÀ«zÉ. DvÀªAwPÀ CxÀªÁ µgÀ¥ÉÄPÀè
 ,ÀvÀªzÀ CfÀÄ¨sªÀªÀÄ 'vÀvÀÛ÷éªÀ¹' JfÀÀßªÀ DAvÀjPÀ,ÀzsÀfÀ ¢ÀiÁUAð
 ¢AzÀ DUÀªªÀzÀzÀgÉ. 'ªÀªÀ R°ézÀA §æªÀª' JfÀÀßªÀÀzÀÄ ¨ªªÀªAzÀ
 zÀ±ÀðfÀ ¥ÀqÉAiÀÄªªAvÀªªzÀÄ. ,ÀvÀª JfÀÀßªÀÀzÀfÀÄß 'ªÀ§zÀP'
 JAzÀÄ COWªÀªÁV °ÉÄ¼À-ÁUÀzÀÝjAzÀ 'C¨sÁ¢ÛvÀªÁzÀzÉÝAzÉÄ
 °ÉÄ¼À-ÉÄPÀÄ. °ÉÄUÉAzÀgÉ, CAvÀªª µgÀPÀgÀuÉAiÀÄ®Æè DvÀªªÀ
 ,Àé¥ÀæPÀnvÀªÁVAiÉÄÄ EgÀÀªÀzÀjAzÀ DvÀªªÀfÀÄß µgÀPÀj,À®Ä,ÀzsÀªªÉ
 E®è.

FVfÀªÀgÉ«UÀÆ °ÉÄ½gÀªªÀ J®è DgÀÄ ¥ÀæªÀiÁtUÀ¼ÀfÀÆß
 CzÉéöÊwAiÀÄÆ M¥ÀªªvÀÛfÉ. PÀªªÀiÁj®fÀ C©Û¥ÀæAiÀÄzÀAvÉAiÉÄÄ
 °ÉaÑfÀ ¢ÀÄnÖUÉ CzÉéöÊwAiÀÄ ¢ÀÄvÀªÀÇ EgÀÀªÀzÀjAzÀ CzÀPÉÌ °ÉaÑfÀ
 ,ÀÆZÀfÉAiÀÄ CUÀvÀª«®è. CzÀgÉ ¢ÉÄzÀzÀ «ZÁgÀª°è CªÀgÀ°è,Àé®à
 ©ÛfÀß©Û¥ÀæAiÀÄ«zÉ. ¢ÉÄzÀªÉfÀÄßªÀzÀÆ MAzÀÄ vÀgÀ°ÉAiÀÄ ±À§P
 ¥ÀæªÀiÁt JAzÀÄ fÁªÀÄ §-ÉèªÀÄ. F «ZÁgÀªÁV,Àé®à «ZÁj¹zÀgÉ,ÀPÀÄ.
 ¢ÉÄzÀªÀ ¥ÀæªÀiÁt °ÉÄUÉ JfÀÀßªÀzÉÄ FVfÀ «ZÁgÀ, «ÄªªiÁA,ÀPÀµUÉ
 «gÀzÀPªÁV DzÉéöÊwAiÀÄ ¢ÉÄzÀPÉÌ zÉªªÀgÀ CxÀªÁ F±ÀégÀfÉA§ M§â
 PÀvÀÈð«zÀÝfÉ JfÀÀßvÀÛfÉ. DzÀgÉ PÀvÀÈðªÉAzÀgÉ fÁªÀÄ,ÀªiÁfÀå
 w½AiÀÄªªAvÉ C®è. EvÀgÀ J®èzÀgÀAvÉAiÉÄÄ ¢ÉÄzÀªÀÇ PÀÆqÀ MAzÀÄ
 PÀ®àzÀ CAvÀªzª°è CzÀÈ±ÀªÀUÀAvÀÛzÉ. F±ÀégÀfÀÄ ¢ÀÄvÉÛ ¢ÀÄªª¢fÀ
 PÀ®àzÀ DgÀÄ¨sAzª°è CzÀfÉßÄ CzÉÄ jÄwAiÀÄ-ÉèÄ
 ¥ÀÄfÀgÀªÀvÀðfÉUÉÆ½,ÀAvÀÛfÉ. »ÄUÉ MAzÉÄ jÄwAiÀÄ CfÀ¢
 PÀªªÀªfÀÄß CfÀÄ,Àj,ÀÄªªzÉA§ CxÀðzª°è CzÀfÀÄß µvÀª JfÀß§ªÀzÀÄ.
 F PÁgÀt¢AzÀ EzÀfÀÄß 'C¥ÉgÀµÉÄAiÀÄ' CxÀªÁ F±ÀégÀªAzÀ
 ,ÀévÀAvÀæªÁzÀÄÄÝ JfÀß§ªÀzÀÄ. KPÉAzÀgÉ CªÀgÀ ¢À,ÀÄÛ ¢ÀÄvÀÄÛ
 ±À§ÝgÀÄÆ¥ÀUÀ¼Ä CªªAzÀ gÀavÀªÁzÀÄÝ®è. DzÀgÉ CzÀgÀ ¥ÀæZÁgÀ
 PÀ®àzÀ C¢AiÀª°è CªªAzÀ DVgÀ§ªÀzÀÄ. »ÄUÉ «ÄªªiÁA,ÀPÀfÀÄ
 °ÉÄ¼ÀªªÀ CvÀÈÛPÀgÀªÁzÀ,ÀévÀB¹zÀPvÉAiÀÄfÀÆß µvÀªvÉAiÀÄfÀÆß
 ¢ÉÄzÀPÉÌ µÄqÀzÉ, ,Àé-¥ÀæªÀiÁtvÀéªÀfÀÄß vÀAzÀPÉÆqÀAvÀÛzÉ. F

zÀÈ¶ÖAiÄÄ°è CzÉéöÊwAiÄÄÄ £ÁâAiÄÄ-âÉÉ±ÉÄ¶PÀxÄzÀ®Æ ©ü£ÄßâÉÄzÄÄ
 °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. KPÉAzÀgÉ £ÁâAiÄÄ-âÉÉ±ÉÄ¶PÀâÄÄ ,ÁâAiÄÄ£Äâ CxÀðzÀ°è
 âÉÄzÀPÉÌ PÀvÀÈð F±ÁégÀ£ÄÄ JAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄvÀÛzÉ. £ÁâAiÄÄPÀÆÌ
 «ÄÄâAiÄÄ,ÀPÀÆÌ âÄÄzsÉâ EgÄÄâÄAvÀ°À CzÉéöÊwAiÄÄ EAvÀ°À zÀÈ¶ÖAiÄÄÄ
 EvÄgÀ J®è âÉÄzÄAvÀ ±ÁÉUÄ½UÄÆ ,ÁâAiÄÄ£ÄââÄVgÄÄvÀÛzÉÄzÄÄ £ÁâÄÄ
 °ÉÄ¼ÄÄ§°ÄÄzÄÄ.

(“sÁgÄwÄAiÄÄ vÄvÀé±Á,ÀÛçzÀ âÄÄÆ-ÄÄ±ÄUÄ¼ÄÄ, JA. »jAiÄÄtÜ, C£ÄÄ:
 qÁ.PÉ.©. gÄâÄPÀÈµÄÜgÄâ PÄC,ÄÄ, âÉÄÊ«« âÉÄÊ,ÀÆgÄÄ 1971 ¥ÄÄ, 187-
 196)

fÄÄÄvÄÄ

‘£Ä£ÄÄ’ JA§ ¥ÄzÄÄÄ£ÄÄß §¼Ä,ÄzÄÄÄgÉÄ E®è. ¥ÄæwAiÉÆ§âgÄÆ
 ‘£Ä£ÄÄ’ ‘£Ä£Äß’ EvÄâç ¥ÄzÄUÄ¼Ä£ÄÄß xvÄâÄÄÇ ¥ÄæAiÉÆÄV,ÄÄvÀÛ-ÉÄ
 EgÄÄvÀÛgÉ. ,ÀÆÜ®ÄÄV £Ä£ÄÄ JA§ w¼ÄÄâÄ½PÉUÉ UÉÆÄZÄgÄâÄUÄÄâÄzÉÄ
 DvÄââÉ£Äß§°ÄÄzÄÄ. EzÄgÀ RavÄâÄzÄ ,ÀégÄÆ¥ÄâÉÄ£Ä£Ä§ §UÉÌ
 zÄ±ÄðxPÄgÀ°è âÄÄvÄ“sÉÄzÄUÄ¼ÄÄÄIÄ. fÄÄÄ, DvÄÄ, fÄÄÄvÄÄ EvÄâç
 °É,ÄgÄÄUÄ½ÄzÄ PÄgÉ¹PÉÆ¼ÄÄÄ²Ä DvÄââÄÄ ±ÄjÄgÄQÌAvÀ “ÉÄgÉAiÉÄÄ?
 DzÄÄ xvÄââÉÇ? CxvÄââÉÇ? CzÄgÀ ¥ÄjuÄâÄâÉÄxÄzÄÄ? ¥ÄgÄâÄiÄvÄÄ CxÄâÄ
 §æ°ÄâzÉÆÄçUÉ CâÄgÀ ,ÄÄ§ÄzsÄâÉÄxÄzÄÄ? EvÄâç °ÄvÄÄÛ °Ä®âÄÄ
 ¥Äæ±ÉßUÄ¼Ä£ÄÄß JvÄÛ-ÄVzÉ. G¥ÄxµÄvÄÄÛUÄ¼Ä PÄ®çÄzÀ®Æ F §UÉUÉ
 «¥ÄÄ®ÄÄzÄ ZÄZÉð £ÄqÉçzÉ. E°è çPÄàçzÄ±Äð£ÄxÄðÄÄV CvÄâAvÀ
 ,ÄAPÉëÄ¥ÄâÄV zÄ±ÄðxPÄgÀ C©ü¥ÄæAiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÄAUÄæ»,Ä-ÄVzÉ.

ZÄÄðPÄâÄÄvÄzÄ ¥ÄæPÄgÀ ZÉÊvÄ£ÄââÄÄ zÉÄ°ÄzÄ MAzÄÄ UÄÄt.
 ¥ÄÈyé, d®, vÉÄd,ÄÄì âÄÄvÄÄÛ âÄÄiÄÄÄUÄ¼ÄÄ xçðµÄÖ ¥ÄæâÄiÄtÄzÄ
 «Ä±ÄætzÄ ¥sÄ® F âÄiÄ£ÄâÄ zÉÄ°Ä CâÄÄUÄ¼ÄÄ°è ¥ÄævÉâÄPÄâÄV
 ZÉÊvÄ£Äâ«®èâÉÄ§ÄzÉÄ£ÉÆÄ xÄ. DzÄgÉ CâÉ®è MAzÄÄUÄÆrzÄUÄ, ,ÄévÄB
 âÄiÄzÄPÄâÄ®èzÄ PÉ®âÄÄ ¥ÄzÄxÄðUÄ¼Ä£ÄÄß “ÉgÉ¹zÄUÄ âÄiÄzÄPÄvÉ
 GAmÄUÄÄâÄAvÉ, zÉÄ°ÄzÄ°è ZÉÊvÄ£Äâ °ÄÄIÄÖvÀÛzÉ. EAxÄ zÉÄ°ÄâÉÄ DvÄÄ.
 zÉÄ°ÄâÄ£ÄÄß °ÉÆgÄvÄÄ¥Är¹zÄ DvÄââÉÄzÄÄ PÄgÉ¹PÉÆ¼ÄÄÄ²Ä ¥ÄævÉâÄPÄ
 ZÉÊvÄ£Äâ«®è. ‘£Ä£ÄÄ §qÄâÄVzÉYÄ£É’ ‘£Ä£ÄÄ zÄ¥ÄâVzÉYÄ£É’ âÄÄÄAvÄzÄ
 âÄPÄâUÄ¼ÄÄ°è §gÄÄâÄ £Ä£ÄÄ JA§ ¥ÄzÄPÉÌ zÉÄ°ÄâÉÄzÉÄ CxÄð. F zÉÄ°ÄâÄÄ
 £Ä±ÄâÄzÄUÄ ZÉÊvÄ£ÄââÄÇ £Ä±ÄâÄUÄÄvÀÛzÉ. DzÄgÀ CA±ÄUÄ¼ÄÄV
 ,ÉÄjPÉÆÄrzÄY vÄvÀÛ÷éUÄ¼ÄÉ®è vÄAvÄâÄÄâ âÄÄÆ®PÉÌ
 ,ÉÄjPÉÆ¼ÄÄÄvÀÛzÉ. DvÄââÄÄ zÉÄ°ÄAvÄgÄâÄ£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄâÄÄzÄÄ
 ,ÄÄ¼ÄÄÄî, ,Ä«£Ä DZÉV£ÄzÉ®è PÄ®à£É.

eÉÉ£Ä âÄÄvÄzÄ ¥ÄæPÄgÀ fÄÄâÄÄÄ ZÉÊvÄ£Äâ ,ÀégÄÆ!AiÄiÄVzÉ,.
 ¥ÄæwAiÉÆÄzÄÄ fÄÄâÄÄÇ C£ÄÄvÄÄÄÖ£Ä, C£ÄÄvÄzÄ±Äð£Ä,
 C£ÄÄvÄ,ÄâÄxÄâðUÄ½ÄzÄ PÄÆrzÉ. DzÄgÉ CzÄ£ÄÄß DâÄj¹zÄ PÄâÄâðUÄ¼ÄÄ
 PÄgÄtçÄzÄ F ,Äé“sÄ«PÄ zsÄâÄâðUÄ¼ÄÄ GzÄ-Ä,ÄÄâÄÄç®è. zÄ±Äð£ÄÄ,
 eÄÖ£Ä EvÄâç UÄÄtUÄ¼ÄÄ vÄgÄvÄâÄâzÄ PÄgÄtçÄzÄ fÄÄUÄ¼ÄÄ°è

CfÀAvÀ" sÉÄzÀUÀ¼ÁUÀÄvÀÛ²É. fÄªÀªÀ PÀvÀÈðªÀÇ °ÉzÀÄ: "sÉÆÄPÀÛøªÀÇ °ÉzÀÄ. CzÀÄ vÀÆÀßÆÀÄß vÀÆÉÄ "É¼ÁUÀ§®ÄèzÀÄ. fÄªÀªÀ ðvÀªÀzÀgÀÆ ¥ÀjuÀªÀÄ²Ä®; ±ÄjÄgÀQlAvÀ "ÉÄgÉAiÀiAzÀÄzÀÄ. ªÄÄzsÀªÀÄ ¥ÀjªÀiÀtªÀÄ¼ÄîzÀÄÝ. CAzÀgÉ AiÀiÀªÀ ±ÄjÄgÀªÀÆÀß °ÉÆA çgÀÄvÀÛzÉAiÉÆÄ CzÉÄ ¥ÀjªÀiÀtªÀÆÀß °ÉÆAçgÀÄvÀÛzÉ. çÄ¥ÄzÀAvÉ fÄªÀgÀÆ ,ÀAPÉÆÄZÀ «PÀ,ÀUÀ¼ÄÆÀß °ÉÆAçgÀÄvÀÛzÉ. CzÀgÀ eÄÖÆªÀÄ EAçæAiÀÄUÀ¼Ä ªÄÄÆ®PÀ DUÀÄªÀÄç®è. ,Àé,ÀAªÉÄzÀÆÀ, ¥ÀævÀªPÀè ªÄÄvÀÄÛ CfÀÄªÀiÀÆÀUÀ¼Ä ªÄÄÆ®PÀ CzÀgÀ eÄÖÆªÀÆÀß °ÉÆAzÀ§ªÄzÀÄ. fÄªÀUÀ¼Ä°è §zÀpfÄªÀ °ÁUÀÆ ªÄÄPÀÛfÄªÀ JAzÀÄ JgÀqÄÄ §UÉ. §zÀpfÄªÀUÀ¼ÄÄ ªÄ,ÀÛ«PÀ dUÀwÛÆÀ°è §zÀÄQgÀÄªÀ ¥ÀætÀUÀ¼ÄÄ. CªÄÄUÀ½UÉ °ÄÄiÄÖ,ÀªÄÄUÀ¼ÄÄAiÄ. §zÀpfÄªÀUÀ¼ÄÄ °Ä®ªÄ vÀgÀ. fÄ«AiÄÄ°ègÄªÀ EAçæAiÀÄUÀ¼Ä ,ÀASÉâUÀÆÄÄ,ÀgÀªÄV fÄ«UÀ¼ÄÆÀß ªÄVÄðPÀj,À-ÄVzÉ. Cw PÉ¼ÄªÀUÀðzÀªÀÄ ªÄÆÀ,ÀwUÀ¼ÄÄ. CªÄÄUÀ½UÉ ,Àª±ÉÄðAçæAiÄ ªÄiÀvÀæ GAlÄ. ¥ÀAZÉÄAçæAiÄÄUÀ¼ÄÄ ªÄÄvÀÄÛ ªÄÄÆÀ,ÀÄiUÀ¼ÄÆÀß ¥ÀqÉzÀ ªÄiÀÆÀªÄÆÄ ªÄÄvÀÄÛ zÉÄªÄvÉUÀ¼ÄÄ fÄ«UÀ¼Ä°è GvÀÛªÄ ªÄUÀðzÀªÄgÀÄ.

"sÀUÀªÆi §ÄzÀpÆÄ DvÀªªÉA§ ¥ÀævÉªPÀ ¥ÄzÀxÀðªÀÆÀß CAVÄPÀj,À°®è. DzÀgÉ ªÄiÀÆÀ¹PÀ CfÀÄ"sÀªÀ ªÄÄvÀÄÛ «©ÜÆÀß ¥ÀæªÄÈwÛUÀ¼ÄÆÀß M¥ÄÄàvÀÛÆÉ. DvÀªªÄ CzÀgÀ ,ÀAWÁvÀ DxÄðvi ,ÀªÄÄÆ°ªÉAzÉÄ w½AiÄÄ"ÉÄPÉÄ °ÉÆgÀvÀÄ "ÉÄgÉAiÄÄ®è. CzÀÄ ¥ÀævÀªPÀèUÉÆÄZÀgÀªÄzÀ ªÄiÀÆÀ¹PÀ ¥ÀæªÄÈwÛUÀ¼Ä ¥ÄÄAd ªÄiÀvÀæ. ,ÀAWÁvÀªÆÀß «ªÄj,ÀÄªUÀ £ÄªÄgÀÆ¥ÀUÀ¼ÉA§ ¥ÄzÀUÀ¼ÄÄ §gÄªÄÄzÀÄAiÄ. '£ÄªÄ' PÉªÄ® °É,ÀgÀ®è. ,ÀAWÁvÀªÄV ,ÀAAiÉÆÄUÀUÉÆArgÄªÀ ªÄÆÉÆÄªÄª¥ÄgÀUÀ¼ÄÄ. gÀÆ¥ÄªÉAzÀgÉ ¥ÄÈyé, d®, vÉÄd,ÀÄi ªÄÄvÀÄÛ ªÄAiÀÄUÀ¼ÉA§ £Ä®Äi "sÀÆvÀUÀ½AzÀ PÀÆrzÀ ªÄÄvÀÄÛ DzÀjAzÀ GAmÁzÀ ±ÄjÄgÀ. °ÁUÁV £ÄªÄgÀÆ¥ÄªÉAzÀgÉ ±ÄjÄgÀ, ªÄÆÀ,ÀÄi, ±ÄjÄjPÀ ªÄÄvÀÄÛ ªÄiÀÆÀ¹PÀ PÁAiÀÄðUÀ¼ÄÄ. ,ÀAWÁvÀzÀ°è ,ÉÄjgÄªÀ ªÄÆÉÆÄªÄª¥ÄgÀUÀ¼ÄÆÀß ,ÀEPÀèöªÄV «±ÉèÄ¶i DvÀªªÄ ¥ÄAZÀ,ÀiAzÀUÀ½AzÀ PÀÆrzÄÝ JAzÀÆ °ÉÄ¼Ä-ÄVzÉ. ¥ÄAZÀ,ÀiAzÀUÀ¼ÉAzÀgÉ gÀÆ¥À, «eÄÖÆÀ, ªÉÄzÀÆÀ, ,ÀAeÄÖ ªÄÄvÀÄÛ ,ÀA,ÀlgÀ, "sÀÆvÀ-"sÈwPÀ ¥ÄzÀxÀðUÀ¼ÄÄ 'gÀÆ¥À' ªÄ,ÀÄÛªÉÇAzÀÆÀß ,ÀPÄëvÀlj¹PÉÆ¼ÄÄªÄzÀÄ ,ÀAeÄÖ' ,ÀÄR-zÄÄBSÄç CfÀÄ"sÀªÀUÀ¼ÄÄ 'ªÉÄzÀÆÀ' CfÀÄ"sÀªÀUÀ½AzÀ °ÄÄnÖzÀ ªÄÄvÀÄÛ ,ÀäøwUÉ PÁgÀtªÀUÀÄªÀ ªÄiÀÆÀ¹PÀ ¥ÀæªÄÈwÛUÀ¼ÄÄ ,ÀA,ÀlgÀ' ªÄÄvÀÄÛ zÉÈvÀÆªªÆÀß '«eÄÖÆÀ' ªÉAzÄ °ÉÄ¼Ä§ªÄzÀÄ. F ¥ÄAZÀ,ÀiAzÀUÀ¼ÄÄ PÀÆqÀ PÀëtÂPÀªÄzÀªÄ. JgÀqÄÄ PÀëtUÀ¼ÄªÄgÉUÉ PÀÆqÀ ,ÀªiÀÆÀ gÀÆ¥ÄçAzÀ EgÀ-ÄgÀªÄ. fÄªÀ, dUÀvÀÄÛUÀ¼ÉgÀqÀÆ ¥ÀjuÀªÄª±Ä°AiÀiAzÀªÄ. EzÀÆÀß £ÉÈgÀvÀªªÄªÄªÄ PÀgÉAiÄÄvÀÛgÉ.

"ÈzÀpªÀ°è ªÄiÀzsÀª«ÄPÀgÄÄ CxÀªÀ ±ÀÆ£ÀªªÄçUÀ¼ÄÄ C«zÉªAiÄ ¥ÄAiÀiÀðAiÄªÄzÀ ,ÀAªÄÈw-ÄAzÀ-ÉÄ '£Ä£ÄÄ' ªÄÄÄvÀzÀ CfÀÄ"sÀªÀUÀ¼ÄÄAmÁUÀÄvÀÛªÉAiÉÆÀßvÀÛgÉ. EzÀÄ ªÄiÀðtªÄzÀUÀ

PÀvÀÈðªÀÇ °ËzÄÄ; °sÉÆÃPÀÛøªÀÇ °ËzÄÄ. CªÀ£ÄÄ ,ÀªÀðªÀ!ªÀÄvÀÄÛ
 ¥ÀæwAiÉÆ§â£Ä ±ÄjÃgÄzÀ°èAiÄÄÆ °ÉÄgÉ °ÉÄgÉ. DvÀä£Ä°è QæAiÉÄAiÄÄÆ
 GAIÄ. ,ÀªAzÀªÀÄvÀÄÛ ¥ÀjuAªÀÄªÉAzÄÄ JgÄqÄÄ vÉgÄªAzÀ PªÀÄðªÀÄAIÄ.
 DvÀä£Ä°è ,ÀªAzÀ CxÁðvì ,ÁÜ£Ä ¥ÀjªAvÀð£É E®èçzÀÝgÄÆ ¥ÀjuAªÄÄ DxÁðvì
 gÄÆ¥Ä ¥ÀjªAvÀð£É DUÄÄvÀÛzÉ. DvÀä£ÄÄ ¤vÀð£ÉÄ§ PÄ®à£É
 «ÄÄªAiÄÄ ,ÁPÄjUÉ ,ÀªÄävÀªÁVzÀÝgÄÆ CzÄÄ ¥ÀjuA«Ä ¤vÀðvÀé. DvÀä£Ä°è
 avì °AUÄÆ CavìUÄ¼ÉÄ§ JgÄqÄÄ CA±ÀUÄ½zÄÄÝ CªÄÄ azÄÄ±ÄzÄªÄÄÆ®PÄ
 eÄÖ£ÄzÄ C£ÄÄ°sÄªªÄ£ÄÄß °ÉÆAçzÄgÉ CazÄÄ±ÄzÄªÄÄÆ®PÄ
 ¥ÀjuAªÄÄª£ÄÄß °ÉÆAzÄÄvÀÛ£É. EZÄÒ, ,ÄÄR, zÄÄBR
 ªÄÄÄAvÄzÄÄªÄÄUÄ¼É®è CazÄÄ±ÄzÄ ¥ÀjuAªÄÄgÄÆ¥ÄUÄ¼ÄÄ.

DzÄgÉ ¥Àæ°sÁPÄgÄgÄÄ DvÄäªÄÄ §zÄ°ÁªÄuÉ
 °ÉÆAzÄÄvÀÛzÉÄ§ÄzÄ£ÄÄß M¥ÄÄªªÄÄ®è. DvÄäªÄÄ dqªÄÄ ,ÄÄÛ. DzÄPÉì
 ,ÁéAiÄÄÄ ¥ÀæPÄ±ÄvÉ¬Ä®è. ,ÁéAiÄÄÄ¥ÀæPÄ±Äª£ÄÄß ¥ÄqÉçgÄÄªÄ
 MAzÄÄ eÄÖ£ÄzÄªÄÄÆ®PÄ CzÄÄ ¥ÀæPÄ±ÄUÉÆ¼ÄÄÛvÀÛzÉ. eÄÖ£Ä CxÄªÄ
 C£ÄÄ°sÄªªÄ£ÄÄß ,ÄÄ«vì' JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ§ªÄÄzÄÄ. F ,ÄÄ«vì ,ÁéAiÄÄÄ
 ¥ÀæPÄ±ÄªÄÄ¼ÄÄzÄÄÝ. CzÄÄ vÉÆÄjªÄÄAiÄÄiªÄÄUÄÄªÄÄxÄzÄÄ.ªÄÄÛ
 ªÄÄvÀÄÛ DvÄä JgÄqÄ£ÄÄÆß ¥ÀæPÄ² ,ÄÄªÄ AiÉÆÄUÄðvÉ CzÄQìzÉ.

CzÉéöËvÀ ½zÄPÄvÄzÄ ¥ÀæPÄgÄ DvÄäPÉì PÀvÀÈðvÀé-°sÉÆÃPÀÛøvÀé
 ªÄÄÄAvÄzÄÄªÄÄUÄ½®è. CzÄÄ PÄÆI ,ÄÛ ¤vÀð; AiÄiÄªÄ §zÄ°ÁªÄuÉUÄÆ
 M¼ÄUÄUÄzÄÄ. CzÄÄ «µÄ¬ÄAiÉÄÄ °ÉÆgÄvÄÄ «µÄAiÄÄªÄ®è.ªÄÄÛªÄzÄ°è
 §æªÄQìAvÀ °ÉÄgÉAiÄÄÆ C®è. ±ÄjÃgÄ,ªÄÄ£Ä ,ÄÄì ,ªÄÄAvÄzÄªÄÄUÄ½AzÄ
 °ÉÄgÉAiÄiÁVzÀÝgÄÆ D«zÉªAiÄÄ PÄgÄtçAzÄ CªÄÄUÄ¼Ä°è vÄ£ÄßvÄ£ÄzÄ
 CgÉÆÄ¥ÄªªÄÄAIÄ. DÄzÄgÉ fÄªAvÄäzÄ°è «±ÄéPÉì DzsÄgÄ°sÄÆvÄªÄzÄ
 KPÄÉÄÄªÄçéwÄAiÄªÄzÄ ¤vÀð±ÄÄzÄð§ÄzÄªÄÄPÄÛ ,Áé°sÄªÄzÄ
 ZÉËvÄ£ÄªªÉÄ vÄÄÄ©zÄÝgÄÆ «µÄAiÄÄgÄÆ¥ÄªÄzÄ CªÄAPÄÆqÄ EzÉ. DvÄä
 C£ÄvÄäUÄ¼Ä «Ä±ÄæªªÉÄ fÄªAvÄäªÉ£Äß§ªÄÄzÄÄ. °Ä®ªÄÄ ¥ÄvÉæUÄ¼Ä
 ¤Äj£Ä°è PÄtÄªÄ ,ÄÆAiÄÄð©A§ªÄÄ MAzÉÄ CzÄgÄÆ °Ä®ªÄV PÄtÄvÀÛzÉ JAzÄÄ
 PÉ®ªÄgÄÄ zÄÉµÄÖAvÄª£ÄÄß PÉÆqÄÄvÀÛgÉ. E£ÄÄß PÉ®ªÄgÄÄ DPÄ±ÄªÄÄ
 MAzÉÄ CzÄgÄÆ G¥Äçü °sÉÄzÄçAzÄ °ÉÄgÉ °ÉÄgÉAiÄiÁV PÄtÄªÄAvÉ JAzÄÄ
 °ÉÄ¼ÄÄvÀÛgÉ.

gÄªÄiÄ£ÄÄdgÄ ¥ÀæPÄgÄ DvÄäUÄ¼ÄÄ C£ÉÄPÄ; MAzÄjAzÄ MAzÄÄ
 ©ü£Äß; zÉÄªÄ, EAçæAiÄÄ,ªÄÄ£Ä ,ÄÄìªÄÄAvÄzÄªÄÄUÄ½AzÄ °ÉÄgÉ.
 fÄªAvÄä£ÄÄ CtÄgÄÆiÄiÁVgÄÄvÀÛ£É. eÄÖ£ÄPÉì D±ÄæAiÄÄ£ÄVgÄÄvÀÛ£É.
 ZÉËvÄ£Äª ,ÁégÄÆiÄÄÄÆ ,ÁéAiÄÄÄ¥ÀæPÄ±Ä£ÄÆ DVzÄÝ£É. UÄqsÄªzÉÝ
 (,ÄÄµÄÄÛ)¬ÄAzÄ JzÄÝªÉÄÄ°É DUÄÄªÄ °EQPÄ C£ÄÄ°sÄªªÄÄ fÄªÄ£ÄÄ
 D£ÄAzÄgÄÆiÄiÉÄÄ§ÄzÄ£ÄÄß vÉÆÄj¹PÉÆqÄÄvÀÛzÉ. DzÄgÉ CªÄ£ÄÄ JAçUÄÆ
 ,ÁévÄAvÄæ£Ä®è. CªÄ£ÄÄ ¥ÄgÄªÄiÁvÄäªUÉ Cçü£Ä; CªÄ£Ä°ègÄÄªÄÄzÄÄ
 '±ÉÄµÄvÀé'ªÉÄ§ «±ÉÄµÄ UÄÄt. fÄªÄ-dUÄvÄÄÛUÄ¼ÉgÄqÄÆ
 ¥ÄgÄªÄiÁvÄäªzÄ °ÉÄgÉAiÄiÁzÄgÄÆ CªÄ£Ä£ÄÄß ©nÖgÄ°ÄgÄªÄÄ.
 CªÉgÄqÄÆ ¥ÄgÄªÄiÁvÄä£Ä «±ÉÄµÄtUÄ¼ÄÄ. fÄªÄªUÄÆ zÉÄªªUÄÆ ±ÄjÃgÄ

DvÄäUÄ¼Ä ÄAŞAzsÄ fÄÄvÄägÄ°è ŞzÄpGÄÄ. ÄÄÄPÄÜgÄÄ ÄÄvÄÄÜ
 xvÄâgÉAŞ "sÉÄzÄUÄ¼ÄÄÄIÄ. DvÄäÄÄ ÄégÄÆ¥ÄvÄB DZÄ®ÄzÄgÄÆ
 CzÄgÄ°è ÄAPÉÆÄZÄ «PÄ,UÄ¼ÄÄ vÉÆÄgÄÄÄÄzÄÄ zsÄÄÄð"sÄÆvÄ
 eÄÖfÄçAzÄ ÄÄÄQÜUÉ F±ÄégÄfÄÄUÄæ°ÄÄÉÄ PÄgÄt.

ÄÄzsÄâZÄAiÄÄðgÄ ¥ÄæPÄgÄ fÄÄvÄäUÄ¼ÄÄ CÉÉÄPÄ, CÄÄ
 ¥ÄgÄ,ÄägÄ ©üfÄß. CÄÄ ZÉËvÄfÄâÄégÄÆ!UÄ¼ÄÄ. gÄÄAiÄfÄÄd
 1zÄPÄvÄÄÄÄÄß §°ÄÄÄÄnÖUÉ 1éÄPÄj1zÄgÄÆ ÄÄzsÄéZÄAiÄÄðgÄÄ C°è
 °ÉÄ¼ÄÄÄ ±ÄjÄgÄ-±ÄjÄj ÄAŞAzsÄÄÄÉÆß¥ÄÄÄÄÄ®è. CÄÄfÄÄ
 ¥ÄgÄÄÄiÄvÄäxÄzÄ ¥ÄÆwðAiÄiÄV "ÉÄgÉ. fÄÄgÄ°è ÄÄÄQÜ AiÉÆÄUÄâgÄÄ,
 xvÄâ ÄÄ,ÄjUÄ¼ÄÄ ÄÄvÄÄÜ vÄÄÉÆÄAiÉÆÄUÄâgÄÄ JAŞ ÄÄÆgÄÄ
 "sÉÄzÄUÄ¼ÄÄÄÄß °ÉÄ¼ÄÄvÄÜgÉ. zÉÄÄ, IÄ¶, !vÄÈ, ZÄPÄæÄwð ÄÄvÄÄÜ
 GvÄÜÄÄ ¥ÄÄgÄÄµÄ JAzÄÄ ÄÄÄQÜAiÉÆÄUÄâgÄ°è "sÉÄzÄ. ÄzÄPÄ®ÄÇ
 ÄÄR-zÄÄBRUÄ½ÄzÄ vÄÄÄ©zÄ ÄÄ,ÄgÄzÄ°è MzÄÝqÄÄÄÄÄgÄÄ xvÄâ
 ÄÄ,ÄjUÄ¼ÄÄ. zÉËvÄâ, gÄPÄëÄ, !±Äa ÄÄvÄÄÜ CzÄÄÄÄ ÄÄÄÄµÄâgÄÄ
 vÄÄÉÆÄAiÉÆÄUÄâgÄÄ CxÄÄÄ xvÄâfÄgÄQUÄ¼ÄÄ. fÄÄÄÄÄ ¥ÄgÄÄÄiÄvÄäfÄ C
 çüÄfÄÄÄVgÄÄÄÄzÄjAzÄ ÄÄÄQÜUÄÆ CÄÄÄ CÉÄÄUÄæ°Ä CÄÄ±Äâ.

xÄ"ÄPÄðgÄÄ gÄÄAiÄfÄÄdgÄfÄÄß §°ÄÄÄÄnÖUÉ CÉÄÄ,Äj,ÄÄvÄÜgÉ.
 C°èAiÄÄÆ fÄÄÄÄÄ eÄÖfÄÄ ÄégÄÆ!, eÄÖfÄPÉ! D±ÄæAiÄÄ. fÄÄÄÄ°è
 PÄvÄÈðvÄé "sÉÆÄPÄÜøvÄéÄÄ¼ÄÄÄÄÄÄ. fÄÄÄÄÄ eÄÖfÄÄ-
 "sÉÆÄUÄUÄ¼ÄÄÄÄß °ÉÆÄzÄÄÄÄzÄPÉ! ÄévÄAvÄæfÄ®è. F±ÄégÄfÄ C
 çüÄfÄÄ, fÄÄÄÄÄ ¥ÄgÄvÄAvÄæ, F±ÄégÄfÄ xÄiÄÄAvÄætÄÄvÉ
 ŞzÄÄPÄ"ÉÄPÄzÄÄÄÄÄ. ¥ÄjÄÄiÄtÄzÄ°è CtÄ ÄégÄÆ¥Ä. ¥Äæw ±ÄjÄgÄPÄÆ!
 ©üfÄß. CÄÄgÄ°èAiÄÄÆ ŞzÄpÄÄÄPÄÜ ÄÄÄAvÄzÄ "sÉÄzÄUÄ¼ÄÄÄIÄ.
 E°èAiÄÄÆ "sÄQÜAiÉÄÄ ÄÄÄQÜUÉ ÄzsÄfÄ, ŞzÄpÄ±ÄÉAiÄÄ°èAiÄÄÆ
 ÄÄÄPÄÜzÉ,ÉAiÄÄ°èAiÄÄÆ fÄÄÄÄÄ §æ°ÄäxÄzÄ "sÉÄzÄ °ÄUÄÆ
 C"sÉÄzÄUÄ¼ÄÄÄÄÆß °ÉÆÄçgÄÄvÄÜfÉ. ÄÄÄPÄÜfÄzÄUÄ fÄÄÄÄÄ §æ°ÄäzÄ°è
 ÄÄj KPÄPÄgÄÄÄÄÄß °ÉÆÄçzÄÝgÄÄ Ä°Ä vÄÄÄß ÄÄQÜvÄéÄÄÄß
 PÄ¼ÄÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄÄÄ®è.

ÄÄ®è"sÄZÄAiÄÄðgÄ ±ÄÄzÄpÄzÉéöËvÄzÄ ¥ÄæPÄgÄ fÄÄÄÄÄ
 ¥ÄgÄÄÄiÄvÄäfÄÄ ¥ÄjuÄÄÄ. «°Äj,ÄÄÄÄ EZÉÑAiÄÄÄAmÄzÄUÄ
 ÄéAiÄÄÄ¥ÄgÄÄÄiÄvÄäfÉÄ fÄÄÄÄÄ gÄÆ¥ÄÄÄÄß vÄ¼ÄÄvÄÜfÉ.
 ¥ÄgÄÄÄiÄvÄäfÄ L±ÄéAiÄÄð, AiÄÄ±ÄÄ, ÄÄ¥ÄvÄÄÜ, eÄÖfÄÄ, DfÄÄzÄ –
 ÄÄÄAvÄzÄÄÄÄ ÄÄgÉAiÄiÄUÄÄÄÄzÄjAzÄ çÄfÄvÉ, »ÄfÄvÉ, «¥ÄvÄÄÜ,
 DeÄÖfÄÄ, zÄÄBR ÄÄÄAvÄzÄÄÄÄ GAmÄUÄÄvÄÜzÉ. fÄÄÄÄÄ eÄÖvÄÈ eÄÖfÄÄ
 ÄégÄÆ! °ÄUÄÆ CtÄ ÄégÄÆ!AiÄiÄvÄzÄÝfÉ. CVß¬ÄÄzÄ °ÄjzÄ QrÄiÄÄAvÉ fÄÄÄ.
 ±ÄÄzÄp, ÄÄÄPÄÜ ÄÄvÄÄÜ ÄÄ,Äj JAŞÄzÄV fÄÄÄUÄ¼ÄÄ CÉÉÄPÄ «zsÄ.
 ÄÄÄPÄÜfÄzÄUÄ fÄÄÄÄÄ §æ°ÄäzÄ°è ÄÄj °ÉÆÄUÄÄvÄÜfÉ.
 D©üfÄßfÄUÄÄvÄÜfÉ. "sÄQÜAiÄÄ°è ±ÉæÄµÄxÄÄzÄ ¥ÄÄ¶x"sÄQÜ¬ÄÄzÄ
 éÆÄPÄë¥Äæ!Ü.

²æÃ ZÉÊvÀfÀâgÀ CaAvÀâ ``sÉÃzÁ`sÉÃzÀzÀ ¥ÀæPÁgÀ fÃáÁvÀä
 §æ°ÀäzÀ MAzÀÄ fÃáÀ±ÀQÛ. ZÉÊvÀfÀâ ,ÀégÀÆ|. DzÀÝJAzÀ CªÀfÀÄ §æ°ÀäzÀ
 MAzÀÄ CA±ÀªÁVgÀÄvÀÛfÉ. CªÀfÀÄ eÁÕvÀÈªÀÇ PÀvÀÈðªÀÇ DVzÁÝfÉ.
 DzÀgÉ PÀvÀÈðvÀé ±ÀQÛ §æ°ÀäfÀ CfÀÄUÀæ°ÀçAzÀ §AzÀzÀÄÝ. fÃáÁvÀä
 CtÃgÀÆ|AiÀiÁzÀªÀfÀÄ. °ÀÆªÀÄ vÀfÀß ¥ÀjªÀÄ¼ÀªÀfÀß ©ÃgÀÄªÀAvÉ
 ZÉÊvÀfÀâzÀ ¥Àæ`sÁªÀªÀÄ zÉÃ°AzÀ ªÉÃÄ`É DUÀÄvÀÛzÉ. fÃªÀfÀÄ
 ¥ÀævÉâÃPªÀAzÀ D¹ÛvÀéªÀÄ¼ÀªÀfÀÄ. ¥ÀgÀªÀiÁvÀäfÀ ,ÉªÉ CªÀfÀ
 fÉÊdUÀÄt. CªÀfÀÄ §æ°Àä CxªÀÄ PÀÈµÀÛUÉ |æAiÀÄfÀzÀ ,ÉªPÀ.
 fÃáÁvÀägÀ°è JgÀqÀÄ §UÉ ¤vÀªªÀÄPÀÛ ªÄvÀÄÛ §zÀP JAzÀÄ. ªÄÄPÀÛgÀÄ
 °ÀjAiÀÄ PÉÊAPÀAiÀÄðzÀ°è ¤gÀvÀgÀÄ. §zÀPgÀÄ ªÀiÁAiÉÄAiÀÄ §AzSÀfÀPÉÌ
 ¹®ÄQzÀªÀgÀÄ. DzÀgÉ ``sÀQÛªÀiÁUÀðªÀfÀß CfÀÄ,Àj¹zÀgÉ CªÀjUÀÆ
 ©qÀÄUÀqÉAiÀÄÄÄÄ.

¥À±ÀÄ¥ÀvÀ DUÀªÀÄUÀ¼À ¥ÀæPÁgÀ fÃáÁvÀä¤UÉ ‘¥À±ÀÄ’ JA§
 °É,ÀgÀÄ. EªÀfÀÄ PÁAiÀÄð-PÁgÀt ,À§AzSÀ CxÁðvî ¥À±ÀPÉÌ M¼À¥ÀiOªÀfÀÄ.
 PÁAiÀÄð-PÁgÀt ,À§AzSÀPÉÌ PÀ`Á JA§zÀÄ EféÆßAzÀÄ °É,ÀgÀÄ. DvÀäfÀÄ
 ZÉÊvÀfÀâ ,ÀégÀÆ|AiÀiÁVzÀÝgÀÆ vÀfÀß ¤ªÀfÀß Cjw®è. ±ÀjÃgÀªÉÄ
 vÀfÉAzÀÄ w½çgÀÄvÀÛfÉ. °ÁVzÀÝgÀÆ CªÀfÀÄ ¤vÀª; «`sÄÄ: zÀÈPî ªÄvÀÄÛ
 QæAiÀiÀ±ÀQÛUÀ¼ÀÄÄÄ. ¥À±ÀÄUÀ¼À°è ,ÁAdfÀ ªÄvÀÄÛ ¤gÀAdfÀ JAzÀÄ
 JgÀqÀÄ §UÉ. ±ÀjÃgÀ, EAçæAiÀÄ ªÄÄAvÁzÀªÀÄUÀ¼À
 ,À§AzSÀªÀÄ¼ÀªÀfÀÄ ,ÁAdfÀ. C ,À§AzSÀçAzÀ ¤ªÀÈvÀÛfÀzÀªÀfÀÄ
 ¤gÀAdfÀ. fÃáÁvÀäfÀ eÁÕfÀ-QæAiÀiÀ±ÀQÛUÀ¼ÀfÀß ªÄ®UÀ¼ÀÄ
 ªÄgÉªÀiÁqÀÄvÀÛÉ. ``sÉÆÄd ªÄÄAvÁzÀªÀÄgÀÄ ªÄ®UÀ½UÉ
 ªÀiÁAiÉÄAiÉÄ PÁgÀtªÉfÀÄßvÀÛgÉ. DzÀgÉ ¥À±ÀÄ¥ÀvÀ ,ÀÈvÀæUÀ¼À°è
 ªÀiÁAiÉÄAiÄ «ªÀgÀuÉ E®è.

±ÉÊªAzÀ±ÀðfÀzÀ ¥ÀæPÁgÀ ¥À±ÀÄªÉ¹PÉÆAqÀ fÃáÁvÀäfÀÄ ªÄª¥ÀPÀ,
 ¥ÀæPÁ±ÀgÀÆ¥À °ÁUÀÆ CfÉÄPÀ. CªÀfÀÄ PÀvÀÈðªÀÇ °ÉzÀÄ. fÃªÀgÀ°è
 ªÄÆgÀÄ «zsÀ «eÁÕfÀPÀ®, ¥Àæ¼ÀAiÀiÁPÀ® ªÄvÀÄÛ ,ÀPÀ®. F
 «`sÀUÀPÉÌ ¥À±ÀUÀ¼À vÁgÀvÀªÄªªÉÄ PÁgÀt. «eÁÕfÀPÀ®gÀ°è PÉÄª®
 DtªªÄ®±ÉµÀ«gÀÄvÀÛzÉ. ¥Àæ¼ÀAiÀiÁPÀ®gÀ°è Dtªª °ÁUÀÆ PÁªÄðt
 ªÄ®UÀ½gÀÄvÀÛÉ. ,ÀPÀ®gÀ°è ªÄÆgÀÄ «zsªAzÀ ªÄ®UÀ¼ÀÆ GAiÄ.

¥ÀævÀª©üeÁÕzÀ±ÀðfÀzÀ ¥ÀæPÁgÀ DvÀäfÀÄ ZÉÊvÀfÀâ ,ÀégÀÆ|. CªÀfÀÄ
 C¥Àj«ÄvÀªAzÀ eÁÕfÀ ªÄvÀÄÛ QæAiÀiÀ±ÀQÛAiÀÄ¼ÀªÀfÀÄ. ªÄ,ÀÛªªÁV
 ²ªÄ,ÀégÀÆ|. DzÀgÉ CzÄ CªÄPÀÛ. DzÀgÉ ±ÀQÛ ,ÀPÉÆÄzÀgÀÆ¥ÀªAzÀ
 ªÄ®UÀ¼ÉÄ PÁgÀt. fÃªÀfÀÄ ,À°Ad,ÀégÀÆ¥ÀªfÀß ¥ÀqÉAiÀÄªªÄzÉÄ ªÄÄQÛ.

±ÀQÛ«²µÄÖzÉéöÈvÀ ¹zÀPvÀzÀ ¥ÀæPÁgÀ fÃáÁvÀäfÀÄ
 ¥ÀgÀªÀiÁvÀäfÀ CA±ÀªÉÄ DVzÁÝfÉ. DzÀgÉ ¥ÀÆwðAiÀiÁV C`sÉÃzÀ«®è.
 ``sÉÃzªÀÇ EzÉ. MAzÀÄ zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ D`sÉÃzÀ EféÆßAzÀÄ zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ
 ``sÉÃzÀ. CVß-ÄAzÀ °ÄÄnÖzÀ QrUÀ¼À°è °ÉÄUÉ ``sÉÃzªÁUÀ°Ä

C`sÉÃzÀªÁUÀ°Ã E®èªÉÇ °ÁUÉ. ¥ÁgÀªÁiÁvÀä£ÀAvÉ fÃªÁgÀÆ ZÉÃvÀ£À
zsÀªÀÄðªÀ¼ÁªÁgÀÄ. DzÀgÉ ,ÀA,ÁgÀzÉ,ÉAiÀÄ°è ¥ÁgÀ,ÀàgÀ ©ü£ÀßgÀÄ.
»ÁUÉ ``sÉÃzÀ`sÉÃzÀªÁ£ÀÄß ¥Àæw¥Áç,ÄÄvÁÛgÉ.

3. dUÀvÄÄÛ

zÀ±Àð£ÀUÀ¼Ä°è ¥ÀæzsÁ£ÀªÁV «ªÉÃa,À-ÁUÄªÀ vÀvÀÛ÷éUÀ¼Ä°è
EzÄÄ MAzÄÄ. F dUÀwÛ£À ,ÁégÀÆ¥ÀªÉ£ÀÄ? EzÄÄ ,ÀvÀªªÉ? «ÄxÀªªÉ?
fÃªÀ dUÀvÄÄÛ ¢ÄÄvÄÄÛ F±ÀégÀ EªÀÁUÀ¼Ä ¥ÁgÀ,ÀàgÀ ,ÀA\$AzsÀªÉAxÀzÄÄ?
EvÁªç ¥Àæ±ÉßUÀ¼Ä£ÀÄß JwÛ ZÀað,À-ÁVzÉ. CªÄÄ ,ÀAQë¥ÀÛªÁV F
jÃwAiÀiÁVzÉ.ZÁªÄðPÀ zÀ±Àð£ÀzÀ ¥ÀæPÁgÀ F dUÀvÄÄÛ ,ÀvÀªªÁzÄÄzÄÄ.
¥ÀËyé, d®, vÉÃd,ÀÄi, ¢ÄÄvÄÄÛ ¢ÁAiÀÄÄUÀ¼ÉA\$ £Á®Äi ¢ÄÄªÁ`sÀÆvÀUÀ¼Ä
,ÀªÄÄ¶Ö gÀÆ¥ÀªÉÄ dUÀvÄÄÛ. DPÁ±ÀªÉA\$ vÀvÀÛ÷éª£ÀÄß CªÁgÀÄ
CAVÁPÀj,ÄªÄÄç®è. dUÀwÛ£À GvÀàwÛ °ÁUÀÆ «£Á±ÀUÀ¼ÄÄ
ªÄÄ¼½£À°ègÀªªÀ ¢É££ÉAiÀÄAvÉ ,ÀªÄªÁVAiÉÄÄ DUÄÄvÀÛªÉ. EzÁgÀ
GvÀÛwàAiÄÄ gÀª,Àªª£ÀÄß w½zªÁgÀÄ AiÀiÁgÀÆ E®è. PÉ®ªÄÄ
ZÁªÄðPÁgÀÄ PÁAiÀÄðPÁgÀªÁzÀªÁ£ÉÆß¥ÀàzÉ DPÁªPÀªÁzÀªÁ£Æß
¥Àæw¥Áç,ÄÄvÁÛgÉ.

eÉÊ£ÁzÀ±Àð£ÀzÀ ¥ÀæPÁgÀ ¥ÀÄzÀi®ªÄÄ dUÀwÛ£À
ªÄÄÆ®PÁgÀªÁVzÉ. ¥ÀÄzÀi®ªÉAzÁgÉ ,ÀEPÀëöªªÁzÀ ¢ÄÄÆ®zsÁvÄÄ.
EvÁgÀ zÀ±Àð£ÀUÀ¼Ä°è ¥ÀæPÄw, ¥ÀæzsÁ£À, ¥ÁgÀªÁiÁtÄ EvÁªçUÀ½AzÀ
ªÁtÄð,À-ÁUÄªªÀ vÀvÀÛ÷éªÉÄ EzÄÄ. EzÄÄ CtÁgÀÆ¥ÁzÀ°èAiÄÄÆ
,ÀiAzsÀgÀÆ¥ÁzÀ°èAiÄÄÆ (eÉÆÃqÀuÉAiÄÄ gÀÆ¥ÁzÀ°èAiÄÄÆ) EgÄÄvÀÛzÉ.
¥ÀËyé, d®, DVß, ¢ÄÄÄAvÁzÀªÄÄ F ¥ÀÄzÀi®zÀ ,ÀÆÛ® C©üªªQÛUÀ¼ÁVªÉ.
CtªÄÄÄ ,ÀEPÀëöª vÀªÄªªÁVzÄÄÝ CzÀ£ÄÄß «`sÁf,À®Ä ,ÁzsÀª«®è.
JgÀqÀQìAvÀ °ÉZÄÄÑ CtÄUÀ¼ÄÄ MmÁÖVzÄÝgÉ ,ÀAWÁvÀªÉA\$zÄÄ
°É,ÁgÀÄ. £ÁªÄÄª ±ÄjÁgÀ, ¢ÄÄ£Ä,ÀÄi, ¥Áæt – ¢ÄÄÄAvÁzÀªÄÄUÀ¼É®è
,ÀAWÁvÀUÀ¼ÉÄ DVªÉ. gÀÆ¥À, gÀ,À, UÄAzsÀ ¢ÄÄvÄÄÛ ,À±ÀðUÀ¼ÄÄ F
¥ÀÄzÀi®çAzÄÄAmÁzÀ ¥ÁzÁxÀðUÀ¼Ä°ègÀªªÀ £Á®Äi «zsÀUÀ¼ÄÄ. F
CtÄUÀ¼É®è ,ÀªAiÀ£À UÄÄtzªÁVzÄÄÝ ¢ÄÄÆ®gÀÆ¥ÁzÀ°è ¥ÀævÉªÁQ,À®Ä
,ÁzsÀª«®è. F «µÄAiÄÄzÀ°è eÉÊ£ÁªÄÄvÀªÄÄ ¢ÉÊ±ÉÄ¶PÀjVAvÀ
`ÉÃgÉAiÀiÁVzÉ. dUÀwÛUÉ PÁgÀt£ÁzÀ F±ÀégÀ£À D¹ÛvÀéªÄÄ EªÄjUÉ
ªAiÀ£Äª«®è. ZÁªÄðPÀ `ÉzÀPgÀAvÉ EªÁgÀ£Æß ,Àé`sÁªªÁ
çUÀ¼É£ÄßªªÄÄ. PÁAiÀið-PÁgÀt`sÁªzÀ «µÄAiÄÄzÀ°è
C£ÉÄPÁAvÀªzÀªÄÄ EªÄjUÉ ¢AiÀ£ÄªªÁzÄÄzÄÄ.

`ÉzÀPgÀ°è £Á®Äi ¥Àæ¹zÀP ¥Àæ,ÀÜ£ÀUÀ¼ÄÄ `ÉÃgÉ `ÉÃgÉ jÃwAiÄÄ
ªÁzÀUÀ¼Ä£ÄÄß ¢ÄÄAr,ÄÄvÀÛzÉ. ±ÀÆ£ÄªªÁçUÀ¼AzÀ ¢AiÀzsÀª«ÄPÁgÀ
zÀÈ¶ÖAiÄÄ°è dUÀwÛUÉ ¢Á,ÀÛªªÁzÀ D¹ÛvÀé«®è. CzÄÄ PÉÄª®
vÉÆÄjPÉAiÀiÁVzÉ. AiÉÆÄUÄZÁgÀ ¢ÄÄvÄÄ ¥ÀæPÁgÀªÁç ¢Ä,ÄÄÛ«UÉ
¥ÀævÉªÄPÀªÁzÀ C¹ÛvÀé«®è. «eÁÖ£ÁªÉÇAzÉÄ ,ÀvÀªªÁzÄÄzÄÄ J£ÄÄßvÁÛgÉ.
EªÁgÀ£ÄÄß «eÁÖ£ÁªÁçUÀ¼ÉAzÄÄ PÁgÉAiÄÄÄvÁÛgÉ. ¢ÉÊ`sÁ¶PÁgÄÄ °ÁUÀÆ

„ÉvÁæAwPÀgÀÄ dUÀwÛÉÀ „ÀvÀâvÉAiÀÄÉÉÆß¥ÀÄàvÁÛgÉ. ºÉÊ“sÁ¶PÀgÀÄ
 “ÁºÀâºÀ „ÄÛUÀ¼ÄÉÄÄß ¥ÀævÀâPÀëgÀÆ¥ÀzÀºè „ÀvÀâºÉAzÉÆ¡àzÀgÀ
 „ÉvÁæAwPÀgÀÄ “ÁºÀâºÀ „ÄÛUÀ¼ÄÄ CÉÄÄºAiÁÉÀ ¥ÀæºAiÁtçAzÀ
 w½AiÀÄvÀPÀìºÀÄUÀ¼ÉÄÉÄÄßvÁÛgÉ. EºAgÀ zÀÈ¶ÖAiÀÄºè gÀÆ¥À, gÀ „À,
 UÀAzsÀ ºÄÄvÀÄÛ „À±ÁðvÀäPÀUÀ¼ÄzÀ £Á®Àì ¥ÀzÁxÀðUÀ¼Ä CtÄUÀ¼Ä
 „AAWÁvÀºÉÄ dUÀvÀÄÛ. EzÀgÀ GvÀàwÛ «£Á±ÀUÀ½UÉ PÀgÀt«®è. ºÁUÁV
 EºAgÀ£ÄÄß „AAWÁvÀºÄçUÀ¼ÉAzÀ PÀgÉAiÀÄÄvÁÛgÉ.

„ÁARâzÀ±Àð£ÄzÀ ¥ÀæPÀgÀ „ÀvÀÛ÷é gÀd, vÀºÉÆÄUÀÄtUÀ½AzÀ
 PÀÆrzÀ ¥ÀæPÀÈwAiÉÄÄ dUÀwÛUÉ ºÄÄÆ®PÀgÀt. F ¥ÀæPÀÈwAiÄÄÄ ¤vÀâ
 ºÄÄvÀÄÛ CºÀâPÀÛ. ¥ÀæPÀÈwAiÄÄ WÀIPÀUÀ¼ÄzÀ „ÀvÀÛ÷égÀd „ÀÛÉÆÄ
 UÀÄtUÀ¼ÄÄ „ÁºAiÁ£ÄâºÀ ÉÜAiÀÄºègÀÄºÁUÀ K£ÄÆ EgÀzÀÄ. CºÀâ
 «µÀºAiÁºÀ ÉÜAiÀÄ£ÄÄß ºÉÆAçzÀUÀ „ÀÈ¶Ö ºÄÄºÀvÀÄÛ, CºAAPÀgÀ,
 ¥AAZÁvÀ£ÄävÀæUÀ¼ÄÄ, KPÁzÀ±À EAçæAiÀÄUÀ¼ÄÄ,
 ¥AAZÀºÄÄºÀ“sÀÆvÀUÀ¼ÄÄ EºÉ®èºAPÀÆì ºÄÄÆ®PÀgÀtºÁV
 ¥ÀæPÀÈw¬AgÀÄvÀÛzÉ. „ÁARâºÄÄvÀºÄÄ F±ÀégÀ£À C¹ÛvÀºèºÄ£ÄÄß M¥Àà
 çgÀÄºÄÄzÀjAzÀ ¥ÀÄgÀÄµÀ£À „ÁßzsÀâçAzÀ ¥ÀæPÀÈwAiÄÄÄ
 ¥ÁjuÁºÄÄUÉÆ¼ÄÄîºÄÄzÉ£ÄÄßvÁÛgÉ.

AiÉÆÄUÀzÀ±Àð£ÄºÄÄ „ÁARâºÄÄvÀºÄ£ÉÆß¡àzÀgÀÆ F±ÀégÀ£À
 C¹ÛvÀºèºÄ£ÄÆß M¥ÀÄººÄÄzÀjAzÀ ¥ÀæPÀÈwAiÄÄ ¥ÁjuÁºÄÄPÉì CºÀ£ÄÄ
 ¤«ÄvÀÛ PÀgÀtºÉ£ÄÄßvÀÛzÉ. DzÀÝjAzÀ AiÉÆÄUÀzÀ±Àð£ÄºÄ£ÄÄß „ÉÄ±ÀégÀ
 „ÁARâºÉAzÀ PÀgÉAiÀÄÄvÁÛgÉ.£ÄâAiÄÄ-ºÉÊ±ÉÄ¶PÀ ¹zÀPÁvÀzÀ ¥ÀæPÀgÀ
 dUÀwÛÉÀ ºÄÄÆ®PÀgÀtºÉAzÀgÉ ¥ÀgÀºAiÁtÄUÀ¼ÄÄ. ¥Àæ¼ÄAiÄÄ PÁ®zÀºè
 ¥ÀævÉâPÀºÁVzÀÝ ¥ÀgÀºAiÁtÄUÀ¼Äºè ZÀ®£ÉAiÀÄÄAmÁV zÀéöâtÄPÀ,
 vÀæöâtÄPÀ ºÄÄÄAvÁzÀ PÀæºÄÄçAzÀ MAzÀÄUÀÆr F dUÀvÀÄÛ
 GAmÁUÀÄvÀÛzÉ.dUÀvÀÄÛ CtÄUÀ¼Ä „AAWÁvÀºÉÄ DVzÉ. CtÄUÀ¼Äºè
 ZÀ®£ÉAiÀÄÄAmÁUÀÄºÄzÀPÉì ‘CzÀÈµÀÖ’ºÄÄ (PÁtzÉÄ EgÀÄºÀ, w½AiÀÄzÀ)
 PÀgÀtºÉAzÀ ¥Àæa£À ºÉÊ±ÉÄ¶PÀgÀÄ ºÉÄ½zÀgÉ, F±ÀégÀ£ÄÄ
 PÀgÀtºÉAzÀ C£ÄAvÀgÀzÀ £ÄâAiÄÄ ºÉÊ±ÉÄ¶PÀgÀÄ
 C©ü¥ÀæAiÄÄ¥ÀqÄÄvÁÛgÉ. F±ÀégÀ£ÄÄ EºèAiÄÄÆ ¤«ÄvÀÛ PÀgÀt;
 ¥ÀgÀºAiÁtÄUÀ¼ÄÄ G¥ÀzÀ£À PÀgÀt. DtÄUÀ¼Ä „ºÄÄÆºÄÉ¤¹zÀ dUÀwÛUÉ
 GvÀàwÛ, £Á±ÀUÀ¼ÄÄÄIÄ. DzÀgÉ CtÄUÀ¼ÄÄ ¤vÀâ. ¤vÀâºÁzÀ CtÄUÀ¼ÄÄ
 „ÉÄjPÉÆ¼ÄÄîvÀÛ ¥AAZÀ“sÀÆvÀvÀäPÀºÁzÀ ¥Àæ¥AAZÀ C«“sÀð« „ÄÄvÀÛzÉ.

¥ÀÆºÄð«ÄÄºAiÁÄ „ÁzÀ±Àð£ÄzÀ ¥ÀæPÀgÀ dUÀvÀÄÛ C£ÄçAiÀiÁzÀÄzÀÄ.
 CzÀgÀ GvÀàwÛ „ÀÈ¶Ö ºÄÄvÀÄÛ £Á±ÀUÀ¼Ä£ÄÄß CzÀÄ M¥ÀÄººÄÄç®è.
 PÉÄºÀ® ºÄâQÛUÀ½UÉ ºÄÄIÄÖ „ÁºÄUÀ¼ÄÄÄIÄ. dUÀwÛÉÀ ¥ÀzÁxÀðUÀ¼ÄÄ
 CtÄUÀ½AzÀ ºÄÄIÄÖvÀÛºÉAiÉÄÄsÄzÀ£ÄÄß PÉ®ºÄÄ «ÄÄºAiÁÄ „ÀPÀgÀÄ
 C©ü¥ÀæAiÄÄ¥ÀqÄÄvÁÛgÉ. PÀºÄÄðUÀ¼ÄÄ ¥sÀ®ºÄ£ÄÄß PÉÆqÀ®Ä
 ¹zÀPºÁzÀUÀ CtÄUÀ¼Ä „AAiÉÆÄUÀçAzÀ ºÄâQÛAiÄÄ
 GvÀàwÛAiÀiÁUÀÄvÀÛzÉ. PÀºÄÄð¥sÀ®zÀ „ÁºAiÁ!ÛAiÉÆAçUÉ £Á±ÀºÄÇ
 DUÀÄvÀÛzÉ. F DtÄUÀ¼ÄÄ £ÄºÄÄ PÀtÄÛUÉ PÁtvÀPÀì „ÆPÀèöäPÀtUÀ¼ÄÄ

šZÀˆÁªÀuÉUÀ¼ÁÆÀÄß °ÉÆAzÀÄwÛgÀÄªÀ dUÀvÀÛÉÀÄß C,ÀvÀªªÉÆÀß®Ä
 ,ÀzsÀª«®è. ªÉÄZÀUÀ¼ÄÄ ¥Àæw¥Àç,ÀÄªÀ ,ÀéUÀð, £ÀgÀPÀ, CzÀÈµÀÖ
 ªÄÄÄAvÁZÄªÀÄUÀ¼ÄÄ CwÄAçæAiÀÄUÀ¼ÁZÀgÀÆ ,ÀvÀªªÁZÀªÄ.

CzÉéöÈvÀ ¹zÁPvÀZÀ ¥ÀæPÁgÀ dUÀvÀÄÛ «ÄxÁª, ¥ÀªªvÀðÉÀ²Ä®
 CxÀªÁ PÉÄªÀ® vÉÆÄjPÉ. F vÉÆÄjPÉUÉ CzsÁgÀªÁZÀÄZÄÄ ,ÀaÑzÁÆÀAzÀ
 ,ÀégÀÆ¡AiÀiÁZÀ §æªÄ. vÉÆÄjPÉUÉ PÁgÀªÁZÀÄZÉÄ C«zÉª CxÀªÁ ªAiÀAiÉÄ.
 ªAiÀAiÉÄ–ÄAzÀ PÀÆrzÀ F±ÀégÀÆÉÄ dUÀwÛÉÀ ,ÀÈ¶ÖUÉ PÁgÀt. CªÆÀÆÀÄß
 ,ÀUÀÄt§æªÄªªÉÆÀßvÁÛgÉ. CAzÀgÉ dUÀvÀÄÛ vÉÆÄjPÉAiÀizÁZÀgÀÆ
 E®èªÉÄ E®èªÉAzÀ®è. ªÄªªÀªPÀ ,ÀvÉÛ CzÀPÉi EzÉÝÄ EzÉ.
 CzÀÉÉÆß¡àzÁUÀ ,ÀÈ¶ÖAiÀÄªè ¥ÀAaÄPÁgÀªÁÆÀÄß °ÉÄ¼ÄˆÁUÀÄvÀÛZÉ.
 ±ÀÄæwAiÀÄªè °ÉÄ½gÀÄªÀ wæªÀÈvÀlÀgÀªÁÆÀÆß M¡àzÁÝgÉ. CAzÀgÉ
 ¥ÁgÀªAiÀyðPÀ ,ÀvÀªªÁZÀ §æªÄZÀ £ÉˆÉ–ÄAzÀ £ÉÆÄrzÁUÀ dUÀvÀÄÛ
 «ÄxÉªAiÀiÁVzÉ. ªÄªªÀªPÀ £ÉˆÉ–ÄAzÀ ,ÀvÀªªÁVzÉ. §æªÄªªÄ dUÀvÀÛ®è,
 dUÀvÀÄÛ §æªÄªªÉÄ.

«²µÁxzÉéöÈvÀ ¹zÁPvÀZÀ ¥ÀæPÁgÀ dUÀvÀÄÛ ZÉÄvÀÉÀ °ÁUÀÆ
 CZÉÄvÀÉÁvÀªPªÁZÀÄZÄÄ. ¥Àæ¥ÁAZÀZÀ ,ÀÈ¶Ö, ¹Üw, £Á±ÀUÀ½UÉ
 ¥ÁgÀªAiÀvÀä£ÉÄ PÁgÀt. ¥ÁgÀªAiÀvÀä£ÀÄÄß ©lÖgÉ G½zÀ avï, CavïUÀ½UÉ
 ,ÀévÀAvÀæªÁZÀZÀ C¹ÛvÀé«®è. F±ÀégÀÆÉÄ dUÀwÛÉÀ G¥ÁZÁ£À °ÁUÀÆ
 «ÄvÀÛ PÁgÀt£ÁVzÁÝ£É. CªÆÀ °ÄÉUÉÆÄ,ÀlgÀªv ¥Àæ¥ÁAZÀZÀ ,ÀÈ¶Ö -
 £Á±ÀUÀ¼ÄÄ. fÄª ªÄvÀÄÛ dUÀvÀÄÛUÀ¼ÄÄ ¥ÁgÀªAiÀvÀäªAzÀ ©üÆÀß
 °ÁUÀÆ vÀªªÁZÀªÄ. ,ÀÈ¶Ö ªÄvÀÄÛ ¥Àæ¼ÄAiÀÄUÀ¼ÉAzÀgÉ ,ÀÆÛ®
 °ÁUÀÆ ,ÀÆPÀëöä gÀÆ¥ÁUÀ¼ÁÆÀÄß zsÄj,ÄªªÄZÄÄ. dUÀwÛÉÀ
 ,ÀÈ¶ÖAiÀÄªè JgÀqÄÄ CªÄ,ÉÛ EzÉ. vÀvÀÛ÷éUÀ¼Ä ,ÀÈ¶ÖAiÀÄÆÀÄß ,ÀªÄ¶Ö
 ,ÀÈ¶ÖAiÀÄAvÀ®Æ, ¥ÁAZÀˆsÄÆvÀUÀ¼ÄÄ «²µÄ PÀæªÄÄUÀZÀªè «Ä±Àæªv
 ªÄ,ÄÄÛUÀ¼Ä ,ÀÈ¶ÖUÉ PÁgÀªÁUÀÄªªÄZÀÆÀß zÄÈ¶Ö ªÄ¶Ö CxÀªÁ
 ¥ÀAaÄPÁgÀt ,ÀÈ¶Ö JAzÄÄ PÁgÉAiÀÄAvÁÛgÉ. dUÀwÛÉÀ
 ZÉÄvÀÉÁZÉÄvÀÉUÀ¼ÄˆÉè®è ‘CAvÀAiÀiÁð«Ä’AiÀiÁV ¥ÁgÀªAiÀvÀäªzÄÝ
 CªÄUÀ¼ÁÆÀÄß ªAiÀÄAwæ,ÄªªÄZÄJzÀ fÄª-dUÀvÀÄÛUÀ¼ÉgÀqÀÆ CªÆÀ
 «±ÉÄµÀtUÀ¼ÁV ¥ÁgÀªAiÀvÀä£À ±ÄjÄgÀªÉÆÀßˆÁVzÉ.

ªÄZsÀéªÄvÀZÀ ¥ÀæPÁgÀ ,ÀvÀÛ÷é gÀd,ÀÛªÉÆÄUÀÄtªÄ¼Äi
 ¥ÀæPÀÈwAiÄÄ ¥ÀjuÁªÄªÉÄ dUÀvÀÄÛ. UÄÄtUÀ¼Ä ,Àªªª
 ªÉÈµªªÄªUÀ½AzÀ dUÀwÛÉÀ ®AiÀÄ-,ÀÈ¶ÖUÀ¼ÄÄAmÁUÀÄvÀÛÉ.
 ¥ÀæPÀÈwAiÉÄÄ dUÀwÛÉÀ G¥ÁZÁ£À PÁgÀt. °ÁVzÀÝgÀÆ ¥ÀæPÀÈwAiÄÄ
 F±ÀégÀÆÀ CçüÆÀ °ÁUÁV dUÀwÛÉÀ ,ÀÈ¶Ö ¹Üw, £Á±ÀUÀ¼ÁÆÀÄß
 ªAiÀÄAwæ,ÄªªªÄÆÀ F±ÀégÀ. CªÆÄÄ dUÀwÛUÉ «ÄvÀÛ PÁgÀt. F
 dUÀvÀÄÛ ,ÀvÀª °ÁUÀÆ vÀªª °ÁUÀÆ F±ÀégÀªAzÀ ©üÆÀßªZÀÄZÄÄ.
 °ÁVzÀÝgÀÆ CªªUÉ ¥ÀÆwðAiÀiÁV CçüÆÀªÁVzÉ.

ªÄˆÁPÀðªÄvÀZÀªè dUÀwÛUÉ F±ÀégÀÆÄ G¥ÁZÁ£À °ÁUÀÆ «ÄvÀÛ
 PÁgÀt. Cavï JAzÄÄ PÁgÉ¹PÉÆ¼ÄÄªªÀ dUÀvÀÄÛ ¥ÀæPÀÈw–ÄAzÀ

GAmÁZÀÄzÀÄ. ¥ÀæPÀÈwAiÄÄ ¨sÁ²À£É ¸ÁARågÀAvÉAiÉÄÄ. DzÀgÉ CzÀÄ ¸ÄA¥À£tð²ÁV ¨sÀUÄÄ²ÁAvÀxUÉ D²ævÀ²ÁVzÉ. CzÄÄ ¨sÀUÄ²ÁAvÀxAzÀ ©ü£Äß²ÁVzÄÝgÀ£ C©ü£Äß²ÁÇ DVzÉ. ¨sÉÄzÁ¨sÉÄzÀ«zÉ. ¸ÆAiÄÄð²ÁÄvÀÄÜ gÀ²äUÄ¼ÄAvÉ, ¨ÉAQ²ÁÄvÀÄÜ QrUÄ¼ÄAvÉ ¨sÉÄzÁ¨sÉÄzÀ²ÁÄAIÄ.

²Á®è¨sÀ²ÁÄvÀzÀ°è F dUÄvÀÄÜ ¥ÀgÀ§æ°Ää£Ä ¸ÀÈ¶Ö. EzÄÄ ¸ÄvÀ²ÁÄzÀÄzÄÄ. °ÁUÄÆ C²ÁxAzÀ C©ü£Äß²ÁzÀÄzÄÄ. E°è §æ°Ää£Ä ¸Ävi' ¸ÄégÀÆ¥Ä PÁtÄvÀÜzÉAiÄiÄzÀgÀÆ 'avi'²ÁÄvÀÄÜ 'D£ÄAzÀ'UÄ¼ÄÄ ¸Ä¥ÄÜ²ÁV²É. ¸ÄévÀB AiÄiÄ²ÁÄzÉÄ §zÀ-Á²ÁuÉUÉ M¼Ä¥ÄqÀzÉ °Ä-ÁxÀð²ÁV C²Á£ÄÄ F ¥Àæ¥ÄAZÀ²Á£ÄÄß ¸ÀÈ¶Ö¹zÄÝ£É. dUÄwÜ£Ä G¥ÁzÁ£Ä °ÁUÄÆ x«ÄvÀÜ PÁgÀtUÄ¼ÉgÀqÀÆ C²Á£ÉÄ. eÉÄqÀ²ÁÄ vÀ£Äß §-ÉAiÄÄ£ÄÄß £ÉÄAiÄÄÝAvÉ. F dUÄvÀÄÜ §æ°ÄägÀÆ¥Ä. §æ°ÄzÀAvÉ xvÀå. §æ°Ää£Ä dUÄvÀÜV ¥ÄjuÁ²ÁÄ °ÉÆAçzÀgÀÆ C°è AiÄiÄ²ÁÄzÉÄ §zÀ-Á²ÁuÉ-Ä®è. EzÄ£ÄÄß C«PÀÈvÀ ¥ÄjuÁ²ÁÄ²ÁzÀÉAzÄÄ PÁgÉAiÄÄ-ÁVzÉ. §AUÁgÀ²ÁÄ PÄÄAqÀ®, PÉÄAiÄÄÆgÀ, °ÁgÀ²ÁÄÄAvÀzÀ gÀÆ¥ÄUÄ¼Ä£ÄÄß zsÀj¹zÀgÀÆ §AUÁgÀzÀ°è AiÄiÄ²ÁÄ «PÁgÀ²ÁÇ GAmÁUÄçgÀ²ÁÄAvÉ dUÄwÜ£Ä gÀÆ¥ÄzÀ°è ¥ÄjuÁ²ÁÄ °ÉÆAçzÀgÀÆ §æ°ÄägÀ°è §zÀ-Á²ÁuÉAiÄiÄUÄzÄÄ.

ZÉÈvÀ£ÄågÀ CaAvÀå¨sÉÄzÁ¨sÉÄzÀzÀ ¥ÀæPÁgÀ dUÄvÀÄÜ ¸ÄA¥À£tð²ÁV ¸ÄvÀ²ÁÄzÀÄzÄÄ. CzÄÄ °ÁjAiÄÄ ¨Á°Ä±ÀQÜAiÄÄ «-Á¸, ¸ÀÈ¶ÖPÀ®zÀ°è CzÄÄ ¥ÀgÀ²ÁÄvÀä£Ä°è C²ÁåPÄÜgÀÆ¥ÄçAçgÀÄvÀÜzÉ, ¥Àæ¼ÄAiÄÄPÀ®zÀ°è C²ÁåPÄÜ²ÁVgÀÄvÀÜzÉ. §æ°Ää£Ä dUÄvÀÜ£ÄÄß²ÁiÄAiÄÄ±ÀQÜAiÄÄ ¸ÄÁAiÄÄçAzÀ ¸ÀÈ¶Ö ¸ÄvÀÜ£É.²ÁiÄAiÉÄAiÄÄ dqÀ²ÁzÄzÀjAzÀ CzÄÄ vÀ£ÄßµÄÖPÉi vÀ£ÄÄ ZÀ°¸-ÁgÀzÄÄ.²ÁiÄAiÉÄUÉ JgÀqÀÄ²ÁÄÄRUÄ½²É- UÄÄt²ÁiÄAiÄiÄ²ÁÄvÀÄÜ fÄ²Á²ÁiÄAiÄiÄ. UÄÄt²ÁiÄAiÉÄ §æ°ÄäAqÀzÀ CAUÄ, WÄIPÄUÄ¼ÄV ¥Äj²ÁÄvÀð£É °ÉÆAzÄÄvÀÜzÉ. fÄ²Á²ÁiÄAiÉÄ ¸ÀÈ¶ÖPÄAiÄÄðPÉi £ÉgÀ²ÁÄ xÄr fÄ²ÁgÀÄUÄ½UÉ ¸ÄégÀÆ¥Ä «¸ÄäwAiÄÄ£ÄÄßAIÄ²ÁiÄqÀÄvÀÜzÉ.

±ÉÉ²ÁzÀ±Àð£ÄUÄ¼Ä°è dUÄwÜ£Ä ¸ÀÈ¶Ö ¹Üw²ÁÄvÀÄÜ ¸Ä°ÁgÀUÄ½UÉ²Á£ÄÄ PÉÄ²Á® x«ÄvÀÜ PÁgÀt. azÀÆæ¥Ä£ÄzÀ²Á£ÄÄ CazÀÆæ¥Ä²ÁzÀ dUÄwÜUÉ G¥ÁzÁ£ÄPÁgÀt£ÁUÄ-ÁgÀ£ÄÄ. dUÄwÜUÉ²ÁiÄAiÉÄ CxÀ²Á²Á£Ä ±ÀQÜAiÄÄ G¥ÁzÁ£ÄPÁgÀt²ÁVzÉ. dUÄvÀÄÜ fÄ²ÁÄvÀäxUÉ §ZsÀ£ÄPÁjAiÄiÄzÄzÀjAzÀ CzÄ£ÄÄß ¥Ä±À²ÉAzÄÄ PÁgÉAiÄÄ-ÁVzÉ. ¥Ä±ÄÄ¥ÄvÀ ±ÉÉ²ÁgÀ°è PÄ²ÁÄðxgÀ¥ÉÄPÄë£ÄzÀ²Á£ÉÄ ¸ÀÈ¶ÖUÉ PÁgÀt. ¥ÀævÀå©eÁÖzÀ±Àð£ÄzÀ°è C²Á£Ä EZÁÖ±ÀQÜAiÉÄ dUÄwÜ£Ä ¸ÀÈ¶ÖUÉ PÁgÀt.

dUÄwÜ£Ä ¸ÀÈ¶ÖUÉ §æ°Ää£ÉÄ G¥ÁzÁ£Ä °ÁUÄÆ x«ÄvÀÜ PÁgÀt£ÁVgÀÄvÀÜ£É. eÉÄqÀgÀ °ÄÄ¼Ä²ÁÄ °ÉÄUÉ vÀ£Äß ±ÄjÄgÀçAzÀ zÁgÀ²Á£ÄÄß ¸ÀÈ¶Ö²ÁiÄr ¥Ä£ÄB vÀ£Äß ±ÄjÄgÀzÉÆ¼ÄPÉi CzÄ£ÄÄß J¼ÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄvÀÜzÉAiÉÆÄ; AiÄiÄ²ÁÄ «zsÀzÀ°è F ¥ÄÈyéAiÄÄ°è OmÀ çÜUÄ¼ÄÄ GvÀä£Äß²ÁUÄÄvÀÜ²ÁiÉÆÄ²ÁÄvÀÄÜ AiÄiÄ²ÁÄ jÄwAiÄÄ°è

²ÀiÁ£ÀÀ£À ±ÀjÃgÀçAzÀ PÉÃ±À´ÉÆÃÀÄUÀ¼ÄÄ
 GvÀà£ÀßÀÁUÀÄvÀÛÉAiÉÆÃ CzÉÃ ¥ÀæPÁgÀzÀ°è πvÀâ§æ°Ää (CPÀëgÀ)çAzÀ
 F ,ÀÄÄ,ÀÛ «±ÀéÀÇ GvÀà£ÀßÀÁUÀÄvÀÛzÉAzÄÄ ²ÄÄÄAqÀPÀ G¥ÀμÀvÀÄÛ
 w½,ÄÄvÀÛzÉ. ¥ÀgÀ²ÀiÁvÀäπAzÀ ²ÉÆzÀ®Ä GvÀà£ÀßÀÁzÄÄzÄÄ DPÁ±À;
 DPÁ±ÀçAzÀ ²ÁAiÄÄÄ; ²ÁAiÄÄÄ«πAzÀ CVß; CVß¬ÄAzÀ d®; d®çAzÀ ¥ÀËyé;
 ¥ÀËyé¬ÄAzÀ ,ÀÄÄ,ÀÛ fÃ²ÀdAvÀÄ²ÄÄAiÄ²ÄzÀ dUÀvÀÄÛ
 GvÀà£ÀßÀÁUÀÄvÀÛzÉ. F dUÀvÀÄÛ ®AiÄ²ÀÁUÀÄ²ÄÄzÄgÀ PÀæ²ÄÄ²ÄÄ
 ,ÀAiÄiÁV EzÀPÉÌ «gÄÄzÀp²ÄzÄÄzÄÄ.

("sÁgÀwÃAiÄÄ vÀvÀé±Á,ÀÛç ¥Àæ²ÉÃ±À, qÁ,JA ¥Àæ"sÁPÀgÀ eÉÆÃÌ,
 ¥ÉÆæ. JA.J. °ÉUÀqÉ, CPÀëgÀ ¥ÀæPÁ±À£À, °ÉUÉÆÌÃqÄÄ, 2008, ¥ÄÄ.
 279-288)

CzsÁâAiÄÄ-2

"sÁgÀwÃAiÄÄ PÀ´Á ¥ÀgÀA¥ÀgÉ

1.²Á,ÄÄÛ²®à

GUÀ²ÄÄ ²ÄÄvÀÄÛ "É¼Ä²ÀtÄUÉ

²®à J£ÄÄßÀ ²ÀiÁvÀÄ ²ÉÆzÀ®Ä §¼Ä¼Ä ²Áâ¥ÀPÀ²AzÀ CxÀð²À£ÄÄß ¥ÀqÉ
 çvÀÄÛ. ¥Àæ¹zÀp²AzÀ CgÀ²ÀvÀÄÛ£Á®ÄÌ PÀ´ÉUÀ½UÉ´Áè '²®à' J£ÄÄßÀ
 °É,ÀgÉÄ C£ÀéAiÄ²ÀÁUÀÄwÛvÀÄÛ. ²Á,ÄÄÛ²®à CzÀgÀ°è£À MAzÄÄ
 «"sÁUÀ²ÉAzÄÄ °ÉÃ¼Ä§²ÄÄzÄÄ. '²Á,ÄÄÛ' JAzÀgÉ ²Ä,ÄÄÛUÀ½AzÀ
 π«ÄðvÀ²AzÄÄzÄÄ-JA§ CxÀð«gÄ²ÀAvÉ vÉÆÃgÀÄvÀÛzÉ. PÉÃ²À® PÀÌÖqAzÀ
 π²ÀiÁðtUÀ½UÉ ²ÀiÁvÀæ²À®èzÉ, ¥ÀÌÖt π²ÀiÁðtzÀ AiÉÆÄd£É,
 GzÁâ£À²À£AUÀ¼ÄÄ, gÀ,ÉÛUÀ¼ÄÄ, PÉÆ£ÉUÉ !ÃoÉÆÃ¥ÀPÀgÀtUÀ¼ÄÄ
 π²ÀiÁðt²ÀÇ ,ÀÒÀ F ¥AzÄzÀ ²Áâ!ÛAiÄ²°è ,ÉÃgÀÄwÛvÀÄÛ. F ±Á,ÀÛçPÉÌ
 ¥Àæ²ÀiÁt"sÁÆvÀ²ÀÇ CçÜPÀÈvÀ²ÀÇ DzÀ '²ÀiÁ£À,ÁgÀ' JA§ UÀæAxÀ F J®è
 CA±ÀUÀ¼Ä£ÀÆß °ÉÃ¼ÄÄvÀÛzÉ. DzÀgÉ ²ÄÄÄAzÉ F ¥AzÄzÀ ²Áâ!Û

¥Àj«ÄwUÉÆAqÀÄ “äÁ,ÄÄÛ²®à” JAzÀgÉ PÀlÖqÀUÀ¼Ä ¤ÄiÁðt (Architecture)
 äÄvÄÄÛ “²®à” JAzÀgÉ äÄÆwðUÀ¼Ä ¤ÄiÁðt(Sculpture) JA\$ CxÀð “É¼ÉzÄÄ\$A
 çvÄÄ.

„ÄÄiÁ£ÄðÄV J®è PÀ´ÉUÀ½UÀÆ °ÉÄ¼ÄÄÄÄvÉ äÁ,ÄÄÛ²®àPÀÆl £ÄÄÄä
 ±Ä,ÄÛçUÀæAxÀUÀ¼ÄÄ zÉÊ«PÀäAzÀ äÄÆ®Ä£ÉßÄ °ÉÄ¼ÄÄvÄÛÉ.
 äÁ,ÄÄÛ²®àzÀ °ÄÄlÖ£ÄÄß ‘äiÁ£Ä,ÄgÀ’ ¤zÉÄð²,ÄÄä jÄw »ÄVzÉ: \$æ°ä£Ä
 £Ä®Äl äÄÄRUÀ½AzÀ «±ÄéPÀäÄð, äÄÄiÄÄ, vÄéµÄÖð äÄvÄÄÛ äÄ£ÄÄ
 °ÄÄnÖzÄgÄÄ.£ÄgÄ £Ä®Äl d£Ä äÄPÀl¼ÄÄ PÄæäÄäÄV ,ÄÜ¥Äw,
 ,ÄÆvÄæUÄæ», äÄzsÄðQ, äÄvÄÄÛ vÄPÄëPÄ JA\$ÄÄgÄÄ. EäJAzÀ
 äÁ,ÄÄÛPÀ´É “É¼É¬ÄvÄÄ J£ÄÄßvÄÛzÉ äiÁ£Ä,ÄgÀ. EzÄÄ CxÀðÄvÄÛzÀ
 ¤gÄÆ¥ÄuÉ. äÁ,ÄÛäÄÄV ,Äp¥Äw äÉÆzÄ´ÄzÄäÄ äÁ,ÄÄÛ¤ÄiÁðt PÄgÄäzÄ°è
 vÉÆqÀUÄäÄ PÄäÄðZÄjUÀ¼Ä GzÉÆäÄUÄPÉl EgÄÄä °É,ÄgÄÄUÀ¼ÄÄ.
 CzÄgÄ°èAiÄÄÆ ,ÄÜ¥Äw JA\$ÄzÄÄ zÉÄÄ®AiÄÄUÀ¼Ä ¤ÄiÁðtzÄ°è ¥ÄæäÄÄR
 ,ÄÜ£Ää£ÄÄß ¥ÄqÉ¬ÄvÄÄ. zÄPÄë£ÄzÄ äÄvÄÄÛ
 äÁ,ÄÄÛ«zÄä¥ÄgÄAUÄvÄ£ÄzÄ ,ÄÜ¥ÄwAiÉÆ£Ä£Ä £ÉÄvÄÈvÄézÄ°è
 PÀlÖqÀUÀ¼Ä ¤ÄiÁðtPÄgÄä £ÄqÉAiÄÄwÛvÄÄÛ. ,ÄÆvÄæUÄ»
 äÉÆzÄ´ÄzÄäÄgÄÄ DvÄ¤UÉ ,Ä°ÄAiÄÄPÄgÄUÄÄwÛzÄÝ PÄgÄä¤Äð°ÄPÄgÄÄ.
 Cä¤UÄÆ ,ÄÆvÄæUÄæ» äÄvÄÄÛ EvÄgÄjUÄÆ EgÄ´ÉÄPÄzÄ
 AiÉÆÄUÄäVÉUÀ¼Ä£ÄÆß äÄvÄÄÛ CäÄgÄ PÄvÄðäÄUÀ¼Ä£ÄÆß
 ²®à±Ä,ÄÛçUÀ¼ÄÄ «äJ,ÄÄvÄÛÉ. EäÄgÄÄ «±ÄéPÀäÄð äÉÆzÄ´ÄzÄäÄgÄ
 äÄPÀl¼ÄÄ JAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄäÄ°è äiÁ£Ä,ÄgÀ, zÉÊ«PÀäAzÀ ±ÄQÜAiÄÄ£ÄÄß
 CäÄgÄ°è PÄtÄä ,ÄAPÉÄwPÄ ¥ÄæAiÄÄvÄßÄ£ÄÄß PÉÉPÉÆArzÉ J£Äß\$°ÄÄzÄÄ.

UÄÄ°ÉUÀ¼Ä°èAiÄÄÆ äÄÄgÄzÄ ¥ÉÆlqÉUÀ¼Ä°èAiÄÄÆ äÁ¹,ÄÄwÛzÄÝ D
 çÄiÁ£ÄäÄ, äÁ,ÄPÉl C£ÄÄPÄÆ®äAzÀ PÀlÖqÀUÀ¼Ä£ÄÄß
 PÄnÖPÉÆ¼ÄÄäÄÄzÄ£ÄÄß PÄ°vÄUÄ £ÄUÄjPÄvÉAiÄÄ fÄä£ÄzÄ°è
 \$°ÄÄzÉÆqÄð °ÉeÉÓAiÄÄ£ÄÄß DvÄ ElÖAvÄ¬ÄvÄÄ. PÄæäÉÄÄt Cä£Ä
 C£ÄÄ“sÄä “É¼ÉzÄÄvÉ, ,Ä¤ßÉÄ±ÄUÀ¼ÄÄ \$zÄ´ÄzÄÄvÉ, PÀlÖqÀUÀ¼Ä
 ¤ÄiÁðtzÄ°è PÉÄä® G¥ÄAiÄÄPÄÛvÉAiÄÄ eÉÆvÉUÉ ,ÄAzÄgÄäzÄÈlÖAiÄÄÆ
 “É¼ÉAiÄÄvÉÆqÄVvÄÄ. EvÄgÄ PÄ´ÉUÀ¼ÄÄvÉAiÉÄ äÁ,ÄÄÛ²®àÄÇ, DÄiÄiÄ
 PÄ®zÄ äÄvÄÄÛ DÄiÄiÄ d£ÄAUÄzÄ DAvÄjPÄ DPÄAPÉë C£ÄÄ“sÄäUÀ½UÉ
 PÄ£ÄßrAiÄÄ£ÄÄß »r¬ÄvÄÄ.

äÁ,ÄÄÛ²®àPÄ´ÉAiÄÄ Lw°Ä¹PÄ CzÄäÄAiÄÄ£ÄPÉl zÉÆgÄPÄäÄ «²µÄÖäAzÄ
 ,ÄäÄvÄæUÀ¼ÄÄzÄgÉ zÉÄäÄ®AiÄÄUÀ¼ÄÄ, äÄ¹ÄçUÀ¼ÄÄ, WÉÆÄjUÀ¼ÄÄ
 EvÄäç. KPÉAzÄgÉ äÁ,ÄzÄ äÄ£ÉUÀ½VAvÄ °ÉZÄÄÑPÄ® G½AiÄÄäÄvÄ°Ä
 jÄwAiÄÄ°è CäÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÄnÖzÄgÄÄ äÄvÄÄÛ G½¹PÉÆAqÄÄ \$AzÄgÄÄ.
 CAzÄgÉ äÁ,ÄÄÛ²®à ¥ÄæzsÄ£ÄäÄV G½zÄÄ “É¼ÉzÄÄ\$AzÄÄzÄÄ zsÄ«ÄðPÄ
 vÄ¼Ä°ÄçAiÄÄ äÉÄÄ´É£Äß\$°ÄÄzÄÄ. EzÄgÄ eÉÆvÉUÉ E£ÄÆß PÉ®äÄ
 ±ÄQÜUÀ¼ÄÄ EzÄgÄ “É¼ÄäÄtÄUÉAiÄÄ äÉÄÄ´É ¥Äæ“sÄäÄ£ÄÄß
 ©ÄjzÄÄä£ÄÄßäÄzÄgÄ°è ,ÄAzÉÄ°«®è. “sÈUÉÄ½PÄ ,Ä¤ßÉÄ±ÄUÀ¼ÄÄ,
 ,ÄäiÁfPÄ äÄvÄÄÛ gÄdQÄAiÄÄ ¥ÄjÄvÄð£ÉUÀ¼ÄÄ, Lw°Ä¹PÄ WÄl£ÉUÀ¼ÄÄ

ᵃÉÆzÀ⁻ÁzÀᵃÄ Å EᵃÄÅUÀ¹⁄₄À°è ᵃÄÄÄRᵃᵃÄzÀᵃÄ Å. EᵃÄÅUÀ¹⁄₄À ᵃÄæ⁻sÁᵃÄçAzÀ
 §zÀ⁻ÁᵃÄuÉUÉÆAqÀ C©ügÄÄaUÉ vÄPÀìAvÉ ᵃÄ,ÄÄÜ²®à ⁻É¹⁄₄ÉzÀÄ §AçvÄÄ.

DzÄÄzÀjAzÀ ᵃÄ,ÄÄÜ²®àzÀ ZÄjvÉæAiÉÄAzÀgÉ MAzÄÄ d£ÄAUÄzÀ
 C©ügÄÄaAiÄÄ ZÄjvÉæ. EArAiÄiÄ zÉÄ±ÄzÀ ᵃÄ,ÄÄÜ²®àᵃÄÇ EzÄPÉì
 °ÉÆgÄvÄV®è. E°è PÄ®PÄ®PÉì DzÄ zsÄ«ÄðPÄ ,ÄᵃÄiÄfPÄ gÄdQÄAiÄÄ
 §zÀ⁻ÁᵃÄuÉUÀ¹⁄₂UÉ C£ÄÄUÄÄtᵃÄV ᵃÄ,ÄÄÜ²®à ⁻É¹⁄₄ÉzÀÄ§AçzÉ.
 ᵃÄÄÆ®⁻sÄEvÄᵃÄzÀ D±ÄAiÄÄ ᵃÄÄvÄÄÜ DzÄ±Äð MAzÉÄ DVzÄÝgÄÆ CzÄÄ
 C©üᵃÄÄPÄÜUÉÆArgÄÄᵃÄ gÄÆ¥Ä ᵃÄÄvÄÄÜ ,ÄégÄÆ¥AUÀ¹⁄₄ÄÄ PÄ®PÄ®PÉì
 §zÀ⁻ÁUÄÄvÄÜ §AçzÉ. F ᵃÄiÄvÄÄ ²®àPÄ⁻ÉUÄÆ C£Äé⁻Ä,ÄÄvÄÜzÉ. «¥ÄÄ®ᵃÄÇ
 ᵃÉÉ«zsÄᵃᵃÄÄAiÄÄᵃÄÇ, ,Ä°Ä,Ä¥ÄÆtðᵃÄÇ GdÓ®ᵃÄÇ DzÄ ZÄjvÉæAiÄÄ£ÄÄß
 ⁻sÄgÄvÄRAqÄ ᵃÄ,ÄÄÜ²®à ᵃÄÄvÄÄÜ ²®àPÄ⁻ÉUÄ¹⁄₄ÄÄ ¥ÄqÉçᵃÉ.

FUÄ zÉÆgÄPÄÄᵃÄ Cw ¥ÄæaÄ£ÄᵃÄzÀ PÄìÖqÄUÄ¹⁄₄ÉAzÀgÉ
 ᵃÉÆ°ÉAeÉÆÄzÄgÉÆÄ °ÄgÄ¥ÄUÄ¹⁄₄Ä CᵃÄ±ÉÄµAUÄ¹⁄₄ÄÄ. ¹AzsÄÆ
 ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ F PÄìÖqÄUÄ¹⁄₄À°è, PÄ⁻ÄvÄäPÄᵃÄzÀ zÄÈ¶Ö⁻ÄAzÀ CµÄÄÖ
 ᵃÄÄ°ÄvÄézÀ CA±Ä PÄtçzÄÝgÄÆ, PÄìÖqÄUÄ¹⁄₂UÉ CᵃÄgÄÄ
 G¥ÄAiÉÆÄV ,ÄÄwÜzÄÝ ,ÄᵃÄÄvæUÄ¹⁄₄ÄÄ UÄᵃÄÄ£Ä°ÄðᵃÄVzÉ. ,Äé®à °ÉZÄÄÑ
 PÄᵃÉÄ FUÄ £ÄᵃÄÄ §¹⁄₄Ä,ÄÄwÜgÄÄᵃÄAvÄ°Ä ,ÄÄìÖ EnÖUÉUÄ¹⁄₄Ä£Éß C°è£Ä
 PÄìÖqÄUÄ¹⁄₂UÉ CᵃÄgÄÄ §¹⁄₄Ä¹gÄÄᵃÄÄzÄÄ PÄtÄvÄÜzÉ. ᵃÄÄtÄ,Ü
 UÄgÉAiÄÄ£ÄÄß¥ÄAiÉÆÄV¹ EnÖUÉUÄ¹⁄₂AzÄ PÄìÖqÄUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß
 PÄiÄÖᵃÄÄzÄgÄ°è C°è£Ä d£Ä ¥ÄjtÄvÄgÄVzÄÝgÉÄ\$ÄzÄPÉì FUÄ zÉÆgÄQgÄÄᵃÄ
 PÄìÖqÄUÄ¹⁄₄Ä CᵃÄ±ÉÄµAUÄ¹⁄₄ÄÄ ,ÄQèUÄ¹⁄₄ÄvᵃÉ. ⁻sÄzÄæᵃÄzÀ vÄ¹⁄₄Ä°Ä
 çAiÄÄ£ÄÄß °ÄQ JgÄqÄÄ ᵃÄÄÆgÄÄ CAvÄ,ÄÄÜUÄ¹⁄₄ÄᵃÄgÉUÉ
 PÄìÖqÄUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß Kj,ÄÄwÜzÄÝgÄÄ. ᵃÉÄÄ®AvÄ,ÄÄÜUÄ¹⁄₄Ä ᵃᵃÄiÄðtzÄ°è
 °ÉZÄÄÑV ᵃÄÄgÄᵃÄ£ÄÄß G¥ÄAiÉÆÄV ,Ä⁻ÁUÄÄwÜvÄÄÜ. ᵃÉÄÄ⁻ÄÖᵃÄtÄUÄ¹⁄₄ÄÄ
 ᵃÄÄìÖ,ÄᵃÄVgÄÄwÜzÄÄÝᵃÄÄ. ,ÄᵃÄiÄ£ÄᵃÄV PÄ°è£Ä PÄÄ\$UÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß
 CqÄØvÉÆ⁻ÉUÄ¹⁄₄Ä£ÄßV G¥ÄAiÉÆÄV ,ÄÄwÜzÄÝgÄÄ. C£ÄAvÄgÄ CᵃÄÄUÄ¹⁄₄Ä
 ᵃÄÄzsÄᵃzÄ°è ᵃÄÄgÄzÄ ¥ÄnÖUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß eÉÆÄr¹ ᵃÉÄÄ°ᵃAzÄ ᵃÄÄtÜ£ÄÄß °ÄQ
 vÄÄ¹⁄₂zÄÄ ᵃÄÄÄZÄÄÑwÜzÄÝgÄÄ. PÄᵃÄiÄᵃ£Ä PÄìÖqÄzÄ ᵃÄiÄzÄjUÄ¹⁄₄ÄᵃÄÄᵃÄÇ
 C°è zÉÆgÉw®è.

ᵃÄ,ÄzÀ ᵃÄÄ£ÉUÄ¹⁄₄Ä®èzÉ EvÄgÄ ,ÄᵃÄðdᵃPÄ PÉ® ,ÄUÄ¹⁄₂UÄV PÉ®ᵃÄÄ
 PÄìÖqÄUÄ¹⁄₄ÄÄ C°è EzÄÝAvÉ vÉÆÄgÄÄvÄÜᵃÉ. GzÄ°ÄgÄuÉUÉ:

,ÄᵃÄðdᵃPÄ ᵃÄÄ¥ÄgÄPÄìV ᵃÄÄðvÄᵃÄzÀ PÄìÖqÄUÄ¹⁄₄ÄÄ (Market) ᵃÄÄvÄÄÜ
 ,ÄᵃÄðdᵃPÄ ,Äß£ÄUÄÈ°AUÄ¹⁄₄Ä£ÄÄß °ÉÄ¹⁄₄Ä§°ÄÄzÄÄ. °ÄUÉAiÉÄÄ
 zsÄ«ÄðPÄᵃÄzÀ DZÄgÄuÉUÄVAiÄÄÆ PÉ®ᵃÄÄ PÄìÖqÄUÄ¹⁄₄ÄÄ E
 çÝgÄ⁻ÉÄPÉAzÄÄ vÉÆÄgÄÄvÄÜzÉ. CᵃÄÄUÄ¹⁄₄À°è ¥ÄÆeÉUÄV ᵃÄÄÆwðUÄ¹⁄₄ÄÄ
 EgÄÄwÜzÄÄÝᵃÉÄ? JA\$ÄzÄ£ÄÄß ,ÄÄµÄÖᵃÄV °ÉÄ¹⁄₄ÄÄᵃÄAw®è.
 EᵃÄÄUÄ¹⁄₄Ä®èzÉ C°è zÉÆgÄQgÄÄᵃÄ E£ÉÆBAzÄÄ §UÉAiÄÄ
 CᵃÄ±ÉÄµAUÄ¹⁄₄ÉAzÄgÉ §°ÄÄ±ÄB ᵃÄÄEvÄgÄ WÉÆÄjUÄ¹⁄₄ÉAzÄÄ
 °ÉÄ¹⁄₄Ä§°ÄÄzÄÄ JvÄÜgÄᵃÄzÄ ᵃÉÄçPÉUÄ¹⁄₄ÄÄ. EzÄzÄ£ÄAvÄgÄ

²ÄÄvÄÄÛ UÄÄ°ÉUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ §ZÄ¹ÄÄuÉUÄ¼ÄÄ vÄ¹ÉÉÆÄjzÄÄ²ÄÄ.
 CvÄâAvÄ ¥ÄæaÄ£ÄUÄÄ°É, M§âÄ£Äâ¹ ²ÄiÄvÄæ EgÄâ²ÄÄzÄPÉi
 C£ÄÄPÄÆ®²ÄUÄÄ²Ä jÄwAiÄÄ°è PÉÆgÉzÄÄ ²ÄiÄrzÄÄzÄVzÄÄÝ, MAzÄÄ PÄ®Äè
 ²ÄÄAZÄ²Ä£ÄÄß ²ÄiÄvÄæ M¼ÄUÄQÉ ¥ÄqÉçgÄÄwÜvÄÄÛ.

C£ÄÄvÄgÄ UÄÄ°ÉAiÄÄ°è §ÄzÄp£Ä «UÄæ°Ä²ÄßqÄÄ²Ä zsÄvÄÄUÄ¹sÄð
 ,ÉÄjvÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ JgÄqÄÄ ¥ÄPÄiUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ ¥Äæ²ÄÄ±ÄzÄéGÄzÄAvÉ
 PÄA§UÄ¼Ä£ÄÄß ©IÄÖ PÉÆgÉAiÄÄ²Ä PÄæ²ÄÄ gÄÆrüUÉ §ÄçvÄÄ. EzÄgÄ
 ²ÄÄÄAç£Ä ¨É¼Ä²ÄtÄUÉAiÉÄzÄgÉ PÄA§UÄ¼Ä£ÄÄß ,ÉÄj¹zÄAvÉ
 PÄ²ÄiÄ£ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß PÉwÜ ²ÉÄÄ¹ÄÖ²ÄtÄAiÄÄ£ÄÄß x«Äð,ÄÄ²Ä PÄæ²ÄÄ.
 EzÄÄ ¥ÄæaÄ£Ä ¨ÉzÄpUÄÄ°ÉUÄ¼Ä ¨É¼Ä²ÄtÄUÉAiÄÄ°è PÄAqÄÄ§gÄÄ²Ä
 ,ÄÆÜ®avÄæ. ,Ä£Äâ¹UÄ¼Ä ,ÄASÉâ °ÉZÄÄÑvÄÛ °ÉÆÄzÄAvÉ C²ÄgÄ ²Ä,ÄPÄiV
 EnÖUÉUÄ½AzÄ PÄiÖqÄUÄ¼Ä£ÄÄß PÄiÖvÉÆqÄVzÄgÄÄ. E²ÄÄUÄ¼Ä£ÉßÄ
 ZÉÉvÄâ®AiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄ PÄgÉAiÄÄ§°ÄÄzÄÄ. ZÉÉvÄâ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ
 ,ÄÆÜ¥ÄUÄ¼Ä£ÄÄß M¼ÄUÉÆAqÄÄ²ÄÄ. ,ÄÆÜ¥ÄUÄ¼Ä£ÄzÄgÉ §ÄzÄp£Ä
 ¥Ä«vÄæ C²Ä±ÉÄµÄUÄ¼Ä²ÄIÄÖ C²ÄÄUÄ¼Ä gÄPÄëuÉUÄV PÄnÖzÄ
 PÄiÖqÄUÄ¼ÄÄ. ZÉÉvÄâUÄ¼Ä£ÄzÄgÉ ¨ÉzÄpGÄ zÉÄ²Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ.
 Qæ²ÑAiÄÄ£ÄßgÄ ZÄZÄÄðUÄ½zÄÝAvÉ J£Äß§°ÄÄzÄÄ. E²ÄÄ ²ÄvÄ²ÄgÄtPÉi
 ¹PÄÄi °Ä¼ÄUÄzÄAvÉ §°Ä¼Ä PÄ® G¼ÄAiÄÄ¹ÉÄPÄVzÄÄÝzÄjzÄ EnÖUÉVAvÄ
 °ÉZÄÄÑ PÄ® x®è§®è °ÉÆ,Ä ²ÄiÄzsÄâ²ÄÄ²Ä£ÄÄß °ÄÄqÄÄPÄvÉÆqÄVzÄgÄÄ.
 CzÄgÄ ¥sÄ®²ÄV PÄ®Äè, PÄiÖqÄUÄ¼Ä£ÄÄß PÄiÖ²ÄÄ ,ÄzsÄ£Ä²ÄV
 ¥Äjt«Ä¹vÄÄ. PÄ°èxÄzÄ x«ÄðvÄ²ÄzÄ PÄiÖqÄUÄ¼ÄÆ ²ÄÄvÄÄÛ «,ÄÛgÄ²ÄV
 PÉÆgÉzÄÄ x«Äð¹zÄ ZÉÉvÄâ®AiÄÄUÄ¼ÄÆ «°ÄgÄUÄ¼ÄÆ ¥Äæ²ÄÄÄR²ÄV
 gÄÆ¥ÄÄUÉÆ¼ÄivÉÆqÄVzÄÄ²ÄÄ.

²ÄÄgÄ²Ä£ÄÄß ©IÄÖ PÄ°è£Ä ²ÄiÄzsÄâ²ÄÄ²Ä£ÄÄß PÄiÖqÄUÄ½UÉ
 Dj¹PÉÆAqÄÄzÄÄ d£ÄvÉAiÄÄ ,ÄÄÄløwPÄ fÄ²Ä£ÄzÄ®ÄèAmÄzÄ MAzÄÄ
 xzsÄðjPÄ ²ÉÄiÖ®Ä. C±ÉÆÄPÄ£Ä £ÉÄvÄÈvÄézÄ°è CzÄÄ ¨É¼ÉzÄ
 jÄwAiÄÄAvÄÆ E£ÄÆß ²ÄÄ°ÄvÄé¥ÄÆtð²ÄzÄÄzÄÄ. DvÄ£Ä ¥ÉÆæÄvÄi°ÄçAzÄ
 x«ÄðvÄ²ÄzÄ KPÄ²¹Ä,ÄÜÄ¹sÄUÄ¼ÄÄ, GvÄÛ²ÄÄPÄ¹ÄPÄwUÄ¼ÄV
 ¥Äjt«Ä¹zÄÄ²ÄÄ. DzÄgÉ C²ÄÄ ²Ä,ÄÄÛ²®àzÄ CAUÄUÄ¼ÄUÄzÉÄ ,ÄägÄPÄ
 ,ÄÜÄ¹sÄUÄ¼ÄV x«ÄðvÄ²ÄzÄÄ²ÄÄUÄ¼ÄÄ. C²ÄÄUÄ¼Ä vÄÄçAiÄÄ°ègÄÄ²Ä
 ¹A°ÄUÄ¼ÄAvÄÆ zsÄ²ÄÄðzÄ ,ÄAzÉÄ±Ä²Ä£ÄÄß ,ÄgÄÄwÜgÄÄ²ÄAvÉ
 ¹sÄ²Ä²ÄV PÄAUÉÆ½¹zÄÄ²ÄÄ. C°ègÄÄ²Ä zsÄ²ÄÄðZÄPÄæ²ÄÄ
 ,ÄÈ¶ÖZÄPÄæ²Ä£ÄÄß ²Äâ¹¹ D¼ÄÄwÜgÄÄ²Ä «±Äé±ÄQÜAiÄÄ xAiÄÄ²ÄPÉi
 ,ÄAPÉÄvÄ²Ä¹ÄvÄÄ. E£ÄÆß ¥ÄægÄÄ¹sÄzÄ zÉ,ÉAiÄÄ°èzÄÝ ²Ä,ÄÄÛ²®à
 C±ÉÆÄPÄ£Ä £ÉÄvÄÈvÄézÄ°è ¥ÄqÉzÄ ¥ÄjtwUÉ F ,ÄÜÄ¹sÄUÄ¼ÄAvÉ D
 PÄ®zÄ°è x«ÄðvÄ²ÄzÄ UÄÄ°Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÆ, CgÄ²ÄÄ£ÉAiÄÄ
 C²Ä±ÉÄµÄUÄ¼ÄÆ ,ÄQèAiÄiÄvÄÉ.

²ÄiÉgÄâgÄ £ÄAvÄgÄ EArAiÄiÄzÄ GvÄÛgÄ ²ÄÄvÄÄÛ
 ¥Ä²Ñ²ÄÄ¹sÄUÄUÄ¼Ä°è ,ÄÄAUÄgÄÄ ¥Äæ§®gÄzÄgÄÄ. zÄQétzÄ°è
 ±ÄvÄ²Ä°Ä£ÄgÄ ¥Äæ§®â ¨É¼É¹ÄvÄÄ. F PÄ®zÄ°è ¨ÉzÄp«°ÄgÄUÄ¼ÄÄ

UÀ²ÀÀÉÁ⁰Àð²ÁZÀ §ZÀ⁻Á²ÀUÉAiÀÄÉÀÄß ¥ÀqÉZÀÄ²ÀÄ. F PÁ®ZÀ²ÀÄÜ²®à²ÀÉÄß PÀ®ÄèUÀ^{1/4}Ä ÄÉÄ⁻É PÉvÀÜÉUÀ^{1/4}ÄÄ, ÄAPÉÄwPÀ²gÀÆ¥ÀUÉUÀ^{1/4}ÄÄ, PÀ®ÄèPÀiÖqÀUÀ^{1/4}ÄÄ ÄÄvÀÄÜ ZÉÉvÁ²®AiÀÄUÀ^{1/4}ÄÄ, “ÉZÀ² ÄÉÄ¹UÀ^{1/4}Ä ÄÄoÀUÀ^{1/4}ÄÄ CxÀ²Á «²ÁgÀUÀ^{1/4}ÄÄ-»ÄÜÉ «⁻sÁV, Ä§⁰ÄÄZÄÄ. Äé²®à² ÉZÄÄÑPÀ²ÄÄ EzÉÄ PÁ®ZÀ⁰èAiÉÄÄ EÉÉÆBzÄÄ PÀqÉAiÀÄ⁰è UÄÄ⁰ÁAvÀgÀ zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ^{1/4}Ä ÄÄiÁðt ¥ÄægÄÄ⁻sÄÄVvÄÄÜ. PÀ®ÄèUÄÄqÀØUÀ^{1/4}ÄÉÄß PÉÆgÉZÄÄ zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ^{1/4}ÄÉÄß²«Äð, ÄÄwÜZÄÝ Ä⁰Ä, Ä EzÄÄ. EAvÀ⁰Ä UÄÄ⁰ÁAvÄZÉð²Á®AiÀÄUÀ^{1/4}Ä⁰è ¥ÄæaÄÉÄ²ÄZÄÄÄÄUÀ^{1/4}ÉAzÄgÉ »ÄÉÄAiÀiÁÉZÄ PÁ®PÉi, ÉÄjzÄ PÉ²ÄÄ UÄÄ⁰ÉUÀ^{1/4}ÄÄ. CÄÄUÀ^{1/4}Ä⁰è ÉÄ¹Pi, PÁjè, “sÄd, “ÉqÀi, PÉÆAqÀÉÉ, |i, SéÆÄgÄ ÄÄvÄÄÜ CdAvÄZÄ MÄsvÄÄÜ ÄvÄÜÉ UÄÄ⁰ÉUÀ^{1/4}ÄÄ. F JÄiÄ UÄÄ⁰ÉUÀ^{1/4}ÄÄ §⁰ÄÄ ÄÄÄRÄ²ÄZÄÄÄÄUÀ^{1/4}ÉAzÄÄ ¥ÄjUÄtÄ, Ä®ànÖÄÉ.

Qæ.±Ä. 250 jAzÄ 450 gÄÄÄgÉUÉ “É^{1/4}ÉZÄÄ §AzÄ ÄÄ, ÄÄÜ²®àZÄ AiÄÄÄUÄÄÉÄÄß UÄAzsÄgÄ jÄwAiÄÄ ÄÄ, ÄÄÜ²®à JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ⁻ÄVzÉ. CÄÄÄ ¥ÄZÄgÄÄ ¥ÄZÄgÄÄUÀ^{1/4}ÄV Ä^{1/2}zÄ PÀ®ÄèUÄ^{1/2}ÄZÄ PÄnÖZÄ MAZÄÄ §UÉAiÄÄ PÄiÖqÀUÀ^{1/4}ÄVZÄÄÝÄÉÉÄß§⁰ÄÄZÄÄ. EÄÄUÀ^{1/4}Ä⁰è ¥ÄægÄÄ⁻sÄZÄ PÄiÖqÀUÀ^{1/4}ÄÄ MgÄmÉÆgÄmÄZÄ PÀ®Äè UÄÄAqÄÄUÀ^{1/2}ÄZÄ²«ÄðvÄÄUÄÄwÜZÄÄÝÄÄ PÄÄ±ÄÉÄgÄ PÁ®ZÄ⁰è EAvÀ⁰Ä ZÉÉvÁ²®AiÀÄUÀ^{1/4}ÄÆ «²ÁgÀUÀ^{1/4}ÄÆ²«ÄðvÄÄÄZÄÄÄ. Qæ.±Ä. ÄÄÄÆgÄÉÄÄ ±ÄvÄÄiÁÉZÄÄ ÉÄAvÄgÄ CÄÄgÄ D^{1/2}éPÉ E^{1/2}ÄÄÄRÄ²ÄZÄgÄÄ F PÄiÖqÀUÀ^{1/4}Ä ¥Äæ⁻sÄÄ PÄÄUÄi⁰®è.

F PÁ®ZÄ⁰è “ÉZÀ²gÄ PÄiÖqÀUÀ^{1/4}Ä®èzÉ eÉÉÉÄgÄ PÄiÖqÀUÀ^{1/4}ÄÆ²«ÄðvÄÄÄZÄÄÄÄ. “ÉZÀ² ÄÄvÄÄÜ eÉÉÉÄZsÄÄÄðUÀ^{1/4}ÄÄ ÄÄnÖ “É^{1/4}ÉZÄ ¥Äj¹ÜwUÀ^{1/4}ÄÄ ÄÄð, ÄÄiÁÉÄÄÄVZÄÄÝZÄjAzÄ CÄÄÄ gÄÆi¹PÉÆAqÄÄ ÄÄ, ÄÄÜ²®àZÄ⁰èAiÄÄÆ KPÄgÄÆ¥ÄvÉAiÄÄÉÉßÄ PÄtÄvÉÜÄÉ. ²®àZÄ⁰èAiÄÄAvÄÆ EÄÉgÄqÀPÄÆi EgÄÄÄÄ ÄÄÄÄ §⁰ÄÄ ÄÄÑÉÄZÄÄ. JµÉÆÖÄ ÄÄZÄ⁻sÄðUÀ^{1/4}Ä⁰è §ÄZÄ²ÄÄ ÄÄvÄÄÜ wÄxÄðPÄgÄÉÄ «UÄæ⁰ÄUÀ^{1/2}VgÄÄÄÄ CÄvÄgÄÄÄÉÄß UÄÄgÄÄw, ÄÄÄÄZÉÄ PÄµÄÖÄÄUÄÄvÄÜzÉ çUÄÄ§gÄ eÉÉÉÄ«UÄæ⁰ÄUÀ^{1/4}ÄÄ ÉÄUÄßÄÄVgÄÄÄÄZÄjAzÄ CÄÄUÀ^{1/4}ÄÉÄß ÄÄ⁻sÄÄÄV UÄÄgÄÄw, Ä§⁰ÄÄZÄÄ. DzÄgÉ ±ÉÉÄvÄÄ§gÄ eÉÉÉÄ«UÄæ⁰ÄPÄÆi §ÄZÄ²ÄÄ «UÄæ⁰ÄPÄÆi AiÄiÄÄÄ ÄÄvÄÄÄÄÄÇ PÄAqÄÄ §gÄÄÄÄç²®è. ²®àZÄAvÉAiÉÄÄ ÄÄ, ÄÄÜ²®àZÄ⁰èAiÄÄÆ eÉÉÉÄ “ÉZÀ² jÄwUÀ^{1/4}ÄÄ MAZÉÄ ÄÄiÁUÄðZÄ⁰è ÉÄqÉZÄÄÄÉÉÄß§⁰ÄÄZÄÄ. VgiÉÄgi, ÄÄiÄAmiC§Ä, UÄé⁰ÄiÄÄgi ÄÉÆZÄ⁻ÄZÄ PÄqÉUÀ^{1/4}Ä⁰è eÉÉÉÄ ÄÄ, ÄÄÜ²®à ÄÄiÄZÄÄj-ÄZÉ. zÄQët zÉÄ±ÄZÄ⁰è §¹ÜUÀ^{1/4}ÄÄ ÄÄvÄÄÜ “ÉiÄÖUÀ^{1/4}ÄÄ (ÄÄvÄÜ®Æ ¥ÄæPÄgÄ«ZÄÄÝ ÄÄZsÉÄ UÉÆÄÄÄiÉÄ «UÄæ⁰Ä«gÄÄÄÄ, ÄÜ^{1/4}ÄUÀ^{1/4}ÄÄ) “É^{1/4}ÉZÄÄ §AzÄÄÄÄ.

UÄAzsÄgÄ ÄÄ, ÄÄÜ²®àZÄ PÁ®ZÄ⁰èAiÉÄÄ ÄÄÄÆr §AzÄ EÉÉÆBzÄÄÄ ÄÄiÄZÄjAiÉÄÄZÄgÉ ÄÄÄxÄÄgÄ jÄw. ZÉÉvÁ²®AiÀÄUÀ^{1/4}Ä PÄÄÄiÁÉÄÄUÀ^{1/4}ÄÉÄÆÄÄ ÄÄvÄÄÜ EvÄgÄ ÄÄÄRÄ CA±ÄUÀ^{1/4}ÄÉÄÆÄÄ ÄÄÄxÄÄgÄ jÄwAiÄÄÄ CÉÄÄPÄj¹vÄÄ. PÄiÖqÀUÀ^{1/4}Ä ÄÄvÄÜ®Æ EgÄÄÄÄ

CqÀØ¥ÀnÖUÀ¼À£ÀÆß ¢ÄÄvÀÄÛ ¨ÁV®ÄUÀ¼À£ÀÆß PÉvÀÛ£ÉAiÀÄ PÉ®À ¢AzÀ C®APÀj¹gÄÄÄÄzÄÄ E°è PÁtÄvÀÛzÉ. PÄÄ±Á£ÀgÀ PÁ®zÀ°è ¤«ÄðvÀÄzÀ ¨ÉzÀp ¢ÄÄvÀÄÛ eÉÉ£À PÄIÖqÀUÀ¼ÄÄ ¸À F PÁ®zÀ°è C®APÀÉvÀÄzÄÄÄÄ.

UÄÄ¥ÀÛgÀ PÁ®zÀ°è ¨sÀgÀvÀRAqAzÀ §°ÄÄ¨sÁUÀ ¢ÄÄvÉÛ MAzÄÄ DqÀ½vAzÀ ¢Ä±ÀPÉI ¸ÉjvÄÄ. C±ÉÆÄPÀ£À PÁ®zÀ°è ¨ÉzÀpzsÀÄÄðPÉIÉ ¹PÄI ¸ÄÛ£À EÄAgÀ PÁ®zÀ°è »AzÀÆzsÀÄÄðPÉI ¹QìvÄÄ. PÄIÖqÀUÀ¼ÄÄ°è ¸ÉAzÀgÀÄzÀ CA±À ¢ÄÄvÀÄÛ gÀZÀ£ÉAiÀÄ «zsÀ£À- F JgÀqÄÄ zÀÈ¶IÖUÀ¼ÀÆ ¥ÄæÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ. EzÄÄÄÄgÉUÉ §AzÀAvÉ PÉÄÄ® ¨ÉzÀpUÄÄ°ÉUÀ¼À C£ÄÄPÀgÀuÉ¬ÄAzÀ ¢ÄÄÄÛ²°àUÀ¼ÄÄ vÀÈ¥ÄÛgÀUÀ°®è. °ÉÆ¸À°ÉÆ¸À zÀÈ¶IÖAiÀÄ£ÄÄß PÄIÖqÀUÀ¼ÄÄ ¤ÄAiÄðtzÀ°è ¥ÄæPÄI¥Är¸À®Ä ¸ÀÄ¸À¥ÄIÖgÄÄ. PÄIÖqÀPÉI ¨ÉÄPÄzÀ PÄ®ÄèUÀ¼À£ÄÄß CAzÄÄÄV PÄvÀÛj¸ÄÄÄÄzÉÄ MAzÄÄ PÄ¬ÉAiAiÄV ¨É¼É¬ÄvÄÄ. EzÉ®èQìAvÀ °ÉZÄÑV zÉÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ MAzÄÄ D®AiÄÄ- JA§ PÄ®à£É EzÀPÉI »AzÉAiÉÄÄ E ¢ÝgÀ§°ÄÄzÀgÀÆ CzÀPÉÆIÄzÄÄ ¸ÀµÄÖgÀÆ¥ÄÄ §AzÄÄzÄÄ F PÁ®zÀ°èAiÉÄÄ. »AzÀÆ zÉÄÄÄ®AiÄÄUÀ¼ÄÄ ¤ÄAiÄðtzÀ ZÄjvÉæAiÄÄ°è ¨ÉzÀp zsÄÄÄÄðzÀ ¥Äæ¨sÄÄÄÄ£ÄÄß MAzÄ®è MAzÄÄ jÄwAiÄÄ°è MìÀPÉÆ¼ÄÄ¬ÉÄ¨ÉÄPÄUÄÄvÀÛzÉ.

»AzÀÆ zÉÄÄÄ®AiÄÄUÀ¼À£ÄÄß PÄ°è¤AzÀ ¤«Äð¸ÄÄÄÄzÀgÀ°è ¥ÄæÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ °ÉeÉÓAiÄÄ¤ßnÖvÄÄ UÄÄ¥ÀÛgÀ AiÄÄÄUÄ. D PÁ®zÀ zÉÄÄÄ®AiÄÄUÀ¼À£ÄÄgÉ ¢ÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ UÄ¨sÀðUÄÈ°À ¢ÄiÄvÀæ. ZÄZÄÑPÄÄÄzÀ DPÁgÀzÀ°è PÄ°è¤AzÀ ¤«ÄðvÀÄÄzÀ PÉÆÄuÉ CzÄÄ. CzÀgÀ ¢ÄÄzsÀÄzÀ°è GzÉÝÄ²vÀ ¢ÄÄÆwðAiÄÄ ¸Ä¥Ä£É. UÄ¨sÀðUÄÈ°ÀPÉI M¼ÄUÉ °ÉÆÄUÄÄÄÄ MAzÄÄ aPÄI ¨ÁV®£ÄÄß ©IÖgÉ ¨ÉÄgÉ°èAiÄÄÆ QIQUÀ¼ÄUÄÄ ¨ÁV®ÄUÀ¼ÄUÄÄ EgÄÄwÛgÀ°®è. DzÄÄzÄjAzÀ UÄ¨sÀðUÄÈ°ÄzÀ M¼Ä¨sÁUÄzÀ UÉÆÄqÉUÀ¼ÄÄ PÉvÀÛ£ÉAiÀÄ PÉ®ÀÄÄ£ÄÆ E®èzÉ MgÀmÁVgÄÄwÛzÄÄÝÄÄ. UÉÆÄqÉAiÄÄ °ÉÆgÀ¨sÁUÄUÀ¼À£ÄÄß PÉvÀÛ£É¬ÄAzÀ C®APÀj¸ÄÄUÄÄwÛvÄÄÛ. PÉ®ÄÄÄ zÉÄÄÄ®AiÄÄUÀ¼ÄÄ°è F UÄ¨sÀðUÄÈ°ÄzÀ ¢ÄÄÄÄzÉ MAzÄÄ aPÄI ¢ÄÄÄI¥ÄÄÄÄ EgÄÄwÛvÄÄÛ. EzÉÄ ¢ÄÄÄÄzÉ C£ÉÄPÄ PÄA§UÀ½AzÀ PÄÆrzÀ ¢ÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ¥ÄÄÄV ¥Äjt«Ä¹vÄÄ.

UÄÄ¥ÀÛgÀ PÁ®zÀ°è CAzÀgÉ ¸ÄÄÄAiÄgÄÄ 4£ÉÄ ±ÄvÀÄÄAiÄ£À¢AzÀ 6£ÉÄ ±ÄvÀÄÄAiÄ£ÄzÄÄÄgÉUÉ zÉÄÄÄ®AiÄÄUÀ¼ÄÄ ¤ÄAiÄðtzÀ PÄ¬É UÄÄÄÄ£Ä°ÄðÄzÀ jÄwAiÄÄ°è «PÄ¸ÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉ¬ÄvÄÄ. CÄÄÄUÀ¼ÄÄ°è PÄAqÄÄ§gÄÄÄ PÉ®ÄÄÄ «²µÄÖ CA±ÀUÀ¼À£ÄÄß, zÉÄÄÄ®AiÄÄzÀ PÄA§UÀ¼ÄÄ°è CÄÄÄUÀ¼ÄÄ ¨ÉÆÄ¢UÉ (vÄÄ¢)UÀ¼ÄÄ°è, M¼Ä¨sÁUÄzÀ PÄA§UÀ¼ÄÄ ¸À°£Ä°è, PÄIÖqÀzÀ ¸ÄÄvÀÛ°£À PÉvÀÛ£ÉAiÀÄ PÉ®ÀzÀ°è ¢ÄÄvÀÄÛ ¢ÄÄÄÄzÀégAzÀ C®APÀgÀUÀ¼ÄÄ°è PÁt§°ÄÄzÄÄ. CAzÀgÉ zÉÄÄÄ®AiÄÄzÀ ¥ÄæÄÄÄÄÄÄÄÄ CAUÄUÀ¼ÄÄ®èÄÄÇ ¨É¼ÉzÄÄÄÄÄ. FV£À d§Ä¬¥ÄÄgÀ f¬ÉèAiÄÄ°è nUÄé JA§°ègÄÄÄÄ PÄAPÄ½zÉÄ« zÉÄÄÄ®AiÄÄÄ£ÄÄß D PÁ®zÀ ¢ÄiÄzÀjUÉ GvÀÛÄÄ GzÄ°ÄgÀuÉAiÄÄ£ÄßV °ÉÄ¼ÄÄÄvÀÛgÉ.

E°èAzÀ ðÄÄÄZÉ °sÁgÀwÄAiÄÄ ðÁ,ÄÄÛ²®àPÉÌ MAZÄÄ µçðµÀÖðÁZÄ çPÄÄÌ ¹PÄÌAvÁ-ÄvÄÄ. CðÄÄUÄ¼ÄÄ ±Ä±ÄéVÄðÁV µ®ÄèðÄAvÉ PÄÌÖ°ÉÄPÉÄS °ÄÄS® °É¼É-ÄvÄÄ. gÄeÁçügÄdgÄÄ vÄðÄÄä CgÄðÄÄ£ÉUÄ¼ÄÄ µðÄiÄðtPÉÌ CµÄÄÖ UÄðÄÄ£ÄðÄÄÄß PÉÆqÄ°®è. zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ gÄZÄ£ÉUÉ °ÄtðÄ£ÄÄß ,ÄÄjzÄgÄÄ. ðÁ,ÄÄÛ²®àUÄ¼ÄÄ vÄðÄÄä PÄ°ÉAiÄÄ ,ÄxÄðPÄvÉAiÄÄ£ÄÄß zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ µðÄiÄðtzÄ°è PÄAqÄÄPÉÆAqÄgÄÄ. “ðÁ,ÄÄÛ²®à” JA§ ¥ÄzÄ Cw«ÄÛgÄðÁZÄ CxÄðçAzÄ PÄÌÖqÄUÄ¼ÄÄ, zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ µðÄiÄðt JA§µÄÖPÉÌ ¹Ä«ÄvÄðÁ-ÄvÄÄ. »ÄÜÉ °sÁgÀwÄAiÄÄ ðÁ,ÄÄÛ²®àPÉÌ zsÄðÄÄðÄÉÄ vÄ¼ÄÄ°ÄçAiÄiÄV ðÄiÄvÄæðÄ®èzÉ PÄ¼ÄÄ±ÄÄÇ DV ¥Äjt«Ä¹vÄÄ. ðÁ,ÄÄÛ²®àzÄ°è PÄuÄðIPÄzÄ°ègÄÄðÄµÄÄÖ ðÉÉ«zsÄð §°ÄÄ±ÄB °sÁgÄvÄRAqÄzÄ E£ÄßðÄ °sÁUÄzÄ°èAiÄÄÆ E®èðÉ£Äß§°ÄÄzÄÄ. zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ µðÄiÄðtzÄ°è PÄuÄðIPÄ vÉÆÄj¹zÄ GzÄvÄÛðÁZÄ CçügÄÄa ðÄÄvÄÄÛ CzÄ£ÄÄß °É¼É¹PÉÆAqÄÄ §AzÄ §UÉ «²µÄÖðÁZÄÄðÄÄ. °sÁgÄvÄRAqÄzÄ J®è °sÁUÄUÄ¼ÄÄ GvÄÛðÄÄ CA±ÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß vÄ£Äß°è C¼ÄÄÄr¹PÉÆ¹¼ÄÄ®Ä PÄuÄðIPÄ ¥ÄæAiÄÄvÄß¥ÄnÖzÉ. CðÄÄUÄ¼ÄÄ ,ÄðÄÄ£ÄéAiÄÄçAzÄ vÄ£ÄßzÉÄ DzÄ ðÄiÄUÄððÄ£ÄÄß gÄÆ¹¹PÉÆArzÉ.

(PÄuÄðIPÄ ,ÄÄÄÌøw ,Ä«ÄÄPÉè, qÄ JZi, w¥ÉàÄgÄÄzÄæ,Áé«Ä, r.«.PÉ ðÄÄÆwð, ðÉÄÈ ,ÄÆgÄÄ, 2011, ¥ÄÄ. 523-534)

¥Äæ¥ÄAZÄzÄ J°ÉèqÉUÄ¼ÄÄAvÉ °sÁgÄvÄzÄ®Æè ðÁ,ÄÄÛ²®àzÄ DgÄÄ°sÄzÄ °ÉeÉÓUÄ¼ÄÄ£ÄÄß PÄtÄðÄÄzÄÄ UÄÈ°ÄUÄ¼ÄÄ°è. °ÄgÄ¥Äà ,ÄÄÄÌøwAiÄÄ d£Ä ,ÄÄzsÄj¹zÄ £ÄUÄjPÄ ðÄ,ÄwUÄ¼ÄÄ£ÄÄß PÄnÖPÉÆArzÄÝgÄÄ. ,ÄðÄÄPÄ°Ä£ÄðÁV zÄPÄÍ£i ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è d£ÄgÄÄ E£ÄÆß ðÄÄgÄzÄ PÄÄS ðÄÄvÄÄÛ ,ÉÆjÀ£Ä vÄrPÉUÄ½AzÄ µ«Äð¹zÄ UÄÄr¹®ÄUÄ¼ÄÄ°è ðÁ¹,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. EðÄÄUÄ¼ÄÄ UÄÄA¥ÉÄ UÄæðÄÄ. EzÄgÄ ,ÄÄvÄÛ®Æ ççj£Ä zÄ¹ °ÉÄ°-ÄgÄÄwÛvÄÄÛ. GzÄÝðÁV µ°è¹zÄ ççgÄÄ PÄÄSÜÄ¼ÄÄ£ÄÄß (xÄ°sÄ) ,ÄÆa JA§ ðÄÄÆgÄÄ ,ÄðÄÄvÄ®zÄ ¥ÄmÉÖUÄ¼ÄÄ DzSÄj¹ »rçzÄÄÝðÄÄ. ,ÄðÄiÄ£ÄððÁV ðÄÈvÄÛPÄgÄzÄ UÄÄr¹®Ä PÄæðÉÄÄt CAqÄPÄgÄðÁV ðÄiÄ¥ÄðIÄÖ ðÉÄÄ°ÄðÄtÄAiÄÄ£ÄÄß §VÍ¹zÄ ççgÄÄUÄ¼ÄÄzÄ jÄ¥Ä-Ä ðÄiÄzÄjAiÄÄ CzsÄð GgÄÄ¼ÉAiÄiÄPÄgÄzÄ°è Jçâ,Ä°ÄUÄÄwÛvÄÄÛ. DzÄgÉ FUÄ EAxÄ AiÄiÄðÄ CðÄ±ÉÄµÄUÄ¼ÄÄÆ G¹²zÄÄ §Aç®è. C£ÄAvÄgÄ PÄ®zÄ °ÉzÄP,ÄÆU¥ÄUÄ¼ÄÄ°è PÄAqÄj,Ä°ÄVgÄÄðÄ £ÄUÄgÄðÄ,ÄzÄ avÄæUÄ½AzÄ, ,ÄðÄÄPÄ°Ä£ÄÄ ,Ä»vÄðPÄ DzSÄgÄUÄ½AzÄ EAxÄ PÉ®ðÄÄ «ðÄgÄUÄ¼ÄÄ w¹²zÄÄ§AçðÉ. d£Ä,ÄðÄiÄ£ÄðgÄÄ zÉÄðÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß µ«Äð,ÄÄðÄ, GvÄiðÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß DZÄj,ÄÄðÄ, zÉÄðÄvÄ«UÄæ°ÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß µ«Äð,ÄÄðÄ ðÄÄvÄÄÛ °sÄQÜ¥ÄæzsÄ£ÄðÁZÄ EvÄgÄ zsÄ«ÄðPÄ PÄAiÄÄðUÄ¼ÄÄ°è vÉÆqÄvzÄÝgÉÄS ,ÄAUÄw PÄÆqÄ F DPÄgÄUÄ½AzÄ°ÉÄ w¹²zÄÄ§gÄÄvÄÛzÉ. UÄÄ¥ÄÛgÄ D¹²éPÉAiÄÄ PÄ®çAzÄ (Qæ.±Ä. 4£ÉAiÄÄ ±ÄvÄðÄiÄ£ÄÄ) °sÁgÀwÄAiÄÄ ðÁ,ÄÄÛ²®àPÉÌ «±ÉÄµÄðÁZÄ ¥ÉÆæÄvÄi°Ä ®çü,Ä®Ä DgÄÄ°sÄðÁ-ÄvÄÄ.

°ÉzÄPzsÄ«ÄÄðAiÄÄgÄÄ ¥ÄæPÄÈwPÄ ¥Äj,ÄgÄUÄ¼ÄÄ°è. °ÉiÖUÄ¼ÄÄ §AqÉUÄ¼ÄÄ°è PÉÆgÉzÄ UÄÄ°Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ »AzÄÆUÄ½UÄÆ

²ÀiÁzÀjUÀ¼ÁzÀÄ²ÀÄ. 6-8ÉÉAiÄÄ ±ÀvÀ²ÀiÁÉÀUÀ¼Ä°è ¨ÁzÁ«Ä, J´É¥sÉAI,
 J´ÉÆèÄgÀ, ²ÄÄ°Á§°¥ÄÄgÀ ²ÄÄÄAvÁzÀqÉUÀ¼Ä°è UÄÄ°Á®AiÄÄUÀ¼ÄÄ
 ¤²ÀiÁðtUÉÆAqÀ²ÄÄ. DzÀgÉ D ²ÉÄ¼ÉUÉ GvÀÛgÀ`sÁgÀvÀzÀ°è °À®²AgÀÄ
 PÀqÉ PÀ°èÉÀ°è PÀnÖzÀ zÉÄ²Á®AiÄÄUÀ¼ÄÄ vÀ´ÉJwÛzÀÄÝ²ÄÄ, »AzÀÆ
 zÉÄ²Á®AiÄÄUÀ¼ÄÄÄÄß ²ÄÄÄÛ²®à gÀZÀÉÉAiÄÄ zÄÈ¶Ö¬ÄAzÀ
 ²ÀiÁÉÄÄzÉÄ°À gÀZÀÉUÉÉ ²ÄÄÄ²ÉAzÄÄ ¨sÁ«Ä´ÁVzÉ. zÉÄ²Á®AiÄÄzÀ
 ¨sÁUÀUÀ½UÀÆ D¥ÁzÀ²ÄÄÄÛPÀ zÉÄ°ÁUÀUÀ¼ÄÄ °ÉÄgÀÄUÀ¼ÄÄÉÉß
 EnÖgÄÄ²ÄÄzÄÄ UÄ²ÄÄÉÄ°Äð. ¥ÄæÄzÀ JA§ ²ÀiÁwUÉ CgÀ²ÄÄÉÉ °ÁUÀÆ
 zÉÄ²Á®AiÄÄ JA§ JgÀqÄÄ CxÀðUÀ¼ÄÄ E²É. CgÀ²ÄÄÉÉAiÄÄ°è ²Ä¹ÄÄ²Ä
 ZAPÀæ²ÄwðAiÄÄAvÉ zÉÄ²Á®AiÄÄzÀ M¼Ä¨sÁUÀzÀ°ègÄÄ²AvÀÉÄÆ zÉÄ²Á
 ¤üzÉÄ²ÄÉÄ. CgÄÄ²UÉ ¤ÄqÀ§²ÄÄzÄzÀ J®è ²ÄÉÄÉÄUÀ¼ÄÄ zÉÄ²ÁjUÀÆ
 ²Ä®ÄèvÀÛ²É. ÉÄÈvÀð. ²AAVÄvÀ ²ÄÄÄAvÁzÀ ²ÉÄÉUÀ½UÉ «±ÉÄµ²ÄzÀ
 ²ÄÄAI¥ÀUÀ¼ÄÄÄÄß vÀzÀÉÄAvÀgÀzÀ ±ÀvÀ²ÀiÁÉÀUÀ¼Ä°è
 zÉÄ²Á®AiÄÄUÀ½UÀÆ ²ÉÄjÄ´ÁVzÉ. DzÀgÉ zÉÄ²Á®AiÄÄ ²ÄÄÆ®vÄB MAzÄÄ
 ¥ÄÆeÁ ²ÄÄÄÇgÀ. »AzÀÆUÀ¼ÄÄ ¥ÄÆeÁPÄæ²ÄÄ ²ÄÄÄÆ»PÄ²AvGÀzÉ
 ²ÄðQÛUÀvÀ²AvGÄÄ²ÄÄzÀjAzÀ UÄ¨sÀðUÄÄrAiÉÆ¼ÄVÉÄ zÉÄ²ÁjUÉ
 M´ÉÆâ§âÉÄÆ ²ÉÉAiÄÄQÛPÄ²Av ¥ÄÆeÉ ¥ÄæxÀðÉUÀ¼ÄÄÄÄß
 ²Ä°èÄÄvÀÛÉÉ. zÉÉ²ÄÄPÄÉvÄlgÀ ²ÄÄÆ®GzÉÝÄ±Ä²ÄzÀ PÄgÄt
 zÉÄ°ÄzÉÆ¼ÄUÉ ÉÉ®¹gÄÄ²Ä DvÄäÉÄAvÉ zÉÉ²Ä²ÄÇ UÄ¨sÀðUÄÄrAiÄÄ
 PÄvÀÛ°ÉÄ°è ÉÄ®Äi UÉÆÄqÉUÀ¼ÄÄ ²ÄÄzsÄð ÉÉ®¹gÄÄ²ÄAvÉ PÄ°ÄÄ´ÁVzÉ-
 EzÄÄ UÄÄ°É. EzÄgÀ ²ÉÄÄ°ÉÄ ²RgÄ²ÄÉÄÄß ²ÉÄÄgÄÄ, ²ÄÄAzÄgÀ CxÄ²Ä
 PÉÊ´Ä JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ´ÁVzÉ. UÄ¨sÀðUÄÄrUÉ MAzÉ zÁégÀ. G½zÄ
 ²ÄÄÆgÄÄ PÀqÉ ¨ÁV°ÉÄAxÀ «ÉÄðÄ«zÄÄÝ C°è M¼Ä °ÉÆgÄ¨sÁUÀUÀ¼Ä°è
 UÄÆqÄÄUÀ¼ÄÄÄÄß C¼Ä²ÄÄÄ´ÁVgÄÄvÀÛzÉ. E²ÄÄUÀ¼Ä°è
 UÄ¨sÀðUÄÄrAiÉÆ¼ÄVÉÄ zÉÄ²ÁjUÉ ²ÄÄ§AÇü¹zÄAxÀ DÇüzÉÄ²AvÉUÀ¼ÄÄ
 C²AvÁgÄ²ÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ «UÄæ°ÁUÀ¼ÄÄÄÄß ¥Äæw¶×Ä´ÁVgÄÄvÀÛzÉ.

¨ÉzÀp ²ÄÄvÄÄÛ eÉÉÉÄzsÄ«ÄÄðAiÄÄjUÉ ²ÄÆÛ¥Ä MAzÄÄ zsÄ«ÄðPÄ
 PÄiÖqÄ. ²AvÄÄð®ÉÄ½ÉÄPÄÈwAiÄÄ MAzÄÄ CxÄ²Ä °ÉÄÑÉÄ ²ÉÄÄÇüAiÄÄ
 ²ÉÄÄ´É CzSÄðUÉÆÄ¼ÄPÄgÄzÀ UÄ²ÄÄÄÄi, CzÄgÀ ²ÉÄÄ´É PÉÆqÉUÄÄ§²ÄÉÄß
 (AiÄÄ¶Ö) ²ÄÄvÄÄÛ²ÄjzÀ CqÀð¥ÄnÖUÀ¼ÄÄ C®APÄgÀ ²ÄÄAI¥Ä-EzÄÉÄß
 °Ä«ÄðPÄ JÉÄß´ÁVzÉ. EzÄPÉi ²ÉÄÇPÉ¬ÄAzÀ ²ÄÄvÄÄÛUÄiÖ®ÄiÖ MAzÄÄ CxÄ²Ä
 °ÉÄÑÉÄ ¥ÄæzÀQèuÁ¥ÄxÄÄ«gÄÄvÀÛzÉ. DgÄ¨sÄzÀ°è vÄUÄÍzÀ ²ÉÄÄÇüAiÄÄ
 ²ÄÆÛ¥ÄUÀ¼ÄÄ CzSÄð ²AvÄÄð´ÄPÄgÄzÀ°èzÄÄÝ PÄæ²ÉÄÄt
 ²AvÄÄð®ÄÛ¨sÄPÄÈwAiÄÄÉÄß ¥ÄqÉzÄÄ²ÄÄ. CÉÄAvÀgÀ °À®²AgÄÄ
 CAvÄÄÄÛUÀ¼ÄÄ ²ÉÄÄÇüUÀ¼ÄÄ bÄvÄæ²Ä½UÀ¼ÄÄ PÄiÖqÄUÀ¼ÄÄ D¹ÛvÄéPÉi
 §AzÄÄ²ÄÄ. ²ÄÆÛ¥ÄUÀ¼ÄÄ F ««zsÄ ¨sÁUÀUÀ¼ÄÄÄÄß zÉÄ²Á®AiÄÄUÀ¼ÄÄ®Æè
 C¼Ä²ÄÄÄ´Ä¬ÄvÄÄ. C±ÉÆÄPÄ²ÄÄiÉAiÄÄð PÄnÖ¹zÀ ²ÄÆÛ¥ÄUÀ¼Ä°è ²ÄAa,
 ²ÄgÄÉÄxÄUÀ¼Ä°ègÄÄ²Ä²ÄÄ ¥ÄæaÄÉÄ ²ÀiÁzÀjUÀ¼ÄÄ. ²ÄAaAiÄÄ°èAiÄÄ
 ²ÄÆÛ¥Ä ²ÄÄÆ®vÄB zÉÆqÄð¥Äæ²ÄiÁtzÄ EnÖUÉUÀ½AzÀ PÄiÖ®ÄiÖ vÄUÄÍzÀ
 PÄiÖqÄ. EzÄgÀ ²ÄÄvÀÛ®Æ ²ÄÄgÄzÀ CqÀð¥ÄnÖUÀ½zÄÄÝ zÄQëtzÀ vÄÄ
 ÇAiÄÄ°è MAzÄÄ PÄÄ§«vÄÄÛ. ²Ä²ÄiÁgÄÄ MAzÄÄ ±ÀvÀ²ÀiÁÉÄzÀ CÉÄAvÀgÄ

E°èAiÄÄ EnÖUEAiÄÄ£ÄÄß PÀ®ÄèUÀ½AzÀ ¢ÄÄÄaÑ JvÀÛgÀzÀ
 ,ÉÆÄ¥Á£ÄÄ£ÄÄß ,ÉÄj,Ä-Ä-ÄvÄÄ. EzÀgÀ zÀQëtPÉi JgÀqÄÄ ,Ä®Ä
 ¢ÉÄiÖ®ÄUÀ¼Ä£ÄÄß C¼ÄÄÄr,Ä-Ä-ÄvÄÄ. ,ÄÆÛ¥ÄzÀ ¢ÉÄÄ-É ¢ÄÄÆgÄÄ
 bÄwæUÀ¼Ä MAzÄÄ PÄA\$«zÄÄÝ, EzÄ£ÄÄß ,ÄÄvÄÄÛÄjzÀ CqÀØ¥ÄnÖUÀ½UÉ
 £Ä®Äi zÄégÄUÀ½zÄÄÝÄÄ. EÄÄÄUÀ¼Ä ¢ÉÄÄ°£Ä PÄA\$UÀ¼Ä°è
 vÉÆ-ÉUÀ¼Ä°è \$ÄzÄÝ£Ä fÄÄ£ÄPÉi ,ÄA\$Açü¹zÀ eÄvÄPÄ PÄxÉUÀ½AzÀ
 DAiÄÄÝ WÄi£ÉUÀ¼Ä£ÄÄß awæ,Ä-ÄvÄÄÛ MAzÉÆAzÀgÀ vÄÄçAiÄÄ®Æè
 MAzÄÄ zsÄÄÄðZÄPÄæ«zÉ. zÀQët ¨sÄgÄvÄzÀ°è PÄÈµÄU UÉÆÄzÄÄjUÀ¼Ä
 £ÄqÄÄÄt DAzsÄæ¥ÄæzÉÄ±ÄzÀ°è Qæ.¥ÄÆ. ,ÄÄÄAiÄgÄÄ 200jAzÀ Qæ. ±Ä.
 300gÄ vÄ£ÄPÄzÀ ,ÄÆÛ¥ÄUÀ¼Ä CÄÄ±ÉÄµÄUÀ¼ÄÄ °Ä®ÄÄgÄÄ zÉÆgÉwÄÉ.
 vÄUÄiZÄ vÄ¼Ä¥ÄAiÄÄzÀ ¢ÉÄÄ-É EnÖUEAiÄÄ°è PÄnÖzÀ
 CzSÄðUÉÆÄ¼ÄPÄgÄzÀ UÄÄÄÄÄiUÀ¼ÄÄ £Ä®Äi ¥ÄæzsÄ£Ä çPÄÄiUÀ¼Ä®Æè
 ¢ÄÄÄAZÄzÄÄÝ F MAzÉÆAzÄÄ ¢ÄÄÄAZÄa£Ä°èAiÄÄÆ JvÀÛgÄÄÄzÀ,
 ,ÄÄzÄgÄÄÄv PÄqÉAiÄÄ®ÄiÖ LzÄÄ ,ÄÜA¨sÄUÀ½zÄÄÝzÄÄ F
 ,ÄÜ¼ÄUÀ¼Ä°èAiÄÄ ,ÄÆÛ¥ÄUÀ¼Ä MAzÄÄ ¢ÉÉ²µÄÖöÄ.

PÄ°è£Ä°è (eÁÉ®ÄÄÄT ²-ÉUÀ¼Ä°è) PÉÆgÉzÀ UÄÄ°Ä®AiÄÄUÀ¼ÄÄ
 «±ÉÄµÄÄv ¥Ä²ÑÄÄWÄiÖ ¥ÄæzÉÄ±ÄUÀ¼Ä°è PÄAqÄÄ\$AçÄÉ. EÄÄÄUÀ¼Ä
 ÄÄ,ÄÄÛ²®ÄÄ£ÄÄß zÉÄÄÄ®AiÄÄ ÄÄ,ÄÄÛ²®ÄÄÉAzÄÄ ¨sÄ«Ä®Ä
 ,ÄzsÄÄ«®èÄzÄgÄÆ EzÉÄ «£ÄÄ,Ä °ÄUÄÆ gÄZÄ£ÄPÄæÄÄUÀ¼ÄÄ
 \$AiÄÄ°£Ä°è PÄnÖzÀ zÉÄÄÄ®AiÄÄUÀ¼Ä®Æè PÄAqÄÄ\$AçgÄÄÄÄzÄÄ
 UÄÄÄÄÄ,Ä-ÉÄPÄzÀ ,ÄAUÄw. ¨sÄgÄvÄzÀ°è PÄAqÄÄ\$AçgÄÄÄÄ ,ÄÄÄAiÄgÄÄ
 1200PÄÆi °ÉZÄÄÑ UÄÄ°Ä®AiÄÄUÀ¼Ä°è 900 ¨ÉzÄp, 200 eÉÉ£Ä °ÄUÄÆ
 G½zÄÄÄ »AzÄÆzsÄÄÄðPÉi ,ÄA\$Açü¹ÄÉ. DgÄÄ¨sÄWÄiÖzÀ
 UÄÄ°Ä®AiÄÄUÀ¼ÄÉ®èÄÄÇ ¨ÉzÄpzsÄ«ÄÄðAiÄÄÄvzÄÄÝ CÄ£ÄÄß ZÉÉvÄÄ
 ¢ÄÄvÄÄÛ «°ÄgÄUÀ¼ÄÉAzÄÄ JgÄqÄÄ UÄÄÄ¥ÄÄUÀ¼ÄÄv «AUÄr,Ä\$°ÄÄzÄÄ.
 ZÉÉvÄÄzÀ°è ,ÄÆÛ¥Ä MAzÄÄ ¥ÄÆeÄÄÄÄçgÄ. «°ÄgÄUÀ¼ÄÄ ,Ä£ÄÄ¹UÀ¼Ä
 ÄÄ,Ä,ÄÜ£ÄUÀ¼ÄÄ. ZÉÉvÄÄzÀ°è UÄÄÄÄÄiZÄ ZÄÄtÄAiÄÄ «±Ä®
 ,Ä¨sÄAUÄt«gÄÄÄÄÄzÄÄ. EzÀgÄ MAzÄÄ vÄÄç UÄd¥ÄÈµÄ×PÄgÄzÀ°è
 ¨ÄvgÄÄÄÄzÄÄ. C°è ,ÄÆÛ¥ÄÄÉÇAzÄ£ÄÄß J©â,Ä-ÄvÄÄÄvÄÜzÉ.

,Ä¨sÄAUÄtÄ£ÄÄß CPÄëzÀ ,ÄÄvÄÄÛ®Æ JgÄqÄÄ ,Ä®ÄUÄA\$UÀ¼ÄÄ
 EPÉi®zÀ °ÄeÄgÄUÀ¼ÄÄv «¨sÄf¹zÄÄÝ ÄÄÄzsÉÄ MAzÄÄ CAUÄt«gÄÄvÄÜzÉ.
 ,ÄÆÛ¥ÄzÀ ,ÄÄvÄÄÛ®Æ ¥ÄæzÄQëuÉUÄv MAzÄÄ ¥ÄxÄ«gÄÄvÄÜzÉ. ±ÉÉ°,
 «£ÄÄ,ÄUÀ¼Ä°è EÄÄÄ ¢ÄÄgÄzÀ ¥ÄæwPÄÈwUÀ¼ÄÄvzÄÄÝ PÉ®ÄÄÄ
 ZÉÉvÄÄUÀ¼Ä ÄÄiÄ½UÉAiÄÄ°è ¢ÄÄgÄUÉ®,ÄzÀ CÄÄ±ÉÄµÄUÀ¼ÄÄ PÄAqÄÄ\$A
 çzÉ. ZÉÉvÄÄUÀ¼Ä ÄÄÄÄÄ¨sÄUÄ C®APÄÈvÄÄÄvzÄÄÝ MAzÄÄ CxÄÄÄ °ÉaÑ£Ä
 zÄégÄUÀ¼Ä dÄÄxPÉUÀ¼Ä£ÉÆß¼ÄUÉÆArgÄÄwÜzÄÄÝ zÄégÄUÀ¼Ä ¢ÉÄÄ-É
 ¨É¼ÄPÄÄ \$gÄ®Ä PÄÄÄiÄx£Ä QIQUÄ½gÄÄvÄÄÛÄÉ. JgÄqÄ£ÉAiÄÄ WÄiÖzÀ°è
 ,ÄÆÛ¥ÄUÀ¼Ä°è \$ÄzÄp£Ä «UÄæ°ÄUÀ¼Ä£ÄÄß ¥Äæw¶×,Ä-Ä-ÄvÄÄ.
 ¢ÄÄ°ÄAiÄiÄ£Ä ¥ÄAxÄzÀ ¥Äæ¨sÄÄ«zÄÄ. CAwÄÄ WÄiÖzÀ
 UÄÄ°Ä®AiÄÄUÀ¼ÄÄ C£ÄÄzsÄÄÄðPÉi ,ÄA\$Açü¹zÄÄ£ÄÄß M¼ÄUÉÆArÄÉ.
 CÄÄÄUÀ¼Ä°è MÄÉÆÄÄÉÄÄ £Ä«Ä£ÄÄvÉAiÄÄ£ÄÄß PÄt\$°ÄÄzÄÄ. J-ÉÆèÄgÄzÄ

zÀ±ÁªAvÁgÀ UÀªºÉAiÀªºè JgÀqÀÄ CAVÀ,ÄÄÜUÀ½zÀÄÝ ªÄÄÄÄçfÀ CAUÀ¼ÄzÀºè MAzÀÄ £ÄÄçªÄÄAi¥À, PÀAŞ,Á®ÄUÀ¼Ä ªÄsÁAUÀtUÀ¼ÄÄ ºÁUÀÆ »AŞçAiÄÄ UÉÆÄqÉUÉ ºÉÆAçzÀAvÉ JgÀqÀÄ ªÜA`sÀUÀ¼Ä ªÄÄÄRªÄÄAi¥À EzÄÄÝ CzÄÄ ZEPÁPÁgAzÀ UÄ`sÀðUÀÈºÁPÉÌ ªÄÄÄÄçgÄÄvÀÛzÉ. ªÉÄÄ®AvÀ¹ÛfÀ UÉÆÄqÉUÀ¼Äºè ±ÉÊªÄ ªÉÊµÄÜªÄzÉªAvÁ «UÀæºAUÀ¼Ä£ÄÄß PÉwÛzÄÄÝ EªÉ®èªÄÇ C£ÄAvÁgAzÀ zÉªªÁ®AiÄÄ ªÁ,ÄÄÛ²®àzÀ ®PÄëtUÀ¼ÄÄV PÄtÄ¹PÉÆArªÉ. D£ÄÄµÄAVPÄªÁV Eºè KPÄ²`ÉAiÄÄºè PÄqÉzÀ «²µÄÖ ªÄiÄzÄjAiÄÄ PÉ®ªÄÄ zÉªªÁ®AiÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß ¥Äæ,ÄÜ,Ä`ÉÄPÄÄ. J`ÉÆèÄgAzÀ PÉÊ`Ä,Ä£ÄxÀ zÉªªÁ®AiÄÄzÄÄÝ. C çéwÄAiÄÄ gÄZÄ£É.

PÀºè£Äºè PÄnÖzÀ »AzÄÆzÉªªÁ®AiÄÄUÀ¼ÄÄ §®ÄªÄÄnÖUÉ `ÉzÄp eÉÊ£ÄzsÄªÄÄðUÀ½AzÀ ¥Äæ`sÄ«vÄªÁV ZÉÊvÄâ ªÆÜ¥ÄUÀ¼Ä£ÄÄß ªÄiÄzÄjAiÄiÁViÄÖPÉÆAqÄªÉ£Äß§ºÄÄzÄÄ Qæ.¥ÄÆ. ºÁUÀÆ Qæ.±Ä. JgÀqÀÄ ªÄÄÆgÄÄ ±ÄvÄªÄiÄ£ÄUÀ¼Ä`ÉèÄ »AzÄÆ zÉªªÁ®AiÄÄUÀ¼ÄÄ gÄÆ¥ÄUÉÆArzÄÄÝªÉ£Äß®Æ DzsÁgÄUÀ½ªÉ. DzÄgÉ EªÄÄ `ÉÄUÀ £Ä²ºÉÆÄUÄªª ªÄÄgÄ EnÖUÉUÀ½AzÀ PÄIÖ®àIÖªÄÄ. C±ÉÆÄPÄ£Ä PÄ®zÄ ªÄaAiÄÄ 40£ÉAiÄÄ UÄÄrAiÄÄ vÄ¼Ä¥ÄAiÄÄ PÀºè£ÄzÄÄ. Qæ. ±Ä. 4£ÉAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÄ£ÄzÄ D£ÄAvÁgÄ zÉªªÁ®AiÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÀºè£Äºè PÄIÄÖªÄ ¥ÄzÄpWUÉ «±ÉÄµÄªÄzÄ ¥ÉÆæÄvÄiºÄ ®©ü¹vÄÄ. UÄÄ¥ÄÜªÄª±ÄzÄ CgÄ,ÄgÄÄ ªÄrzÄ ¥ÉÆæÄvÄiºÄçAzÄ PÄIÖ®àIÖ ªªÁ®AiÄÄUÀ¼ÄÄ ªÄÄzsÄâ`sÁgÄvÄzÄºè «±ÉÄµÄªÁV PÄtÄ¹PÉÆArªÉ. C£ÄAvÁgÄ zÄPÄÍfï ºÁUÀÆ zÄQët`sÁgÄvÄUÀ¼Ä®Æè EªÄÄ vÄ`ÉjwÛzÄªªÄÄ. EzÄÄ §®ÄªÄÄnÖUÉ ¥ÄæAiÉÆÄUÄ²Ä® PÄ®. ««zsÄ DPÁgÄ, «£Äâ,Ä, C®APÄgÄtUÀ¼ÄÄ DUÄ ¥ÄæAiÉÆÄV,Ä®àIÄÖ PÉÆ£ÉUÉ RavÄªÄzÄ ªÁ,ÄÄÛ²®àzÄ PÄÄè¥ÄÜ ¥ÄæªÄiÄtUÀ¼ÄÄ gÄÆ¥ÄÄUÉÆAqÄªªÄÄ. PÀºè£Ä zÉªªÁ®AiÄÄzÄ ªÁ,ÄÄÛ²®àPÉÌ «±ÉÄµÄªÁV EAŞÄUÉÆIÖªÄgÄºè GvÄÛgÄ `sÁgÄvÄzÄºè UÄÄ¥ÄÜgÄÄ. zÄPÄÍfï ¥ÄæzÉªªÄzÄºè PÄzÄAŞ-ZÄ¼ÄÄPÄâgÄÄ. zÄQëtzÄºè ¥Ä®èªÄgÄÄ §ºÄÄªÄÄÄRâgÄVzÄÝgÉ.

ªÁ,ÄÄÛ²®à±Á,ÄÛç UÄæAxÄUÀ¼Äºè £ÄUÄgÄ, zÄæ«qÄ ªÄÄvÄÄÜ ªÉÄ,ÄgÄªÉAŞ ªÄÄÆgÄÄ ªÄÄÄRâ ±ÉÊºUÀ¼Ä ¥Äæ,ÄÜ¥Ä«zÉ. ZÄ¼ÄÄPÄâgÄ ±Á,Ä£ÄªÉÇAzÄgÄºè F ªÄÄÆgÄgÄ eÉÆvÉUÉ PÄºAUÄ ±ÉÊºAiÄÄ ¥Äæ,ÄÜ¥ÄªÄÇ EzÉ. ªÉÄ,ÄgÄPÉÌ §zÄ`ÁV ªÄgÄI JAŞ ºÉ,ÄgÄÄ PÉ®ªÄÄ UÄæAxÄUÀ¼Äºè PÄtÄ¹PÉÆArzÉ. ªÉÄ,ÄgÄ JAŞ ±ÄŞÝ «Ä±ÄætªÄ£ÄÄß ªÄÆa,ÄÄvÄÛzÉ. EzÄgÄºè £ÄUÄgÄ ªÄÄvÄÄÜ zÄæ«qÄ ±ÉÊºUÀ¼Ä ¥ÄæªÄÄÄR ®PÄëtUÀ¼Ä£ÄÄß C¼ÄªÄr¹PÉÆ¼Äi`ÁVzÉ. EªÄÄ ªÄiÄ£ÄâªÁV ¥ÄæzÉª²PÄ ±ÉÊºUÀ¼Ä£ÄzÄÆ `sÄ«,Ä`ÁVzÉ. £ÄUÄgÄ ªÄÄzsÄâ¥ÄæzÉªªÄzÄ, zÄæ«qÄ zÄQët`sÁgÄvÄzÄ, ªÄgÄI ©ÄgÄj£Ä. PÄºAUÄ Mj,Äi ¥ÄæzÉªªÄzÄ ±ÉÊºUÀ¼ÄÄ «AzsÄâzÄ zÄQëtPÉÌ PÄÈµÄÜ £ÄçAiÄÄªÄgÉV£Ä ¥ÄæzÉªªÄzÄ ±ÉÊºAiÄÄ£ÄÄß ªÉÄ,ÄgÄªÉAzÄÄ UÄÄgÄÄw,Ä`ÁVzÉ. DzÄgÉ F ©ü£Äß ±ÉÊºUÀ¼ÄÄ DAiÄiÄ ¥ÄæzÉªªÄzÄUÀ½UÄµÉÖ ¹Ä«ÄvÄªÁVgÄºèªÉAŞÄzÄÄ w½zÄ «µÄAiÄÄªÉÄ. ®AŞPÄªÁV UÄÄrAiÄÄ£ÄÄß ¡µÄÖ (CçüµÄx£Ä), `ÄqÄ, UÄAr (²RgÄ) ªÄÄvÄÄÜ

«AUÀr,À§°ÀÄzÀÄ. !µÀÖ vÀ¼À¥ÁAiÀÄPÉÌ C£Áé-Ä¹zÀÄzÀÄ.
 zÀPÀí±£Á ðÉÆAiÀÄ¼À ±ÉÉ°AiÀÄ UÄÄrUÀ¼À°è EzÀPÀÆÌ PÉ¼ÀUÉ
 ,ÁÄAiÀ£ÄÄÁV dUÀ° EgÄÄvÀÛzÉ. UÄÄrAiÀÄ£Äß³Aj¹zÀ UÉÆÄqÉAiÀÄ "sÁUÀ
 "ÁqÀ. "ÁqÀÄ£ÄÄß PÉ¼ÀÄV±AzÀ ¥Á"sÁUÀ, dAWÀ ÄÄvÀÄÛ §gÁAqÀUÀ¼ÀÉÄÄ
 «"sÄf,Ä-ÄVzÉ. GvÄÛgÄ"sÁgÄvÄzÀ PÉ®ÄÄ zÉÄÄ®AiÀÄUÀ¼ÀÄÄ "ÁqÀ
 ¢AzÀ-ÉÄ ÄÉÄÄ-É¢ÝÄÉ. EzÄgÄ ÄÉÄÄ°£Ä "sÁUÀ ²RgÄ. F ÄÉÄÄ®ìÖQÄ "ÄVzÀ
 gÉÄSÁPÀÈwAiÀÄ°è CxÄÄÄ !gÄ«ÄrØ£ÁPÁgÄzÀ°è EzÄÄÝ F
 DPÁgÄÄ£ÄßÄ®A©¹ ,ÄÄÄUÄæ zÉÄÄ®AiÀÄÄ£ÄÄß gÉÄSÄ zÉÄÄ®AiÀÄ
 (zÉÄG-ï) CxÄÄÄ !ÄqÄ ("sÄzÄæ) zÉÄÄ®AiÀÄ JAzÄÄ UÄÄgÄÄw¹zÉ. ²RgÄzÀ
 ÄÉÄÄ°£Ä vÄÄ¢AiÀÄ "sÁUÀ ÄÄÄ,ÀÛPÀ. "ÁqÀ ÄÄÄvÀÄÛ UÄÄrUÀ¼ÀÄÄ
 PÀÆqÄÄÄ°è §gÁAqÄ JA§ MAzÄÄ "sÁUÄ«gÄÄvÀÛzÉ. UÄÄrAiÀÄ£ÄÄß
 ²Ä®ÄÄgÄÄ ,ÄÄÄvÀ®ÄÄj,ÉUÀ¼ÀÄV «"sÄf¹zÄÄÝ CÄÄ£ÄÄß "sÄÆ«ÄUÀ¼ÀÉÄzÄÄ
 ÄÄÄÄ°Äj,Ä-ÄVzÉ. MAzÉÆAzÄgÄ ÄÄÄÆ-ÉAiÀÄ®Æè MAzÉÆAzÄÄ G©âzÀ
 CqÄØ¥ÄnÖUÀ¼ÀÄ DÄÄ®PÄÄÉÄ§ ²-É-EÄÄÄ "sÄÆ«Ä CÄÄÄèUÀ¼ÀÄÄ.
 UÄÄrAiÀÄÄÉÄÄ-É »jAiÀÄ UÄvÄæzÄ EAxÄzÉÄ DÄÄ®PÄ. EzÄgÄ PÉ¼ÄÄ"sÁUÄPÉÌ
 VæÄÄÄ JAzÄÄ °É,ÄgÄÄ. gÉÄSÄ zÉÄÄ®AiÀÄzÀ°è UÄÄrAiÀÄ ,Ä®Ä
 ÄÉÄÄ-ÄÄUÄzÀ°è M¼ÄPÉÌ "ÄVgÄÄvÀÛzÉ.

GvÄÛgÄ"sÁgÄvÄzÀ zÉÄÄ®AiÀÄUÀ¼ÀÄ£ÄÄß ¥ÄæzÉÄ²PÄÄÄV
 ¥Äj²Ä°,À§°ÀÄzÀÄ. £ÄUÄgÄ ±ÉÉ°AiÀÄ zÉÄÄ®AiÀÄUÀ¼ÀÄÆ «±ÉÄµÄÄV
 Mj,ÄizÀ°è 7-13£ÉAiÀÄ ±ÄvÄÄÄiÄ£ÄUÀ¼ÀÄ CÄÄ¢üAiÀÄ°è ±ÄÄiÄðtUÉÆArÄÉ.
 "sÄÄÄ£ÉÄ±ÄégÄzÀ°èAiÀÄ ±ÄvÄÄæWÉßÄ±ÄégÄ zÉÄÄ®AiÀÄ 7£ÉAiÀÄ
 ±ÄvÄÄÄiÄ£ÄzÄ ¥ÄæÄ£ÄÄ ÄÄÄÄÄj. EÄÄUÀ¼ÄÄ ²RgÄUÀ¼ÄÄ UÄÄvÀÛ£ÄzÄ vÄÄ
 ¢AiÀÄ °ÉÆgÄgÉÄSÉAiÀÄ ²RgÄUÀ¼ÄÄ£ÄÄß °ÉÆÄ¢gÄÄvÀÛzÉ. ,Äé®Ä ÄÄÄnÖUÉ
 zÉÄÄWÄqÄzÄ zÄ±ÄÄvÄgÄ zÉÄÄ®AiÀÄÄ£ÄÄß °ÉÆÄ®ÄvÀÛzÉ. 8£ÉAiÀÄ
 ±ÄvÄÄÄiÄ£ÄzÄ ¥ÄgÄ±ÄÄgÄÄÉÄÄ±ÄégÄ®AiÀÄ MAzÄÄ QjzÄzÄ wægÄxÄ.
 UÄ"sÄðUÄÉ°Ä 12.1«ÄÄ JvÄÛgÄ«zÉ; ÄÄÄÄ¥ÄÄ£ÄÆß PÄÆr¹ 12.6«ÄÄ GzÄÝ«zÉ.
 zÉÆqÄØ UÄvÄæzÄ PÄ®ÄèUÀ¼ÄÄ£ÄÄß, UÄgÉAiÀÄ ,Ä°ÄAiÀÄ«®èzÉ
 °ÉÆgÄZÄazÄ ZÄ¥ÄÄmÉAiÀÄ CAZÄÄUÀ¼ÄÄ ¥ÄgÄ,ÄàgÄ
 vÉÆqÄjPÉÆ¼ÄÄÄÄÄzÄgÄ ÄÄÄÆ®PÄ ©VAiÄiÄUÄÄÄÄvÉ PÄÆj¹ PÄiÖ®ÄiÖ
 PÄiÖQÄ. ¥Ä"ÄUÄzÀ°è C®APÄÈvÄ CZÄÄN¥ÄÄnÖUÄ½gÄÄvÀÛzÉ. MAzÉÆAzÄÄ
 ÄÄÄÄRzÄ dAWÄ "sÁUÄzÄ®Æè ÄÄÄÆgÄÄ ÄÄÄÆgÄÄ ÄÄÄqÄUÄ½ÄÉ (UÄÆqÄÄ).
 §gÁAqÄzÀ°è «ÄxÄÄ£ÄÄ «UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ£ÄÄß . ZÄzÄÄgÄAUÄ ÄÄÄuÉAiÀÄ
 «£ÄÄ,ÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÉwÛzÄ C®APÄgÄ ¥ÄÄnÖUÄ¼ÄÄ EgÄÄvÀÛzÉ. ¥ÄUÄzÄ
 ÄÄÄÆ-ÉUÀ¼ÄÄ°èAiÀÄ (PÉÆÄ£ÄPÄ ¥ÄUÄ) LzÄÄ "sÄÆ«Ä DÄÄÄèUÀ¼ÄÄ F UÄÄr
 LzÄÄ CÄvÄ,ÄÄUÄ¼ÄÄzÉÄSÄzÄ£ÄÄß ,ÄÆÄÄÄvÀÛzÉ. UÄ"sÄðUÄÄrAiÀÄ ÄÄÄÄÄ
 ¢£Ä dUÄÄÉÆÄ°£Ä JAzÄÄ PÄgÉAiÀÄ-ÄzÄ ÄÄÄÄqÄ¥Ä C£ÄÄvÄgÄzÄ PÄ®zÄÄÝ.
 ÄÄÄÆgÄÄ PÄÄSÜÄ¼ÄÄ JgÄqÄÄ ,Ä®ÄUÀ¼ÄÄ M¼ÄUÉ ÄÄÄiÄ½UÉAiÀÄ£ÄÄßzsÄj¹ÄÉ.
 EzÄPÉÌ ÄÄÄÆgÄÄ zÄégÄUÀ¼ÄÄ, eÄ®ÄzÄæUÀ¼ÄÄ EÄÉ. F
 dUÄÄÉÆÄÄ°£ÄzÄ°ègÄÄÄÄ ÄÄÄÆwð²®ÄUÀ¼ÄÄ CÄÄÄUÀ¼ÄÄ ÄÉÆÄ°ÄPÄ "sÄÄV,
 £ÄÄÄÄæÄzÄ gÉÄSÉ °ÄUÄÆ ,ÄÄÄÄÄÄÄÄÄÄ® C®APÄgÄuÉUÄ½UÉ
 ÄÄÄÄzÄjUÄ¼ÄÄVÄÉ. C£ÄÄvÄgÄzÄ ±ÄvÄÄÄiÄ£ÄUÀ¼ÄÄ°è zÉÄÄ®AiÀÄUÀ¼ÄÄ°è

«₁ÁÛgÀ²ÁzÀ C®APÁgÀ, fÁdÆPÄÄ, ÅgÀ¹/₄À²ÁzÀ fÀPÉë, JvÀÛgÀzÀ⁰è ðÀÈçþ ðÁUÀÆ ðÉaÑfÀ ðÄÄI¥ÀUÀ¹/₄À eÉÆqÀuÉUÀ¹/₄ÀfÄÄß UÄgÀÄw,À§⁰ÄÄzÄÄ. C®èzÉ ÅÄvÀÛ®Æ QgÀÄzÉÄ²Á®AiÄÄUÀ¹/₄Ä PÁtÁ¹PÉÆAqÀ²ÄÄ. “ÁqÀ²ÄfÄÄß FUÀ LzÄÄ “sÁUÀUÀ¹/₄ÄV «AUÀr,À⁻Ä-ÄvÄÄ. dAWÀzÀ⁰è vÀ®dAWÀ ðÄÄvÄÄÛ G¥ÁgÀ dAWÀ JA§ ¥Äæ“sÉÄzÀUÀ¹/₄ÄfÄÄß gÄÆ|¹ “ÁAzsÄfÄ²ÉA§ (§AzsÄ) ðÉÆ,À“sÁUÀ²ÄfÄÄß C¹/₄Ä²Är,À⁻Ä-ÄvÄÄ. ¥Á“sÁUÀ ðÄÄvÄÄÛ §gÁAqÀUÀ¹/₄Ä ¥ÀnÖUÀ¹/₄Ä UÄArAiÄÄ “sÄÆ«ÄUÀ¹/₄Ä ÅASÉâAiÄÄÆ ðÉaÑvÄÄ. “ÁqÀzÀ ðÉÆgÀ ðÄÄÆ®zÄ ðÄ,ÄÄÛ ðÄÄvÄÄÛ ²®àUÀ¹/₄Ä «fÄâ,À²ÄÇ «₁ÁÛgÀUÉÆAqÀ²ÄÄ. “sÄÄ²ÄfÉÄ±ÀégÀzÀ °AUÀgÁd, ¥ÄÄjAiÄÄ dUÀfÄßxÀ zÉÄ²Á®AiÄÄUÀ¹/₄Ä PÀ°AUÀ ±ÉÊ°UÉ ÅÄjzÄÄ²ÉfÄß⁻ÄzÀ Mj,ÀizÀ zÉÄ²Á®AiÄÄUÀ¹/₄Ä⁰è ÅÄ¥Äæ¹zÄpÄÄzÄÄÄ.

¥Ä²Ñ²ÄÄ“sÁgÀvÀzÀ⁰è UÄÄdgÁw fÄ⁰è D¹/₂zÀ ÅÆÄ®AQ ðÄÄfÉvÀfÄzÀ CgÀ,ÄgÀ PÁ®zÀ⁰è fÁUÀgÀ±ÉÊ°AiÄÄ ¥ÄæzÉÄ²PÀ “É¹/₄É²ÄtÄUÉUÉ ðÄÄ⁰ÄvÄÛ÷é¥ÄÆtð ¥ÉÆæÄvÄ⁰Ä ®©ü¹vÄÄ. fÁ®Äl zÁégÀUÀ¹/₄ÄÄ¹/₄Äl PÉ®²ÄÄ D®AiÄÄUÀ¹/₄ÄÄ ðÄ,ÄÄÛ²®àzÀ zÄÉ¶Ö-ÄAzÀ UÄ²ÄÄfÄ⁰ÄðÄzÀ²ÄÄ. ðÄÄzsÄâ¥ÄæzÉÄ±ÄzÀ ÅÄ²ÄiÁgÄÄ 5-6fÉAiÄÄ ±ÄvÄ²ÄiÄfÄUÀ¹/₄Ä zÉÄ²Á®AiÄÄUÀ¹/₄Ä⁰è ðÄÄÄzÉ MAzÄÄ ÅtÜ ðÄÄI¥Ä²ÄÄ¹/₄Äl ZEPÁPÁgÀzÀ ZÄ¥ÄàmÉ ðÄiÄ¹/₂UÉAiÄÄ UÄ“sÄðUÄÈ⁰Ä, ÅÜA“sÄ²ÄÄI¥ÄUÀ¹/₂ÄzÀ ÅÄvÄÄÛ²ÄjzÄÄ, ðÉÆzÀ®AvÄ¹ÜfÄ®Æè ZÄ¥ÄàmÉAiÄÄ UÄ“sÄðUÄÈ⁰Ä ðÄÄvÄÄÛ dUÄ°AiÄÄ²ÉÄÄ⁻É PÄnÖzÀ vÄUÄÄl ²RgÄzÀ ZEPÁPÄÈwAiÄÄ UÄ“sÄðUÄÈ⁰ÄUÀ¹/₄ÉA§ ðÄÄÆgÄÄ §UÉUÀ¹/₄ÄfÄÄß UÄgÀÄw,À§⁰ÄÄzÄÄ. fÄZÄßPÄÄoÁgÀzÀ⁰ègÄÄ²Ä ¥Ä²Äðw zÉÄ²Á®AiÄÄzÀ UÄ“sÄðUÄÈ⁰ÄzÀ ÅÄvÄÛ®Æ ¥ÄæzÄQëuÄ ¥ÄxÄ«zÄÄÝ ðÉÆgÄ©üwÜUÀ¹/₄Ä²ÉÄÄ⁻É eÄ⁻ÁAzsÄæUÀ¹/₄ÄfÄÄß C¹/₄Ä²Är,À⁻ÄVzÉ. fÄZÄßzÀ⁰èAiÉÄÄ EgÄÄ²Ä ZÄvÄÄ²ÄÄÄðT ðÄÄ⁰ÄzÉÄ²Á®AiÄÄ ¥ÄAZÄgÄxÄ«fÄâ,ÄzÄÄÝ. DzÄgÉ FVgÄÄ²ÄÄzÄÄ ZEPÁPÄÈwAiÄÄ wægÄxÄzÀ UÄ“sÄðUÄÈ⁰Ä. ðÉÆgÄ“sÁUÀ §®Ä²ÄÄnÖUÉ C®APÄÈvÄ²ÄVzÄÄÝ, ¥ÄÆ²ÄðzÀ “ÄV®Ä °ÁUÀÆ EvÁgÀ PÄqÉAiÄÄ⁰èAiÄÄ eÄ®AzsÄæUÀ¹/₄Ä ðÄÄÆ®PÄ M¹/₄Ä“sÁUÄzÀ⁰è “É¹/₄ÄPÄÄ ©Ä¹/₄ÄÄ²ÄAwzÉ. fÁ®Äl çPÄÄlUÀ¹/₄Ä⁰è E¹/₂eÁgÄÄ CAZÄÄUÀ¹/₄ÄfÄßzsÄj¹zÄ eÄ®AzsÄæUÀ¹/₄Ä ðÉÄÄ⁰fÄ eÉÆÄr UÄÆqÄÄUÀ¹/₄Ä⁰è «zÄâzsÄgÁgÄ «UÄæ⁰ÄUÀ¹/₄ÄfÄÄß x⁰è,À⁻ÄVzÉ. UÄÆqÄÄUÀ¹/₄Ä ðÉÄÄ⁻É E¹/₂eÁgÄÄ CAafÄ ZÉÈvÄâPÄÈwAiÄÄ ðÄÄÄAZÄÄUÀ¹/₂ÄÉ.

PÄtð zÉÄ²Á®AiÄÄzÀ⁰è ðÄÄÆgÄÄ UÄ“sÄðUÄÈ⁰ÄUÀ¹/₂ÄÄÝ MAzÉÆAzÄgÀ ðÉÄÄ®Æ K¹/₄ÄÄ E¹/₂eÁgÄÄ CAZÄÄUÀ¹/₄Ä JvÀÛgÀzÀ ²RgÄUÀ¹/₄ÄÄ, J®èPÄÆl ÅÄjzÄAvÉ MAzÄÄ ðÄÄI¥Ä EzÉ; «UÄæ⁰ÄUÀ¹/₄ÄÄ E®è²ÉÄ E®è²ÉfÄß§⁰ÄÄzÄÄ. F®PÄëtUÀ¹/₄ÄfÄÄß UÄ²ÄÄx¹zÄgÉ Å¥ÄÛgÄxÄ«fÄâ,ÀPÉl EzÄÄ ÅÆa JfÄß§⁰ÄÄzÄÄ. ðÄÄzsÄâ¥ÄæzÉÄ±ÄzÀ PÄ¹/₄ÄZÄÄj-ZÄAzÉÄ®ÄÄ±ÄUÀ¹/₄Ä CgÀ,ÄgÀ PÁ®zÀ⁰è C¹ÜvÄÉPÉl §AzÄ RdÄgÁ⁰ÉÆ«fÄ zÉÄ²Á®AiÄÄUÀ¹/₄ÄÄ F±ÉÊ°AiÄÄ (¥ÄAZÄgÄxÄ) GvÄløµÄÖ ðÄiÄzÄjUÀ¹/₄ÄÄ. E⁰è ±ÉÊ²Ä, ðÉÊµÄÜ²Ä, eÉÊfÄ ¥ÄAxÄUÀ¹/₂UÉ ÅÄjzÄ ÅÄ²ÄiÁgÄÄ 30 UÄÄrUÀ¹/₂ÄÉ.

RdÄgÁ°ÉÆ«fÀ°è fÁUÀgÀ±ÉÊ°VAvÀ ©üfÀß°ÁzÀ ,Àé®à°ÄÄnÖUÉ «²µÄÖ
 «fÁâ,ÀzÀ, fÁ®Äi zÁégÀUÀ¼Ä ,À°äðvÉÆÄ°sÀzÀæ°É°zÀ UÄÄrUÀ¼ÄfÄÄß
 PÁt§°ÄzÀÄ. PÄÈµÁÚ-vÄÄAUÄ°sÄzsÄæfÄçUÀ¼Ä fÄqÄÄ°Ät zÁPÄfÄi
 ¥ÄæzÉÄ±ÀUÀ¼Ä°è °ÉÄ,ÀgÀ°ÉÄ§ (PÄfÄðIPÄPÉi ¹Ä«ÄvÄ°ÉAzÄÄ
 °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄzÄ) ±ÉÊ°AiÄÄ zÉÄ°Ä®AiÄÄUÀ¼ÄÄ ZÄ¼ÄÄPÄâgÄ PÄ®çAzÄ
 PÄiÖ®ànÖ°É. E°è fÁUÀgÀ±ÉÊ°AiÄÄ D®AiÄÄUÀ¼ÄfÄÄß PÁt§°ÄzÀÄ.
 ZÄ¼ÄÄPÄâ±ÉÊ°AiÄÄ D®AiÄÄUÀ¼ÄfÄÄß °ÄzÄ«Ä, L°ÉÆ¼É, ¥ÄiÖzÀPÄ®Äè,
 C®A¥ÄÄgÄ °ÄÄÄAvÄzÄqÉUÀ¼Ä°è fÉÆÄqÄÄvÉÜ°É. ,À°ÄÄPÄ°ÄfÄ
 zÄQët°sÄgÄvÄzÄ vÄ«Ä¼ÄÄfÄrÄ°è zÄæ«qÄ ±ÉÊ°AiÄÄ PÄiÖqÄUÀ½UÉ
 ¥Ä®è°Ä-¥ÄÄqÄâ-ZÉÆÄ¼Ä°ÄÄ±ÄzÄ CgÄ,ÀgÄÄ EA§Ä PÉÆiÖgÄÄ.
 PÄfÄðIPÄzÄ°è PÄ°ÄâtzÄ ZÄ¼ÄÄPÄâgÄ D±ÄæAiÄÄzÄ°è PÄiÖ°ÄzÄ
 zÉÄ°Ä®AiÄÄUÀ¼Ä°è CfÄÄAvÄgÄ «²µÄÖ°ÄV PÄÄqÄÄ §AzÄ °ÉÆAiÄÄ¼Ä
 ±ÉÊ°AiÄÄ D®AiÄÄUÀ¼Ä °ÉÆzÄ® °ÉÉÓUÀ¼ÄfÄÄß UÄÄgÄÄw,À§°ÄzÄÄ.
 vÄ«Ä¼ÄÄfÄrÄ°è PÄÆqÄ ZÉÆÄ¼ÄgÄÄ. ¥ÄÄqÄâgÄÄ vÄ°ÄÄ°ÉÄ DzÄ
 °ÉÊ²µÄÖö°Ä¥ÄÆtð zÉÄ°Ä®AiÄÄUÀ¼ÄfÄÄß §°ÄÄ,ÀASÉâAiÄÄ°è PÄnÖ¹zÄgÄÄ.

11fÉAiÄÄ ±ÄvÄ°ÄiÄfÄzÄ CfÄÄAvÄgÄ PÄfÄðIPÄzÄ°è °ÉÆAiÄÄ¼Ä ±ÉÊ°
 gÄÆ¥ÄÄUÉÆArvÄÄ. fÁUÀgÄ-zÄæ«qÄ ±ÉÊ°UÀ¼Ä «²µÄÖ CA±ÄUÀ¼ÄfÄÄß
 C¼Ä°Är¹PÉÆÄqÄ F ±ÉÊ°AiÄÄ °Ä,ÄÄÜ C®APÄgÄt ²RgÄ «fÁâ,ÀUÀ¼Ä°è
 fÁUÀgÄ±ÉÊ°AiÄÄ ¥Äæ°sÄ°Ä°ÄfÄÄß PÁt§°ÄzÄVzÉ. DgÄÄ°sÄzÄ°è
 ZÄ¼ÄÄPÄâ ±ÉÊ°AiÄÄ GfÄßwAiÄÄ ¥ÄgÄPÄµÉ×AiÄÄfÄÄß EzÄgÄ°è
 PÁt§°ÄzÉÄ§ C©ü¥ÄæAiÄÄ«zÄÝgÄÆ EzÄfÄÄß FUÄ ¥ÄævÉâPÄ ±ÉÊ° JAzÄÄ
 ¥ÄjUÄtÄ,Ä°ÄVzÉ. C®APÄEvÄ °ÄV®Ä°ÄqÄUÀ¼ÄÄ, PÄqÉvÄ AiÄÄAvÄæçAzÄ
 vÄAiÄiÄj¹zÄ PÄÄ§UÀ¼ÄÄ, eÄ®AzÄæUÀ¼ÄÄ ZÄ¼ÄÄPÄâ-°ÉÆAiÄÄ¼Ä
 ±ÉÊ°UÀ½UÉ ,À°ÄiÄfÄ°ÄzÄ CA±ÄUÀ¼ÄÄ, °ÉÆAiÄÄ¼Ä ±ÉÊ°AiÄÄ°è
 §¼Ä,Ä°ÄzÄ PÄ¥ÄÄ°Ä-°Ä° §tÚzÄ §¼Ä¥ÄzÄ PÄ®Äè fÄdÆPÄzÄ ,ÀEPÄö°Ä°ÄzÄ
 PÉvÄÜfÉUÀ½UÉ GvÄÜ°ÄÄ °ÄiÄzsÄ°Ä°Ä°Ä°ÄvÄÄ. dUÄw°ÄÄzÄ »rzÄÄ
 «°ÄiÄfÄzÄÄ vÄÄçAiÄÄ ²RgÄzÄ°ÉÄ°ÄfÄ PÄ®±ÄzÄ°ÄgÉVfÄ fÄPÄävÄæPÄgÄzÄ
 vÄ®«fÁâ,À, °ÄÄÆwð²®àUÀ¼Ä, ¥ÄæÄtÄUÀ¼Ä, °ÄÆ§¼Ä¹UÀ¼Ä
 eÄ°Ä«Äw«fÁâ,ÀUÀ¼Ä PÉvÄÜfÉUÀ½zÄ PÄtÄÜPÉÆÄgÉÉ,Ä°Ä ©üwÜ
 C®APÄgÄt fÉgÄ¼ÄÄ-°É¼ÄPÄÄUÀ½zÄ °ÄÄÆwð²®àUÀ¼Ä °ÄÄÄRzÄ
 °sÄ°ÄfÉAiÄÄfÄÄß °ÉÆgÄ,ÄÆ,ÄÄ°ÄAvÉ °ÄiÄrgÄÄ°Ä ²®à PÄÄ±Ä®vÉ, MAzÉÄ
 PÄ°èfÄ°è PÉ¼Ä°sÄUÄ ZEPÄ °ÄÄzsÄ°Ä°ÄUÄ vÄ°ÉPÉ¼ÄUÄzÄ WÄAmÁPÄÈw
 CxÄ°Ä PÄ°ÄÄ®zÄ «fÁâ,À, CUÄæzÄ°è MAzÄÄ CxÄ°Ä JgÄqÄÄ ZÁPÄæUÀ¼ÄÄ,
 °ÉÄÄ°É ZEPÉÆÄfÄ °ÉÆÄçUÉUÄ¼ÄÄ¼ÄÄ CwÄÄÄtÄ¥ÄzÄ PÄÄ§,
 UÉÆÄqÉUÄÄ§UÀ¼ÄÄ °ÄUÄÆ °ÉÆÄçUÉ °ÄÄvÄÄÜ vÉÆ°ÉUÀ¼Ä fÄqÄÄ°É
 °ÄÄÄÄzÁPÉi °ÄVzÄAvÉ °ÄÄzÄ°ÄPÄ «UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ E°ÄÄ F ±ÉÊ°AiÄÄ «²µÄÖ
 ®PÄëtUÀ¼ÄÄ. °ÉÆAiÄÄ¼ÄgÄ D®AiÄÄUÀ¼Ä°è MAzÄjAzÄ LzÄgÄ°ÄgÉUÄÆ
 UÄÄrUÀ½gÄÄvÄÜ°É. «°ÄiÄfÄ, ,ÄÄPÄfÄ¹, fÄ°ÄgÄAUÄ °ÄÄvÄÄÜ
 °ÄÄÄR°ÄÄAI¥ÄUÀ¼ÄÄ¼ÄÄ D®AiÄÄ «¹ÜÄtðQlAvÄ «±Ä®°ÄzÄ ,À°ÄiÄgÄÄ 150
 ,ÉÄ«ÄÄUÀ¼ÄµÄÄÖ JvÄÜgÄzÄ dUÄ°AiÄÄ °ÉÄÄ°É PÄiÖ®ànÖgÄÄvÄÜzÉ.
 fÄ°ÄgÄAUÄzÄ°è 4 PÄÄ§UÀ¼ÄfÄÄßzsÄj¹ °ÄvÄ vÄ°ÉPÉ¼ÄUÄzÄ PÄ°ÄÄ®zÄ

DPÁgÀzÀ "sÀÄªÀ£ÉÄ±Àéj ZÁÀtÂ-ÄgÀÄvÀÛzÉ. CzÀgÉ 8 ªÄÄÆ-ÉUÀ¼À°è
 CµÀÖçPÁà®PÀgÀ ªÄÄÆwðUÀ½gÀÄvÀÛªÉ. EªÀ£ÄÄß UÀªÄÄª¹zÁUÀ F
 ªÉÆzÀ-ÉÄ ZÁ¼ÀÄPÀâ ªÁUÀÆ zÁæ«qÀ ±ÉÉ°UÀ¼À°è
 PÁtÂ¹PÉÆ¼ÀÄvÉÆqÄVzÁÝ PÉ®ªÄÄ «²µÀÖ CA±ÀUÀ¼ÀÄ£ÄÄß ªÉÆAiÄÄ¼ÀÄgÀÄ
 AiÄÄPÀÛªÄV ªÄiÁ¥Àðr¹PÉÆAqÄÄ GvÀÛªÄÄ PÀ-ÁPÀÈwUÀ¼ÀÄV
 gÀÆ|,ÄªÄÄzÀgÀ°è AiÄÄ±À¹éAiÄiÁVzÁÝgÉ£Äß§ªÄzÄÄ. ª¼ÀÉAiÄÄ
 ªÉÄÊ,ÀÆgÀÄ ¥ÄæAvÀåzÀ°è "ÉAUÀ¼ÀÄÆgÀÄ ªÄÄvÀÄÛ PÉÆÄ-ÁgÀUÀ¼ÀÄ£ÄÄß
 ªÉÆgÀvÀÄ¥Är¹ C£ÄävÀæ, F ±ÉÉ°AiÄÄ 60PÀÆi ªÉaÑ£Ä D®AiÄÄUÀ¼ÀÄ
 PÁtÂ¹PÉÆArªÉ. "ÉÄ®ÆgÀÄ, ª¼ÀÉÄ©ÄqÄÄ. ªÉÆÄªÄ£ÄxÀ¥ÄÄgÀ. §,ÄgÀ¼ÀÄ,
 CgÀ¹ÄPÉgÉ, ªÄjªÄgÀ, £ÄÄUÉÎÄª¹²¹. zÉÆqÀØUÀzÀÝª¹²¹
 ªÉÆzÀ-ÁzÉqÉUÀ¼ÀÄ°ègÀÄªÄ D®AiÄÄUÀ¼ÀÄÆ F ±ÉÉ°AiÄÄ PÉ®ªÄÄ
 ªÄiÁzÀjUÀ¼ÀÄ.

zÀQèt"sÁgÀvÀzÀ ªÄ,ÄÄÛ²®àzÀ°è C£ÄAvÀgÀ PÁtÄªÄzÄÄ
 «dAiÄÄ£ÄUÀgÀzÀ ªÄ,ÄÄÛ²®àªÄ£ÄÄß. CAç£Ä ¥ÄæPÀèÄßp gÀdQÄAiÄÄ
 ¥Äj¹ÜwUÀ¼ÀÄ, »AzÀÆ,ÄÄ,Äìøw ªÁUÀÆ zsÀªÄðzÀ gÀPÀÈuÉUÄV
 zÉÄªÄ®AiÄÄUÀ¼ÀÄ£ÄÄß ,ÄÄ,ÄìøwPÀ PÉÄAzÀæUÀ¼ÀÄV ¥ÄjªÄwð¹
 zsÀªÄð¥ÄæZÁgÀPÀiV CzÀ£ÄÄß ªÄiÁzsÀªÄªÄUÀ¼ÀÄV §¼À,Ä-Á-ÄvÄÄ. »jzÄzÀ
 UÄvÀæ. ªÉÉ"sÀªÉÇ¥ÉÄvÀªÄzÀ ¥ÈgÀÄµÄvÀé, Cw±ÄAiÄÄ C®APÀgÀt F
 ªÄ,ÄÄÛ²®àzÀ PÉ®ªÄÄ ®PÀètUÀ¼ÀÄ; J®ªÄÇ GvÄÄÛUÀ, "sÀªÄ, zÀQèt
 "sÁgÀvÀzÀ°è gÀÆrÜAiÄÄ°èzÁÝ ªÄ,ÄÄÛ²®à ±ÉÉ°UÀ¼ÀÄ°è
 KPÀgÀÆ¥ÄvÉAiÄÄ£ÄÄß ,ÄçÜ,Ä-Á-ÄvÄÄ. ªÉZÄÄÑ "sÁgÀªÄ£ÄÄß ªÉÆgÀ§®è
 UÄæ£ÉÊmï ²-É ªÁUÀÆ PÀA§UÀ¼ÀÄ £ÉgÀ«ªAzÀ «,ÄÛgÀªÄzÀ
 ªÄÄAi¥ÄUÀ¼ÀÄ£ÄÄß PÀiÖ-Á-ÄvÄÄ. F ²-É PÄÄ,ÄÄj PÉ®,ÄPÉi MUÄizÄÄÝ.
 DzÄÝjAzÀ ªÄÄÆwð²®àUÀ¼ÀÄ UÄvÀæzÀ°è zÉÆqÀØzÄzÀªÄÄ. ZÉÆÄ¼ÀÄ-
 ¥ÄAqÄâ ±ÉÉ°UÀ¼ÀÄ°èzÁAvÉ zÉÄªÄ®AiÄÄzÀ ªÄÄÄ"sÁUÄzÀ-ÉèÄ
 jvÄÛgÀªÄzÀ UÉÆÄ¥ÄÄgÀUÀ¼ÀÄ£ÄÄß PÄNÖ,Ä-Á-ÄvÄÄ. F UÉÆÄ¥ÄÄgÀUÀ¼ÀÄ
 zÉÄªÄ®AiÄÄUÀ¼ÀÄ jAiÄ CxÀªÄ £Ä®Äi PÀqÉUÀ¼ÀÄ®Æè PÀiÖ®àiÄÖ
 gÄAiÄÄUÉÆÄ¥ÄÄgÀUÀ¼ÀÄAzÄÄ ªÉ,ÄgÄzÄÄªÄÄ. zÉÄªÄ®AiÄÄzÀ ,ÄÄvÀÛ°£Ä
 ¥ÄæPÀgÀPÉi ªÉÆAçPÉÆAqÄAvÉ ªÄÄAi¥ÄUÀ¼ÀÄÆ G¥ÄUÄÄrUÀ¼ÀÄÆ
 C¹ÜvÀéPÉi §AzÀªÄÄ. PÀ-Áât, GÄiÄiÄâ-É, ªÄ,ÄAvÀ, ªÄªÄ£Ä, gÄAUÄ,
 PÀ£ÄßrªÄÄi¥ÄUÀ¼ÀÄAzÄÄ CªÄ£ÄÄß ªÉ,Äj,Ä-Á-ÄvÄÄ. ªÉÆ,Ä D®AiÄÄUÀ¼ÀÄ
 ªªÄiÄðtQìAvÀ ª¼ÀÉAiÄÄ D®AiÄÄUÀ¼ÀÄ fÄuÉÆÄðzÁPgÀ ªÁUÀÆ EvÀgÀ
 ªÄÄAi¥ÄUÀ¼ÀÄ ,ÉÄ¥ÄðqÉ-ÄAzÄ CªÄ£ÄÄß ªÉZÄÄÑ «,ÄÛj¹zÄÄzÄÄ F PÁ®zÀ
 MAzÄÄ ªÉÉ²µÀÖöâ. CgÀªÄÄ£ÉUÉ ,ÄA§AçÜ¹zÄAvÉ "EQPÀ PÀiÖqÀUÀ¼ÀÄ FUA
 PÄAqÄÄ§AçªÉ. ªÄA¥ÉAiÄÄ°è CgÀªÄÄ£É, ªÄÄAi¥ÄUÀ¼ÀÄ, FdÄPÉÆ¼ÀÄ,
 D£ÉAiÄÄ -ÁAiÄÄUÀ¼ÀÄ, PÄªÄ®ªÄª¹²¹, PÄªÄ®ÄUÉÆÄ¥ÄÄgÀ, ªÄª¹²¹£ÄªÄ«Ä
 ç§â (EwÜÄZÉUÉ CzÀgÀ ,Ä«Ä¥ÄzÀ°è zÉÆiÖ C®APÀÈvÀ PÉÆ¼ÀÄ,
 ªÄiÁgÀÄPÄmÉÖAiÄÄ ,ÄÛ¼ÀÄ) ªÄÄÄAvÄzÀ "EQPÀ PÀiÖqÀUÀ¼ÀÄ vÀ¼ÀÄ¥ÄAiÄÄ
 ªÄiÁvÀæ PÄ°è£Ä°è PÀiÖ-ÁVzÄÄÝ ªÉÄÄ°£Ä ,ÄÛgÀUÀ¼ÀÄ®è
 ªÄÄgÀªÄÄiÄÖUÀ½AzÄ, UÄgÉUÀ½AzÄ PÀiÖ-ÁVzÉ; PÄªÄiÁ£ÄÄUÀ¼ÀÄ
 G¥ÄAiÉÆÄUÀ MAzÄÄ «±ÉÄµÄ.

F PÁ®zÀ zÉÃªÁ®AiÀÄUÀ¼À°è ,ÁªAiÁ£ÀªÁV UÀˆsÀðUÀÈ°À, CAVÀgÁ¼ÀUÀ½UÉ °ÉÆAçzÀAvÉ ¢ÄÄaÑzÀ, PÀAŞUÀ¼À ¥ÀæzÀQëuÁ¥ÁxÀ ¢ÄÄvÀÄÛ ¥ÀæPÁgÀQÌAvÀ PÉ¼ÀªÄÄIÖzÀ°è MAzÀ CçüµÁ×£À, ©üwÛAiÀÄ °ÉÆgÀˆsÁUÀzÀ°è PÀÄAˆsÀ¥AAdgÀ. zÉÃªÁPÉÆÄµ×, C®APÀÈvÀ CZÄÄÑ¥ÄnÖUÀ¼ÄÄ. CzsÄðªÄÄI¥ÄzÀ°è JgÀqÀÆ PÀqÉUÀ¼À°è PÉÉ,Á-ÉUÀ¼ÄÄ, zsÄªÄÄªzÀ°è £Á®ÄÌ C®APÀÈvÀ PÀAŞUÀ¼ÄÄ EªÉ. «,ÁÛgÀªÄzÀ ¢ÄÄªÄªÄÄI¥ÄzÀ PÀAŞUÀ¼ÄÄ gÀªÄªªªÁVªÉ. PÀAŞª£ÄÄß D,ÀgÉAiÁiÁV ¢ÄÄiÁrPÉÆAqÄÄ zÉÆqÄØ¥ÀæªÄiÁtzÀ JgÀqÄÄ PÁ®ÄUÀ¼À£ÉßwÛ ¢ÄÄª£ÄÄßUÄÄªÄAvÉ vÉÆÄgÄªÄ PÄÄzÄÄgÉUÀ¼ÄÄ CxÄªÁ °ÄÄ°UÀ¼À£ÄÄß ©r,À-ÁVzÉ. ¢ÄÄzsÄªˆsÁUÀ vÉ¼ÄÄªÁVzÄÄÝ ,ÄÄvÄÛ®Æ ¢ÄÄÆ-ÉUÄAŞUÀ¼À£ÄÄß ¤°è¹ F PÀAŞUÀ¼À£ÄÄß ,ÀtÛ PÉÆÄ°¤AzÀ ˆÁj¹zÁUÀ £ÄzÀ °ÉÆgÄqÄªÄÄAxÀ E£ÉÆßAzÄÄ «zsÄzÀ PÀAŞUÀ¼ÄÄ ¤ªÄiÁðtUÉÆArªÉ. F ,ÀÛAˆsÁUÀ¼À ¢ÉÄÄ-É ˆÉÆÄçUÉAiÀÄ°è ¢ÄÄÄAzÉ ZÁazÀ ,ÄoÀ. CzÀgÀ -ÉÆÄ®PÄzÀ°è PÉ¼ÄªÄÄRªÁVgÄªÄ vÄªÄgÉAiÄÄ ¢ÉÆUÄÄÌ ©r,À-ÁVgÄÄvÄÛzÉ. PÄ-ÁâtªÄÄI¥ÄzÀ F ±ÉÉ°AiÄÄÄ E£ÉÆßAzÄÄ «±ÉÄµÀ F vÉgÉzÀ ¢ÄÄI¥ÄzÀ ¢ÄÄzsÉª ¢ÉÄçPÉ EzÄÄÝ CzÄÄgÀ ¢ÄÄzsÉª MAzÄÄ ,ÄoÀ«zÉ. PÄ-ÁâuÉÆÄvÄªÄ ¢ÄÄÄAvÄzÀ GvÄªÄUÀ¼À£ÄÄß £ÄqÉ¹zÁUÀ GvÄªÄ «UÄæ°UÀ¼À£ÄÄß F ,ÄoÄzÄªÉÄÄ-É PÄÄ½ij,À-ÁUÄÄwÛvÄÄÛ. F ¢ÄÄI¥ÄUÀ¼À°è ¥ÄætÄUÀ¼ÄÄ, ¥ÄQëUÀ¼ÄÄ, §½iUÀ¼À avÄæUÀ½AzÀ C®APÀÈvÄªÄzÀ ,ÄÄAiÄÄÄPÄÛ PÀAŞUÀ¼À£Äß¼ÄªÄr,À-ÁUÄÄwÛvÄÄÛ. zÉÃªÁ®AiÄÄzÀ ,ÄÄvÄÛ®Æ ¥ÀæPÁgÄzÀ UÉÆÄqÉUÀ¼ÀÆ M¼ÄUÉ °Ä®ªÄgÄÄ G¥ÄUÄÄrUÀ¼ÀÆ EªÉ. ,ÁªAiÁ£ÀªÁV £ÉÉIÄvÄª ¢ÄÄÆ-ÉAiÄÄ°è zÉÃ«AiÄÄ UÄÄr-ÄgÄÄvÄÛzÉ. ²æÄ ¢ÉÉµÄªÄgÄ zÉÃªÁ®AiÄÄUÀ¼À°è D¼ÄÉgÄgÄÄUÀ½UÄÆ DZÄAiÄÄðjUÄÆ ¥ÄævÉªÄPÄ UÄÄrUÀ½zÄÄÝ C°è CªÄgÄ °ÄÄIÄÖ°ÄŞª ¢ÄÄÄAvÄzÀ GvÄªÄUÀ½UÄV «±ÉÄµÀ K¥ÄðqÄÄUÀ¼À£ÄÄß ¢ÄÄiÁqÄ-ÁUÄÄwÛvÄÄÛ. UÉÆÄ¥ÄÄgÄUÀ¼À gÄZÄ£É PÄ£ÄðIPÄzÀ°è PÄtÄ¹ÁPÉÆAqÄ MAzÄÄ ˆÉ¼ÄÉªÄtÄUÉ. «ªÄiÁ£ÄUÀ¼À ¥Àæ±Ä,ÄÛöª PÄrªÉÄAiÁiÁV CªÄÄUÀ¼À°è, ¢ÄÄI¥ÄUÀ¼À °ÉÆgÀ©üwÛUÀ¼À°è, zÉÃªÁPÉÆÄµ×UÀ¼À°è PÄÆr,ÄÄwÛzÄÄÝ GŞÄ²®àUÀ¼ÄÄ FUA UÉÆÄ¥ÄÄgÄzÀ°è ,ÄÛ£Ä ¥ÄqÉzÄÄªÄÄ.

zÀR£i ¥ÀæzÉÃ±ÄzÀ°è «dAiÄÄ£ÄUÄgÄzÀ ,ÁªAiÁædªzÀ ,ÄÄÄPÄ°Ä£ÄªÁV vÄ-ÉjwÛzÀ §ªÄªÄª¤Ä gÄdªzÀ ,ÄÄ-ÁÛ£ÄgÄÆ ¢Ä,ÄÄÛ²®àPÉi ¥ÉÆæÄvÄª°ÁPÉÆIÖgÄÄ. EªÄgÄ PÄIÖqÄUÀ¼ÄÄ «±ÉÄµªÁV UÄÄ®âUÄð. ©zÄgÉ, ©eÄ¥ÄÄgÄUÀ½UÉ ˆÄ«ÄvÄªÁVªÉ. §ªÄªÄª¤Ä ¢Ä,ÄÄÛ²®àzÀ°è PÉ®ªÄ WÄIÖUÀ¼À£ÄÄß UÄÄgÄÄw,À§ªÄzÄÄ. UÄÄ®âUÄð gÄdzsÄªAiÁiÁVzÄÝµÄÄÖ PÁ®ªÄiÁ£Ä ¢ÉÆzÄ®£ÉAiÄÄ WÄIÖzÄÄÝ. UÄÄ®âUÄðzÀ PÉÆÄmÉ 15.2 «ÄÄ JvÄÛgÄzÀ çé©üwÛ jÄwAiÄÄzÄÄ. ,ÄÄvÄÛ®Æ vÄ¼Ä²-ÉAiÄÄ£ÄÄß PÉÆaÑ CUÉçgÄªÄ PÄAzÄPÄ«zÉ. PÉÆÄmÉ UÉÆÄqÉUÀ¼Ä ¢ÉÄÄ°£Ä vÉ£ÉUÀ½UÉ §¼Ä¹zÀ PÄ®ÄèUÀ¼À°è PÉ®ªÄ 3.5«ÄÄ. JvÄÛgÄzÄÝVªÉ. F PÉÆÄmÉ ¥Ä²ÑªÄÄ KµÄª ¢ÄÄvÄÄÛ AiÄÄÆgÉÆÄ¥ÄÄUÀ¼À°èAiÄÄ PÄëvÄæ ¢Ä,ÄÄÛ²®àÄÄ£ÄÄß C£ÄÄ,Äj¹zÉ JAzÄÄ

C©ü¥ÁæAiÄÄ¥ÀqÀ´ÁVzÉ. EzÀgÉÆ¼ÀV£À C½zÄ½zÄ PÄIÖqÀUÄ¼Ä°è dÄªÄiÄä ªÄÄ¹Äç ¥ÀæªÄÄÄRªÄzÄÄzÄÄ.

(PÄ£ÄßqÄ «±ÄéPÉÆÄ±Ä, ÄÄ-12
¥Äæ. ÄÄ.qÄ.JZi.w¥ÉàÄgÄÄzÄæ Äé«Ä, ªÉÄÊ.«.«. ªÉÄÊ ÄÆgÄÄ, 1986,
¥ÄÄ. 800-807)

“sÁgÄwÄAiÄÄ ªÄ ÄÄÜ²®àzÄ ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ°è C¼ÄvÉ ªÄÄvÄÄÜ
¥ÄæªÄiÄtUÄ½UÉ (Proportion)ºEZÄÄÑ ¥ÄæªÄÄÄRªÄvÉAiÄÄ£ÄÄß
PÉÆnÖgÄªÄÄzÄÄ Ä°Äd. VæÄ, i ªÄÄvÄÄÜ gÉÆÄUÄ¼Ä°èzÄÝAvÉ
ªÄ ÄÄÜ²®àzÄ°è ±Ä¹ÜçÄAiÄÄ ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ«vÉÜAzÄÄ `ªÄiÄ£Ä ÄgÄ'
PÄÈwAiÄÄÄ RavÄ¥Är¹vÄÄ. ªÄiÄ£Ä ÄgÄªÄ®èzÉ ªÄÄAiÄÄªÄÄvÄ,
ªÄiÄ£Ä ÄÆÄ´Äè Ä, C©ü®¶vÄxÄðaAvÄªÄÄtÄ, Ä£ÄvÄÄªÄAiÄgÄ
ªÄ ÄÄÜ±Ä ÄÜç, «µÄÄÜzsÄªÉÆÄðvÄÜgÄ ªÉÆzÄ´ÄzÄ UÄæAxÄUÄ¼ÄÄ
£ÄªÄÄUÉ ¹QªÉ. EªÄÄUÄ¼Ä®èzÉ ¥ÄÄgÄtUÄ¼ÄÄ, DUÄªÄÄUÄ¼ÄÄ «¥ÄÄ®ªÄV
ªÄ ÄÄÜ²®àzÄ «µÄAiÄÄªÄ£ÄÄß £ÄªÄÄUÉ w½ ÄÄvÄÜªÉ. “sÁgÄwÄAiÄÄ
ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ ¥ÄæPÄgÄ ªÄ ÄÄÜ²®àªÄÄ «±Ä®ªÄzÄ CxÄðçAzÄ PÄÆrzÉ.
ªÉÆzÄ®£ÉAiÄÄzÄV ªÄ ÄÄÜ²®àªÉAzÄgÉ PÄIÖqÀUÄ¼Ä£ÄÄß PÄIÄÖ«PÉ.
PÄIÖqÀUÄ¼ÄÄ zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ¼ÄVgÄ§ºÄÄzÄÄ (Religious), ªÄ¹ ÄÄªÄ
UÄÈºÄUÄ¼ÄVgÄ§ºÄÄzÄÄ (Residential) CxÄªÄ PÉÆÄmÉ
PÉÆvÄÜ®ÄUÄ¼ÄVgÄ§ºÄÄzÄÄ(Military), JgÄqÄ£ÉAiÄÄzÄV ¥ÄIÖtUÄ¼ÄªÄiÄðt,
vÉÆÄIUÄ¼ÄªÄiÄðt, gÄ ÉÜUÄ¼Ä£ÄÄß gÄa ÄÄªÄÄzÄÄ ªÄÄvÄÄÜ ´Ä«,
PÄ®ªÉ, PÉgÉUÄ¼Ä£ÄÄß vÉÜÉ¬Ä ÄÄªÄÄzÄÄ. ªÄÄÆgÄ£ÉAiÄÄzÄV ªÄÄAZÄ,
¹ÄªÄ Ä£Ä ªÉÆzÄ´ÄzÄ ªÄÄgÄUÉ® ÄUÄ¼Ä£ÄÄß ªÄiÄqÄÄªÄÄzÄÄ, vÉÆÄ¼ÄÄ,
vÄ´É, PÉÊPÄ®ÄUÄ½UÉ ´ÉÄPÄUÄªÄ D“sÄgÄtUÄ¼Ä vÄAiÄiÄjPÉ.
ªÄ ÄÄÜ²®àzÄ°è ²®àªÄÇ CqÄPÄªÄVzÉ. ¥Ä±ÄÑvÄªÄ (European)
ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ°è ªÄ ÄÄÜ ´ÉÄgÉ (Architecture), ²®à ´ÉÄgÉ (Sculpture) DzÄgÉ
“sÁgÄwÄAiÄÄ ªÄ ÄÄÜ²®àzÄ°è F “sÉÄzÄ«®è. zÉÄªÄgÄ ªÄÄvÄÄÜ EvÄgÄgÄ
«UÄæºÄUÄ¼Ä£ÄÄß PÉvÄÄÜªÄÄzÄÄ, ¥ÄætÄUÄ¼Ä ¥ÄQèUÄ¼Ä
DPÄÈwAiÄÄ£ÄÄß vÄAiÄiÄj ÄÄªÄÄzÄÄ ªÄ ÄÄÜ²®àzÄ MAzÄÄ CAUÄ. EµÉÖÄ
C®èzÉ “sÄÆ«ÄAiÄÄ ¥ÄjÄPÉë (Testing of soil), PÄIÖqÄªÄ£ÄÄß PÄIÄÖªÄ
ªÉÆzÄ®Ä ªÄÉÄ±Ä£ÄªÄÄß Dj ÄÄªÄÄzÄÄ EªÉÄ ªÉÆzÄ´ÄzÄªÄÄ
ªÄ ÄÄÜ²®àPÉIÄ£É ÄÄjªÉ.

£ÄUÄgÄ, ªÉÄ ÄgÄ ªÄÄvÄÄÜ zÄæ«qÄ

ªÄiÄ£Ä ÄgÄ ²®à±Ä ÄÜçzÄ°è ªÄ ÄÄÜ²®àzÄ ªÄÄÄRªÄ ªÄÄÆgÄÄ
jÄwUÄ¼Ä£ÄÄß ªÄtÄð Ä´ÁVzÉ. PÄ«ÄPÄUÄªÄÄ ªÄÄvÄÄÜ
ÄÄ¥Äæ“sÉÄzÄUÄªÄÄUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ F ªÄÄÆgÄÄ jÄwUÄ¼Ä «µÄAiÄÄªÄ£ÄÄß
ºÉÄ½zÉ. CªÄÄUÄ¼ÄÉÄ £ÄUÄgÄ, zÄæ«qÄ ªÄÄvÄÄÜ ªÉÄ ÄgÄ. £ÄUÄgÄ
£ÄªÄÄÆ£ÉAiÄÄ PÄIÖqÀUÄ¼ÄÄ GvÄÜgÄ “sÄgÄvÄzÄ zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ½UÉ
ÄÄ§AzsÄ¥ÄIÄÖzÉAzÄÄ ºÉÄ¼Ä§ºÄÄzÄÄ. Mj Äi ¥ÄæAvÄªÄzÄ “sÄªÄ£ÉÄ±ÄégÄ,
ªÄÄzsÄªÄEArAiÄÄzÄ RdÄgÄºÉÆ, gÄd¥ÄÄvÄæ ÄÜ£Ä ªÄÄvÄÄÜ UÄÄdgÄw£Ä

zÉÃªÁ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ £ÁUÄgÄ £ÄªÄÄÆ£ÉUÉ ,ÉÄjzÄÄªÄÄ. F zÉÃªÁ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ
 ²RgÄªÄÄ M¼ÄÄÄUÄÄ¼ÄÄ(Curvilinear)DPÁgÄªÄÄ£ÄÄß °ÉÆAçªÉ. EzÀPÉÌ
 «gÄÄzÄªÄÄV zÄæ«qÄ £ÄªÄÄÆ£ÉAiÄÄ ²RgÄªÄÄ CqÄØqÄØªÄÄ °ÄÄvÄUÄ½ÄzÄ
 PÄÆr, |gÄ«ÄrØ£Ä DPÁgÄªÄÄ£ÄÄß °ÉÆAçzÉ. ¥Ä®èªÄgÄ ªÄÄvÄÄÜ ZÉÆÄ¼ÄgÄ
 zÉÃªÁ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ ²RgÄUÄ¼ÄÄ zÄæ«qÄ £ÄªÄÄÆ£ÉAiÄÄ ªÄÄÄRâ
 GzÄ°ÄgÄuÉUÄ¼ÄÄ. ªÉÄ,ÄgÄ PÄÌÖqÄzÄ «ªÄgÄuÉAiÄÄ£ÄÄß PÉÆqÄÄªÄÄzÄÄ
 CµÄÄÖ ,ÄÄ®"sÄªÄ®è. ªÄiÄ£Ä,ÄgÄzÄ°è ªÉÄ,ÄgÄ PÄÌÖqÄªÄÄ UÄÄAqÄzÄ
 DPÄÈw-ÄÄzÄ PÄÆrzÉ JÄzÄÄ °ÉÄ½zÉ. zÄæ«qÄ ªÄÄvÄÄÜ £ÁUÄgÄ EªÉgÄqÄÄ
 jÄwUÄ¼ÄÄ ªÉÊ²µÄÖöâ ªÉÄ,ÄgÄ PÄÌÖqÄUÄ¼ÄÄ°è C¼ÄªÄr,Ä-ÄVzÉ. DzÄgÉ CzÄÄ
 vÄ£ÄßzÉÄ DzÄ ªÉÊ²µÄÖöâªÄ£ÄÄß EzÄjÄzÄ PÄ¼ÄÉzÄÄPÉÆAr®è. ZÄ®ÄPÄâgÄ
 ²®àzÄ°è £ÁUÄgÄ ªÄÄvÄÄÜ zÄæ«qÄ jÄwUÄ¼ÄÄ «Ä½vÄ«gÄªÄÄzÄjÄzÄ
 CzÄ£Éß ªÉÄ,ÄgÄªÉÄzÄÄ °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ.

°ÄgÄ¥ÄÄ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ PÄ®zÄ°èzÄÝ ªÄ,ÄÄÜ²®à

°ÄgÄ¥ÄÄ ªÄÄvÄÄÜ ªÉÆ°ÉAeÉÆÄzÄgÉÆÄ ªÉÆzÄ-ÄzÄ ¹AzsÄÆ£Äç
 §AiÄÄ°£Ä ¥ÄÄgÄvÄ£Ä ¥ÄÌÖtUÄ¼ÄÄ "sÄgÄwÄÄiÄÄ ªÄ,ÄÄÜ²®àzÄ DçAiÄÄ£ÄÄß
 Qæ.¥ÄÆ.2500-1500PÉÌ M-ÄÝªÉ. ¹AzsÄÆ£Äç §AiÄÄ°£Ä°è £ÁUÄjÄPÄvÉ
 "É¼ÄQUÉ §gÄªÄªÄzÄQìAvÄ ªÄÄÄAZÉ "sÄgÄwÄÄiÄÄ ªÄ,ÄÄÜ²®àzÄ ZÄjvÉæ
 ªÄiÉAiÄÄðgÄ PÄ®çÄzÄ ¥ÄægÄÄ"sÄªÄUÄÄwÜvÄÄÜ. F ¥ÄÌÖtUÄ¼ÄÄ
 PÄÌÖqÄUÄ¼ÄÄ ªÄiÄÄðtzÄ°è ,ÄÄÌÖEnÖUÉ, ªÄÄgÄ ªÉÆzÄ-ÄzÄªÄÄUÄ¼ÄÄ
 CvÄâAvÄ CçüPÄ ¥ÄæªÄiÄtzÄ°è G¥ÄAiÉÆÄUÄªÄUÄÄwÜvÉÜAzÄÄ
 °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. DUÄ C°è °ÉZÄÄÑ ªÄÄ¼ÄÉ ©Ä¼ÄÄwÜzÄÄÝzÄjÄzÄ
 PÄqÄÄUÄ½UÉ C"sÄªÄ«gÄ°®è. ªÉÆ°ÉAeÉÆÄzÄgÉÆÄ ¥ÄÌÖtªÄÄ vÄ£Äß
 «±Ä®ªÄzÄ ©ÄçUÄ½ÄzÄ®Æ, gÄªÄªÄªÄªÄzÄ ªÄÄ£ÉUÄ½ÄzÄ®Æ, ªÄj£Ä
 ,ÄgÄ§gÄfUÉ "ÉÄPÄzÄ C£ÉÄPÄ "Ä«UÄ½ÄzÄ®Æ, ,ÄªÄªÄªÄ,ÉÜ-ÄÄzÄ PÄÆrzÄ
 ZÄgÄAr, ,Äß£ÄUÄÈ°Ä ªÉÆzÄ-ÄzÄªÄªÄUÄ½ÄzÄ FUÄ®Æ £ÄªÄÄä£ÄÄß
 "ÉgÄUÄÄUÉÆ½,ÄÄwÜzÉ. D £ÄUÄgÄzÄ ªÄÄ°Ä,Äß£Ä PÉÆ¼ÄªÄ£ÄÄß ,Ägī eÄfī
 ªÄiÄµÄð"i 1925-26gÄ°è PÄAqÄÄ»rzÄ£ÄÄ. qÄ. ªÉÄPÉÌAiÄÄªÄgÄÄ CzÄgÄ
 PÉ®ªÄÄ "sÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß 1927-28gÄ°è ¥Äj±ÉÆÄçü¹zÄgÄÄ. D zÉÆqÄØ
 ,Äß£ÄzÄPÉÆ¼ÄªÄ£ÄÄß 180'x108' ZÄÄgÄr ,ÄÉAiÄÄ¼ÄÄ PÄÌÖqÄªÉÇÄzÄÄ
 M¼ÄUÉÆArzÉ. FdÄªÄ PÉÆ¼ÄzÄ «¹ÜÄtð 40'x23' ZÄÄgÄr. CzÄÄ
 M¼ÄCAUÄ¼ÄzÄ ªÄÄzsÉâ ,ÄÜ|vÄªÄVzÉ. D M¼ÄCAUÄ¼ÄzÄ £Ä®ÄÌ
 PÄqÉUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ ªÄgÄAqÄUÄ½ªÉ.

ªÉÆ°ÉAeÉÆÄzÄgÉÆÄ ªÄÄvÄÄÜ °ÄgÄ¥ÄÄ £ÄUÄgÄUÄ¼ÄÄ°è zÉÆqÄØ
 PÄtdUÄ¼Ä£ÄÄß PÄAqÄÄ»rAiÄÄ-ÄVzÉ. °ÄgÄ¥ÄÄ PÄtdªÄÄ (Grannary) 168'x135'
 ZÄÄgÄr «¹ÜÄtðªÄÄ¼ÄîzÄV 23 Cr CUÄ®zÄ MAzÄÄ zÉÆqÄØ NtÄ-ÄÄzÄ
 "ÉÄ¥ÄðqÄÄªÄ JgÄqÄÄ ,ÄªÄiÄ£ÄªÄzÄ "sÄUÄUÄ½ÄzÄ PÄÆrzÉ. ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ
 "sÄUÄzÄ°èAiÄÄÆ DgÄÄ °ÄeÄgÄUÄ½ªÉ(Halls). MA"sÄvÄÄÜ Cr zÄÄ¥ÄÄ«gÄªÄ
 UÉÆÄqÉUÄ¼ÄÄ eÉÆvÉ eÉÆvÉAiÄiÄV ªAwªÉ. ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ
 °ÄeÄgÄªÄ£ÄÆß ªÄÄÆgÄÄ ,ÄªÄiÄ£ÄAvÄgÄªÄ¼ÄÄ UÉÆÄqÉUÄ½ÄzÄ £Ä®ÄÌ
 ,ÄtÜ "sÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß «AUÄr,Ä-ÄVzÉ. ¹AzsÄÆ wÄgÄzÄ ªÄ,ÄÄÜ²®àzÄ°è

PÉ®ªÀÀ «²µÄÖªÁZÀ ®PÀëtUÀ½ªÉ. C°èAiÄÄ ¤ªÁ¹UÀ½UÉ ¢lªÁZÀ ¢ÄÄvÄÄÜ
 ,ÀjAiÄiÁZÀ PÀªAiÁ¤£À (True arch) Cj«gÀ°®è. PÉªÀ® ZËZÄÄ DzsÁgÀªÄ¹⁄⁄ÄÎ
 PÀªAiÁ£ÄÄ(Corbelled Arch) CªÁgÀ°è §¹⁄⁄ÁPÉAiÄÄ°èvÄÄÜ ,ÀÜA¨sÀUÀ¹⁄⁄ÄÄ
 ZAZËÑPÀªÁVAiÉÆÄ DAIÄiÁPÁgÀªÁVAiÉÆÄ ¤«ÄðvÀªÁUÄÄwÜZÀÝªÄÄ.
 qÁ.«Ä®gï 1950gÀ°è ¢ÄiÄrzÄ ¨sÀÆ±ÉÆÄzsÀ£É¬ÄAzÀ
 ¢ÄÄ°ÉAeÉÆzÀgÉÆÄ«£À°è zÄÄAqÁZÀ ,ÀÜA¨sÀUÀ¹⁄⁄ÄÄ
 G¥ÄAiÉÆÄUÄZÀ°èzÀÝªÉAzÄÄ UÉÆvÁÜVzÉ.

1946gÀ°è qÁ||«Ä®gï °ÁgÀ¥ÁàzÀ°è £ÀqÉ¹zÀ ¨sÀÆ±ÉÆÄzsÀ£ÉUÀ¹⁄⁄AzÀ
 PÉÆÄmÉAiÄÄ UÉÆÄqÉUÀ¹⁄⁄ÄÄ ¢ÉÆzÀ¬ZÀ gÀPÀèuÉÆÄ¥ÄAiÄÄUÀ¹⁄⁄Ä
 PÄÄgÄÄ°ÄÄUÀ¹⁄⁄ÄÄ ¹QìzÀªÄÄ. ¢ÉÆ°ÉAeÉÆÄzÀgÉÆÄ«£À°ègÄÄªÄ ,ÀÆÜ¥À
 ¢uÉÜAiÄÄ°èAiÄÄÆ (Stupa Mould) EzÉÄ §UÉAiÄÄ DzsÁgÀUÀ¹⁄⁄ÄÄ PÄAqÄÄ\$A¢ªÉ.
 UÉÆÄqÉUÀ¹⁄⁄ÄÄ 10-20 Cr JvÄÜgÀZÀ PÄmÉÖAiÄÄ ¢ÉÄÄ¬É ¤«ÄðvÀªÁVªÉ. F
 PÄmÉÖUÉÆÄqÉUÀ¹⁄⁄ÄÄ ¥ÄæªÁ°ÄZÀ °ÁªÄ¹⁄²¬ÄAzÀ vÄjÀ ,À®Ä
 gÄA ,À®ànÖgÄ§°ÄÄZÄÄ. F UÉÆÄqÉUÀ¹⁄⁄ÄÄ ¢ÄÄtÄÜ£Ä EnÖUÉUÀ¹⁄⁄AzÀ
 PÄiÖ®àlÄÖ ,ÀÄiÖEnÖUÉAiÄÄ °ÉÆgÄªÄÄRªÁ£ÄÄß °ÉÆA¢ªÉ. F
 °ÉÆgÄªÄÄÄRUÀ¹⁄⁄ÄÄ ¢ÄÄÆgÄÄ ¨ÉÄgÉ ¨ÉÄgÉ PÄ®UÀ¹⁄⁄Ä°è PÄiÖ®àlÖªÉAzÄÄ
 qÁ.«Ä®gï «AUÄr¹zÁÝgÉ. °ÁgÀ¥Áà ¢ÄÄvÄÄÜ ¢ÉÆ°ÉAeÉÆÄzÀgÉÆÄUÀ¹⁄⁄Ä
 ²®àPÄ¬ÉAiÄÄÄ CzÄÄävÀªÁZÄÄZÄÄ. wæ¥ÄtÄð ±Á®£ÄÄß zsÄj¹gÄÄªÄ
 ¥ÄæwªÉÄAiÄÄÄ ,ÀÄ¥Äæ¹zÀªªÄZÄÄZÄÄ. °ÁgÀ¥ÁàzÀ `j¥si' ¢uÉÜAiÄÄ°è M\$â
 £ÄvÄðPÄ£Ä ¨sÀUÄß «UÄæ°Ä PÄAqÄªÉÇAzÄÄ (Torso) ¹QìvÄÄ. ¢ÄiÁ£ÄªÄ
 zÉÄ°Ä±Ä ,ÀÜçªÁ£ÄÄß ¤gÄÆl ,ÀÄªÄÄZÄgÀ°è C ,ÀzsÁgÄªªÄZÀ
 ZÄvÄÄgÄvÉAiÄÄ£ÄÄß CzÄÄ ¥ÄæzÀ²ð ,ÀÄvÄÜzÉ. PÉA¥ÄÄ §tÜZÀ ¢ÄÄgÄ¹⁄⁄ÄÄ
 PÄ°è£Ä °ÁgÀ¥ÁàzÀ ¢ÄÄvÉÆÜAzÄÄ ,ÀtÜ ¥ÄæwªÉÄAiÄÄÆ CzÉÄ ¢\$ázÀ¬ÉèÄ
 ¹QìvÄÄ. EªÉgÄqÄgÀ°èAiÄÄÆ PÄvÄÄÜ ¢ÄÄvÄÄÜ vÉÆÄ¹⁄⁄ÄÄUÀ¹⁄⁄Ä°è
 gÄAzsÄæUÀ¹⁄²zÄÄÝ CªÄÄUÀ¹⁄⁄Ä£ÄÄß ,ÉÄj ,À®Ä ,ÀzsÄªªÄUÄÄªÄAvÉ
 gÄA ,À®ànÖªÉ. ,Àgï eÁ£i ¢ÄiÄµÄð¬igÄªÄgÄÄ F ¥ÄæwªÉÄUÀ¹⁄⁄ÄÄ VæÄPï
 ²®àPÄ¬ÉAiÄÄ PÄÈwUÀ¹⁄²UÉ AiÄiÁªÄ jÄwAiÄÄ®Æè PÄqÄªÉÄ¬Ä®èªÉAzÄÄ
 C©Ü¥ÄæAiÄÄ¥ÄnÖzÁÝgÉ.

¤vÄÄ§zÀ ¢ÉÄÄ¬É PÉÈUÀ¹⁄⁄ÄªßlÄÖ CzsÄð£ÄUÄßªÄZÀ ¨sÄAVAiÄÄ°ègÄÄªÄ
 £ÄvÄðQAiÄÄ PÄAa£Ä ¥ÄæwªÉÄ PÄ¬Á¥ÄÆtðªÄZÄÄZÄÄ. vÉÆÄ¹⁄⁄ÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ
 PÄ®ÄUÀ¹⁄⁄ÄÄ ¥ÄæªÄiÁtQìAvÀ ,Àé®à «ÄÄjzÀÝgÄÆ CzÄÄ UÉ®ªÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ
 ¬Ä ,ÀªUÀ¹⁄²AzÀ DPÄµÄðtÄÄAiÄÄªÄZÄÄZÄÄ. °ÁgÀ¥Áà ,ÀA ,ÀlØwUÉ ,ÉÄjzÀ
 ¥ÄætÄUÀ¹⁄⁄Ä avÄæzÀ°è PÄAqÄÄ§gÄªÄ ,À°ÄdvÉ ¢ÄÄvÄÄÜ ,ÀzÀÈ±Äª
 UÄªÄÄ£Ä°ÄðªÄZÄÄZÄÄ. ¢ÉÆÄiÄ PÉÆA©£Ä UÄÆ¹⁄², GzÄÝªÄZÀ PÉÆA§¹⁄⁄ÄÄ
 UÄÆ¹⁄², PÄqÄÄPÉÆÄt, D£É EªÄÄ ±ÉæÄµÄxªÄZÀ PÄÈwUÀ¹⁄⁄ÄÄ. ¥sÄAiÄiÄð ,i
 JA\$ UÄnÖAiÄiÁZÀ ¢ÄÄtÄÜ£Ä°è ¢ÄiÄrzÄ ¥ÄÄiÖ C¹⁄²®Ä ¨Á®ªÁ£ÄÄß ¤«Äj¹
 ¢ÄÄÄAUÉÈUÀ¹⁄⁄Ä°è K£Ä£ÉÆßÄ EIÄÖPÉÆAqÄÄ w£ÄÄßwÜgÄÄªÄAvÉ
 vÉÆÄj¹gÄÄªÄZÄÄ ,ÉÈUÄ ,AvzÉ. ¥sÄAiÄiÁ¤£Ä PÄl, VtÄ ¢ÉÆzÀ¬ZÄªÄÄ
 ¢ÄÄÄzÁÝV PÉvÄÜ®ànÖªÉ.

ªÄiÈAiÄÄðgÄ ¢Ä ,ÀÄÜ²®à

¹AzsÀÄÆÀç §AiÀÄ°£À ,ÀA,ÀìøwAiÀÄÄ £Á±ÀªÁzÀ ¢ÉÄÄ´É ¨sÁgÀvÀzÀ ¢Á,ÄÄÛ²®àzÀ C«aÖ£ÄßvÉ ¤AwvÉAzÄÄ °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. CªÄgÀ £ÀAvÀgÀ §AzÀ ¨sÁgÀwÄAiÀÄgÀÄ KPÉ ¥ÀiÖtUÀ¼Ä£ÄßUÀ° CxÀªÁ zÉÆqÀØ PÀiÖqÀUÀ¼Ä£ÄßUÀ° ¤«Äð,À°®è²ÉÇÄ £ÀªÄÄUÉ UÉÆvÁÛv®è. ¢ÉÄzÀUÀ¼Ä PÁ®zÀ PÀiÖqÀUÀ¼ÄÄ °ÉZÄÑV ¢ÄÄgÀçAzÀ ¤«ÄðvÀªÁUÄÄwÛçÝgÀ§°ÄÄzÄÄ. KPÉAzÀgÉ CªÄÄUÀ¼Ä CªÄ±ÉÄµÀUÀ¼ÄÄ £ÀªÄÄUÉ w¹²zÄÄ§Aç®è. iÄUÉéÄzÀzÀ°è §qÀVUÉ «±ÉÄµÀªÁzÀ UËgÀªÀªÀ£ÄÄß PÉÆnÖgÀÄªÄÄzÀ£ÄÄß £ÉÆÄrzÀgÉ CªÄ£ÄÄ DV£À ,ÀªAiÄdzÀ CvÀªªÀ±ÄªPÀªÁzÀ PÉ®,À PÁAiÀÄðUÀ½UÉ ¨ÉÄPÁVzÄÝªÀ£ÄÄ. »ÄUÉ ¨sÁgÀwÄAiÀÄ ²®àzÀ°è MAzÄÄ `ªÄÄgÀzÀ AiÀÄÄUÀ¹ªÀ£ÄÄß £ÁªÄÄ PÁt§°ÄÄzÄÄ. ZÁjwæPÀ PÁ®zÀ C£ÉÄPÀ PÀ®ÄèPÀiÖqÀUÀ¼Ä£ÄÄß ZÉ£ÄßV ¥ÄjÄQè¹ £ÉÆÄrzÀgÉ CªÄÄ ¢ÄÄgÀzÀ°è ¢AiÄr G¥ÄAiÉÆÄV¹zÄÝ PÀiÖqÀUÀ¼Ä C£ÄÄPÀgÀuÉAiÉÄzÄÄ ¢ÄªPÀÛªÁUÄªÄÄzÄÄ. ¨ÈzÀPgÀ PÁ®zÀ C£ÉÄPÀ UÄª°ÁAvÀgÀ PÀiÖqÀUÀ¼ÄÄ(Rock-cut architecture) EzÀPÉi GzÀ°ÀgÀuÉAiÀiÁvªÉ.

§ÄzÀp ¢ÄÄvÄÄÛ ¢ÄÄª«ÄgÀ£À PÁ®zÀ°èzÄÝ ¥ÀiÖtUÀ¼Ä ¢Á,ÄÄÛ²®à, ¢ÄÄgÀzÀ ¢ÉÄÄ´É °ÉZÄÑV CªÄ®A©¹vÉÛAzÄÄ PÁtÄvÀÛzÉ. ¢ÄÄgÀzÀ°è ¤«Äð,À®àìÖ CgÀªÄÄ£ÉAiÀÄAvÀÆ ,Àªð,ÀªAiÀ£ÄÄ. DzÀgÉ C¥ÄgÀÆ¥ªÁV PÀ°è£À G¥ÄAiÉÆÄUÀªÄÄ DUÄÄwÛvÉÛAzÄÄ vÉÆÄj,À®Ä gÁdUÄÈ°À JA§ £ÄUÄgÀzÀ°è ¹QìgÄªÀ UÉÆÄqÉ £ÀªÄÄUÉ ,ÁPÀèöªªÁVzÉ. zÉÆqÀØ zÉÆqÀØ PÀ®ÄèUÀ¼Ä£ÄÄß MAzÀgÉÆqÀ£É MAzÀ£ÄÄß ,ÉÄj (Cyclopean)ªÄÄzsÉª ¢ÄÄzsÉª ©iÖ eÁUÀPÉi ,ÀtÚ PÀ®ÄèUÀ¼Ä£ÄÄß vÄÄgÀÄQ EzÀ£ÄÄß PÀiÖ´ÁVzÉ.

ªAiÉAiÀÄðgÀ PÁ®zÀ ¢Á,ÄÄÛ²®àzÀ «ZÁgÀªÁV C£ÉÄPÀ «µÀAiÀÄUÀ¼ÄÄ ¨É¼ÄQUÉ §AçªÉ. ¢ÉÄUÄ,ÀÛªÄ,ï JA§ VæÄPï gÁAiÀÄ¨sÁj ZÄAzÀæUÄÄ¥ÄÛ ¢AiÉAiÀÄð£À CgÀªÄÄ£É, ¥Ái°¥ÄÄvÀæzÀ PÉÆÄmÉ ¢ÉÆzÀ´AzÀªÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß ¢ÀtÄð¹zÄÝ£É. F PÉÆÄmÉ DAiÀiÁPÁgÀªÁVzÄÄÝ ¢ÄÄgÀzÀ ç«ÄäUÀ½AzÀ ¢AiÁqÀ®ànÖvÄÄÛ F ¢ÄÄgÀzÀ ç«ÄäUÀ¼Ä°è PÉÆgÉzÀ gÄAzsÀæUÀ¼Ä ¢ÄÄÆ®PÀ ©®ÄèUÄgÀgÄÄ ¨ÁtUÀ¼Ä£ÄÄß ©qÄÄwÛzÄÝgÄÄ. ¥Ái°¥ÄÄvÀæzÀ°è £ÀqÉzÀ ¨sÀÆ±ÉÆÄzsÀ£É¬ÄAzÀ F CA±ÀUÀ¼Ä´Áè ,AvÀªªÉAzÄÄ UÉÆvÁÛvzÉ. CgÀªÄÄ£ÉAiÀÄ ¤ªÉÄ±À£ÄzÀ°è £ÀqÉzÀ ¨sÀÆ±ÉÆÄzsÀ£ÉAiÀÄ ¥sÀ®ªÁV MAzÄÄ ¥ÉæÄPÀèPÀgÀ °ÀeÁgÀªÄÄ (Audience Hall) ¹QìvÄÄ. F °ÀeÁgÀªÄÄ ,ÄªAiÁgÄÄ 80 ¢ÄÄgÀ¼ÄÄUÀ®Äè PÄA§UÀ½AzÀ PÄÆr ¢ÄÄgÀzÀ ¢ÉÄÄ´ÄÑªÀtÄAiÀÄ£ÄÄß °ÉÆAçvÄÄÛ. ZÄAzÀæUÄÄ¥ÄÛ ¢AiÉAiÀÄð£À gÁdªªÄÄ ¥Ä¶ðAiÀiÁ zÉÄ±ÄzÀ j´ÉèAiÀÄªÁgÉUÄÆ «,ÀÛj¹zÄÄÝzÄÝjAzÀ ¨sÁgÀwÄAiÀÄ ¢Á,ÄÄÛ²®àªÄÄ ¥Ä¶ðAiÀÄzÀ (EgÁfi) ¥Äæ¨sÁªPÉi M¼ÄUÄVzÄÄÝzÄÝgÀ°è D±ÄÑAiÀÄðªÉ£ÀÆ E®è. ¥Ä¹ð¥Á°,ï(Persepolis) CgÀªÄÄ£ÉAiÀÄAvÉAiÉÄÄ C±ÉÆÄPÀ£À CgÀªÄÄ£ÉAiÀÄÆ ¢ÄÄvÄÄÛ CzÀgÀ ¨sÁUÄUÀ¼ÄÆ gÄAvÀªÁVzÄÄÝªÄÄ.

¨ÈzÀpªÄÄvÀPÉi ,ÉÄjzÀ ¢Á,ÄÄÛ²®à C±ÉÆÄPÀ£À (Qæ.¥ÀÆ.274-237) PÁ® çAzÀ ¥ÄægÄÄ¨sÀªÁ¬ÄvÄÄ. F PÁ®zÀ ¢Á,ÄÄÛ²®àzÀ°è ,ÆÛ¥ÄUÀ¼Ä£ÄÆß

æÄvÄÄÛ MAZÉÄ PÄ°èæAzÀ æÄiÁrZÀ PÄAŞUÄ¼ÄÆÄÆß MAZÄÄ UÄÄA|UÉ
 ,ÉÄj,ÄŞ°ÄÄzÄÄ. C±ÉÆÄPÄÆÄÄ JA°sÄvÄÄÛÉÄ®Äi ,Ä«gÄ ,ÄÆÛ¥ÄUÄ¼ÄÆÄÄß
 PÄnÖ¼zÄÆÉAzÄÄ °ËzÄpGÄ zÄAvÄPÄxÉUÄ¼ÄÄ °ÉÄ¼ÄÄvÄÛ°É. DzÄgÉ ,ÄAa
 æÄÄvÄÄÛ ,ÄgÄÆÄxi ,ÄÆÛ¥ÄUÄ¼ÄÄ æÄiÁvÄæ C³ÄÆÄ PÄ®zÄ°è
 æ«ÄðvÄæÄzÄÄæÉAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄŞ°ÄÄzÄÄ. UÄÄ°ÄAvÄgÄ æÄ,ÄÄÛ²®àæÄÆÄÄß
 æÄÄvÉÆÛAzÄÄ UÄÄA|UÉ ,ÉÄj,ÄŞ°ÄÄzÄÄ. °ËzÄpJUE(»ÄÆÄAiÄiÄÆÄ)
 ¥ÄÆeÄ°ÄðæÄzÄ ,ÄAPÉÄvÄUÄ¼ÄÆÄÄß æÄÄÆgÄÄ UÄÄA¥ÄÄUÄ¼ÄÆÄÄßV
 «°sÄV,ÄŞ°ÄÄzÄÄ: 1)°sËwPÄ ±ÄjÄgÄPÉi ,ÄAŞAzsÄ¥ÄiÖæÄÄ(±ÄjÄgÄPÄ).
 ŞÄzÄpÆÄ æÄÄÆ¼É, GUÄÄgÄÄ, PÄÆzÄ®Ä, ¥ÄzÄUÄ¼ÄÄ EæÄ C³ÄÄUÄ¼Ä°è
 æÄÄÄRðæÄzÄæÄ. ¥ÄzÄUÄ¼ÄÆÄÄß ¥ÄÆf,ÄÄæÄ CÆÉÄPÄ zÄÈ±ÄðUÄ¼ÄÆÄÄß
 £æÄÄ °Ägi°ÄÄvi ²®àzÄ°è fÉÆÄqÄŞ°ÄÄzÄÄ. 2) ŞÄzÄpÆÄÄ G¥ÄAiÉÆÄV¹zÄ
 ¥ÄzÄxÄðUÄ¼ÄÄ (¥Äj°sÉÆÄVPÄ) : EzÄgÄ°è ©ÜPÄæ¥ÄvÉæ PÄæÄÄqÄ®Ä
 æÄÄvÄÄÛ D,ÄÆÄUÄ¼ÄÄ æÄÄÄRð GzÄ°ÄgÄuÉUÄ¼ÄÄ. ŞÄzÄpÆÄÄ eÄÖÆÄ ,ÄA¥Ä
 ç¹zÄ °ÉÆÄçüæÄEPÄæöæÄÆÄß ¥ÄÆf,ÄÄæÄ ²®àUÄ¼ÄÄ ,ÄAa æÄÄvÄÄÛ
 °Ägi°ÄÄviUÄ¼Ä°è PÉvÄÛ®änÖæÉ. 3)GzÉÝÄ²vÄ : ,ÄÆÛ¥Ä, zsÄæÄÄðZÄPÄæ
 æÄÄvÄÄÛ wægÄvÄß a°ÉßUÄ¼ÄÄ EzÄzÄgÄ°è æÄÄÄRðæÄzÄæÄÄ.

,ÄÆÛ¥ÄæÄÄ °ËzÄpæÄÄvÄzÄ eÄÖÆÄæÄÆÄÆß £Ä®Äi çQìUÄÆ ¥Äæd° ,ÄÄæÄ
 MAZÄÄ çÄ«UÉ JAzÄÄ °sÄ« ,ÄŞ°ÄÄzÄÄ. EzÄÆÄÄß vÉÆÄj,ÄÄæÄÄzÄPÉÆiÄ KÆÉÆÄ
 CÆÄÄßæÄ °ÄUÉ CzÄgÄ°è ,ÄtÜ ,ÄtÜ çÄ«UÉUÄ¼ÄæßqÄ®Ä CÆÉÄPÄ
 ,ÄASÉðAiÄÄ°è UÄÆqÄÄUÄ½É. AiÄiAwæPÄÆÄÄ ,ÄÆÛ¥ÄzÄ zÄégÄUÄ¼Ä°è
 ŞÄzÄpÆÄ fÄæÄÆÄPÉi ,ÉÄjzÄ ,ÄÄzÄgÄæÄzÄ CÆÉÄPÄ ²®àUÄ¼ÄÆÄÄß
 C³Ä-ÉÆÄQ¹, æÄÈvÄÛPÄgÄzÄ ,ÄÆÛ¥ÄzÄ ŞÄqÄzÄ°ègÄÄæÄ ¥ÄæzÄQëuÄ
 æÄiÄUÄðæÄv ,ÄÆÛ¥ÄzÄ æÄÄÄ-ÄäUÄPÉi °ÉÆÄUÄæÄÄzÄÆÄß fÉÆÄrzÄgÄÆ
 C³ÄÆÄÄ vÄÆÄÆ ŞÄzÄpÆÄAvÉAiÉÄÄ fÄæÄÆÄzÄ ¥Ä±ÄUÄ½AzÄ æÄÄÄPÄÛÉÄv,
 ,ÄÆÛ¥ÄzÄ vÄÄçAiÄÄÆÄÄß æÄÄÄnÖzÄUÄ eÄÖæAiÄiÄzÄAvÉ C³ÄæUÉ
 CÆÄÄ°sÄææÄUÄÄæÄÄzÄÄ. C±ÉÆÄPÄÆÄ ²-Ä,ÄUÄŞUÄ¼ÄÄ °sÄgÄvÄzÄ
 æÄ,ÄÄÛ²®àzÄ°è MAZÄÄ æÄÄ°ÄvÄÛgÄæÄzÄ ,ÄÜÆÄUÄ½¹É. EæÄÄUÄ¼Ä°è
 PÉ®æÄAvÄÆ gÄA¥ÄÆæÄð, °ÄjMAiÄÄ, CgÄgÄeī, °ÄjAiÄÄ £ÄAzÄÆÄWÄgi
 æÄÄvÄÄÛ ŞPÄæ-¥Äi°Ä¥ÄÄvÄæçAzÄ fÉÄ¥Ä¼ÄzÄ°ègÄÄæÄ °ËzÄpGÄ CÆÉÄPÄ
 ¥Ä«vÄæ ,ÄÜ¼ÄUÄ½UÉ °ÉÆÄUÄÄæÄ æÄiÄUÄðzÄ°èzÉ. æÄÄvÉÛ PÉ®æÄÄ.\
 ,ÄÆÛ¥Ä æÉÆzÄ-ÄzÄ °ËzÄp PÄiÖqÄUÄ¼Ä æÄÄÄAzÉ æ°è,Ä®àqÄÄwÛzÄÄÝæÄÄ.
 30 CxÄæÄ 40Cr PÄAŞUÄ¼ÄÆÄÄß æ«Äð¹ C³ÄÄUÄ¼Ä°ÉÆ¼Ä¥ÄÄ CZÄÑ½AiÄÄzÉ
 FUÄ®Æ G½çgÄÄæÄAvÉ æÄiÄr ,ÄÄæÄiÄgÄÄ 50 lfi °sÄgÄæÄ¼ÄÄi
 C³ÄÄUÄ¼ÄÆÄÄß AiÄÄAvÄæUÄ½®èzÄ D PÄ®zÄ°è fÉÄgÄæÄv æ®ÄææÄAvÉ
 æÄiÄrgÄæÄÄzÄÆÄÄß fÉÆÄrzÄgÉ £æÄÄUÉ C±ÉÆÄPÄÆÄ ²°à æÄÄvÄÄÛ
 EAfxAiÄÄgi JµÄÄÖ PÉ±Ä®çAzÄ PÄÆrzÄÝgÉAzÄÄ UÉÆvÄÛUÄÄæÄÄzÄÄ
 ¥ÄÄgÄvÄÆÄ æÄÄvÄÄÛ DzSÄÄxPÄ ¥ÄææÄ¹UÄ¼ÄzÄ °ÄÄAiÄiÄÆivÄiAUi,
 mÄæÄÄPÄjAiÄÄmi æÄÄvÄÄÛ ©µÄ¥i °ÉŞgi æÉÆzÄ-ÄzÄæÄgÄÄ F PÄAŞUÄ¼Ä
 °ÉÆ¼Ä¥ÄÆÄÄß fÉÆÄr C³ÄÄUÄ¼ÄÄ °ÉÆÄ°ÄzÄ°è æÄiÄqÄ®änÖæAiÉÄzÄÄ
 £ÄÄ©zÄÝgÄÄ.

PÀ´ÉAiÄÄ zÀÈ¶Ö–ÄAzÀ PÀÆqÁ C±ÉÆÄPÀ£À PÀAŞUÀ¼ÄÄ CzÄÄävÀ²ÁV²É.
 C²ÄÄUÀ¼ÄÄ ´ÉÆÄçUÉUÀ¼ÄÄ ²ÉÄÄ°gÄÄ²Ä ¥ÄætÄUÀ¼ÄÄ PÀ´Á¥ÄÆtð²ÁV
 PÉvÀÛ®ànÖ²É. gÄA¥ÄÄgÀ PÀAŞzÀ ²ÉÄÄ°gÄÄ²Ä UÀÆ½, ,ÄgÀ£Áxì PÀAŞzÀ
 ´ÉÆÄçUÉ ²ÉÄÄ´É ´ÉxßUÉ ´É£ÄÄß ,ÉÄj¹ PÄÄ½wgÄÄ²Ä ¹AºUÀ¼ÄÄ
 C±ÉÆÄPÀ£À ²®àzÀ Gdé®vÉAiÄÄ£ÄÄß jwÛ vÉÆÄj,ÄÄvÀÛ²É. C±ÉÆÄPÀ£À
 PÄ®zÀ°è UÄÄºÁAvÀgÀ ²Ä,ÄÄÛ²®à ¥ÄægÄA´sÄ²Ä–ÄvÄÄ. F vÄgÀºÄzÀ
 ²Ä,ÄÄÛ²®àzÀ CvÄÄAvÀ »j²ÉÄAiÄÄ£ÄÄß ²ÄÄvÄÄÛ ¥ÄæUÄwAiÄÄ£ÄÄß CdAvÀ
 ²ÄÄvÄÄÛ j´ÉÆèÄgÄzÀ°è £Ä²ÄÄ PÄtŞºÄÄzÄÄ. UÄAiÉÄUÉ 19-20 ²ÉÄÊº
 GvÄÛgÄzÀ°ègÄÄ²Ä §gÄ´Ägi ´ÉÏÖzÀ°è eÉÊ£Ä²ÄÄvÀPÉì ,ÉÄjzÀ DfÄ«PÄ
 ,ÄA£Ä²ÄUÀ½UÄV jAiÄ UÄÄºÁAvÀgÀ x²Ä,ÄUÀ¼Ä£ÄÄß C±ÉÆÄPÀ£ÄÄ
 PÉÆgÉ–Ä¹zÄ£ÄÄ. »Ä£ÄAiÄiÄ£Ä AiÄÄÄUÄzÀ°è UÄÄºÁAvÀgÀ ²Ä,ÄÄÛ²®à
 E£ÄÆß ²ÄÄÄAzÄ²ÄgÉ–ÄvÄÄ. ,Ä²ÄAiÄgÄÄ Qæ.¥ÄÆ. 200jAzÀ Qæ.
 ±Ä.200gÄ²ÄgÉUÉ «ºÄgÄUÀ¼ÄÄ, ZÉÊvÄÄUÀ¼ÄÄ, ´sÄd´ÉqÄì, dÄ£Äßgi,
 PÉÆAqÄ£É, £Ä¹PÉ ²ÄÄvÄÄÛ PÄ°ð ²ÉÆzÄ´ÄzÀ ,ÄÛ¼ÄUÀ¼ÄÄ°è
 PÉÆgÉ–Ä,Ä®àìÖ²ÄÄ. Mj,Äì zÉÄ±ÄzÀ G¥ÄAiÄÄVj ²ÄÄvÄÄÛ RAqÄVj
 ´ÉÏÖUÀ¼ÄÄ°è ´ÉzÄp²ÄÄvÀPÉì ,ÉÄjzÀ PÉ®²ÄÄ UÄÄºÁAvÀgÀ x²Ä,ÄUÀ¼Ä²É.
 E²ÄÄUÀ¼ÄÄ°è ºÄwUÄÄA¥sÄ, gÄtÄUÄÄA¥sÄ, ²ÄUÄæUÄÄA¥sÄ,
 ²ÄÄAZÄ²Ä¥ÄjUÄÄA¥sÄ, C£ÄAvÀUÄÄA¥ÄÄ E²ÉÄ ²ÄÄÄR²ÄÄzÄ²Ä²ÄÄ, E²ÄÄUÀ¼ÄÄ
 PÄ® Qæ.¥ÄÆ. jgÄqÄ£É ±ÄvÄ²ÄiÄ£Ä ; E²ÄÄ eÉÊ£Ä²ÄÄvÀPÉì ,ÉÄjzÄ²Ä²Ä.
 E²ÄÄUÀ¼ÄÄ°è PÉ®²ÄÄ ,ÄÄAzÄgÄ²ÄzÀ ²®àUÀ½AzÀ PÄÆr²É. Qæ.±Ä. 3-4
 ±ÄvÄ²ÄiÄ£ÄUÀ¼ÄÄ°è DAZsÄæzÉÄ±ÄUÀ¼ÄÄ°è C£ÉÄPÄ PÄqÉ ,ÄÆÛ¥ÄUÀ¼ÄÄ
 PÄÏ®àìÖ²ÄÄ. E²ÄÄUÀ¼ÄÄ°è C²ÄÄgÄ²ÄwAiÄÄ ,ÄÆÛ¥Ä ²ÄÄvÄÄÛ
 £ÄUÄdÄð£ÄPÉÆAqÄzÀ EPÄ÷éPÄÄ gÄdjAzÀ PÄÏ®àìÖ ²ÄÄºÄ,ÄÆÛ¥Ä
 ŞºÄÄ²ÄÄÄR²ÄÄzÄ²ÄÄ.

²ÄÄºÁAiÄiÄ£Ä ²ÄÄvÄÄÛ ´sÄgÄwÄAiÄÄ ²®àPÄ´É

²ÄÄºÁAiÄiÄ£Ä ´ÉzÄp²ÄÄvÀ²ÄÄ ²Ä,ÄÄÛ²®àzÀ ¥ÄæUÄwUÉ vÄÄA´Ä
 ,ÄºÁAiÄÄ ²ÄiÄrvÄÄ. ŞÄzÄp£Ä vÄvÄéUÀ¼ÄÄ ¥Äæ¥ÄAZÄzÀ C£ÉÄPÄ
 ´sÄUÄUÀ½UÉ ²Ä²¹¹zÄAvÉAiÉÄÄ ²Ä,ÄÄÛ²®à²ÄÇ CzÄgÀ dvÉAiÄÄ°è
 ¥Äæ,Äj¹vÄÄ. ²ÄÄºÁAiÄiÄ£Ä²ÄÄ ŞÄzÄp£Ä£ÄÄß zÉÄ²ÄgÄAvÉ ¥ÄÆf,Ä®Ä
 ¥ÄægÄA©ü¹zÄÄÝzÄjAzÀ ŞÄzÄp£Ä ¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ C£ÉÄPÄ ,ÄASÉ²ÄAiÄÄ°è
 vÄAiÄiÄgÄzÄ²ÄÄ. PÄÄ±Ä£ÄgÀ PÄ®zÀ°è UÄAzsÄgÀ zÉÄ±ÄzÀ°è ²ÄÄvÄÄÛ
 ²ÄÄzsÄÄgÉAiÄÄ°è ,ÄÄAzÄgÄ²ÄzÀ ŞÄzÄp£Ä «UÄæºÄUÀ¼ÄÄ PÉvÀÛ®àìÖ²ÄÄ.
 ²®àzÀ eÉÆvÉUÉ UÄÄºÁAvÀgÀ ²Ä,ÄÄÛ²®à, ,ÄÆÛ¥ÄUÀ¼ÄÄ ²ÄÄºÁAiÄiÄ£ÄzÀ
 ¥Äæ´sÄ²ÄçAzÀ ´sÄgÄvÄzÄ´ÉèÄ C®èzÉ ²ÄÄzsÄ²ÄÄ KµÄ²Ä, ,Ä²ÄAiÄvÄæ,
 eÄ²Ä, ,ÄAiÄiÄÄ, EAqÉÆZÉÊ£Ä, C¥siWÄx,ÄÛfi ²ÉÆzÄ´ÄzÀ PÄqÉ ºÄgÄrzÄ²ÄÄ.

UÄÄºÁAvÀgÀ ²Ä,ÄÄÛ²®àPÉì CdAvÀ ¥ÄæSÄäv²ÄÄzÄÄzÄÄ. E°è 28
 UÄÄºÁAvÀgÀ ZÉÊvÄÄUÀ¼ÄÄÆ, «ºÄgÄUÀ¼ÄÄÆ E²É. PÄÄqÄÄUÉÆÄ®Ä DPÄgÄzÀ
 ´ÉÏÖzÄ ,Ä²ÄAiÄgÄÄ 1/3 ²ÉÄÊº ¥ÄæzÉÄ±ÄzÀ°è E²ÄÄ ,ÄÛ¼ÄvÄ²ÁV²É. PÉ¼ÄUÄqÉ
 ,ÄtÛ¥ÄÄÏ d®¥ÄvÀUÀ½AzÀ PÄÆrzÀ £ÄçAiÉÆAzÄÄ PÄ®PÄ® £ÄzÄzÉÆqÄ£É
 ºÄjAiÄÄwÛzÉ. ¥ÄæPÄÈwAiÄÄ gÄ²ÄÄ²vÉAiÄÄÄ vÄAqÄ²Ä²ÄqÄÄwÛgÄÄ²Ä F

¥ÀæzÉÃ±À²ÀÀ ,ÀÁÁ¹UÀ¼À KPÁUÀæavÀÛvÉUÀÆ, CzsÀÀAiÀÄÆÀPÀÆÌ §ºÄÄ
 ¥Àæ±À,ÀÛ²ÁVvÀÄÛ. ZÉÉvÀÀUÀ¼À°è ,ÉÆUÀ,ÁzÀ §ÄzÀPÆÀ ²ÄÄvÀÄÛ "ÉÆÄ
 çÛ,ÀvÀÉÆÀ ¥Àæw²ÉÄUÀ½²É. ,Ä²AiÀgÀÄ K¼ÀÆÉÄ ±ÀvÀ²AiÀÆÄzÀ°è "ÉzÀP
 ²Á,ÄÄÛ²®à "sÁgÀvÀzÀ°è T®²ÄzÀgÀÆ zÀQët KµÁâzÀ°è CzÀgÀ C©Û²ÀÈ
 çPÀiÄÄÄ PÄÄzÀ°®è.

UÄÄ¥ÄÛgÀ PÁ®zÀ ²Á,ÄÄÛ²®à Qæ.±À,320-650

E²ÁgÀ PÁ®zÀ°è ²Á,ÄÄÛ²®à²ÄÄ Cw GÆÀßvÀ ¥ÀæUÀwAiÀÄÆÄÄß ,ÁçÛ¹vÀÄ.
 "ÉzÀP, eÉÉÆÀ ²ÄÄvÀÄÛ "ÁæºÄät ²ÄÄvÀUÀ½UÉ ,À§AzsÀ¥ÄIÖ
 zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ¼ÄÄ E²ÁgÀ D±ÀæAiÀÄzÀ°è gÀavÀ²ÄzÀ²ÄÄ. DzÀgÉ °ÄÆtgÀ
 °Ä²À½-ÄAzÀ UÄÄ¥ÄÛgÀ PÁ®zÀ CÆÉÄPÀ zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ¼ÄÄ £Á±À²ÄzÀ²ÄÄ.
 dšâ"¥ÄÄgÀzÀ f"ÉèAiÄÄ nUÀ²Á, £ÁUÉÆÄqí ,À,ÁÜÆÄzÀ "sÄÆ²AiÀgÀ,
 CfAiÀÄUÀqí ,À,ÁÜÆÄzÀ £ÄZÀß, eÁxì f"ÉèAiÄÄ çAiÀiÁUÀgí
 zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ¼ÄÄ EÆÄÆß CzÀÈµÄÖ²Á±Ávì £Ä²ÄÄUÉ G½zÀÄ§Aç²É.
 "sÄÆ¥Ä" ,À,ÁÜÆÄzÀ GzÀAiÀÄVjAiÄÄ°è JgÀqÀÆÉÄ ZÄAzÀæUÄÄ¥ÄÛÆÀ
 PÁ®PÉÌ ,ÉÄjzÀ ²ÁgÀ²Á²ÄvÀgÀ ²®²ÄÄ C²ÉÆÄWÀ²ÁV PÉvÀÛ®ànÖzÉ.
 çAiÀiÁUÀgí zÉÄ²Á®AiÀÄ²ÄÄ UÄAUÄ ²ÄÄvÀÄÛ AiÀÄ²ÄÄÆÄ E²ÄÄUÀ¼ÄÄ
 ²ÄiÀÆÄ²ÁPÀÈwUÀ½AzÀ PÄÆrzÀ zÁégÀ²ÁÆÉÆß¼ÄUÉÆAqÄÄ gÄ²ÄiÁAiÄÄtzÀ
 PÄxÉUÉ ,À§AzsÀ¥ÄIÖ CÆÉÄPÀ ,ÄÄzÀgÀ ²®UÀ½AzÀ PÄÆrzÉ.
 "sÁgÀvÀ²Á,ÄÄÛ²®àzÀ°è EzÉÆAzÀÄ C²ÄÄÆ®ågÀvÀß. UÄÄ¥ÄÛgÀPÁ®
 «UÄæºÄ²®àPÉÌ CvÀåAvÀ °É,ÁgÀÄ²Á¹AiÀiÁzÀÄzÀÄ. ²ÄÄzsÀÄgÉAiÄÄ
 xAwgÄÄ²Á §ÄzÀP, ÁgÀÆÁyÆÄ "ÉÆÄçÛ,ÄÄ²Á "sÄAVAiÄÄ°ègÄÄ²Á §ÄzÀP dUÀ
 çÉSÄåvÀ²Áv²É. PÄ"ÉUÀ®èzÉ UÄÄ¥ÄÛgÀPÁ® «eÄÖÆÀPÀÆÌ
 ¥ÀæSÄåvÀ²ÁVvÀÄÛ. PÄAaÆÀ §ÄzÀPÆÄ «UÄæºÄUÀ¼ÄÄ ,ÄÄzÀgÀ²ÁV
 ²ÄiÀqÀ®ànÖ²É. C²ÄÄUÀ¼ÄÄ ²ÉÄÄ®ÄqÄÄ¥ÄÄ CAUÄ,ÈµÄx²Á²ÁÆÄÄß
 ²ÄÄgÉ²ÄiÀr®è. ,ÄÄ"ÁÛÆiUÀAei JA§°è ¹QìzÀ K¼ÄÄ JAIÄ Cr JvÀÛgÀzÀ PÄAaÆÀ
 §ÄzÀPÆÄ «UÄæºÄ²ÄÄ §«ÄðAUiºÄå²Äii ,ÀAUÄæºÄ±Á"ÉAiÄÄ°èzÉ.

GvÀÛgÀ "sÁgÀwÄAiÄÄ ²Á,ÄÄÛ²®à

EzÀPÉÌ Mj,Àì zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ¼ÄÄ GzÀ°ÄgÀuÉ.
 "sÄ²ÁÆÉÄ±ÀégÀzÀ°èAiÉÄÄ °ÉZÄÄÑ zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ½²É. E²ÄÄUÀ¼ÄÄÆÄÄß
 ¥ÄÄgÀvÀÆÄ, ²ÄÄzsÀ²Ä²ÄÄ, FaÆÄ²ÄÄ JAzÄÄ ²ÄÄÆgÄÄ "sÁUÀUÀ¼ÄÄÆÁßV
 ²ÄiÀqÀ§ºÄÄzÄÄ. PÉÆÉÄPÀðzÀ ,ÀÆAiÄÄðzÉÄ²Á®AiÀÄ²ÄÄ £ÄgÀ¹AºÄzÉÄ²ÁÆÀ
 (1238-64) PÁ®zÀ°è PÄIÖ®ànÖvÄÄ. DzÀgÉ zÉÄ²Á®AiÄ²ÄÄ
 ¥ÄÆwðAiÀiÁUÀ°®è. ,ÀÆAiÄÄðzÉÄ²ÁÆÀ gÄxÀzÀAvÉ zÉÄ²Á®AiÄ²ÄÄ
 °ÄgÄ²ÄAvÉ vÉÆÄj,ÄÄ²Á GzÉYÄ±À²ÄÄ ²ºàUÉ EvÉUÀzÄÄ vÉÆÄgÄÄvÀÛzÉ.
 dUÀ²ÉÆÄºÄÆi ,ÄÄ²ÁAiÀgÄÄ 100 Cr JvÀÛgÄ«gÄ²ÄÄzÀJzÀ ²RgÄ²ÄÄ
 ¥ÄÆwðAiÀiÁV PÄIÖ®ànÖzÄYgÉ 200 CrUÀ¼ÄÄµÄÄÖ DUÄÄwÛvÀÄÛ. ²ÄÄzsÀ²Ä
 EArAiÄÄzÀ°ègÄÄ²Á SÄdÄgÀ°ÉÆÄ zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ¼ÄÄ GvÀÛgÀ"sÁgÀwÄAiÄÄ
 £Ä²ÄÄÆÉÉAiÄ²ÄÄ. F zÉÄ²Á®AiÀÄUÀ¼ÄÄ (950-1050) ZÄAzÉÄ®
 gÄdgÄÄUÀ½AzÀ PÄIÖ®àIÖ²ÄÄ. gÄd¥ÄÄvÀæ,ÁÜÆÄzÀ N¹AiÀiÁzÀ°ègÄÄ²Á

„ÀÆAiÄÄðfÀ zÉÄÁ®AiÄÄ ÄÄvÄÄÛ UÄÄdgÁw£Ä ÄÉÆzÉÄgÄzÄ „ÀÆAiÄÄðzÉÄ®AiÄÄÄÄ GvÄÛgÄ „sÁgÄwÄAiÄÄ £ÄÄÄÆfÉUÉ „ÉjÄÉ. UÄé°AiÄÄgĩ£Ä®Æè EzÉÄ £ÄÄÄÆfÉUÉ „ÉjzÄ PÉ®ÄÄ zÉÄ®AiÄÄUÄ½ÄÉ.

zÄQët“sÁgÄwÄAiÄÄ (zÄæ«qÄ) ÄÄ, ÄÄÛ²®à

zÄQët“sÁgÄwÄAiÄÄ CxÄÄ zÄæ«qÄ jÄwAiÄÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®àÄÄÄÄ LzÄÄ ¥ÄAUÄqÄUÄ¼Ä£ÄßV ÄÄiÄqÄ§ÄÄzÄÄ : 1. ¥Ä®èÄÄ (Qæ.±Ä.600-900) 2. ZÉÆÄ¼Ä (Qæ.±Ä.900-1150) 3. ¥ÄÄqÄÄ (Qæ.±Ä.1100-1350) 4. «dÄiÄÄ£ÄUÄgÄ (Qæ.±Ä.1350-1565) 5. £ÄÄiÄÄPĩ (ÄÄzsÄÄgÄ) (Qæ.±Ä.1600). ¥Ä®èÄÄgÄ PÄ®zÄ°è UÄÄ°ÄvÄgÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®à „Äé®àPÄ® ÄÄÄÄzÄÄÄgÉ-ÄvÄÄ. MnÖ£Ä°è ¥Ä®èÄÄgÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®àÄÄÄÄß JgÄqÄÄ UÄÄÄ¥ÄÄUÄ¼Ä£ÄßV «AUÄr, Ä§ÄÄzÄÄ : ÄÉÆzÄ®£É UÄÄÄ¥ÄÄ (C) ÄÄ°ÉÄÄzÄæ jÄw, Qæ.±Ä. 610-640 PÄ°è£Ä §ÄqÉAiÄÄ°è PÉÆgÉzÄ PÄÄ§UÄ¼ÄzÄ PÄÆrzÄ ÄÄÄiÄÄUÄ¼ÄÄ. (D) ÄÄiÄÄÄ®è jÄw, Qæ.±Ä.640-690 MAzÉÄ §ÄqÉAiÄÄ°è PÉÆgÉzÄ zÉÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ. JgÄqÄ£ÉAiÄÄ UÄÄÄ¥ÄÄ : C£ÉÄPÄ PÄ®ÄèUÄ¼ÄzÄ PÄÆrzÄ PÄiÖqÄUÄ¼ÄÄ. (C) gÄd¹Ä°Ä jÄw, Qæ. ±Ä.690-800 (D) £ÄÄÄÄÄÄðfĩ jÄw, Qæ.±Ä.800-900

ÄÄ°ÉÄÄzÄæ £ÄÄÄÆfÉ ¥Ä®èÄÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®à DPÄðmĩ f´ÉèAiÄÄ zÄ®ÄÄÄÆgÄÄ, wgÄÄafÄ¥Ä°è ÄÉÆzÄ-ÄzÄ „ÄÛ¼ÄUÄ¼Ä°è ¹QĩÉ. gÄd¹Ä°Ä £ÄÄÄÆfÉAiÄÄ PÄiÖqÄUÄ¼ÄÄ PÄÄÄAiÄÄ°èÄÉ. C°è£Ä PÉÊ´Ä, Ä£ÄxÄ zÉÄ®AiÄÄ, ÄÉÊPÄÄÄoÄ ¥ÉgÄÄÄiÄ¼ĩ zÉÄ®AiÄÄ, ÄÄiÄÄÄ®è¥ÄÄgÄzÄ°ègÄÄÄ „ÄÄÄzÄæwÄgÄzÄ zÉÄ®AiÄÄ EÄÄ ¥ÄæSÄÄvÄÄzÄÄÄÄ. ÄÄ°ÉÄÄzÄæ£Ä `ÄÄÄiÄÄUÄ¼Ä-ÄèUÄ° (§ÄqÉAiÄÄ°è PÉÆgÉzÄ) CxÄÄ gÄd¹Ä°Ä zÉÄ®AiÄÄUÄ¼Ä-ÄèUÄ° PÄÄ§UÄ¼Ä §ÄqÄzÄ°è ¹Ä°ÄzÄ DPÄÈwÄiÄÄ£ÄÄß PÉwÛ CzÄÄ PÄÄ§ÄÄ£ÄÄß °ÉÆvÄÄÛPÉÆArgÄÄÄÄvÉ ÄÄiÄArgÄÄÄÄzÄÄ ¥Ä®èÄÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®àzÄ MAzÄÄ ÄÉÊ²µÄÖöä. ¹Ä°Ä «µÄÄÜ«£Ä ÄÄ²ÄPÄgÄzÄ ¥Ä®èÄÄgÄdgÄÄ ¹Ä°ÄÄÄ£ÄÄß vÄÄÄÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®àzÄ°è C¼ÄÄÄr¹PÉÆArzÄÄÝzÄÄ „ÄÄÄÉÄ DVzÉ. zÄQëuÄvÄÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®àzÄ ÄÄÄÆ®PÄvÄÈðUÄ¼ÄÄ ¥Ä®èÄÄgÄÄ. DzÄgÉ CÄÄgÄÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®àzÄ ¥Äæw“sÉ “sÁgÄvÄzÄ-ÉèÄ C®èzÉ EAqÉÆ£ÉÄµÄÄzÄ°èAiÄÄÆ (¥ÄÄgÄvÄ£Ä) PÄAw-ÄÄzÄ “É¼ÄVvÄÄ. ¥Ä®èÄÄ²®àÄÄ CvÄÄÄvÄ „ÄÄdvÉ-ÄÄzÄ®Æ ÄÄÄvÄÄÛ „ÄÄÄAiÄÄðÄzÄ®Æ PÄÆrzÉ. ÄÄiÄÄÄ®è¥ÄÄgÄzÄ MAzÄÄ zÉÆqÄØ §ÄqÉAiÄÄ ÄÉÄÄ-É PÉvÄÛ®àlÖ `UÄAUÉAiÄÄ E½vÄ' PÄ-ÄPÉ±Ä®zÄ MAzÄÄ GzÄ°ÄgÄuÉ J£Äß§ÄÄzÄÄ.

zÄæ«qÄ ÄÄ, ÄÄÛ²®àzÄ ¥ÄæUÄwAiÄÄ°è ZÉÆÄ¼ÄgÄ ¥ÄvÄæ §Ä¼ÄÄ ÄÄÄ°ÄvÄÛgÄÄÄzÄÄÄ. ZÉÆÄ¼ÄgÄ „ÄÄiÄædÄzÄ L±ÄéAiÄÄð, ¥ÄgÄPÄæÄÄ ÄÄÄvÄÄÛ ¥ÄgÄPÄµÄxvÉAiÄÄ£ÄÄß CÄÄgÄ zÉÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è £ÄÄÄ PÄt§ÄÄzÄÄ. C¥ÄgÄUÄvÄæzÉÆA£UÉ ¥ÄæÄÄiÄtÄÄ£ÄÄß C¼ÄÄÄr¹PÉÆAqÄÄ CÄÄ MAzÄ£ÉÆßÄzÄÄ „ÄEPÄÛjÄwAiÄÄ°è CÄ®A©¹gÄÄÄÄvÉ ÄÄiÄrzÄÄzÉÄ ZÉÆÄ¼ÄgÄ ÄÉÊ²µÄÖöä. gÄdgÄd£ÄÄ (Qæ.±Ä.985-1019) PÄnÖ¹zÄ

,À¥ÀÛªÀiÁvÀÈPÉAiÀÄgÀ£ÄÄß ¢ÄÄvÀÄÛ PÁwðPÉÄAiÀÄ£ÄÄß vÀªÄÄä ¢ÄÄ£É
 zÉÄªÄgÀ£ÄßV ¥ÄÆf,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. ,Àé®à PÁ®zÀ´ÉèÄ CªÄgÄÄ «µÄÄÛ«£Ä
 ``sÀPÀÛgÄV CªÄ£Ä ¢ÄgÀªÄªÄvÀgÀªÄ£ÄÄß vÀªÄÄä `ÁAbÀ£ÄªÄ£ÄßV
 ¢ÄiÁrPÉÆAqÄgÄÄ. ``ÁzÄ«ÄAiÄÄ°è LzÄÄ UÄÄªÄAvÀgÀ zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß
 PÄnÖ¹zÄgÄÄ. F UÄÄªÄAvÀgÀ zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ¼Ä ¥ÄPÀìzÀ´ÉèÄ ,ÄÄzÄgÄªÄzÄ
 C£ÄAvÀ±Ä¬ÄAiÄÄ «UÄæªÄªÄ PÄÆqÄ EzÉ. ¢ÄÄAUÄ½Ä±Ä£Ä£ÄÄß (Qæ.
 ±Ä.597-609) `ZÄ®ÄPÄågÄ ¢Ä,ÄÄÛ²®àzÄ vÄAzÉ' JAzÄÄ ºÉÄ¼Ä§ªÄÄzÄÄ.
 ``ÁzÄ«ÄVAvÀ LºÉÆ¼É ZÄ®ÄPÄågÄ ¢Ä,ÄÄÛ²®àzÄ vËgÄÄªÄ£ÉAiÉÄzÄÄ
 ºÉÄ¼Ä§ªÄÄzÄÄ. E°è Qæ.±Ä.450JAzÄ 650gÄ vÄ£ÄPÄ ``É¼ÉzÄÄ §AzÄ
 ZÄ®ÄPÄågÄ ²®àzÄ ``É¼ÄªÄtÄUÉAiÄÄ PÄAqÄÄ §gÄAvÀÛzÉ. LºÉÆ¼ÉAiÄÄ°è
 ,ÄÄªÄiÁgÄÄ 70 zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ½ÄÉ. zÄæ«qÄ ¢Ä,ÄÄÛ²®àzÄ C£ÉÄPÄ
 CA±ÄUÄ¼ÄÄ ZÄ®ÄPÄågÄ ¢Ä,ÄÄÛ²®àPÉì £ÉgÄªÄzÄªÄÄ. Qæ.
 ±Ä.650JAzÄZÉUÉ LºÉÆ¼É¬ÄAzÄ 15 ¢ÉÄÉ° zÄÆgÄzÄ ¥ÄìÖzÄPÄ°è£Ä°è
 ZÄ®ÄPÄå²®àzÄ CvÄåAvÀ ¥ÄæUÄwzÄAiÄÄPÄªÄzÄ ºÄAvÀªÄ£ÄÄß
 £ÉÆÄqÄ§ªÄÄzÄÄ. CzÄÄ ¢Ä,ÄÄÛ²®àzÄ £ÄªÄÆ£ÉUÄ¼Ä «Ä½vÀPÉì
 GzÄªÄgÄuÉ. C°è PÄ²Ä£ÄxÄ, ¥Ä¥Ä£ÄxÄ ¢ÉÆzÄ¬ÄzÄ zÉÄªÄ®AiÄÄªÄÄ GvÄÛgÄ
 ``sÄgÄvÄzÄ £ÄªÄÆ£ÉUÄÆ ¢ÄAvÀÄÛ ,ÄAUÄªÉÄ±ÄégÄ, «gÄÆ¥ÄPÄë,
 ¢ÄÄ°èPÄdÄð£Ä, UÄ¼ÄUÄ£ÄxÄ ¢ÉÆzÄ¬ÄzÄ zÄQët ``sÄgÄvÄzÄ
 ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄPÄÆì ,ÉÄªÉ.

£ÄUÄgÄ ¢ÄÄvÀÄÛ zÄæ«qÄ EªÉgÄqÄÄ £ÄªÄÆ£ÉUÄ¼Ä ¢ÉÉ²µÄÖöªªÄ£ÄÄß
 ¢ÉÄ,ÄgÄzÄ PÄìÖqÄzÄ°è C¼ÄªÄr,Ä¬VzÉ. ZÄ®ÄPÄågÄ ¢Ä,ÄÄÛ²®àzÄ°è
 £ÄUÄgÄ ¢ÄÄvÀÄÛ zÄæ«qÄ ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄÉgÄqÄ£ÄÆß
 ,ÉÄj¹PÉÆArgÄªÄªÄzÄAzÄ EzÄ£ÉßÄ ¢ÉÄ,ÄgÄªÉAzÄÄ ºÉÄ¼Ä§ªÄÄzÄÄ.
 ZÄ®ÄPÄågÄ ¢Ä,ÄÄÛ²®àªÄ ¢ÄÄÆgÄÄ CA±ÄUÄ½ÄAzÄ PÄÆrzÉ 1. ``ËzÄPgÄ
 ZÉÉvÄå. EzÄ£ÄÄß £ÄªÄ LºÉÆ¼ÉAiÄÄ zÄÄUÄðzÉÄªÄ®AiÄÄzÄ°è
 £ÉÆÄqÄ§ªÄÄzÄÄ. 2. M¼ÄUÄqÉ ``ÄUÄÄ¼Äî ²RgÄ 3. CqÄØqÄØªÄzÄ
 ºÄAvÀUÄ½ÄAzÄ PÄÆrzÄ ²RgÄ. DzÄgÉ ¥Ä¥Ä£ÄxÄ ¢ÄÄvÀÄÛ «gÄÆ¥ÄPÄë
 zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è GvÄÛgÄ ¢ÄÄvÀÄÛ zÄQët ``sÄgÄvÄzÄ
 ¥Äæ``sÄªÄUÄ¼ÄÉgÄqÄÆ EªÉ. JgÄqÄ£ÉÄ «PÄæªÄiÄçvÄå£Ä gÄtÄ
 ¬ÉÆÄPÄªÄªÄªÉÄ« «gÄÆ¥ÄPÄë zÉÄªÄ®AiÄÄªÄ£ÄÆß ¢ÄAvÀÄÛ DPÉAiÄÄ
 ,ÄºÉÆÄzÄj vÉæöÉ¬ÉÆPÉÄ±ÄégÄ(ªÄÄ°èPÄdÄð£Ä) zÉÄªÄ®AiÄÄªÄ£ÄÆß
 PÄnÖ¹zÄgÄÄ. `ÄqìSÄ£ì zÉÄªÄ®AiÄÄªÄÄ LºÉÆ¼É zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ¼Ä¬É¬Äè
 ¥ÄÄgÄvÄªÄzÄÄzÄÄ. Qæ.±Ä.450gÄ°è PÄìÖ®àìÖ F «µÄÄÛzÉÄªÄ®AiÄÄzÄ°è
 ,Àé®àPÄ® ¢ÄÄÄ,Ä¬Ä£Ä£ÉÆ£Ä£ÄÄ ¢Ä,ÄªÄiÁqÄÄwÛzÄÄÝzÄJAzÄ EzÄPÉì
 `ÄqìSÄ£ì zÉÄªÄ®AiÄÄªÉAzÄÄ ºÉ,ÄgÄ¬ÄvÄÄ. PÄ®±ÄªÄ£ÄÄß MAzÄÄ
 C®APÄgÄzÄ aºÉßAiÄiÁV G¥ÄAiÉÆÄV¹PÉÆArgÄªÄªÄzÄÄ E°è £ÄªÄUÉ
 PÄtÄvÀÛzÉ. UÄAUÄ ¢ÄAvÀÄÛ AiÄÄªÄÄ£Ä «UÄæªÄUÄ¼ÄÄ ¢ÄÄi¥ÄzÄ PÄA§zÄ
 ¢ÉÄÄ¬É PÉvÄÛ®àñÖgÄªÄªÄzÄÄ UÄªÄ£ÄªÄªÄvzÉ. EªÄ UÄÄ¥ÄÛgÄ
 zÉÄªÄ®AiÄÄzÄ MAzÄÄ PÄAgÄªÄzÄgÄÆ ZÄ®ÄPÄågÄ CzÄ£ÄÄß vÀªÄÄä
 ¢Ä,ÄÄÛ²®àzÄ°è G¥ÄAiÉÆÄV¹PÉÆAqÄgÉAzÄÄ F zÉÄªÄ®AiÄÄçAzÄ
 UÉÆvÄÄÛªÄiÁqÄ§ªÄÄzÄÄ. ,ÄÄªÄiÁgÄÄ 50 Cr ZÄzÄgÄzÄ F zÉÄªÄ®AiÄÄzÄ°è

UÉÆǺqÉAiÄÄ°è "É¼ÀPÄÄ vÄÆj §gÀ®Ä ¢AiÁrgÄÄªÄ eÁ®AzsÄæUÄ¼ÄÄ
 ,ÄÄAzÄgÄªÄVAiÄÄÆ ¢ÄÄvÄÄÜ eÄuÉä¬ÄAzÄ®Æ PÉvÄÜ®ànÖªÉ. EzÉÄ
 £ÄªÄÄÆ£ÉUÉ ,ÉǺjZÄ PÉÆAn UÄÄrAiÄÄÄ zÄ¥ÄªÄzÄ ¢ÄÄvÄÄÜ PÄÄ¼ÄîzÄ
 £Ä®Äì PÄA§UÄ½AzÄ PÄÆrzÉ. CªÄÄ "ÉÆǺqUÉUÄ¼ÄªÄgÉUÄÆ MAZÉÄ
 ,ÄªÄÄ£ÄV ZÄzÄÄgÄPÄgÄªÄVªÉ. zÄÄUÄðzÉªÄ®AiÄÄªÄÄ LªÉÆ¼ÉAiÄÄ
 CvÄªAvÄ ,ÆUÄ,ÄzÄ PÄIÖqÄ. EzÄgÄ°è "ËzÄÞgÄ ZÉÊvÄªzÄ°è PÄAqÄÄ§gÄªÄÄ
 CA±ÄªÄ£ÄÄß C¼ÄªÄr,Ä¬ÄVzÉ. PÄÄzÄÄgÉ¬Ä¼ÄzÄ DPÄgÄzÄ F zÉÄªÄ®AiÄÄzÄ
 ¥ÄqÄ,Ä¬É PÄA§UÄ¼ÄÄ ¢ÉÄÄ¬É ²®àUÄ¼Ä£ÄÄß PÉwÜzÉ. ¢ÉÄÄUÄÄw JA§ eÉÊ£Ä
 zÉÄªÄ®AiÄÄªÄÄ JgÄqÄ£É ¥ÄÄ°PÉÄ²AiÄÄ PÄ®zÄ°è (Qæ.±Ä.674)
 ¤«ÄðvÄªÄ¬ÄvÄÄ.

ZÄ®ÄPÄªgÄ ¢ÄÄÄÜ²®àªÄÄ zsÄgÄªÄqÄ f¬ÉèAiÄÄ°è dª¹
 ¥ÄæªÄzsÄðªAiÄ£ÄPÉì §A¢vÄzÄgÄÆ 11£ÉÄ ±ÄvÄªAiÄ£ÄzÄ°è ¢ÉÄÊ,ÄÆj£Ä
 ²ªÄªÉÆUÄì f¬ÉèUÄÆ ¥Äæ,Äj¹vÄÄ. ¢ÉÄÊ,ÄÆj£Ä ¢ÉÆAiÄÄì¼ÄgÄdgÄÄ
 ZÄ®ÄPÄªjUÉ C¢ü£ÄgÄVzÄÄYzÄjAzÄ ZÄ®ÄPÄªgÄ £ÄªÄÄÆ£ÉAiÄÄ
 PÄIÖqÄUÄ¼Ä£ÄÄß E®Æè PÄIÖ®Ä ¥ÄægÄÄ©ü¹zÄgÄÄ. ²gÄ¼ÄPÉÆ¥ÄªzÄ
 ,Ä«Ä¥ÄzÄ°ègÄªÄÄ "É¼ÄUÄ«ÄAiÄÄÄ EzÄPÉì GvÄÜªÄªªÄzÄ GzÄ°ÄgÄuÉ.
 "É¼ÄUÄ«ÄAiÄÄ GªAiÄªÄªªÉ±ÄægÄ£ÄÄ ZÄ®ÄPÄª²®àzÄ MAzÄÄ CvÄªAvÄ
 PÄ¬Ä¥ÄÆtðªÄzÄ PÄÈwAiÄiAvzÉ. ²ªÄ£Ä §®¥ÄzÄªÄÄ £ÄA¢AiÄÄ "Éª£ÄªÉÄÄ¬É
 EqÄ®ànÖzÉ. ¥ÄªÄðwAiÄÄÄ ²ªÄ£Ä JqÄzÄ vÉÆqÉAiÄÄªÉÄÄ¬É PÄÄ½wzÄY¼É.
 ²ªÄ£Ä MAzÄÄ PÉÊ ¥ÄªÄðwAiÄÄ ¢ÉUÄ®ªÉÄÄ¬É §½îAiÄÄAvÉ "ÄV PÄÄ½wzÉ.
 ¥ÄªÄðwAiÄÄ §®UÉÊ ²ªÄ£Ä §®"sÄÄdzÄªÉÄÄ¬É EqÄ®ànÖzÉ. ²ªÄ£Ä CAzÄªÄzÄ
 dmÄªÄPÄÄìªÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ AiÄÄeÉÆÖª¥Ä«ÄvÄªÄÄ JzÄÄY PÄtÄwÜzÉ.
 Q«AiÄÄ°è ¢ÄÄPÄgÄPÄÄAqÄ®«zÉ. ¢ÄÄÄRzÄ°è QgÄ£ÄUÉ EzÉ. ¥ÄªÄðwAiÄÄ
 PÉÄ±ÄªÄÄ ,ÄÄAzÄgÄªÄzÄ UÄÄAUÄÄgÄÄUÄ¼ÄzÄ PÄÆrzÉ. DPÉAiÄÄ
 JqÄ¥ÄzÄªÄÄ ¥ÄzÄªzÄ ¢ÉÄÄ°zÉ. ¥ÄPÄìUÄ¼ÄÉgÄqÄgÄ°è PÄÄªAiÄgÄ ¢ÄÄvÄÄÜ
 UÄt¥Äw ¤AwzÄYgÉ. GªAiÄªÄªªÉ±ÄægÄ£Ä ¢ÉÄÄ¬É PÉwÜgÄªÄÄ
 ¥Äæ"sÄªÄ½AiÄÄÄ CvÄªAvÄ ,ÄÄAzÄgÄªÄzÄ §½î¬ÄAzÄ PÄÆrzÄAvÉ
 PÉvÄÜ®ànÖzÉ.

UÄAUÄgÄÄ ¢ÉÄÊ,ÄÆgÄÄ zÉÄ±ÄzÄ°è D½ ¢ÄÄÄÜ²®àzÄ ¥ÄæUÄwUÉ
 PÄgÄtgÄzÄgÄÄ. CªÄgÄ gÄdzsÄª vÄ®PÄqÄÄ. CªÄgÄ PÄ®zÄ PÄIÖqÄUÄ¼ÄÄ
 £ÄªÄÄUÉ ¢ÉZÄÑV G½zÄÄ§A¢®è. vÄ®PÄr£Ä®èAvÄÆ CªÄgÄ C£ÉÄPÄ
 PÄIÖqÄUÄ¼ÄÄ ¢ÄÄgÄ½£Ä°è ¢ÄÈvÄÄªÉÆÄVªÉ. UÄAUÄgÄ PÉ®ªÄÄ
 PÄIÖqÄUÄ¼ÄÄ ±ÄæªÄt"É¼ÄUÉÆ¼ÄzÄ°è G½zÄÄ§A¢ªÉ. ,ÄÄ¥Äæ¹zÄÞ
 UÉÆÄªÄÄmÉÄ±ÄægÄ «UÄæªÄªÄÄ UÄAUÄgÄd£ÄzÄ gÄZÄªÄÄ®è
 ,ÄvÄªªÄPÄª£Ä (Qæ.±Ä.974-984) ¢ÄÄAwæAiÄiÄzÄ ZÄªÄÄÄAqÄgÄAiÄÄªÄzÄ
 PÉwÜ,Ä®ànÖvÄÄ. Qæ.±Ä.974gÄ°è gÄavÄªÄzÄ ZÄªÄÄÄAqÄgÄAiÄÄ£Ä
 ¥ÄÄgÄtzÄ°è F «UÄæªÄzÄ «µÄAiÄÄªÄ£ÄÄß ¢ÉÄ½®èªÄzÄYjAzÄ EzÄÄ D PÄ®
 ¢AzÄZÉUÉ PÉvÄÜ®ànÖgÄ"ÉÄPÉAzÄÄ H»,Ä§ªÄzÄÄ. «UÄæªÄªÄ£ÄÄß
 PÉwÜªÄÄV¹zÄ PÄ® Qæ.±Ä.983 JAzÄÄ FVgÄªÄÄ DzsÄgÄzÄ ¢ÉÄÄ¬É

°ÉÃ¼À§°ÀÄzÄÄ F «UÄæ°ÀÄÄÄ ÄÄ°ÄiÁgÄÄ 60 Cr JvÄÛgÄ°ÄÄ¼ÄÄ UÄæÉÉÊmï
 §AqÉAiÄÄ°è PÉvÄÛ®ànÖzÉ. F UÉÆÄ°ÄÄmÉÄ±ÄégÄ£Ä «UÄæ°ÀÄÄÄ
 ¥Äæ¥ÄAZÄzÄ°É°Äè CvÄâAvÄ JvÄÛgÄ°ÄÄÇ °ÄÄvÄÄÛ ÄÄÄzÄgÄ°ÄÄÇ DzÄ
 «UÄæ°ÀUÄ¼Ä°è MAzÁVzÉ. UÄAUÄgÄ PÄ®PÉì ÉÄgÄzÄ E£ÄÆß C£ÉÄPÄ
 UÉÆÄ°ÄÄmÉÄ±ÄégÄ °ÄÄÆwðUÄ¼ÄÄ PÄuÄðIPÄzÄ°è°É. UÄAUÄgÄ PÄ®zÄ°è
 ¥ÄAZÄ°ÉÆÄ°ÄzÄ °ÄÄÆwðUÄ¼ÄÄ PÄr°ÉÄ. ZÄAzÄæ¥Äæ°sÄ §,Äç,
 ZÄ°ÄÄÄÄqÄgÄAiÄÄ£Ä §,ÄçAiÄÄÄ JgÄqÄÄ CÄvÄ¹ÜxÄzÄ PÄÆrzÄ
 ²RgÄ°Ä£ÄÄß¼ÄzÄÝVzÉ. ZÄ°ÄÄÄÄqÄgÄAiÄÄ£ÄÄ EzÄ£ÄÄß Qæ.±Ä.952gÄ°è
 PÄnÖ¹zÄ£ÉÄzÄÄ w¹/²,ÄÄvÄÛzÉ. ZÄ°ÄÄÄÄqÄgÄAiÄÄ£ÄÄ °ÄÄUÄ£ÄzÄ
 f£ÄzÉÄ°Ä£ÄÄ F §,ÄçAiÄÄÄ JgÄqÄ£É CÄvÄ,ÄÛ£ÄÄß Qæ.±Ä.996gÄ°è
 PÄnÖ¹zÄ£ÉÄzÄÄ PÄtÄvÄÛzÉ. ±Äæ°Ät°É¼ÄUÉÆ¼ÄzÄ Ä«ÄÄ¥ÄzÄ°ègÄÄ°Ä
 PÄA§gÄ°Ä¹/²î PÄuÄðIPÄ °ÄÄ,ÄÄÛ²®àzÄ°è «SÄâvÄ°ÄzÄÄzÄÄ. C°è ÄÄ°ÄiÁgÄÄ
 Qæ.±Ä.900PÉì ÉÄjzÄ PÉ®°ÄÄ ¥ÄÄgÄvÄ£ÄÄ PÄiÖqÄUÄ¼ÄÄ EzÉ. E°ÄÄUÄ¼ÄÄ°è
 Dç£ÄxÄ£Ä §,ÄçAiÄÄÄ °ÄÄÄRâ°ÄzÄÄzÄÄ.

PÄuÄðIPÄ °ÄÄ,ÄÄÛ²®àzÄ°è °ÉÆAiÄÄ¼ÄÄgÄ ¥ÄvÄæCw°ÄÄÄRâ°ÄzÄÄzÄÄ.
 C°ÄgÄÄ °Ä£ÉÆßAZÄ£ÉAiÄÄ ±ÄvÄ°ÄiÄ£ÄzÄ°è gÄdâPÄnÖ «µÄÄÛ°ÄzsÄð£Ä£Ä
 PÄ®zÄ °ÉÄ¼ÄÉUÉ GZÄÖçAiÄÄ ¹ÜwUÉÄjzÄgÄÄ. vÄ£Äß «dÄiÄÄzÄ UÄÄgÄÄwUÄV
 «µÄÄÛ°ÄzsÄð£Ä£ÄÄ C£ÉÄPÄ zÉÄ°Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß PÄnÖ¹zÄ£ÄÄ.
 E°ÄÄUÄ¼ÄÄ°è °ÉÄ®Æj£Ä «dÄiÄÄ£ÄgÄAiÄÄt (PÉÄ±Ä°Ä) °ÄÄvÄÄÛ vÄ®PÄr£Ä
 QÄwð£ÄgÄAiÄÄt zÉÄ°Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ °ÄÄÄRâ°ÄzÄÄzÄÄ. ±Ä,Ä£ÄçÄzÄ
 °ÉÄ®ÆgÄÄ zÉÄ°Ä®AiÄÄ°ÄÄ Qæ.±Ä.1117gÄ°è x«Äð,Ä®ànÖvÉzÄÄ
 w¹/²zÄÄ§gÄÄvÄÛzÉ. F zÉÄ°Ä®AiÄÄzÄ eÄ®AzsÄæPÉì ÉÄjgÄÄ°Ä
 UÉÆÄqÉAiÄÄ°ÉÄÄ°É «µÄÄÛ°ÄzsÄð£Ä£ÄÄ zÄ°ÄðgÄ£ÄÄß PÉwÛzÉ.
 °ÉÆAiÄÄ¼ÄÄgÄ zÉÄ°Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ EvÄgÄ zÄQët °sÄgÄvÄzÄ
 zÉÄ°Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄvÉ °ÉZÄÄÑ JvÄÛgÄ°ÄV®è. C°ÄÄUÄ¼ÄÄUÉ
 G¥ÄAiÉÆÄV¹gÄÄ°Ä MAzÄÄ vÄgÄ°Ä §¼Ä¥ÄzÄ PÄ®Äè zÉÆqÄØ zÉÆqÄØ
 ¥Äæ°ÄiÄtÄzÄ°è ¹PÄìzÉ EzÄÝzÄÄÝ EzÄPÉì PÄgÄt«gÄ§°ÄÄzÄÄ.¥sÄgiUÄÄâ,Ä£ï
 °ÉÄ¼ÄÄ°ÄÄvÉ °ÉÆAiÄÄ¼ÄÄ zÉÄ°Ä®AiÄÄ°Ä£ÄÄß zÄÆgÄçÄzÄ £ÉÆÄrzÄgÉ
 CzÄgÄ °ÄÄ°ÄvÄé°ÄÄ CµÄÄÖ ZÉ£ÄßV UÉÆÄZÄgÄ°ÄUÄÄ°ÄÄç®è. DzÄgÉ
 CzÄgÄ°ègÄÄ°Ä CzÄÄvÄ°ÄzÄ PÄ°PÉ±Ä®â°ÄÄ Ä«ÄÄ¥ÄçÄzÄ £ÉÆÄrzÄUÄ
 £Ä°ÄÄä£ÄÄß °ÉgÄUÄÄUÉÆ½,ÄÄ°ÄÄzÄÄ. °ÉÆAiÄÄ¼ÄÄgÄÄ ZÄ®ÄPÄâgÄ
 PÄiÖqÄzÄ £Ä°ÄÄ£ÉAiÄÄ£Éß C£ÄÄ,Ä¹, °É¼É¹PÉÆAqÄÄ §AzÄgÄÄ. DzÄgÉ
 CzÄPÉì vÄ°ÄÄäzÉÄ DzÄ «UÄæ°À²®à, §¹/²î °ÄÄvÄÄÛ ¥Äæ²®à E°ÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß
 «¥ÄÄ®ÄV ÉÄj¹zÄgÄÄ. C°ÄgÄ PÉvÄÛ£ÉAiÄÄ PÉ®,Ä°ÄÄ a£Äß °É¹/²îAiÄÄ°è
 PÉ®,Ä °ÄiÄqÄÄ°Ä CPAì,Ä°UÄgÄ £ÉÉ¥ÄÄtâQìAvÄ®Æ «Äv°ÄzÄÄzÄÄ.
 zÉÄ°Ä®AiÄÄ°ÄÄ aPÄìzÄzÄgÄÆ CzÄ£ÄÄß MAzÄÄ £ÄPÄëvÄæPÄgÄzÄ
 dUÄwAiÄÄ°ÉÄÄ°É PÄnÖgÄÄ°ÄÄzÄjAzÄ CzÄgÄ °ÄÄ,ÄÄÛ²®àzÄ pÄ«AiÄÄÄ
 JzÄÄÝPÄtÄvÄÛzÉ. zÉÄ°Ä®AiÄÄzÄ UÉÆÄqÉUÄ¼ÄÄ£ÄÄß C°ÉUÄ¼ÄÄ
 KgÄÄvÄUÄÄÛUÄ¼ÄÄvÉ ©r¹gÄÄ°ÄÄzÄjAzÄ C°è °É¼ÄPÄÄ °ÄÄvÄÄÛ £ÉgÄ½£Ä
 ¥ÄæwQæAiÉÄAiÄÄÄ ÄµÄÖ°ÄV PÄtÄ°ÄÄzÄÄ. °ÉÆAiÄÄ¼ÄÄ zÉÄ°Ä®AiÄÄzÄ°è
 °sÄÄ°Ä£ÉÄ±ÄéjAiÄÄ£ÄÄß (ceiling) PÉwÛzÄ °ÄiÄi °ÄÄvÉÜ°èAiÄÄÆ £Ä°ÄÄUÉ

PÁtzÄÄ. EµÉÖÄ C®èzÉ zÉÄ®AiÄÄzÄ fÄÄgÄAUÄzÄ°è «zsÄ«zsÄÄV
PÉvÄÜ®ànÖgÄÄÄ PÄAŞUÄ¼ÄÄ vÄÄÄÄzÉÄ DzÄ ¢ÉÉ«zsÄÄ¢AzÄ PÄÆrÄÉ.
CÄÄÄUÄ¼Ä°è 16 ÄÄÄÆ-ÉAiÄÄÄÄ, 32 ÄÄÄÆ-ÉAiÄÄÄÄ, ÄÄÄÄÄäfÉ
ÄÄvÄÄð-ÁPÁgÄ¢AzÄ PÄÆrzÄÄÄ. UÄAmÉAiÄÄ DPÁgÄÄÄÄ- EÄÉÄ
ÄÉÆzÄ-ÄzÄÄÄÄ PÄÆÄßrAiÄÄÄvÉ PÄtÄÄÄ °ÉÆ¼Ä¼ÄzÄ PÄÆrÄÉ.

“ÉÄ®ÆgÄÄ zÉÄÄÄ, ÄÜfÄÄÄfÄÄß dPÄuÁZÁj ÄÄvÄÄÜ qÄPÄuÁZÁj JAŞ
¥ÄæSÄÄvÄgÄzÄ ²°àUÄ¼ÄÄ PÄnÖzÄgÉAzÄÄ ¥ÄæwÄw-ÄzÉ. DzÄgÉ EÄgÄÄ
ZÄjvÉæUÉ w¼zÄÄgÄ®è. H°Ä¥Äæ¥ÄAZÄPÉì ÉÄjzÄÄgÄÄ.
«µÄÄÜÄzsÄðfÄfÄ CfÉÄPÄ ²®àUÄ¼Ä °É, ÄgÄÄUÄ¼ÄfÄÄß “ÉÄ®ÆgÄÄ
zÉÄÄÄ, ÄÜfÄzÄ°è fÄÄÄ PÄtŞÄÄzÄÄ. CÄgÄÄ vÄÄÄ PÉwÜzÄ «UÄæ°ÄUÄ¼Ä
PÉ¼ÄUÉ vÄÄÄÄ °É, ÄgÄÄUÄ¼ÄfÄÄß PÉwÜPÉÆArzÁYgÉ. zÄ, ÉÆÄd ÄÄvÄÄÜ
CÄÄfÄ ÄÄUÄ ZÄÄtgÉAŞÄÄgÄÄ §½îUÄæÄÄ-ÄAzÄ (“É¼ÄUÄ«Ä) ŞAzÄÄgÄÄ.
EÄgÄÄ ²®àPÄ-ÉAiÄÄ, ÉÆŞUÄfÄÆß, PÄÄ±Ä®vÉAiÄÄfÄÆß fÉÆÄrzÄgÉ
EÄgÄfÉßÄ fÄÄÄÄ dÄÄ dPÄuÁZÁj ÄÄvÄÄÜ qÄPÄuÁZÁj JAŞ, ÄÄiÄfÄÄ
°É, Ä¼ÄzÄ PÄgÉ¢gÄŞ°ÄzÄÄ. EÄgÄÄ CfÉÄPÄ ©gÄÄzÄÄUÄ¼ÄfÄÄß ÄÄ¥Ä
¢¼zÄgÄÄ. zÄ, ÉÆÄdÄUÉ `©gÄÄzÄgÄÆÄj UÉÆAzÄ®ŞrÄ' JAzÄÆ ZÄÄtÄUÉ
`©gÄÄzÄgÄÆÄj ÄÄzÄfÄÄÄ°ÉÄ±Ä' JAzÄÆ ©gÄÄzÄÄUÄ½vÉÜAzÄÄ
±Ä, ÄfÄUÄ½AzÄ fÄÄÄUÉ UÉÆvÄÜVzÉ. zÄ, ÉÆdÄÄ ÄÄvÄÄÜ ZÄÄtÄÄ
vÄ-Ä fÄ®Äì “ÉÄ®ÆjÄÄ ²-Ä-Ä®QÄiÄÄgÄ «UÄæ°ÄUÄ¼ÄfÄÄß ÄÄiÄrzÄgÄÄ.
zÄ, ÉÆÄdÄÄ “ÉÄmÉUÄw «UÄæ°ÄÄÄ CvÄÄzÄÄÄvÄÄzÄÄzÄÄ. ÄÄAUÄÄÄ
AiÄÄÄÄwAiÄÄ ¹ÄgÉAiÄÄfÉß¼ÉAiÄÄÄÄvÉ PÉwÜzÄ ZÄÄtÄÄ ²®àÄÄ
¥Äæ±ÄÄ, ÄÄÄÄÄÄzÄÄzÄÄ. PÉÆ¼Ä°fÄÄ fÄÄvÄÄzÄÄ ²-Ä-Ä°PÉAiÄÄ
«UÄæ°ÄÄfÄÄß PÉwÜzÄ ÄÄ°èAiÄÄtÜ, fÄÄvÄÄzÄ°è vÉÆqÄVgÄÄÄÄ
AiÄÄÄÄwAiÄÄ ²®àÄÄfÄÄß PÉwÜzÄ UÄzÄÄQfÄÄ fÄUÉÆÄd, fÄÄgÄÄAUÄzÄ°è
²®àPÉ®, ÄÄiÄrzÄ aPÄì°ÄÄ¥Ä ÄÄvÄÄÜ ¥ÄzÄjÄÄ-ÉÆèÄd-EÄgÉ®ègÄÆ
«µÄÄÜÄzsÄðfÄfÄÄ ²°àUÄ¼ÄÄ EÄgÄÄ PÄ®, ÄÄÄÄiÄgÄÄ Qæ.±Ä.1117.

°Ä¼ÄÉÄ©ÄqÄÄ °ÉÆAiÄÄ¼Ä zÉÄÄ®AiÄÄUÄ¼Ä ©ÄqÉAzÄgÉ vÄ¥ÄÄ®è.
°ÉÆAiÄÄ¼ÄgÄ gÄdzÄÄÄiÄÄvzÄÝ °Ä¼ÄÉÄ©ÄrÄÄ°è CfÉÄPÄ
zÉÄÄ®AiÄÄUÄ½zÄÄYzÄÄ D±ÄéAiÄÄðÉÄfÄÆ C®è. DzÄgÉ C°èfÄ CfÉÄPÄ
zÉÄÄ®AiÄÄUÄ¼ÄÄ FUÄ fÄÄ±ÄÄvÄÉ. °ÉÆAiÄÄ¼ÄÉÄ±ÄégÄ
zÉÄÄ®AiÄÄÄfÄÄß «µÄÄÜÄzsÄðfÄfÄÄ C¢üPÄjAiÄiÄzÄ
PÉÄvÄÄÄ®èfÉAŞÄÄfÄÄ Qæ.±Ä.1121gÄ°è PÄnÖ¹zÄfÄÄ. 20 ÄÄµÄðUÄ¼Ä
fÄÄvÄgÄ MAzÄfÉ fÄgÄ¹A°fÄÄ ¥ÄiÄÖ²°à PÉÄzÄgÉÆÄdÄÄ 4
zÄégÄUÄ¼ÄfÄÆß ÄÄvÄÄÜ eÄ®AzÄæUÄ¼ÄfÄÆß ÉÄj¹zÄfÄÄ. CfÉÄPÄ
²°àUÄ¼ÄÄ vÄÄÄ ÄÄiÄrzÄ PÄ-ÁPÄÈwUÄ¼Ä PÉ¼ÄUÉ vÄÄÄÄ fÄÄÄiÄAQvÄzÄ
ÄÉÆzÄ®fÉAiÄÄ CPÄëgÄÄfÄÄß ÄÄiÄvÄæ PÉÆgÉ¢gÄÄÄ ¥ÄzÄßwAiÄÄfÄÄß
EIÄÖPÉÆArzÁYgÉAzÄÄ PÄtÄvÄÜzÉ. °ÉÆÄAiÄÄ¼ÄÉÄ±ÄégÄ zÉÄÄ®AiÄÄzÄ
ÄÄ¥Äæ¹zÄß ²°àAiÄiÄzÄ `ÄÄiÄŞ' JAŞÄÄfÄÄ `ÄÄiÄ' JAŞ MAzÉÄ CPÄëgÄÄfÄÄß
vÄfÄß °É, ÄgÄfÄÄß ÄÄÄ, Ä®Ä °ÄQPÉÆArzÁYfÉ. 13fÉÄ ±ÄvÄÄÄiÄfÄPÉì
ÉÄjzÄ CgÄ¼ÄUÄÄ¥ÉÄAiÄÄ PÉÄ±ÄÄzÉÄÄ®AiÄÄzÄ°è ²°à `°ÉÆfÉÆÄd'
JAŞÄÄfÄÄ 27 ²®àUÄ¼Ä PÉ¼ÄUÉ vÄfÄß °É, ÄgÄfÄÄß °ÄQPÉÆArzÁYfÉ.

C²ÀĀUÀ¼À°è 12gÀ PÉ¼ÀUÉ PÉĀ²À® `°ÉÆĀ' ²ÀiÁvÀæ EzÉ. ZÉÆĀ¼ÀgÀ ²ÀĀŰ²®à²ÀĀ PĀuĀđIPĀzÀ°è «gÀ¼ÀĀÉAzĀĀ °ÉĀ¼ÀĖÀzĀĀ.

Qæ.±À.1336gÀ°è °ÀPÀİŞĀPÀİjAzÀ ĴÜĴÀ®àİÖ «dAiĀĀĒÀUÀgÀzÀ gĀdĀ²ÀĀ PĀuĀđIPĀzÀ°è ²ÀĀvĀĀŰ EvĀgÀ ¥ĀæzĒĀ±ÀUÀ¼À°è EzĀŸ zĒĀ²À®AiĀĀUÀ½UÉ UÉÆĀ¥ĀĀgÀ, ²ÀĀ°AzĀégÀ ²ÀĀĀAvĀzĀĀ²ÀĒĀĀ PĀnÖ gĀPĀëuÉAiĀĀĒĀĀ ĄĀrzĀĀŸzÀ®èzÉ gĀdzsĀĄAiĀiĀzÀ °ĀĀ¥ÉAiĀĀ°è CĒĒĀPÀ °ÉÆĴÀ PĀİÖqĀUÀ¼ÀĒĀĀ PĀnÖ¼vĀĀ. PĀÈµĀÚzĒĀ²ÀgĀAiĀĀĒĀ PĀ®zÀ°è «dAiĀĀĒÀUÀgÀ ZĀPĀæĴŰ¥ĀvĀĀ²ÀĀ gĀdQĀAiĀĀzÀ®è®èzÉ Ĵ»vĀĀ ĴĀĴĀĴwAiĀĀ°è PĀÆqĀ §°¼À GZĀÖĴAiĀĀ¹ŰwUÉ ŞĀĴvĀĀŰ. «dAiĀĀĒÀUÀgÀzÀ PĀ®zÀ °ÉÆwŰUÉ `sĀgĀwĀAiĀĀ ²®àzÀ°è ²ÀĀ°ĀĀĀĀ ĴĀAiĀĀgÀ PĀİÖqĀzÀ ĒĀ²ÀĀĒĒĒĒAiĀĀ «Ā½vĀĀvĀĀŰ. EzĀPĒİ ĄzĀ±ĀđĒĀĀV °ĀĀ¥ÉAiĀĀĒĒĒĒ PÉ®²ÀĀ PĀİÖqĀUÀ¼ĀĀ G½Ĵ²É. °ĀĀ¥ÉAiĀĀ°ègĀĀ²À ²ÀĀ°ĀĒĀĀ«Ā ĴŞĀ²ÀĀ »AzÉ ¹Ā°ĀĴĒzÀ dUĀwAiĀiĀvĒĀzĀÆ CzĀĒĀĀ PĀÈµĀÚzĒĀ²ÀgĀAiĀĀĒĀ MjĴi zĒĀ±ĀzÀ gĀdĒĀĒĀĀ Qæ.±À.1535gÀ°è UÉzĀŸ eĀŌ¥ĀPĀxĀđĀV PĀnÖ¼zĀĒĒzĀÆ ¥ĒĴi (Paes) JAŞ «zĒĀ²ĀAiĀĀĒĀĒĀ °ÉĀ¼ĀĀvĀŰĒĒ. F dUĀ°AiĀĀ ŞĀqĀ²ÀĀ CĒĒĀPÀ ĴĀAzĀgĀ²ÀzÀ ²®àPĀÈwUÀ½AzĀ C®APĀĴÀ®ànÖzÉ. ¹Ā°ĀĴĒzÀ dUĀwAiĀĀAvĒĒĒĒ PĀÈµĀÚzĒĀ²ÀgĀAiĀĀĒĀ Qæ.±À.1513gÀ°è °ĀeĀgĀ gĀ²ĀĀĴé«Ā zĒĀ²À®AiĀĀ²ÀĒĀĀ PĀİÖ®Ā ¥ĀægĀĀ©Ű¼zĀĒĀ. F zĒĀ²ÀĴŰĒzĀ PĀĀŞUÀ¼ĀĀ ZĒĒĀSV PÉvĀŰ®àİÖ «UĀæ°ĀUÀ½AzĀ PĀÆr²É.

°ĀĀ¥ÉUÉ °ÉÆĀUĀĀ²À zĀjAiĀĀ°è ĴĒUĀĴĀV PÉvĀŰ®àİÖ 22 Cr jvĀŰgÀzÀ PĀĀ½wgĀĀĀ ĒĀgĀ¹Ā°Ā «UĀæ°Ā²ÀĀ MAzĒĀ ŞĀqĒĒĒĒzĀ PĀÈµĀÚzĒĀ²ÀgĀAiĀĀĒĀ D½éPÉAiĀĀ°è Qæ.±À.1528gÀ°è PÉvĀŰ®ànÖvĀĀ. CzĀgĀ PĒĒ vĒĒqĒUĀ¼ĀĀ ²ÀĀĀjzĀĀ°ÉÆĀVzĀŸgĀÆ CzĀgĀ `sĀ²ĀĀvĒĒĒĒ FUA®Æ PĀĀĴ®è. CzĀgĀ vĒĒqĒĒĒĒ ²ĒĀĒĒĒĒ PĀĀ½wzĀŸ ®QëöĀAiĀĀ «UĀæ°Ā²ÀĀ ZĀÆgĀĀ ZĀÆgĀV MqĒzĀĀ°ĀPĀ®ànÖzÉ. PĀÈµĀÚzĒĀ²ÀgĀAiĀĀĒĀ GzĀAiĀĀVjĒĒzĀ vĀAzĀ PĀÈµĀŰĒ «UĀæ°Ā²ÀĒĀĀ ¥ĀÆĴÀ®Ā PĀÈµĀŰĴé«Ā zĒĀ²À®AiĀĀ²ÀĒĀĀ Qæ.±À.1513gÀ°è PĀnÖ¼zĀĒĀ. ĴĀ¥Āæ¹zĀP «oÀ®Ĵé«Ā zĒĀ²À®AiĀĀ²ÀĒĀĀ PĀÈµĀÚzĒĀ²ÀgĀAiĀĀĒĀ PĀİÖ®Ā ¥ĀægĀĀ©Ű¼zĀĒĒĒzĀ ĒĀ²ÀĀUÉ ±ĴĴĒ ĴzĀ w½zĀĀŞgĀĀvĀŰzÉ. F zĒĀ²ÀĴŰĒzĀ PĀİÖqĀzÀ PÉ®Ĵ²ÀĀ CZĀĀĀvĀgĀAiĀĀ ²ÀĀvĀĀŰ ĴzĀ²ĀgĀAiĀĀ EĀgĀĀUĀ¼Ā PĀ®zÀ°è ²ÀĀĀAzĀĀ²ÀgĒzĀgĀÆ F zĒĀ²À®AiĀĀ²ÀĀ C¥ĀÆtđĀVAiĒĒĒ G½ĒĒvĀĀ. ĴĒUĀĴzĀ F zĒĀ²À®AiĀĀzĀ ²®à²ÀĒĒĒĒ ²ÀĀvĀĀŰ PĀĀŞUÀ¼ĀĒĒĒ ²ÀĀ°ĀĀĀĴĀAiĀĀgĀĀ «dAiĀĀĒÀUÀgĀ²ÀĒĀĀ ²ÀĀĀwŰzĀUĀ MqĒzĀĀ°ĀQzĀgĀĀ. EzĀgĀ Ş½ EgĀĀ²À PĀ°èĒĀ gĀxĀ²ĒĒĒĒĒ °ĀUÉAiĒĒĒ G½zĀĀŞĀĴzÉ. «dAiĀĀĒÀUÀgÀzĀ zĒĀ²À®AiĀĀUĀ¼Ā°è §°¼Ā ¥ĀĀgĀvĀĒĀzĀĀzĒĒzĒĒgĒ ¥ĀĀ¥Ā²AwAiĀĀgĀĀ. CzĀgĀ PÉ®²ÀĀ `sĀUĀUĀ¼ĀĀ «dAiĀĀĒÀUÀgÀzĀ ĴŰ¥ĀĒĒvĀ ²ÀĀĀAZĒĒĒ EzĀĀŸ²ĒzĀĀ «Ā.ĒĀUİ°ĀİÖđgĀ²ÀgĀĀ C©Ű¥ĀæAiĀĀ¥ĀqĀĀvĀŰgĒ. MAzĀĒÉ °Ā°ĀgĀĒĀ vĀĒĀ UĀĀgĀĀ²ÀzĀ ²ÀiĀzsĀ²À CxĀ²Ā «zĀĀgĀtĀjUĀV F zĒĀ²À®AiĀĀzĀ

PE®ªÀÀ "sÁUÀUÀ¼À£ÀÄß PÀnÖ¹zÀ£ÀÄ. F zÉÃªÁ®AiÀÄzÀ
gÀAUÀªÀÄAI¥ÀªÀ£ÀÄß PÀÈµÀÚzÉÃªÁgÀAiÀÄ£ÀÄ vÀ£Àß QjÄlzsÁgÀuÉAiÀÄ
ªÀÄªÉÆÄvÀiªÀzÀ eÁÕ¥ÀPÁxÀðªÁV Qæ.±À.1509-10gÀ°è PÀnÖ¹zÀ£ÉAzÀÄ
±Á,À£ÀçAzÀ w½zÀÄ\$gÀÄvÀÚzÉ. F zÉÃªÁ®AiÀÄªÀÄ FUA®Æ PÀuÁðIPÀ
gÀdâzÀ »ªÉÄAiÀÄ£ÀÄß °Á¼ÄÄ °ÄA¥ÉAiÀÄ°è JwÛvÉÆÄj,ÀÄªÀAvÉ PÁtÄvÀÚzÉ.

»AzÀÆ-ªÀÄÄ¹èAªÁ,ÀÄÜ²®à

ªÀÄÄ¹èA d£ÁAUÀ "sÁgÀvÀPÉì \$AzÀÄ £É-É¹zÀªÉÄÄ-É "sÁgÀwÄAiÀÄ
ªÁ,ÀÄÜ²®àzÀ°è PE®ªÀÀ \$zÀ-ÁªÀuÉUÀ¼ÀzÀªÀÄ. gÉÆÄªÀÄ£ì
d£ÁAUÀzÉÆqÀ£É DzÀ ¥ÀjZÀAiÀÄzÀ ¥ÀæAiÀÄÄPÀÛ PÀªAiÀÄ£À CjªÀÄ EªÀjUÉ
D-ÄvÀÄ. "sÁgÀvÀPÉì EªÀjAzÀ PÀªAiÀÄ£À CjªÀÄ GAmÁ-ÄvÀÄ.
ªÉÆzÀªÉÆzÀ®ÄªÀÄ¹èªÀÄgÀÄ PÀlÖqÀUÀ¼À£ÀÄß £Á±ÀªAiÀÄqÀÄwÚzÀÝgÀÄ.
ªÉ®àPÁ®ªAzÀªÉÄÄ-É PÀlÖqÀUÀ¼À£ÀÄß £Á±ÀªAiÀÄqÀÄªÀÄ \$zÀ®Ä
CªÀÄUÀ¼À°èzÀÝ PÀ®ÄèªÉÆzÀ-ÁzÀªÀÄUÀ¼À£ÀÄß ±ÉÄRj¹ CªÀÄUÀ½AzÀ
vÀªÀÄªÀÄªÀÄ¹çUÀ¼À£ÀÄß PÀnÖ,ÀÄwÚzÀÝgÀÄ E£ÀÆßªÉ®àPÁ®ªAzÀ
ªÉÄÄ-É CªÀÄgÀÄ PÀlÖqÀUÀ¼ÀÄ ¤ªAiÀÄðtPÉì "ÉÄPÁzÀ PÀ®ÄèUÀ¼ÉÄ
ªÉÆzÀ-ÁzÀªÀÄUÀ¼À£ÀÄß °ÉÆ,ÀzÁV vÁªÉÄ vÀAiÀÄj¹ PÀlÖqÀUÀ¼À£ÀÄß
PÀnÖ,À®Ä ¥ÁægÀÄ©ü¹zÀgÀÄ. »AzÀÆ-ªÀÄÄ¹èAªÁ,ÀÄÜ²®àzÀ°èªÀÄÆgÀÄ
ªÀÄÄRâ £ÀªÀÄÆ£ÉUÀ½ªÉ.ªÉÆzÀ®£ÉAiÀÄzÀÄ qÉ°è £ÀªÀÄÆ£É.
JgÀqÀ£ÉAiÀÄzÀÄ ¥ÁæAwÄAiÀÄ £ÀªÀÄÆ£É.ªÀÄÆgÀ£ÉAiÀÄzÀÄªÉÆWÀ-ì
£ÀªÀÄÆ£É.ªÉÆWÀ-ìªÁ,ÀÄÜ²®àªÀÄ "sÁgÀwÄAiÀÄªÁ,ÀÄÜ²®àzÀ°è
ªÀÄÄRâªAzÀzÀÄÝ.ªÀÄªAiÀÄAiÀÄÆ£À UÉÆÄj EgÀÄªÀ PÀlÖqÀªÀÄªÉÆWÀ-ì
ªÁ,ÀÄÜ²®àzÀ°è MAzÀÄ zÉÆqÀØ °ÉeÉÓAiÉÄzÀÄ °ÉÄ¼À\$ªÀÄzÀÄ. EzÀgÀ°è
"sÁgÀvÀzÀªÀÄvÀÄÛ ¥À¶ðAiÀÄzÀÄ,ÀA¥ÀæzÁAiÀÄUÀ¼ÉgÀqÀÆ «Ä½vÀªÁVªÉ.
CPÀâgÀ£ÀÄªÉÆWÀ-ì ZÀPÁæçü¥ÀvÀâzÀ ²°àªAiÀvÀæªÀ®è;ªÉÆWÀ-ì
ªÁ,ÀÄÜ²®àzÀ ¥ÀæUÀwAiÀÄ ²°àAiÀÄÆ °ÉzÀÄ. CªÀ£À gÀdzsÁªAiÀÄvZÀÝ
¥sÀvÉÄ¥ÀÄgi¹QæAiÀÄ°è PÉA¥ÀÄªÀÄgÀ¼ÄÄUÀ°è£À°è PÀnÖzÀ CªÉÆWÀ
PÀlÖqÀUÀ¼ÄÄ FUA®Æ CZÄÑ½AiÀÄzÉ EªÉ.ª°A a¶ÖAiÀÄ UÉÆÄj, \$Ä-ÁAzì
zÀgÀªÁd, eÉÆÄzsi"-Ä CgÀªÀÄ£É, ©ÄgÀ\$®è£ÀªÀÄ£É EªÀÄUÀ¼À°è
\$ªÀÄªÀÄÄRâªAzÀªÀÄªÀÄ.

µÀ°Àd°Á£À£À PÁ®ªÀ£ÀÄßªÉÆUÀ-ìªÁ,ÀÄÜ²®àzÀ
`ªÀétðAiÀÄÄUÀ'ªÉAzÀÄ C£ÉÄPÀ ZÀjvÉæPÁgÀgÀÄ C©ü¥ÀæAiÀÄ¥ÀnÖzÀÝgÉ.
CªÀ£À PÁ®zÀ°èªÀÄgÀ¼ÄÄ PÀ°èVAvÀ °ÉZÄÑV CªÀÄÈvÀ²-É \$¼ÀPÉUÉ \$A
çvÀÄ. PÀlÖqÀUÀ¼À M¼ÀUÀqÉAiÀÄ C®APÁgÀPÁV PÀj CªÀÄÈvÀ²-É
ªÉÆzÀ-ÁzÀ "É-É "Á¼ÄÄªÀ PÀ®ÄèUÀ¼ÄÄ °ÉÄgÀ¼ÄÄvÀ \$¼ÀPÉUÉ \$AzÀÄªÀÄ.
PÉA¥ÀÄPÉÆÄmÉAiÀÄ M¼ÀUÀqÉAiÀÄ C£ÉÄPÀ PÀlÖqÀUÀ¼ÄÆ, dªÀÄÄ£À£Àç
wÄgÀzÀ°ègÀÄªÀ vÁeìªÀÄ°À-ì EªÉÄªÉÆzÀ-ÁzÀ PÀlÖqÀUÀ¼ÄÄ CªÀ£À
PÁ®zÀ°è ¤«ÄðvÀªAzÀªÀÄªÀÄ.

("sÁgÀwÄAiÀÄ,ÀÄ,Àìøw zÀ±Àð£À,ÀÄ. qÁ.C£ÀPÀÈ, CzÉÄ.,
"sÁgÀwÄAiÀÄªÁ,ÀÄÜ²®à, JA.±ÉÄµÀçæ. ¥ÄÄ. 629-651)

2. ÄÄwö²®

æÁ,ÄÜ²®àzÀ ZÄjvÉæAiÄ°èAiÉÄÄ æÄÆwð²®àzÀ æAiAvÄÄ šgÄÄvÄÜzé.
 æÁ,ÄÜ²®àPÉÌ ¥ÄÆgAPÄæÄV CzÀgÀ eÉEvÉ eÉEvÉAiÄ°èAiÉÄÄ EzÄÆ
 ´É¼ÉzÄÄ\$AçvÄÄ. `sAgÄvÄRAqÄZÄ°è F JgÄqÄÆ PÄ`ÉUÄ¼ÄÄ C«£Ä`sSÄä
 ,ÄA\$AzSÄçAzÄ ´É¼ÉzÄÄ \$AzÄÄæÄÄ. æÁ,ÄÜ²®à ¥ÄæäÄÄRæÄV zsÄ«ÄðPA
 PÄIÖqÄUÄ¼Ä ¤æÄiÄðtzÄ WÄIÖæÄ£ÄÄß vÄ®Ä|zÄUÄ, D PÄIÖqÄUÄ¼Ä°è
 ¥ÄæwµÄ×|,ÄæÄ æÄÄÆwðUÄ¼Ä ¤æÄiÄðtzÄ ²®àPÄ`É CzÀPÉÌ CæÄÄAiÄÄðÄZÄ
 MAzÄÄ CAUÄæÄV ¥Äjt«Ä¹vÄÄ. æÁ,ÄÜ²®à zÉÄæÄgÄÄUÄ½UÉ D®AiÄÄæÄ£ÄÄß
 PÄnÖzÄgÉ, æÄÄÆwð²®à D zÉÄæÄgÄÄUÄ¼Ä PÄ®à£ÉUÉ ,ÄAPEÄwPÄæÄZÄ
 æÄâPÄÜ,ÄégÄÆ¥ÄæÄ£ÄÄß PÉÆqÄ®Ä ¥ÄæAiÄÄwß¹vÄÄ. CAzÄgÉ æÄÄÄRææÄV
 zsÄ«ÄðPÄ ±ÄæzÉPÄiÉÄÄ ²®àPÉÌ æÄÄÆ®`sSÄEvÄ ¥ÄæZÉÆÄzÄ£ÉAiÄiÄV
 ¥Äjt«Ä¹vÉ£Äß\$öÄÄzÄÄ. PÄ`ÉUÄÆ zsÄæÄÄðPÄÆÌ MAzÄÄ ,ÄæÄAiÄÄæÄ
 ,ÄA\$AzSÄæÄ£ÄÄß `sAgÄvÄRAqÄZÄ ,ÄÄ,Äìøw C¼ÄæÄr¹PÉÆArvÉASÄzÄPÉÌ
 ,ÄAVÄvÄ, avÄ,æ £ÄÈvÄâ æÉÆzÄ`ÄzÄ EvÄgÄ PÄ`ÉUÄ¼ÄAvÉ æÄÄÆwð²®àæÄÇ
 M¼ÄÊiÄiÄÄ GzÄ°ÄqÄuÉAiÄiÄV ¥Äjt«Ä¹zÉ.

§ºÄÄ±ÄB ¢A,ÄÄÛ²®àQÌAvÄ ¥ÁæaÃ£ÄªÄzÄ EwºÄ,Ä ¢ÄÄÆwð²®àPÉÌ
 ®©ü,ÄÄvÄÛzÉ. Qæ.¥ÄÆ. 3000PÉÌ ¢ÄÄ£Äß C£ÉÄPÄ ,ÄÄAzÄgÄªÄzÄ
 ¢ÄÄÆwðUÄ¼ÄÄ ¹QÌªÉ. °AUÄ ¥ÁtÄªÄìÖ, ¢ÄÈµÄ"sÄ ¢ÄÄvÄÄÛ EvÄgÄ C£ÉÄPÄ
 «UÄæºÄUÄ¼ÄÄ ¹AzsÄÄ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄºè PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÛªÉ. ¥ÁætÄUÄ¼ÄÄ
 ¢ÄÄvÄÄÛ ¢ÄÄ£ÄÄµÄâ£Ä zÉÄºÄ ¤ÄÄiÄðtzÄºè PÄÄ±Ä®vÉAiÄÄ£ÄÄß Eºè£Ä
 C£ÉÄPÄ «UÄæºÄUÄ¼ÄÄÆ ¥ÄæPÄÌ¥Är,ÄÄvÄÛªÉ. UÄÆ½, PÄA§ªÄ£ÄÄß
 ¢ÄvÄÄÛwÛgÄÄªÄ PÄÌ, C½®Ä, £ÄvÄð£Ä "sÄAVAiÄÄºègÄÄªÄ ¹ÛÃ «UÄæºÄ, -
 EvÄâ¢ ²-ÄàPÄÈwUÄ¼ÄÄ Eºè ¹QÌªÉ. Eºè zÉÆgÉwgÄÄªÄ ¹ÛÃ «UÄæºÄUÄ¼ÄÄ
 EzÄÄªÄgÉUÉ ¹PÄÌ CvÄâAvÄ ¥ÁæaÃ£ÄªÄzÄ ¢ÄÄÆwðUÄ¼ÄÄ. Cºè£Ä
 ¢ÄÄÄzÉæUÄ¼ÄÄ ¢ÉÄÄ-É zÉÆgÉwgÄÄªÄ «UÄæºÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß CzÄgÄºèAiÄÄÆ
 ¢ÄÄÄRâªÄV ¥Ä±ÄÄ¥Äw ²ªÄ£ÉAzÄÄ UÄÄgÄÄw,Ä-ÄVgÄÄªÄ
 zsÄâ£Ä,ÄÛªÄÄÆwðAiÄÄ£ÄÄß Eºè ,Ää¹PÉÆ¼ÄÄî§ºÄÄzÄÄ.

EFÄÄß   æÉÄzÀUÀ¼Ä   AiÄÄÜÄzÄ°è,   «UÄæ°UÄ½UÉ
 ¥ÁæzsÁ£Äâ«gÄ°®èæÉAzÄÆ,   ¥ÄæPÄEw±ÄQÜUÄ¼Ä£ÉßÄ
 G¥Ä|,Ä´AUÄÄwÛvÉÛAzÄÆ   øÉÄ¼ÄÄæÄÄzÄÄAiÄ.   EzÄgÄ°è   æeÁA±Ä«zÄÝgÄÆ
 «UÄæ°UÄ½UÄÆ   ÄÜ£Ä«®èzÉÄ   EgÄ°®è.   EAzÄæ,   æÄgÄÄt,   gÄÄzÄæ
 æÉÆzÄ`ÄzÄ   zÉÄæÄvÉUÄ½UÉ   æÄÄ£ÄÄµÄâPÄgÄzÄ   PÄ®à£ÉAiÄÄ£ÄÄß
 PÉÆnÖgÄÄæÄÄzÄÄ   C°è   PÄtÄvÄÛzÉ.   æÄ²µÄÖ   æÉÆzÄ`ÄzÄ   iÄ¶UÄ¼ÄÄ   vÄæÄÄä
 æÄÄ£ÉUÄ¼Ä°è   «UÄæ°UÄ¼ÄÄæßiÄÖ   ¥ÄÆf,ÄÄwÛzÄÝgÉAzÄÆ,
 ,Ä°Ä,ÄæUÉÆÄæÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß   PÉÆiÖgÄÆ   CæÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß   EvÄgÄjUÉ
 PÉÆqÄÄwÛgÄ°®èæÉAzÄÆ   w½zÄÄ   §gÄææÄÄzÄjAzÄ   D   PÄ®zÄ°èAiÉÄÄ
 «UÄæ°ÄgÄzsÄ£É   vÄPÄiæÄÄnÖUÉ   ¥ÄæZÄ°vÄæÄvÉÛ£Äß§°ÄÄzÄÄ.   gÄæÄiÄAiÄÄt
 æÄÄ°Ä`sÄgÄvÄUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ   zÉÄæÄ®AiÄÄUÄ¼Ä   G´ÉèÄR   §gÄææÄÄzÄjAzÄ
 CæÄÄUÄ¼Ä°è   DUÄ´ÉÄ   æÄÄÆwöUÄ¼ÄÄ   ¥ÄæwµÄx|vÄæÄvçÝgÄ´ÉÄPÄÄ.
 `ÉzÄpæÄÄvÄ   ¥ÄæZÄ°vÄæÄv   ¥Äæ§®æÄzÄ   æÉÄÄ®AvÄÆ   §ÄzÄp£Ä

²ÉÄÄ-É

gÀavÀ²ÁÄÄ²ÀÄ.

²ÄÄÆwðUÀ¼Ä°è ¥ÄæzsÁÆÄ²ÁV JgÀqÄÄ "sÉÄzÀUÀ¼ÄÆÄÄß
²®à±Ä, ÄÛçUÀ¼ÄÄ ²ÄiÄqÄÄvÀÛ²É:

1. zsÄÄæ²Ä-ÉÄgÄ: CAzÄgÉ UÄ"sÄðUÄÈ°ÄzÄ°ègÄÄ²Ä ²ÄÄÆ®
«UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ.
2. ZÄ®-ÉÄgÄ: CAzÄgÉ GvÄì²Ä ²ÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ.

zsÄÄæ²Ä-ÉÄgÄUÀ¼Ä°è ,ÄÜ£ÄPÄ (xÄwgÄÄ²Ä «UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ), D,Ä£Ä
(PÄÄ½wgÄÄ²Ä «UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ), ²ÄÄvÄÄÛ ±ÄÄiÄÄ£Ä (²ÄÄ®VgÄÄ²Ä
«UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ) JÄzÄÄ ²ÄÄÆgÄÄ §UÉUÀ¼ÄÄÄIÄ. E²ÄÄUÀ¼Ä°è ²ÄÄvÉÛ C²ÄÄ
xÄwgÄÄ²Ä PÄÄ½wgÄÄ²Ä E®è²ÉÄ ²ÄÄ®VgÄÄ²Ä "sÄAVUÀ½UÄ£ÄÄUÄt²ÄV
°Ä®²ÄgÄÄ CÄvÄ"sÉÄðzÀUÀ¼ÄÆÄÄß °ÉÄ¼Ä-ÄVzÉ. ²ÄÄ, PÄÈµÄÜ, §ÄzÄp
²ÉÆzÄ-ÄzÄ zÉÄ²ÄvÉUÀ½UÉ MAzÉÆAzÄPÄÈì «²µÄÖ²ÄzÄ DPÄgÄ
xtðÄiÄÄUÀ¼ÄÆÄÆß C®APÄgÄUÀ¼ÄÆÄÆß xgÄÆì,Ä-ÄVzÉ. ¹ÛçÄ
«UÄæ°ÄUÀ¼Ä C®APÄgÄUÀ¼ÄÄ, D"sÄgÄtUÀ¼ÄÄ, ±Ä¹ÛçÄÄiÄÄ²ÄzÄ
«²ÉÄzÄ£ÉUÉ M¼ÄUÜV xRgÄ²ÄV xgÄÆìvÄ²ÄV²É. zÉÄ²ÄvÉUÀ¼Ä PÉÄiÄÄ
²ÄÄÄzÉæUÀ¼ÄÆ ²ÄÄÄR"sÄ²ÄUÀ¼ÄÆ, PÄtÄÜ£Ä zÄÈ¶Ö - F ²ÉÆzÄ-ÄzÄ
«²ÄgÄUÀ¼ÄÆÄÄß PÄÄjvÄÄ ²-Äà±Ä,ÄÛçUÀ¼Ä xgÄÆ¥ÄuÉ
D±ÄÑgÄÄPÄgÄ²ÄUÄÄ²ÄµÄÖ "É¼ÉçzÉ.

«UÄæ°ÄUÀ¼Ä ¥Äæ²ÄiÄt xtðÄiÄÄ, ²®à±Ä,ÄÛçzÄ E£ÉÆBÄzÄÄ
¥Äæ²ÄÄÄR²ÄzÄ ,ÄzsÄ£É. ²ÄÄ£ÄÄµÄð£Ä zÉÄ°Ä ¥Äæ²ÄiÄt²ÄÆÄÄß ²ÉÆzÄ®Ä
FfìÖ£Ä²ÄgÄÄ C£ÄÄvÄgÄ VæÄPÄgÄÄ xzsÄðj¹, ²®àUÀ¼Ä ¥Äæ²ÄiÄtUÀ¼ÄÆÄÄß
CzÄPÉì vÄPÄiÄvÉ K¥Äðr¹zÄgÉAzÄÆ »AzÄÆUÀ¼ÄÄ VæÄPÄjÄzÄ F
¥Äæ²ÄiÄtUÀ¼ÄÆÄÄß vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄgÉAzÄÆ PÉ®²ÄÄ ¥Ä±ÄÑvÄÄ
«zÄéÄ,ÄgÄÄ C©ü¥ÄæÄiÄÄ¥ÄnÖzÄÝgÉ. DzÄgÉ »AzÄÆ«UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ
¥Äæ²ÄiÄt xtðÄiÄÄ ,ÄÄ¥ÄÆtð ,ÄévÄAvÄæ²ÄzÄÄzÄÄ. »AzÄÆzÉÄ²ÄvÉUÀ¼Ä
«UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ ²ÄÄ£ÄÄµÄðzÉÄ°ÄzÄ ¥Äæ²ÄiÄt²ÄÆÄÄß ÄiÄÄxÄ²ÄvÄÜV
C£ÄÄPÄj,Ä®Ä °ÉÆgÄÄ²Ä®è; C²ÄÄ ÄiÄiÄ²ÄÄzÉÆÄ MAzÄÄ "sÄ²Ä,ÄvÄÄPÉì
MrðzÄ ,ÄAPÉÄwPÄ ¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ. °ÄgìPÄÄ²®,Ä, C¥ÉÆ-ÉÆ ²ÉÆzÄ-ÄzÄ
VæÄPì zÉÄ²ÄvÉUÀ¼Ä «UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ ²ÄÄ£ÄÄµÄðzÉÄ°Ä ¥Äæ²ÄiÄtzÄ
ÄiÄÄxÄ²ÄvÄÜzÄ xgÄÆ¥ÄuÉÄiÄÄ°è ¥Äj¥ÄÆtðvÉÄiÄÄÆÄÄß ¥ÄqÉçzÉ
J£Äß§°ÄÄzÄÄ. DzÄgÉ ²ÄÄ, «µÄÄÜ, ²ÄÄiÄÄÄzÉÄ²Ä, CVß, EAzÄæ, EvÄÄç
«UÄæ°ÄUÀ¼ÄÄ, PÉÄ²Ä® ²ÄÄ£ÄÄµÄð zÉÄ°ÄzÄ ¥ÄæwgÄÆ¥ÄUÀ¼Ä®è;
CzÄPÉì CwÄvÄ²ÄzÄ C£ÄÄ"sÄ²ÄzÄ C©ü²ÄÄQÜÄiÄÄ ««zsÄ gÄÆ¥ÄUÀ¼ÄÄ.
CzÄPÉì C£ÄÄUÄÄt²ÄV E²ÄgÄÄ vÄ®²ÄiÄ£ÄUÀ¼ÄÆÄÄß xzsÄðj,Ä-ÉÄPÄ-ÄvÄÄ.

«UÄæ°ÄPÉì DgÄÄ «zsÄ²ÄzÄ C¼ÄvÉUÀ¼ÄÆÄÄß ²®à±Ä,ÄÛçUÀ¼ÄÄ
PÄÄqÄÄPÉÆAr²É. C²ÉAzÄgÉ; ²ÄiÄ£Ä - GzÄÝzÄ C¼ÄvÉ. ¥Äæ²ÄiÄt - CUÄ®zÄ
C¼ÄvÉ. G£Ää£Ä - zÄ¥ÄàzÄ C¼ÄvÉ, ¥Äj²ÄiÄt - ,ÄÄvÄÜ¼ÄvÉ, G¥Ä²ÄiÄ£Ä -
CAUÀUÀ¼Ä ²ÄÄzsÉÄ EgÄÄ²Ä CÄvÄgÄ, ®A§²ÄiÄ£Ä - §æ°ÄÄ ,ÄÆvÄæzÄ
C¼ÄvÉ(plumb) EzÄgÄ ¥ÄæPÄgÄ vÄ®²ÄiÄ£Ä²ÄÆÄÄß xzsÄðj,Ä-ÄUÄÄvÄÜzÉ.

‘vÁ®’ JAŞÄzÄÄ ²®à±Á,ÀÛçzÀ ¥Áj“sÁ¶PÀ ±ÀŞÝ. EzÄÄ °À£ÉßgÀqÄÄ CAUÄÄ®PÉì ,ÀäÄäÄzÄÄzÄÄ. KPÄvÁ® çévÁ® wævÁ®. »ÄÜÉ zÀ±ÄvÁ®zÄÄgÉUÄÆ äÄÄÆwðUÄ¼Ä ²®äiÄðtzÀ ¥Äæ²®iÄt GPAÜ³ÄVzÉ, EzÄgÀ°è ,ÀäiÄ£Ää³ÄV zÀ±ÄvÁ®²ÉÄ °ÉZÄÄÑ ¥ÄæZÄgÄzÀ°èzÄÄÝ CzÄgÀ°è PÄµÄ× zÀ±ÄvÁ®, äÄÄzsÄä³ÄÄ zÀ±ÄvÁ®, äÄÄvÄÄÛ GvÄÛ³ÄÄ zÀ±ÄvÁ®, JAzÄÄ äÄÄÆgÄÄ «“sÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß äiÄqÄ-ÄVzÉ. ,Ä¥ÄÛ³ÄiÄvÄÈPÉAiÄÄgÉÄ äÉÆzÄ-ÄzÄ zÉÄ³ÄvÉUÄ¼Ä£ÄÄß PÄµÄ× zÀ±ÄvÁ®zÀ°èAiÄÄÆ, ,ÄgÄ,Äéw, ®QëöäÄ, “sÄÆzÉÄ«, EvÄäç ¹ÛçÄ zÉÄ³ÄvÉUÄ¼Ä£ÄÄß äÄÄzsÄä³ÄÄ zÀ±ÄvÁ®zÀ°èAiÄÄÆ ²«Äð,Ä-ÉPÄÄ. wæ²®ÄÄÆwð äÉÆzÄ-ÄzÄ ¥Äæ²®ÄÄR zÉÄ³ÄvÉUÄ¼Ä£ÄÄß GvÄÛ³ÄÄ zÀ±ÄvÁ®zÀ°è ²«Äð,Ä-ÉÄPÄÄ- JAŞÄzÄÄ MAzÄÄ C©ü¥ÄæAiÄÄ.

GvÄÛ³ÄÄ zÀ±ÄvÁ®zÀ C¼ÄvÉAiÄÄ ¥ÄæPÄgÄ CAUÄUÄ¼Ä ¥Äæ²®iÄt ²tð-Ä,Ä®ànÖgÄÄ³ÄÄzÄ£ÄÄß E°è äiÄzÄjUÄV £ÉÆÄqÄ§°ÄÄzÄÄ. G¶ÜÄµÄ çAzÄ PÉÄ±ÄgÉÄSÉAiÄÄ³ÄgÉUÉ £Ä®Äì CAUÄÄ®, C°èAzÄ CQë,ÄÆvÄæ £Ä®Äì CAUÄÄ®. CQë,ÄÆvÄæçAzÄ £Ä¹PÄAvÄ £Ä®Äì CAUÄÄ®, £Ä¹PÄAvÄçAzÄ ZÄÄŞPÄAvÄzÄ³ÄgÉUÉ £Ä®Äì CAUÄÄ®, PÄAoÄ äÄÄvÄÄÛ ZÄÄŞPÄ ,ÉÄgÄÄ³Ä ,ÄÛ¼ÄzÄ°è £Ä®Äì CAUÄÄ®, PÄAoÄ £Ä®Äì CAUÄÄ®, PÄAoÄçAzÄ »PÄì ,ÄÆvÄæPÉì (“sÄÄdPÉì) £Ä®Äì CAUÄÄ®, C°èAzÄ ZÄÆZÄÄPÄPÉì °Äç²®ÄÄÆgÄÄ CAUÄÄ®, C°èAzÄ £Ä©üUÉ °Äç²®ÄÄÆgÄÄ CAUÄÄ®, C°èAzÄ PÄn °Äç²®ÄÄÆgÄÄ CAUÄÄ®, PÄn-ÄAzÄ eÄ£ÄÄ 27 CAUÄÄ®, C°èAzÄ dAwÉ 27 CAUÄÄ®, dAwÉ-ÄAzÄ ¥ÄzÄvÄ® £Ä®Äì CAUÄÄ®- »ÄÜÉ ²tð-Ä,Ä-ÄVzÉ. EzÄgÀ°è DUÄ§°ÄÄzÄzÄ äÄä³Ää,ÄUÄ¼Ä£ÄÄÆß äÄÄvÄÄÛ ,ÄEPÄëöä «²®gÄUÄ¼Ä£ÄÄÆß ²®à±Á,ÀÛçUÄ¼ÄÄ ¥Äæw¥Äç,ÄÄvÄÛ³É. C®èzÉ »ÄÜÉ «UÄæ°ÄUÄ¼Ä£ÄÄß «zsÄä³PÄÜ³ÄV ²«Äð¹ zÉÄ³Ä®AiÄÄzÄ°è çUÄäAzsÄ£Ä äiÄr ±ÄÄ“sÄ³ÄÄÄ°ÄÆvÄðzÄ°è CzÄ£ÄÄß ¥ÄæwµÄ×,Ä-ÉÄPÉASÄzÄÆ C£ÄAvÄgÄ a£ÄßzÄ ,Ä-ÄPÉ-ÄAzÄ äÄÄÆwðAiÄÄ £ÄAiÄÄ£Ä G²ä®£Ä³Ä£Äß äiÄqÄ-ÉÄPÉASÄzÄÆ ¥Áj“sÁ¶PÄ «²®gÄUÄ¼Ä£ÄÄÆ ²®à±Á,ÀÛçzÄ°è §gÄÄvÄÛzÉ. J®è §UÉAiÄÄ äÄÄÆwðUÄ¼Ä£ÄÄß M¼ÄUÉÆ¼ÄÄ³Ä äÄä³ÄPÄ³ÄzÄ «“sÄUÄ PÄæ²®Ä³ÉAzÄgÉ: »AzÄÆ «UÄæ°ÄUÄ¼ÄÄ, “ÉzÄP «UÄæ°ÄUÄ¼ÄÄ, eÉÉ£Ä «UÄæ°ÄUÄ¼ÄÄ JAŞÄzÄÄ. »AzÄÆ«UÄæ°ÄUÄ¼Ä°è äÄÄvÉÛ ±ÉÉ³Ä, äÉÉµÄÜ³Ä, ±ÄPÄÛ, JAŞ «“sÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß äiÄrPÉÆ¼ÄÄ-ÉÄPÄUÄÄvÄÛzÉ. F J®è §UÉAiÄÄ «UÄæ°ÄUÄ¼ÄÆ PÄuÄðIPÄzÄ°è «¥ÄÄ® ,ÄASÉäAiÄÄ°è ,ÄÈ¶ÖAiÄiÄv³É

(PÄuÄðIPÄ ,ÄÄ,Äìøw ,Ä«ÄÄPÉë, CzÉÄ., ¥ÄÄ

624-628)

äÄÄÆwð²®à²ÄÄ CvÄäAvÄ ¥ÄæaÄ£Ä³ÄzÄ PÄ-É. F PÄ-ÉUÄÆ «UÄæ°ÄgÄzsÄ£ÉUÄÆ ²PÄì³ÄzÄ ,ÄASÄzsÄ«zÄÄÝzÄjAzÄ ¥ÄæaÄ£Ä “sÄgÄwÄAiÄÄgÄÆ äÄÄÆwð²®àzÄ°è vÉÆqÄVzÄgÄÄ. äÉÄzÄUÄ¼Ä PÄ®zÄ°èAiÉÄÄ (Qæ. ¥ÉÆ. 3000?)²ÄÄÆwð²®à²ÄÄ vÄ-ÉAiÉÄwÛçvÄÄ; F äiÄvÄ£ÄÄß £Ä³ÄÄ JgÄqÄÄ PÄgÄtUÄ½ÄzÄ zÄÈqsÄ¥Är,Ä§°ÄÄzÄÄ.

æÉÆzà® £ÉAiÄZÁV, æÉÅzÀ ÀIÁPÀÄIUÄ¼À°èAiÉÄ ÅÄÄÜÉ zÉÄAvEUÄ¼Ä
 ±ÄjÄgÀ ÄÄvÄÄÛ CÄAiÄÄAUÄ¼Ä Ätð£ÉAiÄÄ ÄáíAV
 zÉEgÉAiÄÄvÄÛzÉ. jgÄqÄ£ÉAiÄZÁV, ‘vÁémüÖ’ JA§ zÉÉÄ²°àAiÄ ÉÄgÄÄ
 IÄUÉéÄzÀ°AiÉÄ GPÄÜÄVzÉ. IÄ¶UÄ¼Ä vÄÄÄ ¢ÄâzÄÈ¶Ö¬ÄAzÀ PÄAqÄ
 zÉÄÄvÄÄÄwðUÄ¼Ä£ÄÄß ÄÆÜ® ¥ÄzÄxÄðUÄ½AzÀ ÄiÄr vÉÆÄjÄÄÄ
 ÄÄÄxÄäð ÉÆA¢zÄÝ °àUÄ¼ÄÄ, ÄÉÄˆsÄÄAiÄÄÄvÄÄzÀ ÄÉzÄzÀ
 ÄÄiÄdzÀ°èzÄÝgÉAzÄÄ £ÄÄSÄÄÄzÄÄ ÄÄdÄÉÄ DVzÉ. C®èzÉ, ˆsÄgÄvÄzÀ°è
 ÄÄÄwð²®àzÀ ¥ÄæaÄÄvÉAiÄÄ£ÄÄß ÄÄÄyðÄ®Ä £ÄÄÄÜÉ C£ÉÄPÄ
 UÄæAxÄUÄ¼Ä DzsÄgÄ zÉÆgÉwÉ. CxÄÄðÄÉzÄzÀ°è ‘zÉÄÄ®AiÄÄ’ÄÄ
 ÄÄävÄÄVzÉ. UÄÈ°ÄÄÄÄvÄæUÄ¼ÄÄ ±ÄævÄÄÄvÄæUÄ¼ÄÄ
 ¥ÄæwÄÉÄAiÄÄ C¹ÜvÄéPÉl DzsÄgÄÄvÄÉ. KPÄ®ÄÄÄ£ÄÄ zÉÆæÄuÄZÄgÄägÄ
 ÄÄÄwðÄiÄÄ£ÄÄß ÄiÄr, CzÄgÄ ÄßzsÄâzÀ°è zsÄ£ÄÄ«ðzÉÄ
 PÄ°AiÄÄÄwÛzÄÄYzÄÄ ÄÄð«¢vÄ. ±ÄÄÄÄUÄ¼Ä DzsÄgÄzÄ ÄÉÄÄÉ Qæ.±Ä.
 5£ÉAiÄÄ ±ÄvÄÄiÄ£ÄQlAvÄ »AzÉAiÉÄÄ ²ÄÄ, «µÄÄÜ ¥ÄæwÄÄiÄ¥ÄÆeÉAiÄÄÄ
 zÄQët ÄÄvÄÄÛ GvÄÛgÄ zÉÄ±ÄUÄ¼Ä°è ¥ÄæZÄ°vÄÄv¢ÝvÉAzÄÄ
 w½ÄAiÄÄÄvÄÛzÉ. «µÄÄÜ«UÄæ°Ä¥ÄÆeÉAiÄÄ Qæ.¥ÄÆ, 2£ÉÄ
 ±ÄvÄÄiÄ£ÄQlAvÄ »AzÉ EzÄÝAvÉAiÉÄÄ D¬ÄvÄÄ. ˆsÄgÄvÄzÀ°è ¥ÄæaÄÄ£ÄÄ
 ÄÉÆ°ÉÄeÉÄzÄgÉÄÄ¬ÄgÄ¥ÄÄ ÄÄÄìcwAiÄÄ ÄÄÄAiÄÄzÀ°èAiÉÄÄ d£ÄgÄÄ
 PÄAa£Ä £ÄvÄðQiÄÄ ¥ÄæÄwÄÉÄAiÄÄ£ÄÄß gÄa¹zÄÝgÉÄSÄzÄÄ. F PÄÉAiÄÄ
 ¥ÄæaÄÄÄvÉAiÄÄ£ÄÄß w½ÄÄvÄÛzÉ.

¥ÁæaÃ£À ¨sÁgÀvÀzÀ°è ¢ÄÄÆwð²®àªÄÄ ¨É¼ÉzÄÄ\$gA®Ä C£ÉÃPA
 PÁgÀtUÀ¹½zÄÄÝªÄÄ: PÀæªÉÄÄt ¨É¼¼ÉAiÄÄÄvÄÜ §AzÀ
 zÉÄªÄvÁUÀtUÀ¹¼ÉÆAzÄÄ, eÁwªÄÄvÀUÀ¹¼Ä ¢ÉÉ«zsÄävÉ ¢ÄÄvÉÆÜAzÄÄ.
 eÉÆvÉUÉ EgÁ£ï ¢ÄÄvÄÄÜ VæÃ,ï zÉÃ±ÀUÀ¹½AzÀ £ªÄÄä zÉÃ±AzÀ ²®àzÀ
 ¢ÉÄÄ-É ©Äj§AzÀ ¥Àæ¨sÄªÀ, vÁAwæPÀ ¢ÄÄvÀzÀ ¨É¼¼ªÄÄtÂUÉ, zsÀπPàgÀÆ
 gÁdgÄÄUÀ¹¼ÄÆ ¥ÄæwªÄÄiÄπªÄÄiÄðtPÈì EvÄÜ ¨ÉÄ§®, EªÄ®èzÉ UÄAzsÁgÁ,
 ¢ÄÄxÄÄgÁ ¢ÄÄvÄÄÜ CªÄÄgÁªÄwUÀ¹¼Ä°è ¥ÄæwªÄÄiÄ πªÄÄiÄðt ¨Á°ÄÄ¼ÄªÄÄv, D
 ¥ÄæwªÉÜUÀ¹¼Ä£ÄÄß ±ÁèX¹, zÉÃ±AzÀ EvÀgÀgÄÄ CªÄÄUÀ¹¼Ä£ÄÄß
 PÀæAiÄÄPÈì PÉÆ¼ÄÄîwÜzÄÝ ¥ÄzÄpw.

¥ÀæwªÀiAgÁzsÀ£ÉAiÄ DªÀ±ÀâPÀvÉ °ÉaÑzÀAvÉ-Àè zÉÃ±ÀzÀ°è
 ¥ÀæwªÉÄUÀ¼À ,ÀÈ¶Ö °ÁUÀÆ ¥ÀæªÀiÁtªÉÃ ¢ÀÄÄAvÁzÀÄªÀÄUÀ¼À£ÀÄß
 «¶Û,ÄÄªÀ ±Á,ÀÛÇUÀ¼ÀÆ ¨É¼ÉzÀÄ\$AzÀªÀ. EAvÀ°ÄªÀÄUÀ¼À°è
 ¢ÀÄÄRªªÀzÀÄªÀ ±ÀÄPÀæ-ªAw,ÁgÀ, «µÀÄÛzsÀÉÆÄðvÀÛgÀ,
 ¢ÀÄÄiÀÄªÀÄvÀ, ¢ÀiÁ£À,ÁgÀ, §È°ÀvÀìA»vÀ, ²®àgÀvÀß, ²®à,ÀAUÀæ°À,
 ²®à,ÁgÀ, ¢ÉÊSÁ£À,ÁUÀªÀÄ, ¨ÉÆÄzsÁAiÀÄ£ÀUÀÈ°Àª ,ÀÆvÀæ,
 PÁgÀuÀUÀªÀÄ, ,Ä¥Àæ¨sÉÃzÁUÀªÀ ¢ÀÄÄAvÁzÀªÀ. EªÀ ¢ÉÊ¶PÀ ¢ÀÄvÀÄÛ
 vÁAwæPÀ ¥ÀæwªÉÄUÀ¼À£ÀÄß ¥Àæ,ÁÛ¼zÀgÉ, F PÉ¼ÁPÀAqÀªÀ ¨ÉzÀª
 ¢ÀÄvÀÄÛ eÉÊ£À ¥ÀæwªÉÄUÀ¼À «ZÁgÀªÀ£ÀÄß w½AiÀÄ¥Àr,ÀÄvÀÛzÉ-
 ,ÁzsÀ£ÀªÀiÁ-ÁvÀAvÀæ, §ÄzÀª¥ÀæwªÀiÁ®PÀètA, ¥ÀæwµÁ×«¶Û,
 vÀvÁÛ÷éxÀðgÀdªAwðPÀ ¢ÀÄvÀÄÛ wÃxÀðPÀ®à.

²ÉÄÄ-É °ÉÄ½ZÀ UÀæAxÀUÀ½AzÀ £Á²ÄÄ ¨sÁgÀvÀzÀ ²ÉÊçPÀ, eÉÊ£À, ¨ËzÀp¥Àæw²ÉÄUÀ¼Ä «ZÁgÀ²Ä£ÄÄß CjAiÄÄ§²ÄÄzÄÄ. ¥Àæw²ÉÄUÀ¼Ä£ÄÄß ,Á²ÄiÁ£Ä²ÄV ¥Àæw²ÄiÁ±Ä,ÁÜçUÀ¼Ä DzsÁgÀzÀ ²ÉÄÄ-É ²ÉÊµÄÜ²Ä, ±ÉÊ²Ä-JA¨ÉgÀqÄÄ ¨sÁUÀ²ÄV «AUÀr,À§²ÄÄzÄÄ. F ¥Àæw¨sÁUÀzÀ ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÆ ¥ÄÄ£ÄB ²ÄÄÆgÄÄ «zs²ÄV «¨sÁV,À®àqÄÄvÀÜ²É- (1) ZÀ®¥Àæw²ÉÄ, (2) CZÀ®¥Àæw²ÉÄ, (3) ZÀ-ÁZÀ® ¥Àæw²ÉÄ-JA§ÄzÄV. E²ÄÄUÀ¼Ä°è ²ÉÆzÀ®£ÉAiÄÄzÄzÄ “ZÀ®” ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ ¨ÉÆÄ²ÄçAzÀ ²ÄiÁqÄ®ànÖgÄÄvÀÜ²É. E²ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß MAzÉqÉ-ÄAzÀ ²ÄÄvÉÆÜAzÉqÉUÉ ,ÁV,À§²ÄÄzÄÄ. DzÄÄzÄjAzÀ-ÉÄ E²ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß GvÄi²ÄUÀ½UÀÆ, ,Áß£Äç ¥ÄÆeÄ«çÜUÀÆ G¥ÄAiÉÆÄV,ÄÄvÄÜgÉ. “CZÀ®” ¥Àæw²ÉÄUÀ½UÉ “²ÄÄÆ®«UÀæ²Ä²ÉAzÄÆ” °É,ÁgÄÄ. E²ÄÄUÀ½UÉ “zsÄÄæ²Ä-ÉÄgÄ” jAzÄÆ °É,ÁgÄÄAiÄ. E²ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß ²-É-ÄAzÀ ²ÄiÁqÄÄ²ÄgÄ®èzÉ, zÉÄ²Ä®AiÄÄzÄ UÀ¨sÄðUÄÄrAiÄÄ°è ¥ÀæwµÉ× ²ÄiÁqÄÄ²ÄgÄÄ. E²ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß ,Ü£ÄçAzÀ ,Ü£ÄPÉi PÄzÀ°,À®,ÁzsÄÄ, F vÉgÄ£ÄzÀ “zsÄÄæ²Ä-ÉÄgÄ” ¥Àæw²ÉÄUÀ¼Ä£ÄÄß ¥ÄÄ£ÄB ²ÄÄÆgÄÄ vÉgÄ£ÄV «AUÀr,À§²ÄÄzÄÄ. (1) ,Ü£ÄPÀ, (2) D,Ä£Ä, (3) ±ÄAiÄÄ£Ä-JA§ÄzÄV. xAwgÄÄ²ÄAvÉ gÄAvÄ²ÄzÀ ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ “,Ü£ÄPÀ”, PÄÄ½wgÄÄ²ÄAvÉ gÄAvÄ²ÄVgÄÄ²Ä²ÄÄ “D,Ä£Ä” ²ÄÄvÄÄÜ MgÄVgÄÄ²ÄAvÉ ²ÄiÁqÄ®àiÖ²ÄÄ “±ÄAiÄÄ£Ä” ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ. ²ÉÊçPÀ ¥ÄAUÀqÄzÀ°è «µÄÄÜ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ ²ÄiAvÄæ²ÉÄ “±ÄAiÄÄ£Ä” jÄwAiÄÄ°ègÄ-ÉÄPÉÄ§ xAiÄÄ²ÄÄ.

¥Àæw²ÉÄUÀ¼Ä£ÄÄß (1) GUÀæ, (2) ±ÄAvÄ-JA¨ÉgÀqÄÄ ¨ÉÄgÉÄ «zs²ÄVÄiÄÄÆ «AUÀr,ÄÄ²ÄÄzÄÄAiÄ. F «AUÀqÄuÉAiÄÄÄ zÉÄ²ÄvÉAiÄÄ ,Äé¨sÄ²ÄzÀ ²ÉÄÄgÉUÉ K¥ÄðnÖ²É. ‘GUÀæ’ ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ wÄPÄè÷Ü²ÄzÀ ²ÄÄvÄÄÜ GzÄÝ²ÄzÀ GUÄÄgÄÄ ²ÄÄvÄÄÜ PÉÆÄgÉzÄqÉUÀ½AzÀ PÄÆrgÄÄvÀÜ²É. C²ÄÄUÀ¼ÄÄ C£ÉÄPÀ PÉÊUÀ½AzÀ®Æ, zÉÆqÄØzÄzÀ ²ÄÄvÄÄÜ zÄÄAqÄzÀ £ÉÄvÄæUÀ½AzÀ®Æ, ²Ä»ßeÄé-Ä²ÄEvÄ²ÄzÀ ²gÄ,ÄÄi PÄ¥Ä®AiÄÄPÄÜ²ÄzÀ PÉÊUÀ½AzÀ®Æ PÄÆr EgÄÄvÀÜ²É. «±ÄégÄÆ¥Ä, £ÄÊ¹A²Ä, ¥ÄgÄ±ÄÄgÄ²ÄÄ ²ÄÄvÄÄÜ UÄd²Ä²ÄÆwðUÀ¼ÄÄ F ‘GUÀæ’ ¥ÄAQÜUÉ ,ÉÄjzÀ ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ. F ¥Àæw²ÉÄUÀ¼Ä£ÄÄß Hj£Ä §²ÄÄ zÄÆgÄzÀ°è zÉÄ²Ä®AiÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÄnÖ, C°è ¥ÀæwµÉ× ²ÄiÁqÄÄ²ÄgÄÄ. “GUÀæ”²Ä®èzÄ EvÄgÄ ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÉ-Äè ‘±ÄAvÄ’ jÄwAiÄÄ²ÄÄ. «µÄÄÜ ²ÄÄvÄÄÜ D zÉÄ²ÄvÉAiÄÄ C²ÄAvÄgÄUÀ¼ÄÄ F vÉgÄ£ÄzÀ «zsÄPÉi ,ÄA§ZsÄ¥ÄiÖ²ÄÄ.

‘¥Ä®è²Ä’gÄÄ zÉÄ²Ä®AiÄÄ ²ÄÄvÄÄÜ ¥Àæw²ÄiÁ²ÄiÄðtPÉi UÄ²ÄÄ£ÄPÉÆiÖgÄÄ. FV£Ä ‘²ÄÄ²Ä§²Ä’¥ÄÄgÄ²ÉÄ C²ÄgÄÄ ²®àPÉi EvÄÜ ¥ÉÆæÄvÄi²ÄzÀ a²Éß. C£ÄAvÄgÄ §AzÀ ‘ZÉÆÄ¼ÄgÄÄ’ C,ÄzÄÈ±Ä²ÄzÀ zÉÄ²Ä®AiÄÄ x²ÄiÁð¥ÄPÄgÄÄ. E²ÄgÄ PÄ®zÀ°è x«ÄðvÄ²ÄzÄÄ²ÉÄ FVgÄÄ²Ä C£ÉÄPÀ ¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ. zÄQetzÉÄ±ÄzÀ°è «µÄÄÜ¥Àæw²ÉÄUÀ½VAvÄ®Æ ²²Ä¥Àæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ DçÜPÄ. DUÄ²ÄÄUÀ¼Ä°è ²²Ä£Ä E¥ÄävÉÜÖÊzÄÄ «zs²ÄzÀ °Ä-Ä²ÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ °ÉÄ¼Ä®ànÖ²É. E²ÄÄUÀ¼Ä°è C£ÉÄPÀ «zs²ÄzÀ ²ÄÄÆwðUÀ¼Ä£ÄÄß ²²ÄzÉÄ²Ä®AiÄÄUÀ¼Ä°è PÄt§²ÄÄzÄÄ.

"sÁgÀvÀzÀ°èfÀ ðÄÄÆwð²®àPÉì ,ÀÆàwðPÉÆIÖªÀgÀ°è
 CUÀæUÀtågÁzÀªÀgÀÄ eÉÊfÀgÀÄ. æÆzÀ®Ä 'wÃxÀðAPÀgÀ'gÀ-
 ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄ zÉÃªÀ-zÉÃ«AiÀÄgÀ «UÀæªUÀ¼ÄÄ ¤ªAiÀðtªÀÇ CfÀAvÀgÀ
 ¥ÀægÀÄ"sÀªÀ-ÄvÀÄ. UÀuÉÄ±À, ²æÄ, PÄÄ"sÉÃgÀ ðÄÄÄAvÀzÀ æÉÊçPÀ
 «UÀæªUÀ¼ÄÄfÀÄß EªÀgÀÄ MjÀ D zÉÃªAvÉUÀ¼ÄÄ ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄfÀÆß
 æAiÀqAvÉÆqÀVzÀgÀÄ. zÉÃ«AiÀÄgÀ ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄ ðÄÄÆgÀÄ «zsÀªÄV
 «AUÀr,À®àqÄÄªÄªÄªÄ(1)¥Áæ,ÁzÀ zÉÃ«AiÀÄgÀÄ, (2) PÄÄ®zÉÃ«AiÀÄgÀÄ,
 (3) ,À¥ÀæzÁAiÀÄzÉÃ«AiÀÄgÀÄ-JAŞÁzÁV. æÄÄÆwð²®àzÀ zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ
 eÉÊfÀzÉÃªAvÉUÀ¼ÄÄfÀÄß fÀ®Äì «zsÀªÄV «AUÀr,ÀªªÄzÀÄ(1) eÉÆåAw¶Ä,
 (2) «ªAiÀfÀªÄ¹Ä, (3) "sÀªÀfÀ¥Àw æÄÄvÀÄÛ (4) æÄªAvÀgÀ. wÃxÀðAPÀgÀgÀ
 ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄ PÉ®ªÄÄ §ÄzÀpFÀ ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄAvÉAiÉÄÄ
 PÀAqÄÄŞAzÀgÀÆ, D ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄ, ,Àé¹ÛPÀ, PÀfÀßr, PÀ¼Ä±À,
 æÄÄvÀìðåzÀéAiÀÄ, ºÁgÀ, ¥ÄÄ,ÀÛPÀ-EªÄªUÀ¼ÄÄ°è AiÀiÀªÄªzÉÆÄ MAzÀjAzÀ
 PÀÆrgÀªÄªzÀjAzÀ, CªÄªUÀ¼ÄÄfÀÄß §ÄzÀpFÀ ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄAzÀ
 "ÉÃgÉAiÀiÁV fÀªÄÄ UÄÄgÄAw,ÀªªÄzÀÄ. eÉÊfÀgÀzÀAvÉ, "ËzÀpgÀ
 æÄÄÆwð²®àZÁvÄÄAiÀÄðªÄÄ "sÁgÀvÀ²®àzÀ CvÀªAvÀ §®ªAvÀÛgÀªÁzÀ
 DzSÁgÀ ,ÀÜA"sÀ. "ËzÀpgÀ ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄ CªÀgÀ §ÄzÀp æÄÄvÀÄÛ
 zÉÃªAvÀUÀtªÀfÀÄß CfÀÄ,Àj¹zÀAwªÉ. "ËzÀpzÉªAvÀUÀtPÉì D
 çPÀgÀtgÁzÀªÀgÀÄ Dç§ÄzÀp æÄÄvÀÄÛ ¥ÀæeÁÖ¥Áj«ÄvÀ; EªÄjªªÀðgÀÆ
 ¥ÄÄgÄÄµÀ-¥ÀæPÀÈwAiÀÄAvÉ, ²ªÀ-±ÀQÜAiÀÄAvÉ. F zÀA¥ÀwUÀ½AzÀ
 ¥ÀæzÀÄ"sÀÆðvÀgÁzÀªÀgÉÄ ¥ÄAZÀ zsÀªª§ÄzÀpgÄÄ-æÉÊgÉÆÄZÀfÀ,
 CPÉèÆÄ"sÀª, gÀvÀß,ÀA"sÀªÀ, C«ÄvÀ"sÀ æÄÄvÀÄÛ CªÉÆÄWÀ¹çp-JAŞªÀgÀÄ.

"ËzÀpgÀ zÉÃªAvÀUÀtzÀ°è CfÉÄPÀ zÉÃ«AiÀÄjzÀÝgÀÆ, vÁgÁzÉÃ«AiÀÄgÀ
 ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄ CçüPÀªÄV ®©ü,ÄÄªÄªÄÄ. "sÁgÀwÄAiÀÄ
 æÄÄÆwð²®àªÀfÀßjAiÀÄ°aÖ,ÄÄªªÀgÀÄ, æÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ°è gÀavÀªÁUÄªÀ
 æÄÄzÉæ, D,ÀfÀ, aºÉß, æÄ,ÀfÀ æÄÄvÀÄÛ D"sÁgÀtUÀ¼ÄÄ ¥ÁjZÄAiÀÄ
 æAiÀrPÉÆ¼ÄÄªªÄzÀÄ CvÀªUÀvÀÄ. "ªÄÄzÉæ"UÀ¼ÄÄ æÉÊ
 çPÀ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄVAvÀ "ËzÀp¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄ°è Cw æÄÄÄRªªÁzÀ±À.
 EªÄªUÀ¼ÄÄ°è æÄÄÄRªªÁzÀ "C"sÄAiÀÄ" æÄÄvÀÄÛ "ªÀgÀzÀ" æÄÄzÉæUÀ¼ÄÄ
 "ÁæªÄt æÄÄvÀÄÛ "ËzÀp ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄUÉ ,ÁzsÁgÀtªÄzÀªÄÄ. "C"sÄAiÀÄ"
 æÄÄzÉæAiÀÄ°è CAUÉÊ PÁtªªAvÉ MAzÄÄ PÉÊ jvÀÛ®ànÖgÀÄvÀÛzÉ. EzÄÄ
 gÀPÀèuÁ ,ÀÆZÀPÀ. "ªÀgÀzÀ" æÄÄzÉæAiÀÄ°è CAUÉÊ PÁtzÄAvÉ MAzÄÄ PÉÊ
 PÉ¼ÄUÀqÉ "ÁVgÀÄvÀÛzÉ. EzÄÄ æÀgÀ¥ÀæzÀfÀ zÉÆåAvÀPÀ.
 æÄÄzÉæUÀ¼ÄÄ æÄ,ÀÛ æÄÄvÀÄÛ CAUÄª°UÀ¼ÄÄ «±ÉÄµÀ ¹ÜwAiÀiÁzÀgÉ,
 "D,ÀfÀ"UÀ¼ÄÄ PÁ®Ä æÄÄvÀÄÛ ZÀgÀtUÀ¼ÄÄ «fÀª,À«±ÉÄµÀ,
 æÄÄzÉæUÀ¼ÄÄÆ "sÀªzÉÆåAvÀPÀ; D,ÀfÀUÀ¼ÄÄ gÀªÄÄtÄÄAiÀÄPÀ.
 ¥ÀæwªÉÄUÀ¼ÄÄ §ªÄÄ «zsÀªÁzÀ D,ÀfÀUÀ¼ÄÄ°è gÀavÀªAvzÀÝgÀÆ, F
 PÉ¼ÄPÀAqÄªÄª æÄÄÄRªªÁzÀ D,ÀfÀUÀ¼ÄÄ; 1.¥ÄzÄª,ÀfÀ. 2.AiÉÆÄUÁ,ÀfÀ.
 3.«ÁgÁ,ÀfÀ. 4.DªqsÁ,ÀfÀ.

"sÁgÀwÄAiÀÄ æÄÄÆwð²®àzÀ ºÉUÄÄîgÄÄvÀÄ, CzÀgÀ°èfÀ aºÉß, °AUÄ
 CxÀªÄ ,ÀÆeÉÖ-(Symbolism). ¥Àæ¥ÄAZÀÄ EvÀgÀ æÄÄÆwð²®àUÀ¼ÄÄ°è F

a^oÁßA±À«zÁÝgÀÆ, "sÁgÀwÃAiÀÄ ¥Àæw^aÀiÁ²®àzÀ°ègÀÄ^aÀµÀÄÖ
 aÄvÉÛ°èAiÀÄÆ PÀAqÀÄ\$Aç®è. F a^oÁßA±ÀçAzÀ ¥Àæw^aÉÄAiÀÄ
 aÄÆ®zÉãÀvÉAiÀÄ£Äß "sÀPÀÛ£ÁzÀ^a£ÄÄ UÄÄgÀÄw,À§°ÄzÄÄ aÄvÀÄÛ
 F a^oÉßUÄ¼ÄÄ ,ÀÆa,ÀÄ^aÀ DzsÁâwäPÀ UÄÄtUÄ¼Ä£ÄÄß aAvÀ£É^aÀiÁqÀÄvÀÛ
 zsÁâ£Ä^aÄUÄß£ÄUÄ§°ÄÄzÄÄ.

¥Àæw^aÉÄUÄ¼Ä£ÄÄß aÀiÁqÀ°aÖ,ÀÄ^aÀÄgÀÄ ¥Àæw^aÀiÁ£Ä®PÀët^a£ÄÄß
 (Iconometry) CjwgÀ-ÉÄ-ÉÄPÄÄ. aÄgÀ°À«Ä»gÀ£ÄÄ aÄ£ÄÄµÀâgÀ£ÄÄß
 ±ÄjÃgÀzÄ C¼ÄvÉ DPÁgÀzÄ aÉÄÄ-É, LzÄÄ eÁwUÄ¼Ä£ÄßV «AUÄ,ÀÄvÀÛ£É.
 °ÄÄ,À, ±Ä±Ä, gÄÄZAPÀ, "sÄzÄæ, aÀiÁ®aÄâ-JA©aÉÄ F LzÄÄ eÁwUÄ¼ÄÄ.
 MAzÄÄ "CAUÄÄ®"aÄ ¥ÄÄgÀÄµÀ£Ä aÄÄzsÄâzÄ "ÉgÀ½£Ä MAzÄÄ VtÄÛxÄzÄ
 aÄvÉÆÛAzÄÄ VtÄÛ£ÄaÄgÉ«VgÄÄ^aÀµÄÄÖ GzÄÝ«gÄÄvÀÛzÉ. EAvÀ°À
 °Ä£ÉßgÀqÄÄ 'CAUÄÄ®'UÄ¼Ä£ÄÄß °AQzÄgÉ MAzÄÄ vÁ®. aÉÆzÄaÉÆzÄ°£Ä
 «UÄæ°UÄ¼Ä C¼ÄvÉUÉ CAUÄÄ®aÄ£ÄÆß C£ÄAvÀgÀ \$AzÄaÄUÄ½UÉ
 'vÁ®'aÄ£ÄÆß aÄÄÆ®¥Äæ^aÀiÁt^aÄVIÄÖPÉÆAqÄÄ aÄâ^aÀÄj,ÀÄwÛzÄÝgÄÄ.
 MAzÄÄ 'CAUÄÄ®'aÄ£ÄÄß JAiÄ "sÁUÄ^aÀiÁr, ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ "sÁUÀPÀÆi
 "AiÄÄÄ^aÄ" JA§ °É,ÀjnÖzÄÝgÄÄ. ¥Äæw^aÉÄAiÄÄ x^aÀiÁðtzÀ°è ,ÀEPÀëöä^aÄzÄ
 C¼ÄvÉAiÄÄ C^aÄ±ÄâPÄvÉ vÉÆÄjzÄUÄ F "AiÄÄÄ^aÄ" ¥Äj^aÀiÁt^aÄ£ÄÆß
 G¥ÄAiÉÆÄV¹PÉÆ¼ÄÄîwÛzÄÝgÄÄ.

PÉÆ£ÉAiÄÄzÁV "sÁgÀwÃAiÄÄ aÄÄÆwð²®àzÄ «µÀAiÄÄzÄ°è
 UÄ^aÄÄx,À-ÉÄPÄzÄ aÄÄÄRâ^aÄzÄ £Ä®Äi aÀiAvÄÄ. "¥Äæw^aÀiÁ" JA§ ¥ÄzÀPÉi
 vÄÄ®âvÉ, ,ÀaÀiÁ£ÄvÉ, gÄÆ¥Ä, ¥Äæw©A§-JA§xÀðUÄ¼Ä£ÄÄß
 °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. JAzÄgÉ, ¥ÄgÄ^aÀiÁvÄâ£Ä ¥Äæw©A§ CxÄ^aÄ ,ÄzÄ±ÄâPÉi
 "¥Äæw^aÀiÁ" JA§ ±Ä§p^aÀ£ÄÄß "sÁgÀwÃAiÄÄgÄÄ G¥ÄAiÉÆÄV,ÀÄvÀÛgÉ.
 ¥Äæw^aÉÄUÄ¼ÄÄ ¥ÄgÄ^aÀiÁvÄâ£ÉAzÄÄ AiÄiÁgÄÆ °ÉÄ¼ÄÄ^aÄç®è.
 "ÄzÄgÄAiÄÄtgÄÄ §æ°Ää,ÀÆvÀæzÄ°è EzÄ£ÄÄß ,ÀàµÄÖ¥Är¹zÄÝgÉ. DzÄgÉ
 ¥ÄgÄ^aÀiÁvÄâ£Ä zsÁâ£ÄPÉi C£ÄÄPÀÆ® ,ÄzsÄ£Ä^aÄzÄÄzÄjAzÄ
 ¥Äæw^aÉÄUÄ¼ÄUÉ ,ÄxÀðPÄâ, ±Ä,ÉÆÛçÄPÄÛÄV x«ÄðvÄ^aÄzÄ
 ¥Äæw^aÉÄAiÄÄ°è xçðµÄÖ zÉãÀvÉAiÄÄ£ÄÄß C^aÄ°À£É aÀiÁqÀÄvÀÛgÉ. F
 '«çü'UÉ "¥Äæw^a¥ÄæwµÄx" JAzÄÄ °É,ÀgÄÄ. ¥Äæw^aÉÄUÄ¼Ä£ÄÄß
 zÉãÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è ,ÄÛ¹ ¥ÄÆf,ÀÄ^aÄzÄÄ ¥ÄæaÄ£Ä ¥ÄzÄpw.
 aÄÄ£ÄÄµÀâgÄ aÄÄÆwðUÄ¼Ä£ÄÄß ²°àUÄ¼ÄÄ »AzÉ
 aÀiÁqÀÄwÛzÄÝgÉA§ÄzÀPÉi £Ä^aÄÄUÉ zÄÈµÄÖAvÀ«zÄÝgÄÆ('¥Äæw^aÀiÁ £ÄiPÄ'-
 CAPÀ 3), CAvÀ°À x^aÀiÁðt^aÄâ °ÉÄgÄ¼ÄÄ^aÄUÄ°®è. MAzÄÄ zÉãÄ®AiÄÄzÄ°è
 MAzÉÄ ¥Äæw^aÉÄAiÄÄÆ aÄÄvÀÄÛ D aÄÄÄRâ¥Äæw^aÉÄUÉ ,ÉÄjzÄ ¥Äj^aÄgÄzÄ
 ¥Äæw^aÉÄUÄ¼ÄÆ EgÄÄ^aÄ ¥ÄzÄpw. £Ä^aÄÄ^aÄjUÉ ±Ä,ÉÆÛçÄPÄÛ
 ¥ÄæPÁgÄ^aÄV x«ÄðvÄ^aÄzÄ ¥Äæw^aÉÄAiÉÄÄ ¥ÄÆeÁ°Äð, ,ÄÄzÄgÄ. £Ä^aÄÄ
 zÉã±ÄzÄ°è ±Ä,ÀÛçUÄ¼Ä DçüPÄâçAzÄ §gÄ§gÄÄvÀÛ aÄÄÆwð²®àUÄ¼Ä
 ¥Äæw"sÉAiÄÄÄ PÄÄApvÄ^aÄV, PÄ-ÉAiÄÄÄ £ÄµÄÖ^aÄUÄÄ^aÄ ¹ÛwUÉÄ \$AçvÄÄ.
 vÄAvÄæUÄæAxÀUÄ¼ÄÄ CçüPÄ^aÄzÄAvÉ®è C^aÄÄ ¥Äæw^aÉÄUÄ¼ÄUÉ
 §°ÄÄ^aÄÄÄR, §°ÄÄ-Á°ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß «çü¹zÄÄ^aÄzÄÄzÄjAzÄ. D ¥ÄæPÁgÄ aÀiÁrzÄ

«UÀæ°ÀUÀ¼ÄÄ PÀæ³ÉÄÄt C,Áé°sÁ«PÀ²ÁV PÀAqÄÄ\$AzÀ²ÄÄ; ²®àPÀ¹ÉAiÄÄ
¹É¼ÄÄÀtÄUÉUÉÄ zsÀPÉiAiÄÄÄAmÁ-ÄvÄÄ.

zÉÄ²ÄvÄ¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ£ÄÄß ²ÄÄgÄ, ²¹É, gÄvÄß, ¹ÉÆÄ°Ä, ²ÄÄÈvì-
²ÉÆzÀ¹ÄzÀ²ÄÄUÀ½AzÁUÀ°Ä CxÄ²Á E²ÄÄUÀ¼ÄÄ Ä«Ä±ÄætçAzÁUÀ°Ä
²ÄiÁqÄ\$°ÄÄzÉAzÄÄ DUÄ²ÄÄUÀ¼ÄÄ C£ÄÄ²ÄÄw EzÉ. zÄAvÄçAzÀ®Æ C£ÉÄPÀ
¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ ²«ÄðvÄ²ÁVgÄ²Ä²Ä²Ä; DzÄgÉ E²ÄÄ PÉÄ²Ä®
PÀ¹Ä¥Äæ¥ÄAZÄPÉi ÄÄjzÄ²ÄÄ. GzÄ°ÄgÄuÉ: 'wgÄ²ÉÄÄzÄgÄÄ' JA\$°è£Ä
¥Äæ Ä£ÄßUÀt¥ÄwAiÄÄ «UÀæ°Ä²ÄÄ zÄAvÄzÀ°è ²ÄiÁqÄ®ènÖzÉ. DzÄgÉ
'zsÄÈ²Ä¹ÉÄgÄ' ¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ ²¹ÉAiÄi°èAiÉÄÄ \$°Ä²ÁV ²ÄiÁqÄ®ànÖ²É.
¥ÄÆjAiÄÄ dUÄ£ÄßxÄ zÉÄ²Ä®AiÄÄzÄ ¥Äæw²ÉÄAiÄÄÆ, wgÄÄPÉÆiÄÄ-Ä®Ægì
'wæ«PÀæ²ÄÄ' ²ÄÄÆwðAiÄÄÆ 'zÄgÄÄ' ²ÄÄgÄçAzÀ ²«ÄðvÄ²ÁzÄ²Ä²Ä. ¹ÉÆÄ°Ä
çAzÀ 'zsÄÈ²Ä¹ÉÄgÄ' «UÀæ°ÄUÀ¼ÄÄ ²ÄiÁqÄ®àqÄ²Ä²Äç®è. GvÄ²ÄÄ,
ÄÜ¥Ä£Ä, \$°UÄV ¹ÉÄPÄzÄ ²ÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ ²ÄiÁvÄæ ¹ÉÆÄ°ÄçAzÀ
²«ÄðvÄ²ÁUÄ²Ä²Ä²Ä. PÄAa²AzÄ ²ÄiÄrzÄ C£ÉÄPÀ ²ÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ
gÄ²ÄÄtÄÄAiÄ²ÄÄÇ ¥Äæ¹zÄ²Ä²Ä DV²É.

¥Äæw²ÄiÄ²Ä²ÄiÄðt PÀ¹ÉAiÄÄ°è £Ä®Äi ¥ÄzÄ²wUÀ¼ÄÄ£ÄÄß PÄt\$°ÄÄzÄÄ.
(1) ²ÄÄxÄÄgÄ ¥ÄzÄ²w. (2) DzÄ²ZÄ®ÄPÄ²gÄ ²ÄÄvÄÄÜ PÄAa ¥Ä®è²ÄgÄ
¥ÄzÄ²w. (3) C£ÄAvÄgÄ \$AzÄ ZÄ¼ÄÄPÄ²gÄ ²ÄÄvÄÄÜ °ÉÆAiÄÄ¼ÄÄgÄ ¥ÄzÄ²w.
(4) \$AUÄ¼ÄÄ, C,Äi²Äi ²ÄÄvÄÄÜ Mj,Äi ¥ÄzÄ²w, F ¥ÄzÄ²wUÀ¼ÄÄ°è °ÉÆzÀ°£Ä
JgÄqÄÄ ¥ÄzÄ²wUÀ¼ÄÄ ²®àzÀ°è £Ä²ÄÄ ÄgÄ¼ÄÄ, £ÄAiÄÄ ²ÄÄvÄÄÜ
Äé°sÁ«PÄvÉAiÄÄ£ÄÄß PÄt\$°ÄÄzÄÄ. °ÉÆzÄ®£ÉAiÄÄzÄzÄ ZÄ¼ÄÄPÄ²-
°ÉÆAiÄÄ¼ÄÄ ¥ÄzÄ²wAiÄÄ ¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ°è Cw±ÄAiÄÄ²ÄzÄ
D°sÄgÄtUÀ¼ÄÄ£ÄÆß, CvÄ²AvÄ ÄÆPÄèö²ÄzÄ PÉvÄÜ£ÉAiÄÄ PÉ®Ä²Ä£ÄÆß
Ä²ÄÄAiÄÄ ÄAPÉÄvÄUÀ¼ÄÄ ¹°ÄÄ¼ÄÄ²Ä²Ä£ÄÄß PÄt\$°ÄÄzÄÄ. PÉÆ£ÉAiÄÄ
¥ÄzÄ²wAiÄÄ°è£Ä ¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ zÄÄAqÄzÄ ²ÄÄÄRçAzÀ®Æ,
²ÄÄvÄiö²PÄgÄzÄ £ÄAiÄÄ£ÄUÀ½AzÄ®Æ, «±Ä®²ÄzÄ °ÄuÉ¹ÄAzÄ®Æ,
vÉ¼ÄÄ£ÉAiÄÄ vÄÄnUÀ½AzÄ®Æ, D°sÄgÄtUÀ½AzÄ®Æ PÄÆrgÄÄvÄÜ²É.

¹sÄgÄvÄzÄ D°sÄgÄtzÄAwgÄÄ²Ä PÄ£ÄßqÄ£Är£Ä°èAiÄÄÆ.
²ÄÄÆwð²®àdÖgÄÄ ¥ÄæaÄ£ÄPÄ®çAzÄ®Æ vÄ²ÄÄä PÄÈw²ÉÉ°sÄ²Ä²Ä£ÄÄß
vÉÆÄjzÄÝgÉ. CvÄ²zÄÄ²vÄ²ÄzÄ ¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ£ÄÆß ²¹ÄPÄÈwUÀ¼ÄÄ£ÄÆß
E°è eÉ£ÄgÄÄ \$°ÄPÄ®zÄ »AzÉAiÉÄÄ ÄÜ¹zÄgÄÄ. UÄzÄUÄ, zsÄgÄ²ÄqÄzÄ
®PÄÄiÄr, ±Äæ²Ät¹É¼ÄÄUÉÆ¼ÄÄ, PÄPÄð¼ÄÄ, ²ÉÄtÆgÄÄ-E²ÄÄ F PÄ¹ÉUÉ
ÄQèAiÄiÄv²É. PÄ£ÄðIPÄ²ÄÄ ¹ÉzÄ² ¥Äæw²ÉÄUÀ¼ÄÄ ²ÄÄ£ÉAiÄiÄ¹ÄvÄÄ.
zsÄgÄ²ÄqÄ f¹ÉèAiÄÄ UÄzÄUÄ vÄ®ÆèQ£Ä PÉÆÄ½²ÄqÄzÄ°è ¹ÉzÄ²gÄ 'vÄgÄ'
zÉÄ«AiÄÄ «UÀæ°Ä zÉÆgÄQzÉ. CzÉÄ f¹ÉèAiÄÄ £ÄUÄ«AiÄÄ°è
¹ÉzÄ²ZÄAiÄÄð£ÄzÄ £ÄUÄdÄð£Ä£Ä «UÀæ°ÄzÉ. ²²Ä²ÉÆUÄi f¹ÉèAiÄÄ°è£Ä
\$½¹UÄ²ÉAiÄÄ°è '¹ÉÆÄPÉÄ±ÄégÄ' ²ÄÄvÄÄÜ 'vÄgÄ' zÉÄ«AiÄÄgÄ
«UÀæ°ÄUÀ¼ÄÄ zÉÆgÄQ²É. ²ÉÉçPÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ°è ¥ÄArvÄgÄzÄ
²°àUÀ¼ÄÄ £ÄAd£ÄUÄÆr£Ä 'GaÑµxUÀt¥Äw'ÄiÄÄ «UÀæ°Ä²Ä£ÄÆß
¹ÉÄ®Æj£Ä 'ZÄ£ÄßPÉÄ±Ä²Ä' ²ÄÄÆwðAiÄÄ£ÄÆß, £ÄÄUÉiÄ°Ä½¹AiÄÄ

‘UÉÆĀ³ÀzsÀðŁÀzsÀgÀ PÀÈµÀÚ’ŁÀŁÀß gÀa¹ PÀÈvÁxÀðgÁVzÁÝgÉ. EzĒĀ
 ¥ÁzÀpWaiĀĀ ¥ÁvÁPÉAiĀĀŁÀß JwŮ»rzĀ³ÀgÀ⁰è CUĀæUĀtāgÁzĀ³ÀgĀĀ
 3ÉĒĒ, ĀÆjŁÀ ²à ¹zÀp⁰AUĀ, Áé«ĀAiĀĀ³ÀgĀĀ.

(“sÁgÀwĀAiĀĀ ,ĀĀ, Āløw zĀ±ĀðŁÀ, ,ĀĀ. qÁ. CŁÀPĀÈ, CzĒĀ.,
 “sÁgÀwĀAiĀĀ 3ĀĀÆwð²®à, J, ĭ, gĀ³ĀĀZĀAzĀægĀ³ĭ.¥ĀĀ. 652-666)

“sÁgÀvĀzĀ⁰è zĒĀ³Ā®AiĀĀ 3ĀĀvĀĀŮ «UĀæ⁰ÁgÁzsÀŁÉUĀ¹/₄À PĀ®àŁÉ
 3ĀĀÆrzĀ 3ÉĀĀ⁻É ²®àPĀ⁻ÉUÉ «±ÉĀµĀ ¥ÉÆæĀvĀì⁰À GvĒŮĀđŁÀ zĒÆgÉvĀ³ĀĀ.
 E⁰èAiĀĀ J®è PĀ⁻ÉUĀ¹/₄À Cr¥ĀAiĀĀ³ĀĀ 3ĀĀÆ®vĀB zsĀ³ĀĀð³ÉĒ.
 3Ā, ĀĀŮ«zĒĀAiĀĀŁÀß ,Ā³ĀiĀŁÀĀ³ĀV 3ĀĀÆgĀĀ «“sĀUĀ 3ĀiĀqĀĀ³Ā
 gĀÆrŮ→ĀzÉ. 3Ā, ĀĀŮ ²®à ⁰ĀUĀÆ avĀæ, ĀÆvĀæ. ŁÉ⁻ÉAiĀĀ DAIÉĀi CzĀgĀ
 ±ĀĀçpĀPĀgĀt, ,Ā³ĀĀVæ, ĀAZĀAiĀĀ 3ĀĀĀAvĀzĀ «µĀAiĀĀUĀ¹/₂UÉ ,ĀĀŞA
 çŮ¹zĀĀzĀĀ 3Ā, ĀĀŮ±Ā, ĀŮç. zĒĀ³Ā®AiĀĀzĀ UÉÆĀqÉUĀ¹/₄À 3ÉĀĀ⁻É
 3ĀtðavĀæUĀ¹/₄ÀŁÀß ©r, ĀĀ³Ā PĀ⁻ÉAiĀĀŁÀß PĀĀjvĀzĀĀÝ avĀæ, ĀÆvĀæ.
 ŁÉ⁻ÉAiĀĀ DAIÉĀi CzĀgĀ ±ĀĀçpĀPĀgĀt, ,Ā³ĀiĀVæ ,ĀAZĀAiĀĀ 3ĀĀĀAvĀzĀ
 «µĀAiĀĀUĀ¹/₂UÉ ,ĀĀŞAçŮ¹zĀĀzĀĀ 3Ā, ĀĀŮ±Ā, ĀŮç. zĒĀ³Ā®AiĀĀzĀ
 UÉÆĀqÉUĀ¹/₄À 3ÉĀĀ⁻É 3Ātð avĀæUĀ¹/₄ÀŁÀß ©r, ĀĀ³Ā PĀ⁻ÉAiĀĀŁÀß
 avĀæ, ĀÆvĀæ. zĒĀ³Ā®AiĀĀUĀ¹/₄À⁰è ¥ĀÆeÉUÉ Ej, Ā⁻ÉĀPĀzĀ 3ĀĀÆwð,
 EvĀgÉqÉUĀ¹/₄À⁰è PĀqÉçj, Ā⁻ÉĀPĀzĀ ²®à «3ĀgĀUĀ¹/₄ÀŁÀß PĀĀjvĀzĀĀÝ
²®à±Ā, ĀŮç. 3ĀgĀ⁰«Ā»gĀŁÀ ŞĒ⁰Avĭ, ĀĀ»vĀ, ±ĀĀPĀæĀw 3ĀĀvĀi, CVB
⁰ĀUĀÆ «µĀĀŮzsĀ³ÉÆðĀvĀŮgĀ ¥ĀĀgĀtUĀ¹/₄ĀĀ, 3ĀiĀPĀðAqÉĀAiĀĀ³ĀĀvĀ
 3Ā, ĀĀŮ±Ā, ĀŮç, 3ĀĀAiĀĀ³Ā, ĀĀŮ ¥Āæw³ĀiĀŁÀ®PĀët, DUĀ³ĀĀUĀ¹/₄ĀĀ
 vĀAvĀæUĀæAxĀUĀ¹/₄ĀĀ 3ĀĀĀAvĀzĀ³ĀĀ “sÁgÀwĀAiĀĀ ²®à±Ā, ĀŮçPĒi ,ĀĀŞA
 çŮ¹zĀ PĒ®ĀĀ PĀÈwUĀ¹/₄ĀĀ. CµĒŌĀŁÀÆ ¥ĀæaĀŁÀ PĀÈwAiĀĀ®è³ĀzĀgĀÆ
 AiĀiĀdĀµĀxĀ³Āðt³ÉAzĀĀ ¥Āæ¹zĀp³ÁVgĀĀ³Ā 3ĀĀ⁰Ā²-ÉÆðĀ¥ĀµĀvĀĀŮ FaŁÀ
 ,ĀĀ¥ĀæzĀ→ĀPĀ ²àUĀ¹/₂UÉ 3ÉĀzĀ, Ā³ĀiĀŁÀ³ÉĀ¹zĒ.

“sÁgÀwĀAiĀĀ ²®à, ĀĀ¥ĀwŮŁÀ CçŮPĀ“sĀUĀ³ĀŁÀß MAzÉqÉAiĀĀ⁰è
 ŁÉÆĀqĀĀ³ĀzĀĀ ,ĀzsĀĀ«®è. PĒ®ĀĀ ²®àUĀ¹/₄ÀŁÀß zĒĀ³Ā®AiĀĀ 3ĀĀĀ
 çgĀUĀ¹/₄À⁰è, PĒ®ĀĀ ²®àUĀ¹/₄ÀŁÀß zĒĀ²ĀiĀĀ, «zĒĀ²ĀiĀĀ ,ĀPĀðj,
 CgÉ, ĀPĀðj, E®è³ÉĒ SĀ, ĀV 3ĀĀQŮUĀ¹/₄À ,ĀAUĀæ⁰Ā®AiĀĀUĀ¹/₄À⁰è
 PĀtŞ⁰ĀĀzĀĀ. DzĀÝjAzĀ “sÁgÀwĀAiĀĀ ²®àUĀ¹/₄À ,Ā³ĀĀUĀæ CzĀĀĀAiĀĀŁÀ
 Ş®Ā PĀµĀŌ, ĀzsĀ³ĀĀVgĀĀ³ĀĀzĀjAzĀ ²-ÉĀĀw⁰Ā, ĀzĀ MAzĀĀ ,ĀÆŮ®
 ,Ā«ĀĀPĒĒAiĀĀŁÀß PĒÆqĀ®Ā, PĀ⁻ĀŁĀĀPĀæ³ĀĀzĀ⁰è 3ĀĀvĀĀŮ
 3ĀĀ±ĀŁĀĀPĀæ³ĀĀzĀ⁰è ²®à “É¹/₄Ā³ĀtĀUÉAiĀĀ ¥Āæ³ĀĀĀR ⁰ĀAvĀUĀ¹/₄ÀŁÀß
 UĀĀgĀĀw, Ā®Ā ¥ĀæAiĀĀwB¹zĒ.

Qæ.¥ĀÆ.zĀ 3ĀĀÆgĀŁÉÉAiĀĀ ,Ā⁰Ā, Āæ³ĀiĀŁÀzĀ ,ÉĒAzsĀ³Ā ,ĀĀ, ĀløwUÉ
 ,ÉĀjzĀ ²®àUĀ¹/₄ÀŁÀß Cw¥ĀæaĀŁÀ ²®àUĀ¹/₄ÉAzĀĀ ¥ĀjUĀtĀ, Ā⁻ÁVzÉ.
 PĀĀ⁰ègÉhÆĀ[”]i JAŞ⁰è PĀAqĀĀŞgĀĀ³Ā ¥ĀæUÉĒw⁰Ā¹PĀ ,ĀĀ, ĀløwUÉ ,ÉĀjzĀ -
²®àUĀ¹/₄ĀĀ EŁĀÆB »AçŁÀ³ÉAzĀĀ 3ĀĀvĀĀŮ F ²®à±ÉĒ⁰ĀiĀĀŁÀß E³ĀgĀĀ
 EŁĀBµĀĀŌ GvĀŮ³ĀĀ ¥Ār¹zĀgÉAzĀĀ C©Ů¥ĀæAiĀĀ¥ĀqĀ⁻ÁVzÉ

¹AzsÀÆ£ÁUÀjÃPÀvÉUÉ ,ÀAŞAçü¹zÀ ðÀ,ÀÄÛUÀ¼ÄÄ FUA «±ÉÃµÀ²ÁV ``sÁgÀvÀ, ¥ÁQ,ÀÛ£ÁUÀ¼Ä°èAiÀÄ ðÀ,ÀÄÛ,ÀAUÀæ°Á®AiÀÄUÀ¼Ä°è²É. DgÀâgÀÄ ¤,ÀUÀðzÀ DgÀzsÀPÀgÀÄ, C²ÀgÀ ,À»vÀâ, ±Á,ÀÛç CxÀ²Á vÀvÀééÁÔ£À G½zÀÄŞAzÀAvÉ ²®à G½zÀÄŞAç®è. ``sÁgÀwÃAiÀÄ ²-ÉàÃw°Á,ÀzÀ°è ðÀiÈAiÀÄðPÀ® MAzÀÄ °ÉÆ,ÀCzsÀâAiÀÄ DgÀA©ü¹vÀÄ. Ew°Á,ÉÆÄzÀAiÀÄzÀ vÀgÀÄ²ÁAiÀÄ zÉÆgÉvÀ ¥ÁæaÃ£AvÀ²ÄÄ ²®àUÀ¼ÄÄ F PÀ®zÀ²ÄÄ. C±ÉÆÄPÀ£À ¥ÀÆ²ÀðPÀ®zÀ°è PÀiÖqÀ ðÀÄvÀÄÛ ²®àgÀzÀ£ÉUÉ ðÀÄvÀÄÛ ðÀÄgÀ ðÀÄÄAvÁzÀ ``ÉÄUÀ £À<sup>210</sup>ÉÆÄUÀÄ²À ,À²ÄÄVæUÀ¼Ä£ÄÄß §¼Ä,ÄÄwÛzÀÝgÀÄ. C±ÉÆÄPÀ ²-Á²AiÀZsÀâ²ÄÄPÉi DzÀâvÉ ¤ÃrzÀÄzÀÄ UÀ²ÄÄ£Á°Àð ,ÀAUÀw. E²À£À PÀ®zÀ ðÀÄÆ²AvÀÛPÀÆi °ÉaÑ£À ,ÀÛA``sÀUÀ¼Ä°è °AvÀÛPÀÆi °ÉaÑ£À²ÄÄ ,ÄgÀQëvÀ ¹ÜwAiÀÄ°èzÀÄÝ D PÀ®zÀ vÀAvÀædÕgÀ °ÁUÀÆ ²°àUÀ¼Ä ðÄÄ°Á£i ¥Áæw``sÉ PÉ±À®UÀ½UÉ ,ÀQëAiÀiÁV²É. E²ÀÄUÀ¼Ä £ÄÄtÄ¥ÄÄ, °ÉÆ¼Ä¥ÄÄ «²µÀÖ²ÁVzÀÄÝ ``ÉÆÄ°ÀzÀ ,ÀÛA``sÀUÀ¼Ä£ÆÄ j£ÄÄß²À ``sÀæ²ÉÄ²ÄÄÆr,ÄÄvÀÛÉ.

ðÀiÈAiÀÄðgÀPÀ®zÀ°è ²®àPÀ-ÉUÉ gÁeÁ±ÀæAiÀÄzÀAvÉ d£Á±ÀæAiÀÄ²ÀÇ EvÉÛ£Äß®Ä °À®²ÄÄ AiÀÄPÀëAiÀÄQëAiÀÄgÀ ðÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ ,ÀQëAiÀiÁV²É. ,ÀgÀ£ÁxÀzÀ°è zÉÆgÉvÀ ²gÀ²®àUÀ¼ÄÄ, ¥ÀiÖt²À,ÄÄÛ,ÀAUÀæ°Á®AiÀÄzÀ°ègÀÄ²À AiÀÄPÀë²®àUÀ¼ÄÄ, PÀ®iVÀÛzÀ ``sÁgÀwÃAiÀÄ ðÀ,ÀÄÛ,ÀAUÀæ°Á®AiÀÄzÀ°ègÀÄ²À ``É,À£ÁUÀgÀzÀ AiÀÄQë, ðÄÄxÀÄgÀ ðÀ,ÀÄÛ,ÀAUÀæ°Á®AiÀÄzÀ°ègÀÄ²À ¥ÀRð²Äi AiÀÄPÀë ðÄÄÄAvÁzÀ²ÄÄ ,ÉÆUÀ,ÁV²É. zÉÄ²ÄAiÀÄ PÀ®à£ÉUÀ½UÉ «zÉÄ²Ä CA±ÀUÀ¼Ä£ÄÄß ``ÉgÉ,À®À »AdjAiÀÄzÀ ðÀiÈAiÀÄð²®à±ÉÉ° vÀgÀÄ²ÁAiÀÄzÀ ``É¼Ä²ÀtÀUÉUÉ ``sÀzÀæŞÄ£Áç °ÁQvÀÄ.

ðÀiÈAiÀÄð,À²ÀiÁædâzÀ ¥AvÀ£Á£ÀAvÀgÀ GvÀÛgÀzÀ°è ±ÄÄAUÀgÀÄ °ÁUÀÆ zÀQëtzÀ°è ±AvÀ²Á°Á£ÄgÀÄ CçüPÀgÀPÉi §AzÀgÀÄ. E²ÀgÀ D½éPÉAiÀÄ PÀ®zÀ°è ²®àPÀ-ÉUÉ °ÉaÑ£À GvÉÛÄd£À ®©ü¹vÀÄ. ðÀiÈAiÀÄðPÀ-ÉAiÀÄ°è d£À,À²ÀiÁ£ÄâgÀ ,À¥ÀæzÁAiÀÄUÀ½UÉ ¥Áæ±À,ÀÛöð²«gÀ°è. DzÀgÉ ±ÄÄAUÀgÀPÀ®zÀ ²°à d£ÄfÄ²Á£Ä²Á£ÄÄß ²Á,ÀÛ«PÀ jÃwAiÀÄ°è awæ¹zÀ. ``ÉzÀpzsÀ²ÄÄð F PÀ®zÀ PÀ-ÉUÉ ZÁ®PÀ ±ÀQÛAiÀiÁVvÀÄÛ. CzÉÄ F PÀ®zÀ ²®àPÀ-ÉAiÀÄ ©tÄiAqÀÄ (¶Ami DAPàgi) PÀÆqÀ. F PÀ®zÀ ²°àAiÀÄ ¥ÀæzsÁ£À zsÉâÄAiÀÄ §ÄzÀP£À fÄ²Á£ÄzÀ ««zsÀ °ÄAvÀUÀ¼Ä£ÄÄß ðÄÄvÀÄÛ ``ÉzÀpzsÀ²ÄÄðzÀ ¹zÀPvÀUÀ¼Ä£ÄÄß ¥ÀjzÀ-Ä,Ä²Ä²ÄzÁVvÀÄÛ. AiÀÄPÀëAiÀÄQë, £ÁUÀ£ÁVtÄ, ¥À±ÄÄ¥ÁQë, ðÄ£ÄgÁd ²®àUÀ¼ÄÄ UÀ²ÄÄ£Á°Àð²ÁVzÉ. ¥ÄÄµÀà®vÀ«£Äâ,À C®APÀgÀtUÀ¼ÄÄ ,ÀÆPÀë²ÁVAiÀÄÆ ,ÀAQÄtð²ÁVAiÀÄÆ E²É. EvÀgÀ ²®à²À,ÄÄÛUÀ¼Ä°è zÉÆÄtÄ, C±ÀégÀxÀ, jwÛ£ÁUÁr, gÁd-ÁAbÀ£À zsÉd, ²ÄzÀâUÀ¼ÄÄ ðÄÄÄAvÁzÀ²ÄÄ ,Éj²É. ²®àUÀ¼Ä ðÉÄ°£À C®APÀgÀt ,ÀÆPÀëävÉ UÄÄrUÀgÀ£À CxÀ²Á zÀAvÀPÀ«ÄðAiÀÄ PÄÄ,ÄÄj PÉ®,ÁPÉi ,ÀnAiÀiÁVzÉ.

ÁAaAiÄÄ ÄÆÛ¥À ¥ÁæaÄ£À ¨ËzÀp ÄägÀPÀUÀ¼Ä-ÉèÄ
 CvÄÄävÀÜÄÄÄÄzÄÄzÄÄ. £Á®ÄÌ ¢Qì£Ä®Æè ¤°è¹zÄ vÉÆÄgÄtzÄégÄUÀ¼ÄÄ
 E°èAiÄÄ ÄÉÊ²µÄÖöä. EÄÄÄUÀ¼Ä°è GvÄÜgÄzÄ vÉÆÄgÄtzÄégÄ
 ÄÄgÄQëvÄÄÄVzÄÄÝ C®APÄÈvÄ ²®àUÀ¼Ä°è °Ä®ÄÄÄÄÄß G½¹PÉÆArzÉ. F
 vÉÆÄgÄtUÀ¼ÄÄ ÄÉÄÄ-É ÄÄÄÄÄzÄpÄÄV ÄÄÄvÄÄÜ ÄÆPÄëÄÄÄV ²°à¹zÉ;
 eÄvÄPÄPÄxÉUÀ¼ÄÄ °ÄUÄÆ §ÄzÄp£Ä fÄ«vÄPÉì ÄÄ§Ä¢ü¹zÄ WÄì£ÉUÀ¼ÄÄ
 awævÄÄÄVÄÉ. ¨sÄgÄwÄÄiÄÄ fÄÄÄ£Ä«zsÄ£Ä °ÄUÄÆ aAvÄ£ÉUÀ¼ÄÄ
 £ÆUÄÄzÄ jÄwÄiÄÄ°è ¤gÄÆìvÄÄÄVÄÉ. zÉÄÄÄzÉÄÄÄvÉ, ÄÄiÄ£ÄÄÄ ÄÄÄvÄÄÜ
 ¥ÄætÄ ²®àUÀ¼ÄÄ vÄÄÄ§Ä Nd¹ìxÄzÄ ÄÄÄvÄÄÜ ÄÄÄ£ÄÄÄÄiÄÖÄÄ
 wÄÄÄævÉ-ÄÄzÄ PÄÆrÄÉ. ÄÄzÄÄiÄÄÄð, ¨Ä°vÄÄ ÄÄÄvÄÄÜ ÄÄÄÄUÄvÄÄUÀ¼ÄÄ
 zÄÉ¶Ö-ÄÄzÄ ¨sÄÄÄÄðvì ²®àUÀ¼ÄVÄvÄ E°èAiÄÄÄÄÄ °ÉZÄÄÄÑ
 ¥ÄjuÄÄÄÄPÄjÄiÄiÄvÄÉ. EzÉÄ PÄ®zÄ°è ¨sÄgÄvÄzÄ ««zsÄ ÄÜ¼ÄUÀ¼Ä°è
 °ÉaÑ£Ä PÄ-ÄZÄiÄÄÄÄnPÉUÀ¼ÄÄ £ÄqÉzÄÄÄÄÄ. UÄÄ°ÄAvÄUÄðvÄ zÉÉvÄÄ
 «°ÄgÄUÀ¼ÄÄ ¤«ÄðvÄÄÄzÄÄÄÄÄ. ¨sÄeÄ, £Ä£ÄWÄmì, ìvÄ-ÉÉíÄgÄ, ¨ÄÄrì,
 £Ä¹PÄ, PÄ-Äð, PÄ£ÉíÄj. PÉÆAqÄ£ì ÄÄÄÄAvÄzÄÄÄÄ ²®àzÄÉ¶Ö-ÄÄzÄ
 UÄÄÄÄ£ÄÄÄð.

PÄÄµÄt CgÄÄgÄ PÄ®zÄ°è ÄÄÄxÄÄgÄ ÄÄÄvÄÄÜ UÄÄzsÄgÄ±ÉÊ°AiÄÄ
 ²®àUÀ¼ÄÄ gÄÆìvÄÄÄzÄÄÄÄÄ. ÄÄÄxÄÄgÄ±ÉÊ°AiÄÄ ²®àÄÄÄÄß CzÄgÄ°è
 §¼Ä¹zÄ ÄÄÄÄÄvÄÄÄÄzÄ-ÉÄ UÄÄgÄÄwÄÄ§°ÄÄzÄÄ. ²®àÄÄiÄzsÄÄÄÄÄPÉì
 ZÄÄPÉìZÄÄPÉì-ÄÄzÄ PÄÆrzÄ PÉÄ¥ÄÄ ÄÄÄgÄ¼ÄÄPÄ®Äè §¼ÄÄÄÄVzÉ.
 ÄÄÄxÄÄgÄ²®àPÉì DzsÄgÄÄÄzÄÄÄÝ d£Ä¥ÄzÄ PÄ-É; ÄÄÄÈtäAiÄÄ ÄÄiÄzÄj
 ²®àUÀ¼ÄÄÄ EÄÄgÄ vÄÄiÄiÄjPÄ vÄÄvÄÄæPÉì DzsÄgÄ. ÄÉÉÄiÄiÄgÄ¢ÄzÄ PÄÆrzÄ
 gÄÄÄÄtÄÄiÄÄgÄÄ, UÄÄ©üÄgÄ¨sÄÄÄzÄ eÉÉ£ÄwÄÄxÄðAPÄgÄgÄÄ, §ÄzÄp¨sÉÆÄ
 ¢üÄvÄÄÜööögÄ£ÄÄß ÄÄÄxÄÄgÄ ²®à±ÉÊ°AiÄÄ°è °ÉZÄÄÄV PÄt§°ÄÄzÄÄ.
 §æ°Ää, ÄÆÄiÄÄÄð, «µÄÄÜ, ²ÄÄ, ÄÄÄ»µÄÄÄgÄÄÄÄ¢ðÄ ÄÉÆzÄ-ÄzÄ
 ÄÄÄÆwðUÀ¼ÄÄÆ F ±ÉÊ°AiÄÄ°è ¤«ÄðvÄÄÄVÄÉ. ÄÄÄxÄÄgÄ²°àUÀ¼ÄÄ
 zÉÆqÄØÄzÄ£É JÄzÄgÉ °ÉZÄÄÄÑ ¨sÄgÄwÄÄiÄÄÄÄÄÄÄÄÄ ÄÄÄÄ §ÄzÄp ¨ÉÆÄ
 ¢üÄvÄÄÜööögÄ ¥ÄæwÄÉÄUÀ¼ÄÄ.

UÄÄzsÄgÄ PÄ-ÄÄÄ¥ÄæzÄÄiÄÄzÄ ²®àUÀ¼ÄÄ vÄPÄë²-É, °ÄqÄØ,
 eÄÄðzÄ ÄÄÄÄAvÄzÄ PÄqÉUÀ¼Ä°è °ÉaÑ£Ä ÄÄSÉÄÄiÄÄ°è ®©ü¹ÄÉ.
 ÄÄÄiÄÄÄÄÄÄ ¨sÄgÄvÄzÄ°èAiÄÄ ÄÄÄÄìøwUÀ¼ÄÄ ÄÄPÄgÄ F ±ÉÊ°AiÄÄ
 gÄÆ¥ÄuÉÄiÄÄ°è ¥ÄæzsÄ£Ä¥ÄvÄæ ÄÄ»¹zÉ. DzÄÝjÄzÄ ÄÄÄÄÜ
 ¨sÄgÄwÄÄiÄÄÄÄÄzÄgÄÆ vÄÄvÄæ «zÉÄ²ÄÄiÄÄÄÄÄVzÉ. °ÄÈzÄÄiÄÄÄ
 ¨sÄgÄwÄÄiÄÄÄÄÄzÄgÄÆ ²°àAiÄÄ °ÄÄÜ VæPÉÆÄgÉÆÄÄÄ£ÄzÄÄ ; EgÄ¤
 CA±ÄUÀ¼ÄÄÆ ¨ÉgÉwgÄÄÄÄzÄÄÄiÄÄ. UÄÄzsÄgÄ ²®àUÀ¼Ä°è °ÉaÑ£ÄÄÄÄ
 §ÄzÄp ¨ÉÆÄ¢üÄvÄÄÜööögÄ ÄÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ, ÄÆ¥ÄÜUÀ¼ÄÄ£ÄÄß
 C®APÄjÄÄÄ §¼Ä¹zÄ §ÄzÄp£Ä fÄ«vÄPÄxÉUÀ¼ÄÄ °ÄUÄÆ
 eÄvÄPÄPÄxÉUÀ¼ÄÄ£ÄÄß PÄÄqÄj¹zÄ CgÉÄiÄÄÄ§ÄÄ ²®àUÀ¼ÄÄ. zsÄÄ£ÄÄPÄÜ
 CxÄÄÄ C¨sÄÄiÄÄ ¨sÄÄvÄiÄÄ §ÄzÄp£Ä ÄÄÄÄR¨sÄÄÄ, zÉÉ»PÄ ¥ÄæÄÄiÄtUÀ¼ÄÄ
 VæÄPì ²®àUÀ¼ÄÄ£ÄÄß °ÉÆÄ®ÄvÄÜÄÉ. PÉ®ÉÇÄÉÄÄ §ÄzÄp ÄÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ
 §®ÄÄÄÄnÖÜÉ VæÄPì C¥ÉÆÄ-ÉÆÄ ²®àÄÄÄÄß °ÉÆÄ®ÄÄÄÄzÄÆ GÄiÄ. E°è

“sÁgÀwÁAiÀÄ PÀ´ÉAiÀÄ DzÀ±ÀðªAzÀ CAVÀB±ÀQÛAiÀÄ C©üªÀåQÛVAvÀ
 “ÁªÀ ÆAzÀAiÀÄðPÉi DzÀävÉ ®©ü¹zÉ.

zAQët“sÁgÀvÀzÀ°è ±ÁvÀªÁ°ÀÆAgÀ D½éPÉAiÀÄ PÁ® ²®àPÉëÄvÀæzÀ°è
 °ÉÆ,À ±ÁPÉAiÉÆAzÀÆÄß DgÀA©ü¹vÄÄ. dUÁiAiÀÄªÆÉi JA§°è ±ÁvÀªÁ°ÀÆÄ
 ±ÉÉ°AiÀÄ ¥ÁæaÄÆvÀªÄÄ ²®àUÀ¼ÄÄ PÁt¹QìªÉ. CªÄAgÁªAwAiÀÄ°è F
 ²®à±ÉÉ° CvÀÄåÆÀßwAiÀÄÆÄß ,Áçü¹vÄÄ. ,ÄÄtÚPÀ°èÆÀ°è ¢ªAiÁðtUÉÆAqÀ
 E°èAiÀÄ ²°àvÀ PÀmÁAdÆÀUÀ¼ÄÄ CªÄÄEvÀ²´ÉAiÀÄªÉÇÄ JÆÄßªÄ
 “sÄæªÉÄªÄÆr,ÄªÄµÄÄÖ ,ÄÄAzÀgÀªÁV EªÉ. §ÄzÀpÆÀ fÄªÆÀPÉi ,ÄA§A
 çü¹zÀ WÀiÆÉUÀ¼ÄÆÄß E°è ¥ÁjuÁªÄPÁjAiÀiÁV awæ¹zÉ. “sÁ°ÄÄðvî CxÀªÄ
 ,ÁAaAiÀÄ ²®àUÀ¼Ä°è vÉÆÄj¹zÀAvÉ §ÄzÀpÆÀ G¥¹ÜwAiÀÄÆÄß
 ,ÄAPÉÄvÀUÀ¼ÄªÄÆ®PÀ vÉÆÄj,ÄzÉªAiÁÆÀªAgÀÆ¥AzÀ´ÉèÄ
 vÉÆÄj¹gÄªÄÄzÀÄ MAzÄÄ UÀªÄÆÁ°Àð ´É¼ÄÄtÄUÉ.ªAiÁÆÀªÆÀ
 ZÄiÄÄnPEUÀ½UÉ F ²®à±ÉÉ°AiÀÄ°è æÉÆzÀ®ÄªÄÆÀßuÉ¹QìzÉ. ¥ÁæPÄÈw
 °AUÀÆªÄ,ÄÄÜzÀÈ±ÀåUÀ½UÉ CÆÄAvÀgÀzÀ ,ÄÜÆÀ ¢ÄrzÉ. E°è
 zÉÆgÉvÀµÄÄÖ eÁvÀPÀ PÁxÁ²®àUÀ¼ÄÄ ´ÉAgÉ®Æè zÉÆgÉw®è. E°èAiÀÄ
 ²®àUÀ¼ÄÄ fÄªÄAvÀªÁVªÉ.ªÄ,ÄÜ«PÀªÁVzÀÄÝ vÉÆeÉÆÄ“sÄjvÀªÁVªÉ; vÉ¼ÄÄ,
 ¢Ä¼ÄPÁAiÀÄzÀ ²®àUÀ¼ÄÄ PÀªÄªÄªAiÀÄªÁVzÀÝgÀÆ ±ÀÈAUÁgÀ“sÄªPÉi
 JqÉªAiÁrPÉÆqÄªÄªÄç®è.

©üÄPÀgÀ AiÀÄÄzÀpZÀÈ±ÀåUÀ¼ÄµÉÖÄªÄ,ÄÜªÁªÁV §ÄzÀpªÄÄvÀÄÜ
 DvÀÆÀ CÆÄÄAiÀiÁ¬ÄUÀ¼Ä ¥Áæ±ÁAvÀ fÄªÆÀzÀ zÀÈ±ÀåUÀ¼ÄÆ
 PÄAqÄj,Ä®ànÖªÉ. ¥ÁætÄ²®à CvÀÄAvÀ ,Áé“sÄ«PÀªÉx,ÄÄvÀÜzÉ. fÄ¼ÄVj JA§
 GçæPÄÜ DfÉ dÆÀgÀ°è ©üÄwAiÀÄÄAiÀªAiÁr, §ÄzÀpÆÀÆÄß PÄAqÉÆqÄfÉ
 ,ÉªÄªªÁV DvÀÆÀ ZÀgÀtUÀ¼ÄrAiÀÄ°èªÄÄzÀÄjªAwgÄªª ²®à MAzÄÄ
 ªÄª°Áfi ,ÄÈ¶ÖAiÀiÁVzÉ. CÆÉÄPÀ G§Äª PÉvÀÜfÉUÀ¼Ä°è ²°àAiÀÄ ¥Áæw“sÉ,
 ¥Áj±ÄæªÄªªÄvÀÄÜ OavÀª¥ÁæeÖªÄªPÄÜªÁVzÉ. ,ÄÆÜ¥AzÀ æÉÄÄ´É
 °ÁgÁqÄÄwÜgÄªªAvÉ ©r¹zÀ «zÄåzsÀgÀ²®àUÀ¼ÄÄ æÉÆzÀ® fÉÆÄiPÉiÄ
 ªÄÆÀ,ÄiÆÄß ,ÉgÉ»rAiÀÄÄvÀÜªÉ.ªAiÁÆÀªÄzÉª°ÀªÄª,ÉÜAiÀÄÆÄß
 ZÉfÄßV CjvÀ ²®à CvÀÄªAgÀÆ¥ÁªÉxß,Äªª PÀ´ÁvÀäPÀ zÀÈ¶Ö¬ÄAzÀ F
 ²®àªÆÄß PÄAqÄj¹zÁÝfÉ. EAxÀ “sÄª±ÄÄçP E°èAiÀÄ ²®àUÀ¼Ä°è PÄAqÄÄ
 §gÄªªÄzÀÄ MAzÄÄ «±ÉÄµÀ. UÄÄrªÄ®èªÄi ²ªÀ°AUÀ ±ÁvÀªÁ°ÀÆÄ
 ±ÉÉ°AiÀÄ CvÀÄävÀÜªÄ ²®àUÀ¼Ä´ÉÆèAzÄÄ.

Qæ.±À. fÁ®iÆÉAiÀÄ ±ÁvÀªÁiÁÆÀçAzÀ D½zÀ UÄª¥ÄÜgÄÄ
 ,ÄªªtðAiÀÄÄUªÆÄß gÄÆi¹zÀgÄÄ. ±Á,ÄÜç, ,Á»vÄªªÄvÀÄÜ
 PÀ´ÁPÉëÄvÀæUÀ¼Ä°è »AzÉAzÀÆ PÁtzÀ OÆÀßvÄª, æÉ“sÄª ,ÁçüvÀªAzÀ
 PÁ®«zÄÄ. DPÄÈw ²®àPÀ´É (ªÄÄtÄÜfÀ ²®à) ¥ÁÆtðvÉAiÀÄ °AAvÀ vÀ®ÄjvÄÄ.
 »AçfÄ “sÁgÀwÁAiÀÄ PÀ´Á¥AgÀ¥AgÉUÀ¼ÄÆÄß æÉÄÉUÄÆr¹PÉÆAqÄÄ,
 ¥AgÀQÄAiÀÄ ¥Áæ“sÄª ®PÄëtUÀ¼ÄÆÄß ¥ÁjvÀªf¹ E®èªÉ ¥ÁjµÄj¹, MAzÄÄ
 «²µÄÖ ²®à±ÉÉ°AiÀÄÆÄß UÄª¥ÄÜAiÀÄÄUÀ gÄÆi¹PÉÆArvÄÄ. “sÄª©üªÀåQÛ
 ªÄÄvÀÄÜ C®APÄgÀtUÀ¼ÄÆÄß CwAiÀiÁV,ÄzÉ »vÄ«ÄvÀªÁV
 ¢gÄÆi¹gÄªªÄzÄÄ F PÁ®zÀ zÉÆqÄØ,ÄzsÀfÉ.

GfÀßvÀzsÉãĀiĀiĀzÀ±Àð£ÀUÀ½AzÀ ĀĀiĀUÀðzÀ²ðvÀ²AzÀ PÀ⁻ÁPÁgÀ£À
 ²®àzÀ°è UÁA©ũĀiĀĀð, ⁂sÀ²ĀĀvÉ, ⁂Á°vÀĀ °ÁUÀÆ gÀ²ĀĀtĀĀiĀĀvÉ
 ²ÉĀĒzÀ¼ÉzĀ²ĀĀ. ⁂²ĀĀiĀĀ²ÉA\$AvÉ £ÀUÀßvÉ ĀĀiĀiĀĀ²Ā⁻ĀvĀĀ.
 ,À¥Āæ²ĀiĀtzÀ CAUÁAUÀUÀ¼ĀĀ, C®APÀÈvÀ ¥Āæ⁂sĀ²Ā®AiĀĀ, PÀ⁻ĀvĀäPÀ
 ⁂jUÉUÀ½AzÀ PÀÆrzÀ ©VAiĀiĀzÀ ¥ĀgÀzÀ±ÀðPÀ GqĀĀ¥ĀĀ, «²µĀÖ §UÉAiĀĀ
 PÉĀ±À «£ĀĀ, ²ÉĒ«zsĀĀ²ĀĀiĀĀ ĀĀĀzÉæUÀ¼ĀĀ, PÀ²ĀĀ® CxĀ²Ā ¹A°À
 !ĀoÀ ĀĀĀAvÁzĀ²ĀĀ UĀĀ¥ĀŮ±ÉĒ°AiĀĀ PÉ®²ĀĀ «²µĀÖ ®PÀëtUÀ¼ÁVzĀĀÝ F
 PÁ®zÀ ²°àUÀ¼Ā ¥Āæw⁂sÉ ĀĀvĀĀŮ ,ÀzÀ©ügĀĀAiĀĀ ¥ĀæwĀPÀUÀ¼ÁV²É.
 ²°àAiĀĀ ¥ĀæzsÁ£AD,ÀQŮ ĀĀiĀ£Ā²ĀgĀÆ¥Ā²ÉĀ; DzĀgÉ zÉĀ°Ā¥Āæ²ĀiĀtPÉi
 VæĀPÀgĀAvÉ eĀĀ«ĀwPÀ ĀĀiĀ£ĀzĀAqÀ §¼Ā,ÀzÉ vĀ£Āß ¥Āj,ÀgĀzÀ
 fĀ«UÀ¼Ā£ÉßĀ DvĀ Dj¹PÉÆAqĀ. »ĀUĀV DvĀ£Ā ²®à ĀĀ,Ů²ĀvÉUÉ
 °ĀwŮgĀ²Ā⁻ĀvĀĀ; ⁂Á°ĀĀ ⁂ÉqĀVVAvĀ DAvĀjPÀ CAvĀB,ĀvĀŮööözÀ
 ⁂gĀÆ¥ĀuÉ E°è ĀĀĀRĀ²Ā⁻ĀvĀĀ.

⁂ĒzĀp ĀĀvĀĀŮ »AzĀÆ F JgĀqĀÆ ²®àPÉēĀvĀæUÀ¼Ā°è F PÁ®
 ,À²ĀiĀ£Ā¹çpUĀ½¹vĀĀ. ,ÀgĀ£ĀxĀ ĀĀvĀĀŮ ĀĀxĀĀgĀ §ĀzĀp²ĀĀÆwðUÀ¼ĀĀ
 ¥Āj¥ĀÆtð ²®àPÉi ±ÉæĀµĀö× GzĀ°ĀgĀuÉUÀ¼ĀĀ. «gĀQŮ, CAvĀB±ĀĀçp
 °ÁUÀÆ ĀĀiĀ£Ā²ĀPÀ⁻ĀĀt UĀĀtUÀ¼Ā£ĀĀß ,ÀgĀ£ĀxĀ²®à ĀĀ£Ā²ĀĀiĀĀÖ²ĀAvÉ
 ©A©¹zÉ. GzĀAiĀĀVjAiĀĀ°è §AqÉAiĀĀ°è PĀqÉzÀ ĀĀgĀ°²®à Nd¹iĀzÀ
 PĀÆrzÉ. ĀĀxĀĀgĀzÀ «µĀĀŮ, zÉĀ²ĀUĀqĀ zÉĀUĀĀ®zÀ zÁégĀ¥Ā®PĀgĀĀ,
 £ĀgĀ£ĀgĀAiĀĀt, C£ĀAvĀ±Ā⁻Ā«µĀĀŮ, UĀeĒĀzĀæ²ÉÆĀPĀē,
 PÉÆĀ°i£Ā°èAiĀĀ KPĀ²ĀĀR°AUĀ, UĀé°AiĀĀgĀi£Ā C¥ĀigÉ - E²ĀĀ F PÁ®zÀ
 G⁻ÉèĀSĀ°Āð ±ÉæĀµĀö× ²®àUÀ¼ĀĀ. GzĀAiĀĀVjAiĀĀ°èAiĀĀ PĀÈµĀŮd£ĀäzÀ
 §È°Avi G§Ā²®à²Ā£ĀĀß CvĀĀĀvĀŮ²ĀĀ ⁂sĀgĀwĀAiĀĀ ²®àUÀ¼Ā ,À°UÉ
 ,ÉĀgĀĀ²ĀAxĀzÉAzĀ PÀ⁻Ā«²ĀĀ±ÀðPĀgĀĀ ¥ĀjUĀtĀ¹zÁÝgÉ. zÉĀ²ĀUĀqĀzÀ
 zÉĀUĀĀ®zÀ°è gĀ²ĀiĀAiĀĀt ⁂sĀUĀ²ĀvĀUÀ½UÉ ,ÀA\$Açü¹zÀ
 zĀĒ±ĀĀawæĀPĀgĀtUĀ½²É. ⁂sĀÆ²ĀĀgĀ zÉĀUĀĀ®zÀ ²®àUÀ¼ĀĀ, ©ümĀzÀ
 ²²®à, UĀgĀiĀ²Ā ĀĀvĀĀŮ £ĀZĀßzÀ ²®àUÀ¼ĀĀ, §PĀigĀzÀ vÉÆĀgĀtzÁégĀ
 ²ÉÆzÀ⁻ĀzĀ²ĀĀ ,ÉÆUĀ,ĀvĀ²É.

GvĀŮgĀ⁂sĀgĀvĀzĀ°è UĀĀ¥ĀàgĀ ¥ĀvĀ£Ā£ĀAvĀgĀ °Ā®²ĀĀ ,ĀtŮ¥ĀĀiÖ
 gĀdĀUÀ¼ĀĀ Gç¹zĀ²ĀĀ. ĀĀĀAzÉ °ĀµĀð²ĀzsĀð£Ā ĀĀvÉÆŮAzĀĀ ,À²ĀiĀædĀ
 PĀnÖzĀ. DzĀgĀÆ, F PÁ®zÀ ²®à±ÉĒ°AiĀĀ£ĀĀß UĀĀ¥ĀŮ±ÉĒ°AiĀĀ
 ĀĀĀAzĀ²ĀjPÉ j£Āß§°ĀzĀĀ. PĀwðPÉĀAiĀĀ, ²ĀĀ²ĀĀAvÁzĀ ¥ĒgĀtĀPĀ
 zÉĀ²ĀzÉĀ²ĀvÉUÀ¼Ā PĀAPĀgĀuÉAiĀĀ°è ²°à °ÉaÑ£Ā PÀ⁻Ā²ĀAwPÉ
 vÉÆĀjzÁÝ£É. PÉ®²ĀĀ ²®àUÀ¼ĀĀ CAzĀ²ĀVzÉ. UĀĀ¥ĀŮgĀ ,À²ĀPĀ°Ā£ĀgĀzÀ
 ²ĀPĀIPĀgĀ ²®à±ÉĒ° UĀĀ¥ĀŮgĀ ²®à ±ÉĒ°⁻ĀAzĀ ©ü£Āß²ĀV®è. CdAvÁzĀ
 PÉ®²ĀĀ UĀĀ°Ā®AiĀĀUÀ¼ĀĀ ²ĀPĀIPĀgĀ D±ĀæAiĀĀzĀ°è ⁂«ĀðvĀ²ĀzĀ²ĀĀ.
 UĀĀ¥ĀŮgĀ ²®à±ÉĒ°AiĀĀ ,ÀŮ½ĀiĀĀ ²ÉĒ«zsĀĀ²É£Āß§°ĀzĀzĀ
 ²ÉĀĒvĀæPĀ±ÉĒ°AiĀĀ GzĀ°ĀgĀuÉUÀ¼Ā£ĀĀß ±Ā²ĀĀ⁻Āf, PÉÆĀiĀPĀð, PĀ²Āðt
 ĀĀĀAvÁzĀ ,ÀŮ¼ĀUÀ¼Ā°è PĀt§°ĀzĀĀ.

PÀÉÁðIPÀzÀ°è ¨ÁzÁ«Ä ZÁ¼ÄÄPÀâgÀ PÁ®çAzÀ ðÄÄÆwð²®à MAzÄÄ ¤
 çðµÀÖ ±ÉÉ°AiAiÁV ¨É¼ÉAiÄÄvÉÆqÄVvÄÄ. EzÄPÀÆI »Aç£ÄPÁ®zÀ
 ²®àUÄ¼ÄÄ Cw«gÀ¼ÄÄÁV PÁt¹UÄÄvÀÛÉ. ¨ÁzÁ«ÄZÁ®ÄPÀâgÀ
 ²®àPÀÈwUÄ¼ÄÄÄÄß L°ÉÆ¼É ðÄÄ°ÁPÀÆI ¨ÁzÁ«Ä °ÁUÄÆ
 ¥ÄIÖzÄPÁ®ÄèUÄ¼Ä°è PÁtÄvÉÛÄÉ. zÄQët¨sÄgÄvÄzÄ wÄgÄ zÄQëtzÄ°è
 ¥ÄæaÄ£Ä ¥ÄAqÄâgÀ UÄÄ°Á®AiÄÄUÄ½zÄÄÝ E³ÄÄ ¥Ä®è²ÄgÄ
 UÄÄ°ÉUÄ¼ÄÄÄÄß ¤PÄI³ÄV °ÉÆÄ®ÄvÀÛÉÉ. gÄÆ¥Ä«£Äâ, ÄzÄ´ÄèUÄ°
 ¨sÄ³Ä¨sÄAVAiÄÄ´ÄèUÄ° ¥ÄæaÄ£Ä ZÉÄgÄ²®àUÄ¼ÄÄ ¥Ä®è²Ä
 ¥ÄAqÄâ²®àUÄ½AzÄ CµÉÖÄ£ÄÄ ©ü£Äß³ÄV®è. gÄµÄÖçPÄÆIlgÄÄ
 ¨ÁzÁ«ÄZÁ¼ÄÄPÀâgÀ ²®à±ÉÉ°AiÄÄ£ÄÄß C¼ÄÄÄr¹PÉÆAqÄgÄzÄgÄÆ PÉ®³ÄÄ
 ðÄIÄ¥ÄðIÄUÄ¼ÄÄ£ÄÆß ðÄIÄrPÉÆAqÄgÄÄ. zÉÄ°Ä«£Äâ, ÄzÄ°è D¨sÄgÄt
 æÉÉ«zsÄâzÄ°è E³ÄgÄ æÉÉ²µÄÖöâUÄ¼ÄÄ£ÄÄß UÄÄÄÄ, Ä§°ÄÄzÄÄ.
 æÄ, ÄÄÛ²®àUÄ¼ÄÄ zÄÈ¶Ö¬ÄAzÄ gÄµÄÖçPÄÆIlgÄ ðÄÄ°Ä, ÄzsÄ£ÉUÉ
 J´ÉÆèÄgÄzÄ PÉÉ´Ä, ÄzÉÄ³Ä®AiÄÄ C³ÄÄÆ®â, ÄQëAiAiÁVzÉ. PÄ£ÄðIPÄ
 zÄQët¨sÄUÄ³Ä£ÄÄß D¼ÄÄÄwÛzÄÝ UÄAUÄgÄ ²®àUÄ¼ÄÄ, ÄASÄâzÄÈ¶Ö¬ÄAzÄ
 PÄr³ÉÄAiÄIÄzÄgÄÆ, ÄvÀÛööözÄ°è UÄÄÄ£Ä°Äð³ÄVÉ. E³ÄÄUÄ¼Ä°è
 ¥Ä®è²Ä±ÉÉ°AiÄÄ ¥Äæ¨sÄ³Ä«zÄÝgÄÆ, ÄéAwPÉAiÄÄ CA±Ä³Äç
 PÄAqÄÄ§gÄÄvÀÛÉ. G§Äâ²®àzÄ´ÄèUÄ°, ¥ÄÆtðzÄÄAqÄÄ ²®àzÄ´ÄèUÄ°
 ©A©vÄ³ÄVgÄÄ³Ä, ÄgÄ¼ÄvÉ, Ä°ÄdvÉ °ÁUÄÆ ¨sÄ³Ä¥ÄÆtðvÉ F ±ÉÉ°AiÄÄ
 æÉÉ²µÄÖöâ³ÄVzÉ. ¥Ä®è²Ä ðÄÄvÄÄÛ ¨ÁzÁ«Ä ZÁ¼ÄÄPÀâ ±ÉÉ°UÄ½AzÄ
 PÉ®³ÄÄ±ÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ vÄÄÄÄzÉÄ DzÄ «²µÄÖ
 ±ÉÉ°AiÉÆAzÄ£ÄÄß gÄÆI¹PÉÆAqÄ £ÉÆ¼ÄÄ§gÄÄ vÄÄÄÄ gÄdzsÄÄAiÄIÄzÄ
 °ÉÄ³ÄIÄwAiÄÄ°è °Ä®³ÄÄ zÉÄ³Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß PÄnÖ¹zÄgÄÄ. F ±ÉÉ°AiÄÄ
 PÄÄ, ÄÄjPÉvÀÛ£É PÄ´ÄâtZÁ®ÄPÄâ ðÄÄvÄÄÛ °ÉÆAiÄÄI¼ÄgÄ ²®àUÄ¼ÄÄ
 PÉÉAiÄÄ°è CwAiÄIÄV ¨É¼ÉzÄzÄÝ£ÄÄß ðÄÄÄzÉ PÄtÄvÉÛÄÉ.

ÄÄ³ÄIÄgÄÄ 4 ±ÄvÄ³ÄIÄ£ÄUÄ¼ÄÄ PÁ® D½zÄ ZÉÆÄ¼ÄgÄ£ÄÄß
 æÄ, ÄÄÛ²®à zÄÈ¶Ö¬ÄAzÄ ´zÉÉvÄâ´gÉAzÄÄ ðÄtÄð, Ä§°ÄÄzÄÄ. E³ÄgÄÄ
 DgÄÄ¨sÄzÄ°è ¥Ä®è²Ä±ÉÉ°AiÄÄ£ÄÄß C¼ÄÄÄr¹PÉÆAqÄgÄÆ C£ÄAvÄgÄ
 RavÄ³ÄV UÄÄgÄÄw, Ä§°ÄÄzÄzÄ vÄÄÄÄzÉÄ ±ÉÉ°AiÉÆAzÄ£ÄÄß
 gÄÆI¹PÉÆAqÄgÄÄ. §È°ÄzÄÄgÄvÄzÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ®Æè E³ÄgÄ ²®à±ÉÉ°AiÄÄ
 ¥Äæ¨sÄ³Ä³Ä£ÄÄß PÄt§°ÄÄzÄÄ. zÉÄ³Ä®AiÄÄzÄ °ÉÆgÄUÉÆÄqÉAiÄÄ æÉÄ³°£Ä
 C®APÄÈvÄ CgÉUÄÄ§UÄ¼ÄÄ F ±ÉÉ°AiÄÄ æÉÉ²µÄÖöâUÄ¼ÄÄ´ÉÆèAzÄÄ. F
 ±ÉÉ°AiÄÄ æÉÆzÄ® GzÄ°ÄgÄUÉUÄ¼ÄÄ£ÄÄß azÄÄ§gÄ«Ä£Ä
 ²ÄÄzÉÄ³Ä®AiÄÄzÄ°è UÄÄÄÄ, Ä§°ÄÄzÄÄ. vÉ¼ÄÄ Ä¼¼ÄzÉÄ°Ä, ÄÄPÄÄ³ÄIÄgÄ
 CAUÄAUÄUÄ¼ÄÄ, §qÄ£ÄqÄÄ, DPÄµÄðPÄ ¨ÄUÄÄ¨sÄAV, §½îUÉ®, ÄzÄ QjÄI
 °ÁUÄÆ d¤³ÄgÄ, PÄAoÄ°ÄgÄ, ÄÆPÄèä, ÄAQÄtð C®APÄgÄt,
 ©Ä, ÄtÄUÉAiÄÄÄxÄ GqÄÄ¥ÄÄ ðÄÄrPÉUÄ¼ÄÄ (¤jUÉ) ðÄÄÄAvÄzÄ³ÄÄ F
 ±ÉÉ°AiÄÄ UÄÄÄ£Ä°Äð ®PÄëtUÄ¼ÄÄ. ¥Ä®è²Ä²®àUÄ½VAvÄ F ²®àUÄ¼ÄÄ
 CAqÄPÄgÄzÄ æÉÆUÄ DPÄµÄðPÄæÉ, ÄÄvÀÛzÉ.

PÄ²æÄgÄ °Ä®³ÄÄ, ÄÄ, ÄìðwUÄ¼ÄÄ, ÄAUÄ³ÄÄ, ÄÜ£Ä. E°èAiÄÄ
 PÄ´ÉAiÄÄ°è UÄÄ¥ÄÛ¥Ä®, ¥Äæw°ÄgÄ ðÄÄwÛvÄgÄ

PÀ⁻Á_ÀÀ¥ÀæzÁAiÀÄUÀ^{1/4}ÄÄ "ÉgÉw²É. UÀÆdðgÀ ¥ÀæwÄ⁰ÁgÀ ±ÉÉ°AiÀÄ PÉ®²ÄÄ GvÀÜ²ÄÄ ²®àUÀ^{1/4}ÄÄ PÀ£ÀÆf£À°è FZÉUÉ zÉÆgÉw²É. «µÄÄÜ«£À «±ÁégÀÆ¥À ²®à F PÁ®zÀ CvÄÄâvÀÜ²ÄÄ PÀ⁻ÁPÀÈw. KPÁzÀ±ÀgÀÄzÀægÄÄ, zÁézÀ±À±ÁçvÀâgÄÄ, EAzÀæ, ÀgÀ_Àéw, PÁwðPÉÄAiÀÄ, zÀ±Á²ÀvÁgÀUÀ^{1/4}ÄÄ ÄÄÄAvÁzÄ²É®èÄ£ÄÆß F ²®àzÀ°è ÉÆUÀ_ÀÁV PÀAqÄj_ÀÁVzÉ. ¥Àæw⁰ÁgÀ_ÀÄÄiÁædâ ¥ÀvÀ£Ä£ÄAvÁgÀ PÀ£ÀÆd£ÄÄß DPÀæ«Ä¹zÀ UÀ°ÄzÁé®gÀ ²®à±ÉÉ°UÉ ÄÄÄÄPÁ°Ä£À ZÄAzÉÄ®, ¥ÀgÀÄÄiÁgÀ, ZÉÄç CxÄ²Ä°ÉÉ°ÄAiÀÄ ±ÉÉ°UÀ^{1/4}ÉÆqÄ£É ÄzÄÈ±Äâ GAIÄ. F PÁ®zÀ°è ±ÉÉ°¹ÜjÁPÀÈvÄ²ÄÄ-ÄvÄÄ; C®APÀgÀuÉUÉ °ÉZÄÄÑ UÄÄÄ£ÄÄÄçvÄÄ. D^{1/4}ÄÄV PÉÆgÉzÀ D⁻sÀgÀt «£ÄâÄUÀ^{1/4}ÄÄ. UÄÄAUÄÄgÄÄ UÉÆAZÀ®ÄUÀ^{1/4}ÄÄ ("sÄæÄÄgÄPÀ) PÉÄ±ÀgÄ² F ±ÉÉ°AiÀÄ «²µÄÖöâ.

Qæ.±Ä.8-12£ÉAiÀÄ ±ÄvÄ²ÄiÁ£ÄzÀ ÄÄÄzsÄâ⁻sÁUÄzÄvÄ£ÄPÀ D^{1/2}zÀ vÉÆÄÄÄgÄ²®àUÀ^{1/4}ÄÄ FZÉUÉ ®©ü¹²É. C®APÀgÀt ÄÉ®à °ÉZÉÑÄÄÄÄzÄÄ. Qæ.±Ä. 12£ÉAiÀÄ ±ÄvÄ²ÄiÁ£ÄzÀ°è zÉÉ°AiÀÄ ÄÄvÀÜ²ÄÄÄvÀÜ°£Ä ¥ÀæzÉÄ±ÄÄ£ÄÄß D^{1/2}zÀ ZÉ°ÁtgÄÄ PÉ®²ÄÄ zÉÄUÄÄ®UÀ^{1/4}Ä£ÄÄß ÄÄÄ¹zÀgÄÄ. ÄÄÄzsÄâÄiÄÄÄUÄzÀ°è ÄÄÄ°ÉÆÄ⁻sÄçAzÀ D^{1/2}zÀ ZÄAzÉÄ®gÄÄ "sÁgÄwÄAiÀÄ ÄÄÄÄÜ²®à PÉÄÄvÄæPÉÌ CÄÄÄÆ®â PÉÆqÄÄUÉUÀ^{1/4}Ä£ÄÄß ÄÄÄrzÄÝgÉ. §ÄAzÉÄ® RAqÄ¥ÀæzÉÄ±Ä ZÄAzÉÄ®±ÉÉ°AiÀÄ ²®àçAzÀ ÄÄ¥ÄzÄÄjvÄ²ÄVzÉ. gÉÄSÄ⁻Á°vÄâ F ±ÉÉ°AiÀÄ ²®àUÀ^{1/4}Ä°è «dÉA©ü¹²É. eÉÉ£Ä, Äæ°Äät CxÄ²Ä ÄÄÄÄPÄÄgÄPÀUÀ^{1/4}Ä ²®à ²æÄÄÄÄwPÉ CzsÄâÄiÄÄ£Ä ÄiÉÆÄUÄâÄVzÉ. ÄÄiÁvÄæÄ®è PÄtÄÜUÄÆ ÄÄÄ£Ä¹UÄÆ gÄÄÄÄÄIÄÄUÄÄvÄÜzÉ.

RdÄgÄ°ÉÆ gÄw²®àUÀ^{1/2}ÄzÀ ¥Àæ¹zÄPÄVzÉ. PÄÄÄiÁ£ÄÄ ÄÄÄ§Äâ, «±Ä® £ÉÄvÄæUÀ^{1/4}ÄÄ, ZÄÆ¥ÄÄ ÄÄÄÆUÄÄ, G©âzÀ PÄ¥ÉÆÄ®, vÄÄÄÄ zÄ¥ÄÄ vÄÄn RdÄgÄ°ÉÆ ²®àUÀ^{1/4}Ä PÉ®²ÄÄ ÄÄÄÄRâ ®PÄëtUÀ^{1/4}ÄÄ. ¥ÀgÄÄÄiÁgÄzÉÆgÉ "sÉÆÄd zsÁgÄ «±Äé«zÄâ®AiÄÄzÀ°è ÄÜ¹zÄÝ ÄgÄÄéwÄÄÆwð FUÄ ©æµi ÄÄÄÜÄAUÄæ°Ä®AiÄÄzÀ°èzÉ. Qæ.±Ä. 11£ÉAiÀÄ ±ÄvÄ²ÄiÁ£ÄzÀ°è §ÄAzÉÄ®RAqÄ ¥ÀæzÉÄ±ÄzÀ°è °ÉÉ°ÄAiÄÄgÄÄ, ÄÄiÄ^{1/4}ÄÄ, UÄÆdðgÀ ¥ÀæwÄ⁰ÁgÄ, ZÄAzÉÄ® °ÁUÄÆ ZÉÄçgÄdÄUÀ^{1/4}Ä°è GAmÄzÀ ¥ÀgÄÄÄgÄ ÄÄÄÄlðwPÄ ¥Äæ⁻sÄÄÄ ÄÄÄÄÜ²®àUÀ^{1/4}Ä®Æè PÄAqÄÄ §gÄÄvÄÜzÉ.

UÄÄdgÄw£Ä ZÉ^{1/4}ÄÄPÄâgÄ PÁ®zÀ ¥ÄæÄÄÄÄR ¥ÄæaÄ£Ä PÄ⁻ÄÄÄiÁðtUÀ^{1/4}ÉAzÀgÉ ¹zÄPÄ¥ÄÄgÄzÀ gÄÄzÄæÄÄÄ°Ä®AiÄÄ, ÄÉÆzsÉÄgÄzÀ ÄÄÄÄiÄÄðzÉÄÄ®AiÄÄ °ÁUÄÆ C§Ä«£Ä «ÄÄÄ⁻Ä®AiÄÄ. ¥Ä®gÄ ±ÉÉ°AiÄÄAvÉ ÉÄ£Ä±ÉÉ°AiÄÄ®Æè °ÉaÑ£Ä C®APÀgÀt PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ. F PÁ®zÀ°è ±ÉÉ° MAzÄÄ jÄwAiÄÄ°è ¹ÜjÁPÀÈvÄ²ÄÄÄzÄ£ÄÄß PÄtÄvÉÜÄ²É. PÄ^{1/2}AUÄÄ£ÄÄß^{1/2}zÀ ¥ÄÆÄÄðUÄAUÄgÄÄ Qæ.±Ä.8-9£ÉAiÀÄ ±ÄvÄ²ÄiÁ£ÄzÀ°è ÄÄÄAiÄÄ°AUÄÄÄi ÄÄÄvÄÜ²ÄÄÄvÄÜ PÉ®²ÄÄ UÄÄrUÀ^{1/4}Ä£ÄÄß PÄnÖ¹zÀgÄÄ. PÉÆÄuÁPÄðzÀ ÄÄÄÄiÄÄðzÉÄÄ®AiÄÄ MjÄÄÄÄÜ²®àzÀ ¥ÀgÄÄÉÆÄ£ÄßvÄ ÄzsÄ£É. F zÉÄÄÄ®AiÄÄ «£ÄâÄÄzÀ PÄ®à£ÉAiÉÄÄ «²µÄÖöÄzÄÄzÄÄ °ÁUÄÆ ÉÆéÄÄdÖÄÄzÄÄ. PÄ⁻ÄätZÄ^{1/4}ÄÄPÄâ ²®à±ÉÉ°AiÄÄ°è PÄÄÄÄjPÉ®ÄPÉÌ

ºÉaÑfÀ ºÄÄfÀßuÉ zÉÆgÉwzÉ. PÄÄgÄÄºAwÛ, PÄÄPÄìfÀÆgÄÄ, ºÁºÉÄj, UÄzÀUÄ, §½îUÄºÉ ºÄÄÄAvÄzÀ PÄqÉUÄ¼Äºè EºÄgÄ ²®à, ÄÄ¥AvÄÄÛ C¥ÄgÄºÄVzÉ.

zÄRfï ¥ÄæzÉÄ±ÄºÄfÄÄß zÉÄºÄVj¬ÄAzÀ D¼ÄÄwÛzÄÝ, ÉÄºÄÄtgÄÄ PÄnÖzÀ zÉÄºÄ®AiÄÄ ±ÉÉ°UÉ ºÉÄºÄiÄqï¥ÄAw (ºÉÄºÄiÄçæ ¥ÄAy) JA§ ºÉ, ÄjvÄÄÛ. ZÄ¼ÄÄPÄågÄ, ÄºÄÄAvÄgÄV PÄæºÉÄÄt, ÄévÄAvÄægÄzÀ ºÉÆAiÄÄ¼ÄgÄÄ ZÄ¼ÄÄPÄå ²®à±ÉÉ°AiÄÄfÉßÄ C¼ÄÄÄr¹PÉÆAqÄgÄÄ. ÄÆPÄëäºÄV PÄqÉzÀ, DˆsÄgÄtUÄ¼Ä gÄ²AiÄÄfÉßÄ ºÉÆvÄÛ ºÉÆAiÄÄ¼Ä ²®àUÄ¼ÄÄ PÄÄˆÄÓPÄÈwAiÄÄºÄÄ. CfÉÄPÄ ²®àUÄ¼Ä ¥ÄzÄˆsÄUÄzÄºè CzÄfÄÄß PÄqÉzÀ ²ºÄAiÄÄ ºÉ, Äj, ÄÄºÄÄzÄÄ ˆsÄgÄwÄAiÄÄ PÄˆÉÄwºÄ, ÄzÄºè «²µÄÖ ÄAUÄw. F ±ÉÉ°AiÄÄ ±ÉÉºÄ, ºÉÉµÄÜºÄ ºÄUÄÆ eÉÉfÄ ²®àUÄ¼ÄÄ C¥ÄgÄ, ÄASÉåAiÄÄºè PÄt¹UÄÄvÄÛºÉ. ˆÉÄ®ÆjfÄ ºÄÄzÄxPÉ ºÄÄÆwðUÄ¼ÄÄ ÄÄ¥Äæ¹zÄpºÄVºÉ. ««zsÄ ˆsÄAVAiÄÄ, ˆÉqÄVfÄ F ²®àUÄ¼Äºè ¹ÜçÄ, ÉAzÄAiÄÄðzÄ ¥ÄgÄPÄµÉöx EzÉ. ˆÉÄ®ÆgÄÄ, ºÄ¼ÄÉÄ©ÄqÄÄ, ÉÆÄºÄÄfÄxÄ¥ÄÄgÄUÄ¼ÄÄ ºÉÆAiÄÄ¼Ä²®àPÉì ºÉZÄÄÑ ¥Äæ¹zÄpºÄVºÉ. F PÄ®zÄ «ÄgÄUÄ®Äè, ºÄiÄ¹ÜPÄ®ÄèUÄ¼ÄÆ ²®àzÄÈ¶Ö¬ÄAzÀ UÄºÄÄfÄºÄðºÄVºÉ. ºÄgÄAUÄºèfÄ PÄPÄwÄAiÄÄ±ÉÉ° ZÄ¼ÄÄPÄå±ÉÉ°AiÄÄAzÀ CµÉÖÄfÄÆ ©üfÄßºÄV®è. ºÉÆAiÄÄ¼Ä±ÉÉ°UÉ ºÉÆÄº¹zÄgÉ C®APÄgÄt vÄÄ, ÄÄ PÄrºÉÄAiÉÄÄ.

PÄPÄwÄAiÄÄ ±ÉÉ°AiÄÄfÄÄß ºÉÆÄ®ÄºÄ gÉrØ ²®à±ÉÉ° Qæ.±Ä. 14fÉAiÄÄ ±ÄvÄºÄiÄfÄzÄºè ¥ÄˆÄßqÄÄ, UÄÄAIÆgÄÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼Äºè ¥ÄæZÄºvÄ«vÄÄÛ. §ÈºÄÄÍvÄæzÄ ²®àUÄ¼ÄfÄÄß x«Äð¹zÄ GvÄÛgÄ ¥ÄAqÄågÄ ±ÉÉ°AiÄÄºè ºÉÆzÄºÉÆzÄºzÄÝ ˆÁºvÄå, PÄæºÉÄÄt, ÄÄ¥ÄæzÄ¬ÄPÄ ZÉPÄnÖfÄºè ¹Qì QëÄtÄ¹vÄÄ. «dAiÄÄfÄUÄgÄ, ÄºÄiÄædå, ÄÜ¥ÄfÉ zÄQëtˆsÄgÄvÄzÄ gÄdQÄAiÄÄ ºÄÄvÄÄÛ ÄÄ, ÄìøwPÄ PÉëÄvÄæUÄ¼ÄÉgÄqÄgÄ®Æè MAzÄÄ ºÄÄºÄfï WÄìfÉ. §ÈºÄÄÍvÄæzÄ ÄÜÄˆsÄ ²®àUÄ¼ÄfÄÄß, fÄºÄAvÄºÉx, ÄÄºÄ PÉÆÄw, ¥ÄjºÄ¼Ä ²®àUÄ¼ÄfÄÄß ºÄÄvÄÄÛ ZÄº, Ä§®è PÉÆArUÄ¼ÄÄ¼Äî PÄ®è ÄgÄ¥Ä½UÄ¼ÄfÄÄß ©r, ÄÄººè «dAiÄÄfÄUÄgÄ ²ºÄUÄ¼Ä ¥ÄæwˆsÉ PÉ±Ä®ºÄåPÄÜºÄVzÉ.

ºÄÄzÄÄgÉAiÄÄ fÄAiÄÄPÄgÄ, EPÉìÄjAiÄÄ fÄAiÄÄPÄgÄ ºÄUÄÆ ºÉÄÈ, ÄÆgÄÄ CgÄ, ÄgÄ ²®à±ÉÉ° «dAiÄÄfÄUÄgÄzÄQìAvÄ ©üfÄßºÉÄfÄ®è. EºÄgÄ PÄ®zÄºè ÉÆéÄ¥ÄdÖvÉ, ÄºÄ, ÄºÄÄfÉÆÄˆsÄºÄ ºÄUÄÆ D, ÄQÛ PÄæºÉÄÄt ºÄÄgÉAiÄiÄzÄÄºÄÄ. ºÄÄÄ¹èºÄî CgÄ, ÄgÄ PÄ®zÄºè PÄÄ, ÄÄjPÉ® ÄPÄìµÉÖÄ «±ÉÉµÄ UÄºÄÄfÄ ÄÄçvÄÄ. DzsÄÄxPÄ PÄ®zÄºè ¥Äæ¹zÄp ºÄåQÛUÄ¼Ä ¥ÄæwPÄÈwUÄ¼Ä xºÄiÄðtºÄzÄÄºÄzÄgÄÆ »AçfÄAvÉ zsÄºÄÄð PÄˆAiÄÄ ˆÉfÉß®ÄˆÄv x®èºè.

ˆsÄgÄwÄAiÄÄ ²®àzÄºè ˆsÄAV, ºÄÄÄzÉæ ºÄUÄÆ DÄiÄÄÄzsÄ - EºÄÄ ¥ÄæzsÄfÄ ¥ÄvÄæºÄ»¹ºÉ. PÉ®ºÄÄ zÉÄºÄvÄ²®àUÄ¼Äºè ºÄºÄfÄUÄ¼ÄÆ CµÉÖÄ ºÄÄÄRå. ºÄÄÆwðUÄ¼ÄfÄÄß ÄjAiÄiÄv UÄÄgÄÄw, Ä®Ä EºÄÄ

„À°ÁAiÄÄPÁjAiÄiÁV°É. „sÁgÀvÀzÀ ²®à „AA¥ÀvÀÄÛ C¥ÁgÀ°ÁVzÀÝgÀÆ
 ²°àUÀ¼À §UÉÎ w½¢gÀÄ°ÄÄzÀÄ CvÀå®à°ÉÄ. vÀ°ÄÄä °É „ÁjVAvÀ PÀÈw°ÄÄÄRå
 JfÀÄß°ÄÄzÀÄ C°ÁgÀ „sÁ°ÁfÉAiÄiÁVzÀÝAvÉ vÉÆÄgÀÄvÀÛzÉ. DzÀgÀÆ
 «gÀ¼ÀÄ°ÁV ²°àUÀ¼ÀÄ vÀ°ÄÄä °É „ÁgÀfÀÄß PÀAqÀj¹zÀ ¤zÀ±ÀðfÀUÀ¼ÀÄÄIÄ.
 ²°àAiÄÄfÀÄß DPÁgÀzÀ MqÉAiÄÄ (DPÀÈwÄ¥ÁwB ²¬ÁàZÁAiÄÄð) JAzÄÄ PÀgÉ
 ¢gÀÄ°ÄÄzÀÄ DvÀfÀ ¥Áæw¬sÉ PÈ±À®PÉÎ vÉÆÄjzÀ UÈgÀ°Ä°ÁVzÉ.
 „sÁgÀvÀzÀ°è ²°àAiÉÆsâfÀ °É „ÁgÀÄ zÉÆgÉAiÄÄÄ°Ä ¥ÁæaÄfÀ
 ¤zÀ±ÀðfÀ°ÉAzÀgÉ gÀ°ÄÄUÀqÀ „ÉÏzÀ eÉÆÄV°ÄiÁgÀ UÄÄ°ÉAiÄÄ°ègÀÄ°Ä
 Qæ.¥ÁÆ. 2fÉAiÄÄ ±ÄvÀ°ÄiÁfÀzÀ ±Ä „fÀ.

(PÀfÀßqÀ«±ÀÉPÉÆÄ±À „AA- 12, ¥Áæ. „AA. qÁ.JZi.
 w¥ÈàÄgÀÄzÀæ „Áé«Ä, „sÁgÀwÄAiÄÄ, °ÄÄÆwð²®à, JZi.JA.Jfi,Dgi
 °ÉÄÊ.«.« °ÉÄÊ „ÆgÀÄ, 1986 ¥ÄÄ. 788-798)

3.avÀæPÀ¬É

EvÀgÀ PÀ¬ÉUÀ¼ÀÄAvÉ avÀæUÀ¬ÉAiÄÄÆ „À°À §°ÄÄ ¥ÁæaÄfÀPÁ®
 ¢AzÀ®Æ °ÄÄfÀÄµÄâfÀ „AAUÁwAiÄiÁV „É¼ÉzÀÄ\$A¢zÉ. vÀfÀß
 CfÀÄ¬sÀ°Ä°ÄfÀÆß °ÄÄfÉÆÄzsÀ°ÄÄð°ÄfÀÆß DvÀ „AAVÀvÀzÀ°è
 fÀzÀ«fÀå „UÀ¼À °ÄÄÆ®PÀ, fÀÈvÀåzÀ°è zÉÊ»PÀ ZÀ®fÉ °ÄÄvÀÄÛ
 °Ä°Ä¬sÀ°ÄUÀ½AzÀ °ÄÄPÀÛ¥Ár¹zÀgÉ, avÀæPÀ¬ÉAiÄÄ°è CzÀfÀÄß ««zsÀ
 gÉÄSÉUÀ¼À °ÄÄvÀÄÛ °ÄtðUÀ¼À „AAiÉÆÄdfÉ¬ÄAzÀ °ÉÆgÀ°ÉÆ«Ä „À®Ä
 ¥ÁæAiÄÄwß¹zÀÝfÉ. fÀ°Ä²¬ÁAiÄÄUÀzÀ °ÉÄ¼ÉUÀUÀ¬ÉÄ avÀægÀZÀfÉAiÄÄ
 ¥Áæ°ÄÈwÛ DvÀfÀ°è „É¼ÉzÀÄ \$A¢zÀÄÝzÀPÉÎ „AQëUÀ½°É. D PÀ®zÀ
 CfÀUÀjÄPÀ dFÁAUÀUÀ¼ÀÄ vÀ°ÄÄ °Ä „À°ÄiÁqÀÄ°Ä UÄÄ°ÉUÀ¼À°èAiÄÄÆ
 \$AqÉUÀ¼À °ÉÄÄ®Æ „ÉÄmÉ °ÄÄvÀÄÛ °ÄÄvÀ „AA\$AzsÀ°ÄzÀ avÀæUÀ¼ÀfÀÄß
 \$gÉ¢gÀÄ°ÄÄzÀÄ PÀAqÀÄ\$gÀÄvÀÛzÉ. Ff¥iÖ °ÉÆzÀ¬zÀ ¥ÁæaÄfÀ
 fÀUÀjPÀvÉUÀ¼À°è °ÄiÁfÀ°Ä dFÁAUÀ ¤«Äð¹zÀ CvÀåAvÀ ¥ÁæaÄfÀ
 avÀæUÀ¼ÀÆ zÉÆgÉAiÄÄÄvÀÛ°É. °ÉÆ°ÉAeÉÆzÀgÉÆÄ °ÁgÀ¥ÀUÀ¼À°è
 zÉÆgÉAiÄÄÄ°Ä avÀæUÀ¼ÀfÀÆß C°ÄÄUÀ¼À „Á°UÉ „Éj „À§°ÄÄzÀÄ.

¹AzsÄÄ „AA „ÀløwAiÄÄ°è zÉÆgÉAiÄÄÄ°Ä avÀæUÀ¼À°è °ÄÄÄRå°ÄzÀÄ°ÄÄ
 °ÄÄÈvÀgÀ C°Ä±ÉÄµÄUÀ¼ÀfÀÄß M¼ÀUÉÆAqÀ °ÄÄqÀPÉUÀ¼À °ÉÄÄ¬É
 gÀavÀ°ÄzÀÄ°ÄÄUÀ¼ÀÄ. E°ÄÄUÀ¼À°è PÉ®°ÄÄ „ÄÄzÀgÀ°ÄzÀ
 gÉÄSÁavÀæUÀ½°É. gÀ¬sÀ „À¢AzÉ¼ÉzÀ °ÄÄvÀÄÛ zÀÈqsÀvÉ¬ÄAzÀ PÀÆrzÀ
 PÀ¥ÄÄ UÉgÉUÀ¼À gÉÄSÁ«fÀå „Ä, PÀ¬Á«zÀfÀ CAVÀ¬sÀð°Ä°ÄfÀÆß
 D±ÄAiÄÄ°ÄfÀÆß °ÄÄPÀÛ¥Ár „À®Ä „Ä°ÄxÀð°ÁVzÉ. CqÀØ¢rØAiÄiÁzÀ
 UÉgÉUÀ¼ÀÄ, °ÄÄfÉ °ÄÄfÉAiÄiÁVgÀÄ°Ä ««zsÀ \$tÚzÀ °ÄiÁzÀjUÀ¼ÀÄ,
 ZÄÄQIUÀ½AzÀ ¤«ÄðvÀ°ÄzÀ °ÄÈvÀÛUÀ¼ÀÄ, MAzÀfÉÆßAzÀÄ
 PÀvÀÛj „Ä°ÄAwgÀÄ°Ä CAVÀ°Ä °ÄÈvÀÛUÀ¼À „À®ÄUÀ¼ÀÄ, C°è
 PÀAqÀÄ\$gÀÄvÀÛzÉ. C®èzÉ „À°Äd°ÄzÀ jÄwAiÄÄ°è awævÀ°ÁVgÀÄ°Ä °ÄÄgÀzÀ
 j¬ÉUÀ¼ÀÄ, fÀ«®Ä °ÉÆzÀ¬zÀ °ÄQIUÀ¼ÀÄ, fAPÉ, DqÀÄ, fÀj, °ÉÆzÀ¬zÀ
 ¥ÁætÄUÀ¼ÀÄ C°è°É. C°ègÀÄ°Ä °ÄÄfÀÄµÄâfÀ avÀæUÀ¼À°èAiÄÄÆ

PÄÄ±Ä®vÉ EzÉ. §´ÉAiÄÄ£ÄÄß »rzÄÄPÉÆArgÄÄªÄ ¨É,ÀÛ, vÄ-Ä ªÄÄUÄÄ-EAvÄªÄ avÄæUÄ¼Ä°è PÄtÄªÄ CPÄgÄ, VæÄPï ¥ÄvÉæUÄ¼Ä ªÉÄÄ-É awævÄªÄZÄ DPÄÈwUÄ¼Ä£ÄÄß £É£Ä¡UÉ vÄgÄÄvÄÛZÉ. CxÄðªÄvÄÛZÄ ,ÄAPÉÄwPÄ avÄæUÄ¼Ä gÄZÄ£ÉAiÄÄ£ÄÆß C°è£Ä PÄ-Ä«zÄgÄÄ DUÄ-ÉÄ PÄAqÄÄPÉÆArzÄÝgÉ. £Ä«°£Ä °ÉÆmÉÖAiÄÄ°è ªÄÄ£ÄÄµÄå£Ä DvÄä EgÄÄªÄAvÉ MAzÄÄ PÄqÉ awæ,Ä-ÄVzÉ. DPÄ±ÄzÄ°è ªÄAiÄÄ,Ä ªÉÆzÄ-ÄzÄ °ÄQIUÄ¼ÄÄ °ÄgÄÄwÛgÄÄªÄ avÄæ. °Ä,ÄÄ«£Ä ¨Ä®ªÄ£ÄÄß »rzÄÄ M\$â ªÄÄ£ÄÄµÄå£ÄÄ £ÄçAiÄÄ£ÄÄß zÄIÄwÛgÄÄªÄ avÄæ-F ªÉÆzÄ-ÄzÄªÄÄ HzsÄéð ªÄÄÄR¨sÄªÄ£ÉUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÄÆa,ÄÄvÄÛªÉ£Äß§°ÄÄzÄÄ.

ªÉÄzÄAiÄÄÄUÄzÄ°è avÄæPÄ-É °ÉZÄÑV zsÄ«ÄðPÄ ,ÄégÄÆ¥ÄªÄ£ÄÄß ¥ÄqÉççÝvÄÄ. AiÄÄdÖUÄ¼Ä£ÄÄß ªÄiÄqÄÄªÄUÄ PÄIÄÖwÛzÄÝ AiÄÄdÖªÉÄ çPÉUÄ¼Ä£ÄÄß \$tÜUÄ½AzÄ C®APÄj,ÄÄwÛzÄÝgÉAzÄÆ, \$tÜzÄ EnÖUEUÄ½AzÄ ¤«Äð,ÄÄwÛzÄÝgÉAzÄÆ w½zÄÄ\$gÄÄvÄÛZÉ. C®èzÉ ¥ÄIUÄ¼Ä (Canvas) ªÉÄÄ®Æ avÄæUÄ¼Ä£ÄÄß \$gÉAiÄÄªÄ ¥ÄzÄpw D PÄ®zÄ°èAiÉÄÄ gÄÆrÜUE \$AçzÄÝAvÉ vÉÆÄgÄÄvÄÛZÉ. C£ÉÄPÄ ¥ÄæaÄ£Ä UÄæAxÄUÄ¼Ä°è avÄæ-ÉÄR£ÄzÄ G-ÉèÄR£Ä«zÉ. PÄ½zÄ,Ä£Ä £ÄIPÄ ªÉÆzÄ-ÄzÄªÄªÄUÄ¼Ä£ÄÄß £ÉÆÄrzÄgÉ, ªÄiÄ£ÄªÄ gÄÆ¥ÄªÄ£ÄÄß AiÄÄxÄªÄvÄÛV awæÄPÄj,ÄÄªÄ PÄÄ±Ä®vÉ avÄæPÄ-ÉAiÄÄ°è §°Ä¼Ä »Aç ¤AzÄ®Æ ¨É¼ÉzÄÄ \$AçzÉÝvÉA\$ÄzÄÄ ªÄÄ£ÄÄmÄÖUÄÄvÄÛZÉ. ¥Ä®gÄÄ, ªÄiÄgÄÄgÄÄ, UÄÄ¥ÄÛgÄÄ, ªÉÆzÄ-ÄzÄ gÄdªÄÄ±ÄUÄ¼Ä D±ÄæAiÄÄzÄ°è D,ÄÜ£ÄPÄ-ÉAiÄiÄV EzÄÄ C©üªÄÈçPAiÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉ-ÄvÉ£Äß§°ÄÄzÄÄ.

ªÄvÄiÄiÄÄ£ÄÄ PÄªÄÄ,ÄÆvÄæzÄ°èAiÄÄÆ, «µÄÄÛzsÄªÉÆÄðvÄÛgÄ ªÉÆzÄ-ÄzÄ ¥ÄÄgÄtUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ avÄæPÄ-ÉAiÄÄ£ÄÄß PÄÄjvÄ ±Ä¹ÜçÄAiÄÄ «ªÄgÄuÉ \$gÄÄvÄÛZÉ. CzÄQIÄvÄ®Æ »Aç£Ä PÄÄ®èªÄUÄÎ (,ÄÄªÄiÄgÄÄ Qæ. ±Ä. 2£ÉÄ ±ÄvÄªÄiÄ£Ä), «£ÄAiÄÄ¡PÄ, avÄæ,ÄÆvÄæ, ªÄÄvÄÄÛ §È°Ävi ,ÄÄ»vÉ, ªÉÆzÄ-ÄzÄ UÄæAxÄUÄ¼ÄÆ avÄæPÄ-ÉAiÄÄ£ÄÄß PÄÄjvÄÄ «ªÉÄa,ÄÄvÄÛZÉ. C®èzÉ ZÄ®ÄPÄª ,ÆÄªÉÄÄ±ÄégÄ£Ä 'C©ü®¶vÄxÄð aAvÄªÄtÄ' CxÄªÄ 'ªÄiÄ£Ä,ÉÆÄ-Äè,ÄªÄÄ EvÄgÄ PÄ-ÉUÄ¼ÄAvÉ avÄæPÄ-ÉAiÄÄ «ªÄgÄUÄ¼Ä£ÄÄß M¼ÄUÉÆArzÉ.

¨sÄgÄwÄAiÄÄ ªÄÄ£ÉÆÄzsÄªÄð EvÄgÄ PÄ-ÉUÄ½UÉ °ÉÄ½zÄAvÉ avÄæPÄ-ÉUÄÆ zÉÉ«PÄªÄzÄ ªÄÄÆ®ªÄ£ÉßÄ PÉÆnÖzÉ. F PÄ-ÉAiÄÄ °ÄÄIÖ£ÄÄß PÄÄjvÄÄ JgÄqÄÄ PÄxÉUÄ¼ÄÄ °ÄÄnÖªÉ. MAzÄÄ PÄxÉ »ÄVzÉ: Cw ¥ÄæaÄ£Ä PÄ®zÄ°è ¨sÄAiÄÄfvi JA¨É£â gÄd¤zÄÝ. MªÉÄä CªÄ£Ä gÄdâzÄ°è ¨Äæ°Ät£Ä ªÄÄUÄ£É£â CPÄ-ÄªÄgÄtPÉI vÄÄvÄÛUÄ®Ä ¨Äæ°Ät£ÄÄ \$zÄÄ gÄd£Ä §½AiÄÄ°è zÄÆjIÖ. PÄÄ¡vÄ£ÄzÄ gÄd, ªÄÄUÄÄªÄ£ÄÄß »A çgÄÄV,ÄÄªÄAvÉ AiÄÄªÄÄ¤UE DeÄÖ¡¹zÄ. AiÄÄªÄÄ M¥Äà®è. E\$âjUÄÆ AiÄÄÄzÄP ¥ÄægÄÄ¨sÄªÄ-ÄvÄÄ. AiÄÄªÄÄ£Ä£ÉßÄ ,ÆÄª°¹zÄ ¨sÄAiÄÄfvi. DUÄ \$æ°Ää ¥ÄævÄªPÄè£ÄV °ÄÄIÄÖ,ÄªÄUÄ¼ÄÄ PÄªÄiÄðçüÄ£ÄªÉAzÄÆ, EzÄgÄ°è AiÄÄªÄ£Ä vÄ¡à®èªÉAzÄÆ ,ÄªÄiÄzsÄ£Ä¥Är¹zÄ; ªÄÄvÄÄÛ ¨Äæ°Ät£Ä ªÄÄUÄ£Ä£Äß \$zÄÄQ,ÄÄªÄ MAzÄÄ G¥ÄAiÄÄªÄ£ÄÄß ,ÄÆa¹zÄ. D

°ÀÄqÄÄUÀ£À avÀæ³À£Àß §gÉzÀgÉ CzÀPÉì vÁ£ÄÄ fÃ³À vÀÄAŞÄ³ÀÄZÁV
 °ÉÄ½zÀ §æ³Àä. CAVÉAiÉÄÄ avÀæ ¹zÀP³Á-ÄvÄÄ. §æ³Àä CzÀPÉì
 fÃ³À³ÀßvÄÄÛ gÁdæUÉ °ÉÄ½zÀ: “æÄ£ÄÄ AiÄÄ³Ä£Ä £ÄUÀß
 ¥ÉæÄvÄUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÉÆÄ°¹zÄÄzÀjAzÀ E£ÄÄß ³ÄÄÄAzÉ £ÄUÀßfvì jAzÄÄ
 ¥Äæ¹zÀP£ÄUÄÄ. £Ä£Äß zÄAiÉÄ-ÄAzÀ æ£ÄUÉ F avÀæ §gÉAiÄÄ³À
 AiÉÆÄUÄåvÉ ŞAçvÄÄ. C³À£ÄÄ æ£ÄUÉ EzÀgÀ «³ÀgÄUÄ¼Ä£Éß-Àè
 °ÉÄ½PÉÆqÄÄvÁÛ£É”-jAzÀ §æ³Àä. C°èAzÀ avÀæPÄ-É “É¼ÉzÄÄ ŞAçvÄÄ.

E£ÉÆßAzÄÄ PÄxÉ »ÄVzÉ: £ÄgÀ £ÄgÄAiÄÄt IÄ¶UÄ¼ÄÄ SzÀjPÄ±Äæ³ÄÄzÀ°è
 vÄ¥Ä,ÄÄi ³ÄiÄqÄÄwÛzÄÝgÄÄ. C³ÀgÀ vÄ¥ÉÆÄ”sÄAUÄ ³ÄiÄqÄÄ®Ä EAzÄæ
 C¥ÄìgÄ¹ÛçÄAiÄÄgÄ£ÄÄß PÄ¼ÄÄ»¹zÄ. £ÄgÄAiÄÄt IÄ¶ C³ÀjUÉ ³ÄÄgÄÄ¼ÄUÄzÉ,
 C³ÀgÄ ,ÉAzÀgÄåzÀ °É³ÉÄäAiÄÄ£ÄÄß ”sÄAUÄ ³ÄiÄqÄÄ®Ä GzÉÝÄ²¹zÄ.
 ”sÄÆ«ÄAiÄÄ ³ÉÄÄ-É D³ÄÄægÄ,ÄçAzÀ ¹ÛçÄ avÀæ³ÉÇAzÀ£ÄÄß §gÉzÄÄ
 CzÀPÉì fÃ³ÀPÄ¼ÄAiÄÄ£ÄÄß PÉÆIÖ. C³À¼ÄÄ ,ÉAzÀgÄåzÀ ³ÄÄÄAzÉ
 C¥ÄìgÉAiÄÄzÄ ,ÉAzÀgÄå PÄ¼ÄUÄÄçvÄÄ. C³À¼ÄÄ H³Äð¹AiÉÄAzÄÆ,
 C£ÄAvÄgÄ D avÀæPÄ-ÉAiÄÄ£ÄÄß “ÉÆÄçÛ,ÄÄ³ÄÄzÀPÄìV
 avÀæ,ÄÆvÄæUÄ¼Ä£ÄÄß §gÉzÄÄ «±ÄéPÄ³ÄÄðæUÉ D PÄ-ÉAiÄÄ£ÄÄß
 PÉÆIÖ£ÉAzÄÆ ¥ÄÄgÄtUÄ¼Ä°è PÄxÉ §gÄÄvÄÛzÉ.

F PÄxÉUÄ¼ÄÄ K£ÉÄ EgÄ°; ”sÄgÄwÄAiÄÄ avÀæPÄ-Á ³ÄÄ£ÉÆÄzS³ÄÄðzÄ
 MAzÄÄ ¥Äæ³ÄÄÄR CA±Ä, F PÄ®æPÄ PÄxÉUÄ¼Ä°è ,ÄÆavÄ³ÄVzÉ;
 ³ÄåQÛAiÄÄ ,ÄägÄPÄPÄìV avÀæPÄ-É °ÄÄIÖ°®è; C-ÉQPÄ ±ÄQÛ
 ¥ÄæPÄ±Ä£ÄzÄ ³ÄÄAvÄæ«zÉåAiÄiÄV CzÄÄ ³ÉÄÉ³ÉwÛvÄÄ JAŞÄzÄÄ. C®èzÉ
 ”sÄAiÄÄfvì gÁd£ÄUÄ°Ä CxÄ³Ä £ÄgÄAiÄÄt IÄ¶AiÄiÄUÄ°Ä avÀæ³Ä£ÄÄß
 §gÉAiÄÄ³ÄUÄ AiÄiÄ³ÄÄzÉÄ MAzÄÄ ³Ä,ÄÄÛ³Ä£ÄÄß jzÄÄjVIÖPÉÆAqÄÄ
 CzÄ£ÄÄß ³ÄiÄzÀjAiÄiÄV C£ÄÄPÄj,Ä°®è. ”sÄAiÄÄfvì §³ÄÄ±ÄB vÁ£ÄÄ
 PÄArgÄ§³ÄÄzÄÄ “Äæ³ÄÄt£Ä ³ÄÄUÄ£Ä£ÄÄß ,Äæw¥Äì®zÄ°è PÄ°¹PÉÆAqÄÄ
 CzÄgÄ §®çAzÄ DvÄ£Ä£ÄÄß awæÄPÄj¹zÄ. £ÄgÄAiÄÄt IÄ¶AiÄÄzÄAvÄÆ
 AiÄiÄ³ÄÄzÉÄ §»gì gÄÆ¥ÄzÄ C£ÄÄPÄgÄuÉAiÉÄÄ C®è. ¥Äj¥ÄÆtð ,ÉAzÀgÄåzÄ
 PÄ®æ£ÉAiÄÄ£ÄÄß ¥Äj”sÄ«¹ CzÄ£ÄÄß avÀægÄÆ¥ÄzÄ°è ³ÄÄÆr¹zÄ; CzÀPÉì
 fÃ³À³ÀßvÄÄÛ; EzÄÄ avÀæPÄ-ÉAiÄÄ æd³ÄzÄ GzÉÝÄ±Ä. °ÉÆgÄV£Ä
 ³Ä,ÄÄÛUÄ¼Ä ¥ÄæwPÄÈwAiÄÄ®è CzÄÄ; vÁ£ÄÄ ŞUÉUÄtÄÛæAzÄ PÄAqÄ
 ,ÉAzÀgÄåzÄ C©ü³ÄåQÛAiÄÄ£ÄÄß ,ÄzsÄåUÉÆ½,ÄÄ³Ä ,ÄzsÄ£Ä. F
 vÄvÄé³Ä£ÄÄß ³ÉÄÄ°£Ä jgÄqÄÄ PÄxÉUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ PÄt§³ÄÄzÉAzÄÄ
 «zÄéÄ,ÄgÄÄ C©ü¥ÄæAiÄÄ¥ÄnÖzÄÝgÉ.(Heinrich Zimmer,*The Art of Indian Asia*).

”sÄgÄwÄAiÄÄ avÀæPÄ-Á ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉAiÄÄ°è ,Äé®à °ÉZÄÄÑ PÄr³ÉÄ
 F DzÄ±Äð³ÉÄ “É¼ÉzÄÄŞAçzÉ. CAzÀgÉ avÀæPÄ-É ³Ä,ÄÛ³ÄvÉAiÄÄ£ÄÄß
 ,ÄA¥ÄÆtð³ÄV æ®ðQë¹zÉAiÉÄÄzÄ®è. ³Ä,ÄÛ³ÄvÉAiÄÄ£ÄÄß C³À®A©¹ CzÄgÄ
 ,ÄzÄÈ±ÄåzÄ DzSÄgÄzÄ ³ÉÄÄ-É, C,ÄzÄÈ±Äå³ÄzÄ C£ÄÄ”sÄ³Ä³Ä£ÄÄß
 PÄ-Á«zÄ, gÉÄSÉUÄ½AzÄ ³ÄtðUÄ½AzÄ PÄnÖ vÉÆÄj,ÄÄvÁÛ£É. ³ÄtðUÄ¼ÄÄ
 C°è zsÄæ¥ÄÆtð³ÄzÄ PÄ³ÄåzÄAvÉ «£ÄÄ,ÄUÉÆ¼ÄÄÛvÄÛÉ. CdAvÄzÄ
 ©üwÛ¥ÄvÄæUÄ¼Ä£ÄÄß £ÉÆÄrzÀgÉ F ³ÄiÄvÄÄ ³ÄÄ£ÄzÄmÄÖUÄÄvÄÛzÉ.

zÉÃªAvÉUÀ¼À   ªÄvÄÄÛ   ªÄfÄÄµÀågå   avÀæUÀ¼À°è   CªÄgÀ
 ,Áé" sÁªPÀÌfÄÄUÄÄtªÄV   CfÄÄ, Äj, Ä"ÉÄPÁZÀ   CAUÀ¥ÄæªÄiÁtUÀ¼ÀfÄÄß
 ±Ä, ÄÛÇUÀ¼ÄÄ   ºÉÃ¼ÄvÄÛªÉ.   ¥ÄÄgÄÄµÄAwUÀ¼À°è   ªÄÄ, Ä,   "sÄzÄæ,
 ªÄiÁ®ªÄå, gÄÄavÄ, ±Ä±ÄPÀ, JAzÄÄ «"sÉÄzÄUÀ¼ÀfÄÄß   ªÄiÁr CªÄÄUÀ¼À
 ¥ÄæªÄiÁtªÄfÄÄß PÄæªÄªÄV 108, 106, 104, 100, 96 CAUÄÄ¼ÄUÄ¼ÄÉzÄÄ
 ¤zsÄðj, Ä"ÄVzÉ. F ¥ÄæªÄiÁtUÀ¼À «ZÄgÄzÄ°è ©üfÄß©ü¥ÄæAiÄÄUÀ¼ÄÆ
 ±Ä, ÄÛÇPÄgÄgÄ°è   GAIÄ.   ªÄÄªÄ¥ÄÄgÄÄµÄjUÉ   EgÄ"ÉÄPÁZÀ   zÉÉ»PÄ
 ¥ÄæªÄiÁtzÄ   C¼ÄvÉAiÄÄfÄÄß «ªÄgÄªÄV   PÉ®ªÄÄ   PÄqÉ   ºÉÃ¼Ä"ÄVzÉ.
 AiÉfÄVUÀ¼Ä   PÄtÜfÄÄß   zsÄfÄÄ¹fÄ   DPÄgÄzÄ°èAiÄÄÆ   PÄªÄÄPÄgÄ
 ªÄÄvÄÄÛ   ¹ÛÄAiÄÄgÄ   PÄtÜfÄÄß   «ÄÄ¤fÄÄvÉAiÄÄÆ, ¤«ðPÄgÄ   avÄÛzÄ
 PÄtÜfÄÄß   GvÄà®zÄAvÉAiÄÄÆ,   zÄÄBT, ÄÄwÛgÄÄªÄgÄ   PÄtÜfÄÄß
 ¥ÄzÄäzÄAvÉAiÄÄÆ,   gÉfÄÄµÄ   "sÄAiÄÄUÀ¼ÄfÄÄß   ,ÄÆa, ÄªÄÄzÄPÉÌ
 ±Ä±ÄPÄÈwAiÄÄAvÉAiÄÄÆ   awæ, Ä"ÉÄPÄÄ.   IÄ¶UÀ¼ÄÄ,   UÄAzsÄªÄðgÄÄ,
 zÄfÄªÄgÄÄ   ªÉÆzÄ"ÄzÄªÄgÄfÄÄß   "sÄzÄæ¥ÄæªÄiÁtzÄ°èAiÄÄÆ,
 PÄÄ®¹ÛÄAiÄÄgÄÄ,   QfÄßgÄgÄÄ   ªÉÆzÄ"ÄzÄªÄgÄfÄÄß
 ªÄiÁ®ªÄå¥ÄæªÄiÁtzÄ°èAiÄÄÆ, AiÄÄPÄè   fÄn   ªÉÆzÄ"ÄzÄªÄgÄfÄÄß   gÄÄaPÄ
 ¥ÄæªÄiÁtzÄ°èAiÄÄÆ   ¥Äæ¹zÄp   ¥ÄÄgÄÄµÄgÄfÄÄß
 ±Ä±ÄPÄ¥ÄæªÄiÁtzÄ°èAiÄÄÆ   awæ, Ä"ÉÄPÉÄSÄzÄÄ   avÀæ±Ä, ÄÛÇUÀ¼ÄÄ
 «çü¹gÄÄªÄ   ¤AiÄÄªÄÄ. (qÁ. J, i. ²æÄPÄAoÄ±Ä¹ÛÇ. "sÄgÄwÄAiÄÄ   ,ÄÄ, Äløw).
 EAvÄªÄ   ¥Äj" sÄ¶PÄªÄzÄ   CfÉÄPÄ   ¤AiÄÄªÄUÀ¼ÄÄ   avÀæPÄ"ÉAiÄÄfÄÄß
 ±Ä¹ÛÇÄAiÄÄªÄzÄ   ªÄiÁUÄðzÄ°è   fÄqÉ¹ªÉ.   CªÄÄUÀ¼ÄÄ   «ªÄgÄ   E°è
 C¥Äæ, ÄÄÛvÄ.

"sÄgÄwÄAiÄÄ avÀæPÄ"ÉAiÄÄ°è ¥ÄæzsÄfÄªÄzÄ JgÄqÄÄ "sÄUÄUÀ¼ÄfÄÄß
 ªÄiÁqÄ§ªÄzÄÄ. ©üwÛavÀæUÀ¼ÄÄ (Wall Paintings)   ªÄÄvÄÄÛ aPÄÌ ¥ÄæwAiÄÄ
 avÀæUÀ¼ÄÄ (Miniature Paintings) CxÄªÄ "¥ÄæwavÀæ"UÀ¼ÄÄ JAzÄÄ EªÄfÄÄß
 PÄgÉAiÄÄ§ªÄzÄÄ.   fÄªÄÄUÉ   zÉfÉgÉwgÄªÄÄ   ¥ÄæaÄfÄÄ   avÀæUÀ¼ÄÉ"Äè
 ªÄÄÄRªÄÄV   ©üwÛavÀæUÀ¼ÄÄ. CdAvÄ, J"ÉÆèÄgÄ, "ÄzÄ«Ä UÄÄºÉUÀ¼ÄÄ
 avÀæUÀ¼ÄÄ, ¥Ä®èªÄgÄ   ªÄÄvÄÄÛ   ZÉfÄ¼ÄgÄ   PÄ®zÄ   avÀæUÀ¼ÄÄ,
 «dAiÄÄfÄUÄgÄzÄ   "ÉÄ¥ÄQè, vÄqÄ¥Äwæ,   ªÉÆzÄ"ÄzÄ PÄqÉUÀ¼Ä°è   zÉfÉgÉvÄ
 avÀæUÀ¼ÄÄ EªÉ"Äè UÄÄºÉUÀ¼ÄÄ CxÄªÄ   zÉÄªÄ®AiÄÄUÀ¼ÄÄ UÉfÄqÉUÀ¼ÄÄ
 ªÉÄÄ"É   awævÄªÄzÄªÄÄUÀ¼ÄÄ. 15-16fÉÄ   ±ÄvÄªÄiÁfÄçAzÄ   FZÉUÉ
 §mÉÖUÀ¼ÄÄ   ªÄÄvÄÄÛ   EvÄgÄ   »fÉß"ÉUÀ¼ÄÄ   ªÉÄÄ"É   gÄAvÄªÄzÄ
 ¥ÄæwavÀæUÀ¼ÄÄ PÄÄqÄÄ§gÄÄvÄÛªÉ. F zÄÈ¶Ö"ÄAzÄ ¥ÉæqsÄ ¥ÄæaÄfÄÄ
 avÀæUÀ¼ÄÄ PÄ® (Classical age)   ªÄÄvÄÄÛ   CfÄAvÄgÄzÄ   PÄ® (Post Classical age)
 JAzÄÄ "sÄgÄwÄAiÄÄ avÀæPÄ"ÉAiÄÄfÄÄß JgÄqÄÄ "sÄUÄ   ªÄiÁqÄªÄªÄzÄzÄgÉ
 CªÄÄUÀ¼Ä°è   ªÉÆzÄ®fÉAiÄÄzÄÄ   ,ÄÄ¥ÄÆtðªÄV   ©üwÛavÀæUÀ¼Ä°èAiÄÄÆ,
 JgÄqÄfÉAiÄÄzÄÄ   ¥ÄæwavÀæ   ªÄÄvÄÄÛ   ©üwÛ   avÀæUÀ¼ÄÉgÄqÄgÄ°èAiÄÄÆ
 G½zÄÄPÉfÄÄqÄÄ §ÄçzÉ JAzÄÄ ºÉÃ¼Ä§ªÄzÄÄ.

©üwÛavÀæUÀ¼Ä°è   ªÉfÉlÖªÉÆzÄ®Ä   fÄªÄÄä   UÄªÄÄfÄªÄfÄÄß
 ,É¼ÉAiÄÄªÄªÄzÄÄ   CdAvÄ   UÄÄºÉUÀ¼Ä°ègÄÄªÄ   avÀæUÀ¼ÄÄ. ¥ÄæaÄfÄÄ
 UÄÄªÄ®AiÄÄUÀ¼Ä°è   EªÄÄ   ¥Äæ¹zÄpªÄzÄªÄÄUÀ¼ÄÄ.   Qæ.¥ÄÆ.   2fÉÄ

±ÁvÀªÀiÁ£ÀçAzÀ E°è UÄ°Á®AiÄUÀ¼À gÀZÀ£É
 ¥ÁægÀÀ"sÀªÁ¬ÄvÉ£Àß§°ÄÄzÄÄ C°èAzÀ Qæ.±À.8£ÉÄ
 ±ÁvÀªÀiÁ£ÀzÀªÄgÉUÄÆ EªÄUÀ¼À gÀZÀ£É £ÀqÉAiÄÄvÄÄ. F „Á«gÀ
 ªÀµÀðUÀ¼À°è „ÄªÀiÁgÄÄ 29 UÄ°ÉUÀ¼Ä E°è ¨«ÄðvÀªÄzÄÄªÄÄ. EªÄ®èzÉ
 „ÁUï GzÄAiÄÄvj, PÀ£ÉíÄj, PÁgÁè, „sÁd, £Á¹Pï, J°¥sÉAI ªÉÆzÀ¬AzÀ
 PÀqÉUÀ¼À°èAiÄÄÆ UÄ°ÉUÀ¼Ä gÀavÀªÄzÄÄªÄÄ. ¥ÁægÀÀ"sAzÀ°è
 UÄ°ÉUÀ¼Ä „ÉAzÀgÀðgÀ»vÀªÁVzÄÄÝ, §gÀ§gÄÄvÄÜ
 PÀ¬ÁvÄPÀªÁUÀvÉÆqÀVzÄÄªÄÄ. ²®àUÀ¼À C®APÁgÀ ¥ÁægÀÀ"sÀªÁ¬ÄvÄÄ.
 CzÄÄ „Á®zÉA\$AvÉ C£ÉÄPÀ UÄ°ÉUÀ¼À UÉÆÄqÉUÀ¼À ªÉÄÄ¬É avÀæUÀ¼À
 gÀZÀ£ÉAiÄÄÆ £ÀqÉ¬ÄvÄÄ.

CdAvÁ UÄ°ÉUÀ¼À°è DgÄÄ ªÀiÁvÀæ, «±ÉÄµªÁV
 avÀæUÀ¼À£ÉÆ£¼ÀUÉÆArªÉ. FUÄ CªÄUÀ½UÉ PÉÆnÖgÄÄªÀ
 PÀæªÄÄ„AASÉåUÀ¼ÄAvÉ 1, 2,9, 10, 16, 17 F DgÄÄ UÄ°ÉUÀ¼À
 UÉÆÄqÉUÀ¼Ä M¼ÀbÁªÀtÄUÀ¼Ä ªÄÄvÄÄÜ PÀA\$UÀ¼À ªÉÄÄ¬É „ÉÄgÉ
 „ÉÄgÉ PÁ®UÀ¼À°è gÀavÀªÄzÀ avÀæUÀ½ªÉ. EªÄUÀ¼À°è Cw
 ¥ÁæaÄ£ÀªÄªÄªÄUÀ¼ÉAzÀgÉ 9£ÉÄ UÄ°ÉAiÄÄ JqÀUÉÆÄqÉAiÄÄ ªÉÄÄ¬É
 ªÄÄvÄÄÜ 10£ÉÄ UÄ°ÉAiÄÄ JqÀ ªÄÄvÄÄÜ §® UÉÆÄqÉUÀ¼À ªÉÄÄ¬É EgÄÄªÀ
 avÀæUÀ¼ÄÄ. EªÄUÀ¼À gÀZÀ£É „ÄªÀiÁgÄÄ Qæ.¥ÀÆ. 100 jAzÀ
 ¥ÁægÀÀ"sÀªÁVgÀ¬ÉÄPÉAzÄÄ H»„Ä¬ÁVzÉ. (Basil Gray, *Painting of India*) 10£ÉÄ
 UÄ°ÉAiÄÄ PÀA\$UÀ¼À ªÉÄÄ°gÄÄªÀ avÀæUÀ¼ÄÄ „É®à Fa£ÄªÄÄ; CAzÀgÉ
 Qæ.±À. 350gÀ ªÉÄ¼ÉAiÄÄ°è gÀavÀªÄzÄªÄÄ. §°Äª±ÀB ±ÁvÀªÁ°À£ÁgÀ
 D½ÉPÉAiÄÄ°è EªÄ gÀÆ¥ÄÄUÉÆArgÀ¬ÉÄPÄÄ. PÁgÁè, £Á¹Pï, „sÁd,
 ªÉÆzÀ¬AzÀ PÀqÉUÀ¼À°èAiÄÄÆ UÄ°ÉUÀ¼Ä ¨«ÄðvÀªÄzÄÄªÄÄ
 ±ÁvÀªÁ°À£ÁgÀ PÁ®zÀ°èAiÉÄÄ. zÀRí¸£Á°è ªÄ„ÄÜ²®à, ²®àUÀ¼ÄAvÉ
 avÀæPÀ¬ÉAiÄÄ GUÄªÄªÀÇ ±ÁvÀªÁ°À£ÁjAzÀ¬ÉÄ D¬ÄvÉ£Àß§°ÄÄzÄÄ.

±ÁvÀªÁ°À£ÁgÀ £ÄAvÀgÀ „Áé®àPÁ® gÁdQÄAiÄÄ ¥Äj¹Üw
 C„ÄÜªÄ„ÄÜªÁVzÄÄÝ, ªÄÄÄAzÉ ¥Áæ§®ªPÉì \$AzÀªÄgÄÄ ªÁPÁIPÀgÄÄ.
 ªÁPÁIzÉÆgÉ 2£ÉÄgÄÄzÄæ„É£Á£ÄÄ, 2£ÉÄZÄAzÄæUÄ¥ÄÜ£Ä ªÄUÀ¼ÄzÀ
 ¥Áæ¬sÁªAwAiÄÄ£ÄÄß ªÄZÄÄªÉAiÄiÁzÄÄzÄÄ F JgÀqÄÄ
 ªÄ£ÉvÀ£ÄUÀ¼Ä¬ÁAzsÄªÄªÄ£ÄÄß „É„É¬ÄvÄÄ. PÀ¬UÀ¼Ä
 „É¼ÄªÀtÄUÉAiÄÄ ªÉÄÄ®Æ CzÄÄ ¥Áæ¬sÄªÄªÄ£ÄÄß ©ÄgÀçgÀ°®è.
 ªÁPÁIPÀgÀ PÁ®zÀ°è ¨«ÄðvÀªÄzÀ avÀæUÀ¼ÄÄ UÄ¥ÄÜgÀ ¥Áæ¬sÄªÄªÄ£ÄÄß
 «±ÉÄµªÁV ¥ÄqÉçªÉ. CdAvÁzÀ 10£ÉÄ UÄ°ÉAiÄÄ PÀA\$zÀ ªÉÄÄ°gÄÄªÀ
 avÀæUÀ¼ÄÆ (Qæ,±À.250) ªÄÄvÄÄÜ 16-17£ÉÄ UÄ°ÉAiÄÄ avÀæUÀ¼ÄÆ
 (Qæ.±À.400-500) F PÁ®zÀ°è gÀavÀªÄzÄªÄÄ. 6£ÉÄ±ÁvÀªÁiÁ£ÄzÀ ªÉÄ¼ÉUÉ
 ªÁPÁIPÀgÀ ±AQÜ PÄÄVÍ ªÄÄÄAzÉ CçÜPÁgÀPÉì \$AzÄÄzÄÄ ErÄ zÀQëtzÀ¬É¬Áè
 „ÁªÄð¬sÉªÄÄvÀéªÄ£ÄÄß „ÄÜ¹zÀ ZÁ®ÄPÄª ªÄA±À. 1£ÉÄ ªÄÄvÄÄÜ 2£ÉÄ
 UÄ°ÉAiÄÄ avÀæUÀ¼Ä¬Áè F ªÄA±ÄzÀ D½ÉPÉAiÄÄ PÁ®zÀ°è CzÄgÀ°èAiÄÄÆ
 ªÄÄÄRªªÁV 2£ÉÄ ¥ÄÄ°PÉÄ²AiÄÄ ¥ÉÆÄµÄUÉAiÄÄ°è „ÄÈ¶ÖAiÄiÁzÄÄªÄÄ.

»ÃUÉ CdAvÁ UÄÄ°ÉUÄ¼Ä°ègÄÄªÀ avÀæUÄ¼ÄÄÄß ±ÁvÀªÁ°À£ÄgÀ PÁ®zÄªÄÄ, ªÁPÁIPÀgÀ PÁ®zÄªÄÄ ªÄÄvÄÄÜ ZÁ®ÄPÄågÀ PÁ®zÄªÄÄ JAzÄÄ ªÄÄÆgÄÄ °sÁUÄUÄ¼ÄÄÄß ªÄÄÁqÄ§°ÄÄzÄÄ. ±ÁvÀªÁ°À£ÄgÀ avÀæUÄ¼UÄÆ ªÁPÁIPÀgÀ avÀæUÄ¼UÄÆ ªÄÄzsÄª ªÄÄÆgÄÄ £Á®Äì ±ÁvÀªÄÄÁ£ÄUÄ¼Ä CAvÄgÀ PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ. DzÄgÄÆ D ªÄÄÆ®PÄ´ÉAiÄÄ ¥ÄzÄPwAiÄÄ£ÉßÄ EªÄÇ ªÄÄÄAzÄÄªÄj¹PÉÆAqÄÄ °ÉÆÄzÄªÄÄ. CAvÉAiÉÄÄ ZÁ®ÄPÄågÀ avÀæUÄ¼ÄÆ ,Ä°Ä CzÉÄ ¥ÄgÄA¥ÄgÉAiÄÄ£ÄÄß E£ÄßµÄÄÖ GdÓ®ªÁV °É¼É¹zÄÄªÄÄ. Cw ¥ÄjtvÄ¹Üw ZÁ®ÄPÄågÀ PÁ®zÄ PÄ´ÁPÄÈwUÄ¼Ä°è PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ.

CdAvÁzÄ°è ªÄÄÁvÄæªÄ®èzÉ vÄªÄÄä gÄdzsÄªAiÄÄzÄÄ °ÄzÄ«ÄAiÄÄ°èAiÄÄÆ ZÁ®ÄPÄågÄÄ avÀæPÄ´ÉAiÄÄ£ÄÄß °É¼É¹zÄgÄÄ. DzÄgÉ EAzÄÄ CzÄÄ C°è G½ç®è. °ÄzÄ«ÄAiÄÄ ªÄÄÆgÄ£ÉÄ UÄÄ°ÉAiÄÄ°è ªÄÄÁvÄæ ©üwÜavÄæzÄ PÉ®ªÄÄ CªÄ±ÉÄµÄUÄ¼ÄÄ PÄtÄªÄAwªÉ. D PÁ®zÄ PÄ´ÉAiÄÄ ªÄÄiÖªÄ£ÄÄß vÄPÄiªÄÄnÖUÉ vÉÆÄj,Ä®Ä CªÄÄ ±ÄPÄÜªÁVªÉ. ªÄÄÄAzÉ gÄµÄÖçPÄÆlgÀ PÁ®zÄ°è j´ÉÆèÄgÄzÄ PÉÊ´Á,Ä zÉÄª®AiÄÄzÄ UÉÆÄqÉUÄ¼Ä ªÉÄÄ´É F ©üwÜavÄæzÄ ¥ÄgÄA¥ÄgÉ ªÄÄÄAzÄÄªÄj-ÄvÄÄ. DzÄgÉ ªÁvÄªÄgÄtzÄ °ÉÆqÉvÄPÉì EªÄÄ £ÉÄgÄªÁV ¹PÄÄiªÄAwzÄÄÝzÄjAzÄ CdAvÁ avÀæUÄ¼ÄµÄÄÖ ¸ÄWÄðPÄ® G½AiÄÄzÉ EAzÄÄ CªÄ±ÉÄµÄ ªÄÄÁvÄæªÁV ªAwªÉ.

CdAvÁ UÄÄ°ÉUÄ¼Ä avÀæPÄ´ÉAiÄÄ°è ¥ÄæzsÄ£ÄªÄ,ÄÄÜ §ÄzÄP£Ä ZÄjvÉæ ªÄÄvÄÄÜ CªÄ£Ä ¥ÄÆªÄðd£ÄäzÄ°è awæ,ÄÄªÄ eÁvÄPÄPÄxÉUÄ¼ÄÄ. °ÄzÄP ,Ä£Äª¹UÄ¼Ä ªÄ,ÄPÄiVÄiÉÄÄ E°è ZÉÉvÄª®AiÄÄUÄ¼ÄÆ «°ÄgÄUÄ¼ÄÆ ªªÄiÄðtªÁV, CªÄgÀ ¥Äæ°sÄªÄçAzÄ´ÉÄ ²®à ªÄÄvÄÄÜ avÀæUÄ¼ÄÄ °É¼ÉzÄÄ§AzÄªÄÄ. D zsÄªÄÄðªÄ£ÉßÄ CªÄÄ ¥ÄæzsÄ£ÄªÁV ¥Äæw©A©¹zÄªÄÄ. DzÄgÉ °ÄzÄ«Ä j´ÉÆèÄgÄUÄ¼Ä°è »AzÄÆ ªÄÄvÄÄÜ eÉÊ£Ä zsÄªÄÄðPÄÆì UÄÄ°ÉUÄ¼ÄÄ «ÄÄ,Ä´ÄzÄªÄÄ. »AzÄÆ ¥ÉgÄtÄPÄ zÉÄªÁvÉUÄ¼Ä avÀæUÄ¼ÄÄ D UÄÄ°ÉUÄ¼Ä°è ªÉÄÊªÉvÄÄÜªÄÄ.

°ÄUïUÄÄ°ÉUÄ¼Ä°ègÄÄªÀ avÀæUÄ¼ÄÄ£ÄÄß E°è ,Äªj¹PÉÆ¹¼Äî§°ÄÄzÄÄ. ,Äé®à °ÉZÄÄÑ PÄªÉÄ CdAvÁzÄ 1-2£ÉÄ UÄÄ°ÉUÄ¼Ä avÀæUÄ¼ÄÄ ,ÄÊ¶ÖAiÄÄzÄ PÁ®zÄ°èAiÉÄÄ, CAzÄgÉ 6-7£ÉÄ ±ÁvÀªÄÄÁ£ÄUÄ¼Ä°è EªÄÄ ª«ÄðvÄªÄzÄªÄÄ. °ÄzÄPzsÄªÄÄðªÉÄ EªÄÄUÄ¼UÄÆ ¥Äæ§®ªÁzÄ ¥ÄæZÉÆÄzÄ£É. CªÄÄUÄ¼Ä ¹Üw EAzÄÄ vÄÄA´Á ²y®ªÁVzÄÄÝ CªÄÄUÄ¼Ä PÄ´ÁvÄäPÄ ,ÄEzÄgÄªzÄ ,ÄégÄÆ¥ÄªÄ£ÄÄß w½AiÄÄÄªÄÄzÄÄ PÄµÄÖPÄgÄªÁV ¥Äjt«Ä¹zÉ. DzÄgÉ CdAvÁzÄ avÀæPÄ´É ¥ÄzÄPwVAvÄ ©ü£ÄßªÄzÄ jÄwAiÄÄ°è CªÄÄ gÄÆ¥ÄÄUÉÆArªÉ JA§ÄzÄAvÄÆ ,ÄàµÄÖªÁV ªÄÄ£ÄzÄmÁÖUÄÄªAwzÉ. C°è£Ä gÉÄSÄ«£Äª,Ä °ÉZÄÄÑ ,ÄàµÄÖªÄzÄªÄÄ. CdAvÁ ªÄÄÆwðUÄ¼VAvÄ E°è£ÄªÄÄ °ÉZÄÄÑ ±ÄQÜ±Á°AiÄÄiÁVgÄÄªAvÉ vÉÆÄgÄÄvÄÜªÉ. DzÄgÉ C°ègÄÄª ªÄÄiÄzsÄÄgÄª PÉÆÄªÄÄ®vÉ ,ÄÄ°sÁUÄvÉ ,ÄAzÄgÄªUÄ¼ÄÄ E°è PÄtÄªÄÄç®è.

¥À®è²ÀgÀ PÁ®zÀ°èAiÀÄÆ avÀæPÀ´É «±ÉÃµÀ²ÁV ´´É¼ÉçgÀ´´ÉÃPÀÄ.
 PÁAaÃ¥ÄÄgÀÄÆÀ°ègÀÄ²À PÉÉ´Á, ÀÆÁxÀ ²ÄÄvÀÄÛ ²ÉÉPÀÄAoÀ ¥ÉgÀÄ²AiÀ¼i
 zÉÄ²À®AiÀÄUÀ¼À°ègÀÄ²À ÄÄ²AiÀgÀÄ 9ÆÉÄ ±ÄvÀ²AiÀÆÄzÀ
 ©üwÛavÀæUÀ¼À C²À±ÉÃµÀUÀ¼ÄÄ F CA±À²ÀÆÄÄß, ÀµÀÖ¥Àr, ÄÄvÀÛ²É.
 C®èzÉ ²ÄÄ²ÄÄAzÀÆgÀÄ UÄÄ°ÉUÀ¼À°èAiÀÄÆ avÀæUÀ¼ÄÄ ¹Qì²É. JgÀqÀÆÉ
 £ÀgÀ¹A²À²ÄÄð£ÄÄ (695-722) ¥À£À²ÄÄ´ÉÉ£À°è PÀnÖ¹zÀ vÀ®VjÄ±ÀégÀ
 zÉÄ²À®AiÀÄzÀ UÉÆÄqÉUÀ¼À ²ÉÄÄ°gÀÄ²À avÀæUÀ¼ÄÄ EzÀQìAvÀ, Àé®à
 ¥ÀÆ²ÀðzÀ²ÄÄUÀ¼É£Äß§²ÄÄzÄÄ. E°ègÀÄ²À avÀæUÀ¼À°è GvÀÛ²ÄÄ
 ²AiÀzÀjAiÄ C²À±ÉÃµÀ²ÁV G½çgÀÄ²ÄÄzÉAzÀgÉ, ÄÄAzÀgÀ²AzÀ MAzÄÄ ¹ÜçÄ
 ²ÄÄÆwð. ¹ÜçÄ, ÄAzÀgÀ²zÀ GzÁvÀÛ PÀ®à£ÉAiÀÄÆÄÄß CzÄÄ
 ²ÄÄPÀÛUÉÆ½, ÄÄ²ÄAwzÉ. ¥À®è²ÀgÀ PÁ®zÀ ©üwÛavÀæUÀ¼ÄÄ E£ÉÆBzÄÄ
 UÄÄA¥ÉAzÀgÉ ¥ÄÄzÄÄPÉÆlÄmÉ §½AiÀÄ°ègÀÄ²À ´¹vÀÛ£Ä²Ä, Ä´¹£Ä
 eÉÉ£ÄUÄÄ°ÉAiÀÄ°è zÉÆgÉwgÀÄ²Ä²ÄÄ. ÄÄ²AiÀgÀÄ 7-8ÆÉÄ
 ±ÄvÀ²AiÀÆÄUÀ¼À°èAiÉÄÄ E²ÄÄ, À°À gÄavÀ²ÄzÄÄ²ÄÄUÀ¼ÄÄ. «²µÀÖ²ÄzÀ
 DPÀµÄðt UÄÄtUÀ½AzÀ PÄÆrzÀ avÀæUÀ¼ÄÄ E²ÄÄ. CÆÉÄPÀ §UÉAiÄÄ
 C®APÁgÀzÀ gÉÄSÄ«£Ä²Ä, ÄzÀ ²AiÀzÀjUÀ¼ÄÄ, PÄ²ÄÄ®²Ä£ÄÄß PÉÉ° »rçgÀÄ²À
 ²ÄÄÆwðUÀ¼ÄÄ, ¥ÀQëUÀ¼ÄÄ, D£É ²ÉÆzÀ´ÄzÀ ¥ÄætÄUÀ¼ÄÄ, E°è£Ä
 avÀæUÀ¼À°è PÉ®²ÄÄ. ¥À®è²ÀgÀ £ÄAvÀgÀ ZÉÆÄ¼ÄgÀÄ, ¥ÄAqÀ²gÀ
 PÁ®zÀ°èAiÀÄÆ ´sÁgÀwÄAiÄ avÀæPÀ´Á ¥ÀgÀA¥ÀgÉ ²ÄÄÄzÄÄ²ÄgÉ¬ÄvÄÄ.

DzÀgÉ zÀQëtzÀ°è avÀæPÀ´ÉAiÄÄ zÀÈ¶Ö¬ÄAzÀ PÄ£ÄðIPÄ, ÄzsÀ£É
 CzÄÄävÀ²ÄzÄÄÄ ´sÀgÀvÀRAqÄzÀ avÀæ¥ÀgÀA¥ÀgÉAiÄÄ°è §²ÄÄ
 ¥ÄæaÄ£Ä²ÄÇ ²ÄÄvÀÄÛ ²RgÀ ¥ÄæAiÄÄ²ÄÇ DzÀ CAdvÄ avÀæPÀ´ÉAiÄÄ
 ÄgÀ²ÄvÀÛzsÀ ´sÄUÄ, PÄ£ÄðIPÄzÀ gÄdgÀ ÄzsÀ£ÉAiÄÄ ¥sÀ®²ÁV
 gÀÆ|vÀ²ÄzÄÄÄ ´ÄzÀ«ÄAiÄÄ ²ÄÄÆgÀ£ÉAiÄÄ UÄÄ°ÉAiÄÄ°è CÆÉÄPÀ
 ÄÄAzÀgÀ²ÄzÀ PÄ´ÁPÄÈwUÀ¼ÄÄ «ÄðvÀ²ÁVzÄÝ²ÄÄ »AzÄÄzsÄ²ÄÄðzÀ
 ²ÄÄÛUÀ¼Ä£ÄÄß M¼ÄUÉÆEqÄ ©üwÛavÀæUÀ¼ÄÄ°è E²ÉÄ CvÄ²AvÀ
 ¥ÄæaÄ£Ä EzÄPÉl »Aç£Ä²ÄÄUÀ¼É´Äè ¥ÄæzsÄ£Ä²ÁV ´ÉzÀ²ÄÄvÀ²Ä£ÄÄß
 PÄÄjvÄÄ gÄavÀ²ÄzÄ²ÄÄ KPÄ²ÄtðzÀ »£Éß´ÉAiÄÄ°è «ÄðvÀ²ÄzÀ ´ÄzÀ«ÄAiÄÄ
 avÀæUÀ¼ÄÄ §AqÉ¬ÄAzÀ´ÉÄ ²ÄÄÆr\$AzÀµÄÄÖ, À°Ä²ÁV ²ÉÄÉ²ÉwÛ²É.
 ÄÆPÄè²ÄÄ²ÄzÀgÀÆ vÄÄA©zÄAwgÄ²Ä DPÄÈwUÀ¼ÄÄ avÀæt E°è£Ä
 PÄ´ÉAiÄÄ ²ÉÉ²µÄÖöä. zÄÄAqÄzÀ DPÄÈwAiÄÄ°è JzÄÄÝ PÄtÄ²ÄAvÀ²Ä
 ²Ätð²Ä²ÄÄ, ÉÜ C²ÄÄUÀ½VzÄÝAvÉ PÄtÄvÀÛzÉ. avÀæzÀ gÄZÄ£ÉUÄV
 »£Éß´ÉAiÄÄ ©üwÛAiÄÄ£ÄÄß «Äð¹PÉÆ¼ÄÄ²ÄÄ ¥Äj´sÄ¶PÄ «²ÄgÀUÀ¼À°è
 CdAvÄ ²ÄÄvÀÄÛ ´sÄU´i UÄÄ°ÉUÀ¼Ä£ÉßÄ E²ÄÄ °ÉÆÄ®ÄvÀÛ²É. DzÀgÉ
 avÀægÀZÄ£ÉAiÄÄ PÄ´Á±ÉÉ° C²ÄÄUÀ½VAvÄ ©ü£Äß²ÄzÄÄÄ, ²ÉÉ²µÄÖöä
 ¥ÄÆtð²ÄzÄÄÄ ´ÄzÀ«ÄAiÄÄ avÀæUÀ¼ÄÄ DPÄÈw CdAvÄ avÀæUÀ¼ÄAvÉ
 ÄAzÄævÉ ²ÄÄvÀÄÛ zÀÈqsÀvÉAiÄÄ£ÄÄß ¥ÀqÉçgÀzÉ ÄÆPÄèö²ÄÇ
 ÄPÉÆÄ²ÄÄ®²ÄÇ DV vÉÆÄgÄ²Ä²ÄvÀ²Ä DPÄÈw¬ÄAzÀ PÄÆrzÄÄÝzÄÄ
 PÄAqÄÄ§gÄÄvÀÛzÉ. avÀæPÀ´Á ¥ÀgÀA¥ÀgÉAiÄÄ°è CvÄÄävÀÛ²ÄÄ zÄeÉðUÉ
 ÉÄgÄÄ²ÄAvÀ²Ä F avÀæPÀ´É ¥ÄæaÄ£Ä PÄ£ÄðIPÄzÀ°è PÄÄr°ÉÆqÉzÄÄ EvÀgÀ
 PÄqÉUÀ½UÄÆ ²ÄÄ¹vÄÄ. EAzÄÄ ´ÄzÀ«ÄAiÄÄ DavÀæUÀ¼ÄÄ

UÄÄgÄÄw,ÄÄªÄÄzÄPÄÆÌ DzÄµÄÄÖ ²y®ªÄV PÄtägÉAiÄiÁUÄÄwÛgÄÄªÄÄzÄÄ zÄÄgÄzÄÈµÄÖPÄgÄ.

DzÄgÉ CdAvÁ avÄæPÄ´ÉAiÄÄ §ªÄÄ´sÁUÄ EAzÄÄ ,ÄªÄ ,ÄàµÄÖgÄÆ¥ÄzÄª°è G½çzÉ. d£ÄgÄ PÄtÄÜUÉ ,ÄÄ®´sÄªÄV ©¼ÄzÉÄ EgÄÄªÄAvÄªÄ UÄÄªÉUÄ¼Äª°è CªÄÄ gÄavÄªÄVgÄÄªÄÄzÉÄ CzÄPÉÌ ¥ÄæªÄÄÄR PÄgÄtªÉ£Äß§ªÄÄzÄÄ 19£ÉÄ±Ä.zÄ ¥ÄægÄÄ´sÄzÄª°è ¥Ä±ÄÑvÄågÄ zÄÈ¶ÖUÉ D UÄÄªÉUÄ¼ÄÄ ©zÄÝªÄÄ. CªÄgÄ PÄÄvÄÆªÄ®zÄ ¥ÄjuÄªÄªÄV Cª°è£ÄªÄ ,ÄÄÛ²®à, ²®à ªÄÄvÄÄÛ avÄæPÄ´É ´É¼ÄQUÉ §ÄçvÄÄ. CdAvÁ ©üwÛavÄæUÄ¼Ä gÄZÄ£ÉAiÄÄ vÄAvÄæ ¥Ä±ÄÑvÄå ©üwÛavÄæUÄ¼Ä gÄZÄ£ÉVAvÄ ,Äé®à ©ü£ÄßªÄzÄgÄÆ Frescoes JA§ ªÉ,Äj£Ä avÄæUÄ¼Äª°èAiÉÄÄ CªÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÄªÄiÄªÉÄ±ÄUÉÆ½,Ä§ªÄÄzÄÄ. CAzÄgÉ UÄgÉ MtUÄÄªÄÄzÄPÉÌ ªÄÄ£ÄßªÉÄ ªÄ¹UÄgÉÄAiÄÄ ªÉÄÄ´É gÄavÄªÄzÄ avÄæUÄ¼ÄÄ CªÄÄ. ´ÉtZÄPÄª°è£Ä UÄÄqÄØªÄ£ÄÄß PÉÆgÉzÄÄ ¤«Äð¹zÄ UÄÄªÉUÄ¼Ä MgÄÄ UÉÆÄqÉUÄ¼Ä ªÉÄÄ´É ,ÄÆPÄëöªÄzÄ ´sÄªÄ«£ÄÄ ,ÄUÄ¼Ä£ÉÆß¼ÄUÉÆAqÄ ªÄtðavÄæUÄ¼Ä£ÄÄß ©r,ÄÄªÄAvÄª°è »£Éß´ÉAiÄÄ£ÄÄß ¤«Äð¹PÉÆ¼ÄÄªÄÄzÄÄ ¥ÄæªÄÄÄRªÄzÄ CA±ÄªÉÄ DVvÄÄÛ.

ªÄ¹ ªÄÄtÄÛ ªÄÄvÄÄÛ ,ÄUÄtÄAiÄÄ£ÄÄß MmÁÖV PÄ®¹ CzÄgÄ eÉÆvÉUÉ ,ÄtÜUÉ PÉÆaÑzÄ ªÄÄ®è£ÉÆßÄ CxÄªÄ ¥ÄætÄUÄ¼Ä PÄÆzÄ®£ÉÆßÄ ,ÉÄj¹ UÄÄªÉAiÄÄ M¼Ä´sÄUÄzÄª°è PÄª°è£Ä UÉÆÄqÉUÄ¼Ä ªÉÄÄ´É ªÉÄvÄÄÛwÛzÄÝgÄÄ. PÉÆaÑzÄ ªÄÄ®Äè CxÄªÄ PÄÆzÄ®Ä CªÄ£ÄÄß ´sÄzÄæªÄV »rAiÄÄªÄÄ ,ÄzsÄ£ÄªÄUÄÄwÛvÄÄÛ. ,ÄÄªÄiÄgÄÄ MAzÄÄ CxÄªÄ MAzÄÆªÄgÉ CAUÄÄ®zÄµÄÄÖ zÄ¥ÄªÄªÄV ªÉÄwÛzÄ ªÉÄÄ´É CzÄ£ÄÄß £ÄAiÄªÄªÄV GfÓPÉÆAqÄÄ, CzÄgÄ ªÉÄÄ´É vÉ¼Äî£ÉAiÄÄ MAzÄÄ ¥ÄzÄgÄ §gÄªÄAvÉ ±ÉÆÄçü¹zÄ ªÄÄÈzsÄªÄzÄ UÄgÉAiÄÄ£ÄÄß ªÄPÄÄwÛzÄÝgÄÄ. EzÄ£ÄÄß GfÓ GfÓ £ÄAiÄªÄªÄrPÉÆ¼ÄÄîwÛzÄÝgÄÄ. F PÄAiÄÄðzÄª°è avÄæ±Ä,ÄÛçUÄ¼ÄÄ ««zsÄ ªÄiÄUÄðUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÄÆa¹ªÉ. UÄÄUÄÄî®Ä, eÉÄ£ÄÄªÉÄÄt ªÄÄvÄÄÛ ©®é¥ÄvÉæPÄ´ÄAiÄÄ CAIÄ, ªÄdæ´ÉÄ¥Ä, ,ÄðgÄ,Ä ªÄUÄÆ vÉÈ® ªÉÆzÄ´ÄzÄ ««zsÄ ªÄ,ÄÄÛUÄ¼Ä §¼ÄPÉAiÄÄ PÄæªÄªÄ£ÄÄß ±Ä,ÄÛçUÄæAxÄUÄ¼ÄÄ ªÉÄ¼ÄÄvÄÛªÉ. ªÄÄÄRªÄzÄ CA±ÄªÉAzÄgÉ awævÄªÄUÄ´ÉÄPÄzÄ ´sÄUÄ DzÄµÄÄÖ £ÄAiÄªÄªÄV ªÉÆ¼Ä¥ÄÄ§gÄªÄAvÄUÄ ´ÉÄPÄÄ. ªÄtðUÄ¼Ä£ÄÄß vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ ±ÉÆÄ©ü,ÄÄªÄAvÄUÄ´ÉÄPÄÄ ªÄÄvÄÄÛ §ªÄPÄ® G½AiÄÄªÄªÄAvÄUÄ´ÉÄPÄÄ EzÄPÉÌ ,ÄªÄiÄÄPÄªÄzÄ ªÄiÄUÄðUÄ¼Ä£ÄÄß PÄAqÄÄ»rzÄÄPÉÆArzÄÝgÄÄ. »ÄUÉ ªÉÄÄ®àzÄgÄzÄ UÄgÉAiÄÄ£ÄÄß GfÓ GfÓ £ÄAiÄªÄªÄrPÉÆAqÄÄ CzÄÄ ªÄ¹ EgÄÄªÄUÄ´ÉÄ CzÄgÄ ªÉÄÄ´É avÄæUÄ¼Ä£ÄÄß ©r,ÄÄªÄ ¥ÄzÄPw gÄÆrÜAiÄÄª°èvÄÄÛ.

§tÜUÄ¼Ä vÄAiÄiÄjPÉUÉ MAzÄÄ ¥ÄæªÄÄÄRªÄzÄ CA±ÄªÄV ´É¼ÄÉzÄÄ §Ä çvÄÄ avÄæPÄgÄgÄÄ vÄªÄÄ gÄa,Ä´ÉÄPÄzÄ avÄæzÄ ªÉÆgÄgÉÄSÉUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÄÆÜ®ªÄV ªÉÆzÄ®Ä gÄ,Ä¹AzsÄÆgÄ ªÄtðçAzÄ (cinabarred) UÄÄgÄÄvÄÄ ªÄQPÉÆ¼ÄÄîwÛzÄÝgÄÄ. C£ÄAvÄgÄ ªÄtðzÄæªÄªÄUÄ¼Ä£ÄÄß G¥ÄAiÉÆÄV¹ avÄægÄZÄ£ÉAiÄÄ£ÄÄß ´É¼ÄÉ,ÄÄvÄÛ ªÉÆÄUÄÄwÛzÄÝgÄÄ. gÄZÄ£É

²ÄÄVVAiÄÄvÁÛ §AzÀAvÉ ²ÉÆzÀ®Ä °ÁQPÉÆAqÀ °ÉÆgÀgÉÄSÉAiÄÄ£ÄÄß
 ,ÀàµÄÖUÉÆ½,ÄÄvÁÛ ²Ätð«£Äå,ÄÄ£ÄÄß Gdé®UÉÆ½¹
 "sÄÄ¥ÄæPÄ±Ä£ÄPÉÌ ,Ä°ÁAiÄÄPÄ²ÄzÀ jÄwAiÄÄ°è ²ÄÄPÄÛAiÄÄzÀ WÄIÖPÉÌ
 vÄgÄÄwÛzÄÝgÄÄ. PÉÆ£ÉAiÄÄ°è D avÄæ²Ä£ÉÆß¼ÄUÉÆAqÀ ErÄ »£Éß-ÉAiÄÄ
 ²ÉÄÄ-É-Äè PÄÄAZÄ²Ä£Äßr¹ PÄ-ÄPÄÈwUÉ C¥ÄÆ²Äð
 ±ÉÆÄ"sÉAiÄÄÄAmÁUÄ²ÄAvÉ ²ÄiÄqÄÄwÛzÄÝgÄÄ. »ÄUÉ
 avÄægÄZÄ£ÉAiÉÄ-Äè ²ÄÄVzÄ²ÉÄÄ-É PÉÆ£ÉAiÄÄ WÄIÖzÄ°è avÄæ²Ä£ÄÆß
 ,ÉÄj¹ »£Éß-ÉAiÄÄ£ÄÄß GdÄÖwÛzÄÝgÄÄ. EzÄjzÄ »£Éß®AiÄÄ ²ÉÄÄ-É avÄæ
 ,ÄÄ¥ÄÆtð²ÄV "ÉgÉvÄÄ °ÉÆÄUÄÄwÛvÄÄÛ. M²ÉÄä MtVvÉAzAgÉ ²ÄÄvÉÜÄ
 vÉÆ¼ÉzÄgÄÄ °ÉÆÄUÄzÄAvÄ°Ä ¹ÜgÄ²ÄzÄ §tÚ C²ÄÄUÄ½UÉ ®©ü¹wÛvÄÄÛ.

UÄÄ°ÉUÄ¼Ä UÉÆÄqÉUÄ¼Ä vÄÄÄ-Ä avÄæUÄ½çÝgÄ-ÉÄPÄÄ. DzÄgÉ FUÄ
 PÉ¼Ä"sÄUÄzÄ avÄæUÄ¼ÄÄ £Ä±Ä²ÄV ²ÉÄÄ°£Ä²ÄÄ ²ÄiÄvÄæ G½ç²É. FUÄ G½
 çgÄÄ²Ä avÄæUÄ¼Ä ,ÄASÉåAiÉÄÄ CUÄzSÄ²ÄzÄÄzÄÄ. ,ÄASÉå ²ÄÄvÄÄÛ
 UÄÄtUÄ¼ÄÉgÄqÄgÄ zÄÈ¶Ö-ÄÄzÄ®Ä E°è£Ä avÄæUÄ¼ÄÄ CzÄÄävÄ²ÄzÄ²ÄÄ,
 D±ÄÑAiÄÄðPÄgÄ²ÄzÄ²ÄÄ. §ÄzÄP£Ä ZÄjvÉæ ²ÄÄvÄÄÛ DvÄ£Ä
 ¥ÄÆ²Äðd£Ä²Ä£ÄÄß ,ÄÆa,ÄÄ²Ä eÄvÄPÄ PÄxÉUÄ¼ÄÄ E²ÉÄ E°è£Ä
 avÄæUÄ¼Ä ¥ÄæzsÄ£Ä²ÄÄÄÛ. "ÉÆÄçü,ÄvÄé ¥ÄzÄ²Ä¥ÄtÄ, "ÉÆÄçü,ÄvÄé
 C²Ä-ÉÆÄQvÉÄ±ÄégÄ ²ÄÄvÄÄÛ §ÄzÄP£Ä ²-Ä²ÄPÄÈw F wæ²ÄÄÆwðUÄ¼ÄÄ
 PÄ-Ä¥Äæ¥ÄAZÄzÄ C¥ÄÆ²ÄðPÄÈwUÄ¼Ä£Äß§²ÄÄzÄÄ. E²Ä®èzÉ E£ÄÆß
 PÉ®²ÄÄ C®APÄgÄzÄ ²ÄiÄzÄjUÄ¼ÄÆ ¥ÄætÄUÄ¼Ä avÄæUÄ¼ÄÆ E°è²É.
 C²ÄÄUÄ¼Ä°è JgÄqÄÄ UÄÆ½UÄ¼Ä PÄ¼ÄUÄzÄ avÄæ,öEšägÄÄ
 ¥ÄætÄAiÄÄUÄ¼Ä avÄæ UÄ²ÄÄ£Ä²Äð²ÄzÄÄzÄÄ. CwÄ ¥ÄæaÄ£Ä
 PÄ®zÄ°èAiÉÄÄ ¥Äj¥ÄÆuÄð²Ä,ÉÜAiÄÄ£ÄÄß ²ÄÄÄnÖzÄ²ÄÄ. ,Ä²ÄÄÄzÄAiÄÄ
 «UÄæ²ÄUÄ¼Ä£ÄÄß awæ¹ ,ÄtÚ¥ÄÄIÖ «²ÄgÄUÄ½VAvÄ MIÄÖ ¥ÄjuÄ²ÄzÄ
 wÄ²ÄævÉAiÄÄ£ÄÄß GÄIÄ²ÄiÄqÄÄ²ÄÄzÉÄ E°è PÄ-Ä«zÄgÄ ²ÄÄÄRåGzÉÝÄ±Ä.

CdAvÄ avÄæUÄ¼Ä£ÄÄß ¥Äæ¥ÄAZÄzÄ°è ¥Äæ¹zÄP²ÄzÄ AiÄiÄ²ÄPÄ-ÉAiÄÄ
 eÉÆvÉUÉ "ÉÄPÄzÄgÄÄ x°è,Ä§²ÄÄzÄÄ. CdAvÄ avÄæUÄ¼ÄÄ DPÄ®zÄ
 ,Ä²ÄiÄfPÄ fÄ²Ä£ÄzÄ ²ÉÄÄ®Æ "É¼ÄPÄÄ©ÄgÄÄvÄÛzÉ. UÄÄ¥ÄÛgÄ ²ÄÄvÄÄÛ
 ZÄ¼ÄÄPÄågÄ PÄ®zÄ ²ÉÄµÄ "sÄÆµÄtUÄ¼ÄÆ DZÄgÄ ²Äå²Ä°ÄgÄUÄ¼ÄÄ
 ,Äé®à ²ÄÄnÖUÉ ¥Äæw©A©¹²É. CdAvÄzÄ avÄægÄZÄ£ÉAiÄÄ ¥ÄzÄPwVAvÄ
 "ÉÄgÉAiÄiÄzÄ jÄw "ÄzÄ«ÄAiÄÄ°è PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÛzÉ. C°è£Ä²ÄÄ °Ä¹UÄgÉAiÄÄ
 ²ÉÄÄ-É §gÉzÄ avÄæUÄ¼ÄÄ, E°è °Ä¹UÄgÉAiÄÄ®èzÉ MtUÄgÉAiÄÄ ²ÉÄÄ®Æ
 avÄæUÄ¼Ä£ÄÄß §gÉAiÄÄ²Ä ¥ÄzÄPw (secco) PÄAqÄÄ §gÄÄvÄÛzÉ. ZÄ®ÄPÄå
 gÄµÄÖçPÄÆlgÄ PÄ®zÄ°è avÄæPÄ-É "ÄzÄ«Ä CdAvÄ ²ÄÄvÄÄÛ
 j-ÉÆèÄgÄUÄ¼Ä°è «¥ÄÄ®²ÄÄ ²ÉÉ«zsÄå²ÄÄAiÄÄ²ÄÄ DV "É¼É-ÄvÄÄ. "ÄzÄ«Ä
 j-ÉÆèÄgÄUÄ¼Ä°è D PÄ-ÉAiÄÄ §²ÄÄ"sÄUÄ £Ä±Ä²ÄzÄgÄÆ CdAvÄzÄ°è DPÄ-É
 §²ÄÄ²ÄÄnÖUÉ G½zÄÄPÉÆAqÄÄ §AzÄÄÄÝ "sÄgÄwÄAiÄÄ avÄæ¥Äæ¥ÄAZÄzÄ
 ,ÄÄzÉÉ²Ä.

¥Ä®è²ÄgÄ D±ÄæAiÄizÄ°è "É¼ÉzÄ ¹vÄÛ£Ä²ÄÄ-¹ UÄÄ°ÉAiÄÄ
 avÄæUÄ¼ÄÄ UÄ²ÄÄ£Ä²Äð²ÄzÄÄzÄÄ. 7£ÉÄ±Ä.çAzÄ 12£ÉÄ±Ä.zÄ²ÄgÉUÄÆ

avÀæPÀ⁻É C«gÀvÀ³ÁV “É¼ÉzÀÄ \$AçvÀÄ. DzÀgÉ 12fÉÄ±À.çAzÀ 15fÉÄ±À.zÀ³ÀgÉVfÀ avÀæUÀ¼ÄÄ FUA CµÁÖV ¹PÄÄlwÛ®è. °ÉÆAiÀÄ¼ÄgÀ fÀAvÀgÀ \$AzÀ «dAiÀÄfÀUÀgÀ ,Á³ÀiÁædâzÀ D±ÀæAiÀÄzÀ°è avÀæPÀ⁻É ³ÄÄvÉÆÛ³ÉÄä »AçfÀ GfÀßwAiÀÄfÀÄß ¥ÀqÉ¬ÄvÀÄ. CzÄÄ PÉÄ³Ä® zÉÄ³Ä®AiÀÄzÀ ©üwÛavÀæUÀ¼Ä°è ³ÄiÁvÀæ G½AiÀÄzÉÄ ³ÄÄfÉ³ÄÄfÉUÀ¼Ä°è ±ÉÆÄ©ü,ÄÄ³AAvÉ d£ÄfÄ³ÄfÀzÀ°è “ÉgÉvÄÄ d£Ä|æAiÀÄPÀ⁻ÉAiÀiÁ¬ÄvÀÄ. D PÄ®zÀ°è \$AzÀ «zÉÄ²UÀgÀ \$gÀ³ÄtÄUÉUÀ¼ÄÄ D PÄ®zÀ avÀæPÀ⁻ÉAiÀÄfÀÄß w½,ÄÄvÀÛ³É. D PÄ®zÀ avÀæUÀ¼ÄfÀÄß ,ÆÛ®³AV ³ÄÄÆgÄÄ UÄÄA¥ÄÄUÀ¼ÄfÀßV ³ÄiAqÀ\$°ÄÄzÄÄ. 1. «dAiÀÄfÀUÀgÀzÀ «gÀÆ¥ÁPÄè zÉÄ³Ä®AiÀÄ ³ÉÆzÀ⁻ÄzÀ³ÄUÀ¼Ä°è EzÄÝ avÀæUÀ¼ÄÄ. 2.ÉÄ¥ÁQè ,ÉÆÄ³ÄÄ¥À°è ³ÉÆzÀ⁻ÄzÀ PÄqÉUÀ¼Ä°è gÀavÀ³ÄzÀ avÀæUÀ¼ÄÄ. 3.\$È°ÄzÉÄ±ÄégÀ zÉÄ³Ä®AiÀÄzÀ avÀæUÀ¼Ä UÄÄA¥ÄÄ. E°èfÀ avÀæUÀ¼ÄÄ MtUÁgÉAiÀÄ ³ÉÄÄ⁻É ,ÄÄtÚzÀ w½AiÀÄ°è \$tÚ³ÄfÀÄß “ÉgÉ¹ awæ,Ä⁻ÄVzÉ.

«dAiÀÄfÀUÀgÀzÀ CfÀAvÀgÀ PÄfÄðIPÄzÀ avÀæPÀ⁻Ä ¥ÄgÄA¥ÄgÉ C,ÄàµÄÖ³ÁVzÉ. MAzÄÄ PÄqÉ PÉ¼Äç, fÉÉÆßAzÄÄ PÄqÉ ³ÉÄÈ,ÄÆgÄÄ CgÄ,ÄgÄ ¥ÉÆÄµÄuÉAiÀÄ°è avÀæPÀ⁻É G½zÄÄ\$AçvÀÄ. ³ÉÄÈ,ÄÆgÄÄ CgÄ,ÄgÄ PÄ®zÀ°è gÀavÀ³ÄzÀ avÀæUÀ¼Ä°è PÉ®³ÄÄ G½zÄÄPÉÆAqÄÄ \$A ç³É. dUÄfÉÆä³ÄfÀ avÀæ±Ä⁻ÉAiÀÄÆ EzÄgÀ°è ³ÄÄÄRâ³ÄÄzÄÄ. PÄfÄðIPÄzÀ avÀæPÀ⁻ÉAiÀÄÆ ³ÄÄÄSÄâ³ÁV ,ÄÄÄfÀéAiÀÄ ³ÄiÁUÄð³ÄfÀÄß CfÄÄ,ÄjzÉ.

F ³ÉÄ¼ÉUÉ GvÄÛgÄ “sÁgÀvÀzÀ°è ³ÄÄÄ¹è³ÄÄgÄ ¥Äæ“sÄ³ÄçAzÁV avÀæPÀ⁻É °ÉÆ,Ä gÀÆ¥Ä³ÄfÀÄß ¥ÄqÉAiÀÄvÉÆqÄVvÄÄÛ. ©üwÛavÀæUÀ¼ÄÄ »AzÁV ¥ÄvÀæ(Canvas) UÀ¼Ä ³ÉÄÄ⁻É gÀavÀ³ÄUÄÄ³Ä ¥ÄæwavÀæUÀ¼ÄÄ (Miniature Paintings) ¥ÄæzsÁfÀ³ÄUÄvÉÆqÄVzÄÄÝ³ÄÄ. ³ÉÆUÄ®gÄ PÄ®zÀ°è, CzÄgÀ°èAiÀÄÆ CPÄâgÀfÀ fÉÄvÀÈvÄézÀ°è «±ÉÄµÄ “É¼Ä³ÄtÄUÉAiÀÄfÀÄß ¥ÄqÉzÀ avÀæ±ÉÉ°AiÀÄfÀÄß ³ÉÆUÄ⁻i±ÉÉ°AiÉÄAzÉÄ PÄgÉAiÀÄÄ³ÄÄzÄÄIÄ. DzÀgÉ ¥ÄæwavÀæUÀ¼Ä ¥ÄgÄA¥ÄgÉ “sÁgÀvÀzÀ°è ³ÉÆUÄ®gÄ PÄ®QìAvÀ §°¼ÄÄ »AçxÄzÀ⁻ÉÄ “É¼ÉzÄÄPÉÆAqÄÄ \$Aç çÝvÉA\$ÄzÀPÉì CfÉÄPÄ ,ÄQèUÀ¼ÄÄ zÉÆgÄQ³É. ,ÄÄ³ÄiÁgÄÄ 11fÉÄ ±ÄvÀ³ÄiÁfÀçAzÀ 16fÉÄ ±ÄvÀ³ÄiÁfÀzÀ³ÄgÉVfÀ F avÀæUÀ¼ÄfÀÄß ³ÉÆUÄ®gÄ ¥ÄÆ³ÄðzÀ ¥ÄæwavÀæUÀ¼ÄÄ (Pre-Mogal Miniature Paintings) JAzÄÄ PÄgÉAiÀÄ\$°ÄÄzÄÄ.

³ÉÆUÄ®gÄ ¥ÄÆ³ÄðzÀ avÀæUÀ¼Ä°è °Ä,ÄÛ¥ÄæwUÀ¼Ä ³ÉÄÄ⁻É awævÄ³ÄzÀ ¥ÄæwavÀæUÀ¼ÄÄ ¥Äæ³ÄÄÄR ¥ÄvÀæ ³Ä»ÄÄvÀÛ³É. E³ÄÄUÀ¼Ä°è ³ÉÆzÀ®fÉAiÀÄ³ÄÄUÀ¼ÄÉAzÄgÉ ¥Ä®gÄ PÄ®zÀ°è gÀavÀ³ÄzÄÄ³ÄUÀ¼ÄÄ. ,ÄÄ³ÄiÁgÄÄ 11fÉÄ ±ÄvÀ³ÄiÁfÀzÀ “¥ÄæeÁÖ¥ÄgÄ«ÄvÄ” JA\$ N⁻ÉUÄj UÄæAxÄzÀ°è PÄAqÄÄ\$gÄÄ³Ä avÀæUÀ¼ÄÄ E³ÄÄUÀ½UÉ ³ÄiÁzÄjAiÀiÁV ¥Äjt«¹zÄÄ³ÄÄ. ¥ÈæqsÄ ¥ÄæaÄfÀ ©üwÛavÀæUÀ¼Ä (Classical Paintings) ¥ÄzÄPwAiÉÄÄ E³ÄÄUÀ½UÉ

»fÉß´ÉAiÀiÁVzÀÝgÀÆ ¥Á®±ÉÉ° (Pala Style) JAzÉÃ PÀgÉAiÀÄ§°ÀÄzÁzÀAvÀ°À
«²µÄÖ jÄwAiÀÄ°è F avÀæUÀ¼ÄÄ gÀÆ¥ÄÄUÉÆAqÀÄÄÄ. F avÀæ¥ÄzÀPw
¨ÉzÀPÄÄVÀ ¥ÄæZÁgÀPÀçAzÀ fÉÃ¥Á¼Ä, n¨Émī, ¹´ÉÆÄfī, eÄÄÄ æÉÆzÀ´ÁzÀ
PÀqÉUÀ½UÉ´Àè °ÀgÀrvÄÄ.

EzÁzÀ fÀAvÀgÀ ,Àé®àPÁ®zÀ æÉÄÄ´É PÁ²äÄgÀzÀ°è gÀavÀ³ÁzÀ E£ÀÆß
PÉ®³ÄÄ ¨ÉzÀPÜÄæAxÀUÀ¼ÄÄ ¹QìæÉ. E³ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß °ÉZÄÑV
¨sÀÆdð¥ÄvÀæUÀ¼Ä æÉÄÄ´É §gÉAiÀÄ´ÁVzÉ. N´ÉUÀjAiÀÄ UÀæAxÀUÀ¼ÄÆ
GAiÄ. F UÀæAxÀUÀ½UÉ æÄgÀçAzÀ x«ÄðvÀ³ÁzÀ °ÉÆçPÉUÀ¼Ä
M¼Ä¨sÁUÀzÀ°è avÀæUÀ½æÉ. 9 æÄvÀÄÜ 10fÉÄ ±ÄvÀ³AiÀfÀUÀ¼Ä°è
PÁ²äÄgÀzÀ°èzÀÝ ²®à¥ÄzÀPwAiÀÄ£ÄÄß F avÀæUÀ¼ÄÄ °ÉÆÄ®ÄvÀÜæÉ.
§°ÄÄ±ÄB PÁ²äÄgÀzÀ°èçÝgÀ§°ÄÄzÁzÀ ©üwÜavÀæUÀ¼ÄAvÉ F
¥ÄæwavÀæUÀ¼ÄÆ PÁ²äÄgÀ±ÉÉ°AiÄÄ æÉÉ²µÄÖð³Ä£ÄÄß vÉÆÄj,ÄÄvÀÜæÉ.
EAzÄÄ PÁ²äÄgÀzÀ°è ©üwÜavÀæUÀ¼ÄæÄÄÄÇ G½ç®è. DzÀgÉ C³ÄÄUÀ¼Ä
¥Äæ¨sÄ³Ä n¨ÉnÖfÀ avÀæUÀ¼Ä æÉÄÄ´É ©çÝgÄÄÄÄzÄÄ ,ÀµÄÖ³ÄV PÀAqÄÄ
§gÄÄvÀÜzÉA§ÄzÄÄ «zÁéA,ÀgÀ C©ü¥ÄæAiÄÄ. (Basil Gray, *Painting of India*).

æÉÆUÀ®gÀ ¥ÄæwavÀæUÀ¼Ä E£ÉÆßAzÄÄ æÄÄÄR³ÄzÀ ±ÉÉ°AiÉÄAzÀgÉ
GvÀÜgÀEArAiÀiÁzÀ ¥Ä²Ñ³ÄÄ¨sÁUÀzÀ°è, CAzÀgÉ UÄÄdgÄvī gÄeÄ,ÄÜfÀ
æAiÀ¼ÄæUÀ¼Ä°è ¨É¼ÉzÄÄ§AzÀ ¥ÄzÀPw. E°è ,ÄÄæAiÁgÄÄ
12fÉÄ±ÄvÀ³AiÀfÄzÀ æÉÄ¼ÉUÁUÄ´ÉÄ PÁUÀzÄzÀ §¼ÄPÉ PÀAqÄÄ§gÄÄvÀÜzÉ.
DzÀgÀÆ avÀæUÀ¼Ä£ÄÄß §gÉAiÀÄæÄÄzÀPÉì °ÉZÄÑV N´ÉUÀj §¼ÄPÉUÉ §A
çvÄÄ. PÁUÀzÄzÀ æÉÄÄ´É §gÉAiÀÄ´ÁVgÄÄ³Ä ‘PÀ®à,ÀÆvÀæ’ JA§ UÀæAxÀ
CfÉÄPÀ avÀæUÀ¼Ä£ÄÄß M¼ÄUÉÆArzÉ. avÀæPÀ´ÉAiÄÄ MAzÄÄ «²µÄÖ
,ÀégÀÆ¥Ä E³ÄÄUÀ¼Ä°è æÄPÀÜ³ÄVzÉ. æÉÄÄ³ÄgÀ Mj,Äì æÉÆzÀ´ÁzÀ
PÀqÉUÀ¼Ä°èAiÄÄÆ F ¥ÄzÀPwAiÄÄ avÀæPÀ´É ¨É¼ÉzÄÄ§AçvÉA§ÄzÄ£ÄÄß
CfÉÄPÀ PÀ´APÀÈwUÀ¼ÄÄ vÉÆÄj¹PÉÆqÄÄvÀÜæÉ. F PÀ´ÉAiÄÄ£ÄÄß
gÀÆ¥ÄÄUÉÆ½,ÄÄæÄÄzÀgÀ°è æÄÄÄ¹èA ¥Äæ¨sÄ³ÄÄÇ vÀPÀìæÄÄnÖUÉ
¥ÄææÄÄÄR ¥ÄvÀææÄ£ÄÄß æÄ»¹gÄÄæÄÄzÄÄ PÀAqÄÄ§gÄÄvÀÜzÉ

æÄÄÄ¹èæÄÄgÀ ¥Äæ¨sÄ³Ä EArAiÀiÁ zÉÄ±ÄzÀ°è ¥ÄægÄÄ¨sÄ³ÁzÀ æÉÄÄ´É,
avÀæPÀ´ÉAiÄÄ æÉÄÄ®Æ vÀ£Äß ¥ÄjuÄæÄæÄ£ÄÄß CzÄÄ ©ÄjvÄÄ. ¨Á§gī
°ÄÄæAiÀAiÄÄÆfī E³ÄgÀ PÁ®zÀ°è ¥Ä²ðAiÀiÁ zÉÄ±ÄzÀ PÀ´Ä«zÀjAzÀ
¥Äæ¨sÄ«vÀ³ÄV avÀæPÀ´É vÀ£ÄßzÉÄ DzÀ MAzÄÄ °ÉÆ,À æAiÀUÄð³Ä£ÄÄß
gÀÆ¹PÉÆArvÄÄ. CPÀâgÀfÀ PÁ®zÀ°èAiÄÄAvÀÆ CzÄÄ vÀ£Äß ²RgÄæÄ£ÄÄß
æÄÄÄnÖ æÉÆUÄ¨i ±ÉÉ°AiÄÄ ,ÄÄæÄtð AiÄÄÄUÄ³ÄV ¥Äjt«Ä¹vÄÄ. CPÀâgÀfÀ
gÄdæAwAiÄÄ ¥sÄ®³ÄV æÄÄÄ¹èæÄÄgÀ æÄÄvÄÄÜ »AzÀÆUÀ¼Ä°è ¥ÄgÀ,ÀàgÀ
,ÀA§AzsÀUÀ¼ÄÄ K¥ÄðlÄÖæÄÄ. DvÀfÀ D,ÄÜfÄzÀ°è æÄÄÄ¹èA ¥ÄzÀPwUÀ¼Ä
eÉÆvÉUÉ »AzÀÆ ¥ÄgÄA¥ÄgÉUÀ¼ÄÆ ,ÄÜfÄæÄ£ÄÄß ¥ÄqÉzÄæÄÄ. F JgÄqÄÄ
,ÄÄ,ÄìøwUÀ¼Ä ,ÄæÄÄfÄéAiÄÄzÀ ¥sÄ®³ÄV æÄÄnÖzÄÄzÄÄ æÉÆUÄ¨i PÀ´É.
(Lalit Kala Akademi; *Mogal Miniatures*). CPÀâgÀfÀ PÁ®zÀ F avÀæUÀ¼Ä£ÄÄß fÄ®Äì
UÄÄA¥ÄÄUÀ¼Ä£ÄÄßV «¨sÁV,À§°ÄÄzÄÄ:

1. ʔÁʔAīī eÁ ƒÁʔAīī (Ham Zah Namah) ʔÄÄvÄÄŮ µÁ ƒÁʔÄÄ (shah Namah) ʔÉÆzÄ⁻AzÄ ¥ÄæwUÄ¹⁄₄Ä°ègÄÄʔÄ avÄæUÄ¹⁄₄ÄÄ. EʔÄÄ ʔÄÄÄRâʔÄV ¥Ä²ðAiÄiÁ zÉÄ±ÄPÉİ , ÄÄ\$Açü¹zÄ PÄxEUÄ¹⁄₄ÄƒÄÄß ʔÉÄ¹⁄₄ÄÄʔÄ UÄæAxÄUÄ¹⁄₄ÄÄ. PÄxEUÄ¹⁄₄ÄƒÄÄß C®è°è awæÄPÄj, Ä⁻ÄVzÉ.
2. gÁʔÄiÄAiÄÄt ʔÄÄ°Á⁻sÄgÄvÄ ʔÄjʔÄÄ±Ä ƒÄ¹⁄₄ÄzÄʔÄÄAiÄÄAw PÄxÄ, ÄjvÄiUÄgÄ EvÄâç »AzÄÆUÄæAxÄUÄ¹⁄₄Ä ¥ÄæwUÄ¹⁄₄Ä°è PÄtÄʔÄ avÄæUÄ¹⁄₄ÄÄ. ʔÉÆUÄ⁻i±ÉÊ°, »AzÄÆUÄæAxÄUÄ¹⁄₄Ä , ÄxßʔÉÄ±ÄUÄ¹⁄₄ÄƒÄÆß awæÄPÄj¹zÄÄzÄÄ UÄʔÄÄx, Ä⁻ÉÄPÄzÄ CA±Ä.
3. vÄjÄSī E C°á (Tatikh-i-Alfi), vÉÊʔÄÄÆjAiÄÄ, CPÄâgīƒÁʔÄÄ, ⁻Ä\$gīƒÁʔÄÄ F ʔÉÆzÄ⁻AzÄʔÄÄ ZÄjwæPÄ CA±ÄUÄ¹⁄₄ÄƒÉÆß¹⁄₄ÄUÉÆAqÄ ¥ÄæwUÄ¹⁄₄ÄÄ. EʔÄÄUÄ¹⁄₄Ä°ègÄÄʔÄ avÄæUÄ¹⁄₄ÄÄ Ew°Ä, ÄzÄ WÄiƒÉUÄ¹⁄₄ÄƒÄÄß PÄtÄÚUÉPÄiÖʔÄAvÉ ʔÄtðʔÄÄAiÄÄʔÄV awæ¹ʔÉ.
4. ¥ÄæʔÄÄÄR ʔÄâQÛUÄ¹⁄₄Ä avÄæUÄ¹⁄₄ÄÄ, ƒÁ®iƒÉ UÄÄA|UÉ , ÉÄgÄÄvÄÜʔÉ-»ÄUÉ ƒÁ®Äi CA±ÄUÄ¹⁄₄Ä°è ʔÉÆUÄ⁻i avÄæPÄ⁻É ⁻É¹⁄₄É-ÄvÄÄ. d°ÄAVÄgī (1905-1628) ʔÄÄvÄÄŮ µÄ°Äd°Äƒī (1628-1658) EʔÄgÄ PÄ®zÄ°è CzÄÄ C©üʔÄÈçPUÉÆAqÄÄ OgÄAUÄeÉÄ\$ƒÄ PÄ®zÄ°è (1658-1707) E¹⁄₂ʔÄÄÄRʔÄ-ÄvÄÄ. ʔÄÄ°ÄʔÄÄzi µÄƒÄ PÄ®zÄʔÄgÉUÄÆ (1720-1748) CzÄÄ G¹⁄₂zÄÄ \$AzÄgÄÆ OgÄAUÄeÉÄ\$ƒÄ ƒÄAvÄgÄ CzÄPÉİ ʔÉÆzÄ°ƒÄ ƒÉÊwPÄ\$® E®èzÉÄ°ÉÆÄ-ÄvÄÄ. CÄvÄB¥ÄÄgÄzÄ zÄÊ±ÄâUÄ¹⁄₄ÄÄ, ¥ÄætAiÄÄ , ÄxßʔÉÄ±ÄUÄ¹⁄₄ÄÄ, ¥ÄƒÄʔÄÄvÄÜ «⁻¹UÄ¹⁄₄ÄÄ, PÄÄtÄvÄUÄ¹⁄₄ÄÄ, EʔÉÄ avÄæUÄ¹⁄₄ÄÄ ¥ÄæʔÄÄÄR ʔÄ, ÄÄÜUÄ¹⁄₄ÄV ⁻sÉÆÄUÄ, ÄzsÄƒÄ-ÄvÄÄ D PÄ⁻É. (CzÉÄ.) C®èzÉ FZÉVƒÄ ʔÉÆUÄ⁻i avÄæUÄ¹⁄₄Ä°è gÄd, ÄÜx ʔÄÄvÄÄŮ zÄRiƒī ±ÉÊ°AiÄÄ ¥Äæ⁻sÄʔÄʔÄç ʔÉZÄÑV, vÄƒÄß ʔÉÊ²µÄÖʔÄƒÄß CzÄÄ PÄ¹⁄₄ÉzÄÄPÉÆArvÄÄ.

C⁰A³ÄÄzi£AUÀgÀ, UÉÆÄ®lAqÀ, ÄÄvÄÄÜ ©eÄ¥ÄÄgÀ-F
ÄÄÄÄ¹eAgÁdåUÄ¼Ä⁰è ¨É¼ÉzÄÄ\$AzÀ avÄæPÄ⁻Á ¥ÄzÄÞwAiÄÄ£ÄÄß 'qÉPÀl£i
±ÉÊ⁰' JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ⁻ÄVzÉ. F ±ÉÊ⁰AiÄÄ⁰è zÉÆgÉvÄ CvÄåAvÄ ¥ÄæaÄ£Ä
avÄæUÄ¼ÉAzÀgÀ C⁰A³ÄÄzi£AUÀgÀ æÄÄÄiï µÄ£Ä (1553-1565)
PÄ®zÄÄÄUÄ¼ÄÄ. FvÄ£Ä£ÄÄß PÄÄjvÄ ¥ÄzÄåUÄ¼Ä ÄÄPÄ®£Ä UÄæAxÄzÄ⁰è
F avÄæUÄ¼ÄÄ §gÄÄvÄÜzÉ. §⁰ÄÄ±ÄB CzÄÄ 1565gÀ CÄÄçüAiÄÄ⁰è
gÄavÄÄÁVgÄ¨ÉÄPÄÄ. vÄ½PÉÆÄmÉ AiÄÄÄzÄÞzÄ zÄÈ±ÄåUÄ¼ÄÆ C⁰è
§gÄÄvÄÜðÉ. DzÄgÉ CÄÄÄUÄ½VAvÄ CÄ£Ä gÄtÄAiÄÄ ÄÄzÄgÄåÄ£ÄÄß
awæ¹gÄÄÄ C£ÉÄPÄ avÄæUÄ¼ÄÄ «±ÉÄµÄÄÁV UÄÄÄ£ÄÄ£ÄÄß
¼É¼ÉAiÄÄÄvÄÜðÉ. C¥ÄÆÄð ÄÄzÄgÄåÄÄwAiÄiÁVzÄÝ D gÄtÄ vÄ£Äß ¥ÄwAiÄÄ
£ÄAvÄgÄÄÇ PÉ®ÄÄ PÄ® EzÄÝAvÉ w½AiÄÄÄvÄÜzÉ. CÄ¼Ä ÄÄd
ÄÄzÄgÄåÄ£ÄÄß DPÄµÄðÄÁV awæ¹zÄÝgÉ PÄ⁻Ä«zÄgÄÄ. vÄ½PÉÆÄmÉAiÄÄ
AiÄÄÄzÄÞzÄ £ÄAvÄgÄ «dAiÄÄ£ÄUÄgÄzÄ PÄ⁻Ä«zÄgÄ£ÄÄß
C⁰A³ÄÄzi£AUÄgÄPÄÆl ©eÄ¥ÄÄgÄPÄÆl PÉÆAqÉÆAiÄÄÄÝgÉAzÄÆ, CÄgÄ
PÄÄ±Ä®vÉAiÉÄÄ F avÄæUÄ¼Ä⁰è PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÜzÉAzÄÆ 9É¼ÄÄÄÄ
C©ü¥ÄæAiÄÄ MAzÄÄÄIÄ. DzÄgÉ EÄÄÄUÄ¼Ä⁰è PÄAqÄÄ§gÄÄÄ 1ÜcÄAiÄÄgÄ

ᵃÉĒμÀˆˆsÀÆμÀtUÀ¼ĀĀ ᵃĀĀvĀĀŪ avĀæŸĀzĀpWaiĀĀÆ ˆĀºĀ EzĀPÉĪ ˆĀᵃĀxĀðxĀAiĀĀᵃÁV®è. C®èzÉ ‘vĀjĀŸsī E ᵃĀĀ,ÉĒĒī μÁ»’ JAŞ ᵃĀ,ĀŪŸĀwæPÉAiĀĀºè «dAiĀĀfĀUĀgĀzĀ ŸĀvĀfĀᵃĀfĀĀß GdÓ®ᵃÁV awæ¹gĀĀᵃĀzĀfĀĀß fÉĒĒrzĀgÉ, «dAiĀĀfĀUĀgĀzĀ AiĀiĀᵃĀ PĀˆĀ«zĀfĀÆ CzĀfĀĀß CμĀĀÖ GvĀìºĀçAzĀ ŞgÉçgĀˆĀgĀfÉĒß,ĀĀvĀŪzÉ.

F zĀRĪĒī ±ÉĒºAiĀĀ E fÉĒßAzĀĀ ŸĀæᵃĀĀRᵃÁzĀ CA±ĀᵃÉAzĀgÉ “gĀUĀᵃAiĀˆĀ” avĀæUĀ¼ĀĀ. »AzĀÆ,ĀŪx ˆĀAVĀvĀzĀ CfÉĀPĀ gĀUĀUĀ½UÉ (»AzÉĒĒ¼Ā, ²æĀgĀUĀ EvĀĀç) avĀæPĀÈwAiĀĀfĀĀß xĀĀð¹zĀzĀĀ avĀæŸĀæŸĀAZĀzĀºè ᵃÉĒ,Ā CzsĀĀAiĀĀzĀ ŸĀægĀĀˆsĀᵃÉfĀßᵃĀzĀĀ. ˆĀAVĀvĀzĀºè MAzĀĀ gĀUĀ, fĀzĀzĀ ᵃĀĀÆ®PĀ C©üᵃĀĀPĀŪŸĀr,ĀĀᵃĀ “sĀᵃĀfÉUĀ¼ĀfĀĀß ᵃĀtðzĀºè »rçqĀĀᵃĀ PÉ®,ĀᵃĀfĀĀß Eºè PĀˆĀ«zĀgĀĀ ᵃĀiĀqĀ®Ā ŸĀæAiĀĀwß¹zĀgĀĀ. ©eĀŸĀĀgĀzĀºèAiĀĀÆ CAvĀºĀ gĀUĀᵃAiĀºPĀ avĀæUĀ¼ĀĀ PĀtĀvĀŪᵃÉ. ©eĀŸĀĀgĀzĀ DçˆīμĀ»UĀ¼ĀĀ ŸÉĒĒμĀuÉAiĀĀºè gĀavĀᵃÁzĀ “fĀAdĀᵃĀī Cˆī Gˆīā” (Nanjum-al-ulum) JAŞ ŞÈºĀziUĀæAxĀ fĀÆgĀgĀĀ avĀæUĀ¼ĀfĀĀß M¼ĀUÉÆArzÉ. CºègĀᵃĀ ˆĀᵃAiĀgĀĀ 876 avĀæUĀ¼Āºè ©eĀŸĀĀgĀzĀ PĀˆÉAiĀĀ ᵃÉĒˆsĀᵃĀ PĀtĀvĀŪzÉ. PĀuĀðIPĀzĀ ᵃĀ,ĀĀŪ²®āzĀºè ᵃĀĀ¹èA ±ÉĒºAiĀĀfĀĀß PĀtĀᵃĀvÉ avĀæPĀˆÉAiĀĀ EwºĀ,ĀzĀºèAiĀĀÆ ©eĀŸĀĀgĀzĀ PĀˆÉUÉ ŸĀæzsĀfĀᵃÁzĀ,ĀŪfĀ«zÉ.

ᵃÉĒUĀˆīavĀæPĀˆÉˆĀzĀ ŸĀæˆsĀ«vĀᵃÁzĀgĀÆ vĀfĀßzÉĀ DzĀ MAzĀĀ ±ÉĒºAiĀĀfĀĀß G½¹PÉÆAqĀĀ ŞAzĀ E fÉĒßAzĀĀ “sĀUĀᵃÉAzĀgÉ gĀeĀ,ĀŪfĀ. ᵃĀĀ¹èᵃĀgĀfĀĀß ŸĀæwˆsĀn¹zĀ ˆĀºĀ¹UĀ¼ĀzĀ F d fĀ “sĀgĀwĀAiĀĀ «ĀgĀŸĀgĀĀŸĀgĒAiĀĀºè «²μĀÖ ˆĀŪfĀᵃĀfĀĀß ŸĀqÉçzĀÝgÉ. DzĀgÉ CPĀâgĀfĀ gĀdĀwAiĀĀ ŸsĀ®ᵃÁV CfÉĀPĀ gĀdŸĀÆvĀgĀdgĀĀ DvĀfÉĒqĀfÉ zÉĒ»PĀ ˆĀŞZsĀᵃĀfĀĀß “É¹É¹zĀgĀĀ. CzĀPÉĪ M¼ĀUĀUĀzÉ ¹rzĀĀ xAvĀᵃĀfÉĒAzĀgÉ ²±ÉĒçAiĀiĀ ᵃĀ±ĀzĀ GzĀAiĀĀ¹ĀºĀ ᵃĀĀvĀĀŪ DvĀfĀ ᵃĀĀUĀ gĀuĀ ŸĀævĀŸĀ¹ĀºĀ. CPĀâgĀfĀfĀĀß JzĀĀgĀĀºĀQPÉÆAqĀĀ ŸĀævĀŸĀfĀĀ gĀdĀzĀĀvĀfĀV PĀμĀÖUĀ¼Ā ŸĀgĀĀŸĀgĒAiĀĀfĀĀß JzĀĀj,ĀˆĒĀPĀˆĀvĀĀ. (1572-1597). DzĀgĀÆ PÉĒfÉAiĀĀºè avĀÈŪgÉÆAzĀfĀĀß ©ĪĀÖ G½zĀ vĀfĀß gĀdĀᵃĀfÉßˆĀè ᵃĀ±ĀŸĀr¹PÉĒ¼ĀĪ®Ā ˆĀᵃĀxĀðfĀzĀfĀĀ. EᵃĀfĀ ᵃĀĀUĀ CᵃĀĀgĀ¹ĀºfĀ PĀ®zĀºè x,ĀgĀç (Nisaradi) JAŞ PĀˆĀ«zĀ, ZĀᵃĀzī (Chawand) JAŞ aPĀiŸĀİÖtzĀºè PÉ®ᵃĀ gĀUĀᵃAiĀˆĀ avĀæUĀ¼ĀfĀĀß gĀa¹zĀ (1605). EzÉĀ ᵃÉĀᵃĀgĀ ±ÉĒºAiĀĀ ᵃĀĀÆ® JfĀßᵃĀzĀĀ. EzĀĀ VĀvĀUÉĒ«AzĀ “sĀUĀᵃĀvĀ ŸĀĀgĀtUĀ½UÉ ŸĀæ¹zĀpᵃÁzĀ ᵃĀĀvĀĀŪ ˆĀᵃAiĀgĀĀ 15fÉĒ ±ĀvĀᵃAiĀfĀzĀºè gĀÆŸĀĀUÉÆAqĀ “ZĒgĀ ŸĀAZĀ¹PĀ” (Chaura Panchasika) UĀĀA!UÉ ˆĒjzĀ avĀæUĀ½AzĀ ŸĀæˆsĀ«vĀᵃÁVzÉ. CᵃĀĀgĀ¹ĀºfĀ ᵃĀĀUĀ PĀgĀtĀ¹Āº(1620-1628),CᵃĀfĀ ᵃĀĀUĀ dUĀvī¹Āº (1628-1652) EᵃĀgĀ PĀ®zĀºè ᵃÉĀᵃĀgĀzĀ ±ÉĒº “É¹ÉˆĀvĀĀ. dºĀAVĀgī, μĀºdºĀfĀgĀÆ EᵃĀgÉĒqĀfÉ UÉ¼ĀvĀfĀçAzĀ EzĀĀÝzĀjAzĀ, CᵃĀgĀ ˆĀŸĀPĀð ᵃÉĀÑ, ᵃÉĒUĀˆī PĀˆÉˆĀzĀ®Æ EzĀĀ ŸĀæˆsĀ«vĀᵃÁV C©üᵃĀÈçPUÉÆArvĀĀ.

gÁeÁ, ÁÜ£ÀzÀ PÀ´ÉAiÄÄ E£ÉÆßAzÄÄ ðÄÄÄRðÄÄÄß \$ÄAr±ÉÊ°AiÄÄ°è(Bundi Style) PÁtÁvÉÜÄðÉ. eÉÊ¥ÄÄgÀ, ðÉÄÄðÄgÀ ðÄiÁ®éUÄ¼Ä ðÄÄzsÄÄzÄ°ègÄÄðÄ aPÄ|, ÄÄ, ÁÜ£Ä \$ÄAr. E°è£Ä PÀ´É 16£ÉÄ ±ÄvÄðÄiÁ£ÄzÄ PÉÆ£ÉAiÄÄ "sÁUÄ ¢AzÄ CAzÄgÉ gÁðí, ÄÄdð£Äß£ÄPÄ®¢AzÄ (1554-1585) PÄAqÄÄ\$gÄÄvÄÜzÉ. EðÄ£Ä ðÉÆðÄÄÄUÄ gÁðí gÄvÄß¹A°Ä£ÄÄ (1607-1631) d°ÁAVÄgÄ£Ä UËgÄðÄPÉi ¥ÄvÄæ£ÄV gÄdðÄÄ£ÄÄß C©ÜðÄÈ¢PUEÆ½¹zÄ£ÄÄ. zÄRíðß£Ä gÄdðUÄ¼ÉÆqÄ£ÉAiÄÄÆ, ÄÄ\$AzsÄ "É¼É¹zÄ£ÄÄ. EðÄ£ÄzÄ ðÉÄÄ´É ±ÄvÄÄæ¥Ä® (1631-1658), C£ÄAvÄgÄ \$ÄzÄp¹AUí (1695-1731) ðÉÆzÄ´ÄzÄðÄgÄÄ E°è D½zÄgÄÄ. \$ÄzÄp¹AUÄ£Ä PÄ®zÄ°è, 18£ÉÄ ±ÄvÄðÄiÁ£ÄzÄ ¥ÄÆðÄðzsÄðzÄ°è, \$ÄAr±ÉÊ° vÄ£Äß G£ÄßvÄ, ÁÜ£ÄðÄ£ÄÄß ðÄÄÄnÖvÄÄ. MAzÄÄ PÄqÉ ðÉÆUÄ´í ¥Äæ"sÄðÄðÄ£ÄÆß E£ÉÆßAzÄÄ PÄqÉ zÄRí£í ±ÉÊ°AiÄÄ£ÄÆß C¼ÄðÄr¹PÉÆAqÄÄ vÄ£ÄßzÉÄ DzÄ «²µÄÖvÉAiÄÄ£ÄÄß vÉÆÄj, Ä®Ä ±ÄPÄÜðÄzÄ C£ÉÄPÄ avÄæUÄ¼Ä£ÄÄß F ±ÉÊ°AiÄÄ°è PÁtÁvÉÜÄðÉ. gÁUÄðÄiÁ´Ä avÄæUÄ¼ÄAvÉAiÉÄÄ, ¥ÄætAiÄÄ"sÄðÄðÄ£ÄÄß ¤gÄÆ|, ÄðÄ avÄæUÄ¼ÄÄ, ¹ÜÇÄAiÄÄgÄÄ C®APÄj¹PÉÆ¼ÄÄÄwÜgÄÄðÄ, ÄðßðÉÄ±ÄUÄ¼ÄÄ E°è °ÉZÄÑV \$gÄÄvÄÜzÉ. GðÄÄäv¹AUÄ£Ä PÄ®zÄ°è (1771-1819) F ±ÉÊ° E½ðÄÄÄRðÄUÄÄvÄÜ \$Ä¢vÄÄ. (Lalith Kala Akademi, *Bundi Paintings*).

17£ÉÄ ±ÄvÄðÄiÁ£ÄzÄ°è ðÄiÁ®ðÄzÄ°è gÄavÄðÄzÄ avÄæPÄ´ÉAiÄÄÆ ðÉÊ²µÄÖðð¥ÄÆtððÄVzÉ. CzÄ£ÄÄß ðÄiÁ®é±ÉÊ° (Malwa Style) JAzÄÄ °É, Äj¹ gÄd¥ÄÆvÄ jÄwAiÄÄ°èAiÉÄÄ CzÄ£ÄÄß, ÄðÄiÁðÉÄ±ÄUÉÆ½, Ä´ÄVzÉ. (Basic Gray, *Paintings of Indi*).CðÄÄgÄÄ±ÄvÄPÄzÄ ±ÉÆèÄPÄUÄ½UÉ gÄÆ¥ÄzsÄgÄUÉ ðÄiÄrzÄÄzÄÄ F PÄ´ÉAiÄÄ ðÉÊ²µÄÖðð. ÄððÄiÁgÄÄ 1652gÄ°è, Ädð£í UÄqÄzÄ°è EðÄÄ gÄavÄðÄzÄAvÉ w½zÄÄ\$gÄÄvÄÜzÉ. gÁUÄðÄiÁ´Ä avÄæUÄ¼ÄÄ F ±ÉÊ°AiÄÄ°è «±ÉÄµÄðÄV PÄAqÄÄ\$gÄÄvÄÜðÉ. ZËgÄ¥ÄAZÄ¹PÄ avÄæUÄ¼ÄÄ ¥Äæ"sÄðÄ EðÄÄUÄ¼Ä ðÉÄÄ®Æ ©¢ÝgÄÄðÄAvÉ vÉÆÄgÄÄvÄÜzÉ. \$ÄAzÉÄ®RAqÄzÄ gÄhÄÆgÄhÄgí ¹AUí(Jhujhar Singh) ðÄÄvÄÄÜ ZÄA¥ÄvígÄAiÄí F ðÉÆzÄ´ÄzÄðÄgÄ PÄ®zÄ°è (17£ÉÄ ±Ä. ðÄÄzsÄð"sÁUÄ) F avÄæ¥ÄzÄPw "É¼É¬ÄvÄÄ. gÁeÁ, ÁÜ£ÄzÄ°è F ±ÉÊ°UÄ¼Ä®èÉ ©PÄ£ÉÄgí, Q±Ä£íUÄqsÄ, PÉÆÄmÄ (Kotah), eÉÆÄzsÄ¥ÄÄgÄ, eÉÊ, Ä´íðÉÄÄgí- ðÉÆzÄ´ÄzÄ ±ÉÊ°UÄ¼ÄÆ "É¼ÉzÄÄ, avÄæPÄ´ÉAiÄÄ ðÄtððÄÄAiÄÄ ðÉÊ«zsÄðPÉi PÄgÄtðÄVzÉ. 18£ÉÄ ±ÄvÄðÄiÁ£Ä¢AzÄ ðÉÆUÄ´í ðÄÄvÄÄÜ gÁeÁ, ÁÜ£Ä ±ÉÊ°UÄ¼ÄÄ E½ðÄÄÄRðÄUÄvÉÆqÄVzÄÄðÄÄ. DUÄ avÄæPÄ´ÉAiÄÄÄ GvÄÜgÄ "sÁUÄzÄ ¥ÄðÄðvÄ £Ä¢ ¥ÄæAvÄUÄ¼Ä°è CAzÄgÉ PÄ²ðÄgÄ ¥ÄAeÁ\$ÄUÄ¼Ä°è vÄ£Äß ¥ÄgÄA¥ÄgÉAiÄÄ£ÄÄß ðÄÄÄAzÄÄðÄgÉ¹vÄÄ. PÄ²ðÄgÄ, PÄAUÄÄæ, PÄÄ®, Ä, ðÄÄvÄÄÜ dA\$UÄ¼Ä°è zÉÆgÉvÄ avÄæUÄ¼ÄÄ ðÉÊ²µÄÖðð¥ÄÆtððÄVðÉ. "ÉiÖUÄÄqÄØUÄ½AzÄPÄÆrzÄ F ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è ¥ÄæZÄ°vÄðÄVgÄÄðÄ E£ÄÆß PÉ®ðÄÄ avÄæ PÄ´Ä ¥ÄzÄPwUÄ¼Ä£ÄÄß °É, Äj, Ä\$ðÄÄzÄzÄgÉ. \$, ÉÆÄ° ±ÉÊ°(Basohli Style), UÄÄ®gí ±ÉÊ° (Guler Style), ©´Ä, Ä¥ÄÄgÄ ±ÉÊ°-EvÄð ¢UÄ¼Ä£ÄÄß °ÉÄ¼Ä\$ðÄÄzÄÄ. PÄAUÄæ±ÉÊ°AiÄÄ°è gÄavÄðÄzÄ gÄðÄiÁAiÄÄt ðÄÄ°Ä"sÁgÄvÄ ðÄÄvÄÄÜ "sÁUÄðÄvÄ ¥ÄÄgÄtzÄ avÄæUÄ¼ÄAvÄÆ

“sÁgÀwÃAiÀÄ avÀæPÀ´ÉUÉ CçéwÃAiÀÄ PÉÆqÀÄUÉUÀ¼ÁV³É. (M.S Randhawa, *Kangra Paintings of the Bhagavata Purana*)

MnÖfÀ°è ¢À,ÀÄÛ³ÉÊ«zsÀ ¢ÀÄvÀÄÛ ±ÉÊ°AiÀÄ³ÉÊ²µÄÖöâ E³ÀÄUÀ¼Ä zÀÊ¶Ö→ÄAzÀ “sÁgÀwÃAiÀÄ avÀæPÀ´Á ¥ÀgÀA¥ÀgÉAiÀÄ ,ÀA¥ÀvÀÄÛ C¥ÀÆ³Àð³ÁVzÉ. “sÁgÀvÀzÀ CzÀâAvÀ³ÀÇ MAzÀ®è MAzÀÄ jÃwAiÀÄ°è avÀæPÀ´É ¥ÀæZÀ°vÀ³ÁVzÀÄÝ DvÁä£ÄÄ“sÀ³zÀ C©ü³ÀâQÛAiÀÄ vÀ£Àß DzÀ±Àð³À£ÄÄß “É¼É¹PÉÆAqÀÄ \$AçzÉ. EvÀgÀ PÀ´ÉUÀ¼ÄAvÉ eÁ£À¥ÀzÀ avÀæPÀ´ÉAiÀÄ C³À±ÉÄµÀUÀ¼ÄÆ C®èè G½ç³É. ±Á¹ÜçÃAiÀÄ ±ÉÊ°UÀ¼Ä eÉÆvÉUÉ F eÁ£À¥ÀzÀ PÀ´ÉAiÀÄÄ “É¼ÉzÀÄ \$AçgÀ“ÉÄPÄÄ. avÀæPÀ´Á ¤ ¥ÄÄtgÀÄ C³ÀÄUÀ¼Ä£ÄÄß PÄAqÀÄ»rzÀÄ, vË®¤PÄ CzsÀâAiÀÄ£À³À£ÄÄß PÉÊUÉÆ¼ÄÄî³À C³À±ÀâPÄvÉ→ÄzÉ.

(PÄuÄðIPÄ ,ÀÄ,Àìøw ,À«ÄÄPÉë,

CzÉÄ., ¥ÄÄ. 713-767)

“sÁgÀvÀzÀ°è CvÀâAvÀ ¥ÁæaÃ£À³AzÀ avÀæPÀ´Á PÄÈwUÀ¼ÄÄ PÉÊ³ÀÄÆgì ¢ÀÄvÀÄÛ «AzsÀ ¥À³ÀðvÀUÀ¼Ä UÄÄ°ÉUÀ¼Ä®Æè, ¢ÀÄzsÀâ¥ÀæzÉÄ±ÀzÀ gÁAiÀÄWÀqÀzÀ®Æè, «ÄeÁð¥ÄÄgÀ f´ÉèAiÀÄ®Æè PÄAqÀÄ\$gÀÄvÀÛ³É. Ew°Á,À ¥ÀÆ³ÀðAiÀÄÄUÀzÀ°è ²´ÁAiÀÄÄzsÀUÀ¼Ä£ÄÄß \$¼Ä,ÀÄwÛzÀÝ Dç³ÀiÁ£À³¤AzÀ ¤«ÄðvÀ³AzÀ PÄÈwUÀ¼Ä³ÀÄ. F PÀ´ÁPÄÈwUÀ¼Ä°è °ÉaÑ£À avÀæUÀ¼ÄÄ “ÉÄmÉAiÀÄ zÀÊ±ÀâUÀ¼ÄVzÀÄÝ ¥ÁætÂUÀ¼Ä ¢ÀÄvÀÄÛ ¢ÀÄ£ÄÄµÀâgÀ avÀæUÀ¼ÄV³É. F PÄÈwUÀ¼Ä°è “sÁgÀwÃAiÀÄvÀé'zÀ «²µÄÖ ®PÄèt³ÉÄ£ÀÆ PÄtzÀÄ. C³À£ÄÄß DìüæPÄzÀ°è£À \$Äµì³ÀÄ£ì UÄ«AiÀÄ avÀæUÀ¼ÄÉÆqÀ£ÉAiÀÄÆ, ÉàÄ¤£À°è£À ¥ÁæaÃ£À UÄÄ°ÉUÀ¼Ä°è£À avÀæUÀ¼ÄÉÆqÀ£ÉAiÀÄÆ °ÉÆÄ°À\$³ÀÄzÁVzÉ. E³ÀÄ D ç³ÀiÁ£À³À£À C¥Àæ\$ÄzÀþ avÀæ¥Àæ\$ZsÀUÀ¼ÄV³É. D®Û«ÄÄgÀ UÄÄ°É PÀ´ÁPÄÈwUÀ¼Ä°è£À PÉ±À®â F avÀæUÀ¼Ä°è®è.

“sÁgÀvÀzÀ°è PÁ® ¤µÀìµÉðAiÀiÁVgÀÄ³À CvÀâAvÀ ¥ÁæaÃ£À avÀæPÀ´ÁPÄÈwUÀ¼ÄÉAzÀgÉ ¹UÄÄðeÄzÀ gÀÄÄWÀqÀ “ÉiÖUÀ¼Ä eÉÆÄV³ÀÄgÀ UÄÄ°ÉUÀ¼Ä°è£À avÀæUÀ¼ÄÄ ¢ÀÄvÀÄÛ Qæ,ÀÛ¥ÀÆ³Àð 1£ÉÄ ±ÀvÀ³ÀiÁ£ÀzÀµÄÖ °À¼ÉAiÀÄzÁVgÀÄ³À CdAvÁzÀ°è£À ¥ÁæaÃ£À avÀæUÀ¼ÄÄ. “sÁgÀwÃAiÀÄ avÀæPÀ´ÉAiÀÄ°è DVAzÀUÉi PÁ´ÁAvÀgÀUÀ¼ÄÄ MzÀUÄÄvÀÛ³É. ¢ÀÄtÂÚ£À ¥ÁvÉæUÀ¼Ä ¢ÉÄÄ°£À avÀæUÀ¼Ä «£À PÀ´ÁPÄÈwUÀ¼ÄÉÄ E®èçzÀÝ ¢ÉÆ°ÀAeÉÆzÉÆgÉÆÄ PÁ®PÄÆi, gÀÄÄWÀqÀ ¢ÀÄvÀÄÛ CdAvÁUÀ¼Ä°è£À ¥ÁæaÃ£À avÀæPÀ´ÉAiÀÄ PÁ®PÄÆi £ÀqÀÄ³É JgÀqÀÄ ,À«gÀ ¢ÀÄðUÀ¼ÄUÀÆ °ÉZÄÄÑ CAvÀgÀ«zÉ. D³ÉÄÄ´É, “sÀ³À³ÁV “É¼ÉzÀ CdAvÁ PÀ´ÉUÀÆ, gÀd¥ÀÆvÀ PÀ´ÉUÀÆ £ÀqÀÄ³É E£ÉÆBAzÀÄ UÄÄÄ£À³Àð CAvÀgÀ«zÉ. UÄÄ¥ÄÛgÀPÁ®zÀ ,ÀÄ³ÀtðAiÀÄÄUÀzÀ°è “sÁgÀwÃAiÀÄ avÀæPÀ´É CdAvÉAiÀÄ°è CvÀÄâZÀÒçAiÀÄ ¹ÜwUÉÄjvÀÄÛ. CzÀPÉi ¢ÀÄÄAZÉ CxÀ³À DV¤AçÄZÉUÉ CAxÀ “sÀ³À³PÀ´ÉAiÀÄ ¢ÀÄiÖ ¥ÄÄ£ÀB UÉÆÄZÀgÀ³ÁV®è. CdAvÁ PÀ´É “É¼ÁVzÀ \$³ÀÄPÁ®zÀ£ÀAvÀgÀ gÀd¥ÀÆvÀ

PÀ`ÉAiÄÄ C³ÀçüAiÄÄ°è EAxÁ `sÄ³ÄâvÉ fÄ³ÄÄUÉ UÉÆÄZÄgÄ³ÄUÄÄ³ÄÄzÄÄ. CdAvÄ ÄÄÄvÄÄÜ `ÄUj PÄ®UÄ½AzÄ ¥Ä®è³Ä ÄÄÄvÄÄÜ ZÉÆÄ¼ÄgÄ PÄ®UÄ¼Ä³ÄgÉUÉ, D³ÄÄÄ`É wgÄÄ³ÄAPÄÆgÄÄ-PÉÆaÑ ©üwÜavÄæUÄ½AzÄ `ÉÄ¥ÄQë PÀ`ÉAiÄÄ³ÄgÉUÉ, ¥Ä®gÄ PÄ®zÄ PÀ`É ÄÄÄvÄÄÜ CzÄjAzÄ fÉÄ¥Ä¼Ä ÄÄÄvÄÄÜ n`ÉmïUÄ¼Ä°è PÄtÄ¹PÉÆAqÄ avÄæPÄ`ÉUÄ¼ÄÄ ÄÄÄvÄÄÜ §AUÄ¼ÄzÄ ¥ÄvÄÜ avÄæPÄ`É, fÄAvÄgÄ gÄd¥ÄÆvÄ PÀ`ÉAiÄÄ PÄ®çAzÄ §AUÄ¼ÄzÄ ¥ÄÄfÄgÄÄfÓÄ³ÄfÄ ¥ÄæAiÄÄvÄßUÄ¼Ä PÄ®zÄvÄfÄPÄ, ÄÄÄÄs-Ä ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ PÄ®çAzÄ DzsÄÄxPÄ ÄÄÄvÄÄÜ CvÄâzsÄÄxPÄ ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄvÄfÄPÄ `sÄgÄwÄAiÄÄ avÄæPÄ`ÉAiÄÄ ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉAiÄÄfÄÄß ¥ÄjZÄAiÄÄ³ÄiÄrPÉÆqÄ®Ä GzÉÝÄ²,Ä`ÄVzÉ.

MAZÉÆAzÄÄ PÄ®zÄ avÄæPÄ`ÉAiÄÄfÄÄß CzÄgÄzÄgÄ ,ÄéAvÄ «²µÄÖvÉ-ÄAzÄ C¼ÄÉAiÄÄ`ÉÄPÄzÄgÄÆ, UÉÆÄqÉAiÄÄ æÉÄÄ°fÄ (©üwÜ) avÄæUÄ¼Ä CºÄðvÉAiÄÄfÄß¼ÄÉAiÄÄ®Ä CdAvÄ PÀ`ÉAiÄÄfÄÆß EvÄgÄ J®è PÄ`ÄPÄèwUÄ¼ÄfÄÄß ¥ÄgÄ³ÄÄ²ð,Ä®Ä gÄd¥ÄÆvÄ PÀ`ÉAiÄÄfÄÆß fÄfÄÄ ÄAiÄ¥ÄPÄè³ÄVIÄÖPÉÆArzÉÝÄfÉ. eÉÆÄv³ÄiÄgÄ UÄÄ°ÉUÄ¼Ä°èfÄ CvÄâAvÄ ºÄ¼ÄÉAiÄÄzÄzÄ avÄæUÄ¼ÄÄ ÄÄÄRâ³ÄV PÄ¥ÄÄ ÄÄÄvÄÄÜ PÉA¥ÄÄ §tÜUÄ¼Ä°è x«Äð¹zÄ MgÄiÄ PÄèwUÄ¼ÄÄ. DzÄgÉ E³ÄÄUÄ¼Ä°è PÄAqÄÄ§gÄÄ³Ä ÄÄÄPÄgÄUÄ¼ÄÄ, LwºÄâzÄ ¥ÄætÄUÄ¼ÄÄ ÄÄÄvÄÄÜ DPÄèwUÄ¼Ä avÄætzÄ°è ``sÄgÄwÄAiÄÄvÉ' PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ. UÄÄ¥ÄÜgÄ PÄ®PÉi §ºÄÄ ÄÄÄÄZÉAiÉÄÄ avÄæPÄ`É fÄ³ÄÄä zÉÄ±ÄzÄ°è EçÝgÄ`ÉÄPÄÄ. ¥ÄæaÄfÄ ,ÄÄ,ÄìøvÄ ÄÄÄvÄÄÜ ¥Ä½ ,Ä»vÄâUÄ¼Ä°è avÄæPÄ`É PÄÄjvÄzÄ G`ÉèÄRUÄ½³É. DzÄgÉ F PÄ`Ä³ÄÄzsÄâ³ÄwðAiÄÄ C½¹ºÉÆÄUÄÄ³Ä ®PÄët ºÉÆAçgÄÄ³ÄÄzÄjAzÄ D ¥ÄÆ³ÄðPÄ®zÄ PÀ`ÉAiÄÄÄ ,Äé®à³ÄÇ zÉÆgÄPÄzÄAvÄVºÉÆÄVzÉ. ÄÄÄÆgÄfÉÄ ±ÄvÄÄAiÄfÄzÄ ¥Ä½ ``ÉzÄp UÄæAxÄ³ÄzÄ `«fÄAiÄÄ jÄoÄPÄ'zÄ°è ¥Äæ,ÉÄzÄægÄdfÄ avÄæ±Ä`ÉAiÄÄfÄÄß «Äj,ÄÄ³Ä ºÄ®³ÄÄ MPÄìuÉUÄ½³É. F ±Ä`ÉAiÄÄ UÉÆÄqÉUÄ¼Ä æÉÄÄ`É ÄÄtðavÄæUÄ¼ÄÄ PÄAUÉÆ½,ÄÄwÜzÄÝ³ÄAvÉ.

F ¥ÄæaÄfÄPÄ®zÄ PÀ`ÉAiÄÄ §UÉi ,ÉEUÄ,ÄzÄ EwºÄ,Ä §gÉçgÄÄ³Ä vÄgÄfÄxÄ DUÉi zÉÄ³Ä, AiÄÄPÄè ÄÄÄvÄÄÜ fÄUÄ JAzÄÄ ÄÄÄÆgÄÄ PÄ`Ä,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄUÄ½zÄÝ³ÉAzÄÄ ºÉÄ¼ÄÄvÄÜfÉ. zÉÄ³Ä ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ³ÄÄ Qæ,ÄÜ¥ÄÆ³Äð DgÄfÉÄ ±ÄvÄÄAiÄfÄçAzÄ ÄÄÄÆgÄfÉÄ ±ÄvÄÄAiÄfÄzÄ vÄfÄPÄ ÄÄÄUÄzsÄ gÄdâzÄ®Æè, AiÄÄPÄè ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ ÄÄÄÆgÄfÉÄ ±ÄvÄÄAiÄfÄzÄ°è C±ÉÆÄPÄfÄ PÄ®zÄ®Æè, fÄUÄ ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ³ÄÄ CfÄAvÄgÄ Qæ,ÄÜ±ÄPÄ ÄÄÄÆgÄfÉÄ ±ÄvÄÄAiÄfÄçAzÄ fÄUÄdÄðfÄfÄ PÄ®zÄ®Æè gÄÆrüAiÄÄ°èvÉÜAzÄÆ DvÄ ºÉÄ½zÄÝfÉ. ``sÄgÄwÄAiÄÄ fÄiPÄPÄgÄ ``sÄ³Ä`sÄÆw (6fÉÄ ±ÄvÄÄAiÄfÄ) CAiÉÆÄzsÉâ CgÄ³ÄÄfÉAiÄÄ UÉÆÄqÉUÄ¼Ä æÉÄÄ°zÄÝ ºÄ®³ÄÄ gÄ³ÄiÄAiÄÄt avÄæPÄ`ÄPÄèwUÄ¼ÄfÄÄß «Äj¹zÄÝfÉ. FvÄfÄ `GvÄÜgÄ gÄ³ÄÄZÄjvÉæ'AiÄÄ°è ®PÄëöätfÄÄ gÄ³ÄÄfÄfÄÄß PÄgÉzÄÄ F ©üwÜavÄæUÄ¼ÄfÄÄß fÉÆÄqÄ®Ä DºÄéx,ÄÄvÄÜfÉ. CAVÉAiÉÄÄ gÄ³ÄÄfÄÄ zsÄfÄÄ,ÄìfÄÄß ``sÉÄç,ÄÄwÜgÄÄ³Ä zÄÈ±ÄâzÄ avÄâ³ÉÇAzÄfÄÄß ¹ÄvÄzÉÄ«

"sÁgÀwÃAiÀÄ avÀæPÀ´ÉAiÀÄ CzÀÄãvÀ ¥Àj¥ÀÆtðvÉAiÀÄ,
 CvÀÄZÁOçAiÀÄvÉAiÀÄ ,ÁégÀÆ¥À³ÁVzÉ. CAxÀ C£ÀÄ¥À³ÄÄ PÉ±À®å,
 ¥Àj¥ÀÆtðvÉUÀ¼Ä£ÄÄ «Äj¹zÀ E£ÉÆBzÀÄ PÀ´ÉAiÉÄÄ PÀAqÄÄ\$Aç®è.
 CdAvÉAiÀÄ ,Á®Ä,Á®Ä PÀ´ÁPÀÈwUÀ½UÉ ErÄ KµÄzÀ avÀæPÀ´ÉAiÀÄ´ÉèÄ
 MAzÄÄ ,ÄÜ£Ä«zÉ. CdAvÄ PÀ´ÉAiÀÄ ¥Äæ"sÄ³Ä KµÄzÄzÄÄAvÄ
 ¥Ä,Äj¹vÉÜA\$ÄzÄÄ ³ÄÄzsÄÄ KµÄzÄ°è£Ä ©üwÜavÀæUÀ¼ÄÄ ³ÄÄvÄÄÜ d¥Ä±
 £Ä °ÉÆÄgÄÄf zÉÄ³Ä®AiÀÄzÄ°è£Ä avÀæPÀ´ÉUÀ½AzÄ ³ÄÄPÄÜ³ÄUÄÄ³ÄÄzÄÄ.
 CdAvÄ avÀæUÀ¼Ä°è£Ä ,ÄÄ,ÄÄÄÄzÄp ,ÄvÄÜ÷é¥ÀÆtðvÉ, ¹ÜçÄ
 ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ, ¥ÄætÄ ¥ÄQëUÀ¼ÄÄ, °ÄÆ³ÄÄ-³ÄÄgÄUÀ¼Ä avÄætzÄ
 gÄÆ¥ÄUÀ¼Ä°è£Ä ³ÉÊ«zsÄÄ, ,ÉÆUÄ,ÄzÄ ³Ätð,ÄAAiÉÆÄd£Ä ³ÉÊRj,
 PÄ³ÄÄPÄ®à£Ä «´Ä,Ä³Ä£ÄÄB ,ÄÆ,ÄÄ³Ä gÉÄSÄ«£ÄÄ,Ä-E³ÄÄ dUÄwÜ£Ä
 PÀ´ÉAiÄÄ´ÉèÄ C,Ä³ÄiÄ£Ä³ÄzÄ³ÄÄ. PÄÄZÄ³Ä£ÄÄB,ÄÄ³ÄÄzÄgÄ°è CdAvÄ
 PÀ´ÁPÄgÄgÄ ¥ÄgÄ³ÄÄ £ÉÉ¥ÄÄt³Ä³Ä£ÄÄB ³ÄÄPÄÜ¥Är,ÄÄ³Ä F avÀæUÀ¼Ä
 ±³ÄiÄÄtðvÄAvÄæ «±ÄézÄ J®è PÄ´Ä«³ÄÄ±ÄðPÄgÄ£ÄÆB çUÄäç³ÉÄUÉÆ½¹zÉ.
 `CdAvÄ avÀæUÀ¼Ä£ÄÄB ±«Äð¹zÄ PÄ´Ä«zÄgÄÄ PÄ´ÁPÉ±À®åzÄ°è
 ¥ÄæZÄAqÄgÄVzÄÝgÄÄ. UÉÆÄqÉUÀ¼Ä°è ³ÉÄÄ°±ÄzÄ PÉ¼ÄV£ÄvÄ£ÄPÄ
 PÄÄZÄzÄ KPÄ³ÄiÄvÄæ ¥ÄæAiÉÆÄUÄçAzÄ gÄÆ¹¹zÄ MAzÉÆAzÄÄ
 gÉÄSÉAiÉÄÄ £Ä£ÄB£ÄÄB CZÄÑjUÉÆ½¹vÄÄ. DzÄgÉ ZÄ³ÄtÄAiÄÄ ³ÉÄÄ´É
 CqÄØqÄØ´ÄV ±«ÄðvÄ³ÄVgÄÄ³Ä avÀæUÀ¼Ä ,ÄÆPÄëöä gÉÄSÄ«£ÄÄ,Ä E±vÄÆ
 CqÄZÄuÉ¬Ä®èzÉ ±gÄUÄð¼Ä³ÄV ³ÄÄÆr\$AçgÄÄ³ÄÄzÄ£ÄÄB £ÉÆÄr EzÄÄ
 ³ÄÄ°Ä CzÄÄãvÄ³ÉAzÄÄ ¥ÄgÄ³Ä±Ä£ÄzÉ¹ J£ÄÄBvÄÜgÉ «³ÄÄ±ÄðPÄgÄÄ.
 CdAvÉAiÄÄ°è£Ä ,ÄÄAzÄgÄ-´Ä³Ät³Ä³ÄAiÄÄ ¹ÜçÄAiÄÄgÄÄ, \$ÄzÄp³gÄÄ ³ÄÄvÄÄÜ
 ´ÉÆÄçü,ÄvÄÜ÷é³gÄÄ, gÄtÄAiÄÄgÄÄ ³ÄÄvÄÄÜ ³ÄÄ°ÄgÄdgÄÄ,
 zÉÄ³ÄzÉÄ³ÄvÉUÀ¼ÄÄ, ³ÄÄgÄUÀ¼ÄÄ, ¥ÄÄµÄàUÀ¼ÄÄ, ¥ÄætÄUÀ¼ÄÄ-
 E³É®èzÄgÄ zÄÈ±ÄÄUÀ¼ÄÄ £Ä³ÄÄä PÄtÄÜUÉ °Ä\$³Ä³Ä£ÄÄBÄiÄ ³ÄiÄqÄÄvÄÜ³É;
 AiÄiÄ³ÄÄzÉÆÄ EAzÄæeÄ®çAzÄ F ³ÄÄQÜUÀ¼ÄÄ, ¥ÄætÄ dAvÄÄUÀ¼ÄÄ,
 VqÄ³ÄÄgÄUÀ¼ÄÄ UÉÆÄqÉ¬ÄAzÉzÄÄÝ \$AzÄAvÉ "sÄ,Ä³ÄUÄÄvÄÜzÉ!

"sÁgÄvÄzÄ°è CµÉÖÄPÉ, ³ÄÄvÄÜ³ÄÄzÉÄ zÉÄ±ÄzÄ°è E£ÉÆB³ÉÄä PÄt´ÄUÄ
 çzÄÝAvÄ°Ä ¹j³ÄÄwPÉAiÄÄ "sÄ³ÄÄ£ÄUÄjPÄvÉ, fÄ³Ä£Ä ,Ä³ÄÄÈçp,
 ,ÄAvÉÆÄµÄzÄ ¥ÄæzÄ±Äð£Ä«gÄÄ³ÄÄzÄÄ CdAvÄ avÀæPÀ´ÉAiÄÄ°è.
 \$UÉ\$UÉAiÄÄ ,ÄÄAzÄgÄ DPÄÈwUÀ¼ÄÄ £Ä³ÄÄä PÄtÄÄzÉ
 °ÄzÄÄ°ÉÆÄUÄÄvÄÜ³É, C£ÄÄzÄÈ±Ä³ÄzÄ ,ÄAVÄvÄ³ÉÄÄ¼Ä³ÉÇAzÄ£ÉBÄ
 avÀæPÀ´ÉAiÄÄ ³ÄÄzsÄÄ³ÄwðUÉ "sÄµÄAvÄj¹zÄAwzÉ. PÄqÄÄ³ÉÄÄqÄÄUÀ¼ÄÄ,
 GzÄÄ£Ä³Ä£ÄUÀ¼ÄÄ, CgÄ³ÄÄ£ÉUÀ¼ÄÄ, gÄeÄ,ÄÜ£ÄUÀ¼ÄÄ ³ÉÆzÄ´ÄzÄ
 £ÄÆgÄgÄÄ zÄÈ±ÄÄUÀ¼ÄÄ ; C³ÄÄUÀ¼Ä´ÉÆèAzÉÆAzÄÆ fÄ³ÄAvÄ
 DPÄÈwUÀ½AzÄ PÄÆr °ÄÈzÄAiÄÄ «Är,ÄÄvÄÜzÉ. zsÄ«ÄðPÄ
 zsÄÄ£Ä³ÄÄUÄB³gÄVgÄÄ³Ä ,ÄAvÄgÄÄ PÉ®³ÄgÄÄ. D£ÄAzÄ¥ÄgÄ³Ä±ÄgÄV
 £Äwð,ÄÄwÜgÄÄ³Ä PÉ®³ÄgÄÄ, ,ÄAVÄvÄ ,Ä³ÄiÄædÄzÄ°è
 vÄ£ÄÄAiÄÄgÄVgÄÄ³Ä PÉ®³ÄgÄÄ, ¥ÉæÄ³ÄÄzÄ°è vÄ°èÄ£ÄgÄVgÄÄ³Ä
 PÉ®³ÄgÄÄ- CzÉÄ£ÄÄ ³ÉÊ«zsÄÄzÄ zÄÈ±ÄÄUÀ¼ÄÄ ! CdAvÉAiÄÄ ¹ÜçÄAiÄÄgÄ
 PÄÄjvÄÄ MAzÄÄ GzÄlçAxÄ³Ä£ÉBÄ \$gÉAiÄÄ\$³ÄÄzÄÄ.

„ÄUÀAzsÀzÀæªÀåUÀ¼ÀÈÀÄß ¥ÀÆ¹PÉÆ¹¼ÀÄîwÛgÀÄªÀ ZÉ®ÄªÉAiÀÄgÀÄ, £Äwð, ÄÄwÛgÀÄªÀ vÀgÀÄTÄAiÀÄgÀÄ, §ÄzÀP£Ä DgÄzsÀ£ÉAiÀÄ°è vÉÆqÀVgÀÄªÀ °ÉAUÀ¼ÉAiÀÄgÀÄ-J®ègÀ£ÀÆß E°è PÁt§ºÀÄzÀÄ. F ¹ÛÇÄAiÀÄgÀ ««zsÀ “sÁªÀ”sÀAVUÀ¼À°è ¥ÀgÀªÄ ¥À«vÀæªÄzÀ ¥ÉæªªÄzÀ, ±ÄÄzÀP ËQPÀªÄzÀ ¥ÉæªªÄzÀ „ÆPÄëöä ®PÄëtUÀ¼É®èª£ÀÆß PÁt§ºÀÄzÀÄ. £Á£Á vÉgÀ£ÁzÀ F °ÉtÄUÀ¼À °À, ÄÛ«£Áå, ÄUÀ¼ÄÄ “ÉÄgÉ®Æè „Än¬Ä®èzÀªÄÄ. F avÀæUÀ¼À°è PÁt§gÀÄªÀ GçÝÄ|vÀ ¥ÀæªªÄzÉAiÀÄgÀªÄzsÀÄgÀdqÀvÀé, CªÄgÀÄUÀ¼À £ÄUÀßzÉªUÀ¼Ä D ËªÄtªªÄÄAiÀÄ «£Áå, Ä, CªÄgÀÄUÀ¼Ä „ÄÄzÀgÀ “sÁªÀ”sÀAVUÀ¼Ä PÄ¬Ä«zÀgÀ ¥Äj±ÄÄzÀP „ÉAzÀAiÉÆÄð¥Ä, Ä£ÉUÉ ¨zÀ±Äð£ÄUÀ¼ÄVªÉ. MªÉÄäUEÄ ¥ÁwªævÀå, G çÝÄ¥Ä£Ä, ªÄÄzÀÄvÀé ®PÄëtUÀ¼Ä£ÄÄß ªÄåPÄÛ¥Är, ÄªÄ CdAvÁ °ÉtÄUÀ¼À°è MAzÄÄ «²µÄÖ “sÄgÄwÄAiÀÄvÀéªÄ£ÄÄß PÁt§ºÀÄzÀÄ. CdAvÁ PÄ¬ÄPÄÈwUÀ¼ÉÆAzÉÆAzÀ£ÄÄß PÄÄjvÀÆ §ÈºÄzÄÎçAxÀUÀ¼Ä£ÉßÄ §gÉAiÄÄ§ºÀÄzÀÄ. DzÀgÉ MAzÄÄ ªÄiÁvÀ£ÄÄß ªÄiÁvÀæ E°è °ÉÄ¼Ä§ºÀÄzÀÄ : E°è awævÀªAVgÀÄªÀ “ÉÆÄçÛ, ÄvÀÛ÷é dUÄwÛ£Ä ªÄªÉÆÄ£ÄßvÀ PÄ¬ÄPÄÈwUÀ¼Ä¬ÉÆèAzÁVzÉ. CdAvÁ PÄ¬É “sÄgÄvÀzÀ PÄ¬ÉAiÄÄ „ÄªÄtðAiÄÄUÄzÀ „ÄAQè¥ÄÛ gÄÆ¥ÄªÉ£Äß§ºÀÄzÀÄ.

“**ÄUî**”: UÁé°AiÄÄj£Ä “ÄUîUÄÄ°ÉUÀ¼À°è£Ä avÀæUÀ¼ÄÆ CdAvÁ PÄ¬ÉAiÄÄ PÄ®zÄ¬ÉèÄ ¨«ÄðvÀªÄzÀªÄÄ. E®Æè CzÉÄ vÉgÀ£ÁzÀ «zsÁ£ÄP£±Ä®å, ªÄtð¥ÄjeÁÖ£Ä ªÄåPÄÛ¥ÄqÄÄvÀÛªÉ. “**ÄzÄ«Ä**”: “ÄzÄ«ÄAiÄÄ°è CvÄåAvÀ ¥ÄæªÄ£ÄªÄzÀ »AzÄÆ avÀæPÄ¬ÄPÄÈwUÀ¼ÄÄ PÉ®«ªÉ. CªÄÄUÀ¼É¬Äè ªÄi¹ C½¹ºÉÆÄVªÉ. DzÀgÄÆ F avÀæUÀ¼À°è£Ä gÉÄSÄ«£Áå, ÄUÀ¼Ä£ÄÄß £ÉÆÄrzÀgÉ F avÀæUÀ¼Ä£ÄÆß CdAvÁ PÄ¬Ä«zÀgÉÄ ¨«Äð¹gÄ¬ÉÄPÉAzÄÄ vÉÆÄgÄÄvÀÛzÉ. ¥ÄÄzÄÄPÉÆÄmÉAiÄÄ ¹vÀÛªÄ, Ä¬í£Ä°è Qæ, ÄÛ±ÄPÄ 7 CxÄªÄ 8£É±Ä.zÄ ¥Ä®èªÄgÀ PÄ®zÄ PÉ®ªÄÄ eÉÊ£Ä ©üwÛavÀæUÀ¼ªÉ. **EvÄgÄ** ©üwÛavÀæUÀ¼ÄÄ: J¬ÉÆèÄgÄzÀ°è Qæ.±Ä. 8£ÉÄ±Ä.zÄ PÉÊ¬Ä, ÄzÉÄªÄ®AiÄÄªÉÇAzÀgÄ°è ©üwÛavÀæUÀ¼ªÉ. CvÄÄåvÀÛªÄÄ, avÀæUÀ¼gÄÄªÄÄzÄÄ eÉÊ£Ä UÄÄ°ÉUÀ¼À°è. PÄAfÄªÄgÄzÀ°è eÉÊ£Ä zÉÄªÄ®AiÄÄUÀ¼À°è 17£ÉÄ ±Ä.zÄ eÉÊ£Ä, ÄAvÄgÄ fÄªÄ£ÄUÀ¼Ä£ÄÄß awæ, ÄªÄ ©üwÛavÀæUÀ¼ªÉ.

ZÉÆÄ¼Ä PÄ¬ÄPÄÈwUÀ¼ÄÄ: PÄAfÄªÄgÄ, vÄAeÄªÄÇgÄÄ ªÄÄvÄÄÛ £ÁvÄðªÄÄ¬ÉÊUÀ¼À°è£Ä PÉ®ªÄÄ zÉÄªÄ®AiÄÄUÀ¼À°èAiÄÄÆ ©üwÛavÀæUÀ¼ªÉ. zÄQët “sÄgÄvÀzÀ°è avÀæPÄ¬É „ÄPÄµÄÄÖ ¥ÄæªÄ£ÄªÄzÄzÉÄ DVzÉ. Qæ, ÄÛ±ÄPÄ 5£ÉÄ ±Ä.zÄ °Ä¼ÉÄ, Ä»vÄåUÀ¼Ä¬ÉèÄ avÀæPÄ¬É PÄÄjvÄzÄ G¬ÉèÄRUÄ¼ªÉ. ZÉÆÄ¼ÄPÄ¬ÉAiÄÄ CvÄÄåvÀÛªÄÄ PÄÈwUÀ¼Ä£ÄÄß vÄAeÄªÄÇj£Ä §ÈºÄzÉÄ±ÄégÄ zÉÄªÄ®AiÄÄzÀ°è PÁt§ºÀÄzÀÄ. wgÄÄªÄAPÄÆgÄÄ PÉÆaÑAiÄÄ PÉ®ªÄÄ zÉÄªÄ®AiÄÄUÀ¼Ä ªÉÄ¬É MAzÄÄ vÉgÀ£ÁzÄ CvÄÄåvÀìºÄ, „ÄvÀÛ÷é¥ÄÆtðvÉUÀ¼AzÄ gÄAvÄªÄzÄ ©üwÛavÀæUÀ¼ªÉ. EªÄÄUÀ¼Ä §tUÀ¼ÄÄ §ºÄÄ zÄIÖªÄzÄªÄÄ ; gÉÄSÉUÀ¼ÄÆ zÄ¥Äà. F avÀæUÀ¼Ä ¨gÄÆ¥ÄÄuÉAiÄÄ°è ªÄåPÄÛªÄUÄÄªÄAxÄ wÄªÄævÉ »AzÄÆ ©üwÛavÀæ

PÀ-ÉAiÄÄ-ÉèÃ C,ÁªAiÁfÄÄªÄzÄÄzÄÄ. "sÁgÀvÄzÄ°è §ºÄ¼Ä ZÉfÁBV gAQë,À®ànÖgÄÄªÄ F avÄæUÄ¼ÄÄ Qæ,ÀÛ±ÁPÀ 11-17fÉÄ ±Ä.UÄ¼Ä CªÄ çÜAiÄÄzÁVªÉ. »AzÄÆ¥ÄÄgÁPÈI 10 ªÉÄ° zÄÆgÄzÄ°è «dAiÄÄfÄUÄgÄ PÁ®zÄ -ÉÄ¥AQë zÉÄªÄ®AiÄÄ«zÉ. F zÉÄUÄÄ®zÉÆ¼ÄUÄqÉ PÉ®ªÄÄ ,ÄÄzÄgÄ ©üwÜavÄæUÄ½ªÉ.

gÄd¥ÄÆvÄ ªÄÄvÄÄÜ ªÉÆWÄ-ï avÄæPÄ-É: CdAvÄ ,ÄzsÄfÉAiÄiÁfÄÄvÄgÄ "sÁgÄwÄAiÄÄ PÄ-ÁPÉëÄvÄæzÄ°è ªÄ®ªÄÄ ±ÄvÄªAiÁfÄUÄ¼Ä ©qÄÄªÄÄ ªÄªPÄÜ¥ÄqÄÄªÄzÄÄ. 8fÉÄ ±ÄvÄªAiÁfÄçAzÄ 12fÉÄ ±ÄvÄªAiÁfÄUÄ¼ÄªÄgÉVfÄ PÄ-Á «µÄAiÄÄPÄ DzSÁgÄªÉfÄÆ 1UÄzÄÄ. "sÁgÄwÄAiÄÄ EwªÄ,ÄzÄ F CAzsÄPÁgÄ AiÄÄUÄzÄ°è "sÁgÄwÄAiÄÄgÄÄ ªÄÄÄ,Ä-Ääfi zsÁ½PÁgÄgÄ DPÄæªÄÄtUÄ½AzÄ fÄgÄ¼ÄÄwÜzÄÝgÄÄ. F PÁ® ªÄÄÄVzÄÄ, "sÁgÄwÄAiÄÄ PÄ-ÉAiÄÄ PÉÆfÉAiÄÄ "É¼ÄªÄtÄUÉ 15 jAzÄ 18fÉ. ±ÄvÄªAiÁfÄ gÄd¥ÄÆvÄ ªÄÄvÄÄÜ ªÉÆWÄ-ï PÁ®zÄ°è gÄÆ¥ÄÄUÉÆArvÄÄ. gÄd¥ÄÆvÄ avÄæPÄ-É CdAvÄ ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉAiÄÄ-ÉèÃ ªÄÄnÖPÉÆAqÄzÄÄÝ. gÄd¥ÄÆvÄ CgÄªÄÄfÉUÄ¼Ä°è PÉ®ªÄÄ UÉÆÄqÉUÄ¼Ä ªÉÄÄ-É PÄ-ÁPÄÈwUÄ¼ÄfÄÆß PÄt§ºÄÄzÄzÄgÄÆ ,ÄÆPÄèöä ¥ÄæwgÄÆ¥Ä PÄ-É (Miniature) DUÉI §ºÄ¼Ä dÉÄ|æAiÄÄªÄvÄÄÜ. ªÉÆWÄ®jVAvÄ ªÄÄÄZÉ §AzÄ DgÄÄ"sÄzÄ ªÄÄªÄÄÄçÄAiÄÄ zsÁ½PÁgÄgÄÄ §ºÄ¼Ä ©üwÜavÄæUÄ¼ÄfÄÄß fÄ±ÄªAiÁr©nÖgÄ-ÉÄPÄÄ. ªÉÆWÄ®gÄÄ §AzÄ ªÉÄÄ-É CªÄgÄÄ PÄ-ÉUÉ ¥ÉÆæÄvÄìªÄ, D±ÄæAiÄÄUÄ¼ÄªßvÄÜgÄÄ. "sÁgÀvÄzÄ°è ¥Ä¶ÄAiÄiÁ avÄæPÄ-ÉAiÄÄ ¥ÄjZÄAiÄÄ ªÄiÁr1zÄªÄfÄÄ ªÄªªAiÄAiÄÄÆfi ZÁPÄæªÄwð. ¥Ä¶ÄAiÄÄzÄ CvÄÄªÄßvÄ avÄæPÄ-ÁPÁgÄgÄVzÄÝ C§ÄÝ-ï,ÄªÄzi ªÄÄvÄÄÜ «ÄÄgi,ÄAiÄÄªziD° ªÄªªAiÄAiÄÄÆfi ªÄÄvÄÄÜ CPÄâgi zÉÆgÉUÄ¼Ä D,ÄÜfÄUÄ¼Ä°èzÄÝgÄÄ. DªÉÄÄ-É ¥Ä¶ÄAiÄÄfi ¥Äæ"sÄª PÄrªÉÄAiÄiÁV, ¥Ä¶ÄAiÄÄfi ªÄiÁzÄjUÄ¼ÄÄ ªÄiÁAiÄÄªUÄvÉÆqÄV, D ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ C®APÁjPÄ gÉÄSÄ«fÄª,Ä ªÄiÁvÄæ G½-ÄvÄÄ. ªÉÆWÄ-ï PÄ-ÁPÄÈwUÄ¼Ä°è CfÄÄ¥ÄªÄÄ PÉ±Ä®ª«zÄÝgÄÆ ªÄ,ÄÄÜ,ÄÄ¥ÄvÄÄÜ CµÄÖVgÄ°®è. F ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ dªÄAVÄgÄfÄ PÁ®zÄ°è CvÄÄªÄßvÄªÄV "É¼ÄV OgÄAUÄeÉÄ§fÄ PÁ®zÄ°è CªÄfÄwAiÄÄ 1ÜwV½çvÄÄÜ; DzÄgÉ DªÉÄÄ-É ®PÉÆßÄzÄ°è CAiÉÆÄzsÉÄAiÄÄ fÄªÄ§gÄ PÁ®zÄ°è EzÄÄ ,Äé®à C,Ä"sÄª jÄwAiÄÄ°è ¥ÄÄfÄgÄÄfÖÄ«vÄUÉÆ½,Ä®ànÖvÄÄ.

gÄd¥ÄÆvÄ PÄ-É: PÄ-ÁPÉëÄvÄæzÄ°è gÄd¥ÄÆvÄ avÄæPÄ-ÉUÉ MAzÄÄ C,ÄªAiÁfÄ ,ÄÜfÄ«zÉ. EzÄgÄ gÉÄSÄ«fÄª,Ä PÄªÄªPÄ®àfÉAiÄÄ ªÉÆÄªPÄ ±ÉÉ°AiÄiÁVzÉ. ªÉÊµÄÜªPÄªÄª ,ÄÄVÄvÄUÄ¼ÄfÄÄß avÄæPÄ-ÉAiÄÄ ªÄÄzsÄªªÄwðV½zÄ gÄ,ÄªÄAiÄÄ ¥ÄæAiÄÄvÄßªÄVzÉ. EzÄÄ "sÁgÄwÄAiÄÄ «ZÄgÄ ªÄÄvÄÄÜ ,ÄÄ,ÄìøwUÄ¼Ä ,ÄgÄªÄfÄÄß gÄd¥ÄÆvÄ PÄ-É ªÉÄÈUÄÆr1PÉÆArvÄÄ. »AzÄÆ ªÄªªPÄªªÄUÄ¼ÄzÄ gÄªAiÄAiÄÄt, ªÄªª"sÁgÄvÄUÄ¼ÄÄ. ªÉÊµÄÜª "sÄQÜVÄvÉUÄ¼ÄÄ, ²æÄPÄÈµÄÜfÄ DgÄzsÄPÁgÄ ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ, DªÉÄÄ-É ±ÉÉªÄzsÄªÄð EªÉÄ gÄd¥ÄÆvÄ PÄ-ÁPÄÈwUÄ½UÉ ¥ÉæÄgÄPÄªÄzÄªÄÄ. gÄd¥ÄÆvÄPÄ-ÉAiÄÄ°è gÄUÄ-gÄVtÄ avÄæUÄ½ªÉ. IÄvÄÄUÄ¼Ä ªÄtðfÉAiÄÄ avÄæUÄ¼ÄÆ EªÉ. ,ÄªAiÁfÄªªÄV

gAd¥ÄEvÄPÀ`É štÚUÄ¼Ä vÉÄeÉÆÄªÉÊ`sÄªPÉÌ ¥Äæ¹zÄPªÁVzÉ. gAd¥ÄEvÄ
gÉÄSÄ«£Äâ,ÄzÄ°è ``sÁgÄwÄAiÄÄ DvÄäªÉÄ EzÉAiÉÄ£Äß§ªÄzÄÄ.
MAzÄÄgÉÄSÉ ªÄÄÈzÄÄvÄé CxÄªÄ UÄqÄ,ÄÄvÄ£ÄªÄ£ÄßµÉÖÄ C®è ªÄiÄ£ÄªÄ
ªÄÄ£ÉÆÄPÄªÄÄ£ÉUÄ¼Ä ,ÄªÄÄUÄæ,ÄgÄªÄ£ÉßÄ ªÄªPÄU¥Är,Ä§®èzÄÄ.
gAd¥ÄEvÄ avÄæPÀ`ÉAiÄÄ£ÄÄß »AzÄÆ,ÄÛª (OvÄÛgÉÄAiÄÄ) ,ÄAVÄvÄzÄ
,ÄEPÄèöªªÄzÄ, gÉÄÄªÄiÄAZÄPÄgÄPÄªÄzÄ £ÄzÄUÄwAiÄÄ NWÄzÉÆqÄ£É
ªÉÆÄ°,Ä§ªÄzÄÄ. gAd¥ÄEvÄ PÄ`Á«zÄgÄÄ ªÉtÄÚ£Ä ªÄÄ£ÄªÉÆÄªPÄ
,ÄzÄAiÄÄðªÄ£ÄÄß awæ¹gÄªÄµÄÄÖ WÄ£ÄªÄV KµÄªzÄ E£ÄßªÄ
PÄ`ÉUÄgÄgÄÆ awæ¹®è. gAd¥ÄEvÄPÄ`É ªÉÆzÄ®Ä GvÄÛgÄ`sÁgÄvÄzÄ°è
CzÄgÄ®Æè gAd¥ÄEvÄ gÄdÄUÄ¼Ä°è ªÉÊ`sÄªÄçAzÄ ªÉÄgÉ-ÄvÄÄ. EzÄPÉÌ
PÉÄAzÄæªÄVzÄÝ dAiÄÄ¥ÄÄgÄzÄ PÄ`É CzÄgÄ ,ÄgÄ¼Ä gÄZÄ£É, ªÄÄzÄªÄzÄ
ªÄtðUÄ½UÉ ªÉ,ÄgÄVvÄÄÛ. ,ÄEPÄèöªª gÉÄSÄ«£Äâ,UÄ¼Ä£ÆAçUÉ
dAiÄÄ¥ÄÄgÄ PÄEWÄ¼ÄÄ £ÄAiÄÄ£ÄdÆQ£Ä PÄEWÄ¼ÄÄVzÄÝªÄÄ.
gAd¥ÄEvÄPÄ`ÉAiÄÄ ¥ÄgÄªÉÆÄ£ÄßvÄ `É¼ÄªÄtÄUÉ 18£ÄÄ ±Ä.zÄ
PÄmÉÆÄZìgÄdgÄ DqÄ½vÄPÄ®zÄ°è PÄAqÄÄ§AçvÄÄ. `Ä±ÉÆÄ° PÄ`É
¥ÄæzÉÄ²PÄ eÄ£Ä¥ÄzÄ PÄ`ÉAiÄÄ ªPÄ ,ÄA¥ÄPÄðªªÆAçzÄÄÝ §ª¼Ä
,ÄÄáªÄzÄ gÉÄSÄ«£Äâ,Ä ªÄÄvÄÄÛ ªÄtðAiÉÆÄd£ÉUÄ½AzÄ PÄÆrzÄÝVzÉ. F
PÄ`ÉUÉ ªÄÄÆ®`sÄÆvÄ gAd¥ÄEvÄ«zsÄ£ÄçAzÄ ,Äé®à ,ÄÄzsÁgÄuÉ §AçvÄÄ.
18£ÄÄ ±Ä.zÄ çéwÄAiÄiÄzsÄðçAzÄ gAd¥ÄEvÄ PÄ`É QèÄtÄ,ÄÄvÄÄ §AçvÄÄ.
`sÁgÄwÄAiÄÄ avÄæPÄ`ÉAiÄÄ PÉÆ£ÉAiÄÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ `sÄEPÄA¥ÄçAzÄ
C½¹ªÉÆÄ-ÄvÄÄ. ``sÁgÄvÄzÄ°è£Ä £ÉÊd zÉÄ²ÄAiÄÄ avÄæPÄ`Á
,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄzÄ PÉÆ£ÉAiÄÄ ªÄAvÄ £Ä²¹ªÉÆÄ-ÄvÄÄ.

**eÊÊ£À PÀ`ÁPÀ£wUÀ¼ÄÄ:** ¢ÀzsÀðªAiÁ£À zÉÃªÁ®AiÄzÀ°è ¢Äª°Ä, ÀAvÀ ¢ÀzsÀðªAiÁ£À£À fÃª£À ¤gÀ£|, Äªª PÉ®ªÄ ©üwÜavÀæUÀ½É. PÉ®ªÄ ªÄ, ÄÜ¥ÀæwUÀ¼Ä°èAiÄÄ£ avÀæPÀ`É PÁt§gÄªÄzÄÄ. DzÀgÉ EªÉ`Áè CZÄÄÑPÀnÖ®èzÉ ¤«ÄðvÀªAzªÄ. ¥ÁæaÃ£À §AUÁ¼ÄzÀ°è ¥Á®gÀ PÁ®zÀ°è MªÉÄä avÀæPÀ`É Z££ÄßV ``É¼É¢vÄÄÜ. IAPÁUÀ¼ÄÄ ¢ÄªvÄÄÜ ªÄ, ÄÜ¥ÀæwUÀ¼Ä ££Ä¥Á½PÀ`É ¥Á®gÀPÀ`É-ÄAzÀ`ÉÄ dª¹zÄÄÝ. CAzsÀPÁgÀ AiÄÄÄUÄzÀ°è C£ÉÄPÀ ``ËzÀpPÀ`Á«zÀgÄÄ ``sÁgÀvÀ¢AzÀ n``ÉmïUÉ ªÉ£ÄV £É`É¹zÀgÄÄ. EzÀjAzÀ C°è zÉÃ²AiÄÄ ,ÄA¥ÀæzÄAiÄªÉÇAzÄÄ ``sÁgÀwÄAiÄ ¥Áæ``sÁªAzÉ£A¢UÉ C£ÉÄPÀ ±ÄvÄªAi£ÄUÀ¼ÄÄ ``É¼É-ÄvÄÄ.

§AUÁ¼Ä eÁ£Ä¥ÄzÄ avÄæPÄ`É: 18-19£ÉÃ ±Ä.UÄ¼Ä°è
 §AUÁ¼ÄzÄ°èAiÄÄÆ MAzÄÄ ¥ÁæzÉÃ²PÄ avÄæPÄ`Á ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ
 ``É¼É¬ÄvÄÄ. ¥Äæ³ÄÄÄR §AUÁ½ PÄ`Á«zÄj\$âgÁzÄ C³ÄxÄAzÄæ£ÁxÄ ³ÄÄvÄÄÜ
 UÄUÄ£ÉÃAzÄæ£ÁxÄ oÁPÄÆgÄgÄ £ÉÃvÄÈvÄézÄ°è avÄæPÄ`ÉAiÄÄ
 ¥ÄÄ£ÄgÄÄfÓÄ³Ä£Ä ZÄ¼Ä³Ä½ DgÄÄ`sÄ³Ä¬ÄvÄÄ. UÄUÄ£ÉÃAzÄæ£ÁxÄgÄÄ
 WÄ£ÁPÄÈw PÄ`ÉAiÄÄ ¥ÄæAiÉÆÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß £ÄqÉ¹zÄgÄÄ; C³ÄjUÉ CµÄÖV
 ``ÉA§® ¹UÄ°®è. C³ÄxÄAzÄæ£ÁxÄgÄÄ ``sÄgÄwÄAiÄÄ avÄæPÄ`Á
 ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ ¥ÄÄ£ÄgÄÄfÓÄ³Ä£ÄPÉÍ §ºÄÄ³ÄV ±Äæ«Ä¹zÄgÄÄ. F §AUÁ¼Ä
 ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ°è §ºÄÄ³ÄÄnÖUÉ CdAvÄ PÄ`ÉAiÄÄ ,ÄvÄÜ÷é³Ä£ÄÄß vÄ³ÄÄä

PÀ´ÉAiÀÄ°è ¢ÀâPÀÛ¥Àr¹zÀ KPÀ²ÀiÁvÀæ ¥ÀæwˆsÁ±Á°AiÉÄAzÀgÉ £ÀAzÁ´Áˆĩ
 ˆÉÆÄ,ĩ.

(ˆsÁgÀwÄAiÄÄ ,ÄÄ,Àìøw zÀ±Àð£À:CzÉÄ., ˆsÁgÀwÄAiÄÄ avÀæPÀ´Á
 ¥ÀgÄÄ¥ÀgÉ, ¢ÄÄÆ®: ©.PÉ. PÉÆmÁÖgĩ C£ÄÄ: J,ĩ.Dgĩ.
 PÀÈµÀÛ²ÄÄÆwð, ¥ÄÄ. 668-682)

4. ®°vÀ PÀ´É: ,ÄÄVÄvÀ, £ÄÈvÀâ, £ÁIPÄ

ˆsÁgÀwÄAiÄÄ PÀ´ÉUÀ¼É®èzÀgÀ°èAiÄÄÆ £Á²ÄÄ ¥ÀæzsÁ£Ä²ÁV
 PÁtÄ²ÄÄzÄÄ ˆsÁ²Ä, gÁUÄ, vÁ¼ÄUÀ¼Ä LPÄâvÉ. MAzÄÄ PÀ´ÁPÀÈw
 ¥ÉæÄPÀèPÀ£Ä CxÄ²Ä ±Áæ²ÁPÀ£Ä ¢ÄÄ£Ä¹£Ä ¢ÉÄÄ´É
 ¥ÀjuÁ²ÄÄ²Ä£ÄÄßAiÄ²ÄiÁqÀ´ÉÄPÁzÀgÉ CzÀgÄ gÄ,ÀˆsÁUÄ
 ¥ÄÄ¶ÖAiÄiÁVgÄ´ÉÄPÄÄ. PÀ´Ä«zÄ vÀ£Äß PÀ®à£ÉAiÄÄ£ÄÄß ¥ÉæÄPÀèPÀ
 CxÄ²Ä ±Áæ²ÁPÀ£Ä ¢ÄÄ£Ä¹£Ä°è ¢ÄÄÆr,À®Ä gÄ,À²Ä£ÄÄß
 D±Áæ¬Ä,ÄÄvÁÛ£É. ˆsÁ²Ä, gÁUÄ, vÁ¼ÄUÀ¼Ä ,Ä²ÄÄgÄ,Ä ,ÄzsÁPÀ£Ä£ÄÄß
 D£ÄAzÄzÄ §½UÉÆAiÄÄâvÀÛzÉ JAzÄÄ ¢ÄÄ²Ä¶ð ¢ÉÄ¼ÄÄvÁÛ£É. ´ÉÆÄPÄzÄ
 J®è fÄ«UÀ¼Ä UÄjAiÄÄÆ D£ÄAzÄdð£É. ¥ÀæTÄUÀ¼Ä ¢ÄÄiÄÖ, ˆ¼ÄÄÄ,
 ,Ä²ÄÄUÀ¼É®èPÀÆi D£ÄAzÄ²ÉÄ ¢ÄÄÆ® JAzÄÄ iÄ¶PÄ« MwÛAiÉÆwÛ
 ¢ÉÄ¼ÄÄvÁÛ£É. F PÀ®à£É ˆsÁgÀwÄAiÄÄ ,ÄÄ,ÀìøwAiÄÄ
 ¢ÄÄÆ´ÄzsÁgÄ²ÁVgÄÄ²ÄzÄ®èzÉ «±ÁéeÁÖ£ÄPÉi ˆsÁgÄvÄ«wÛgÄÄ²Ä
 CˆsÄÆvÄ¥ÀÆ²Äð PÁtÄPÉ JAzÄÄ £Á²ÄÄ MjÀPÉÆ¼Äiˆ´ÉÄPÄUÄÄvÁÛzÉ.
 ˆsÁgÀwÄAiÄÄ ®°vÀPÀ´ÉUÀ½UÉ ¢ÄÄiÁvÀæ²Ä®èzÉ ˆsÁgÀwÄAiÄÄ fÄ²Ä£ÄzÄ
 ,Ä²ÄÄ,ÄÛ D«µÁlgÄUÀ¼Ä, ¥ÉæÄgÄPÀ±ÄQÛ F PÀ®à£ÉAiÉÄÄ DVzÉ.

ˆsÁgÀwÄAiÄÄ fÄ²Ä£Ä, ®°vÀPÀ´ÉUÀ¼ÄÄ ¥ÀævÀâPĩ gÄÆi£Ä°è
 C©ü²ÄâPÀÛ²ÁV²É. ˆsÁgÀwÄAiÄÄ£Ä J®è PÉ®,ÄUÀ¼ÄÄ, ZÄiÄ²ÄnPÉUÀ¼ÄÄ
 CA£Ä D²Ä±ÄâPÀvÉAiÄÄ£ÄßµÉÖÄ UÄ²ÄÄx,À°®è; £Ä½£ÄzÄ£ÄÆß
 ®PÀèöâPÉi vÄAzÄÄPÉÆArvÄÄ. ¥ÀæwAiÉÆAzÄÄ ¢ÄÄiÁvÄÄ, PÀÈw zsÄ²ÄÄðzÄ
 CPÄÄPvÄ ´É¼Ä²ÄtÄUÉUÉ ¥ÉÆÄµPÀ²ÁVgÄ²ÉÄPÄÄ. ˆsÁgÀwÄAiÄÄ
 zsÄ²ÄÄð±Ä,ÄÛçPÁgÄgÄ®èzÉ gÄdâ, CxÄð, ¢ÉÉzÉÉ, ,Ä»vÄâ, PÀ´Ä
 ±Ä,ÄÛçPÁgÄgÄÆ zsÄ²ÄÄðPÉiÄ ¥Àæ±Ä,ÄÛöâ PÉÆnÖzÁYgÉ.
 zÉÄ±ÄzsÄ²ÄÄð²Ä£ÄÄß ¢ÄÄÆ´ÉÆÄvÄl£ÄUÉÆ½,Ä²Ä ¢ÉÆgÄv£Ä
 ¥ÀæˆsÁ²ÄUÀ¼Ä£ÄßµÉÖÄ ,Ä²ÄÄxÄð²ÁV ˆsÁgÄvÄ JzÄj¹, vÀ£ÄUÉ
 »vÄ²ÁUÄÄ²Ä J®è ¥ÀæˆsÁ²ÄUÀ¼Ä£ÄÆß ,Ä²ÄiÄ²ÉÄ±ÄUÉÆ½¹PÉÆArzÉ JAzÄÄ
 ¢ÄÄ²Ä¶ð ²æÄCgÄ«AzÄgÄÄ C©ü¥ÀæAiÄÄ¥ÄnÖzÁYgÉ.

CPÄâgÄ£Ä PÁ®zÄ°è ®°vÀPÀ´ÉUÀ½UÉ «±ÉÄµÄ EA§Ä zÉÆgÉ¬ÄvÄÄ.
 ¥À²ðAiÄiÄ ¢ÄÄvÄÄÛ ˆsÁgÀwÄAiÄÄ avÀæPÀ´ÉUÀ¼Ä ¢ÄÄzsÄÄgÄ
 «Ä®£Ä²Ä£ÄÄß avÀæPÁgÄgÄÄ ,Äçü¹ ´EAqÉÆÄ-¥À²ðAiÄÄ£iˆ ,Ä¥ÀæzÄAiÄÄ
 d£ÄävÁ¼Ä®Ä £ÉgÄ²ÄzÄ²ÄgÄÄ. DUÄ GvÄÛgÄzÄ°è ¥Àæ,ÄgÄzÄ°èzÁY
 PÄxÄPĩ£ÄÈvÄâ ,Ä¥ÀæzÄAiÄÄ ±ÄÄzÄP ˆsÁgÀwÄAiÄÄ ,Ä¥ÀæzÄAiÄÄ. EzÄgÄ
 ¢ÉÄÄ®Æ ¥À²ðAiÄÄ£iˆ PÀ´É ¥ÀæˆsÁ²Ä ©ÄjvÄÄ. ˆsÁgÀwÄAiÄÄ, ¥À²ðAiÄiÄ

£ÀÈvÀâPÀ´ÉUÀ¼À «Ä±ÀætçAzÀ £ÁZi ,ÀA¥ÀæzÁAiÄÄ °ÄÄnÖPÉÆArvÄÄ. æÄ,ÄÄÛ²®àzÀ°èAiÄÄÆ F ¥Àæ¨sÁ²Ä «æ²ÄÄAiÄÄ AiÄÄ±¹éAiÄiÄ¬ÄvÄÄ. ¥sÄvÉÛ¥ÄÄgÀ ¹Qæ, DUÄæzÀ PÄIÖqÀUÀ¼ÄÄ F ,ÀA¥ÀæzÁAiÄÄ²Ä£ÉßÄ C²Ä®A©¹²É.

»AzÀÆUÁAiÄÄPÀgÀ æÉÄÄ®Æ ¥À²ðAiÄÄfï ,ÀA¥ÀæzÁAiÄÄ ¥Àæ¨sÁ²Ä ©ÄjvÄÄ. ¨sÁgÀwÄAiÄÄgÀ°è §¼ÁPÉAiÄÄ°è®èzÀ gÁUÀUÀ¼ÄÆ, vÁ¼ÀUÀ¼ÄÆ, æÄZÀâUÀ¼ÄÆ ´DUÄæ WÄgÁuÉ´AiÄÄ°è gÄÆrÜUÉ §AzÀ²ÄÄ. æÉÆWÄ®gÄÄ zÀQët¨sÁgÀvÄ²Ä£ÄÄß PÄ§½²zÁUÀ, CzÀgÀ ,ÀA¥ÄvÀÛ£ÄÄß ,ÉÆgÉUÉÆAqÄAvÉ zÀQëtzÀ²°àUÀ¼ÄÄ, UÁAiÄÄPÀgÄÄ, £ÄvÀðPÀgÄ£ÄÆß DUÄæPÉI MAiÄÄÝgÄÄ. ¥Àæ¹zÀp ,ÀAVÄvÀ±Á,ÀÛçdÖ£ÄZÀ ¥ÄÄAqÄjÄPÄ «oÄ® CPÄ§gÄ£Ä D,ÄÛ£ÄzÀ°èzÄÝ. OvÄÛgÉÄAiÄÄ ,ÀAVÄvÀ¥ÄzÀpwiÄÄ æÉÄÄ´É zÁQëuÄvÀâgÀ ¥Àæ¨sÁ²Ä²ÄÇ F PÄ®zÀ°è æÄÄÆrvÄÄ. CPÄâgÄ£Ä D,ÄÛ£Ä UÁAiÄÄPÄ£ÄZÀ vÄfï-ÉÄfï zÀQëuÉÆÄvÀÛgÀ ,ÀA¥ÀæzÁAiÄÄUÀ¼ÄÄ ,Ä²ÄÄ£ÄéAiÄÄ²Ä£ÄÄß ,Äçü¹zÄ. ,Ä²ÄÄ£ÄéAiÄÄ ¥ÄzÀpwiÄÄAvÉ C²Ä£ÄÄ ºÄqÄÄwÛzÄÝ gÁUÀUÀ¼UÉ´Äè ´«ÄAiÄiÄ´ JA§ ¥ÄævÀâAiÄÄ«zÉ.

CPÄâgÄ£Ä PÄ®zÀ°è ºÁUÀÆ vÄgÄÄ²ÄAiÄÄ ±ÄÄzÀp »AzÀÆ ,ÀA¥ÀæzÁAiÄÄ GvÄÛgÄ¨sÁgÀvÄzÀ°è ¨É¼ÉAiÄÄ²ÄÄzÄÄ ,ÄzsÄâ²ÁUÀ°è. D PÄ®zÀ°è «dAiÄÄ£ÄUÀgÄ ,Ä²ÄiÄædâ zÀQëtzÀ gÄPÄëuÁPÉÆÄmÉAiÄÄAvÉ æ®èçzÄÝgÉ zÀQët¨sÁgÀvÄ²ÄÇ EAqÉÆÄ-¥À²ðAiÄÄfï ,ÀA¥ÀæzÁAiÄÄUÀ¼UÉ vÄÄvÄÛUÄÄwÛvÄÄÛ. CPÄâgï æÄÄvÄÄÛ C²Ä£Ä vÄgÄÄ²ÄAiÄÄzÀ æÉÆWÄ¨i ZÄPÄæ²ÄwðUÀ¼Ä PÄ®zÀ°è ,ÄÆjüzsÄ²ÄÄð æÄçüð¹vÄÄ. SÁeÁSÄfï, CPÄâgï, eÉ§AGæßÄ, WÄ°¨i æÄÄvÄÄÛ ºÄ° E²ÄgÀ PÄÈwUÀ¼Ä æÉÄÄ´É »AzÀÆ zÄ±Äð£ÄUÀ¼ÄÄ ¥Àæ¨sÁ²Ä ©Äj²É.

¨sÁgÀwÄAiÄÄ ®°vÀPÄ´ÉUÀ¼Ä ¨É¼Ä²ÄtÄUÉ zsÄ²ÄÄð, ,Ä²ÄiÄd, æÄâQÛ æÄÄÆgÄÄ æÄÄÄR²ÄV ,ÄvZÉ. ¨sÁgÀwÄAiÄÄ fÄ²Ä£Ä, «eÄÖ£Ä, ,Ä»vÄâ, ®°vÀPÄ´ÉUÀ¼ÄÄ, ,Ä²ÄiÄd«eÄÖ£ÄUÀ¼Ä®èzÀgÀ PÄ,ÉÆÄn zsÄ²ÄÄð. vÄ£Äß EµÄÖzÉÄ²ÄvÉUÉ CjðvÄ²ÁUÄ´ÉÁPÉÄ§ æÄÄ£ÉÆÄ¨sÁ²ÄçAzÄ´ÉÄ ¨sÁgÀwÄAiÄÄ PÄÈwUÀ¼Ä£ÄÄß gÄa,ÄÄwÛzÄÝ. zÉÄ±ÄzÄâAvÀ æÄâj¹gÄÄ²Ä ¨ÈzÀp, eÉÊ£Ä«ºÄgÀUÀ¼ÄÄ, §,ÄçUÀ¼ÄÄ, ±ÉÊ²Ä, ±ÁPÄÛ, æÉÊµÄÚ²Ä zÉÄ²Ä®AiÄÄUÀ¼ÄÆ EzÄPÉI æzÄ±Äð£Ä²ÄvÄÉ. CdAvÉAiÄÄ ´ÉÆÄPÉÆÄvÀÛgÄ avÄæ¥ÄAQÛ ºÄÄnÖPÉÆAqÄÄzÉÄ ¨sÄUÄ²Äfï §ÄzÀp æÄÄvÄÄÛ ´ÉÆÄ çü,ÄvÄégÄ ç²ÄâfÄ²Ä£Ä ægÄÆ¥ÄuÉUÁV.

æÄÄºÄwÛ£ÄvÄÛ ®PÄëöâ«lÖ ¨sÁgÀwÄAiÄÄ PÄ´Ä«zÀgÄÄ ,ÄºÄd²ÄV vÄ²ÄÄäzÉÄ DzÀ vÄAvÄæ²Ä£ÄÄß æ«Äð¹PÉÆ¼Äi¨ÉÄPÄ¬ÄvÄÄ. ,Ä²ÄiÄ£Äâ æÄiÄ£Ä²Ä£Ä £ÉÄvÄæzÄéAiÄÄUÀ¼ÄÄ PÄt´ÁUÄzÄÄzÄÄ ²²ÄæUÉ PÄtÄwÛvÄÄÛ, ºÉÄUÉ? C²ÄæUÉ ºÄuÉAiÄÄ æÉÄÄ´ÉÆAzÄÄ PÄtÄÚvÄÄÛ. «zÄâ©ü²ÄiÄæzÉÄ²ÄvÉAiÄiÄzÄ ±ÁgÄzÉAiÄÄ ¹çp CZÄ®²ÄzÄzÄÄÝ. F DZÄ®vÉAiÄÄ ,ÄAPÉÄvÄ²ÄV DPÉAiÄÄ£ÄÄß avÄæPÄgÄ ²´Ä,Ä£ÄzÄ æÉÄÄ´É PÄÆr,ÄÄvÄÛ£É. ´ÉÆÄPÄvÄgÄPÄ¼ÄzÄ zÄÄvð ¥Ä¥Ä²ÄiÄgÄPÄ¼ÄÆ DVzÄÝ¼É.

EzÀgÀ ,ÀAPEãvÀÁV zÀÄVðUÉ JAiÄ PÉÊUÀ½É. CªÀÀUÀ¼À°è ««zsÀ DAiÄÄzsÀUÀ¼À£ÄÄß zsÄj¹zÁÝ¼É. MAzÄÄ PÉÊ "sÀPÀÛPÉÆÄnUÉ C"sÀAiÄÄ¥ÀæzÁ£À ¢AiÄqÀÄwÛZÉ. ¢Ä,ÄÄÛªAwÄvÀªAzÀvÀvÀéª£ÄÄß ægÀÆ! ,ÄªÄÄzÀPÉi "sÀgÀwÄAiÄÄ avÀæPÀgÀgÀÄ ,ÀAPEãvÀ ,ÄÄ¥ÀæzÁAiÄÄª£ÄÄß "É¼Ä¹PÉÆAqÀgÀÄ.

zsÀªÄÄðPÉi «±ÉÄµÀ ¥ÀæzsÀ£ÄÄ«vÀÛ "sÀgÀwÄAiÄÄ PÀ-Á«zÀgÀÄ ,ÄªAiÄdfÄª£ÄÄ£ÄÄß zÄÄ®ðQë¹zÁÝgÉA§ DPÉëÄ¥ÀuÉAiÄÄÆ ægÀzsÀgÀªAzÀÄzÀÄ. zsÀªÄÄð, CªÀªPÀÛvÀvÀÛ÷éªAzÀgÉ, ,ÄªAiÄd CzÀgÀ ¢ªPÀÛ,ÀégÀÆ¥À. zsÀªÄÄð ,ÄªAiÄd fÄª£ÄAzÀ £Ä£Ä ¢ÄÄÄRUÀ¼À°è C©üªÀªPÀÛªAUÄÄvÀÛZÉ. ævÀªfÄª£ÄAzÀ°è C©üªÀªPÀÛªAUÄÄª ,ÄaÑzÁ£ÄAzÀ ,ÀégÀÆ¥Àª£ÄÄßJAiÄÄ"ÉÄPÉA§ÄzÉÄ "sÀgÀwÄAiÄÄ PÀ-Á«zÀgÀ ¢ÄÄ°ÉÆÄzÉÝÄ±À. "sÀgÀwÄAiÄÄ ®°vÀPÀ-ÉUÀ¼À°è ¢ÄÄQÛVAvÀ vÀvÀé÷ÛPÉi, ,ÄÄ¥ÀæzÁAiÄÄPÉi, ¥ÀæzsÀ£ÄÄ. gÀUÀPÉi, ¢Ätð«-Á,ÀPÉi, PÀ-Á«zÀ vÀ£Äß ¥Àæw"sÉAiÄÄ PÀtÂPÉ æÄqÀÄvÀÛ£ÉAiÄiAzÀgÀÆ, ,ÄÄ¥ÀæzÁAiÄÄzÀ ¢ÉÄÄ-ÉÄ Cª£Ä PÀtÄÛ. ¢ÄªQÛ vÀ£Äß »vÀª£ÄÄß, ¥ÀæwµÉ×AiÄÄ£ÄÄß ,ÄÄ¥ÀæzÁAiÄÄzÀ, vÀvÀÛ÷ézÀ »vÀPÉi §°zÁ£ÄÄAiÄqÀ"ÉÄPÀÄ. ¢ÄªQÛ PÀëgÀ, vÀvÀÛ÷é, CPÀëgÀ J£ÄÄßªÀ £ÄÄ©PÉAiÄÄ£ÄÄß "sÀgÀwÄAiÄÄgÀÄ æµÉ×-ÄAzÀ vÀ¼ÉçzÁÝgÉ. "sÀgÀwÄAiÄÄ ®°vÀPÀ-ÉUÀ¼ÀÄ ±ÁAw, PÀgÀÄuÁgÀ,À ¥ÀæzsÀ£ÄÄªAzÀªÀUÀ¼ÀÄ,

"sÀgÀvÀzÀ ±ÁAw¥ÀoÀçAzÀ-ÉÄ dUÀvÀÄÛ G½AiÄÄ§®ÄèzÉAzÀÄ ¥À±ÄÑvÀªgÀÆ CjvÀÄPÉÆ¼ÄÄîwÛzÁÝgÉ. F ±ÁAw¥ÀoÀª£ÄÄß dUÀwÛUÉ "ÉÆÄçü,ÄªÀ UÄÄgÀÄvÀgÀ ¢ÉÆuÉUÄjPÉ ¥ÀæwAiÉÆ§â "sÀgÀwÄAiÄÄ£Ä ¢ÉÄÄ®Æ EzÉ JA§ÄzÀ£ÄÄß £ÄªÄ ¢ÄÄgÉAiÄÄ"ÁgÀzÀÄ.

(**"sÀgÀwÄAiÄÄ ,ÄÄ,Àìøw zÀ±Àð£Ä, ,ÄÄ. qÁ. C£ÀPÀÈ, CzÉÄ., "sÀgÀwÄAiÄÄ ®°vÀPÀ-ÉUÀ¼À ¢ÄÄÆ®,ÄÆvÀæUÀ¼ÀÄ, C£ÀPÀÈ ¥ÄÄ. 737-744).**

,ÀAVÄvÀ

MAzÄÄ CxÀðzÀ°è PÀ-ÉUÀ¼À-Éè-Áè ,ÀAVÄvÀªÉÄ CvÀªAvÀ ¥ÀæaÄ£ÄªzÀÄzÀÄ ¢ÄÄvÀÄÛ ¥Àæ"sÀª±Á°AiÄiAzÀÄzÀÄ. "sÀgÀvÀRAqÀªAAvÀÆ CzÀ£ÉÆßAzÀÄ C-ËQPA «zÉªAiÉÄAzÀÄ zÉÊ«PÀªAzÀ »£Éß-ÉAiÄÄ°è "É¼É¹PÉÆAqÀÄ §AçzÉ; C£ÉÄPÀ ¥ÀæAiÉÆÄUÀUÀ¼À£ÄÄß £ÄqÉ¹zÉ; ,ÄÆPÀëöäw,ÄÆPÀëöäªAzÀ "sÀª£ÉUÀ¼À ,ÄªÉÄzÀ£ÉUÀ¼À C©üªÀªQÛUÉ ,ÄªÄxÀðªAzÀ ¢AiÄzsÀªªÄª£ÄÄßV ¢AiÄrzÉ. CzÀgÀ «ªÄgÀUÀ¼À£ÄÄß ±Á¹ÛçÄAiÄÄªAVAiÄÄÆ ¥Äj"sÀ¶PÀªAVAiÄÄÆ ¢AiÄrPÉÆqÀÄªÄzÀÄ ±Á,ÀÛç,ÄÄ¥À£ÄßgÀzÀ ,ÀAVÄvÀUÁgÀjUÉ ¢AiÄvÀæªÉÄ ,ÄzsÀª. E°è D ,Äª,ÀPÉi ¢ÉÆÄUÀzÉ, PÀ-ÁªAiÄzsÀªªÄªAV ¢ÄÄvÀÄÛ ZÁjwæPÀ zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ MAzÉgÀqÀÄ CA±ÀUÀ¼À£ÄÄß ¥Äj²Ä°¹, F gÀAUÀzÀ°è PÀuÄðIPÀzÀ PÀtÂPÉ K£ÉA§ÄzÀ£ÄÄß «ªÉÄa,À-ÁVzÉ.

²ÀÄÆÄÄµÀåÆÄÄ ¨sÀÆ«ÄAiÄÄ ²ÉÄÄ-É PÁtÄ¹PÉÆ¼ÄÄî²ÄÄzÀPÉì ²ÉÆzÀ-ÉÄ
 ,ÄAVÄvÄzÄ ¥Äæ¨sÄ²Ä ¥ÄæPÄÈwAiÄÄ ¥Äj,ÄgÄzÄ°è ¥Ä,Äj¹vÉÜAzÄÄ
 °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. fÄzÄgÄÆ¡AiÄiÄzÄ F ,ÄÈ¶ÖAiÉÆqÄÉAiÉÄÄ ,ÄAVÄvÄ
 °ÄÄnÖvÄÄ. CµÉÖÄC®è, «±Äé²ÄåQÜAiÄÄ C©ü²ÄåPÄÜ ,ÄAVÄvÄ²ÉÄ F ,ÄÈ¶Ö.
 EzÄgÄ MAzÉÆAzÄÄ CtÄ«fÄ°èAiÄÄÆ «gÄqÄÆæ¡AiÄiÄzÄ fÄzÄzÄ CA±Ä
 CAVÄUÄðvÄ²ÄVzÉ. §°ÄÄ²ÄÄÄR²ÄzÄ vÄfÄß «fÄå,Ä²ÄfÄÄß CzÄÄ
 ¥ÄæPÄÈwWÄlÉÉUÄ¼Ä°è, ®AiÄÄ§zÄp²ÄzÄ ¥ÄÄfÄgÄ²ÄvÄðfÉAiÄÄ PÄæ²ÄÄ
 ¢AzÄ vÉÆÄj,ÄÄwÜzÉ. «,ÄÜgÄ²ÄzÄ CxÄðzÄ°è F ¥ÄæPÄÈw WÄlÉÉUÄ¼ÄÉÄ
 ,ÄAVÄvÄzÄ ²ÄÄÆ® JfÄß§°ÄÄzÄÄ.

fÄ²ÄÄÄ ¥ÄæaÄfÄ lÄ¶UÄ¼ÄÄ fÄzÄ²ÄfÄÄß JgÄqÄÄ §UÉAiÄiÄV
 «¨sÄV¹zÄgÄÄ; CÉÄ°ÄvÄfÄzÄ, D°ÄvÄfÄzÄ, JA§ÄzÄV. ,ÄÈ¶ÖAiÄÄ°è
 J-Éè°èAiÄÄÆ ,Ä°Äd²ÄV ²Äå¹¹gÄÄ²Ä fÄzÄ²ÉÄ CÉÄ°ÄvÄfÄzÄ.
 D°ÄvÄfÄzÄ²ÉAzÄgÉ ¥ÄæAiÄÄvÄß¥ÄÆ²ÄðPÄ²ÄV ²ÄÄfÄÄµÀå ¨«ÄðvÄ²ÄzÄ
 fÄzÄ. ¥Äj«ÄvÄ²ÄzÄ DxÄðzÄ°è D°ÄvÄfÄzÄzÄ ²Äå²Ä,ÉÜAiÄÄfÄßµÉÖ FUÄ
 fÄ²ÄÄ ¥ÄjUÄtÄ,ÄÄwÜzÄÝgÄÆ, «±Ä®²ÄzÄ CxÄðzÄ°è CÉÄ°ÄvÄfÄzÄ²ÄÇ
 ,ÄAVÄvÄ²ÉÄ.

CÉÄ°ÄvÄfÄzÄzÄ ¥ÉæÄgÄuÉ, ¥Äæ¨sÄ²Ä ²ÄÄvÄÄÜ ¥Äj,ÄgÄUÄ½AzÄ
 ²ÄÄfÄÄµÀå ¨«Äð,Ä²ÄfÄfÄzÄ²ÉÄ D°ÄvÄfÄzÄ. EzÄgÄ°è GAMÄzÄ
 ²Äå²Ä¹ÜvÄ²ÄzÄ gÄÆ¥Ä²ÉÄ ,ÄAVÄvÄ. ¨vÄåfÄÆvÄfÄ²ÄzÄ ¥ÄæPÄÈwAiÄÄ°è
 fÄÆgÄgÄÄ §UÉAiÄÄ ®AiÄÄ§zÄp²ÄzÄ fÄzÄUÄ¼Ä Kj½vÄ²ÄfÄÆß
 ¥ÄÄfÄgÄ²ÄvÄðfÉAiÄÄfÄÆß °ÉéÉÓ°ÉéÓUÄÆ PÁt§°ÄÄzÄVzÉ. °ÄQìUÄ¼Ä
 PÄEdfÄ, zÄÄA©UÄ¼Ä gÉhÄÄAPÄÈw, ©Ä,Ä²ÄÄ UÄ½UÉ ¨ÄUÄ²Ä
 ²ÄÄgÄVqÄUÄ¼Ä ²ÄÄ²ÄÄðgÄ, °ÄjAiÄÄ²Ä²Ä ¨ÄjfÄ vÄgÄAVvÄ ¨fÄzÄ, E²É®è²ÄÇ
 D°ÄvÄfÄzÄzÄ DzsÄgÄ¨sÄÆvÄ ,Ä²ÄÄvÄæUÄ¼ÄÄ. fÄzÄ§æ°Ä²Ä gÄÆ¡AiÄiÄzÄ
 ¥ÄæPÄÈwAiÄÄ ²ÄÄr°fÄ°è ¨¹¼Ä-ÉÄPÄzÄ ²ÄiÄfÄ²Ä, vÄfÄß
 ¨sÄ²ÄfÉUÄ¼ÄfÄÄß °ÉÄ¼Ä®Ä fÄzÄ²ÄfÉß C²Ä®A©¹zÄ.
 ,ÄAvÉÆÄµÀ²ÄfÉÆß PÉÆÄ¥Ä²ÄfÉÆß ²ÄåPÄÜ¥Är,Ä²ÄÁUÄ, zÄÄBR²ÄfÉÆß
 ,ÄAPÄ²ÄfÉÆß vÉÆÄrPÉÆ¼ÄÄî²ÄUÄ, ¡æÄw,Ä²ÄÁUÄ, zÉéÄ¶,Ä²ÄÁUÄ,
 zÄÆ¶,Ä²ÄÁUÄ, MAzÉÆAzÄÄ §UÉAiÄÄ fÄzÄ²ÄfÉÆß, zsÄé²ÄAiÄÄ
 Kj½vÄ²ÄfÉÆß ²ÄåPÄÜ¥Är¹zÄ. ²ÄÄvÄÄÜ CzÀPÉì CÉÄÄUÄÄt²ÄV ²ÄÄÄR
 «fÄå,ÄUÄ¼ÄÆ CAUÄZÄ®fÉUÄ¼ÄÆ PÁtÄ¹PÉÆAqÄÄ²ÄÄ. EzÉÄ ,ÄAVÄvÄ
 ²ÄÄvÄÄÜ fÄvÄðfÄPÉì ²ÄÄÆ®²ÄV ¥Äjt«Ä¹vÄÄ. F zÄÈ¶ÖAiÄÄ°è ,ÄAVÄvÄ
 ²ÄÄvÄÄÜ fÄÈvÄåPÄ-ÉUÄ¼ÄÄ ²ÄÄfÄÄµÀåfÄ ²ÄiÄwVAvÄ®Æ
 ¥ÄæaÄfÄ²ÄzÄ²ÄÄ JfÄß§°ÄÄzÄÄ.

²ÄÄfÄÄµÀåfÄ ¨sÄ²ÄfÉUÄ¼ÄÄ DvÄfÄ zÉÊ»PÄ²ÄzÄ ¥ÄæwQæAiÉÄUÉ
 ¥ÄæZÉÆÄzÀPÄ²ÄV ¥Äjt«Ä,ÄÄvÄÜ²ÄÉA§ÄzÄ ¨vÄåfÄ²ÄfÄzÄ°è PÄAqÄÄ§gÄ²Ä
 ,ÄvÄå. ,ÄAvÉÆÄµÀ²ÄzÄUÄ ²ÄÄÄR CgÄ¼ÄÄvÄÜzÉ, zsÄé²Ä KgÄÄvÄÜzÉ.
 zÄÄBRzÄ fÄgÄ¼ÄÄ«PÉAiÄÄ°è C²ÄÄ PÄÄUÄÄÜvÄÜ²É. PÉÆÄ¥Ä §AzÄUÄ ²ÄÄÄR
 PÉA¥ÄUÄÄvÄÜzÉ, zÉÄ°Ä PÄÄ,ÄÄvÄÜzÉ. »ÄUÉ DvÄfÄ CÉÉÄPÄ ¨sÄ²ÄUÄ½UÉ
 CÉÄÄUÄÄt²ÄV CAVPÄ²ÄzÄ ZÄ®fÉ ²ÄÄvÄÄÜ fÄzÄ«fÄå,ÄUÄ¼ÄÄ

GAmÁUÀÄvÀÛ²É. CAVPÀ²ÁZÀ C©üfÀAiÀÄ ²À²À¹ÜvÀ²ÁV gÀÆ¥ÀÄUÉÆAqÁZÀ
 fÀÈvÀ²À²PÀ⁻É J²ß¹PÉÆ¹/₄ÄÄîvÀÛZÉ. fÁZÀ«fÁ²À²ÄZÀ ²À²À²Ä²ÉÜAiÉÄÄ
 ,ÀAVÄvÀPÉÌ vÀ¹/₄Ä²À²ÇAiÀiÁUÀÄvÀÛZÉ. »ÄUÉ E²ÉgÀqÀÆ eÉÆvÉ
 eÉÆvÉAiÀÄ²èAiÉÄÄ ²ÀÄnÖ §AzÀÄ²ÀÄUÀ¹/₄ÄÄ. ‘,ÀAVÄvÀ’ JfÀÄß²À ²ÀiÁvÉÄ
 ¥ÄæaÄfÀgÀ²è F JgÀqÀfÀÆß M¹/₄ÄUÉÆ¹/₄ÄÄîwÜvÀÄÛ. “Á–Ä,ÀAVÄvÀ(Vocal),
²ÄZÀÄ²,ÀAVÄvÀ(Instrumental) ²ÄÄvÀÄÛ fÀÈvÀ²À² (Dance)F ²ÄÄÆgÄÄ ,ÀAVÄvÀ JA§
²ÄiÁwÄ²è CqÀPÀUÉÆ¹/₄ÄÄîwÜZÄÄY²ÄÄ. “VÄvÀÄ ²ÄZÀÄAZÀ fÀÈvÀ²ÀAZÀ
 vÄæAiÄÄÄ ,ÀAVÄvÀÄÄÄZÄÄvÉÄ” JA§ ²ÄiÁvÄÄ EzÄfÄÄß
 ,ÀÄµÄÖ¥Är,ÄÄvÀÛZÉ DzÄgÉ PÄæ²ÉÄÄt fÀÈvÀ²À² “ÉÄgÉAiÀiÁV, ²ÄqÄÄUÄjPÉ
²ÄÄvÄÄÛ ²ÄZÀÄ²ÄZÄfÀUÀ¹/₄ÄÄ ,ÀAVÄvÄZÄ²è G¹/₂ZÄÄ²ÄÄ. ²ÄÄ,ÄÛ²Ä²ÄV
 ,ÀAVÄvÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ fÀÈvÄÄUÀ¹/₄ÉgÄqÄgÄ GUÄ²ÄÄZÄÄ ²ÄÄÆ® MAZÉÄ.
²ÄÄfÄÄ¹Ä²è GQÌ §gÄÄ²Ä “sÄ²ÄfÉUÄ¹/₂UÉ PÉÆqÄÄ²Ä zÉÉ»PÄ
 ¥ÄæwQæAiÉÄUÀ¹/₄ÄÄ C²ÄÄ. F ¥ÄæwQæAiÉÄ DAVPÄ²ÄZÄUÄ
 fÄvÄðfÄ²ÄUÄÄvÄÛZÉ; ®AiÄÄ§ZÄP²ÄZÄ fÁZÀ«fÁ²À²Ä²ÄZÄUÄ
 ,ÀAVÄvÄ²ÄUÄÄvÄÛZÉ.

,ÀAVÄvÄZÄ ²ÄÄiÖfÄÄß PÄÄjvÄÄ ²Ä®²ÄgÄÄ C©ü¥ÄæAiÄÄUÀ¹/₄ÄÄAiÄ.
 PÉ®²ÄgÄ ¥ÄæPÄgÄ UÄAqÄÄ, ²ÉtÜfÄÄß DPÄ¹ð,ÄÄ²ÄÄZÄPÄiV GAIÄ²ÄiÁqÄÄ²Ä
 fÁZÄ²ÉÄÄ ,ÀAVÄvÄZÄ vÀ¹/₄Ä²À²Ç. “sÄ²ÄÇAZÄ D²ÉÄ±ÄUÉÆAqÄUÄ CzÄgÄ
 ¥ÄjuÄ²ÄÄ DvÄfÄÄ zsÄéxÄiÄÄ²ÉÄÄ®Æ GAmÁUÄÄvÄÛZÉ. CAZÄgÉ fÄÄÄÄä
²ÄiÁfÄ¹PÄ ¹Üw, zsÄéx«fÁ²À²ÄfÄÄß xÄiÄÄAwæ,ÄÄvÄÛZÉ. F
²ÄÄÆ®“sÄÆvÄÄZÄ CA±ÄZÄ ²ÉÄÄ⁻É ,ÀAVÄvÄ gÄÆ¥ÄÄUÉÆArZÉ.
 “sÄ²ÄfÉUÄ¹/₄ÄfÄÄß C©ü²ÄÄPÄÛUÉÆ¹/₂,ÄÄ²ÄÄZÄgÄ eÉÆvÉUÉ ¥ÄæPÄÈwAiÄÄ
 CFÉÄPÄ ±Ä§YUÄ¹/₄ÄfÄÄß CFÄÄPÄj,ÄÄ²ÄÄZÄgÄ²èAiÄÄÆ zsÄéxÄiÄÄ Kj¹/₂vÄ
 UÉÆÄZÄgÄ²Ä–ÄvÄÄ. F fÁZÄ PÄA¥ÄfÄZÄ ««zsÄ vÄgÄAUÄUÄ¹/₄ÄfÄÄß
 UÄÄÄx¹ CzÄPÉÆÌAzÄÄ ²Ä²À¹ÜvÄ²ÄZÄ ²ÄÄvÄÄÛ ®AiÄÄ§ZÄP²ÄZÄ
 gÄÆ¥ÄÄfÄÄß PÉÆqÄÄ²Ä ¥ÄæAiÄÄvÄß²ÉÄÄ ,ÀAVÄvÄZÄ ¥ÄægÄÄ“sÄ
 JfÄß§²ÄZÄÄ. D fÁZÄZÄ ®AiÄÄPÉÌ ²ÉÆAÇPÉÆ¹/₄ÄÄî²ÄAvÉ qÉÆÄ®Ä
²ÉÆZÄ⁻ÄZÄ ²ÄZÄÄUÀ¹/₄ÄÆ “É¹/₄ÉZÄÄ, CzÄgÄ eÉÆvÉUÉ C©üfÀAiÄÄ²ÄÇ
 ,ÉÄjvÄÄ. fÁZÄ, ²ÄZÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ fÀÈvÄÄUÀ¹/₄ÄÄ “sÄ²ÄfÉUÄ¹/₄ÄfÄÄß
 C©ü²ÄÄPÄÛUÉÆ¹/₂,ÄÄ²Ä ¥ÄjuÄ²ÄÄPÄjAiÄiÁZÄ ,ÄzsÄfÄUÄ¹/₄ÄV
 ¥Äjt«Ä¹ZÄÄ²ÄÄ. “sÄµÉ ²ÄÄiÄÖ²ÄÄZÄPÉÌ §²Ä¹/₄ÄÄÄÄAZÉAiÉÄÄ ²ÉÄÈ²ÉvÄÛ
 PÄ⁻É–ÄZÄÄ.

PÄæ²ÉÄÄt ±Ä§Y ²ÄÄvÄÄÛ CxÄðUÄ¹/₄ÄÄ MAZÄÄ xÇðµÄÖ²ÄZÄ
 ,ÄA§ZsÄÄfÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄvÉÆqÄVZÄÄ²ÄÄ. CFÄÄ“sÄÄPÉÌ ²ÄÄvÄÄÛ
 “sÄ²ÄfÉUÉ ±Ä§Y MAZÄÄ xÇðµÄÖ ,ÄAPEÄvÄ²ÄV ¥Äjt«Ä¹vÄÄ. CAZÄgÉ “sÄµÉ
²ÄÄnÖvÄÄ. vÄfÄß CFÄÄ“sÄ²ÄÄfÄÄß ±Ä§YUÄ¹/₂AZÄ »rÇqÄÄ²Ä ¥ÄæAiÄÄvÄß
 EzÄjAzÄ ¥sÄ²ÄvÄÄ. DzÄÄÄgÉUÄÆ CÄfÄÄ §¹/₄ÄÄÄwÜZÄY fÁZÄ«fÁ²À²ÄZÄ
²ÉÄÄ®Æ EzÄÄ vÄfÄß ¥Äæ“sÄ²ÄÄfÄÄß ©ÄgÄZÉÄ EgÄ²è. PÉÄ²Ä® fÁZÄZÄ
 Kj¹/₂vÄPÉÌ §ZÄ⁻ÄV, CxÄð,Ä»vÄ²ÄZÄ “sÄµÉAiÄÄfÄÄß §¹/₄Ä¹PÉÆAqÄÄ CzÄPÉÌ
 fÁZÄZÄ vÄgÄAUÄÄfÄÄß vÄÄÄ©ZÄ. E²ÉÄ DÇÄiÁfÄÄÄfÄÄ, DÇVÄvÉUÄ¹/₄ÄV
 (Primitive Songs) ¥Äjt«Ä¹ZÄÄ²ÄÄ. ²ÄiÁvÄÄ ²ÄÄvÄÄÛ fÁZÄUÄ¹/₄ÄÄ MmÄÖV ,ÉÄjzÄ

VǎvÉUÀ¼ÄÄ, ǎÄiÁÉÄǎÄÉÄ ÄÄÄÄìøwAiÄÄ «PÁÄZÄ MqÄÉÁrAiÄiÁV ǎÄǎvÄÄÜ
Ä°Ä"sÁVÄiÄiÁV "É¼ÉzÄÄ §AzÄÄǎÄÄ.

DçǎÄiÁÉÄǎÄÉÄ fǎǎÄÉÄǎÄÉÄÄß gÄÆi¹zÄ ¥Äæ§®ǎÄzÄ ±ÄQÛUÀ¼Ä°è
zsÄǎÄÄð ¥ÄæǎÄÄÄRǎÄzÄÄÉÄ§ÄzÄÄ «zÁÉÄÄgÄ C©ü¥ÄæAiÄÄ. DvÄxUÉ
ÄAvÉÆÄµÄ CZÄÑj "sÄAiÄÄ çUÄǎçǎÉÄUÀ¼ÄzÄÄzÄgÄ eÉÆvÉUÉ, EzÄPÉi¹Äè
PÁgÄtǎÁVgÄ§°ÄÄzÄzÄ CzÄÈ±Äǎ ±ÄQÛUÀ¼Ä PÄqÉUÉ ±ÄæzÉp wgÄǎVvÄÄ.
CzÉÄ zsÄǎÄÄðPÉi vÄ¼Ä°ÄçAiÄiÁV CÉÉÄPÄ gÄÆ¥ÄUÀ¼Ä°è "É¼ÉzÄÄ §AçvÄÄ.
D zsÄ«ÄðPÄ ±ÄæzÉpAiÄÄÉÄÄß j®è PÄ¹ÉUÀ¼Ä ǎÄÄÆ®PÄǎÄÇ DvÄ
ǎÄǎPÄÜ¥Är¹zÄ. vÄÉÄß UÄÄ°ÉUÀ¼Ä°è ¥ÄætÄUÀ¼Ä, zÉÄǎvÉUÀ¼Ä, avÄæ
§gÉzÄÄ CǎPÉi "sÄQÛ Ä°è¹zÄ. PÄ°èÉÄ°è CǎÄÄUÀ¼Ä ǎÄÄÆwð ǎÄiÁr ¥ÄÆf¹zÄ.
CǎÄÄUÀ¼Ä vÄÈiÜUÁV CǎÉÄ±ÄUÉÆAqÄÄ PÄÄtÄzÄÄ °Ár D ǎÄÄÆ®PÄ vÄÉÄÄ
vÄÈiÜ ¥ÄqÉzÄ. »ÄUÉ avÄæ. ²®à, ÉÄÈvÄǎ, ÄAVǎvÄUÀ½UÉ¹Äè zsÄǎÄÄðÉÄ
ǎÄÄÆ®ǎÄV ¥Äjt«Ä¹vÄÄ. dUÄwÜÉÄ AiÄiÁǎÄÄzÉÄ ÄÄÄìøwAiÄÄÉÄÄß
ÉÉÆÄrzÄgÄÆ ¥ÄæzsÄÉÄǎÄV zsÄ«ÄðPÄ "sÄǎÄÉÉAiÉÄÄ MAzÄ¹Äè MAzÄÄ
gÄÆ¥ÄzÄ°è ¥ÄæZÉÆÄzÄÉÄ±ÄQÛAiÄiÁVzÄÄÝ CzÄgÄ »ÉÉß¹ÉAiÄÄ°è
PÄ¹ÉUÀ¼ÄÄ gÄÆ¥ÄÄUÉÆ¼ÄÄÄ¹ÄÄzÄPÉi PÁgÄtǎÁVzÉ- JA§ÄzÄÉÄÄß
PÄAqÄÄPÉÆ¼ÄÄ¹§°ÄÄzÄVzÉ. "sÄgÄwÄAiÄÄ ÄAVǎvÄPÄÉi F ǎÄiÁvÄÄ
CÉÄé-ÄÄÄvÄÜzÉ. ²ǎÄxÄzÄ¹ÉÄ ÄAVǎvÄ x«ÄðvÄǎÄ-ÄvÉÄ§ ¥ÉgÄtÄPÄ
PÄxÉUÀ¼ÄUÀ°Ä, «zÉǎAiÄÄ CçüzÉÄǎvÉAiÄiÁzÄ ÄgÄÄéwAiÄÄÄ «ÄuÄ¥ÄtÄ
JA§ PÄ®àÉÉAiÄiÁUÀ°Ä F ǎÄÄÉÉÆÄzsÄǎÄÄðçAzÄ ¥ÉæÄjvÄǎÄzÄÄǎÄUÀ¼ÄÄ.

FUÄ ÉÄǎÄUÉ w½çgÄÄǎÄ ǎÄÄnÖUÉ CvÄǎAvÄ ¥ÄæaÄÉÄǎÄzÄ
VǎvÉUÀ¼ÄÉAzÄgÉ iÄUÉéÄzÄ ÄÆPÄÜUÀ¼ÄÄ. EzÄPÉi »AzÉAiÉÄÄ
ÄAVǎvÄzÄ°è ¥ÄæöAiÉÆÄUÀ¼ÄÄ ÉÄqÉçzÄÄÝǎÉÄ§ÄzÄPÉi
ǎÉÄ°ÉÄeÉÆzÄgÉÆÄ °ÄgÄ¥ÄÄUÀ¼Ä°è ¹QlgÄÄǎÄ MAzÄÄ §UÉAiÄÄ «ÄUÉ
ǎÄǎvÄÄÜ EvÄgÄ ǎÄzÄǎUÀ¼ÄÄ ÄQëAiÄÄÉÄÄß ÉÄÄrAiÄÄÄwÜǎÉ. ¹AzsÄÄ
ÄÄÄìøwAiÄÄÉÄÄß gÄÆi¹zÄ dÉÄ, EvÄgÄ PÄ¹ÉUÀ¼ÄÄAvÉ §°ÄÄ±ÄB
ÄAVǎvÄzÄ°èAiÄÄÆ ¥ÄjtvÄgÄVzÄÝgÉAzÄÄ vÉÆÄgÄÄvÄÜzÉ. DzÄgÉ D
ÄAVǎvÄzÄ ÄégÄÆ¥Ä °ÉÄvçÝvÉÄ§ÄzÄÉÄÄß w½AiÄÄ®Ä ÄjAiÄiÁzÄ
DzsÄgÄUÀ½®è. ǎÉÄzÄÄiÄÄÄUÄzÄ ǎÄǎvÄÄÜ CzÄgÄ ÉÄAvÄgÄ ÄAVǎvÄ,
vÄÉÄVAvÄ »AçÉÄ ¹AzsÄÄ ÄÄÄìøwAiÄÄ CÉÄÄ"sÄǎÄzÄ ǎÉÄÄ¹É "É¼ÉzÄÄ
CzÄÉÄÄß vÄÉÄß°è CqÄV¹PÉÆArgÄ¹ÉÄPÉAzÄÄ H»Ä§°ÄÄzÄÄ.

ǎÉÄzÄUÀ¼Ä AiÄÄÄUÄçAzÄ FZÉUÉ "sÄgÄwÄAiÄÄ ÄAVǎvÄ "É¼ÉzÄÄ
§AzÄÄzÄÉÄÄß UÄÄgÄÄwÄÄǎÄÄzÄPÉi ÄPÄµÄÄÖ DzsÄgÄUÀ¼ÄÄ ¹PÄÄìvÄÜǎÉ.
ǎÉÄzÄÄÄ»vÉUÀ¼Ä ¥ÄægÄÄ"sÄzÄ PÄ®zÄ°è CǎÄÄUÀ¼ÄÉÄÄß jvÄÜgÄzÄ
MAzÉÄ zsÄéxÄiÄÄ°è °ÉÄ¼ÄÄǎÄ gÄÆrÜ EzÄÝAvÉ vÉÆÄgÄÄvÄÜzÉ. F
PÄ®ǎÄÉÄÄß 'CaðPÄ' JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ¹ÄVzÉ. "GzÄvÄÜ" JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ¹ÄzÄ F
MAzÉÄ zsÄéxÄiÄÄ°è °ÉÄ¼ÄÄwÜzÄÄÝzÄÄ ǎÉÉ«zsÄǎ«®èzÉ "ÉÄÄgÄPÉi
PÁgÄtǎÁVgÄ¹ÉÄPÄÄ. PÄæǎÉÄÄt zsÄéxÄiÄÄ Kj½vÄUÀ¼ÄÉÄÄß
PÄAqÄÄPÉÆAqÄgÄÄ. xvÄǎ fǎǎÄÉÄzÄ°èAiÄÄÆ zsÄéx §zÄ¹ÄÄuÉAiÄÄ
CÉÄÄ"sÄǎÄ PÄtÄwÜvÄÄÜ. EzÄÉÄÄß E°èUÄÆ CÉÄé-Ä¹PÉÆAqÄÄ 'GzÄvÄÜ'

əÄvÄÄÜ 'CfÄÄzÄvÄÜ' JAŞ JgÄqÄÄ ,ÄégÄUÄ¼Ä°è əÄvÄæUÄ¼ÄÄÄÄß
 °ÉÄ¼ÄvÉÆqÄVzÄgÄÄ. F PÄ®əÄÄÄß 'UÄxÄ' CxÄəÄ 'UÄyPÄ' JAzÄÄ PÄgÉ
 çzÄÝgÉ. EzÄgÄ əÄÄÄçfÄ əÄÄRəÄzÄ AiÄÄUÄəÉÄ ,ÄÄUÄfÄzÄ PÄ®. E°è
 GzÄvÄÜ CfÄÄzÄvÄÜUÄ¼ÄÄ fÄqÄÄé 'ÄéjvÄ' JAŞ əÄzsÄəÄwðAiÄiÄzÄ
 zsÄéxÄiÄÄÄÄß PÄAqÄÄPÉÆAqÄgÄÄ. EzÄÄ "Ä«ÄPÄ" JAŞ °ÉÄjxÄzÄ
 ¥Äæ¹zÄPəÄzÄ AiÄÄUÄ.

zsÄéxÄ«fÄä ,ÄzÄ ¥ÄæAiÉÆÄUÄ EµÄÖPÉi x®è°®è. zsÄéxÜÉ EgÄÄəÄ
 Kj½vÄzÄ ,Ä°AdəÄzÄ ±ÄQÜ əÄvÄÄÜ ¥ÄæəÄÈwÜ əÄvÉÜ əÄvÉÜ
 ¥ÄæAiÉÆÄUÄ¼ÄÄÄÄß PÉÊPÉÆArvÄÄ. GzÄvÄÜQìAvÄ®Æ éÄÄ-É zsÄéx
 KjzÄUÄ, CxÄəÄ GzÄvÄÜçAzÄ ,ÄéjvÄPÉi E½AiÄÄÄÄUÄ əÄzsÄäzÄ°è xAvÄUÄ,
 CfÄÄzÄvÄÜQìAvÄ®Æ PÉ¼ÄUÉ E½AiÄÄ®Ä ¥ÄæAiÄwß¹zÄUÄ-EfÄÆß
 PÉ®əÄÄ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄ GAmÄzÄÄəÄÄ. EzÄgÄ ¥sÄ®əÄV éÉÆzÄ®Ä
 'GzÄvÄÜvÄgÄ' CfÄÄzÄvÄÜvÄgÄ' JAŞ EfÉßgÄqÄÄ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄ ,ÉÄj
 '¥ÄAZÄÄéjÄUÄAiÄÄfÄ' ,ÄÜjvÄəÄ-ÄvÄÄ. EzÄgÄ əÄÄÄçfÄ °ÉeÉÓAiÉÄÄ EA
 çUÄÆ ,ÄAVÄvÄ ¥Äæ¥ÄAZÄÄ əÄÄÆ®əÄÄvÄæəÄV G½çgÄÄəÄ
 ,Ä¥ÄÜ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄ C«sÄðəÄ.

F ,ÄégÄ«fÄä ,ÄUÄ¼ÄÄ "sÉÄzÄçAzÄ ,ÄAVÄvÄzÄ°è K¼ÄÄ «zsÄUÄ¼ÄÄÄÄß
 ±Ä ,ÄÜçPÄgÄgÄÄ UÄÄgÄÄw¹zÄÝgÉ. »AzÉ fÉÆÄrzÄAvÉ MAzÄÄ, JgÄqÄÄ,
 əÄÄÆgÄÄ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄzÄ PÄÆrzÄÄzÄfÄÄß 'CaðPÄ' 'UÄyPÄ' əÄvÄÄÜ
 'Ä«ÄPÄ' JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ-ÄVzÉ. °ÄUÉAiÉÄÄ fÄ®Äi ,ÄégÄUÄ¼ÄÄzÄ
 PÄÆrzÄÄzÄfÄÄß 'ÄégÄAvÄgÄ'əÄzÄÆ, LzÄÄ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄ¼ÄÄîzÄÝfÄÄß
 'OqÄəÄ'əÄzÄÆ, DgÄÄ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄzÄÝgÉ 'µÄqÄəÄ'əÄzÄÆ, ,Ä¥ÄÜ ,ÄégÄ
 ,ÄəÄÄxévÄəÄVzÄÝgÉ 'ÄA¥ÄÆtð'əÄzÄÆ °ÉÄj¹zÄÝgÉ. F K¼ÄÄ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄ
 ,ÄÜgÄUÄ¼ÄÄÄÄß zÄnPÉÆAqÄÄ ,ÄAVÄvÄ ¥ÄÆtðvÉAiÄÄfÄÄß ¥ÄqÉ-ÄvÉzÄÄ
 əÄvÄÄUÄfÄ 'ŞÈ°ÄzÉÝÄ²'°ÉÄ¼ÄÄvÄÜzÉ. éÄÄzÄÄ ,ÄAVÄvÄ, GzÄvÄÜ, ,ÄéjvÄ,
 CfÄÄzÄvÄÜ əÄvÄÄÜ ,ÄégÄAvÄgÄUÄ¼ÄÄÄÄß əÄÄRəÄv §¼Ä¹PÉÆArvÄÄ.
 CzÄfÄÄß 'əÄiÄUÄð' ,ÄAVÄvÄ JAzÄÄ ±Ä ,ÄÜçPÄgÄgÄÄ PÄgÉçzÄÝgÉ.
 PÉÆfÉAiÄÄ əÄÄÆgÄfÄÄß CAzÄgÉ LzÄjAzÄ K¼ÄÄgÄəÄgÉVfÄ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄÄÄß
 §¼Ä¹PÉÆAqÄ ,ÄAVÄvÄəÄfÄÄß 'zÉÄ²' JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ-ÄVzÉ. əÄiÄUÄð
 əÄvÄÄÜ zÉÄ²UÄ½gÄÄəÄ əÄävÄä ,ÄəÄfÄÄß »ÄÜÉ ,ÄAUÄæ»¹ °ÉÄ¼ÄÄ§°ÄÄzÄÄ:

1. əÄiÄUÄð ,ÄAVÄvÄ PÉÄəÄ® éÄÄzÄəÄÄvÄæUÄ½UÉ ¹Ä«ÄvÄəÄ-ÄvÄÄ.
 DzÄgÉ zÉÄ² ,ÄAVÄvÄ °ÉZÄÄÑ əÄä¥ÄPÄəÄV ¥Äjt«Ä¹vÄÄÜ. ÌEQPÄ
 UÄAiÄÄfÄəÄfÄÆß M¼ÄUÉÆArvÄÄ.
2. əÄiÄUÄð ,ÄAVÄvÄzÄ xÄiÄÄəÄÄUÄ¼ÄÄ Cw PÄptəÄVzÄÄÝ «ÄÄgÄ-ÄgÄzÄ
 °ÄUÄzÄÄzÄjAzÄ CzÄÄ J-Äè PÄqÉUÄ¼ÄÄ°èAiÄÄÆ MAzÉÄ DV "É¼ÄÉzÄÄ
 éÉ«zsÄä«®èzÄAvÄ-ÄvÄÄ. DzÄgÉ zÉÄ²AiÄÄ°è ,ÄévÄAvÄÜöä °ÉaÑ
 ¥ÄæzÉÄ²PÄəÄzÄ éÉ«zsÄäUÄ½UÉ PÄgÄtəÄ-ÄvÄÄ.
3. xÄiÄÄəÄÄUÄ¼ÄÄ CwAiÄiÄzÄÄzÄjAzÄ əÄvÄÄÜ
 éÉä«zsÄägÄ»vÄəÄzÄÄzÄjAzÄ CµÄÄÖ əÄÄfÉÆÄgÄAdPÄəÄUÄ°®è. DzÄgÉ
 zÉÄ² «¥ÄÄ® éÉä«zsÄäçAzÄ gÄAdfÄ ¥ÄæzsÄfÄəÄ-ÄvÄÄ.

4. MAZÀjAzÀ £Á®Àì ,ÀégÀUÀ¼À£ÀÄß ¢ÀiÁvÀæ CAzÀgÉ CaðPÀ UÁyPÀ ,Á«ÄPÀ ¢ÀÄvÀÄÛ ,ÀégÁAvÀgÀUÀ¼À£ÀÄß ¢ÀiÁUÀð ,ÀAVÄvÀ §¼À¹vÀÄ. zÉÄ² LzÀjAzÀ K¼ÀgÀ³AgÉV£À ,ÀégÀUÀ¼À£ÀÄß C³À®A©¹vÀÄ.
5. VÄvÀ, ¢ÀzÀå, £ÀÈvÀå-F «"sÁUÀUÀ¼ÀÄ ¢ÀiÁUÀð ,ÀAVÄvÀzÀ°è®è. 'zÉÄ²' AiÄÄ°è F ¢ÀÄÆgÀjAzÀ PÀÆrzÀÄzÉÄ ,ÀAVÄvÀ³ÉAs °É ,ÁjUÉ M¼ÀUÀ¬ÄvÀÄ- F ¢ÀÆzÀ¬AzÀ ¥Ææ³ÄÄÄR ¢ÀåvÀå ,ÀUÀ¼À£ÀÄß ¢ÀiÁUÀð ¢ÀÄvÀÄÛ zÉÄ² ,ÀAVÄvÀzÀ°è ±Á ,ÀÛçPÀgÀgÀÄ ¢ÀiÁrzÁÝgÉ. zÉÄ² ,ÀAVÄvÀ³ÉÄ ¢ÀÄÄAzÉ ¥ÆæzÉÄ²PÀ «©ü£ÀßvÉUÉ M¼ÀUÀV PÀuÁðIPÀ ¢ÀÄvÀÄÛ »AzÀÆ ,ÁÛ- JA§ ¥ÆæzsÁ£À³AzÀ JgÀqÄÄ PÀ³À®ÄUÀ¼ÀV ¥Ájt«Ä¹vÀÄ. E°è UÀ³ÄÄx ,À¬ÉÄPÁzÀÄzÉAzÀgÉ 'PÀuÁðIPÀ ,ÀAVÄvÀ' JA§ °É ,ÁjxAzÀ¬ÉÄ MAZÄÄ «"sÁUÀ ¥Ææ¹zÀp³AzÀÄzÄÄ. ,ÀAVÄvÀzÀ "É¼ÀÄ³AtÁUÉAiÄÄ°è PÀuÁðIPÀ ¢À»¹zÀ ¥ÁvÀæPÉì EzÄÄ GdÓ®³AzÀ ,ÁQëAiÄiÁVzÉ.

³ÉÄzÀPÀ®çAzÀ "É¼ÉzÄÄ §AzÀ ,ÀAVÄvÀ ¥AzÀpwiÄÄ£ÀÄß MAZÄÄ ,Á³AiÄ£Àå xAiÄÄ³ÄÄPÉì M¼À¥Ar¹ ±Á ,ÀÛç³AiÁUÀð³À£ÀÄß gÀÆì ,À®Ä ¥ÆæAiÄÄvÀß¥AiÖ³AgÀ°è FUÀ w½zÀ³ÄÄnÖUÉ "sÁgÀvÀ£ÉÄ ¢ÀÆzÀ®£ÉAiÄÄ³À£É£Àß§³ÄÄzÄÄ. D ¢ÉÄÄ¬É §AzÀ UÀæAxÀUÀ¼À°è ¢ÀÄvÀAUÀ£À '§È³AzÉÝÄ²', §³ÄÄ ¥Ææ³ÄÄÄR³AzÀÄzÄÄ. ,ÀAVÄvÀPÉì ¢ÀÄÆ®"sÁÆvÀ³AzÀ CA±ÀUÀ¼ÀÄ JgÀqÄÄ: £ÁzÀ ¢ÀÄvÀÄÛ PÀ®. £ÁzÀ, ±ÄÄæw±ÄÄzÀp³ÁVgÀ¬ÉÄPÄÄ; PÀ®, ®AiÄÄ§zÀp³ÁVgÀ¬ÉÄPÄÄ; JA§ÄzÄÄ ,ÀAVÄvÀzÀ ¢ÀÄÄRå ®PÄët.

' ,ÀégÀUÀ¼À' ±ÄÄæw ±ÄÄzÀp³ÁVgÀ¬ÉÄPÄÄ; CAzÀgÉ Q«UÉ EA¥ÁVzÄÄÝ ¢ÀÄÆ® £ÁzÀPÉì «gÀ ,À³AUÀzÀAvÉ °ÉÆAçPÉÆArgÀ¬ÉÄPÄÄ. F ,À³ÄgÀ ,ÀvÉAiÄÄ£ÀÄß '®AiÄÄ' JAzÄÄ PÀgÉAiÄÄvÀUgÉ. ±ÄÄæwAiÄÄ°ègÄ³ÄAvÉ PÀ® «"sÁUÀzÀ°èAiÄÄÆ '®AiÄÄ' JA§ ¢ÀiÁvÀÄ §gÄÄvÀÛzÉ. E°è '®AiÄÄ' ¢ÉAzÀgÉ PÀ®zÀ CAvÀgÀzÀ°ègÄ³Ä ,Á³Äå. ,ÀégÀ«£Àå ,ÀzÀ MAZÄÄ PÀ®«"sÁUÀ³Àç ¢ÀÄvÉÆUÀzÄÄ PÀ®«"sÁUÀ³Àç °ÉZÄÄÑ PÀr³ÉÄ E®èzÀAvÉ ,À³Ä³ÁVgÀ¬ÉÄPÄÄ. E®è³ÉÄ °ÉZÄÄÑ PÀr³ÉÄ EzÁÝgÀÆ CzÄÄ AiÄiÁ³ÄzÉÄ MAZÄÄ xAiÄÄ«ÄvÀ³AzÀ §zÀ¬³AuÉUÉ M¼À¥ÄnÖgÀ¬ÉÄPÄÄ. EzÉÄ vÀ¼ÀPÉì ¢ÀÄÆ® JAzÄÄ °ÉÄ¼À§³ÄÄzÄÄ. E£ÄÄß "sÁgÀwÄAiÄÄ ,ÀAVÄvÀzÀ «²µÄÖ ,ÁzsÁ£ÉAiÉÄAzÀgÉ CzÀgÀ gÁUÀUÀ¼À PÀ®à£É. EzÀgÀ vÀ¼À°ÀçAiÄÄ ¢ÉÄÄ¬É ErÄ ,ÀAVÄvÀzÀ ,ËzsÀ x«ÄðvÀ³ÁVzÉ. D£ÄAzÀ³À£ÀÄßAiÄ ¢ÀiÁqÄÄ³AvÉ x«ÄðvÀ³AzÀ ,ÀégÀUÀ¼À ¢ÀÄzsÄÄgÀ³AzÀ eÉÆÄqÀuÉAiÄÄ£Éß 'gÁUÀ' JAzÄÄ PÀgÉAiÄÄ§³ÄÄzÄÄ.

MAZÉÄ ,ÀégÀUÀ³À£ÀÄß¼Àî 'CaðPÀ' ,ÀAVÄvÀçAzÀ »rzÄÄ ,Á¥ÀÛ ,ÀégÀUÀ¼À£ÀÆß §¼À¹PÉÆ¼ÀÄ³Ä ' ,ÀA¥ÀÆtð' ,ÀAVÄvÀzÀ³AgÉUÉ K¼ÄÄ §UÉUÀ¼ÀUÀÄvÀÛzÉ. EzÀgÀ°è OqÀ³À, µÁqÀ³À ¢ÀÄvÀÄÛ ,ÀA¥ÀÆtðUÀ¼ÄÄ ¬EQPÀ ,ÀAVÄvÀ³ÁV, zÉÄ² JA§ °É ,ÀgÀ£ÀÄß ¥ÁqÉzÄÄ "É¼ÉzÄÄ §AzÄÄzÀ£ÀÄß ,Àéj¹PÉÆ¼Àî§³ÄÄzÄÄ. F LzÄÄ, DgÄÄ, K¼ÄÄ ,ÀégÀUÀ¼À ««zsÀ «£Àå ,ÀçAzÀ , EzÀgÀ eÉÆvÉUÉ «PÄëw ,ÀégÀUÀ¼ÀÆ

²ÀÄÉÉÆÄzsÀ²ÀÄðzÀ C©ü²ÀÄQÛAiÉÄÄ ,ÀAVÄvÀzÀ
 ¥ÄgÀ²ÀÄ¥ÄæAiÉÆÄd£À, "sÀ²ÀÄ£ÄÄß gÀ,ÀvÀÉPÉiÄj¹
 ,À²ÀÄÈzÀAiÄÄgÀ²ÀÄAiÄÄÆ D C£ÄÄ"sÀ²À «ÄrAiÄÄÄ²ÀAvÉ ²AiÄQÄÄ²ÀÄzÉÄ J®è
 PÀ¹ÉUÀ¼ÄAvÉ ,ÀAVÄvÀ PÀ¹ÉAiÄÄ GzÉYÄ±À²ÀÇ DVzÉ. ²°à PÀ¹è²AzÀ,
 avÀæUÄgÀ ²ÄtðçAzÀ ,Äçü¹zÀÄzÀ£ÉßÄ, ,ÀAVÄvÀ PÀ¹Ä«zÀ £ÄzÀ«£ÄÄ,ÄçAzÀ
 ,Äçü,ÄÄvÀU£É£ÄÄß²ÀÄzÀgÀ PÄqÉUÉ "sÄgÄwÄAiÄÄ ,ÀAVÄvÀ
 ²ÉÆzÀ²AzÀ®Æ vÄ£Äß zÀÈ¶ÖAiÄÄ£ÄÄß PÉÄÄçæPÄj¹zÉ;
 £ÄzÀ²AiÄzsÄ²ÀÄ²À£ÄÄß ¥ÄjuÄ²ÄPÄjAiÄiÄV F GzÉYÄ±À ,ÄzsÀ£ÉUÉ
 §¼Ä¹PÉÆ¼ÄÄ²À²À ²AiÄUÄð²À£ÄÄß PÄAqÄÄPÉÆArzÉ. MnÖÆÀ²è
 ²ÉÄ¼Ä§²ÀÄzÀgÉ £ÄzÀ«£ÄÄ,ÄçAzÀ ¥ÄqÉAiÄÄ§²ÀÄzÀzÀ
 ¥ÄgÀ²ÀÄ¥ÄæAiÉÆÄd£À²À£ÉßÄ "sÄgÄwÄAiÄÄ ,ÀAVÄvÀ vÄ£Äß
 ZÄgÀ²ÄUÄÄjAiÄÄ£ÄßVIÄÖPÉÆArzÉ; ²ÄvÄÄÜ CzÄ£ÄÄß
 ¥ÄqÉAiÄÄ²ÀÄzÀgÀ²è ,ÀA¥ÄÆtð²ÄV AiÄÄ±À,ÄÄi ,Äçü¹zÉ.

±Ä,ÄÜçdÖgÄÄ AiÄiÄ²ÀÄzÀ£ÄÄß vÄvÄéVÄB PÄAqÄgÉÆÄ D ²®²À£ÄÄß
 ¥ÄæAiÉÆÄVPÄ²ÄV ,ÀAVÄvÀUÄgÄgÄÄ ²ÄÄÄnÖvÉÆÄj¹zÄYgÉ. ²Ä,ÄÜ²À²ÄV
 ,ÀAVÄvÀ²ÉAzÀgÉ CzÄ£ÄÄß PÄÄjvÀ ±Ä,ÄÜçUÄæAxÀUÄ¼Ä®è; CzÄPÉi
 fÄ²À£Ä²À£ÄÄß PÉÆqÄÄ²À PÀ¹Ä«zÀgÀ PÄÄ±À®PÄ²ÀÄð. ±Ä¹ÜçÄAiÄÄ²ÀzÀ
 jÄwAiÄÄ²è ,ÄégÄUÄ¼Ä£ÄÄß ²ÉÆ,ÉzÄÄ, vÄ¼Ä²À£ÄÄß vÄnÖzÀ ²AiÄvÄæPÉi
 CzÄgÀ²è PÀ¹ÄvÄ²PÄ²ÄzÀ ZÉÉvÄ£ÄÄ ,ÄAZÄgÄ²ÄUÄÄvÄÜzÉAzÄÄ
 ²ÉÄ¼ÄÄÜÄzÄÄ. ,ÀAVÄvÀUÄgÄ²UÉ. ±Ä,ÄÜçeÄÖ£Ä, PÄ«UÉ bÄAzÀ¹£Ä
 eÄÖ£Ä«zÄYAvÉ. CµÄÖjAzÀ¹ÉÄ PÄ²Ä ,ÄÈ¶ÖAiÄiÄUÄzÄÄ. ±Ä¹ÜçÄAiÄÄ
 eÄÖ£ÄzÀ eÉÆvÉUÉ ,ÀAVÄvÀUÄgÄ²UÉ ,ÄvÄvÀ ,ÄzsÀ£É ¥Äj±Àæ²ÄÄ "ÉÄPÄÄ.
 ²ÄÄvÄÄÜ EzÄgÄ »£Éß¹ÉAiÄÄ²è ²ÄÄÄR²ÄV ,ÀAVÄvÀPÉi PÉÄ²À®
 ±Ä,ÄÜç"sÄÄ,Ä²ÄµÉÖÄ ,Ä®zÄÄ, CzÄPÉi ¥ÄÆgÄPÄ²ÄV E£ÄÆß PÉ®²ÄÄ
 ,ÄzsÀ£É ²ÄÄvÄÄÜ ±ÄQÛUÄ¼Ä£ÄÄß DvÄ gÄÆrÜ¹
 gÄÆj¹PÉÆ¼ÄÄ¹ÉÄPÄUÄÄvÄÜzÉ.

,ÀAVÄvÀPÀ¹ÉUÉ ¥Äæ,ÄégÄÆ¥Ä²ÄzÀ K¼ÄÄ CA±ÄUÄ¼Ä£ÄÄß
 UÄÄgÄÄw¹, ,ÀAVÄvÀ²À£ÄÄß "É¼ÄUÄÄ²À ,Ä¥ÄÜeÉÆÄÄwUÄ¼ÄÉAzÄÄ C²À£ÄÄß
 PÄgÉçzÄYgÉ. (T.V Subbu Rao, *Studies in Indian Music*). C²ÉAzÀgÉ; ±ÄÄæw±ÄÄzÄP,
 gÄ,Ä¥ÄæzsÄ£Ä, ®AiÄÄ±ÄÄzÄP, ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄPÄ,
 UÄ²ÄÄPÄ®APÄgÄ±ÉÆÄ"sÄ, ,Ä»vÄ²±ÄÄzÄP, ²ÄÄvÄÄÜ D£ÄAzÀ²ÄÄAiÄÄ
 JA§²ÄÄ. 'UÄ²ÄPÄ' JAzÄgÉ ,ÄégÄUÄ¼Ä£ÄÄß C®APÄj,ÄÄ²À C£ÉÄPÄ
 §UÉUÄ¼ÄÄ. (All the innumerable ways in which the notes can be ornamented or resolved,
 have come to be known as Gamakas"-G.Goswamy, *The Story of Indian Music*). CAzÄgÉ
 ,ÄégÄUÄ¼Ä£ÄÄß GZÄÑj,ÄÄ²À PÄÄ±À®vÉ ²ÄÄvÄÄÜ C²ÄÄUÄ¼ÄÄ
 ,ÄégÄÆ¥Ä²À£ÄÄß ²Ä²ÄPÄÜ¥Är,ÄÄ²À ZÄvÄÄgÄvÉ, EzÄÄ 'UÄ²ÄPÄ' JA§
 ¥Äj"sÄµÉ¹ÄAzÀ ¥Äæ¹zÄP²ÄVzÉ.

,Ä¥ÄÜeÉÆÄÄwUÄ¼Ä²è E£ÄÄß½zÄ JgÄqÉAzÄgÉ-' ,Ä»vÄ² ±ÄÄçP' ²ÄÄvÄÄÜ
 'D£ÄAzÀ²ÄÄAiÄÄ' ,Ä»vÄ²PÄÆi ,ÀAVÄvÀPÄÆi EgÄ²À ,ÄA§AzsÄ²À£ÄÄß
 PÄÄjvÄÄ «¥ÄÄ®²ÄV ZÄZÉð £ÄqÉçzÉ, £ÄqÉAiÄÄÄwÜzÉ. ¹zÄPÄvÄ²É£ÉÄ EgÀ²

²ÉÆzÀ°xAzÀ®Æ E²ÉgÀqÀÆ PÀÆr "É¼ÉzÀÄ\$Aç²É. C²ÀÄ "ÉÄgÉ "ÉÄgÉ
 ²ÀiÁzsÀ²²Ä²À£ÄÄß¼ÄÎ ,ÀévÀAvÀæ PÀ-ÉUÀ¼ÄÄ °ÈzÀÄ. DzÀgÉ
 MAzÀPÉÆIÀzÀÄ ,ÀA\$AzsÀ²ÉÄ E®èzÀAvÉ C²ÀÄ "ÉÄgÀUÀ-ÁgÀ²ÀÄ. ,ÀAVÄvÀ,
 £ÁzÀgÀÆ| JAzÀ²ÀiÁvÀæPÉI ,Á»vÀâzÀ ,ÀA¥ÀPÀð²ÉÄ E®èzÉ §²À¼Ä PÁ®
 EgÀ-ÁgÀzÀÄ. gÀUÀ vÀ£À ²Àtð w-Àè£À, ,ÀégÀdw-F ²ÉÆzÀ-ÁzÀ
 gÀZÀ£ÉUÀ¼Ä°è "sÁµÉ E®è²ÉA\$ÄzÀÄ xð. DzÀgÉ CzÀµÉÖÄ
 ,ÀAVÄvÀ²ÁV©IÖgÉ CzÀgÀ ²ÀÄ|Û wÄgÀ ¥Äj«ÄvÀ²ÁUÀÄvÀÛzÉA\$ÄzÀgÀ°è
 ,ÀAzÉÄ²À«®è. ,Á»vÀâzÀ PÀÉwUÀ¼Ä£ÄÄß C²À®A©¹ £ÁzÀ²ÀiÁzsÀÄgÀâzÀ
 «£Äâ ,À °À©â °ÀgÀrzÀUÀ CzÀÄ °ÉZÄÄÑ ²ÀÄ¥ÀPÀ²ÀÇ ±ÀPÀÛ²ÀÇ DUÀÄvÀÛzÉ.
 °ÁUÉAiÉÄÄ PÁ²À²PÉI £ÁzÀzÀ ²ÀiÁzsÀÄgÀâ ,ÉÄjzÀUÀ PÀ«AiÄÄ D±ÀAiÄÄ
 E£ÄßµÄÄÖ ,ÄÄ,À²µÄÖ²ÁUÄ²ÀÄzÀÄ ,ÄzsÀâ. DzÀÄzÀJAzÀ-ÉÄ " ,ÀAVÄvÀ²ÄÄ|
 ,Á»vÀâA ,ÁgÀ,ÀévÀâB ,ÀÛ£ÄzÀéAiÄÄÄ" JA\$ ²ÀiÁvÄÄ ¥ÄæZÀ°vÀ²ÁVzÉ.
 DzÀgÉ E²ÀgÀqÀÆ ,ÀévÀAvÀæ PÀ-ÉUÀ¼ÄÄ; MAzÀÄ E£ÉÆBzÀ£ÄÄß
 ²ÄÄgÉ ,Ä²ÀAvÁUÀ-ÁgÀzÀÄ, CµÉÖÄ.

E£ÄÆB D£ÄAzÀ²ÄÄAiÄÄ JA\$ ²ÀiÁvÄÄ. £Ä²ÄÄä J®è PÀ-ÉUÀ¼Ä£ÄÄß
 PÄÄjvÄÄ °ÉÄ¼Ä\$²ÄÄzÀzÀ ²ÀiÁvÄÄ EzÄÄ. fÄ²À£ÄzÀ ¥ÄgÀ²ÄÄ UÄÄjAiÉÄÄ
 D£ÄAzÀzÀ C£ÉÉµÄuÉ. D ±À±ÀévÀ²ÁzÀ D£ÄAzÀ²ÄÄß °ÄÄqÀÄPÄÄ²À
 ,Á²À,ÀzÀ°è ,À²ÁAiÄÄPÄ²ÁUÄ²ÄÄ ,ÄzsÀ£ÄUÀ¼ÄÄ J®è PÀ-ÉUÀ¼ÄÄ. CzÀgÀ°è
 ,ÀAVÄvÀ²ÁAvÀÆ EvÀgÀ PÀ-ÉUÀ¼ÄAvÉ ,ÀÆÜ® ²ÀiÁzsÀ²ÄÄzÀ
 vÉÆqÀQ®èzÉ £ÉÄgÀ²ÁV °ÀÈzÀAiÄÄ²ÄÄß ²ÄÄÄIÄÖ²ÁAvÀ²ÄÄzÀÄ. ,Á»vÀâ
 ²ÉÆzÀ-ÁzÀ PÀ-ÉUÀ¼ÄÄ, "D-ÉÆZÄ£Ä²ÄÄvÀ"²ÁVzÀÝgÉ, ,ÀAVÄvÀ
 "D¥ÁvÀ²ÄÄzsÀÄgÀ"²ÁzÀÄzÀÄ. ²ÄÄ£Ä,Àì£ÄÄß gÀAd£ÉUÉÆ½,Ä²ÄÄzÀgÀ
 ²ÄÄÆ®PÄ DgÉÆÄUÄâ, zÉÊ»PÄ DgÉÆÄUÄâzÀ ²ÉÄÄ®Æ ¥Äæ"sÁ²À²Ä£ÄÄß
 ©ÄgÀÄvÀÛzÉA\$ÄzÀÄ C£ÄÄ"sÄ«UÀ¼ÄÄ °ÉÄ½gÄ²Ä ²ÀiÁvÄÄ. DzSÄÄxPÄ
 ²ÄÄ£Ä±Äâ ,ÀÛçdÖgÄÄ ,ÀAVÄvÀzÀ ¥Äæ"sÁ²ÀçAzÀ C£ÉÄPÄ
 gÉÆÄUÄUÀ¼Ä£ÄÆB, zÉÊ»PÄ ²ÉÄzÀ£ÉUÀ¼Ä£ÄÆB UÄÄt¥Är ,Ä\$²ÄÄzÉA\$
 C©Û¥ÄæAiÄÄPÉI \$AçzÁÝgÉ. ¥ÄæTÄUÀ¼Ä ²ÉÄÄ®Æ PÉÆ£ÉUÉ
 ²ÄÄgÀVqÀUÀ¼Ä ²ÉÄÄ®Æ EzÄÄ ¥Äæ"sÁ²À²Ä£ÄÄß ©ÄgÀ\$®èzÉA\$ÄzÀ£ÄÄß
 vÉÆÄj,Ä²Ä ¥ÄæAiÉÆÄUÄUÀ¼ÄÄ £ÄqÉAiÄÄwÛ²É. "²±Ä²ÉÄðwÛ
 ¥Ä±Ä²ÉÄðwÛ, ²ÉÄwÛ UÄ£ÄgÀ,ÀA¥sÀtÄB" – JA\$ ²ÀiÁvÀAvÀÆ ¥ÄæaÄ£Ä PÁ®
 çAzÀ®Æ §¼ÄPÉAiÄÄ°èzÉ.

,ÀAVÄvÀ ¥Äæ"sÁ²À±Ä°AiÄiÁVzÄÄÝ PÀ-Á«zÀ£Ä D£ÄAzÀ£ÄÄ"sÄ²ÀçAzÀ
 °ÉÆgÀ°ÉÆ²ÄÄÄwÛzÁÝgÉ PÉÄ¼ÄÄ²Ä²ÀgÀ ²ÄÄ£Ä,Àì£ÄÄß £ÉÄgÀ²ÁV CzÀÄ
 ²ÄÄÄIÄÖvÀÛzÉ. CzÀ£ÄÄß CjvÄÄ D£ÄAç,Ä²ÄÄzÀPÉI ,ÀAVÄvÀ²ÁÖ£Ä²ÉÄ
 "ÉÄPÉA\$ÄzÀÄ vÀ¥ÄÄ²ÀPÀ®à£É-JA\$ÄzÀPÉI ²ÉÄÄ°£Ä ²ÀiÁvÉÄ ,ÁQèAiÄiÁVzÉ.
 ²±ÄÄUÀ½UÀÆ ¥Ä±ÄÄUÀ½UÀÆ ¥sÀtÄUÀ½UÀÆ CxÀð²ÁUÄ²ÄÄ ,ÀAVÄvÀ, D
 ±Ä,ÀÛçeÁÖ£Ä«®èzÀ ,À²ÀÈzÀAiÄÄxUÉ CxÀð²ÁUÄ²ÄÄç®è²ÉÄ?
 ±ÄAPÄgÄ"sÄgÀt²ÉÇÄ, PÀ-ÁâTÄAiÉÆÄ CxÀ²Ä |Ä®Ä, "sÉÊgÀ²Ä F ²ÉÆzÀ-ÁzÀ
 AiÄiÄ²ÄÄzÉÄ gÀUÀ²Ä£ÄÄß PÉÄ½ D£ÄAzÀ²Ä£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ®Ä D gÀUÄzÀ
 ®PÄèt²É-Áè UÉÆwÛgÀ-ÉÄPÉAzÄÄ °ÉÄ¼ÄÄ²ÄÄzÀÄ CzÀgÀ ²ÀÄ¥ÀPÀ²ÁzÀ
 ±ÄQÜAiÄÄ£ÉßÄ ²ÉÆIPÄÄUÉÆ½zÀAvÁUÄÄvÀÛzÉ. D ®PÄèt²Ä£ÄÄß

w½zÀªÀgÀÆ EzÀÝgÉ CªÀgÀ C£ÀÄ"sÀªÀzÀ ¢À!Û, ¢ÀÄvÀÄÛ «ªÀÄ±ÉðAiÀÄ zÀÈ¶Ö ¢ÉZÀÄÑ ¢ÀjvÀªÁUÀ§ªÀÄzÀÄ. DzÀgÉ PÀ´ÉAiÀÄ ¥ÀgÀªÀÄ¥ÀæAiÉÆÄd£ÀªÀzÀ D£ÀAzÁ£ÀÄ"sÀªÀPÉÌ ªÀªÈzÀAiÀÄªUÀÆ ±Á,ÀÛçEÁÖ£À CUÀvÀªªÉ£ÀÄßªÀÄzÀÄ ªÀÆPAÛªÀ®è. J®è PÀ´ÉAiÀÄ D,ÁézÀ£ÉUÀÆ CUÀvÀªªÀzÀ D,ÀQÛ, D±ÀAiÀÄ, ¢ÀÄvÀÄÛ fªÀ£ÀzÀ C£ÀÄ"sÀªÀçAzÀ ªÀ,ÀlgÀUÉÆAqÀÄ «±ÀçÄ"sÀÆvÀ ¢ÀÄ£ÉÆÄªÀÄPÀgÀ, EªÀÄUÀ½zÀÝgÉ ªÀPÀÄ, £ÁzÀ«£ÀªÀzÀ J®è ¥ÀzÀUÀ¼£ÀÄß ¥Àj"sÀ« ªÀ§®èªÀ£ÁUÀÄvÀÛ£É ªÀªÈzÀAiÀÄ.

MnÖ£À°è ªÀAVÄvÀªÉA§ÄzÀÄ ¢ÀiÁ£ÀªÀ£À°è CAvÀUÀðvÀªVgÀÄªÀ ªÀªÀdUÀÄªªÉA§ÄzÀAvÀÆ ¢«ðªÀzÀ. eÁ£À¥ÀzÀ ªÀAVÄvÀª£ÀÄß £ÉÆÄrzÁUÀ F ¢ÀiÁvÀÄ E£ÀÄß ªÀµÀÖªÁV C£ÀÄ"sÀªÀPÉÌ §gÀÄvÀÛzÉ. d£À¥ÀzÀ ªÀ»vÀªªÀ£ÀÄß £ÉÆÄqÀÄªÁUÀ CªÀgÀ C£ÉÄPÀ VÄvÉUÀ¼£ÀÆÆß ±ÀæªÀÄfªÀ£ÀzÀ ªÀAUÁwAiÀiÁV CªÀÄUÀ¼À ªÀAVÄvÀ ¢ÀÄÆr§gÀÄªÀzÀ£ÀÆß »AzÉ £ÉÆÄrzÉÝªÉ. ¥ÀæzsÁ£ÀªÁV ªÀAVÄvÀzÀ zÀÈ¶Ö-ªÀzÀ´ÉÄ CªÀÄUÀ¼£ÀÄß «ªÉÄªÀªÀ CªÀ±ÀªPÀvÉ-ªZÉ. ¢dªÁV £ÉÆÄrzÀgÉ d£À¥ÀzÀGzÁlgÀªÉÄªÉiÖªÉÆzÀ®£ÉAiÀÄ ªÀAVÄvÀ, CzÀgÀ ¢ÉÄÄ´É ¢ÀªªÀÛvÀªzÀ «ªÉÄzÀ£É, «"sÀd£É, ¥Àj"sÀªÀ£É ¢ÀÄvÀÄÛ ¥ÀjªªÀiÀðtUÀ¼À ¥sÀ®ªÁV ±Á¹ÛçÄAiÀÄ ªÀAVÄvÀ gÀÆ¥ÀÄUÉÆArvÀÄ. ¢Ar£À°è CªÀªVgÀÄªÀ ªÀªÀdªzÀ ¥ÀæªÀÈwÛAiÉÄÄ »ÄUÉ EzÀ£ÀÄß ´É¼À¹PÉÆAqÀÄ §gÀ®Ä PÁgÀªÁ-ªvÀÄ. EzÀjAzÀ vÀ£Àß D£ÀAzÀzÀ ¥Àj çÜAiÀÄ£ÀÄß DvÀ »V¹PÉÆArzÁÝ£É. C£ÀßªÀÄAiÀÄzÀ vÀÈÛ-ªÀzÀ ®©ü ªÀªÀ D£ÀAzÀQÌAvÀ «ÄV´ÁV zÉÉ«PÀªzÀ D£ÀAzÀzÀ ªÀzsÀ£ÀªÀ£ÁBV ªÀAVÄvÀª£ÀÄß §¼À¹PÉÆArzÁÝ£É. D ¥ÀæAiÉÆÄUÀzÀ GdÓ®ªzÀ ¢ÉeÉÓUÀ¼£ÀÄß "sÀgÀwÄAiÀÄ ªÀAVÄvÀzÀ°è PÁt§ªÀzÁVzÉ.

(PÀuÁðIPÀ ªÀ,Àløw

ªÀ«ÄÄPÉë,qÁ.JZi.w¥ÉàÄgÀÄzÀæ,Áé«Ä, CzÉÄ., ¥ÄÄ.642-658)

ªÀÄiÄÖªÁUÀ´ÉÄ, CµÉÖÖPÉ PÉ®ªÀ ¢ÉÄ¼É ¢ÀÄiÄÖªÀ ¢ÉÆzÀ´ÉÄ Q«AiÀÄ ¢ÉÄÄ´É ©Ä¼À´ÁgÀÄ"sÀªÁUÀÄªÀ ªÀAVÄvÀªÀ, fªªÀªÀiÁ£ÀªÉ´Áè JqÀ©qAzÉ £ÀªÄª PÁAiÀÄðUÀ¼À´Éè´Áè ªÀªPÀj¹ fªªÀ£ÀªÀ£ÀÄß gÀ ªÀªAiÀÄªÀ£ÁBV ¢ÀiÁqÀÄvÀÛzÉ. DIªÁqÀ®Ä ªÀAVÄvÀ, ´ÉÄ ªÀgÀ PÀ¼ÉAiÀÄ®Ä ªÀAVÄvÀ, PÉ®ªÀ ¢ÀUÀÄgÁUÀ®Ä ªÀAVÄvÀ, zÄÄBR"sÁgÀ PÀ¼ÉAiÀÄ®Ä ªÀAVÄvÀ, DvÁª£ÀAzÀPÉÌ ªÀAVÄvÀ, ¢ÉÆÄPÀë ªÀzsÀ£ÉUÉ ªÀAVÄvÀ, ªÀAVÄvÀªÀ AiÀiÁªÀzÀgÀ®ÄèAiÀ, AiÀiÁªÀzÀgÀ°è®è? ªÀªªÀç £ÁzÁvÀªPÀªAzÀÄ ¢ÉÄ¼ÀÄvÀÛgÉ. E£ÀÆß ¢ÀªªAzÉ ¢ÉÆÄV £ÁzÀªÀ ¥ÀgÀ§æªÀ ªÀégÀÆ¥ÀªÉAzÀÄ ¢ÉÄ½ F PÀ´ÉUÉ ±ÉæµÀ×vÉAiÀÄ£ÀÄß vÀÄA©zÁÝgÉ. ªÀAVÄvÀzÀ DzSÁgÀ,ÀÜA"sÀUÀ¼ÀÄ **£ÁzÀ** ¢ÀÄvÀÄÛ ®**AiÀÄ**. F JgÀqÀÄ ¢ÀÄÆ® ªÀzsÀ£ÀçAzÀ "sÀgÀwÄAiÀÄgÀÄ ªÀ«gÁgÀÄ ¢ÀµÀðUÀ½AzÀ,

PÀæªÉÄÄt ,ÄÄá¹zÀ gÀZÀÉÉ ªÄÄvÄÄÜ PË±À®äçAzÀ
çªÄäPÀ-Á,ÄA¥ÄwÜAiÄÄ£ÄÄß ,ÄÉ¶Ö¹zÁÝgÉ.

“sÁgÄwÄAiÄÄ ,ÄAVÄvÄzÀ°è UÄAiÄÄ£ÄÄ “sÁUÄ, ¥ÄæzsÁ£Ä. ªÄzÀäÜÄ½UÉ
PÉ®ªÄÄ ªÉÄ¼É «±ÉÄµÄ ±ÉÉ°-ÄzÄÝgÄÆ, CªÄÇ UÄAiÄÄ£ÄÄ, CzÄgÄ
gÀZÀÉÉUÄ¼Ä£ÉßÄ ¥Äæw©A©,ÄÄªÄÄªÄÄ. “sÁgÄwÄAiÄÄ ,ÄAVÄvÄzÀ
vÄ-Ä“ÉÄgÄÄ ªÉÄzÀUÄ¼Ä°è. EvÄgÄ “ÉÄgÄÄUÄ¼ÄÄ eÄ£Ä¥ÄzÀ ,ÄAVÄvÄzÀ°è
ªÄÄzÄÄV, PÄ-ÉAiÄÄÄ ªÄÉçPAiÄiÄV ªÄEPÄëªÄUÄ®Ä ,ÄªÄAiÄÄPÄªÄ-ÄvÄÄ.
¥Äæ¥ÄAZÄzÀ°è EÄzÄÄ ,ÄfÄªÄªÄVgÄÄªÄ §ªÄÄ ¥ÄæaÄ£Ä ,ÄAVÄvÄªÉAzÄgÉ
ªÉÄzÀUÄ£Ä. ,Ä«gÄgÄÄ ªÄµÄðUÄ½AzÄ §gÉÄ “Ä-Ä¥ÄoÄzÄ ªÄÄÆ®PÄ
PÄ°AiÄÄ®àIÖ ªÄqÄ-ÄUÄÄwÜgÄÄªÄ ªÉÄzÀUÄ£ÄªÄÄ EÄzÄÆ CzÉÄ ¥ÄæaÄ£ÄÄ
,ÄégÄÆ¥ÄªÄ£ÄÄß ¥ÄqÉçzÉAiÉ£Äß§ªÄÄzÄÄ. “sÁgÄwÄAiÄÄ ,ÄAVÄvÄzÀ
,ÄégÄ ªÄÄvÄÄÜ ®AiÄÄUÄ¼Ä ªÄÄÆ® ©ÄdUÄ¼Ä£ÄÄß PÄt“ÉÄPÄzÀ°è
ªÉÄzÀUÄ¼Ä°è. ««zsÄ zsÄéª¥ÄæªÄiÄtUÄ¼Ä ,ÄÆZÄPÄªÄzÄ GzÄvÄÜ
C£ÄÄzÄvÄÜ ªÄÄvÄÄÜ ,ÄéjvÄUÄ¼ÄÄ ªÄÄÄzÉ ªÄÉçPAiÄiÄzÄ
,Ä¥ÄÜ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄ ,ÄpPÉUÄ¼ÄÄ ªÄÄvÄÄÜ CªÄÄUÄ½AzÄ ,Ä¥ÄÜ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄ
GvÄà£ÄßªÄzÄªÄÄ.

,ÄªÄªÉÄzÄªÄÄ ªÉÄzÀUÄ£ÄzÄ E£ÄÆß ¥ÄjµÄìøvÄ gÄÆ¥Ä. IÄUÉéÄzÄzÄ
IÄZÉUÄ¼Ä£ÄÄß ,ÉÜÄ“sÄUÄ¼ÄÉÄ§ E£ÄÆß ,Äé®à C®APÄjPÄ¥ÄÆjvÄ
±ÉÉ°AiÄÄ°è ªÄqÄ-ÄzÄÄzÉÄ C®èzÉ. IÄUÉéÄzÄzÄ ªÄÄÆgÄÄ zsÄéª
¥ÄæªÄiÄtUÄ¼ÄÄ K¼ÄV ,Ä¥ÄÜ ,ÄégÄUÄ¼ÄÄ
ªÄÄÆ®©ÄdUÄ¼ÄzÄÄªÉ£Äß§ªÄÄzÄÄ. ªÉÄzÄ AiÄÄÄUÄzÀ°è F §UÉAiÄÄ ªÉÉ
çPÄUÄ£Ä«zÄÝgÄÆ, “EQPÄªÄzÄ ,ÄAVÄvÄªÄÇ ,ÄªÄª¥ÄæªÄiÄtÄzÀ°è
çÝgÄ“ÉÄPÄÄ. ªÉÄzÀUÄ¼Ä°è «ÄuÉ, £ÄÆgÄÄ vÄAwUÄ½zÄÝ ªÄuÄ, RAqÄ«ÄuÉ,
zÄÄAzsÄÄ©ü, “sÄÆ«ÄzÄÄAzsÄÄ©ü, DqÄÄ§gÄ ªÄÄÄAvÄzÄ ªÄzÀäÜÄ¼Ä
G-ÉèÄR«zÉ. EzÄgÄ dvÉUÉ ªÉÄzÀUÄ½UÉ G¥ÄªÉÄzÀUÄ¼ÄÉAzÄÄ ªÉÄ¼Ä®àIÖ
£Ä®ìgÄ°è £ÄIä, ,ÄAVÄvÄPÉIÄ ¥ÄævÉäPÄªÄzÄ UÄAzsÄªÄðªÉÄzÄ MAç
çÝvÉAzÄÄ ªÉÄ¼Ä®è¥ÄnÖzÉ. DzÄgÉ CzÄgÄ gÄÆ¥ÄgÉÄSÉUÄ¼Ä£ÄÄß EÄzÄÄ
UÄæ»,Ä®Ä ,ÄzsÄä«®è.

“sÁgÄwÄAiÄÄ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ ¥Äæ“sÄªÄªÄÄ ªÉÄNzÄAvÉ-Äè E°èAiÉÄÄ
EzÄÝ C£ÉÄPÄ ªÄÄÆ® ,ÄÄ,ÄìøwUÄ¼Ä£ÄÄß, ,ÄA¥ÄPÄð¥ÄqÉzÄ «zÉÄ²ÄAiÄÄ
,ÄÄ,ÄìøwUÄ¼Ä£ÄÄß fÄtÄð¹PÉÆAqÄÄ ªÉÆ,Ä ªÉÆ,ÄzÄV ,ÄÆáwð ªÄÄvÄÄÜ
PÄ®à£Ä ¥Äæw“sÉUÄ¼ÄÄ ªÉÄN ,ÄAVÄvÄ PÄ-ÉAiÄÄÄ GvÄÜªÄÄ gÄÆ¥ÄzÀ°è
ªÄÉçPAiÄiÄUÄvÉÆqÄVvÄÄ. EzÄÄ MAzÄÄ IÄvÄÄZÄPÄæzÄAvÉ £ÄqÉçzÉ.
MAzÉÆAzÄÄ AiÄÄÄUÄzÀ°è GQìªzÄÄ ¥ÄæªÄªÄzÄAvÉ ªÄjçzÉ. EvÄgÄ
ªÉÄ¼ÉUÄ¼Ä°è §gÉÄ ,ÄtÜvÉÆgÉ PÄqÉUÉ ªÄªAiÄiÄVAiÄÄÆ DVzÉ. E£ÄÆß
PÉ®ªÄÄ ,ÄªÄAiÄÄ jvÉÜvÄÜ-ÉÆÄ ªÄjzÄÄ ¥ÄvÄæ §zÄ-Ä-Ä¹ »Aç£Ä
PÄÄgÄÄªÉÄ E®èzÄAvÉ C½¹ªÉÄVzÉ. MªÉÄä Mšâ “sÄgÄvÄ ªÄÄÄª GzÄ-Ä¹
,Ä«gÄgÄÄ ªÄµÄð CªÄ£Ä PÄ®à£É PÄÈwUÄ¼ÄÉÄ d£ÄvÉUÉ ,ÄÆáwð
,ÄªÄVæAiÄiÄzÄªÄÄ. E£ÉÆßªÉÄä Mšâ dAiÄÄzÉÄªÄ ªÄÄÄAzÉ Mšâ
UÉÆÄ¥Ä®£ÄAiÄÄPÄ, Mšâ C«ÄÄgī RÄ,ÄÄæ, Mšâ ¥ÄÄgÄAzÄgÄzÄÄ, Mšâ

vÁĚĩ,ÉĚĩ, MŞâ vÁåUÀgÁd, MŞâ oÁPÀÆgĩ »ĂŮÉ Ṃ̣ÉÆâŞâ
AiÀĂĚUÀ≠ĂĚgÀĂµ£ĚĂ §gÀĚĚĚĚgÉUÀÆ D ăĚĚzsĚĚ AiÀĂĚUÀUÀ¼À d£ĚvÉUÉ
»Aç£ĚĚĚgÀ PĚÈwUÀ¼ĚĚ ĚÆáwð. D gĚZĚ£ÉUÀ¼ĚĚ CĚĚJUÉ ăĚĚĚ®àAQŮ.

® PÀë̀t-® PÀë̀öä

PÀ®à£É ¢ÄvÀÄÜ ,ÀÆáwðUÀ¼ÄÄ °ÉÆ«ÄzÀAvÉ®è °ÉÆ,À ±ÉÉ°UÀ¼ÄÄ
 ¥ÁægAA©ü¹zÄÄªÄÄ. °ÉÆ,À ¥Àæ\$ZsÀUÀ¼ÄÄ °ÄÄnÖzÄÄªÄÄ. °ÉÆ,À
 ¢ÁzÀÄUÀ¼ÄÄ ,ÀÈ¶Ö,À®àlÖªÄÄ. °ÉÆ,ÀªÄÄ C¶üPÀ ¥ÀæªÀiÁtzÀ°e
 §gÀvÉÆqÀVzÉÆqÀ£É »AzÉAiÉÄÄ D ¢ÄªªÄ,ÉÜAiÄÄÄ ¨É£ÀßnÖ §A¶vÄÄ.
 EzÀ£ÄÄß ,Aj¥Àr¹ ¢ÄªªÄ,ÉÜUÉÆ½,À®Ä ®PÀët UÀæAxÀUÀ¼ÄÄ °ÄÄnÖzÄÄªÄÄ.
 ,ÀAVÄvÀzÀ°è ®PÀëöªPÀÆl, ®PÀëtPÀÆl ©ü£Àß©ü¥ÁæAiÄÄ«zÉÝÄ¬ÄzÉ.
 ,ÀAVÄvÀ®PÀët UÀæAxÀUÀ¼ÄÄ AiÄiÁªAvÀÆÜ ®PÀëöª£ÄÄªAwðUÀ¼ÄÄ.
 ,ÀAVÄvÀªÄÄ ,ÀfÄªPÀ¬É. d£ÀvÉAiÄÄ ,ÀÆáwð ¢ÄÄvÀÄÜ
 PÀ®à£Á±ÀQÜAiÄÄ£ÄÄß C£ÄÄ,Àj¹ §zÀ¬Á¬Ä,ÄÄvÀÜ¬ÉÄ EgÄÄvÀÜzÉ. EA¶£À
 gÀÆ¥ÀPÀÆl ¢ÄÄÄA¶£À gÀÆ¥ÀPÀÆl ©ü£ÀßvÉAiÄÄÄ ,À°AdªAzÄÄzÄÄ. DzÀgÉ
 £ÄªÄÄ ,ÀAVÄvÀzÀ Ew°Á,À, C©üªÀÈ¶, CzÀgÀ ¢ÄÄÆ®
 gÀÆ¥ÄÄgÉÄSÉUÀ¼Ä£ÄÄß CjAiÄÄ®Ä ¢ÄÄvÄÄÜ PÀ¬ÉAiÄÄÄ CqÀØzÁj ©lÄÖ
 ,ÀjAiÄÄ¶qÀ®Ä ®PÀëtUÀæAxÀUÀ¼ÄÄÄ DzsÁqÀ ¢ÄÄvÄÄÜ CªÀ±ÀªPÀ.

"sÀgÀvÀªÀÄÄxÀiÀÄÄ fÀªÀÄä ,ÀAVÄvÀ ¥ÀzÀpWÀiÀÄ
 DzÀª¥ÀæªÀvÀðPÀfÉAzÀÆ CªÀfÀ fÀlÀ±Á,ÀÛçªÀÄ DçUÀæAxÀªÉAzÀÆ
 °ÉÃ¼À-ÀVzÉ. EAçUÀÆ GvÀÛgÀ zÀQët"sÀgÀvÀzÀ ,ÀAVÄvÀ¥ÀzÀpWUÀ¼É-Àè
 "sÀgÀvÀªÀÄvÀfÀÄ,ÀgÀ fÀqÉAiÀÄÄwUªÉAiÉÄÄ§ "sÀªÀfÉ-ÀzÉ. fÀlÀPÀ-ÉAiÀÄ
 ªÉÄª°fÀ CªÀfÀ §ÉªÀziUÀæAxÀ, fÀlÀ ±Á,ÀÛçzÀ°è 28jAzÀ 33fÉÄ
 CzsÀªAiÀÄUÀ¼ÄÄ ,ÀAVÄvÀ «µÀAiÀÄPÀUÀ¼ÄVªÉ. «µÀAiÀÄªÀÄ fÀlÀPÉl
 ,ÀªÀAiÀÄªUÀÄªÀAvÉ §gÉAiÀÄ®ànÖzÀÝgÀÆ, ,À¥ÀÛ,ÀégÀUÀ¼ÉÄ C®èzÉ,
 zÀé«A±Àw ±ÀÈw, CªÀÄUÀ¼À ¥ÀæzÀ±ÀðfÀPÉl G¥ÀAiÉÆÄV,À-ÀUÀªÀÄ
 zsÀÄæªÀ «ÄUÉ, ZÀ®«ÄUÉ; µÀqÀÓ ªÀÄzsÀªªÀÄ UÀæªÀÄUÀ¼ÀÆ
 CªÀÄUÀ½AzÀ GzÀäªÀªAzÀ gÀUÀ¥ÀzÀpWÀiÀÄ ¥ÀÆªÀðgÀÆ¥ÀªAzÀ
 eÀwUÀ¼ÄÄ, K¼ÉÃ¼ÄÄ ªÀÄvÀÄÛ fÀ®Àl ,ÀAQÄtðeÀw, EªÀÄUÀ¼ÀfÉß-Àè
 «ªÀj¹zÀÝfÉ. EªÀfÀÄ «ªÀj¹gÀÄªÀ ,ÀAVÄvÀ ,ÀégÀÆ¥À CzÀgÀ°èAiÀÄÆ fÀlÀPÉl
 ,ÀªÀAiÀÄPÀªÀVzÀÝ ,ÀAVÄvÀzÀ gÀÆ¥ÀÄgÉÄSÉUÀ¼ÄÄ EAzÀÄ fÀªÀÄUÉ
 w½AiÀÄÄªÀAw®è. DzÀgÉ EªÀfÀÄ °ÉÃ½zÀ PÉ®ªÀÄ PÀæªÀÄ ªÀÄvÀÄÛ ªÀzÀª
 PÀÄvÀÄ¥À CxÀªÀ UÉÆÄ¶xUÀ¼ÀfÀÄß eÀªÀ §° çé¥ÀUÀ¼À
 fÀlÀ±Á-ÉUÀ¼À°è EAzÀÆ fÉÆÄqÀ§ªÀÄzÀÄ. ,À«gÀgÀÄ ªÀµÀðUÀ½AzÀ
 jµÉÆÖÄ PÉÊUÀ¼À°è °AzÀÄ, C®è°è EvÀgÀ PÉÊªÀqÀªÀÄ ©
 çÝgÀ§ªÀÄzÀgÀÆ, "sÀgÀvÀfÀ fÀlÀ±Á,ÀÛçªÀÄ EAzÀÄ "sÀgÀwÀAiÀÄ
 ,ÀAVÄvÀPÉl ªÉÄzÀzÀAvÉ EzÉ. EzÀPÉl gÀa¹gÀªÀ C©üfÀªÀUÀÄ¥ÀÛ ªÀÄvÀÄÛ
 fÀfÀªzÉªÀvÉ ªÀªSÉªUÀ¼ÄÄ ¥Àæ¹zÀpªAzÀªÀÄ.

°ÀçªÄÄÆgÀ£ÉAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÁ£ÄzÄ Dç¨sÁUÄzÄ°è šgÉAiÄÄ®àlÖ
 ,ÄAVÄvÄ gÄvÄßPÄgÄªÄÄ¨¨sÄgÄwÄÄAiÄÄ ,ÄAVÄvÄzÄ ¤ÄæzsÄfÄ

®PÀëtUÀæAxÀ. fÁlâ±Á,ÀÛçfÀAvÀgÀ, gÀvÁßPÀgÀzÀ æÀÄzsÉâ gÀavÀæÁzÀ
 ®PÀëtUÀæAxÀUÀ¼À°è ¥ÀæxÀæÀæÁV gÁUÀ,ÀégÀÆ¥ÀæÀfÀÄß «æj¹zÀ
 æÀÄvÀAUÀfÀ **§È°AzÉYÃ²** æÀÄvÀÄÛ gÁUÀ-gÁVtÀ ¥ÀzÀpWaiÀÄ
 æÀÄÆ®gÀÆ¥ÀæÀfÀÄß awæ¹gÀÄæÀ **ÀAVVÀ** æÀÄPÀgÀAzÀ EæÀÄ
 æÀÄÄRâæÁzÀæÀÄ. zÉÃæÀVjAiÀÄ AiÀiAzÀæÀgAd ¹AWÀtFÀ
 PÉÆÃ±ÁzsÀâPÀëfÀVzÀÝ ±ÁYÕðzÉÃæÀfÀÄ gÀa¹zÀ ,ÀAVVÀgÀvÁßPÀgÀzÀ°è
 °sÀgÀvÁZÁAiÀÄð æÀÄvÀÄÛ CæÀxUÀÆ »AçxÀzÀ æÀÈçPAiÀiAzÀ fÀfÀUÀæAxÀ
 æÀÄvÀÄÛ æÀÄvÀUÀ¼ÀfÀÉß-Àè PÉÆæÄrÜPÀj¹ ,ÀégÀ, gÁUÀ, ¥ÀæQÀtð,
 ¥Àæ§AzsÀ, vÁ¼À, æÀzÀâ, fÀvÀðfÀ JA§ K¼ÀÄ CzsÀâAiÀÄUÀ¼À°è
 °sÀgÀwÄAiÀÄ ,ÀAVVÀ «±ÀégÀÆ¥ÀæÀfÀÄß awæ¹zÀÝfÉ. EzÀgÀ°è
 °ÉÃ½gÀæÀ PÉ®æÀ ¥ÀzÀpWUÀ¼ÀÄ EAzÀÄ ,ÀfÀæÀæÁV®è. EÉÄß PÉ®æÀ
 ,ÀgÀ¼ÀgÀÆ¥ÀUÀ¼ÀfÀÄß ¥ÀqÉçÉ. DzÀgÀÆ, gÀvÁßPÀgÀzÀ ¥Àæ§AzsÀ,
 æÀzÀâ æÀÄÄAvÁzÀ CzsÀâAiÀÄUÀ¼ÀfÀÄß fÉÆÄrzÀ°è, °sÀgÀwÄAiÀÄ
 ,ÀAVVÀæÀÄ »AçfÀ GfÀßvÀ±ÉæÄtÁAiÀÄ°è EAzÀÄ E®èÉæß ,ÀæÀÄzÀÄ.
 gÀvÁßPÀgÀæÀÄ °sÀgÀwÄAiÀÄ ,ÀAVVÀzÀ ¥ÀæzsÀfÀ UÀæAxÀ æÀÄÄAçfÀ
 UÀæAxÀUÀ¼ÀÉ-Àè CzÀgÀ æÉÄ®àAQÛAiÀÄfÀÄß CfÀÄ,Àj¹ §gÉAiÀÄ-ÁVæÉ.
 EzÀPÉÌ ZÀvÀÄgÀPÀ°èfÀxÀ, ¹A°À°sÀÆ¥À®, UÀAUÁgÀæÀii EæÀgÀÄUÀ¼ÀÄ §gÉ
 çgÀæÀ æÀÄSÉâUÀ¼ÀÄ ¥Àæ¹zÀpæÁzÀæÀÄ.

zÉ°À°AiÀÄ C-ÁèGçYÄfi T°ÓAiÀÄ D,ÀÜfÀzÀ°èzÀÝ ¥Àæ¹zÀpPÀ«
 C«ÄgìRÄ,ÀææÀÄ gÀvÁßPÀgÀæÀÄ gÀavÀæÁzÀ ±ÀvÀæÀiÁfÀAvÀâzÀ°èzÀÄÝ
 °sÀgÀwÄAiÀÄ ,ÀAVVÀPÉëÄvÀæzÀ°è CzÀgÀ°èAiÀÄÆ GvÀÛgÀ°sÀgÀvÀzÀ°è
 CæÀfÀ ¥Àæ°sÀææÀÄ CçÜPÀæÀ-ÄvÀÄ. °sÀgÀvÀ æÀÄvÀÄÛ ¥À¹ð
 ,ÀAVVÀUÀ¼À ,À«Äæ®fÀçAzÀ C«ÄgìRÄ,ÀææÀÄ CfÉÄPÀ °ÉÆ,À°ÉÆ,À
 gÁUÀ, vÁ®, ¥Àæ§AzsÀ, æÀzÀâUÀ¼ÀfÀÄß ,ÀÈ¶Ö¹ ,ÀAVVÀ
 ,ÀA¥AwÛAiÀÄfÀÄß °ÉaÑ¹zÀfÀAzÀÄ °ÉÃ¼À-ÁVzÉ. DzÀgÉ EæÀfÀ GzÀÄð,
 ¥ÀgÀ¹Ä PÀæÀUÀ¼À°è C®èè °ÉÃ¼À-ÁVgÀæÀ CA±ÀUÀ¼À®èzÉÄ,
 ,ÀAVVÀzÀ «µÀAiÀÄæÀVAiÉÄ C«ÄgìRÄ,Àææ«xÀzÀ gÀavÀæÁzÀ
 UÀæAxÀæÀæÀzÀÆ zÉÆgÉw®è. »AzÀÆ,ÀÜxÀ ±ÉÊ°AiÀÄ xgÀÆ¥ÀuÉAiÀÄ°è
 C«ÄgìRÄ,Àææ«fÀ ¥ÀvÀæ ¥ÀæzsÀfÀæÀzÀÄzÀÄ. DzÀgÀÆ »AzÉAiÉÄ
 °ÉÃ½zÀAvÉ °sÀgÀwÄAiÀÄ ,ÀA,ÀlØwAiÀÄ F «zÉÄ²Ä CA±ÀUÀ¼ÀfÀÆß
 fÄtÄð¹PÉÆAqÄÄ vÀfÀßzÁV æÀiÁrPÉÆArvÀÄ. C«ÄgìRÄ,Àææ«fÀ PÀ®çAzÀ
 ,ÀAVVÀæÀÄ GvÀÛgÀ zÀQèt °sÀgÀvÀzÀ PÀæÀ®ÄUÀ¼ÀÁV MqÉ-ÄvÉAzÀÄ
 °sÀ« ,À-ÁVzÀÝgÀÆ, MAzÀÄ ±ÀvÀæÀiÁfÀzÀ »AzÉAiÉÄ ZÀ®ÄPÀâ
 ,ÉÆÄæÄ±ÀégÀfÀ PÀ®çAzÀ-ÉÄ zÀQèt °sÀgÀvÀzÀ ,ÀAVVÀæÀÄ PÀfÀðl JA§
 °É,ÀgÀÄ ¥ÀqÉç-ÄvÉAzÀÆ °ÉÃ¼À-ÁVzÉ.

«dAiÀÄfÀUÀgÀ ,ÀæÀiÁæðæÀÇ ¥Àæ¹zÀp ,ÀA,ÀlØwPÀ PÉÄAzÀæÁV
 ,ÀAVVÀPÀ-ÉAiÀÄ GvÀÛæÀgÀÆ¥ÀzÀ°è «PÀ,À°ÉÆAzÀ®Ä CfÀÄæÁV,
 ®PÀëöâ, ®PÀët °sÀUÀUÀ¼ÀÉgÀqÀgÀ°èAiÀÄÆ CAzÀÄ ©vÀÛæÀzÀ ©ÄdUÀ¼ÀÉÄ
 EAçfÀæÀgÉUÀÆ ¥sÀ® PÉÆqÄÄwÛæÉ. PÀfÀðlPÀ ±ÉÊ°AiÀÄ æÉÊ²µÀÖöâæÁzÀ
 æÉÄ¼À¥ÀzÀpWaiÀÄ DzÀâ¥ÀææÀvÀðPÀgÀzÀ «zÀâgÀtâgÀ **ÀAVVÀ,ÀgÀ**
 çAzÀ »rzÀÄ gÀæÀiÁæÀiÁvÀâfÀ **ÀégÀæÉÄ¼À PÀ-ÁçÜAiÀÄæÀgÉUÀÆ**

gÀavÀ²ÁzÀ CféĀPÀ ,ÀAVñvÀUÀæAxÀUÀ¹/₄À⁰è ®PÀët^ˆsÁUÀUÀ¹/₄É⁻Áè ¥Āj²Ā⁰¹
 PÉÆæĀrūĀPĀj,Ā®àĪĀÖ PÀ⁻ÉAiĀĀ ¥ÉÆĀμĀuÉ ĀĀvĀĀŪ C©üĀÈċPUE
 ,Ā⁰ÁiĀĀPĀ²ÁzÀ²ĀĀ. ĀĀĀAzÉ EzĒĀ ,ĀĀ,ĀĀ,Āløw ,ĀĀ¥ĀæzÁAiĀĀUÀ¹/₄ĀĀ
 vĀAeÁ²ĀÇjĒĀ⁰è fÉ⁻É¹ EAzĀĀ ĀĀ²Ā⁰ÁgĀzÀ⁰ègĀĀ²Ā ,ÀAVñvÀ¥ĀzĀPwAiĀĀĀ
 gĀÆjvĀ²ĀUÀ®Ā ,Ā⁰ÁAiĀĀPĀ²Ā⁻ĀvĀĀ.

®PÀëöă^ˆsÁUÀzÀ⁰è »AċfĀ gĀZÀfÉUÀ¹/₄À²ĀzĀĀ ,ĀfĀ²Ā gĀÆ¥ĀzÀ⁰è
 PĀt⁻ÁUÀċzĀYgĀÆ ®PÀëtUÀæAxÀUÀ¹/₄Ā DzsÁgĀzĀ ĀĒĀĀ⁻É EμĀÖfĀĀĀ
⁰ÉĀ¹/₄Ā§⁰ĀĀzĀĀ. ^ˆsĀgĀvĀfĀ VĀvĀ, zĀĀæ²ĀPĀUÀ¹/₂ĀzĀ d²Ā¹ ±ĀYŌðzĒĀ²ĀfĀ
 PĀ®zĀ²ĀgÉUĀÆ, «ĀzĀĀ¹/₄ĀĀ, ⁰Ā®Āè, fĀ®UÉUÉ vĀĀĀ§ PÉ®,Ā
 PÉÆqĀĀwŪzĀY ¥ĒæqsĀ¥Āæ§AzsÀUÀ¹/₄ĀĀ §⁰ĀĀvĒĀPĀ ĀĀ²Ā⁰ÁgĀzÀ⁰èzĀĀY
 vĀ²ĀĀă GZĀŌçAiĀiĀ²Ā,ÉÜAiĀĀfĀĀĀ ĀĀĀnŌzĀY²ĀĀ. E²ĀĀUÀ¹/₄Ā⁰è
 ,ĀĀ,ĀløvĀ, ¥ĀæPĀÈvĀ ĀĀvĀĀŪ zĒĀ²ĀAiĀĀ ^ˆsĀμÉAiĀĀ ¥Āæ§AzsÀUÀ¹/₄ĀĀ
 §¹/₄ĀPÉAiĀĀ⁰èzĀĀY ⁰Āċ²ĀĀÆgĀĀ ⁰ĀċfĀ®ĪfÉAiĀĀ ±ĀvĀ²ĀiĀfĀfĀĀvĀgĀ
 ®⁰vĀ²ĀzĀ ,ĀégĀÆ¥ĀzĒqÉUÉ wgĀĀVzĀ²ĒfĀß§⁰ĀĀzĀĀ. F ^ˆsÁUÀzÀ⁰è
 fĀ⁻ĀlgĀĀ ±ĀvĀ²ĀiĀfĀUÀ¹/₄Ā PĀ® ¥Āæ§®²ĀVzĀY ^ˆsĀQŪ¥ĀAxĀzĀ²ĀgĀ
 ¥Āæ^ˆsĀ²Ā²ĀĀ ⁰ÉZĀñzĀĀzĀĀ. ^ˆsĀQŪ ¥ĀAxĀzĀ PĀÈwgĀZĀfĀPĀgĀgĀ⁰è
²ĒÆzĀ®Ā fÉfĀjUÉ §gĀĀ²Ā ⁰É,ĀgĀĀ dAiĀĀzĒĀ²Ā. gĀzsĀPĀÈμĀŪ
 ¥ĒæĀ²ĀĀ²ĀtðfÉAiĀĀ dAiĀĀzĒĀ²ĀfĀ VĀvĀUÉÆĀ«ĀzĀ²ĀĀ ²ĀiĀĀPĀŪ
 gĀUĀvĀ¹/₄ĀUÀ¹/₄Ā⁰è ,ĀĀ,ĀløvĀ ^ˆsĀμÉAiĀĀ⁰è gĀavĀ²ĀVzĒ. gĀavĀ²ĀV
 DgĒĀ¹/₄ĀĀ ±ĀvĀ²ĀiĀfĀUÀ¹/₄ĀzĀgĀÆ, EzĀgĀ ¥Āæ^ˆsĀ²Ā²ĀĀ ,Āé®²ĀĀÇ
 PĀĀAzĀzĒ, AiĀiĀ²Ā ⁰vĀgĀUĀ²ĀUĀ⁰Ā C©üfĀAiĀĀ²ĀUĀ⁰Ā ⁰ÉÆA
 ċPÉÆ¹/₄ĀĀĪvĀŪzĒ. EzĀgĀ ĀĒĀĀ⁻É gĀavĀ²ĀVgĀĀ²Ā ĀĀÆ²ĀvĀŪPĀÈĪ «ĀĀjzĀ
²ĀĀSĀĀfĀUÀ¹/₄ĀÆ CzĀfĒĒĀ CĒĀĀPĀj¹ CzĒĀ ĀiĀzĀjAiĀĀ⁰è gĀavĀ²ĀVgĀĀ²Ā
²ĀĀÆ²ĀvĀĀŪ fĀ®²ĀvĀĀŪ CμĀŌ¥ĀċUÀ¹/₄ĀÆ VĀvĀUÉÆĀ«ĀzĀzĀ
 dĒĀjæAiĀĀvÉUÉ ,ĀQĒĀ^ˆsĀÆvĀ²ĀV²Ē.

dAiĀĀzĒĀ²Ā²ĀzĀ PĀ²ĀĀUĀfĀ gĀ,Ā¥Āæ²Ā⁰Ā²ĀĀ ĀĀĀĀċfĀ
^ˆsĀQŪAiĀĀĀUĀzĀ⁻Éè⁻Áè ,ĀéZĀŌAzĀ²ĀV ⁰Āj⁻ĀvĀĀ. «zĀĀ¥Āw, ZĀArĀzĀj,Ī,
 ZĒÈvĀfĀĀ, vĀĀ®¹ĀzĀj,Ī, ,ĀÆgizĀj,Ī, «ĀĀgĀ⁻Ā⁻Ā, fĀfĀPĪ, PĀ©ĀgĪ, KPĪfĀxĪ
 vĀĀPĀgĀ²ĀĪ, PĀfĀðĪPĀzĀ ⁰ĀjzĀ,ĀgĀĀ ²Ā²Ā±ĀgĀtgĀĀ, CtŪ²ĀiĀZĀAiĀĀð,
 PĒĒvĀæAiĀĀĀ, fĀgĀAiĀĀtwĀxĀð »ĀUÉ C,ĀASĀĀvĀ ^ˆsĀPĀŪ²ĀÈAzĀzĀ²ĀgĀĀ
 ,ĀĀAzĀgĀ ĀĀvĀĀŪ ,ĀgĀ¹/₄Ā PĀÈwUĀ¹/₄ĀfĀĀĀ gĀ¹, ^ˆsĀdĒĀPĀÈĪUĀ¹/₄Ā⁰è ⁰Ār
 ,ĀAVñvĀ²ĀĀ §gĒĀ ¥ĀArvĀPĀÈĪzĀ⁰èAiĒĀĀ ²Ā⁰èzĒ dĒĀvÉAiĀĀ⁻Éè⁻Áè
²ĀĀj,ĀĀ²ĀvÉ ĀiĀUĀðzĀ±ĀðPĀgĀzĀgĀĀ. D ^ˆsĀPĀŪ²ĀÈAzĀzĀ⁻ÉÆè§ĀgĀzĀ
 ¥ĀĀgĀAzĀgĀzĀ,ĀgĀĀ, vĀ²ĀĀă PĀAiĀĀðUĀ¹/₄Ā ĀĀzsĀĀzĀ⁰èAiĀĀÆ PĀ⁻ÉAiĀĀ
 ¥ĀjμĀlgĀ ¥ĀĀfĀ²ĀĀðĀ,ÉÜAiĀĀfĀĀĀ ĀiĀr EAzĀĀ zĀQĒ^ˆsĀgĀvĀzĀ⁰è
²ĀĀ²Ā⁰ÁgĀzĀ⁰ègĀĀ²Ā ,ÀAVñvĀ ¥ĀzĀPwAiĀĀfĀĀĀ ,ĀŪ¹ PĀfĀðĪPĀ ,ÀAVñvĀ
 jvĀ²ĀĀ⁰ĀgĒ²ĀPĒPÉÆAqĀgĀĀ. C²ĀgĀfĀĀvĀgĀ §AzĀ
^ˆsĀPĀŪ²gĒÆĀ²ĀĀtĀUĀ¹/₄Ā⁰è M§ĀgĀzĀ vĀĀUĀgĀdgĀĀ ĀÈċP¥Ār¹zĀ gĀUĀ
²ĀĀvĀĀŪ PĀÈw ,ĀĀ¥ĀvĀŪfĀĀĀ EAzĀĀ fĀ²ĀĀ CĒĀĀ^ˆsĀ« ,ĀĀwŪzĒYĀ²Ē.

gĀUĀ,ĒgĀ^ˆsĀ

“sÁgÀwÁiÀÄ ,ÀAVÁvÀzÀ ,ÀvÀé²ÀÄ CzÀgÀ gÁUÀUÀ¼À°è. CzÀgÀ ,ËAzÀAiÀÄðgÁUÀgÀÆ¥ÁPÀUÀ¼À°è, CzÀgÀ ,ÄÄR, CzÀgÀ DfÀAzÀ-gÁUÀUÀ¼À gÀ ,À¥Àæ²À°AzÀ°è, PÀ«AiÀÄ ,ÀÆáwðUÉ ²ÀÄÆ® gÀZÀfÀ ,Á²ÀÄVæ-CPÀègÀ. PÀ`Á«zÀxUÉ ««zsÀ ²`É ²ÀÄvÀÄÛ ,À¥ÀÛ²ÀtðUÀ¼ÀÄ. ,ÀAVÁvÀUÀgÀxUÉ-zsÀéx ,ÀÆZÀPÀ ,À¥ÀÛ ,ÀégÀUÀ¼ÀÄ. ZÀvÀÄgÀ ,ÀAVÁvÀUÀgÀfÀ PÉÉAiÀÄ°è ,À¥ÀÛ ,ÀégÀUÀ¼ÀÄ fÄÀPÀ¼ÉAiÀÄfÀÄß ¥ÀqÉzÀÄ ,ÀégÀ ,ËzsÀUÀ¼ÁUÀÄvÀÛ²É. gÀAdxÁiÀÄ gÁUÀgÀZÀfÀ ¥Àæ²À°AzÀ°è fÀ²ÀÄä Q«UÉ ,ËR²À²ÀAiÀ²ÀiÀqÀ²ÀÄzÉÄ C®èzÉ EfÀÆß M¼À°ÉÆPÀÄi CÀvÀgÀAUÀPÀÆi ±ÁAw ,À²ÀiÀzsÀfÀUÀ¼ÀfÀÄß vÀgÀÄvÀÛ²É.

,ÀégÀ, ²Àtð JAzÀgÉ UÉÆAZÀ®Ä UÉÆAZÀ`AzÀ ,ÄÄAzÀgÀ ,ÀégÀ ,À²ÀÄÆ²À E²ÀÄUÀ½AzÀ PÀÆr dÉAvÉUÉ °ÀµÀð²ÀfÀÄßAiÀ²ÀiÀqÀ²ÀÄzsÀéx«±ÉÄµPÉi gÁUÀ²ÉAzÀÄ ²ÀÄvÀAUÀfÀÄ WÉÆÄ¶¹zÀÄçxAzÀ gÁUÀ²ÀÄ««zsÀ gÀÆ¥ÀUÀ¼À°è ²ÀÈçPÀiÀiÁv ,ÀAVÁvÀ²ÀfÀÄß fÀ²ÀÄä ,ÀA ,ÀìøwAiÀÄ ²ÀÄÄR² CAUÀ²Áv `É¼ÀUÀÄwÛzÉ. ,ÀAVÁvÀzÀ ¥ÀæzsÀfÀAUÀ²ÀÇ ²ÀÄvÀÄÛ §²ÀÄvÉPÀ CzÀgÀ ,ÀÆáwð ,Á²ÀiÁvæAiÀÄÆ DzÀPÀgÀt fÀ²ÀÄä°è gÁUÀzÀ C©ü²ÀÈçPUÉ «±ÉÄµÀ UÀ²ÀÄfÀ²ÀxßAiÀÄ`ÁvzÉ.

MAZÉÆAzÀÄ gÁUÀPÀÆi °ÁqÀ®Ä ¥ÁægÀA©ü ,À`ÉÄPÀzÀ ,ÀégÀ (**UÀæ²À**), ,ÀégÀÆ¥À²ÀfÀÄß awæ ,À®Ä ,ÁzsÀ²ÀÁUÀÄ²À ,ÀégÀ (**CA±À**), MAZÉÆAzÀPÀÆi JgÀqÉgÀqÀgÀµÄÖ zsÀéx ¥Àæ²ÀiÀt °ÉZÀÄÑ²À ,ÀégÀ ,À¥ÀÛPÀzÀ ±ÉæÄtÄ (²ÀÄÄAzÀæ, ²ÀÄÄzsÀ², **vÁgÀ**), C®è°è x®è®Ä G¥ÀAiÀÄPÀÛ ,ÀégÀUÀ¼ÀÄ (**fÀ²ÀÄ, C¥ÀfÀ²ÀÄ, «fÀ²ÀÄ**) ,À¥ÀÛ ,ÀégÀUÀ¼À°è JµÄÖ §UÉAiÀÄ gÀÆ¥ÁPÀUÀ¼ÀÄ gÀavÀ²ÀUÀ®Ä ,ÁzsÀ²ÀÉÇÄ CJAiÀÄ®Ä **¥Àæ ,ÁÜgÀ**, C²ÀÄUÀ¼À°è DPÀµÀðPÀ²ÁvGÀÄ²À PÀæ²ÀÄ§zÀP gÀZÀfÀUÀ¼À «fÀ²À ,ÀPÉi **vÁfÀ, ²Àtð, C®APÁgÀ**, F ««zsÀ gÀZÀfÀUÀ¼ÀfÀÄ`Àè PÀÆr¹ °ÉÆ¼À¥ÀÄ PÉÆqÀ®Ä UÀ²ÀPÀ, »ÄUÉ DAiÀiÁ gÁUÀ²ÀÄ ,ÄÄAzÀgÀ gÀÆ¥AzÀ°è ²À²PÀÛ¥ÀqÀ®Ä ,ÁzsÀPÀ²ÀUÀÄ²À §²ÀÄ«zsÀ²AzÀ xAiÀÄ²ÀÄ, PÀæ²ÀÄUÀ¼ÀÄ xµÀi¶ð ,À®àlÖ²ÀÄ. EzÀ®èzÉÄ PÄ±À®vÉAiÀÄ PÄgÀ²Áv F K¼ÀÄ ,ÀégÀUÀ¼À°è LzÉÉzÀÄ, DgÀgÀfÀÉßÄ (**OqÀ²À, µÁqÀ²À**) Dj¹ C²ÀÄUÀ¼À°è gÁUÀUÀ¼ÀfÀÄß gÀa¹ «zsÀ«zsÀ gÀÄa ²ÀiÀzsÀÄAiÀÄ²ÀfÀÄß GAI²ÀiÁrgÀÄ²ÀgÀÄ. “sÁgÀvÀfÀÄ xgÀÆi¹zÀ eÁwUÁAiÀÄfÀ ¥AzÀPwAiÀÄÄ ¥sÀ®“sÀjvÀ²Áv AiÀÄxÉZÀÖ²Áv dÉAvÉUÉ DfÀÄç ,À®fÀÄ²ÀzÀÄzÉÄ C®èzÉÄ, EAzÀÆ ,ÁgÉÆÄzÀPgÀ²Áv ¥sÀ®©qÀÄvÀÛ`ÉÄ EzÉ.

gÁUÀUÀ¼ÀÄ ²ÀÈçPÀiÀiÁUÀÄvÀÛ PÉ®²ÀÄ ²ÀÄÆ®vÀvÀé ²ÀÄvÀÄÛ ¥ÀæAiÉÆÄUÀUÀ½AzÀ x«ÄðvÀ²AzÀ²ÀÄ. EfÀÄß PÉ®²ÀÄ EvÀgÀ ,ÀA ,Àìøw ²ÀÄvÀÄÛ eÁfÀ¥AzÀ ,À¥ÀPÀðçAzÀ GAMázÀ²ÀÄ. EfÀÆß PÉ®²ÀÄ ¥ÁgÀ ,ÀgÀ gÁUÀUÀ¼À «Ä±ÀæçAzÀ®Æ DzÀ²ÀÄ. ²ÀÈçPÀiÀiÁzÀ gÁUÀUÀ¼À°É ,ÀgÀÄ gÀÆ¥À ²ÀVÄðPÀgÀt E²É`Àè PÁ®PÁ®PÀÆi ¥ÀæAiÀÄvÀß CfÀÄ“sÀ²ÀUÀ¼À ¥sÀ®²Áv §zÀ ,ÄÄvÀÛ **gÁUÁUÀ, “sÁµÁUÀ,**

QæAiÀiÁAUÀ, G¥ÁAUÀ æÀÄÄAvÁzÀ æÀUÀðUÀ½AzÀ **gÁUÀ-gÁVtÄ,**
¥ÄÄvÀæ, ¥ÄÄvÀææÀÄzsÄÆ, æÉÄÄ¼Ä, d£Ä «zsÁ£ÀUÀ¼Ä JqÉUÉ §AçzÉ.

“sÁgÀwÄAiÄÄjUÉ gÁUÀæÀiÁzsÄÄAiÄÄðæÀ£ÄÄß JµÄÄÖ „À«zÀgÀÆ
 vÀÈÛ→Ä®è. CzÀ£ÄÄß „À«AiÄÄ®Ä «zsÄ«zsÄæAzÀ æÀiÁUÀðUÀ¼Ä£ÄÄß
 æ«Äð¹PÉÆArzÁÝgÉ. CzÀgÀ°è ¥ÄæzsÁ£ÄæAzÀæÄ **æ§zÄp, Cæ§zÄpUÁAiÄÄ£Ä,**
 Cæ§zÄp UÁAiÄÄ£ÄæÄÄ PÄ-Á«zÀ£Ä DAvÀjPÄ C£ÄÄ“sÄæ, D£ÄAzÀUÀ¼Ä
 ¥ÄæwzsÄææ æÄÄvÄÄÜ æÄÄ£ÉÆÄzsÄæÄðçAzÀ °ÉÆ«ÄäzÀ gÁUÀgÄ,ÀUÀ¼Ä
 „ÉZÄÒAzÀ ¥ÄææÄ°Ä. æ§zÄpUÁAiÄÄ£ÄæÄÄ æAiÄÄæÄ¥ÄÆjvÄ, PÄ-Á«zÀ£Ä
 PË±Ä®åPÉì „ÄzsÄ£Ä. Cæ§zÄp UÁAiÄÄ£ÄzÀ°è PÄ-Á«zÀ£Ä PÄ®à£Ä,ÆÉawðUÉ
 ¥ÄÆtð CæPÄ±Ä. æAiÄÄvÄ,ÄégÄ „ÄÄÄÆ°ÄçAzÀ GAmÁzÀ gÁUÀæÉÇAzÀ£ÄÄß
 vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ „ÉZÄÒAzÀ gÁUÀgÄ,À ¥ÄææÄ°ÄæÀ£ÄÄß °Äj¹ D
 ¥ÄææÄ°ÄzÀ°è æÄÄ£ÄzÀtÄAiÄÄ ±ÉÆæÄvÀÈUÀ¼Ä£ÄÄß J¼ÉzÄÄPÉÆAqÄÄ,
 vÉÄ°, eÄj, æÄÄ¼ÄÄV, Ff, Ff¹, „AvÄÈ¥ÄÜ£ÄUÀÄvÄÜ£É. F Cæ§zÄp
 UÁAiÄÄ£ÄzÀ EAç£Ä „ÉgÄÆ¥Ä D-Á¥Ä£É.

®AiÄÄ-±Ä§Ý „ÀæAiÁUÀæÄÄ

JgÀqÀ£ÉAiÄÄ «“sÁUÀzÀ°è PÄ-Á«zÀ£ÄÄ PÄ«AiÄÄÆ DUÀ-ÉÄPÁzÀ
 „æßæÉ±ÄæAzÀ. EæÄUÀ¼Ä°è PÉ®æÄ æÉÆzÄ®Ä ®PÄët, bAAzÄ,ÄÄiUÀ¼Ä
 ZËPÄiÄÖ æµÀìøvÄæV §gÉÄ „AA¥ÄæzÄAiÄÄ§zÄpæV gÄavÄæAzÀ PÄÈwUÀ¼ÄÄ.
 E£ÄÄß PÉ®æÄ PÄÈwPÄgÀ£Ä æÀiÁ£Ä¹PÄ ¥ÄæQæAiÉÄUÀ¼Ä ¥sÄ®æV
 „ÉAiÄÄ,ÆÉawð-ÄAzÀ dævÄæAzÀæÄ. E£ÄÆß PÉ®æÄ
 vÄvÉ£Ä¥ÄzÉ±ÄÉÄ æÄÄÄAvÁzÀ MAzÄÄ GçÝ±ÄåPÄìV æ«ÄðvÄæAzÀæÄ.
 PÉ®æÄ PÄÈwUÀ¼Ä°è PÄ-ÁPÄgÀgÄ PË±Ä®åzÀ PÄÄgÄÄ°ÄV æÀuÄð®APÄgÄ
 ¥ÄÆjvÄgÁUÀzÀ dvÉUÉ CµÉÖÄ „ÄAzÀgÄæAzÀ ±Ä-ÁÝ®APÄgÀUÀ¼Ä£ÄÆß
 eÉÆÄr¹ VÄvÄzÀ gÄÄa °ÉaÑ,À®ànÖæÉ. °ÄjzÄ,ÄgÄ **gÄAUÀ-ÁgÉÆÄ ¥ÄAqÄÄ**
gÄAUÀ -ÁgÉÆÄ, gÁVvÄÄçgÄ ©üPÄëPÉ, çÄQëvÄgÄ CPÄëAiÄÄ°AUÀ
«“sÉÆÄ, vÄåUÄgÄdgÄ JzÄÄìæavÉ, æÄÄÄAvÁzÀ PÄÈwUÀ¼Ä°è£Ä AiÄæÄÄPÄ,
çÄQëvÄgÄ, vÄåUÄgÄd AiÉÆÄUÀæÉÆ“sÄæÄ, PÄÈwAiÄÄ AiÄÄw,
æÄÄt¥ÄææÄ¼ÄzÀ æÉAPÄmÁZÄ®¥ÄvÉ (çÄQëvÄgÄ QÄvÄð£ÉUÀ¼Ä°è EAvÄ°Ä
 ZÄæÄvÄìgÀUÀ¼Ä£ÉÄPÄæÀ£ÄÄß PÄt§°ÄÄzÄÄ), E£ÄÄß PÉ®æÄzÀgÄ Dç
 CAvÄå¥Äæ,À gÁUÀæÄÄzÉæ °ÉÆÄzÀ°è gÁUÀ, ±Ä§Ý, gÄ,ÀPË±Ä®åæÄ
 JµÉÆÖÄ zÉÆgÄQ £ÄæÄä æÄUÉiÄAiÄÄPÄgÄgÄ CæÄgÄ ¥Äæw“sÉ æÄÄvÄÄÜ
 gÄZÄ£ÄPË±Ä®åUÀ½AzÀ „AAVvÄzÀ C£ÄAvÄæÄÄRUÀ¼Ä£ÄÄß
 “É¼ÄVgÄæÄÄzÄÄ PÄAqÄÄ§gÄæÄÄzÄÄ.

gÁUÀæÄÄ “sÁgÀwÄAiÄÄ „AAVvÄzÀ fÄæ¼Ä, æd. CAvÉAiÉÄÄ CzÀgÄ
 JgÀqÄÄ PÄæ®ÄUÀ½UÉ EgÄÄæ æÄÄÄRä ©ü£ÄßvÉAiÄÄÆ CzÉÄ DVzÉ. °ÉZÄÄÑ
 PÄrÉÄ CzÉÄ °É,ÄgÄÄUÀ½zÄÝgÄÆ, GvÄÜgÄ zÄQët“sÁgÄvÄ gÁUÀUÀ½UÉ
 gÄÆ¥ÄzÀ°è ©ü£ÄßvÉ-ÄzÉ. dvÉUÉ æÄVÄðPÄgÄtzÀ°èAiÄÄÆ CµÉÖÄ.

GvÀÛgÀ`sÁgÀvÀzÀ gÁUÀ ¥ÀzÀPwAiÀÄÄ ¤,ÀUÀðzÀ°è °ÉZÀÄÄÑ
 °Ä£À³ÄzÀAwzÉ. zÀQët`sÁgÀvÀzÀ°è °ÉaÑ£À ¤AiÀÄ³ÄÄ ¢ÄÄvÀÄÛ ²¹ÛUÉ
 M¼À¥ÀiÖAwzÉ. GvÀÛgÀzÀ gÁUÀ-gÁVtÄÄ ¥ÀzÀPwAiÀÄ°è MAzÉÄ
 ¤AiÀÄ³ÄÄ«®è¢gÄÄ³ÄÄzÄÄ ¤d. DzÀgÉ C³ÄÄUÀ¼À ,ÀégÀÆ¥À DPÀµÀðPÀ
 PÀtÄÛUÀÆ CµÉÖÄ Q«UÀÆ CµÉÖ. zsÀé¤,ÀégÀÆ¥À³ÄÄ ¥ÀArvÀ¥À³ÄÄgÀgÀ
 ¢AiÀÄ®èjUÀÆ, §°ÄÄ EA¥ÄÄ. avÀæ,ÀégÀÆ¥À³ÄÄ Ç CµÉÖÄ. PÄÄAZÀ¢A¢½zÀ
 PÄ«vÉ J£Àß§°ÄÄzÄÄ PÀtÄÛUÉ vÀA¥ÄÄ. zÀQëtzÀ gÁUÀ,ÀégÀÆ¥À³ÄÄ §gÉÄ
 Q«AiÀÄ ¢ÉÄÄ-É ©Ä¼ÄÄ³ÄÄzÀQIAvÀ MAzÄÄ ¥ÀzÀgÀ °ÉZÄÑV M¼ÀUÉ
 ¥Àæ³ÉÄ²,À-ÉÄPÄÄ. D£ÄAzÀ³ÄÄ ¢AiÀ£À¹PÄ³ÄÄzÄÄ. ,Àé®à PÄ-ÉAiÀÄ
 ¥ÀjZÄAiÀÄ«zÀÝ³ÄgÄÄ §°ÄÄ,ÄÄR³Ä£ÄÄß C£ÄÄ`sÀ«,À§°ÄÄzÄÄ. dvÉUÉ
 ¥ÀzÀPwAiÀÄ ®AiÀÄ¥ÀæzsÀ£Ä³ÄÄzÄÄjAzÀ ¤AiÀÄvÀ,ÀégÀÆ¥ÀzÀ°è ¢AiÀvÀæ
 gÁUÀgÀÆ¥À³ÄÄ ¢ÄÄPÄÛ¥ÀqÄÄvÀÛzÉ.

gÁUÀ-gÀ,À

gÁUÀUÀ½UÉ avÀæ,ÀégÀÆ¥À³ÄÄ J°èAiÀÄzÄÄ? EzÄÄ
 `sÁgÀwÄAiÀÄ,ÄAVÄvÀzÀ ¢ÉÉ²µÀ×öä. gÁUÀgÁVtÄ ¥ÀzÀPw-ÄAzÀ gÁUÀ³ÄiÄ-Ä
 avÀæUÀ¼ÄÄ °ÄÄnÖ ,ÄAVÄvÀ avÀæPÄ-ÉUÀ½UÉ MAzÄÄ ,ÄA\$AzsÀ³Ä£ÄÄß
 PÄ®à¹zÄÄ³ÄÄ. ¢Ä,ÄÄÛ-,ÄAVÄvÀzÀ gÁUÀ. gÀ,À¥ÀæAiÉÆÄUÀ-PÄÄAZÄzÀ
 ¢ÄÄÆ®PÄ. avÀægÀÆ¥ÀzÀ°è DAiÀiÄ gÁUÀ³Ä£ÄÄß °ÄrzÀgÉ EzÉÄ avÀæ³ÄÄ
 £Ä³ÄÄä ¢ÄÄ£À¹£À°è ¢ÄÄÆqÄÄ³ÄÄzÉÄ? E®è. avÀæ³ÄÄ gÁUÀPÉi £Ä³ÄÄä
 ¢ÄÄ£À¹£À ¥ÀæQæAiÉÄAiÀ£ÄÄß ,ÀÆ,À¢zÀÝgÀÆ F zÄÉ¶ÖAiÀÄ°è
 `É¼ÉzÄÄ\$A¢gÄÄ³ÄÄ MAzÄÄ ,ÄA¥ÀæzÄAiÀ³Ä£ÄÄß ¤gÀÆ,ÄÄvÀÛzÉ.
 `sÁgÀwÄAiÀÄgÄÄ J®è ¢Ä,ÄÄÛUÀ¼À°èAiÀÄÆ zÉÄ³ÄvÄ ,ÀégÀÆ¥À³Ä£ÄÄß
 PÄtÄ³ÄÄgÄÄ. CAVÉAiÉÄÄ MAzÉÆAzÄÄ ,ÀégÀPÄÆi MAzÉÆAzÄÄ gÁUÀPÄÆi
 MAzÉÆAzÄÄ gÀ,À, MAzÉÆAzÄÄ C©ü³ÄiÄ¤ zÉÄ³ÄvÉ E³ÄÄUÀ¼À£ÄÄß
 PÄ°à¹zÄÝgÉ. ®PÄëtPÄgÄgÄÄ °ÉÄUÀÆ PÄ³ÄÄ£ÄÄ`sÀ«UÀ¼ÄzÄÄzÄjAzÀ CzÀPÉi
 E£ÄÆß £ÄAiÀÄPÄ-£ÄAiÀÄQ `sÉÄzÄ³ÉÄ ¢ÄÄÄAvÄzÀ C®APÄgÀUÀ¼À£Éß-Àè
 ,ÉÄj¹ §gÉÄ ±Äæ³Ä³ÉÄ DzÀ ,ÄAVÄvÀ³ÄÄ zÄÈ±Ä³ÄÄ Ç DUÄÄ³ÄAvÉ
 ¤«Äð¹zÄÝgÉ. PÄ«AiÀÄ ,ÀÆàwðAiÀÄAvÉAiÉÄÄ PÄ-ÉUÀgÀ£À ,ÀÆáwð.
 PÄr³ÉÄAiÀiÄzÄÄzÉÄ? gÄd¥ÀÆd PÄ-ÉAiÀÄ avÀæUÀgÀgÄÄ F ¢Ä,ÄÄÛ³Ä£ÄÄß
 AiÀÄxÉÄZÀÒ³ÄV G¥ÀAiÉÆÄV¹PÉÆAqÄÄ dUÀvÀàç¹zÀP gÁUÀ³ÄiÄ-Ä
 avÀæUÀ¼Ä£ÄÄß ¤«Äð¹zÄÝgÉ. EzÀgÀ°è §°ÄÄvÉÄPÄ zÄ³ÉÆÄzÀgÀ «Ä±Äæ£À
 “,ÄAVÄvÀzÀ¥Àðt”zÀ°è «Äj¹gÄÄ³ÄÄ gÁUÀgÁVtÄÄ ¢ÄÄÆwðÄtð£ÉAiÉÄÄ F
 avÀæPÄgÀgÀ ¢ÄÄÆ®³Ä,ÄÄÛ.

gÁUÀUÀ½UÉ MAzÉÆAzÄÄ gÀ,À¤gÀÆ¥ÀuÉAiÀÄÄ
 «zsÄAiÀÄPÄ³ÄVgÄÄ³ÄÄzÄÄ gÁUÀ³Ä£ÄÄß °ÄrzÀ°è «zsÄAiÀÄPÄ³ÄVgÄÄ³Ä
 gÀ,Ä³ÄÄ °ÄqÄÄ³ÄÄgÀ°èAiÉÄÄ GzÄä«,ÄÄ³ÄÄzÉÄ? PÉÄ¼ÄÄ³ÄÄgÀ°èAiÀÄÆ
 GzÄä«,ÄÄ³ÄÄzÉÄ? EzÄÄ ¢ÄÄ£À±ÄÄ,ÀÛczÀ ¹Ä³ÉÄUÉ ,ÉÄjzÀ «µÄAiÀÄ.
 °ÄUÉAiÉÄÄ ¤,ÀUÀðzÀ ¢ÉÄÄ°£À gÁUÀUÀ¼À ¥Àæ`sÄ³Ä³ÄÄ ¢ÄÄvÀÄÛ

CªÀÀUÀ¼À gÉÆÃUÀºÁgÀPÀ ±ÀQÛ EªÉ-Áè ¢ÀÄ£À±ÀÀ,ÀÛç ¥ÁæAvÀPÉ|
M¼À¥ÀqÀÄªÀ «µÀAiÀÄUÀ¼ÄÄ. ¤À,ÀUÀðZÀ ¢ÉÄ-É ÀAVÄVÀZÀ ¥Àæ-sÀªÀªÀ
EzÉAiÉÄÀ§ ¨sÀªÀ£ÉAiÀÄÄ ¨sÀgÀvÀZÀºè ¢AiÁvÀæªÉÄ C®è, ¥ÉªÀðvÀ
gÁµÀÖçUÀ¼À-Éè-Áè EgÀÄªÀ £ÀÀ©PÉ¬ÀZÀÄ. £ÀªÀÄªºè EzÀgÀ «µÀAiÀÄªÀV
UÀÄAqÀQæAiÀiÁ ¢ÄÄvÀÄÛ ²æÀgÁUÀUÀ¼ÄÄ PÀ®è£ÀÄß PÀgÀV,ÄªÀªÀZÀÄ
¥ÀÄ£ÀßUÀªÀgÀ½, CÀªÀj gÁUÀUÀ¼ÄÄ ºªÀÀUÀ¼À£ÀÄß §gÀªÀiÁqÀÄªÀªÀZÀÄ,
¢Ã¥ÀPÀ gÁUÀªÀÄ ¨ÉAQ ºAwÛ,ÄªªÀªÀZÀÄ, CªÄÄEvÀªÀ¶ðtÀ ¢ÄÄvÀÄÛ
ªÉÄÄWÀªÀ-ÁígÀ gÁUÀUÀ¼ÄÄ ¢Ä¼É§j,ÄªªÀªÀZÀ ¢ÄÄAvÀZÀ
¨sÀªÀ£ÉUÀ¼ÀÆ CzÀgÀ PÀxÉUÀ¼ÀÆ EªÉ.

[illegible]

dAiÄdAiÄªAAw gÁUÄªÄ ¥Á±ÄèðªAaiÄÄªÄfÄÄß UÄÄt¥Är, ÄªÄÄzÉAs
£ÄÄ©PÉ-ÄzÉ. FV£Ä gÁA¥ÄAgÄ £ÄªÄ\$gÄ vAvÄ£ÄªÄgÉ£sâgÄÄ
EzÄgÄAvÉAiÉÄÄ MAzÄÄ ªÄµÄð PÁ® dAiÄdAiÄªAAw gÁUÄªÄfÄÄß °Är
PÉÄ½ vÄªÄÄUE \$AçzÄÝ ¥Á±ÄèðªAaiÄÄ gÉ£ÄUÄçAzÄ
«ªÄÄPÄÛgÄzÄgÄAvÉ ! »ÄUEAiÉÄÄ §°Ägi, “ÄUEÄ±Äéj ¥ÄÆjAiÄiÄ zÄ“Ädj
PÄªÄiÄZi gÁUÄUÄ¼ÄÄ GfÄäzªÄÄ£ÄÆß ,£ÄÄ°Äx, vÉÆÄr, “sÉÊgÄ«
gÁUÄUÄ¼ÄÄ vÄ-ÉwgÄÄUÄÄªÄÄzÄ£ÄÆß ¥ÄÆ«ðgÁUÄªÄÄ gÄPÄÜzÄ
MvÄÛqÄªÄ£ÄÆß w®AUï, ©-ÄªÄ-i, ªÄÄÄ-ÄÜx, gÄªÄPÄ° gÁUÄUÄ¼ÄÄ
PÄèAiÄÄgÉ£ÄUÄªÄÄ£ÄÆß »ÄUEAiÉÄÄ EvÄgÄ gÁUÄUÄ¼ÄÄ E£ÄÆß °Ä®ªÄÄ
gÉ£ÄUÄUÄ¼ÄÄ£ÄÆß UÄÄt¥Är, ÄªÄÄÄÉAs “sÄªÄ£É GvÄÛgÄ “sÄgÄvÄzÄ°ézÉ.
¥ÄæPÄÈw ªÄÄvÄÄÛ ªÄÄ£Ä¹£Ä ªÉÄÄ-É ,ÄAVÄvÄzÄ ¥Äæ“sÄªÄªÄÄ AiÄiÄªÄ
AiÄiÄªÄ gÄÆ¥ÄzÄ°è £ÄqÉAiÄÄ§®èzÉAsÄzÄ£ÄÄß ±ÉÆÄzsÄ£É £ÄqÉ, Ä®Ä
ªÄÄ£Ä±ÄÄ, ÄÛçðÕJUÉ E£ÄÆß °ÉaÑ£Ä CªÄPÄ±Ä«gÄªÄªÄÄzÄjAzÄ D “sÄUÄzÄ°è
°ÉaÑ£Ä ¥ÄæAiÄÄvÄßUÄ¼ÄÄ £ÄqÉAiÄÄ“ÉÄPÄVzÉ.

zÀÆgÀzÀ°è ¥ÀæwzsÀéꝥ

"sÁgÀvÀzÀ fÁfÁ PÉëÄvÀæUÀ¼À°è ¥Àæ" sÁªÀ±Á°AiÀiÁzÀ ,ÀAVÄvÀªÄÄ
 "sÁgÀvÀzÀ °ÉÆgÀUÀÆ ,ÁPÀµÄÄÖ ¥Àæ" sÁªÀªÀfÄÄß ©ÄjzÉ. CgÉÄ©AiÀiÁ
 ¢AzÀ d¥ÁæfÀªÄgÉUÉ ,ÀAVÄvÀzÀ°è ¥ÀæzsÁfÀªAzÀ CAUÀªÄÄ fÁªÄÄ
 gÁUÀªÉAzÀÄ PÀgÉAiÀÄÄªÄ model system °ÉZÄÄÑ ¥ÀæZÁgÀzÀ°èzÉ. DzÀgÉ F
 ¥AzÀPwAiÀÄ °ÉZÄÄÑ ¥ÄjµÀìøvÀªÄÄvÀÄÜ °ÉZÄÄÑ ,ÄÄAzÀgÀgÀÆ¥ÀªÄÄ
 "sÁgÀvÀzÀ°èAiÉÄÄ. ¥ÈªÄðvÀª ¥Á±ÁévvÀª gÁµÀÖçUÀ¼ÉgÀqÀgÉÆqÀfÉAiÀÄÆ
 »A¢ªAzÀ®Æ C©Ü¥ÁæAiÀÄªÄÄvÀÄÜ vÀvÀéUÀ¼À «ªÄÄAiÀÄ fÀqÉzÉÄ EzÉ.
 ,ÄÖç"ÉÉÄ«fÀ "ÉÄRfÀUÀ¼ÄÄvÉ C"ÉUÁìAqÀgÀfÄÄÄ "sÁgÀvÀ¢AzÀ
 »AwgÄÄVzÀUÀ E°èAzÀ MAzÄÄ UÁAiÀÄPÀªAzÀPÀ vÀAqÀªÀfÄÄß VæÄ,ï
 ,ÀAVÄvÀªÀfÄÄß ±ÄÄ¢PÄPÄj,À®Ä PÀgÉzÉÆAiÀÄÝfÄÄvÉ. CªÀfÀ fÀAvÀgÀ
 «zÉÄ±ÀUÀ½AzÀ zÀAqÉwÜ §AzÀªÄgÉ®ègÀÆ »AwgÄÄUÄªÄUÀ E°èAzÀ
 PÉ®ªÄÄ ,ÀAVÄvÀdÖgÀfÄÄß PÀgÉzÄÄPÉÆAqÄÄ °ÉÆÄVzÁYgÉ. CzÀgÀAvÉ
 DUÉßÄAiÀÄ KµÄªzÀ°è E°èAzÀªÀ®,É °ÉÆÄzÀªÄgÀ°è CfÉÄPÀ
 ,ÀAVÄvÀdÖjzÁYgÉA§AzÀgÀ°è ,ÀA±ÄAiÀÄ«®è C°èfÀ ,ÀAVÄvÀPÉëÄvÀæzÀ°è
 CªÄgÀÄUÀ¼Ä ¥Àæ" sÁªÀªÄÄ jµÉÖïÖçYvÉÆÄ KfÉÆÄ? FUÀ ,Áé®à ,Áé®à
 PÄÄgÄªÄªÄUÀ¼ÄÄ PÄtÄvÀÜªÉ. avÀæ«ÄuÉAiÀÄÄ ¥Á±ÄÑvÀª zÉÄ±ÀUÀ¼Ä
 zitherªÄzÀªzÀªÉÄÄ"É «±ÉÄµÀ ¥Àæ" sÁªÀªÀfÄÄß ©ÄjzÉ. zsÀfÄÄ«ÄðuÉ CxÀªÄ
 |nÄ°fÀ ¥ÀÆªÄðªÄiÁzÀjAiÀiÁzÀ gÁªÀuÄ,ÀÜçªÄÄ EA¢fÀ ¥Á±ÄÑvÀª |nÄ®Ä
 gÀÆ|vªAzÄÄzÄÄgÀ°è §ªÄÄ ¥Àæ" sÁªÀªÀfÄÄß ©ÄjzÉ. "sÁgÀvÀzÀ°è F
 ªÄiÁzÀjAiÀÄfÄÄß awæ¹gÄÄªªÄªÄÆgÄÄ ²®àUÀ¼À°è
 ªÉÄÊ ,ÀÆgÄÄzÉÄ±ÀzÀ°èAiÉÄÄ JgÀqÄÄ²®àUÀ½gÄªÄªÄzÄÄ
 UÀªÄfÀªÄªÄzÄÄzÄÄ. °ÀAUÉÄj zÉÄ±ÀzÀ°ègÄªªÄ f|ì dFÁAUÄzÀªÄgÄÄ
 "sÁgÀwÄAiÀÄ §ÄqÀPÀnÖUÉ ,ÉÄjzÀªÄgÄÄ JA§AzÄÄ CfÉÄPÀgÄÄ §®è «µÄAiÀÄ,
 CªÄgÄÄ Cymbalum JA§ °É,ÀjªAzÀ PÀgÉAiÀÄÄwÜgÄªªÄ fÀªÄÄÄ
 ,ÀégÄªÄÄqÀ®ªÄÄªÄÄA¢fÀ |AiÀiÁfÉÆÄªÄzÄªPÉì |ÄpPÉAiÀiÁ¬ÄvÄÄ.
 CAVÉAiÉÄÄ fÀªÄÄÄ gÁUÀ,ÀégÀÆ¥ÀUÀ¼ÄÄ CfÉÄPÀªÄÄªÄÉÄrlgÉÄªAiÀÄfï
 dFÁAUÄzÀ°è "ÉgÉvÄÄ C®è°èAiÀÄ eÁfÀ¥AzÀ ,ÀAVÄvÀ fÀÈvÀªUÀ¼À°è
 §ªÄÄvÉPÀ ,ÉÄªªfÀ ¥sÀªÉÄPÉÆÄ fÀÈvÀªzÀ°è PÄt§gÄªªÄzÄÄ.
 DUÉßÄAiÀÄ KµÄªzÀ ,ÀAiÀiÁÄ, eÄªÄ, §°, PÄªÄ"ÉÆÄrAiÀiÁ E"Éè"Áè
 "sÁgÀwÄAiÀÄ ,ÀAVÄvÀzÀ ¥Àæ" sÁªÀªÄÄ °ÉZÄÄÑ PÄAqÄÄ§gÄªªÄzÄÄ. eÄªÄ,
 §° ¢éÄ¥UÀ¼Ä UÄªªÄÄ"ÁAUïªÄzÄªUÉÆÄ¶×AiÀÄ°èAiÀÄÆ EvÀgÀ
 "sÁUÀUÀ¼Ä fÀÈvÀª±Á"ÉUÀ¼À°èAiÀÄÆ "sÁgÀvÀ¢AzÀ"ÉÄ
 PÄtägÉAiÀiÁVgÄªªÄ CfÉÄPÀ §UÉAiÀÄ WÄfÀªAzÀªUÀ¼ÄÄ PÄt§gÄÄvÀÜzÉ.
 °ÁUÉAiÉÄÄ CªÄgÀ UÁfÀ¥AzÀPwAiÀÄ°èAiÀÄÆ "sÁgÀwÄAiÀÄ gÁUÀUÀ¼Ä
 ¥Àæ" sÁªÀªÄÄ PÄAqÄÄ§gÄªªÄªÄzÄÄ.

zÀQèt KµÄªzÀ"Éè"Áè "sÁgÀwÄAiÀÄ ,ÀAVÄvÀzÀµÄÄÖ ¥ÈæqsÀ±ÉÉ°AiÀÄ
 ,ÀAVÄvÀPÀ"É EÉÉß°èAiÀÄÆ «PÄ,ÀªÁV®è. E°è ,ÀAVÄvÀPÀ"É EÉÄÆß
 ,ÀfÄªÄ«zÉ, ,ÀZÉÄvÀfÀ«zÉ. fÀªªvÉAiÀÄÄ "sÁgÀvÀzÀ dFÄfÄªÀfÄzÀ
 fÁfÁªÄÄÄRUÀ¼ÄfÄÄß §zÀ°,ÄÄwÜzÀÝgÀÆ, ,ÀAVÄvÀªÀfÄÄß §zÀ°,Ä"ÁV®è.
 ªÄªvÄª,ÀªÉÄªzÁYgÀÆ, CzÉÄ eÁRfÀ°èAiÉÄÄ fÀqÉAiÀÄwÜzÉ. vÀvÀª®ªÁV,
 ªÁvÄªgÀªªÄ Cª±ÄÑAiÀÄ«zÁYgÀÆ, EzÄÄ EÉÉÆßAzÄÄ lÄvÄÄZÀPÀæzÀ

DgÀA`sÀªÉ¸,À§ºÀÄzÀÄ. EwºÁ,ÀªÀ£ÀÄß £ÉÆÄrzÀ°è, £Á£Á ,ÀA¥ÀæzÁAiÀÄ ±ÉÉ°UÀ¼À£Éß`Àè ¹éÄPÀj¹, ºÄÄy¹, vÀ£ÄßzÁV¹ ºÄÈ¢PÀiÀiÁzÀÄzÀÄ, ``sÁgÀwÄAiÀÄ ,ÀAVÄvÀ. ºÉÆ,À ¥ÀæºÄÈwÛUÀ¼À£ÄÄß fÄtÄð¹ ºÉÆ,À gÀÆ¥À ¢AzÀ CzÀÄ dé°,ÀÄªÀÄzÉA§ ``sÁgÀªÀ,É EzÉ.

(``sÁgÀwÄAiÀÄ ,ÀA,Àìøw zÀ±Àð£À (,ÀA) qÁ.C£ÀPÀÈ., ``sÁgÀwÄAiÀÄ ,ÀAVÄvÀ, ©.«. PÀÈµÀÜ±Á¹Ûç, JgÀqÀ£É.ªÄÄ.2009,¥Ä.684-699)

,ÀAVÄvÀªÄzÀåUÀ¼ÀÄ

vÉAV£À º¹gÀÄUÀjAiÉÆAzÀ£ÄÄß QvÄÄÛ, |Ä¹ªAiÁr, H¢ £ÁzÀ §j,ÀÄªÀÄzÀÄ ºÄÄPÀì½UÉ MAzÀÄ «£ÉÆÄzÀ. »ÄUÉAiÉÄÄ ,ÀgÀ¼ÀªÄV DgÀA`sÀªÄV, EAzÀÄ dn® gÀÆ¥À vÀ¼É¢gÀÄªÀ £Á£Á ,ÀAVÄvÀ ºÄzÀåUÀ½ªÉ. ,ÀAVÄvÀ£ÄzÀ ºÉÆgÀr,ÀÄªÀÄzÀPÀìV gÀÆ|vÀªÄzÀ ,ÀAVÄvÀ ºÄzÀåUÀ¼À ºÉÉ«zsÀå C¥Àj«ÄvÀ. DzÀgÉ ºÄÄRªªÄV EªÀ£ÄÄß vÀAwªÄzÀåUÀ¼ÀÄ. UÀ½ªÄzÀåUÀ¼ÀÄ ºÁUÀÆ vÀ¼ªÄzÀåUÀ¼ÉA§ ºÄÄÆgÀÄ ¥ÀæzsÁ£À UÄÄA¥ÄUÀ¼ÁV «AUÀr,À§ºÀÄzÀÄ.

vÀAw ºÄzÀåUÀ¼À°è CvÀåAvÀ ¥ÀjavÀ ºÄzÀå vÀA§ÆgÀ CxÀªÁ vÀA§Æj, EzÀÄ ºÁqÀÄUÀjPÉUÉ ±ÄÄæwAiÀÄ DzsÁgÀ ¸ÄqÀÄvÀÛzÉ. ``sÁgÀvÀzÀzÀåAvÀ EzÀgÀ §¼APÉ¬ÄzÉ. fÄª¼À PÉÆIÄÖ vÀA§ÆjAiÀÄ£ÄzÀzÀ gÉhÄÄAPÁgÀ ºÉaÑ,À§ºÀÄzÀÄ. ¥ÄAZÀªÄ, ºÄÄzsÀªªÄ ±ÄÄæwUÀ¼ÉgÀqÀPÀÆì vÀA§ÆjAiÀÄ ±ÄÄæwAiÀÄ£ÄÄß ºÉÆA¢¹PÉÆ¼Àî§ºÀÄzÀÄ. «ÄuÉ §º¼À ¥ÄÄgÀvÀ£À ºÄzÀå. »A¢£À ²®àUÀ¼À°è ºÀ®ªÄ §UÉAiÀÄ «ÄuÉUÀ¼À£ÄÄß UÄÄgÀÄw,À§ºÀÄzÀÄ. £ÄªÄª ¥ÄæaÄ£À UÄæAxÀUÀ¼À°è ««zsÀ «ÄuÉUÀ¼À ºÉ,ÀgÀÄUÀ½ªÉ. EAzÀÄ G¥ÄAiÉÆÄUÀzÀ°ègÀÄª «ÄuÉ, ,ÀªªAiÁgÀÄ 360 ºÀµÀðUÀ½AzÀ §¼APÉAiÀÄ°èªÉ. EzÀ£ÄÄß PÀZÀÑ|Ä JA§ ¥ÄæaÄ£À «ÄuÉAiÀÄ£ÄÄß DzsÀj¹ ºÉAPÀªÄÄTÀiÀÄ vÀAzÉ UÉÆ«AzÀ ¢ÄQëvÀgÀÄ gÀÆ|zÀgÀÄ J£ÄÄßvÀÛgÉ. EzÀgÀ°è ºÉÄÄ`É £Á®Äì vÀAwUÀ¼À®èzÉ ºÄÄÆgÀÄ vÀ¼À vÀAwUÀ¼ÀÆ EªÉ. ¹vÁgìªÄzÀåzÀ DPÁgÀ vÀA§ÆjAiÀÄAvÉ. «ÄuÉAiÀÄ°è ¸¢ðµÄÖ ,ÀégÀUÀ½UÉ ºÉÄIÖ®ÄUÀ½gÀÄªÄAvÉ ¹vÁgÀzÀ°è ZÀ°,À§ºÀÄzÀzÀ ,ÀégÀ zÀ±ÀðPÀ ¥ÄzÀðUÀ¼À£ÄÄß eÉÆÄr¹gÀÄvÀÛgÉ. ºÉÄÄ`É K¼ÄÄ vÀAwUÀ¼ÄÄ, CªÄUÀ¼À PÉ¼ÀUÉ ,ÀªªAiÁgÀÄ 11 CxÀªÁ 12 vÀAwUÀ¼À£ÄÄß PÉÆnÖgÀÄvÀÛgÉ. ¥ÀæzsÁ£À vÀAwAiÀÄ£ÄÄß «ÄrzÀUÀ PÉ¼À vÀAwUÀ¼ÄÄ PÀA|¹£ÄzÀªAiÁzsÀÄAiÀÄðªÀ£ÄÄß ºÉaÑ,ÀÄvÀÛªÉ.

vÀAwªÄzÀåUÀ¼À°è PÉ®ªÄ ¥Àæ`sÉÄzÀUÀ½ªÉ: «ÄrzÀÄ ``Áj,ÀÄªÀ, PÀªAiÁ¸AzÀ £ÄÄr,ÀÄªÀ ºÁUÀÆ §rzÀÄ ``Áj,ÀÄªÀAxÀªÄ, vÀA§Æj, «ÄuÉ, ¹vÁgìUÀ¼ÄÄ «ÄrzÀÄ ``Áj,ÀÄªÀAxÀªÄ. |nÄ®Ä, ,ÀgÀAV PÀªAiÁ¸AzÀ ``Áj,ÀÄªÀ UÄÄA|£ÄªÄ. MwÛ``Áj,ÀÄªÀ UÄÄA|UÉ ºÁgÉÆä¸AiÀÄ, |AiÀiÁ£ÉÆÄ, DUÀð£ì ºÄzÀåUÀ¼ÄÄ ,ÉÄjªÉ. `ÉÉgì, ºÁ¥ìð, ®Æåmì, VmÁgì, |AiÀiÁ£ÉÆÄ, ,É`ÉÆè, ºÄAiÉÆÄ`Á ºÄÄAvÁzÀ C£ÉÄPÀ §UÉAiÀÄ vÀAwªÄzÀåUÀ¼ÄÄ ¥À±ÁÑvÀå zÉÄ±ÄzÀ ,ÀAVÄvÀzÀ°è gÀÆrÜAiÀÄ°èªÉ. PÀuÀðIPÀ ,ÀAVÄvÀzÀ°è ¥ÀPÀìªÄzÀåªÄVÀiÀÄÆ vÀ¸ ºÄzÀåªÄVÀiÀÄÆ §¼Ä,À`ÁUÄÄªÀ |nÄ®Ä

“sÁgÀwÃAiÀÄ ,ÀAVÃvÀPÉÌ zÉÆgÉvÀzÀÄÝ ¥Á±ÁÑvÀâ ,ÀAVÃvÀzÀ ,ÀA¥ÀPÀð
 ¢AzÀ. DzÀgÉ gÁ²Àt °À,ÀÛ JA§ “sÁgÀwÃAiÀÄ ¢ÁzÀâ¢AzÀ |nÃ®Ä
 gÀÆ¥ÀÄUÉÆArgÀ§°ÀÄzÉA§ C©ü²ÀÄvÀ²ÀÆÄÄß ¥Á±ÁÑvÀâ ,ÀAVÃvÀUÁgÀgÉÄ
 PÉ®²ÀgÀÄ ¢ÀâPÀÛ¥Àr¹zÁÝgÉ. |nÃ°ÆÄAxÀ MAzÀÄ ¢ÁzÀâ £À²ÀÄä°èvÉÛAzÀÆ
 CzÀ£ÄÄß zsÀ£ÄÄ«ÄðuÉ JAzÀÄ PÀgÉAiÀÄwÛzÀÝgÉAzÀÆ PÉ®²ÀgÀÄ
 °ÉÄ¼ÄÄvÀÛgÉ. ,ÁgÀAV, ¢¬igÀÄ¬Á, E,igÀeī F vÀAw²ÀzÀâUÀ¼ÄÆÄÄß
 »AzÀÆ,ÁÛ¥ ¥ÀzÀPwAiÀÄ ,ÀAVÃvÀzÀ°è ¥ÀPÀì²ÀzÀâUÀ¼ÄÄvÉ
 G¥ÀAiÉÆÄV,ÀÄvÀÛgÉ. UÉÆÄÄÄ ¢ÁzÀâ, ©Ä£ī, «avÀæ «ÄuÁ, ,ÁgÉÆÄzi,
 ,ÁégÀ²ÀÄÄqÀ® ¢ÄÄÄAvÀzÀ E£ÄÆß °À®²ÀÄ §UÉAiÀÄ vÀAw²ÀzÀâUÀ¼ÄÄ
 “sÁgÀwÃAiÀÄ ,ÀAVÃvÀzÀ°è §¼ÀPÉAiÀÄ°è²É.

PÀgÀzÀ°è PÉÆ¼À®Ä »rzÀÄ gÁgÁf,ÀÄ²À£ÉAzÀÄ ²æÄPÀÈµÀÚ£ÄÆÄÄß
 ¢ÀtÄð¹zÁÝgÉ. PÉÆ¼À®£ÄÄß £ÉÆÄqÀzÀ²ÀgÀÄ «gÀ¼À, EzÀÄ
 UÀ½²ÀzÀâUÀ¼Ä UÄÄÄUÉ ,ÉÄjzÀÄÝ. °À¹ ©zÀÄj£À ,ÁézÀ²ÀÆÄÄß »ÄgÀ®Ä
 zÀÄÄ© CzÀgÀ°è ,ÀtÚ ,ÀtÚ gÀAzsÀæUÀ¼ÄÆÄÄß PÉÆgÉ¢gÀ¬ÉÄPÄÄ;
 ©Ä,ÀÄ²À UÀ½ ¢ÄÄÆ®PÀ °ÁAiÀiÁYUÀ £ÁzÉÆÄvÀàwÛAiÀiÁV, °AwÛgÀ²ÉÄ
 EzÀÝ ¢AiÀ£Ä²ÀÆÄÄß DPÀ¹ð¹gÀ¬ÉÄPÄÄ. F ¥ÀæPÀÈw¹zÁÝ PÉÆ¼À°²AzÀ
 ,ÀÆáwð ¥ÀqÉzÀÄ ¢AiÀ£Ä²À vÀ£ÄßzÉÄ DzÀ PÉÆ¼À®£ÄÄß
 vÀAiÀiÁj¹gÀ¬ÉÄPÄÄ-EzÀÄ PÉÆ¼À°£À GUÀ²ÀÄzÀ §UÉUÉ ,ÁégÀ,ÀâPÀgÀ H°É.

PÉÆ¼À²ÉAiÀÄAwgÀÄ²À ¢ÁzÀâ PÉÆ¼À®Ä; HzÀÄ²ÀÄzÀPÉÌ ¥ÀæzsÀ£À
 gÀAzsÀæ, ¢ÄÄÄRgÀAzsÀæ; ,Áé®à CAVÀgÀzÀ°è JAIÄ CxÀ²À MA§vÀÄÛ
 gÀAzsÀæUÀ¼ÄÄ. PÉÆ¼À®Ä “Áj,ÀÄ²À²ÀÆÄÄ ¢ÄÄÄRgÀAzsÀæzÀ ¢ÄÄÆ®PÀ
 UÀ½AiÀÄÆÄÄß H¢ F ¢ÁzÀâ²ÀÆÄÄß £ÄÄr,ÀÄvÀÛ£É. EzÀgÀ gÀAzsÀæUÀ¼Ä
 ¢ÉÄÄ¬É “ÉgÀ¼ÄÄUÀ¼ÄÆÄÄß EIÄÖ vÉUÉAiÀÄ²ÀÄzÀgÀ ¢ÄÄÆ®PÀ
 ,ÁégÀ¬sÉÄzÀ²ÀÆÄÄß °ÉÆgÀr,ÀÄvÀÛ£É. »AzÀÆ,ÁÛ¥ ,ÀAVÃvÀ ¥ÀzÀPwAiÀÄ°è
 G¥ÀAiÉÆÄV,ÀÄ²À PÉÆ¼À®Ä PÀuÄðIPÀzÀ ¥ÀzÀPwAiÀÄzÀQIÄvÀ
 GzÀÝ²ÀVgÀÄvÀÛzÉ. £ÁUÀ,ÁégÀ, ±À°À£ÁAiÀiī, PÀèj£ÉIÖ, ,ÁPÉÆiÄ¥ÉÆÄ£ī,
 |PÉÆÄ¬ÉÆÄ, N¬ÉÆ, PÀ°À¼É, PÉÆA§Ä-E²É®è UÀ½ ¢ÁzÀâUÀ¼ÄÄ. EA¢£À
 °À®²ÀÄ ,ÀÄzsÁjvÀ ¢ÁzÀâUÀ¼Ä ¢ÄÄÆ®,ÁégÀÆ¥À²ÀÆÄÄß ZÄjvÀæ ¥ÀÆ²Äð
 ¢AiÀ£Ä²À G¥ÀAiÉÆÄV,ÀÄwÛzÀÝ °À®²ÀÄ ,ÀAVÃvÀ ,ÁzsÀ£ÉUÀ¼Ä°è
 PÁt§°ÄÄzÀÄ. §°ÄÄ±ÀB vÁ¼Ä²ÀzÀâ²ÉÄ ¢AiÀ£Ä²À ¢ÉÆIÖ ¢ÉÆzÀ®Ä
 PÀAqÀÄPÉÆAqÀ ,ÀAVÃvÀ²ÀzÀâ j£Äß§°ÄÄzÀÄ.

C£ÁUÀjPÀ ¢AiÀ£Ä²À PÄÄtÄAiÀÄÄvÀÛ, vÀ£Äß PÉÈvÀnÖ, £É®zÀ²ÉÄÄ¬É
 PÀ®ÄUÀ¼ÄÆÄÄß PÄÄnÖ, jzÉ, °ÉÆmÉÖ §rzÀÄPÉÆAqÀÄ ¢ÉÆzÀ²ÉÆzÀ®Ä
 ®AiÀÄ²ÀÆÄÄß UÄÄgÀw,ÀÄwÛ¢ÝgÀ§°ÄÄzÀÄ. EzÀÄ vÀ²ÀÄmÉAiÀÄ ¢ÄAiÀðtPÉÌ
 zÁj ¢AiÀArgÀ§°ÄÄzÀÄ. ¥ÉÆ¼ÄÄÄ §ÁgÀÄqÉAiÀÄ°è ©Äd, PÀ®ÄèUÀ¼ÄÄAxÀ
 ¥ÀzÀxÀðUÀ¼ÄÆÄÄß °ÁQ V°PÉAiÀÄAxÀ ¢ÁzÀâ vÀAiÀiÁj,À§°ÄÄzÀÄ.
 “sÀÆ«ÄAiÀÄ°è UÄÄ½²ÀiÁr CzÀgÀ²ÉÄÄ¬É vÉÆUÄmÉ ¢ÄÄÄaÑ §rzÁUÀ
 zÀÄAzÀÄ©üAiÀÄÄAxÀ vÁ¼Ä ¢ÁzÀâ gÀÆ¥ÀÄUÉÆArgÀ§°ÄÄzÀÄ. »ÄUÉAiÉÄÄ
 PÄ¬£ÄÄPÀæ²ÉÄÄt DPÀ¹äPÀ²ÀVAiÀÄÆ °À®²ÀÄ ¥ÀæAiÉÆÄUÀUÀ½AzÀ®Æ
 °À®²ÀÄ §UÉAiÀÄ vÁ¼Ä²ÀzÀâUÀ¼ÄÄ gÀÆ¥ÀÄvÀ¼É¢gÀ§°ÄÄzÀÄ.

UÁ½ªÁzÀåUÀ¼ÄÄ, CzÀgÀ°èAiÄÄÆ PÉÆAŞÄªÁzÀåzÀ UÄÄA!UÉ ,ÉĲjzÀ
ªÁzÀåUÀ¼ÄÄ "sÁgÀvÀzÀ°è °ÉÆgÁAUÀt ,ÀAVÄvÀPÉÌAzÀÄ gÀÆ¥ÄÄUÉÆArªÉ.
±ÄÄ"sÀ ,ÀªÄÄAiÄÄUÀ¼Ä°è, °ÄŞä, GvÀìªUÀ¼Ä°è, fÁUÄ,ÀégÄ,
±À°ÄfÁAiÄiiUÀ¼ÄAxÀ ªÁzÀåUÀ¼Ä ,ÀAVÄvÀ«zÉÝÄ wÄgÄ"ÉĲPÄÄ.
zÉĲªÄ,ÁÜfAzÀ ,ÀAVÄvÀzÀ°è UÁ½ªÁzÀå CªªAiÄÄð, ¥Áæ§® zsÁéª¬ÄAzÁV
,ÀAPÉÄvÀ ,ÀÆa,À®Ä EªÄÄ CvÀåAvÀ G¥ÄAiÄÄÄPÄÛ (GzÁ: PÉÆAŞÄ,PÀ°Ä¼É).

"sÁgÀvÀzÀ°è ,ÀAVÄvÀªÁzÀåUÀ¼Ä Ew°Ä,À ¢ÄWÄðªÁzÀÄÄÝ. ,ÀAVÄvÀ
ªÁzÀåUÀ¼ÄÄ fÄªÄÄä zsÁ«ÄðPÄ "sÄªÄfÉAiÄÄ C©üªÄåQÜAiÄÄ
gÀÆ¥ÄªÁVzÄÝªÄÄ. ªÉĲzÀ AiÄÄÄUÀzÀ°è CfÉĲPÄ §UÉAiÄÄ ªÁzÀåUÀ¼ÄÄ
G¥ÄAiÉÆÄUÀzÀ°èzÄÝªÄÄ. ¥ÁæaÄfÄ Ff¥iÖ, C¹ĲjAiÄÄ, VæÄPï
gÄµÄÖçUÀ¼Ä®Æè CfÉĲPÄ ªÁzÀåUÀ½zÄÄÝzÄÄ w½zÄÄŞAçzÉ. "ÉĲgï
VæÄPÄgÄ CvÀåAvÀ ¥ÁæaÄfÄ ªÁzÀåªÁVvÄÄÛ. gÉÆÄªÄÄfÄgÀ°è
gÄtªÁzÀåUÀ¼ÄÄ §¼ÄPÉAiÄÄ°èzÄÄÝªÄÄ. 17fÉAiÄÄ ±ÄvªÄAiÄfÄzÀ
ªÉĲ¼ÉUÄµÉÖÄ vÄAwªÁzÀåUÀ¼Ä §¼ÄPÉ °ÉaÑvÄÄ. ªAiÄfÄªÄ vÄfÄß PÄAoÄzÀ
C©üªÄåQÜ ±ÄQÜUÉ M¼ÄUÄUÀzÀÄAxÀ fÄzÀªÄfÄÄß fÄfÄ ªÁzÀåUÀ¼ÄÄ
ªÄÄÆ®PÄ ,Àçü¹ ,ÀAVÄvÀ PÉëÄvÄæªÄfÄÄß «,ÀÛj¹zÄÝfÉ.

**(eÄÖfÄ UÄAUÉÆÄwæ, QjAiÄÄgÄ «±ÄéPÉÆÄ±Ä, ,ÄA-5,
1973, "ÉAUÀ¼ÄÆgÄÄ. ¥ÄÄ. 613-615)**

fÄÈvÄå

DAVPÄA "sÄªªÄfÄÄ AiÄÄ,Äª ªÄaPÄA ,ÀªÄðªÄÝäAiÄÄA|
D°ÁgÄåA ZÄAzÄævÁgÄç vÄA fÄªÄÄ,ÄiwéPÄA ²ªÄÄ||

F ,ÀÈ¶ÖAiÉÄÄ ²ªÄfÄ fÄÍå, DvÄfÉÄ dUÄwÛfÄ ¥ÄæxÄªÄÄ fÄvÄðfÄPÄgÄ;
fÄlgÄd. F «±ÄéªÉÄ DvÄfÄ DAVPÄ©üfÄAiÄÄ. E°èfÄ ªÁUÄÆæ¥ÄªÉ¬Äè DvÄfÄ
ªÁZÄPÄ©üfÄAiÄÄ. ZÄAzÄæ,ÀÆAiÄÄðgÉÄ DvÄªUÉ D°ÁgÄågÄÄ CAzÀgÉ
C®APÄgÄ¥ÄæAiÄÄgÄÄ-EAvÄ°Ä ,ÁwéPÄ ,ÀégÄÆ¥ÄfÄzÀ ²ªªUÉ
fÄªÄÄ,ÄĲ,ÄÄªÄ F ±ÉÆèÄPÄ, DvÄfÄ fÄÍåzÀ «gÄmï ªÉĲ"sÄªªÄfÄÄß
,ÀÆa,ÄªªÄzÀgÄ eÉÆvÉUÉ, fÄÈvÄåPÄ¬ÉAiÄÄfÄÄß PÄAqÄ ªÄª¥ÄPÄªÁzÀ
zÄÈ¶ÖUÄÆ ,AQëAiÄiÁVzÉ.

F PÄ¬ÉAiÄÄ °ÄÄIÖfÄÄß PÄÄjvÄÄ ¥ÄæZÄ°vÄªÁVgÄÄªÄ PÄxÉUÀ¼ÄÄ ,À°Ä F
CA±ÄªÄfÄÄß ,ÀµÄÖ¥Är,ÄÄvÄÛzÉ. fÄ®ÄĲ ªÉĲzÀUÀ¼ÄÄ "Áæ°ÄätjUÉ
,ÉĲªÉÆÄzÄzÄjzÀ G½zÀ PÄewæAiÄÄ ªÉĲ±ÄåçUÀ¼ÄÄ §æ°ÄäfÄ §½UÉ
°ÉÆÄV ,ÄªAiÄfÄågÄÄ ,ÄAvÉÆÄµÄ¥ÄqÄ§°ÄÄzÄzÀ PÄ¬ÉAiÄÄfÄÄß
PÉÆqÄÄªÄAvÉ PÉĲ½zÀgÄAvÉ. DUÄ §æ°Ää fÄ®ÄĲ ªÉĲzÀUÀ¼Ä°è
MAzÉÆAzÄjzÀ MAzÉÆAzÄÄ CA±ÄªÄfÄÄß vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ
LzÄfÉAiÄÄzÄzÀ fÄÍåªÉĲzÄªÄfÄÄß ,ÀÈ¶Ö¹zÄfÄAvÉ! »ÄUÉ fÄÍåªÉĲzÄªÄfÄÄß
,ÀÈ¶Ö¹zÄ §æ°Ää CzÄfÄÄß ªÉÆzÄ®Ä "sÁgÀvÄªUÉ PÉÆIÖ. "sÁgÀvÄfÄÄ
CzÄfÄÄß UÄAzsÄªÄðjUÉ C¥ÄìgÉAiÄÄjUÉ PÄ°¹ ²ªÄfÄ ,ÀªçüAiÄÄ°è fÄÈvÄÛ,
fÄÈvÄå, fÄÍåUÀ¼ÄfÄÄß Dr¹zÄ. CzÄjzÄ |æÄvÄfÄzÄ ²ªÄ, vÄfÄß UÄtUÄ½AzÄ

D «zÉâAiÀÄÉÄÄß EÉÄÆß °ÉZÁÑV PÉÆr¹zÀ, ¥Á²ÄðwAiÀÄ ²ÄÄÆ®PÀ
 -Á,Äâ²ÄÉÄÄß °ÉÆÄçü¹zÀ. vÀAqÄÄ²ÄÄÄx-ÄAzÀ vÀAqÄ²Ä²ÄÉÄÄß °ÉÄ½¹zÀ.
 CÉÄAvÀgÀ D «zÉâ ¥ÄgÄA¥ÄgÉ-ÄAzÀ °sÄÆ-ÉÆÄPÄPÉÌ §AçvÄÄ-JÉÄÄßvÀÛzÉ
 C©üÉÄAiÀÄzÀ¥Äðt, °sÄgÄvÀÉÄ ÉÁlâ±Á,ÀÛç²ÄÇ ,Àé®à °ÉZÄÄÑ PÄ²ÉÄ EzÉÄ
 PÄxÉAiÀÄÉÉßÄ °ÉÄ½zÉ. PÄxÉAiÉÄÄÉÉÄ EgÀ°, ,ÁPÄëvī §æ²Ää ²ÄÄvÄÄÛ
 ²²ÄjAzÀ-ÉÄ °ÄÄnÖ§AzÀ PÄ-É EzÉÄ§ zÀÈ¶ÖAiÀÄÉÄÄß °É¼É¹PÉÆAqÄÄ §AzÀ
 CA±À UÄ²ÄÄx,À-ÉÄPÄzÄÄzÄÄ.

§²ÄÄ±ÄB F zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ-ÉÄ ¥ÄÄgÄtUÄ¼Ä°è zÉÄ²ÄvÉUÄ¼Ä ÉÄÈvÄâzÀ
 ²ÄtðfÉ «±ÉÄµÄ²ÄV °É¼ÉçzÉ. E°è §²Ä¼Ä CxÄðUÄ©üðvÄ²ÄzÀ MAzÄÄ
 PÄ®àÉÉAiÉÄÄzÄgÉ «±ÄÉÉÄl, ÉÄlgÄdÉÄzÄÄ. C²ÄÉÄ vÀAqÄ²Ä ÉÄÈvÄâzÀ
 ,ÄAPÉÄwPÄ CxÄð °É¼ÉAiÀÄÄvÄÛ §AzÄÄ zÀQèt EAriAiÄzÄ°è gÄÆivÄ²ÄzÀ
 ¥Äæ¹zÄP ÉÄlgÄdÉÄ «UÄæ²ÄzÄ°è ¥ÄÆtðUÉÆArvÉÉÄß§²ÄÄzÄÄ.
 ²ÄÄ²ÄvÄé¥ÄÆtð²ÄzÄ CA±ÀUÄ¼ÄÉÄÄß, zsÄéx¥ÄÆtð²ÄzÄ PÄ²ÄâzÄAvÉ EzÄÄ
 CqÄV¹PÉÆArzÉ. ErÄ ,ÀÈ¶ÖZÄPÄæzÄ°ègÄÄ²Ä ®AiÄÄ§zÄP²ÄzÄ ZÄ®ÉÉAiÄÄ
 ,ÄAPÉÄvÄ DvÄÉÄ ÉÁlâ-JA§ÄzÄÉÄÄß ,ÄÆa,À®Ä ÉÄlgÄdÉÄ «UÄæ²ÄzÄ
 ,ÄÄvÄÛ®Æ ZÄPÄæPÄÈw ²Äâ¹¹gÄ²ÄÄzÄÉÄÄß UÄ²ÄÄx,Ä§²ÄÄzÄÄ.
 ²ÄiÄAiÄiÄ°sÄæAwAiÄÄÉÄÄß vÄÄ½zÄÄ C,ÄASÄävÄ fÄ²ÄvÄÄUÄ¼ÄÉÄÄß
 CzÄjAzÀ ©qÄÄUÄqÉUÉÆ½,Ä²Ä²ÄÄzÄgÄ ,ÄAPÉÄvÄ²ÄV PÄ°xÄzÄ DvÄ
 gÄPÄè,ÄÉÄÉÄÄß vÄÄ½AiÄÄÄwÛgÄ²ÄÄvÉ awæ,À-ÁVzÉ; ²ÄÄvÄÄÛ ,ÀÈ¶Ö,
 ¹Üw, ®AiÄÄ, wgÉÆÄ°sÄ²Ä, CÉÄÄUÄæ²Ä-F ¥ÄAZÄQæAiÉÄUÄ¼ÄÉÄÄß
 ,ÄÆa,Ä²ÄÄAwzÉ ²ÉÄÄ®ÄUÄqÉAiÄÄ §®UÉÉAiÄÄ°è DvÄ »rçgÄ²Ä qÄ²ÄÄgÄÄ
 ,ÀÈ¶ÖÉÄzÄ (creative Sound) «ÉÄÄ,ÄzÉÆâÄvÄPÄ²ÄzÄÄzÄÄ. C°èAiÉÄÄ
 JqÄUÉÉAiÄÄ°ègÄÄ²Ä °ÉÄQ, ®AiÄÄPÄgÄPÄ ±ÄQÜAiÄÄ ,ÄAPÉÄvÄ;
 PÉ¼Ä°sÄUÄzÄ §®UÉÉ «dAiÄÄ,ÄÆZÄPÄ²ÄzÄ ²ÄÄÄzÉæAiÄÄÉÄÆß, JqÄUÉÉ
 CÉÄÄUÄæ²Ä,ÄÆZÄPÄ C°sÄAiÄÄ²ÄÄÄzÉæAiÄÄÉÄÆß ¥ÄqÉçzÉ. MAzÄjAzÄ
 gÄPÄè,ÄÉÄÉÄÄß vÄÄ½AiÄÄÄvÄÛ, EÉÉÆßAzÄÉÄÄß ÉÄvÄðÉÄ°sÄAv-ÄAzÄ
 ²ÉÄÄ-ÉwÛgÄ²Ä PÄ®ÄUÄ¼ÄÄ vÄ²ÄÄ,Ä²ÄÉÄÄß PÄ¼ÉzÄÄ fÄ«UÄ½UÉ
 xÄqÄÄ²Ä HzsÄéðUÄ«ÄvÄé²ÄÉÄÄß ,ÄÆa,ÄÄvÄÛ²É. »ÄUÉ ÉÄlgÄdÉÄ
 «UÄæ²ÄzÄ PÄ®àÉÉAiÄÄ°è CxÄð²ÄÉÄÄß EÉÄÄß °É¼É,ÄÄvÄÛ
 °ÉÆÄUÄ§²ÄÄzÄÄ. §vÄÛçgÄ²Ä a®Ä²ÉÄAiÄÄAvÉ CzÄgÄ°è CxÄð GPÄÄivÄÛ-ÉÄ
 EgÄ²ÄµÄÄÖ zsÄéx¥ÄÆtð²ÄvÉ CzÄÄ. °sÄgÄvÄRAqÄzÄ ,ÄÄ,ÄlðwAiÄÄ x
 çüAiÄÄÆ ¥ÄæwçüAiÄÄÆ DUÄÄ²ÄµÄÄÖ ²Äâ¥ÄPÄ²ÄV F ÉÄlgÄdÉÄ PÄ®àÉÉ
 °É¼ÉzÄÄ§AçzÉ.

DPÄ±Ä²ÄÉÉß-Áè ²Äâ¹,ÄÄ²Ä ZÄ®ÉÉ, DzÄgÄÆ CZÄ®²ÄzÄ ¹ÜgÄvÉ-
 JgÄqÄÉÄÆß KPÄPÄ®zÄ°è M¼ÄUÉÆArgÄ²Ä ÉÄlgÄdÉÄ «UÄæ²Ä MAzÄÄ PÄqÉ
 ²®à PÄ-ÉAiÄÄ ¥ÄjtwAiÄÄÉÄÄß vÉÆÄj¹zÄgÉ, EÉÉÆßAzÄÄ PÄqÉ ÉÄvÄðÉÄ
 PÄ-ÉAiÄÄ GzÄvÄÛvÉUÉ ,ÄAPÉÄwPÄ²ÄzÄ PÄ-ÁPÄÈwAiÄiÄV ¥Äjt«Ä¹zÉ. EvÄgÄ
 CÉÉÄPÄ zÉÄ²ÄvÉUÄ½UÄÆ ÉÁlâzÄ ,Ä§AzsÄ²ÄÉÄÄß ¥ÄÄgÄtUÄ¼ÄÄ PÄ°à¹²É.
 GzÄ²ÄgÄuÉUÉ ¥Ä²ÄðwAiÄÄ -Á,Äâ; EzÄÄ ²²ÄÉÄ vÀAqÄ²ÄPÉÌ
 ¥ÄÆgÄPÄ²ÄÄzÄÄ. ²²Ä ¥Ä²ÄðwAiÄÄgÄAvÉ gÄzsÄPÄÈµÄÜgÄ ÉÄvÄðÉÄ; EzÄÄ
 ,ÀÈ¶Ö ±ÄQÜAiÄÄ ¥ÄætAiÄÄ²ÄÄÄS²ÄÉÄÄß ¥ÄæzsÄÉÄ²ÄV awæ,ÄÄ²Ä

§AiÄÄPÉ—ÄAzÀ gÀÆ|vÀªÁzÄÄzÄÄ. C¥ÀìgÉAiÄÄgÄÄ UÄAzsÄªÄðgÄÄ, QÉÀßgÄgÄÄ, AiÄÄPÄëgÄÄ (C®èzÉ UÄt¥ÄwAiÄÄÄ ,ÄºÄ) ÉÁÌ«±ÁgÄzÄgÄVzÄÝgÉ ÉÄÄÄÄ ¥ÄÄgÄtUÄ¼Äºè. §ºÄÄ±ÄB “PÄÄtÄvÄ«®èzÉ dUÄwÜ®è” —JA§ “sÄªÄÉÉUÉ ¥ÉÆÄµÄPÄªÄUÄÄªÄAvÉ ¥ÄÄgÄtUÄ¼Ä PÄ®àÉÉ “É¼ÉzÄÄ\$AçzÉ.

LwºÁ¹PÄ zÄÈ¶Ö—ÄAzÀ ÉÉÆÄrzÄgÄÆ ªÄiÁÉÄªÄfÄªÄÉÄzÄ «PÄ,ÄzÄºè ÉÄvÄðÉÄzÄ ,ÄÜÉÄ ¥ÄæzsÄÉÄªÄVzÄÄYzÄÄ PÄAqÄÄ\$gÄÄvÄÜzÉ. ,ÄAVÄvÄzÄAvÉ ÉÄÈvÄªÄÇ C©üªÄªÄQÜAiÄÄ ªÄiÄzsÄªÄÄªÄV Cw ¥ÄæaÄÉÄPÄ®çAzÄ®Æ “É¼ÉzÄÄ\$AçzÉ. ªÄiÁÉÄªÄÉÄ ªÉÆIÖªÉÆzÄ®ÉÉAiÄÄ “sÄµÉ, ÉÄzÄ ªÄÄvÄÄÜ C©üÉÄAiÄÄUÄ¼ÄÉÉß§ºÄÄzÄÄ. EªÉgÄqÄÆ CxªÄAiÄÄªÄªÄV eÉÆvÉeÉÆvÉAiÄÄºèAiÉÄÄ “É¼ÉzÄÄ \$AzÄÄªÄÄ. ªÉÆzÄ®Ä ,ÄAVÄvÄªÉAzÄgÉ ÉÄÈvÄªÄÇ CzÄgÄºè ,ÄªÄiÁªÉÄ±ÄªÄVAiÉÄÄ EgÄÄwÜçÝvÄÄ PÄæªÉÄÄt VÄvÄªÄzÄªÄUÄ¼ÄÄ ,ÄAVÄvÄzÄºè G½zÄÄ ÉÄÈvÄª “ÉÄgÉAiÄiÁV “É¼ÉAiÄÄvÉÆqÄVvÄÄ.

¥ÄæPÄÈwAiÄÄºègÄÄªÄ ®AiÄÄ\$zÄªÄªÄzÄ ªÄªÄÄ,ÉÜUÉ ªÄiÁÉÄªÄÉÄÄ vÉÆÄj¹zÄ zÉÊ»PÄ ¥ÄæwQæAiÉÄAiÉÄÄ ÉÄvÄðÉÄPÉÌ ªÄÄÆ®ªÄV ¥Äjt«Ä¹vÉÉß§ºÄÄzÄÄ. DvÄÉÄ “sÄªÄÉÉUÄ¼Ä ¥ÄæPÄ±ÄÉÄPÄÌV F zÉÊ»PÄ ¥ÄæwQæAiÉÄAiÄÄÆ ®AiÄÄ\$zÄªÄªÄzÄ jÄwAiÄÄºè gÄÆ¥ÄÄ vÄ½vÄÄ: ,ÄªÉÄzÄÉÉUÄ½UÄÆ “sÄªÄÉÉUÄ½UÄÆ CÉÄÄUÄÄtªÄV GAmÄUÄÄªÄ zÉÄºÄzÄ ®AiÄÄ\$zÄªÄªÄzÄ ZÄ®ÉÉAiÉÄÄ ÉÄÈvÄªÄ ªÄÄÆ®. EzÄÄ ªÄÄÉÄÄµÄªÄºè ªÄiÁvÄæªÄ®è; ¥ÄætÄUÄ¼ÄºèAiÄÄÆ PÄAqÄÄ\$gÄÄªÄ ,ÄºÄd ¥ÄæªÄÈwÜ. ©gÄÄ“ÉÄ¹UÉ PÄ¼ÉzÄÄ ªÉÆÄqÄUÄ¼ÄÄ DUÄ,ÄªÄÉÄÄß ªÄÄÄaÑzÄUÄ ÉÄ«®ÄUÄ¼ÄÄ UÄjUÉzÄj PÄÄtÄAiÄÄÄvÄÜªÉ. CAVÉAiÉÄÄ ¥ÄætAiÄÄ“sÄªÄÉÉAiÄÄÉÄÄß ,ÄÆa,ÄªÄªÄzÄPÄÌV CÉÉÄPÄ ºÄQìUÄ¼ÄÆ ¥ÄætÄUÄ¼ÄÆ ªÄiÁqÄÄªÄ ÉÄvÄðÉÄ UÄªÄÄÉÄªÄªÄzÄÄ. §ºÄÄ±ÄB ªÄiÁÉÄªÄÉÄºèAiÄÄÆ ÉÄÈvÄª »ÄUÉAiÉÄÄ ¥ÄægÄÄ“sÄªÄ—ÄvÉAzÄÄ vÉÆÄgÄÄvÄÜzÄ. DzÄgÉ PÄæªÉÄÄt CªÄÉÄ \$ÄçP “sÄªÄUÄ¼ÄÄ “É¼ÉzÄAvÉ, CÉÄÄ“sÄªÄ ºæªÄÄAvÄªÄzÄAvÉ CµÄÖjAzÄÉÄ DvÄxUÉ vÄÈ|ÜAiÄiÁUÄºè. EzÄgÄºè MAzÄÄ «±ÉÄµÄ ªÄªÄÄ,ÉÜAiÄÄÉÄÄß K¥Äðr¹PÉÆ¼ÄÄ®Ä ºÄªÄtÄ¹zÄÉÄÄ. F ªÉÄ¼ÉUÉ, EzÉÄ ,ÄºÄ,ÄzÄ ¥sÄ®ªÄV gÄÆ¥ÄÄUÉÆ¼ÄÄÄwÜzÄÝ VÄvÄªÄzÄªÄUÄ¼ÄÆ EzÄPÉÌ »ÉÉßÉAiÄiÁV xAvÄÄ ÉÄÈvÄªzÄ “É¼ÄªÄtÄUÉUÉ ¥ÄæZÉÆÄzÄPÄªÄÇ ,ÄºÄAiÄÄPÄªÄÇ DzÄÄªÄÄ.

»ÄUÉ ÉÄÈvÄª MAzÄÄ PÄÉAiÄiÁV §ºÄ¼ÄÄ »AzÉAiÉÄÄ gÄÆ¥ÄÄUÉÆ¼ÄÄvÉÆqÄVvÄÄ. ¹AzsÄÄ ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄºè zÉÆgÉvÄ CªÄ±ÉÄµÄUÄ¼Äºè ÉÄÈvÄª“sÄAV—ÄgÄÄªÄ ¹ÜçÄ«UÄæºÄ ¹QìgÄÄªÄzÄÄ ©IÖgÉ IÄUÉéÄzÄÄ GÉÉÄRÉÄUÄ¼ÄÄ ÉÄÈvÄªPÄÉAiÄÄ Cw ¥ÄæaÄÉÄªÄzÄ ,ÄQëUÄ¼ÄÄ. IÄUÉéÄzÄ ,ÄÆPÄÜUÄ¼Äºè ÉÄÈvÄªzÄ GÉÉÄRÉÄªÄ®èzÉ ªÄÄÈzÄAUÄ, «ÄuÉ, §xì, qÄªÄÄgÄÄ ªÉÆzÄÄzÄ ªÄzÄªÄUÄ¼Ä ,ÄÆZÄÉÉAiÄÄÆ EzÉ. AiÄÄdÖ ªÉÆzÄÄzÄ ªÉÉçPÄ «çÜUÄ¼ÄÄ ,ÄAzsÄ“sÄðzÄºè PÉ®ªÄÄ ªÉÄ¼É ¹ÜçÄAiÄÄgÄÄ ÉÄvÄðÉÄªÄÉÄÄß ªÄiÁqÄÄwÜzÄÝgÉÄ\$ÄzÄPÉÌ ,ÄQëUÄ½ªÉ.

EvÀgÀ zsÁ«ÄðPÀ ðÄÄvÄÄÛ ÁÄÄiÁfPÀ PÀÆIUÀ¼Ä°èAiÄÄÆ fÄvÄðfÀ fÄqÉAiÄÄwÛvÄÄÛ. PÀæðÉÄÄt EzÄÄ ðÄðÄ¹ÜvÄðÄV °É¼ÉAiÄÄvÄÛ §AzÄAvÉ CzÄfÄÄß PÄÄjvÄÄ ±Á,ÀÛÇUÄæAxÀUÄ¼ÄÄ ð«ÄðvÄðÄzÄÄðÄÄ. Cw¥ÁæaÄfÄðÄzÄ UÄæAxÄðÉAzÀgÉ ²-Á° PÀÈ±Á±ÀéjAzÀ gÄavÄðÄzÄÄðÉAzÄÄ ðÉÄ¼Ä-ÄzÄ “fÄl,ÀÆvÄæUÄ¼ÄÄ”. DzÀgÉ CðÄÄ ¹Ql®è. CfÄAvÀgÀ fÄÄ ÇPÉÄ±ÀégÀðAzÀ gÄavÄðÄzÄ, °sÀgÄvÄtðÄ, ðÄÄvÄÄÛ ‘C©üfÄÄiÄÄ zÄ¥Àðt’UÄ¼Ä°è, ðÉÆzÄ®fÉAiÄÄzÄÄ fÄðÄðÄiÄvÄæðÄV G½ÇzÉ. CzÀgÀ,ÀAUÄæ°Ä gÄÆ¥ÄðÉAzÄÄ w½zÄÄ§gÄðÄ ‘C©üfÄÄiÄÄ zÄ¥Àðt’ ðÄiÄvÄæ FUÄ ¹Ql®ÄðÄ ðÉÆzÄ®fÉAiÄÄ UÄæAxÄ. EzÉÄ PÄ®zÄ EféÆßAzÄÄ ðÄÄRð PÄÈw, °sÀgÄvÄfÄ ‘fÄlð±Á,ÀÛÇ’. PÉ®ðÄÄ «zÁéA,ÀgÄÄ fÄlð±Á,ÀÛÇðÄÄ, C©üfÄÄiÄÄ zÄ¥ÀðtQlAvÀ »AÇfÄzÉAzÄÄ C©ü¥ÄæAiÄÄ ¥ÄqÄÄvÄÛgÉ. CAvÄÆ EðÉgÀqÄÆ fÄlð±ÄfÄÄß PÄÄjvÄÄ ¥ÄæaÄfÄ UÄæAxÄUÄ¼ÄÉfÄß§°ÄÄzÄÄ. CfÄAvÀgÀ,ÀgÄAUÄzÉÄðÄfÄ ‘,ÀAVÄvÄgÄvÄßPÄgÄ’ zsÄfÄÄdAiÄÄfÄ ‘zÄ±ÀgÄÆ¥ÄPÄ’ ðÉÆzÄ-ÄzÄ CfÉÄPÄ PÄÈwUÄ¼ÄÄ gÄavÄðÄzÄÄðÄÄ. ¥ÄæaÄfÄ,ÀAVÄvÄ UÄæAxÄUÄ¼Ä-Éè-Áè fÄvÄðfÄðÄfÄÄß MAzÄÄ CzsÄðAiÄÄzÄ°è ðÉÄ¼ÄÄwÛzÄÄÝzÄÄ ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉ-ÄAzÄ §AzÄ ¥ÄzÄPwAiÄiÄvÄÄÛ. CAvÉAiÉÄÄ,ÀgÄAUÄzÉÄðÄfÄÆ fÄvÄðfÄðÄfÄÄß PÄÄjvÄÄ vÄfÄß UÄæAxÄzÄ°è ðÉÄ½zÄÝfÉ. C®èzÉ »AzÉ fÉÆÄrzÄ PÄuÄðlPÄ,ÀAVÄvÄ±Á,ÀÛÇdÖgÄÆ fÄvÄðfÄzÄ °sÄUÄðÄfÄÄß «ðÄj,ÀÄvÄÛ CzÄfÄÄß °É¼É¹PÉÆAqÄÄ §AÇzÄÝgÉ. EðÄ®èzÉ «µÄÄÜzsÄðÉÆÄðvÄÛðÄÄ ¥ÄÄgÄt, °AUÄ¥ÄÄgÄt-ðÉÆzÄ-ÄzÄ ¥ÄÄgÄtUÄ¼Ä°èAiÄÄÆ fÄÈvÄðzÄ «ðÉÄzÄfÉ §gÄÄvÄÛzÉ.

fÄvÄðfÄ PÄ-ÉAiÄÄ°è PÀæðÉÄÄt DVgÄÄðÄ «PÄ,ÀðÄfÄÄß F ±Á,ÀÛÇUÄæAxÄUÄ¼Ä°è PÄtÄvÉÜÄðÉ. C°è ¥ÄæAiÉÆÄUÄðÄVgÄðÄ ðÄÄÆgÄÄ ðÄiÄvÄÄUÄ¼ÄfÄÄß UÄðÄÄð,À-ÉÄPÄÄ. fÄÈvÄÛ, fÄÈvÄð, ðÄÄvÄÄÛ fÄlð-f ðÄÄÆgÄÄ ðÄiÄvÄÄUÄ¼ÄfÄÄß,Àé®à ðÉzÄÄÑ PÄrðÄÄ MAzÉÄ CxÄðzÄ°è §¼Ä,ÀÄðÄÄzÄÄ PÄtÄvÄÛzÉ. ‘fÄÈv’ JA§ zsÄvÄÄ«ðAzÄ CðÄÄ ðÄÄnÖðÉ. ‘fÄlð’zÄ°è ‘fÄÈv’ zsÄvÄÄ«fÄ ¥ÄæPÄÈvÄgÄÆ¥Ä ‘fÄm’ JA§ gÄÆ¥Ä«zÉ. EzÀgÀ CxÄð PÄÄtÄvÄ. F ðÄÄÆgÄÄ ±Ä§YUÄ¼Ä CxÄððÄÇ EzÉÄ. DzÀgÉ fÄlð±Á,ÀÛÇzÄ ¥Äj°sÄµÉAiÄÄ°è EðÄUÄ½UÉ °ÉÄgÉ °ÉÄgÉ CxÄðbÄAiÉÄÄiÄÄfÄÄß PÄ°à¹zÄÝgÉ ±Á,ÀÛÇPÄgÄgÄÄ. F CxÄðPÄ®àfÉAiÄÄ°è F PÄ-ÉAiÄÄ °É¼ÄÄÄtÄUÉAiÄÄ ðÄAvÄUÄ¼ÄÆ UÉÆÄzÄgÄðÄUÄðÄAwðÉ.

EfÄÄß fÄlðzÄ°è ðÄÄRððÄzÄÄzÄÄ CfÄÄPÄgÄuÉ. MAzÄÄ CðÄ,ÉÜAiÄÄ CAzÀgÉ ðÄÄfÉÆÄzsÄðÄðzÄ CxÄðÄ,ÀßðÉÄ±ÄzÄ CfÄÄPÄgÄuÉ. EzÄfÉßÄ “CðÄ,ÀÜfÄÄPÄÈwFÄðlðA” JAzÄÄ,ÀÆwæÄPÄj,À-ÄVzÉ. fÄlððÄfÄÄß C©üfÄÄ-Ä,ÀÄðÄðÄfÄÄ ‘fÄl’. vÄfÄÄ CfÄÄ,Àj,À-ÉÄPÄzÄ ðÄðQÜwAiÄÄ ðÉÄµÄ°sÄÆµÄtUÄ¼ÄfÄÄß DvÄ CfÄÄPÄgÄt ðÄiÄqÄÄvÄÛfÉ. D CfÄÄPÄgÄt ¥ÄÆtðÄUÄ-ÉÄPÄzÀgÉ EvÀgÀ ¥ÄvÄæUÄ¼Ä ðÄÄvÄÄÛ,À°sÄµÄuÉUÄ¼Ä,À°ÄAiÄÄðÄÇ CUÄvÄððÄUÄÄvÄÛzÉ. fÄlPÄzÄ gÄÆ¥Ä ¹zÄPÜÉÆ¼ÄÄðÄÄzÄPÉl EzÄÄ ðÉÆzÄ®fÉAiÄÄ ðÉeÉÓ JfÄß§°ÄÄzÄÄ. PÉÄ® PÄÄtÄvÄÇAzÄ ¥ÄægÄÄ°sÄðÄV, C©üfÄÄiÄÄ, ðÄqÄÄ ðÄÄvÄÄÛ,À°sÄµÄuÉ §AzÀgÄÆ

£ÀÈvÀâPÉÌ ¥ÀæzsÁ£ÀªÁzÀ „ÁÜ£À«vÉÛAŞÄzÄÄ UÀªÄÄª„À“ÉÄPÁzÀ CA±À.
 AiÄÄPÄèUÁ£ÀUÄ¼ÄÄ EzÄPÉÌ M¼ÉÍAiÄÄ GzÁ°ÁgÀuÉUÄ¼ÄVªÉ. E°èAzÀ MAZÉÄ
 °ÉeÉÓ „PÄÄ £ÁIPÄUÄ½UÉ ŞgÄÄªÄÄzÄPÉÌ. CzÉAzÀgÉ PÄÄtÄvÀUÄ¼Ä£ÄÄß
 PÄrªÉÄ „ÄiÁqÄÄªÄÄzÄÄ. E®èªÉÄ PÉÊ©qÄÄªÄÄzÄÄ. qÄAiÉÆÄª¹, ï
 zÉÄªÄvÉAiÄÄ §°UÄAŞªÄ£ÄÄß „ÄÄvÄÄÜvÄÜ PÄÄtÄAiÄÄÄwÜzÄÝ PÄÄtÄvÄ
 PÄrªÉÄAiÄiÄVªÉÄ¼Ä,ªÉÄ¼Ä£ÄAiÄÄPÄ,ªÄÄvÄÄÜ EvÁgÄ ¥ÄvÄæUÄ¼ÄÄ
 “É¼ÉzÄÄ VæÄPí £ÁIPÄ gÄÆ¥ÄÄUÉÆAqÄ §UÉAiÄÄ£ÄÄß £ÉÆÄrzÀgÉ
 JgÄqÄPÄÆì §°ÄÄªÄÄnÖ£Ä „ÄÄÄª PÄAqÄÄŞgÄÄvÄÜzÉ.
 £ÀÈvÀâ¥ÀæzsÁ£ÀªÁvAiÉÄÄ CªÄÄ “É¼ÉzÄÄ,ªÄÄÄAzÉ £ÁIPÄªÉÄŞ „ÉvÄAvÄæ
 PÄ“ÉAiÄÄ°è ¥ÁgÄªÄ„Á£ÀUÉÆAqÄÄªÉ£Äß§°ÄÄzÄÄ.

£ÀÈvÄâ. vÄ¼Ä®AiÄÄ „Ä»vÄªV C©ü£ÄAiÄÄ¥ÀæzsÁ£ÀªÁzÄÄÄÝ.
 C©ü£ÄAiÄÄzÄ°è DAVPÄ (zÉÄ°ÄzÄ CAUÄUÄ½UÉ „AŞAçü¹zÄÄzÄÄ),ªÄaPÄ
 (ªÄiÁwªAzÄªÄªPÄÜUÉÆ½,ÄÄªÄÄzÄÄ), D°ÁgÄâ (ªÉÄµÄ“sÄÆµÄt
 ¥ÄjPÄgÄUÄ¼ÄÄ)ªÄÄvÄÄÜ „AwéPÄ (ªÄÄ£ÉÆÄzsÄªÄðªgÄÆ¥ÄuÉ) JAzÄÄ
 £Ä®Äì «zsÄUÄ¼Ä£ÄÄß ±Ä,ÄÜçUÄ¼ÄÄªÉ½ªÉ. DAVPÄ©ü£ÄAiÄÄzÄ°è
 ªÄÄvÉÜªÄÄÆgÄÄ «“sÄUÄUÄ¼ÄÄ: vÄ“É, PÉÊ, PÄn EªÄÄ ¥ÀæzsÁ£À
 CAUÄUÄ¼ÄÄ; ¥ÄævÄâAUÄ; EªÄÄUÄ½UÉ ¥ÄæwAiÄiÄzÄ vÉÆÄ¼ÄÄ,ªvÄÄŞ,
 ªÉÆtPÄ®Ä, EvÄâç; G¥ÄAUÄ; PÄtÄÜ,ªÄÄŞÄâ, PÉ£Éß, vÄÄn EvÄâç.

‘„AwéPÄ©ü£ÄAiÄÄ’ JA“ÉÆAzÄÄ §UÉAiÄÄ£ÄÄßªÉ¼ÄÄªÄÄzÄgÄ
 OavÄâªÄ£Éß PÉ®ªÄgÄÄ ¥Äæ²ß,ÄÄvÄÜgÉ. KPÉAzÀgÉ
 „AwéPÄ©ü£ÄAiÄÄzÄ°èªÉ¼ÄÄ“ÄVgÄÄªÄ JAIÄ §UÉAiÄÄªÄ£Ä¹ÜwUÄ¼Ä£ÄÄß,
 „ÄÜŞªÄVª®Äè«PÉ, zsÄéªzÄ“ÄÄuÉ, UÄzÄÎzÄ-EvÄâçUÄ½AzÄ
 ªgÄÆì,Ä“ÉÄPÄVgÄÄªÄÄzÄjAzÄ EªÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß DAVPÄzÄ°èAiÉÄÄ
 „ÉÄj¹©qÄ§°ÄÄzÄÄ, JAŞ C©ü¥ÄæAiÄÄ CªÄgÄzÄÄ. DzÀgÉ CAVPÄ©ü£ÄAiÄÄ
 ¥ÀæzsÁ£ÀªV “ÄªÄzÄ®£ÉUÉ „AŞAçü¹zÄÄzÄÄ. „AwéPÄ©ü£ÄAiÄÄªÄÇ
 DAVPÄªÄ£ÄÄß §¼Ä¹PÉÆAqÄgÄÆªÄÄRªªVªÄÄ£ÉÆÄzsÄªÄðzÄ
 ªgÄÆ¥ÄuÉÜ «ÄÄ,Ä“ÄzÄÄzÄÄ, JAzÄÄ CzÄ£ÄÄß „ÄÄÄyð¹gÄªÄªÄgÄÆ
 EzÄÝgÉ. MnÖ£Ä°è DAVPÄ,ªÄaPÄ, D°ÁgÄâªÄÄvÄÄÜ „AwéPÄ F £Ä®Äì
 §UÉAiÄÄ£ÄÄß C©ü£ÄAiÄÄzÄ°è MìªPÉÆ¼Ä¹§°ÄÄzÄÄ.

F vÄ¼ÄªÄçAiÄÄªÉÄÄ“É £ÀÈvÄâ±Ä,ÄÜçzÄ «ªÄgÄUÄ¼ÄÄ«¥ÄÄ®ªV
 “É¼ÉzÄªÄÄ. DAVPÄ©ü£ÄAiÄÄzÄ°è MAZÉÆAzÄÄ CAUÄçAzÄ®Æ
 ¥ÄæzÄ²ð,Ä§°ÄÄzÄzÄªÄÄzÉæUÄ¼Ä C«µÄlgÄ £ÄqÉ¬ÄvÄÄ.
 D±ÄÑgÄâPÄgÄªÄUÄÄªÄµÄÄÖ „ÆPÄèöªªÄzÄ jÄwAiÄÄ°è CªÄÄ “É¼ÉzÄÄªÄÄ.
 gÄdgÄ D±ÄæAiÄÄªÄÇ F PÄ“ÉUÉ zsÄgÄ¼ÄªV®©ü¹zÄÄzÄjAzÄ CzÄÄ
 „ÄªÄÈzÄªªV “É¼ÉAiÄÄªªÄzÄPÉì „°ÄAiÄÄªÄ¬ÄvÄÄ. Qæ.±Ä. 2£ÉÄ
 ±ÄvÄªÄiÁ£ÄzÄªÉÆwÜUÉ vÄ£Äß G£ÄßwAiÄÄ²RgÄªÄ£ÉßjzÄÝ £ÀÈvÄâPÄ“É
 „ÄªÄiÁgÄÄ 10±ÄvÄªÄiÁ£ÄUÄ¼Ä PÄ® C°èAiÉÄÄªÉÄgÉ¬ÄvÄÄ. C£ÄAvÄgÄ
 ªÄÄ¹èªÄgÄ zsÄ½AiÄÄ ¥ÄjuÄªÄªV GvÄÜgÄ “sÄgÄvÄzÄ°è 12£ÉÄ
 ±ÄvÄªÄiÁ£ÄçAzÄ E½ªÄÄRªÄUÄvÉÆqÄVvÄÄ. zÄQetzÄ°è E£ÄÆßªÉZÄÄÑ
 PÄ® “Ä½ “É¼ÄVvÄÄ. F çÄWÄð CªÄçüAiÄÄ°è ¥ÄæzÉÄ²PÄªÄzÄ PÉ®ªÄÄ

«"sÉĀzÀUÀ¼ÄÄ CzÀgÀ°è PÀtÂ¹PÉÆAqÀÄÄªÄÄ. PÀµÀðtÂ, dPÀìj, PĒgÀAVĀ-EvĀā
 ¢ jĀwUÀ¼ÄÄ ¥ĀæaĀfÀ fÀÈvÀā ,ĀĀ¥ĀæzĀAiĀÄzÀ°è PĀAqĀÄšgĀĀvÀŮªÉ.
 EÉÆBzĀÄ PĀqÉ GvÀŮgĀzÀ°è ¢ĀĀtĀ¥ĀĀj, PĀxĀPĭ, PĀÆa¥ĀĀr,
 ¢ÉÆzĀ-ĀzĀªÄÄ ¢ĀĀnŌzĀªÄÄ. zĀQëtzÀ°è PĀxĀPÀì½ AiĀĀPĀèUĀfÀ
 ¢ÉÆzĀ-ĀzĀ eĀfĀ¥ĀzĀ jĀwUÀ¼ÄÄ "É¼ÉzĀÄšAzĀªÄÄ. DzĀgÉ "sĀgĀwĀAiĀÄ
 ,ĀĀ¥ĀæzĀAiĀÄªÄfĀÄß §ĀÄªÄĀnŌUÉ ¥Ā°¹PÉÆAqĀÄ šAzĀ fÀÈvÀāªÉAzĀgÉ
 "sĀgĀvÀfĀlĀ. CzĀPÉì vĀªĀgĀÄªÄfĀEiĀĀAwzĀĀÝ ¥ĀæzsĀfĀªĀV CzĀfĀÄß
 "É¼É¹PÉÆAqĀÄ šAzĀ fĀqĀÄ PĀuĀðIPĀ. DzĀÄzĀjAzĀ CzĀfĀÄß ,Āé®à
 «ªĀgĀªĀV E°è fÉÆĀqĀÄªÄĀzĀÄ ,ĀEPĀŮ.

MAzĀÄ zĀÈŲÖ-ĀAzĀ "sĀgĀvÀfĀlĀ, "sĀgĀwĀAiĀÄ fÀÈvÀā
 ¥ĀzĀPwUÀ½UÉ-Āè DzsĀgĀ"sĀÆvÀªÉAzĀÄ ¢ÉĀ¼ÄšªÄÄ. "sĀgĀvĀ¢
 ¢ĀĀÄxUÀ¼ÄÄ ¢ÉĀ½gĀªÄÄ ±Ā,ÉÆUçĀPĀŮ ¥ĀzĀPwUÀ¼ÄfĀÉB-Āè
 C¼ÄªĀr¹PÉÆ¼ĀĀ®Ā CzĀÄ ¥ĀæAiĀĀvĀß¥ĀnŌzÉ. "sĀgĀvĀfĀ fĀlĀ±Ā,ĀŮçzĀ
 ,ĀÆvĀæUÀ½AzĀ fÉĀgĀªĀV ¢ĀĀnŌzĀÄzĀjAzĀ CzĀPÉì F ¢É,ĀgĀÄ šA
 ¢vÉAšzĀÄ MAzĀÄ C©ü¥ĀæAiĀÄ. EzĀPÉì EÉÆBzĀÄ šUÉAiĀÄ
 «ªĀgĀuÉAiĀÄfĀÄß PÉÆqĀ-ĀVzÉ. ""sĀ" jAzĀgÉ "sĀªĀ 'gĀ' jAzĀgÉ gĀ,Ā, 'vĀ'
 jAzĀgÉ vĀ¼Ā- F ¢ĀĀÆgĀfĀÆß ¥ĀæzsĀfĀªĀV G¼ĀĀfĀlĀ "sĀgĀvĀfĀlĀ. F
 ¢ĀĀvĀwŮAiĀÄfĀÄß M¥ĀĀªĀĀzĀÄ ,ĀzsĀ«®è¢zĀÝgĀÆ "sĀªĀgĀ,Ā
 vĀ¼ĀUÀ¼Ä ,ĀªĀfĀéAiĀÄ F fĀlĀzĀ°ègĀªĀĀzĀfĀßAvĀÆ M¥ĀĀ-ĒĒ-ĒĒPĀÄ.

"sĀªĀUÀ¼ÄfĀÄß ¢ĀĀPĀŮ¥Ār,ĀªĀÄ ,ĀzsĀfĀUÀ¼ÉAzĀgÉ DAVPĀ¢
 C©üfĀAiĀÄUÀ¼ÄÄ. zĒªĀzĀ ®AiĀÄšzĀPĀzĀ ZĀ®fĀAiĀÄ PĀæªĀªĒĒ
 fÀÈvĀāªÉx¹PÉÆ¼ĀĀvĀŮzÉ. D ZĀ®fĀAiĀÄ°è "sĀªĀªĀfĀÄß ¢ĀĀPĀŮ¥Ār,ĀªĀÄ
 «zsĀfĀªĀfĀÄß PÉ®ªĀÄ ¢ĀĀzÉæUÀ¼Ä ¢ĀĀÆ®PĀ F PĀ-É ,Ā¢ü¹PÉÆArzÉ.
 CAUĀ ¥ĀævĀāAUĀ G¥ĀAUĀUÀ¼Ä ««zsĀ ¢ĀĀzÉæUÀ¼ÄfĀÄß 'C©üfĀAiĀÄ
 zĀ¥Āðt' 'fĀlĀ±Ā,ĀŮç', ¢ÉÆzĀ-ĀzĀ UĀæAxĀUÀ¼ÄÄ ¥Āæw¥Ā¢¹ªÉ.
 ¢ĀĀzÉæUÀ¼Ä°è vĀ-É-ĀAzĀ ,ĀÆa,ĀªĀÄ ¢ĀĀzÉæUÀ¼Ä°è, PĀAoĀ¢AzĀ
 C©üfĀ-Ā,ĀªĀÄ ¢ĀĀzÉæUÀ¼Ä°è, PĀtĀŮUÀ¼Ä ZĀ®fĀAiĀÄ°è, ¢ĀĀšĀUÀ¼Ä
 ZĀ®fĀAiĀÄ°è ,ĀÆa,ĀªĀÄ šUÉUĀ½ªÉ. ¢Ā,ĀŮzĀ ¢ĀĀzÉæUÀ¼Ä°è,
 ¥ĀzĀUÀ¼Ä ZĀ®fĀAiĀÄ°è, ErĀ zĒªĀzĀ "ĀUĀÄ«PÉUÀ¼ÄÄ CÉĒPĀ
 «fĀĀ,ĀUÀ¼ÄĀiĀ. ¢ĀĀzÉæUÀ¼ÄzĀ ¢ÉĒ-É ErĀ zĒªĀzĀ MĀŌ ZĀ®fĀ
 fÀÈvĀāzĀ°è ¢ĀĀĀRĀªĀV UĀªĀÄx,Ā-ĒĒPĀzĀ CA±Ā. EzĀfĀÄß PĀ°fĀ
 ZĀ®fĀ-ĀAzĀ PĀÆrzĀ EvĀgĀ j®è ¥ĀzĀUÀ¼ÄÄ, PĀ®ĀUÀ¼ÄÄ,
 vÉÆqÉUÀ¼ÄÆ, PĀn ¢ÉÆzĀ-ĀzĀ ZĀ®fĀUÀ¼ÄÆ ZĀj JAšzĀgĀ°è
 ,ÉĀgĀĀvĀŮªÉ. ZĀjUĀ½®èzÉ fĀvĀðfĀªĒ E®èªÉfĀßšªĀzĀÄ.fĀlĀ±Ā,ĀŮç
 zĒªĀzĀ®fĀAiĀÄ «fĀĀ,ĀzĀ°è PÉ®ªĀÄ ¥ĀæªĀĀRªĀzĀ CA±ĀUÀ¼ÄfĀÄß
 UĀgĀĀw¹zÉ fĀlĀ šĀ¢P ¥ĀæzsĀfĀªĀUĀzĒĒ fÉĀgĀªĀV ¥ÉæĀPĀèPĀfĀ
 ¢ĀĀfĀ,ĀiĀÄß ¢ĀĀĀĀŌªĀAwgĀ-ĒĒPĀÄ. ±Ā,ĀŮçzĀ »fĀB-É-ĀzĀÝgÉ ¢ÉzĀĀŅ
 ,ĀªĀiĀĀPĀªĀUĀĀvĀŮzÉAšzĀfĀÆß MĀPÉÆAqĀgĀÆ, C¢®èzĀ ,ĀªĀiĀfĀā
 ,ĀªĀÈzĀAiĀĀgĀfĀÄß ,ÉgÉ»rAiĀĀªĀAwgĀ-ĒĒPĀÄ fÀÈvĀāzĀ ¢ÉÆĀr
 JAšzĀfĀÄß ¢ĀĀgÉAiĀÄªĀAw®è. ±Ā,ĀŮçzĀ ,ĀxĀðPĀvÉ EgĀªĀĀzĀÄ,
 ¥ĀæAiĀÉÆĀUĀzĀ AiĀÄ±Ā¹iĀ°è JAšzĀÄ ¢ĀĀgÉAiĀÄªĀAw®è.

“sÁgÀvÀfÁlâzÀ æÊ²µÀÖöðæÉAzÀgÉ fÀÈvÀÛ fÀÈvÀâ æÄvÀÄÛ fÁlâ F æÄÆgÀfÀÆß vÀfÀß°è C¼ÀæÀr¹PÉÆArgÄæÄzÄÄ. PÉÄæÀ® vÁ¼À ®AiÄÄ ¥ÀæzsÁfÀÄzÀ fÀÈvÀÛæÇ E°è ±ÀQÛ±Á°AiÄiÄzÀ æAiÄzsÀæÄæÄvZÉ. fÁlâzÀ°è fÀvÀðPÀxUÉ ,ÀÁAiÄÄPÀgÁV EvÀgÀ fÀlgÀÆ gÀAUÀ ,ÀfÓPÉUÀ¼ÀÆ EgÄÄvÀÛæÉ. §°ÄÄ±ÀB fÁIPÄzÀ GUÄæÄÄPÉÌ æÄÄÆ®æÄfÄÄß E°è PÁt§°ÄÄzÄÄ. »ÄUÉ “sÁgÀvÀfÁlâ J®è §UÉUÀ¼ÀfÄÄß M¼ÀUÉÆAqÄÄ J®è fÀvÀðfÀ ,ÀA¥ÀæzÁAiÄÄPÀÆÌ ¡vÁæÄÄ°fÁV ¥Àjt«Ä¹zÉ.

“sÁgÀvÀfÁlâ ¥ÀæzÀ±ÀðfÀzÀ°è LzÄÄ CAUÀUÀ½æÉ. CæÄÄUÀ¼ÀfÄÄß C®j¥ÄÄ, dw ,ÀégÀ, ±À§Ý, æÀtð, w⁻ÀèfÀ-JAzÄÄ PÀgÉçzÁÝgÉ. “sÁgÀvÀfÁlâzÀ°è FUÀ PÀAqÄÄ§gÄææ æÉµÀ“sÀÆµÀtUÀ¼ÀÄ zÉÄ°zÀ ZÀ®fÉUÉ CfÄÄPÀÆ®æÄUÄæÄAvÉAiÄÄÆ, DPÀµÀðPÀæAVAiÄÄÆ, DzÀgÉ UÀA©üÄgÄæÇ DVgÄÄæAvÀ°À GqÄÄUÉAiÄÄfÄÄß ¹ÜçÄAiÄÄjUÉ PÀ°à¹PÉÆqÄæÄzÀgÀ°è “sÁgÀvÀfÁlâ AiÄÄ±À¹éAiÄiÄvZÉ. PÉÊAiÄÄ°è §¼ÉUÀ¼ÄÄ, °ÁgÀUÀ¼ÄÄ, PÄÄAqÀ®UÀ¼ÄÄ EvÁâç D“sÁgÀtUÀ¼Ä C®APÁgÄæÇ «±ÉÄµÀæVgÄÄvÀÛzÉ. ¥ÄÄgÄÄµÀgÄÄ zÉÄ°zÀ æÉÄÄ⁻ÄäUÁPÉÌ §mÉÖAiÄÄfÄÄß °AQPÉÆ¼ÄÄîæÄç®è. CæAgÀ GrUÉ vÉÆrUÉUÀ¼ÄÄ ,ÀgÀ¼ÄæÄvZÄÄÝ UÀA©üÄgÄææÄfÄÄß PÁAiÄÄÄÝPÉÆ¼ÄÄîæÄAwgÄÄvÀÛæÉ. “sÁgÀvÀ æÉÆzÀ⁻ÄzÀ ±Á ,ÀÛçPÁgÄÄæ æÉÄ½gÄÄæ GqÄÄUÉ vÉÆrUÉUÀ¼Ä°è PÁ⁻ÁfÄÄUÄtæAV C®à ,Àé®à §zÀ⁻ÁæÄUÉUÀ¼ÄÄ DUÄÄvÁÛ FUÀ F gÄÆ¥ÄæÄfÄÄß ¥ÀqÉçgÄæÄAvÉ vÉÆÄgÄÄvÀÛzÉ. “sÁgÀwÄAiÄÄ fÀÈvÀææÄfÄÄß CzÀgÀ ±ÄÄzÀp gÄÆ¥ÄzÀ°è G½¹PÉÆAqÄÄ §AzÀ F “sÁgÀvÀfÁlâPÉÌ PÀuÁðIPÀ ¥ÀææÄÄÄRæÄzÀ D±ÀæAiÄÄ ,ÀÜfÀæAV ¥Àjt«Ä¹vÄÄ. PÀuÁðIPÀ ,ÀAVÄvÀzÀ »fÉß⁻ÉAiÄÄ°èAiÉÄÄ EzÄÄ “É¼ÉzÄÄ§AçvÄÄ. GvÀÛgÄ“sÁgÀvÀ æÄÄ¹èæÄÄgÄ zsÁ½UÉÆ¼ÄUÄV fÀÈvÀææÄgÄÄ¥AgÉAiÄÄfÄÄß PÀ¼ÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄîæÄ ¹Üw §AzÁUÀ CzÀfÄÄß G½¹zÀ fÁqÄÄ PÀuÁðIPÀ. ZÁ¼ÄÄPÄæ, °ÉÆAiÄÄ¼Ä æÄÄvÀÄÛ «dAiÄÄfÀUÄgÄzÀ CgÀ ,ÀgÄfÄÄß E°è æÄÄÄRææAV §⁻Àè¼Ä, «µÄÄÜæÄzsÀðfÀ æÉÆzÀ⁻ÄzÀ gÁdgÀ GzÁgÄæÄzÀ D±ÀæAiÄÄ CzÁPÉÌ ¹PÀìzÉÄ °ÉÆÄvZÄÝgÉ §°ÄÄ±ÀB GvÀÛgÄ“sÁgÀvÀzÄAvÉ PÀxÀPi, æÄÄtÄ¥ÄÄjUÀ¼ÄAvÀ°À ¥ÀjæÄwðvÀ ®¥ÄÄgÄÆ¥ÄUÀ¼ÉÄ E°èAiÄÄÆ PÁ°IÄÖ “sÁgÀvÀfÁlâzÀ GzÁvÀÛ DzÀ±Àð PÀtägÉAiÄiÄUÄÄwÛçÝvÉÆÄ KfÉÆÄ. zÀQèt“sÁgÀvÀzÀ°è CzÀfÄÄß G½¹ “É¼Ä¹zÀ QÄwð PÀuÁðIPÀzÄÄÝ.

(PÀuÁðIPÀ ,ÀA ,Àlðw ,À«ÄÄPÉë,

CzÉÄ., ¥ÄÄ.684-697)

fÁlâæÄ æAiÄfÀæPÄÄ®zÀµÉÖÄ ¥ÀææÄfÀæÄzÄÄzÄÄ. CzÄÄ æÄÄfÄÄµÀæfÀ CxÄæÁ gÁµÀÖçzÀ Ew°Á ,ÀæµÉÖÄ DV®è: CzÄÄ DvÄäZÄjvÉæ, agÄAvÀfÀzÀ C©üæÄQÛ. fÁUÀjPÀvÉAiÄÄÄ “É¼ÉzÄAvÉ æÄÄfÄÄµÀæfÄÄ °ÄÈzÄAiÄÄzÀ°èfÀ “sÁæÉÇfÉæÄµÀUÀ¼ÄfÄÄß ,ÀAVÄvÀzÉÆqÀfÉ PÀÆr¹ ⁻ÁæÀtåUÀ¼ÄfÄÄß ,À

çü¹zÀ, CAUA«fÁå,À "sÁªÁ©üfÀAiÀÄUA¼À ªÄÄÆ®PÀ
 vÉÆÄ¥Äör,ÄªÄÄzÀfÄÄß PÀ°vÀ ; ÉÄZÉÒAiÀiAzÀ PÄtÄvÀªÄ ±Á¹ÜçÄAiÄÄ
 fÁlâªÄ¬ÄvÄÄ. ªÉÆ°ÄAdzÁgÉÆ PÀ®çAzÀ fÄªÄÄä zÉÄ±ÄzÀ°è fÁlâªÄÄ
 zsÁ«ÄðPÀ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄªÄV "É¼ÉzÀÄ\$AçzÉ. fÁlâPÀ¬ÉAiÄÄ PÀ®ªÄÄ
 AiÀiÄªÄÄzÄÄ JA\$ÄzÄÄ fÄªÄÄä ,ÄA,ÄløwPÀ EwªÄ,ÄzÀ°è «ªÄzÄ,ÄzÀªÄzÄ
 «µÄAiÄÄ. DzÀgÄÆ fÁlâzÀ \$UÉl fÄªÄÄä ¥ÄæaÄfÄ ,Ä»vÄåzÀ°è «¥ÄÄ®ªÄzÄ
 ¥Äæ,ÄAUÄUA¼ªÉ. fÄÈvÄåVÄvÉUA¼AzÀ PÄÆrzÄÄzÉÄ ,ÄAVÄvÄ. ¥ÄæaÄfÄ
 »AzÄÆfÁlPÄªÄ CAUA«fÁå,À, "sÄAV, ªÉÄµÄ"sÄÆµÄt, fÄÈvÄåVÄvÄUA¼Ä
 ªÄÄÆ®PÀ ¨ªÄð»,Ä®àqÄÄwÜzÄÝ PÄgÄt, CzÄPÉl gÄÆ¥ÄPÄ JA\$ °É,ÄgÉÄ \$
 çvÄÄ. ªÉÆlÖªÉÆzÄ®fÉAiÄÄ ¥ÄÄ,ÄÜPÄªÄzÄ "sÄgÄvÄfÁlâ ±Ä,ÄÜçªÄÄ F
 «µÄAiÄÄªÄfÄÄß «±ÄzÄªÄV ¨tð¬Ä,ÄÄvÄÜzÉ. fÄªÄÄä zÉÄ±ÄzÀ°è fÁlâzÄ D
 çAiÄÄfÄÄß zÉÉªÄªÄÄÆ®PÉl ¨zÉÄð²,ÄªÄÄzÄÄAiÄ. \$zÄÄQfÄ ,ÄÄAzÄgÄ
 ®PÄëtUA¼É®è zÉÉ«PÄªÄzÄªÉAzÉÄ fÄªÄÄä "sÄªÄfÉ. fÁlâªÄÄ
 ªÉÆÄPÄë,ÄzsÄfÄªÉAzÄÆ "sÄ« ,Ä®ànÖzÉ. "sÄgÄvÄÄRaqÄzÀ°èfÄ
 fÁlâUA¼ÄfÄÄß dÉÄgÄÄ vÄªÄÄä vÄªÄÄä fÄA©PÉ ¥ÄæPÄgÄ vÄªÄÄä
 C©ÜªÄiÄfÄzÉÄªÄvÉÄUA¼Ä °É,ÄjÄ°è-²ªÄ ªÄÄvÄÄÜ PÄÈµÄÜ-CAVÄPÄj¹zÄÝgÉ.
 ²ªÄgÄzsÄPÄjUÉ ±ÄQÜAiÄÄ°è °ÉZÄÄÑ «±Äé,Ä«gÄÄªÄ PÄgÄt, ²ªÄfÄ vÄAqÄªÄ
 fÄÈvÄåzÀ°è «±ÄévÄAqÄªÄgÄfÄÄß PÄtÄvÄÜgÉ. qÄ.DfÄAzÄ
 PÄªÄAiÄgÄ,Äé«ÄAiÄÄªÄgÄÄ fÄlgÄdÉfÄÄß PÄÄjvÄÄ °ÉÄ¼ÄªÄªÄvÉ, ``j®è
 fÁlâUA¼UAÆ ²ªÄ vÄAqÄªÄªÉÄ ªÄÄÆ®. ¬ÉÆÄPÄzÄ Dç±ÄQÜAiÄÄ
 ,ÄégÄÆ¥Ä." ²ªÄfÄÄ D,ÄÄjÄ ±ÄQÜUA¼ÄÄ C«zÉåUA¼ÄfÄÄß ªÄÄçð¹
 ªÄiÄAiÄiÄeÄ®çAzÄ C,ÄARðfÄ«UA¼ÄfÄÄß ¥ÄgÄªÄªÄiÄqÄÄvÄÜ ¬ÉÆÄPÄzÀ°è
 ±ÄAw,ÄÜl,Ä®Ä vÄAqÄªÄªÄqÄÄvÄÜfÉ. ²ªÄfÄÄ vÄAqÄªÄªÄiÄqÄÄªÄ ,ÄÜ¼Ä,
 «±ÄéPÉÄAzÄªªÄzÄ °ÄÈzÄAiÄÄ,ÄÜ¼Ä.

PÄÈµÄÜ"sÄPÄÜgÄÄ ¥ÉæÄªÄÄzÄ ªÄÄÆ®PÄ, "sÄQÜAiÄÄ ªÄÄÆ®PÄ
 ªÉÆÄPÄë,ÄzsÄfÉAiÄÄfÄÄß PÉÈPÉÆ¼ÄÄivÄÜgÉ. PÄÈµÄÜUÉÆÄlAiÄÄgÄ
 gÄ,Äª¬ÉAiÄÄ°è UÉÆÄlAiÄÄgÄÄ (fÄªÄvÄä) PÄÈµÄÜ (¥ÄgÄªÄiÄvÄä)fÄfÄÄß
 ,ÉÄgÄ®Ä °ÄA\$°,ÄÄvÄÜgÉ PÉÆ¼Ä®Ä ¥ÄPÄlªÄzÄåUA¼AzÀ PÄÆrzÄ F fÁlâªÄÄ
 «±Äé±ÄAwAiÄÄfÄÄß ,ÄÆa,ÄÄvÄÜzÉ. fÁlâªÄÄ \$æ°ÄªÄÄÄÆ®ªÉAzÄÄ
 ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ °ÉÄ¼ÄÄvÄÜzÉ. zÉÉªÉÄZÉÒAiÄÄ ¥ÄæPÄgÄ
 gÄAdfÉAiÄÄfÄÄßAiÄÄ ªÄiÄqÄ®Ä \$æ°ÄªÄfÄÄ fÁlâªÉÄzÄªÄfÄÄß
 ¨«Äð,ÄÄvÄÜfÉ. lÄUªÉÄzÄçAzÄ ¥ÄoÄåªÄfÄÆß ,ÄªÄªÉÄzÄçAzÄ
 ,ÄAVÄvÄªÄfÄÆß AiÄÄdÄªÉÄðzÄçAzÄ C©ÜfÄAiÄÄªÄfÄÆß CxÄªÄðªÉÄzÄçAzÄ
 gÄ,ÄªÄfÄÆß vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ fÁlâªÉÄzÄªÄfÄÄß ¨«Äð,ÄÄvÄÜfÉ. F
 LzÄfÉAiÄÄ ªÉÄzÄªÄfÄÄß \$æ°ÄªÄfÄÄ "sÄgÄvÄªUÉ "ÉÆÄçü,ÄÄvÄÜfÉ.
 "sÄgÄvÄfÄÄ zÉÉªÄ,ÄÄgÄgÄ °ÉÆÄgÄlªÄfÄÄß ¨zÉÄð²,ÄªÄÄ "CªÄÄÈvÄ
 ªÄÄAxÄfÄ' fÁlPÄªÄfÄÄß vÄAiÄiÄj,ÄÄvÄÜfÉ. ²ªÄfÄÄ F fÁlPÄªÄfÄÄß fÉÆÄr,
 vÄAqÄªÄ fÄÈvÄåªÄfÄÄß ¨gÄÆj¹, vÄAqÄÄ«fÄ PÉÈ° "sÄgÄvÄªUÉ "ÉÆÄ
 çü,ÄÄvÄÜfÉ. ¥ÄªÄðwAiÄÄÄ "Ät¥ÄÄwæAiÄÄÆ, PÄÈµÄÜfÄ ªÉÆªÄªÄUAfÄzÄ
 C¸gÄÄzÄßfÄ ¥ÄwßAiÄÄÆ DzÄ GµÉUÉ ¬Ä,ÄªªÄfÄÄß °ÉÄ½PÉÆqÄÄvÄÜ¼É.
 GµÉAiÄÄÄ zÄégÄPÉAiÄÄ UÉÆÄlAiÄÄjUÉ °ÉÄ½PÉÆqÄÄvÄÜ¼É. C°èAzÄ

„ĖgÁµÀÖçPÀÆl EvÀgÀ eÁfÀŸÀzÀUÀ½UÀÆ EzÀÄ ˆAgÀqÀÄvÀÛzÉ. fÁlâ
 „AAŸæzÁAiÀÄªÄÂ F zÉÃ±ÀzÀ°è ˆÉ¼ÉzÀÄ §AzÀzÀÄŸ F jÃw.

fÁlâªÄÄ „ĖgÁµÀÖççAzÀ ˆsÁgÀvÀzÀ ˆÁQ PÀqÉUÉ ˆAgÀrvÉÆÄ E®èªÉÇÄ
 ˆÉÄ¼ÄÄªÄzÀÄ PÀµÄÖ. DzÀgÉ CfÁçPÁ®çAzÀ fÁlâªÄÄ dÉfÄŸªÉfÀzÀ°è
 fÉˆÉ¹§AçzÉ JA§ÄzÀÄ ½zÀpªAzÀ «µAAiÄÄ. ªÉÄzÀPÁ®zÀ°è fÁlâªÄÄ „Ä²QëvÀ
 ªÀUÀðPÉl CUÀvÀâªÉx½zÀŸ PÀˆÉAiÀiÁVvÄÄÛ. IÄUïªÉÄzÀzÀ°è ¹ÛçÄ
 ŸÄÄgÄÄµAgÀ fÁlâUÀ¼ÄfÄÄß AiÄÄÄzÀpÉfÁlâUÀ¼ÄfÀÆß ˆÉÄ½zÉ. fÁlâªÄÄwÛ
 CªÀ®A©½zÄÄŸzÀÆ ˆÉÄ½zÉ. fÁlâ±Á,ÀÛçzÀ ŸÄæPÁgÀ, LzÀfÉAiÄÄ ªÉÄzÀªÁV
 ŸÄjUÀtÄ,À®ànÖgÄÄªÄ fÁlâªÉÄzÀªÄÄ ˆsÁµÉ, «fÁâ,À, „AAVÄvÀ,
 C©üfÄAiÄÄUÀ¼ÄfÄÄß fÁ®Äl ªÉÄzÀUÀ½AzÀ vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ
 gÄa,À®ànÖzÉ. CAzÀgÉ F ««zsÀ CAUÀUÀ¼ÄÄ ªÄÄAAaªAzÀ®Æ E
 çŸgÀˆÉÄPÄÄ. ªÉÄzÀPÁ®zÀ°è fÁlâªÄÄ ŸÄÆeÄ«zsÁfÀªÁVAiÄÄÆ
 ŸÄjUÀtÄ,À®ànÖvÄÄÛ. ŸÄÄgÄtUÀ¼Ä PÁ®zÀ°è fÁlâªÄÄ gÄdgÀ gÄAdfÉAiÄÄ
 „ÄzsÀfÄªAzÀgÄÆ PÄÆqÄ ªÄÄAAa fÀ zsÄ«ÄðPÄ „ÁégÄÆŸÄªÄÄ ˆÉÆÄVgÀ°®è.
 gÄªAiÄAiÄÄtzÀ°è ªÁ°äÄQAIÄÄÄ gÄªt CAVÄBŸÄÄgÄzÀ ¹ÛçÄAiÉÆ§â¼ÄÄ
 ˆsÁgÀvÀfÁlâ±Á,ÀÛçzÀ°è fÉÉŸÄÄtªªÄfÄÄß UÀ½½zÀŸ¼ÉAzÄÄ ˆÉÄ¼ÄÄvÄUfÉ.
 ªÄÄ°ÁˆsÁgÀvÀzÀ°è CdÄðfÄfÄÄ «gÄlgÄd fÄ D,ÁÛfÄzÀ°è
 GvÀÛgÀPÄªªAiÄjUÄÆ, D,ÁÛfÄzÀ ¹ÛçÄAiÄÄjUÄÆ fÁlâ±Á,ÀÛçªÄfÄÄß
 ˆÉÄ½PÉÆqÄÄvÄUfÉ. ŸÄtÄªAiÄÄÄ vÀfÄß CµÄÖzsÄâ–ÄAiÄÄ°è (Qæ.
 ŸÄÆ.4fÉAiÄÄ ±ÀvÄªAiÄfÄ) fÁlâUÄgÄxUÉ fÀvÄðPÄ JA§ ˆÉ,ÄjzÄÄŸzÀfÄÄß
 w½,ÄÄvÄUfÉ. EªÄUÀ½AzÀ „ÀµÄÖŸÄqÄÄªÄ «µAAiÄÄªÉfÉAzÀgÉ,
 ŸÄæaÄfÄPÁ®zÀˆÉèÄ fÄªÄÄ zÉÃ±ÀzÀ°è PÀˆÉUÀ¼ÄÆ PÄªâªÄÇ
 GZÄÖçAiÄÄ ¹ÛwAiÄÄfÄÄß ˆÉÆAçzÄÄŸ, ˆsÁgÀvÀfÄ fÁlâ±Á,ÀÛçzÄÄxÄ
 PÉÆæÄrÛÄPÄgÄtªÄÄ ±ÀPÄªªÄ–ÄvÄÄ. zÀQëtzÉÃ±ÀzÀ°è ˆsÁgÀvÀfÄ
 fÁlâ±Á,ÀÛçzÀ PÁ®QlAvÀ FZÉUÉ gÄavÄªVgÄÄªÄ ˆ²®ŸÄàçüPÁgÄÄ' JA§
 ŸÄÄ,ÀÛPÄzÀ°è fÁlâªÄÄ GvÄlØµÄÖªAzÀ PÀˆÉAiÄiÁV
 CˆsÄ¹,À®àqÄÄwÛvÉUÄ§ÄzÀfÄÄß «ªj½zÉ.

ªÁvÄiöâAiÄÄfÄfÄÄ vÀfÄß ˆPÄªÄÄ,ÀÆvÄæ'zÀ°è D PÁ®zÀ dÉAgÀ
 PÀˆÄªAAwUÉAiÄÄfÄÄß PÄÄjvÄÄ „ÀµÄÖŸÄr½zÄŸfÉ. PÁ½zÄ,ÀfÄ
 PÁ®zÀªAgÉUÄÆ EzÄÄ ªÄÄAAzÄÄªÄjççŸvÄÄ. ˆªiÄ¼Ä«ÄPÁVß«ÄvÄæ'zÀ°è
 fÁAiÄÄQAIÄÄÄ UÄAUÄZÄ,ÀfÄ §½ fÁlâªÄfÄÄß CˆsÄ¹,À ªAiÄqÄÄvÄU¼É.
 fÁlâUÄÄgÄÄUÀ¼Ä°ègÄÄªÄ ªÄÄÆgÄÄ «zsÀUÀ¼ÄfÄÄß PÄÄjvÄÄ C°è
 „ÁégÄ,ÄªªAzÀ ZÄZÉð–ÄzÉ. ˆ«PÄæªÉÆÄªÄð²ÄAiÄÄ'zÀ°è EAzÄæ,ÀˆsÉAiÄÄ°è
 ®QëöªÄfÁlâªÄfÄÄß C©üfÄ–Ä,ÄªªUÄ ˆsÁgÀvÀªÄÄxÄiÄÄ ˆÉÄ½PÉÆlÖ JAIÄ
 gÄ,ÀUÀ¼ÄfÄÄß ªÄªPÄÛŸÄr,ÄªªAvÉ HªÄð²AiÄÄ PÉÄ¼Ä®àqÄÄvÄU¼É.
 zsÄªÉÆÄðvÄÛgÄ ŸÄÄgÄtZÀ°è, fÁgÄzÀfÄÄ avÄæPÄˆÉAiÄÄ
 xÄiÄÄªÄUÀ¼ÄfÄÄß PÄÄjvÄÄ «ªj,ÄÄvÄÛ, GvÄlØµÄÖ ²ªÄAiÄiÁUÄ®Æ
 avÄæPÁgÄfÄUÄ®Æ fÁlâ±Á,ÀÛçªÄfÄÄß CˆsÄ¹,ÀˆÉÄPÄzÄÄzÄÄ
 CUÄvÄªªÉAzÄÄ ˆÉÄ¼ÄÄvÄUfÉ.

²ÀiĒAiĀĀðgÀ PÁ®zÀ°è, PÀ-ÉUÉ ¥ÉÆæĀvÁì°À²ÀĀ zÉÆgÀPĀĀvÀŮzÉ. F
 gÁeÁ±ÀæAiĀĀ²ÀĀ °ÀµĀð£À PÁ®zÀ²ÀgÉUÉ ²ĀĀĀzĀĀ²ÀgÉAiĀĀvÀŮzÉ. D
 PÁ®zÀ "ĒzĀp ĴĀ»vĀĀzÀ°è PÀ-ÉUÉ zÉÆgÀPĀĀwŮzĀÝ gÁeÁ±ÀæAiĀĀ²À£ĀĀß
 °ÉĒ¼Ā-ĀVzÉ. eĒĒ£ĀgĀdgÀ DĴÜ£ĀUĀ¼Ā°è £ĀĭUĀ¼ĀUĀĀwŮzĀĀÝzĀPÉĭ
 ĴĀ»vĀĀzĀ DzsĀgĀ«zÉ. "sĀgĀvĒĒ±À²ÉĒ"sĀĀzÀ°è gĀvĀßPĀgĀ£ĀĀ
 "sĀgĀvĀgĀd£À DĴÜ£ĀzÀ°è £ĀĭĀ ¥ĀæPĀgĀtUĀ¼ĀĀ
 C©ü£Ā-ĴĀ®àqĀĀwŮzĀĀÝzĀ£ĀĀß °ÉĒ¼ĀĀvĀŮ£É. vĀgĀĀ²ĀAiĀĀ ĴĀzĀ
 ±ĀvĀ²ĀiĀ£ĀUĀ¼Ā°è zÉĒ²ĀĴÜ£ĀUĀ½UÉ ²ĀĀĀqĀĀ¥ĀzĀ £ĀĭUĀwAiĀĀgĀĀ
 J®è GvĀì²ĀUĀ¼Ā PÁ®zĀ®Æè £Āĭ²ĀiĀqĀĀ²ĀĀzĀ£ĀĀß ¥ĀægĀA©ü¹, £ĀĭzĀ
 PÉĒĀvĀæ²Ā£ĀĀß «ĴÜĴĴĀvĀŮgÉ. vĀ«Ĵ¼ĀĀ£ĀqĀĀ DAsĀæUĀ¼Ā
 zÉĒ²ĀzĀ¹AiĀĀgĀĀ, PÉĀgĀ¼ĀzĀ ZĀPĀgĀgĀĀ F ²ĀUĀðPÉĭ ĴĒjzĀ²ĀgĀĀ.
 DPĀæ²ĀĀtPĀgĀgĀ ²ĀĀvĀPĀ ¥ĀjuĀ²ĀUĀ¼Ā£Éß®è vĀqÉzĀĀPÉÆAqĀĀ
 E²ĀgĀĀ vĀ²ĀĀ PÀ-ÉAiĀĀ£ĀĀß G½¹PÉÆAqĀĀ §gĀĀvĀŮgÉ.

PĀ£ĀðIPĀzĀ °ÉÆAiĀĀ¼ĀgĀdgĀĀ PĀ-Á©ü²ĀiĀ²UĀ¼ĀĀ,
 °ÉÆAiĀĀ¼ĀgĀtĀAiĀĀÆ ¥Āæ¹zĀp £ĀĭUĀwAiĀĀÆ DzĀ ±ĀAvĀ¼ĀzÉĒ«AiĀĀĀ
 "ĒĒ®ÆgĀĀ °Ā¼ĒĒ©ĀqĀĀ zÉĒ²Ā®AiĀĀUĀ¼Ā°è £Āĭ²ĀqĀĀwŮzĀÝ¼ĒzĀĀ
 ¥ĀæwĀw-ĀzÉ. »AzĀÆ ĴĀĴĀĭøwAiĀĀ vĀ²ĀĀgĀvzĀÝ «dAiĀĀ£ĀUĀgĀzĀ
 PÁ®zÀ°è £ĀĭPĀ-ÉAiĀĀĀ 16£ĒĒAiĀĀ ±ĀvĀ²ĀiĀ£ĀzĀ²ĀgÉUÉ
 ²ĀiĀ£ĀĀ²ĀvĀĀŮ. °Ā¥ÉAiĀĀ °Ā¼ĀĀUĀ¼Ā°è PĀAqĀĀ §gĀĀ²Ā
 £ĀĭUĀwAiĀĀgĀ ĴĀvĀvĀUĀgĀgĀ ²-Ā²ĀĀÆwðUĀ¼ĀĀ C°è£Ā gĀdgĀĀ PÀ-ÉUÉ
 ²ĀqĀĀwŮzĀÝ ¥ÉÆæĀvÁì°ĀPÉĭ zÉÆĀĀvĀPĀ²Āv²É.

GvĀŮgĀzÉĒ±ĀzÀ°è PÀ-ÉUĀ¼ĀĀ DPĀæ²ĀĀtzĀ DWĀvĀPÉĭ vĀĀvĀŮV
 £Ā²¹zĀ²ĀĀ. ²ĀĀĀWĀ®gĀĀ ¥ĀĭÖ"sĀzĀægĀzĀ vĀgĀĀ²ĀAiĀĀ C²ĀgĀĀ PÀ-ÉUÉ
 ¥ÉÆæĀvÁì°Ā ²ĀqĀvĒÆqĀvzĀgĀĀ. DzĀgÉ C²ĀgĀ D±ĀæAiĀĀzĀ°è £Ār£Ā
 PĀ-ÉUĀ¼Ā ĴĒgĀÆ¥Ā²ĀĀ §zĀ-Ā-Ā¹vĀĀ. £ĀĭĀ ĴĀvĀvĀUĀ¼Ā°è ¥ĀĭðAiĀĀzĀ
 ¥Āæ"sĀ²Ā²ĀĀ "É¼Ē-ĀvĀĀ. ±ĀvĀ²ĀiĀ£ĀUĀ¼Ā PÁ®zĀ gĀdQĀAiĀĀ ĴĀiĀfPĀ
 PÉĒÆĒ"sÉUĀ½UÉ vĀĀvĀŮV, £Āĭ²ĀĀ d£Ā¥ĀzĀzĀ ĴĀĀĀÆ»PĀ fĀ²Ā£ĀçAzĀ
 "ĒĒ¥ĀðĭĀÖ ²æĀ²ĀĀvĀ²ĀUĀðzĀ gĀAd£ĒAiĀiĀv ²ĀiĀ¥ĀðnŌvĀĀ. d£ĀPĀÆĭ
 PĀ-Á«zĀjUĀÆ CĀvĀgĀ °ÉaÑ, PĀ-ÉUĀgĀgĀĀ d£ĀĴĀĀĀzĀAiĀĀçAzĀ "ĒĒgĀv
 T®gĀzĀgĀĀ. ĴĀ¥ĀæzĀAiĀĀĴÜgĀĀ ²ÉÆzĀ®Ā PĀ-ÉUĀÆ vĀgĀĀ²ĀAiĀĀ
 PĀ-Ā²ĀAvĀjUĀÆ §»µĀĭgĀ °ĀQzĀgĀĀ. PĀ-Á«zĀgĀĀ vĀ²ĀĀ PĀ-ÉAiĀĀ£ĀĀß
 PĀ®zĀ gĀ°ĀĴĀ²Āv PĀĭĀÖPÉÆAqĀĀ ¥ÉÆĒĭ¹zĀgĀĀ. PĀ-Á«zĀgĀĀ wĀgĀ
 PĀ®ĀĭvĀgĀv T®gĀvzĀĀÝ, ©æµĀgĀ PÁ®zÀ°è £ĀĭPĀ-ÉAiĀĀ£ÉßĀ
 §»µĀĭĴĀ"ĒĒPÉAzĀĀ ZĀ¼Ā²Ā¼Ā²ÉçÝvĀĀŮ. PÉ®²ĀĀ çŮĀ²ĀĀvĀgĀĀ F
 PĀ-ÉAiĀĀ£ĀĀß G½¹ "É¼ĒĴĀ®Ā CŮĀzsĀ²ĀzĀ ±Āæ²ĀĀ²Ā»ĴzÉ EçÝzĀÝgÉ, ErĀ
 PĀ-ÉAiĀĀĀ £ĀµĀÖ²ĀUĀĀwŮvĀĀŮ ; ĴĀzsĀgĀuÉ "ĒĒPĀzĀzĀĀÝ PĀ-ÉUĀ®è,
 PĀ-Á«zĀjUÉ.

zÉĒ±ĀzÀ°è gĀĭÖçĀAiĀĀ zÉĀvĀ£Ā²ĀĀ "É¼ĒzĀAvÉ ĴĀĴĀĭøwPĀ
 ĴĀ¥ĀzĀæAiĀĀUĀ¼Ā£ĀĀß ¥ĀĀ£ĀgĀĀvĀŮ£Ā ²ĀiĀqĀĀ²Ā ZĀ¼Ā²Ā¼Ā²Āç
 ¥ĀægĀĀ"sĀ²Ā-ĀvĀĀ. UĀĀgĀĀzÉĒ²ĀmĀUĀÆgĭ, ²æĀGzĀAiĀĀ±ĀAPĀgĭ,

²æÃªÄÄw gÄÄQätÄzÉÄ« æÄÄÄAvÄzÄªÄgÄÄ PÄ`Á,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄÄß
 ¥ÄÄ£Ä±ÉÑÄvÄ£ÄUÉÆ¹²¹, ``É¼É,Ä®Ä ¥Äæ±ÄÄ,ÄªÄAiÄÄªÄzÄ,ÉÄªÉAiÄÄ£ÄÄß
 ,Ä°è¹zÄgÄÄ. EªÄvÄÄÜ £Älâ £ÄdÆPÄÄUÄjPÉAiÄiÄVzÉ. vÄAzÉ vÄAiÄÄAçgÄÄ
 vÄªÄÄä æÄÄPÄl¹²UÉ F PÄ`É PÄ°,Ä®Ä PÄvÄgÄgÄVzÄÝgÉ.£Älâ®PÄëtªÄ£ÄÄß
 PÄÄjvÄÄ °ÉÄ¼ÄÄªÄ ¥ÄæaÄ£Ä UÄæAxÄUÄ¼ÄÄ AiÄiÄªÄªÄÉAzÄgÉ,
 £Älâ±Ä,ÄÜç, ``sÄgÄvÄtðªÄ, C©ü£ÄAiÄÄ zÄ¥Äðt. ``sÄgÄvÄ£ÄÄ æÉÆzÄ®
 UÄæAxÄzÄ PÄvÄð£ÉAzÄÆ £ÄAçPÉÄ±ÄégÄ£ÄÄ G¹²zÉAqÄgÄ PÄvÄð£ÉAzÄÆ
 °ÉÄ¼ÄÄ`ÄVzÉ. £ÄlâªÄ gÄ,Ä`sÄªÄªÄ£ÄÄß C©ü£ÄAiÄÄzÄ æÄÄÆ®PÄ
 ,ÄÆa,ÄÄvÄÜzÉ. EªÄ®èzÉ «¥ÄÄ®ªÄzÄ nÄPÄUÄæAxÄUÄ¼ªÉ. C©ü£ÄAiÄÄ
 ``sÄgÄw (C©ü£ÄªÄUÄÄ¥ÄÜ), C©ü£ÄAiÄÄ æÄÄPÄÄgÄÄ (?), £ÄvÄð£Ä ðtðAiÄÄ
 (¥ÄÄAqÄ°ÄPÄ «oÄ®), £ÄÈvÄâgÄvÄßªÄ¹²(UÄt¥Äw zÉÄªÄ,ÉÄ£Ä),
 £ÄÈvÄâzsÄâAiÄÄ (C±ÉÆÄPÄ æÄÄ®è), £ÄÈvÄâ ¥ÄæPÄgÄt (gÄªÄPÄÈµÄÜ
 ``sÄlÖ) EvÄâç. `VÄvÄÄ æÄzÄâAZÄ £ÄÈvÄâAZÄ vÄæAiÄÄÄ ,ÄÄVÄvÄ
 æÄÄZÄâvÉÄ" JA§ ¥ÄæPÄgÄ j®è ,ÄÄVÄvÄ UÄæAxÄUÄ¼ÄÄÆ £ÄlâªÄ£ÄÄß
 PÄÄjvÄªÄVªÉ. £ÄgÄzÄ£Ä ,ÄÄVÄvÄªÄPÄgÄAzÄ, ±ÄÝlðzÉÄ£ÄÄ
 ,ÄÄVÄvÄgÄvÄßPÄgÄ æÄÄÄAvÄzÄªÄÄ EAxÄ UÄæAxÄUÄ¼ÄÄ £ÄªÄÄä
 ±Ä,ÄÜçUÄæAxÄUÄ¼Ä°è £ÄlâPÄæªÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß PÄÄjvÄ «±ÄzÄªÄzÄ
 «ªÄgÄuÉUÄ¼zÄÝgÄÆ CªÄÄ AiÄiÄªÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄPÉl ,ÉÄjzÄªÄ JAzÄÄ
 ðtð¬Ä,ÄªÄªÄzÄÄ PÄµÄÖ. £ÄªÄÄä £Ä®Äl æÄÄÄRâ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄzÄ
 ``sÄgÄvÄ£Älâ, PÄxÄPÄl¹², æÄÄtÄ¥ÄÄj, PÄxÄPÄl C®èzÉ PÄÆZÄÄ¥ÄÄr, Mr¹
 ¥ÄæSÄâwAiÄÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄÆ ``sÄgÄvÄ£Älâ±Ä,ÄÜç
 C©ü£ÄAiÄÄzÄ¥Äðt æÄÄÄAvÄzÄ æÄÄÄAvÄzÄ UÄæAxÄUÄ¼Ä°è
 °ÄQPÉÆnÖgÄªÄ ,ÄÆvÄæUÄ¼UÉ C£ÄÄUÄÄtªÄVAiÉÄ ``É¼ÉzÄÄ §AçªÉ.
 ZÄjvÄæPÄ æÄÄvÄÄÜ ,ÄªÄiÄfPÄ PÄgÄtUÄ¼zÄV ¥Äæw ¥ÄæzÉÄ±ÄªÄÇ
 vÄ£ÄßzÉÄ ®PÄëtªÄ£ÄÄß gÄÆrÜ¹PÉÆArzÉ. DzÄgÄÆ CªÄÄUÄ¼É®èPÄÆl
 æÄÄÆ®``sÄÆvÄªÄzÄ ®PÄëöâ®PÄët ±Ä,ÄÜçUÄ¼ÄÄÆ ¥ÄgÄtÄPÄ DzÄsÄgÄªÄÇ
 KPÄ¥ÄæPÄgÄªÄVªÉ.

``sÄgÄvÄ£Älâ

``sÄgÄvÄ æÄÄÄª¥ÉÆæÄPÄÜªÄzÄ ``sÄgÄvÄ£ÄlâªÄ£ÄÄß
 ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ±ÄzÄPªÄV PÄ¥ÄrPÉÆAqÄÄ §AçgÄªÄÄ £Älâ¥ÄzÄPwUÉ
 ``sÄgÄvÄ£Älâ JAzÄÄ °É,ÄgÄÄ §AçzÉ. zÄQët``sÄgÄvÄªÄÄ zsÄ¹²PÄgÄgÄ
 «zsÄéÄ,Ä£ÄçAzÄ ¥ÄgÄzÄ PÄgÄt E°è ®°vÄPÄ`ÉUÄ¼ÄÄ ,ÄÄgÄQëvÄªÄV
 G¹²zÄÄPÉÆAqÄÄ §AçgÄªÄªÄzÄÄ ,ÄÄzÉÉªÄªÄ DVzÉ. D ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄPÉl
 ,ÉÄjzÄ £ÄlâzÄ vÄªÄÄgÄÄ, vÄ«Ä¼ÄÄ, vÉ®ÄUÄÄ, PÄ£ÄßqÄ ,ÄÄ,ÄlðwUÄ¼ÄÄ
 ``ÉgÉwgÄªÄ zÄQët``sÄgÄvÄªÄVzÉ. F PÄ`ÉAiÄÄÄ «gÄf¹zÄ ,ÄÜ¼Ä
 vÄAeÄªÄÇgÄÄ, °Äç£ÄgÄ£ÉAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÄ£ÄzÄ°è «dÄiÄÄ£ÄUÄgÄ
 ,ÄªÄiÄædªÄÄ ¥ÄvÄ£ÄªÄzÄ æÉÄÄ`É ¥ÄArvÄgÄÄ PÄ`Ä«zÄgÄÄ
 PÄÄ±Ä®PÄ«UÄ¼ÄÄ vÄAeÄªÄÇjUÉ °ÉÆÄV C°è zÉÆgÄQzÄ C£ÄÄPÄÆ®ªÄzÄ
 ¥Äj¹ÜwUÄ¼Ä°è vÄªÄÄä vÄªÄÄä ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß ``É¼É¹PÉÆAqÄÄ
 §AzÄgÄÄ. °ÄvÉÆÜA§vÄÜ£ÉAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÄ£ÄzÄ°è vÄAeÄªÄÇj£Ä°è D¹²zÄ
 ,ÄgÄ¥ÉÆÄf gÄd£Ä D,ÄÜ£ÄPÉl ,ÉÄjzÄÝ ¥ÉÆ£ÄßAiÄÄâ, a£ÄßAiÄÄâ,

¢ÀrªÉÃ®Ä, ºÁ£ÄÄAzÄA JA\$ £Á®égÄÄ ,À°ÉÆÄzÀgÀgÄÄ DZÀgÄuÉUÉ vÄAzÀ
 ¢ÄªªÄ¹ÜvÄªÁzÄ ,Äçgĩ £Älâ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄPÉÌ \$AzÄ °É,ÄgÄVzÉ. zÄQëtzÄ°è
 ¢ÄÄÆgÄÄ \$UÉAiÄÄ ±Ä¹ÜçÄAiÄÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄUÄ½zÄÝªÄÄ ; ,Äçgĩ,
 ¨sÄUÄªÄvÄ ¢ÄÄÄ¹¼Ä ¢ÄÄvÄÄÜ PÄÄgÄÄªÄÄf £ÄÈvÄª£ÄlPÄ.

ÄçgiÉÁlâ: zÉÃªÄzÁ¹UÀ¼ÄÄ zÉÃªÄ®AiÄÄUÀ¼Ä®Æè
 CgÀªÄÄÉÉUÀ¼Ä®Æè dÉÄgÀ ªÄÄÉÉUÀ¼Ä®Æè fÁfÁ GvÀªÄUÀ¼Ä PÀ®zÀ°è
 M´´ÆâsâgÉÄ C©üfÀ¬Ä,ÄÄwÛZÄÝ fÁlâªzÄÄ. EªÄwÛfÀ ´sÄgÄvÄfÁlâªÄÄ F
 fÁlâçAzÀ ¥ÄÄfÄgÄÄzÀPj,À®àlÖ PÀæªÄÄ. PÄfÄðIPÄ ,ÄAVÄvÄªÄfÄÄß
 CªÄ®A©¹zÄ fÄÈvÄÛ fÄÈvÄâ ªÄÄvÄÄÛ C©üfÄAiÄÄUÀ½AzÄ PÄÆrzÉ. EzÄÄ
 zÄÈUÉfÉlÄZÄgÄUÉfÉ½¹zÄ PÄfÄðIPÄ ,ÄAVÄvÄ ; DzÄPÄgÄt, EzÄgÄ°è
 PÄ´ÁªzÄxUÉ PÄ´ÁfÉÉ¥ÄÄtâ ¥ÄæzÄ±ÄðfÄPÄfÉl ´sÄªÄ¥ÄæzÄ±ÄðfÄPÄfÉl
 ¥ÄfÉtð CªÄPÄ±ÄªzÉ. ´sÄgÄvÄfÁlâ ¥ÄæzÄ±ÄðfÄªÄÄ F CA±ÄUÀ½AzÄ
 PÄÆrgÄÄvÄÛzÉ : **C®j¥ÄÄà** : fÄÈvÄÛPÉl ¡ÄpPÄ ¥ÄæPÄgÄt, **dw, ÄégÄ** : ««zsÄ
 gÄUÀUÀ¼Ä°è gÄa,ÄÄªÄ ,ÄégÄ,ÄAAIÉfÉÄdfÉ, **±ÄßPA** : fÄÈvÄÛzÄ M¼ÄªÉÄÉ
 DV gÄa,À®àlÖ C©üfÄÄiÄÄ, **ªÄtðA** : ,ÄzsÄgÄtªÄV
 ¥ÉæÄªÄÄVÄvÉAiÄÄfÉfÉß¼ÄUÉfÄrzÄÄÝ, ªÄÄÈzÄAUÄªÄfÄÄß CfÄÄPÄj,ÄªÄ
 dwUÀ½UÉ vÄPÄlAvÉ ¥ÄzÄªfÄâ,ÄªÄfÄÄß xð¬Ä,ÄÄvÄÛzÉ. fÁlâUÄwAiÄÄ
 PË±Ä®ªÄfÄÄß EzÄÄ ¥ÄjÄQè,ÄÄvÄÛzÉ. **C©üfÄAiÄÄ** : EzÄÄ
 ¥ÄæzÄ±ÄðfÄzÄ GvÄÛgÄzsÄð, vÄªÄ¼ÄÄ, vÉ®ÄUÄÄ, PÄfÄßqÄ
 ¥ÄzÄUÀ¼ÄfÉfÉß VÄvÄUÉfÉªÄªÄzÄ PÄÈµÄÚPÄuÄðªÄÄÈvÄ
 ±ÉfÉèÄPÄUÀ¼ÄfÉfÉß fÁlâzÄ ªÄÄÆ®PÄ CxÄð©r,ÄÄvÄÛzÉ. eÄªÄ½UÀ¼ÄfÉ
 EzÄPÉl ,ÉÄgÄÄvÄÛªÉ. fÄ¬ÄPÄ ´sÉÄzÄªÄfÄÄß DzÄj¹ VÄvÄUÀ¼ÄfÄÄß
 Dj¹PÉfÉ¼ÄÄªÄªÄ ªÄÄÆ®PÄ ««zsÄ gÄ,ÄUÀ¼ÄfÄÄß C©üfÄ¬Ä,Ä´AUÄÄvÄÛzÉ.
w´ÄèfÄ : ¥ÄæzÄ±ÄðfÄzÄ ªÄÄPÄÚAiÄiÄªÄ±Ä. ¥ÄzÄªfÄâ,ÄUÀ½AzÄ®Æ
 ´sÄAVUÀ½AzÄ®Æ gÄªÄÄªªÄzÄ gÄZÄfÄ «±ÉÄµÄ. C®j¥ÄÄà, dw, ÄégÄ,
 w´ÄèfÄ EªÄÄ fÄÈvÄÛUÀ¼ÄÄ ±ÄßÝªÄtðUÀ¼ÄÄ fÄÈvÄªUÀ¼ÄÄ. **´sÄUÄªÄvÄ**
ªÉÄÄ¼Ä : F JgÄqÄfÉAiÄÄ «zsÄªÄÄ zÉÃªÄ,ÄÜfÄUÀ¼Ä°è DzÄj,À®àqÄªÄªÄ
 fÁlPÄUÀ¼ÄÄ EªÄÄ ´EQPÄ fÁlâUÀ¼Ä®è. **PÄÄgÄÄªÄf** : ªÄÄÆgÄfÉAiÄÄ
 «zsÄªÄzÄ F fÁlâzÄ°è fÄAiÄÄPÄfÄÄ zÉÃªÄ®AiÄÄzÄ ,ÉªÄ, fÄAiÄÄQAiÄÄfÉ
 zÉÃªÄgÄfÄÄß CgÄ¹ ªÉfÉgÄl ªÄÄfÄÄµÄävÄä. fÄAiÄÄQAiÉÄ fÁlâUÄw.
 vÄAdªÄÇgÄÄ zÉÃªÄ,ÄÜfÄUÀ¼Ä°è EªÄwÛUÄfÉ EzÄÄ DzÄgÄuÉAiÄÄ°èzÉ.

æÉÆË ÆgÄÄ ºÀ®ªÄÄ PÁ®¢AzÀ PÀ´ÉUÉ ¥ÉÆæÃvÀìºÀªÆÄß
 ¢ÃqÄÄvÀÛ §A¢zÉ. Eºè ¨É¼ÉzÄÄ §AzÀ ¨sÀgÀvÀÆÁlâ ¸À¥ÀæzÁAiÄÄzÀºè
 ¨Á¸Ä¨sÄªAUÄ½UÉ ¥ÄæzsÁÆÄªÆÄß ¢ÃqÄ´ÁVzÉ. vÄAdªAÇgÄÄ
 ¸ÆÄzÀgÀgÀ «zsÁÆÀPÉì EªAgÀ «zsÁÆÄªÄ ºÉÆÃºPÉAiÀiÁVzÀÝgÀÆ F
 ¸À¥ÀæzÁAiÄÄªÄ ¸ÄæaÃÆÀ ±Á¸ÛÇUAæAxÀUA¼Äºè «¢vªÁVgÄÄªÄ
 ¥ÄÆªÁÐAUÄ «zsÁÆÄªÆÄß ºÉZÄÑV Cª®A©¸ÄvÀÛzÉ. fÁlâPÁgÀgÄÄ
 ¥ÄÄµÀÀAdºAiÉÆqÀfÉ ¥ÄægÄA©Û¸ÄvÁÛgÉ. UÄuÉÃ±À ¥ÄæxÀÐfÉAiÀiÁzÀ
 vÀgÄÄªÁAiÄÄ ¸¨sÄ¥ÄÆeÉ fÀqÉAiÄÄvÀÛzÉ. vÀgÄÄªÁAiÄÄ ZÀÆtÄÐPÉ,
 C®j¥ÄÄ ¸ÄægÄA¨sÄªAUÄªÄÄzÀPÉì ºÄÄÄAZÉ E«µÄÆÖ DVgÄ¨ÉÄPÄÄ.

C©ü£ÄÄiÄÄzÄ°è VÄvÄUÉÆÄ«AzÄ, PÄÈµÄÚ PÄuÄðÄÄÈvÄ, CÄÄÄgÄÄ PÄÄÄÄUÄ½AzÄ ±ÉÆèÄPÄUÄ¼Ä£ÄÄß «¥ÄÄ®ÄÄV §¼ÄÄÄvÄÜgÉ.

PÄxÄPÄi½

PÄxÄPÄi½ÄiÄÄÄ PÉÄgÄ¼ÄzÄ £ÄlÄ «±ÉÄµÄ. ¥ÄÄgÄt PÄxÉUÄ½AzÄ ÄÆáwð¥ÄqÉzÄ UÄæÄÄ ÄÄ¹UÄ¼ÄÄ gÄa¹PÉÆArzÄÝ eÄ£Ä¥ÄzÄ £ÄÈvÄÄ£ÄlPÄUÄ½AzÄ F ¥ÄzÄPwAiÄÄÄ gÄÆ¥ÄÄUÉÆArzÉ. vÄAvÄæ±ÄÄÜçPÄÈl EzÄgÄ ÄÄÄÆ®ÄÄ£ÄÄß °ÉÄ¼ÄÄÄÄzÄÄÄlÄ. EzÄgÄ ®ÄiÄÄ VÄvÄ ÄÉÄµÄˆsÄÆµÄt ÄÄÄÄvÄzÄÄÄUÄ¼Ä°è gÄÆ¥Ä®PÄëtUÄ¼ÄÄ E£ÄÆß G½zÄÄPÉÆArÄÉ. PÉÄgÄ¼ÄzÄ°è £ÄlÄÄÄÄ ÄÄÄÆgÄÄgÄÆ¥Ä vÄ½vÄÄ : 1. PÄÆvÄÄÜ 2 gÄÄÄ£ÄlÖÄ 3. PÄÈµÄÚ£ÄlÖÄ EÄÄÄ ÄÄÄÆgÄÆ ˆsÄgÄvÄ ¥ÉÆæÄPÄÜÄzÄ ±Ä¹ÜçÄiÄÄ £ÄlÄÄÄÄß °ÉÄÄ®vÄPÄiÄÉÄ DVÄÉ.

PÄxÄPÄi½ÄiÄÄÄ zÄQët ˆsÄgÄvÄzÄˆÉè®è CvÄÄAvÄ «ÄÜgÄÄzÄ ÄÄvÄÄÜ avÄæÄÄvÄÜzÄ £ÄÈvÄÄ£ÄlPÄ «zsÄ£Ä. ¥ÄÄgÄt PÄxÉUÄ¼Ä£ÄÄß PÄxÄPÄi½ PÄˆÄ«zÄgÄÄ ÄÄaPÄ«®èzÉ DAVPÄÄÄV C©ü£ÄÄÄÄvÄÜgÉ. £ÄlÄ±ÄÄÜç C©ü£ÄÄiÄÄzÄ¥ÄðtUÄ¼ÄÄ xtðˆÄ¹gÄÄÄÄ ®PÄëtUÄ¼Ä£ÄÄß ÄÄÄUÄæÄÄV PÄxÄPÄi½ÄiÄÄÄ xtÉÄð²ÄÄvÄÜzÉ. EzÄgÄ°è E¥ÄävÄÜ£Ä®Äl °ÄÄÜUÄ¼ÄÄ. CÄÄÄUÄ¼ÄÄ ÄÄÄiÉÆÄUÄ gÄÆ¥ÄˆsÉÄzÄUÄ¼ÄÄÄ ÄÄvÄÄÜ gÄÄˆsÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß ÄÄÄÄPÄÜÄÄV vÉÆÄ¥ÄðÄÄÄÄ ÄÄÄÄÄ ÄÄÄzÉæUÄ¼ÄÄÄ EÄÉ. DÄiÄiÄ ¥ÄvÄæPÉl vÄPÄiÄxÄ ÄÉÄµÄˆsÄÆµÄtUÄ½ÄÉ. PÄxÄPÄi½ÄiÄÄÄ ¥ÄvÄæUÄ¼Ä£ÄÄß ÄÄÄÆgÄÄV «AUÄÄÄÄvÄÜzÉ ; ÄwéPÄ, gÄdÄÄÄÄvÄÄÜ vÄÄÄÄÄ. ÄwéPÄ ¥ÄvÄæUÄ¼ÄzÄ zÉÄÄvÉUÄ¼ÄÄ, çüÄgÉÆÄzÄvÄÜ ÄÄÄQÜUÄ½UÉ®è ¥ÄZÉŃ (°Ä¹gÄÄ) ÄAPÉÄvÄ. gÄdÄÄ ¥ÄvÄæUÄ¼ÄzÄ zÄÄÄiÉÆÄðzsÄ£Ä, gÄÄÄÄÄÄÄvÄzÄÄÄgÄÄ PÄjUÄ¼ÄÄ. zÄÄ±ÄÄÄ£ÄÄ ÄÄÄÄÄvÄzÄÄÄgÄÄ vÄÄÄÄÄ ¥ÄvÄæUÄ¼ÄÄ. EÄÄjUÉ PÉÄ¥ÄÄ ÄAPÉÄvÄ. ZÄÄqÄ®jUÉ PÄ¥ÄÄÄÄ ÄAPÉÄvÄ. ¹ÜçÄÄiÄÄgÄÄ ˆÄæ°ÄätgÄÄ ÄÄÄÄUÄ¼ÄÄ EÄÄjUÉ «ÄÜgÄÄzÄ ÄÉÄµÄˆsÄÆµÄtUÄ½®è. °Ä¼Äç bÄÄiÉÄ EÄÄgÄ ÄAPÉÄvÄ. PÄxÄPÄi½ÄiÄÄ C©ü£ÄÄiÄÄzÄ°è D°ÄÄiÄÄðPÉl ¥ÄæzsÄ£ÄÄÄÄ£ÄÄß ÄÄÄÄÄvÄÜzÉ. gÄwæÄiÉÄ®è £ÄÄqÉÄiÄÄÄÄÄ PÄxÄPÄi½ÄiÄÄÄ ¥ÄævÄBPÄ®zÄ °ÉÆwÜUÉ ÄÄÄUÄ¼ÄzÉÆqÄ£É ÄÄÄiÄjÜÄiÄiÄÄÄvÄÜzÉ.

¥ÄÄgÄÄ¥ÄÄqī, vÉÆÄzÄÄiÄÄÄ ÄÄvÄÄÜ CµÄÖPÄ®±ÄÄ EÄÄÄ vÄÄqÄÄÄ £ÄÈvÄÄUÄ¼ÄÄ. Äj PÄÄ«ÄÄ ¥ÄAvÄÄ EÄÄÄ ÄÄÄUÄ¼ÄÄ. ÄÄaPÄgÄ»vÄÄzÄ F £ÄÈvÄÄ£ÄlPÄzÄ°è ÄÄÈvÄÜQlAvÄ £ÄÈvÄÄÄÄÄ °ÉZÄÄŃ ˆÉ¼ÄÄÄÄÄÄPÉ °ÉÆÄçzÉ. PÄxÄPÄi½ÄiÄÄÄ £ÄlÄ£ÄÈvÄÄUÄ¼ÄÄ ÄÄÄÄPÄÄÄÄÄ£ÄÄß ÄÄÄ¹zÉ j£Äß§°ÄÄzÄÄ. PÄxÄPÄi½ÄiÄÄ®èzÉ, PÉÄgÄ¼ÄzÄ°è NlÖÄ vÄÄ¼ÄÄ¹¼Äi, ÄÉÆÄ»Ä CIÖÄ ÄÄÄÄÄvÄzÄ £ÄlÄ ¥ÄæˆsÉÄzÄUÄ¼ÄÄÄ EÄÉ.

PÄxÄPi

gÁd,ÁÜfÀ ¢ÄvÄÄÛ GvÄÛgÀ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼Ä ¨sÄQÜfÄÈvÄâUÄ¼ÄÉÄ
 ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ\$zÄpÄÄzÄ PÄxÄPïfÄÍÄ ¥ÄzÄpWÄiÄÄ ¢ÄÄÆ®.
 PÄÈµÄÜ¨sÄPÄÛgÄÄ zÉÄ¢Ä,ÁÜfÄUÄ¼Ä°è ,Ä°è,ÄÄwÛzÄÝ ¥ÄÆeÉAiÄÄ
 ¨sÄUÄ¢ÄV PÄxÄPïfÄÍÄ ¥ÄæZÄgÄzÄ°èvÄÄÛ. ¢ÄÄAUÄ¼ÄgÄwÄiÄÄ
 vÄgÄÄ¢ÄAiÄÄ ¨sÄPÄÛgÄÄ °ÄqÄÄUÄ¼ÄfÄÄß °Är CÄÄfÄÄß fÄÍÄzÄ°è CxÄð©r¹
 vÉÆÄj,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. ¢ÄÄÄ,Ä-ÄÄfÄgÄ DPÄæ¢ÄÄtzÄ ¥ÄjuÄ¢ÄÄ¢ÄV
 GvÄÛgÄ¨sÄgÄvÄzÄ°è PÄ-ÉAiÄÄÄ CµÄÖ PÄ®PÉÌ UÄÄjAiÄiÄ-ÄvÄÄ. PÄxÄPï
 PÄ-ÉAiÄÄAvÄÆ PÉ®PÄ® ¥ÄÆwð °ÉÆÄvVÄÄÛ. ¢ÄÄÄWÄ®gÄdgÄ PÄ®zÄ°è °Ä
 ¢fÉÄ¼ÄfÉAiÄÄ ±ÄvÄ¢ÄiÄfÄfÄAvÄgÄ F PÄ-ÉAiÄÄÄ PÉÆAZÄ
 gÄÆ¥ÄAvÄgÄUÉÆEÄqÄÄ ¢ÄÄvÉÛ ZÉÄvÄj¹PÉÆArvÄÄ. F PÄ®zÄ°è PÄxÄPïÄ
 PÄ-ÉAiÄÄÄ zÉÄ¢Ä,ÁÜfÄÄÄfÄÄß ©IÄÖ gÄeÄ,ÁÜfÄ¢ÄfÄÄß ,ÉÄj -ËQPÄ
 PÄ-ÉAiÄiÄ-ÄvÄÄ. §ÄÄ±ÄB F PÄ®zÄ-ÉèÄ PÄxÄPï JA§ °É,ÄgÄÄ F PÄ-ÉUÉ
 §ÄzÄzÄÄÝ. ¢ÄÄÆ®vÄB EzÄÄ PÄÈµÄÜfÄfÄÄß PÄÄjvÄ fÄÍÄ. PÄxÄPïÄfÄÍÄzÄ
 ¢ÄÄÆ® ,ÄégÄÆ¥Ä¢ÄÄ EzÉÄ DzÄgÄÆ PÄÆqÄ °ÉÆ,Ä °ÉÆ,Ä ¥ÉÆÄµÄPÄ
 C©ü¢ÄiÄÄ ¢ÄUÄðPÉÌ CÄÄUÄÄtÄÄzÄ jÄwÄiÄÄ°è CzÄÄ §zÄ-ÄÄuÉAiÄÄfÄÄß
 °ÉÆAzÄÄvÄÛ §gÄ-ÉÄPÄ-ÄvÄÄ. zsÄ«ÄðPÄ ,ÄAPÉÄvÄ¢ÄfÄÄß ©IÖgÉ PÄxÄPï
 PÉÄ¢Ä® gÄAdfÉAiÄiÄUÄÄ¢Ä PÄgÄt, F fÄÍÄ ¥ÄzÄpWÄiÄÄÄ °ÉZÄÄÑ °ÉZÄÄÑ
 PÉ±Ä®¢ÄfÄÄß °ÉÆA¢vÄÄ. °Ä¢fÉÄfÉAiÄÄ ±ÄvÄ¢ÄiÄzÄfÄ°è ®PÉÆBÄ
 fÄUÄgÄzÄ¢ÄgÄ ¥ÄæAiÄÄvÄßUÄ¼Ä ¥sÄ®¢ÄV ¥ÄÄfÄ±ÉÑÄvÄfÄUÉÆArgÄÄ¢Ä
 PÄxÄPï gÄÆ¥Ä¢ÄÄ zsÄ«ÄðPÄ ®PÄët¢ÄfÄÄß vÄ½zÄÝgÄÆ ¢ÄÄÄWÄ®
 D,ÁÜfÄzÄ ¢Ä,ÄfÉAiÄÄfÄÄß PÄ¼ÄzÄÄPÉÆAr®è. fÄÍÄ¢ÄfÄÄß PÄÄjvÄÄ
 §gÉAiÄÄÄvÄÛ, D,ÁÜfÄzÄ ¢ÄÄÄRÄ,ÁÜfÄzÄ ¢ÉÆ°Ä¢ÄÄzi PÄgÄAPÄfÄÄÄ
 ¥ÄæZÄgÄzÄ°èzÄÝ °Ä¢fÄ®ÄÌ UÄviUÄ¼Ä dvÉUÉ ,ÉÄj,Ä®ÄìÖ K¼ÄÄ °ÉÆ,Ä
 UÄviUÄ¼ÄfÄÄß ¥Äæ,ÁÜ,ÄÄvÄÛfÉ.

PÄxÄPï ¥ÄæzÄ±ÄðfÄ PÄæ¢ÄÄ: UÄuÉÄ±Ä ¢ÄAzÄfÉ, DÄÄÄzi, xÄmi,
 UÄviPÄ,Ä, vÄÄPÄØ, ¥ÄgÄfÄ, vÄvÄlgÄ- E«µÄÆÖ PÄxÄPï ¥ÄzÄpWÄiÄÄ°èfÄ
 PÉÄ¢Ä® fÄÈvÄÛ¨sÄUÄ¢ÄfÄÄß PÄÄjvÄ¢ÄÄ. GvÄÛgÄzsÄðzÄ°è fÄÈvÄâ
 C©üfÄÄiÄÄUÄ¼ÄgÄÄvÄÛÉ. CÄÄÄ AiÄiÄ¢ÄÄ¢ÉAzÄgÉ : fÄÍÄÄj xÄmi, UÄvi¨sÄÄi,
 CxÄð¨sÄÄ- EÄAvÄÄÛ ¥ÄæZÄgÄzÄ°ègÄÄ¢Ä JgÄqÄÄ PÄxÄPï
 ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ dÄiÄÄ¥ÄÄgÄ ¢ÄÄvÄÄÛ ®PÉÆBÄ
 ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ. dÄiÄÄ¥ÄÄgÄ ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄzÄ ¢ÉÊ²µÄÖöÄ¢ÉAzÄgÉ
 ,ÄÆPÄëöä «fÄÄ,Ä ¢ÄÄvÄÄÛ ¢ÉÄUÄ ¢ÄÄvÄÄÛ PÄ«vÉUÄ¼Ä «¥ÄÄ®vÉ.
 ®PÉÆBÄ ,ÄÄ¥ÄæzÄAiÄÄ¢ÄÄ C©üfÄÄiÄÄPÄÆÌ -ÄÄtÄPÄÆÌ °É,ÄgÄVzÉ.
 ¢ÄÄÄRÄ¢ÄzÄ ¢ÄÄÆ® gÄZÄfÉAiÄÄ°è JgÄqÄÆ MAzÉÄ. ¢ÄÄSÄÄfÄzÄ-Éè EgÄÄ¢Ä
 ¢ÄÄvÄÄ,Ä¢É®è.

¢ÄÄtÄ¥ÄÄj

¢ÄÄtÄ¥ÄÄgÄzÄ ¢ÄÄÆ®PÄgÄt ²ÄÄfÄAvÉ. §ÄAzÄ¢ÄfÄzÄ°è PÄÈµÄÜfÄÄ
 UÉÆÄjAiÄÄgÉÆqÄUÄÆr fÄÍÄ¢ÄqÄÄwÛzÄÝUÄ, ²ÄÄµUÉ zÄégÄ¥Ä®fÉAiÄÄ
 PÉ® ,ÄÄfÄÄß fÉÄ«Ä¹zÄÝfÄAvÉ. DzÄgÉ ²ÄÄµUÉ D ,ÄAvÄvÄ fÄÍÄUÄ¼Ä
 ¢ÉÊ¨sÄÄ¢ÄfÄÄß PÉÄ½ °ÉÄ¼Ä-ÄgÄzÄµÄÖ ¢ÄÄPÄÄ®¢Ä-ÄvÄÄ.

¥Á²ÀðwAiÀÄÄ C³ÀxUE ,À²ÀiÁzsÁfÀ °ÉÄ½, PÉÊ-Á,ÀzÀ §½ §ÈAzÁ²ÀfÀzÀ
 ²ÉÊ"sÀ²À²ÀfÀÄß «ÄÄj,ÄÄ²À fÁlâ ,ÀÛ¼Ä²ÀfÀÄß x«Äð,ÄÄ²ÀAvÉ ²²ÀxUE
 ,ÀÆa,ÄÄvÁÛ¼É. DUÀ ²²ÀfÀÄ ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÀ PÄtÄ²ÉAiÄÄfÀÄß x«Äð¹zÀfÀAvÉ.
 E²ÄvÄÄÛ ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÀzÀ dFÄfÄ²ÀfÀzÀ°è fÀÈvÄâVÄvÀUÄ¼ÄÄ xVÄð²Äv²É.
 ¥ÄÄgÄuÉÄw²Ä,ÄUÄ¼Ä®Æè ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÄ²ÄÄ ,ÄÄzÄgÄ fÁlâVÄvÉUÄ¼Ä
 vÄ²ÄgÉAzÄÄ ¥ÄæSÄâvÄ²ÄVzÉ. ²ÄÄ²Ä"sÄgÄvÄzÀ°è CdÄðfÄfÄÄ
 ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÀzÀ gÄdPÄÄ²ÄiÄj avÄæAUÄzÄ JA§ SÄâvÄ fÁlâUÄwAiÄÄfÀÄß
 ²ÄÄzÄÄ²ÉAiÄiÄUÄÄvÁÛfÉ. ¥ÄægÄÄ"sÄzÀ°è ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÀzÀ fÁlâUÄ¼É®è
 ²²Ä¥Ä²ÀðwAiÄÄgÄfÀÄß PÄÄjwzÄÝ²ÉÄ. "sÄPÄÛ "sÄUÄ²ÄvÄgÄ ¥ÄAxÄ²ÄÄ
 "É¼ÉzÄAvÉ®è, ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÀzÀ EµÄÖ zÉÄ²ÄvÉAiÄÄÄ PÄÈµÄÚfÉÄ
 DUÄÄvÁÛfÉ. °ÄçfÉAiÉAiÄÄ ±ÄvÄ²ÄiÄfÀzÀ°è ¥ÄgÄPÄæ²ÄÄtzÄ ¥sÄ®²ÄV
 fÁlâ²ÄÄ PÉÆAZÄ C³ÀfÄwAiÄÄfÀÄß vÄ¼ÄÄvÄÛzÉ. ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÄ
 ¥ÄzÄPwAiÄÄ°è fÀÈvÄÛ fÀÈvÄâUÄ¼ÄÄ "É¼Ä²ÄtÄUÉ °ÉÆAçzÄÝgÄÆ
 C©üfÄÄiÄÄ²ÄÄ «ÄvÄ²ÄVzÉ. ²ÄÄtÄ¥ÄÄjUÄ½UÉ "sÄ²Ä«fÄâ ,UÄ¼Ä°è ±ÄæzÉP
 PÄ²ÉÄ. zÉÊ²Ä¥ÄvÄæUÄ¼ÄfÀÄß ²Ä» ,ÄÄ²À fÄvÄðPÄgÄÄ "sÄQÜ
 ¥ÄgÄ²Ä±ÄgÄVgÄÄvÁÛgÉ. ²ÄÄtÄ¥ÄÄjUÉ zÉÊ»PÄ²ÄzÄ ZÄ®fÄ²ÉÄ ²ÄÄÄRâ²ÄzÄ
 C©ü²ÄâQÜ ,ÄzsÄfÄ. ZÄ®fÄUÄ¼ÉµÉÖÄ QèµÄÖ²ÄVzÄÝgÄÆ "Ä°vÄâ
 "²ÄtÄUÄ¼ÄfÀÄß C³ÄgÄÄ ,Äçü,Ä"ÉÄPÄÄ.

²ÄÄtÄ¥ÄÄgÀzÄ JgÄqÄÄ fÁlâ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄUÄ¼ÄzÄ "ÄAiÄii °ÄgÉ"Ä ²ÄÄvÄÄÛ
 gÄ,Ä°Ä"Ä E²ÉgÄqÄgÄ®Æè "Ä,Äâ vÄAqÄ²ÄUÄ¼ÉgÄqÄÆ GÄÄ.
 ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÀzÀ°è ,Ä²ÄÄÈzÄP²ÄV eÄfÄ¥ÄzÄ fÀÈvÄâUÄ½²É. E²ÄÄUÄ¼Ä°è
 ²ÄÄÄRâ²ÄzÄ²ÄÄ vÄ§® ZÉÆAUi© ²ÄÄvÄÄÛ °ÉÆÄ½. ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÄ²ÄÄ
 ¥ÄæaÄfÄ PÄ®çAzÄ®Æ ¥ÄævÉâPÄ²ÄvÄiÉÄÄ G½zÄÄPÉÆAqÄÄ §AçgÄÄ²Ä
 PÄgÄt, GvÄÛgÄzÉÄ±ÄzÄ EvÄgÄ fÁlâ¥ÄzÄPwUÄ½UÉ MzÄVzÄ C¥ÄWÄvÄçAzÄ
 ¥ÄgÄV vÄfÄß fÁlâ²ÄfÄÄß ²ÄÄtÄ¥ÄÄgÄ²ÄÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ ±ÄÄzÄP²ÄV
 PÄ¥ÄrPÉÆAqÄÄ §AçzÉ. C©üfÄÄiÄÄ²ÄfÀÄß ¥ÄæaÄfÄ UÄæAxÄUÄ¼Ä°è
 "PÄtÄÛUÉ PÄtÄ²Ä PÄ²Äâ" JAzÄÄ §tÄÛ¹zÄÝgÉ. ±Ä¹ÛÄÄiÄÄ fÁlâ¥ÄzÄPwUÄ¼Ä
 ¥ÄgÄ²ÄÄ±ÉðAiÄÄ°è fÄ®Äl «zsÄ²ÄzÄ C©üfÄÄiÄÄUÄ¼ÄfÀÄß fÄ²ÄÄ
 PÄArzÉÝÄ²É. fÁlâ±Ä,ÄÛçzÄ ¥ÄæPÄgÄ ,Ä²ÄÈzÄAiÄÄzÀ°è
 gÄ,fÄÄÄ"sÄ²Ä²ÄfÀÄß GÄÄ²ÄiÄqÄÄ²ÄÄzÉÄ fÁlâUÄgÄgÄ
 ¥ÄgÄ²ÉÆÄzÉÝÄ±Ä²ÄVzÉ. DzÄPÄgÄt²ÉÄ fÁlâzÀ°è gÄ,Ä©üfÄÄiÄÄPÄÆl,
 PÄ"Ä©üfÄÄiÄÄPÄÆl ¥Äæ²ÄÄÄRâ PÉÆnÖgÄÄ²ÄÄzÄÄ. "sÄgÄvÄfÄlâzÄ®Æè
 PÄxÄPï ¥ÄzÄPwAiÄÄ®Æè F C©üfÄÄiÄÄ «ZÄgÄ²ÄfÀÄß PÄÄjvÄÄ
 ¥Äæ,ÄÛl,ÄÄ²ÄÄzÄÄ C³Äð²ÄzÄÄzÄÄ. E²ÉgÄqÄÄ ¥ÄzÄPwUÄ¼Ä®Æè
 PÄ"Ä«zÄgÄÄ M"ÉÆâsâgÉÄ x²Äð ,ÄÄvÄÛgÉ. VÄvÄzÀ°è §gÄ²Ä ««zsÄ
 ¥ÄvÄæUÄ¼Ä gÄ,fÄÄÄ"sÄ²ÄUÄ¼ÄfÀÄß M§âfÉÄ CxÄ²Ä M§â¼ÉÄ
 vÉÆÄ¥Äðr,ÄÄ²ÄµÄÄÖ C©üfÄÄiÄÄ²ÄfÀÄß ,Äé
 çüÄfÄ¥Är¹PÉÆArgÄ"ÉÄPÄUÄÄvÄÛzÉ. F jÄw vÄAwæPÄ xtdÄiÄÄzÄ dvÉUÉ
 VÄvÉAiÄÄ "sÄ²ÄxÄð²ÄfÀÄß °ÉÆgÄ°ÉÆ«Ää,ÄÄ²À PÄqÉUÄÆ UÄ²ÄÄfÄ
 PÉÆqÄÄ"ÉÄPÄUÄÄvÄÛzÉ.

¥ÀæzsÁfÀÁzÀ F fÁ®Àì fÁlâ,ÀA¥ÀæzÁAiÀÄUÀ¼ÉÃ C®èzÉ EfÀÆß
 PÉ®ªÀÀ ,ÀA¥ÀæzÁAiÀÄszÀpªÀÇ ±Á¹ÜçÄAiÀÄªÀÇ DzÀ fÁlâ «zsÁfÀUÀ½ªÉ.
 CªÀÄUÀ¼À°è PÉ®ªÀÀ AiÀiÁªÀÄªÉAzÀgÉ : **PÀÆa¥ÀÄr fÁlâ** - «dAiÀÄfÀUÀgÀ
 ,ÁªAiÀædâ PÁ®zÀ°è DAszÀæzÀ°è CªÀvÀj¹zÀ F fÁlâªÀÀ §ºÀ¼À
 dFÀjæAiÀÄªÁVvÀÄÜ. **AiÀÄPÀëUÁfÀ** - EzÀ zÀQët PÀfÀßqÀzÀ°è, GvÀÜgÀ
 PÀfÀßqÀzÀ°è ªÀÄvÀÄÜ ºÀ¼É ªÉÄÊ,ÀÆjFÀ PÉ®ªÀÀ "sÀUÀUÀ¼À°è
 ¥ÀæZÁgÀzÀ°ègÀªÀ fÀÈvÀâfÁlPÀ«zsÁfÀ. EzÀPÉì §AiÀÄ-ÁªÉAzÀÆ ºÉ,ÀgÀÄ.
 PÉÄgÀ¼ÀzÀ PÀxÀPÀì½AiÀÄAvÉ, EzÀÆ «²µÀÖªÀzÀ jÄwAiÀÄ°è "É¼ÉzÀÀ §A
 çZÁYgÀÆ "sÀgÀvÀ ¥ÉÆæÄPÀÜªÀzÀ «zsÁfÀªÀfÉßÄ DzÀj¹zÀÄÝ, F PÀ-ÉAiÀÄÄ
 ,ÀÜ½ÄAiÀÄ «zÀªªÀiÁfÀUÀ¼ÀfÀÄß CªÀ®A©¹gÀÄªÀ PÁgÀt, AiÀÄPÀëUÁfÀ
 ¥ÀæzÀ±ÀðfÀªÀÀ ,ÀÜ¼ÀçAzÀ ,ÀÜ¼ÀPÉì ªÀävÀâ,ÀÄUÀÄvÀÜzÉ. EzÀ
 PÀxÀPÀì½AiÀÄAvÉAiÉÄÄ DzÀgÀÆ ªÀaPÀ©üfÀAiÀÄªÀfÀÄß PÀÆrzÀÄÝ.
 AiÀÄPÀëUÁfÀ PÀ-Á«zÀgÀÄ ºÀr ªÀiÁvÀqÀÄvÀÜgÉ. **Mr¹ fÁlâ** - "sÀgÀvÀfÀ
 fÁlâ±Á,ÀÜçªÀfÀÄß CªÀ®A©¹ "É¼ÉçgÀÄªÀ ¥ÀæaÄfÀ fÁlâUÀ¼À°è Mr¹
 fÁlâªÀÇ MAzÀÄ. EzÀ MjAiÀÄ ,ÀAVÄvÀçAzÀ ¥Àæ"sÁªUÉÆAqÀÄ vÀfÀßzÉÄ
 DzÀ «²µÀÖ «zsÁfÀªÀfÀÄß "É¼É¹PÉÆAqÀÄ §AçzÉ. EzÀ ªÀÆ®vÀB
 zÉÄªÀ,ÀÜfÀzÀ fÀÈvÀâ. **bÉfÁlâ** - F jÄwAiÀÄ fÁlâªÀÀ Mj,ÀìzÀ
 ªÀÄAiÀÄÆgÀ"sÀAfÀ®Æè ©ºÁgÀzÀ ,ÀgÉÉPÉ-ÁzÀ®Æè EzÉ. **C,Ài«ÄfÀ**
,ÀwæAiÀÄfÁlâ - ²æÄ ±ÀAPÀgÀzÉÄªÀgÀÄ C,Ài«ÄfÀ°è ,ÀÜ¹zÀ ªÉÊµÀÜªÀ
 ªÀÄoÀUÀ¼ÀÄ ºÀ®ªÀgÀÄ ,ÀvÀæUÀ¼ÀfÀÄß «Äð¹zÀªÀÄ. **eÁfÀ¥ÀzÀ**
fÀÈvÀâUÀ¼ÀÄ - ±Á¹ÜçÄAiÀÄ fÁlâªÀÀ fÁ®Àì «zsÀªÁV "É¼ÉzÀÄ fÀUÀjPÀ
 ,ÀªAiÀdzÀ D±ÀæAiÀÄªÀfÀÄß ¥ÀqÉzÀgÉ, dFÀ¥ÀzÀ fÀÈvÀâUÀ¼É¹zÀªÀÄ
 dFÀgÀ-ÉèÄ «AvÀÄ CªÀgÀ gÀAdfÉAiÀÄ ªÀÄÄRâ ,ÀzsÀfÀªÁV AiÀiÁªÀ
 «ÄiÀUÀjPÉAiÀÄfÀÆß ¥ÀqÉAiÀÄzÉ ºÀUÉAiÉÄ "É¼ÉzÀÄPÉÆAqÀÄ §AzÀªÀÄ.
 zÉÄ±ÀzÀ-Éè®è EªÀ ºÀgÀr dFÀfÀªÀfÀzÀ CAUÀªÁV fÉ®¹ªÉ. gÀÆPÀè
 dFÀjUÀÆ UÀæªÀÄ,ÀÜjUÀÆ ±Á¹ÜçÄAiÀÄªÀzÀ fÁlâPÀæªÀÄ UÉÆwÜ®è
 çZÁYgÀÆ CªÀjUÉ F C©üfÀAiÀÄ ,ÀzsÀfÀUÀ¼ÀÄ ¥ÀjavÀªÁVªÉ.

fÀªÀÄ zÉÄ±ÀzÀ°è iÄvÀÄ ,ÀA§AzsÀªÁzÀ ªÀÄvÀÄÜ GvÀìªÀUÀ¼À
 ,ÀA§AzsÀªÁzÀ ºÀ®ªÀÀ fÁlâ ¥ÀzÀpWUÀ½ªÉ. GzÀºÀgÀuÉUÉ - **gÁ,À-**
gÁeÁ,ÀÜfÀ, GvÀÜgÀ ¥ÀæzÉÄ±À, ,ÈgÀµÀÖç ªÀÄvÀÄÜ UÀÄdgÁwFÀ°è
 ¥ÀæZÁgÀ. **UÀ-Äð-UÀÄdgÁwFÀzÀÄÝ.** **WÀªÀÄgì-gÁeÁ,ÀÜfÀzÀÄÝ.** **®Ær,**
"sÀAUÀæ, wAiÀiÁfì"ÁX-¥ÀAeÁ©fÀªÀÄ. **¥ÀAV-**ªÀÄÄAvÀzÀªÀÄ »ªÀiÁzÀ®
 ¥ÀæzÉÄ±ÀzÀ°è ªÀ,ÀAvÀ GvÀìªÀ PÁ®zÀ°è DZÀj,À®àqÀÄvÀÜªÉ.
vÀ§-ìZÉÆAUì© ªÀÄvÀÄÜ ºÉÆÄ½-ªÀÄtÁ¥ÀÄgÀzÀªÀÄ. **PÀÄ«Ää,**
PÉÆÄ-ÁiA, ,ÀÄVîAiÀÄPÀÄtÁvÀ-ªÀÄÄAvÀzÀªÀÄ zÀQët"sÀgÀvÀzÀªÀÄ.
 EªÉ®è EµÄÄÖ ««zsÀªÁVzÁYgÀÆ PÀÆqÀ. EªÀÄUÀ¼À°è KPÀvÉ
 PÀAqÀÄ§gÀÄvÀÜzÉ. ZÀ®fÀUÀ¼À ,ÀéZÀÒAzÀâ, ®AiÀÄ«ÄAiÀÄ ªÀÄvÀÄÜ
 PÀÈwUÀ¼À ,ÀgÀ¼ÀvÉ ªÀÄvÀÄÜ J®èPÀÆì ªÉÄÄ-ÁV §zÀÄQfÀ §UÉì vÀ¼ÀÄªÀ
 ºÀÄªÀÄ,ÀÄì EªÀ J®èPÀÆì KPÀ¥ÀæPÁgÀªÁzÀªÀÄ.

("sÁgÀwÄAiÀÄ ,ÀA,Àìøw zÀ±ÀðfÀ, CzÉÄ., "sÀgÀvÀRAqÀzÀ
 fÁlâ ¥ÀzÀpWUÀ¼ÀÄ, ªÀiÁAiÀiÁgÀªì, ¥ÄÄ. 701-722)

§gÀÄªÀÀgÀfÀÄß vÀqÉzÀÄzÀjAzÀ®Æ, PÀ´ÉAiÀÄÄ CµÉÆÖAzÀÄ ¢ÀiÁ¥ÁðlÀÄß PÁtzÉ vÀfÀß ¥ÀÆtðgÀÆ¥ÀªÀfÉßÄ vÀ½zÀÝçvÀÄ. °ÉÆAiÀÄi¼ÄgÀdgÀÆ, ¥ÁAqÀå, eÉÆE¼Ä, gÁµÀÖçPÀÆl gÁdªÀA±ÀzÀªÀgÀÆ fÀÈvÀåPÀ´ÉAiÀÄ D±ÀæAiÀÄzÀvÀgÀzÀgÀÄ.

“sÀgÀvÀfÀlåªÀÄ FUÀ “sÀgÀvÀzÀ J´Àè “sÀUÀUÀ¼Ä°è „ÁªÀiÁfÀåªÀv ¥ÀæZÁgÀzÀ°èzÉ. zÀQèt“sÀgÀvÀzÀ°è “sÀgÀvÀfÀlåzÀ PÉ®ªÀÄ gÀÆ¥ÀUÀ¼ÄÆ EªÉ. vÀAeÁªÀçgÀÄ f´ÉèAiÀÄ “sÀUÀªÀvÀªÉÄ¼Ä, DAZsÀæzÉÄ±ÀzÀ PÀÆa¥ÀÄr EªÉgÀqÀÄ “sÀgÀvÀfÀlå±ÀÁ, ÆÛçzÀ vÀ¼Ä°À çAiÀÄ ¢ÉÄ´É gÀa¹zÀ fÀÈvÀåfÀlPÀ gÀÆ¥ÀUÀ¼ÄÄ. PÉÄgÀ¼ÄzÀ PÀxÀPÀ½ JA§ fÀÈvÀå±ÀSÉAiÀÄÄ «SÁåvÀªzÀ ¥ÉæÄPÀètÄÄAiÀÄªzÀ MAzÀÄ fÀlågÀÆ¥À. PÀxÀPÀ½ eÉÆvÉUÉ PÉÄgÀ¼ÄzÀ°è ¢ÉÆÄ»x CIÖA JA§ PÀ´ÉAiÀÄÄ ¥ÀæZÁgÀzÀ°èzÉ.

GvÀÛgÀ»AzÀÆ „ÁÛfÀzÀ°è ¥ÀæZÁgÀzÀ°èzÀÝ PÀxÀPÀ JA§ ±ÀSÉAiÀÄ fÀÈvÀåUÀ¼ÄfÀÄß fÀªÀÄ °ÉZÁÑV ®PÉÆßÄ, dAiÀÄ¥ÀÄgÀ ¢ÉÆzÀ´AzÀ ¥ÀlÖtUÀ¼Ä°è PÁt§ªÀzÀÄ. fÀZi ¥ÀAUÀqÀzÀªÀgÀ PÉÊUÉ ¹Ql, »ÄfÀ ¢AvÁªÀgÀtzÀ°è “É¼ÉzÀÄ §AzÀÄ C¥ÀQÄwðAiÀÄfÀÄß ¥ÀqÉçzÉ. C„Ál«ÄfÀ ¥ÀÆªÀðzÀ°ègÀÄªÀ ¢ÄtÄ¥ÀÄgÀ ¥ÀæzÉÄ±ÀçAzÀ §¼ÄPÀÄ´ÁUÀÄ ´°vÀåUÀ½AzÀ PÀtÄfÀUÀ¼ÄfÀÄß „ÆgÉUÉÆ¼Äî®Ä ¢ÄtÄ¥ÀÄj fÀÈvÀå JA§ÄzÀÄ §AçzÉ. eÁfÀ¥ÀzÀ fÀÈvÀåUÀ¼ÄÄ “sÀgÀvÀzÀ°è C„ASÁåvÀªvªÉ. MAzÉÆAzÀÄ eÁfÀ¥ÀzÀ fÀÈvÀåzÀ jÄwAiÀÄÆ DAiÀiÁAiÀÄ ¥ÀæAvÀåzÀ dFÀgÀ „AA „løw, °À½iUÀ¼Ä fÄªÀfÀ ¢ÄvÀÄÛ dFÀvÉAiÀÄ “sÀªÀgÀÆ¥ÀUÀ¼ÄfÀÄß w½ „ÄvÀÛzÉ.

eÁfÀ¥ÀzÀ fÀÈvÀåUÀ¼ÄfÀÄß fÀ®Äl «“sÀUÀUÀ¼ÄfÀÄßV ¢ÀiÁqÀ§ªÀzÀÄ. 1. „AA „løwPÀ CxÀªÁ CgÉzsÀ«ÄðPÀ, 2. „ªÀiÁfPÀ 3. PÄewæÄAiÀÄ fÀÈvÀåUÀ¼ÄÄ, 4.lÄvÀÄ¥ÀæªÀiÁt fÀÈvÀåUÀ¼ÄÄ, F J®è vÀgÀzÀ fÀÈvÀåUÀ¼Ä®Æè ¢ÄÄRåªÀv ¥ÀæzÀ²ð„ÄªÀ gÀ„AUÀ¼ÄªÀªÉAzÀgÉ DfÀAzÀ, ¥ÉæÄªÀÄ, «ÄgÀvÀé ¢ÄvÀÄÛ gÉzÀæ. J®è eÁfÀ¥ÀzÀ fÀÈvÀåUÀ¼ÄÆ „ªÀÄÆ»PÀ fÀÈvÀåUÀ¼ÄvªÉ. ¢ÉÄÉ PÉÉ ZÀ®fÉUÀ¼Ä „ªÀÄ¶ÖAiÀÄÄ ¢ÀiÁqÀÄªÀªÀfÀ°èAiÀÄÆ fÉÆÄqÀÄªÀªÀfÀ°èAiÀÄÆ «±ÉµÀªzÀ ¥ÀjuÁªÀªÀfÀÄßAiÀÄªÀvÀÛzÉ.

„ÉAzÀAiÀÄð, gÀZÀfÉ, “sÀªÀåvÉ, ±ÀQÛUÀ¼Ä°è fÀlgÀd «UÀæªÀªÀ C çéwÄAiÀÄªzÀzÀÄÝ §®UÉÉAiÀÄ qÀªÀÄgÀÄUÀ „Æ¶ÖAiÀÄfÀÆß. JqÀUÉÉAiÀÄ CVß ®AiÀÄªfÀÆß, C“sÀAiÀÄªÀ „Û “sÀgÀªÀÉ ¹ÜwAiÀÄfÀÆß, CwÄA çæAiÀÄªÀç „ÄAzÀgÀªÀç DzÀ «UÀæªÀ ¢ÀiÁAiÉÄAiÀÄfÀÆß, JwÛzÀ JqÀUÀ®Ä ¢ÉÆÄPÀèªÀfÀÆß §®¥ÁzÀzÀ PÉ¼ÄvGÀªÀ fÀgÀ¼ÄªÀ gÁPÀè „ vÄ½AiÀÄ®àlÖ CzSªÀÄðªÀfÀÆß. °ÁgÀqÀÄwÛgÀªÀ UÄAUÀÄgÀÄ PÀÆzÀ®Ä fÄªÀfÀzÀ ZÀ®fÉAiÀÄfÀÆß, „ÄvÀÄÛUÉÆArgÀªÀ „¥ÀðUÀ¼ÄÄ CzSªÀÄð§AzSÀfÀ, x „ÀiÁAiÀÄvÉUÀ¼ÄfÀÆß, §®V«AiÀÄ vÀ®PÀ ¢ÄvÀÄÛ

JqÀV«AiÀÄ ¨ÉAqÉÆÄ-É fÄªÀÆÄzÀ ZÀPÀæzÀ°è «Ä®ÆÄÁVgÄÄªÀ ¹ÛÇÄ ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÆÄÆß °ÄjAiÄÄÄªÀ UÀAUÉ ¨Ä½ÆÀ CÆÄAvÄ ¥ÄæªÄ°ÄªÆÄÆß CzSÀðZÄzÀæ fÄªÀÆÄzÀ°èzÄÝ zsÄªÄðzÀ EgÄªÄÄ ªÄÄvÄÄÛ eÄÖÆÄªÆÄÆß ,ÄÆa ,ÄÄvÄÛªÉ.

¨sÄgÄvÄÆÁlâzÀ °ÄÄIÄÖ ÄÁlâ±Ä,ÄÛçzÀ°è °ÉÄ½zÄAvÉ, EAzÁæç zÉÄªAvÉUÄ¼ÄÄ vÄªÄÄä ©qÄÄ«ÆÄ,ÄªÄÄAiÄÄªÄÆÄÄß PÄ¼ÄÄiÄÄÄ®Ä PÄ®PÉëÄ¥ÄªÄV MAzÄÄ PÄ-ÉAiÄÄÆÄÄß ,ÄÈ¶Ö,Ä-ÉÄPÉAzÄÄ §æ°ÄªÆÄÆÄÄß PÉÄ½PÉÆEAqÄgÄAvÉ. §æ°ÄªÆÄÄ F zÉÄªAvÉUÄ¼Ä PÉÆÄjPÉAiÄÄAvÉ IÄUÉéÄzÀ çAzÀ ±Ä§YUÄ¼ÄÆÄÆß, ,ÄªÄÄªÉÄzÄçAzÀ ,ÄAVÄvÄªÄÆÄÆß, AiÄÄdÄªÉðzÀ çAzÀ C©üÆÄAiÄÄªÄÆÄÆß ªÄÄvÄÄÛ CxÄªÄðªÉÄzÄçAzÀ gÄ,ÄªÆÄÆß Dj¹, ÄÁlâªÉÄzÄªÉÄ§ LzÄÆÉÄ ªÉÄzÄªÆÄÄß ,ÄÈ¶¹ vÄÆÄß ªÄÄUÄÆÄzÀ ¨sÄgÄvÄÄUÉ PÉÆIÖÆÄÄ. ¨sÄgÄvÄÆÄÄ EzÄÆÄÄß ±Ä,ÄÛçgÄÆ¥ÄzÀ°è §gÉzÄÄ vÄÆÄß ÄÆEgÄÄ ªÄÄAç ªÄÄPÄ½UÉ Nç¹zÄÆÄÄ.

¨sÄgÄvÄÆÁlâªÆÄÄß ªÄÄÆgÄÄ «¨sÄUÄUÄ¼ÄÆÄßV «AUÄ¹zÄÝgÉ: 1. ÄÈvÄª 2. ÄÈvÄª ªÄÄvÄÄÛ 3. ÄÁlâ. **ÄÄÈvÄÛ:** ,ÄAVÄvÄzÀ »ÆÉß-ÉAiÄÄ°è ,Ä«Äª½vÄªÄV, vÄ¼Ä§zÄPªÄzÀ ,ÄgÄ¼Ä ,ÄàµÄÖ ÄvÄðÆÄªÉÄ ÄÈvÄÛªÄÄ. ,ÄàµÄÖªÄzÀ ªÄÄÄzÉæUÄ½AzÀ AiÄiÄªÄÄzÄzÄgÉÆAzÄÄ zÉÆqÄØ «µÄAiÄÄªÆÄÄß ægÄÆ!,ÄªÄÄzÄPÉì ÄÈvÄªªÉÄzÄÄ °É,ÄgÄÄ, ªÄiÄvÄÄUÄ½AzÀ, ,ÄAVÄvÄçAzÀ, C©üÆÄAiÄÄçAzÀ AiÄiÄªÄÄzÄzÄgÄÆ MAzÄÄ PÄxÉAiÄÄÆÄÄß ÄÁPÄzÄAvÉ ægÄÆ!,ÄªÄÄzÄPÉì ÄÁlâªÉÄÄßvÄÛgÉ. ¨sÄgÄvÄÆÁlâzÀ°è JgÄqÄÄ «zsÄUÄ½ªÉ-vÄAqÄªÄ ªÄÄvÄÄÛ -Ä,Äª, ªÄªzÄ §A çgÄªªÄ ¥ÉgÄÄµÄªÉÄ, ¥Äæ§®ªÄzÀ ZÉÈvÄÆÄª¨sÄjvÄ ÄÈvÄª vÄAqÄªªÉÄzÄÄ, ¥Äªðw¬ÄAzÀ §AçgÄªªÄ ®°vÄªzÀ ,ÆEUÄ,ÄzÀ ÄÈvÄª -Ä,ÄªªÉÄzÄÄ JgÄqÄÄ «zsÄ.

¨sÄgÄvÄÆÁlâªÉ®è C©üÆÄAiÄÄzÄ¥Äðt, ÄÁlâ±Ä,ÄÛçUÄ¼ÄÆÄÄß CªÄ®A©¹zÉ. ÄvÄðÆÄzÀ «ªÄgÄUÉAiÄÄ°è ªÉÆzÄ®Ä PÄgÄt ªÄÄvÄÄÛ CAUÄ°ÄgÄUÄ¼ÄÆÄÄß ªÄtÄð,ÄÄvÄÛgÉ. EªÄÄ 'CqÄªÄÄ' ªÄÄvÄÄÛ EvÄgÄ ZÄ®ÆÉUÄ½UÉ vÄ¼ÄªÄçAiÄiÄvÄªÉ. ¨sÄgÄvÄÆÁlâzÀ «²µÄÖ ZÄ®ÆÉUÄ½UÉ 'CqÄªÄÄUÄ¼ÄÄ' JAzÉÆÄÄßvÉÛªÉ. MIÄÖ 108 PÄgÄtUÄ¼ÄÆ, 32 CAUÄ°ÄgÄUÄ¼ÄÆ EªÉ. F PÄgÄtUÄ¼ÄÄ ÄÈvÄÛªÄ,ÄÛUÄ¼ÄÄ, ZÄjUÄ¼ÄÄ, ,ÄÛÆÄPÄUÄ¼ÄÄ EªÄÆÄÆß °ÉÆAçPÉÆArªÉ. ÄÈvÄÛªÄ,ÄÛªÄç MAzÄÄ ZÄ®ÆÉAiÄÄÆ PÄÆrzÄgÉ 'PÄgÄt'ªÄUÄÄvÄÛzÉ. JgÄqÄÄ PÄgÄtUÄ¼ÄÄ PÄÆrPÉÆArzÄÝgÉ MAzÄÄ ªÄiÄAwæPÄ'ªÄUÄÄªÄÄzÄÄ. 2,3,4 ªÄiÄAwæPÄUÄ¼ÄÄ PÄÆrzÄÝgÉ MAzÄÄ 'CAUÄ°ÄgÄ'ªÄUÄÄªÄÄzÄÄ. MAzÄÄ CAUÄ°ÄgÄªÄÄ 4,6,7,8 CxÄªÄ 9 PÄgÄtUÄ½AzÀ DUÄÄvÄÛzÉ. DzÄÝJAzÀ 'PÄgÄt'UÄ¼ÄÄ PÄ®Ñ®ÆÉAiÄÄ °Ä,ÄÛZÄ®ÆÉUÄ½UÉ-Äè vÄ¼ÄªÄçAiÄiÄvÄªÉ. F J®è PÄgÄtUÄ¼ÄÆÄÆß ª°ªUÄ¼ÄÄ zÄQèt ¥ÄæzÉÄ±ÄzÀ CÆÉÄPÄ zÉÄªÄ®AiÄÄUÄ¼Ä°è «UÄæ°ÄUÄ¼Ä gÄÆ¥ÄzÀ°è w½¹zÄÝgÉ.

əÄÄRəəÁV PÉ®əÄÄ "sÀAVUÀ¼ÄÄ EəÉ: „ÄəÄÄ"sÀAUÀ AiAiÁəÄ
 "ÁUÄÄ«PÉAiÄÄÆ E®èzÉ zÉÄºÄəÄÄÄß „ÄəÄÄəÁVIÄÖPÉÆ¼ÄÄîəÄÄzÄÄ
 C"sÀAUÀ- **„Äé®à** "ÁUÄÄ«PÉ, **Cw"sÀAUÀ-wÄgÀ** "ÁUÄÄ«PÉ, **wæ"sÀAUÀ-**
 əÄÄÆgÄÄ PÀqÉ "ÁUÄÄ«PÉ, 'gÉÄZÀPÀ'əÄÄ EÉÆÆßAzÄÄ «zsÄzÄ ZÄ®fÉ.
 MAzÄÄ CAUÄzÄ əÄvÄÄð-ÁPÁgÄ ZÄ®fÉUÉ 'gÉÄZÀPÀ'əÉAzÄÄ °É, ÄgÄÄ.
 EzÄgÄ°è 4 «zsÄUÄ½əÉ. 1. ¥AzÄgÉÄZÀPÀ, 2. PÄlgÉÄZÀPÀ, 3. °Ä, ÄÜgÉÄZÀPÀ,
 4. VæÄäigÉÄZÀPÀ. C©üfÄAiÄÄ fÁ®Äl «zsÄəÁVəÉ: 1. **DAVPÁ©üfÄAiÄÄ-**
 CAUÁAUUÄ¼Ä „ÄºÄAiÄÄçAzÄ əÄiÄqÄÄəÄ C©üfÄAiÄÄ. 2.
əÄaPÁ©üfÄAiÄÄ-əÄiÄvÄÄUÄ¼Ä „ÄºÄAiÄÄçAzÄ əÄiÄqÄÄəÄ C©üfÄAiÄÄ. 3.
DºÄgÄÄ©üfÄAiÄÄ-GqÄÄ¥ÄÄ, əÉÄµÄ"sÄÆµÄtUÄ¼Ä „ÄºÄAiÄÄçAzÄ
 əÄiÄqÄÄəÄ C©üfÄAiÄÄ. 4. „ÄwÉPÁ©üfÄAiÄÄ-DAvÄjPÄ "sÄəÄfÉUÄ°AzÄ
 zÉÄºÄzÄ°è vÄfÄßµÄÖPÉl GAmÁUÄÄəÄaAºÄ §zÄ-ÄəÄuÉUÄ¼ÄÄ. GzÄ-
 "ÉəÄgÄÄ«PÉ, gÉÆÄəÄiÄAZÄfÄ, əÄÄÄR PÉA¥ÁUÄÄəÄÄzÄÄ EvÄäç.

PÄÆZÄÄ¥ÄÄr fÄÈvÄä :

DAzsÄæ zÉÄ±ÄzÄ PÄÄZÉÄ®¥ÄÄgÄ CxÄəÄ PÄÆa¥ÄÄr JA§ °Ä½îAiÄÄ°è
 ¥ÄæzÄ²ð, ÄÄəÄ PÄÆa¥ÄÄr fÄÈvÄäPÉl CÉÉPÄ əÄÄÆ®PÄxÉUÄ½əÉ.

PÄxÄPÄ½:

PÄxÄPÄ½AiÄÄ vÄəÄgÄÆgÄzÄ PÉÄgÄ¼ÄzÄ »vÄPÄgÄəÄzÄ °ÄəÁUÄÄt
 C¥ÄgÄəÄzÄ „Ä, Ää, ÄA¥ÄvÄÄÜ, x, ÄUÄðzÄ „ÉAzÄgÄäPÄ², °ÁUÄÆ C°èAiÄÄ
 dÉÄgÄ „ÄgÄ¼Ä „ÄÄzÄgÄəÄzÄ fÄəÄfÄ, EəÉ®è PÄxÄPÄ½AiÄÄ PÄptəÄzÄ
 C"sÄä, ÄPÄÆl C©üəÄÈçPUÄÆ vÄÄÄ-Ä CÉÄÄPÄÆ®əÁVəÉ. PÄxÄPÄ½AiÄÄÄ
 PÉÄgÄ¼ÄPÉl "sÄÆµÄt¥ÄæAiÄÄəÄzÄ PÄ-ÉAiÄiÁVzÉ. DzÄgÉ CzÄfÄÄß CzÄgÄ
 fÉÉ, ÄVðPÄ əÄvÄəÄgÄtzÄ°è fÄəÄÄ fÉÆÄqÄ-ÉÄPÄÄ. EwÜZÉUÉ
 PÄxÄPÄ½AiÄÄÄ ¥ÄqÉzÄµÄÄÖ CAvÄgÄgÄ¼ÖçÄAiÄÄ ¥Äæ¹zÄPvÉAiÄÄfÄÄß
 EvÄgÄ fÄÈvÄä ±ÁSEUÄ¼ÄÄ ¥ÄqÉç®è. "sÄgÄvÄfÄlāəÄÄ -Ä, ÄäzÄ PÄqÉUÉ
 °ÉZÄÄŃ UÄəÄÄfÄ«ÄAiÄÄÄwÜgÄəÁUÄ PÄxÄPÄ½AiÄÄÄ vÄÄqÄəÄPÉl
 ¥Äæ±Ä¹ÜAiÄÄfÄÄß PÉÆqÄÄvÄÜzÉ. PÄxÄPÄ½AiÄÄÄ 17fÉÄ ±ÄvÄəÄiÄfÄ
 çAzÄ, fÄəÄÄä°è ¥ÄæZÄgÄzÄ°èzÉAiÉÄAzÄÄ UÉÆvÄÜUÄÄvÄÜzÉ.

PÄxÄPÄ½AiÄÄ əÄÄÄRə ®PÄëtUÄ¼ÄəÄÄəÉAzÄgÉ-

- (1) CzÄÄ „ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ§zÄpəÁVzÄÄÝ AiAiÁəÄ «²µÄÖ «µÄAiÄÄəÄfÄÆß
 CÉÉPÄ əÄÄÄzÉæUÄ½AzÄ w½, Ä®Ä „ÄzsÄäəÄzÄ MAzÄÄ PÄ-É.
- (2) fÄlāPÁgÄxUÉ əÄÄÄzÄæəÄÖfÄzÄ ¥ÄArvÄä«zÄÄÝzÄjAzÄ AiAiÁəÄ
 PÄxÄəÄ, ÄÄÜəÄfÄÆß CəÄfÄÄ ±ÄAPÉ-Ä®èzÉ w½, Ä§®èfÄÄ.
- (3) fÄlāPÁgÄfÄÄ §¼ÄÄPÄÄəÄ əÉÄÉ-ÄAzÄ®Æ, ®°AiÄÄəÄzÄ
 ZÄ®fÉUÄ½AzÄ®Æ PÄÆrgÄÄvÄÜfÉ. PÉÉUÄ¼ÄÄ əÄÄÄzÉæUÄ¼ÄfÄÄß
 „Ä®"sÄjAw-ÄAzÄ əÄiÄqÄÄwÜgÄəÁUÉl əÄÄÄRzÄ "sÄəÄəÄÄ
 „ÄßəÉÄ±ÄPÉl vÄPÄlAvÉ §zÄ-ÄUÄÄvÄÜzÉ.
- (4) „ÉÆAlzÄ ±ÄQÜUÄÆ §¼ÄÄQUÄÆ °ÉZÄŃzÄ UÄəÄÄfÄ«zÉ. MAzÄÄ
 «±ÉÄµÄvÄgÄəÄzÄ CAUÄəÄÄzÄðfÄçAzÄ „ÉÆAləÄfÄÄß
 ±ÄQÜAiÄÄÄvÄəÁV əÄiÄqÄÄvÄÜgÉ.

- (5) gÀ,ÀàÀvÁÛzÀ PÀ«vÉUÀ½AzÀ PÀÆr, AiÉÆËUÀâÀzÀ ÀAVvÀzÀ
»fÀß-É-ÀAzÀ®Æ, ðÉÃµÀ"sÀÆµÀtUÀ¼À ðÉÊ«zsÀçAzÀ®Æ
ðÀÀfÀ,ÀiÀÀß ÀÆgÉUÉÆ¼ÀÀÏÀ PÀ-É PÀxÀPÀ½.
- (6) PÀ®Ñ®ÉUÀ¼ÀÆ CAUÀZÀ®ÉUÀ¼ÀÆ vÀ¼ÀPÉi ÀjAiÀiÁV
eÉÆÄr,ÀàÀnÖðÉ.
- (7) PÀxÀPÀ½AiÀÄ MAZÄÄ «zÀzÀ ðÄÄÆPÀfÁIPÀ. DzÀgÉ ðÄÄzÉæUÀ¼À
À°ÁAiÀÄ«gÀÄðÄÄzÀjAzÀ "sÁµÁ -ÉÆÄ¥ÀzÀ PÉÆgÀvÉAiÀÄÄ
C½zÀÄ°ÉÆÄV AiÀiÀðÀ «µÀAiÀÄðÀfÁßzÀgÀÆ, ÀÜ¼ÀðÀfÁßzÀgÀÆ,
ðÀÄÜðÀfÁßzÀgÀÆ ÀÆPÀëöðÀV ðÀtÄð,À®Ä ÄzsÀð«zÉ.
- (8) ðÄÄzÉæUÀ¼À ±À§YPEÆÄ±ÀðÄÄ «±À®ðÀVgÀÄðÄÄzÀjAzÀ
C©üfÀAiÀÄPÁgÀfÄÄ MAZÄÄ aPÀi «µÀAiÀÄðÀfÄÄß PÀÆqÀ
ðÄÄzÉæUÀ¼À DzsÁgÀçAzÀ «ÀÜj¹ MAZÄÄ À»vÀðRAqÀðÀfÉÆßÄ
MAZÄÄ PÀ«vÉAiÀÄfÉÆßÄ °ÉuÉAiÀÄ§®èfÄÄ.
- (9) PÀxÀPÀ½AiÀÄ°è PÀtÁÜfÀ ZÀ®ÉUÀ¼ÀÄ Cw ðÄÄÄRðÀzÀðÄÄUÀ¼ÀÄ.
«±ÉÃµÀvÀgÀðÀzÀ C"sÁð ÀUÀ½AzÀ PÀtÁÜfÀ ««zsÀ ZÀ®ÉUÀ¼ÀfÄÄß
CzsÀðAiÀÄfÀ ðAiÀqÀ-ÉÄPÁUÀÄvÀÛzÉ. PÀxÀPÀ½ fÀÈvÀðUÀgÀfÀ
PÀtÁÜUÀ¼À°è MAZÄÄ «²µÀÖðÀzÀ UÀA©ÜÄgÀvÉAiÀÄÆ, ÈðÄÄðÀÇ,
-Á°vÀðÀÇ, ±ÀQÜAiÀÄÆ vÀÄA©gÀÄvÀÛzÉ. §gÉÄ PÀtÁÜUÀ¼ÀfÄÄß
fÉÆÄrAiÉÄÄ PÀxÀPÀ½ fÀÈvÀðUÀgÀfÀ UÀÄgÀÄvÀfÄÄß
PÀAqÀÄ»rAiÀÄ®Ä ÄzsÀð«zÉ.
- (10) "sÁgÀvÀfÁððÄÄ MAZÄÄ ðÄÄQÜAiÀÄÄ ðAiÀqÀÄðÀ PÀ-ÉAiÀiÁzÀgÉ,
PÀxÀPÀ½AiÀÄÄ ÀðÄÄÆ»PÀ fÀÈvÀððÀvzÀÄÝ °À®ðÀgÀ
À°ÁAiÀÄðÀfÄÄß ÀðÀPÁgÀðÀfÄÄß ¥ÀqÉAiÀÄÄvÀÛzÉ.
fÀÈvÀðfÁIPÀUÀ½UÉ PÀxÀPÀ½AiÀÄfÄÄß ©IÖgÉ -ÉÄgÉÆAç®è.

**PÀxÀPÀ½AiÀÄ°è ÀðAiÀfÁððÀV ðÄÄÆgÀÄ vÀgÀzÀ
¥ÁvÀæUÀ½gÀÄvÀÜðÉ-**

1. ÀwéPÀ- GzÁ : zÉÄðÀçüzÉÄðÀvÉUÀ¼ÀÄ, C¥ÀìgÉAiÀÄgÀÄ
ðÄÄÄAvÀzÀðÀgÀÄ.
2. gÁd¹PÀ- ðÄZÀ PÉ® ÀðÀfÄÄß ðAiÀqÀÄðÀðÀgÀÄ. GzÁ :
"sÀÆvÀ¥ÉæÄvÀUÀ¼ÀÄ, zÀÄµÀÖgÀÄ, gÁPÀë ÀgÀÄ
ðÄÄÄAvÀzÀðÀgÀÄ.
3. vÀðÄ¹PÀ- ©ÜÄPÁgÀ, PÀÆægÀ, ¥ÀæZÀAqÀ
¥ÁvÀæUÀ¼ÀÄ. GzÁ : gÀÄzÀæ

F ðÄÄÆgÀÄ vÀgÀzÀ ¥ÁvÀæUÀ½UÀÆ -ÉÄgÉ-ÉÄgÉ «zsÀzÀ §tÚ
-ÉÄ¥ÀfÀ«gÀÄvÀÛzÉ. ¥ÁvÀæðÀfÄÄß gÀAUÀ,ÀÜ¼ÀzÀ°è
fÉÆÄrzÉÆqÀfÉAiÉÄÄ ¥ÉæÄPÀèPÀjUÉ D ¥ÁvÀæðÄÄ ÀwéPÀðÉÇÄ
gÁd¹PÀðÉÇÄ vÀðÄ¹PÀðÉÇÄ jAzÄÄ UÉÆvÀÜUÀÄvÀÛzÉ. ÀwéPÀ"sÁðÁPÉi
°ÀÄÄgÀÄ, gÁd¹PÁPÉi PÉA¥ÄÄ, vÀðÄ¹PÁPÉi PÀ¥ÄÄà §tÚUÀ½gÀÄvÀÜðÉ.
ÀwéPÀ ðÄÄvÀÄÜ gÁd¹PÀ UÄÄtUÀ¼ÉgÀqÀÆ EzÀÝðÀjUÉ °À¼Àç
§tÚ«gÀÄvÀÛzÉ. §tÚ -ÉÄ¥ÀfÀzÀ°è ðAiÀvÀæ "sÉÄzÀðÀ®èzÉ, ðÉÃµÀzsÁjUÀ¼ÀÄ
PÀiÄÖðÀ QjÄiUÀ¼À°èAiÀÄÆ "sÉÄzÀ«zÄÝ CðÄÄ ¥ÁvÀæUÀ¼ÀfÄÄß
ÀÆa,ÀÄvÀÜðÉ.

PÀxÀPÀ½UÉ dÀÄðÉvÀÜ PÉÄgÀ¼ÀðÄÄ EvÀgÀ ÀA¥ÀæzÁAiÀÄzÀ
PÉ®ðÄÄ fÀÈvÀð ±ÁSÉUÀ¼ÀfÄÄß, eÁfÀ¥ÀzÀ fÀÈvÀðUÀ¼ÀfÄÄß ð«Äð¹zÉ.
EðÄÄUÀ¼À°è ðÄÄÄRðÀzÀÄzÄÄ 'ðÉÆÄ»ð DIÖA' jA§ fÀÈvÀð ±ÁSÉ. EzÀgÀ°è

˘Á,ÀâPÉì °ÉZÁÑzÀ UÀªÀÄ£À«zÄÄÝ §ªÀÄªÄÄnÖUÉ ˘sÁgÀvÀ£Álâª£ÄÄß
 °ÉÆÄ®ÄvÀÛzÉ. MAzÉÄªÀQÛAiÄÄªÄiÁqÄÄ§ F £ÄÈvÀªªÄ vÄÄ˘Á
 ¥ÉæÄPÄëtÄÄAiÄÄªVzÉ.

PÄxÄPï :

PÄxÄPï GvÀÛgÀ »AzÁ,ÄÜ£ÄzÀ vÁ¼Ä®AiÄÄ§zÄªªÄzÀ £ÄÈvÀª
 ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ. EzÄgÀ°è »AzÄÆªÄÄ¹èªÄÄgÀ ,ÄA,ÄlØwAiÄÄ ,ÄÄgÀ,ÄªÄzÀ
 «Ä±Äæt«zÉ. ˘sÁgÀvÀ£ÁlâPÄÆì PÄxÄPÄ½UÄÆ EgÄÄªÀ DzsÄâwäPÄ »£Éß˘É
 DzsÄÄªPÄ ˘sÁgÀvÀzÄ°è£Ä PÄxÄPïzÄ°è®è. DzsÄÄªPÄ ˘sÁgÀvÀzÄ°è PÄxÄPï
 £ÄÈvÀªªÄ §ªÀÄªÄÄnÖUÉ ‘£ÄZì’ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄªÄV ¥Äjt«Ä¹gÄÄªÄÄzÄÄ
 «µÄzÄPÄgÄªÄzÄ ,ÄAUÄw. zÄQëtzÄ°è ˘sÁgÀvÀ£Álâ«zÄÝAvÉ, GvÀÛgÄzÄ°è
 PÄxÄPï gÄÆrÛAiÄÄ°èzÉ. ˘sÁgÀvÀ£ÁlâªÄª²®à±Á,ÄÛççAzÀ °ÉÄUÉ
 ˘sÄAVUÄ¼Ä£ÄÄß C£ÄÄ,Äj¹zÉAiÉÆÄ °ÄUÉAiÉÄÄ PÄxÄPï ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄªÄÄ
 gÄd¥ÄÆvÄgÄ avÄæPÄ˘É-ÄAzÄ®ÆªÉÆUÄ®gÄ PÄ˘Á,ÄA¥ÄwÛªAzÄ®Æ
 ,ÄÆáwðAiÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉçzÉ.

ªÄÄtÄ¥ÄÄj :

˘sÁgÀvÀzÄ ±Á¹ÛçÄAiÄÄ £ÄÈvÀªUÄ¼Ä°è£ÄªÄvÉÆÛAzÄÄ ±ÁSÉAiÄÄÄ
 ªÄÄtÄ¥ÄÄgÄzÄ ¥ÄæAvÄªzÄ°è d£ÄªªÉwÛzÉ.ªÄÄtÄ¥ÄÄj £ÄÈvÀªªÄª
 ªÉÆzÄ°ªAzÄ®Æ zsÄ«ÄðPÄ ,ÄA,ÄlgÄªÄV ¥ÄæZÄgÄzÄ°èzÉ. CzÄgÀ°è
ªÄÄÄRªªÄV gÄzsÄPÄÈµÄÛgÄ °Ä˘ÉUÄ¼Ä£ÄÄß C©ü£Ä-Ä,ÄÄvÄÛgÉ.
ªÄÄtÄ¥ÄÄgÄzÄ £ÄÈvÀª «zsÄUÄ¼Ä°è £Ä®ÄìªÄÄÄRªªÄzÄªÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß
UÄªÄÄª,Ä§ªÄÄzÄÄ. 1.˘É°ÄgÉÆÄ§ JA§ Cw ¥ÄæaÄ£ÄªÄvÄÄÛ
±Á,ÄÛç§zÄªªÄzÄ £ÄÈvÀª, 2. C,ÄÛç«zÄª, 3. ZÄ®£ï-UÉÆÄxÄ£ïªÄÄvÄÄÛ 4.
gÄ,Ä°Ä˘Ä. gÄ,Ä£ÄÈvÀªzÄ°è 4 «zsÄUÄ½ªÉ 1.˘sÄAV ¥ÄgÉÄ£ï, 2.RÆgÄÆA
¥ÄgÉÄ£ï, 3.£ÄzÄÄ ¥ÄgÉÄ£ïªÄÄvÄÄÛ 4.UÉÆÄµÄÖ §æAzÄÄ ¥ÄgÉÄ£ï.

(DzsÄÄªPÄ ˘sÁgÀvÀzÄ°è £ÄÈvÀªPÄ˘É, AiÄÄÄ.J.ï. PÄÈµÄÛgÄª
 ªÄÄvÄÄÛ AiÄÄÄ.PÉ.ZÄAzÄæ˘sÄUÄzÉÄ«, ¥Äæ,ÄgÄAUÄ,ªÉÄÉ,ÄÆgÄÄ
 «.«, 1971, ¥ÄÄ, 1-117)

£ÄÍPÄ

ªÉÉçPÄ, ˘ÉzÄª, eÉÉ£ÄªÉÆzÄ˘zÄ ,ÄA,ÄlØwUÄ½AzÄ £ÄªÄÄª
gÄAUÄ˘sÄÆ«Ä ¥ÄÄ¶ÖUÉÆArvÄÄ, £ÄªÄÄUÉ UÉÆwÛzÄÝ gÄÆ¥ÄzÄ°è £ÄªÄÄª
d£ÄgÄ £ÄÍPÄªÄÄ EAvÄªÄzÉÄ PÄ®zÄ°è ¥ÄægÄÄ˘sÄª-ÄvÄÄ JAzÄÄ
ªÉÄ¼Ä®Ä ±ÄPÄª®èçzÄÝgÄÆ d£ÄgÄªÄ£ÉÆÄgÄd£ÉAiÄÄªªPÄªÄV
gÄAUÄ˘sÄÆ«Ä JA§ÄzÄÄªÉÉçPÄ PÄ®çAzÄ˘ÉÄ (JAzÄgÉªÉÄzÄUÄ¼ÄPÄ®çAzÄ)
C¹ÛvÄézÄ°è §AçgÄ§ªÄzÄVzÉ JAzÄÄ w½AiÄÄ®Ä CrØ E®è. £ÄªÄ w½zÄ

„ÀégÀÆ¥ÀzÀ°è CAçfÀ gÀAUÀ°sÀÆ«Ä RArvÀ EçÝgÀ~ÁgÀzÀÄ; gÀAUÀ°sÀÆ«ÄUÁV fÀ«lÄÖPÉÆAqÀ GzÉYÄ±ÀÀÇ CAçfÀÀjVçÝgÀ°Qì®è; DzÀgÉ EAzÄÄ fÀÀÄÄ gÀAUÀ°sÀÆ«Ä JAŞÄzÀfÀÄß MAzÄÄ ÀiÁfÀÀÄ „ÁzsÄÄ ¥ÀæAiÄÄvÄß JAŞ °sÀÀfÉ~ÄAzÀ PÀÈwæÀÄÄÁV CzÀfÀÄß PÀ°à¹PÉÆAqÄÄ °É¼É„Ä®Ä §AiÄÄ„ÄwÛzÄÝgÉ CAçfÀÀgÄÄ AiÄiÁÄÄ ¥ÀÆÀðUÄæ°ÀÀfÄÄß EIÄÖPÉÆ¼ÄîzÉ, (¥ÀæAiÄÄ±ÄB EzÄÄ KfÉAzÄÄ CjAiÄÄzÉ) gÀAUÀ°sÀÆ«ÄAiÄÄfÄÄß C¹ÛvÀézÀ°è vÀAzÀgÉÆ KfÉÆ! fÀÀÄUÉ gÀAUÀ°sÀÆ«Ä ÀiÁfÀÀÄ „ÁzsÄÄ, CÀjUÉ gÀAUÀ°sÀÆ«Ä ÀiÁfÀÀÄ „ÀÄd.

fÀÀÄÄ zÉÄ±ÄzÀ gÀAUÀ°sÀÆ«ÄAiÄÄ °ÄiÖfÄÄß PÄÄjvÄÄ §gÉzÀ CfÉÄPÀ «zÁéA„ÄgÄÄ °ÉÄzÀUÄ¼Ä°èAiÄÄ CfÉÄPÀ „ÄAzÀ°sÀðUÄ½AzÀ gÀAUÀ°sÀÆ«Ä fÀÀÄÄ°è °ÉÆzÀ®Ä ÀÄÆr §AçvÄÄ JAzÄÄ C©ü¥ÀæAiÄÄÀfÄÄß ¥ÀnÖzÁÝgÉ. IÄPÄiUÄ¼ÄfÄÄß AiÄÄdÖ«zsÁfÄzÀ „ÄAŞAzsÄÄÁV w½zÄÄPÉÆ¼ÄÄîÄÄzÉÄ °ÉZÄÄN „ÄAiÄÄQÛPÄÄAUÄÄÄÄzÀ®èzÉ CÀÄUÄ¼ÄfÄÄß ÀÄfÉÆÄgÄAdfÄzÀ „ÁzsÄfÄÄzÀ gÀAUÀ°sÀÆ«ÄUÉ CfÉÄ~Ä¹ w½zÄÄPÉÆ¼ÄÄî°ÄÄzÉ? JAzÄÄ PÉ®ÀgÄÄ fÀÀÄÄ gÀAUÀ°sÀÆ«ÄAiÄÄ GUÄÄÄÄÄÄ °ÉÄzÀUÄ¼Ä vÄgÄÄÄAiÄÄzÀ°èzÉ JAçzÁÝgÉ; °ÉÄgÉ PÉ®ÀgÄÄ fÀÀÄÄ°èAiÄÄ gÀAUÀ°sÀÆ«ÄAiÄÄ AiÄÄdÖ °ÉÆzÀ~ÄzÀ zsÄ«ÄðPÄ «zsÁfÄUÄ½UÁV. DzÄÝJAzÀ zsÄÄÄðzÀ°è °ÄÄnÖzÉ JAçzÁÝgÉ. DzÀgÉ vÄÄ„ÄÄ «ZÁgÄÄiÁr fÉÆÄrzÀ°è EÄÉgÄqÄÆ ÄzÀUÄ¼ÄÄ „ÄAiÄiÁzÄÄÄ®è JAŞÄzÄÄ „ÄµÄÖÄAUÄÄÄÄzÄÄ.

„ÄEPÄUÄ¼ÄÄ ÄÄvÄÄÛ CÀÄUÄ¼Ä°è CqÄPÄÄzÀ fÀÈvÄÄ fÄfÉ „ÄAVÄvÄUÄ¼ÄÄ ¥ÀæÀÈwÛAiÄÄÄ ÄÄÄÄZÉ PÄAqÄÄ §gÄÄwÛÄÉ. AiÄÄdÖ °ÉÆzÀ~ÄzÀ «zsÁfÄUÄ¼ÄÄ ÄÄÄÄzÉ jµÉÆÖÄ ÄÄðUÄ¼Ä vÄgÄÄÄAiÄÄ °ÉÄzÀUÄ¼ÄÄ ¥ÀÆwð zsÄÄÄðUÄæAxÄ „ÀégÀÆ¥ÀÄÄ vÄgÄÄÄAiÄÄzÀ°è §A çzÄÄÝ, CzÄPÄÆi fÄÆgÄgÄÄ ÄÄðUÄ½UÉ ÄÄÄÄavÄÄÁV fÄÉ®ègÄÆ zÄÈµÄÖAw„ÄÄÄ „ÄEPÄUÄ¼ÄÄ °ÉÄzÀUÄ¼Ä°èzÄÄÝÄÄ JAŞÄzÄgÄ ÄÄÄvÄÄ÷éÄfÄßjvÄÄPÉÆAqÄgÉ zsÄ«ÄðPÄ fÄÄfÄzÀ°è gÀAUÀ°sÀÆ«ÄAiÄÄ GUÄÄÄ JAŞÄzÄÄ, fÀÀÄÄ zÉÄ±ÄzÀ ÄÄÄnÖUÄzÄgÄÆ, C„ÄÄÄAd„Ä ÄÄvÄÄÛ C„ÄÄÄ¥ÄðPÄ jµß„ÄÄÄÄzÄÄ. °sÄgÄvÄfÄ fÄiÄ±Ä„ÄÛzÀ°è fÄiPÄÄfÄÄß ``„ÄÄðÄtÄðPÄ" ¥ÄAZÄÄÄÄÉÄzÀ JAzÄÄ °ÉÆzÀ~ÄV §tÄU¹zÉ. fÀÀÄÄ gÀAUÀ°sÀÆ«ÄAiÄÄ GUÄÄÄÄÄÄ °ÉÄzÀUÄ¼Ä°èAiÉÄ EzÉ. fÀÀÄÄ gÀAUÀ°sÀÆ«ÄAiÄÄÄ ÄÄfÉÆÄgÄAdfÉUÉ MAzÄÄ „ÁzsÄfÄÄÉß¹vÉUÄŞÄzÄPÉi °ÉÄzÀzÀ°èAiÉÄ zÄÈµÄÖAvÄUÄ½ÄÉ. °ÉÄzÀUÄ¼Ä vÄgÄÄÄAiÄÄ AiÄÄdÖAiÄiUÄç «zsÁfÄPÄiV „ÄEPÄUÄ¼ÄÄ §¼ÄPÉAiÄiUÄvÉÆqÄV PÄæÄÉÄÄt ÄÉÉçPÄ ÄÄvÄÄÛ fÄiÄ „Ä¥ÀæzÄAiÄÄUÄ¼ÄÄ MAzÄJAzÉÆAzÄÄ °ÉÄgÉAiÄiÁzÄÄÄ JAŞÄzÄfÄÄß fÄÄÄ MjÄPÉÆ¼ÄÄî~ÉÄ°ÉÄPÄUÄÄÄÄzÄÄ.

gÀAUÀ°sÀÆ«Ä JAŞÄzÄÄ »ÄUÉ MAzÄÄ „ÄÄiÁfPÄÄzÀ, „ÄÄðdµPÄÄzÀ «fÉÆÄzÀ ÄÄÄÄÄÄgÄÄÁVçÝvÄÄ. ``«fÉÆÄzÄ", gÄAdfÉ JAŞÄzÄÄ gÀAUÀ°sÀÆ«ÄAiÄÄ ÄÉÊ²µÄÖöÄÄÁVçÝvÄÄ. DzÀgÉ D «fÉÆÄzÄzÀ eÉÆvÉUÉ MAzÄÄ GzÉYÄ±ÀÀÇ „ÄµÄÖÄÁVçÝvÄÄ. D GzÉYÄ±ÀÄÉAzÄgÉ °ÉÆÄPÄzÄjvÄ,

d fÀgÀ fÀqÉfÀÄrUÀ½UÉ ,ÀAŞAçü½zÀ eÁÕfÀ, CzÀfÀÄß
 ,ÀjAiÀiÁViÄÖPÉÆ¼Äî®Ä ,À°ÁAiÄÄPÄÄÁUÄÄÄAvÀ°À eÁÕfÀ E®è²É
 G¥ZÉÄ±À. ²ÉÄZÀUÀ¼É eÁÕfÀzÀ xçüAiÀiÁVzÀÝjAzÀ DAIÄÄYfÉAiÄÄ
 ²ÉÄZÀ²Éxß¹ fÁIPÄ²ÄÇ eÁÕfÀzÀ xçüAiÀiÁUÄÄÄÄzÄÄ, fÀ²ÄÄä
 gÀAUÄ"sÀÆ«ÄAiÄÄfÀÄß CjvÄÄPÉÆ¼ÄÄî²ÁUÄ F ²AiÁw fÀ
 ²ÄÄ°AvÀÜ÷é²ÄfÀÄß ®PÄëöäzÀ°èlÄÖPÉÆ¼Äî"ÉÄPÄÄ. ,À²AiÁfÀÄjUÉ,
 C²QëvÀjUÉ (²ÉÄZÀ²ÄfÀÄß Nç w½zÄÄPÉÆ¼Äî"ÁgÀzÄÄÄjUÉ) ´ÉÆÄPÄZÄjvÄzÄ
 eÁÕfÀ²ÄfÀÄß PÉÆqÄÄ²Ä UÄÄgÄÄPÄÄ®²ÄVzÉ gÀAUÄ"sÀÆ«Ä. F
 GzÉYÄ±À«zÄÄYzÄjAzÄ´É fÀ²ÄÄä fÁIPÄUÄ¼Ä gÄZÄfÉ ²ÄÄvÄÄÜ ´É¼Ä²ÄtÄUÉ
 MAzÄÄ «²µÄÖjÄwAiÄÄ°è fÀqÉzÄ²ÄÄ -(1) fÁIPÄUÄ¼Ä°è ,À²AiÁfÀÄ²ÄV zÉÄ²Ä
 lÄ¶ çüÄgÉfÉÄzÄvÀÜfÁAiÄÄPÄ EAvÀ°AgÀ PÄvÉUÄ¼Ä EgÄvÄPÄlZÄÄY ; (2)
 fÁIPÄUÄ¼Ä°è zÄÄµÄÖ ,Àé"sÀ²ÄzÄ ¥AvÄæUÄ½UÉ PÉÆfÉUÉ ²PÉë
 DUÄ´ÉÄ´ÉÄPÄÄ (²Ä²Ä²Ä°AgÀzÄ°è CzÄÄ CµÉÆÖAzÄÄ RArvÄ²ÄzÄ WÄlÉÉ
 C®è²ÉfÀÄß²ÄUÄ®Æ) (3) ZÄÄAŞfÀ, ²ÄÄgÄt ²ÄÄÄAvÄzÄ²ÄÄUÄ¼ÄfÀÄß
 gÀAUÄ"sÀÆ«ÄAiÄÄ ²ÉÄÄ´É vÉÆÄj ,ÁPÄÆqÄzÄÄ. EAvÀ°À CÉÉÄPÄ «çü
 xµÉÄzsÄUÄ¼ÄÄ ²ÄÄÄRä GzÉYÄ±Ä²ÄzÄ zÄÈ¶Ö¬ÄAzÄ Cx²ÄAiÄÄ²ÄzÄÄ²ÄÄ.

gÀ²AiÁAiÄÄt-²ÄÄ°Ä"sÁgÄvÄUÄ½AzÄ´É PÄvÉUÄ¼ÄfÀÄßAiÄÄÄY PÉÆAqÄ
 "sÄ ,ÀfÄÄ ²ÉÆzÄ²ÉÆzÄ®Ä ,ÄÄ®"sÄ±ÉÉ°AiÄÄ°è §gÉAiÄÄ®äiÖ fÁIPÄUÄ¼ÄÄ
 ,À²AiÁfÀÄjUÉ ´ÉÆÄPÄZÄjvÄzÄ eÁÕfÀ²ÄfÀÄß °ÉÄUÉ
 ²AiÁrPÉÆqÄÄwÜzÄÄY²ÄÄ JAŞÄzÄfÀÄß ,ÀÆa½zÄYfÉ. `ŞÄzÄbZÄjvÄ²ÄfÀÄß
 §gÉzÄ C±ÄéWÉÆÄµÄfÉ fÁIPÄUÄ¼ÄfÀÆß §gÉzÄÄ d fÀ ,À²AiÁfÀÄ²ÄgÄ°è
 ,À²AiÄdzÄ°è fÀqÉzÄ PÄæAwUÄ¼Ä ¥æZÄgÄ²ÄfÀÄß ²AiÁqÄ®Ä fÁIPÄ²ÄÄ
 2000 ²ÄµÄðUÄ¼Ä ²ÄÄÄAaxAzÄ fÀ²ÄÄä°è ,ÄzsÄfÀ²ÄVçYvÄÄ JAŞÄzÄfÀÄß
 xzÄ²ð½zÄYfÉ. ²ÉÉçPÄ ,Ä¥æzÄAiÄÄçAzÄ ¹rzÄÄ°ÉÆÄzÄ gÀAUÄ"sÀÆ«ÄAiÄÄÄ
 ´ÉzÄb ,Ä¥æzÄAiÄÄzÄ°è GvÄlµÄð²ÄfÀÄß °ÉÆAçzÄYgÉ
 D±ÄÑAiÄÄ²ÄÉÄfÄÄ? CµÄÖgÄ°èAiÉÄÄ CgÄ²ÄÄfÉAiÄÄ gÀAUÄ"sÀÆ«Ä
 ¥ævÉäÄPÄ²ÄVAiÉÄ ´É¼ÉççYvÄÄ. «dAiÄÄ, ¥ÄAvÉÆæÄvÄ²Ä, C©üµÉÄPÄ
 EAvÀ°À ,ÄAvÉÆÄµÄzÄ ,ÄAzÄ"sÄðUÄ¼Ä°è fÄl²Ä ¥æAiÉÆÄUÄ
 CgÄ²ÄÄfÉAiÄÄ°è fÀqÉAiÄÄÄwÜçYvÄÄ. F PÄgÄtPÄlV CAçfÀ ,Ä²QëvÄgÄÄ
 gÀAUÄ"sÀÆ«Ä gÄd-gÄtÄAiÄÄgÄ ,ÄgÄ ,Ä-gÄw-¥æ ,ÄAUÄUÄ¼Ä
 PÄvÉAiÄÄfÉß awæ ,ÄÄwÜvÄÄÜ. »ÄVgÄ²ÄUÄ®Æ PÉ®²ÄÄ ±ÉæÄµÄx
 fÁIPÄPÄgÄgÄÄ ,Ä²QëvÄ-C²QëvÄ EŞäjUÄÆ KPÄPÄ®PÉl
 ²ÄÄfÉÆÄgÄAdfÉAiÄiÁUÄÄ²ÄAvÀ°À fÁIPÄUÄ¼ÄfÀÄß §gÉzÄgÄÄ ;
 CAvÀ°Ä²ÄgÄ fÁIPÄUÄ¼ÄÉÄ EAçUÄÆ fÀ²ÄÄUÉ G¥Ä®Şp«zÉ. E²ÄgÄ®èzÉ
 vÄvÄl°PÄ²ÄV fÄÆgÄgÄÄ fÁIPÄPÄgÄgÄÄ ,Ä«gÄgÄÄ fÁIPÄUÄ¼ÄfÀÄß
 gÄa¹gÄ§²ÄÄzÄVzÉ, DzÄgÉ C²ÄgÄÄ xçðµÄÖ ¥Äj¹ÜwUÄV §gÉzÄgÄÄ,
 ¥Äj¹ÜwAiÉÆqÄfÉ C²ÄgÄ PÄÈwUÄ¼ÄÆ PÄ®²ÄÄ±Ä²ÄzÄÄ²ÄÄ.

²ÉÆzÄ®Ä ŞjÄ C fÄÄPÄgÄt; D²ÉÄÄ´É CAUÄZÉÄµÉÖUÄ¼Ä ,Ä»vÄ²ÄzÄ
 C fÄÄPÄgÄt, vÄgÄÄ²ÄAiÄÄ ²ÉÄµÄ"sÀÆµÄtUÄ½AzÄ PÄÆrzÄ C fÄÄPÄgÄt,
 PÉÆfÉUÉ ¥ÄgÄzÉ- ,Ä®PÄgÄuÉUÄ¼Ä ,À°ÁAiÄÄçAzÄ ¥æAiÉÆÄUÄ -»ÄUÉ
 PÄ´ÄfÄÄ ,ÄgÄ²ÄV fÀ²ÄÄä gÀAUÄ"sÀÆ«Ä gÄÆ¥ÄÄUÉÆAqÄAwzÉ. ²ÉÉçPÄ

PÁ®zÀ°è sjǺ ¥ÁoÀ«çÝvÄÄ. AiÄÄdÖUÄ¼Ä ÄÄÄÄPÁ°PÄÄÄV CAUÁAUÄ
 ZÉÄµÉÖUÄ¼ÄÄ ¥ÁoÄZÉÆqÄ£É ÉÄjPÉÆAqÄÄÄÄ.
 gÄÄÄiÄiÄÄtzÄ(PÄÄÄÄÄ®è, PÄvÉAiÄÄ) (PÁ®zÀ°è MAZÉÆAzÄÄ
 ¥ÄvÄæÄÄÄÄÄ MšâgÉÄ ÄÄ»¹PÉÆAqÄÄ ¥ÄæÄÄAUÄÄÄÄÄÄ
 £ÄqÉÄÄwÜzÄÝgÄÄ.(Mšâ PÄÄ±Ä, E£ÉÆßšâ ®ÄÄ). ¨ÉzÄPgÄ PÁ®PÉi dÄÄPÉ
 (¥ÄgÄzÉ) §ÄçvÄ®èzÉ ¹ÜçÄAiÄÄgÉ ¹ÜçÄ ¥ÄvÄæÄÄÄÄÄ ÄÄ»ÄÄwÜzÄÝgÄÄ.
 ¨sÁÄ£Ä PÁ®PÉi ÉÄµÄ¨sÄÆµÄt ÄÄÄvÄÄÜ PÄ¼zÄÄ£Ä PÁ®PÉi
 gÄAUÄÄÜ¼ÄzÄ ÄÄÄÖ Ä®PÄgÄuÉUÄ¼Ä G¥ÄAiÉÆÄUÄ §ÄçvÄÄ.
 ¥ÄæÄÄ£ÄzÄ £ÄÄÄÄ gÄAUÄ¨sÄÆ«Ä £ÄÈvÄÄÄÄÄvÄ-Cü£ÄÄiÄÄ F
 ÄÄÄÆgÄ£ÄÆß M¼ÄUÉÆArçÝvÄÄ. F «µÄAiÄÄzÀ°è EAçUÄÆ £ÄÄÄÄ
 gÄAUÄ¨sÄÆ«Ä ÄÄ¥ÄæzÄ-ÄPÄÄÄV EzÄ£ÉßÄ £ÄqÉ¹PÉÆAqÄÄ §ÄçzÉ.

£ÄÄÄÄ gÄAUÄ¨sÄÆ«ÄAiÄÄ Ew°ÄÄzÄ C¨sÄÄÄ ÄÉZÄÑV £ÄqÉç®è JAzÉÄ
 °ÉÄ¼ÄÄ§°ÄÄzÄÄ. ÄÉÆzÄÄÉzÄ®Ä C®è°è PÉ®ÄÄ gÄdgÄÄ ¥ÉÆÄµÄuÉ-
 ¥ÉÆæÄvÄi°ÄUÄ¼Ä£ÄÄß ÄÄrzÄgÄÆ zsÄjÄPÄ PÄgÄtPÄiV UÉgÄÄzÄ
 ÄÜ£ÄÄ£ÄÄß UÄ¼zÄ ÄÄÄÄvÄ E®èÉ CzÄgÄ C£ÄÄPÄgÄt EzÄPÉiÄ
 ¥ÉÆæÄvÄi°Ä zÉÆgÄPÄÄwÜvÄÄÜ. d£Ä¥ÄzÄ gÄAUÄ¨sÄÆ«ÄAiÄÄ°è
 ÄÄ§ÄzsÄ«zÄÝÄjUÉ CzÄgÄ Ew°ÄÄ-C¨sÄÄÄUÄ¼Ä PÄ®Ä£É PÄÆqÄ E
 çÝgÄ°®è. eÉÆvÉUÉ PÄgÄuÄÄvÄgÄUÄ¼ÄzÄ £ÄiÄÄ£ÄÄß
 PÉÊPÉÆAqÄÄÄgÄzÄÆ, £ÄÄÄÄ ÄÄÄiÄfPÄ ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉUÉ C£ÄÄÄj¹, MAZÄÄ
 ¨ÉÄgÉ, CzÄPÄiV »Ä£ÄÄw, jÄß¹vÄÄ. »ÄUÄV gÄAUÄ¨sÄÆ«Ä, PÉ®ÄÄ
 CÄÄÄiÄÄÄ §zÄ-ÄÄÄuÉUÄ¼Ä£ÄÄß ©iÖgÉ, AiÄiÄÄ jÄw-ÄÄzÄ®Æ ÄÄÄÄzÉ
 ¨É¼ÉzÄAw®è. ©ænµÄgÄ gÄdÄ, AiÄÄÄgÉÆÄiÄÄ ÄÄvÄÄzÄ ÄÄ¥ÄPÄð
 £É®ÄÄÄÄgÉUÉ ÄÄÄiÄ£ÄÄÄÄv §æ°ÄÄ-²ÄÄgÄÄ £ÉÆÄrzÄ gÄÆ¥ÄzÄ°èAiÉÄÄ
 £ÄÄÄÄ gÄAUÄ¨sÄÆ«Ä G¼çvÉÜ£Äß§°ÄÄzÄÄ.

£ÄÄÄÄ ÄÄ¥ÄæzÄ-ÄPÄ £ÄiÄÄ¥ÄæAiÉÆÄUÄÄÄ §ÄiÄÄ®è ÄÄÄvÄÄÜ
 °ÄUÄ®Ä £ÄqÉAiÄÄÄwÜçÝvÄÄ. EzÄ®èzÉ ¥ÄæAiÉÆÄUÄ £ÄqÉzÄUÄ
 ¥ÄægÄÄ¨sÄçAzÄ PÉÆ£ÉAiÄÄÄgÉUÄÆ MAZÉÄ ÄÄÄ£É £ÄqÉAiÄÄÄwÜçÝvÄÄ.
 §ÄiÄÄ®Ä gÄAUÄÄÜ®PÉi PÄ¼ÉzÄ 300 ÄÄµÄðUÄ¼Ä°è ¥ÄgÄQÄAiÄÄgÄ
 ÄÄ¥ÄPÄðçAzÄ, fÄÄ£ÄzÄ jÄw ÄÄwUÄ¼Ä ÄÄÄvÄÄÄçAzÄ PÉ®ÄÄ
 §zÄ-ÄÄÄuÉUÄ¼ÄzÄÄÄÄ. MAZÄÄ, £ÄiÄÄ ¥ÄæAiÉÆÄUÄzÄ°è zÄÈ±ÄÄ
 §zÄ-Ä-Ä¹zÄUÉÆÄÄÄ MAZÄÄ ¥ÄgÄzÉ-ÄÄzÄ CzÄ£ÄÄß ÄÄÄÄÄÄzÄÄ ;
 JgÄqÄ£ÉAiÄÄzÉAzÄgÉ, ¨É¼ÄQ£Ä Ä°ÄAiÄÄçAzÄ gÄwæ ¥ÄæAiÉÆÄUÄÄÄ£ÄÄß
 PÉÊPÉÆ¼ÄÄÄÄÄÄ ; eÉÆvÉUÉ, £ÄUÄjPÄ fÄÄ£Ä ¨É¼ÉzÄÄvÉ §ÄiÄÄ®£ÄÄß
 ©iÄÖ MAZÄÄ PÄiÖqÄzÄ°è ¥ÄæAiÉÆÄUÄÄÄ£ÄÄß ÄÄiÄqÄÄÄÄÄÄÄ. EAvÄ°Ä
 PÉ® §zÄ-ÄÄÄuÉUÄ¼ÄÄ CÄÄÄAiÄÄÄÄÄÄVÄiÉÄ §ÄzÄÄÄÄ j£Äß§°ÄÄzÄÄ.
 E£ÉÆßAzÉqÉ MAZÄÄ °ÉÆÄ ÄÄÄiÄdÄÉ C¹ÜvÄézÄ°è §gÄÄvÄÜ°çÝvÄÄ.
 zÉÄ±ÄzÄ°è j-ÉèqÉAiÄÄÄ vÄ-É jwÜzÄ ÄÉ©üÄÄiÄ£ÄzÄ ZÄ¼ÄÄ¼Ä
 gÄAUÄ¨sÄÆ«ÄUÄÆ DzÄgÄÄÄV ÄÄwvÄÄ. gÄdQÄAiÄÄ ZÄ¼ÄÄ¼ÄÄ,
 ÄÉ©üÄÄiÄ£ÄzÄ eÄUÄÈw ÄÄÄnÖ¨É¼ÉzÄÄvÉ gÄAUÄ¨sÄÆ«ÄAiÄÄ
 ¥ÄÄ£ÄgÄÄvÄÜ£ÄzÄ ZÄ¼ÄÄÄ¼ÄÄÄ°è £ÄqÉ-ÄvÄÄ. MAZÉqÉ ¹ÄÄÄ
 E£ÉÆßAzÉqÉ gÉÄrAiÉÆÄ EÄÉgÄqÄÆ gÄAUÄ¨sÄÆ«ÄAiÄÄ C¹ÜvÄÉPÉi

“ÁzsÀPÀªÀ®è; vÀçégÀÄzÀPªÁV gÀAUÀ“sÀÆ«ÄAiÉÄ EzÀPÉÌ CUÀvÀªªÁzÀ
 ,ÁzsÀPÀªÁVzÉ.

(“sÁgÀwÄAiÄÄ ,AA,Àìøw zÀ±Àð£À, ,AA. qÁ.C£ÀPÀÈ, CzÉÄ.,
 “sÁgÀwÄAiÄÄ gÀAUÀ“sÀÆ«Ä, DzÀågÀAUÁZÁAiÄÄð, ¥ÄÄ 725-736)

UÀªÄÄPÀ PÀ´É

ªÄÄªPÀ«UÀ¼À PÁªÄª d£À,ÁªÀÍ£ÀªgÀ Q«UÉ ©zÄÄÝ CªÄª CªÄgÀ
 ªÄÄ£Àª£ÄÄß CgÀ½,ÄªªÄAvÁZÁUÀ ªÄiÁvÀª PÁªÄªgÀZÀ£ÉAiÄÄ ±ÄªªÄÄ
 ,ÁxÀðPÀ Jª,ÄªvÀÛzÉ. E®èªÁzÀ°è PÀnÖAiÄÄªªÄ£É£ÄÄ ¥ÉÆ,À“Á¹UÀªÄÄ£Ì
 ªÄÄÄªªÄ “s£ÆÄVUÀ½®èçzÀðqÉ “Ár¥ÉÆÄUÀzÉÄ, JA§ d£Àß PÀ«AiÄÄ
 ªÄtÄAiÄÄAvÉ PÄÈw gÀa¹AiÄÄÆ ¥ÄªAiÉÆÄd£À«®èªÉª,ÄªvÀÛzÉ.
 UÀªÄÄQUÀ¼ÄÄ EAvÀª PÁªÄªUÀ¼À£ÄÄß D,ÀPÀÛgÀ ªÄÄÄAzÉ NzÄÄªÀ
 ªÄÄÆ®PÀ PÁªÄªª£ÄÄß J®èjUÀÆ vÀ®Ä!,ÄªªÄ PÉ® ,Äª£ÄÄß
 ªÄiÁqÄÄvÄÛgÉ.

UÀªÄÄPÀ £ÄªÄÄª £Ár£À MAzÄÄ CªÄÄÆ®ªªÁzÀ PÀ´É. PÁªÄªUÀ¼À£ÄÄß
 CzÄgÀ “sÁªPÉÌ vÀPÀiAvÀª gÁUÀzÀ°è ,ÀµÄÖªÁV ,ÄªzÄgÀªÁV
 ªÄa,ÄªªÄªzÉÄ UÀªÄÄPÀ PÀ´É CxÄª PÁªÄªªÁZÀPÀPÀ´É UÀªÄÄPÀPÀ´ÉAiÄÄ°è
 ,Á»vÀª ¥ÄªzsÁ£À. ,Á»vÀªªª£ÄÄß ,Äª,ÀµÄÖªÁV gÁUÀzÀ°è °ÉÄ¼ÄªªªzÉÄ
 UÀªÄÄPÀ PÀ´É. gÁ¶ÖçÄAiÄÄ ,ÄAVÄvÀPÀ´ÉAiÄÄ°è ,Á»vÀª E®èçzÄÝgÄÆ
 £ÄqÉAiÄÄAvÀÛzÉ. sjAiÄÄ gÁUÄ´Á¥Ä£É, ,ÉgÀ ¥Äª,ÄÛgÀ, vÁ£À EvÄª
 çUÀ½AzÀ´ÉÄ ,ÄAVÄvÀª£ÄÄß C£ÄÄ“sÀ« ,Ä§ªªzÄÄ. ,ÄAVÄvÀPÉÌ
 ,ÄªPÁjAiÄiÁV ªÄiÁvÀª E°è ,Á»vÀªzÀ §¼ÁPÉ EgÄÄvÀÛzÉ. DzÄgÉ UÀªÄÄPÀ
 PÀ´ÉAiÄÄ ,Á»vÀªªª ¥ÄªzsÁ£ÄªzÀ ,ÄAVÄvÀ JAzÄgÉ vÀ¥ÄªUÀ´AgÀzÄÄ.

‘UÀªÄÄPÀ’ F ±Ä§Ý ‘UÀªÄi’ JA§ ,AA,ÀìøvÀzÀ zsÁvÄÄ«ªzÀ GzÄª«¹zÉ.
 CAzÄgÉ £ÄqÉAiÄÄª«PÉ CxÄª w½AiÄÄª«PÉ JA§ CxÀð. UÀªÄÄPÀ J£ÄÄßªÀ
 ¥ÄzÀPÉÌ UÀw, £ÄqÉ, UÀªÄÄ£ÄzÀ “sÁª JA§ CxÀðUÀ½ªÉ. UÀªÄÄQ JA§ ªÄiÁwUÉ
 ªÁZÀPÀ, NzÄÄªªª, ªÁVð JA§ CxÀðUÀ½ªÉ. DzÄgÉ PÁªÄªzÀ
 CAvÀ,ÀivÀéª£ÄßjvÄÄ ,Á»vÁªAvÀUÀðvÀ “sÁªUÀ¼À£ÄßjvÄÄ CzÄ£ÄÄß
 °ÄÈzÄAiÄÄAUÀªªªÁV NzÄÄª ,ÄªÄxÄªð G¼Äªª£ÄÄ ªÄiÁvÀª ‘UÀªÄÄQ’
 J£ÄÄßvÄÛgÉ.

UÀªÄÄPÀPÉÌ ªÄÄÆ®zÄªªª ‘PÁªÄª’. PÁªÄªzÀ®Æè UÀzÄª ªÄAvÄÄÛ
 ¥ÄzÄªPÁªª JAzÄÄ JgÄqsÄÄ «zsÀ. ¥ÄzÄªPÁªªzÀ®Æè UÀªÄÄPÀ MAzÄÄ
 ±ÄªªªPÁªª. CAzÄgÉ UÀªÄÄPÀPÀ´É ±Äªªt ¥ÄªzsÁ£ÄªzÀ
 ¥ÄzÄªPÁªªUÀ¼À£ÄÄß “sÁª¥ÄªzsÁ£ÄªV PÁªÄªzÀ “sÁª, zsÁª, gÀ,À
 CxÀðUÀ¼À£ÄÄß JwÛ »rAiÄÄªªAvÉ gÁUÀUÀ¼À£ÄÄß §¼Ä¹ ,ÄAVÄvÀ
 ªÄiÁUÀðzÀ°è °ÄqÄÄª MAzÄÄ «zsÁ£À.

MnÖ£À°è UÀªÄÄPÀ PÀ´É JAzÄgÉ PÁªÄªª£ÄÄß ,ÄªªÄzsÄÄgÄªÁV
 CxÀð¥ÄÆtðªÁV, “sÁµÄ ,ÉAzÄgÄªª£ÄÄß ¥ÄªzÄð,ÄªvÄÛ gÀ,Á£ÄÄ“sÁª

DUAÄ³AAVÉ ¢Áa,ÄÄ²À PÀ´É JfÀß§ºÄÄZÄÄ. E°è ¢AZÀfAzÀ PÀæªÄÄªÉÃ ¢ÄÄÄRâ. E°è ,AAVÄvAzÀAvÉ vÁ¼Ä, ¢ÉÄÄ¹¼AUÄ¹¼Ä CªÀ±ÄâPÀvÉ E®è. PÀ« ºÁUÄÆ gÀ¹PàgÀ fÀqÄÄ«fÀ ,ÉÄvÄÄªÉ UÄªÄÄQ. d£AgÀ°è PÄªÄâ¥ÉæÄªÄÄ ``É¹É,ÄÄªÄÄZÉÄ UÄªÄÄQAiÄÄ PÉ®¸Ä. DzÀYjAzÀ DvÄxUE ¸Ä»vÄâ eÁÕ£Ä EgÄ``ÉÄPÄÄ, ¢ÄâPÄgÄt w½¢gÄ``ÉÄPÄÄ. ,AAVÄvAzÀ gÁUÄUÄ¹¼Ä ¥ÄjZÄAiÄÄ ``ÉÄPEÄ ``ÉÄPÄÄ, §¼Ä,ÄÄªÄ qÁUÄUÄ¹¼Ä eAuEä OavÄâ w½¢gÄ``ÉÄPÄÄ.

UÀªÄÄPA PÀ´É §ºÀ¼À ¥ÄÄgÁvÀ£ÀªÄzÀ PÀ´É. ®ªÄPÄÄ±ÄgÉÄ
ªÉÆIÖªÉÆzÀ®£ÉAiÄÄ UÀªÄÄQUÀ¼ÉAzÄÄ ¥ÄæwÄw. EzÄÄ PÀ£ÄðIÀzÀ «²µÄÖ
PÀ´É. D¢PÄ« ¥ÄA¥Ä£Ä PÄªÄÅUÄ½AzÄ »rzÄÄ PÄªÄÉA¥ÄÄ CªÄgÄ
gÄªÄiÁAiÄÄtzÄ±Äð£ÄAªÄgÉUÉ J´Äè ªÄÄºÁPÄªÄÅUÄ¼Ä£ÄÄß UÄªÄÄQUÄ¼ÄÄ
d£Ä|æAiÄÄUÉÆ½¹zÁÝgÉ. »AzÉ gÄdgÄ D,ÄÜ£ÄzÀºè PÄ«UÄ¼ÄÄ, PÄ´Á«zÄgÄÄ
EgÄÄªÄAvÉ UÄªÄÄQUÄ¼ÄÄ PÄÆqÄ EzÄÝgÉA\$ÄzÄÄ w½zÄÄ\$gÄÄvÄÛzÉ.

(PÀ-ÁaAvÀ£À, CAPÀt§gÀºÀUÀ¼ÀÄÄ
PÉ.gÁªÄªÄÄÆwðgÁªi ¥ÄÄ.56-57)

5. PÀgÀPÀÄ±À® PÀ-ÉUÀ¼ÄÄ

“sÁgÀvÀzÀ PÀgÀPÀÄ±À® PÀ-ÉAiÄÄ Ew°Ä, ÄªÉAzÀgÉ CzÄÄ AiÄiÄªÄvÀÆÜ
“sÁgÀvÀzÀ avÀæ °ÁUÀÆ ²®àPÀ-ÉAiÄÄ Ew°Ä, Ä JazÉÄ °ÉÄ¼Ä§°ÄÄzÄÄ. PÀ-É
“ÉÁgÉ PÄÄ±À®PÀ-É “ÉÁgÉ JazÄÄ d£ÄvÉAiÄiÄUÀ°Ä, PÀ-Á«zÁgÁUÀ°Ä JazÄÆ
¥Äj”sÁ«¹AiÉÄÄ EgÀ°®è. CzÄÄ §ArAiÄÄ JvÄÄÜUÄ¼Ä£ÄÄß ¤AiÄÄAwæ, ÄÄªÄ
ZÄªÄnAiÉÄÄ DVgÄ§°ÄÄzÄÄ CxÄªÄ zÉÄªÄgÄ ¢ÄÄ£ÉAiÄÄ ¥ÄÆeÁ «UÄæ°ÄÉÄ
DVgÄ§°ÄÄzÄÄ. CªÄÄ ¥Äj¥ÄÆtðªÄV PÀ-ÁvÄäPÄªÄVAiÉÄÄ
PÄAUÉÆ½, ÄÄwÜzÄÝªÄÄ. CzÄÄ §Ä¢p¥ÄÆªÄðPÄªÄV «PÄÈvÄªÄUÄÄwÜgÀ°®è.
¢£Ä§¼ÄPÉ-ÄAzÄ zÄÆgÁV PÉÄªÄ® C®APÁgÄzÄ, ÄªÄÄVæAiÄiÄVgÀ°®è.
PÀ-ÁvÄäPÄvÉ °ÁUÀÆ G¥ÄAiÄÄÄPÄÜvÉ ¢ÄÄzsÄÄgÄªÄV ¢ÉÄ¼ÄÉÉ¹zÄÝªÄÄ.
§¼Ä¹ °Ä¼ÄÉAiÄÄzÄzÄ ¢ÉÄÄ-É «zÄÄåPÄÜªÄV «, Ädð£ÉAiÄÄÆ DUÄÄwÜvÄÄÜ.
CAvÉAiÉÄÄ PÄÄ±À®PÀ-ÉUÄ¼ÄÄ d£Ä¥ÄzÄ ¢ÄÄÆ®zÉÝ£ÄÄßªÄAvÄ-ÄvÄÄ.
PÄÄ±À®PÀ-ÉAiÄÄ°è “sEwPÄ gÄÆ¥ÄzÄ MAzÄÄ ¢Ä, ÄÄÜ ¤«Äðw
DVgÄ“ÉÄPÁzÄÄzÄÄ CªÄ±ÄÄPÄ. £ÄzÄgÄÆ¥ÄzÄ, ÄAVÄvÄªÄUÀ°Ä
C©ü£ÄAiÄÄgÄÆ¥ÄzÄ £ÄÈvÄå £ÄIPÄUÄ¼ÄUÀ°Ä PÄgÄPÄÄ±À®PÀ-É
J¤, Ä-ÁgÄªÄÄ. avÀæPÀ-ÉAiÄÄ ¤«ÄðwAiÄÄÄ GzÄÝ - CUÄ®UÄ¼Ä JgÄqÉÄ
DAiÄiÄªÄÄzÄ°è KPÄ CxÄªÄ §°ÄªÄÄtðzÄ°èzÄÝgÉ ²®àÄÄ ¢ÄÄÆgÄÄ ¢ÄiÄ£ÄzÄ°è
EgÄÄvÄÜzÉAzÄÄ, ÄÆÜ®ªÄV °ÉÄ¼ÄÄ§°ÄÄzÄÄ.

PÀ-ÉUÀ¼ÄÄ   ¢ÄÄvÄÄÛ   PAgÁPÄÄ±Ä®PÀ-ÉUÀ¼ÄÄ   £ÄqÄÄ«£ÄÄ
 ¢ÄÄvÄÄ¸ÄÄ£ÄÄß ¤ð¬ÄÄÄ°è CzÄgÄ®Æè ¥ÄæAiÉÆÄdPAvÉAiÄÄ CAUÄªÄV
 §gÄÄªÄ d£Ä¥ÄzÄ ºÁUÄÆ »AzÄÄ½zÄªÄgÄ ,ËAzÄAiÄiÄð©üªÄâQÜAiÄÄ
 «µÄAiÄÄzÄ°è   «ªÄÄ±ÄðPAgÄ   ¥ÄæAiÄÄvÄßUÄ¼ÄÄ vÄÄA`Ä
 ¢ÄÄAzÄUÄwAiÄÄ°èªÉ. DzÄÝjAzÄ-ÉÃ EªÄgÉqÄ£ÄÆß MIÖUÄÆr¹
 °ÉÃ½©qÄÄvÄÛgÉ JAzÄÄ ºÉÃ¼ÄÄªÄ 'eÄ£Ä¥ÄzÄ «±ÄéPEÆÄ±Ä'ªÄÄ (¥ÄÄ.356)
 AiÄiÄAwæÃPAÈvÄªÄ®èzÄ «zsÄ£ÄçAzÄ ,ÈÊÖAiÄiÄzÄ, vÄAiÄiÄgÄzÄ

C®APÀÈvÀ ZÀiÄªÀnPEÚÀ¼ÄÄ, ZÀªÄÄvÀìøwUÀ¼ÄÄÆ ,ÉÄj°ÉÆÄUÀÄvÀÛZÉ JAZÄÄ «ªÄj,ÄÄvÀÛZÉ. ªÄÄÄAzÄÄªÄjZÄÄ CwªÄiÁfÄÄµÄ gÄÆ!UÀ¼ÄÄ PÀ®àfÉ zsªÄÄðzÀ°è, fÄÈvÀåzÀ°è ªÉÄµÄ`sÄÆµÄt °ÁUÄÆ ªÄÄÄRªÄqÀUÀ¼ÄÄ, ¥ÄÆeÁ,ÄÜ¼ÄÄ °ÁUÄÆ ¥ÄjPÀgÀUÀ¼ÄÄ; ,ÄAVÄvÀzÀ°è ªÄzÀå vÄAiÄiÁjPÉ °ÁUÄÆ C®APÀgÀt, ªÁ¹,ÄÄªÄ °ÁUÄÆ °ÉÆ®UÉ®,ÄUÀ¼ÄÄ ¥ÄjPÀgÀ, ¥ÄvÉæ, DÄiÄÄÄzsÀ, GqÄÄ¥ÄÄ, ªÁ°ÄfÄ, ªÄ,ÄÄÜUÀ¼ÄÄ; WÄiÉÉAiÄÄ JtÄPÉAiÄÄ°è avÄæ°| °ÁUÄÆ avÄæPÀ`ÉUÀ¼ÄÄ ,ÉÄj °ÉÆÄVgÄÄªÄÄzÁV w½,ÄÄvÀÛZÉ °ÁUÄÆ C½¹°ÉÆÄzÄ ,ÄÄ,ÄìøwUÀ¼ÄÄ §UÉUÉ PÄÄ±Ä®PÄ`ÉUÀ½AzÄ ªÄiÄvÄæ PÉ®ªÄÄ «µÄAiÄÄUÀ¼ÄÄ w½zÄÄ §gÄÄvÀÛZÉ JAZÄÄ LwªÁ¹PÄªÄV ,ÄÜfÄ ºzÉðÄ²,ÄÄvÀÛZÉ.

°sÄgÄvÀzÀ°è ,ÄªÄiÁfÄåªÄV ®°vÀPÄ`ÉAiÄÄfÄÄß ,Ä»vÄåçAzÄ °ÉÆgÄvÄÄ¥Är¹ ,ÄAVÄvÀ, fÄÈvÀå, fÄiPÄ, avÄæ °ÁUÄÆ ²®àUÀ¼ÄÄÉÄSÄvÉ ªÄVðÄPÄj,Ä`ÄvZÉ. ,ÄAVÄvÀ ±ÄæªÄå, fÄÈvÀå C®üfÄÄiÄÄ, fÄiPÄ EªÉgÄqÄgÄ «Ä±Äæ ¥ÄæzsÄfÄªÄVzÄÄÝ CªÄÄUÀ½UÉ C®üfÄÄiÄÄ PÄ`É JAZÄÄ PÄgÉAiÄÄªÄÄzÄÄÄiÄ. avÄæ °ÁUÄÆ ²®àUÀ¼ÄÄ PÄtÄÜªÄzÄ fÉÆÄr CfÄÄ`sÄ« ,ÄÄªÄÄzÉÄ ¥ÄæzsÄfÄªÄVgÄÄªÄÄzÄjAzÄ CªÄÄUÀ¼ÄÄfÄÄß zÄÈ±ÄåPÄ`É JAZÄÄ PÄgÉçzÁÝgÉ. ²®àzÀ°èAiÉÄÄ ªÄ,ÄÄÜ²®àªÄç ,ÉÄjPÉÆArzÉ. ,ÄAVÄvÀ, fÄÈvÀåUÀ¼ÄÄµÖ C®è AiÄÄQëtÄ, zÉÆÄ§gÄi EvÄå çUÀ¼ÄÄfÄÄß PÄÄ±Ä®PÄ`É JAZÄÆ DÄiÄiÁ PÄ`Ä«zÄgÄfÄÄß PÄÄ±Ä®PÄ`Ä«zÄgÄÄ JAZÄÆ PÉ®ªÉÇªÉÄª ¥ÄjUÄtÄ,ÄÄªÄÄzÄÄÄiÄ. DzÄgÉ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ`ÉAiÉÄÄzÄÄ PÄgÉzÁUÄ CªÄÄ avÄæ, ²®à EvÄåç º«ÄðvÄ ªÄ,ÄÄÜUÀ½UÉ ¹Ä«ÄvÄªÄUÄÄvÀÛZÉ. F PÄ`ÉUÀ¼ÄÄ gÄZÄfÉAiÄÄ°è PÉÉAiÄÄ §¼ÄPÉAiÉÄÄ CçüPÄ. ªÄÄtÄÜ CUÉzÄÄ, UÉÆÄj, ¥ÄÄr ªÄiÄr, PÄ`É¹, fÄç, ªÄÄÄzÉÝ ªÄiÄr °ÉÆÄUÄÄtÄ CxÄªÄ ¥ÄvÉæ vÄAiÄiÁj¹, ,ÄÄiÄÖ, §tÜ §½zÄÄ avÄæ gÄÄ,ÄÄªÄ J®èPÄÆi PÉÊ ¥ÄæzsÄfÄ. PÉ®ªÉÇªÉÄª ,ÄtÜ ¥ÄÄiÖ AiÄÄAvÄæUÀ¼ÄÄ §¼ÄPÉAiÄiÁVgÄ§ªÄÄzÄÄ; CzÄÆ PÉÊ¬ÄAzÄ`ÉÄ fÄqÉ,ÄÄªÄÄxÄzÁÝVzÄÄÝ AiÄÄAvÄæzÄ fÉgÄªÄÄ UËtªÉAzÉÄ °ÉÄ¼Ä§ªÄÄzÄÄ. (FZÉUÉ «zÄÄåvï G¥ÄPÀgÀt §¼Ä¹zÄgÄÆ CzÄgÄ vÄAiÄiÁjPÉAiÄÄ GzÉÝÄ±Ä C çüPÄ GvÄàzÄfÉAiÄiÁVzÄÄÝ PÄ`É¬ÄAzÄ °ÉÆgÄvÄVgÄÄvÀÛZÉ.)

°sÄgÄwÄAiÄÄ µÄqÄAUÄzÀ°è MAzÁzÄ ,ÄzÄÈ±ÄªÄfÄÄß ¥Ä²ÑªÄiÄvÄå CfÄÄPÄgÄuÉUÉ °ÉÆÄ°,ÄÄªÄÄzÄÄÄiÄ. E°èAiÄÄÆ ,ÄzÄÈ±ÄªÄÉAzÄgÉ ªÄÄÆ®gÄÆ¥ÄªÉÇAzÄfÄÄß fÉfÄi,ÄÄªÄAvÀ°Ä gÄÆ¥ÄªÉÄ °ÉÆgÄvÄÄ CfÄÄPÄgÄuÉAiÄÄ®è. F PÄgÄtçAzÄ`ÉÄ °sÄgÄvÀzÄ PÄ`ÉAiÄÄ°è fÄªÄÄUÉ ªÉÊ«zsÄåvÉ zÉÆgÉAiÄÄªÄÄAvÁVZÉ. ¥Äæw §ÄqÄPÄiÄÖ CxÄªÄ ,ÄÜ½ÄÄiÄÄ ,ÄªÄiÄdUÀ¼ÄÄ vÄªÄÄª ¥Äj,ÄgÄzÀ°èAiÄÄ CUÄiÄzÄ ªÄ,ÄÄÜUÀ¼ÄÄfÉßÄ §¼Ä¹ ,ÄÈdÄ²Ä® ,ÄÈ¶ÖAiÄÄ°è vÉÆqÄVgÄÄªÄÄzÄjAzÄ`ÉÄ °ÄvÄÄÜ ±ÉÊ°AiÄÄ PÄÈwUÀ¼ÄÄ PÄÄqÄÄ §gÄÄvÀÛZÉ.

EAVèµiÉÄ°è PÉ®ªÄÄ º²ÑvÄ ¥ÄzÄUÀ½ªÉ. PÄ,Ä§ÄzÄgÄ, PÉÊPÉ®,ÄUÁgÄ JA§ÄzÄPÉi Dnð,Äfï JAçzÉ. ªÄÄfÄÄµÄå CxÄªÄ AiÄÄAvÉÆæ¥ÄPÀgÀtUÀ¼ÄÄ fÉgÄ«ªÄzÄ °Ä,ÄÜ¥ÄæzsÄfÄªÄV ªÄiÄqÄÄªÄ PÄAiÄÄðªÄVzÄÄÝ

jǎwAiÄÄ äÄ, ÄÄÜäÄÄÆß PÁt§°ÄÄzÄÄ. §¼ÄPÉUÉ CÆÄÄPÄÆ®PÄgÄäÁV JµÄÄÖ
 ``ÉÄPÉÆÄ CµÄÄÖ äÄiÁvÄæ «äÄgÄ EgÄÄäÄ äÄ, ÄÄÜUÄ¼ÄÄ °ÄUÄÆ EäÉÄ
 äÄ, ÄÄÜUÄ½UÉ §¼ÄPÉAiÉÆAçUÉ EÆÄÆß °ÉaÑÆÄ C®APÄgÄt,
 ZÉ®ÄäÄÄUÄ¼ÄÄÆÄß äÄiÁrgÄÄäÄÄzÄÄ. DzÄgÉ CÆÉÄPÄ äÉÄ¼ÄÉAiÄÄ°è
 dÆÄ¥ÄzÄgÄ zÉÉÆÄÄçÆÄ §¼ÄPÉAiÄÄ äÄ, ÄÄÜUÄ¼ÄÄ MAçµÄÄÖ C®APÄgÄt
 çAzÄ PÄÆrAiÉÄÄ EgÄÄvÄÜäÉ. CzÄgÄ®Æè äÄÄPÄ¼ÄÄ DnPÉUÄ¼ÄÄ, vÄ`ÉUÉ
 PÄiÄÖäÄ PÄÄAaPÉ, ``ÁV® vÉÆÄgÄt. ¤ÄgÄÄ ÄAUÄæ»ÄäÄ vÄvÄæTÄ EvÄäç
 CÆÉÄPÄ ¥ÄzÄxÄðUÄ¼ÄÄÆÄß GzÄ°Äj, Ä§°ÄÄzÄÄ.

MAzÄÄ äÄ, ÄÄÜäÄÄÆÄß Cw±ÄAiÄÄäÁV gÄÆ|¹zÁUÄ®Æ PÄgÄPÄÄ±Ä®
 PÄ`ÉAiÄÄÆ §¼ÄPÉAiÄiÄUÄÄvÄÜzÉ. GzÄ°ÄgÄuÉUÉ äÄÄAzÄ°UÉ, äÄÄAZÄ,
 zÉÄäÄgÄ äÄÄAi¥Ä, ¥ÉoÁj, ÄAzÄÆPÄ EvÄäç CÆÉÄPÄ GzÄ°ÄgÄuÉUÄ¼ÄÄÆÄß
 PÁt§°ÄÄzÄÄ. °Ät CxÄäÄ D`sÄgÄt«j, ÄäÄÄ ¥ÉnÖUÉUÄ½UÉ CzÄgÄ PÄÈwPÄgÄ
 ``sÄzÄævÉAiÄÄ äÄäÄÄ, ÉÜAiÉÆAçUÉ CAaÆÄ äÄÄÆ`ÉUÄ¼ÄÄÆ, ÉÄjzÄAvÉ j`Äè
 äÉÄÉUÄ¼ÄÄ®Æè C®APÄgÄt äÄiÁrAiÉÄÄ wÄgÄÄvÄÜÆÉ. CzÄgÄ »rQÄ°UÄ¼ÄÄÆ
 «±ÉÄµÄäÁV gÄZÄÆÉAiÄiÄVgÄÄvÄÜzÉ. ¥ÄæAiÄÄ±ÄB ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ
 ¥ÉnÖUÉ (¥ÉoÁj)AiÄÄ vÄAiÄiÄjPÉAiÄÄ PÄ®zÄ®Æè PÄÈwPÄgÄ (PÄ©âtzÁÝzÄgÉ
 PÄäAiÄägÄ) ¥ÄzÄUÄ¼ÄÄ, »r EvÄäçUÄ¼ÄÄÆÄß ²®àzÄAvÉ gÄÆ|¹ JgÄPÄ
 °ÉÆAiÉÄÝÄ vÄAiÄiÄj¹ PÉÆArgÄ`ÉÄPÄÄ. CzÉÄ jǎw C®APÄj, ÄäÄÄ °ÄÆ
 §½îUÄ¼ÄÄ CxÄäÄ EÆÄßäÄÄzÉÄ §UÉAiÄÄ «ÆÄä, ÄäÄÆÄÆß ÄévÄB DvÄÆÉÄ
 CxÄäÄ CäÄÄ »vÄÜ¼ÄÉ - vÄäÄÄæ E®èäÉ `É½î §AUÄgÄzÄÝzÄgÉ CPÄi, Ä°UÄ¤AzÄ
 äÄiÁr¹ vÄAzÄÄ °ÄçÝ¹gÄ§°ÄÄzÄÄ. EäÄÇ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄÈwUÄ¼ÄÄzÄgÄÆ
 EäÄÄUÄ¼ÄÄ°è PÄ`ÄvÄäPÄ CA±ÄUÄ¼ÄÄ °ÉZÄÑVgÄÄvÄÜäÉ. M§âÆÉÄ
 PÄÈwPÄgÄ vÄÆÄß fÄ«vÄäÄçüAiÄÄ°è °Ä®äÄgÄÄ MAzÉÄ §UÉAiÄÄ G¥ÄPÄgÄt
 (GzÄ:°ÄtzÄ ¥ÉnÖUÉ) vÄAiÄiÄj¹gÄ§°ÄÄzÄzÄgÄÆ CäÄÄ PÄ`ÄvÄäPÄvÉ
 zÄÈ¶Ö-ÄAzÄ ©üÆÄß©üÆÄßäVgÄÄäÄ ÄzsÄävÉ-ÄzÄÄÝ CäÄÇ Ä°Ä
 PÄ`ÄPÄÈwAiÉÄÄ§AvÉ ÄAUÄæ°ÄUÉÆ¼ÄÄÄvÄÜäÉ. (EäÄÄ (PÄæ¥siÖ)
 PÄgÄPÄÄ±Ä®PÄ`ÉAiÄiÄzÄgÄÆ (DAnPï |Ä, i) ¥ÄæZÄä äÄ, ÄÄÜ - JA§AvÉ
 ÄAUÄæ°ÄäÄUÄÄvÄÜzÉ).

Cw±ÄAiÄÄ PÄÈwUÄ¼ÄÄ

PÉ®äÉÇäÉÄä EAvÄ°Ä G¥ÄAiÉÆÄV PÄgÄPÄÄ±Ä®PÄ`Ä äÄ, ÄÄÜUÄ¼ÄÄ
 KPÉÊPääÉA§AvÉ AiÄiÄäÄÄzÉÄ MAzÄÄ ¤çðµÄÖ zÉÄäÄ®AiÄÄ, CgÄäÄÄÆÉ CxÄäÄ
 äÄ, ÄÄÜ, ÄAUÄæ°Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ°ègÄ§°ÄÄzÄÄ. §È°ÄzÄPÄgÄzÄ UÄAmÉ,
 ZÄ°, ÄÄäÄ UÉÆA`ÉUÄ¼ÄÄ UÄrAiÄiÄgÄ, Cw±ÄAiÄÄäAzÄ UÉÆA`ÉUÄ½AzÄ
 PÄÆrzÄ vÉÄgÄÄ EvÄäç °Ä®äÄgÄÄ äÄ, ÄÄÜUÄ¼ÄÄÆÄß GzÄ°Äj, Ä§°ÄÄzÄÄ.
 EäÄÄ EAçUÄÆ §¼ÄPÉAiÄiÄUÄÄwÜzÄÄÝ, CäÄÄ EgÄÄäÄ°èUÉÄ
 °ÄÄqÄÄQPÉÆAqÄÄ °ÉÆÄV ÉÆÆÄqÄ`ÉÄPÄµÉÖ. EäÄÄUÄ¼ÄÄ gÄZÄÆÄ PÉ±Ä®ä,
 §¼Ä, ÄÄäÄ `ÉÆÄ°Äç äÄ, ÄÄÜUÄ¼ÄÄ ±ÄÈAUÄgÄzÄ PÄÄ, ÄÄj PÉ®, ÄUÄ¼ÄÄÆA
 çUÉ D «zsÄzÄ CzÉÄ §UÉAiÄÄ äÄ, ÄÄÜUÄ½VAvÄ ©üÆÄßäV UÄvÄæzÄ°è CxÄäÄ
 CäÄÄUÄ¼ÄÄ PÄAiÄiÄðZÄgÄuÉAiÄÄ°è EgÄÄäÄ ¥ÄævÉäÄPÄvÉ, §¼ÄPÉAiÄÄ°è
 ¤ÄqÄÄäÄ CzÄÄävÄ CÆÄÄ`sÄäÄUÄ½AzÄV PÄÈwPÄgÄÆÄ °Ä, ÄÜPÉ±Ä®ä

əÉÄZÄÄÑUÉUÄ½, ÄÄvÄÛzÉ. EäÄzÄgÄÆ °Ä®äÄgÄÄ äÄµÄðUÄ½AzÄ G½zÄÄ §A
çgÄÄäÄAvÄ°ÄäÄÄ.

vÄvÄì°PÄ gÄZÄfÉ

PÉ®äÄÄ äÄ, ÄÄÛUÄ¼ÄÄ vÄvÄì°PÄäÄV MAzÄÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è
gÄZÄfÉAiÄiÄUÄÄäÄAvÄ°ÄäÄÄ. EäÄÇ Ä°Ä CäÄÄ gÄZÄfÉAiÄiÄUÄÄäÄ
äÉÄ¼ÉAiÄÄ°è D ¥ÄæzÉÄ±ÄPÉì °ÉÆÄV «ÄQë, Ä°ÉÄPÄzÄAvÄ°ÄäÄÄ. EäÄÄ
PÉ®äÉÇäÉÄä DPÄgÄzÄ°è §È°ÄvÄÛVgÄ§°ÄÄzÄÄ. wÄgÄ äÉÆzÄ°ÄzÄ
zÉ°Ä°AiÄÄ°è °ÄUÄÆ FZÉUÉ GvÄÛgÄ PÄfÄðIPÄzÄ zÄAqÉÄ°AiÄÄ°è
çÄ¥ÄäÄ½AiÄÄAzÄÄ ÄÄqÄÄäÄ ¥ÄmÄQUÄ½AzÄ vÄÄÄ©zÄ §È°ÄzÄPÄgÄzÄ
gÄPÄë, Ä UÉÆÄ°É, ½AiÄiÄ¼Ä äÄÄÄAvÄzÄ äÄÄÄUÉÄ äÄÄÄwðUÄ¼ÄÄ EvÄäç
GzÄ°Äj, Ä§°ÄÄzÄÄ. MAzÄÄ ÄÛ¼ÄzÄ °É, ÄjÄ°è ¥Äæ¹zÄPäÄVgÄÄäÄÄzÉAzÄgÉ
UÄÆ¼ÄÆgÄÄ UÄuÉÄ±Ä. CÄvÄ°Ä PÄÈwUÄ¼ÄfÄÄß «ÄQë, Ä®Ä PÉ® wAUÄ¼Ä
ÄäÄÄAiÄÄ zÉÆgÉAiÄÄÄvÄÛzÉ. PÉ®äÄÄ DZÄgÄuÄ ÄÄSÄçü PÄÈwUÄ¼ÄÄ
¥ÄæzÉÄ²PÄäÄV æçðµÄÖ CäÄçüAiÄÄ°è PÄÄ¹PÉÆ¼ÄÄÄvÄÛäÉ.
eÉÆÄPÄÄäAiÄgÄ, gÄw - äÄÄfÄäxÄ EAvÄ°ÄäÄfÄÄß DAiÄiÄ °sÈUÉÆÄ½PÄ
¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è CäÄÄUÄ¼Ä DZÄgÄuÄ äÉÄ¼ÉAiÄÄ°è J°èAiÄiÄzÄgÄÆ
PÄt§°ÄÄzÄÄ. FZÉUÉ F jÄw vÄvÄì°PÄäÄV DZÄgÄuÉAiÄÄ fÄAvÄgÄ «, ÄððÉUÉ
äÉÆzÄ®Ä CäÄÄ EgÄÄäÄ°ÉèÄ °ÉÆÄV fÉÆÄqÄÄäÄ PÄÄ±Ä®
PÄ°ÄPÄÈwUÄ¼ÄÉAzÄgÉ UÄt¥Äw. °ÄsÄzÄ äÉÄ¼ÉAiÄÄ°è äÉÄ«zsÄäÄzÄ
DPÄgÄUÄ¼Ä°è, æ®ÄäÄUÄ¼Ä°è, UÄvÄæzÄ°è, »fÉß°É - äÄÄÄfÉß°ÉUÄ½AzÄ
C®APÄgÄUÉÆAqÄÄ, ««zsÄ ¥ÄjäÄgÄzÉÆAçUÉ, PÉ®äÉÇäÉÄä
ZÄ®fÄ²Ä®äÄzÄUÄ, §tÜ §tÜzÄ çÄ¥Ä®APÄgÄUÄ½AzÄ PÄÆr ¥ÉÊ¥ÉÆÄn¬ÄAzÄ
UÄt¥Äw gÄÆ¥ÄÄUÉÆ¼ÄÄÄ°ÄfÄÄ. PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ°Ä«zÄæUÉ äÄä¥ÄPÄäÄzÄ
CäÄPÄ±Ä«gÄÄäÄ F «fÄÄiÄÄPÄfÄ °ÄsÄzÄ°è ÄàzsÉðUÄ¼ÄÄAvÉ
C®APÄgÄtUÄ¼ÄÄ fÄqÉAiÄÄÄvÄÛäÉ. DZÄgÄuÉ¬ÄAzÄ °ÉÆgÄvÄzÄ DzÄgÉ
DnPE JfÄß§°ÄÄzÄzÄ UÄ½¥Äi FZÉUÉ ÄàzsÉðAiÄÄÄ gÄÆ¥ÄzÄ°è
PÄÄ¹PÉÆ¼ÄÄÄwÛzÉ. EäÄÄUÄ¼Ä vÄAiÄiÄjPÉ Ä°Ä äÉÄ«zsÄäÄAv,
§È°ÄzÄPÄgÄäÄV, MAzÉÄ zÄgÄPÉì °Ä®äÄgÄÄ ¥ÄIUÄ¼ÄfÄÄß ¥ÉÆÄÄ¹zÄAvÉ,
PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ°ÉAiÄiÄV gÄÆ¥ÄÄUÉÆ¼ÄÄÄwÛzÉ. EäÄÄ Ä°Ä CzÄÄ
°Äj, ÄÄäÄAvÉ, °Äj, ÄÄäÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°èAiÉÄÄ PÄÄ°ÉÄPÄzÄ PÄ°Ä
«±ÉÄµÄäÄVzÉ.

«±ÉÄµÄäÄzÄ gÄZÄfÉ

PÉ®äÉÇäÉÄä «±ÉÄµÄ ÄÄzÄ°sÄðUÄ¼Ä°è PÄÄ±Ä® PÄ°ÄPÄÈwUÄ¼ÄÄ
gÄZÄfÉAiÄiÄUÄÄäÄÄzÄÄAiÄ. äÄÄzÄÄäÉ, äÄÄÄAfUÄ¼Ä°è äÄzsÄÆ-äÄgÄgÄ
GqÄÄUÉÆgÉUÄ¼Ä°è CxÄäÄ äÄÄAUÄ® zÄæäÄÄUÄ¼Ä ¥ÉÆIÖtUÄ¼ÄÄ
gÄZÄfÉAiÄÄ°è, PÄ²AiÄiÄvÉæAiÄÄ ÄÄzÄ°sÄðzÄ°è äÄgÄæUÉ æÄqÄÄäÄ
©ÄÄÄUÉ, ¥sÄ® vÄÄSÆ®, bÄwæ, ¥ÄzÄgÄPÉë EvÄäçUÄ¼ÄfÄÄß
C®APÄj, ÄÄäÄ°è PÄÈwPÄgÄ vÄfÄß °Ä, ÄÛPÉ±Ä®äÄfÄÄß
äÉÄgÉAiÄÄÄäÄzÄÄAiÄ. F äÉÄ¼ÉUÉAzÉÄ gÄÆvÄäÄUÄÄäÄ PÉÆsÄj VIQfÄ

«ÉÄÃ°£À „ÄÄ¼ÄÄ°ÄÄ °ÉÆ¹¼Ä»£À (r,ÉÊË) «£Äâ„ÄUÄ¼ÄÄ, DPÁgÄUÄ¼ÄÄ, D±ÄAiÄÄ ¢ÄPÄâUÄ¼ÄÄ PÄÄvÄÆ°Ä®PÄjAiÄiÁVgÄÄvÄÛ¢É. DzÀgÉ EªÄÄUÄ¼ÄÄ §¹¼ÁPÉ, °ÁUÄÆ «ÄQë„ÄÄªÄ, ¢ÉÄZÄÄÑªÄ ¢ÄÄAç wÄgÄ PÉ®ªÉÄ d£ÄgÁVgÄÄvÄÛgÉ. F §UÉAiÄÄ PÄÈwUÄ¼ÄÄ£ÄÄß gÄa„ÄÄªÄªÄgÄÄ „ÄªiÁ£ÄªÄV ¢ÄÄ»¹¼ÉAiÄÄgÉÄ DVzÄÄÝ ¹Ä«ÄvÄ CªÄçü °ÁUÄÆ zÉÆgÉAiÄÄªÄªÄ ¢Ä„ÄÄÛUÄ½AzÄ CªÄgÄ PÈ±Ä®ª, eÄuÉäAiÄÄ£ÄÄß °ÉÆgÄ°ÁPÄªÄÄvÄUÄÄvÄÛzÉ. E⁻ÉèÄ ¢ÉÄ¹¼Ä§°ÄÄzÄzÄ E£ÉÆBAzÄÄ «⁻sÄUÄªÉAzÄgÉ AiÄÄPÄèUÄ£Ä CxÄªÄ §AiÄÄ⁻ÁlzÄ £ÁIPÄUÄ½UÉ gÄavÄªÄUÄªÄÄ ⁻ÉÄUÄqÉ, ⁻ÉAr£Ä D⁻sÄgÄuÄç C®APÄgÄtUÄ¼ÄÄ, ¢ÄÄÄRªÄqÄUÄ¼ÄÄ. EªÄÇ £ÁIPÄ PÄA¥ÄxUÄ¼ÄÄvÄ°ÄªÄgÄÄ PÉ®PÄ® Ej¹ ¢ÄÄvÉÛ §¹¼Ä„Ä§°ÄÄzÄzÄgÄÆ G½zÄAvÉ D PÄAiÄÄðPÉi ¢ÄiÁvÄæ ¹Ä«ÄvÄªÄV §¹¼ÁPÉAiÄiÁUÄÄvÄÛzÉ. ⁻ÉAqÄÄ EvÄâçUÄ¼ÄÄ°èAiÄÄ gÄZÄ£ÉUÄ¼ÄÄ ¢ÄÄzÄªÉAiÄÄ ±ÄÈAUÁgÄzÄ®Æè §¹¼ÁPÉAiÄiÁUÄÄªÄÄzÄÄAiÄ.

⁻sÄgÄvÄzÄ°è zÉ££ÄAç£Ä fÄªÄ£ÄPÉi §¹¼Ä„ÄwÛzÄÝ ¢ÄÄÆ®ªÄ„ÄÄÛUÄ¼ÄÄ °ÉZÄÑ®è. °ÁUÄÆ CªÄÄ ¥ÁæzÉ²PÄ „É®⁻sÄªÄ£ÄÄß DzsÄj¹zÄAvÄªÄÄ. ⁻ÉÆÄ°ÄzÄ°è »vÄÛ¼É, PÄAZÄÄ °ÁUÄÆ vÄªÄÄæUÄ¼ÄÄ °ÉZÄÑV §¹¼ÁPÉAiÄiÁUÄÄwÛvÄÄÛ. EªÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß JgÄPÄ °ÉÆAiÄÄÄÝ ¥ÄÆeÄ°Äð CxÄªÄ PÉ®PÄ® ±Ä±ÄévÄªÄV EgÄ⁻ÉÄPÄzÄ ²®àUÄ¼ÄÄ£ÄÄß vÄAiÄiÁj„Ä⁻ÁUÄÄwÛvÄÄÛ. ⁻É½î - a£ÄßUÄ¼ÄÄ CçüPÄªÄV §¹¼ÁPÉAiÄiÁUÄÄwÛzÄÄÝzÄÄ D⁻sÄgÄtUÄ¼ÄÄ vÄAiÄiÁjPÉAiÄÄ°è. MAzÄÄ CxÄðzÄ°è °ÉÄ¹¼ÄªÄªÄzÄzÄgÉ ⁻sÄgÄwÄAiÄÄgÄÄ D⁻sÄgÄtjæAiÄÄgÄÄ. ¹ÛçÄ - ¥ÄÄgÄÄµÄj§âgÄÆ D⁻sÄgÄtUÄ¼ÄÄ£ÄÄß vÉÆqÄÄªÄÄzÄÄ „ÄªiÁ£Äª. EªÄÄ „ÄªiÁfPÄ CAVÄ¹ÛUÉ vÄPÄiAvÉ gÄÆ¥ÄÄUÉÆ¹¼ÄÄivÄÛzÉAiÄiÁzÄgÄÆ, D⁻sÄgÄt gÄ»vÄ „ÄªiÁd EgÄÄªÄAvÉ PÄAqÄÄ§gÄÄªÄç®è. EzÉÄ CxÄðzÄ°è ⁻sÄgÄvÄzÄ PÄgÄPÄª±Ä® PÄ⁻ÉAiÄÄ fÄªÄ¹¼Ä, ¢ÉÉ«zsÄâvÉ, QæAiÄiÁ²Ä®vÉ EzÄÝzÉÝÄ CxÄªÄ EAçUÄÆ EgÄÄªÄzÉÄ D⁻sÄgÄtUÄ¼ÄÄ°è JAzÄÄ °ÉÄ¹¼Ä§°ÄÄzÄÄ.

EmÉÖÄ ¢ÉÉ«zsÄªÄzÄzÄÄ §mÉÖ. PÉ®ªÄÄ zsÄªÄÄðPÄgÄtUÄ¼ÄÄ °ÉÆgÄvÄV £ÄUÄßvÉAiÄÄ£ÄÄß µÉÄçü¹zÄÝ ⁻sÄgÄvÄzÄ°è §mÉÖUÉ C⁻sÄªÄ JAzÄÆ §AzÄAw®è. ¢ÉÄÈªÉÄÄ⁻É çé¥Äi«gÄ⁻ÉÄPÉAS °ÁUÄÆ §mÉÖ PÄvÄÛj¹ °ÉÆ°AiÄÄªÄªÄÄ ±Ä„ÄÛç „ÄÄÄvÄªÄ®èªÄzÄÝjAzÄ zÄfðVAvÄ £ÉÄAiÉÄiÄÄªÄ£ÉÄ ¥ÄæªÄÄR£ÄUÄ⁻ÉÄPÄ⁻ÄvÄÄ. çé¥ÄiUÄ¼ÄÄ°è („ÉÆAI ⁻sÄUÄçAzÄ ¢ÉÄ®PÉi MAzÄÄ °ÁUÄÆ PÉ¹¼Ä⁻sÄUÄPÄÆi MAzÄÄ ⁻ÉÄgÉ ⁻ÉÄgÉ §mÉÖ EgÄ⁻ÉÄPÉAS, EªÄÄ MAzÉÄ DUÄ⁻ÄgÄzÉAS xAiÄÄªÄÄ) HzsÄèðªÄ„ÄÛç (ªÉÄ®Ä⁻sÄUÄzÄ) D¼ÄvÉAiÄÄ°è aPÄizÄVzÄÄÝ CzsÉÆªÄ„ÄÛç (PÉ¹¼Ä⁻sÄUÄzÄ) HzsÄèðQìAvÄ £Ä⁻ÁlgÄÄ ¥ÄiÄÖ «„ÄÛçöÈvÄªÄVgÄÄwÛzÄÝªÄÄ. „ÄÛ½ÄAiÄÄªÄV zÉÆgÉAiÄÄªÄªÄ „Äª CxÄªÄ PÄ⁻ÄUÄ½AzÄ j¼É vÉUÉzÄÄ £ÉÄAiÄÄ§°ÄÄzÉAzÄÄ w½çvÄÛzÄgÄÆ °ÄwÛ °ÁUÄÆ gÉÄ±ÉäAiÄÄ §¹¼ÁPÉ „Ä°ÄªÄªPÄªÄV, „APÄµÄÄÖ ¥ÄÄgÄvÄ£ÄªÄvÄiÉÄÄ EvÄÄÛ.

G½zÀAvÉ °ÉZÀÑ §¼ÀPÉAiÀiÁUÀÄwÛzÄÄÝzÄÄ ðÄÄgÀ, °ÉÆAŞÄ, °ÉvÀÛ, FZÀ®Ä CxÀªÄ ZÄÝÉAiÄÄ °ÄÄ®ÄèUÀ¼ÄÄ. UÄdÄ, CzÄgÀ®Æè UÄfÆÄ ðÄÄtÄUÀ¼ÄÄ. PÀ®Äè °ÁUÀÆ zÀAvÀUÀ¼Ä §¼ÀPÉAiÄÄÆ PÄgÀPÄÄ±À® PÄ°ÉAiÄÄè CçüPÄªÄV DUÄÄwÛzÄÝgÀÆ zÉÉÆÄÄçÆÄ §¼ÀPÉAiÄÄ ðÄÄÜ«VAvÀ «±ÉÄµÄ gÀZÄÆÉUÀ¼ÄÄ EªÄÄ. ÄÄÖ DªÉ ðÄÄtÄÜÆÄ ðÄÄqÀPÉ PÄÄrPÉUÀ¼ÄÄ °ÄÄnÖªAzÀ Ä«ÆÄªÄgÉUÉ CªªÄAiÄÄðªÉAŞAvÉ EvÄÄÛ. EA çUÀÆ EzÉ. PÄUÄzÀ ŞAzÀ ðÉÄÄ°É CzÄgÀ §¼ÀPÉ - «±ÉÄµÄªÄV avÄægÀZÄÆÉ CxÀªÄ gÄçÝPÄUÄzÀ gÄÄ©â DnPÉUÀ¼ÄÆÄß vÄAiÄiÄjÄÄªÄZÄÄ DgÄÄ°sÄÄ-ÄvÄÄ.

°sÄgÀvÄzÀè ÄUÄtÄPÉ °ÁUÀÆ vÉjUÉUÀ¼ÄÄ JAçUÀÆ zÄÄ°ÄjAiÉÄÄ. °ÁUÉAzÉÄ ÄÜ½ÄAiÄÄ ðÄÄÜUÀ¼Ä §¼ÀPÉ CªªÄAiÄÄðªÄVgÀŞªÄZÄÄ. CªÄÄUÀ¼Ä §¼ÀPÉUÄV CÉÉéÄµÄuÉ CxÀªÄ ±ÉÆÄzsÆÉ, E®èªÉÄ °É¼ÉAiÄÄªÄZÄÆ ¥ÉÆæÄvÄi°ÄÄAiÄÄPÄªÄVçÝgÄ°ÉÄPÄÄ. PÉ®ÉÇªÉÄ CªÄÄ ÉÉÆÄvðPÄªÄV zÉÆgÉAiÄÄªÄZÄjAzÀ CªÄÄ MAzÄÄ ¥ÄæzÉÄ²PÄ PÉÉUÄjPÉAiÄiÄV ðÄÄÆqÀ®Ä PÄgÀªÄVgÀŞªÄZÄÄ. GzÄ°ÄgÄuÉUÉ, °ÉÆAŞÄ ðÄÄ°ÉÆÄrÆÄè C®èè CçüPÄªÄV °É¼ÉAiÄÄªÄZÄÄ. CªÄÄ °É¼ÉAiÄÄªÄ°èAiÉÄÄ °ÉÆA©ÆÄ G¥ÄPÄgÀtUÀ¼Ä vÄAiÄiÄj PÄtÄ¹PÉÆ¼ÄÄªÄZÄÄ Ä°Äd. CAvÉAiÉÄÄ PÄZÄÑªÄÄÜUÀ½UÄV PÄ°Ä«zÆÄ ðÄÄqÄÄPÄÄªÄ PÄtÄÜUÀ¼ÄÄ °ÁUÀÆ ¥ÄæAiÉÆÄUÀ¼ÄÄ ÄÜvÄª°Äð. VqÄUÄAmÉUÀ¼ÄÄ, ÉÄgÄÄ - °ÉÄgÄUÀ¼ÄÄ EgÄ°, ¥ÄætÄUÀ¼Ä UÄAd® °ÁUÀÆ ÄUÄtÄUÀ¼ÄÆ DvÄÆÄ ¥ÄjÄPÉè-ÄZÄ °ÉÆgÄUÄV®è. °ÄZÄ«ÄAiÄÄ eÄvÉæuÉ EAçUÀÆ ÄUÄtÄAiÄÄ UÉÆA°ÉUÀ¼ÄÄ ŞgÄÄvÄÜªÉAiÄiÄzÄgÉ, gÄdÄÜÆÄzÀè ÄÄ«ÆÄ UÄAd¼ÄçAzÀ ŞtÜ vÄAiÄiÄjÄÄªÄ ¥ÄZÄPw »AzÉ EvÄÄÛ. °ÁUÄÄgÄªÄZÄ, §¼ÀPÉUÉ AiÉÆÄUÄªªÄZÄ, PÉvÄÜ®Ä CxÀªÄ °ÉÄgÉÆAzÄÄ ¥ÄZÄð CÄnÄªªÄZÄZÄ, ŞtÜ °ÄZÄÑªªÄZÄZÄ °ÉÄUÄqÉ CxÀªÄ PÄÄZÄÄÑUÄ½AzÄ C®APÄjÄªªÄZÄZÄ, Äé®à PÄ®ªÄZÄgÄÆ vÄ½PÉ G¼ÄªªÄZÄZÄ, gÄÆjÄªÄ E®èªÉ §¼ÄÄªªÄgÄ DgÉÆÄUÄªPÉi °ÄªAiÄiÁUÄZÄAvÄ°, °Ä¼ÄÄªªÄªÄªÄrUÄ½AzÄ DzÄµÄÄÖ gÄQëvÄªÁUÄŞ®è (DnPÉUÀ¼ÄÆÄß ðÄÄPÄ¼ÄÄ °ÄAiÄÄè Ej¹PÉÆ¼ÄªªÄZÄZÄZÄ §¼ÄÄªªÄ ŞtÜ «µÄgÄ»vÄªÄVgÄ°ÉÄPÄZÄZÄÄ C¥ÉÄPÄëtÄÄAiÄÄ) EvÄªç °Ä®ªÄgÄÄ CA±ÄUÀ¼ÄÆÄß UÄªÄª¹AiÉÄÄ PÄèwUÀ¼Ä gÀZÄÆÉAiÄiÁUÄÄwÛvÄÄÛ. DzÄgÉ EªÉ®è ÄÄ¥ÄæzÄ-ÄPÄªÄV °Ä®ªÄgÄÄ ±ÄvÄªÄiÄÆÄUÀ¼Ä PÄ® °É¼ÉzÄÄ ŞAçZÄÄÝ °ÉÆÄZÄgÄ CÉÉéÄµÄuÉAiÄÄ CUÄvÄª vÄªÄÄ UÄæ«ÄÄt PÄ°Ä«zÄjUÉ °ÉZÄÑV ŞgÄ°®è.

ŞtÜUÀ¼ÄÄ

ðÄÄÆ®ðÄÄÜ«ÆÄAvÉ EÉÉÆßAzÄÄ ¥ÄÆgÀPÄ ðÄÄÜªÉAzÄgÉ ŞtÜUÀ¼ÄÄ. EªÄÄUÀ¼Ä vÄAiÄiÄj °ÁUÀÆ §¼ÀPÉ °ÉÉ«zsÄªªÄÄAiÄÄªÄZÄZÄ. zÉÆgÉAiÄÄªÄÄ ÄÜ½ÄAiÄÄ ŞtÜUÀ¼ÄÄ CªÄÄUÀ¼Ä ðÄÄÆ®gÄÆ¥ÄZÄ ±ÉÄRgÄuÉ, ÄAgÀPÄèuÉ, ÄÄÄlgÄuÉ, ðªPÄ °ÁUÀÆ ¥ÄæwŞAzSÄPÄUÀ¼Ä «Ä±Äæt, §¼ÄÄ®Ä Ej¹PÉÆ¼ÄªªÄ PÄÄjÄUÀ¼ÄÄ, «Ä±Äæ ðÄÄrPÉÆ¼Äª®Ä

§¼À,ÀÄªÀ vÀmÉÖ CxÀªÁ §lÖ®Ä EvÁâçUÀ¼À CzsÀâAiÀÄ£ÀªÉÄ PÄÄvÀÆªÀ®PÁjAiÀiÁzÀÄzÀÄ. PÁ®PÁ®PÉl EªÀÄUÀ¼À°è PÄAqÄÄ §gÄÄªÀ ªÉÊ«zsÀâ EAçUÀÆ C£ÄÄPÀgÀtÄÄAiÄÄ. §tÚUÀ¼À£ÄÄÄß °ÉZÁÑV RxdªÄÄÆ®zÀ, E®èªÉ §tÚzÀ ªÄÄtÄÜ, ²ÉUÀ½AzÀ ,ÀAUÄæ»_Ä´ÁUÄÄwÛvÄÄÜ. CªÄÄUÀ¼À£ÄÄÄß ¥ÄævÉâÄQ¹, PÄÄnÖ, £ÄAiÄÄªÁV ¥ÄÄr ªÄiÄr, ±ÉÆÄçü¹, CAIÄ ¥ÄzÁxÀðUÀ¼ÀÉÆAçUÉ ´ÉgÉ¹ §¼À,Ä´ÁUÄÄwÛvÄÄÜ. VqÄ, ´ÉÄgÄÄ ªÄÄÄAvÄzÀ ,ÄªÄAiÄÄªÄ ¥ÄzÁxÀðUÀ¼AzÀ®Æ §tÚUÀ¼À£ÄÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄ´ÁUÄÄwÛvÄÄÜ. °ÄwÛ CxÀªÁ gÉÄ±Éä §mÉÖUÀ½UÉ, ©üwÛavÄæ gÄZÄ£É EvÁâçUÀ½UÉÄ ¥ÄævÉâÄPÄªÄzÀ ªÄÄÆ®ªÄ,ÄÄÜ«xÄzÀ CxÀªÁ ªÄªPÄUÀ½AzÀ °ÁUÄÆ CAIÄ ¥ÄzÁxÀðUÀ½AzÀ PÄÆrzÀ §tÚUÀ¼À CªÄ±ÄâPÄvÉ¬ÄvÄÄÜ. ªÄÄtÄÜ, ªÄÄgÄ, ²É, UÄdÄ, PÄUÄzÀUÀ¼À®èzÉ ´ÉÆÄªÄzÀ ªÉÄÄ®Æ avÄægÄZÄ£É ªÄiÄqÄÄªÄ CxÀªÁ §jzÉ §tÚ vÄÄA©,ÄÄª CªÄ±ÄâPÄvÉ EzÄÄÝ EªÄÄUÀ½UÉÄ ¥ÄævÉâÄPÄªÄzÀ ªÄÄÆ® zÄæªÄâzÀ ´ÉÄrPÉ, vÄAiÄiÄjPÉAiÄiÁUÄ´ÉÄQvÄÄÜ. §tÚ °ÄÄnZÀ ªÉÄÄ´É °ÉÆ¼Ä¥ÄÄ PÉÆqÄÄªÄ °ÁUÄÆ M¥Äà xÄqÄÄªÄ PÄAiÄÄðªÄÇ gÄZÄ£ÉAiÄÄ MAzÄÄ ´sÄUÄªAvÄÄÜ.

PÄÄAZÄUÀ¼ÄÄ

§tÚ °ÄZÄÑ®Ä §¼À,ÄÄwÛzÄÝ PÄÄAZÄUÀ¼ÄÆ zÉÄ²ÄAiÄÄªÉÄ DVzÄÄÝ ´sÄgÄwÄAiÄÄ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ´ÉAiÄÄ ¥ÄæwÄPÄªÉA\$AwvÄÄÜ. PÄÄAZÄzÀ gÄZÄ£ÉAiÉÄÄ (vÄAiÄiÄjPÉAiÉÄÄ) MAzÄÄ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ´É DVvÄÄÜ. PÉÉAiÄÄ ´ÉgÄ¼ÉÆÄ, VqÄzÀ mÉÆAUÉUÀ¼ÉÆÄ, °ÄwÛAiÄÄ CxÀªÁ §mÉÖAiÄÄ GAqÉUÀ¼ÉÆÄ §¼ÄPÉAiÄiÁUÄÄwÛzÄÄÝzÀ®èzÉ ¥ÄætÄUÀ¼Ä vÄÄ¥Äà¼ÄzÀ CxÀªÁ Q«AiÄÄ gÉÆÄªÄÄUÀ¼ÄÆ PÄÄAZÄªÁUÄ®Ä CªÄðªÄzÄªÄ. §tÚ vÄÄA©zÀ PÄÄAZÄzÀ ªÉÆ£É «gÄ¼ÄªÁVgÄzÉ MmÁÖV, ZÄÆ¥ÁV EgÄ´ÉÄPÄzÀ °ÁUÄÆ PÉ®PÁ®ªÄzÀgÄÆ §tÚ»rzÄÄ Ej¹PÉÆ¼Äî´ÉÄPÄzÀ °ÁUÄÆ vÉ¼ÄÄªÁV xÄiÄÄ«ÄvÄªÁV §tÚUÀ¼Ä£ÄÄß °ÉÆgÄ,ÄÆ,Ä´ÉÄPÄzÀ ®PÄëtUÀ¼ÄÄ CªÄÄUÀ¼Ä°è EgÄ´ÉÄPÄzÄÄzÄÄ CªÄ±Äâ. °Ä®ªÄgÄÄ ¥ÄæAiÉÆÄUÀ¼ÄzÀ £ÄªÄÄä PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ´Ä«zÄgÄÄ EzÄ£ÄÄß PÄAqÄÄPÉÆAqÄgÄÄ.

EwªÄ,Ä

ªÄÄÄAzÉ ´sÄgÄwÄAiÄÄ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ´ÉAiÄÄ Lwª¹PÄ ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉAiÄÄ §UÉl ,ÄAQë¥ÄÜªÁV £ÉÆÄqÄ§ªÄzÄÄ. ,ÄªªÄiÄgÄÄ Qæ.¥ÄÆ. 3,000 ªÄµÀðUÀ¼Ä »AzÉ ªÉÆªÉAeÉÆÄzÄgÉÆ«£Ä°è zÉÆgÉvÄ £ÄÈvÄâ ´sÄAVAiÄÄ°ègÄªÄ, PÉÈvÄÄÄ´Ä §¼É vÉÆnÖgÄªÄ £ÄUÄßgÄÆAiÄÄ ¥ÄÄlÖ ²®àªÉÄ ´sÄgÄvÄzÄ°è D §UÉAiÄÄ PÄgÄPÄÄ±Ä® ªÄ,ÄÄÜUÀ¼Ä°è ¥ÄæxÄªÄªÉAzÄÄ °ÉÄ¼Ä§ªÄzÄÄ. CzÄgÄ x®ÄªÄ, gÄZÄ£ÉAiÄÄ°ègÄªÄ °Ä,ÄÜ£ÉÆ¥ÄÄtävÉUÀ½AzÁV EzÄÄ ªÄªªAvÄæ¥ÄÆtð PÄÈwAiÄiÁVzÉ. EzÉÄ CªÄ çÜAiÄÄ E£ÄÆß °Ä®ªÄgÄÄ ²®àUÀ¼ÄÄ F ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è EzÉÄ PÁ®zÄ°è gÄZÄ£ÉAiÄiÁVzÄÄÝ zÉÆgÉwªÉ. EªÄÄUÀ¼ÄÄ PÄAa£ÄAiÄÄÄUÄPÉl ,ÉÄjzÄÄÝ D ªÉÄ¼ÉUÉ D §UÉAiÄÄ G¥ÄPÄgÄtUÀ¼Ä vÄAiÄiÄjPÉ, §¼ÄPÉUÀ¼Ä°è ´sÄgÄvÄ ¥Äæ´sÄÄvÄªÄ£ÄÄß ¥ÄqÉçvÄÄÜ. EzÉÄ ,ÄªªÄiÄj£Ä CxÀªÁ ªÄÄÄAç£Ä PÁ®zÄ

æÉÊçPÀ AiÄÄUÄzÄ°è ´ÉÆÄ°ÄzÄ G¥ÄPÀgÀtUÄ¼Ä vÄAiÄiÄjPÉ §UÉÎ «²ÄgÀuÉ
 zÉÆgÉAiÄÄvÄÜzÉ. PÀ©âtzÄ §¼ÄPÉ ´sÄgÀvÄzÄ°è Qæ,ÀÜ±ÄPÉAiÄÄ
 DgÄÄ´sÄzÄ »AzÄÄ æÄÄÄÄç£Ä°è ¥ÁægÄÄ´sÄ²ÄVgÄ§°ÄÄzÉAzÄÄ «zÁéÄ,ÄgÄ
 C©ü¥ÁæAiÄÄ. CAç¤AzÄ EAçUAÆ PÀ©âtçAzÄ C£ÉÄPÀ G¥ÄPÀgÀtUÄ¼ÄÄ
 vÄAiÄiÄgÄUÄÄwÜzÉAiÄiÄzÄgÄÆ °ÉaÑ£Ä²ÄÄ æÄiÄAwæPÄ,ÄA§ÄçüAiÄiÄzÄ²ÄÄ.
 M´É¬ÄAzÄ »rzÄÄ UÄ°AiÄÄ ¥ÄnÖPÉUÄ¼Ä²ÄgÉUÉ vÄ½PÉ §gÄÄ²ÄAvÄ°Ä
 C£ÉÄPÀ æÄ,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ PÄÄ®Ä²ÉÄAiÄÄ°è vÄAiÄiÄgÄUÄÄvÄÜ²É. DzÄgÉ
 ¥ÄÆeÄ°Äð «UÄæ°ÄUÄ¼ÄÄ vÄAiÄiÄgÄzÄgÄÆ C²ÄÄUÄ¼Ä GzÉÝÄ±Ä gÄ°Ä,ÄÄ
 vÄAwæPÄ ¥ÄAxÄzÁÝVgÄ§°ÄÄzÄÄ.

a£Äß °ÁUÄÆ ´É½iÄiÄÄ §¼ÄPÉAiÄÄÆ ¥ÁæaÄ£ÄÄzÄ PÄ´ÉAiÉÄÄ DV²É.
 CdAvÄ, J´ÉÆèÄgÄUÄ½AzÄ »rzÄÄ °ÉÆAiÄÄ¼ÄgÄ²ÄgÉUÉ avÄæ, ²®àUÄ¼Ä°è
 C£ÉÄPÀ §UÉAiÄÄ MqÄ²ÉUÄ¼Ä £Ä²ÄÄÆ£ÉUÄ¼Ä£ÄÄß PÄt§°ÄÄzÄÄ.
 D´sÄgÀtUÄ¼ÄÄ C®APÄgÀtQìAvÄ DZÄgÀuÉAiÄÄ°èAiÄÄÆ
 ´sÄVAiÄiÄUÄÄ²ÄÄzÄjAzÄ E²ÄÄUÄ¼Ä vÄAiÄiÄjPÉ °ÁUÄÆ §¼ÄPÉ xgÄAvÄgÄ²ÄV
 PÄAqÄÄ §gÄÄvÄÜzÉ. MqÄ²ÉUÄ¼Ä£ÄÄß vÄAiÄiÄj,ÄÄwÜzÄÝ CPÄ,Ä°UÄ,
 £ÄtÄUÄ¼Ä£ÄÄß IAQ,ÄÄwÜzÄÄÝ, C²ÄjUÉ,Ä²ÄiÄdzÄ°è °ÁUÄÆ
 CgÄ²ÄÄ£ÉAiÄÄ°è ¥Äæw¶ö×vÄ,ÄÜ£Ä«gÄÄwÜvÄÄÜ. æÄÄÄzÉ æÄ°Ä²ÄÄ
 çÄAiÄÄgÄ DUÄ²ÄÄ£ÄzÉÆAçUÉ MqÄ²ÉUÄ¼Ä «£ÄÄ,ÄzÄ°è, æÉÊ«zsÄävÉAiÄÄ°è
 °ÉÆ,ÄvÄ£Ä PÄAqÄÄ §AçvÄÄ. D²ÄgÉUÉ §¼ÄPÉAiÄÄ°è E®èzÄ PÉ®²ÄÄ
 D´sÄgÀtUÄ¼ÄÆ §¼ÄPÉUÉ §AzÄ²ÄÄ. MAzÄÄ ´ÉÆÄ°ÄzÄ æÉÄÄ´É E£ÉÆßAzÄÄ
 ´ÉÆÄ°Ä °ÄçÝ,ÄÄ²Ä, CzÄgÄ®Æè a£Äß°ÁUÄÆ ´É½iÄUÄ¼ÄÉgÉqÄÄ£ÄÄß §¼Ä¹
 gÄÄ,ÄÄ²Ä °ÉÆ,Ä,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ ¥Ä²ðAiÄiÄçAzÄ æÄ°Ä²ÄÄçÄAiÄÄgÄ
 æÄÄÆ®PÄ ´sÄgÀvÄPÉi §AçvÉAzÄÄ C©ü¥ÁæAiÄÄ«zÉ.

PÉvÄÜ£É PÉ®,ÄUÄ½UÄÆ ¹AzsÄÆPÄtÄ²ÉAiÄÄ°èAiÉÄÄ æÄÄÆ®²Ä£ÄÄß
 °ÄÄqÄÄPÄ§°ÄÄzÄÄ. C°è zÉÆgÉwgÄ²Ä zÄAvÄzÄ ´ÄZÄtÄUÉUÄ¼Ä
 °Ä®ÄèUÄ¼ÄÄ JµÄÄÖ PÄæ²ÄÄ§zÄ²ÄV x²ÑvÄ CAvÄgÄzÄ°è E²ÉAiÉÄzÄgÉ
 C²ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß UÄgÄUÄ,ÄçAzÄ´ÉÄ gÄÆ¡¹gÄ´ÉÄPÄÄ. DPÄgÄzÄ°è
 QjAiÄÄzÄzÄgÄÆ C®APÄÈvÄ±Ä®Ä °ÉÆzÄÝ UÄqÄØzÄjAiÄÄ
 ²gÉÆÄ´sÄUÄ²ÄµÉÖÄ PÉwÜgÄ²Ä ¥Äæ¹zÄP «UÄæ°Ä D ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è
 zÉÆgÉAiÄÄzÉÄ °ÉÆÄVzÄÝgÉ CzÄgÄ PÄ®²ÄiÄ£Ä UÄAzsÄgÄPÉi
 «,ÄÜøvÄ²ÄUÄÄwÜvÄÄÜ. zÄAvÄ ¥ÄæAiÄÄ±Äß §²ÄiÄðzÄ æÄÄÆ®PÄ C,ÄiÄ
 PÄqÉ¬ÄAzÄ ´sÄgÀvÄPÉi §AçgÄ§°ÄÄzÉA§ H°É¬ÄzÉ. zÄQèt ´sÄgÀvÄzÄ°è
 «±ÉÄµÄ²ÄV PÉÄgÄ¼Ä °ÁUÄÆ °Ä¼ÉAiÄÄ æÉÄÊ,ÄÆgÄÄ ¥ÁæAvÄUÄ¼Ä°è
 zÄAvÄzÄ PÉvÄÜ£É æÉÊ²µÄÖöâ¥ÄÆtð²ÄVvÄÄÜ.

avÄæPÄ´É,ÄévÄAvÄæ²ÄV «dÈA©ü¹zÄÝ®èzÉ C£ÉÄPÀ PÄgÄPÄÄ±Ä®
 PÄ´ÉUÄ½UÉ ¥ÄÆgÄPÄ²ÄVAiÄÄÆ §¼ÄPÉAiÄiÄUÄÄwÜvÄÄÜ. CdAvÄçAzÄ
 PÄ®PÄ®zÄ ©üwÜavÄæUÄ¼ÄÄ MAzÉqÉAiÄiÄzÄgÉ PÄUÄzÄzÄ §¼ÄPÉAiÄiÄzÄ
 æÉÄÄ´É æÄÄÄWÄ¬i, zÄRíx, gÄd,ÄÜx aPÄtÄ avÄæUÄ¼Ä æÉÊ´sÄ²ÄUÄ¼ÄÉÄ
 ´ÉÄgÉ. «dAiÄÄ£ÄUÄgÉÆÄvÄÜgÄ PÄ®zÄ°è æÉÄÊ,ÄÆgÄÄ,
 vÄAeÄ²ÄÇgÄÄUÄ¼Ä°è C²ÄgÄzÉÄ ±ÉÊ°AiÄÄ avÄæ¥ÄiUÄ¼ÄÄ

PÄÄ±Ä®PÄ´ÉAiÄÄ GvÄÛªÄÄ ªÄiÁzÀjUÄ¼ÄÄ, ¥ÄI, ¥ÄIÄªÄ, PÄ½WÄmi, ªÄÄzsÄÄ\$¤ PÄ®APÄj ªÄÄÄAvÄzÄ avÄæUÄ¼ÄÄ UÄæ«ÄÄt ´ÉÄrPÉAiÄÄ ¥ÄÆgÉÉPÉAiÄiÄUÄÄwÛzÄÄÝ DZÄgÄUÉAiÄÄ CAUÄªÄVzÄÝªÄÄ. G½zÄ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ´ÉAiÄÄ°è avÄæPÄ´ÉAiÄÄ ´ÉÄrPÉ¬ÄzÄÄÝzÄÄ zÉÄ±ÄzÄzÄªÄAvÄ ªÉÊ«zsÄªªÄÄAiÄÄªÄVzÄÝ vÉÆUÄ®ÄUÉÆA´É °ÄUÄÆ ,ÄÆvÄæzÄ UÉÆA´ÉUÄ¼ÄÄ gÄZÄfÉAiÄÄ°è, ZÄªÄÄð °ÄUÄÆ °ÄUÄÄgÄªÄzÄ ªÄÄgÄzÄ gÄZÄfÉUÄ½UÉ avÄæ®APÄgÄUÄ½AzÄ C®APÄj,Ä´ÄUÄÄwÛvÄÄÛ. D`sÄgÄt EvÄª¢ Ej¹PÉÆ¼ÄÄ¹\$ªÄÄzÄ £Ä£Ä C¼ÄÄvÉAiÄÄ ªÄÄgÄzÄ CxÄªÄ PÄUÄzÄzÄ wgÄÄ½£Ä (¥ÉÄ¥Ägï ªÉÄµï) ¥ÄmÉÆÄ°PÉUÄ¼ÄÄ ªÉÄÄ®Æ avÄæ®APÄgÄUÉÆ¼ÄÄÄwÛzÄÝªÄÄ. vÄÄAqÄÄ PÄUÄzÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß ¥ÄzÄgÄ ¥ÄzÄgÄªÄV CAn¹ gÄÆ|,ÄÄwÛzÄÝ ªÄÄÄRªÄÄqÄUÄ¼ÄÄ, ªÄÄgÄ CxÄªÄ ,ÄUÄtÄAiÄÄ E®èªÉ ªÄÄgÄzÄ °ÉÆnÖ¤AzÄ gÄÆ|¹zÄ DnPÉ UÉÆA´ÉUÄ¼ÄÄÆ ªÄtðUÄ½AzÄ vÄÄA©gÄÄwÛzÄÝªÄÄ.

UÄAfÄ¥sÄ

UÄAfÄ¥sÄ ªÄÄÆ®vÄB MAzÄÄ QæÄqÉAiÄiÄzÄgÄÆ CªÄÄUÄ¼ÄÄ vÄAiÄiÄjPÉ £ÄAvÄgÄ avÄæ ©r,ÄÄ«PÉ AiÄiÄªÄÄzÉÄ PÄÄ±Ä®PÄ´ÉUÉ PÄ«ÄÄAiÄiÄzÄÄzÄ®è. UÄAfÄ¥sÄzÄ ªÄÄÆ®ªÄ£ÄÄß ´sÄgÄvÄ¢AzÄ´ÉÄ UÄÄgÄÄw¹gÄªªÄzÄÄAiÄ. UÉÆÄªÄ °ÄUÄÆ PÄ£ÄðIPÄzÄ PÄgÄªÄ½ ¥ÄæzÉÄ±ÄPÉi ªÄiÄvÄæ ¹Ä«ÄvÄªÄzÄ F PÄ«PÄ´É °ÉZÄÄÑ ¥ÄæZÄgÄ ¥ÄqÉ ¢®èªÄzÄgÄÆ CzÉÆAzÄÄ UÄtªÄAiÄÄªÄzÄ PÄ´É. F ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è «¥ÄÄ®ªÄV zÉÆgÉAiÄÄªªÄ GªÄÄÄdÄ CxÄªÄ PÉA¥ÄÄ PÄ« §tÚzÄ ªÄÄÈzÄªªÄzÄ PÄ®è£ÄÄß PÄÄnÖ ¥ÄÄr ªÄiÄr ¤Äj£ÉÆA¢UÉ ´ÉgÉ¹ UÄgÉAiÄÄ UÉÆÄqÉAiÄÄ ªÉÄÄ´É ,Ä¥ÄmÁV §½zÄÄ MtVzÄ £ÄAvÄgÄ ZÄÆ¥ÄzÄ ªÉÆ¼É¬ÄzÄ VÄj gÉÄSÄ avÄæUÄ¼ÄÄAvÉ DPÄgÄªÄ£ÄÄß ¤ÄqÄÄvÄÜgÉ. VÄjzÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è, »£Éß´ÉAiÄÄ°è ©½AiÄÄ UÉÆÄqÉ¬ÄzÄÄÝ PÄ« §tÚzÄ avÄæ DPÄµÄðPÄªÄV PÄÄqÄÄ\$gÄÄvÄÛzÉ.

£ÉÄAiÉÄi

£ÄÆ®ÄªÄÄzÄÄ ªÄÄvÄÄÛ £ÉÄAiÉÄiUÄ¼ÄÄÉgÄqÄÆ ¥ÄævÉªÄPÄªÄzÄ PÄÄ±Ä®PÄ´ÉUÄ¼ÄÄ, £ÄÆ®Ä vÉUÉzÄ £ÄAvÄgÄ ,ÄzÄ £ÉÄAiÉÄi MAzÄzÄgÉ, £ÉÄAiÉÄiAiÄÄ°èAiÉÄÄ ªÉÊ«zsÄªªÄÄAiÄÄ r,ÉÊ£iUÄ¼ÄÄ£ÄÄß vÄgÄÄªªÄzÄÄ E£ÉÆBAzÄÄ. ,ÄzÄ £ÉÄAiÉÄiAiÄÄ £ÄAvÄgÄ r,ÉÊ£iUÄ¼ÄÄ£ÄÄß CaÑ£Ä ,ÄªAiÄÄ ¢AzÄ ªÄÄÄ¢æ,ÄÄªÄzÄÄ E®èªÉ, ,Ä¼ÄÄªÄªÄ °ÉÆ¼ÄªÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß PÄ,ÄÆw °ÄPÄÄªªÄzÄÄ ,ÄªÄ §mÉÖAiÄÄ PÄÄjvÄ PÄÄ±Ä®PÄ´ÉUÄ°è ªÄÄÄRªªÄzÄÄªÄÄ. §mÉÖAiÄÄ£ÄÄß PÄvÄÛj¹ ªÉÊ«zsÄªªÄÄAiÄÄªÄV °ÉÆ°AiÄÄªªÄzÄÆ PÄÄ±Ä®PÄ´ÉAiÄÄ ¥ÄæPÄgÄUÄ¼ÄÄ°èAiÉÄÄ §gÄªªÄvÄªªÄzÄÄ.

§mÉÖ °ÄUÄÆ £ÉÄAiÉÄi JµÄÄÖ °Ä¼ÄÄAiÄÄzÉAzÄÄ °ÉÄ¼Ä®Ä ,ÄzsÄª«®è. EwªÄ,Ä¥ÄÆªð UÄÄª avÄæUÄ¼ÄÄ´ÉèÄ ªÄ,ÄÛçzsÄjUÄ¼ÄÄ£ÄÄß PÄt§ªÄzÄÄ.

¥ÄÄgÁvÀ£À Ff¥iÖ, gÉÆÄÄÄiïUÀ¼À avÀæ, ²®àUÀ¼À°è æÉÊ«zsÀåªÄÄAiÀÄ
 æÀ,ÀÛÇUÀ¼À£ÄÄß PÁt§ªÄzÄÄ. ¹AzsÀÆ PÁtÄªÉAiÀÄ°è vÀPÀ°AiÀÄAvÀ°À
 G¥ÁPÀgÀtUÀ¼ÄÄ zÉÆgÉwªÉ. §ÄzÀp£À eÁvÀPÀ PÀxÉUÀ¼À
 PÀxÁ,ÀAzÀ`sÀðzÀ°è °ÀwÛ ©r,ÄÄªÄ »AdÄªÄ, £ÄÆ®ÄªÄ QæAiÉÄUÀ¼À §UÉÍ
 ¥Äæ,ÀÛ¥Ä §gÄÄvÀÛzÉ. Qæ,ÀÛ¥ÄÆªÄð JgÀqÄÄ ,Ä«gÄ æÀµÄðUÀ¼ÀµÄÄÖ
 »AzÉAiÉÄÄ `sÄgÄvÀçAzÀ °ÀwÛ §mÉÖUÀ¼ÄÄ gÉÆÄÄÄiïUÉ
 °ÉÆÄUÄÄwÛzÄÝªÄÄ. £ÁIPÀUÀ¼À°è §¼Ä,ÄÄªÄ vÉgÉUÉ CxÀªÄ æÄÄÄ,ÄÄQUÉ
 dªÄªPÀ JA§ °É,ÀjzÄÄÝ CzÄÄ AiÄÄªÄ£Ä JA§ÄzÀjAzÀ CxÀªÄ AiÄÄªÄ£ÄzÉ±Ä
 çAzÀ §AçvÉÉA§ C©Û¥ÄæAiÄÄ«zÉ. Qæ,ÀÛ±ÀPÉAiÄÄ ¥ÄægÄÄ`sÀPÀ®zÀ°è
 `sÄgÄvÀzÀ æÄÄ¹èfi §mÉÖUÀ¼ÄÄ LgÉÆÄ¥Äå zÉÄ±ÀPÉÍ
 gÄ¥sÄÛUÄÄwÛzÄÝªÄÄ. gÉÄµÉä aÄ£ÄçAzÀ `sÄgÄvÀPÉÍ §AzÄÄzÄÄ Qæ.¥ÄÆ.
 æÄÄÆgÄ£ÉÄ ±ÄvÀªÄiÁ£ÄzÀ æÉÄ¼ÉAiÄÄ°è. F PÁ®zÄ ,Ä,ÀìøvÀ ±Ä,ÀÛÇ
 UÄæAxÀUÀ¼À°è ¥Äì °ÄUÄÆ ¥ÄìÖ ¥ÄzÀUÀ½zÄÄÝ ¥ÄìªÉAzÀgÉ °ÀwÛAiÄÄ
 °ÄUÄÆ ¥ÄìÖªÉAzÀgÉ gÉÄ±ÉäAiÄÄ §mÉÖUÀ¼ÄÄ JAzÄÄ CxÉÊð,Ä-ÁUÄÄvÀÛzÉ.

§mÉÖAiÄÄ æÉÄÄ-É æÄÄÄçæ,ÄÄªÄzÄÄ CxÀªÄ PÄ,ÄÆw °ÁPÄªÄzÄÄ
 ,ÄªÄ DgÄÄ`sÀPÀ®çAzÄ-ÉÄ PÁtÄvÉÜªÉ. ¹AzsÀÆ PÁtÄªÉAiÄÄ°è Qæ.¥ÄÆ.
 3000 æÀµÄðUÀ¼Ä »AzÉAiÉÄ vÄAiÄiÁj¹zÄ ,ÄÆfUÀ¼ÄÄ zÉÆgÉwzÄÄÝ PÄ,ÄÆw
 PÄ-ÉAiÄÄ£ÄÄß D PÁ®PÉÍ PÉÆAqÉÆAiÄÄªÄvÀÛzÉ. ,ÄAa `ÄgÄªÄÄvï
 ²®àUÀ¼ÄÄ zsÄj¹gÄÄªÄ æÀ,ÀÛÇUÀ¼Ä æÉÄÄ-É PÄ,ÄÆwAiÄÄ£ÄÄß
 °ÁQzÄAvÉAiÉÄÄ gÄÆj¹zÉ. £ÄAvÀgÄ PÁ®PÁ®PÉÍ §AzÄ «zÉÄ² AiÄiÁwæPÄgÄÆ
 E°èAiÄÄ PÄ,ÄÆw PÄ-ÉAiÄÄ §UÉÍ æÉÄZÄÄÑUÉ æÀåPÄÛ¥Är¹zÄÝgÉ. CPÄâgï,
 OgÄAUÄeÉÄ§gÄ PÁ®zÀ°è CgÄªÄÄ£ÉUÉ °ÉÆAçPÉÆAqÄAvÉ PÄgÄPÄÄ±Ä®
 PÄ-ÉUÁVAiÉÄÄ PÄAiÄiÁðUÄgÄªÉÇAçvÄÄÛ. E°è avÀæPÄ-É, PÄ,ÄÆw PÄ-É
 ,ÉÄjzÄAvÉ °Ä®ªÄgÄÄ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ-ÉUÄ½UÉ vÄgÄ-ÉÄw
 æÄqÄ-ÁUÄÄwÛzÄÄÝzÄ®èzÉ °É,ÄgÄAvÄ PÄ-Ä«zÄjAzÄ PÄÈwUÀ¼Ä
 gÄZÄ£ÉAiÄÄÆ DUÄÄwÛzÄÝªÄÄ.

°Äç£ÄgÄÄ °Äç£ÉÄ¼Ä£ÉÄ ±ÄvÀªÄiÁ£ÄzÀ æÉÄ¼ÉUÉ UÄÄdgÄvï £ÉÄAiÉÄÍ
 °ÄUÄÆ PÄ,ÄÆw PÄ-É ,ÁPÄµÄÄÖ ¥Äæ¹çPÄiÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉçvÄÄÛ. æÀ,ÀÛÇzÄ
 CAZÄÄUÀ¼ÄÄ MqÄ®Ä, ,ÉgÄUÄÄUÀ¼Ä æÉÄÄ-É zÉÄ²ÄAiÄÄ ¥Äæ¹zÀp
 DPÄgÄUÀ¼Ä£ÉÉß £ÉÄAiÄÄ-ÁUÄÄwÛvÄÄÛ. °ÄA,Ä, £Ä«®Ä, PÄªÄÄ®, D£É,
 æÄiÁ«£ÄªÄtÄÜ, vÄÄ¼Ä¹ j-É EvÄåç ¥ÄjavÄ DPÄgÄUÀ¼Ä£ÄÄß ,Ä®Ä,Ä-Áv
 °ÉÆAç,Ä-ÁUÄÄwÛvÄÄÛ. æÄÄzsÀåAiÄÄÄUÄzÄ C£ÉÄPÄ PÄ£ÄßqÄ
 PÄªÄåUÀ¼Ä°è ¹ÄgÉUÀ¼Ä æÉÄÄ-É EgÄÄwÛzÄÝ r,ÉÊfiUÀ¼Ä zÉÆqÄØ
 ¥ÄnÖAiÉÄÄ ¹UÄÄvÀÛzÉ. CªÄªÄzÄ`Äç£Ä PÄª°PÉÆÄ «Ä-ï æÄÆÆ¹AiÄÄÄ,
 °ÉÊzÄgÄ`Äç£Ä ,Ä®gïdAUï æÄÆÆ¹AiÄÄÄ ,ÉÄjzÄAvÉ £Är£Ä C£ÉÄPÄ
 æÄÆÆ¹AiÄÄAUÀ¼Ä°è »Aç£Ä PÁ®zÄ PÄ,ÄÆw °ÁQzÄ æÀ,ÀÛÇUÀ¼Ä£ÄÄß
 £ÉÆÄqÄ§ªÄzÄÄ. zÉÊ£ÄAç£Ä GqÄÄ¥ÄÄUÀ¼Ä eÉÆvÉAiÄÄ°èAiÉÄÄ
 ±Ä®ÄUÀ¼ÄÄ, gÄvÀßUÄA§½AiÄÄ £ÉÄAiÉÄÛUÀ¼Ä §UÉÍ °ÉÄ¼Ä§ªÄzÄÄ.
 æÀ,ÀÛÇUÀ¼Ä£ÄÄß ««zsÄ jÄwAiÄÄ°è UÄAiÄªÄQ §tÚzÀ°è CçÝ vÉUÉAiÄÄªÄ
 mÉÊ JAqï qÉÊ ¥ÄzÀpWÄiÄÄÆ °Ä¼ÉAiÄÄzÉÄ DVzÉ.

DnPEUÀ^{1/4}ÄÄ

PÀgÀPÀÄ±À® ¢À,ÄÄÜªÉÄ DzÀgÀÆ ¨ÉÄrPÉ °ÉaÑzÁUA
 AiAiÁAwæÄPÀÈVªÁV MAZÄÄ GzÀåªÄÄzÀAvÁUÀ§ªÄÄzÄÄ. ¢À,ÉÆÛçÄzÀåªÄÄ,
 ¢ÄÄÄzÀæuÉÆÄzÀåªÄÄ F jÄw D¬ÄvÄÄ. DzÀgÉ DnPÉUÀ¼ÄÄ D jÄw
 GzÀåªÄÄzÀAvÉ DUÄzÉ (FZÉUÉ ¥ÀæSÁåvÀ PÀA¥ÀxUÀ¼ÄÄ
 ¥ÀæªÉÄ²¹gÀ§ªÄÄzÄÄ) ,ÄÜ½ÄÄAiÄÄªAVAiÉÄÄ G½zÄÄPÉÆArzÉ. DnPÉUÀ¼ÄÄ
 EwªÄ,ÄªÄÇ ¹AzsÀÆ PÀtÄªÉAiÄÄ PÀ®PÉi °ÉÆÄUÄAvÀÛzÉ. ZÀPÀæ,Ä»vÀ
 EgÄÄªÄ UÉÆA¨ÉUÀ¼ÄÄ PÀ¬ÄªAwPÉ¬ÄAzÀ PÀÆrªÉ. CAVÉAiÉÄÄ
 ¨sÁgÀvÀzÁzÀåAvÀ ,ÄÜ½ÄÄAiÄÄªÁV zÉÆgÉAiÄÄªÄÄ «±ÉÄµªÁV ¢ÄÄgÀ-
 VqÀUÀ¼ÄÄ- ¢À,ÄÄÜ«xAzÀ gÀÆ|,ÄÄªÄ UÉÆA¨ÉUÀ¼ÄÄÆ GAIÄ. DIPÉi §¼Ä,ÄzÉ
 C®APÁgÀPÉi Ej,ÄÄªAvÉ °À®ªÁgÄÄ §UÉAiÄÄ °ÀtÄÜUÀ¼ÄÄ, ¥ÀætÄ
 ¥ÀQèUÀ¼ÄÄ UÉÆA¨ÉUÀ¼ÄÄ ¢ÉÊ«zsÀåªÄÄAiÄÄªÁV gÀZÀ£ÉAiAiÁUÄAvÀÛªÉ.
 ¢ÄÄtÄÜ, UÄdÄ, |AUÄtÄ, PÁUÄzÄzÀ wgÀ¼ÄÄ EvÀåçUÀ½AzÀ®Æ
 gÀavÀªÁUÄÄªÄ UÉÆA¨ÉUÀ¼ÄÄ CªÄÄUÀ¼ÄÄzÉÄ DzÀ PÀ¬ÄªAiÉ®ªÄ£ÄÄß
 °ÉÆAçgÀAvÀÛªÉ. PÀ£ÄðIPàzÀ°è UÉÆÄPÁPÀ, Q£Äß¼ÄÄ, PÀ®WÄIV,
 ZÀ£Äß¥ÄiÖtUÀ½gÄÄªAvÉ ErÄ ¨sÁgÀvÀzÁzÀåAvÀ gÄdÄUÀ½UÉ
 MAZÉgÀqÉA\$AvÉ x²ÑvÀªÁzÀ ¥ÀæzÉÄ±À°è x²ÑvÀªÁzÀ DnPÉUÀ¼ÄÄ
 vÀAiAiÁgÁUÄÄªÄÄzÄÄ PÄAvÀÆªÀ®PÁjAiAiÁzÄÄzÄÄ. EªÄÄ
 ,ÄA¥ÀæzÄAiÄÄªÉA\$AvÉ gÀÆ¥ÄÄUÉÆArzÄÄÝ EAzÄÄ CzÀPÉiAzÉÄ DAiAiÁ
 ¥ÀæzÉÄ±ÀUÀ½UÉ UÄæªPÀgÄÄ °ÉÆÄV RjÄç,ÄÄªAvÁVgÄÄªÄÄzÄÄ DAiAiÁ
 ,ÄÜ¼ÄUÀ¼Ä£ÄÄß ¥ÉæÄPÄètÄÄAiÄÄ ,ÄÜ¼ÄUÀ¼Ä£A\$AvÉ ¨sÁgÀvÀzÀ
 £ÀPÉèAiÄÄ°è ¢ÄÄÆr,ÄÄªAvÁVzÉ.

d£À¥ÀzÀ ÀA\$AzsÀ

¥ÁæzÉÄ²PÀ   æÉÊ«zsÀâvÉ¬ÄAzÁV   PÀgÀPÄÄ±Ä®   PÄ´ÉAiÄÄ£ÄÄß
 d£Ä¥ÄzÀ PÄ´ÉAiÉÆAçUÉ UÄÄgÄÄw,Ä´ÁUÄÄvÄÛzÉ. C£ÉÄPÄ   ÄAzÄ´sÄðzÄ°è F
 PÄ´ÉUÄgÄgÄÄ   æÄÈwÛxgÄvÄgÄVgÄÄæÄÄç®è.   vÄvÄÍ°PÄ   ´ÉÄrPÉAiÄÄ
 ¥ÄÆgÉÊPÉUÄV C®à¥Äj±ÄææÄÄ«gÄÄæÄÄgÄÄ PÄÈwæÄÄiÄðt æÄiÄqÄ§°ÄÄzÄÄ.
 E®èæÉÄ ¥ÄgÄA¥ÄgÄ£ÄÄUÄvÄgÄ®èzÄ PÄ´Ä«zÄgÄÄ ±Ä,ÄÛçUÄ¼Ä xÄiÄÄæÄÄ
 w½zÄgÄVgÄ§°ÄÄzÄÄ.   ÄÛ½ÄÄiÄÄæÄÄV   zÉÆgÄPÄÄæÄ   æÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄÄ
 ¥Äj¥ÄÆtðæÄzÄ ÄÄAzÄgÄæÄzÄ PÄÈwæ«Äð,Ä®Ä Ä°ÄAiÄÄPÄæÄVgÄ´ÄgÄzÄÄ.
 §¼Ä,ÄÄæÄ æÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄÄ CUÄÎæÄVzÄÄÝ DPÄµÄðuÉ GÄÄ æÄiÄqÄçgÄ§°ÄÄzÄÄ.
 E®èæÉ ´ÉÄUÄ £Ä²,ÄÄæÄÄAvÄVgÄ§°ÄÄzÄÄ. EAvÄ°Ä PÄÈwUÄ¼Ä£ÄÄß
 ²æÄæÄÄAvÄ E®èæÉ gÄd æÄÄ£ÉvÄ£ÄUÄ¼ÄÄ æÉÄZÄÑzÉÄ °ÉÆÄUÄ§°ÄÄzÄÄ.
 CAvÄ°Ä ÄAzÄ´sÄðUÄ¼Ä°è EæÉÄ PÄÈwUÄ¼ÄÄ vÄ£Éß´Äè zÉÆÄµÄUÄ¼Ä£ÄÄß
 PÄ¼ÄÉzÄÄPÉÆAqÄÄ «±ÉÄµÄæÄV gÄZÄ£ÉAiÄiÄUÄÄvÄÛæÉ.   Ä°ÄdæÄV EæÄÄ
 ÄASÉâAiÄÄ°è PÄæÉÄAiÄiÄzÄgÄÆ d£Ä¥ÄzÄÄçAzÄ °ÉÆgÄvÄV ²µÄÖ¥ÄzÄ JAzÄÄ
 PÄgÉ¹PÉÆ¼ÄÄÎvÄÛæÉ. MAzÄÄ CxÄðzÄ°è ²µÄÖ¥ÄzÄæÄÄ d£Ä¥ÄzÄzÄ
 æÄÄÄAzÄÄæÄjzÄ gÄÆ¥ÄæÄVgÄÄvÄÛæÉ. CxÄæÄ d£Ä¥ÄzÄçAzÄ
 ¥ÉæÄgÄuÉUÉÆArgÄÄvÄÛæÉ. ²µÄÖPÄ´ÉAiÄÄ£ÄÄß «±ÄéPÉÆÄ±ÄUÄ¼ÄÄ
 ÄA¥ÄæzÄÄAiÄÄPÄ´É JAzÄÄ UÄÄgÄÄw,ÄÄvÄÛzÉ. M´ÄâvÄ vÄ£ÄUÉAzÉÄ

æÉÊAiÄÄQÛPÀæÁV, DzÀgÉ PÀ´ÁæÄAwPÉ–ÄAzÀ PÀÆrzÀ æÀ,ÄÄÛUÀ¼ÄÆÄÄß
 gÄÆ|¹PÉÆAqÄÄ §¼Ä¹PÉÆ¼Ä¹Äî§ºÄÄzÄÄ. CzÀgÄ æÄâ|Û PÉÊaÄ®çAzÀ »rzÄÄ
 ´´ÄV®ÄæÄqAzÀvÄÆÀPÀ AiÄiÄæÄÄzÉÄ DVgÄ§ºÄÄzÄÄ. DzÀgÉ EzÄÄ
 PÀgÀPÄÄ±Ä®PÀ´ÉAiÉÄAzÄÄ PÀgÉ¹PÉÆ¼Ä¹Äî´ÄgÄzÄÄ. CzÉÄ æÀ,ÄÄÛUÀ¼ÄÆÄÄß
 DvÄ vÄÆÄß ,ÄæÄÄzÄAiÄÄPÉÌ E®èæÉ UÄææÄÄPÉÌ CxÄæÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄPÉÌ
 ´´ÉÄQgÄÄæÄAvÉ PÄæµÄö× ¥ÄææÄiÄtzÀ°èAiÄiÄzÄgÄÆ GvÄàç¹zÀ°è
 PÀgÀPÄÄ±Ä®vÉ JAzÄÄ PÀgÉ¹PÉÆ¼Ä¹Äî§ºÄÄzÄÄ. CzÀÆÄÄß DvÄ °ÀtPÉÌ
 æÄiÄgÄ§ºÄÄzÄÄ. E®èæÉÄ GavÄæÁV PÉÆqÄ§ºÄÄzÄÄ. »ÄUÉ GvÄàç,ÄÄæÄÄzÄÄ
 DvÄÆÄ æÄÈwÜAiÄÄÆ DVzÄÝ°è, CæÄÄUÀ¼Ä¹°è (PÄÈwUÀ¼Ä¹°è) æÄÄvÄÛµÄÄÖ
 ¥Äj¥ÄÆtðvÉAiÄÄÆÄÄß PÄt§ºÄÄzÄÄ. F æÄÈwÜ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄæÁV
 æÄÄÄzÄÄæÄjzÀ°è CzÀgÄ°èAiÄÄ (PÄÈwAiÄÄ°èAiÄÄ) zÉÆÄµÀUÀ¼ÄÆÄÄß,
 PÉÆgÄvÉUÀ¼ÄÆÄÄß ,Äj¥Är¹PÉÆAqÄÄ æÄÄÄzÄÄæÄjAiÄÄ§ºÄÄzÄÄ. °ÄUÉ
 MæÉÄä ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄzÄ vÉPÉÌUÉ §AzÀ æÉÄÄ´É ±Ä,ÄÛçUÀ¼ÄÄ
 gÄavÄæÄUÄ§ºÄÄzÄÄ. ±Ä,ÄÛçUÀ¼ÄÆÄÄß «ÄÄgÄzÄAvÉ PÄiÄÖ¥ÄqÄÄUÀ¼ÄÄ
 «çü,ÄÄæÄAvÄUÄ§ºÄÄzÄÄ. DzÀgÉ dÆÄ¥ÄzÄzÄ Cæ§ðAzsÄvÉ E®èæÄUÄÄvÄÛzÉ.

dÆÄ¥ÄzÄ æÀ,ÄÄÛUÀ¼ÄÄ gÄzÄÆÉ æçðµÄÖ °Ä§â °ÄjçÆÄUÀ¼ÄÆÄÆß
 iÄvÄÄæÄiÄÆÄæÄÆÄÆß CÆÄÄ,Äj,ÄÄæÄÄzÄjAzÀ, æÄÄvÉÛ ´´ÉÄrPÉ §gÄÄæÄUÄ »Aç
 £Ä gÄzÄÆÉAiÄÄÆÉß vÄzÄÆæ¥ÁV æÄÄvÉÛ CÆÄÄ,Äj,Ä§ºÄÄzÄzÄ
 æjÄPÉè–ÄgÄÄæÄÄç®è. ,ÄÛ½ÄÄAiÄÄgÄ ´´ÉÄrPÉ, zÉÆgÉAiÄÄæÄ ,ÄÛ½ÄÄAiÄÄ
 æÄ,ÄÄÛUÀ¼ÄÄ °ÄUÄÆ PÄÈwPÄgÄ F CæÄçüAiÄÄ°è ´´ÉÄgÉ´ÄèzÄgÄÆ
 PÄArgÄ§ºÄÄzÄzÄ CzÉÄ æÀ,ÄÄÛU«£Ä ´´ÉÄgÉAiÄÄzÉÄ jÄwAiÄÄ gÄzÄÆÉAiÄÄ
 ¥Äæ´´sÄæÄ EvÄâçUÀ½ÄzÄV æzsÄ£ÄæÄVAiÄiÄzÄgÄÆ dÆÄ¥ÄzÄ PÀ´ÉAiÄÄ°è
 ¹ÛvÄâAvÄgÄ °ÉÆAzÄÄæÄÄzÄÆÄß PÄt§ºÄÄzÄÄ. PÉ®æÉçæÉÄä ,ÄÛ½ÄÄAiÄÄ
 ¥ÉÊ¥ÉÆÄnAiÄÄ §zÄ´ÄæÄuÉUÉ, £Ä«Ä£ÄâvÉUÉ PÄgÄtæÄUÄ§ºÄÄzÄÄ.
 UÄt¥ÄwAiÄÄ æÉÊ«zsÄâvÉ, §È°ÄzÄPÄgÄzÄvÄÛ M®æÄÄ, DzsÄÄæPÄ
 vÄAvÄæeÄÖ£Ä °ÄUÄÆ CÆÉéÄµÄuÉAiÄÄ §¼ÄPÉ, zÄÈ±Äâ
 ,ÄAAiÉÆÄd£ÉAiÄÄAvÉ æÄÄÆ® «UÄæºÄzÉÆAçUÉ E£ÄÄß CÆÉÄPÄ gÄÆ¥Ä,
 æÀ,ÄÄÛUÀ¼ÄÆÄÄß §¼Ä,ÄÄ«PÉ æÄÄÄAvÄzÄ ´´ÉÄrPÉAiÄÄµÉÖÄ gÄzÄÆÉ °ÄUÄÆ
 ¥ÄÆgÉÊPÉ–ÄzÄÄÝ MAzÄÄ æ²ÑvÄ ´´ÄiÄzÄj´ Ej¹PÉÆ¼Ä¹ÄîæÄ CUÄvÄâ«®è.
 DzÀgÉ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ gÄzÄÆÉAiÄÄ°è æÄÄÆ®gÄÆ¥Ä CxÄæÄ gÄÆ¥ÄzÄ²ð
 ´´ÉÄQgÄÄvÄÛzÉ. eÉÆvÉUÉ ±Ä,ÄÛç ,ÄA§Açü æÄPÄâUÀ¼ÄÄÆ (zsÄâ£Ä
 ±ÉÆèÄPÄ) ¥ÄÆgÄPÄUÉÆ½,ÄÄvÄÛzÉ. dÆÄ¥ÄzÄ PÀ´É AiÄiÄæÄÄzÉÄ
 ,ÄAPÉÆÄzÄ«®èzÉ DzsÄÄæPÄ CÆÉéÄµÄuÉUÀ¼ÄÆÄÄß §¼Ä¹PÉÆ¼Ä¹ÄîvÄÛzÉ.
 gÄæÄiÄAiÄÄtzÄ avÄææÄiÄ°PÉAiÄÄ°è DzsÄÄæPÄ PÄgÄÄ, §,ÄÄi,
 «æÄiÄ£ÄUÀ¼ÄÆÄÆß awæ,Ä§ºÄÄzÄÄ. EæÄ æÄÄ£ÄgÄÄd£É æÄqÄÄæÄÄzÄgÉÆA
 çUÉ ¥Äæ±ÄßwÄvÄæÄç DUÄÄvÄÛzÉ. ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ PÀ´ÉAiÄÄ°è EzÄÄ
 ¥Äæ±ÄßºÄðæÄUÄÄvÄÛzÉ.

²µÄÖ¥ÄzÄ

»ÄUÉ dÆÄ¥ÄzÄçAzÄ ²µÄÖ¥ÄzÄæÄÆÄÄß °ÉÆgÄvÉUÉAiÄÄ§ºÄÄzÄzÄgÄÆ
 EæÄÄUÀ¼Ä¹°è vÄgÄvÄæÄÄ´´sÄæÆÉ PÄtæÄÄzÄÄ ,ÄzsÄÄæÄ®è. °ÄUÉ PÄtæÄæ

©üfÀßvÉ ±ÉÉ° °ÁUÀÆ C©üªÀåQÛUÀ¼À°è ¢ÄÄÄRªªÁUÀÄvÀÛzÉAiÉÄÄ
 °ÉÆgÄvÄÄ CªÄÄUÀ¼Ä ÄAzÀAiÄÄð¥ÄæeÖ-ÄAzÀ®è. CzsÄÄAiÄÄfÄ
 zÀÈ¶Ö-ÄAzÀ ÄÄ¥Äðr,À§°ÄÄzÉÄ «fÄ PÀ-ÄªÄAwPÉ-ÄAzÀ C®è. d£Ä¥ÄzÀ
 VÄvÉ, fÄÈvÀå, fÄIPÀUÀ¼ÉAzÄÄ «AUÀr,ÄÄªÄAvÉ ²µÄÖ¥ÄzÀ VÄvÉ, fÄÈvÀå,
 fÄIPÀUÀ¼ÉAzÄÆ UÄÄgÄÄw,À§°ÄÄzÁVzÉ. JAzÄgÉ MAzÄÄ «²µÄÖ gÄZÄfÉ
 CxÄªÄ PÀ-ÄPÀÈw JgÄqÄÆ ¥ÄæPÄgÄUÀ¼À°è «ªÉÄZÄfÉUÉ M¼Ä¥ÄqÄÄvÀÛªÉ
 CxÄªÄ CAVÄ°Ä ÄzsÄÄvÉUÀ½ªÉ. DzÄÄzÄjAzÄ AiÄiÄªÄÄzÉÄ PÄgÄPÄÄ±Ä®
 PÄ-ÉAiÄÄ §UÉÍ KfÄzÄgÄÆ °ÉÄ¼ÄÄªÄÄçzÄÝ°è d£Ä¥ÄzÀ ¢ÄÄÆ®çAzÄ
 DgÄA©ü¹ Ä¼ÄªÄtÄUÉ (§zÄ-ÄªÄuÉ) UÄÄgÄÄw¹ ²µÄÖ¥ÄzÄzÄ°è
 CAVÄåUÉÆ½,ÄªÄÄÄzÄÄ CªÄ±ÄåPÄ. EzÉÆAzÄÄ xgÄAvÄgÄ Ä¼ÄªÄtÄUÉ.
 MªÉÄä d£Ä¥ÄzÄªÄVzÄÄÝ PÄ®PÄæªÉÄt ÄÄ¥ÄæzÄAiÄªÄzÄgÉ,
 ÄÄ¥ÄæzÄAiÄªÄVzÄÄÝzÄÄ fÄªÄ CxÄªÄ DzÄÄxPÄªÄUÄÄvÀÛzÉ. DzÄÄxPÄ
 ¢ÄÄvÉÛ °ÉÆ ÄvÉÆAzÄfÄÄß CfÄÄ Äj¹ ¢ÄÄÄzÄÄªÄjçgÄÄvÀÛzÉ. CfÉÄPÄ Äj
 DzÄÄxPÄ JA§ÄzÄÄ d£Ä¥ÄzÄ CxÄªÄ DçªÄiÄfÄªÄfÄ PÄ-É-ÄAzÄ ¥ÉæÄgÄuÉ
 ¥ÄqÉçgÄÄvÀÛzÉ.

d£Ä¥ÄzÄ PÄ-É G¥ÄAiÉÆÄV PÄ-ÉAiÉÄAzÄÆ ²µÄÖPÄ-ÉAiÄÄ°è
 G¥ÄAiÉÆÄUÄzÉÆAçUÉ PÄ-ÄvÄäPÄvÉUÄÆ UÄªÄfÄ xÄqÄ-ÄVzÉAiÉÄAzÄÆ
 PÉ®ªÄgÄ C©ü¥ÄæAiÄÄ. d£Ä¥ÄzÄ PÄ-É vÄvÄì°ÄfÄ §¼ÄPÉUÉ °ÉZÄÑfÄ
 ¥Äæ±Ä,ÄÛöå xÄqÄÄªÄÄzÄjAzÄ PÄ-ÄªÄAwPÉAiÄÄ §UÉÍ °ÉaÑfÄ DzÄÄvÉ
 xÄr®èªÄVgÄ§°ÄÄzÄÄ. DzÄgÄÆ °ÉaÑfÄ ÄAzÄÄsÄðzÄ°è d£Ä¥ÄzÄ
 PÄ-Ä«zÄfÄÆ vÄfÄß «ÄwAiÄÄ°è (PÄ®zÄ, ÄÛ½ÄÄiÄÄ ¢Ä,ÄÄÛUÀ¼Ä)
 C®APÄÈvÀUÉÆ½,ÄÄvÄÛfÉ. C®èzÉ F PÄ-ÄPÄÈwAiÉÆAçUÉ G½zÄ
 C®APÄgÄUÀ¼ÄÆ ÉÄj ¥Äj,ÄgÄ xÄAiÄðtªÄVgÄ§°ÄÄzÄÄ. ²µÄÖPÄ-ÉAiÄÄ°è
 CzÉÄ ¢Ä,ÄÄÛ xÄAiÄðtªÄzÄgÄÆ »AzÉ w½zÄAvÉ ²æÄªÄÄAvÄgÄ E®èªÉ gÄdgÄ
 çªÄfÄSÄfÉAiÄÄfÄÄß ZÄAzÄUÉÆ½,Ä®Ä §¼Ä,ÄªÄÄAvÄV vÄfÄßµÄÖPÉÍ
 C®APÄÈvÀUÉÆArgÄÄÄPÄzÄÄzÄÄ C¥ÉÄPÄètÄÄAiÄÄ.

ÄªÄiÄfPÄ ÄÜfÄ

ÄsÄgÄwÄAiÄÄ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ-Ä«zÄxUÉ ÄªÄiÄdzÄ°è MAzÄÄ
 UÄtå ÄÜfÄ«vÄÄÛ. ÄªÄiÄdzÄ AiÄiÄªÄÄzÉÄ §UÉAiÄÄ ¢ÄvðÄPÄgÄtzÄ°èAiÄÄÆ
 FvÄ UÄtÄ,Ä®àqÄÄwÛzÄÝ. ZÄvÄªÄÄðtåðPÉÍ ¢ÉÆzÄ®Ä CxÄªÄ §zÄ®Ä °Äç
 fÉAiÄ ¢ÄtðUÀ¼Ä JtÄPÉUÀ¼ÄfÄÄß ¢ÄiÄqÄ-ÄVzÄÄÝ CzÄgÄ°è PÄÄÄÄgÄ, §qÄV
 °ÁUÄÆ CPÄì,Ä°UÄgÄfÄÄß ¥ÄjUÄtÄ¹zÉ. HgÄÄ CxÄªÄ UÄæªÄÄzÄ DqÄ½vÄ
 CxÄªÄ ¢ÉÄÄ°éZÄgÄuÉAiÄÄfÄÄß fÉÆÄrPÉÆ¼Äî®Ä DAiÄÄUÄgÄgÄÄ
 EgÄÄwÛzÄÝgÄÄ. EªÄgÄfÄÄß ÄgÄ§®Æw JAzÄÄ PÄgÉçzÄÄÝ, ¢ÄÄÄRªªÁzÄ
 °ÄfÉßgÄqÄÄ «zsÄzÄ PÄAiÄÄðPÉeÄvÄæUÀ½AzÄ Dj,Ä-ÄUÄÄwÛvÄÄÛ. DzÄgÉ
 °ÄfÉßgÄqÄÄ JA§ ÄASÉå x²ÑvÄªÄzÄAvÉ PÄAqÄÄ §gÄªÄÄç®è. ««zsÄ
 ¥ÄnÖUÀ¼Ä°è F ÄASÉåAiÄÄ°è ¢ÄävÄå,Ä«zÉAiÄiÄzÄgÄÆ ÄªÄiÄfÄªÄÄV
 ÄgÄ§®Æw JAzÉÄ w½AiÄÄ-ÄUÄÄwÛvÄÄÛ. EªÄgÄ°è §rUÄ, CPÄì,Ä°UÄ,
 PÄÄÄÄgÄ, PÄÄÄÄgÄ PÉ®ªÉqÉ ZÄªÄiÄägÄfÄfÄÆß ÉÄj¹gÄÄªÄzÄÄ
 PÄAqÄÄ§gÄÄvÀÛzÉ. LzÄfÉÄ ±ÄvÄªÄiÄfÄzÄ ¹A°Ä½ ¥ÄzÄªÄÉÇAzÄgÄ°è

UÁæ³ÄÄ ,ÉÃ²ÄPÀgÉAzÄÄ ¥ÄAZÀPÀ«ÄðUÀ¼Ä£ÄÄß °É,Äj,Ä-ÁVzÉ. C²ÄgÄ°è CUÄ,Ä, £Ä¼vÄgÉÆAçUÉ §qÄV, zÄfð °ÄUÄÆ ZÄ²ÄÄðPÄÄ±Ä°UÀ¼Ä£ÄÄß ¥ÄjUÄtÄ¹zÉ.

64 PÄ-ÉUÄ¼Ä°è

,Ä²ÄiÄ£Ä²ÄV ,ÄAVÄvÄ, £ÄÈvÄâ, avÄæPÄ-ÉUÄ¼Ä£ÄÄß ®°vÄPÄ-ÉUÄ¼ÄÄ JAzÄÆ ²®²ÄÉÄ æÆzÄ-ÄzÄ G½zÄ²Ä£ÄÄß PÄÄ±Ä®PÄ-ÉUÄ¼ÄÄ JAzÄÆ PÄgÉAiÄÄ²ÄÄzÄÄ æÄrPÉ. JAzÄgÉ °sÄ²Ä¥ÄæzsÄ£Ä²ÄÄzÄÄ ®°vÄ PÄ-É JAzÄÆ, æÄ,ÄÄÜ ¥ÄæzsÄ£Ä²ÄÄzÄÄ PÄÄ±Ä®PÄ-É JAzÄÆ ,ÄÆÜ®²ÄV «°sÄV,Ä-ÁVzÉ. CÄvÉAiÉÄÄ MIÄÖ °sÄgÄwÄAiÄÄ PÄ-ÉUÄ¼Ä£ÄÄß 64 ,ÄASÉâAiÄÄ°è ¥ÄnÖ æÄiÄrgÄÄ²ÄÄzÄÄ ,ÄPÄµÄÄÖ ¥Äæ¹zÄp «µÄAiÄÄ. F ,ÄASÉâAiÄÄÆ æ²ÑvÄ²ÄÄzÄÄ®è. PÉ®²ÉÇ²ÉÄä F ¥ÄnÖAiÄÄ°è L£ÄÆgÄPÄÆl °ÉZÄÄÑ ,ÄASÉâ PÄ-ÉUÄ¼ÄÄ ,ÉÄ¥ÄðqÉAiÄiÄUÄÄ²ÄÄzÄÄAiÄ. CgÄ²ÄvÄÜ£Ä®Äl PÄ-ÉUÄ¼ÄÄ ,Ä°Ä M-ÉÆâsÄ PÄÈwPÄgÄgÄ°è MAzÉÆAzÄÄ jÄwAiÄÄ°è MAzÉÆAzÄÄ PÄæ²ÄÄzÄ°è E²É. °ÉZÄÄÑV M¼ävÄ²ÄVgÄÄ²ÄÄzÄÄ æÄvÄiÄiÄÄ£Ä£Ä PÄ²ÄÄ,ÄÆvÄæzÄ ¥ÄnÖ. EzÄgÄ°è PÄgÄPÄÄ±Ä®PÄ-ÉUÉ ,ÄA§Açü¹zÄAvÄ°Ä £Ä²ÄÄÆzÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß ¥ÄævÉâÄQ,Ä§²ÄÄzÄÄ. avÄæPÄ-É, vÄAqÄÄ®§° PÄÄ,ÄÄ²ÄÄ«PÄgÄ (gÄAUÉÆÄ°?) æÄÄtÄ°sÄÆ«ÄPÄ PÄ²ÄÄð (æÄÄtÄUÄ½AzÄ D°sÄgÄt gÄÄ,ÄÄ²ÄÄzÄÄ). æÄiÄ®âUÄæxÄ£Ä «PÄ®à (°ÄÆ²ÄiÄ-É gÄÄ,ÄÄ²Ä PÄ-É), ±ÉÄRgÄPÄ¼qÄ AiÉÆÄd£É (°ÄÆUÄ½AzÄ vÄÄgÄ-Ä EvÄâç PÄiÄÖ²Ä PÄ-É), PÄtð¥ÄvÄæ°sÄAUÄ (vÄ¼ÉUÄj, °ÄÆ-aUÄgÄÄ EvÄâçUÄ½AzÄ PÄuÄð°sÄgÄt gÄÄ,ÄÄ²Ä PÄ-É), ¥ÄnÖPÄ²ÉÄvÄæ °Ät «PÄ®à (©çjæAzÄ G¥ÄPÄgÄt gÄÄ,ÄÄ²Ä PÄ-É), vÄPÄèPÄ²ÄÄð (vÄPÄ°-ÄAzÄ £ÄÆ®Ä vÉUÉAiÄÄ²Ä PÄ-É), vÄPÄè (§qÄV), æÄ,ÄÄÜ«zÉâ (UÄÈ°Ä EvÄâç æ²ÄiÄðt), ¥ÄÄµÄ±ÄPÄIQ (zÉÄ²ÄvÄ GvÄi²ÄPÉl °ÄÆ«£Ä gÄxÄ æÄÄAi¥Ä EvÄâç gÄZÄ£É), °Ä®QæÄqÄ£ÄPÄ (DnPEUÄ¼Ä vÄAiÄiÄj)UÄ¼ÄÄ æÄiÄvÄæ PÄgÄPÄÄ±Ä® PÄ-ÉAiÉÄzÄÄ °ÉÄ¼Ä§²ÄÄzÄÄ. E°èAiÄÄ £Ä²ÄÄÆzÄÄUÄ¼Ä°è PÉ®²ÄÄ vÄvÄi°PÄ gÄZÄ£ÉAiÄiÄzÄgÉ G½zÄ²ÄÄ PÉ®PÄ® G½AiÄÄ²ÄÄAvÄ°Ä²ÄÄ. E²ÄÄUÄ¼Ä°è ¥ÄÄµÄÖUÄ½UÉ ,ÄA§Açü¹zÄAvÄ°Ä PÄ-ÉUÄ¼ÄÄ CçüPÄ²ÄVgÄÄ²ÄÄzÄ£ÄÄß UÄ²ÄÄæ,Ä§²ÄÄzÄÄ.

(PÄ£ÄßqÄ «±Äé«zÄâ®AiÄÄ, «±ÄéPÉÆÄ±Ä-2, ,ÄÄ PÄjÄUËqÄ ©ÄZÄ£Ä°Ä½î, PÄ««, °ÄÄ¼, 2000, ¥ÄÄ. 19-26)

d£Ä¥ÄzÄ PÄ-ÉUÄ¼ÄÄ

°sÄgÄvÄ²ÄÄ °Ä½îUÄ¼Ä zÉÄ±Ä. F °Ä½îUÄgÄ fÄ²Ä£Ä²ÉÄ £Ä²ÄÄä zÉÄ±ÄzÄ fÄ²Ä¼Ä æÄÄvÄÄÜ ,ÄÆáwð. £Ä²ÄÄä zÉÄ±Ä²ÄÄ C£ÉÄPÄ eÄw æÄÄvÄUÄ¼Ä d£ÄjAzÄ vÄÄÄ©zÄÄÝ °Ä½î-ÄAzÄ °Ä½îUÉ, f-Éè-ÄAzÄ f-ÉèUÉ, MAzÄÄ ¥ÄæAvÄâçAzÄ E£ÉÆßAzÄÄ ¥ÄæAvÄâPÉl, ,Äé°sÄ«PÄ ®PÄètUÄ½AzÄ

“ÉÁgÉ “ÉÁgÉAiÀiÁVzÉ. DzÀgÉ “sÁgÀvÀzÀ AiÀiÁÀ MAzÀÄ ¥ÀæzÉÄ±ÀÀÇ PÀÆqÀ PÀ´É °ÁUÀÆ ,ÀA,ÀìøwAiÀÄ «µÀAiÀÄzÀ°è »AzÀÄ½ç®è J£Àß®Ä °É°ÉÄÄAiÀiÁUÀÄvÀÛzÉ. “sÁgÀvÀ zÉÄ±ÀzÀ Cw C³ÄÄÆ®ÄÄzÀ D¹Û JAzÀgÉ ««zsÀ ¥ÁæAvÀÄUÀ¼Ä°è PÀAqÄÄ §gÄÄÄ°ÉÉ«zsÀÄÄÄAiÀÄ PÀ´ÉUÀ¼ÄÄ, »ÄUÁV £ÄÄÄÄ zÉÄ±ÀÄÄÄ «±ÀézÀ ,ÀA,ÀìøwPÀ “sÀÆ¥ÀlzÀ°è JzÄÄÝ PÁtÄÄAwzÉ. J®èjUÀÆ w½çgÄÄÄAvÉ PÀ´ÉAiÀÄ£ÄÄß ±Á¹ÛçÄAiÀÄ °ÁUÀÆ eÁ£Ä¥ÄzÀ JAzÄÄ JgÄqÄÄ «“sÁUÀUÀ¼ÁV «AUÀr,À§°ÄÄzÁVzÉ. AiÀiÁÄÄÄzÉÄ MAzÄÄ PÀ´ÉAiÀÄ£ÄÄß ±Ä,ÀÛç ,ÀA§AzsÄzÁV CzÀgÄ ZEPÀNÖxÄzÀ °ÉÆgÄeÁgÄzÄAvÉ UÄÄgÄÄÄÄÄSÉ£Ä C“sÄÄ,À ÄAiÀrzÀgÉ CzÄ£ÄÄß ±Á¹ÛçÄAiÀÄÄÄzÄÄzÄÄ J£ÄÄßvÉÜÄÉ.

DzÀgÉ MAzÄÄ d£Ä¥ÄzÀ PÀ´ÉAiÀÄÄ d£Ä ,ÀÄÄÄzÄAiÀÄzÀ C©ü¥ÁæAiÀÄ, ÄÄÄ£ÉÆÄ“sÄÄ£É °ÁUÀÆ DZÁgÄ «ZÁgÄUÀ¼ÉÆAçUÉ vÄÄÄÄ ,ÀAvÀ,ÀÄ£ÄÄß ,ÀÆa,ÀÄÄÄ MAzÄÄ gÄÆ¥ÄÄV °ÁqÄÄ ÄÄvÄÄÛ £ÄÈvÄÄUÀ¼ÄÄ vÄxßAzÀ vÁ£ÉÄ ÄÄÆr §AçgÄÄÄAxÄzÁVzÉ. d£Ä¥ÄzÀ VÄvÉUÀ¼ÄÄ ÄÄvÄÄÛ PÄtÄvÀUÀ¼ÄÄ °Ä½ÛUÀgÄ fÄÄ£ÄzÀ MAzÄÄ C«“sÄdÄ CAUÄ, C³ÄgÄ xVÄÄ fÄÄ£ÄzÀ°è CzÄÄ °Ä,ÀÄ°ÉÆPÄìVgÄÄvÄÛzÉ. IÄvÄÄUÀ¼Ä DUÄÄÄ£ÄÄ£ÄÄß «Äj,ÀÄÄÄ, UÄfð,ÀÄÄÄ UÄÄqÄÄUÄ£ÄÄß ÄtÄð,ÀÄÄÄ E®èÄÄÄ ,ÀA¥ÄzÄÄjvÄ ,ÄÄVÍAiÀÄ£ÄÄß ,ÀÆa,ÀÄÄÄ CxÄÄÄ vÄÄÄj£Ä ÄÉÉ“sÄÄÄÄ£ÄÄß PÄÄjvÄÄ PÄ´Ä«zÄgÄÄ °ÄrzÁYgÉ, PÄtÄÄçzÁYgÉ. F °ÁqÄÄ PÄtÄvÄPÉì ±Ä,ÀÛç, ,ÀA¥ÄæzÄAiÀÄ, ZEPÄIÄÖ, PÄIÄÖ¥ÁqÄÄ AiÀiÁÄÄÄzÄÆ E®è, ±Á¹ÛçÄAiÀÄ £ÄÈvÄÄUÀ¼ÄÄ CxÄÄÄ ,ÄAVÄvÄ çÄWÄð±ÄæÄÄçAzÀ §gÄvÀPÄìÄÄ ±Á¹ÛçÄAiÀÄ ,ÄAVÄvÄ ÄÄvÄÄÛ £ÄÈvÄÄUÀ¼ÄÄ zÉÄ±ÀzÀ §Ä çP±ÄQÜAiÀÄ ,ÄgÄÄ£ÄÄß ÄÄPÄÛ¥Är¹zÀgÉ d£Ä¥ÄzÀ PÀ´ÉUÀ¼ÄÄ zÉÄ±ÀzÀ CAvÄgÄvÄÄÄ£Éß vÄgÉçqÄÄvÄÛÄÉÉ. ±Á¹ÛçÄAiÀÄ PÀ´ÉUÀ¼ÄÄ £ÄÄÄÄ ¥ÁæaÄ£Ä ,ÀA,ÀìøwAiÀÄ °ÉÆvÄÛ gÄÆ¥ÄÄVzÄÄÝ PÉ®ÄÄ PÄ´Ä«zÄgÄ ,ÀA,ÀìøwPÀ fÄÄ£ÄzÀ °ÉÆuÉUÄjPÉAiÀiÁzÀgÉ d£Ä¥ÄzÀ PÀ´ÉUÀ¼ÄÄ vÄAzÉ¬ÄAzÀ ÄÄUÄÄ«£Ä, MAzÄÄ °Ä½Û¬ÄAzÀ E£ÉÆßAzÄÄ °Ä½ÛUÉ ¥ÄgÄA¥ÄgÉAiÀiÁV §AzÀ MAzÄÄ ,ÀA¥ÄæzÄAiÀÄ J£Äß§°ÄÄzÄÄ. DzÄÝJAzÄ´ÉÄ d£Ä¥ÄzÀ PÀ´ÉUÀ¼ÄÄ°è ¥ÁæAwÄAiÀÄ ÄÄvÄÄgÄtzÀ ,ÉUÄqÄÄ ÄÄvÄÄÛ ¥Áæ“sÄÄ«gÄÄÄÄzÄÄ ,ÀÄÄd.

(PÄ´ÄAvÄ£Ä CAPÄt§gÄ°ÄUÀ¼ÄÄ

PÉ.gÄÄÄÄÄÆwðgÄÄ¥ÄÄ.33-35)

D,ÉÄvÄÄ »ÄiÁZÄ®çAzÀ PÄ£ÄÄ PÄÄÄAiÀjAiÀÄÄgÉUÀÆ £ÄÄÄÄ £Är£Ä °Ä½ÛUÀgÄ ÄÄvÄÄÛ §tUÀ¼ÄÄ fÄÄ£ÄÄ eÁ£Ä¥ÄzÀ £ÄÈvÄÄUÀ¼ÄÄzÀ vÄÄA©gÄÄvÄÛzÉ. ,ÄÄR zÄÄBRUÀ¼ÄÄ JgÄqÄÄ ¹ÜwAiÀÄ°è gÉÈvÄgÄÄ vÄÄÄÄ ,ÄAvÉÆÄµÄ CxÄÄÄ ,ÉAzÄAiÀÄÄçAzÀ PÄÆrAiÀÄÄÄÄzÄjAzÀ E³ÄgÄÄ vÄÄÄÄ £ÄÈvÄÄzÀ°è x,ÀUÄðzÀ ¥Áæw©A§Ä£ÄÄß ¥ÁæzÄ²ð,À®Ä ¥ÁæAiÀÄwß,ÄÄvÄÛgÉ °ÄQìUÀ¼ÄÄ, ÄÄÈUÀUÀ¼ÄÄ, °ÄÆÄÄUÀ¼ÄÄ, VqÄÄÄgÄUÀ¼ÄÄ C³ÄÄUÀ¼ÄÄ gÉÄ´ÉUÀ¼ÄÄ E³É®èÄÄÇ E³ÄgÄ ®AiÀiÁvÄÄPÄ £ÄÈvÄÄUÀ¼ÄÄ ÄÄ°ÄPÄ ÄÄ,ÄÄÛUÀ¼ÄÄ, ÄÄÄÄeÁ£É PÉÆ¼ÄçAzÄ´ÉÆÄ CxÄÄÄ

£Àç-ÄAzÀ`ÉÆÃ   ¤ÃgÀ£ÄÄß   vÄgÄÄªÄÄzÄÄ,   °Ä,ÄÄUÄ¼Ä   °Ä®£ÄÄß
 PÄgÉAiÄÄªÄÄzÄÄ, CQİAiÄÄ£ÄÄß PÄİÄÖªÄÄzÄÄ, £ÉÄV°¤AzÀ ``sÄÆ«ÄAiÄÄ°è
 GvÄÄÛ   ©ÄdªÄ£ÄÄß   ©vÄÄÛªÄÄzÄÄ EvÄâç EvÄâç; EªÉ®èªÄ£ÄÆß EªÄgÄ
 £ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ   ,ÄÆa,ÄÄvÄÛªÉ   CªÄÄ   ,ÄªÄÄÆ»PÄ   ,ÄÄ,Äìøw   ªÄÄvÄÄÛ
 ``É¼ÄªÄtÄUÄUÄ¼Ä£ÄÄß ªÄâPÄÛ¥Är,ÄÄvÄÛªÉ.

eÄ£Ä¥ÄzÄ £ÄÈvÄâ :

eÄ£Ä¥ÄzÄ £ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ J¼ÉÃ ªÄÄPÄì½AzÀ ªÄÄzÄÄPÄgÄªÄgÉUÉ J®è
 ¹ÜçÃ ¥ÄÄgÄÄµÄgÄ d£Ää¹zÄªÄzÄ °ÄPÄÄì. CªÄÄ d£ÄvÉAiÄÄ ªÄÄ£ÉÆÃ``sÄªÄzÄ
 ,ÉéÄZÄÖ¥ÄgÄªÄzÄ   PÄ`ÉAiÄÄgÄÆ¥Ä. DzÄÝJAzÀ   CªÄÄ   zÄÄBRzÄ°è,
 ,ÄAvÉÆÄµÄzÄ°è,   GvÄìªÄ   ,ÄªÄiÄgÄÄ``sÄUÄ¼Ä°è   ªÄÄvÄzÄgÄuÉUÄ¼Ä°è
 d£ÄgÄÄ   ¥ÄAUÄqÄ   ¥ÄAUÄqÄUÄ¼ÄV ``sÄUÄªÄ»¹   DAiÄiÄ   ,ÄªÄÄAiÄÄzÄ°è
 vÄªÄÄä®ÄèAmÄzÄ ``sÄªÄªÄ£ÄÄß ¥ÄæPÄn,ÄÄªÄ    «zsÄ£Ä. DZÄgÄ, C``sÄâ,Ä
 vÉÆÄjPÉ,   ªÄvÄªÄgÄtUÄ¼Ä`ÉèÉ®è   ªÄävÄâ,Ä«zÄÝgÄÆ,   F   ,ÄAVÄvÄ
 £ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ   UÄÄj   ªÄÄvÄÄÛ   wgÄÄ¼ÄÄ   MAzÉÄ   DVgÄÄvÄÛzÉ.
 eÄ£Ä¥ÄzÄ£ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ °Ä½î-ÄAzÀ £ÉgÉ°Ä½îUÉ, vÄAzÉ-ÄAzÀ ªÄÄUÄÄ«UÉ
 ¥ÄgÄÄ¥ÄgÉAiÄiÄV §AzÀ MAzÄÄ   ,Ä¥ÄæzÄAiÄÄ. DzÄÝJAzÀ   CªÄÄUÄ½UÉ
 ¥ÄæAwÄAiÄÄ   ªÄvÄªÄgÄtzÄ   ¥Äæ``sÄªÄ«gÄªÄÄzÄÄ   ,Ä°Äd   AiÄÄzÄªÄçAzÀ
 CxÄªÄ   `ÉÄmÉ-ÄAzÀ fÄ«ÄªÄ   dªÄgÄ   £ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ   PÄewæÄAiÄÄgÄ
 vÉÄd¹¤AzÀ®Æ ¥Äæ§®±ÄQÛ-ÄAzÀ®Æ PÄÆrgÄÄvÄÛzÉ. CªÄÄ   ,ÄªÄiÄ£ÄâªÄV
 C£ÉÄPÄ£ÉÄPÄ   JUÄgÄÄ«PÉUÄ½AzÀ   PÄÆrzÄÄÝ   MAzÄÄ   PÄ¼ÄUÄªÄ£ÉÆßÄ
 ``ÉÄmÉAiÄÄ£ÉÆßÄ ªÄtÄð,ÄÄªÄAwgÄÄvÄÛzÉ.

GzÄ°ÄgÄuÉUÄV UÉÆÄAqÄ d£ÄgÄ, ©ü`i ªÄÄvÄÄÛ £ÄUÄd£ÄgÄ
 £ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ F jÄwAiÄÄ°èªÉ. °ÄUÉAiÉÄÄ PÄgÄªÄ½AiÄÄ°ègÄªÄ d£ÄgÄÄ
 ,ÄUÄgÄzÄ   ªÄvÄªÄgÄtªÄ£ÄÄß PÄ°à,ÄÄªÄ   £ÄÈvÄâUÄ¼Ä£ÄÄß   ªÄiÄqÄÄvÄÛgÉ.
 ``sÄÆvÄ¥ÉæÄvÄUÄ¼Ä°è   £ÄÄ©PÉ   EgÄÄªÄ   d£ÄgÄ   £ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ
 gÉÆÄªÄiÄAZÄ£ÄPÄjAiÄiÄVgÄÄvÄÛªÉ. ``sÄgÄvÄzÄ    ``ÉÄgÉ``ÉÄgÉ
 ,ÄÜ¼ÄUÄ¼Ä°è£Ä C£ÄUÄjPÄgÄÄ vÄªÄÄzÉÄ DzÄ   £ÄÄ©PÉUÄ¼ÄÄ DzÄgÄzÄ
 ªÉÄÄ`É ``ÉÄgÉ``ÉÄgÉ £ÄÈvÄâUÄ¼Ä£ÄÄß £Äwð,ÄÄvÄÛgÉ. F £ÄÄ©PÉUÄ¼ÄÄ
 ªÄÄ±ÄªÄ½AiÄÄ G¥Ä,Ä£ÉAiÄiÄVAiÄÄÆ ``sÄÆvÄUÄ¼ÄÄ DgÄzSÄ£ÉAiÄiÄVAiÄÄÆ
 CxÄªÄ E¤ßvÄgÄ EzÉÄ jÄwAiÄÄ £ÄÄ©PÉUÄ¼ÄV ¥ÄæªÄwð¹ F d£ÄgÄ£ÄÄß
 vÄªÄÄä »rvÄzÄ°èqÄÄªÄ   «zsÄ£ÄzÄ°ègÄÄvÄÛªÉ. EAvÄ°Ä   ,Ä¥ÄæzÄAiÄÄzÄ
 £ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ d£ÄgÄ   ªÄÄvÄÄÛ   zÉÄ±ÄzÄ   ªÄÄÆ®   ,ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ£ÄÄß
 w½,ÄÄªÄÄzÄjAzÄ   CªÄ£ÄÄß   PÄ¥ÄrPÉÆAqÄÄ   §gÄ®Ä   ErÄ   zÉÄ±ÄzÄ
 ¥ÉÆæÄvÄi°ÄªÄç ``ÉÄPÄUÄÄvÄÛzÉ.

eÄ£Ä¥ÄzÄ £ÄÈvÄâUÄ¼ÄÄ °Ä½îAiÄÄªÄgÄ D£ÄAzÄÄAiÄÄPÄ   ªÄ,ÄÄÛ,
 d£ÄvÉAiÄÄ   ,ÄÆáwð, MUÄİnÖ£Ä °ÉUÄÄİgÄÄvÄÄ, §qÄªÄgÄÄ ºæÄªÄÄvÄgÄÄ,
 »jAiÄÄgÄÄ, ªÄÄzÄÄPÄgÄÄ JA§ ``sÉÄzÄ``sÄªÄ«®èzÉ J®ègÄÆ £ÄÈvÄâzÄ
 ,ÄªÄiÄ£Äâ ZÉÈvÄ£ÄâçAzÄ ¥ÉæÄgÉÄ,Ä®àİÖ D£ÄAzÄ   ¥ÄgÄªÄ±ÄvÉAiÄÄ°è
 ,ÄªÄiÄ£ÄgÄV PÄÄtÄzÄÄ MUÄİnÖ£Ä°è vÄªÄÄä ``sÉÄzÄ``sÄªÄUÄ¼Ä£Éß`Äè

ʘÄÄgÉvÄÄ £ÄÈvÄâzÄ vÁ¼ÄzsÄéœAiÄÄ°è vÄ°èÄ£ÄgÁUÄÄvÄÛgÉ. eÁ£Ä¥ÄzÄ
 £ÄÈvÄâUÄ¼Ä£ÄÄß £Á®Äl «zsÄ²ÄV «sÄV,Ä§ºÄÄzÄÄ. 1. ÄÄÄljPÄ CxÄ²Ä
 CqÉzsÄ«ÄðPÄ. 2. Ä²ÄiÄfPÄ. 3. PÄëwæÄAiÄÄ. 4. lÄvÄÄ ¥Äæ²ÄiÄtÄPÄ.

,ÁÁ,ÁìJPÀ £ÀÈvÀåUÀ¼ÁÁ ,À²ÀìÁdzÀ GzÁPgÀ ²ÀÀvÀÄÜ K½UÉUÁV
 d£ÁgÀÄ AiÀiÁ²ÀÁzÁzÀgÀÆ vÁ²ÀÁ £ÀA©PÉÆArzÀÝ zÉÃ²ÀvÉAiÀÄ£ÉÆß
 ¥ÉæÃvÀ`sÀÆvÀ²À£ÉÆß ,À²ÀiÁzsÁ£À ²ÀiÁqÄÄ²ÀÁzÀPÉÆiÄ,ÀìgÀ
 PÄÄtÄAiÀÄÄ²À £ÀÈvÀåUÀ¼ÁÁ. ,Á²ÀiÁfPÀ £ÀÈvÀåUÀ¼ÁÁ
 ±ÄÄ`sÀ,À²ÀiÁgÀÄ`sÀUÀ¼ÁzÀ ²ÀÄzÀÄ²ÉUÀ¼À®Æè, ²ÀÄUÄÄ«£À
 £Á²ÀÄPàgÀtzÀ®Æè, GvÀi²ÀUÀ¼À®Æè ²ÀiÁqÄÄ²ÀAvÀ²ÀÄ. PÉ®²ÀÄ²É¼É
 ,Á²ÀÄ EgÄÄ²À²ÀèAiÀiÁ ²ÀiÁqÄÄ²ÀÁzÀÄiÄ. PÄëwæÄAiÄ £ÀÈvÀåUÀ¼À²Àè
 d£ÁgÀ£ÄÄß `ÉÄmÉUÉ ½zÀp¥Àr,ÄÄ²ÀÁzÀPÉÆiÄ,ÀìgÀ CtÄ²ÀiÁr MAzÀÄ CtPÄÄ
 `ÉÄmÉAiÀÄ£Éß PÄÄtÄAiÀÄÄ²ÀAwgÄÄvÀÛzÉ. iÄvÄÄ ¥Àæ²ÀiÁtÄPÀ
 £ÀÈvÀåUÀ¼ÁÁ ,ÀAvÉÆµÀçAzÀ ,À²ÀÄÈçpAiÀÄ£ÄÄß ,ÀÆa,ÄÄ²À
 £ÀÈvÀåUÀ¼ÁÄ. ,ÄVÍAiÀÄ PÁ®zÀ²Àè, ²À,ÀAvÀ iÄvÄÄ«£À²Àè, ²À¼ÉUÁ®zÀ²Àè
 ¼,ÀUÄðçAzÀ ,ÀÆáwðAiÀÄ£ÄÄß ¥ÀqÉzÄÄ ,ÉÄZÁÖ¥ÀgÀ²Àv PÄÄtÄAiÀÄÄ²À
 £ÀÈvÀåUÀ¼ÁÄ.

F fÁ®Äl «zsAzÀ fÀÈvÀâUÀ¼ÄÄ ,ÄÄ®“sà³ÁVAiÄÄÆ EgÀ§ºÄÄzÄÄ,
dn®³ÁVAiÄÄÆ EgÀ§ºÄÄzÄÄ; WÀfÀ³ÁVAiÄÄÆ, ,ËªÄÄâ³ÁVAiÄÄÆ EgÀ§ºÄÄzÄÄ.
CªÄÄ AiÄiÄªÄjAwAiÄÄ°èzÀYgÄÆ ,ÄªÄiÄfPÀ fÃªÄ£ÄªÄ£ÄÄß
D£ÄÄzÄzÁAiÄÄPÀªÁVAiÄÄÆ ,AAvÀÈ!ÜPÀgÀ³ÁVAiÄÄÆ ªÄiÄqÄÄvÀÜªÉ.
,ÄÄRzÄÄBRUÄ¼ÉgÀqÄÆ ¹ÜwAiÄÄ°èAiÄÄÆ gÉÈvÀgÄÄ vÄªÄÄä ,AAvÉÆÄµÀ
CxÄªÄ zÄÄBRªÄ£ÄÄß fÀÈvÀâgÄÆ¥PÀªÁV °ÉÆgÄ¥Är,ÄÄvÀÜgÉ. EªÄgÄ
fÃªÄ£Ä £ÉÊ,AVðPÀ ,EAzÄAiÄÄðçAzÀ PÄÆrgÄªÄÄzÄjAzÀ EªÄgÄÄ vÄªÄÄä
fÀÈvÀâzÄ°è ¤,ÀUÄðzÀ ¥Äæw©A§ªÄ£ÄÄß ¥ÄæzÄ²ð,À®Ä
¥ÄæAiÄÄwß,ÄÄvÀÜgÉ. °ÄQIUÄ¼ÄÄ, ªÄÄEUÄUÄ¼ÄÄ, °ÄÆªÄÄUÄ¼ÄÄ
VqÄªÄÄgAUÄ¼ÄÄ, CªÄÄUÄ¼ÄÄ gÉA“ÉUÄ¼ÄÄ EªÉ®èªÇ EªÄgÄ ®AiÄiAvÀäPÀ
fÀÈvÀâUÄ¼ÄÄ ªÄºAPÀ ªÄ,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ. ªÄÄÄAeÁÉ PÉÆ¼ÄçAzÀ-ÉÆÄ CxÄªÄ
fÄç¬ÄAzÀ-ÉÆÄ ¤ÄgÄ£ÄÄß vÄgÄªÄÄÄzÄÄ, °Ä,ÄÄUÄ¼ÄÄ °Ä®£ÄÄß
PÄgÉAiÄÄªÄÄÄzÄÄ, CQIÄiÄÄ£ÄÄß PÄÄIÖªÄÄzÄÄ, fÉÄV°¤AzÀ
“sÄÆ«ÄAiÄÄ£ÄÄß GvÄÄÜ ©ÄdªÄ£ÄÄß ©vÄÄÜªÄÄzÄÄ EvÄâç EvÄâç
EªÉ®èªÄ£ÄÆß fÀÈvÀâUÄ¼ÄÄ ,ÄÆa,ÄÄvÀÜzÉ. DzÄÄzÄjAzÀ eÁ£Ä¥ÄzÄ
fÀÈvÀâUÄ¼ÄÄ ªÄiÄ£ÄªÄ£Ä ªÉÉAiÄÄQÜPÄvÉAiÄÄ£ÄÄß °ÉÆgÄ¥Är,ÄÄªÄÄç®è;
DzÄgÉ ,ÄªÄÄÆ»PÀ ,ÄÄ,Äìøw ªÄÄvÄÄÜ “É¼ÄªÄtÄUEUÄ¼Ä£ÄÄß
ªÄÄPÄÜ¥Är ÄÄvÀÜªÉ.

ƒÀªÄÄä zÉÃ±ÄzÀ°è „Á«gÁgÄÄ °À½îUÀ½ªÉ. F °À½îUÀgÀ fÃªÁ¼ÄªÉÃ
ƒÀªÄÄä zÉÃ±ÄzÀ fÃªÁ¼Ä, „ÀÆáwð. ƒÀªÄÄä zÉÃ±ÀªÄ CƒÉÃPÁƒÉÃPÀ
eÁwªÄÄvÀUÀ¼Ä dƒÀjAzÀ vÄÄA©gÄÄvÀÛzÉ. °À½î¬¬ÄzÀ °À½îUÉ, f¬Éè¬ÄzÀ
f¬ÉèUÉ, ¥ÁæAvÀªçAzÀ ¥ÁæAvÀªPÈÌ „Áé¬sÁ«PÀ ®PÀètUÀ½AzÀ®Æ
¬ÉÃgÉ¬ÉÃgÉAiÀiÁvªÉ. DzÁgÉ EªÉ®èªÄÄUÀ¼ÄªªÄÆ®PÀÆÌ
¬sÄÆªÄªªÄ. ÁAiÄÄPÀÆÌ MAzÄÄ ¤PÀÌ. ÄAŞAzsÄ«zÉ. eÁƒÀ¥ÄzÀ ƒÄÈvÀªPÈÌ

„ÄÄ,ÄÄ,ÄìøvÀgÀ, ¥ÄArvÀgÀ, «ªÄÄ±ÀðPÀgÀ fÉgÀªÄÄ, ªÉÄaÑUÉ “ÉÄQ®è. EªÄÄ d£ÄvÉAiÄÄ ªÄÄ£ÉÆÄ“sÁªÄZÄ „ÉÄZÁÖ¥ÀgÀªÄZÄ PÄ-ÉAiÄÄ.

(£ÄÈvÀåPÄ-É, AiÄÄÄ.J.ï. PÄÈµÄÚgÄªi ªÄÄvÄÄÜ AiÄÄÄ.PÉ.ZÄAzÄæ“sÁUÁZÉÄ«, ¥Äæ,ÁgÁAUÄ, “ÉÄ.«.« “ÉAUÄ¼ÄÆgÄÄ, ¥ÄÄ.355-359)

ºÄ½îUÄ¼Ä-ÉèÄ £ÄªÄÄ eÁ£Ä¥ÄZÄ „ÄAVÄvÄ ªÄÄvÄÄÜ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ gÄÆrÜAiÄÄ°èªÉ. EªÄÄ ºÄ½î-ÄAzÄ ºÄ½îUÉ, f-Éè-ÄAzÄ f-ÉèUÉ, ¥ÄæAvÄå ¢AzÄ ¥ÄæAvÄåPÉì „Áé“sÁ«PÄ ®PÄëtUÄ½AzÄ®Æ ºÄªÄªÄiÁ£Ä¢AzÄ®Æ „ÄÄ,ÄìøwAiÄÄ jÄw-ÄAzÄ®Æ “ÉÄgÉ“ÉÄgÉAiÄiÁVªÉ. eÁ£Ä¥ÄZÄ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ d£ÄvÉAiÄÄ ªÄÄ£ÉÆÄ“sÁªÄZÄ „ÉÄZÁÖ¥ÀgÀªÄZÄ PÄ-ÉAiÄÄ gÄÆ¥Ä. DzÄÝjAzÄ CªÄÄ zÄÄBRzÄ°è, „ÄAvÉÆÄµÄzÄ°è, GvÄìªÄ „ÄªÄiÁgÄÄ“sÄUÄ¼Ä°è, ªÄÄvÄZÄgÄuÉUÄ¼Ä°è d£ÄgÄÄ ¥ÄAUÄqÄ ¥ÄAUÄqÄUÄ¼ÄV “sÄUÄªÄ»¹, DAiÄiÁ „ÄªÄAiÄÄzÄ°è vÄªÄÄ®ÄèAmÁzÄ “sÄªÄªÄ£ÄÄß xgÄÆì,ÄªÄ «zsÁ£Ä. DZÁgÄ, C“sÄÄ, vÉÆÄjPÉ, ªÄvÄªÄgÄtUÄ¼Ä°è ªÄävÄÄ „Ä«zÄÝgÄÆ, F „ÄAVÄvÄ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ fÄªÄvÄªÄªÄ MAzÉÄ DVgÄÄvÄÜzÉ. F jÄwAiÄÄ°è eÁ£Ä¥ÄZÄ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ £ÄªÄÄ ErÄ “sÁgÄvÄZÄ CÄvÄgÄvÄªÄªÄ£Éß w½,ÄÄvÄÜªÉ. ±Á¹ÜçÄAiÄÄ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ zÉÄ±ÄzÄ \$Ä¢±ÄQÜAiÄÄ „ÁgÄªÄ£ÄÄß ªÄªPÄÜ¥Är,ÄªÄªÄZÄzÄgÉ eÁ£Ä¥ÄZÄ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ zÉÄ±ÄzÄ CÄvÄgÄvÄªÄzÄ UÄÄgÄÄvÄVªÉ.

PÉÆÄ-ÄIUÄ¼ÄÄ, “sÄÆvÄ£ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ, „ÄÄVî PÄÄtÄvÄUÄ¼ÄÄ PÄuÄðIPÄzÄ £ÄÈvÀå „Ä¥ÄvÄÜ£ÄÄß „ÄÆa,ÄÄvÄÜªÉ.vÄ¼ÄÄ£Är£Ä “sÄÆvÄ£ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ §ªÄ „ÄgÄªÄªªÄvªÉ. AiÄÄPÄèUÄ£Ä ªÄÄvÄÄÜ £ÄUÄ£ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ vÄÄÄ-Ä ¥ÄæZÁgÄzÄ°èªÉ. PÉÄgÄ¼ÄzÄ ¹ÜçÄAiÄÄgÄÄ ªÄiÁqÄªÄ „ÄAWÄPÄ½, PÉÆrAiÄiÄiÖA, PÄÄ«Ä£ÄÈvÀå ªÄÄvÄÄÜ PÉÆÄ-ÄIA £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ EªÉ. DÄzsÄæzÉÄ±ÄzÄ®Æè vÄ«Ä¼ÄÄ£Är£Ä®Æè PÄuÄðIPÄzÄ°ègÄÄªÄAvÉAiÉÄÄ \$AiÄÄ®Ä £ÄIPÄUÄ¼ÄÄ ¥ÄæZÁgÄzÄ°èªÉ. PÉÄgÄ¼ÄzÄ°ègÄÄªÄAvÄ°Ä PÄÄ«ÄAiÄiÄI PÉÆÄ-ÄIUÄ¼ÄÄ gÄÆrÜAiÄÄ°èªÉ. ºÄ½îAiÄÄ \$AiÄÄ®Ä £ÄIPÄUÄ¼ÄÄ „ÄªÄiÁ£ÄªªÄV zÄQëtzÄ°è j®è MAzÉÄ jÄwAiÄÄ°èªÉ. UÄÄqÄØUÄqÄÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄªÄzÄ ªÄª°ÁgÄµÄÖçzÄ°è PÄewæÄAiÄÄ ®PÄëtUÄ¼ÄÄ¼Äî ºÄ®ªÄÄ eÁ£Ä¥ÄZÄ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ gÄÆrÜAiÄÄ°èªÉ. F zÉÄ±ÄzÄ “¥ÉÆªÄqÄ”UÄ¼ÄÄ Cw ¥Äæ¹zÄªªÄVªÉ.

UÄÄdgÄvÄ ªÄÄvÄÄÜ gÄd,ÄÜ£ÄzÄ°è£Ä eÁ£Ä¥ÄZÄ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ ²æÄPÄÈµÄÜ°Ä-ÉAiÄÄ£ÄÄß vÉÆÄj,ÄªÄ -Ä,ÄåeÄwAiÄÄ ‘UÄ-Äð’ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ “sÁgÄvÄZÄ-Éè®è ¥ÄæSÄävÄªÄVªÉ. ªÄÄzsÄª¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è ¥ÄæZÁgÄzÄ°ègÄÄªÄ UÉÆÄAqì©ü-ì ªÄÄvÄÄÜ “ÉEUÄgÄ £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄ ¥ÄjZÄAiÄÄ “sÁgÄvÄZÄ-Éè®è EvÄÜ-ÄV DVgÄÄvÄÜzÉ. GvÄÜgÄ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ WÄgÄªÄ-ì ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ ‘¥ÄAqÉÆ’ JA\$ £ÄÈvÀåªÄ£ÄÄß ªÄiÁqÄÄvÄÜgÉ. ¥ÄAeÄ-ì£Ä°è ¥Äæ¹zÄª £ÄÈvÀåUÄ¼ÄÄªÄªÉAzÄgÉ- ¥ÄÄgÄÄµÄgÄÄ £Äwð,ÄÄªÄ “sÄAUÄæ” ªÄÄvÄÄÜ “gÄhÄªÄägì”, ªÄÄvÄÄÜ ¹ÜçÄAiÄÄgÄÄ £Äwð,ÄÄªÄ

“QQè” àÄvÀÄÛ “VzsÁ”. “sÀAUÁæfÀÈvÀå ¥ÀAeÁ\$zÀ ¥ÁæAwÃAiÄÄ fÀÈvÀåàÉAzÉx¹PÉÆAqÄÄ àÉÊ±ÁRzÀ°è ,ÄVÍAiÄÄ PÁ®zÀ°è ErÄ ¥ÁæAvÀåzÀ-Éè®è ¥ÁæZÁgÀzÀ°ègÄvÀÛzÉ. ©°Agí àÄvÀÄÛ Mj,Ài- F JgÀqÄÄ ¥ÁæAvÀåUÄ¼Ä°è eÁfÀ¥ÄzÀ fÀÈvÀåUÄ¼ÄÄ CçÜPÀàÁVàÉ. ‘ZË’ JA\$zÀÄ àÄÄRåàÁVzÉ. bÉÆÄmÁ fÀUÀ¥ÄÄgÀzÀ°è àÄiÁfÀàÁfÀ zÉÊfÀAçPÀ fÄàÁfÀàÁfÀÆß, ¥ÉæÄàÄàÁfÀÆß gÀÆI,ÄÄà ‘«àÁ°À fÀÈvÀå’UÄ¼ÄÄ ¥ÁæZÁgÀzÀ°èàÉ. ,ÄAvÁ®zÀ C fÀUÀjPÀgÄÄ eÁfÀ¥ÄzÀ fÀÈvÀåàÁfÀÄß MAzÄÄ GvÀÛÄÄ ¥ÄzÀ«AiÄÄ°è vÀAçnÖzÁYgÉ. qsÉÆÄ°fÀ ±Á\$ÝPÉi AiÄÄàÁPÀ AiÄÄàÁwAiÄÄgÄÄ °ÀÆàÁUÄ½AzÀ C®APÀÈvÀgÁV “ÉÄgÉ “ÉÄgÉ ¥ÀAUÄqÀUÄ¼Ä°è fÀwð,ÄÄvÀÛgÉ. CAUÀÆ® f-ÉèAiÄÄ SÉÆÄAqÀgÀ°è eÁfÀ¥ÄzÀ fÀÈvÀåUÄ¼ÄÄ «±ÉÄµÄàÁVàÉ. “¥ÉèÁPÀ” JA\$ àÄzÀåàÁÄ àÄÄRåàÁVzÄY ,ÄAvÄvÀàÉ®è ,ÉÄZÁO¥ÁgÀàÁVgÄvÀÛzÉ. \$AUÄ®çAzÀ C fÉÄPÀ «zsÀzÀ ,ÄA,ÄIjPÀ àÄvÀÄÛ PÄewæÄAiÄÄ fÀÈvÀåUÄ¼ÄÄ \$AçàÉ. ©Ägí“sÀÆA, \$gÀqÁéfi àÄvÀÄÛ àÄÄÄ²ðzÀ-Ázi fÀ°è ¥ÁæZÁgÀzÀ°ègÄÄàÁ ‘gÉÊ“sÉ±É’ JA\$ PÄewæÄAiÄÄ fÀÈvÀåUÄ¼ÄÄ \$°ÄÄ àÄÄRåàÁVàÉ. C,ÄiA-fÉÆAUÿPÀÆæàÄzÀ ¹AiÄÄAUÄ¼ÄÄ àÄiÁqÄÄà ‘fÉÆAUÿPÀÆæàÄÄ’ fÀÈvÀåàÁÄ C,Äi«ÄPÀ SÁ¹ UÄÄqÀØ ¥ÄæzÉÄ±ÄzÀ°èfÀ MAzÄÄ àÄÄ°ÉÆÄvÀìÄzÀ DZÀgÀuÉ. C,Äi«ÄfÀ “PÄAQæ” fÀÈvÀåUÄ½UÉ vÄÄA-Ä ,ÄzsÀfÉAiÄÄÆ PÄÄ±À®vÉAiÄÄÆ “ÉÄPÀUÄÄvÀÛzÉ.

(DzsÄÄxPÀ “sÁgÀvÀzÀ°è fÀÈvÀåPÀ-É, AiÄÄÄ.J,ï. PÄÈµAUgÁäi àÄvÀÄÛ AiÄÄÄ.PÉ.ZÄAzÀæ”sÁUÄzÉÄ«, ¥Áæ,ÁgÁAUÄ, àÉÄÊ,«,, 1971,¥ÄÄ, 121-151)

CzsÄÄAiÄÄ-3

“sÁgÀwÄAiÄÄ DyðPÀ aAvÀfÉ

1.PÄÈ¶,ÄÄ,Äìøw

¹AzsÀÆ fÀUÀjPÀvÉAiÄÄÄ ¥sÀ®àAvÀÛzÀ fÀç \$AiÄÄ°fÀ-ÉèÄ °ÉZÄÄÑ fÉ-ÉUÉÆArgÄÄàÄzÀjAzÀ PÄÈ¶AiÄÄÄ F fÀUÀjPÀvÉAiÄÄ “ÉfÀÄß®Ä”ÁVvÉUzÉÄ °ÉÄ¼Ä\$°ÄÄzÄÄ. ¹AzsÀÆ d fÀgÄÄ °ÀàÁàÁfÀ, “sÀÆ«ÄAiÄÄ ¥sÀ®àAvÀÛvÉ, xÄgÁàÄjUÀfÀÄUÄÄtàÁV ««zsÀ ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼Ä°è «©üfÀß “É¼ÉUÄ¼ÄfÀÄß “É¼ÉAiÄÄÄwÛzÁYgÄÄ. ¹AzsÀÆ d fÀgÄ ¥ÄæzsÁfÀ “É¼ÉUÄ¼ÄAzÀgÉ UÉÆÄçü, “Ájè, \$vÀÛ, °ÀgÀ¥ÄzÀ°è PÀ®èAUÀ©Äd, àÄÄ°ÉAeÉÆzÁgÉÆzÀ°è RdÆðgÀzÀ ©ÄdUÄ¼ÄÄ ¹QìgÄÄàÄzÁV àÄgÀçAiÄiÁVzÉ, °ÄwÛ \$mÉÖAiÄÄ C³Ä±ÉÄµÄ zÉÆgÉwgÄÄàÄzÀjAzÀ àÄtÄdå “É¼ÉAiÄiÁV °ÄwÛAiÄÄfÀÄß “É¼ÉAiÄÄÄwÛzÁYgÉAzÄÄ °ÉÄ¼Ä\$°ÄÄzÄÄ. “ÉÆÄxÁ-ï àÄvÀÄÛ gÄAUÿ¥ÄÄgíUÄ¼Ä°è àÄÄtÄUfÀ àÄÄqÀPÉAiÄÄ°è gÁVAiÄÄ ,Ä¥Éà àÄvÀÄÛ vÉfÀgÄ EzÄÄYzÄÄ PÄAqÄÄ \$AçzÉ. ¹AzsÀÆ fÀUÀjPÀvÉAiÄÄ d fÀgÄÄ

¥À±ÄÄ,ÀAUÉÆÄ¥À£ÉAiÄÄ£ÄÄß CjvÄ²ÄgÁVzÄÝgÄÄ. C²ÄgÄ,ÁPÄÄ ¥ÀætÄUÄ¼ÉAzÄgÉ UÄÆ¹²,ºÉÆÄj,£Ä¬Ä,PÄvÉÜ,ºÉÆ®,DqÄÄ,“ÉPÄÄi ºÄÄvÄÄÜ ºÄÄç.

PÄÈ¶ G¥ÄPÄgÄtUÄ¼ÄÄ ºÄÄgÄçAzÄ vÄAiÄiÁj,Ä®ànÖzÄÄÝ £Ä±Ä²ÄVºÉ. £ÉÄVºUÉ C¹⁄₄Ä²Är,ÄÄ²Ä JgÄqÄÄ 28[×]10[×]10,ÉA.«ÄÄ “ÉtZÄÄ PÄºè£Ä UÄÄ¼Ä¥ÄnÖ zÉÆgÉwzÉ. vÄ²ÄÄæzÄ PÉÆqÄº ºÄÄºÉAeÉÆzÄgÉÆzÄºè zÉÆgÉwzÉ.IÄUÉéÄzÄZÄ DAiÄÄðgÄ ¥Äæ²ÄÄÄR GzÉÆåÄUÄ PÄÈ¶AiÄiÁVçvÄÄÜ. IÄUÉéÄzÄZÄ d£ÄjUÉ £ÉÄVºAzÄ G¹⁄₄ÄÄ²Ä PÄ¬ÉAiÄÄÄ UÉÆwÜvÄÄÜ. IÄUÉéÄzÄZÄºè PÄÈ¶AiÄÄ£ÄÄß ZÄµÄðtÄ JA§ ºÉ,ÄjAzÄ PÄgÉAiÄÄ¬ÁVzÉ. ºÉÆ®ºÄÄ£É ºÄÄvÄÄÜ ºÄ²ÄÄ,ÁAiÄÄ AiÉÆÄUÄ²ÄZÄ d«ÄÄ£ÄÄUÄ¼ÄÄ ºÄ²ÄQÜ CxÄ²Ä PÄÄIÄÄSÜÄ¼Ä MqÉvÄ£ÄzÄºèzÄÝ²ÄÄ. UÉÆÄ²ÄiÄ¼ÄUÄ¼ÄÄ,Ä²ÄÄzÄAiÄÄzÄ J®è,ÄzÄ,ÄågÄ CçüÄ£ÄzÄºèzÄÝ²ÄÄ. JUÄÄ²Ä¹⁄₂ ºÄiÄrZÄ d«ÄÄ£Ä£ÄÄß ‘G²ÄðgÄ’ CxÄ²Ä ‘PÉëÄvÄæ’ JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄwÜzÄÝgÄÄ. “sÄÆ«ÄAiÄÄ£ÄÄß JvÄÄÜUÄ¼Ä,ÄºÄAiÄÄçAzÄ £ÉÄVº£Ä ºÄÄÆ®PÄ G¹⁄₄ÄÄwÜzÄÝgÄÄ. £ÄAvÄgÄzÄ PÄÈ¶AiÄÄºè ©Äd ©vÄÄÜ²Ä, PÉÆAiÄÄÄè ºÄiÄqÄÄ²Ä «zsÄ£Ä²Ä C²ÄjUÉ w¹⁄₂çvÄÄÜ.

d«ÄÄ£ÄÄUÄ¼UÉ “ÉÄPÄzÄ xÄgÄ£ÄÄß PÄ®Ä²ÉAiÄÄ ºÄÄÆ®PÄ MzÄV,ÄÄwÜzÄÝgÄÄ ‘C²ÄvÄ,ï’ JA§ x«ÄðvÄ “Ä«UÄ¼AzÄ xÄgÄ£ÄÄß ²¬ÉAiÄÄ ZÄPÄæUÄ¼Ä,ÄºÄAiÄÄçAzÄ JwÜ “sÄÆ«ÄUÉ xÄgÄÄtÄ,ÄÄwÜgÄ§ºÄÄzÄÄ. “sÄÆ«ÄAiÄÄºè “É¼ÉzÄ “É¼ÉAiÄÄ£ÄÄß ‘zsÄ£Ä’ CxÄ²Ä ‘AiÄ²Ä’ JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄwÜzÄÝgÄÄ. C²ÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß CQì ºÄÄvÄÄÜ “Äjè JAzÄÄ CxÉÉð,Ä¬ÁVzÉ. DAiÄÄðgÄ ºÄ²ÄÄ,ÁAiÄÄzÄµÉÖÄ ºÄÄÄR²ÄZÄ ºÄÄvÉÆÜAzÄÄ PÉ®,Ä²ÉAzÄgÉ ¥Ä±ÄÄ,ÀAUÉÆÄ¥Ä£É, UÉÆÄ²ÄUÄ¼Ä£ÄÄß ¥ÄÆdå “sÄ²Ä£É¬ÄAzÄ PÄtÄwÜzÄÝgÄÄ.

(¥ÄæaÄ£Ä “sÄgÄvÄzÄ EwºÄ,Ä, PÉ,ÄzÄ²ÄÄ, ºÉÄÊ,ÄÆgÄÄ, 2004, ¥ÄÄ.70, 72, 96)

2.ZÄtPÄå£Ä DyðPÄ aAvÄ£É

PËn®å£Ä CxÄð±Ä,ÄÜç²ÄÄ (Qæ.¥ÄÆ.300)gÄeÄåqÄ¼vÄ vÄAvÄæ²Ä£ÉÆß¼ÄUÉÆEaqÄ PÄÈwAiÄiÁVzÄÄÝ EzÄgÄ ºÄÄvÉÆÜAzÄÄ ºÉ,ÄgÄÄ PÄÆI²Äw±Ä,ÄÜç JA§ÄzÄVzÉ. EzÄjAzÄ «µÄÄÜUÄÄ¥ÄÜxUÉ PËn®å£ÉÄ§ ºÉ,ÄgÄÄ gÄÆrÜUÉ §AçvÄÄ. E²ÄxVzÄÝ E²ÄvÄgÄ ºÉ,ÄgÄÄUÄ¼ÄÄ zÄæ«qÄZÄgÄ ZÄtPÄå ºÄÄvÄÄÜ «µÄÄÜUÄÄ¥ÄÜ. vÄPÄè²¬Ä «±Äé«zÄåx®AiÄÄzÄºè CzsÄ²ÄAiÄÄ£Ä ºÄiÄrZÄ ¥Äæ²ÄÄÄR WÄ£Ä¥ÄArvÄgÄºè E²Ä£ÄÆ M§â. ºÄÄºÄ£i PË±Ä®²ÄÄ¹⁄₄Äi ZÄvÄÄgÄ. CAç£Ä gÄdQÄAiÄÄ C¹ÜgÄvÉAiÄÄ,£é£ÄÄ“sÄ²Ä²Ä¹⁄₄Ä²Ä£ÄVzÄÄÝ ºÉÆ,Ä gÄd²Ä²ÄÄ,ÉÜUÉ §Ä£Ä ç ºÄPÄ²Ä²Ä ºÄÄ§®²ÄÄ¹⁄₄Ä²Ä£ÄVzÄÝ£ÄÄ. CAzÄÄ CçüPÄgÄgÄÆqsÄgÄVzÄÝ C,Ä²ÄÄxÄð £ÄAzÄ²ÄÄ±Ä,ÄÜgÄ£ÄÄß ºÄÄÆ¬ÉUÉÆwÜ ZÄAzÄæUÄÄ¥ÄÜ ºÄiÄAiÄÄð£Ä£ÄÄß CçüPÄgÄzÄºè PÄÆjzÄ QÄwð PÄÆqÄ E²ÄxUÉÄ

°ÉÆgÀvÁzÄÄ°ÄÄ JAzÄÄ nÃQ,Ä-ÁVzÉ. GzÁ : ±ÄvÄÄæ«fÄ fÁ±ÄPÉÌ
 «µÄPÄfÉÊÄiÄÄgÄ §¼ÄPÉ, DAvÄjPÄ gÄ°Ä,Äâ" sÉÄzÄUÄ¼ÄÄ ¥ÄvÉÛ °ÄUÄÆ
 CÄÄÄUÄ¼ÄÄ µUÄæ°ÄzÄ°è æÉÄ±ÉâÄiÄÄgÄ §¼ÄPÉ, "sÄæµÄÖZÄgÄ, ¥ÉÆ¼ÄÄÏ
 D±Äé,ÄfÉ æÄAZÄfÉUÉ ¥ÄæwæÄAZÄfÉ EvÄâç æÄiÄUÄðUÄ¼ÄÄfÄÄß
 ,ÄÆa,Ä-ÁVzÉ. CgÄ,Ä UÄÆqsÄZÄgÄgÄfÄÄß fÉÄ«Ä,ÄÄæÄÄzÉÄ æÉÆzÄ-ÄzÄ
 PÄÄn-ÉÆÄ¥ÄÄiÄÄUÄ½ÄzÄ «gÉÆÄçüUÄ¼ÄÄ, ,ÄæÄÄAvÄgÄ, zÄÄµÄÖ
 CÄÄiÄvÄâgÄ, vÄfÄß gÄµÄÖçæÄÄÄRâgÄ æÄÄvÄÄÛ vÄfÄß °ÉAqÄw æÄÄPÄÌ¼ÄÄ
 æÄAZÄfÉUÉ, ²PÉë æÄÄvÄÄÛ PÉÆ®Äè«PÉÄiÄÄÄ PÄvÄðæÄâæÄzÄÄ
 °ÉÄ¼ÄÄ-ÁVzÉ. gÄdPÄÄiÄÄsÄzÄæÄgÄÄ, gÄdPÄÄæÄiÄgÄgÄÄ vÄAzÉUÉ «gÉÆÄzsÄ
 °ÉÄ¼ÄÄzÄÄvÉ æÄiÄqÄ®Ä CÄÄgÄfÄÄß æÉÄ±Äâ,ÄPÄÛgÄfÄÄßV
 æÄiÄqÄ®ÄqÄÄæÄÄzÄÄ æÉÆzÄ-ÄzÄæÄÄ CvÄâAvÄ CzsÄæÄÄð æÄiÄUÄðUÄ¼ÄÄÄ
 JAŞÄzÄV CxÄð±Ä,ÄÛçæÄfÄÄß nÃQ,Äs°ÄÄzÄzÄgÄÆ, CzÄÄ CgÄ,ÄµUÉ CÄÄfÄÄ
 zsÄæÄÄð"Ä»gÄfÄzÄ°è ¥ÄvÄfÄÄ ,Äß»vÄ JAŞÄzÄfÄÆß CÄÄfÄÄ °Ä®æÄÄ
 ¥ÄæeÄ»vÄ PÄÄiÄÄðPÄææÄÄUÄ¼ÄÄ eÉÆvÉUÉÄ °ÉÄ½gÄÄæÄÄzÄfÄÄß
 æÄÄgÉÄiÄÄæÄÄw®è. PÄÄn-ÉÆÄ¥ÄÄiÄÄUÄ¼ÄÄfÄÄß CzsÄ«ÄðPÄgÄ°è
 æÄiÄvÄæ ¥ÄæÄiÉÆÄV,Ä-ÉÄPÉAzÄÄ PÄÆqÄ °ÉÄ¼ÄÄ-ÁVzÉ.

gÄdµÄwÄiÄÄ°è ÄiÄÄ±Ä,ÄÄiUÄ½Ä,Ä®Ä ,ÄæÄÄÄiÄÄ ,ÄAzÄ"sÄðæÄfÄÄß
 CÄÄ-ÉÆÄQ¹zÄUÄ EæÉ®è æÄiÄUÄðUÄ¼ÄÄÄ ,ÄÆPÄÛæÄzÄÄæÉ. UÄÄt±Ä°ÄiÄÄÆ,
 zÄÄðð®fÄÆ DzÄ gÄdÄÄÄ µ,Äi°ÄÄiÄÄPÄÄvÄgÄÄæÄUÄ ¥Äæ§® ±ÄvÄÄæ«æÄzÄ
 |Är,Ä®ämÄÖUÄ, CzÄgÄ µÄÄgÄuÉUÉ ¥ÄæÄiÄÄwß,ÄÄæÄ gÄdµUÉ "æÄfÄÄ µfÄß
 ,ÄæÄð,ÄéæÄfÄÆß ±ÄvÄÄæ«UÉ ©IÄÖPÉÆIÄÖ ,ÄfÄâ,ÄæÄfÄÄß ¹éPÄj,ÄÄ"
 JAzÄÄ G¥ÄzÉÄ²¹zÄgÉ CzÄÄ CxÄð»ÄfÄæÄUÄÄæÄÄzÄjAzÄ
 PÄ¥ÄmÉÆÄ¥ÄÄiÄÄUÄ½ÄzÄ gÄdææÄfÄÄß PÄ¥ÄqÄÄæÄ zÄjÄiÄÄfÄÄß
 vÉÆÄj,ÄÄæÄÄzÉÄ ÄiÄÄPÄÛ. D G¥ÄzÉÄ±ÄUÄ½ÄzÄ zÄÄðð®fÄzÄæÄfÄÄ
 gÄdææÄfÄÄß PÄ¥ÄrPÉÆAqÄÄ zsÄæÄÄðæÄiÄUÄðzÄ°è gÄdâzÄ ¥Äj¥Ä®fÉ
 æÄiÄrzÄ ¥ÄÄtâçAzÄ PÄ¥ÄmÉÆÄ¥ÄÄiÄÄ ¥ÄæÄiÉÆÄUÄçAzÄÄAmÄzÄ
 ¥Ä¥ÄæÄfÄÄß fÄâÄiÄÄçAzÄ PÄ¼ÉzÄÄPÉÆ¼ÄÄÄæÄÄ. DzÄÝjAzÄ
 CxÄð±Ä,ÄÛçæÄÄ CzsÄÉÆÄð¥ÄzÉÄ±ÄÄv®èçgÄÄæÄÄzÄjAzÄ®Æ,
 fÄâÄiÄÄæÄzÄ gÄdâ ¥Äj¥Ä®fÄ PÄææÄÄæÄfÄÄß G¥ÄzÉÄ²,ÄÄæÄÄzÄjAzÄ®Æ
 zsÄæÄÄð±Ä,ÄÛçUÄ¼ÄÄ ,ÉÆÄzÄgÄ±Ä,ÄÛçæÄzÄÄ ¥ÄjUÄtÄvÄæÄUÄÄæÄÄzÄÄ.

("sÄgÀvÄzÄ Ew°Ä,Ä, ¥sÄ-ÄPÄë,
 vÄÄæÄÄPÄÆgÄÄ, 2006, ¥ÄÄ. 160-161)

"sÄÆ«ÄÄiÄÄfÄÄß ¥ÄqÉzÄÄ ¥Äj¥Ä°,ÄÄæÄ ±Ä,ÄÛçæÄfÄÄß «æÄj,ÄÄæÄÄzÉÄ
 CxÄð±Ä,ÄÛç JAŞÄzÄV PËn®âfÉÄ CxÄð±Ä,ÄÛçzÄ æÄâSÉâÄiÄÄfÄÄß
 PÉÆnÖzÄÝfÉ. F PÄÈwUÉ 'zÄAqÄæÄw' CAzÄgÉ gÄdzÄAqÄ ±Ä,ÄÛç CxÄæÄ

„ÁPÁðgÀ gÀZÀ£Á ±Á,ÀÛç JAŞ CxÀðzÀ °É,ÀgÀÄUÀ¼ÄÄ EªÉ. CxÀð±Á,ÀÛçzÀ PÀvÀÈðªÁzÀ PĒn®ªªUÉ «µÀÄÜUÉÆÄ¶À, ªÁvÀìöªAiÀÄ£À, zÁæ«qÁZÁAiÀÄð °ÁUÀÆ ZÁtPÀª JAŞ EvÀgÀ °É,ÀgÀÄUÀ¼ÄÄ EzÀÝªÄÄ. vÀPÀè²´Á «±ÁÉ«zÁª®AiÀÄzÀ°è ¥ÁArvÀª ¥ÁqÉzÀ FvÀ£À PÀÈwAiÀiÁzÀ CxÀð±Á,ÀÛçªÄÄ ,ÀÄ,ÀìøvÀ ,Á»vÀªzÀ´ÉèÄ C¢éwÄAiÀÄªÁzÀÄzÀÄ. §ªÄÄPÀ®zªÄgÉUÉ CUÉÆÄZÀgªÄÁUÉÄ EzÀÝ F ªÄÄªÁ£i PÀÈwAiÀÄ£ÄÄß ´É¼ÄQUÉ vÀAzÀ QÄwð ªÉÄÊ,ÀÆj£À NjAiÀÄAi´i ´ÉÊ§æniÀÄ PÀÆªgÉÄlgí DVzÀÝ qÁ. ±ÁªAiÀ±Á¹ÛçAiÀÄªÄjUÉ ,À®ÄèvÀÛzÉ. EªAgÀÄ 1905gÀ°è AiÀiªÄªzÉÆÄ ,ÀÄ±ÉÆÄzsÀ£ÉAiÀÄ°è vÉÆqÀVzÁYUÀ CPÀ,ÁävÁÛV UÉÆÄZÀj¹ £ÀAvÀgÀ CªÄjAzÀ ¥ÄæPÀluÉUÉÆArvÄÄ.

CxÀð±Á,ÀÛç PÀÈwAiÀÄÄ 6000 ±ÉÆèÄPÀUÀ¼Ä£ÉÆßA¢zÄÄÝ 15 «´sÁUÀUÀ¼ÄV °ÁUÀÆ 180 G¶À «´sÁUÀUÀ¼ÄV «AUÀqÀuÉAiÀiÁVzÉ. DzÀgÉ F PÀÈwAiÀÄ°è£À ªÀ,ÄÄÛUÀ¼Ä DzSÁgÀzÀ ªÉÄÄ´É EzÀ£ÄÄß ªÄÄÆgÄÄ «´sÁUÀUÀ¼ÄV «AUÀr,À§ªÄzÄÄ. CªÄÄUÀ¼Ä£AzÀgÉ 1. gÁd CªÄ£À ªÄÄAwæªÄÄqÀ® °ÁUÀÆ ,ÁPÁðgÀzÀ ««zsÀ SÁvÉUÀ¼ÄÄ 2. ¹«´i ªÄÄvÄÄÛ Qæ«Ä£À´i C¶AgÀ¢ü PÁAiÉÄÝUÀ¼ÄÄ 3. CAVÀgigÁdª PÁAiÉÄÝ ¥AzÀPw gÁAiÄÄ´sAgÀ ªÄÄvÄÄÛ AiÄÄÄzÀPUÀ¼Ä §UÉUÉ F ´sÁUÀUÀ¼ÄÄ «ªÄj,ÄÄvÄÄÛªÉ.

F PÀÈwAiÀÄÄ CvÀªAvÀ «,ÁÛgÀªÁzÀ °ÁUÀÆ ªÄª¥ÀPÀªÁzÀ «µÀAiÄÄUÀ¼Ä£ÉÆß¼ÄUÉÆArzÉ . EzÄÄ gÁdªª£ÄÄß °ÉÄUÉ UÀ½,À´ÉÄPÄÄ °ÁUÀÆ £ÀAvÀgÀ °ÉÄUÉ ,AAWÀn,À´ÉÄPÄÄ JAŞÄzÀgÀ §UÉi CvÀªAvÀ G¶AiÀÄÄPÀÛ ,À®ÉUÀ¼Ä£ÄÄß PÉÆqÄÄvÀÛzÉ. C®èzÉ zÉÄ²ÄAiÄÄ °ÁUÀÆ «zÉÄ² ±ÀvÄÄæUÀ¼Ä£ÄÄß °ÉÄUÉ £Á±ÀUÉÆ½,À´ÉÄPÄÄ °ÁUÀÆ CªÄjAzÀ gÁdªª£ÄÄß °ÉÄUÉ gAQë,À´ÉÄPÉAŞ §UÉi ¢ÄWÀð«ªAgÀuÉ¬ÄzÉ. ZÁPÁæ¢ü¥AvÀªª£Éß £ÀA©zÁY PĒn®ªªÄÄ ,Àªð±ÉæÄµÀ×gÁdªAw ¤ ¥ÄÄt£ÁVzÁY£ÄÄ. PĒn®ªªÄ ¥ÄæPÁgÀ gÁd£ÄÄ ,ÀªÈzÀ¬Ä °ÁUÀÆ ¥ÄæÉUÀ¼Ä PÀ¬Áªª£ÄÄß §AiÄÄ,Äªªª£ÁVgÀ´ÉÄPÄÄ. gÁd£À C ¢üPÁgÀªÄ C¶Aj«ÄvÀªVzÁYgÀÆ vÀ£Äß ªÄÄAwæ¥AjµAwÛ£À ,AzÀ,ÄªgÉÆA ¢UÉ «ZÁgÀ «ªªÄAiÄÄ ªAiÁr wÄªAiÀð£À PÉÊUÉÆ¼Äi´ÉÄQvÄÄÛ. GvÀÛªÄ gÁdªVgÀ´ÉÄPÁzÀ CªðvÉUÀ¼Ä£ÄÄß PÄAjvÄÄ PĒn®ªªÄÄ, gÁd£ÁzÀª£ÄÄ ,ÄÄ,ÀÄ,ÀìøwAiÄÄ¼Äiª£ÁVzÄÄÝ, G£ÄßvÀ ²PÄèt °ÉÆA¢zª£ÁVgÀ´ÉÄPÄÄ. ´ÄæªÄätjUÉ, ¥ÄÄgÉÆÄ»vÄjUÉ UËgªÄ ,ÆEa,Äªªª£ÁVgÀ´ÉÄPÄÄ. gÁd£ÄÄ ´sÉÆÄUÁ,ÀQÛ, PÉÆÄ¶À ªÄÄAvÁzÀ UÄÄtUÀ¼Ä£ÄÄß vÀ£Äß °AvÉÆÄnAiÄÄ°èiÄÖPÉÆAqÄÄ AiÄÄÄzÀPzÀ°è gÁdª «,ÀÛgÀuÉAiÄÄ°è D,ÀQÛ ´É¼É¹PÉÆ¼Äi´ÉÄPÄÄ. §ªªv´i °ÁUÀÆ ±ÀQÛ±Á°AiÀiÁzÀ ,É££ªªª£ÄÄß

ElÄÖPÉÆAqÄÄ CPÄI¥ÄPÄIzÄ gÁdâUÄ¼ÄÄ DPÄæ³ÄÄtzÄ ``sÄAiÄÄçAzÄ
 EgÄÄ³ÄÄvÉ £ÉÆÄrPÉÆ¼ÄÄÊÄPÄÄ. ±ÄvÄÄæUÄ¼ÄÄ£ÄÄß UÉ®è®Ä PÉÆÄ¥Ä,
 zÄÄgÄ,É, æÄAZÄ£É, æÉÆÄ,Ä, zÄÄgÄ©ü³ÄiÁ£Ä, PÄ³ÄiÁ,ÄQÜ æÄÄvÄÄÜ
 ¡æÄwAiÄÄÄvÄ°Ä UÄÄtUÄ¼ÄÄ£ÄÄß §¼Ä,ÄÊÄPÄÄ JAçzÁÝ£É. gÁdâzÄ°è
 DAvÄjPÄ zÄAUÉUÄ¼ÄÄ £ÄqÉAiÄÄzÄÄvÉ £ÉÆÄrPÉÆ¼ÄÄÊÄPÄÄ. CPÄ,Äävi
 £ÄqÉzÄgÉ C³ÄÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß °ÄwÜPÄÄi³ÄÄvÄ°Ä §Äçp³ÄAwPÉAiÄÄ£ÄÄß
 gÁd£ÄÄ °ÉÆAçgÄÊÄPÄÄ. §ÄçÝ³ÄÄvÄ gÁd£ÄÄ «zÉÄ±ÄzÄ æÉÄÄ´É vÄ£Äß
 ,ÉÊ£Äâ³Ä£ÄÄß zÄ½ æÄiÁqÄ®Ä PÄ¼ÄÄ»ÄÄ³Ä æÉÆzÄ®Ä D ,ÉÊxPÄjUÉ D
 zÄ½¬ÄÄzÄ zÉÄ±ÄzÄ »vÄ,ÄQÜ æÄÈçPUÉÆ¼ÄÄÊÄÄÄzÉÄSÄzÄ£ÄÄß æÄÄ£Ä³ÄjPÉ
 æÄiÄrPÉÆqÄÊÄPÄÄ JAçzÁÝ£É.

PËn®â£ÄÄ w½¹gÄÄ³Ä°ÄUÉ MAzÄÄ gÄxÄ æÄÄÄÄzÉ ZÄ°,Ä®Ä JgÄqÄÄ
 ZÄPÄæUÄ¼ÄÄ JµÄÄÖ C³ÄÄ±ÄâPÄæÉÇÄ °ÄUÉAiÉÄÄ gÁdâæÉÄS gÄxÄ ,ÄUÄ®Ä
 gÁd£Ä eÉÆvÉUÉ æÄÄAwæUÄ¼ÄÄ §°Ä¼Ä C³ÄÄ±ÄâPÄæÉAçzÁÝ£É.
 æÄÄAwæUÄ¼ÄÄ£ÄÄß DAiÄÄÄYÉÆ¼ÄÄÊÄÄUÄ GvÄÜ³ÄÄ UÄÄt
 £ÄqÄvÉAiÄÄÄ¼ÄÄÊÄÄgÄ£ÄÄß £ÉÄ«Ä¹PÉÆ¼ÄÄÊÄPÄÄ. DzÄÝjAzÄ
 gÁd£ÄzÄ³Ä£ÄÄ gÁdâzÄ §UÉV£Ä ¥Äæ³ÄÄÄR wÄ³ÄiÄð£ÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß
 PÉÜUÉÆ¼ÄÄÊÄÄÄzÄQìAvÄ æÄÄÄAZÉ æÄÄAwæUÄ¼ÄÄ eÉÆvÉ
 ,Ä³ÄiÁ´ÉÆÄa,ÄÊÄPÉAçzÁÝ£É. °ÄUÉAiÉÄÄ gÁd æÄÄvÄÄÜ C³ÄÄ£Ä
 æÄÄAwæ³ÄÄÄqÄ® PÉÜUÉÆ¼ÄÄÊÄÄ gÄ°,Äâ wÄ³ÄiÄð£ÄUÄ¼ÄÄ §UÉÍ UË¥ÄâvÉ
 ¥Ä°,ÄÊÄPÉAçzÁÝ£É. DvÄ£Ä ¥ÄæPÄgÄ “¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ UÉÆÄqÉAiÄÄÆ
 Q«AiÄÄ£ÄÄß°ÉÆAçgÄÄÄzÄÄvÉ” AiÄiÄ³Ä gÁdâ UË¥ÄâvÉAiÄÄ£ÄÄß
 PÄ¥ÄqÄÄ³ÄÄç®èæÉÇÄ D gÁdâ °ÉZÄÄÑ PÄ® C¹ÜvÄézÄ°ègÄÄ³ÄÄç®èæÉÄ
 çzÁÝ£É. gÁd£ÄÄ æÄÄAwæ³ÄÄÄqÄ®zÄ ,Ä®°ÉAiÄÄ£ÄÄß ¥ÄqÉAiÄÄS°ÄÄzÉÄ
 °ÉÆgÄvÄÄ CzÄ£ÉßÄ M¥ÄÄ³ÄÄÄvÉ §®³ÄÄvÄ¥Är,ÄÄ³ÄAw®è gÁd£Ä CAw³ÄÄ
 wÄ³ÄiÄð£Ä d£ÄgÄ PÄ´ÄâtzÄ GzÉÝÄ±ÄæÉÄ DVgÄÄvÄÜzÉ.

gÁdâzÄ ¥ÄæAvÄâçüPÄgÄ³Ä£ÄÄß PÄÄjvÄÄ PËn®â£ÄÄ ¥ÄæwAiÉÆAzÄÄ
 gÁdâ³ÄÄ °Ä®³ÄÄ ¥ÄæAvÄâUÄ¼ÄÄ£ÄÄß°ÉÆAçzÄÄÝ DqÄ½vÄ³ÄÄ ¥ÄæAvÄâ
 æÄÄiÖçAzÄ f´Äè æÄÄvÄÄÜ UÄæ³ÄÄ æÄÄiÖzÄ³ÄgÉUÉ
 æÄâ³Ä,ÉÜUÉÆArgÄÊÄPÉAzÄÄ C©ü¥ÄæAiÄÄ¥ÄnÖzÁÝ£É. f´ÉèAiÄÄÄ
 ,ÄÜxPÄgÄ UÄæ³ÄÄ³ÄÄ UÄæ«ÄtÄAiÄÄ Cçü£ÄzÄ°è DqÄ½vÄ £ÄqÉ,ÄÊÄPÄÄ.
 £ÄUÄgÄqÄ½vÄzÄ §UÉÍ w½¹,ÄÄvÄÜ £ÄUÄgÄ³ÄÄ PÄæ³ÄÄSÄP jÄwAiÄÄ°è
 x³ÄiÄðtUÉÆArzÄÄÝ GvÄÜ³ÄÄ °ÉzÁÝjUÄ¼ÄÄ x«ÄðvÄ³ÄVgÄÊÄPÄÄ.
 £ÄUÄgÄ³Ä£ÄÄß £ÉÆÄrPÉÆ¼ÄÄÊÄ®Ä UÉÆÄ! JA§ CçüPÄjUÄ½gÄÊÄPÄÄ JA
 çzÁÝ£É.

(¥ÁæaÃfÀ "sÁgÀvÀzÀ Ew°Á,À, PÉ,ÀzÁ²aÀ, aÉÄÊ,ÀÆgÀÄ, 2004, ¥ÄÄ.169-171)

3."sÁgÀwÃAiÄÄ aÁa¥ÁgÀUÀ¼ÄÄ «zÉÃ±ÀzÀ°è fÀqÉ¹zÀ aÁaA°ÁgÀ

¥ÁæaÃfÀ "sÁgÀwÃAiÄÄgÀÄ «zÉÃ±ÀUÀ¼ÉÆqÀfÉ ,ÀA¥ÀPÀð °ÉÆA çgÀ°®èaÉA§ "sÁaÀfÉ ÁaÀiÁfÀaÁV gÀÆrÜAiÄÄ°èvÄÄÜ. »AzÀÆzsÀaÄÄðÀfÄÄß «zÉÃ²AiÄÄgÀÄ C¼ÄaÀr¹PÉÆ¼Äi~ÁgÀgÀÄ, »AzÀÆzsÀaÄÄðzÀ°è d¼¹zÀaÀjUÉ aÀiÁvÀæ CzÀfÄÄß C³À®A© ,À®Ä ,ÁzsÀa JA§ ,ÁaÀiÁfÄÄ C©Ü¥ÁæAiÄÄaÄÄ ,ÀjAiÄÄ®èaÉA§ÄzÀfÄÄß "sÁgÀwÃAiÄÄ aÀ,Á°ÀvÀÄUÀ¼Ä Ew°Á,ÀaÄÄ ,ÀaµÄÖ¥Àr¹zÉ. EwÜÄa fÀ aÄÄzsÀaKµÄa, DUÉßÄAiÄÄKµÄa aÄÄwÜvÀgÀ ¥Àæ¥ÀAZÀzÀ J®è "sÁUÀUÀ¼Ä®Æè ¥ÁæaÃfÀ "sÁgÀwÃAiÄÄgÀÄ ,ÀA¥ÀPÀð«IÄÖPÉÆAqÀÄzÀfÄÄß ,ÀA±ÉÉÄzsÀfÉUÀ¼ÄÄ °ÁUÀÆ C°èfÀ zÁR-ÉUÀ¼ÄÄ w½,ÄÄvÀÜaÉ. "sÁgÀvÀzÀ °ÉÆgÀzÉÃ±ÀUÀ¼ÉÆqÀfÉAiÄÄ ,ÀA¥ÀPÀðaÄÄ aÉÆzÀ®Ä aÁtÄdâzÀ aÄÄÆ®PÀ, fÀAvÀgÀ zsÀaÄÄð¥Àæ,ÁgÀzÀ aÄÄÆ®PÀ "É¼ÄaÀtÄUÉUÉÆAqÀÄ PÉÆfÉAiÄÄ°è gAdQÄAiÄÄ ±ÀQÜAiÄÄ CxÀaÁ aÀ,Á°ÀvÀÄUÀ¼Ä ,ÁÜ¥ÀfÉAiÄÄ°è ¥Áj,ÀaÀiÁÜUÉÆArvÄÄ. «zÉÃ² ,ÀA,ÀlØwAiÄÄfÄÄß °ÉÄUÉ UÄæ»¹ C¼ÄaÀr¹PÉÆ¼Äi§°ÄÄzÉA§ÄzÀfÄÄß °ÁUÀÆ Dç³¹ dÉÁAUÀUÀ¼ÄfÄÄß CzÀjAzÀ °ÉÄUÉ GvÀÜaÄÄ fÀUÀjPÀvÉ aÄÄvÄÄÜ ,ÀA,ÀlØwUÀ½UÉ vÀgÀ§°ÄÄzÉA§ÄzÀfÄÄß ,À°À F "sÁgÀwÃAiÄÄ aÀ,Á°ÀvÀÄUÀ¼Ä Ew°Á,ÀaÄÄ aÄÄPÀÜ¥Àr,ÄÄvÀÜzÉ. "sÁgÀwÃAiÄÄ ,ÀA,ÀlØw aÄÄvÄÄÜ fÀUÀjPÀvÉ °ÉaÑ®è çzÀÝgÀÆ ,ÁaÀiÁfÄÄ ¥ÀæaÀiÁtzÀ°è EzÉÄ jÄwAiÄÄ ¥ÁvÀæaÀfÄÄß aÄÄzsÀa, ¥À²ÑaÄÄ °ÁUÀÆ ¥ÀÆaÄð KµÄaUÀ¼Ä°è aÄ»¹ vÀfÄß ¥Àæ"sÁaÀaÀfÄÄß ©ÄjvÄÄ JA§ÄzÄÄ "sÁgÀvÀzÀ »j²ÉÄAiÄÄ «µÄAiÄÄaÁVzÉ. DzÀgÉ "sÁgÀwÃAiÄÄ aÀ,Á°ÀvÀÄUÀ¼Ä Ew°Á,ÀaÄÄ ¥ÀæwAiÉÆ§â "sÁgÀwÃAiÄÄfÄÄ °ÉaÉÄä-ÄAzÀ °ÉÄ½PÉÆ¼Äi§°ÄÄzÄzÀ WÄfÄaÁzÀ «µÄAiÄÄaÁVzÄÝgÀÆ fÄaÄÄ D «µÄAiÄÄaÀfÄÄß MwÜ °ÉÄ¼ÄzÉ D ,ÄÄaÀtð CzsÀaAiÄÄaÄÄ "sÁgÀwÃAiÄÄgÀ aÄÄfÄß¥Ài®çAzÀ aÄÄgÉAiÄiÁUÄaÄAvÉ aÀiÁrzÉÝÄaÉ. DzÀgÉ "sÁgÀwÃAiÄÄ aÀ,Á°ÀvÄÄ ,ÁÜ¥ÀfÉ aÄÄvÄÄÜ C°è fÀqÉzÀ ,ÀA,ÀlØw ¥Àæ,ÁgÀ ¥ÀæwAiÉÆ§â "sÁgÀwÃAiÄÄfÄÆ °ÉaÉÄä¥ÀqÀ"ÉÄPÁzÀ «µÄAiÄÄaÁVzÉ.

¥ÁæaÃfÀ VæÄPÀgÄÄ vÄaÄÄä aÀ,Á°ÀvÀÄUÀ¼ÄfÄÄß AiÄiÁaÀ jÄw ,ÁÜ¹¹zÀgÉÆÄ CzÉÄ jÄw "sÁgÀwÃAiÄÄgÀÄ ««zsÀ ¥ÀæzÉÃ±ÀUÀ¼Ä°è vÄaÄÄä aÀ,Á°ÀvÀÄUÀ¼ÄfÄÄß ,ÁÜ¹¹zÀgÄÄ. PÁ®PÀæaÉÄÄt F »AzÀÆ aÀ,Á°ÀvÄÄ gAdâUÀ¼Ä°è ,ÁaÄð"sÉaÄÄvÄaÄÄ "É¼ÉzÄÄ C³ÄÄUÀ¼ÄÄ PÉ®aÉÇaÉÄä "sÁgÀwÃAiÄÄ aÄÄvÄÄÜ ¹A°À½ÄAiÄÄ ¥Àæ"sÄÄvÄÉUÀ¼ÉÆAçUÉ ,ÄAwÄµÄðPÀÆi aÄÄÄAzÁV AiÄÄÄzÀpÀfÄÄß ,ÁjzÀaÄÄ. DzSÄÄxPÀ Ew°Á,ÀPÁgÀgÄÄ ¥ÁæaÃfÀ PÁ®zÀ ±ÉæÄµÄx aÀiÁzÀjAiÄÄ VæÄ,ïfÄ §UÉi CzÀfÄÄß «±Á®aÁV °É-Áè,ï CxÀaÁ VæÄ,ï JAzÄÄ PÁgÉçzÄÝgÉ. CzÉÄ CxÀðzÀ°è

£ÁÀÇ ,À°À ¥ÁæaÃ£À "sÁgÀvÀzÀ F ¢À,Á°ÀvÀÄ PÁ®ªÀ£ÄÄß «±Á® "sÁgÀvÀ CxÀªÀ §È°ÀzÀÄgÀvÀªÉAzÀÄ PÀgÉAiÀÄ§°ÀÄzÀÄ.

ªÄÄzsÀå KµÁå ¢ÄÄvÀÄÜ ¥À²ÑªÄÄ gÁµÄÖçUÀ¼ÉÆAçV£Ä "sÁgÀvÀzÀ ,ÄA¥ÄPÄð: ¹AzsÀÆPÄtÄªÉAiÀÄ°è £ÁUÄjPÄvÉAiÀÄÄ G£ÄßvÀªÀ,ÉÜAiÀÄ°èzÁYUÄ ¢ÄÄzsÀå °ÁUÄÆ ¥À²ÑªÄÄKµÁåzÀ zÉÄ±ÀUÄ¼Ä £ÀqÄÄªÉ "sÁgÀwÄAiÀÄgÄÄ ¢Äª¥ÁgÄ ,ÄA¥ÄPÄð °ÉÆAçzÁYgÉA§ÄzÀ£ÄÄß D ¥ÁæzÉÄ±ÀUÄ¼Ä C£ÉÄPÄ £É⁻ÉUÄ¼Ä°è zÉÆgÄQgÄªÄ ¹AzsÀÆ £ÁUÄjPÄvÉAiÀÄ ¢ÄÄÄzÉæUÄ¼ÄÄ gÄÄdÄªAvÄÄ¥Är,ÄÄvÄÜªÉ. Qæ.¥ÄÆ.2350 ¢ÉÄ,Ä¥0ÄmÉ£Ä«ÄAiÀiÁzÀ zÁR⁻ÉUÄ¼Ä ¥ÄæPÁgÄ ¢ÉÄ®Ä°À J£ÄÄßªÄ £ÁUÄjPÄvÉAiÉÆqÄ£É ¢ÉÄ,Ä¥ÄmÉ£Ä«ÄAiÀiÁ ¢Äª¥ÁgÄ ,ÄA¥ÄPÄð °ÉÆAçvÄÄÜ. ¥ÁæaÃ£À ¢ÉÄ,Ä¥ÄmÉ£Ä«ÄAiÀÄ£ÄßgÄÄ ¹AzsÀÆ £ÁUÄjPÄvÉAiÀÄ£ÄÄß ¢ÉÄ®Ä°À JAzÄÄ PÀgÉAiÀÄÄwÜzÁYgÄÄ. §°ÉæÄfi ¢éÄ¥ÄUÄ¼ÄÄ, AiÀÄÆ¥Éæñ,ï-mÉÉVæ,ï £Àç PÄtÄªÉ ¢ÄÄvÀÄÜ rAiÀiÁ® ¥ÄæzÉÄ±ÀUÄ¼Ä°è ¹AzsÀÆ ¢ÄvÀðPÄgÄÄ ¢Äª¥ÁgÄ ,ÄA¥ÄPÄð °ÉÆAçzÁY£ÄÄß gÄ,ï-G⁻ï-PÄ®, Hgï, Qµï, C,Äägï °ÁUÄÆ rAiÀiÁ® £É⁻ÉUÄ¼Ä°è ¹QìgÄªÄ ¹AzsÀÆ DPÄÈw ¢ÄÄvÀÄÜ °|UÄ¼Ä£ÉÆß¼ÄUÉÆAqÄ ¢ÄÄÄzÉæUÄ¼ÄÉÄ ,ÄQèAiÀiAvªÉ. ¥ÁæaÃ£À ¥Ä¶ðAiÀiÁzÀ®Æè ZÄzÄÄgÁPÁgÄzÀ ¹AzsÀÆ ¢ÄÄÄzÉæUÄ¼ÄÄ, WÄ£ÁPÄÈwAiÄÄ vÄÆPÄzÀ §IÄÖUÄ¼ÄÄ ¢ÄÄÄAvÁzÄªÄÄ zÉÆgÄQªÉ. ¹AzsÀÆ ¢Äª¥ÁjUÄ¼ÄÄ D¥siWÄ«ÄÜ£ÄzÀ°è MAzÄÄ ¢Äª¥Áj £É⁻ÉAiÀÄ£ÄÄß ,ÄÜ¹ C°èAzÄ ¢ÄÄzsÀå KµÁåzÀ eÉÆvÉUÉ ¢Ädæ ¢ÉÉqsÄÆAiÀÄðzÄ ¢Äª¥ÁgÄ ¢ÄiÁqÄÄwÜzÁYgÄÄ. F ¢ÉÄÄ®ìAqÄ CA±ÀUÄ¼Ä DzsÁgÄzÀ ¢ÉÄÄ⁻É "sÁgÀvÀªÄÄ ¥ÁæaÃ£À PÁ®çAzÀ®Æ ¢ÄÄzsÀå ¢ÄÄvÀÄÜ ¥À²ÑªÄÄ KµÁåzÉÆAçUÉ ,ÄA¥ÄPÄð °ÉÆAçvÉÜAzÄÄ w½zÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ.

ªAiÀå¹qÉ£Ä«AiÀiÁzÀ CgÄ,Ä C⁻ÉPÄìAqÄgÄ£Ä "sÁgÀvÀzÀ zsÁ½AiÄÄ £ÄAvÄgÄ ¥À²ÑªÄÄ zÉÄ±ÀUÄ¼Ä ¢ÄÄvÀÄÜ "sÁgÀvÀzÀ £ÀqÄÄªÉ ,ÄA¥ÄPÄð E£ÄÆß CçüPÄUÉÆArvÄÄ. ¥ÄÆªÄð ¢ÄÄvÀÄÜ ¥À²ÑªÄÄ gÁµÄÖçUÀ¼Ä £ÀqÄÄªÉ °ÉÆ,Ä °ÉzÁYj ,ÄA¥ÄPÄð «ªAiÀðtUÉÆAqÄÄ ¢Äª¥ÁgÄªÄ CçüPÄUÉÆArvÄÄ. gÉ£ÄªÄÄfi ,ÄªAiÀæi£ÄzÀ DUÄ,ÄÖ,ï£ÄÄ "sÁgÀvÀzÀ §UÉi C£ÄÄPÄÆ®PÄgÄ£ÁVzÄÄY "sÁgÀvÀzÉÆAçUÉ gÉ£ÄÄ ¢ÄtÄdå ,ÄA¥ÄPÄð ¥ÄægÄÄ©ü¹zÄ£ÄÄ. Qæ.±Ä.¥ÄÆ.25 °ÁUÄÆ 11gÄ £ÀqÄÄªÉ ¢ÄAiÀÄªªÄ "sÁgÀvÄ, ¥À²ÑªÄÄzÄ "sÁgÀvÀzÄ, ZÉÄgÄ °ÁUÄÆ ¥ÄAqÄå gÄdåUÄ½AzÄ DUÄ,ÄÖ,ï£ÄÄ gÄAiÄÄ"sÁjUÄ¼Ä£ÄÄß §gÄªAiÁrPÉÆArzÁY£ÄÄ. Qæ.±Ä.50gÄ ,ÄªªAiÁjUÉ £ÉÄgÄªÄzÄ ,ÄªÄÄzÄæAiÀiÁ£ÄçAzÄ CvÄªAvÄ PÄrªÉÄ ¢ÉÄ¼ÉAiÄÄ°è ¢ÄÄ®"ÁjUÉ °ÉÆÄUÄÄªÄÄzÄ£ÄÄß ¥Ä±ÄÑvÄå £Ä«PÄgÄÄ PÄAqÄÄPÉÆArzÁYgÄÄ. EzÄjAzÁV ¢Äª¥ÁgÄªÄ C©üªÄÈçPUÉÆArvÄÄ. gÉ£ÄªÄªªAzÄ "sÁgÀvÀPÉi §gÄ®Ä £Ä®Äi wAUÄ¼Ä Cªçü "ÉÄPÄVzÁYjAzÄ gÉ£ÄªÄªª£Ä C£ÉÄPÄ ¢Äª¥ÁjUÄ¼ÄÄ "sÁgÀvÀzÄ ¥ÄæªÄÄÄR ¢Äª¥ÁjÄ PÉÄAzÄæUÄ¼Ä°è £É⁻É¹zÄgÄÄ. Qæ. ±Ä. 1 ¢ÄÄvÀÄÜ 2£ÉÄ ±ÄvÄªAiÁ£ÄUÄ¼Ä°è "sÁgÀvÀzÄ ¢Äª¥ÁgÄªÄ gÉ£ÄªÄªª£ÉÆAçUÉ "sÁgÄçAzÄ ,ÄVvÄÄ. PÁ®PÄæªÉÄÄt gÉ£ÄªÄªª£Ä "sÁgÀvÀzÉÆAçV£Ä ¢Äª¥ÁgÄªÄ CzÁPÉi ¢ÄÄ¼ÄÄªÄUÄÄªAvÄ-ÄvÄÄ. ¥Äæw ¢ÄµÄðªÇ "sÁgÀvÀªÄÄ gÉ£ÄªÄªªUÉ

əÄvÄÄÜ əÁtÂdâ C©üəÄÈçPUÉÆAqÀ °ÁUÉ D ¥ÀæzÉ±ÄUÄ¼Ä°è
 "sÁgÀwÄAiÄÄ ,ÄA,Àløw əÄvÄÄÜ £ÄUÄjPÀvÉUÄ¼ÄÆ ¥Àæ,ÄgÄUÉÆAqÀäÄÄ.
 əÄå¥ÁgÀ ,ÄA\$AzsÄUÄ¼ÉÆqÀ£É "sÁgÀvÄzÀ zsÄəÄÄðäÄ ¥Á±ÄÑvÄå
 zÉ±ÄUÄ½UÉ ¥Àæ,Äj¹vÄÄ.

**(¥ÁæaÄ£Ä "sÁgÀvÄzÀ Ew°Ä,Ä, qÁ.PÉ. ,ÄzÁ²äÄ,
 əÉÄÊ,ÄÆgÄÄ, 2004, ¥ÄÄ. 424-426)**

¹AzÄÆ £É-ÉAiÄÄ əÄtÂUÄ¼ÄÄ, -ÉÆÄxÄ-i əÄwÜvÄgÀ əÄ,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ
 əÉÄ,Ä¥ÄmÉÆÄ«ÄAiÄÄÆ. əÄÄÆ®zÄ a£ÄßzÄ əÄtÂUÄ¼ÄÄ əÄvÄÄÜ awævÄ
 əÄÄqÁPÉUÄ¼ÄÄ ¹AzsÄÆ əÄvÄÄÜ ,ÄäÉÄÄjAiÄUÄ¼ÄÄ £ÄqÄäÄt əÄå¥Áj
 ,ÄA\$AzsÄPÉÌ ,ÄQëAiÄiÄVäÉ. ¥ÁæaÄ£Ä ¥Ä¶ðAiÄiÄzÄ®Æè ZÄÄÄgÁPÄgÄzÄ
 ¹AzsÄÆ əÄÄzÉæUÄ¼ÄÄ PÄ°è£Ä WÄ£ÁPÄÈwAiÄÄ vÄÆPÄzÄ §IÄÖUÄ¼ÄÄ,
 zÄAvÄzÄ DnzÄ PÄ-ÄUÄ¼ÄÄ, UÄÆ½AiÄÄ avÄæ«gÄäÄ vÄ-ÄwUÄ¼ÄÄ,
 ,Äé¹ÜPÄ əÄÄzÉæUÄ¼ÄÄ UÄÄgÄÄwgÄäÄ ,ÄÄIÖäÄtÄU£Ä eÄr-
 əÄÄZÄÑ¼ÄUÄ¼ÄÄ zÉÆgÉwäÉ. "sÁgÀwÄAiÄÄ əÄvÄðPÄgÄÄ əÄå¥Áj
 ,ÄA¥ÄPÄð«IÄÖPÉÆArzÄÝ EßvÄgÀ ¥ÄæäÉ±ÄUÄ¼ÄÄzÄgÉ £ÉÊ-i PÄtÄäÉ
 əÄvÄÄÜ ¥ÄÆäð D|üæPÄzÄ PÄgÄä½ ¥ÄæzÉ±Ä. E°è "sÁgÀwÄAiÄÄ
 əÄÄÆ®zÄ CgÉ-¥Äæ±Ä,ÄÜ ²-ÉAiÄÄ əÄtÂUÄ¼ÄÄ zÉÆgÉwäÉ. -ÉÆÄxÄ-i,
 ,ÄÄPÉÆÄðvÄÜ ¥Ä²ÑäÄ Kµä zÉ±ÄUÄ¼ÄÄ eÉÆvÉ əÄå¥ÁgÀ əÄiÄr
 ,ÄA¥ÄzÄäjvÄäVzÄÝäÄ. zÉÄ²ÄAiÄÄ GvÄàzÄ£Ä əÄ,ÄÄÜUÄ¼ÄÄ£ÄÄß «zÉ±ÄzÄ
 a£Äß əÄvÄÄÜ "É½üUÉ «æäÄAiÄÄ əÄiÄrPÉÆ¼ÄÄîwÜzÄÝgÄÄ.

(CzÉÄ,¥ÄÄ. 68)

əÄå¥ÁgÀ əÁtÂdâäÄ C©üəÄçPUÉÆArzÄÄÝ 'əÄtÂPÄgÄÄ' JA\$ əÄvÄðPÄ
 ¥ÄAUÄqÄ C¹ÜvÄÉPÉÌ §AçvÄÄ. ¥ÄäðvÄUÄ¼Ä°è əÄ¹,ÄÄwÜzÄÝ QgÄvÄgÄÄ
 vÄäÄ ,ÄAUÄæ»¹zÄ əÄÄÆ°PÉUÄ¼ÄÄ£ÄÄß əÄtÂPÄjUÉ §mÉÖ, əÉÄvÄÜ£É °Ä¹UÉ
 °ÄUÄÆ ZÄäÄðUÄ½UÉ «æäÄAiÄÄ əÄiÄrPÉÆ¼ÄÄîwÜzÄÝgÄÄ. ±ÄvÄ¥ÄxÄ
 "Äæ°ÄäzÄ°è£Ä ¥ÄæäÄzÄ PÄxÉAiÄÄ DzsÁgÄzÄ əÉÄÄ-É "sÁgÀvÄ
 "Äå©-ÉÆÄxÄiÄiÄUÄ¼ÄÄ £ÄqÄäÄé əÄå¥ÁgÀ ,ÄA\$AzsÄ«çÝvÉÜAzÄÄ PÉ®äÄ
 vÄdÖgÄÄ C©ü¥ÁæAiÄÄ¥ÄnÖzÄÝgÉ.

(CzÉÄ,¥ÄÄ.

110)

əÄiÄAiÄÄðgÀ PÄ®zÄ°è "sÁgÀvÄäÄÇ ¹jAiÄiÄ, Ff¥iÖ əÄvÄÄÜ ¥Ä²ÑäÄzÄ
 VæÄPì gÄdâUÄ¼ÉÆqÀ£É £ÉÄgÄäzÄ əÄå¥ÁgÀ ,ÄA¥ÄPÄð °ÉÆAçvÄÄÜ.
 gÄdzsÄxÄiÄÄ°è əÄå¥ÁgÄPÄìV §gÄÄwÜzÄÝ C£ÉÄPÄ «zÉÄ²AiÄÄjzÄÄÝ CäÄgÄ
 əÄäÄ°ÄgÄUÄ¼ÄÄ£ÄÄß £ÄUÄgÄ,Ä-sÉAiÄÄ MAzÄÄ G¥Ä,Ä«ÄwAiÉÄÄ
 £ÉÆÄrPÉÆ¼ÄÄîwÜvÄÄÜ. Qæ.¥ÄÆ. əÉÆzÄ®£ÉAiÄÄ ±ÄvÄäAiÄ£ÄPÄÆì
 əÄÄÄAaxÄzÄ®Æ "sÁgÀvÄ əÄvÄÄÜ gÉÆÄäÄi£ÄqÄäÄé əÄå¥ÁgÄ
 ,ÄA¥ÄPÄð«vÄÄÜ. "sÁgÀwÄAiÄÄ £Ä«PÄgÄÄ zsÉäAiÄÄð ,Ä°Ä,ÄUÄ½AzÄ zÄÆgÄ
 zÄÆgÄzÄ zÉ±ÄUÄ½UÉ əÄå¥ÁgÀ əÄiÄqÄ®Ä PÉÉUÉÆ¼ÄÄîwÜzÄÝ

AiÀiÁfÀUÀ¼À §UÉÎ ¥ÁæaÃfÀ „Á»vÀâçAzÀ w½zÄÄ\$gÄÄvÀÛzÉ. Qæ.¥ÀÆ, 145-116gÀ°è D½zÄ AiÄÄÆgÉèl,ï JA“ÁvÀfÀ PÁ®zÀ°è “sÁgÄwÄAiÄÄ fÀ«PÀfÉÆ\$âfÄÄ ðAiÁUÄð vÀ¼à VæÄPiFÄ gÄPÄèPÄjAzÀ ¥Áæt G½¹PÉÆAqÄÄ C³ÄjAzÀ VæÄPi “sÁµÉ PÀ°vÄÄ ðÄÄvÉÛ „ÉÉfPÄ,ï fÀUÄgÄ²Ä AiÄÄÆvÁPÄl,ï JA“ÁvÀfÀ eÉÆÄvÉAiÄÄ°è “sÁgÄvÁPÉl »AwgÄÄVzÄfÄÄ. AiÄÄÄqÁPÄl,ïfÄÄ “sÁgÄvÀçAzÀ »AwgÄÄUÄÄ³ÄUÄ vÀfÉÆßqÄfÉ „ÄÄUÄAzsÀ zÄæ³Äâ ðÄÄvÄÄÛ gÄvÄß ðÉÉqsÀÆAiÄÄðUÄ¼ÄfÄÄß vÉUÉzÄÄPÉÆAqÄÄ °ÉÆÄzÄfÄÄ. PÉ¼ÄUÄt UÄAUÄ¥ÁæAvÄâçAzÀ GvÄÛ³ÄÄ ðÄÄ¹èfï §mÉÖ, GvÄlØµÄÖ „ÄÄUÄAzsÀ ´ÉÄ¥ÄfÀUÄ¼ÄÄ EvÄgÄ “sÉÆÄUÄ „Á³ÄÄVæUÄ¼ÄfÄÄß ¥Á²Ñ³AiÁvÄâ zÉÄ±ÄUÄ½UÉ gÄ¥ÄÄÛ ðAiÁqÄ´ÄUÄÄwÛvÄÄÛ. F ðÄÄÄÛUÄ½UÄV “sÁgÄvÁPÉl, gÉÆÄA×AzÀ PÄ¼ÄÄ» „ÄÄwÛzÄÝ C¥ÁgÄ °ÄtzÀ §UÉÎ |è× w½ „ÄÄvÄÛfÉ. Qæ.±Ä.MAzÄfÉÄ ±ÄvÄ³AiÁfÄzÄ°è »¥Äà®,ï JA“ÁvÀfÄÄ fÉÄgÄ d®³AiÁUÄð³ÄfÄÄß PÄAqÄÄ »rzÀ PÁgÄt “sÁgÄvÄ ðÄÄvÄÄÛ ¥Á±ÄÑvÄâ zÉÄ±ÄUÄ¼Ä fÄqÄÄ³É ðÄÄ¥ÁgÄ „ÄÄ\$AzsÀ EfÄÆß °ÉÄÑvÄÄ. ðÄiÉAiÄÄð „ÁPÄðgÄ³ÄÄ °ÄqÄUÄÄUÄ¼ÄfÄÄß ×«Äð¹ C³ÄÄUÄ¼ÄfÄÄß „ÄgÄPÄÄUÄ¼ÄfÄÄß „ÁV „Ä®Ä “ÁrUÉUÉ PÉÆqÄÄwÛvÄÄÛ.

(CzÉÄ.,¥ÄÄ.203-

204)

zÄQët “sÁgÄvÄzÄ «zÉÄ² ðÄÄ¥ÁgÄzÄ “É¼ÄÄÄtÄUÉUÉ C³Ä±ÄâPÄ³ÄzÄ §AqÄ³Ä¼Ä³ÄfÄÄß F „ÄÄWÄUÄ¼ÄÄ „ÄÄðd×PÄjAzÀ ¥ÄqÉzÄÄ gÄd³ÄUÄðzÄ³ÄjAzÀ ¥ÄqÉzÄÄ, ðÄÄ¥ÁgÄPÉl vÉÆqÄV¹zÄÄzÄÄ ðÄÄ¥ÁgÄ©Ü³ÄÈ çPUÉ PÁgÄt³Ä¬ÄvÄÄ. ¥Éj¥Äè,ï ç JgÉwæAiÄÄfï ¹Ä UÄæAxÄ³ÄÄ w½¹gÄÄ³ÄAvÉ ±ÄvÄ³Ä°ÄfÄgÄ PÁ®zÀ°è gÉÆÄ³Äï ZÄPÄæ¥sÄ¥ÄvÄâPÉl zÄQët “sÁgÄvÀçAzÀ afÄß, ðÄdæ, ðÉÉqsÀÆAiÄÄð, “É¹îAiÄÄ D“sÁgÄtUÄ¼ÄÄ, ðÄÄ¹èfï §mÉÖ, ²æÄUÄAzsÄ ðÄÄvÄÄÛ E×vÄgÄ „ÄÄÁgÄ ¥Ä³ÄxÄðUÄ¼ÄÄ gÄ¥sÄÛUÄÄwÛzÄÝ³ÉAzÄÆ, §fÄ³Ä¹, §l¼Ä, ¥ÄæwµÄ×fÄ, dÄfÄßgï fÄ¹Pi ðÄÄvÄÄÛ ðÉÉdAiÄÄAw ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼ÄÄ «zÉÄ² ðÄÄ¥ÁgÄ PÉÄAzÄæUÄ¼ÄVzÄÝ³ÉAzÄÄ w½zÄÄ\$gÄÄvÀÛzÉ. ðÄÄ¥ÁjUÄ¼ÄÄ vÄ³ÄÄä ðÄÄArUÄ¼ÄfÄÄß F ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼Ä°è vÉgÉAiÄÄÄwÛzÄÝgÉAzÄÄ G´ÉèÄT „ÄÄVzÉ. ¥Äæ³ÄÄÄR PÄqÄ®Ä ðÄÄ¥ÁgÄ³ÄÄ §AiÄÄðUÄd CxÄ³Ä “ÉÆæÄZi, „ÉÆÄ¥ÁgÄ ðÄÄvÄÄÛ PÄ´Äât gÉÄ³ÄÄ ¥ÄlÖtUÄ¼Ä ðÄÄÆ®PÄ fÄqÉAiÄÄÄwÛvÄÄÛ. UÉÆÄzÄ³Äj ðÄÄvÄÄÛ PÄÈµÄÜfÄç wÄgÄzÄ ¥ÄæzÉÄ±ÄUÄ¼Ä°èfÄ gÉÄ³ÄÄ ¥ÄlÖtUÄ¼ÄÄ ðÄÄ®AiÄÄ °ÄUÄÆ ¥ÄÆ³Äð EArÄ,ï zÉÄ±ÄUÄ¼ÄÉÆqÄfÉ ðÄÄ¥ÁgÄ ðÄiÁqÄÄwÛzÄÝ³ÉAzÄÄ mÄ®«Ä w½ „ÄÄvÄÛfÉ. ±ÄvÄ³Ä°ÄfÄgÄÄ CAzÄÄ vÄ³ÄÄäzÉÄ DzÄ ðÄÄ¥Áj °ÄqÄUÄÄUÄ¼ÄfÄÄß °ÉÆAçzÄÄÝ «zÉÄ² ðÄÄ¥ÁgÄ ðÄiÁqÄÄwÛzÄÝgÉÄ\$zÄPÉl „ÄQèAiÁiÄV ±ÄvÄPÄgÄtÄAiÄÄ fÄtâzÄ ðÉÄÄ´É ¥Äl „ÄÜÄ“sÄ³Ä¼ÄÄ¹ °ÄqÄVfÄ avÄæ³ÄfÄÄß fÄ³ÄÄ PÄt§³ÄÄzÄVzÉ. °ÄUÉAiÉÄÄ gÉÆÄ³ÄÄfï ZÄPÄæ³ÄwðUÄ¼ÄÄ fÄtâUÄ¼ÄÄ ZÄAzÄæ³Ä½î §½

zÉÆgÉAiÀÄwÛgÀÄªÀÄzÀjAzÀ ±ÁvÀªÁºÀÆÀgÀÄ «zÉÄ±ÀUÀ¼ÉÆqÀÉÉ
ªÁª¥ÁgÀ ,ÀA¥ÀPÀð«lÄÖPÉÆArzÀÝgÉA§ÄzÀPÉl §®ªÄzÀ DzSÁgÀ«zÀÝAvÁVzÉ.

(CzÉÄ., ¥ÄÄ.215)

“ÈzÀPzsÀªÄð ¥Äæ, ÁgÀzÉÆAçUÉ ªÄzsÀªKµÀª ªÄwÛvÀgÀ
zÉÄ±ÀUÀ¼ÉÆAçUÉ. ,ÁjUÉ ,ÀA¥ÀPÀðªÄÀ C©üªÀÈçPUEÆAqÀÄ ªÁª¥ÁgÀ
ªÁtÀdªªÄ “É¼ÉAiÀÄ®Ä C£ÄÄPÀÆ®ªÄ¬ÄvÄÄ. ªÁª¥ÁjUÀ¼ÄÄ ,ÀAWÄ,
±ÉæÄtÀUÀ¼À£ÄÄß ,ÄÜ¹¹PÉÆAqÀÄ zÉÄ²ÄAiÄÄ ªÄvÄÄÜ «zÉÄ² ªÁª¥ÁgÀzÀºè
¥Äæ§®gÀzÀgÀÄ. gÉÆÄÄ zÉÄ±ÀzÉÆAçUÉ “sÁgÀvÀzÀ ªÁª¥ÁgÀªÄÄ
wÄªÄæUÉÆArvÄÄ. PÄÄ±Á£ÄgÀÄ “sÁgÀvÀzÀºè ªÉÆlÖªÉÆzÀ®Ä a£ÄßzÀ
£ÁtÀUÀ¼À£ÄÄß ZÀ¬ªÄuÉAiÄÄºè vÀAçzÀÝjAzÀ EAqÉÆÄ-AiÄÄgÉÆÄ!AiÄÄfi
ªÁª¥ÁgÀ C©üªÀÈçPUEÆArvÄÄ. “sÁgÀvÀzÀ ,ÀA¥ÀPÀðªÄÀ «zÉÄ±ÀUÀ¼ÉÆA
çUÉ ªÉZÄÄÑvÀÜ ªÉÆÄzÀºÁUÉ CzÀgÀ PÄ¬ÉAiÄÄ ªÉÄ®Æ ¥Äæ“sÄÄ GAmÁV
‘UÄAzSÁgÀPÄ¬É’ jA§ «Ä±ÀæPÄ¬ÉAiÄÄÆ C¹ÜvÀÉPÉl §AçvÄÄ.

(¥ÄæaÄfÄ “sÁgÀvÀzÀ EwºÄ,À,

PÉ. ,ÄzÄ²ªÄ, CzÉÄ., ¥ÄÄ.227)

UÄÄ¥ÄÛgÀPÀ®zÀ ªÁª¥ÁgÀªÄÄ «zÉÄ±ÀUÀ½UÄÆ ªÀ©âvÄÄÜ, PÄ¬Áât, ZÉ¬i,
“ÉÆæÄZi ªÄvÄÄÜ PÄªA¬É §AzÀgÀÄUÀ¼Ä ªÄÆ®PÄ DUÉßÄAiÄÄ KµÀª
ªÄvÄÄÜ aÄ£ÁzÀ eÉÆvÉ ªÉaÑfÄ «zÉÄ²ªÁª¥ÁgÀ £ÄqÉAiÄÄwÛvÄÄÜ.
“sÁgÀvÀzÀ ªÁª¥ÁgÀªÄÄ F PÀ®zÀºè gÉÆÄªÄÄfi ,ÄªiÄædªzÉÆqÀÉÉ
ªÉaÑzÄÄÝ CºèAzÀ CçüPÄªÄzÀ DzÄAiÄÄ §gÄÄwÛvÄÄÜ. EzÄÄ gÉÆÄªÄÄ£ÄßgÀ
DyðPÄvÉUÉ jµÄÄÖ ªÉÆqÉvÀ ©vÉÜAzÀgÉ gÉÆÄªÄÄfi ,ÁPÄðgÀªÄÄ
“sÁgÀvÀzÀ eÉÆvÉv£Ä ªÁª¥ÁgÀzÀ ªÉÄ¬É CqÉvÀqÉ «çü¹vÄÄ. ¥Ä²ÑªÄzÀ
EvÁgÀ zÉÄ±ÀUÀ¼ÄzÀ Ff¥iÖ, CgÉÄ©AiÄiÄ, VæÄPi, ¹jAiÄiÄ ªÄÄAvÁzÀ
zÉÄ±ÀUÀ½UÉ ªÄÄvÄÄÜ, “É¬É¹¼ÄÄªÀ ²ÉUÀ¼ÄÄ, §mÉÖ, ,ÄA¬ÁgÀ
¥ÄzÀxÀðUÀ¼ÄÄ, ,ÄÄUÄAzSÀ zÀæªÄªUÀ¼ÄÄ, EArUÉÆ, vÉAv£ÁPÄ¬Ä
ªÄvÄÄÜ zÄAvªÄ£ÄÄß gÄ¥ÄÄÜªÄiÄr, a£Äß, “É¹î, gÉÄµÉäÄ ªÄvÄÄÜ
PÄÄzÄÄgÉUÀ¼À£ÄÄß ªÉZÄÄÑV DªÄzÄÄ ªÄiÄrPÉÆ¼Äî¬ÁUÄÄwÛvÄÄÜ. »ÄUÉ
«zÉÄ²ªÁª¥ÁgÀçAzÀ CçüPÄ,ÀA¥ÀvÄÄÜ “sÁgÀvÀPÉl §gÄÄwÛvÄÄÜ.
¥sÄ¬ÄAiÄiÄ£ÄÄÄ PÉjÄ,î (,ÄªÄÄzÀæ a¥ÄÄà)UÀ¼À£ÄÄß ªÄtZÀ
ªÄiÄzsÀªªÄªÄV G¥ÄAiÉÆÄV,ÄÄwÛzÀÝgÉAzÄÄ w½¹zÀÝ£É. PÄ,îªÄiÄ,î£Ä
‘EArPi ¥ÉèPÄÄ,Äª,î’ ¥ÄÆªÄð ªÄvÄÄÜ ¥Ä²ÑªÄzÀ §AzÀgÀÄUÀ½AzÀ
²æÄ®APÁPÉl ,ÄªÄÄzÀæªÄiÄUÄð«vÉÜAzÄÄ, CzÀgÀ ªÄÄÆ®PÄ
PÄÈ¶Ä,ÄÄÜUÀ¼ÄÄ, UÄAzSÀzÀªÄgÀ gÄ¥sÄÜUÄÄwÛzÀÝªÉAzÄÄ
w½¹,ÄÄvÄÄzÉ. PÄ,îªÄiÄ,î£ÄÄ aÄ£ÄçAzÀ §gÄÄwÛzÀÝ gÉÄµÉä,
EÄyAiÉÆÄ!AiÄiÄzÀ zÄAvÀUÀ¼Ä §UÉ¹ w½¹,ÄÄvÄÄzÉ.

(¥ÄæaÄfÄ “sÁgÀvÀzÀ EwºÄ,À, PÉ. ,ÄzÄ²ªÄ,

CzÉÄ., ¥ÄÄ,256-257)

°ÉaÑfÀ ðÁâ¥ÁgÀ²ÀÀ «²ÀÄÄiÄÄzÀ gÀÆ¥ÄzÀ°è fÀqÉAiÄÄwÛvÄÄÛ.
 GlàfÀ ðÁâ¥ÁgÀ,ÀÜgÄÄ PÄÄIÄÄ§UÄ¼ÉÆAçUÉ UÄÄA¥ÄÄ UÄÄA¥ÄV
 UÄrUÄ¼Ä°è °ÉÆÄUÄÄwÛzÄÝgÄÄ. °ÉÄt,ÀfÄÄß PÄvÉÜAiÄÄ °ÉÄÄ-É ,ÀÜ¼Ä
 çAzÀ ,ÀÜ¼ÄPÉÌ ,ÄV,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. fÀUÄgÀUÄ¼Ä°è ðÄÄ½UÉUÄ¼Ä °ÉÄÄ-É
 zsÄédUÄ¼ÄfÄÄß °Äj,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. ðÁâ¥ÁgÀ,ÀÜgÄ §½ °ÉÄgÀ¼Ä²ÄzÀ
 §AUÄgÀ fÄtâUÄ½gÄÄwÛzÄÝ²ÄÄ. vÄ«Ä¼ÄÄ ¥ÄæAvÄâ²ÄÄ ¥ÄæaÄfÀ PÄ®
 çAzÀ®Æ «zÉÄ² ðÁâ¥ÁgÀPÉÌ, °É,ÄgÄÄ²Ä¹AiÄiÄVzÄÄÝ E°è zÉÆgÉAiÄÄ²Ä
 °ÉÄt,ÄÄ, UÄAzsÄ, ±ÄÄAp, K®QÌ, Cj²t, zÄAvÄ, ðÄÄvÄÄÛUÄ¼ÄÄ, °AwÛ
 ðÄÄvÄÄÛ °AwÛ §mÉÖUÄ½UÉ «zÉÄ±ÄUÄ¼Ä°è °ÉaÑfÀ °ÉÄrPÉ-ÄvÄÄÛ. «zÉÄ²
 ðÁâ¥ÁgÀ²ÄfÄÄß °ÉÄ§,ÄÄ²ÄAvÉ DUÄ,ifÀ PÄ®zÀ gÉÆÄÄ fÄtâUÄ¼ÄÄ F
 ¥ÄæzÉÄ±ÄzÀ°è zÉÆgÉw²É. ¥Éj¥Äè,ï UÄæAxÄzÀ°è CgÉÄ©AiÄiÄ, Ff¥iÖ,
 gÉÆÄ²Äii zÉÄ±ÄUÄ¼ÄÉÆAçUÉ vÄ«Ä¼ÄÄfÄqÄÄ ðÁâ¥ÁgÀ ,Ä§AzsÄ °ÉÆA
 çvÉÜAzÄÄ w½,ÄÄvÄÜzÉ, ¥ÄAqÄâ zÉÆgÉAiÉÆÆsÄfÄÄ vÄfÄß EßÄgÄÄ
 gÄAiÄÄ°sÄjUÄ¼ÄfÄÄß DUÄ,ÄÖ,ifÀ D,ÄÜfÄPÉÌ PÄ½¹zÄÝfÄÄzÄÄ w½zÄÄ
 §gÄÄvÄÜzÉ. ,ÄUÄgÀ ðÁâ¥ÁgÀ ,ÄA¥ÄPÄð«zÄÝ §UÉÍ CÉÉÄPÄ DzsÄgÀUÄ¼ÄÄ
 zÉÆgÉw²É, «zÉÄ² °ÄqÄUÄÄUÄ¼ÄÄ PÄÄzÄÄgÉUÄ¼ÄfÄÄß vÄAzÄÄ
 vÄ«Ä¼ÄÄfÄfÄÄ °É-É-Ä¼ÄÄ²Ä ðÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄfÄÄß PÉÆ¼ÄÄ®Ä PÄçzÄÄÝ
 PÄÄzÄÄgÉUÄ½UÉ «²ÀÄÄiÄÄ ðÄiÄrPÉÆ¼ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. ,Ä°AiÄÄÆgÄÄ
 JfÄÄß²ÄÄzÄÄ ¥Äæ²ÄÄÄR §AzÄgÄVzÄÄÝ C°èUÉ CÉÉÄPÄ «zÉÄ²
 °ÄqÄUÄÄUÄ¼ÄÄ §gÄÄwÛzÄÝ²ÄÄ. '²¥ÉðAiÄÄPÄð' §AzÄjfÀ §½ jvÄÜgÄzÀ
 °É¼ÄQfÀ ðÄÄfÉAiÄÄfÄÄß (Light House)²ÄiÄðt ðÄiÄr gÄwæAiÉÄ®è
 Gj,ÄÄ²ÄAvÉ ðÄiÄr °ÄqÄUÄÄUÄ¼ÄÄ ,ÄAZÄgÀPÉÌ CÉÄÄPÄÆ®
 ðÄiÄrPÉÆnÖzÄÝgÄÄ. ¥ÄÄ°Ägi ¥Äæ²ÄÄÄR §AzÄgÄVzÄÄÝzÄ®èzÉ zÉÆqÄØ
 fÄUÄgÀ²ÄÇ DVvÄÄÛ. E°è PÄÄzÄÄgÉ, °ÉÄt,ÄÄ, UÄAzsÄ, zÄQëtzÄ
 ðÄÄvÄÄÛUÄ¼ÄÄ, ²æÄ®APÄzÄ ²æÄ²ÄAvÄgÄ ðÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄÄ ðÁâ¥ÁgÀ
 fÄqÉAiÄÄwÛvÄÄÛ. ¥ÄÄ°Ägi fÄ°è CÉÉÄPÄ °sÄµÉUÄ¼ÄfÄßqÄÄ²Ä
 zÄÄ°sÄ¶UÄ½zÄÄÝ ðÁâ¥ÁgÀPÉÌ CÉÄÄPÄÆ®²ÄVvÄÄÛ. ðÄÄÄfæ §AzÄjUÉ §AzÄ
 zÉÆqÄØ °ÄqÄUÄÄUÄ¼Ä°èfÄ ðÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄfÄÄß aPÄÌ zÉÆÄtÄUÄ¼Ä°è
 §AzÄjUÉ ,ÄV,ÄÄwÛzÄÝgÄÄ. °ÉÄgÉ fÄr fÄ°è °É-É-Ä¼ÄÄ²Ä ²ÉUÄ¼ÄÄ
 zÉÆgÉAiÄÄwÛzÄÝ²ÄÄzÄÆ, °ÄqÄUÄÄUÄ¼ÄÄ zÄÄgÄ¹Û PÄAiÄÄð²ÄfÄÄß
 fÄÄjvÄPÉ®,ÄUÄgÄgÄÄ ²Äð»,ÄÄwÛzÄÝgÉAzÄÄ w½zÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ. aÄfÄ
 ðÄÄwÛvÄgÄ «zÉÄ±ÄUÄ¼ÄÉÆAçUÉ ðÁâ¥ÁgÀ ,ÄA¥ÄPÄð«zÄÄÝzÄPÉÌ,
 ZÄ®ÄPÄâgÄ ±Ä,ÄfÄUÄ¼Ä°è ðÄÄvÄÄÛ «zÉÄ² §gÄÄtÄUÉUÄ¼Ä°è ,ÄPÄµÄÄÖ
 «²ÄgÄUÄ¼ÄÄ ®°sÄâ«²É.

(CzÉÄ.,¥ÄÄ.301-302,

350)

gÄ¥sÄÛUÄÄwÛzÄÝ ðÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄÉAzÄgÉ °ÄwÛAiÄÄ fÄÆ®Ä, §mÉÖ,
 MgÄmÄzÄ ðÄÄvÄÄÛ fÄAiÄÄ²ÄzÄ ðÄÄ¹èfï §mÉÖ, ZÄ¥ÉUÄ¼ÄÄ, ZÄ²ÄÄð, ²Ä°,
 zsÄÆ¥Ä, «Ä¼ÄÉAiÄÄzÉ-É, CqÄPÉ, vÉAUÄÄ, ²æÄUÄAzsÄ, vÉÄUÄ, J¼ÉüÉÜ,
 zÄAvÄ, fÄ«®ÄUÄj ðÄÄÄAvÄzÄ²ÄÄUÄ¼ÄV²É. D²ÄÄzÄUÄÄwÛzÄÝ
 ðÄ,ÄÄÛUÄ¼ÄÉAzÄgÉ ðÄÄvÄÄÛ, RdÆðgÄ, aÄfÄß, UÄÄ-Ä²ÄÄgÄÄ, E¹AiÄÄ

zÁæPÁëgÀ,À vÁªÄÄæ, vÀªÀgÀ, ÀvÀÄ, ®ªÀAUÀ, UÀnÖUÁdÄ, a£ÀßzÀ °ÁUÀÆ
 “É½îAiÄÄ £ÁtªªÄÄAvÁzÀªÄÄ. Qæ.±Ä. 1£ÉÄ ±ÀvÀªAiÁ£ÄzÀ “¥Éj¥Àè,ï D¥sï
 ¢ JjwæAiÄÄ£ï ¹Ä” UÀæAxÄzÀ°è CA¢£Ä gÁµÀÖçPÀÆIzÀ PÁ®zÀ F ¥ÀæªÄÄÄR
 DªÄÄzÄÄªÄÄvÄÄÜ gÀ¥sÄÄÜªÄ,ÄÄÜUÀ¼Ä §UÉÍ G-ÉèÄT,À-ÁVZÉ.

**(¥ÁæaÄ£Ä “sÁgÀvÄzÀ EwªÁ,À, qÁ.PÉ. ÀzÁ²ªÄ,
 ¢ÉÄÊ,ÀÆgÄÄ, 2004, ¥ÄÄ. ÄÄ. 366)**

¥À²ÑªÄÄ PÀgÁªÀ½AiÄÄªÄÄÆ®PÀ zÀQët ¥ÀÆªÀðPÀgÁªÀ½ªÄÄÆ®PÀ
 £ÁqÉAiÄÄÄwÜzÄÝªÄª¥ÁgÀ PÀrªÉÄ ¥ÀæªAiÁtzÁV¢ÝvÄÄ. ¥ÄÄ¼ÄPÉmi,
 ¢ÄÄzÁæ,ÄÄ, £ÁgÀ¥ÄIÖtA, PÁªÉÄj ¥ÄIÖtA, PÀ½AUÀ¥ÄIÖtAUÀ¼ÄªÄÄÆ®PÀ
 aÄt, ¥ÉUÀÆgÁdª (zÀ.§ªAiÁð)ªÄÄÆ®PÀ (ªÄ®AiÁiÁ), ÀÄªAiÁvÄæ, eªªÄ,
 ¹Aª¼ÄzÉÄ±AUÀ¼ÄÆqÀ£ÉªÄª¥ÁgÀ ÀA¥ÀPÀð«¢ÝvÄÄ. §tÚzÀ §mÉÖ, CQì,
 PÀ©ât, ¥ÉIÄè¥ÄÄª, ÀÄ-ÁgÀ¢£Ä,ÄÄ, UÀAzsÀ, ¥ÄªªÄ¼ÄzÄæªÄª, vÉÊ®
 ¢ÄÄvÄÄÜ PÀ®Äè,ÀPÀlgÉªÉÆzÀ-ÁzªÄÄ gÀ¥ÁÜUÄÄwÜzÄÝªÄÄ.

**(zÀQët “sÁgÀvÄzÀ EwªÁ,À, gÁdª & ÀªAiÁd,
 ¥sÁ-ÁPÁë, w¥ÄIÆgÄÄ, 2006, ¥ÄÄ.71)**

PÀ®Äè,ÀPÀlgÉ, VqªªÄÄÆ°PÉ, UÉÆÄªÄzÄzÁ§Ä®è,ªÄÄZÀ°¥ÄIÖt,
 ¢AiÁªªÄªªÄÄÆ®PÀ «zÉÄ±AUÀ½UÉ §AzÄjªAzÀ gÀª£ÉAiÁiAUÄÄwÜzÄÝªÄÄ,
 §mÉÖUÀ¼ÄÄ, -ÉÆÄªAzÀ ¥ÁvÉæUÀ¼ÄÄ, ¢ÄÄt,É°ÀtÄÜ, PÉÆ§âj, -ÉÆgÉPï,
 vÉAV£ÀPÀ-Ä, ZªªÄðzÀªÄ,ÄÄÜUÀ¼ÄÄ,ªÄÄ,Á° ¥ÄzÁxÀðUÀ¼ÄÄ,
 ¢ÄÄAvÄÄÜ, gÀvÄß,ªÄdæ, VqªªÄÄÆ°PÉUÀ¼ÄÄ ¥À²ðAiÁiÁªÄÄvÄÄÜ
 ¥ÀÆªÀðD¡üæPÀ °ÁUÀÆ Ff¥iÖ zÉÄ±AUÀ½UÉ gÀ¥ÁÜUÄÄwÜzÄÝªÄÄ. ¹-ÉÆÄ£ï,
 CgÉÄ©AiÄÄ «±ÉÄµÀªÁVªAiÁ°ØÄªï ¢éÄ¥AUÀ½UÉ CQì, UÉÆÄ¢ü,
 -ÉÄ¼ÉP¼ÄÄUÀ¼ÄÄ,ªÄwÜ§mÉÖªÉÆzÀ-ÁzªÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß gÀ¥sÄÄÜ
 ¢AiÁqÀ-ÁUÄÄwÜ¢ÝvÄÄ. ¥ÉÆÄZÄÄðVÄ,ÁgÀ zÀQët CªÉÄjPÀzÀ ¥ÉgÄÄ«ªAzÀ
 a£ÀßªÄ£ÄÄß vÄj¹PÉÆ¼ÄÄîwÜzÄÝgÄÄ. aÄ£Á¢AzÀ PÀ,ÀÆÜj
 DªÄÄzÁUÄÄwÜvÄÄÜ. C©¹ÄªAiÄÄ (EyAiÉÆÄ¡AiÄÄ)¢AzÀ ¹¢Pd£ÁAUÄzÀ
 UÄÄ-ÁªÄÄgÀ£ÄÄß ©eÁ¥ÄÄgÀªÄÄvÄÄÜ CªªÄÄzï £AUÄgÀzÀ ÀÄ-ÁÜ£ÄgÄÄ
 vÄj¹PÉÆ¼ÄÄîwÜzÄÝgÄÄ.

(zÀ.“sÁ.zÀ EwªÁ,À, CzÉÄ.,

¥ÄÄ. 145)

CzsÁǎAiÄÄ - 4

UÀrAiÄiÁZÉV£Ä "sÁgÀwÃAiÄÄ ,ÄÄ,Àløw

¥ÁæaÃ£Ä PÁ®zÀ°è "sÁgÀvÀªÄÄ «zÉÃ±ÀUÀ¼ÉÆqÀ£É ,ÄÄ¥ÀPÀð
 EIÄÖPÉÆArgÀ°®è. CzÄÄ MAnAiÄiÁVAiÉÄÄ EçYvÄÄ JA§ C©ü¥ÁæAiÄÄ
 ¥ÁæZÀ°vÀ«vÄÄÜ. DzÄgÉ EwÜÄa£Ä "sÁgÀwÃAiÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ «zÉÃ²ÄAiÄÄ
 «zÁéA,ÄgÄÄ vÄªÄÄ ,ÄÄ±ÉÆÄzsÀ£ÉUÀ½AzÀ F «µÄAiÄÄzÀ ¢ÉÄÄ´É °ÉÆ,Ä
 ¢ÄiÄ»wAiÄÄ£ÄÄß MzÄV¹zÁYgÉ. F ,ÄÄ±ÉÆÄzsÀ£É¬ÄAzÁV "sÁgÀvÄzÀ
 KPÁAQvÀ£ÄzÀ ¹zÁPavÀªÄ£ÄÄß FUÄ PÉÊ©qÄÄªÄAvÁVzÉ. "sÁgÀwÃAiÄÄgÄÄ
 MªÉÄª ¢Ä®,É °ÉÆÄV «zÉÃ±ÀUÀ¼Ä°è ¢Ä,Á°ÄvÄÄUÀ¼Ä£ÄÄß ,ÄÜ¹zÄÄzÄÄ
 ¢ÄÄvÄÄÜ CªÄgÀ £ËPÁAiÄiÁ£Ä ,Á°Ä,ÀUÀ¼Ä «ZÁgÀªAV EAzÄÄ AiÄiÁgÄÆ
 §zÀ®Ä ¢ÄiÁvÄÄ CqÄÄªÄAw®è. CzÄgÄÆ F πnÖ£Ä°è E£ÄÆß °ÉaÑ£Ä
 ,ÄÄ±ÉÆÄzsÀ£É DUÄ "ÉÄPÁVzÉ. ¢Äª¥ÁgÄ ¢ÄtÄdª CxÄªÄ ,ÄÄ,Àløw
 °ÉÆgÄzÉÃ±ÀUÀ¼ÉÆqÀ£É «,ÄÜj,Ä"ÉÄPÁzÁgÉ. CzÄÄ ,Ä»µÄÄÜvÉ ¢ÉÆzÄ´AzÀ
 vÄvÁéUÀ¼Ä£ÄÄß CzsÄj,ÄÄvÄÜzÉ. "sÁgÀwÃAiÄÄgÄÄ F ç±ÉAiÄÄ°è
 °ÉÆgÄzÉÃ±ÀUÀ½UÉ °ÉÆÄUÄ®Ä F £Ä®Äi ¥ÁæªÄÄÄR PÁgÀtUÀ½gÄ§°ÄÄzÄÄ:
 (1) C£ÉéµÄuÉ, 2. ¢Äª¥ÁgÄ ¢ÄÄvÄÄÜ ¢ÄtÄdª 3. zsÄªÄÄð¥Áæ,ÁgÄ 4.
 ,Á°Ä,Ä¥ÁæªÄÈwÜ. zsÄªÄÄð¥Áæ,ÁgÄzÀ°è "sÁgÀwÃAiÄÄgÄÄ
 ¢ÄÄÄ¹èªÄÄgÄAvÉ AiÄiÁªÄ «zsÄªÄzÀ §®¥ÁæAiÉÆUÄªÄ£ÄÆß
 C¼ÄªÄR¹PÉÆ¼Äî°®è. ¢Ä,ÄÜªÄÄ±ÄªÉ£ÉAzÄgÉ d£Ä vÁªÉÄ ,ÁévÀB GvÁì°Ä
 çAzÀ "sÁgÀwÃAiÄÄ ,ÄÄ,ÀløwAiÄÄ ¢ÄÄr°UÉ ,ÉÄjzÄgÄÄ. F GvÁì°ÄPÉi
 "sÁgÀwÃAiÄÄ ,ÄÄ,ÀløwAiÄÄ GzÁvÄÜ ¢ÄiÈ®ªUÀ¼ÄÄ ¢ÄÄÄRªªÄzÄªÄ.

¥ÁæaÃ£Ä PÁ®zÀ°è "sÁgÀwÃAiÄÄ ,ÄÄ,ÀløwAiÄÄ ¥Áæ"sÁªÄªÄÄ
 ¢ÄAiÄÄªÄª ¢ÄÄvÄÄÜ ¢ÄÄzsÄª KµÄª °ÁUÄÆ DUÉßÄAiÄÄ KµÄª zÉÃ±ÀUÀ¼Ä°è
 DVgÄÄªÄzÄÄ UÄªÄ£Äª°ÄðªVzÉ. dªÄÄðπAiÄÄ ¥ÁæZÄª

,ÀA±ÉÆÄzsÀÉÁvÀdÕ C^ˆið,ÉÖöÊË F §UÉÎ GvÀÛ^²ÀÄ «^²ÀgÀuÉ æÄrzÁÝÉ.
 ,À^²Ägî PÀAzî, §^ˆì ^²ÀÄvÀÄÛ PÉÆÄxÁË ÆÀUÀgÀUÀ^¼À°è “sÁgÀwÄAiÄÄ
 ,ÀA,ÀlðwAiÄÄ ¥Äæ”sÁ^²À °ÉaÑÆÄzÁVzÉ. ^¹AzÀÆ §AiÄÄ°ÆÀ ÆÀUÀjPÀvÉAiÄÄ
 PÁ®çAzÀ®Æ “sÁgÀvÀ ^²ÉÄ,À¥ÉÆÄmÉÄ«ÄAiÄiÄ ÆÀUÀjPÀvÉ AiÉÆqÀÉÉ
^²Äâ¥ÁgÀ,ÀA¥ÀPÀð^²ÄÆÄß °ÉÆAçvÄÄ. ^²ÄÄÄAzÉ C^ˆÉUÀìAqÀgÀÆÀ PÁ®zÀ°è F
^²Äâ¥ÁgÀ,ÀA¥ÀPÀð ^²ÄÄÄAzÄÄ^²Äj-ÄvÄÄ. C±ÉÆÄPÀ ZÀPÀæ^²Äwð PÀ^¼ÀÄ»^¹zÀ
 zsÀ^²ÄÄð^²ÄÄ°Ä^²ÄiÁvÀÈUÀ^¼ÄÄ ^¹jAiÄiÄ, ^²ÄiÄâ^¹qÉÆÄxÄiÄiÄ, j|gÀ,î, PÁjAxî
^²ÄÄvÄÄÛ FfËiÖÆÀ°è “sËZÀP zsÀ^²ÄÄð^²ÄÄÆÄß °ÀgÀrzÀgÄÄ. EzÀPÀÆi
 »AzÉAiÉÄÄ “sÁgÀvÀ gÉÆÄ^²ÄiïÆÉÆAçUÉ ^²Äâ¥ÁgÀ,ÀA¥ÀPÀð EiÄÖ
 PÉÆArvÄÄÛ. ^²ÄÄÄAzÉ ,ÀA,ÀlðwPÀ ,ÀA¥ÀPÀð^²ÄÇ “É^¼É-ÄvÄÄ. “sÁgÀvÄzÀ
 ,ÀASÁâ±Á,ÀÛç, ^²ÉËzÀâ, vÄvÄé±Á,ÀÛç, AiÉÆÄUÀ, ,ÀÆvÄæzÀ “ÉÆA”É DI
^²ÄÄvÄÄÛ RUÉÆÄ^¼À «eÄÖÆÀ^²ÄÄ gÉÆÄ^²Äiï ,À^²ÄiÄædâzÀ°è
 dÆÀ|æAiÄÄ^²Ä-ÄvÄÄ.

VæÄ,îÆÀ ^²ÄAiÄÄ^²ÄâçQìÆÀ°èzÄÝ “ÄâQÖÄjAiÄiÄ ,À^²ÄiÄædâ^²ÄÄ
 “sÁgÀwÄAiÄÄ ,ÀA,ÀlðwAiÉÆAçUÉ æPÀì^²ÄwðAiÄiÄvÄÄÛ. GzÀ°ÀgÀuÉUÉ
 “sÁgÀvÄzÀ°è D^½zÀ-“ÄâQÖçAiÄiÄzÀ gÁdÆÄzÀ ^²ÉÄÆÄAzÀgÀÆÄß “ËZÀP
^²ÄÄvÄÄ^²Ä®A©AiÄiÄzÀ. ^²ÉÄÆÄAzÀgÀÆÄß “ËZÀP ,À»vÄâ PÀÈw
 “«Ä°AzÀ¥ÄÆÁi”^²ÄÆÄß gÄa^¹zÀ. CzÀgÀ°è ^²ÉÄÆÄAzÀgÀÆÄß PÉÄ^½zÀ
 ¥Äæ±ÉBUÀ^½UÉ “ËZÀP ©üPÀëÄ ÆÀUÀ,ÉÆÀ æÄqÀzÀ
 ¥Äæ±ÉÆBÄvÄÛgÀUÀ^½É. F CA±ÀUÀ^¼ÄÄ EAqÉÆÄ-VæÄPî ^²Ä®AiÄÄzÀ°è
 “ËZÀP ^²ÄÄvÄzÀ ¥Äæ”sÁ^²À^²ÄÆÄß w^½AiÄÄ®Ä CÆÄPÀÆ®^²Äv^²É. PÄÄ±ÁÆÀ
 CgÀ,ÀgÄÄ »AzÀÆ ^²ÄÄvÄÄÛ “ËZÀP^²ÄÄvÄUÀ^¼ÉgÀqÀPÀÆi ¥ÉÆæÄvÄì°Ä
 æÄrzÀgÄÄ. «^²ÄiÁPÀmî¥ÉË,À,î ^²ÄÆÀ DgÄzsÀPÀÆÁVzÄÝ. E^²ÄÆÄ °ÉÆgÀr^¹zÀ
 ÉÄtâUÀ^¼À ^²ÉÄÄ-É ^²ÄÆÀ avÄæ ©r,À^ˆÁVzÉ. PÄæµÀì “ËZÀP
^²ÄÄvÄÄ^²Ä®A©üAiÄiÄvÄzÄÝ. PÄÄ±ÁÆÀgÀ PÁ®zÀ°è “ËZÀP ^²ÄÄvÄÄ^²Ä aÄuÄ,
^²ÄÄzsÀâ KµÄâ ^²ÄÄvÄÄÛ DUÉBÄAiÄÄ KµÄâzÀ°è °ÀgÀrvÄÄ.

vÀPÀë^ˆÉUÉ §AzÀ VæÄPî gÄAiÄÄ”sÁj °É°AiÉÆÄqÀgÀ,îÆÄÄ
^²Ä,ÄzÉÄ^²ÄÆÀ DgÄzsÀPÀÆÄzÀ, “É,ÀBUÀgÀ JA§°è C^²ÄÆÄÄ ,ÀÛ^¹zÀ
 ,ÀUÀ”sÄ^²ÉÇAzÄÄ ^²Ä,ÄzÉÄ^²ÄÆÀ ^²ÉÄÄ-É C^²ÄæVzÄÝ ÆÀA©PÉ ^²ÄÄvÄÄÛ
 “sÀQÜAiÄÄ ¥ÄæwÄPÀ^²ÄvzÉ. MnÖÆÀ°è “sÁgÀwÄAiÄÄ ,ÀA,Àlðw vÀÆÄß
^²ÉÄÄ®Æ DPÀæ^²ÄÄt ^²ÄiÄr ^²ÉÄÄ-ÉgÀV§AzÀ CÆÄPÀ «zÉÄ^²ÄAiÄÄgÀÆÄÆB
 vÀÆÄß ^²ÄÄr°è vÄÄA©PÉÆArvÄÄ. PÄÄ±ÁÆÀgÀ PÁ®zÀ°è gÀÆ¥ÄÄUÉÆAqÀ
 UÄZsÁgÀ^²®àPÀ^ˆÉAiÄÄÄ, “sÁgÀwÄAiÄÄ ^²Ä,ÄÄÛ^²ÄÆÄß DzSÄj^¹ “É^¼É-ÄvÄÄ.
 ,À^²ÄÄgîPÀAzîÆÀ°è “ËZÀP^²ÄÄvÄ ¥Äæ^²ÄÄÄRâ ¥ÄqÉçvÄÄÛ. ,ÀAUÀ”sÄzÀæÆÉAS
 “ËZÀP ©PÀëÄ”ËZÀP ,À»vÄâ PÀÈw^²ÉÇAzÀÆÄß aÄæ “sÄµÉUÉ vÄdÄð^²ÉÄ
^²ÄiÄrzÀ, CzÄÄ ,ÉÆVéAiÄiÄÆÀ JA§°è Qæ.±Ä. ^²ÄÄÄgÀÉÉÄ ±ÄvÄ^²ÄiÄÆÄzÀ°è
 zÉÆgÉ-ÄvÄÄ. PÉÆÄxÁË “ËZÀP^²ÄÄvÄzÀ ^²ÄÄvÉÆUÄzÄÄ ¥Äæ^²ÄÄÄR
 PÉÄzÀæ. DWÄÛæ,ÀÛÆÀ^²ÄÄ ^²ÄiÄÄiÄiï ^²ÄÄvÄÄÛ PÄÄ±ÁÆÀgÀ D^½PÉUÉ
 M^¼Ä¥ÄnÖvÄÄÛ. DUÀ “sÁgÀwÄAiÄÄ ,ÀA,Àlðw C°è “ÉÄgÀÆjvÄÄ.

aĀuĀ: Qæ.±À. MAzÀfÉĀ ±ÀvÀāiÁfÀzÀ °ÉÆwŪUÁUÀ-ÉĀ "sÁgÀvÀ āĀvÀĀŪ aĀuĀ zÉĀ±ÀUÀ¼À fÀqĀĀÉ ,ĀĀ,ĀlŵwPĀ ,ĀĀ\$AzsÀ DgĀĀ"sĀĀVvÉUzĀĀ fĀĀ\$-ĀVzÉ. PĀ²āĀgĀçAzÀ °À®āĀ āĀĀĀč "ĒzĀp «zÁéĀ,ĀgĀĀ °ÉāñfĀ ,ĀASÉāAiĀĀ°è aĀuĀPÉl °ÉÆĀzĀgĀĀ zsĀāĀđgĀvĀß āĀvÀĀŪ PĀ±ĀāŷāĀvĀAUĀ CāĀgĀĀ Qæ.±À.58gĀ°è aĀuĀzĀ CgĀ,Ā «ĀAUī.° D°ÁéfĀzĀ āĒĀĀgÉUÉ CāĀfĀ D,ĀŪfĀPÉl "sĒĀn PÉÆlŌgĀĀ. C°èzĀĀY CfÉĀPĀ "ĒzĀpUĀæAxĀUĀ¼ĀfĀĀß aĀuĀ "sĀμÉUÉ vĀdĀđ-Ā āiĀrzĀgĀĀ. F ç±ÉAiĀĀ°è fĀ®AzĀ «±Āé«zĀā®AiĀĀčAzĀ °ÉÆĀzĀ «zÁéĀ,ĀgĀĀ, zsĀāĀđŷāæ,ĀgĀPĀgĀĀ, "sĀgĀwĀAiĀĀ ,ĀĀ,ĀlŵwAiĀĀ °ĀgĀqĀĀ«PÉAiĀĀ°è āĀāvĀŪgĀ ŷĀvĀæ āĀ»¹zĀgĀĀ. C°è ,ĀAWĀgĀāĀUĀ¼ĀĀ āĀvĀĀŪ "ĒzĀp«°ĀgĀUĀ¼ĀĀ ®āiĀĀđtāzĀāĀ. "sĀgĀvĀPÉl aĀuĀzĀ "ĒzĀp ©PĀēĀUĀ¼ĀĀ AiĀiĀvĀāyđUĀ¼ĀV šgĀvÉÆqĀVzĀgĀĀ. CāĀgĀ°è ŷsĀ»AiĀĀfī, °ĀÆāAiĀĀfīvĀiĀUĀ āĀvĀĀŪ EQiĀUī ŷāæāĀĀRgĀĀ. EāĀgĀĀ "sĀgĀvĀzĀ°è š°ĀāāμĀđUĀ½zĀĀY "ĒzĀpāĀvĀzĀ āĀĀÆ® UĀæAxĀUĀ¼ĀfĀĀß CzsĀāAiĀĀfĀ āiĀrzĀgĀĀ. aĀuĀzĀ ,Ā«gĀgĀĀ "ĒzĀp ,ĀĀfĀā¹UĀ¼ĀĀ ŷĀ°, ŷāæPĀĒvĀ āĀvĀĀŪ ,ĀĀ,ĀlŵvĀāfĀĀß PĀ°vĀgĀĀ. aĀuĀPÉl °ÉÆzĀ "sĀgĀwĀAiĀĀjUÉ C°è "ĒzĀpāĀvĀŷāæZĀgĀ āiĀqĀĀāĀzÉĀ āĀĀPĀā GzÉYĀ±ĀāVvĀĀŪ. EāĀgĀĀ PĀāāiĀgĀfĀā, UĀĀgĀĀāāāđfī, ,ĀĀzsĀPĀgĀ¹Ā°, ŷĀgĀāiĀxĀđ, eĀŌfĀ"sĀzĀæ, fĀāUĀĀŷĀŪ, zsĀāĀđUĀĀŷĀŪ ŷāæāĀĀRgĀĀ. EāĀgĀ°è PĀāāiĀgĀfĀā "ĒzĀp WĀfĀ«zÁéĀ,Ā. EāĀfĀĀ C±ĀéWÉÆĀμĀ fĀUĀdĀđfĀ āĀvĀĀŪ āĀ,ĀĀ\$AzsĀĀ āĀĀAvĀzĀāgĀ PĀĒwUĀ¼ĀfĀĀß aĀtĀĀ "sĀμÉUÉ "sĀμĀAvĀgĀ āiĀrzĀ. aĀuĀzĀ°è ,ĀāāiĀgĀĀ 800 āĀĀĀč «zÁéĀ,ĀgĀ āĀā°,Ā"sĒJ CzsĀāPĀēgĀÆ DVzĀY. PĀ-ĀfĀĀPĀæāĀzĀ°è "ĒzĀpāĀvĀāĀ aĀuĀčAzĀ PÉÆjAiĀiĀ, C°èAzĀ dŷĀ®UÉ °ĀgĀrvĀĀ. EAçUĀÆ F zÉĀ±ÀUĀ¼Ā°è "ĒzĀpāĀvĀ C¹ŪvĀézĀ°èzÉ.

n"Ēmī: "ĒzĀpāĀvĀāĀ Qæ.±À. K¼ĀfĀÉAiĀĀ ±ÀvĀāiĀfĀzĀ °ÉÆwŪUÉ n"ĒmīUÉ °ĀgĀrvĀĀ. ,ĀiĀUīmīfī UĀĀŷĀĀ JA\$ C°èfĀ ±ÉæĀμĀ× gĀd n"ĒmīfĀ°è "ĒzĀpzsĀāĀđ °ĀgĀrzĀ, EzĀgĀ eÉÆvÉUÉ PÉÆĀxĀfĀ°è GŷĀAiĀÉÆĀUĀzĀ°èzĀY "sĀgĀwĀAiĀĀ "sĀgĀvĀzĀ fĀ®AzĀ āĀvĀĀŪ «PĀæāĀ²-Ā «±Āé«zĀā®AiĀĀUĀ¼Ā°è CzsĀāAiĀĀfĀ āiĀrzĀgĀĀ. fĀ®AzĀ «±Āé«zĀā®AiĀĀčAzĀ n"ĒmīUÉ šAzĀ ±ĀAvĀgĀQēvĀ "ĒzĀp ,ĀÆŷĀŪUĀ¼ĀfĀĀß ®āĀđ¹zĀY®èzÉ °À®āĀ "ĒzĀpUĀæAxĀUĀ¼ĀfĀĀß n"Ēmī "sĀμÉUÉ vĀdĀđāĒ āiĀrzĀ. °ĀUĀV, n"ĒlĀßgĀ fĀāfĀPĀæāĀ, "sĀμÉ āĀvĀĀŪ ,Ā»vĀā °ĀUĀÆ PĀ-É "sĀgĀwĀAiĀĀvÉAiĀĀ ŷāæ"sĀāPÉl M¼ĀUĀzĀāĀ.

DUÉßĀiĀĀ KμĀāzĀ°è "sĀgĀwĀAiĀĀ ,ĀĀ,Ālŵw

"sĀgĀvĀčAzĀ °ÉÆzĀ gĀdgĀĀ zsĀāĀđŷāæZĀgĀPĀgĀĀ, āĀāŷĀjUĀ¼ĀĀ, DUÉßĀiĀĀ KμĀā zÉĀ±ÀUĀ¼ĀzĀ ZĀĀŷĀ, eĀā, ,ĀāāiĀvĀæ, "sĀ° "ÉÆĀjßAiĀÉĀ, PĀĀ"ÉÆĀd āĀvĀĀŪ ,ĀAiĀiĀAUĀ¼Ā°è "sĀgĀwĀAiĀĀ ,ĀĀ,ĀlŵwAiĀĀfĀĀß °ĀgĀrzĀgĀĀ. F zÉĀ±ÀUĀ¼ĀfĀĀß CVßŷĀĀgĀtzĀ

“çéǺǺAvÀgÀ “sÁgÀvÀ” zÀ°è G´ÉèǺTvÀǺÁVzÉ. PĒn®ǺǺÀ CxÀð±Á,ÀÛç, C±ÉÆǺPÀǺǺ ±Á,ǺǺÀUÀ¼ǺǺ, ǺǺǺǺÉæUÀ¼ǺǺ, eÁvÀPÀ PÀxÉUÀ¼ǺǺ, aǺǺǺǺ ǺǺæǺǺ¹UÀ¼ǺǺ ǺsǺ»AiÀiÁǺǺ ǺǺǺvÀǺÛ ǺǺǺǺAiÉǺǺǺvÀiÀUǺ F «µǺAiÀǺǺǺ ǺǺǺǺ-É “É¼ǺPǺǺ ZÉ°èzÁYgÉ. C®èzÉ D ǺǺæzÉǺ±ÀUÀ¼ǺǺ°è zÉÆgÉvÀ ǺǺæZǺǺ ǺǺ±ÉÆǺzsǺǺÉAiǺǺ PǺǺgǺǺǺǺUÀ¼ǺǺÆ F §UÉi GvÀÛǺǺ ǺǺiǺ»w PÉÆqǺǺvÀÛǺǺ. NǺǺð CǺǺǺǺzsǺǺÉAiǺǺ VæǺPǺǺ §gǺǺUÀgǺǺǺ PǺǺw “ç ǺÉǺǺè,Ǻ DǺsǺ ç JjQæAiÀǺǺǺǺ ¹Ǻ”ǺǺ°è ǺÉÆUÀ½gǺǺǺǺ aǺǺǺzǺ ǺǺqǺǺ CxǺǺǺ ǺǺǺǺǺǺ”sǺǺ«Ǻ F DUÉǺǺAiǺǺ KµǺǺ çéǺǺUÀ¼ǺǺǺ DVgǺǺ-ÉǺPǺǺ.

PǺǺ-ÉÆǺǺAiǺǺ (PǺǺ-ÉÆǺd) DUÉǺǺAiǺǺ KµǺǺzǺ°èǺǺ “sÁgǺwǺAiǺǺ ǺǺ,ǺǺǺvÀǺUÀ¼ǺǺ°è PǺǺǺǺǺǺAiǺǺ CxǺǺǺ PǺǺ-ÉÆǺǺAiǺǺ ǺǺæǺǺǺǺǺǺǺǺǺ. PǺǺǺǺ,ǺéAiǺǺǺǺǺ JǺǺ ²ǺǺ”sǺPǺÛ “sÁgǺvÀçǺzǺ §ǺzǺǺ PǺǺ-ÉÆǺǺAiǺǺzǺ°è ǺÉ-É¹zǺǺǺǺ°è ǺÉÆzǺ°UǺǺǺǺ. CǺǺǺǺ ǺÉ,ǺǺǺǺǺvǺǺǺǺ PǺǺ-ÉÆǺǺAiǺǺ JǺǺ ǺÉ,ǺǺǺǺ §ǺzǺǺǺǺ. ǺǺǺvÉÆÛǺzǺǺ PǺvÉAiǺǺ ǺǺæPǺgǺ Qæ.±Ǻ. 5ǺǺǺ ±ǺvǺǺǺǺǺǺ CçAiǺǺ°è PĒArǺǺǺǺǺ “sÁgǺwǺAiǺǺǺǺǺǺǺ C°èAiǺǺ dǺǺǺǺ Dj¹ gǺdǺǺǺǺǺ ǺǺiǺr PÉÆAqǺǺǺǺ. PǺǺ-ÉÆǺǺAiǺǺǺǺǺǺǺ D°zǺ EvǺgǺ gǺdgǺ°è JgǺqǺǺǺǺǺ dǺiǺǺǺǺǺǺǺǺ, AiǺǺ±ÉÆǺǺǺǺǺǺ, (Qæ. ±Ǻ. 889-910) ǺǺǺvǺǺÛ ǺǺÆAiǺǺǺǺǺǺǺǺǺǺ ǺǺæǺǺǺǺǺǺǺ. ǺÉÊµǺÛǺ±ÉÊǺǺ ǺǺǺvǺǺÛ “ËzǺǺǺǺvǺǺǺǺǺǺ F CgǺ,ǺǺǺǺ ǺÉÆæǺvǺǺǺ»¹zǺǺǺ. »ǺzǺǺzsǺǺǺǺ dǺǺǺǺǺǺǺǺvǺǺÛ. “Ǻæ°ǺǺt, PǺǺwæAiǺǺ, ǺÉÊ±ǺǺ ǺǺǺvǺǺÛ ±ǺÆzǺǺ JǺǺ ǺǺǺǺ ǺǺUǺðUÀ¼ǺǺ D,ǺÛvǺǺzǺ°è EzǺǺYǺǺǺ. Qæ. ±Ǻ. 12ǺǺǺ ±ǺvǺǺǺǺǺǺǺ°è ǺǺÆAiǺǺǺǺǺǺǺǺǺǺ DAPÉÆǺgǺǺǺǺ ǺǺǺvǺǺÛ CAPÉÆǺgǺǺǺǺǺ JǺǺ°è ǺǺǺǺǺ¹zǺǺǺǺǺ «µǺǺÛ zÉǺǺǺǺǺǺǺǺǺǺǺ ǺǺǺǺǺǺǺǺǺ “sÁgǺwǺAiǺǺ zǺǺ«qǺ ±ÉÊ°AiǺǺ°èǺǺ.

DAPÉÆǺgǺǺǺǺ ǺǺǺvǺǺÛ CAPÉÆǺgǺǺǺǺǺǺ

EwÛǺǺǺǺǺǺǺǺ CeǺǺǺvǺǺǺvǺǺǺǺ EzǺY EǺǺǺUÀ¼ǺǺǺǺǺ ǺǺvÉÛ ǺǺǺǺzǺ QǺwð,ǺǺǺ¹ ǺsÉæǺZǺǺ ǺǺæǺǺ¹UÀ½UÉ,ǺǺǺǺ-ÉǺPǺvzÉ. ǺÉǺǺǺǺǺǺǺǺ JǺǺ ǺsÉæǺZǺǺ ǺǺæPǺǺwǺǺǺ«Ǻ 1861gǺ°è ǺÉgǺvǺǺǺǺǺǺǺ±ÀUÀ¼ǺǺ ǺǺzǺǺAiǺǺǺǺǺǺǺ «ǺQè,ǺǺvǺÛ ǺÉÆgǺǺǺǺǺǺ ǺǺgǺǺǺǺ QgǺtUÀ¼ǺǺǺ ǺǺǺǺǺgǺǺ-ǺUǺzǺ PǺǺ-ÉÆǺǺAiǺǺǺzǺ zǺiǺ CgǺtǺzǺ°è ǺǺǺvǺÛqǺǺwÛzǺYUǺ CAPÉÆǺgǺǺǺǺ zÉǺǺǺǺǺǺ ǺǺǺǺǺ PǺǺǺqǺǺ UǺPǺǺǺǺ CǺǺPǺǺǺ ǺAvǺǺǺiǺ. CeǺǺǺvǺǺǺUÉǺ EzǺǺY CǺǺAvǺgǺ ǺǺæZǺgǺUÉÆAqǺ F zÉǺǺǺǺǺǺ ǺǺǺ¼É ©¹ǺǺ ǺÉÆqÉvǺǺǺUÀ½ǺzǺ dfðvǺUÉÆ¼ǺǺǺvǺÛ°zǺǺY G½ǺAiǺǺǺǺǺǺǺǺǺǺ. ǺsÉæǺZǺǺ ǺǺPǺðgǺzǺ PǺ¼ǺǺ-ǺǺzǺ. CAPÉÆǺgǺǺǺǺ JǺzǺgÉ zÉǺUǺǺǺǺUÀ¼ǺǺ ǺǺUǺgǺ JǺǺǺǺǺǺǺǺ. EzǺgǺ MǺzǺǺ ǺÉǺǺǺ zǺÆgǺzǺ°ègǺǺǺǺǺǺǺ CAPÉÆǺgǺǺǺǺǺǺ. E°èǺǺ ǺÉÊµǺÛǺ zÉǺǺǺǺǺǺǺǺǺǺǺ ǺǺǺǺzǺǺǺǺǺ AiǺǺ±ÉÆǺǺǺǺǺǺ. EǺǺǺ ǺÉ,ǺǺǺǺ°è EzǺǺǺǺ CAPÉÆǺgǺǺǺǺǺǺ CxǺǺǺ AiÉÆǺ±ÉÆǺzǺgǺǺǺǺgǺ JǺǺǺ-ǺvzÉ. 1112 ǺǺǺvǺǺÛ 1180gǺ CǺǺçüAiǺǺ°è ǺǺǺiǺǺtUÉÆ¼ǺǺǺ-ǺvǺǺǺǺ CAPÉÆǺgǺǺǺǺ zÉǺǺǺǺǺǺǺ ǺǺǺǺǺǺǺǺ ǺǺǺǺǺUǺ¼ǺǺ-Éè ǺǺæǺǺǺǺǺǺǺǺǺǺ. EzǺgǺ ǺǺǺiǺðvǺǺ JgǺqǺǺǺǺǺǺ ǺǺÆAiǺǺǺǺǺǺǺ. F

zÉÃª®AiÄÄzÀ GvÀÛgÀ °ÁUÀÆ zÀQëtzÀ UÉÆÃqÉAiÄÄ GzÀÝ CzsÀð ¢ÉÆÊ®Ä, «µÄÄÜ«£Ä DgÄzsÀ£ÉUÁV ¤«Äð¹zÀ F zÉÃª®AiÄÄªÄ£ÄÄß £ÄAvÀgÄzÀ ,Ä¥ÄÜªÄÄ dAiÄÄªÄªÄÄð ¨ÉzÀÞgÀ G¥ÄAiÉÆÄUÁPÉÌ ©IÖ£ÄÄ. ¨ÉzÀÞzsÀªÄÄðzÀ §UÉÎ EªÀ¤UÉ °ÉaÑ£Ä PÁ¼Äf EzÄÄÝzÀjAzÀ CzÀgÀ UÉÆÃqÉUÄ¼Ä°è ¢ÉÆzÀ°£Ä »AzÀÆ ¥ÄÄgÄt °ÁUÀÆ ¢ÄÄ°ÁPÄªÄÄ PÄvÉUÄ¼Ä zÄÈ±ÄªÄ½UÄ¼Ä eÉÆvÉUÉ ¨ÉzÀÞ eÄvÀPÄ PÄvÉUÄ¼Ä ²®àUÄ¼ÄÆ ¢ÄÄÆr§AzÀªÄÄ. 200*213 Cr £É®UÄnÖ£Ä ¢ÉÄÄ-É ¤Aw gÄÄªÄ zÄæ«qÀ ±ÉÊ°AiÄÄ F zÉÃª®AiÄÄzÀ ²®àªÉÊRj AiÄiÄªÄ PÉÆÄ£ÄzÀ°è «ÄQë¹zÀgÀÆ ,ÉÆUÄ,ÁVzÉ. zÉÄUÄÄ®zÀ ¢ÄÄzsÀªÄ ¨sÁUÄzÀ°è 215 Cr jvÀÛgÄzÀ ,ÄÜA¨sÀ«zÄÄÝ zÉÃª®AiÄÄzÀ DRAqÄvÉAiÄÄ PÄÄgÄÄ°ÁVzÉ. EzÀgÀ UÉÆÃqÉAiÄÄ°è ©r,Ä-ÁUÄÄªÄ ¢ÄÄ£ÄÄµÄªgÄÄ °ÁUÀÆ ¥ÄætÄUÄ¼Ä avÄæ ,ÄÄªÄiÁgÄÄ 18 ,Ä«gÄ j£Äß-ÁVzÉ. eÉÆvÉUÉ 2000gÄµÄÄÖ zÉÃªÄvÉUÄ¼ÄÄ °ÁUÀÆ D¥ÄìgÉAiÄÄgÄ£ÄÄß awæ,Ä-ÁVzÉ. 1914gÄ°è PÄA¨ÉÆÄrAiÄiÁPÉÌ ,ÁévÀAvÄæöª ¹UÄªÄ ¢ÄgÉUÄÆ ¥sÉæAZì ,ÁPÄðgÀ EzÄ£ÄÄß gÄQë¹zÄÄÝ ±ÄèWÄ¤ÄAiÄÄ. FUÄ CzÀgÀ fÄuÉÆÄðzÀÞgÀ °ÁUÀÆ gÄPÄëuÉUÉ PÄ®ÆqÀ £ÉgÄªÄÄ ¤ÄqÄÄvÄÜ°zÉ.

1988gÄ°è EzÄ£ÄÄß ¨sÁgÄvÄ ¢ÄÄvÄÄÜ AiÄÄÄ£É,ÉÆiÄzÀ zsÀ£Ä,Ä°ÄAiÄÄ ¢ÄÄvÄÄÜ vÄAwæPÄ £ÉgÄ«¤AzÀ fÄuÉÆÄðzÀÞgÀ ¢ÄiÄqÄ-ÁVzÉ. ¨sÁgÄwÄAiÄÄgÄÄ C°èAiÄÄ ,ÄÜ½ÄAiÄÄgÉÆqÄ£É DAvÄeÄðw «ªÄ°ÄªÄ£ÄÄß ¢ÄiÄrPÉÆAqÄÄ vÄªÄÄ ¥ÄzÀÞw °ÁUÀÆ £ÄA©PÉUÄ¼Ä£ÄÄß CªÄgÄ®Æè °ÄgÄrzÄgÄÄ. ,ÄÄ,ÄìøvÄzÀ°ègÄÄªÄ ¢ÄÄ°ÁPÄªÄªUÄ¼ÄzÀ gÄªÄiÄAiÄÄt ¢ÄÄvÄÄÜ ¢ÄÄ°Ä¨sÁgÄvÄUÄ¼ÄÄ CªÄjUÉ agÄ¥ÄjavÄ. ¢ÄÄ£ÄÄ, ¢ÄvÄìöªAiÄÄ£Ä, ¥ÄvÄAd°, PÈn®ª ¢ÉÆzÄ-ÁzÄªgÄ PÄÈwUÄ¼Ä ¥ÄjZÄAiÄÄ CªÄjUÄÄiÄ. PÁ½zÄ,Ä£Ä “gÄWÄÄªÄÄ±Ä” ¢ÄÄvÄÄÜ ±ÄAPÄgÄZÄAiÄÄðgÄ CzÉëöÈvÄ ¹zÀÞAvÄUÄ¼Ä£ÄÄß ¢ÄÄ£Ä£Ä ¢ÄiÄrzÄÝgÄÄ. PÄA¨sÉÆÄrAiÄiÄzÀ CgÄ,ÄgÄÄ, £ÄUÄgÄUÄ¼ÄÄ ¨sÁgÄwÄAiÄÄ °É,ÄgÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß °ÉÆA ¢gÄªÄªÄzÄÄ PÄAqÄÄ§gÄÄvÄÜzÉ. GzÄ°ÄgÄuÉUÉ ,ÄÆAiÄÄðªÄªÄð, dAiÄÄªÄªÄð, ¢ÄÄvÄÄÜ vÄ£ÄÄ¥ÄÄgÄ, «PÄæªÄªÄ¥ÄÄgÄ JA§ °É,ÄgÄÄUÄ¼Ä£ÄÄß E°è w½,Ä§°ÄÄzÄÄ. C°è£Ä PÉ®ªÄÄ ±Ä,Ä£ÄUÄ¼ÄÄ ,ÄÄ,ÄìøvÄ ¨sÄµÉAiÄÄ°ègÄÄªÄÄzÄÄ UÄªÄÄ£Ä°ÄðªÄVzÉ.

ZÄA¥Ä (C£ÄßªÄii) FV£Ä «AiÄÄmÁßA CAzÄÄ ZÄA¥Ä jªÄÄzÄÄ ¥Äæ¹zÄÝªÄvÄÄÜ. Qæ.±Ä. 2£ÉÄ ±ÄvÄªÄiÄ£ÄzÀ°è ¨sÁgÄwÄAiÄÄgÄÄ ZÄA¥ÄªÄ£ÄÄß ¥ÄæªÉÄ¹zÄgÄÄ. EzÄ£ÄÄß gÄªÄ¨sÄzÄæªÄªÄð Qæ.±Ä. £Ä®ì£ÉAiÄÄ ±ÄvÄªÄiÄ£ÄzÀ°è D½zÄ ¢ÄÄÄAzÉ ¥ÄAqÄÄgÄAUÄ ,ÄAvÄwAiÄÄ CgÄ,ÄgÄÄ, ¨sÄÈAUÄ ,ÄAvÄwAiÄÄgÄÄ, °ÄjªÄgÄÄ ,ÄAvÄwAiÄÄgÄÄ D½zÄgÄÄ.

zÀQët ¨sÁgÄvÄzÀ°è ¥Ä®ªÄgÄ D½éPÉAiÄÄ DgÄA¨sÄzÀ°è °ÁUÀÆ ZÉÆÄ¼ÄgÄ D½éPÉAiÄÄ°è DUÉßÄAiÄÄ K²AiÄiÄ gÄµÄÖçUÄ¼Ä ¢ÄÄzsÉª ,ÄÄ,ÄìøwPÄ ,ÄA§AzsÄUÄ¼ÄÄ PÄÄzÄÄjzÄªÄÄ. F gÄd ¢ÄA±ÄUÄ¼Ä D½éPÉAiÄÄ°è ¨sÁgÄwÄAiÄÄ ,ÄÄ,Äìøw °ÄgÄrvÄÄ. EAqÉÆÄªÄ£ÄzÀ°è (EA¢£Ä «AiÄÄmÁßA) vÄPÉÆiÄ®A JA§ f-Èè-ÄzÉ. EzÉÄ °É,Äj£Ä £Ä¢AiÄÄ JqÄzÄAqÉAiÄÄ «gÄÄzÀÞ ¢±ÉAiÄÄ°è “£ÉgÄ£ÄA PÉÆ ¥sÄgÄ £ÄgÉÉ” JA§

“ÉIÖ«zÉ. C°è ðÄÄÆgÄÄ «UÄæ°Ä °ÁUÄÆ Qæ.±Ä. 9fÉÄ ±ÄvÄ³ÄiÁfÄzÄ vÄ«Ä¼ÄÄ ±Ä,ÄfÄ ¥ÄvÉÜAiÄiÁVzÉ. «µÄÄÜ, ²æÄzÉÄ«, “sÄÆzÉÄ«AiÄÄ³ÄgÄ «UÄæ°ÄUÄ¼Ä³ÄÄ. »AzÉ F ¥ÄæzÉÄ±ÄzÄ°è “C³Äx fÄUÄfÄÄ” JAŞ PÉÆ¼Ä«vÄÄÜ. JAzÄÄ ±Ä,ÄfÄ ÄÆa,ÄÄvÄÜzÉ. fÄAUÄÆjfÄ CçüPÁj C³Äx fÄgÄfÄÄ, F PÉÆ¼Ä³ÄfÄÄß PÄnÖ¹zÄfÉAzÄÄ ±Ä,ÄfÄzÄ°è °ÉÄ¼Ä-ÁVzÉ. (fÄAUÄÆgÄÄ vÄ«Ä¼ÄÄfÄrÄÄ vÄAeÄ³ÄÇjÄÄ ,Ä«ÄÄ¥Ä«gÄÄ³Ä æÉÊµÄÜ³ÄgÄ¥ÄÄtå PÉëÄvÄæ.)

vÄ«Ä¼ÄÄfÄrÄÄ PÄAa-ÄAzÄ DgÄÄ æÉÊ®Ä zÄÆgÄzÄ°èAiÄÄÆ vÄPÉÆiÄ®³Äii JAŞ ¥ÄÄIÖ ¥ÄIÖt«zÉ. ZÉÆÄ¼ÄgÄ Ew°Ä,ÄzÄ DgÄÄ“sÄzÄ PÄ®WÄIÖzÄ°è F ¥ÄIÖt °É,ÄgÄÄ³Ä¹AiÄiÁVvÄÄÜ. ¥ÄæAiÄÄB F fÄUÄgÄzÄ PÉ®³ÄgÄÄ F çéÄ¥ÄPÉi °ÉÆV C°èAiÄÄÆ MAzÄÄ vÄPÉÆiÄ®³Äii ,ÄÜ¹ çÝgÄ-ÉÄPÄÄ. ZÄA¥Ä³ÄfÄÄß D½zÄ DgÄ,ÄgÄ°è °Ä®³ÄgÄÄ “sÄgÄwÄAiÄÄ °É,ÄgÄÄUÄ¼ÄfÄÄß °ÉÆAçzÄÝgÄÄ. gÄÄzÄæzÄ³ÄÄ, °Äj³Ä³ÄÄð, æÄæÉÄzÄæ³Ä³Äð æÄÄÄvÄzÄzÄ³ÄgÄfÄÄß GzÄ°Äj,ÄÄ³ÄÄzÄÄ. “sÄgÄvÄzÄ°è gÄÆrÜAiÄÄ°èzÄÝ CfÉÄPÄ ¥ÄzÄPwUÄ¼ÄÄ æÄÄvÄÄÜ DqÄ½vÄ æÄ³Ä,ÉÜ E®Æè PÄÄqÄ D,ÄÜvÄézÄ°èzÄÄÝ³ÄÄ. “Äæ°ÄätgÄÄ DçüPÄ ,ÄASÉâAiÄÄ°èzÄÝgÄÄ. C³ÄgÄ zsÄjÄPÄ ,ÄA¥ÄæzÄAiÄÄ ,Ä³ÄiÁgÄÄ“sÄUÄ¼ÄÄ, «³Ä°, °ÄŞâUÄ¼ÄÄ, ±ÄæzÄPÄ³ÄÄð, ,Äw¥ÄzÄPw, ZÄA¥ÄzÄ°è DZÄgÄuÉAiÄÄ°èzÄÝ³ÄÄ. «³Ä°Ä³ÄÄ MAzÉÄ UÉÆÄvÄæzÄ³ÄjUÉ æÄiÁvÄæ «ÄÄ,Ä-ÁVvÄÄÜ. “sÄgÄwÄAiÄÄ fÄvÄðfÄ, ,ÄAVÄvÄzÄ°è PÉÆ¼Ä®Ä æÉÆzÄ-ÄzÄ³ÄÄ C³ÄjUÉ w½çvÄÄÜ. fÄgÄzÄ zsÄ³ÄÄð±Ä,ÄÜç PÄÄqÄ ¥ÄjZÄAiÄÄ«vÄÄÜ. “sÄgÄvÄzÄ°èAiÄÄ³ÄÄvÉ C³ÄgÄ PÄ-Ä,ÄÈ¶ÖAiÄÄ°è zsÄ³ÄÄð °Ä,Äæ°ÉÆPÄiVvÄÄÜ. æÄæ°ÄŞ°¥ÄÄgÄÄ, “ÄzÄ«Ä, PÄAa zÉÄ³Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄ ±ÉÊ°AiÄÄ°è CfÉÄPÄ zÉÄ³Ä®AiÄÄUÄ¼ÄÄfÄÄß C³ÄgÄÄ x«Äð¹zÄÝgÄÄ.

ÄAiÄiÄÄ : CAçfÄ ,ÄAiÄiÄÄ EAzÄÄ xÉÊ-ÄâAqī DVzÉ. Qæ.±Ä. 3fÉÄ ±ÄvÄ³ÄiÁfÄzÄ CçAiÄÄ°è “sÄgÄwÄAiÄÄ ,ÄÄ,ÄlØw E°è °ÄgÄrvÄÄ. Ş³ÄiÄðçAzÄ “ËzÄPzsÄ³ÄÄð ,ÄAiÄiÄÄ CfÄÄß ¥Äæ³ÉÄ²¹vÄÄ. E°è °Ä®³ÄÄ PÄqÉ “sÄgÄwÄAiÄÄ °É,ÄgÄÄUÄ¼ÄÄ PÄAqÄÄŞgÄÄvÄÜ³É. GzÄ°ÄgÄuÉUÉ EgÄ³Är (LgÄ³Äw) æÄÄvÄÄÜ ,Ä°éÄfī fÄçUÄ¼ÄÄ fÄqÄÄ«fÄ ¥ÄæzÉÄ±Ä PÉ±ÄÄ© JAzÄÄ PÄgÉAiÄÄ-ÁVzÉ. ,ÄAiÄiÄÄfÄ §°ÄÄ¥Ä®Ä dÄgÄÄ “ËzÄP³ÄÄwÄAiÄÄgÄÄ E®èæÉ ±ÉÊ³ÄgÄÄ. E°èfÄ “ËzÄP©üPÄëÄUÄ¼ÄÄ ,Ä°Ä »AzÄÆ ¥ÄzÄPwAiÄÄfÉßÄ DZÄj,ÄÄwÜzÄÄÝzÄÄ D±ÄÑAiÄÄð³Ä ,ÄAUÄw zsÄ«ÄðPÄ «çüUÄ¼ÄÄ, °ÄŞâUÄ¼ÄÄ EAçUÄÆ “sÄgÄwÄAiÄÄ æÄiÁzÄjAiÄÄ-ÉèAiÉÄÄ EæÉ. ,ÄAiÄiÄÄfÄ PÄfÄÆfÄÄ UÄæAxÄUÄ¼ÄÄ “sÄgÄwÄAiÄÄ zsÄ³ÄÄð±Ä,ÄÜçzÄ DzsÄgÄzÄ æÉÄÄ-É gÄÆ¥ÄÄUÉÆArzÉ. ,ÄAiÄiÄÄ«Ä “sÄµÉAiÄÄ ¥ÄzÄPÉÆÄ±ÄzÄ°è ¥Ä° æÄÄvÄÄÜ ,ÄÄ,ÄlØvÄ ¥ÄzÄUÄ¼ÄÄ °ÉÄgÄ¼Ä³ÄÄvÄÉ.

æÄÄ®AiÄÄ ±ÉÊ-ÉÄzÄæ ,Ä³ÄiÄædå: Qæ.±Ä. MAzÄfÉÄ ±ÄvÄ³ÄiÁfÄPÄÆi æÉÆzÄ-ÉÄ ®APÄ±ÄÄPÄ³ÉAŞ »AzÄÆ CgÄ,ÄÄ³ÄÄfÉvÄfÄ æÄÄ®AiÄÄ ¥ÄAiÄiÄðAiÄÄçéÄ¥ÄzÄ°è fÉ®¹vÄÄ. MAzÄÄ PÄ®zÄ°è æÄÄ®AiÄÄ³ÄÇ eÄ³Ä, “Ä°, “ÉÆÄjßAiÉÆÄ, PÄÄ“ÉÆÄrAiÄÄ æÄÄvÄÄÜ

„ÄäAiÁvÀæÀÈÄÄß M¼ÀUÉÆArvÄÄÛ. Qæ.±À. JAlÉÉÄ ±ÀvÀAiÁfÀzÀ°è ¥Áæ¹zÀpÀzÀ ±ÉÊ-ÉAzÀæ „ÄAiÁædâ K½UÉAiÄÄ°èvÄÄÛ. F „ÄAiÁædâzÀ ÄÄÆ® „ÀµÀÖÄV w½zÄÄ\$Aç®è. Qæ.±À.9fÉÄ ±ÀvÀAiÁfÀzÀ°è eÁÄ ÄÄvÀÄÛ PÄÄ-ÉÆÄrAiÄÄ çéÄ¥ÀUÄ¼ÄÄ ±ÉÊ-ÉAzÀæ „ÄAiÁædâzÀ JzÄÄgÄÄ ©zÄÝÄÄ. “sÁgÀvÀzÀ ZÉÆÄ¼ÄgÄÄ DUÉßÄAiÄÄ KµÄâzÀ æÄÄ-É °Ä®ÄÄ CPÄæÄÄt £ÄqÉ¹zÄgÄÄ. ±ÉÊ-ÉÄzÀæ CgÄ,ÄfÄÄ vÄfÄß gÄAiÄÄ“sÄjAiÄÄfÄÄß PÄÄ-ÉÆÄvÀÄÛUAÜ ZÉÆÄ¼ÄfÄ D,ÄÜfÄPÉÌ PÄ¼ÄÄ»¹zÄÝ. Qæ.±À.15fÉÄ ±ÀvÀAiÁfÀzÀ°ègÉUÄÆ “ËzÄpzsÄÄÄð ÄÄvÀÄÛ æÉÊçPÄzsÄÄÄðUÄ½gÄqÄÆ C¹ÜvÄézÀ°èzÄÝÄÄ. ±ÉÊ-ÉÄzÀæ „ÄAvÀwAiÄÄ PÉÆfÉAiÄÄ CgÄ,Ä ÄÄÄ¹èÄÄfÄV ÄÄvÄAvÀgÄ°ÉÆAçzÉ.

„ÄÄAiÁvÀæ: „ÄÄAiÁvÀæzÀ°è w½zÄÄ\$AçgÄÄÄ gÄdâUÄ¼Ä°è æÉÆzÀ°fÄÉÄ »AzÀÆ gÄdâ ²æÄ«dAiÄÄ, „ÄvÀÛÄÄÄvÀÛ°zÄÝ gÄdâUÄ¼ÄfÄÄß UÉzÄÄÝ Qæ.±À. 8fÉÄ ±ÀvÀAiÁfÀzÀ°è CzÄÄ CvÄÄâfÄßvÄ ¹ÜwUÉ \$AçvÄÄ. F ÄÄ±ÄzÀ ²æÄ«dAiÄÄ JA\$ CgÄ,Ä “ËzÄpÄÄvÄÄ®A©, ²Ä, UÄuÉÄ±Ä, fÄAç, CUÄ,ÄÜöâ, \$æ°Ää æÉÆzÀ-ÄzÀ zÉÄÄvÉUÄ¼Ä «UÄæ°UÄ¼ÄÄ zÉÆgÉwæÉ. „É,ÄPì JA\$°è ²Ä°AUÄ«gÄÄÄ zÉÄÄ®AiÄÄÄfÄÄß ¥ÁæZÄâ „Ä±ÉÆÄzsÄPÄgÄÄ ¥ÄvÉÜ °ÄaÑzÄÝgÉ. F CA±ÄUÄ¼ÄÄ „ÄÄAiÁvÀæ MæÄÄ “sÁgÄwÄAiÄÄgÄ ÄÄ,Ä°ÄvÄÄÄvVÉUÄ\$ÄzÄfÄÄß „ÄµÄÖ¥Är,ÄÄvÉÜÄfÉ.

eÄÄ: ±ÉÊ-ÉÄzÀæ „ÄAiÁædâÄÄ CÄfÄw °ÉÆAçzÀ æÄÄ-É eÄÄ çéÄ¥ÄzÀ°è MAzÄzÀ æÄÄ-ÉÆAzÄzÄAvÉ °ÉÆ,Ä „ÄAiÁædâ¼ÄÄ GzÄAiÄÄÄzÄÄÄ. Qæ.±À. 15fÉÄ ±ÀvÀAiÁfÀzÀ°è ÄÄ®AiÄÄ ¥ÄAiÄiÄðAiÄÄ çéÄ¥ÀUÄ½UÉ ÄÄÄ,Ä-ÄâfÄgÄÄ ¥ÄææÄ±Ä ÄAiÄrzÄ æÄÄ-É eÄÄÄÄÇ „ÉÄj PÉÆAqÄAvÉ ¥Äj¥ÄÆtðÄV ÄÄ®AiÄÄçéÄ¥ÀUÄ½UÉ ÄÄÄ,Ä-ÄâfÄgÄÄ ¥ÄææÄ±Ä ÄAiÄrzÄ æÄÄ-É eÄÄÄÄÇ „ÉÄj PÉÆAqÄAvÉ ¥Äj¥ÄÆtðÄV ÄÄ®AiÄÄçéÄ¥ÄçzÄ »AzÀÆ „ÄAiÁædâ PÄtägÉAiÄiÄ-ÄvÄÄ. eÄÄÄÄfÄÄß D½zÄ °Ä®ÄÄ CgÄ,ÄgÄÄ “sÁgÄwÄAiÄÄ °É,ÄgÄÄUÄ¼ÄfÄÄß °ÉÆAçzÄÝgÄÄ. GzÄ°ÄgÄuÉUÉ – ÄÄ®ÄÄÄÄð, dAiÄÄfÄUÄ, ZÄÆqÄÄÄtÄÄÄÄð, „ÄdAiÄÄ æÉÆzÀ-ÄzÄÄÄ. æÉÊçPÄzsÄÄÄð ÄÄvÀÄÛ “ËzÄpzsÄÄÄð „ÄAiÁfÄ ÄAiÁfÄâvÉ ¥ÄqÉçzÄÝÄÄ. zsÄ«ÄðPÄ,Ä»µÄÄÜvÉ CÄgÄ DqÄ½vÄzÀ°è ¥ÄæÄÄÄRgÄzÄ CA±Ä. wæÄÄÄÆwð, zÄÄUÄð ÄÄvÀÄÛ AiÄÄÄÄfÄfÄß DgÄçü,ÄÄÄÄzÄÄ „ÄÄ „ÄAiÁfÄÄ. »AzÀÆ „ÄAiÄdzÀ°èzÄÝAvÉAiÉÄÄ eÄÄzÄ®Æè fÄ®Äì ÄÄUÄðUÄ½zÄÄÝÄÄ. CÄvÄeÄðwAiÄÄ «ÄÄ°ÄÄÄ gÄÆrÜAiÄÄ°èvÄÄÛ. æÄÄ®ÄeÄwAiÄÄÄgÄÄ PÉ¼ÄÄÄUÄðzÄ °ÉtÜfÄÄß «ÄÄ°ÄÄUÄ \$°ÄÄ«vÄÄÛ. DzÄgÉ vÄçégÄÄzÄp „ÄzsÄÄ«gÄ°®è. «zsÄÄÄ«ÄÄ, \$°ÄÄ¥ÄwßvÄé ¥ÄzÄpw UÄ½zÄÄÝÄÄ. J-É CrPÉ dVAiÄÄÄÄÄzÄÄ (CV) eÄÄfÄgÄ ZÄiÄVvÄÄÛ. eÄÄzÄ „Ä»vÄâzÄ æÄÄ-É „Ä,ÄìvÄzÄ ¥Äæ“sÄÄ EzÉ. CÄjUÉ eÄÄ “sÄµÉAiÄÄ°è gÄÄAiÄiÄt ÄÄvÀÄÛ ÄÄ°Ä“sÁgÄvÀUÄ¼Ä ¥ÄjZÄAiÄÄ«vÄÄÛ. “Äw,ÄgÄ”, ZÄtPÄâfÄ “CxÄð±Ä,ÄÜç” eÄÄfÄgÄ°è dFÄ|æAiÄÄ PÄÈwUÄ¼ÄÄ “Äw,ÄgÄ” “sÁgÄvÀzÄ ¥ÄAZÄvÀvÀæzÄ „ÄgÄÄfÄÄß M¼ÀUÉÆArzÉ.

CgÀPÁÉi, xÁÍÉi, mËUÀÆ æÉÆzÀ~ÁzÀ gÁdâUÀ½AzsÀ PÄÄrçÝvÄÄÜ.
 E³ÄÄUÀ¼ÄÄÄÄß D¼ÄÄwÛzÄY CgÀ,ÀgÄÄ "sÁgÀwÄÄiÄÄ
 æÄÄÆ®æÄ¼ÄÄâÄgÁVzÄYgÄÄ. C³ÄgÀ°è CÉÉÄPÄgÄÄ "sÁgÀwÄÄiÄÄ
 °É,ÀgÄÄUÀ¼ÄÄÄÄß °ÉÆAçzÄYgÄÄ. GzÁ. ¥ÉUÄÄæÄÄÄß½zÀ CgÀ,ÀgÄÄ
 ¹A°ÄgÁd, ±ÄæÄÄ®, æÄÄvÄÄÜ «æÄÄ®. §æÄÄðzÀ ±ÄAQ,Ä æÄÄvÄÄÜ ²æÄ
 PÉëÄvÄæ æÉÆzÀ~ÁzÀ ¥ÄIÖtUÀ¼ÄÄÆ "sÁgÀwÄÄiÄÄ °É,ÀgÄÄUÀ¼ÄÄÉÉß °ÉÆA
 çzÄYæÄÄ. zÄQët "sÁgÀvÄ æÄÄvÄÄÜ PÄ½AUÀ §æÄÄðzÉÆqÄÉÉ §AUÁ¼ÄPÉÆ°è
 æÄÄÆ®PÄ æÄtÄdâ ,ÄA¥ÄPÄð °ÉÆAççÝvÄÄ. C±ÉÆÄPÄ ZÄPÄææÄwð
 PÄ¼ÄÄ»¹zÄ ,ÉÆÄÄÄ, GvÄÜgÄ, ,ÄAUÄ«ÄvÄæ, æÄÄvÄÄÜ æÄÄ°ÉÄAzÄægÄÄÄß
 §æÄÄð æÄÄvÄÄÜ ¹ÉÆÄÉiUÀ½UÉ "ËzÄpzsÄæÄð¥ÄæZÄgÄPÄAiÄÄðzÄ°è
 PÄ¼ÄÄ»¹PÉÆIÖzÄYÄÄÄ. PÄ®PÄææÄÄÄt "ËzÄpzsÄæÄð CÉÄÄAiÄÄ-ÄUÀ¼ÄÄ.
 C°è ,ÄA,ÄlðvÄ æÄÄvÄÄÜ ¥Ä½ "sÄµÉ agÄ¥ÄjavÄæÄVzÄYæÄÄ. Qæ.±Ä.
 JgÄqÄÉÉÄ ±ÄvÄæÄiÄÄÄzÄ°è §æÄiÄðPÉi "sÉÄn xÄrzÄY VæÄPi ¥ÄææÄ¹ mÄ®«Ä F
 CA±ÄæÄÄÄß æÄâPÄÜ¥Är¹zÄYÉÉ. Qæ.±Ä. °ÄçÉÉÉzÄÉÉÄ
 ±ÄvÄæÄiÄÄÄÄÄvÄgÄæ §«ÄÄð ,Ä»vÄÄ C©üæÄÈçpUÉÆAqÄÄzÄÄ.

§æÄÄð ,ÄAzÄ²ð¹zÄæÄgÀ°è "ËzÄp©üPÄæÄ C±ÄéWÉÆÄµÄÄÄ Mšâ.
 E³ÄÄÄ Qæ.±Ä. 5ÉÉÄ ±ÄvÄæÄiÄÄÄzÄ æÄÄzsÄâ"sÄUÄzÄ°è ¹ÉÆÄxÄAzÄ
 °ÉÆgÄiÄ §æÄiÄðæÄÄÄß vÄ®Ä½zÄ vÄÄÄ C°èzÄY ,Äé®à PÄ®zÄ~Éè
 »ÄÄÄAiÄÄÄÄ "ËzÄpæÄÄvÄæÄÄÄß ¥ÄæZÄgÄ¥Är¹zÄÄÄ. UÄÄ¥ÄÜgÄ PÄ®zÄ°è
 »AzÄÆ zsÄæÄÄðzÄ ¥Äæ"sÉ §æÄiÄðzÄ°è ¥Äæd°¹vÄÄ. EÄzÄÄ
 ¥ÄæPÄÜÉÄ±Ä,ÄÜç E~ÁSÉ ¥ÄvÉÜ °ÄÄNgÄÄæÄ »AzÄÆ ,ÄägÄPÄUÀ¼ÄÄ
 C³Ä±ÉÄµÄUÀ¼ÄÄ F CA±ÄzÄ æÄÄÄ~É "É¼ÄPÄÄ ZÉ®ÄèvÄÜæÉ.
 "ËzÄY,ÄÆÜ¥ÄUÀ¼ÄÄ C³Ä±ÉÄµÄUÀ¼ÄÄ ,Ä°Ä UÄtxÄAiÄÄ ,ÄASÉâAiÄÄ°è
 zÉÆgÉwzÉ. MnÖÄ°è §«ÄÄðAiÄÄzÄ ÄAUÄjPÄvÉAiÄÄ "É¼ÄæÄtÄUÉAiÄÄ°è
 "sÁgÀvÄzÄ ,ÄA¥ÄPÄð ¥ÄææÄÄÄRæÄzÄÄzÄVzÉ.

¹ÉÆÄÉi (¹A°Ä¼ÄÄçéÄ¥Ä) "sÁgÀvÄ æÄÄvÄÄÜ ¹ÉÆÄÉiUÀ¼ÄÄ
 ,ÄA¥ÄPÄðæÄÄÄß gÄæÄiÄÄÄÄt PÄ®PÉi MAiÄÄâ§æÄÄzÄÄ. æÄÄ°ÄPÄæÄâ
 gÄæÄiÄÄÄÄÄtÄÄ ÄÄAiÄÄPÄ ²æÄgÄæÄÄ ®APÄçéÄ¥ÄPÉi (¹A°Ä¼ÄÄ) °ÉÆÄV
 zÄÄgÄvÄä gÄæÄtÄÄÄÄß ,ÄA°Äj¹ «©üÄµÄtæÄÄÄß CçüPÄgÄÄÆqsÄÄÄÄßV
 æÄiÄrzÄ Qæ.¥ÄÆ. 5ÉÉÄ ±ÄvÄæÄiÄÄÄzÄ°è §AUÄ¼ÄzÄ CgÀ,Ä «dÄiÄÄ
 ¹A°Ä¼ÄÄæÄÄÄß d-Ä¹ C°èÄÄ gÄdPÄæÄÄiÄjAiÄÄÄÄß æÄj¹zÄYÄÄÄ.
 "sÁgÀwÄÄiÄÄ CAç xÄzÄ®Æ C°è °ÉÆÄV ÉÉ®¹zÄYgÄÄ. E³ÄgÀ°è °ÉZÄÄÑ æÄÄÄ
 ç vÄ«Ä¼ÄÄÄÄÄrUÉ ,ÉjzÄæÄgÁVzÄYgÄÄ. ¹A°Ä¼ÄÄzÄ°è "ËzÄpzsÄæÄð
 »AzÄÆzsÄæÄðUÀ¼ÄÄÉgÄqÄÆ CÉÉÆßÄÄjÄwÄiÄÄ°è "É¼ÄÉzÄæÄÄ. C±ÉÆÄPÄ
 ZÄPÄææÄwð "ËzÄpzsÄæÄð¥ÄæZÄgÄPÄiV vÄÄÄß æÄÄUÀ¼ÄÄzÄ ,ÄAUÄ«ÄvÉæ
 æÄÄvÄÄÜ ,ÉÆzÄgÄ æÄÄ°ÉÄAzÄæÄÄÄß ¹A°Ä¼ÄÄPÉi PÄ¼ÄÄ»¹zÄÄY. EzÄjAzÄ
 ¥Äæ"sÄ«vÄÄÄzÄ C°èÄÄ gÄd ²±ÄAiÄÄ "ËzÄpzsÄæÄiÄðæÄ®A©üAiÄÄiV C³ÄgÄ
 ¥ÄæUÄwUÉ ±Äæ«Ä¹zÄÄÄÄ. CÉÄÄgÄzsÄ¥ÄÄgÄ "ËzÄpzsÄæÄðzÄ ¥ÄææÄÄÄR
 PÉÄAzÄææÄ-ÄvÄÄ. PÄææÄÄÄt "ËzÄpzsÄæÄð ¹A°Ä¼ÄÄzÄâAvÄ ¥Äæ,Äj¹ CzÄÄ
 gÄµÄÖøzsÄæÄðæÄ-ÄvÄÄ. "ËzÄp,ÄAWÄUÀ¼ÄÄ, ,ÄAWÄgÄæÄÄUÀ¼ÄÄ,
 ,ÄÆÜ¥ÄUÀ¼ÄÄ xÄAiÄðtUÉÆAqÄÄÄÄ. ¥ÄjuÄæÄÄÄV "sÁgÀwÄÄiÄÄ

avÀæPÀ⁻É, “Áæ»äÃ, ¥Á½Ã, ¥ÁæPÀÈvÀ “sÁµÉUÀ¼ÀÆ C°è ¥ÀæZÁgÀPÉÌ
 §AzÀÄªÄ. C£ÄÄgÁzsÀ¥ÄÄgÀ, ¥ÉÆ®£Áß ÄägÀPÀUÀ¼À ¥ÄæªÄÄÄR
 PÉÄAzÀæUÀ¼ÀVªÉ. §ÄzÀp£À §UÉÍ ¢AiÁ»wAiÀÄ£ÉÆßzÀV, ÄÄªÀ “wæ|IPÀ”
 UÀæAxÀ ¥Áæ¥ÀÛªÁVgÀÄªÄÄzÀÄ ¹AºÀ¼ÄzÀ⁻ÉèÃ. ¥À®èªÀ, ZÉÆÄ¼À,
 ¥ÁAqÀâ, CgÀ, ÄgÀÄ ¹AºÀ¼ÄzÉÆqÀ£É ¤PÀl, ÄA¥ÀPÀð °ÉÆAçzÀÝgÀÄ.
 ZÉÆÄ¼À CgÀ, Ä MAzÀ£ÉÄ gÁdgÁd ZÉÆÄ¼À ¢ÄÄvÀÄÛ MAzÀ£ÉÄ gÁeÉÄAzÀæ
 ¹AºÀ¼ÄªÄ£ÄÄß d-Ä¹ C°è vÀªÄÄä CçÜPÁgÀ ÄÜ¹zÀÝgÀÄ. GvÀÛgÀ ¹⁻ÉÆÄ¤£À
 C£ÄÄgÁzsÀ¥ÄÄgÀ CªÄgÀ ¢ÉÆzÀ® gÁdzsÀ¤AiÀiÁVvÀÄÛ. C£ÄÄvÀgÀ
 ¥ÉÆ®£Áß gÁdzsÀ¤AiÀiÁVvÀÄÛ. °AUÁV ¹AºÀ½ÄAiÀÄgÀ ÄÄ, Äløw ¢ÄÄvÀÄÛ
 £AUÄjPÀvÉAiÀÄ “É¼ÀªÀtÂUÉAiÀÄ°è “sÁgÀwÄAiÀÄ ¥Äæ”sÁªÀ GAmÁ-ÄvÀÄ.

(“sÁgÀwÄAiÀÄ EwºÄ, Ä, ¥sÁ⁻ÁPÀë,

CzÉÄ., ¥ÄÄ.159-168)

CzsÁâAiÀÄ-5

“sÁgÀwÄAiÀÄ ÄÄ, ÄløwPÀ gÁ¶ÖçÄAiÀÄ ¥ÄÄ£ÄgÀÄvÁÜ£À

Äé«Ä «ªÉÄPÀ£ÄAzÀgÀÄ “sÁgÀwÄAiÀÄ ÄÄ, ÄløwPÀ gÁ¶ÖçÄAiÀÄ
 ¥ÄÄ£ÄgÀÄvÁÜ£ÄzÀ §UÉUÉ »ÄUÉ °ÉÄ½zÁÝgÉ: “sÁgÀvÀRAqÀzÀ°è J⁻Äé «zsÀzÀ
 eÁUÄÈw ¥sÁ®PÁjAiÀiÁUÀ “ÉÄPÁzÀgÉ ¢ÉÆzÀ®Ä zsÁ«ÄðPÀ eÁUÄÈw
 Dª±ÀâPÀ, gÁdQÄAiÀÄ ¢ÄÄvÀÄÛ ÄÄiÁfPÀ «µÄiÄÄUÀ½AzÀ
 “sÁgÀvÀRAqÀªÄ£ÄÄß vÄÄA§ÄªÄÄzÀQlAvÀ ¢ÄÄÄAZÉ DzsÁâwäPÀ “sÁªÄ£ÉAiÀÄ
 ¢ÄÄ¼ÉUÄgÉ-Äj. ¢ÉÆzÀ®Ä £ÄªÄ® PÀëöâzÀ°èqÀ“ÉÄPÁzÀÄzÀÄ EzÄÄ.
 £ÄªÄä G¥Ä¤µÄv-±Ä, ÄÛç-¥ÄÄgÁtUÀ¼A°ègÄÄªÀ CzÄÄävÄ ÄvÀâUÀ¼ÄÄ
 ¥ÄæZÁgÀªUÄ“ÉÄPÄÄ. ¢ÄÄoÀUÀ½AzÀ, PÁ£Ä£ÄUÀ½AzÀ, vÀªÄÄUÉÄ EªÄÄ
 «ÄÄ, Ä⁻ÁVªÉ. JªÄzÄÄ “sÁ«¹zÀ PÉ®ªÄ d£ÄjAzÀ °ÉÆgÀUÉ vÀªÄzÄÄ
 J®èjUÄÆ ¥ÄæZÁgÀ ¢AiÁqÀ“ÉÄPÄÄ. F “sÁªÄ£É “ÉAQAIÄÄAvÉ GvÀÛgÀçAzÀ
 zÀQëtPÉì, ¥ÄÆªÀðçAzÀ ¥Ä²ÑªÄÄPÉì »ªAiÁ®AiÀÄçAzÀ PÁ£ÄâPÄªAiÁjAiÀÄ
 ¢ÄgÉUÉ, ¹AzsÄÄ«ªÄÄzÀ §æºÄªÄvÀæzÀªÄgÉUÉ °ÄjAiÀÄ“ÉÄPÄÄ.

£ÄªÄä zÉÄ±ÄzÀ°è §ºÀ¼À PÁ®çªÄÄzÀ®Æ zsÄªÄð ÄÛ§ªÁV ¤AwzÉ.
 CzÄÄ ¢ÄÄÄAzÄÄªAiÄÄªÄÄvÉ, ZÄ, ÄªÄÄvÉ ¢AiÁqÀ“ÉÄPÄÄ. ±ÄQÛ-ÄAzÀ
 vÄÄA© vÄÄ¼ÄPÁqÄªÄÄAvÉ ¢AiÁqÀ“ÉÄPÄÄ. CzÄÄ ¥ÄæwAiÉÆ§â£À
 fÄªÄ£ÄzÀ°èAiÄÄÆ ¢ÄÄÆqÀ“ÉÄPÄÄ »AzÉ EzÄÝAvÉ FUÄ®Æ F zÉÄ±ÄzÀ gÁdgÀ
 CgÄªÄ£ÉUÀ¼A®Æè PÄqÄÄ§qÄªÄgÁzÀ gÉÉvÀgÀ UÄÄr, Ä®ÄUÀ¼A®Æè
 zsÄªÄðªÄÄ £É⁻É, ÄªÄÄvÉ ¢AiÁqÀ“ÉÄPÄÄ. ÄªÄðgÀ D¹ÜAiÀiÁzÀ, d£ÄAUÄzÀ
 Äªð, ÄªiÁ£Äª °ÄPÁlZÀ F zsÄªÄðªÄÄ C£ÄAiÄÄ, ÄªÁV ÄªðjUÄÆ
 zÉÆgÀPÄªªÄAvÁUÄ“ÉÄPÄÄ. “sÄUÄªÄAvÄ£ÄÄ zÄAiÄÄ¥Äº¹gÄªÄ
 UÄ½AiÄÄAvÉ, £ÄªÄä zÉÄ±ÄzÀ°è zsÄªÄð J®èjUÄÆ ÄÄ®“sÄÁVAiÄÄÆ,
 C£ÄAiÄiÄ, ÄªÁVAiÄÄÆ ¹PÄlªÄ °AUÁUÄ“ÉÄPÄÄ. £ÄªÄä zÉÄ±ÄzÀ°è £ÄªÄä

²ÀiÁqÀ"ÉĀPázÀ PÀvÀð²ÀĀ. EzĀĀ; "ÉĀgÉ "ÉĀgÉ ¥ĀAUÀqÀUÀ¼À£ĀĀß „ÀÈŲÖ¹
 £Ā²ĀĀä "sÉĀzÀ"sĀ²AUÀ¼À „ĀzsĀ£ĒUĀV, £Ā²ĀĀä £Ā²ĀĀä"ÉĀ PĀzÁqĀĀ²ĀAvÉ
 ²ÀiÁqĀĀ²ĀĀzĀĀ £Ā²ĀĀä PÉ® „Ā²Ā®è. „Ā²ĀĀävÀ²ĀzÀ «µĀAiĀĀUÀ¼À£ĀĀß
 ²ÀiÁvÀæ J®èjUĀÆ „Āj w½ „ÉÆĀt. »ĀUÉ ²ÀiÁqĀĀ²ĀĀzĀjAzÀ
 "sÉĀzÀ"sĀ²AUÀ¼ÀĀ vĀ²ĀVAiÉĀĀ C½¹ ²ÉÆĀUĀĀ²ĀĀzÀPÉi C²ĀPĀ±Ā²Ā£ĀĀß
 PĀ°à¹PÉÆiÖAvĀUĀĀ²ĀĀzĀĀ.

£Ā£Āß „ĀézĒ±Ā²Ā¹UÀ¼ĒĀ, „ĒßĀ»vĀgĒĀ, £Ā²ĀĀä gĀµĀÖç
 £ĒPÉAiĀĀĀ "sĀ²Ā „ĀUĀgĀzÀ ²ĒĀĀ"É PÉÆĀiĀAvĀgĀ fĀ«UÀ¼À£ĀĀß
 ¥ĀgĀĀUĀtĀ¹zÉ. ²Ā®²ĀĀ ±ĀvĀ©YUĀ½AzÀ PĀqĀ°£Ā ²ĒĀĀ"É „ĀAZĀj¹
 PÉÆĀiĀAvĀgĀ fĀ«UÀ¼À£ĀĀß C²ĀĀĒvÀvĀézÀ PĀqĒUÉ M-ĀYzÉ. EAzĀĀ
 §²ĀĀ±ĀB £Ā²ĀĀä CeĀUĀgĀÆPĀvĒ-ĀAzĀ"ÉĀ ²ĀqĀUĀĀ ²y®²ĀVzÉ. gĀAzsĀæ
 ©çYzÉ. EzĀ£ĀĀß FUĀ ĄĀç „ĀĀ«gĀ? ¥Āæ¥ĀAZĀzĀ°è EzĀgĀ UĀvĀ
 ²ĀĀ²ĀvĒÉäöĒUÉ £Ā£ĀĀ EzĀ£ĀĀß ¡æĀw „ĀĀvĒŲĀ£É.

EzĀ£ĀĀß PĀĀjvĀ ±Ā¥Ā ²ĀĀvĀĀŲ ĄAzĒUĀ½AzÀ £Ā²ĀĀ K£Ā£ĀÆß „Ā
 çŲ „ĀĀgĒ²ĀĀ. „Ā²ĀĀĀ "sĀÆw-ĀAzĀ ²ĀĀvĀĀŲ ¡æĀw-ĀAzĀ ²ÀiÁvĀæ
 M¼ĒĒAiĀĀ ¥ĀjuĀ²ĀĀ zÉÆgĀPĀĀ²ĀĀzĀĀ. £Ā²ĀĀä ²ÀiÁvĀĒ"sĀÆ«Ā JA§
 ²ĀqĀUĀĀ „Ā²Ā „ĀægĀĀ ²ĀµĀðUĀ½AzĀ®Æ „ĀAZĀj „ĀwŲzÉ. EAzĀĀ CzĀĀ
 J"ÉÆĒĀ „Āé®à „ĒĒgĀĀwŲgĀ§²ĀĀzĀĀ; DzĀgĒ AiĀiĀ²ĀĀzÉÆĀ "sĀUĀ „Āé®à
 „ĀĒzĀĀ ²ÉÆĀVgĀ§²ĀĀzĀĀ. EAvĀ²Ā ¥Āj¹ŲwAiĀĀ°è „ĀzsĀĀ²ĀzĀ ²ĀĀnŲUÉ D
 gĀAzsĀæ²Ā£ĀĀß ²ĀĀZĀĀŅ²ĀĀzĀĀ Ą²ĀĀä ²ĀĀvĀĀŲ £Ā£Āß ¥Ā«vĀæ
 PĀvĀð²ĀĀ. F C¥ĀAiĀĀ²Ā£ĀĀß £Ā²ĀĀä zĒĒ±ĀzĀ d£ĀgĀ UĀ²ĀĀ£ĀPÉi vĀgĒĒĀt,
 C²ĀgĀĀ eĀUĀĒvĀgĀV £Ā²ĀĀä „Ā²ĀAiĀĀPÉi §gĀ°. £Ā£ĀĀ EvĀgĀ
 zĒĒ±ĀzĀ²ĀgĒÆĀçUÉ £Ā²ĀĀä£ĀĀß ²ÉZĀĀŅ ²ÉÆĀ°¹zĀµĀÆÖ £Ā²ĀĀä£ĀĀß
 ²ÉZĀĀŅ ¡æĀw „ĀĀvĒŲĀ£É. Ą²ĀĀ M¼ĒĒAiĀĀ²ĀgĀĀ, ±ĀĀzĀPĀgĀĀ,
 „ĀzsĀĀ „Āé"sĀ²ĀzĀ²ĀgĀĀ. F ²ÀiĀAiĀiĀ ¥Āæ¥ĀAZĀzĀzĀ MAzĀĀ
 «¥ĀAiĀiĀð „ĀĒ²ĀĀzĀgĒ £Ā²ĀĀ „ĀzĀ vĀĀ½vĀPÉi M¼ĀUĀVgĀĀ²ĀĀzĀĀ.
 CzĀ£ĀĀß UĀ²ĀĀĄ „ĀĒĀPĀV®è. PÉÆĒĒUÉ DvĀ²ĀĀ d-Ā „ĀĒĒĒĀPĀĀ.
 C°èAiĀĀ²ĀgĒ«UĀÆ PĀAiĒĒĒð£ĀĀĀRgĒĒUÉÆĀt. ²ĀĀvĀŲ²Ā zĒĒ±ĀzĀ°è
 EgĀĀ²Ā ²ĀĀ²Ā „ĒŲAiĀĀ DzĀ±Āð²Āç E°èVAvĀ GvĀŲ²Ā²Āv®è²ĒĀ§ĀzĀ£ĀĀß
 UĀ²ĀĀ£ĀzĀ°èr. Ą²ĀĀ zĒĒ±ĀzĀ ²ĀĀvĀĀŲ ErAiĀĀ dUĀwŲ£Ā PĀĀĀt Ą²ĀĀä
 ²ĒĀĀ"É ĄAwzÉ JAzĀĀ "sĀ«¹ PĀAiĒĒĒð£ĀĀĀRgĀV ²ĒĀzĀAvĀzĀ
 „ĀzĒĒ±Ā²Ā£ĀĀß ¥Āæw ²ĀĀ£ĒUĀÆ „Āj. ¥ĀæwAiĒĒÆAzĀĀ DvĀzĀzĀ°ègĀĀ²Ā
 „Ā¥ĀŲ ¥Ā«vĀæö²Ā£ĀĀß eĀUĀĒvĀUÉÆ¹½¹. C£ĀAvĀgĀ Ą²ĀĀ JµĒÖ
 C®²Ā²Ā£ĀĀß „ĀçŲ¹zĀYgĀÆ Ą²ĀĀ MAzĀĀ²ĀĀ²Ā DzĀ±ĀðPĀiV "Ā½ zĀĀrzĀĀ
 ²ĀĀrçj JA§ vĀĒŲAiĀiĀzĀgĀÆ EgĀĀvĀŲzÉ. F ²ĀĀ²ĀvĀiĀiĀĀð²ĀĀ AiĀiĀ²Ā
 jĀw-ĀAzĀĀzĀgĀÆ ¹çP¹zĀgĀÆ „ĀAiĒĀĀ CzĀgĀ ²ĒĀĀ"É ²ÀiĀ£ĀĀ
 PÉÆĀnAiĀĀ EAç£Ā ²ĀĀvĀĀŲ ²ĀĀĀAç£Ā PĀĀĀt ĄAwzÉ.

EZĀÖ±ĀQŲ J®èQĀAvĀ ¥Āæ§®²ĀzĀĀzĀĀ. CzĀgĀ JzĀĀjUÉ J®è²Āç
 ²ĀĀtĀAiĀĀĒĒĀ. CzĀĀ „ĀéAiĀĀĀ "sĀUĀ²ĀAvĀĄ²ĀzĀ §gĀĀ²ĀĀzĀĀ.
 ¥Āj±ĀĀzĀP²ĀzĀ ¥Āæ§® EZÉÖ „ĀĀð±ĀPĀŲ²ĀzĀĀzĀĀ. DzĀgĀ°è Ą²ĀŲUÉ

±ÀæzÉP E®èèÉ? xªÀÄä zsÀªÄÄðzÀ ¢ÀÄ°Á,ÀvÀªªÀÈÀÄß dUÀwÛUÉ "ÉÆÄçü¹, ¥Àæ¥ÀAZÀ CzÀPÀìV PÀAiÀÄÄwÛZÉ.

£ÀªÄÄä KPÀªAiÁvÀæ ,ÀªAiÁ£À "sÀÆ«ÄPÉAiÉÄAzÀgÉ »AçxÀzÀ §AzÀ ¥À«vÀæ ¥ÀgÀA¥ÀgÉ ¢ÀÄvÀÄÛ zsÀªÄÄð. CzÉÆAzÉÄ KPÀªAiÁvÀæ ,ÀzsÀgÀt "sÀÆ«Ä. DzÀgÀ ¢ÉÄÄ-É ¢AiÁvÀæ £ÀªÄÄä gÁµÀÖçªÀÈÀÄß x«Äð,ÀªªÀzÀÄ ,ÀzsÀª. AiÀÄÆgÉÆÄ;£À°è gÁdªÄwAiÀÄ "sÀªÀ£É d£ÀAUÀzÀ KPÀvÉUÉ PÁgÀt. KµÀªRAqÀzÀ°è zsÀ«ÄðPÀ DzÀ±ÀðUÀ¼ÄÄ d£ÀAUÀzÀ KPÀvÉUÉ ¢ÀÄÆ®. "sÀ«µÀªzÀ "sÀgÀvÀzÀ ,ÀAWÀ£ÉUÉ zsÀ«ÄðPÀ KPÀvÉ ¢ÉÆzÀ®£ÉAiÀÄ CªÀ±ÀªPÀvÉ. "sÀgÀvÀRAqÀzÀ DzÀªAvÀªÄ MAzÀÄ zsÀªÄÄðªÀ£ÉÆß;à PÉÆ¼Äi"ÉÄPÀÄ. MAzÀÄ zsÀªÄÄðªÀ£ÉÄzÀgÉ K£ÄÄ? PÉæöÉ,ÀÛgÀÄ, ¢ÀÄ°ÀªÄäçÄAiÀÄgÀÄ, "ÉzÀPgÀÄ w½zÀÄPÉÆArgÀªAvÀ°À MAzÀÄ zsÀªÄÄðªÀ®è. £ÀªÄÄä «©ü£Àß ,ÀA¥ÀæzÀAiÀÄUÀ¼À°è, CªÀgÀªÀgÀ ½zÀPÀvÀUÀ¼ÄÄ ¥ÀgÀ,ÀgÀ JµÉÖÄ «gÀzÀPªÁVgÀ°, CªÀAUÀ¼Ä-Éè-Àè MAzÀÄ ,Àªð,ÀªAiÁ£Àª vÀ¼À°Àç EzÉ. F zsÀªÄÄðUÀ¼À°è PÉ®ªÄÄ ,ÀªAiÁ£Àª "sÀÆ«ÄPÉUÀ¼ÄÄ EªÉ. CªÀAUÀ¼À ¥ÀjçÜAiÀÄ°è F £ÀªÄÄä zsÀªÄÄðªÀ C£ÀAvÀ ¢ÉÈ«zsÀªªÀ£ÀÄß M;àPÉÆ¼ÄÄiVÀÛZÉ. C£ÀAvÀªÁzÀ D-ÉÆÄZÀ£À ,ÀévÀAvÀæöªªÀ£ÀÆß vÀªÄÄzÉÄ jÄwAiÀÄ°è d£ÀgÀÄ "Á¼ÄªÀ CªÀPÀ±ÀªÀ£ÀÆß CzÀÄ M;àPÉÆ¼ÄÄiVÀÛZÉ. ¥Àæt±ÀQÛAiÀÄ£ÀÄß xqÀªªÀ £ÀªÄÄä zsÀªÄÄðzÀ F ,Àªð,ÀªAiÁ£Àª vÀvÀÛ÷éUÀ¼À£ÀÄß J®èJUAÆ ¥ÀæZÁgÀªAiÁqÀ"ÉÄPÁVzÉ. MªÄÄvÀªÉÄ ,ÀªAiÁd±ÀQÛAiÀÄ gÀ°À,Àª,, zÁæ«qÀ, DAiÀÄð, "Áæ°Àt, "Áæ°ÀüÉÄvÀgÀ JA§ ¥Àæ±ÉßAiÀÄ ¢ÉÄÄ-É xªªÀ ¢ÉÆÄgÀrzÀµÀÆÖ "sÀ«µÀª "sÀgÀvÀ xªAiÀðtPÉi ¢AiÁqÀ"ÉÄPÁzÀ ±ÀQÛ ,ÀAUÀæ°ÀPÉi zÀÆgÀªAUÀªªªÄ. £ÀªÄÄä ±Á,ÀÛçUÀ¼À°è ¢ÄzÀÄVgÀªÀ, ¢ÀÄoÀ ¢ÀÄvÀÄÛ CgÀtªUÀ¼À°è CqÀVgÀªÀ PÉ®ªÉÄ ¢ÀªQÛUÀ¼À ,ÀévÀÛVgÀªÀ DzSÀªwäPÀ gÀvÀßUÀ¼À£ÀÄß §AiÀÄ°UÉ vÀgÀ"ÉÄPÀÄ. CªÀ£ÀÄß d£ÀjUÉ ,ÀÄ®"sÀªÁV x®ÄPÀªªAvÉ ¢AiÁqÀ"ÉÄPÀÄ.

F ¢AiÁvÀÄ"sÀÆ«ÄAiÉÄ £ÀªÄÄä DgÀzsÀ£ÉAiÀÄ EµÀÖzÉªªÀÁUÀ"ÉÄPÀÄ. eÁUÀÈvÀ£ÁVgÀªªÀ zÉªªÀgÀÄ EzÉÆAzÉÄ. ¥ÀæwAiÉÆ§â ¹ÛçÄ ¥ÀªgÀªµÀgÀ£ÀÄß zÉªªÀgÀAvÉ £ÉÆÄr. xªªÀ AiÀiÁjUAÆ ,À°ÁAiÀªªÀiÁr-Ájj. "ÉÄPÁzÀgÉ xªªÀ ,ÉªÉ ¢AiÁqÀ§ªªzÀÄ. xªªUÉ D "sÁUÀª §AzÀgÉ xªªÀ "sÁUÀªAvÀ£À ¢ÀPÀì¼À£ÀÄß ¥ÀÆf,À§ªªzÀÄ. DvÀ£À£ÀÄß ¥ÀÆf,À§ªªzÀÄ. "sÁUÀªAvÀ£À vÀ£Àß ¢ÀPÀì¼À ,ÉªÉUÉ xªªUÉ CªÀPÀ±À MzÀV¹PÉÆiÖgÉ xªªÉÄ zsÀ£ÀªgÀÄ JAzÀÄ "sÀ«¹.

ªÀÄ°ÀªÄäzÀ£À §½ "ÉiÖ "ÁgÀzÉ EzÁYgÉ ¢ÀÄ°ÀªÄäzÀ£ÀÄ "ÉiÖzÀ §½ ¢ÉÆÄUÀ"ÉÄPÀÄ. ¥ÀoÀ ±Á-ÉUÀ½UÉ §qÀªÀgÀÄ §gÀªªªzÀÄ ,ÀzsÀª«®è. PÀªª ¢ÀªAvÀzÀªAUÀ¼À£ÀÄß CªÀgÀÄ NzÀªªªzÀjAzÀ CªÀjUÉ CµÉÖÄ£ÀÆ -Á"sÀªÁUÀªªªç®è. £ÀªÄÄ gÁµÀÖç ¢ÀªQÛvÀªªÀ£ÀÄß PÀ¼ÉzÀÄPÉÆArgÀªªªzÉÄ "sÀgÀvÀRAqÀzÀ°è J-Àè «¥ÀwÛUÀÆ PÁgÀt. ¥ÀæwAiÉÆAzÀ zÉªªzÀ°èAiÀÄ zÉÆµÀUÀ½ªÉ. DzÀgÉ CªÀÄ zsÀªÄÄð çAzÀ DzÀªAUÀ¼À®è; zsÀªÄÄðªÀ£ÀÄß C£ÄÄ,Àj,ÀzÉ EgÀªªªzÀjAzÀ

ºÉÆĀUĀĀwŪgĀĀÉ JAzĀĀ D´ÉÆĀa,ĀĀĀĀzĀÆĀĀß ¨ºè,ĀĀĀĀzĀĀ. vÁÆĀĀ
 ¥ĀæPĀÈw, D,É, DPĀAPÉëUĀ¼ĀĀ vĀÆĀUÉ EºÉ JAŞĀzĀÆĀĀß vĀĀf,ĀĀĀĀzĀĀ.
 vÁÆĀĀ ¨vĀĀ¥ĀÆtð, AiĀiĀĀ D,ÉAiĀĀÆ vĀÆĀßºè E®èÉÆĀŞĀzĀÆĀĀß CzĀĀ
 w½AiĀĀĀĀĀzĀĀ. DzĀgÉ ĀĀvÉÆŪAzĀĀ ZĀPĀæĀzĀ zÉĀºĀ ĀĀÆĀ,ĀĀiUĀ¼Ā
 ĀÉĀ´É »AçĒĀ PĀĀĀðUĀ¼Ā ĀÉĀUĀ«zÉ. F ĀÉĀUĀĀĀ ĀĀĀVAiĀĀĀĀĀĀgÉUÉ
 CzĀĀ EgĀĀĀĀzĀĀ. ÇĒĀĀĀvĀgĀ CzĀĀ ©Ā¼ĀĀĀĀzĀĀ ĀĀvĀĀŪ DvĀĀĀĀ
 ĀĀĀPĀŪĀUĀĀĀĀzĀĀ. ĀéUĀðPĀÆi, ŞæºĀĀ´ÉÆĀPĀPĀÆi, CzĀPĀÆi «ĀV´ĀzĀ
 ´ÉÆĀPĀUĀ½UĀĀ ºÉÆUĀĀĀĀzĀUĀº ŞgĀĀĀĀzĀUĀº EgĀĀĀĀç®è ºÉÆV
 ŞgĀĀĀĀzĀgĀÆ JºèUÉ? AiĀiĀĀ ĀĀÆĀĀµĀĀ F ¹ŪwAiĀĀÆĀĀß F fĀĀÆĀzĀºè
 ¥ĀqÉçzĀÝÆÆĀ, AiĀiĀjUÉ MAzĀĀ ¨ĀµĀĀzĀgĀÆ ¥Āæ¥ĀAZĀzĀ ĀzsĀgĀt
 zĀ±ĀðĒĀĀ ŞzĀ´Ā¬Ā¹ ĀvĀizĀ±ĀðĒĀĀvzÉAiĀĀÆ ÇĀÆĀĀ “fĀĀÆĀĀPĀŪ”
 EzÉĀ ĀÉĀzĀAwUĀ¼Ā UĀĀj, ŞzĀĀQgĀĀĀUĀ´ĒĀ ĀĀĀQŪAiĀĀÆĀĀß
 ¥ĀqÉAiĀĀĀĀzĀĀ.

ĒĀĀĀ ¥Ā±ĀŅvĀĀ zÉĀ±ĀUĀ½AzĀ «eĀŌĒĀ±Ā,ĀŪç, ĀAWĀiĒĀ±ĀQŪ, Ç
 çŪPĀgĀĀÆĀĀß Ş¼Ā,ĀĀĀ ĵĀw, ĀĀQŪUĀ¼Ā ĀĀĀxĀĀðĀÆĀĀß
 ĀĀĀĀ,ÉŪUÉÆ½,ĀĀĀ PĒ±Ā®, QjzĀzĀĀzĀĵĀĀzĀ®Æ »jzĀzĀzĀÆĀĀß
 ¥ĀqÉAiĀĀĀĀ PĀ´É, EAvĀºĀ PÉ®ĀÆĀĀß PĀºAiĀĀ´ÉĀPĀVzÉ. DzsĀĀwĀPĀ
 «zÉĀAiĀĀÆĀĀß ÇĀjUÉ PÉÆiĀŌ ÇĀgĀ «zÉĀAiĀĀÆĀĀß ĒĀĀ PĀºAiÉÆĀt.

ĀĀðzĀĀĀĀ ĀĀĒĀ¼ĀĒĀ ¥Ā«vĀæöĀ, ¥Āj±ĀĀzĀPvÉ, zĒĒĀ,
 zĀAiÉĀUĀ¼ĀĀ AiĀiĀĀĀzÉĀ MAzĀĀ zsĀĀĀĀzĀ ĀéAvĀ D¹Ū C®è;
 ¥ĀæwAiÉÆAzĀĀ zsĀĀĀĀç CvĀĀAvĀ GzĀgĀZĀjvĀgĀzĀ
 ¹ŪçĀĀĀgĀĀµĀgĀÆĀĀß gĀÆi¹zÉ. EµĒŌ®è ĀPĀĒöĀzsĀgĀUĀ¼ĀĀ EgĀĀĀUĀ
 AiĀiĀgĀzĀgĀÆ vĀÆĀß zsĀĀĀĀðĒÇAzÉĀ G½AiĀĀvĀPĀizĀĀÝ. EvĀgĀ
 zsĀĀĀĀðUĀ¼ĀĀ ĒĀ±ĀºÉÆAzĀvĀPĀiĀĀ JAŞ ´sĀæAwAiĀĀºèzĀÝgÉ ÇĀÆĀ
 «µĀAiĀĀzĀºè ĒĀÆĀUÉ Ç¥ĀgĀĀzĀ ĀĀgĀĀPĀ«zÉ. AiĀiĀgĀĀ jµĒŌ «gĒĒĀ
 çŪ¹zĀgĀÆ, ¥ĀæwAiÉÆAzĀĀ zsĀĀĀĀzĀ zsĀédzĀ ĀÉĀ®Æ “ºÉÆĀgĀiĀ®è;
 ĒºĀzĀð”, “«ĒĀ±ĀĀ®è, ¹éĀPĀgĀ”. “ĀÉĒĀĒĀĒĀĀ®è ĀĀĀgĀ,ĀĀ
 ĀĀvĀĀŪ ±ĀAw” JAŞ ĀĀiĀvĀĀUĀ¼ĀĀ ŞgĒçĀÉ.

¥ĀæwAiÉÆAzĀĀ zsĀĀĀĀzĀ »AzÉAiĀĀÆ MAzĀĀ ZÉĒvĀĒĀ«zÉ. CzĀĀ
 ĀĀvÉÆŪAzĀĀ zsĀĀĀĀzĀ ZÉĒvĀĒĀzĀAvÉ E®è. F zsĀĀĀĀðUĀ¼ĀĀ
 ¥ĀgĀ,ĀgĀ «gĒĒĀçŪUĀ¼Ā®è, ¥ĀÆgĀPĀUĀ¼ĀĀ ´ĒĀgÉ ´ĒĀgÉ
 DzĀ±ĀðĒĀUĀ¼ĀĀ MAzĀUĀ´ĒĀPĀĀ. ĀiĀĒĀĒĀ ¥ĀæUĀwAiĀĀ ĀiĀUĀð«zĀĀ.
 ĀĀĒĀµĀĀ Ç,ĀvĀĀçAzĀ ĀvĀĀzÉqÉUÉ ºÉÆĀUĀĀwŪ®è; ĀvĀĀçAzĀ
 ĀĀvÉÆŪAzĀĀ ĀvĀĀPĒi ºÉÆĀUĀĀwŪgĀĀÆĀĀ. PĀµĀŌ ĀvĀĀçAzĀ
 ±ÉæĀµĀ× ĀvĀĀzÉqÉUÉ ºÉÆĀUĀĀwŪgĀĀĒĀĒĀ. «©ŪĒĀß zsĀĀĀĀðUĀ¼ĀÉ®è
 ´sĀUĀĀAvĀĒĀ ±ĀQŪ, ÇĀĀĀiĀĒĀ PĀ´ĀĀPĀiV PÉ®,Ā ĀiĀqĀĀwŪĀÉ.
 ĀĀvĀ´sĀæAwAiĀĀÆĀĀß ©iĀŌ PĒĀ® ĀĀĀĀĀjPĀ zĒĒŌ¬ĀzĀ
 ĒÉÆĀrzĀgÉ, ¥Āæ¥ĀAZĀzĀ J®è ĀĀĀRĀ zsĀĀĀĀðUĀ¼ĀºèAiĀĀÆ CzĀĀvĀĀzĀ
 ĀZÉĀĀvĀĒĀ ±ĀQŪ ĒĀĀUÉ UÉÆĀZĀj,ĀĀĀĀzĀĀ.

(“sÁgÀwÃAiÀÄ   ,ÀÄ,Àìøw   ðÄÄvÄÄÛ   DzsÁåwäPÀvÉ,
 ,Áé«Ä«ðÉÃPÁ£ÀAzÀ,   ²æÃ   gÁðÄÄPÀÈµÁÚ±ÀæðÄÄ,   ðÉÄÊ,ÀÆgÄÄ,
 2012, ¥ÄÄ.115-125. 138-154)

JSS COLLEGE OF ARTS, COMMERCE AND SCIENCE

(Autonomous)

OOTY ROAD, MYSORE- 570 025

DEPARTMENT OF ELECTRONICS

CAREER ORIENTED COURSE

IN

ELECTRICAL AND ELECTRONIC EQUIPMENT MAINTENANCE

Scheme of Study and Examination for the

Department of Electronics

ELECTRICAL & ELECTRONIC EQUIPMENT MAINTENANCE

SEM	PAPER	TITLE	NO. OF TEACHING HOURS		DURATION OF EXAMINATION		IA MARKS		EXAM MARKS		TOTAL
			THEORY (Hrs)	PRA (Hrs)	THEORY (Hrs)	PRA (Hrs)	THEORY	PRA	THEORY	PRA	
I	I	BASIC ELECTRICITY	02	02	$2\frac{1}{2}$	03	10	05	60	Pract -20 Rec -05 Total - 25	100
II	II	SEMI-CONDUCTOR DIODES & DIGITAL ELECTRONICS	02	02	$2\frac{1}{2}$	03	10	05	60		100

EEA010

BASIC ELECTRCITY

Department of Electronics

Course Outcome:

After Completion of this course students

- CO1: Will gain knowledge regarding the various passive components.
- CO2: will understand the basics of circuit control and protective devices in electrical circuits.
- CO3: Illustrate basics of AC circuits.
- CO4: Classify and compare different types of Electrical wiring.
- CO5: Will be able to solve simple electrical circuits using Network theorems

UNIT - I

Passive components:

Ohm's law, concept of resistance, classification of resistors, fixed – carbon composition, metal film & SMD resistors, Variable – Carbon composition & preset, color code, equivalent resistors in series and parallel combination, Kirchhoff's laws- explanation, numerical as applicable.

Capacitors- classification, types, fixed – Ceramic, polystyrene Electrolytic & SMD capacitors, Variable – ganged & trimmer capacitors, equivalent capacitors in series and parallel combination and its application

Inductors - classification, types, equivalent inductors in series and parallel combination and its application

Circuit control and protective devices:

Switches – types (SPDT, DPDT, band switch, micro switches etc.), fuses, relays and MCBs
(14Hrs)

UNIT -II

AC fundamentals:

Explanation of AC, comparison with DC, generation of AC, sinusoidal nature of AC, RMS Value, average value, form factor, peak value

AC circuits:

Reactance and impedance, series and parallel R-L-C circuits - study of frequency variation, bandwidth, Q-factor (no derivations), numerical as applicable

Electrical wiring:

Types of wires and their specifications, one way and two way control of lamp, earthing- types, necessity of earthing

Network theorems:

Qualitative discussion of Thevenin's and Max.power transfer theorem, simple problems (14Hrs)

BASIC ELECTRICITY

PRACTICAL – I

2 Hours/week
25marks

1. Practice of soldering and desoldering the circuits.
2. Use of DMM in measurement of V, I & R.
3. Study of use of CRO.
4. Series R-L-C circuit.
5. Parallel R-L-C circuit.
6. Verification of Maximum power transfer theorem.
7. Control of single lamp.
8. Control of two lamps in series and parallel.

SEMICONDUCTOR DIODES AND DIGITAL ELECTRONICS

II SEMESTER- PAPER II

2 Hours/week

60marks

60marks

Course Outcome:

After Completion of this course students

CO1: Explain operative principle of transformer

CO2: Will understand the characteristics of Various types of diodes,

CO3: Will analyze various circuits viz. Rectifiers, Voltage Regulators

CO4: Will understand and build basic digital circuits.

UNIT –I

SEMICONDUCTOR DIODES AND THEIR APPLICATIONS:

Transformers:

Principle, turns ratio, voltage ratio and current ratio, step up and step down transformers, centre tapping transformer – problems.

Introduction to semiconductor

Semiconductors - types, n type and p type semiconductor, pn Junction Diode, forward and reverse bias characteristics.

Types of diodes:

Zener diode, tunnel diode, Schottky diode, varactor diode, IR emitter diode, photo diode and LED – explanation, symbol and applications.

Rectifiers:

Half wave and full wave rectifiers (centre tapped and Bridge), working, input and output wave forms. Filters.

Design of regulated power supply:

Fixed power supply using IC 78XX and IC 79XX.

(14Hrs)

UNIT II

Boolean Algebra:

Basic Boolean operators, basic laws and theorems of Boolean algebra, De Morgan's theorems and their verification, Boolean identities, simplification of Boolean expression.

Basic logic gates:

NOT, OR and AND gates, logic symbol and truth table. Realization of OR, AND and NOT gates using discrete components.

NAND and NOR gates - logic symbol, truth table. Working of DTL NAND and NOR. Realisation of NOT, OR and AND using only NAND and only NOR gates.

(14Hrs)

SEMICONDUCTOR DIODES AND DIGITAL ELECTRONICS

PRACTICALS –II

2 Hours/week

25marks

1. Construction of switch boards
2. Study of wiring of two way switch
3. Design a fixed regulated power supply using 78XX and 79XX.
4. Design a fixed dual regulated power supply.
5. OR and AND gates using diodes.
6. NAND and NOR gates using diodes and transistor
7. Realization of Boolean expression using basic gates
8. Experiment using LED

Model Question Paper for Career Oriented Course in
ELECTRICAL & ELECTRONIC EQUIPMENT MAINTENANCE

Time: $2\frac{1}{2}$ Hours

Max. Marks: 60

Answer the following

Part A

I. Answer any FOUR questions

12 X 4 = 48

Unit 1:

1. Question and problems (if any)
2. Question and problems (if any)
3. Question and problems (if any)

Unit 2:

4. Question and problems (if any)
5. Question and problems (if any)
6. Question and problems (if any)

Part B

II. Answer any SIX questions

2 X 6 = 12

Unit 1:

7. Question and problems (if any)
8. Question and problems (if any)
9. Question and problems (if any)
10. Question and problems (if any)

Unit 2:

11. Question and problems (if any)
12. Question and problems (if any)
13. Question and problems (if any)
14. Question and problems (if any)